

New Testament

Abiji Language

Abiji - Bible - New Testament

Matie	3	
Mark	79	
Luk	126	
Jan	205	
Juma	263	
Rom	335	
1 Korent	367	
2 Korent	398	
Galat	418	
Efes	429	
Filip	440	
Kolob	448	
1 Tesalonik	455	
2 Tesalonik	462	
1 Timote	466	
2 Timote	475	
Tit	482	
Filemon	486	
Ebre	488	
Jak	512	
1 Pter	521	
2 Pter	530	
1 Jan	535	
2 Jan	543	
3 Jan	545	
Jud	547	
Apokalis	550	

Abiji - Bible - New Testament

Matie

Matie 1

Alaue Jesi nɔ mu nyaa ɛni akpan

- 1 Kɪ alaue Jesi nɔ mu nyaa ɛni akpan: Jesi obuɛ, nɪɪ Dafid ɛni anuma, ɛnɛ Dafid frɛ lɪ Abraham ɛni anuma lɛ.
- 2 Abraham rúó Isak, ɛnɛ Isak ruɔ Jakɔb bɛ Jakɔb frɛ ruɔ Juda lɛɛ ɔnu makpɛnɛ.
- 3 Juda rúó Fares lɛɛ Sara ɛni nɛniyia lɪ Tamar, ɛnɛ Fares ruɔ ɛsrɔm bɛ ɛsrɔm frɛ ruɔ Aram.
- 4 Aram rúó Aminadab, ɛnɛ Aminadab ruɔ Nahason bɛ Nahason frɛ ruɔ Salmɔ.
- 5 Salmɔ rúó Boas ɛni ɛniyiaa nɪraní Rahab, ɛnɛ Boas ruɔ Obɛd ɛni ɛniyiaa nɪraní Rut bɛ Obɛd frɛ ruɔ Jese.
- 6 Jese rúó gbɛngbi Dafid, ɛnɛ Dafid ruɔ Salumɔn ɛni ɛniyia bɔbo mu lɪ Uri yɛ.
- 7 Salumɔn rúó Roboam, ɛnɛ Roboam ruɔ Abia bɛ Abia frɛ ruɔ Asaf.
- 8 Asaf rúó Josafat, ɛnɛ Josafat ruɔ Joram bɛ Joram frɛ ruɔ Osias.
- 9 Osias rúó Joatam, ɛnɛ Joatam ruɔ Akas bɛ Akas frɛ ruɔ Esekias.
- 10 Esekias rúó Manase, ɛnɛ Manase ruɔ Amɔn bɛ Amɔn frɛ ruɔ Josias.
- 11 Josias rúó Jekonias lɛɛ ɔnu makpɛnɛ. Nu obuɛnɛ muɛ, ɛnɛ Babilɔni pɛnɛ nɔnyɔ Israel pɛnɛ lugbu ɪha nɛnɪɪ tɛɛ.
- 12 Gba, ɔni nɔnyɔnɪ Israel pɛnɛ lugbu bɔɔ bɛ ɔnu woju wuɛ, ɛnɛ Jekonias ruɔ Salatɪɪ bɛ Salatɪɪ frɛ ruɔ Sorobabel.
- 13 Sorobabel rúó Abiud, ɛnɛ Abiud ruɔ Eliakim bɛ Eliakim frɛ ruɔ Asɔr.
- 14 Asɔr rúó Sadɔk, ɛnɛ Sadɔk ruɔ Akim bɛ Akim frɛ ruɔ Eliud.
- 15 Eliud rúó Eleasar, ɛnɛ Eleasar ruɔ Matan bɛ Matan frɛ ruɔ Jakɔb.
- 16 Ókufu muɛ, ɛnɛ Jakɔb ruɔ Josef ɛni lɪ Mari ɛbɪ ɛni ruɔ Jesi ɛbɪ ɛni lɪ Kris-ɛ ɛni hɪ.
- 17 Cɔ nu Abraham ɛɪɪ tɪɪn bɔɔ bɛ i ku Dafid ɛɪɪ, tikpɛ ndiɔ ɛwɪ aanla ɛnɛ tɛ mu sɛ. ɔnu ba nɔɔ, ɔni nu Dafid ɛɪɪ tɪɪn i ku nuɛnɛ Babilɔni pɛnɛ nɔnyɔ Israel

puene lugbue fr̄ee, tikpe ndio ewi aanla ji te mu se. En̄ee eseji, c̄oni nuh̄oní Babiloni maie eti te t̄un i ku c̄oni nuh̄oní Kris-ε, tikpe ndio ewi aanla fr̄e te mu se.

Jesi ́ni ́ruo woju

18 K̄i l̄o te se be nuh̄oní Jesi Kris ebi. K̄pisi n̄o ́ni n̄raní Josef-ε bútu Mari ebi ́ni yei Jesi eniyiaa. N̄ene aan̄e n̄oh̄míní ebi n̄ialamíní fr̄e b̄obo, en̄ee Mari m̄i luwu. Luwue, B̄obo Wēin li obuē tu n̄im̄i.

19 L̄ipe muē, ɔnu woju sr̄an Josef m̄unu mu, en̄ee ́ni n̄li sese puē, notutru ́ni b̄o n̄wo Mari nala i nuwan-nuwan am̄eke l̄'kpan íti ɔnu ein ́ni agbra wojue ítemu Mari ́ni ruh̄on woju.

20 L̄o notutru l̄o, en̄ee Adamanga ́ni ent̄i ngbafre n̄o se m̄un̄o mu kan yeni l̄o: Josef, Dafid ́ni w̄i, la nudowofu. Cu Mari h̄on ambe B̄obo Wēin ́ni ákuraa li obuē tu n̄im̄i luwu obu.

21 D̄iki: n̄h̄u w̄i k̄pisi n̄o, en̄ee f̄irakun̄i íné Jesi ambe en̄e li obuē n̄h̄k̄on ɔnu puene yanya i un̄li ́ni auba.

22 Owu obuene fēin n̄ese l̄o eke am̄eke l̄'owukan lubuoē Adamanga se ɔnu num̄ti-eti pu n̄o mu kan la iē ese eti. En̄ee k̄i l̄o n̄ikan:

23 Yere l̄w̄i n̄o ́ni ȳđ̄i k̄pisi aan yem̄i luwu, en̄ee ȳɔru w̄i k̄pisi ́ni n̄raní Emanuel. (ɔnu nuwaan li “Nyati nó l̄e ɔru ein”.)

24 L̄o Josef nye eti, en̄ee li f̄íní l̄o Adamanga ́ni ent̄i ngbafre kan yeni eke nūcu Mari nuh̄on,

25 sake nálápumín̄i ein t̄un b̄o be Mari ruo w̄i be n̄iraku w̄ie íné Jesi.

Matie 2

Woju andi puene k̄o i kra Jesi ́ni woju

1 Jude maie eti ́ni ebi n̄o ́ni n̄raní Betlehem-ε t̄e li obuē nuh̄oní Jesi. L̄ipe muē, be Er̄od li obuē te maie i. L̄o nuh̄oníe, en̄ee woju andi pu ɔl̄oku akpasua k̄o ́ni n̄o c̄o gbe inye ihi t̄e b̄om̄ue i ku Jerusalem ebi l̄ipe.

2 L̄o nukuníe, en̄ee nubutuní akpan l̄o: W̄i ebi ́ni li Juf-ene ́ni gbren̄gbie nuh̄oníe, ɔf̄o nuh̄o? C̄oni ruh̄o c̄o gbe inye ihi t̄e, r̄idi mul̄o n̄o nu ́ni ye l̄o n̄h̄oní, en̄ee rie róku ́bi am̄eke l̄'rónuh̄i íne.

3 Etei pu Er̄od iti owu akpasua obuē, en̄ee letu ei l̄okulo. L̄ipe muē, Jerusalem ebi puene fēin fr̄e nó tete mu l̄e.

4 Er̄od rá t̄eȳi pu ɔl̄okueene l̄e auleyiye puene fēin-ε n̄o ɔnu wutu lugbue eti neemeē sí ȳia, en̄ee butu n̄ene c̄o deiin-ε nuh̄oní Kris-ε.

- 5 Ɖene nubuanî mu lô: Betlehem ebie no Jude wutu lugbue eti ébie li obue níni yorutonî. Ki obue Nyati ye onu numuti-eti pu nno be mime la i:
- 6 Nefe Betlehem ebi pue, dotutrumíni lô, Jude wutu lugbue éni ebienne fein mu, nefini li obue ákân-mu munu. Diki: nofu ebie mu nana li obue etei pu loku nno yono yanya yakprâ Israel pue éni li emini pueene eti.
- 7 Erød iti ló, enee ra woju andi pu ebienne be a asure lee nonu ein. Lipe mu, enee nubutu nene nu deiin-e muloló nya nidini nue niti
- 8 be gba nikan lô: Aní Betlehem te! Fukuní tee, be dení wie éni rire woju aka namu-namu bo fidini nue, be i kan yemini lé eme fre mâ mónuni íne le.
- 9 Etei pue ikan ló, enee nucuni atingbre nahaní. Lipe mu jie, mulolo baa sê ege nyá nidini nu, enee ti có nonu anti be nahaní tun bo nukuni cō wi ebi no tee, enee nu nye eti.
- 10 Nidini muloló nu ló, enee rire mu nekpi nene lokulo.
- 11 Lipe mu, nuhoni lugban te, enee nidini wie lee eniyia Mari nu be nukuni okron i nununi wie íne. Numumoni okro i, enee nufoni awindi owu éni li fini sika lebe lee owu akpasua kō éni ubu lufefe be eseji ifi éni tasu.
- 12 Uku nonu aav mu, enee Nyati se muno mu kan ye nene lô: nidesemini Erød éni te be heni-heni mu nucuni atingbre lefe niseni ege nani ebi.

Wie éni Ejibit-e nucu nanie éni woju

- 13 Lô woju andi pu ebienne tun gen-e, enee Adamanga éni enti ngbafre nno se muno mu kan ye Josef lô: Nye eti cu wie lee eniyia ein ye a Ejibit mai eti te. Fhanie, be don-ni te tun bo mikan miyê nefe lô sení ege inie kraa lé fieni. Diki: Erød yajuju éni bō owu wie.
- 14 Lipe mu, enee heni-heni mu youe ce, Josef nye eti cu wie lee eniyia be a Ejibit mai eti te.
- 15 Nudon-ni te tun bo be Erød u. Lipe mu, enee owue Adamanga se onu numuti-eti pu nno mu kan la ie se eti. Ɖene ki lô nikan: Mára onu wie éni bō onu Ejibit te anya i.
- 16 Erød unyô numu lô: woju andi pu ebienne amimianie, enee té bibeni lokulo. Lipe mu, enee nucu nu ebi deiin-e níni nidini muloló nue eti be nubu lu numue wie kpu éni bō ie. Onu egee, enee nutu onu sudaene a Betlehem lee onu mpuene fein mu wuwou ewi ekpisenene nuroni lowo tun bo be a ku obuene i mulu aanue eti.
- 17 Owu obue see, enee owukan lubue Nyati numuti-eti pu Jeremi kan la ie se eti. Ɖene ki lô nikan:

18 Howe lee mutu lubuo nele Rama ebi te; Rasel li obuε notu mutu onu ewieneε ue remu. Ógugo fein-ε nógugoníε, níkrumu níεpumu numu ambe onu ewiene uo fein.

Ejibit-ε Josef-ενε nɔ nya ιε éni woju

19-20 Josef-ενε dón Ejibit te tuun bɔɔ be Erɔd u. Lipe mue, ενεε Adamanga éni enti ngbafre nno se muno mu kan ye Josef lô: Nye eti cu wιε lee eniyia ein se ege a Israel maie eti te. Diki: kpan ebi éni nɔjuju éni bɔ owo wιε uo.

21 ενεε heni-heni mu Josef nye eti cu wιε lee eniyia ein be nisení ege nahaní Israel maie eti te.

22 Nukuní tee, ενεε nitiní lô Arkelaus ɔrɔɔ onu bɔ Erɔd có etě Jude wutu lugbue ι. Éni nɔ lɔɔ, la wó nene éni bɔ nɔdɔn-ní wutu lugbue eti. Lipe mue, Nyati sé muno mu ji yê Josef lô bɔ etê eli, ενεε nununí eti nitení mu naní Galile wutu lugbue eti te.

23 Nukuní tee, ενεε na nudɔn-ní ebi nno éni niraní Nasaret-ε te. Akpasua obu fρεε nilnίε, ɔtu owue Nyati éni numuti-eti pueε kaan εσε eti. ενεε ki lô nikan-ní: Wι obuε, nīranī Nasaret wι.

Matie 3

Jan Batis éni Nyati amanieε boε éni woju

1 Iha antε, ενεε kpan nno éni niraní Jan Batis-ε nya eti Jude lujue mu te nobo Nyati amanieε.

2 εnini amaniebo mue, ενεε nakan niyê akpan lô: Nyukuní lubolowi mu ambe nuε Nyati yanyaku εnini eteie gbein-ε oku.

3 Jan obuε, ενεε Nyati éni numuti-eti pu Esai kan onu wojue nɔ. ενεε ki lô nikan: Kpan nno nó lujue mu te nala lubuo ιkan lô: Titení atingbreε Nyɔnιe yɔɔue namu-namulo. Tuní lika-cɔεne fein nyé me!

4 Jan éni traleε uɔɔɔn, kprango afu pu ruho mu nuluní. Onu betue fρεε nilaa, nnie kpenkre gbisi. Eseji atete ɔlɔku lee ɔlɔnja mindi li obuε li εnini mbo.

5 Lipe mue, Jerusalem ebie mu éni akpan, akpan-ενεε nɔ Jude wutu lugbue eti éni ebi ambiene mu lee Jurden die rire-rire éni akpan-ενεε fein naha cɔ Jan nɔ te.

6 Lô netiní amanieε noboε, be nakan-ní nɔnu un-ενε fein nukuní ei akpan fein anti be Jan nelι nene batem Jurden dikpe te.

7 Akpan-ενεε nehi ιli batem-ε, Farisien lee Sadisien kprangbalɔ fre nó nene mu. Jan ιdi nene nuε, ενεε cu munukukua mu nakan iyê nene lô: Nefe gbre pu obueneε, ebι kan ye nefe lô fɔkpu funɔnί Nyati éni tebibe lɔkuε nehie mu finyaní lɔɔ obu ce e?

- 8** Alí fíní fónyokuní henie, be líní woju anamu éni iyê mu lɔɔ eke.
- 9** Dotutrumíní l̄: éni filn̄í Abraham alaue, be ɔhun nefɛ. Makan miyê nefɛ l̄: Nyati kpr̄ú éni b̄ɔ ɔtu mbobu obueneɛ fedíní nuɛ ɔnyokɔ elí Abraham éni ewi ɔr̄u nefɛ c̄.
- 10** Diki: ɔw̄ n̄ewení akuma nádaduní eti éni b̄ɔ noluní mitin-ene. Lipe muɛ, t̄in feín-ɛ úrun ewi anamuɛ, n̄iluní nilaní n̄icauní ei.
- 11** Eme Jan, mindi m̄ɔɔ m̄ilí akpan batem iyê l̄ n̄ónyokuní. Kpan ebi éni n̄omɔ ege nehie eke kúra kómɔ. Diki: méyí nu éni b̄ɔ m̄ɔr̄ɔni ngbabua ɪ lka fr̄e b̄ɔb̄ɔ. Ene lí obuɛ n̄ɔtu nefɛ B̄ub̄ɔ W̄ein yetê fíní l̄é eke yenyi nefɛ fibení.
- 12** Kpan obuɛ, kpekpi n̄ɔ n̄óni ɔnku éni n̄ɔɔ nupo mitin ewi feín éni lí m̄it̄efr̄ee n̄nyaku ei anamuɛene mu. Lipe muɛ, n̄ɔwan anamuɛene nuku ɔnu gb̄t̄aa eti, eneɛ gba n̄ɔwan m̄it̄efr̄eeɛ nuku l̄é ebi éni íne mee mu te n̄icau ei.

Jan éni Jesi lí batem-ɛ éni woju

- 13** L̄ Jan nelí akpan batem l̄ɔ, eneɛ Jesi n̄ɔ Galile wutu lugbuɛ eti te i Jurden dikpe l̄pe l̄ɛ Jan elini batem l̄e.
- 14** Jan idi nu l̄ɔ, eneɛ b̄ub̄ɔ muɛ, k̄ɔr̄u ei nakan iyêni l̄: Eme nanaa fata éni b̄ɔ mie felimu batem-ɛ, eneɛ gba, efe fónyokɔ fehi m̄ilfu batem!
- 15** Eneɛ Jesi kan l̄: La ɪ n̄lobu muɛ r̄ilí l̄ɔ ambe obuɛ eneɛ Nyati nobutuɛ n̄ɔ. Nikan l̄ɔ, eneɛ Jan kpr̄i eti be heni-heni mu lini batem.
- 16** L̄ Jan lí Jesi batem-ɛ, eneɛ Jesi n̄ɔ dikpe te nya gbein. Lipe muɛ, enti f̄in ei, eneɛ nidí Nyati éni B̄ub̄ɔ nu n̄ɔ te nehí fíní brandre lofulɔ eke tuun i pi ete ɔnu eti.
- 17** ɔnu egeɛ, eneɛ lubuo n̄ɔ le enti te nar̄raru l̄: Kpan obuɛ, nilí ɔmu W̄i éni m̄uyɔfu té n̄ɔ mu. Ene lí obuɛ n̄yɔ̄mu té tasuɛ n̄ɔ.

Matie 4

Óhunke Angin̄i hunku Jesi éni woju

- 1** L̄ nilíní Jesi batem-ɛ, eneɛ B̄ub̄ɔ W̄ein han-ni l̄ju mu te l̄ɛ Angin̄i ɔhunku.
- 2** C̄ɔni nuɔ l̄juɛ mu t̄eɛ, nici nuh̄ɔn tuun you l̄e ningbe mun̄uwi abruana, eneɛ nuh̄ɔn nowoni.
- 3** Angin̄i ebi éni lí óhunku ruɛ idi nu l̄ɔ, eneɛ j̄ɔ b̄ɔfuni be nakan iyêni l̄: Alí filí Nyati éni W̄i henie, be tu mbobu obuene nyúku lí futufutu l̄ɛ fe.
- 4** Eneɛ Jesi kan tuni l̄: Nyati krenkpeɛ kán l̄: Élímu m̄b̄ɔ ɔnu l̄efe c̄eɛ ígbigbimu kpan b̄emɔ; owukan lubuo feín-ɛ un̄ɔ Nyati ómu inyaa, eneɛ igbigbi kpan.

- ⁵ Udôn bɔɔ ɪɪɛ, ɛnɛɛ esɛji Angɪni han-nɪ Jerusalem ɛni ɪɪ ebɪɛ Nyati ɔnɔbɔ nyaku cɔɛ tɛ yakɔni tɛyɪɪɪ-cɔɔ ɛni ɪɪkane tɛ
- ⁶ bɛ nakan iyêni ɪô: Aɪɪ fɪɪ Nyati ɛni Wɪ henɪɛ, bɛ wu ru wutu. Dɪkɪ: ɔwô nimime nɪɪnɪ ei ɪô: Nyati yakan yeyê ɔnu ɛntɪ ngbafɛɛɛɛ yɔnyɔfɔ tɔun yɔrɔku wutu ɪɛ ɪɪka údɔpɔfɔ lubobu kɔɔkɔ.
- ⁷ ɛnɛɛ Jesi nɪnɪ: Nyati kɛɛkɛ baa kán frɛ ɪô: Dɔkɔkɔ Adamanga ɛni ɪɪ ɔfɔ Nyatiɛ ɛɪɛ.
- ⁸ ɔnu egeɛ, esɛji Angɪni hán-nɪ ɪɪfɛ kendeiin nɔɔ ɛtɪ, ɛnɛɛ neyêni maɪɛɛɛ nɔ wutuɛ neeme ɛtɪ ɪɛɛ nɛnɪni mɔnɔkaan-ɛnɛ
- ⁹ bɛ nakan iyêni ɪô: Aɪɪ fuku ɔkɔɔn ɪ ɔmɔ anti fɔkɔtɔmɔɛ, mûfɔɔ owu obuɛɛɛ fɛɪn ei mɔtɔfɔ.
- ¹⁰ ɪɪpɛ mɔɛ, ɛnɛɛ Jesi beni kan ɪô: ɛfɛ Satan, nya ɪ ɪɪpɛ! Nyati kɛɛkɛ nakan ɪô: Adamanga ɛni ɪɪ ɔfɔ Nyatiɛ ɔnu ɪɪfɛ anti cɛɛ bô foku ɔkɔɔn ɪ fɔkɔtɔni.
- ¹¹ ɪɪpɛ mɔɛ, ɛnɛɛ ɪɪ Angɪni ɪani ɪɪka-cɔ ɪ bɛ ɛntɪ ngbafɛɛɛɛ i bo bu nabɔkani.

Jesi ɛni jɔmaa bo bu nedi Galile tɛɛ ɛni woju

- ¹² Gba, cɔni Jesi ti ɪô: náɪnɪ Jan sibikan mɔɛ, ɛnɛɛ nise ege na Galile tɛ.
- ¹³ ɪô nuku tɛɛ, nódôn-mɔ Nasaret ebi tɛ ji, ɛnɛɛ nite mu na ebɪɛ nɪɪnɪ Kapernahɔm-ɛ tɛ. Ebi obuɛ nó Sabilɔn ɪɛɛ Nɛftali ɛni wutu ɪɪgbɔɛ bɔfɔ ecijie tɛ bɔmɔ.
- ¹⁴ Akpasua obuɛ nɪɪɛ, ɔtu owukan lubuɔɛ Nyati ye ɔnu numɔti-ɛtɪ pɔ Esai kan ɪa ɪɛ ɛɛɛ ɛtɪ.
- ¹⁵ ɛnɛɛ kɪ ɪô nɪkan: Nɛfɛɛ fɔhɔnɪ ebi fɔhɔnɪ Sabilɔn ɪɛɛ Nɛftali ɛni wutu gbisiɛ bɔfɔ ecijie bɛ naha tɔun ku Jurden dige tɛɛ,
- ¹⁶ Nɛfɛ Galile wutu gbisi obu ɛni pɔɛɛɛ fɔhɔnɪ ebi fɔhɔnɪ akpan-ɛnɛɛ ɛlí Juf-ɛ agbra bɛ fɔhɔnɪ dambriɛ mɔɛ, tení rɪtɪ ei tiní! Gbake wɛɪn ɪɔku nɔɔ anya gbein fédní nu. ɛɛ, nɛfɛ ebi ɛni finyeni lu uou ɪɪkɔpɛn ɛtɪ bɛ ɔnu dambriɛ boku nɛfɛ ɪɛ, nɔfɔ remu wɛɪn ɔbɔ nɔɔ otu nehi!
- ¹⁷ Jesi nú Kapernahɔm tɛ, ɛnɛɛ bo bu nobo Nyati amanɪɛɛ ɪɛɛ. ɔnu mu ɪɪpɛɛ, bɛ nakan niyê akpan ɪô: Nyukɔnɪ lubolɔwɪ mɔ ambe nuɛ Nyati yanyaku ɛntɪ ebi ɛni wojuɛ gbein-ɛ oku.

Akpan aanlaa Jesi raa ɛni woju

- ¹⁸ Nu nɔɔ ɛni Jesi nɔtɔtɔ Galile ecijie numɔ ɪhaa, ɛnɛɛ dɪ akpan makɔri aanɔ nu ɛni ɪɪ Simɔɔn nɪɪnɪ Pɪɛ-ɛ ɪɛɛ Andre. Nɛnɛ aanɔɛ, nɪɪnɪ siewo pɔɛɛɛ. Cɔni Jesi dɪ nɛnɛ nuɛ, bɛ nɔwɔnɪ dada ecijie dikɛ tɛ.

- 19 Ɛneε nikan niye nehe l̄o: I krom̄ini rání l̄ε, fíní l̄o funyuni sieε ekeε, fédení akpan fésimini.
- 20 Nikan l̄o, eneε heni-heni mu nuwóni n̄onu dadaene l̄ε owu fein nukuní ei be lí n̄okroní.
- 21 Jesi tha anti lowie, eneε di akpan makri aanu ji nu éni li Jak l̄ε Jan. Nehe aanuε nuwóni n̄onu di l̄aa mu l̄ε n̄onu b̄o Sebede ein n̄orurukuní n̄onu dadaa i, eneε Jesi ra nehe aanuε fre.
- 22 Lipe muε, eneε nuwóni di l̄aa l̄ε n̄onu b̄o ein nukuní ei be lí n̄okroní nahani.
- 23 Onu egeε, eneε Jesi nehe Juf-eneε eyia-c̄oeneε n̄o Galile wutu lugbuε eti ubo enini etei wojuε éni amanieε. Eseji n̄ob̄on akpan-eneε lu anuma-anuma n̄onyu l̄ε obuene fein-ε li rireke rueneε fre.
- 24 Éni n̄o l̄o, onu íné sé Siri maie eti neeme, eneε akpan nede n̄onu lu ruene fein isini. Heni-heni muε, nisiní akpan éni lu akpasua-akpasua nedí gbre, akpan éni angini bubo yiku, mbrekrikri rueneε l̄ε akpaan bubuu don wutu, eneε nuwóni nehe fein.
- 25 C̄o fein-ε Jesi nahaa, be akpan okpo-okpo n̄okroni. Akpan tuk̄o n̄o Galile wutu lugbuε eti í, tuk̄o n̄o c̄o lugbuε niraní Ebi Ndieneε te í, eneε tuk̄o n̄o Jerusalem ebie l̄ε Jude wutu lugbuε éni ebi elefeene mu i be tuk̄o fre n̄o Jurdan dige te b̄omu i.

Matie 5

Ɛ̄o Jesi tu l̄fee eti tee éni woju

- 1 L̄o Jesi di akpan okpo-okpoeneε ie nuε, eneε ya c̄o k̄rus̄n n̄o eti pi ete be onu egekru rueneε jo b̄ofuni.
- 2 Lipe muε, eneε nija owukan lubuo nuε neyie nehe woju nikan l̄o:
- 3 Akpan-eneε woju ku ei rire mu l̄o: nehe eke n̄ányámíní ine k̄ōk̄ō, ehe lí nenini ambe eni ebie lí nenini.
- 4 Akpan-eneε n̄otu mut̄u ul̄ ledue, ehe lí nenini ambe Nyati yenine nehe té i.
- 5 Akpan-eneε li riresiei rueneε, ehe lí nenini ambe nu nehi éni wutuε neeme yeli nenini.
- 6 Akpan-eneε seε'íeuh̄on nowoε, ehe lí nenini ambe Nyati yeli obuε nobutuníε ȳotu nehe.
- 7 Akpan-eneε utuku kpan ledue, ehe lí nenini ambe Nyati ȳotuku nehe ledu l̄ε.
- 8 Akpan-eneε lubolowi p̄on weinl̄o, ehe lí nenini ambe n̄idiní Nyati nu.
- 9 Akpan-eneε utu kpan un̄o teyo muε, ehe lí nenini ambe Nyati yara nehe onu ewi.

10 Akpan-enee nelini obo-obo nenini seseee nehinie remue, ehe li nenini ambe enti ebie li nenini.

11 Ee, con emini ine eti, akpan yewiwefu nefe, yeli nefe obo-obo, yoco funte woju anuma-anuma yoto nefe, ehe li nefini!

12 Diki: rire mu nikpi nefe ambe Nyati yoyô nefe té lokulo. Kvan-ní lô: obo-obo akpasua obuenee nelini nefe, owô nitini có nilini Nyati éni numuti-eti pueue le.

Muhu lee wein éni woju

13 Nefe fitêni finí muhu eke. Diki: finí lô muhu utu obo ija ómu ekee, wutu eti ébie, nefe li obuue futuní woju-woju fein ija nu. Enne mínî: alí muhu asabra ie, be lõ kpan yetê yeli lě otu nésě ege nája ómu ji e? Lipe mue, bõ kpan úkpu úcumíní ílumu obo kooko mu ji; kpe ce nûnyukunî nukuní akpan yaya eti.

14 Eseji fitêni finí wein éni iceh wutu éni co-co fein ei eke. Diki: ebi éni no life ete ú'ún-mu ei, nana lá be wein akpan idi nu.

15 Kanisee nutuníe, élimu obo nuwaan kpan úcu úbokumu ei bemu; enti nucu nitêni be utu akpan fein-e no lugbaan idi epe.

16 Nefe fre, éni fiteni finí wein ekee, líní woju anamu bibi akpan dí nu lě oco eti owoko Nyati ebi éni li ncfu Bôo no ente.

17 Dotutrumíní lô mie éni bõ monyu Mois éni Aulee lee Nyati éni numuti-eti pu ambiene éni wojuyiyee mowu i. Élimu obu kpee míému bemu; mie ameke lě mányaku nonu nuwan neeme gbein.

18 Makan miyê nefe nawre tasu lô: mulu alabu ebi éni enti lee wutu yodôn yeme libe tuun bow be woju-woju fein yesi yeyîa numue, ákân-mu lô Aulee mu éni woju tikru lowi fre bobo inya i.

19 Obu remue, alí kpan kõ ífelumu Nyati auleene mu éni tikru lowi fre bobo be onu mu lipe utu akpan elefe fre uhunkuni eti uli low ekee, enti ebi tee, ene li obuue nîli bebelige. Gba, kpan fein-e ífelu owukan lubuoene be eseji utu akpan elefe fre uhunkuni ete eke, enti ebi tee, nîli kpan loku.

20 Heni-heni mue, makan miyê nefe lô: alí nefini lô ífeluní Aulee ókó auleyiye pueue lee Farisien-ene énie, be bõ fúhómíní enti ebi te.

Kpan éni anuan kpan óbu éni woju

21 Nefe, owô fitini éni sigi mue nikan niyeni ncfu nanaene lô: Kpan nudowo kpan , oo alí kpan kõ uwo kraan, be nîhan-nî ejiji-oku pue anti nijijinî nukuní.

22 Enne, eme monupu eti mikan miyê nefe lô: kpan kooko fein-e óbú anuan lefe kõ kpan be ibibe té ce ukuni ete, nifata éni nijijinî nukuní. Kpan obu free ujû anuan lô nyombo pue, nifata éni ejiji-oku pu olokueene ijijini uku. Gba, kpan obu free iha tuun ujû anuan lô mbe pue, eniue eke lé mu te li obuue nifata éni bõ na.

23 ́Eni na lwa, alɪ fɔcu ɔbɔfwa fehi futu Nyati be lipe muɛ, f́akvan l̄ makri kɔ ɔcu tebibɛ ɔfu rirɛɛ,

24 be cu ɔfu ɔbɔfwa te i ti cɔ a ku mu lɛɛ ɔnu ein pɛpɛni, lipe mu kraa l̄ gba fɛsɛ ege fie fɔcu ɔbɔfwa ebi fɔtu Nyati.

25 Obu remuɛ, alɪ ɛfɛ lɛɛ kpan kɔ ein f́ikân-ní woju be f́obuní aka fahaní ejiji-oku pue antiɛ, ́eni hɔnɔ funɔnɔ cɔtiɛ, tite ɛfɛ lɛɛ ɔnu ein agbra kuní mu. Lwa, l̄ núcufu nínyakumu ejiji-oku pue anti ɛne frɛ úcufu útu sibikan ásisan pue ílafu sibikan mu.

26 Makan miyêfu nawrɛ tasu l̄: alɪ f́elí lwa, bwa nilafínɪ sibikan muɛ, be f́ôdôn te tuun bwa f́wɛ lue neeme uwu kraa n̄lafínɪ ei.

Wraka ́eni woju

27 Nɛfɛ, ɔwɔ fitiní ́eni sigi muɛ nikan nilaní ei l̄: Kpan nɪdalapu yi lefe ein.

28 ́Enɛɛ, ɛmɛ mɔnupu ɛti mikan l̄: kpan obuɛ ugbugbukɔ yi kɔ nu cɛɛ, be ɛt̄́ finí ɔbwa ɔwɔ n̄alapunɪ ein ɛkɛ.

29 Alɪ ɔfu kpɪsbɔ nɔnɔwi li obuɛ utufu f́iri unliɛ muɛ, be ruoni la kpɛ. Diki: l̄ b̄́ nɔnɔwi aanu kpɛɛ ɔh̄nɔfu numu l̄ sake f̄́a l̄ l̄kue mu tɛɛ, be aframa já nu ́eni b̄́ nɔnɔwi nɔ ɔbɔfu.

30 ́Onu ba nɔ, alɪ ɔfu kpɪsbɔ b́ li obuɛ utufu f́iri unliɛ muɛ, be ceni la kpɛ. L̄ b̄́ b́ aanu kpɛɛ ɔh̄nɔfu numu l̄ f̄́a l̄ l̄kue mu tɛɛ, aframa já nu ́eni b̄́ b́ nɔ anyafu ei mu.

Yi ́wr̄ ́eni woju

31 ́ɔwɔ nikan-ní fitiní l̄: kpɪsi obuɛ nɔjuju ́eni b̄́ ala ɔnu yi eiɛ, be nimime kpɛnkpɛ ́eni iyê l̄ n̄wr̄nɛ nútú ambɪ cɛ l̄ n̄alanɪ ei ă.

32 ́Enɛɛ, ɛmɛ makan miyê nɛfɛ l̄: kpɪsi obu ́eni ɔnu yi álapumu kpɪsi lefe ein be cu woju lefe kɔkɔ ɛti cɛ wr̄nɛ, alɪ bwa yie tha uhɔn kpɪsi lefɛɛ, be n̄ótu yie obo wraka. Kpɪsi f̄́in frɛɛ ucu yi akpasua lwa, be ɛne frɛ n̄obo wraka lɛ.

Yɛsin áta ́eni woju

33 Eseji ɔwɔ fitiní ́eni sigi muɛ nikan niyení nɔfu nanaɛnɛ l̄: Kpan, alɪ fita yɛsin Adamanga antiɛ be dɔnyukɔ numuti ji, nana fáta ́eni fu fulɪ ɔnu wojuɛ.

34 ́Enɛɛ, ɛmɛ mɔnupu ɛti mikan miyê nɛfɛ l̄: datamíní yɛsin woju kɔkɔ mu. ́Eɛ, daramíní ɛntɪ datamíní yɛsin ambɛ lí Nyati ́eni ɛtɛpi-cɔ.

35 Daramíní wutu frɛ datamíní yɛsin ambɛ lí Nyati ́eni lika ókuei-cɔ. ́Onu ba nɔ, dodumíní Jerusalem íné datamíní yɛsin ambɛ lí Gbrenghi l̄kue ́eni ebi.

36 Eseji dɔ̀ɔmíní nɔ̀fɔ̀ íne datamíní yɛsɪn frɛ. Dɪkɪ: nɔ̀fɔ̀ íne ruho lɔ̀wɪ nno frɛ bobo bɔ́ fúkpɔ̀ fúnyokumíní úpɔ̀n ɪ, elefe mu íbin lobu.

37 Nɛfɪnɪɛ, ɛɛ, elefe mu ún'ún cɛ ɛnɛɛ bɔ́ ɔ̀no nɛfɛ ómu lɛ́ ɔ̀dɔ̀n ɛtɪ lɔ̀ɔ. Dɪkɪ: yɛsɪn fɛɪn-ɛ kpan ita itê woju kɔ́ ɛtɛ, Angɪnɪ lɪ obue itini nta.

Tebibe éni woju

38 Ɔwô nɪkan-ní fitiní lɔ̀: Alɪ kpan kɔ́ ubu anɔ̀van nɔ̀nɔ̀wɪɛ, bɛ nɔ̀bunî nɔ̀nɔ̀wɪ lɛ. Eseji, alɪ kpan kɔ́ ubu anɔ̀van ɛnyɪ eɪɛ, bɛ ɛnɛ frɛ, nɔ̀bunî ɛnyɪ eɪ lɛ.

39 Ɔme ɛkɛ makan miyê nɛfɛ lɔ̀: alɪ kpan ulɪ nɛfɛ un-ɛ, bɛ dɔ̀wrɔ́ dɔ̀ɔmínî. Alɪ kpan ulafu munuta muɛ, bɛ te nílafu gbisi nno ambɪ frɛ.

40 Ɔnu ba nno, alɪ kpan kɔ́ íhanfɔ̀ ejiji-okɔ̀ pu antɪ igbêfu ɔ̀fɔ̀ tralɛ ɛntɪ bɛ unɔ̀ mu nobutu ɔ̀fɔ̀ kpɔ̀tɛ frɛɛ, bɛ lanɪ eɪ núcú.

41 Eseji, alɪ kpan kɔ́ ɔ̀nyɔ̀fɔ̀ akpɔ̀mu éni bɔ́ fada ɔ̀nu ɔ̀kɔ̀ fahan-nɪ kilo nno cɔ̀ɔ, bɛ kpɪ ɛtɪ da han-nɪ kilo aanu cɔ́ frɛ bobo.

42 Ɔnu ba nno, alɪ kpan kɔ́ ubutufu ɔ̀bo kɔ̀ɔ, bɛ tunɪ. Alɪ kpan nehi ɪpɪ ɔ̀bo ɔ̀fɔ̀ ɔ̀nkɔ̀ frɛɛ, bɛ dɔ̀kpɔ̀ru eɪ.

Éfe pɛnɛ ɔ̀yɔ̀fɔ̀ éni woju

43 Jesi nɔ̀ ɛtɪ nakan ji lɔ̀: Ɔwô nɪkan-ní fitiní lɔ̀: Yɔ̀fɔ̀ ɔ̀fɔ̀ ɔ̀yɔ̀fɔ̀ pu lɛ́ féfe ɔ̀fɔ̀ éfe pu.

44 Ɔme ɛkɛ, makan miyê nɛfɛ lɔ̀: yɔ̀fɔ̀nɪ nɔ̀fɔ̀ éfe pɛnɛ lɛ́ fɔ̀gugɔ̀nɪ Nyatɪ fɔ̀tɔ̀nɪ akpan-ɛnɛɛ nɛlɪ nɛfɛ ɔ̀ru-ɔ̀ruɛ.

45 Lɔ̀ɔ, lɛ́ akpan ɛdɪ an lɔ̀: fɪlnɪ nɔ̀fɔ̀ Bô nɔ̀ ɛntɪ tɛɛ éni ɛwɪ heni tasu. Dɪkɪ: nɔ̀fɔ̀ Bô obue, níjijimu akpan mu: nutu ɔ̀nu gbɛɛ uku tenja pɛnɛ ɛtɪ, ɛnɛɛ eseji uku té un pɛnɛ ɛtɪ frɛ. Ɔnu ba nno, nutu mindi un utu sɛsɛ pɛnɛ, ɛnɛɛ un utu akpan-ɛnɛɛ íhîmu sɛsɛɛ frɛ.

46 Ɔnɛɛ mínî: alɪ ulɪ nɔ̀fɔ̀ ɔ̀yɔ̀fɔ̀ pɛnɛ cɛɛ fuyɔ̀fɔ̀nɪɛ, bɛ ɛmɪ yanyâ nɛfɛ mu e? Dufre ɪɔ̀ pɛnɛ frɛ bobo ulɪ lɔ̀ ɛkɛ lɛ.

47 Eseji, alɪ ulɪ makpɪɛnɛ cɛɛ fɪrakɔ̀nɪɛ, bɛ félnɪ ɔ̀kɔ̀ me naa? Akpan-ɛnɛɛ élí Nyatɪ éni pɛnɛɛ frɛ ɪrakɔ̀ mine lɔ̀ ɛkɛ lɛ.

48 Nɛfɛ ɛkɛ, fíní lɔ̀ nɔ̀fɔ̀ Bô ɛbɪ éni nɔ̀ ɛntɪ tɛɛ jan tun kufue ɛkɛɛ, jan-ní lɔ̀ ɛkɛ lɛ.

Matie 6

Ɔbofɔ̀ éni woju

1 Dɔ̀ɔmíní namu kɔ́ éni félnɪ nɛfɪnɪ Nyatɪ ɔ̀su mu tɛɛ nidetê akpan antɪ nudɔ̀ɔ ɛtɪ nudɔ̀wɔ̀kɔ̀ nɛfɛ. Alɪ ɪsɛ lɔ̀ɔ, bɛ fákân-míní biala nɔ̀fɔ̀ Bô ɛbɪ éni nɔ̀ ɛntɪɛ antɪ tɛ.

² ́Eni no loo, ali fece kpan ko ine mu ba ie, be danyaku kandaan akpan nidedi nu. Obue, numuti aanu-aanu ruene enee ili eyia-coene mu lee ngbaruene eti. Makan miyê nefee nawre tasu lo: nene obuenee, akpan eni owaku ubaku nenee, enee li nenini biala.

³ Efe eke, ali fece kpan ko ine mu ba ie, dotu kpan lefe nudonyo numu.

⁴ Lipe mue, ofu Bo ebi eni woju kooko oon-mu ei onu antie yedi namue fele nu, enee yalafu onu mu bia.

Nyati ogugo eni woju

⁵ Nefini ogugo mue, delimini fini numuti aanu-aanu ruene eke. Neninie, nuyofuni eni bo nenyeni eti kogugoni Nyati eyia-co lee ngbaru eti akpan edi nene nu. Makan miyê nefee nawre tasu lo: owô neheni nenini bialaa.

⁶ Efe eke, ali fehi fugugo Nyatie, be ho lugban be lekpe i lo fogugo ofu Bo. Lipe mue, ofu Bo ebi eni woju kooko oon-mu ei onu antie yedifu nu, enee yeti ofu ogugoo.

⁷ Eseji nefini ogugo mu tee, delimini fini akpan-enee edi Nyati aan eke deyewremini lehin-lehin tuun ndesin i. Nene nututruni lo owu kprangbalo akan mu te li obue niheni obue nobutuni.

⁸ Delimini fini nene eke. Nefinie, owô nofu Bo di nefini ecian-ene fein an kraa fobutuni.

⁹ Obu remue, nefini ogugo mue, ki lo bo fetê fakan-ni: Onu Bo ebi eni no enti, tu kpan fein supu ofu ine.

¹⁰ Tu kpan fein si rire i filii onu etei pu. Eseji tu kpan fein li ofu te eti woju. Loo, lo wutu eti ebi fre ese fini lo neee enti tee eke.

¹¹ Tu ere erini amunu eni mbo iue.

¹² Cu onu un fuo ere fini lo ere fre ruco aruan-ene enie rufuoo eke.

¹³ Dala ere i gbredi ko nudokoru ere; nyu ere i lo riri Angini eni woju mu. [Etei, bomoco lee munu loku li efini tuun godoo. Amen!]

¹⁴ Heni-heni mue, ali akpan ili nefee un boo fucu fufuoni, be nofu Bo ebi eni no entie fre yoco nefini un-enee yofu nefee le.

¹⁵ Ali focu fofuomini, be nofu Bo ebi eni no entie fre bo ucu ufuo nefee le.

Nuhanci eni woju

¹⁶ Ali fecini nuhancu, be danyakumini onu woju gbein kandaan fini lo numuti aanu-aanu ruene ile eke. Neninie, boo necini nuhancu be nonyuni munu nobubuni neeme amee lo akpan edi an. Makan miyê nefee nawre tasu lo: nenini bialaa, enee owô nihenie.

17 Έφε εκε, alɪ feci nuhɔɔn, be cɛn munu ei weɪnɔ lɛ́ fétite íne ruho frɛ fíní lô ɔwô fili ɔfɔkɔɔ ekɛ.

18 Λɔɔ, lɛ́ kpan ídɪ an lô: feci nuhɔɔn. Lɪpe muɛ, ɔfu Bô ebi éni woju kɔɔkɔ ɔ'ûn-mu ei ɔnu antie yedɪfu nu, enɛɛ yalafu ɔnu mu bia.

Ἐντι τε ἐνι ɔbɔkan ἐνι woju

19 Dekpikpian-míní ɔbɔkan anuma-anumaaɛnɛ dɔbubumíní an wutu eti ébi ambe nfo lɛɛ adagra nó unyu ububu, in'in puɛnɛ frɛ i'in.

20 Jujuóní ἐνι bô entɪ te ἐνι owuɛnɛ nana eli nefini ɔbɔkan ambe tɛɛ nfo lɛɛ adagra ɔnó ἐνι bô ɔbubu ɔbɔ, in'in puɛnɛ frɛ úho tɛ.

21 Heni-heni muɛ, cô ɔfu ɔbɔkan nɔɔ, lɪpe li obuɛ ɔfu té frɛ yɔnɔ lɛ.

Ἐπεδι ἐνι woju

22 Nunuwɛ nɔɔ, nitê fíní kpan ἐνι kanie ekɛ. Alɪ nunuwɪ jáfu nuɛ, be ɔtu fedɪ epɛ;

23 alɪ ájáfu nu ekɛ, be ɔtu fónɔ dambri mu. Enɛɛ, alɪ weɪn-ɛ fíní funɔ muɛ, tasu muɛ, lí dambriɛ, be efɪni dambriɛ rú lɔku kó feɪn.

Nyati té éɪɛ ἐνι woju

24 Kpan úkpu úsu nyɔni aanu. Alɪ kpan ikân nyɔni aanuɛ, nífe nno lɛ́ nóyɔfu nno; nsibi yadakɪni lɛɛ nno ein lɛ́ nébɛn nno ebi nsibi. Heni-heni muɛ, bô fúkpu fídaumíní Nyati lɛɛ sika fúsumíní.

25 Obu remuɛ, makan miyê nefɛ lô: dɛbumíní mítédi wutu eti ébi ἐνι owuɛnɛɛ li fíní iɛu, [ɔnɔ] lɛɛ rirɛtɛ ἐνι wojuɛ eti. O be mínî: alɪ funɔní nkuaan, be obuɛ éyí nu ɔkó mbo ἐνι woju e? Eseji, alɪ rirenɛ nó nefɛ tintie, be obuɛ éyí nu ɔkó rirɛtɛ ɔbɔ e?

26 Kpraní ruwaruɛnɛ: nútumíní mbo núbu núkumíní gbɪta, obu cɛ nɔfu Bôɔ nɔ entie igbigbi nenɛ nuca feɪn. Enɛɛ mínî: nefɛ, fákân-míní munu fókómíní ruwaru e?

27 O be mínî: kpan kô nó ἐνι enɪni mítédienɛɛ nibie yɔtɪni nûkpu nufûun ɔnu nkuaan lɛɪɪn luwɪ nuku mu e?

28 Emɪ be febiní mítédi rirɛtɛ ɔbɔ ἐνι woju eti frɛ e? Kpraní kpetɛ mu mitin nɪfufuɔɔnɛ lô itê upûn. Dɪki: níjjakumíní rirɛ, eseji núlumíní liji frɛ, obu cɛ njaní nu tuun sɛh ɪ.

29 Έɛ, makan miyê nefɛ lô: Salumɔn ɔnɔbɔ ebi ἐνι di gbrenghi kɔ feɪn-ɛ ἐνι tralɛɛnɛɛ uɔɔɔn, kɔɔkɔ ájá nu ɔkó tîn nɪfufuɔɔnɛ mu ἐνι nno frɛ bɔbɔ.

30 Coo, akpan té flɛflɛ puɛnɛ! Alɪ Nyati ɔtu kpetɛ mu munɔ krúkrú ebi ἐνι nye eti amunu be kpukpɔ níce nukuní ei nɪcauní eie aja nu lɔɔ, be fídíki nefɛ ebi ἐνι

fikan-ní munu nkpɔbɔ alabu fukɔní munɔɔ, enee bɔ Nyati útu nefee rirete ɔbɔ fein e?

31 Obu remue, debimíní mítédi dakan-míní lô: Emi rîhi? Emi rûnɔ? Emi rîtê rire?

32 Obu fein-ε, akpan-εnee élí Nyati éni puenee, enee ufou rire ho eti nuca fein. Nefiniε eke, ɔwô nɔfu Bô ebi éni nɔ enti tee dí an lô: ecġan nefee.

33 Obu remue, liní tush bɔɔ lé enti ebie eli nefini pependi, eseji finí sese lee Nyati ein. Onu mu lɔpee, enee n̄tu nefee owuene fein-ε cian nefee nubuka eti.

34 Éni nɔ lɔɔ, debimíní mítédi kpɔkpɔ éni wojue yesipu ein-ε eti. Nu luwi nɔɔ-nɔɔ fein-ε icaa kân enini wojue isipu ein, enee ɔnɔbɔ li obuε nubûa ɔnɔkɔ mu.

Matie 7

Kpan woju óbûa mu éni woju

1 Dobŭamíní kpan woju mu lé Nyati frε úbuamu nefee mu lé.

2 Heni-heni mue, nefini lô fitê fubûaní kpan woju mue, enee Nyati yakprâ yobûa nefee mu lé. Eε, nefini lô fusunsu futuní kraan, enee Nyati frε yakprâ yosunsu yɔtu nefee lé.

3 Míni: efe ebi éni tîn likpin neeme lafu be nushwi mue, fidi nu, enee fakprâ munɔ nciεe luwie nɔ makpi kɔ nushwi mue eke.

4 O be míni: efe ebi éni tîn likpin neeme nɔfu nushwi mue, lé obu ce finí makpie nutu finyáku ni enini munɔ nciεe luwi ebi éni nɔni nushwi mue i.

5 Coo numuti aanu-aanu pu! Ti có nyu tîn likpin-ε nɔfu nushwi mue nyaku ei. Lɔpe mue, enee fidi epe finyaku munɔ nciεε nɔ makpie nushwi mue i frε.

6 Jesi n̄u eti nakan ji lô: Dedemíní awindi owu dɔwɔ dokumíní adua, élí nodu nɔnyuku netti nefee; dɔwɔmíní owu éni nya munue dokumíní gbogo, élí naya eti nɔnyu nɔbubu.

Kpitu ákân éni woju

7 Jesi n̄u eti nakan ji lô: Butuní, Nyati yɔtu nefee; jujuní, n̄tu fidiní nu; dɔpuní, nífin nefee.

8 Heni-heni mue, kpan fein-ε ubutue, Nyati utuni; obu frεε ujuje, idi nu; eseji obuε udɔpe, nífin-ni.

9 O be míni: nɔfu mue, ebí ɔnu wi yobutuni futufutu be yɔcu lubobu yɔtuni e?

10 Ebí ɔnu wi yobutuni sie be yɔnyu ɔlun yalanɔ ɔnku e?

11 Diki: nefε akpan ένι nuhun bin nefεε, fidinί owu anamu an fide futunί nɔfu ewiενε, be fidiki nɔfu Bɔ εbi ένι nɔ εntiε nanaa, ενεε bɔ ide owuενεε li owu anamuε útu akpan-ενεε ubutuni ɔbɔ e?

12 Woju fein-ε fuyɔfunί ένι bɔ kpan εli ɔtu nefεε, be nefε nɔfɔbɔ fre linί lɔɔ εke kpan fein εti. Heni-heni muε, Mois Auleε lεε Nyati numuti-εti pu ambiενε fein ένι wojue kaan, ενεε nɔ.

Gbɔmu fikuuε ένι woju

13 Jesi nɔ εti ji lɔ: Senί gbɔmu fikuuε bɔmu lε nkuaan εli nefini. Cɔ kpan iεε be lha lu uou muε, ɔnu gbɔmuε lɔkulo, ɔnu atingbree gbadaalo. Lipe li obuε akpan ita έσε.

14 Cɔ kpan iεε be nkuaan li εniεε εκε, ɔnu gbɔmuε fikuuε, ɔnu atingbree tikruε. Eνεε akpan-ενεε idi nu be iεε lipe bɔmuε, nεbύbuεmίνι.

Numuti-εti pu fun-fun-ενεε ένι woju

15 Jesi nɔ εti nakan ji lɔ: Suonί rire numuti-εti pu fun-fun-ενεε rire. Nενε obuενεε, ali nɔbɔfunί nefεε, be nεsinί rire i nεtɛnί finί ngbɔnyɔ εκε be njε, nniε un.

16 Nενε obuενεε, nɔnu owuενεε nilinίε, ενεε inyaku nενε nsibi gbein fidinί nενε an. O be εblekpe urun sekpedu e? Naa dodu tɛn urun mango e?

17 Diki: tɛn namu fein-ε nɔɔ, ewi anamu nurun, ενεε tɛn un fre urun ewi un lε.

18 ɔnu ba nɔɔ, tɛn namu bɔ úkpu úrun ewi un, eseji tɛn un fre bɔ úkpu úrun ewi anamu.

19 Tɛn fein-ε úrun ewi anamuε, nɔlunί nilanί nicaunί ei.

20 Akpan akpasua obuενεε freε, nεnini owuενεε nelinίε, ενεε yɔtu fidinί nενε an.

21 Diki: akpan-ενεε naramu Nyɔni, Nyɔniε, έlimu nενε fein nɔhɔnί εnti ebi te bemu; obuενεε cεε li ɔmu Bɔ εbi ένι nɔ εnti tεε ένι tε εti wojue, ενεε yɔhɔ tε.

22 Heni-heni muε, ɔnu yoku óbɔa mu ένι nuε, akpan kpangbalɔ yakan lɔ: Nyɔni, in εfni inée rucu rubo Nyati amanιεε ruku akpan? In εfni inée rucu ribe angini bubɔ? In εfni inée rucu rili akprua anuma-anumaa e?

23 Lipe muε, mɔbɔa nενε mu weinlɔ lɔ: Nεφε tε un pu obuενεε, mεdí nefε an. Nyanί ei ɔmu anti!

Kanru akpasua aanuε ένι woju

24 Jesi nɔ εti nakan ji lɔ: Owukan lubuo obuενεε mlkaan, kpan kɔkɔ fein-ε iti be ucɔ εti inι ειε, nitε finί kpan rιcε pu ένι ru ɔnu kan wutu kpunkpu εti εκε.

²⁵ Mindi ní, di bú yáku kaan ein, enee eseji edifa fré po kaan eti tuun, obu ce kaan óbú épi ambe wutu kponkpu eti nurunî.

²⁶ Gba, kpan kókó fain-ε iti owukan lubuo obuene be ócú eti éní eie eke, ene nitê fíní nyombó pu éni ru onu kan nkrian ete eke.

²⁷ Lô mindi ni di bu i kaan nuwan ie, enee edifaa poe tu kaan pi wutu krukpusu ei neeme.

²⁸ Jesi ikan owu obuene bôo uwue, enee akpan fain woju sran munu mu enini lô nitê niyiye woju e.

²⁹ Heni-heni muε, enini wojuyiye étêmu fíní nōnu auleyiye pue ene énie eke; eniniε, nó enini mu couun, núbu ruwa núku eti fré.

Matie 8

Kokobe pu nno Jesi buzon éni woju

¹ Cōni Jesi nō lifé ebi eti ru nahaa, enee akpan okpo-okpo nōkruni ege.

² Lipe muε, enee kokobe pu nno ti bōfuni be ku okpon i onu anti nakan lô: Nyoni, midu an lô: alu fuyofue, be fukpu éni bō fōtu kokobe anyamu ei rire mesê ege meri akpan mu.

³ Nikan lōo, enee Jesi jau bó kin-ni be kan lô: Mufufu; kokobe nuyafu ei rire! Lipe muε, enee heni-heni mu kokobe nya i kpisiε rire.

⁴ Onu egeε, enee Jesi nakan iyêni lô: Diki: obuε mli mutufue, dakan onu woju deyě kpan kókó, nana a tēyiti pue kprâfu bōo nutufu bōmucōo lē gba fōcu obo ebi éni Mois kan onu woju la ie féyiti tēyiti fōtu Nyati ameke lē kpan edi nu lô: fōbus heni.

Sruda nno beyepue éni óbus woju

⁵ Lô Jesi a bōo be nya Kapernahōm ebi tibaa, enee Rōm wu sruda lōku nno i heni nōgugoni ikan lô:

⁶ Nyoni, omu osu pue obubuu lá be omu lukpomu te nedu munu lōkulo.

⁷ Nikan lōo, enee Jesi kan yeni lô: Tu rá te múbōon-ni.

⁸ Enee kpisiε nínî: Nyoni, máfátamu éni bō fie fōhōmu lugban fré bōbo. Kan owu lubuo nno ce, omu ósu pue yōbus.

⁹ Diki: mikân akpan éni temu ei, enee kan sruda éni eme fré mite i ie. Alu mikan miyê nno lô na có obu, be nâ; alu mikan miyê lefe lô ni, be nie; eseji, alu mikan miyê omu ósu pue fré lô nli obo obuε, be nél.

10 Jesi iti owue kpisie kaan, enee woju sran-ni munu mu be nakan niyê dedekue nokpuni egee lô: Makan miyê nefê nawre tasu lô: Israel pueue fein mu fre boboo, bonu miabûan-mu kpan kô êni onu té nomu eti finí kpisi obu eke.

11 Diki: obuo elefe mu êni akpan kprangbalò yonò wotue eti êni cò-cò fein yehi yesi yeyîa enti ebi te yehi mbo Abraham, Isak lee Jakob ein.

12 Enee Israel pueue nanaa ntu ohò enti ebi tee eke, nîbení nene nukuní gbein dambrie mu te. Te li obuê nôtuní mutú nicení enyi mu.

13 Jesi ikan lóò, enee gba kan ye kpisie lô: A lukpomu. Ofu téê nomu etie remue, obuê fobutus, yeli lóò eke. Enee heni-heni mu wanci ebi eti ce ã, ósu pu ebi buò.

Lu pueue Jesi buòon êni woju

14 Onu egee, enee Jesi a Pier êni te. Lô nuku tee, enee nidi Pier onu yi mboni nu êni la be lufan natita rire mu.

15 Lipe mue, nucu bó nita yiê êni bó eti, enee lufaan a cobi be yiê nye eti tuni mbo ni.

16 Cóni ku yomue, enee nidení akpan kprangbalò êni angini bubò nò mue nisiní Jesi be nucu owukan lubuo mu ce nibe bubooene nya i akpan ebienne mu be nuboon lu pueue fein fre.

17 Obue nilee, otu owue Nyati êni numoti eti pu Esai kan la te ese eti. Enee ki lô nikan: Náwan erini rireke lee lu anuma-anumaaene fein náda.

Jesi êni egekpu êni woju

18 Jesi idi nu êni akpaan nò lee onu ein-e ebubue esêñ te, enee nikan niye onu egekpu pueue lô: nutu níténí die nání ege te.

19 Lipe mue, enee auleyiye pu nno ti bofuni be kan yeni lô: Éyiye pu, có fein-e fíhaa, míha lee ofu ein!

20 Enee Jesi níní: Diki: gbón kân bela-cò; ruwaru fre kân enini kan êni ila mu le. Kpan êni Wíe eke ákân-mu có êni itê íne i.

21 Lipe mue, enee kpan nno êni nokpuni ege lee níní: Nyoni, tumu bómucò má bòò mili onu bôò, lě mie mókpufu ege.

22 Enee Jesi kan yeni lô: La akpan-eneê nkuan tasue ónó mue i kprâ nónu pueue êni éli wojue eti.

Mraa Jesi terue êni woju

23 Jesi yá di ilaa mu, enee ene lee onu egekpu pueue ein nahaní.

24 Nahaní bɔɔ ɪɪ, ɛnɛɛ edifa ɪkɔɔɔ pi dikpɛ bɛ mra nala utu mindi ubu uku ɪɪa mu. ɪɪpɛɛ, bɛ Jesi ɛkɛ neke muɔɔ.

25 Ɔnu egekpu pɛnɛɛ ɪɪɪ nu ɪɔɔ, ɛnɛɛ jɔ bɔɔfɔni nowrûni ɪkan ɪɔ: Nyɔni, i ɛɛ ɛɪi kpã, rohu!

26 Nija nuɔɔɛ, ɛnɛɛ nakan niyê nɛnɛ ɪɔ: Ɛmi bɛ ɪa nowo nɛfɛ e? Nɔɔfɔ tɛɛ nɔmu ɛɪi ɔnyá ɪnɛ heni tasu! ɪɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ gba ninye ɛɪi nuɔɔɔɔ edifaa ɪɛɛ ecijiɛ bɛ cɔ fɛɪn pi tiin.

27 Ɔnu egekpu pɛnɛɛ ɪɪɪ nu ɪɔɔ, ɛnɛɛ woju a nɛnɛ ɪnɛ mu bɛ nakan-ní ɪɔ: Ɔfɔni ɛni kpan tasu nɔ? Diki: edifa ɪɛɛ eciji frɛ bɔɔɔ ɪfɛɪɪɪ!

Akpan aanu kɔ ɛni angini bubɔ nɔ muɛ ɛni woju

28 Jesi tɛ diɛ, ɛnɛɛ a ku Gadara wutu ɪɔgbɛɛ ɛɪi tɛ. ɪɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ akpan aanu ɛni angini bubɔ nɔ muɛ nɔ sanko mu tɛ nya nehɪ cɔ nuɔɔ ɪɪpɛ. Nɛnɛ aanuɛ, nɪkân-ní tɛ un sɛn ɪ tuɔn kpan kɔɔkɔ úkpu ɪsɛ cɔ nuɔɔɔɪɛ ɪɪpɛ.

29 Nihiní bɔɔ nukuní Jesi anti ɪɪpɛɛ, ɛnɛɛ nɛgbɛ nɪkan-ní ɪɔ: Ɛfɛ Nyati ɛni Wiɛ, ɛmi woju? O bɛ fehi fidí ɛɛ gbɛ kraa ɪɛ oku nu ɛbi e?

30 ɪɪpɛ muɛ, bɛ cɔ nuɔɔɔɪɛ ɛni anti ɪɔwiɛ, ngbɔɔɔ kɔɔngbalɔ nɔ tɛ nɛhɪ mɔɔ.

31 Ɛnɛɛ angini bubɔɛnɛ nakan iyê Jesi ɪɔ: Aɪi fibɛ ɛɛɛ, bɛ ɔɔɔɔɔɔɔ, tu rá rúhɔ ngbɔɔɔɔɛnɛ mu.

32 Ɛnɛɛ Jesi níni naní, bɛ heni-heni mu angini bubɔɔɔɛnɛ nɔ akpan ɛbiɛnɛ mu nya ɪ a hɔ ngbɔɔɔɔɛnɛ mu bɛ ngbɔɔɔɔɛnɛ fɛɪn nɔ kukumu kendeiin ɛbi ɛɪi tɛ kɔkɔpɔbu ku ecijiɛ dikpɛ u fɛɪn.

33 Akpan-ɛnɛɛ nasɪsan ngbɔɔɔɔ obuenɛɛ ɪɪɪ nu ɪɔɔ, ɛnɛɛ ye ne a ɛbi bo akpan aanuɛ ɛni óbuɔ buɔɔ ɪɛɛ ege ɛni woju fɛɪn-ɛ sɛɛ ɛni amanɪɛ.

34 Ɛbiɛ mu akpan ɪti ɪɔɔ, ɛnɛɛ nɛnɛ fɛɪn ni niheni Jesi bɛ ɔɔɔɔɔɔɔ ɛni bɔ nanya ɪ nɔnu wutu ɪɔgbɛɛ ɛɪi.

Matie 9

Kɔɔɔi nɔɔ bubuu dɔn wutu bɛ Jesi buɔɔn ɛni woju

1 Jesi sê ege cú di ɪɪa, ɛnɛɛ tɛ diɛ ji a ɔnu ɛbi tɛ.

2 Nuku tɛɛ, ɛnɛɛ akpan kɔ da kɔɔɔi nɔɔ ɛni bubuu dɔn wutuɛ kɔfa ɛɪi sini. ɪɔ Jesi di tɛɛ akpan obuenɛɛ cu teni ɛɪi nu ɪɔɔ, ɛnɛɛ kan ye ɪɔ pɛɛ ɪɔ: Ɔmu wi, cu mbasi! Métiɪi ɔfɔ un-ɛnɛ ɪ fɛɪn.

3 Nɪkan ɪɔɔ, ɛnɛɛ auleyiye pɛnɛɛ tukɔɔ nɔ ɪɪpɛɛ nakan nuhun-nuhun ɪɔ: Kpan obu nabûan Nyati muɔɔ!

- 4 Jesi dí obuε nakan-ní nuhun-nuhun-ε nu, ενεε nakan iyê nenε lô: Εμι ótutru un-un nɔ nefε luboluwι mu lɔɔ e?
- 5 O be, alι mikan miyê kpισι obu lô: Métiti εfιnι un-ενε ι, elefe mu: Nɔ wutu nye ετι nι ειε, be owu aanu obuε, nno kpún kó anuan e?
- 6 Ενεε, amεke l' fídínι an lô: wutu ετι έβιε, Kpan έnι Wιε kân bɔmυcɔ έnι b' etiti kpan έnι un-ε ι frεε, kpranι! Ενεε nikan niye lu pυε lô: Nɔ wutu nye ετι cu ɔfu kofaa a lukpomu.
- 7 Ενεε heni-heni mu kpισιε nye ετι be a lukpomu.
- 8 Lô akpan-ενε φαn dι woju obu nu lɔɔ, ενεε la lɔkulo pι nenε luboluwι mu be nɔwɔkúnι Nyati έnι ɔcu bɔmυcɔ akpasua obu ɔtu kpan.

Matie έnι áraa Jesi raa έnι woju

- 9 Cɔnι Jesi nɔ lɔpe nya ι nahaa, nιdι lapode pu nno έnι nιranι Matieε nu έnι nɔ ɔnu jumadi cɔ te, ενεε nikan niyeni lô: Kpumu rá! Nikan lɔɔ, ενεε l' Matie nye ετι nɔkpunι.
- 10 Ilie, ενεε Matie han-nι ενιnι te, ενεε lεε ɔnu egekpu pυενε ειν nεhιnι mbɔ. Mbɔ obu έnι ιευ mu lɔpeε, lapode pυενε lεε akpan elefe frε έnι Juf-ενε ul rire kesι-kesιε kprangbalɔ nɔ mu ιε.
- 11 Farisιen-ενε ιdι woju obu nuε, ενεε nobutu Jesi egekpu pυενε lô: Εμι be nɔfu éyιye pu ιhι lεε lapode pυενε lεε unli pu obuενε lɔɔ ειν?
- 12 Jesi ιti obuε, ενεε cu nyandra mu kan ye nenε lô: Ελίmu kpan obuε rirenιε mu nɔ tintιε újυjυmu rukpalι pu beμυ; lu pu, ενεε ul obu.
- 13 Nɔfɔbɔ fídínι an έnι Nyati kan la ι lô: Εμινι obuε μυɔɔfυε, ενεε lι lεdυε kpan b' ɔtukυ anuan, έλίmu teyιε kpan ιyι utυmυε beμυ. Jujunι owukan lubuo obu mu l' fónyŏnι ɔnu nuwaan numυ. Diki: έλίmu sεsε pυενε έnι ine mu míému beμυ; unli pυενε έnι íne mu mι.

Woju sigi lεε woju lɔwɔ έnι woju

- 14 Nu nno, ενεε Jan Batis έnι egekpu pυενε ι he Jesi be nakan iyêni lô: Diki: ερε lεε Farisιen-ενε ειν-ε rιcι nuhɔn; be l' pι be ɔfu egekpu pυενε εke ίcι nuhɔn e?
- 15 Ενεε Jesi cu nyandra mu nakan iyê nenε lô: O be mínι: akpan-ενεε nɔ yiwo nuwaan, έnι yiwo kpισιε nɔ nɔnu ειν-ε, nítêní fínι ɔbɔ έnι awrabo nowo nenε εke e? Ενεε, kân cɔ yoku εke be akpan yɔnyυ yiwo kpισιε yɔcu. Lɔpe mu lι obuε nícínι nenιnι nuhɔn.
- 16 Fídínι an lô: kpan úcu liji gbisi lɔwɔ ídakumu tralε kpre. Alι ιse lɔɔ, be cɔ liji gbisi lɔwɔɔ yaja yɔcuε, yɔtu tralεε yasuan ι yoku mu.

17 Ɔnu ba nno, kpan úcu muló lówo úgbuúmu on éni nuhun i eie mu. Ali ise lóo baa muloo nɔfúú, be yótu on yabua i muloo neeme fre yoku ei. Diki: muló lówo, on lówo mu li obuε nukuní. Lipe muε, bǎ on úbua i muloo fre úku ei.

Jairus wíε lεε yi nnoo mbuo ukue éni woju

18 Hɔno Jesi ikan owu iyê dedekue, enεε kpan lóku nno kǎ nya be kutu onu lika mu nakan ló: Ɔmu wí yi lɔwíε uo gbraceεε. Mɔgugofu, i a tani bó eti lé nóbúo.

19 Enεε Jesi nye eti be enε lεε onu egekpu puenε ein nahaní kpisi ebi ein.

20-21 Nuhoní cɔti nahaní, enεε yi nno éni mbuo uku bie mu tɔun iε mulu ndio ewi aanu neemeε ti bɔfu Jesi. Yi obuε, cǎ nehie, nakan onu nuhun-nuhun ló: Li finí bǎ mǎkpu mekín onu tralεε ce bó ekeε, be midí an ló mǔbúo. Enεε heni-heni mu niseni ege bɔmu nikan-ni tralεε numutíε bó.

22 Jesi ice mɔnu ege idini nυε, enεε kan yeni ló: Ɔmu wí namu, cu mbasi! Téε fucu fitemu etiε cɔtu fócu ofu íne nkuan. Lipe muε, enεε heni-heni mu mbuoε uku yiε ce re.

23 Jesi uku kpisi ebi éni tεε, enεε di nu éni cǎ neeme naja, akpan nɔfúo akete lé ǎ eli wíε.

24 Lipe muε, enεε nakan niyê nenε ló: Nyaní gbein! Wíε úómu; mɔno neke. Nikan lóo, enεε nefuení.

25 Ninyaku nenε gbein-ε, enεε nuho lugban tε nunyu wíε bó be wíε nɔ wutu nye eti.

26 Woju akpasua obuε nilε, onu amaníε sé cǎ gbisi tε neeme.

Nuhuwífuɔ pu aanu éni óbúon woju

27 Éni Jesi nɔ lipe nya i nahaa, enεε nuhúwífuɔ pu aanu nɔkpuɔni ege íla lubuo ikan ló: Dafid éni Wí, tuku εre íedu!

28 Jesi íha uho lukpomuε, enεε nuhóní tε íε. Lipe muε, enεε nubutu nenε ló: Fobuní ló mǔkpu mubúon nefε e? Enεε nikan-ní ló: Éε, Nyoní, robu nawrε!

29 Lipe muε, Jesi cú bó kín nenε nuhúwí, enεε kan ló: Nɔfu téε nɔmu etiε remuε, obuε fobutuníε, nil lóo eke nǔtú nefε!

30 Enεε, heni-heni mu nuhúwí nuhun ce nenε i be nedíní εrε. Lipe muε, Jesi blán nenε ló: Tení ríti ei tiní namu-namu: obuε mlí mutú nefεε, dakan deyémíní kpan kɔkɔ.

31 Obu cεε nikaan, nétímíní; nucuní onu amaníε niseponí cǎ lugbu tε neeme.

Amuna pu nnoo Jesi buúon éni woju

32 Lô Jesi nɔ lɪpɛ nya ɪ naha lɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛ ɛɪn-ɛ, ɛnɛɛ akpan kɔ̃ cu amuna pu nɔɔ ɛni angɪni bubɔ nɔ muɛ sini. Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nibe angɪni bubɔ nya ɪ kpɪsɪɛ mu,

33 bɛ ɪ̃ numuti kɪabu kpɪsɪɛ ɪ narɪraru owu. Woju srân dedekue neeme munu mu, ɛnɛɛ nakan lô: Woju obuɛ sɛɛ, bɔnu rɛɛɪ ɔnu ɪ́dáma nu Israel wutuɛ ɛti ɛ́bɪ!

34 Farisɛɛn-ɛnɛ ɛkɛ nakan lô: Yɛɪ bɛ angɪni bubɔɛnɛ ɛni ɛtɛi pɛɛ ɪɪ obuɛ utuni nibe bubɔ obuɛnɛ.

Jesi ɛni lɛɔvɛ wo dedekue ɛtɛ ɛni woju

35 Jesi nô ɛti nɛsɛ ebi titi lɛɛ ɔɔkɔvɛnɛ fɛɪn ɛni Juf ɛyia-ɔɔɛnɛ mu iyɪyɛ woju. Lɪpɛ muɛ, bɛ nobo Amanɪɛ Namuɛ nɪkan ɛntɪ ebi ɛni wojuɛ nuku akpan, esɛji nɔbôɔn ɪɪ lɛɛ rɪrɛkɛ anuma-anumaɛnɛ fɛɪn frɛ.

36 Nɪkprâ ɔ́ fɛɪn-ɛ nɪnyaa ɛni akpan okɪo-okɪoɛnɛɛ ihɪ ihɛnɪɛ, ɛnɛɛ tɛ buani ɛi tɔun sɛn ɪ. Heni-heni muɛ, akpan obuɛnɛ fɛɪn, woju ɔnyu nɛnɛ lúpu, esɛji nɛɪnɪ lɛɔvɛ fɪnɪ ngbɔnyɔ ɛni ákân-mu akpra-ɛti pɛɛ ɛkɛ.

37 ɛnɛɛ nuɔvɔ nyandra mu nakan niyê ɔnu egekpu pɛnɛ lô: Dɪkɪ: mitɪn ɛwɛ ebe nɛ naha, ɛnɛɛ juma pɛnɛ ɛ́búbuɛmu.

38 Obu remuɛ, guɔɔnɪ ɛjikpɛ ɔnu bôɔ dé akpan jɪ kú ɔnu juma mu.

Matie 10

Akpan ndio ɛwɪ aavuɛ Jesi nyaku deɛ ɛni woju

1 Jesi sí ɔnu akpan ndio ɛwɪ aavuɛ yá, ɛnɛɛ tu nɛnɛ bɔmuɔ ɪ̃ nâ nébení bubɔ un-un anya ɪ akpan mu, esɛji ɪ̃ nóbôɔn-ní akpan-ɛnɛɛ ɪɪ lɛɛ rɪrɛkɛ anuma-anuma fɛɪn nedɪ gbɛɛ frɛ.

2 Kɪ akpan ndio ɛwɪ aavuɛ, nɔnu ɪné: Simɔn ɛbɪ ɛni nɪraku Pɪɛr-ɛ lɛɛ ɔnu makɪ Andre, Jak lɛɛ ɔnu makɪ Jan ɛbɪɛnɛɛ ɪɪ Sebede ɛwɛɛ,

3 Filip, Bartelemi lɛɛ Toma, Matie ɛni ɪɪ lapode pɛɛ, Jak ɛni ɪɪ Alfe wɛɛ lɛɛ Tade,

4 Simɔn ɛbɪ ɛni uwuwotu Juf-ɛnɛ ɛni wojuɛ lɛɛ Judas Iskariot ɛbɪ ɛni yapanɪ yɛɪɛ.

Akpan ndio ɛwɪ aavuɛ ɛni ótɔpu woju

5 Nɛnɛ ndio ɛwɪ aavu obuɛnɛɛ, kraa ɪ̃ nótɔpu nɛnɛ nânɪɛ, ɛnɛɛ notu nɛnɛ fɔ nɪkan lô: Dǎmíní obuɔ elefe ɛni maɛɛnɛ ɛti, esɛji datamíní ɪka Samari ebi kɔkɔ mu frɛ;

6 Israel pɛnɛɛ ɛbɪ ɛni tɛ fɪnɪ ngbɔnyɔɔ ku kpɛ ɛkɛɛ ɛni tɛ ɪɪ obuɛ bô faní.

- 7 Cɔti-cɔtiε fīhaníε, boní amaníε kuní akpan l̄: Nu oku Nyati nanyaku enti ebíε éni woju gbein.
- 8 Eseji buɔn-ní lu pueε, tuní akpan-eneε ue frε nó lu uou mu nyé, tuní kokobe nyá ι akpan rire, eseji bení angini buɔ nyá ι akpan mu frε. Ákura obuε mutu nefεε, fápámíní; nefε frε, owu obueneε fein-ε fīlníε, dɔcumíní ɔnu mu ɔɔ kɔkɔ.
- 9 Dɔcumíní sika kɔkɔ dakǎn-míní ɔnku.
- 10 Aauε fīhaníε, dɔcumíní ekpre, dahan-míní trale lεε ngbabua lefe, dɔcumíní krama frε. Heni-heni muε, akpan-eneε fūbukaníε li obuε bǔ adadu nefε εti.
- 11 Cɔ fein-ε fīha fukuníε, nɔdeli ebi lɔku o, nɔdeli ebi luwi o, butuní nýêní nefε kpan éni li kpan namu éni yesike nefεε fání enini te fúdɔn-ní tuun buɔ l̄ oku nuε fīnyaní ei ebíε mu fīhaníε.
- 12 Lugban fein muε fīnyaníε, be fuɔní akpan-eneε nɔ tεε ι kan-ní l̄: teyo nuɔ nuɔ nɔnu εin.
- 13 Alɔ teyo obu ifata neεε ein-ε, be heni-heni mu yɔdɔn nɔnu εin. Alɔ ónó lɔɔ, be bǔ úɔn-mu nɔnu εin.
- 14 Alɔ fīha fukuní cɔ kǔ, nɔdeli ebi, nɔdeli lugban kǔ be kpan ésíkemu nefε, eseji étí nɔfu owukan lubuoε, be kikeuní 'mpúpue nɔ nefε lkaa kuní ei lɔpe nyaní ei aní.
- 15 Makan miyê nefε nawre tasu l̄: nuε Nyati yobúa akpan fein muε, nyriue yehe ebi obu éni akpaan yɔru lɔku yɔkɔ obuε yehe Sodɔm lεε Gomɔr pueεε.
- 16 Jesi n̄u εti nobo neεε εti l̄: Aauε fīhaníε, fītêní fíní ngbɔnyɔ éni naha gbogro agbra εke. Éni nɔ lɔɔ, be suoní rire fíní ɔlun εke l̄ eseji félní té bleε pueεε fíní brandre εke.
- 17 Heni-heni muε, suoní rire ambε akpan yede nefε yaha ejiji-oku pueεε anti, eseji yoju nefε ngbre mu eyia-cɔεne te frε.
- 18 Emuni íne muε, akpan yede nefε yaha etei pueεε lεε egbrengbieεε anti frε. Lɔɔ, l̄ akpan obuεεε lεε obuo elefe mu éni akpan kpangbalo frε antie fiení emuni íne εti dalufuε.
- 19 Cɔni n̄idení nefε ninyakuní ejiji-oku pueεε anti lɔɔ, be debimíní mítédi éni nɔ owuε fīkan-níε lεε l̄ fītê farraruníε εti. Owu fein-ε yobutu éni bǔ fakan-níε yepi nefε ómu wanci ebi εti deiin, eneε fīkan-ní.
- 20 Heni-heni muε, obuε fīkan-níε bǔ ítemu nefini íne mu te éni woju, nana Nyati ebi éni li nɔfu Bɔɔ éni Bubɔɔ, eneε yeyê nefε mu be fīrraruní.
- 21 Makan miyê nefε l̄: kpan yapa ɔnu makpi yehi n̄uwoní. Diki: b̄ yapa ɔnu wɔ yehi, eneε ewiεεε frε yebên yenye be yɔtu n̄uwoní nɔnu b̄εεε lε.
- 22 Xe, emuni íne muε, akpan fein yefe nefε. ɔnu mu lɔpeε, kpan fein ebi éni yɔnyu té i tuun yokufuε εke yɔcu ɔnu íne nkuan.

- 23 Ali neliní nefé ɔɔ-ɔɔ ebi kǎ muε, be noní lɔpe yení ei aní ebi lefe mu. Makan miyê nefé nawre tasu lô: bǎ físemíní Israel ebienε fein mu úbuan-mu mu, enεε Kpan éni Wíε yesê ege yehi.
- 24 Diki: kpan fein-ε nɔ woju óhuhunku muε, nákân-mu munu nókó ɔnu éyiye puε; ɔnu ba nɔ, ósu pu kɔkɔ ákân-mu munu ókó ɔnu etei pu frε.
- 25 Heni-heni muε, kpan fein-ε nɔ woju óhuhunku muε, ɔnu éyiye pu εke ce, enεε nunɔ. Ósu pu fein frε, ɔnu etei pu εke ce, enεε nunɔ. Ali emε nana ebi éni mite finí lugban ɔnu bǎ εkeε, akpan níní emε Belsebul-ε, be fídiki nefεε fitení finí lugbaan éni akpan ce εkeε, enεε bǎ nútumíní nefε íné lɔ εke e?
- 26 Deyemíní nenε! Diki: woju kɔkɔ ónó éni un ei be bǎ ínya gbein kpan ídi nu, woju kɔkɔ bǎ údon-mu asure mu éni bǎ kpan ídi an.
- 27 Obu remuε, owu fein-ε makan miyê nefé hehe muε, kan-ní akpan fein anti; obuε motu nefé asure mikaan, lubuo ninya nefé gbein kpan fein tí.
- 28 Deyemíní kpan éni, ali botu uwo kraan, be úkpɔ íli ɔnu bubɔ εke woju kɔkɔ. Nefinε, Nyati ebi éni kan bɔmɔcɔ éni unyɔ kpan lεε ɔnu bubɔ ein uwo ɔlɔ lɔkɔε mu te utuni nububuε li obuε bǎ feyení.
- 29 Nɔfɔbɔ fidiní an lô: dɔndɔ ákân-mu eni. Obu ce, ali nɔfu Bǎ nɔ entε alá bɔmɔcɔ ε, nɔnu mu luwi nɔ kukukpɔ frε bɔbɔ úhûmu.
- 30 'Ine ruho frε bɔbɔ nɔ nefé íne muε, nɔfu Bǎ dí ɔnu numu an.
- 31 Obu remuε, la nudowo nefé woju kɔkɔ mu; fikân-ní munu fukɔní dɔndɔ nkɔbɔ alabu-alabu.

Jesi éni ékprí ɔcu lεε ókpɔru ei éni woju

- 32 Diki: kpan fein-ε yeke yɔcu akpan anti weinlɔ lô nili emini kraan, emε frε, ɔnu Bǎ ebi éni nɔ entε anti tεε, mikan weinlɔ lô: nili emini kpan lε.
- 33 Enεε kpan fein-ε yɔkpɔru ei akpan anti lô nédímɔ woju muε εke, emε frε, ɔnu Bǎ nɔ entε anti tεε, mǔkpɔru ei lô médímíní woju mu lε.

Jesi éni óbubuu muε siε éni woju

- 34 Dotutrumíní lô mie lǎ ɔtu akpan fein ɔnɔ té betεε mu. Ónó lɔ, nana tín li obuε misipu ein.
- 35 Heni-heni muε, mési óbubuu mu mála ɔ wi lεε ɔnu bǎ, yi luwi lεε eniyia, wi yi lεε ɔnu hi mbɔni agbra.
- 36 Diki: kpan, ɔnɔbɔ ɔnu lugban puεε li obuε yei enini éfe puεε.
- 37 ɔnu mu lɔpεε, kpan fein-ε yɔyɔfu ɔnu bǎ, eniyia, ɔnu wi kǎ yɔkɔmuε, be bǎ nífatamu éni nili emini egekpu pu.

38 Heni-heni muε, kpan fεin-ε bǎ úcu ɔnu amia-mu tîn-ε ída úkpumu egeε, bǎ nífatamu éni nli emini egekpu pu.

39 Diki: kpan fεin εbi éni, ɔɔɔɔ yowuwotu enini nkuaan, yohu. Kpan fεin-ε yɔnyu munu yanyaku ei ɔnu nkuaan eti yohu emini íne etiε eke yesê ege yehe ɔnu nkuaan.

Kpan ésike éni woju

40 Jesi nû eti nakan ji lô: Kpan fεin-ε yesike nefεε, be emε li obuε nisikemu. Enεε kpan obuε yesikemuε, be Bôɔ tɔpumuε li obuε nisike frε.

41 Heni-heni muε, kpan fεin-ε Nyati éni numuti-eti pu kǎ inyani eti be yesikeni Nyati éni numuti-eti pue kpan εbi liε remuε, ɔwrɔ εbi éni nɔ numuti-eti pue etiε lí enini íε. Tasu muε, kpan fεin-ε yesike kpan kǎ éni li sεsε pue, ɔwrɔɔ nɔ sεsε pue etiε lí enini íε.

42 Makan miyê nefε nawrε tasu lô: kpan fεin-ε yele mindi, botu nɔdεli kpɔku nno cε yɔtu ɔmu egekpu puenε mu éni obuε ányá inεε frε bɔbɔɔ, Nyati yeceni ɔwrɔ.

Matie 11

Jan Batis éni mítédiε biε éni woju

1 Lô Jesi tu ɔnu egekpu pu ndiɔ εwi aanuεenε fɔ bɔɔ be wuε, enεε nɔ lipe nya ɩ nu eti nεsε wutu lugbuε éni εbi elefεenε mu iyiye akpan woju, eseji ubo Nyati éni amaníεε frε.

2 Lipe muε, Jan Batis nó sibikan mu tε, enεε ti owuεnεε kpan εbi éni naraní Kris-ε neliε éni amaníε be tɔpu ɔnu egekpu puenε tukɔ a heni

3 nobutuni lô: Ekεfu εfε li obuε fili kpan εbi éni yehiε e? Naa bǎ rɔkpôn lefe e?

4 Nubutuní lɔɔ, enεε Jesi kan ye nεnε lô: Fihaníε, be obu fεin-ε fetiní be fediní nu frεε, kan yení Jan.

5 Kpraní: nunuwífuɔ puenε nedí εpε, akpan-enεε bubuu dɔn wutuε nenye eti uní ei, kokobe nanya ɩ akpan rire, rittebu puenε neti owu, akpan nɔnɔ lu uou mu inye, eseji lεdu puenε frε neti Amaníε Namuε.

6 Makan miyê nefε lô: kpan fεin εbi éni emini lô metê midi jumaa bǎ ílamíní kpeε, ehe lí enini!

7 Jan éni egekpu pu εbiεnε utôn gen nahaa, enεε Jesi cu Jan éni woju nobutu dedekuε lô: Emi faní luju mu tε fidikíní e? O be ngbɔgbɔ éni lufan nopo unyu udu unyɔnyɔkuε naa?

8 Alí élimu ngbɔgbɔɔ, be emí? O be kpan kǎ li obuε cɔn tralε namu tε e? Akpan-enεε ucɔn tralε lɔɔ, un egbrengbi lukpomu nunɔnó?

- 9 Ἐνι νῶ λῶ, βε εμι tasu fa fidikini lujū mu te? O βε Nyati ἔνι numuti-eti pu kǎ e? Onu cɔ weinlɔ. Enɛɛ, makan miyê nefɛ lɔ̄, tasu muɛ, nukɔ numuti-eti pu frɛ bobɔ.
- 10 Enini ine eti, ki lɔ̄ nimime nilani ei: Diki: mɔtu onu kokoba puɛ iti cɔ ofu anti lɛ̄ etite atingbre etɛ̄fu ei.
- 11 Enɛɛ makan miyê nefɛ nawrɛ tasu lɔ̄: akpan-ene feɪn-ɛ nuruɔniɛ, kɔkɔ akân-mu munu ókó Jan Batis. Obu cɛ, enti ebi ἔνι puɛɛ mu ἔνι bebelige frɛ bobɔ ἔνι munuɛ kaan, kó Jan ἔνιɛ kan wutu eti ébiɛ.
- 12 Enɛɛ diki: lɔ̄ nu cɔni Jan Batis bo bu nobo Nyati Amanɛɛ te be nehie, enti ebi ἔνι óhɔ etɛ̄ rire ba ecere mu lokulɔ. Ἐνι νῶ λῶ, akpan-ene cɛɛ nece rire ba ɛ lɔ̄ obuɛ nɔhɔ te.
- 13 Enti ebi obuɛ, ɔwɔ̄ bɔnu bu bo mu te neeme, enɛɛ Nyati ἔνι numuti-eti puɛɛ feɪn lɛɛ Mois Auleɛ nakan onu woju tuɔn bɔɔ be ie oku Jan Batis eti frɛ.
- 14 Enɛɛ, alɔ̄ fitêni té namu-namuɛ, be fɔnyûni numu lɔ̄: Eli ἔνι egese ieu wojue Nyati kpenkpe nakaan, tasu muɛ, be Jan obu ἔνι woju lɔ̄ obuɛ kan.
- 15 Kpan obuɛ la nti ἔνι bǎ etiɛ, be niti namu-namu!
- 16 Gba, ebienɛɛ bǎ mɔcu akpan akpasua obuɛɛ mɔhunku e? Nitêni finí ewi tti ἔνι ku ei be nɔnu ógbugbɔ mu tɛɛ, elefe nakan iyê nanuan-ene lɔ̄:
- 17 Réhe rire-mukpi eji rótu nefɛ ἔνι bǎ fobuni, obu cɛ fóbúmíni; eseji réhe lu uou eji, obu cɛ fótúmíni mutɔ.
- 18 Heni-heni muɛ, cɔni Jan nya etiɛ, níemu mbo namu, nóno mulɔ, enɛɛ akpan kan lɔ̄: angini bubɔ nóni mu.
- 19 Enɛɛ Kpan ἔνι Wiɛ ie be ene eke nehɔ mbo, nɔhɔ mulɔ. Obu frɛɛ nakan-ní lɔ̄: Diki: eniniɛ, ɛɛ lɛɛ óhɔ lɔ̄ obuɛ lɔ̄ onu juma, enɛɛ lapode puɛɛ lɛɛ unli puɛɛ lɔ̄ anuan-ene. Makan miyê nefɛ lɔ̄: kpan feɪn-ɛ di rɛɛ tasuɛ, enini juma nidie, enɛɛ unyaku onu woju gbein.

Munuɛ Jesi kukua ebi tukɔ ἔνι akpaan ἔνι woju

- 20 Jesi nû eti, enɛɛ nakan owu krunkpuɔ uku ebi elefe eti ambe néli akpuɛa kprangbalɔ akpan-eneɛ nɔ ebi obuɛɛ muɛ edi nu, enɛɛ obu cɛ nékprîmíni eti nónyúkumíni luboluwɔ mu.
- 21 Enɛɛ ki lɔ̄ nikan: Nefɛ Korasin ebi puɛɛ, musue lí nefini! Nefɛ Betsaida ebi puɛɛ frɛ, musue lí nefini lɛ! Diki: méli akpuɛa anuma-anuma nɔfu ebienɛ mu, enɛɛ obu cɛ fónyúkumíni luboluwɔ mu. Makan miyê nefɛ lɔ̄: lɔ̄ finí lɔ̄ Tir lɛɛ Sidon ebienɛ mu lɔ̄ obuɛ mulɔ obu ekeɛ, be bɔnu neeme ɔwɔ̄ nɔnu puɛɛ dé fandi cón, wán mratu frɛ gbí rire yê lɔ̄ nónyukuni luboluwɔ mu.
- 22 Obu remuɛ, makan miyê nefɛ lɔ̄: nuɛ Nyati yobûa akpan feɪn muɛ, nyriɛ yehe nefɛɛ yɔru loku yɔkɔ Tir lɛɛ Sidon ebi puɛɛ ἔνιɛ yeheɛ.

²³ Gba, nefe Kapernahom ebi ruene, fotutruní lô, nefini lô funoníe, Nyati yotu nefe fnyani munu fihaní enti e? Ún'ón, ési nana li obu e nîsi nefe i fihaní lé lokue mu te. Li finí li Sodóm ebie mu li obu e mili akprua obuene e mili nefini tee ekee, be Nyati óbúbumu onu ruene, nana amunu fre bobo ntu nononí lipé.

²⁴ Obu remue, makan miyê nefe lô: nu e Nyati yobûa akpan fein mu e, nyirnie yehe nefee, yoru loku yoko Sodóm ebi ruene énie yehee.

Hokuei tasue éni woju

²⁵ Lipé mu e, Jesi já cú ji, enee nakan lô: O Bô ebi éni li enti lee wutu éni Nyoníe, munu loku nli efni éni futu ofu woju nawree un ei rice lee woju andi ruene anti, be funyu finyaku gbein ewi titiene eke di an.

²⁶ Ee Bô, efe ofobo fuyofu, enee se ló eke!

²⁷ Jesi nô eti nakan ji lô: Onu Bô ede woju-woju fein okumu onku. Diki: kpan kóko édí Wíe lô te nò an; Bô e ce, enee di an. Onu ba nò, kpan kóko édí Bô fre an; Wíe lee akpan-ene ce e Wíe yofu nyaku onu ríre wojue gbein ye e ce, enee di an.

²⁸ Nefe fein ebíene e ofu gbree nelín nefee, bôfumíní lé mótu nefe fónoní hokuei mu.

²⁹ Siní ríre i tumíní mínyépu nefe i míyíye nefe woju. Emé mikân té ble e, eseji mícician-mu kpan. Emúe, hokuei mu li obu e mûtu funoní.

³⁰ Ee, emini ényepu obu e mínyepu nefe i e, bô ídimu nefe gbree, eseji jumaa mûtu nefee, bô úbuumu nefe.

Matie 12

Jesi éni munue kan kó ópon nu e éni woju

¹ Nu nò éni li ópon nu be Jesi nete mu ejikpe nò mu e, enee onu egekpu ru ebíene e nuhón nowo e nòhuhu mitin ewíene thi tha.

² Farisíen-ene idi nu ló, enee nakan iyêni lô: Ki, ofu egekpu ruene neli owu éni kpan íli ópon nu e!

³ Lipé mu e, enee Jesi kan ye nene lô: Owue Dafid li cóni ene lee akpan-ene e nò lee onu en-é nuhón nowo nene e, fiakingamíní mu e?

⁴ Heni-heni mu e, Dafid hó teyiti-cò te nutuní futufutue nuvóní Nyatie, enee nuní. Fidiní an lô, futufutu akpasua obu e, teyiti ruene nònu lefe ce e kan bómucò éni bô i e, kpan lefe kóko íhîmu.

⁵ Ekéfu Aule krenkreene mu tee, fiakingamíní mu lô: teyiti ruene éni teyi éyi mu tee, tush ópon nu e fre nidiní jumaa kô o? Obue, neyê lô: nífelumíní ópon nu e éni aule e, obu ce kpan íkan lô woju un nelíní.

6 Ξε, makan miyê nefε lô: emini jumaα éni wojue yí nu nkρoβo alabu-alabu kó tεyiyi-cɔɔ éniε.

7 Diki: Nyati kán lá ι lô: Élímu tεyie kpan ιyι utumuε úyɔmu té; eminiε, Iεduε kpan utuku anuaan, ενεε μυyɔfu. Li fíní fidiní owukan lubuo obu aan εκεε, be fátámíní akpan obuενεε woju lô néliní υn.

8 Makan miyê nefε lô: Kpan éni Wιε tê ópɔn nuε ι.

Kpisi nnoɔ bó ue éni woju

9 Jesi lá Farisιεν-ενε ι, ενεε a ho eyia-cɔ tε.

10 Lipε muε, be kpisi nno éni bó ue nó te Iε, ενεε ι̃ Farisιεν-ενε nobutu Jesi lô: Bɔmuɔ lá be éni bǔ kpan oβûɔn lu pu ópɔn nuε naa? Nobutuní owu obu Iɔɔ nujɔɔnî ómu Ĩ nátanî woju.

11 Ξνεε Jesi kan ye νενε lô: Mɔbutu nefε, ali nɔfu mu kpan kǔ kân gbɔnyɔ nno kukukpɔ, be ópɔn nuε muε, gbɔnyɔɔ ǎ εpi numɔ muε, bǔ kpan obu íhâmu únyumíní ínyakumu gbein e?

12 Kpraní: gbɔnyɔ krúkrú εκε filiní obu, be fidíki kpan nana éni kan muhu nkρoβo alabu-alabuε? Obuε, neyê lô: ópɔn nuε muε, bɔmuɔ lá be éni bǔ kpan εli anuaan kǔ namu.

13 Jesi ιkan Iɔɔ, ενεε gba kan ye kpisιε lô: Tingε ɔfu bóɔ mu! Kpisiε itinge bóɔ muε, ενεε bóɔ jan-nι nɔ fíní nno εbi εκε.

14 Lipε muε, ενεε ι̃ Farisιεν-ενε nya gbein a nɔnyu numuti ujuju lô bǔ etê εli Ĩ owoni.

Kpan εbi éni Nyati nyaku cυε éni woju

15 Jesi nyû Farisιεν-ενε éni wojue nɔnyuɔnyuε numu, ενεε nɔ lipε nya ι nahα có lefe. Ξnini aauε nahaa, ενεε akpan okpɔ-okpɔ nɔkpuɔni be nuβuɔn lu puενε fein-ε nɔ nɔnu agbraa.

16 ɔnu mu lipεε, niβlân νενε lô: nidakan nιδεεεμíní lô ενε li obuε nuβuɔn νενε.

17 Akpasua obuε nιIε, ɔtu owuε Nyati σε ɔnu numuti-εti pu Esai mu kan la Iε εσε εti. Ξνεε ki lô nikan:

18 Ki kpan εbi éni li ɔmu té εti kpan éni minyaku muɔu li ɔmu ósu pu. Mûtu ɔmu Bυβɔɔ yɔnɔni εti, ενεε nûbo σεσε Iευ éni amanιεε nuku obuɔ-obuɔ fein mu éni akpan.

19 Bǔ níIε εIε Iεε kpan kɔɔkɔ εin, bǔ lubuo ígbemíní ei, bǔ nínya ngbaru εti níkan owu frε.

20 Eseji bǔ nukpɔtɔmu ngbɔgbɔɔ bu blan Iε ι, bǔ nínemu kanιεε νενε μεε ι. Lô ɔmu ósu puε yeIι tuɔn bɔɔ Ĩ σεσε Iευ éni wojue ɔkɔpu woju-woju fein-ε nǔ.

21 Ɛne li obuε obuo-obuo fein mu ́ni akpan yeḽeni té.

Farisien-ene wojue Jesi bua muε ́ni woju

22 Nu nno ́ni Jesi nob̄on lu rueneε, eneε akpan k̄ɔ cu kpisi nno ́ni angini bubo no mu tu li amuna lee nonuwifuo pue sini. Lipe muε, Jesi b̄on kpise tú nidi epe eseji niriraru owu fre.

23 Owu obuε see, onu woju á akpan fein íne mu, eneε nakan l̄: Kpan obuε, yeḽi be Dafid ́ni Wíe r̄okp̄on n̄.

24 Farisien-ene eke iti obuε nakan-níε, eneε nakan l̄: ali nebe angini bubone inya i loo, be Belsebul ebi ́ni li angini bubone fein ́ni etei pue li obuε notuni nibe neε.

25 Jesi nȳu obuε nakan-níε numu, eneε nakan iyê neε l̄: Ali mai k̄ɔ mu ́ni akpan ububuu mu nehe mine tín-ε, óbubu ceε mai obu ububu. Ali uli ebi, elefe mu lugban k̄ɔ, óbu ceε ubu.

26 Fakan-ní l̄ Satan li obuε notu mibe enini bubone. Ɛneε, ali heni nehe onu rire tín loo, be l̄ yetê yeḽi be enini eteie yod̄n yeme libe e?

27 Eseji fíní ene li obuε notumíni mibe onu bubone, be notu ruene ́nie nebeε, ekefu ene baa li obuε notu nilíní loo k̄ɔ o? Diki: obuε nelíníε, eneε neyê mu l̄: fun fetení.

28 Ɛneε gba, ali Nyati ́ni Bub̄o li obuε notu mibe angini bubone loo, be diní an l̄: enti ebi ́ni wojue ie ehe neε.

29 Jesi n̄u eti nakan ji l̄: Kpan k̄ɔk̄o b̄ɔ úkpu úho kpan gbahru k̄ɔ lugban ígbemíni onu obokan, kraa mu ́ni niememíni mba niala i. Heni-heni mu b̄o numeni mbaa, be gba nókpu nóbufuni obokan i neeme.

30 Diní an l̄: kpan fein ́ni ónomu egeε, be enini éfe pu nili; kpan fein-ε ísi akpan íyiamu útumu freε, be ébe nibe neε.

31 Obu remue, makan miyê neε l̄: woju un fein-ε kpan uli lee munu fein-ε kpan ub̄an Nyatiε, ócu ófuó nó. Ɛneε, ali uli Bub̄o W̄ein li obuε nubuan munue eke, be ócu ófuó ónó.

32 Ɛε, ali kpan ika owu un-un uku Kpan ́ni Wíe eti fre b̄ob̄o, ócu ófuó nó. Ɛneε, ali uli Bub̄o W̄ein eti li obuε nikan owu nukue eke, be ócu ófuó ónó amunu tuun godoo.

T̄in lee onu ewi ́ni woju

33 Heni-heni muε, t̄in fein-ε n̄o, enini ewiε nurun-ε li obuε iyê l̄: nili t̄in namu, elefe mu t̄in un. Ali uli t̄in namuε, be enini ewi freε yaja nu; ali t̄in un-ε, be enini ewi fre b̄ɔ íja nu.

34 Nefe gbere ruene, nefe ebi éni nuhun bin nefe lɔɔ, lɔ yetê yeli be owukan lubuo anamu yɔnɔ nefe ómu yanya te e? Heni-heni muɛ, owueneɛ yiku kpan lubolowi mu tɛɛ, eneɛ inyani ómu nikan.

35 Ɖɛ, kpan namuɛ nɔɔ, enini owu anamu-anamuɛ yikuni lubolowiɛ, eneɛ inya gbein enini woju fein-ɛ nɔlɛ mu. Kpan un-ɛ eke, enini owu un-un-eneɛ yikuni lubolowi lɛɛ, eneɛ inya gbein.

36 Makan miyê nefe lô: ɔni Nyati yobûa akpan muɛ, kpan fein éni owukan lubuo ehelɔ-ehelɔene fein-ɛ kaan, eneɛ yobûani mu.

37 Ɖɛ, ɔfɔbɔ ɔfu numuti mu owukan lubuoene fein, eneɛ Nyati yɔɔɔ eti yobûafu mu funu fɔɔ, elefe mu nɔlɛ niyêfu.

Akpruaa Jesi kpɔɔ ei éliɛ éni woju

38 Jesi hɔnɔ unɔ lɔɔ, eneɛ auleyiye ruene lɛɛ Farisien tɔkɔ ja owukan lubuo ɔɔ be nakan iyêni lô: Éyiye ru, ruɔɔfu éni bɔ fei akprua woju nɔɔ éni iyê lô: Nyati li obuɛ tɔɔɔɔɔ rɛdi nu.

39 Ɖeneɛ Jesi níni: Ɖoo, diki: akpan té un ruene éni íhîmu numuti nɔɔ lɛɛ Nyati ein-ɛ nobutu éni bɔ meli akprua woju nɔɔ. Ɖeneɛ bɔ míli nefiniɛ fobutuníɛ. Obuɛ Nyati li ɔnu numuti-eti ru Jonas rireɛ éni ídáma ɔɛ, eneɛ mûtu fidini nu.

40 Heni-heni muɛ, finí lô Jonas ɔn sie lɔkɔɛ nuhun tɔun you lɛɛ ningbe munuwi ɛenti neemeɛ ekeɛ, ɔnu ba nɔɔ nîliní Kpan éni Wɛ yɔɔɔn lubomɔ mu tɔun munuwi ɛenti lɛ, eneɛ nînɔ lu uou mu ninye. Obuɛ, eneɛ yetê nefini akprua wojue fidini nuɛ nɔ.

41 Makan miyê nefe lô: nuɛ Nyati yobûa akpan muɛ, Ninif ebi ruene yanya Nyati anti lɛɛ nɔfu ein, eneɛ nenini wojue yɔɔ numuti yebe nefe i ambe nuɛ Jonas bo Nyati amaníɛ ku nenɛɛ, nunyukuní lubolowi mu. Diki: emɛɛ munɔ ébie mukɔ Jonas.

42 Ɖnu ba nɔɔ, nu obu muɛ, Saba maɛ éni yi gbrenɔɔɔ yɔnɔ yenye lɛɛ nɔfu ein, eneɛ yɔɔ numuti yebe nefe i. Heni-heni muɛ, ene nɔnɔ ɔɔ buombuo brebe kɔ ní amɛke lɛ néti Salumɔn éni fɔtuɛ. Diki: emɛɛ munɔ ébie mukɔ Salumɔn.

Angini bubu lô isê ege unɔ ebi kpan muɛ éni woju

43 Jesi nû eti nakan ji lô: Ali bubu un kɔ unɔ kpan mu inyaa be nobo jenje lɛɛ ɔɔ hɛhɛɛene ujuju ɔɔ bɔ ɔɔn. Gba, nujuju bɔɔ néhéɛ,

44 be níni ene obuɛ nîsê ege nîha ɔnu ebihɔ-ɔɔ sigiɛ te. Heni-heni mu nihi bɔɔ nukuɛ, be ki éni ɔɔ hɔnɔ ɔla be ehelɔ, néripɛní ei wɛinɔ nétitení namu-namuɔ.

45 Éni nɔ lɔɔ, be nâ néde anvan nɔmbu ji éni kan té un kɔnɛ nóku gen eti nie nɔɔnɔ ɔɔ neeme. Lɔɔ muɛ, kpan obu éni ɔɔɔɔɔ se ege bubuɛ ɔkɔ sigi éniɛ. Nefe akpan té un rueneɛ, obuɛ yehe nefe lɛɛ nɔ.

Jesi éni pwenε tasuε éni woju

- 46 Jesi hɔnɔ iyiye dedekuε owu, enεε eniyia lεε ɔnu makriεnε i nye εti gbein tε be nobutu éni bɔ akan owu lεε ɔnu εin.
- 47 Lipe muε, enεε kpan kɔ kan yeni lɔ eniyia lεε ɔnu makriεnε ie nó gbein tε nobutu éni bɔ akan owu lεε ɔnu εin.
- 48 Niti lɔɔ, enεε nakan niyê kpan εbi lɔ: Εbî li εmini yia, εbîenεε li εmini makriεnε?
- 49 Nikan lɔɔ, enεε gba nijau ɔnu egekpu pwenε neeme bó be nakan lɔ: Ki εmini yia lεε εmini makriεnε!
- 50 Heni-heni muε, kpan kɔkɔ fεin éni uli ɔnu Bɔ εbi éni nɔ εntiε éni té εti wojue, be εnε li obuε nli εmini makri, εmini meyi lεε εmini yiaa nɔ.

Matie 13

Wutu akpasua aanla éni woju

- 1 Nu ba obuε, Jesi nó lukpomu á ecijie numu pí ete amεke lε eyiye akpan woju.
- 2 Lɔ nuku tεε, enεε akpan okpo-okpo nehi tuun bɔɔ be bokuni ei neeme tu niya di lta nɔ mu nipi ete be dedekuε neeme εke nye εti die numu-numu.
- 3 Lipe muε, nucu nyandra mu neyiye owu kpangbalo nikan lɔ: Kpraní woju nɔ: mbotu pu nɔ nyé á notu mitin εwi ɔnu ejikpεε mu.
- 4 Mitin εwiε nɔwɔ niεñ i nihaa, enεε tukɔ ku atingbre be ruwaru i kpuκpu fεin i.
- 5 Elefe frε kú mbobu có, enεε, éni likεki ónó lipe ányá inεε, lĩ nla ninyaní gbein.
- 6 Gba, éni lika éhé ɔ ámú nenε wutu namu-namuε remuε, ɔni gbe numu kpu-ε, enεε nihiεuni ei nuní fεin.
- 7 Elefe kú có saka-saka mu, enεε dodu ba frε la mimεfu nenε wuwou nenε.
- 8 Enεε elefe εke ku wutu namu εti lila ja nu ruru ɔkɔ be eseji ruh εwi: tukɔ rún ya, tukɔ abruansiεn, tukɔ abruansan.
- 9 Jesi ukufuε, enεε nuvu εti lɔ: Kpan obuε la riti éni bɔ etiε, be niti!

Ɔbɔ tu be Jesi ikan owu nyandra muε éni woju

- 10 Jesi ula numuti eiε, enεε ɔnu egekpu pwenε ti bɔfuni nobutuni ɔbɔ tu be owu fεin-ε neyiye akpaan netê nyandra mu bibiε.
- 11 Enεε nakan niyê nenε lɔ: Nεfe εke, Nyati ɔnyu εnihi ebie éni wojue anyaku gbein fónyñí numu; nenε obuεnε éniε, ónó lɔ.

12 Obu cee nɔɔ, kpan fein éni nyu enini kan onkue, Nyati yotuni ji, enee yebubueni yoku mu. Gba, kpan fein-e ónyú ákân-mu onkue eke, luwie frée nelié téé, Nyati yonyu yanyaku ei.

13 Óbɔɔ tu be makan owu nyandra mu miyê akpaan, enee li finî: nakprâní woju, obu ce, lé finí níkpramíní eke; netiní, obu ce, lé finí nítimíní, eseji núnyumíní numu eke.

14 Obue nesee, otu nenini íne eti éni owue Nyati se onu numuti-eti pu Esai mu kan la ie ese eti. Enee ki lô nkan: Fîtiní nɔfu riti mu, obu ce, bɔ́ fúnyumíní numu. Nɔfu nunuwi yata fîdikíní, obu ce, bɔ́ fídumíní nu.

15 Ee, lubolowi okpun akpan obuene, riti numɔ odudɔu nene i, eseji nunuwi fré obuboku nene i. Lɔɔ, lé nɔnu nunuwi útu nídimíní nu, nɔnu riti útu nítimíní, nɔnu lubolowi fré útu núnyumíní numu núdu núnyukumíní emini bɔmu múbɔɔn-mu nene.

16 Jesi nô eti nakan ji lô: Nefnie eke, funóní ehe mu ambe nɔfu nunuwi mu, fedíní nu, eseji fetiní nɔfu riti mu fré.

17 Heni-heni mu makan miyê nefé nawre lô: owu obuene fedíní nu be eseji fetiní, sigi mué, Nyati éni numuti-eti pue éle sese pue kpanbalɔ lá ho kú eti éni bɔ́ edi nu lé eti, enee obu ce édí nu, eseji étí fré.

Wutu akpasua aanlaa éni nwan

18 Gbake tení riti ei tiní mbotu pu éni nyandra mu owue éni nwan.

19 Atingbreé mitin ewie kue, enee li akpan-eneé iti enti ebi éni amaníe nubo nukuní nene be únyumu numue. Nenúe, lô nitiní, be ówɔ́ éfe pue ie onyu anyaku nene i lubolowi mu te lí.

20 Mbobu cóó mitin ewie kue, enee li akpan-eneé iti amaníe be lí óyɔ́fu onu woju rire mu nekpi,

21 sake nútumíní úho nene lubolowi mu, nana nu waalɔ cee nuchóní té nitêní eti. Gba, bɔɔ nedîní nene gbre, elefe mu nelíní nene óru-óru amaníe éni íne eti, be ówɔ́ lí nókuní wutu.

22 Có saka-sakaa mitin ewie kue, enee li akpan-eneé iti amaníe bɔɔ úie, be wutu eti ébi wojue éle utu kpan ibi mítédi léé sika egebe ebi éni ububu kpan íne mué, eme nene. Lipe mué, be amaníe úkpu ídi juma nɔnu lubolowi mu te.

23 Gba, wutu namue mitin ewie kue, enee li akpan-eneé iti amaníe be unyu ikân onku kpunkpulo ucu eti idi juma namu-namue. Lipe mué, be nétêní finí mitin éni elefe run ewi ya, elefe abruansié, elefe abruansaán eke.

Munɔ un-e éni woju

- 24 Jesi n̄ etl c̄ nyandra mu owu nno ji nakan l̄: Entl ebi ́ni wojue t̄ f́ń f́ń kpan nno ́ni tutuu mbo ́nu kpee mu neeme eke.
- 25 C̄ni you akpan neke mun̄, enee ́nu ́fe pu a tutuu mun̄ un-un mbo agbra-agbra tuun te me be la i a.
- 26 Ud̄n̄ bo c̄ mbo la be nyakue, enee mun̄ un-e nyaku munu gbein le.
- 27 Lipe mue, enee juma pue a kan ye kpe pue l̄: ́f́ni kpe obu, un mbo bibi ce futu mu, be ́fo m̄ un obu no nya e?
- 28 Enee kpe pue ńn̄: ́nu ́fe pu ́ni juma di n̄! Nkan lo, enee juma pue ńn̄: Ekefu ra r̄nyú r̄ruoru ei k̄ o?
- 29 Enee ńn̄: Al̄ n̄ obu mu f̄ha f̄nyu fururuoruní ei, f̄dauní le mbo ebi ein fururuoruní ei.
- 30 Obu remue, laní ei d̄n̄ lipe tuun bo l̄ mbo ekpe oku ́nu ́ce. Lipe mue, m̄kan miyê akpan-ene yece l̄ n̄n̄ c̄ n̄ruoruní mun̄ un-un ebene i n̄m̄m̄ni okpo-okpo n̄c̄uní ei. ́nu ege, l̄ n̄c̄ení mbo néyi n̄kum̄ni gb̄ta etl.

Nyati ebi ́ni woju

- 31 Jesi n̄ etl c̄ woju nno nakan ji l̄: Entl ebi ́ni wojue t̄ f́ń sene fe t̄n̄ ́ni lowl ́ni kpan cu tu ejikpee eke.
- 32 T̄n̄ wl akpasua obu, mitin-ene feun ́ni ewene mue, ene li obu n̄n̄ tikru tuun sen i. Obu ce bo n̄laa, be n̄ entl n̄ko m̄endi mitin-ene feun n̄t̄ t̄n̄ neeme tuun ruwaru ie eli kan ́nu alaene etl.

Lefir ́ni woju le l̄ pi be Jesi t̄kan owu nyandra mu bibi

- 33 Jesi n̄ etl k̄n̄ ji l̄: Entl ebi ́ni wojue t̄ f́ń lefir ́ni juma idie eke fe. Heni-heni mue, yi ucu lefir lowl ce uku farine nefie mu be ́tu farine ́tuun tuun ie bo.
- 34 Jesi ́ni woju feun-e neyiye dedekue, nyandra mu bibi neyiye; ák̄n̄-mu woju ́ni neyiye be ét̄mu nyandra mu.
- 35 Lo, enee owue Nyati se ́nu numuti-etl pu nno mu kan la ie se etl. Enee ki l̄ nkan: M̄cu nyandra mu bibi m̄kan owu miyê nee. Ee, m̄cu wojue feun-e te tuun kpan anti bo n̄ c̄ni m̄l̄ entl le wutu te neeme m̄kan miyê nee.

Mun̄ un nyandraa ́ni nwan

- 36 ́nu ege, enee gba Jesi nya i c̄ dedekue no l̄pee be se ege a lukpomu. Lipe mue, enee ́nu egekpu pue ti bof̄ni be nakan iȳni l̄: Gbake, mun̄ un ́ni nyandra mu owue f̄kaan, de ́nu woju aka ku ere r̄t̄.

- 37 Níkan-ní ló, enee Jesi ja cu nakan lô: Kpe ruε, enee li Kpan éni Wíε.
- 38 Kpee nututuuní owu muε, enee li wutu obu neeme; be mbó, enee li akpan-ene fein-ε nefelu Nyati éni wojuε. Gba, muno un-ε, enee li akpan-eneε li Angini éni akpaan.
- 39 Éfe ruε, enee li Angini onobo; be nu deiin-ε nîcení mitin ewiεnee, enee li nuε wutuε éni woju yokufuε. Gba, akpan-eneε yece mitin ewiεnee, enee li enti ngbafreenε.
- 40 Heni-heni mu fíní lô nururuoruní muno un nukuní éle nicauní ei ekee, onu ba nno, nuε wutuε éni woju yokufuε, nîcauní Angini éni akpan-ene l ló le.
- 41 Eε, nu obu muε, Kpan éni Wíε yotu onu enti ngbafreenε yεε enini ruεne erehin te yonyu woju-woju fein ebi éni uku akpan wutuε yanyaku ei
- 42 Iǎ gba onyu unli ruεne fein oku lé lókuε mu te. Tεε, enee nôtuní mutu nicení enyi mu.
- 43 Lipe muε, sεεε ruεne fein eke yodôn nonu Bôo éni ebie te yejyre fíní gbe eke. Owu obuε, kpan fein-ε la rti éni bǎ etie, be niti.

Rirehe woju éni nyandra

- 44 Jesi nô eti cú nyandra mu woju ji nakan iyê dedekuε lô: Enti ebi éni wojuε tê fíní awindi obo lóku kǎ éni kpan kǎ a yau eti kpete muε eke. Lô nidi nuε, enee nise ege nitite cóo namu-namu Iǎ kpan lefe ídi nu. Onu egeε, enee rire mu nekpini lókuε be na nipa enini obokan fein ni nucu sikaa na nipa wutu lugbuε neeme amεke Iǎ awindi obo ebie fre onyuku eli enini.
- 45-46 Onu ba nno, enti ebi éni wojuε tê fíní jonfu akpasua nno kǎ éni ifi toun isên l be enipa ru nno a he be nojuru éni bǎ apaa eke. Lipe muε, nǎ nipa onu obokan fein nǎ, enee nucu sikaa na nipa jonfu ebi.

Sie ónyu éni nyandra mu owu

- 47 Jesi nô eti nakan ji lô: Enti ebi éni wojuε tê fíní lô nuwoní dada nlaní jenfie dikpe be sie anuma-anuma uku muε eke.
- 48 Cóni sienyu ruεne unyô numu lô: sie oku dadaa mu εbubuε, be nája náyakuní ekpehe. Lipe muε, nipiní ete nijjiní sie anamuεne nukuní obo mu nitêní eie, be nówoní obuεne fein-ε áján iεuε nókuní kpe.
- 49 Heni-heni muε, fíní lô sienyu ruεne ijiji sie mu ekee, onu ba nno, nuε wutuε éni woju yokufuε, enti ngbafreenε yεε cò-cò fein yede unli ruεne yanyaku ei sεεε ruεne agbra
- 50 yowa yoku lé lókuε mu te. Te li obuε nôtuní mutu nicení enyi mu.

Rirehe owu olowa lεε esigi éni woju

51 Jesi ɪla numuti eie, enee butu ɔnu egekpu pueɛe lɔ̃: Owu obuene feɪn-ɛ mlkaan, ekefu oku nefe ɪ rire mu kɔ̃ o? Enee nubuanɪ mu lɔ̃ oku ei weɪnlɔ̃.

52 Lɪpe muɛ, enee nɔnu ɛti nakan lɔ̃: Auleyiye pu feɪn ɛni nyu ɛntɪ ebi ɛni wojue kan ɔnku namu-namuɛ, nitê finí kpankpre ɛni uɔ̃ bɔ̃ ɔnu ɔbɔkaan nite ie mu te be ɪnyaku awɪndɪ owu esigi lɛɛ ɔlɔwɔ gbein-ɛ eke.

Nasaret ebi pueɛe ɛni woju

53 Lɔ̃ Jesi cu nyandra mu owu obuene kan bɔ̃ be la numuti eie, enee nɔ lɪpe nya ɪ

54 be naha wutu lugbuɛ nudɔn mu nuru lɔkuɛ ɛti te. Nuku tee, enee na neyiye woju Juf-ene eyia-ɔ̃ te. Akpan-ene feɪn-ɛ nɔ lɪpe neti ɔnu wojuyiyee, woju srân munu mu, enee nakan lɔ̃: O be ebɪ tuni rice obu? Ebɪ tu nɔkpu nil akprua obuene e?

55 Enɛ obuɛ, ɪn tɪnhɔɪ pue ɛni wɪ e? ɪn eniyia ɪ Mari be ɔnu makriene ɪ Jak, Josef, Simɔn lɛɛ Jud e?

56 ɔnu meyiene fre, ɪn bɔyɔ mu runɔ ɛbi? Be ene, ɔfɔ ɛntɪ ákura obu nɔ i?

57 Owu obuene feɪn-ɛ nɔruní egeɛ remuɛ, nɔkpu nɔcúmíní te nétêminí Jesi ɛti. ɛni nɔ lɔ̃, enee Jesi kan ye neɛe lɔ̃: Heni-heni muɛ, Nyati ɛni numuti-ɛti pu feɪn-ɛ nɔ̃, ɔbɔɔ ɔnu ebi lɛɛ ɔnu lugban pueɛe ɪ obuɛ úbumíní kpan.

58 Ebi obu mu pueɛe ɛni téɛ ɔcú étêmu Jesi ɛti remuɛ, ene fre néli akprua ányá ine nɔnu agbra.

Matie 14

Jan Batis ɛni ówo woju

1 Nu obuene muɛ, Erɔd ebi ɛni ɪ Galile wutu lugbuɛ ɛni etei pue tí Jesi ɛni ínɛɛ nanyaa ɛni amanɛ.

2 Lɪpe muɛ, enee nakan niyê ɔnu bɔ-ɛti pueɛe lɔ̃: kpan obuɛ, yeɪ be Jan Batis, ɔ nɔnɔ lu uou mu nénye. Obu remu nɔkpu nil akprua lɔ̃ nɔ̃.

3-4 Heni-heni muɛ, Erɔd ɪ obuɛ tu nuwoní Jan, enee kɪ lɔ̃ te se: Erɔd cú ɔnu makri Filip yi ɛni nɪraní Erodiad-ɛ hɔn. Lɔ̃ Jan ti lɔ̃, enee kan ye Erɔd lɔ̃ áfátamu ɛni bɔ̃ nakpa ɔnu makri yi nɔcu. Obu ɛni ine muɛ, enee Erɔd tu akpan a nyu Jan me mba la sibikan mu.

5 ɔnu egeɛ, Erɔd tútru ɛni bɔ̃ ɔtu nowoní Jan nanyakuní ei, enee, ɛni akpan feɪn-ɛ nobu lɔ̃ Jan lí Nyati ɛni numuti-ɛti pu nno remuɛ, la wóni néli obuɛ nututruɛ.

- ⁶ Lipe mue, Jan dôn sibikan mu tũn bõ be ku nũ Erõd ìl ɔnu órũ nu fet-ε. Fet obu nũwaan, ενεε Erodiað éni wɪ yere lɔwɪ nya akpan fɛɪn anti bu eji. Ejje nubue tú Erõd íne yá lɔkulɔ.
- ⁷ Ενεε nira yi lɔwɪ be nita yesɪn akpan fɛɪn anti lô: ɔbo kɔkɔ ambi ubutuniε, nôtu.
- ⁸ Lipe mue, yi lɔwɪ eniyia yêni mu, ενεε nubutu Erõd lô nutu nícení Jan Batis íne nílání ɔbo gbadaalo mu nísínî.
- ⁹ Lô Erõd ti obuε, ενεε rire grɔni neeme. Gba, yesɪn-ε nita be anuan-ενε fɛɪn tie remue, nutu bɔmɔɔ éni bõ sɔdaεne εl fíní lô yi lɔwɪ butue εke,
- ¹⁰ ενεε heni-heni mu sɔdaaεne a sibikan mu te ce Jan Batis íne i.
- ¹¹ ɔnu egeε, ενεε nucuní íne likpin-ε nɪlaní ɔbo gbadaalo mu nisiní yi lɔwɪ be ενε frε cɔ han eniyia.
- ¹² Jan egekpu pɔene iti owue sεε, ενεε a cɔ ɔnu kɔɔɔɔ a li be a kan ɔnu woju ye Jesi.

Akpan akpi eeneε Jesi tu mbo ιε éni woju

- ¹³ Lô Jesi ti Jan Batis éni uou amanιεε, ενεε cɔ di lia be naha cõ bõ kpan ídimíni gbre. Εnɪni buε nutu naha líε, ενεε akpan nyu numu be nɔ ebienεε nɔ rire-riρε lɔpε nya cɔ lika mu có nɔkpuɪ.
- ¹⁴ Lô na niti ei be nuɔɔ di liaa mu te nɔru wɔtɔε, ενεε nɪdɪ akpan mɔmɔɔlɔ nu. Lipe mue, ενεε té buani ei lɔkulɔ be nubɔɔn nɔnu lu pɔene fɛɪn.
- ¹⁵ Gba, cɔni nu pi ruwa mue, ενεε ɔnu egekpu pɔene jo bɔfɔni be nakan iyêni lô: Cõ ruɔ εbie, ɔbo kɔkɔ ónó, eseji nu ǎ εsɛñ ι. La dedekue ι á ebienεε nɔ rire-riρεε júju mbo pá í.
- ¹⁶ Nɪkan-ní lɔɔ, ενεε Jesi nínî: Óbútumu éni bõ akpan obuεne a có lefe kɔkɔ; nefε nɔfɔbo tuní nene ɔbo níní.
- ¹⁷ ɔnu egekpu pɔene iti lɔɔ, ενεε nakan lô: Sie aanu lεε futufutu eene cεε nɔ ερε ébi.
- ¹⁸ Ενεε Jesi níní nide nísínî.
- ¹⁹ ɔnu egeε, ενεε nutu dedekue neeme pipi ete mɔnɔɔ eti be nide futufutu eeneε lεε sie aanuε nɪhan mɔnu enti nɪla Nyati bia, be gba nunyu futufutuεene nububuu ei nide nutu ɔnu egekpu pɔene l'ede acican akpan fɛɪn.
- ²⁰ Heni-heni mue, nɪcican-ní mboɔ tũn hún akpan fɛɪn í luwu í, ενεε nɪse nididení obuε kɔpu neneε tũn niyiyikuní tepe ndiɔ εwɪ aanu.
- ²¹ Akpan ekpɪsɪε ι mbo obuε, nebe akpi eene ege; kpan ákán eyi lεε εwɪεne ókú mu.

Jesi éni eciji etie ni eie éni woju

- 22 Lô akpan i mbo bôo be wue, enee i Jesi nyu onu egekpu ruene se ege ya di laa mu nete die iti có tha ege te ukpôn-ni be ene nudon lipe notu dedekue icên i tha.
- 23 Nli lóo bôo uwue, enee niya lufeé íne mu te na có hehe mu nógugó Nyati. Nudôn te onu lufe nógugó Nyati toun bôo be dambri ku.
- 24 Lipe mue, be di laa ebi éni onu egekpu ruene ku mu nahaa, owô ã bôo oku anti kpoun. Iie, enee kpu mu lufan nopo igbatu nene munu be mra nala iyaku di laa ein kpunkpulo.
- 25 Gba, cóni nu naca ihie, enee Jesi no lufeé eti ru. Onu egee, enee natita die nha nihe onu egekpu ruene.
- 26 Lô na toun nubofu nene be nidini nu éni kpan kô natita ecijie lóo, enee notutruní lóo obobi, be la nowo nene nilauní lubuo.
- 27 Lipe mue, enee Jesi riraru owu kan lô: Piní tiin, eme omobo. La nudowo nefé!
- 28 Pter iti lóo, enee nakan lô: Nyoni, ali heni efe tasue, be tu mítita die le mí míhéfu te!
- 29 Nlkan lóo, enee Jesi níni ambi ni, be i Pter no di laa mu te wu ru dikpe bo bu natita die tha le.
- 30 Gba, nkprâ edifaa hono uroé, enee niletu ei be i nomô di. Lipe mue, enee nuboru nra Jesi lô: Nyoni, nyumu kpá!
- 31 Nlkan lóo, enee heni-heni mu Jesi si bó nyuni be gba nakan iyêni lô: Coó Pter, ofu téé fucu fitemu etie yâkân-mu mbasi. Emi be filetu ei e?
- 32 Onu egee, enee nene aanue niyaní di laa mu be i edifaa ce re cein.
- 33 Lipe mue, enee onu egekpu ruene ku okpon i onu anti nonuni íne di laa mu lipe ikan lô: Ful Nyati éni Wíe heni tasu.

Lu rueneé buo Jenesaret wutu etie éni woju

- 34 Jesi lee onu egekpu ruene ein ite die, enee nya Jenesaret éni wutu gbisie eti te.
- 35 Te ceé nukuníe, enee akpan di Jesi an be seru amanie có lugbu te neeme be akpan nede lu ruene fein isini.
- 36 Lô ni nukuníe, enee nikan niyení éni bôo nala lu ruene i ekîn-ni, botu nideli onu trale numutie ce. Heni-heni mue, lu ru fein-e ikîn-ni lóo, be obuo.

Matie 15

Farisien-ene lee nonu bonda wojuene éni woju

- 1 Nu nwo éni Jesi nɔ Jenesaret tɛɛ, ɛnɛɛ Farisiɛn lɛɛ auleyiye pɛnɛɛ nɔ Jerusalem iɛ i heni nobutuni lɔ:
- 2 Lɔ pi bɛ ɔfu egekpu pɛnɛɛ nɔwɔ nanaɛnɛ bɔnda wojuɛnɛ uprɔ e? Diki: nɔsumíni ɛti nɔyoyumíni bɔ i kraa lɛ́ niení mbo.
- 3 ɛnɛɛ Jesi ja cu nakan iyê nenɛ lɔ: Nɛfɛ frɛ, mobutu nɛfɛ, ɛmi bɛ fɛníní ei nanaɛnɛ bɔnda wojuɛnɛ ɛti tɔɔn fɔwɔnɔ́ Nyati wojuɛnɛ nobutu éni bɔ́ fɛlníɛ fuprɔ́nɔ́ nuca fɛin e?
- 4 Ki lɔ Nyati kan: ɔfu nu niyi ɔfu bɔ́ lɛɛ efiyia! Eseji Kpan fɛin-ɛ yobo sansan yoku ɔnu bɔ́, eniyia ɛtiɛ, bɛ nuwoní.
- 5 ɛnɛɛ, nɛfɛ fakan-ní lɔ: alɔ kpan kɔ́ i kan iyê ɔnu bɔ́, eniyia lɔ nuɔɔfu éni bɔ́ nabukanɔ, ɛnɛɛ gba ɔbɔɔ bɔ́ nɔcu nabukanɔ muɛ, nɔcu nétě Nyati eie, bɛ ɛnɛɛ wuɛ.
- 6 Akpasua obuɛ fɛlníɛ, in bɔmɔcɔ lɔ obuɛ fɔtɔnɔ́ akpan lɛ́ nɔnu nu íyi nɔnu bɔ́ lɛɛ neniyia e? ɔnu mu lɔpɛɛ, fɔnyɔnɔ́ Nyati éni owukan lubuoɛ fɔwrɔ́nɔ́ ei futɔnɔ́ nɛfɛnɔ bɔnda wojuɛnɛ ɔdɔ́n akpan mu inɔ ei ɛti.
- 7 Nɛfɛ numuti aanu-aanu pu obuɛnɛ, nɛfɛnɔ rire wojuɛ Nyati ye Esai kan la ɛ, nje ɔnu cɔ heni! ɛnɛɛ ki lɔ nikan:
- 8 Akpan obuɛnɛɛ, numuti mu cɛɛ nɔwɔkumíni; nɔnu tɛ ɛkɛ ɔnɔ́mu ɛti kɔɔkɔ.
- 9 ɛminɔ ɔsuɛ níní nɔsumíniɛ, fun nɛtení. Diki: nɛnɔnɔ owuɛ niyiyení mine nɔnɔnɔ́ ei ɛtiɛ, kpan ɔnɔbɔ éniɛ titeɛ; ɛ́límɔ ɛminɔɛ bɛmu.

Rukɔɔ éni woju

- 10 Jesi ukufu lɔɔ, ɛnɛɛ gba nyepu lubuo ɛti nakan iyê akpan neeme lɔ: Nɛfɛ fɛin, tení nti ei lɛ́ fétiní!
- 11 ɛ́límɔ ɔbɔɔ uhɔ kpan ɔmuɛ útumínɔ níli rukɔɔ pu bɛmu; woju un-ɛ unɔnɔ ɔmu unyaa, ɛnɛɛ utɔnɔ nli rukɔɔ pu.
- 12 Nikan lɔɔ, ɛnɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛɛ ti bɔfɔnɔ nakan iyêni lɔ: Nyɔnɔ, owu obuɛ fakaan nebibe Farisiɛn-ɛnɛ tɛ tɔɔn ɔɛ́n i.
- 13 ɛnɛɛ Jesi níní: Tíh fɛin-ɛ nɔ bɛ ɛ́límɔ ɔmu Bɔ́ ɛbi éni nɔ ɛntɛ ɔtúɛ, núrɔuni ei.
- 14 Laní nenɛ i! Nétě́nɔ́ fínɔ́ nɔnɔwɔfuo pɛnɛɛ éni nenyepu nanvan nɔnɔwɔfuo pɛnɛɛ i ɛkɛ. ɛnɛɛ, alɔ nɔnɔwɔfuo pu nenyepu anvan lefe iɛ, tɔɔn nenɛɛ aanuɛ nɔmɔ mu cɛɛ nukuní.
- 15 Lɔpɛ muɛ, Pɛr já owukan lubuo cɔ́ nakan iyê Jesi lɔ: De rukɔɔ éni wojuɛ fakaan aka ye ɛɛ.
- 16 ɛnɛɛ Jesi nobutu nenɛ lɔ: O bɛ nɛfɛ frɛ, nɛɛ kɔɔkɔ ɔnɔ́ nɛfɛ ine mu e?

- 17 Fédímíní an lô: ɔbo fɛn-ε uho kpan ómυε, krenti mu te li obuε thani boɔ ilɛ, be gba nâ nónu nála ι ligbeti te e?
- 18 Owuενεε uho kpan ómu inyaa εκε, ɔnu luboluwι mu te uho ihi. Obuε, ενεε utuni nli rukɔɔ pυε nǎ.
- 19 Heni-heni muε, kpan luboluwι mu tεε, ενεε kpanwo, wrakabo, runyo woju éli, in'in, funte lεε kpan íné óbubuei uho inya.
- 20 Owu obuενεε lɔɔ, ενεε utu kpan li rukɔɔ pu; élimu bó éni nóyúyumu ei be ni mbɔɔ bεmu.

Yi nnoɔ élí Juf-ε éni woju

- 21 Jesi nó lɛpe nyá ι, ενεε a có gbisie bofo Tir lεε Sidon éni ebienε te boμu.
- 22 Nuno te, ενεε Kanahan mai mu yi nnoɔ éni ενε fre ho ebi no có lugbu obu lɛpeε i cǎ nuno lɛpe be nala lubuo ikan lô: Nyɔni, Dafid éni Wι, tukumu lεdu! Diki: ɔmu wε angini bubo nedí gbre tuun isêh ι.
- 23 Owu obuε yie kaan, Jesi été su. Ilɛ, ενεε ɔnu egekpu pυενε ti bofo ni nakan iyêni lô: Nyɔni, bohu yi obu noɔɔ rira ukpu ερε egeε, εμε libε. Li lǎ fótuni nâ!
- 24 ενεε Jesi níñî: Emuni ieuε Nyati tɔpumu mie, Israel pυενε éni te fíní ngbonyo éni ku kpe εκεε remu mi.
- 25 Lɛpe muε, ενεε yie sɛni anti ku ɔkpon ι be nakan lô: Nyɔni, bukamu!
- 26 ενεε Jesi cu nyandra mu kan yeni lô: Áfátamu éni bǎ mɔwo εwιενε éni mbɔɔ bǎ lεε moku adua εwι lε!
- 27 Nikan lɔɔ, ενεε yie níñî: Nyɔni, obuε fikaan, ɔnu cɔ. Obu ce, ali akpan nehi mbɔɔ, aduaaενε fre idide obuε uku ei wutυε thi lε.
- 28 Lɛpe muε, ενεε Jesi níñî: Yi, fócυ té fétěmu εti lɔkulo heni tasu. Wojue fubutυε, nli lɔɔ εκε nútúfu! Lô Jesi kan lɔɔ yeniε, ενεε wanci εbi εti deiin ɔnu wε buɔ.

Lɔ pu kɔrangbalɔɔ Jesi buɔɔn éni woju

- 29 Jesi nó Tir wutu lugbuε εti nyá ι, ενεε i ku Galile éni ecijie numu lɛpe be a ya lɛfe luwι nnoɔ εti kpɔa có pi ete.
- 30 Lɛpe muε, akpan okpo-okpo í hénι sí lkake pυενε, nunuwifuo pυενε, rireke pυενε, amuna pυενε lεε lu pυενε elefe kɔrangbalɔɔ ji kúni ei lika mu, ενεε nubɔɔn nενε fεin.
- 31 Cɔni akpan fεin di nu éni amuna pυενε nariraru owu, rireke pυενε noɔɔ, lkake pυενε nowu uru thi ei, nunuwifuo pυενε fre nedι ερεε, ενεε rire mu nekpi nενε lɔkulo be nɔwɔkuni Israel Nyatie.

Akpan akpi aanlaa Jesi tu mbo iε éni woju

- 32 Iiε, ενεε Jesi ra ɔnu egekpu pueue nakan iyê neue lô: Ledu nowomu tuun iεh̄n i éni iε munuwi εenti neeme éni akpan obuene nɔ iεε ɔnu ein ébi be ákân-mu ɔbo iεu. Bô mókpu míla neue i núcumíní nuhɔn n̄hâmíní cô nuhɔ niníε te, élí nɔgrô nɔdôh-ní cɔti.
- 33 Lipe mue, ενεε ɔnu egekpu pueue ja cu nakan lô: Ohoo! Ébie, ɔbo kɔkɔ ónó! Be lô kpan yetê yei l'ε ehe mbo ɔtu akpan mrumru obu iε luwu ie e?
- 34 Enεε Jesi butu neue lô: Futufutu alabu nɔ nefε lipe? Enεε níni: Nɔmbu iεε sie alabu kô.
- 35 Lipe mue, ενεε nuu akpan fein pipi ete wutu.
- 36 ɔnu egeε, nide futufutu nɔmbue iεε sieε, ενεε n̄la Nyati bia nuhyu nububuu ei be nide nuu ɔnu egekpu pueue cican akpan neeme.
- 37 Akpan fein í mboɔ tuun luwu í, ενεε Jesi egekpu pueue se dide obuε kɔpu neueε ku tepe mu tuun yiku tepe nɔmbu.
- 38 Akpan ekp̄is̄ie i mbo obuε, nukuní akpi aanla; kpan ákán eyi iεε ewiueε ókú mu.
- 39 ɔnu egeε, ενεε Jesi tu n̄ic̄ic̄en-ní ei naní be gba nuu di l̄a na Magadan éni wutu gbisi te bɔmu.

Matie 16

Akpruaa Faris̄ien iεε Sadis̄ien-εneε butu Jesiε éni woju

- 1 Nu n̄nɔ, ενεε Faris̄ien iεε Sadis̄ien-εneε i he Jesi be cu num̄usuo mu nobutuni éni bô n̄eli akprua kô éni yeyê lô: Nyati li obuε tɔpuu.
- 2 Jesi ija owukan lubuo ucuε, ενεε nakan lô: [Diki: uku yɔmu bɔɔ enti ibe neε, be fakan-ní lô kpukpɔ gbe yɔru.
- 3 Eseji, nu ica njomu bɔɔ enti isi ei suunbɔ, be fakan-ní lô mindi yeu. Enεε mín̄i: enti éni lô itê uhyuhyukue, fid̄n̄í an fuc̄n̄í eti fikan-ní woju éni yesipu ein. Enεε gba, Nyati lô netê idi juma amunu éni nuε mue eke, fúsuo fid̄m̄ín̄í an e?]
- 4 Coo! Ki akpan éni nyuhyɔ tuun s̄h̄n i be íh̄imu numuti n̄nɔ iεε Nyati ein-ε nobutu éni bô m̄eli akprua meyê neue. Enεε bô míli akprua kɔkɔ míyemu nefε, ali élímu obu ebi éni ɔwô Nyati li Jonas rireε éni íd̄áma cε. Jesi ikan lɔɔ utu neueε, ενεε la neue i be nya i lipe naha.

Faris̄ien-εneε éni wojuyiyee éni woju

- 5 Jesi iεε ɔnu egekpu pueue cú di l̄a ji, ενεε nete die iha. Aauε nahaníε, ενεε egekpu pueueε jɔfu owu iεu té.

- 6 **Ilɛ**, ɛnɛɛ Jesi nakan iyê nɛnɛ lɔ̃: Nyuní íne mu Farisɛn lɛɛ Sadisɛn-ɛnɛ éni lefir-ɛ ɛti.
- 7 Nɪkan lɔ̃, ɛnɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛ nɛsisi numuti ei tkan lɔ̃: Yɛli bɛ futufutue ruɔfu tɛɛ remu nakan lɔ̃.
- 8 Jesi dí obuɛ nakan-níɛ an, ɛnɛɛ nakan iyê nɛnɛ lɔ̃: Coo, nɔfu tɛ ónómu ɛti tasu! O bɛ lɔ̃ pi bɛ fakan-ní futufutue fésímíníɛ éni woju e?
- 9 **Ɛkɛfu** woju yɔ̃ku nɛfɛ ɪ rirɛ mu kɔ̃ o? O bɛ futufutu eene kɛɛn-ɛ mutɔ akpan akpi eene neeme ɪ lɛɛ tepe alabuɛ fidení obuɛ kɔpu nɛnɛɛ fiyikuníɛ, fɔ̃ɔfuní tɛ e?
- 10 Eseji, futufutu nɔmbu kɛɛn-ɛ mutɔ akpan akpi aanla neeme ɪ lɛɛ tepe alabuɛ fidení obuɛ kɔpu nɛnɛɛ fiyikuníɛ frɛɛ, fɔ̃ɔfuní tɛ e?
- 11 Alɪ míní nyuní íne mu Farisɛn lɛɛ Sadisɛn-ɛnɛ éni lefir-ɛ ɛtiɛ, bɛ lɔ̃ pi bɛ fúnyumíní numu lɔ̃: élímu futufutu éni woju mǎkan bɛmu e?
- 12 Jesi tkan lɔ̃, ɛnɛɛ gba nɔnyuní numu lɔ̃: élímu futufutu éni lefir woju nǎkan, Farisɛn lɛɛ Sadisɛn-ɛnɛ éni wojuyiyɛɛ éni woju nakan.

Ʋɛɛ éni Jesiɛ nakan lɔ̃: lí Kris-ɛ éni woju

- 13 **Ɔnu** Jesi a ku Sesare-Filip ebíɛ éni wutu gbisi tɛ bɔmbɛ, ɛnɛɛ butu ɔnu egekpu pɛnɛ lɔ̃: Lɔ̃ akpan ubu Kpan éni Wɛɛ tɛ?
- 14 **Ɛnɛɛ** nakan-ní lɔ̃: Akpan elefe níní ɛfɛ Jan Batis, elefe níní ɛfɛ Eli, elefe níní ɛfɛ Jeremi, ɛnɛɛ elefe frɛ níní ɛfɛ Nyati éni numuti-ɛti pu lefe nno kɔ̃.
- 15 Nɪkan-ní lɔ̃, ɛnɛɛ nisɛpu nutɔ nɛnɛ lɔ̃: Bɛ nɛfɛ nɔfɔbɔ jâ?
- 16 **Simɔn Ʋɛɛ** ɪja uɔuɛ, ɛnɛɛ nakan lɔ̃: Ɛfɛ Kris ɛbi éni li Nyatiɛ nɔ namaa éni Wɛɛ nɔ̃.
- 17 **Ʋɛɛ** tkan lɔ̃, ɛnɛɛ Jesi kan yeni lɔ̃: Ɛfɛ Jonas wɪ Simɔn, ehe lí ɛfɪni! Owu obuɛ fidɪ nu fɪkaan, dɪ an lɔ̃ élímu ɛfɛ ɔfɔbɔ fótútrumɔ fákán; ɔmu Bô ɛbi éni nɔ ɛntiɛ li obuɛ yefu mu.
- 18 **Ɛnɛɛ**, ɛmɛ makan miyêfu lɔ̃: gbakɛ ɔfu íné li Ʋɛɛ (ɔnu nuwaan li lubobu). Lubobu obu ɛtiɛ, ɛnɛɛ mûru ɔmu Nyatɪkaan, bɛ lu uou ɔnɔbɔ frɛ bɔ̃ úkpu ínye ɔnu anti.
- 19 **Diki**: mûcu ɛnti ɛbi éni safuɛɛ mutɔfu. Woju fɛin éni fɪkprâ mu wutu ɛti ébi tɔun fôrukɔ eie, bɛ ɛnti tɛ frɛ ɔwô ɔrukɔ ei lɔ̃ ɛkɛ. Eseji, woju fɛin frɛ éni wutu ɛti ébi fômumɔ ɪ, bɛ ɛnti tɛ frɛ ɔwô ɔmumɔ ɪ.
- 20 Nɪkan owu obu niyê Ʋɛɛ bɔɔ nɪla numuti eie, ɛnɛɛ nɪblan ɔnu egekpu pɛnɛ lɔ̃ nɪdakan nideyémíní kpan kɔkɔ lɔ̃ ɛnɛ li obuɛ nɪli Kris-ɛ.

Jesi éni lu uou muɛ yɔnɔ yenyɛɛ éni woju

- 21 Lô nu lɪpɛ bɛ nahaa, ɛnɛɛ Jesi nede woju aka iyê ɔnu egekpu pɛnɛɛ ikan lô: fáta éni niha Jerusalem ebi tɛ nidi gbɛ lɔkɔlɔ. Ɔo tɛɛ, Juf-ɛnɛ éni ine-ɛti pɛnɛɛ, tɛyɪtɪ pɛnɛɛ éni ɔlɔkɔɛnɛ lɛɛ auleyiye pɛnɛɛ yɛlɪni ɔnu-ɔnu lɔkɔlɔ tɔun yɔtu nûwonî bɔɔ munɔwi ɛɛntɪ ɛtɛ, ɛnɛɛ nûnɔ lu uou mu ninye.
- 22 Jesi ɪla numuti eie, ɛnɛɛ Pɪɛr ranɪ hɛhɛ mu neheni ikan lô: Nyɔni, musue na ege! Ákân-mu lô woju obu ihɛfu.
- 23 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi ɛɛ munu kpranɪ bɛ nyuni numuti ɛti nakan lô: Satan, nya ɪ ɔnu rɪrɛ ébi! Fɔjuɔ éni bǔ fɔjôn-mu ɔ́ lɛ́ mílɪ obue Nyati yɔfɔɛ. Ɛfɪni ótutrus étêmu fíní Nyati éniɛ ɛkɛ; kpran éniɛ ɛɛ.
- 24 Jesi ikan owu obu utu Pɪɛr-ɛ, ɛnɛɛ gba kan ye ɔnu egekpu pɛnɛɛ fɛin lô: Kpran fɛin-ɛ níní nûkprumu egeɛ, bɛ nɪla ɔnu rɪrɛ pata nídá ɔnu amɪa-mu tîn-ɛ lɛ́ nókprumu.
- 25 Heni-heni muɛ, kpran kɔɔkɔ fɛin-ɛ níní ɔnɔbɔ nûwuwotu ɛnɪni nkuaan, nûhu. Ɛnɛɛ kpran fɛin-ɛ yohu ɛmɪni íne ɛtɛ ɛkɛ, yesê ege yehe ɔnu nkuan ɛbi.
- 26 Ɛnɛɛ mínî: kpran fɛin-ɛ ɪla ɛnɪni nkuaan kɛɛ amɛkɛ lɛ́ ehe rɪrɛhe owuɛ, alɪ botu nihe wutu ɛti ébi éni owuɛnɛ fɛin frɛ bɔbɔɔ, bɛ ɛmɪ woju yanyâni mu e? O bɛ woju kǔ nó ji éni nûkpu nɪlɪ lɛ́ nésɛ ege néhe ɛnɪni nkuaan nɪla kɛɛ e?
- 27 Dɪkɪ: nu nehi éni Kpran éni Wɪɛ yɔnɔ ɛntɪ tɛ yehi lɛɛ ɔnu ɛntɪ ngbafɛɛnɛ ɛin ɔnu Bô éni éjɔrɛɛ mu. Lɪpɛ muɛ, kpran fɛin éni lô tɛ nɪ eie, ɛnɛɛ nûɔɔ ɛti nubûani mu.
- 28 Eɛɛji makan miyê nɛfɛ nawrɛ lô: nɛfɛ ɛbi éni funɔní ébiɛ, nɔfɔ mu elefe éniɛ, kraa mu éni Kpran éni Wɪɛ hiemu yǎnyakumu ɛnɪni ebɪɛ éni wojuɛ gbein nɛɛɪmíní nɛɛ, nuhuomíní.

Matie 17

Jesi éni rɪrɛɛ la gbein-ɛ éni woju

- 1 Munɔwi nahuan ɪɛɛɛ, ɛnɛɛ Jesi de Pɪɛr, Jak lɛɛ Jak ɔnu makɪ Jan bɛ bɔyɔ mu nɪjaní rɪrɛ nɔɔɔ naní lɪfɛ lɔkɔ nno ɛti.
- 2 Nɔnɔní tɛ bɔɔ ɪlɪ, ɛnɛɛ nɔnɔ munu ɛti lɪpɛ, Jesi rɪrɛ nyɔku neeme: munu nɛjɔrɛni fíní gbɛ ɛkɛ, ɛnɛɛ ɔnu tralɛɛnɛɛ nɔni rɪrɛɛ frɛ pɔn ɪ lofu tɛkɛtɛkɛlɔ fíní lɛ́ éni uku nɔnɔwi muɛ ɛkɛ.
- 3 Nubuní munu, bɛ kɪ Moɪs lɛɛ Eli éni nɛɪɪɪɛ numu lɛɛ ɔnu ɛin.
- 4 Pɪɛr ɪja ɔɔɔɛ, ɛnɛɛ nakan iyê Jesi lô: Nyɔni, ébiɛ rɔnɔɔ, já nu. Alɪ fɔyɔfɔɛ, bɛ mílɪ líji mu kan ɛɛntɪ: ɛfɪni nno, Moɪs éni nno, Eli éni nno.
- 5 Owu nó Pɪɛr ómu nakan, ɛnɛɛ jru lúkró lofu tɛkɛtɛkɛ kǔ éni nɛjɔrɛɛ i boku nɛnɛ ɪ bɛ lubuo nno nɔ ɛrɛhɪn tɛ narrarɔɔ ikan lô: Kpran obue, nɪlɪ ɔnu Wɪ éni muɔfɔ tɛ nno mu. Ɛɛ, ɛnɛ ɪ obue nuyômu tɛ tasuɛ nǔ. Nɪkan owuɛ, bɛ tiní!

- 6 Lô egekpu pu εεντι εβιενε ti owuriraru lubuoε, ενεε la nowo νενε βε nuropotuni munu ei wutu.
- 7 Λιπε μουε, ενεε Jesi jo bofu νενε βε ta νενε βο ετι kan ye νενε lô: Nyeni ετι, la nudowo νεφε!
- 8 Ninyepuni ine ετιε, βε ewie Jesi ουυ lεφε kukukpo ce.
- 9 Gba, ουυ nuno ni lεfe εβι ετι τε naru nihinie, ενεε Jesi blan νενε lô ndakan-mini wojue nidi ni nυe nideyemini kpan lefe koko tuun bo lε oku nυe Kpan ετι Wιε yon lu uou mu yenyeε.
- 10 Λιπε μουε, ενεε egekpu pu εβιενε nobutu Jesi lô pi βε aleyiye pυene nakan lô: Eli li obuε yehi pεpεie.
- 11 Ενεε Jesi nin: Eli ετι ieuε nin yehinie, nawre nakan-ni. Nihl lε netite woju fei esε ege ουυ ουυ ουυ.
- 12 Ενεε makan miyε νεφε wainlo lô: Eli ουω ί, ενεε akpan etemu te edimini an βε liti obuε yofuε. Woju baa niline, ενεε nilini Kpan ετι Wιε fre.
- 13 Λιπε μουε, ενεε gba ουυ egekpu pυene nyu numu lô: Jan Batis ετι woju nakan.

Κρισι lowi nno ετι obon woju

- 14 Lô Jesi no lεfe ετι τε ru lεε ουυ egekpu pu εεντιε ein i he dedekuε, ενεε kpi nno ti bofoni βε ku okon i ουυ anti nakan lô:
- 15 Nyoni, ουυ wi mbrekpiki nonyu. Diki: nu dounlo bo ipini ετιε βε etini ala εie, elefe mu dikpe. Mugugofu, tukuni ledu!
- 16 Mouni mesi ofu egekpu pυene ετι bo obon-ni, ενεε nelini tuun nokpu nobon-mini.
- 17 Kpise ikan loo, ενεε Jesi nyepu lubuo ετι nakan lô: Cekee, νεφε obueneε, nofu te on Nyati ετι, eseji fihimini numuti nno lεε ουυ ein fre! O βε mini: nu alabu ji bo modon lεε nofu ein mony νεφε e? Cuni wie simini εbi!
- 18 Heni-heni mu nucuni wie nisine, ενεε nubaru angini buboo no wie μουε nya i βε wanci εβι ετι lεε, wie buo.
- 19 Lô ουυ egekpu pυene di nu loo, ενεε a heni hehe mu βε nobutuni oboo tu βε nokpu nebmimi bubo εβιε.
- 20 Ενεε Jesi nin: Nofu te onomu ετι tasu. Makan miyε νεφε lô: li fini nofu tee nomu ετιε ru loku lowi fini oju ewi eke ceε, fikan fiyeni lεfe obu lô nuno εβι nutu bu na co lefe lε heni-heni mu notu bu loo eke. Oυυ mu λιπεε, woju koko bo ukopumu νεφε.

21 [Díní an lô: bubo akpasua obuε, nuhōnci læ Nyati ógugō mu ενεε kpan ucu ibeni ninya ι.]

Jesi nakuatu εντι lu uou mu óno énye éni woju

22 Cōni Jesi egekpu pueνε φαn se ege buan mu Galile wutu lugbue ετι tεε, ενεε Jesi nakan iyê neνε lô: Nyati nehi ula kpan bōmucō ι unyu Kpan éni Wιε.

23 Λιρε μουε, nûwonî bōo munuwι εεντι ετεε, ενεε nûno lu uou mu ninye. Owu obuε Jesi kaan tú onu egekpu pueνε awrabo wó neeme.

Τεγλυι-çço lu éwe éni woju

24 Cōni Jesi læ onu egekpu pueνε ein nu ετι a ku Kapernaḥom ebi tεε, ενεε τεγλυι-çço éni lapode pueνε i he Pιer be nobutuni lô: O be nõfu éyiye pue ίwe τεγλυι-çço éni lapo e?

25 Ενεε Pιer níní ambι ίwe, be nuho lugban te nihe Jesi. Lô nuho te ίε, ενεε Jesi ja owukan lubuo cu nobutuni lô: Simōn, εφε lǒ fitê fututru tε? Wutu ετι ébi éni etei pueνεε, nõnu lugban pueνεε nuhyuní ίwe lapo, naa edege pueνε e?

26 Ενεε Pιer níní: Edege pueνε. Λιρε μουε, ενεε Jesi níní: Obuε, neyê lô: etei pu éni lugban pueνεε εκε ίwe.

27 Ενεε gba, lô bǒ rει lǒ lapode pueνε té íbibemuε, rίwe. Cu kuba a dikpe te la bōo sieε fíti có funyue, be kpanι ómu: fídi sika kpengre nõo nu. Cu a we εμε læ çfu ein éni luε.

Matie 18

Munukan éni woju

1 Wanci baa εbi ετεε, egekpu pueνε j́ b́fu Jesi, ενεε nobutuni lô: Εντι ebi tεε, çfōni kpan tasu ι obuε ι kpan lokuε e?

2 Nubutuní lōo, ενεε Jesi ra wι luwι nõo nyepu ετι nõnu anti

3 be nakan iyê neνε lô: Makan miyê nefε nawre lô: alι fésímínι rire i fétêmínι fínι εwι tti εκεε, bǒ fúhōmínι εντι ebi tε.

4 Heni-heni μουε, kpan φαn-ε yesi rire i yetê fínι wι luwι lōo εκεε, ενεε ι obuε nu kpan loku εντι ebi tε.

5 Ενεε kpan φαn-ε, εμνι íne mu, yesike wι luwι lōo εκεε, be εμε çmōbo ι obuε nisikemu.

Rire ósuo éni woju

⁶ Gba, kpan fein-ε γῶtu wi lɔwi nno kukukpɔ lɔɔ ɛni ɔnu tɛ nɔmu ɛtɛ yepi unli muɛ ɛkɛ, bɛ ɛnɪɪɛ, aframa já nu ɛni bɔ̃ nɔɔnɪ lubobu lugbu kukungbelɔ nɔɔkɔnɪ wati netinɪ nalanɪ jenfie dikpɛ.

⁷ Diki: wɔtu ɛti ɛbiɛ, woju un anuma-anuma nɔ ɛni uku akpan wɔtu bɛ te nenɪni musue. Obuɛ, ákân-mu akan, ɛnɛɛ kpan obuɛ yesi woju yala anuan kɔ̃ wɔtuɛ, bɛ musue lí ɛnɪni.

⁸ ɛni nɔ lɔɔ, alɪ ɔfu bɔ̃, elefe mu lika nno li obuɛ utufu fɪpi unliɛ muɛ, bɛ cenɪ la kpɛ. Diki: lɔ̃ bɔ̃ bɔ̃, elefe mu lika aanuɛ ɔhɔ̃nfu numu lɛ̃ sake fâ lé lɔkɔɛ mu tɛɛ, bɛ aframa já nu ɛni bɔ̃ ewɪɛfu nno ɛɛ lɛ̃ nkuaan ɛli ɛfɪni.

⁹ ɔnu ba nnoɔ, alɪ nɔnɔwi nno li obuɛ utufu fɪpi unliɛ muɛ, bɛ ruonɪ la kpɛ. Diki: lɔ̃ bɔ̃ nɔnɔwi aanuɛ ɔhɔ̃nfu numu lɛ̃ sake fâ lé lɔkɔɛ mu tɛɛ, bɛ aframa já nu ɛni bɔ̃ ewɪɛfu nno ɛɛ lɛ̃ nkuaan ɛli ɛfɪni.

Gbɔnyɔɔ pi kpɛɛ ɛni woju

¹⁰ Jesi nɔ̃ ɛti nakan lɔ̃: Diki: ɛwi tɪti obuɛnɛ lɔɔ, kpan nɪdɛli nɔnu mu kɔ̃kɔ woto-woto. Makan miyê nɛfɛ lɔ̃: nɔnu ɛntɪ ngbafɛɛnɛɛ idadu nɛnɛ ɛtɛ nɔ̃ ɔnu Bɔ̃ ɛbi ɛni nɔ ɛntɪ tɛɛ antɪ nuca lɔwi nno-nno feɪn.

¹¹ [Dɪnɪ an lɔ̃: Kpan ɛni Wɪɛ ie nɔɔu akpan-ɛnɛɛ ku kpɛɛ íne nkuan.]

¹² O bɛ mɪnɪ: alɪ kpan kɔ̃ ahan ɔnu ngbɔnyɔɔ ya mbo ɪɛu mu bɛ nno ɛpi kpɛɛ, bɔ̃ núku ndio nɛmblɛ ɛwi nɛmblɛ ɛbiɛnɛ ɪ nɪhâmu nújujumu nno ɛbi ɛni pi kpɛɛ níɛɛ e?

¹³ Makan miyê nɛfɛ nawɛ tasu lɔ̃: ɔnɪ nɪdɪni nuɛ, γῶtuɪ rɪɛ-mukpi lɔkɔlɔ γῶkɔ ndio nɛmblɛ ɛwi nɛmblɛ ambɪɛnɛ feɪn-ɛ ókú kpɛɛ ɛniɛ.

¹⁴ ɔnu ba nnoɔ, nɔfu Bɔ̃ ɛbi ɛni nɔ ɛntɛ frɛ íkprɪmu ɔnu ɛwɪɛnɛ woju ɛti ɛni bɔ̃ nɔnu mu nno kukukpɔ ɛpi kpɛ.

Makpi kɔ̃ ɛni íne nkuan ɔɔu woju

¹⁵ Jesi nɔ̃ ɛti nakan lɔ̃: Alɪ makpi kɔ̃ ɛlifɔ woju un-ɛ, bɛ a heni hɛhɛ mu kan ɔnu woju un-ɛ yeni. Alɪ nɪkprɪ nɔɔuɛ, bɛ fɔ̃ɔɔ ɔfu makpiɛ.

¹⁶ Alɪ nékprɪmu nɔ̃ɔúɛ, bɛ ɔu makpi nno, aanu lɛ̃ fâ fákan-ní owuɛ ji. Heni-heni muɛ, Nyati kpɛnkpɛ nakan lɔ̃: Kraa lɛ̃ nóbũanɪ kpan kɔ̃ woju muɛ, fáta ɛni ul akpan aanu, ɛɛntɪ ɛni nɔ wojuɛ nuwan di nuɛ ɛni dalɔfuɛ ɛti.

¹⁷ Lɪpɛ mu frɛ, alɪ makpiɛ ɛkprɪmu ɔ̃ɔúɛ, bɛ kan ye Nyatɪkan mu ruɛnɛ neeme ráni kán ɪɛ bɔ̃ɔ nékprɪmu nɔ̃ɔú mrumruɛ, bɛ lɪpɛ muɛ, benɪ Nyatɪkan mu, bunɪ kpan ɛni ɛdí Nyati an.

¹⁸ Makan miyê nɛfɛ nawɛ tasu lɔ̃: woju obuɛ fɪkprânɪ mu tuun fɔ̃rukɔnɪ ei wɔtu ɛti ɛbiɛ, bɛ ɛntɪ tɛ frɛ ɔwɔ̃ ɔruku ei lɔɔ ɛkɛ. ɔnu ba nno, obu feɪn-ɛ fɔ̃mumɔnɪ ɛiɛ, bɛ ɛntɪ tɛ frɛ ɔwɔ̃ ɔmumɔ ɪ lɔɔ ɛkɛ.

19 Makan miyê nefê ji lô: alî nɔfɔ mu akpan aanyo numuti uhôn wutu eti ébi ubutu woju kɔɔ, tɔun ɔmu Bôɔ nɔ enti tɛɛ yobûa nenɛ mu.

20 Heni-heni muɛ, ɔɔ-ɔɔ fɛɛn éni akpan isi iyîa emini íne muɛ, botu nɔdɛlní aanyo, ɛenti ɔɛɛ, bɛ mɔnɔ nɔnɔ agbra lɛ.

Ócu ófuo éni woju

21 Jesi ula numuti eie, ɛnɛɛ Pɛɛr ti bɔfoni bɛ nobutuni lô: Nyɔni, alî bɔɔ makpi kɔɔ nodomu ngasi bibie, tɔun nku alabu tasu bɔ mɔcu mɔfɔni? O bɛ mɔcu múfúóni tɔun nku nɔmbu neeme e?

22 Nubutu lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi níni: Mákán lô cu fɔɔ nku nɔmbu, nana nku nɔmbu-nɔmbu tɔun nkɔɔbɔ nɔmbu alabu-alabu.

23 Kpraní: enti ebi éni wojue tê fíní gbrenghi nɔɔ éni nɔnyu ɔnu lue nɔ ɔnu juma pɛnɛ etiɛ numu ɛkɛ.

24 Nɔnɔ lɔɛ, ɛnɛɛ nɔnyuní juma pu nɔɔ éni uní sika tɔun fandi akpi alabu neemeɛ nisiní.

25 Nɔdi nu éni juma pɛɛ ákân-mu babru éni bɔɔ ɛwɛ lue, ɛnɛɛ nutu bɔmɔɔ lô a pání ambi íni lɛ́ eseji apaní ɔnu yi, ɔnu ɛwɛ lue ɔnu ɔbɔkan fɛɛn uní ɔcuní sikaɛ esiní ɔrɔb lue ɔɔ.

26 Gbrenghie ikan lɔɔ, ɛnɛɛ kpɛɛ ku ɔkɔn i ɔnu anti nɔgugɔni ikan lô: Tukumu lɛdu nyu té i lɔwɛ ji, mîwɛ lue neeme!

27 Níkan lɔɔ, ɛnɛɛ gbrenghie té bua i tɔun sɛn i bɛ cu lue neeme fɔni wɔni la i naha.

28 Kpɛɛ éni aanyo nahaa, ɛnɛɛ buan anyan juma pu nɔɔ éni ɔnu lu lɔwɛ ɔɛ nɔ eti. Nɔdini nuɛ, ɛnɛɛ lɛ́ nɔpini eti nefiuni wati níkan lô: Tumɔ ɔmu sikaɛ nɔfɔ etiɛ!

29 ɛnɛɛ anyan ebi ku ɔkɔn i ɔnu anti nɔgugɔni ikan lô: Tukumu lɛdu! Nyu té i lɔwɛ ji: mîwɛ lue neeme!

30 Anyan ebi gúgɔni tɔun nékprímu eti, nana nutu nɔnyuní nlaní sibikan mu bɔɔ wɛni lue kraa lɛ́ nányakuní.

31 Owue sɛ bɛ nanvan juma pɛnɛ di nuɛ, hó nenɛ rire mu lɔkɔlɔ, ɛnɛɛ na níkan-ní fɛɛn niyení gbrenghie.

32 Lɔɛ muɛ, gbrenghie tú niraní kpɛɛ nutuní, ɛnɛɛ nakan niyêni lô: Filí té un pu tasu! In gbracɛɛɛ fi ébi fɔgugɔmu tɔun lɛdu womu mɔcu lue nɔfɔ etiɛ neeme mɔfɔfɔ?

33 ɛnɛɛ míní: fíní lô mutukufu lɛduɛ ɛkɛɛ, ɛfɛ frɛ fútukumu anyan ebi lɛdu lɛ e?

34 Lɔɛɛ, gbrenghie té bíbe lɔkɔlɔ, ɛnɛɛ tu nɔnyuní kpɛɛ na nlaní sibikan mu nɛlní ɔru-ɔru bɔɔ wɛ lue neeme uwu kraa lɛ́ nányakuní gbein lɛ.

35 Jesi nehi urukue, enee kan lâ: Nefe fre, nɔfu mu kpan fein êni ɔnu makri kɔ̃ lɪni woju be éyêh-mu te i ócú ófúómínié, lâ ɔnu Bôo nɔ entte yelɪni læe nɔ̃.

Matie 19

Yi álaí êni woju

1 Jesi iyiyé ɔnu egekpu pueñe woju bɔɔ ukufue, enee nɔ Galile wutu lugbue eti nya i a Jude wutu lugbue nɔ Jurden dige tée eti.

2 Lâ nuku tée, enee akpan okpo-okpo i nɔkrɔni be nɔbɔɔn lu pueñe.

3 Ilee, enee Faristen tukɔ ti bɔfɔni nɔjujɔni ómu ubutuni lâ: Ekéfu bɔmɔcɔ lá be êni bɔ̃ kɔristi ala ɔnu yi ei woju kɔɔkɔ eti kɔ̃ o?

4 Enee Jesi fre butu nene lâ: O be fiakɪngamíní Nyati kpenkpee mu fiadimíní nu lâ: bubo mu tée, ɔni Nyati neli kpaan, nli kɔristi, enee nli yi

5 be nikan lâ: Obu remue, kɔristi yɔnɔ ɔnu bɔ̃ læe eniyia êni te yanya i, enee yadaku ɔnu yi be nene aanue nílíní kpan nɔkɔ kukukpɔ e?

6 Obue, neyê lâ: kɔriste læe ɔnu yi ein élí akpan aanu ji, nana nélíní kpan nɔkɔ kukukpɔ. Êni nɔ lɔɔ, be obue Nyati nyu daku etie, kpan nudɔnyu nidakpabu ei.

7 Nikan lɔɔ, enee Faristeen-ene se ege butuni lâ: Alɪ lɔɔ, be lɔ̃ pi be Mois tu aule lâ: alɪ kɔristi níní nala ɔnu yi eie, be nimime kpenkpe nɔkɔ êni iyê lâ nówrɔñie nótúní lɔ̃ nálani ei ã e?

8 Nubutuní lɔɔ jie, enee Jesi nínî: Luboluwie kpuñ nefe remu, enee Mois la bɔmɔcɔ i êni bɔ̃ fokuní nɔfu eyiñe i lɔɔ nɔ̃. Bubó mu te ekéé, ónó lɔɔ.

9 Emé, makan miyê nefe lâ: kɔristi fein êni ɔnu yi álárumu kɔristi lefe ein be uwrɔñi lha ucu yi lefee, be nóbo wraka.

10 Lipe mué, enee ɔnu egekpu pueñe ja cu nakan lâ: Alɪ kɔristi læe yi êni wojue itê lɔɔ, be aframa já nu êni bɔ̃ kɔristi ɔdɔn ɔnu lefe cé.

11 Nikan-ní lɔɔ, enee Jesi fre nínî: Woju obue makaan, élimu akpan fein yekpɔ̃rɪ yɔcu bemu, tɔɔn obueneé Nyati tu ɔnu mu mbasie cé.

12 Heni-heni mué, akpan elefe nó êni nɔnu óruɔ mu te neeméé ákân-mu mbasi êni bɔ̃ ese læe yi ein; elefe ênie, sale nigbení nene; enee elefe fre ênie, enti ebi êni juma édi remu nɔnyɔñí rire nikan-ní ɔnku. Owu obue, kpan obu cé êni kpu êni bɔ̃ ekpɔ̃rɪ ɔcué, be nikpɔ nucu.

Èwi titiñeé Jesi cé ɔwrɔɔ êni woju

13 Jesi hɔnɔ unɔ lipe, enee akpan nede nɔnu ewiñeé isini lɔ̃ náta nene bó íne mu nóguɔ Nyati nótu nene be ɔnu egekpu pueñe neteru nene.

14 Jesi idi nu lɔɔ, enee nakan lɔ: Laní ewiɛɛɛ ɪ bófumɔ; deterumíní nɛɛɛ! Diki: akpan-enɛɛ nɔ fíní nɛɛɛ ekɛɛ ɪ obuɛ ɛntɪ ebɪɛ ɪ nɛntɪ.

15 Lɪpɛ muɛ, enee nisiní ewiɛɛɛ nɪta nɛɛɛ bó íne mu nice nɛɛɛ ɔwɔɔ bɛ nuɔɔ lɪpɛ nɪnya ɪ naha có lefe.

Ngbafrɛ luwɛ di gbrenɓɪɛ éni woju

16 Jesi éni aauɛ nahaa, enee kpɪsɪ ngbafrɛ luwɪ nuɔ jɔ bófunɪ nobutuni lɔ: Éyiye pu, woju namu ɔfunɪ bó mɛɪɪ lɛ́ nkuan ebɪ éni ákân-mu owuɛ ɛɪɪ ɛmɪɪ e?

17 Enɛɛ Jesi nínî: Ɛmɪ bɛ fobutumɔ owu éni nɔ namu éni woju ɛɪɪ e? Kpan namu kɔɔkɔ ónó alɪ élimɔ Nyatɪ ɔnu lɛfɛ kukukpɔ ɔɛ. Alɪ fíní nkuaan nɪɪ ɛfɪɪɛ, bɛ fɛɪɪ ɛntɪ auleɛɛɛ.

18 Nɪkan lɔɔ, enee kpɪsɪɛ butuni lɔ: Aule ɔfunɪ lɛɛ ɔfunɪ e? Enɛɛ nínî: Dowo kpan, dobo wraka, de'in in, dete fun,

19 supu ɔfu bó lɛɛ ɛfiyia. Ɛɛ, yɔfu afuan fíní lɔ́ fuyɔfu ɔfɔbɔ ɔfu rirɛɛ ekɛ.

20 Enɛɛ ngbafrɛ luwɛ nínî: Obu fɛɪn-ɛ, ɔwô mɛfɛɪɪ, bɛ ɛmɪ woju bó mɛɪɪ jɪ e?

21 Lɪpɛ muɛ, enee Jesi nínî: Alɪ fíní fɛɪɪ kpan namu tuɔn fokufuɛ, bɛ a pa ɛfɪɪ ɔbɔkan-ɛnɛ fɛɪn ɪ lɛ́ fókɔ ɔnu sikaa fókɔɔ lɛdu puɛnɛ. Lɔɔ, enɛɛ fɪhe ɔbɔkan ɛntɪ tɛ. Fɪɪ obuɛ, bɛ se ege ɪ lɛ́ fókɔmɔ ege.

22 Kpɪsɪɛ ɪtɪ lɔɔ, enee rirɛ grɔntɪ bɛ nɪsɛ ege naha lukpomu ambɛ nɪkân rirɛhɛ owu kpangbalɔ.

23 Kpɪsɪɛ éni gen-ɛ tuɔn-ɛ, enee Jesi nakan iyê ɔnu egekpu puɛnɛ lɔ: Makan miyê nɛfɛ nawrɛ lɔ: kpún tú rirɛhɛ pu éni bó ɔhɔ ɛntɪ ebɪ.

24 Ɛɛ, fíní lɔ́ kpɔn tu afrumu éni bó obô anfiɔru nuɔɔ mu ekɛɛ, makan miyê nɛfɛ lɔ: kpún nkɔbɔ alabu-alabu tú rirɛhɛ pu éni bó ɔhɔ ɛntɪ ebɪ.

25 Lɔ́ ɔnu egekpu puɛnɛ tɪ owu obuɛ, enɛɛ woju sran nɛɛɛ muɔu mu bɛ nakan-ní lɔ: Alɪ lɔɔ, bɛ kpan kɔ́ nó éni yɔɔɔ ɔnu íne nkuan e?

26 Lɪpɛ muɛ, Jesi ɪkprâ nɛɛɛ sun-ɛ, enɛɛ nínî: Heni-heni muɛ, kpan úkpɔ ɪɪɪ obu, Nyatɪ ekɛ ukpu ɪɪ woju-woju fɛɪn.

27 Nɪkan lɔɔ, enɛɛ Pɪɛr ja ɔv butuni lɔ: Bɛ ɛrɛ ebɪ éni rówɔ ɛrɪɪ ɔbɔ-ɔbɔ fɛɪn róku ɛɪ rɔkpɔfu egeɛ, ɛrɪɪɛ, lɔ́ yetê yɛɛɛ tɛ e?

28 Enɛɛ Jesi nínî: Makan miyê nɛfɛ nawrɛ lɔ: ɔntɪ Nyatɪ yesê ege yetite woju-woju fɛɪn bɛ Kpan éni Wɪɛ yepɪ ete ɔnu líkpen-ɛ ɛɪɪ yanyakɔ ɔnu muɔu ɪkɔɔ gbein-ɛ, nɛfɛ ɛbɪɛnɛɛ fɪkpɔmínɪ egeɛ, fɪpínɪ ete gbrenɓɪ líkpen ndɪɔ ɛwɪ aanu ɛɪɪ lɛ fɪlínɪ ɔnu bó ɛɪɪ puɛnɛ fɪkprâní Israel busu ndɪɔ ɛwɪ aanuɛ ɛɪɪ.

29 Λιπε μυε, kpan fein ebi éni wo kan, makri, meyi, bô, yia, ewi, kpe ku ei emini íne μυε, yehe lefe yebubuε γωκω obuε nwo nuku ειε tush nkrobo alabu-alabu fre bowo. Enne eseji nkuan ebi éni ákân-mu owue fre yeli enini.

30 Makan miyê nefε lô: akpan-eneε ti ców, nonu mu kpangbalo γεσε ege, enne obueneε no egeε, nonu mu kpangbalo γεσε anti.

Matie 20

Nu non juma puene éni woju

1 Jesi nô eti cú nyandra mu owu non nakan iyê onu egekpu puene lô: Enni ebi éni wojuε tê fíni ejikpe pu non éni nede juma puene tha idi onu juma eke.

2 Lô ninye njomu jru mu nonju juma puene nihaa, enne nihe tukω be boyo mu nikan nitení lô nîwe nene nu non juma éni lu, be nide nene na onu ejikpe te nediní juma.

3 Wanci nembλε mu bowu ninya nahaa, enne nidi elefe nu ji éni yêhe juma be ku ei ngbaru eti.

4 Nidi nene nυε, enne nikan niye nene lô: Nefe fre aní onu ejikpe te diní juma bow uku γowuε, môtu nefε onu mu luwe.

5 Nikan low, enne heni-heni mu na nediní jumaa. Nu ibee, enne ejikpe pue de elefe ji a ejikpe te be, γowu éni wanci enni mu fre, nli low eke ji.

6 Gba, cô ku wanci eene μυε, enne nidi elefe nu ji éni hōno uno ngbaru be nubutu nene lô: Emi be tush bow be oku low, fukuní ei ébi ehelo low e?

7 Nubutu nene low, enne nakan-ní lô niehemíní kpan yêde nene. Λιπε μυε, enne níni, ali low, be nene fre naní onu ejikpe te nídiní juma le. Enne heni-heni mu naní.

8 Udôn bow nu ipi ruwa μυε, enne ejikpe pue kan ye onu juma akpra-eti pue lô nira jumadi puene fein núbó bu obueneε don ege ie eti níwé nene lu tush bow le' nókufu obueneε ti ców eti.

9 Λιπε μυε, enne heni-heni mu juma akpra-eti pue bo bu obueneε don ege ie eti be notu nonu mu non-non fein nu non juma éni luwe tha.

10 Obueneε bo bu juma njomu jru μυε idi nu low, enne notutru lô: yeli be nenini luweε γωκω nanuan ambiene fein éne. Gba, ihe neneε, enne juma akpra-eti pue tu nene sika numu baa le.

11-12 Λιπε μυε, enne nuchíní tebibe ejikpe pue rire nohuhrun nikan-ní lô: Ohoo! Akpan-eneε don ege ie, wanci non kukukpo agbra ceε nidiní juma. Erinie, njomu jru mu neeme rubo bu ridi juma bu ere, gbe fre tin ere. Enne obu ce, féwe ere lu ohñ leε nonu ein!

13 Nìkan-ní lṛṛ, ɛnɛɛ ejikpɛ pɛɛ ra nṛnu mu nṛṛ bɛ nakan iyêni lṛ: Amuan, míéfú dufre kṛṛkṛ! Kraa lṛ fṛbo bu fṛdi jumaa, ɔwṛ ritite numuti lṛ mṛtufu nu nṛṛ jumaa ɛni luwɛ. Bɛ gba, ɛmi bɛ febibe tɛ e?

14 Cɔ ɔfu jumaa fidie ɛni luwɛɛ lṛ fâ. Ẹmɛ, muɔɔfu ɛni bṛ mɛwɛ afuan obuɛ dṛn ege iɛ lu ba nṛṛ fíní ɛfɛ ɛkɛ.

15 O bɛ míní: ɔmṛṛṛ ɔmu sikaa, mṛkprṛ ɛni bṛ mṛcu mɛli obuɛ muɔɔfu e? O bɛ namuɛ mɛliɛ, ɛnɛɛ nike nowofu e?

16 Jesi nehi ukufuɛ, ɛnɛɛ nuɔu ɛti lṛ: Heni-heni muɛ, akpan-ɛnɛɛ ti cṛcṛ yɛsɛ ege, ɛnɛɛ obuɛnɛɛ nṛ ɛgɛɛ yɛsɛ anti.

Jesi nesê ege ukvatu ɛnini uou ɛni woju

17 Jesi nṛ atingbre ɛti naha Jerusalem ebi tɛ, ɛnɛɛ de ɔnu akpan ndiṛ ɛwi aanuɛ bṛfu rirɛ bɛ nakan iyê nɛnɛ lṛ:

18 Kpraní: raha Jerusalem tɛ. Tɛɛ, nṛnyuní Kpan ɛni Wɛ nuṛuní tɛyiyi pu ɔṛkɛɛnɛ lɛɛ auleyiye pɛnɛnɛ, ɛnɛɛ nɛnɛ frɛ íne yaha cṛ nṛṛ ɛni bṛ nowoní.

19 Ɔnu mu liɔɛɛ, nṛcuní nuṛuní akpan-ɛnɛɛ ɛlí Juf-ɛ yɛlini miyi-miyi yojuni ngbre mu. Ɔnu egeɛ, nṛcuní nṛha nitêní amia-mu tɛn ɛti nuwoní, ɛnɛɛ yṛdṛn bṛṛ muṛuwi ɛnti ɛtiɛ bɛ nṛnṛ lu uou mu ninyɛ.

Sebede ɛwi aanuɛ ɛni woju

20 Liɔɛ muɛ, ɛnɛɛ Sebede yi de ɔnu ɛwi aanuɛ ti bṛfu Jesi bɛ kutu ɔnu anti lṛ obutuni woju nṛṛ kṛ.

21 Jesi idini nu lṛṛ, ɛnɛɛ butuni lṛ: Ẹkɛfu woju kṛ o? Bɛ yiɛ níní: Mṛgugṛfu, bṛṛ fitê woju-woju fɛin ɛiɛ, bɛ tu ɔmu ɛwi aanu obuɛnɛ pí ete bṛfufu: nṛṛ ɔnṛfu kprisṛṛ lṛ nṛṛ frɛ ɔnṛfu nimebṛ.

22 Nìkan lṛṛ, ɛnɛɛ Jesi kan ye nɛnɛ lṛ: Fédímíní obuɛ fobutumíníɛ an. O bɛ míní: gbredi ɛni kprṛku obuɛ nṛmu numutiɛ, fíkprṛní ɛti lṛṛ lɛ e? Ẹnɛɛ nubuaní mu lṛ níkprṛní.

23 Liɔɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi níní: Heni, kprṛku obuɛ, yṛnṛ nɛfɛ numuti lɛ. Ẹnɛɛ, obuɛ li ɛmini kprisṛṛ lɛɛ nimebṛ ɛni ɔnṛ wojuɛ ɛkɛ, ɛlímu ɔmu ɔnku ɔnṛ; akpan-ɛnɛɛ cɛɛ ɔmu Bṛṛ tite cṛ obuɛnɛ tɛ nɛnɛ lɛ, ɛnɛɛ yɛli nɛnini.

24 Egekpu pu ndiṛ ambiɛnɛ iti woju obuɛ, ɛnɛɛ nuhun ja nɛnɛ bɛ nuṛuní tebibe nanuan aanuɛ rirɛ.

25 Ẹni nṛ lṛṛ, ɛnɛɛ Jesi ra nɛnɛ fɛin nuṛṛfuní bɛ nakan iyê nɛnɛ lṛ: Fidíní an lṛ: etei pɛnɛnɛ nṛ mɛiɛnɛ íne ɛtiɛ ujuju ɛni bṛ ɛli akpan fɛin ɛni nyṛni. Eseji ɔṛkɛɛnɛ frɛ ucu nṛnu bṛmucṛṛ ɛti tkan bɛ kpan lefe íkan ji.

²⁶ Νεφινιε εκε, nidetě lɔɔ. Alɪ kpan kǔ níní nelɪ nɔfɔ mu lɔkue, be nite nefɛ fɛɪn éni ósu pu.

²⁷ Ξε, alɪ kpan kǔ níní nelɪ nɔfɔ mu éni kpaan kan munu kɔ fɛɪn-ε, be nite nefɛ fɛɪn éni beyepu.

²⁸ Heni-heni mue, Kpan éni Wɪε íému éni bǔ kpan ɔsunɪ, nana nie éni bǔ nɔsu kpan tɔtɔn bɔɔ lɛ́ nuo néwɛnɪ íne eti lu.

Nunuwɪfuo pu aanue Jesi buɔɔn éni woju

²⁹ L̂ɔ Jesi lɛε ɔnu egekpu pɔene temu ebɪε nɪraní Jerikoe nahaa, eneε dedeku lɔkulɔ nɔkpu nene.

³⁰ Lɪpe mue, eneε nunuwɪfuo pu aanu éni pi ete atingbre numue ti nene nga be nala lubuo ɪkan l̂ɔ: Nyɔnɪ! Dafid éni Wɪ! Tɔku εre lɛdu ε!

³¹ Lubuoε nalaní lɔɔ, eneε akpan netiti uku nene ómu. Obu cεε, nana nɔkpukuní lubuo nɪkan-ní l̂ɔ: Nyɔnɪ! Dafid éni Wɪ! Tɔku εre lɛdu ε!

³² Jesi unu inyeε, eneε ra nene bɔɔ nɪha nɪheníε, be butu nene wojuε nuɔɔfɔnɪ éni bǔ nelɪ nɔtu neneε.

³³ Ξνεε nakan niyêñî l̂ɔ: Nyɔnɪ, tu εre rídí εpe!

³⁴ Nɪkan-ní lɔɔ, eneε Jesi té bua ɪ lɔkulɔ be nucu bó nɪkɪkɪn nene nunuwɪ. Ngbo eti lɪpeε, eneε nedɪnɪ εpe be nucuní atingbre nɔkpuñî ege nɪhaní lɛ.

Matie 21

Jesi éni Jerusalem tεε aa éni woju

¹ Jesi lɛε ɔnu egekpu pɔene ein ɪha tɔtɔn ubɔfɔ Jerusalem uku Bɛtfase ebɪε éni wutu lugbu ebɪ éni bɔfɔ Olifɪε Lɪfεε tεε, eneε Jesi tɔpu ɔnu egekpu pu aanu

² be kan ye nene l̂ɔ: Aní ebɪε nɔ antɪε tε. Fukuní tεε, fɪdní afrumu yi nno éni nuɔkɔnɪ eɪε nu lɛε ɔnu lɔwɪ ein. Suon-nî eɪ lɛ́ fédení nene fésimínɪ.

³ Alɪ kpan kǔ nobutu nefɛ l̂ɔ pi be fɛlní lɔɔ, be kan yení l̂ɔ: Nyɔnɪε ɪ obue nobutu. Lɪpe mue, kpan ebɪ yala ɪ fɪdení nene fihiní.

⁴ Woju obue nese lɔɔ, ɔtu owu ebɪ éni Nyatɪ se ɔnu numuti-eti pu nno mu kan la lɛ εse eti.

⁵ Ξνεε kɪ l̂ɔ nɪkan: Kan yení Jerusalem ebɪ pɔene l̂ɔ: Dɪkɪ: nɔfɔ gbrenɔbɪε nó afrumu eti, tasu mue, afrumu lɔwɪ eti, eneε nehi nefɪnɪ tε té bleε lɔkulɔ mu!

⁶ Heni-heni mue, Jesi egekpu pu aanue á, eneε ɪ fɪnɪ l̂ɔ Jesi kaan εκε

⁷ be de afrumuεene i. Lɪpe mue, eneε akpan de tralɛ pɪpe afrumuεene gen eti be Jesi ya lɔwɪε eti pi ete.

8 Ǿnu egeε, ενεε akpan kprangbalɔ de trale pɔpe atingbreε εti, be elefe frε ce mitin alakpu pɔpe lε.

9 Lɔpe muε, akpan okpo-okpoε nɔni ege lεε antie nɔgu ile lɔ: Dafid εni Wi! Osana! Adamanga εni ɔwrɔɔ nuɔɔ kpan ebi εni nuɔɔpu ie εin! Osana nile εnti tε frε!

10 Akpan nɔwɔku Jesi lɔɔ tuɔn bɔɔ be nukuní Jerusalem tε be cɔ neeme naja. Lɔpe muε, ενεε akpan elefe εke nobutu lɔ: O be ebí tasu nɔ?

11 Ɔνεε elefe nakan iyê nene lɔ: Nasaret ebie nɔ Galile wutu lugbuε εti tεε εni Nyati numuti-εti pu nno kɔ εni nɔraní Jesiε.

Ɔnɔpa pɔνεε Jesi be ku gbein-ε εni woju

12 Lɔ nukaní Jerusalem tεε, ενεε Jesi a hɔ tɛyɔɔl-ɔ tε. Lɔpe muε, ενεε nibe akpan-ενεε nɛyɔɔl owu lεε obuene frεε napaα fεin nuku gbein. Ǿnu mu lɔpeε, niti sika ɔnyuku pɔνεε table lεε brandre ɛyɔɔl pɔνεε líkpen-ενεε fεin nuku.

13 Ǿnu egeε, ενεε nakukua nene muɔu nikan lɔ: Tɛyɔɔl-ɔɔ εni íne εtiε, ki lɔ Nyati kan be nimime nɔlaní ei: Ɔmuɔi kaan lí inenu-ɔɔ. Ɔνεε obu ce, nefe fɔcu fétění nɛfni in'ín cɔ!

14 Jesi hɔɔɔ uɔɔ tɛyɔɔl-ɔɔ lɔpe, ενεε nuɔnuwɔfuo lεε lkake pɔνεε dɔunɔ ti bɔfuni be nuɔuɔn nene.

15 Tɛyɔɔl pɔνεε εni ɔlɔkuενεε lεε auleyiye pɔνεε idi akpruaενεε nεlεε nu lεε eseji εwi ttiενεε nɔ tɛyɔɔl-ɔ lɔpe nɔwɔkuni tkan lɔ: Muɔu lɔku nli Dafid εni Wiε εni! ενεε té nebibe nene lɔkuɔ.

16 Lɔpe muε, ενεε nakan niyêní Jesi lɔ: Owuε εwiενεε nakaan feti naa? Ɔνεε Jesi níni: Ɔε meti, be lɔ tε e? O be Nyati εni ákaan kan lɔ: Fɔtu εwi tti lεε muɔ-wiενεε frε bɔbɔ nɔwɔkufu be nimime nɔlaní eiε, fɔakɔgamíní mu naa?

17 Nikan lɔɔ, ενεε ενεε lεε ɔnu egekpu pɔνεε εin, nɔlaní nene ι be naní Betani ebi tε nɔlaní.

Tín-ε Jesi bo sansaan εni woju

18 Nu ica njomuε, ενεε Jesi lεε ɔnu egekpu pɔνεε εin se ege naha Jerusalem ebi tε. Cɔtε nahaníε, ενεε Jesi nuɔɔn nowo.

19 Nila nu antie, ενεε nidi fig tɔn nno nu εni nye εti atingbreε numu be níni ná lɔ nɔhu ɔnu εwiε nε. Gba, nuku tεε, be ki: rti bibi wuyaa, ɔrún εwi kɔkɔ. Lɔpe muε, ενεε nubo tɔn-ε sansan nikan lɔ: Ákân-mu lɔ furuɔn εwi ji! Ɔνεε heni-heni mu tɔn-ε u he ι ngbo εtiε ce.

20 Jesi egekpu pɔνεε idi nu lɔɔ, ενεε woju sran nene muɔu mu be nakan-ní lɔ: Lɔ li be tɔn obu εhe ι gbracece obu lɔ e?

21 ƉneƉ Jesi níńt: Makan miyê nefé nawre lô: alí fucuní té fitêminí eti be lubolowi élí nefé aanu-aanu, fukpuní éni bô felíní finí lô mli tîn obuƉ eke le. ƉneƉ bô údon-mu obu eti cƉ; alí fíkan fiyêní lfe obu fre bôbô lô nuruo ei ná nípí jenfie dikreƉ, lé heni-heni mu ƉƉ lô eke.

22 ƉƉ, alí nɔfu té unɔ Nyati ƉƉ, woju kôkô feín-Ɖ fûbutuní lô ekeƉ, níli nutu nefé.

Cô Jesi éni bômuƉ unɔ ihie éni woju

23 Jesi nû eti á Jerusalem ebi te, ƉneƉ hɔ teyiti-cɔ te neyiye woju. Lipe muƉ, ƉneƉ teyiti puƉne éni ɔlokueƉne leƉ Juf-Ɖne éni ine-eti puƉne jɔ bɔfuni nobutuni lô: Ɖmi éni bômuƉ mu filí owu obuƉne? Tasu muƉ, ebí tufu bômuƉ obu?

24 ƉneƉ Jesi ja cu nakan lô: Ɖme fre, mehi mubutu nefé woju nɔ le bô fubûamíní muƉ, be mîkan bômuƉ ɔfuni muƉ mli owu obuƉneƉ miyê nefé.

25 Míńt: Jan éni batem-Ɖ lí akpaan, Nyati tuni unu mu bômuƉ, naa kpan e? Nubutu lô, ƉneƉ nesisíní numu ei nikan-ní lô: Alí rédí ríkan ríní Nyati lí obuƉ tuni bômuƉ, nûbutu Ɖre lô pi be rócú unu wojuƉ rétêmu jôkpa.

26 Eseji, alí ríkan lô: kpaan, akpan neeme bô íkprímu úcu ambe nenini antie, Jan lí Nyati éni numuti-eti pu.

27 Nŭn-ní tunu bô uli, ƉneƉ nikan-ní lô nédíminí an. ƉneƉ Jesi níńt: Alí lô, be Ɖme fre bô mîkan bômuƉ ɔfuni muƉ melí owu obuƉneƉ míyemu nefé le.

Ɖwi ekpisi aanu éni woju

28 Jesi nû eti cú nyandra mu owu nɔ nakan iyê Juf-Ɖne éni ine-eti puƉne lô: Kpraní woju nɔ: kpisi nɔ kân Ɖwi aanu, ƉneƉ na nihe nɔ be nikan niyeni lô: Ɖmu wi, amunu a ejikre te di juma!

29 ƉneƉ wíe níńí námú. Gba, lile, ƉneƉ íne mu ini be niye eti na.

30 Eseji kpisiƉ kán woju baa yê wi nɔ ambi fre, ƉneƉ wíe níńt: Bô méti, mîha. Gba, lile, ƉneƉ námú ji.

31 ƉneƉ mobutu nefé: Ɖwi aanu obuƉ, ɔfuni lí unu bô éni té eti wojuƉ e? Nubutu neƉ lô, ƉneƉ nubuaní mu lô: wi ebi éni niti có na nikan owu niyeƉ. Lipe muƉ, ƉneƉ níńt: Makan miyê nefé nawre tasu lô: lapode puƉne leƉ wraka eyiƉne nana nesêh nefé í unɔ entí ebi te.

32 Díki: Jan Batis í yê nefé lô bô felíní lé Nyati obu nefé seƉe puƉne, ƉneƉ fócúminí owuƉ níkaan fétíminí. Lipe muƉ, lapode puƉne leƉ wraka eyiƉne eke cú tí. Obu fre bôbô fidíní nu lô, ótú fówóminí nefini un-Ɖne fókúminí ei fócúminí te fétêminí eti.

Jumadi pu té un puƉne éni woju

- 33 Jesi n̄ etl, enee nakan l̄: Tiní nyandra mu owu n̄o ji: kpisi n̄o tó ejikpe, enee tu difen mitin mu be me ngbaya reru t̄un buan-mu. Enee gba nili numo n̄o éni n̄fiuní mitin ewie ie mu be eseji nili enti c̄o n̄o éni kpan yala mu yasisan kpee. Onu egee, enee n̄cu kpee nila juma p̄ene onku be na rusu n̄d̄on.
- 34 Uku mitin ewi óhu n̄e, enee nut̄opu onu ósu p̄ene tuk̄o a he juma pu eb̄ene l̄'oc̄u onu kpee éni ob̄o nya m̄e esini.
- 35 L̄o nukuní tee, enee juma p̄ene nyu nene ju t̄un li n̄o ob̄o, wo n̄o, be eseji ku n̄o fr̄e mbobu wo.
- 36 Ejikpe p̄e t̄u ósu pu elefe éni bubue k̄o amb̄ene á te. Enee, nene fr̄e, juma p̄ene li nene f̄iní amb̄ene eke.
- 37 L̄ipe m̄e, enee ejikpe p̄e tu on̄ob̄o onu wie a te amb̄e notutru l̄: yal̄uní amb̄i.
- 38 L̄o juma p̄ene di wie nu éni nehie, enee n̄onyu numu ikan l̄: Ejikpe p̄e éni aja p̄e n̄. Tu r̄uwóní l̄'ajaa on̄yuku eli er̄ni!
- 39 Enee heni-heni mu n̄onyuní n̄janí ei n̄nyakuní ei ejikpe mu nuwoní.
- 40 Enee mobutu nefe: alí ejikpe onu b̄o tha tee, l̄' n̄it̄e nili juma pu akpasua obuene e?
- 41 Enee nubuaní mu n̄ikan-ní l̄: Obue eke, ákân-mu l̄o nutuku akpan té un pu obuene led̄u. N̄utu nuwoní nene fēn l̄' gba n̄oc̄u kpee nála akpan elefe éni, c̄oni yoku mitin ewi óhu n̄e be yala kpee éni ob̄o nya m̄e i ȳot̄un̄e onku.
- 42 L̄ipe m̄e, Jesi já c̄u nakan l̄: Ek̄efu owue nimimení n̄o Nyati k̄renk̄pe mu tee, fiak̄ngamíní mu k̄' o? Enee ki l̄o kan: Lubobu ebi éni kanru p̄ene be la k̄pe, enee nana nyuku li lubobue pi kan b̄odikpa-c̄o be tu kaan nye ja nu. W̄oju obue, Nyati on̄ob̄o li, enee obue nilie, já nu t̄un s̄h̄ i.
- 43 Enee makan miyê nefe l̄: nefe fr̄e Nyati yegbê nefe enti ebi éni juma ȳoc̄u yala obu elefe mu akpan éni yedi be n̄rusue yanyâni m̄e onku.
- 44 D̄iki: lubobu ebi éni m̄ikan onu w̄oju, alí kpan ipi et̄e, kpan obu yobuu ei. Gba, alí lubobue li obue pi kpan et̄e, be ók̄p̄ot̄o enee ȳok̄p̄ot̄oni ei.
- 45 T̄eȳiyi p̄ene éni ob̄ok̄ueene l̄e Faris̄een-ene iti l̄o, enee nyu numu l̄: nene li obue nakan owu obu nuku nene et̄i.
- 46 L̄ipe m̄e, n̄ȳj̄uní éni b̄' n̄onyuní, enee gba, éni dedekue nobu l̄o nili Nyati éni num̄ti-et̄i pu remue, la wo nene.

Matie 22

Yiwo n̄wan nyandra éni w̄oju

- 1 Jesi nû eti cú nyandra mu owu nno ji nakan lô:
- 2 Ènti ebi éni wojue tê finí kpan nno éni la table onu wi éni yi óhon mué éni wojue eke.
- 3 Nutoɔɔ onu ósu pueɛe tha ira anuan-eneɛ nikra nite ie, eneɛ kɔkɔ ékprĩmu éni bɔ ie be ósu pueɛe se ege i kan yeni.
- 4 Èneɛ nutu ósu pu elefe ji a he anuan ebieɛe nakan lô: Onu etei pue níni rkan riyê nefɛ lô: ɔwô nótu nówoní midên læ gbete nnie kra-kpaaɛne nényuní mbo bɔɔ nétitení có owu, finí onu fet-ɛ nwan.
- 5 Owu obu frɛɛ ósu pueɛe kaan, anuan ebieɛe éte su; obu inye be naha onu ejikpe, obu ijav có naha onu enipa mu;
- 6 eneɛ gba obueneɛ ámu ɔɔ nyu ósu pueɛe ju li ɔru-ɔru tuun wuwou neɛe.
- 7 Kɔɔɔ ití owue sɛɛ, eneɛ té bibeni be nutu onu srudaɛne a wuwou té un pu obueneɛ feɛn, eseji ɔau nɔnu ebie ɪ frɛ.
- 8 Onu egeɛ, eneɛ nakan niyê onu ósu pueɛe tukɔ ji lô: Kpraní: mbo ebe, eseji owueɛe feɛn ɔhŋn numu, eneɛ gba médi nu lô: akpaan mikraa, náfatamíní éni bɔ niení table obu nwan.
- 9 Éni nɔ lɔɔ, be aní ngbarueɛne eti raní kpan kɔkɔ feɛn-ɛ fûbûan-níe í ɔmu tableɛ nwan.
- 10 Níkan lɔɔ, eneɛ heni-heni mu onu ósu pu obueneɛ a be nede akpan kɔkɔ feɛn ɔɛɛ niheníe: mramra pueɛe o, anamu pueɛe o, tuun bɔɔ be lugbaan i gboun.
- 11 Onu egeɛ, eneɛ nuho nakprâ akpan-eneɛ nɔ lugban tɛɛ. Lipe muɛ, nidi kpan nno nu éni ócɔn yiwo trale,
- 12 eneɛ nubutuni lô: Amuan, lɔ pi be fócɔn yiwo trale be sake fuhɔ ébi e? Gba, kɔɔɔ ídi lô bɔ etê akan.
- 13 Lipe muɛ, té bíbeni, eneɛ nira onu ósu pueɛe nikan niyê neɛe lô: nunyuni kɔɔɔ níméní mba bó læ lɪka læ nówoní nálaní gbein dambrie mu tɛ. Tɛ li obuɛ nûtu muttu nice enyi mu.
- 14 Jesi nehi urukuɛ, eneɛ kan lô: Diki: Nyati ara akpan kprangbalɔ, eneɛ obueneɛ níde yeɪ enini pueɛe, ébúbuemu.

Lapo éwe éni woju

- 15 Farisíen-eneɛ ití obuɛ Jesi kaan, eneɛ a nyu asure be me woju éni bɔ nɔcuní eti nɔjujuní ómu læ nónyuníe ruku ei.
- 16 Èneɛ gba nutuní nenini ege pueɛe tukɔ læ Erɔd éni pueɛe tukɔ frɛ a heni. Lipe muɛ, eneɛ nakan-ní lô: Éyiye pu, ridi an lô: fili nawre pu, eseji fucu woju nawreɛ

ετι fiyê kpan Nyati éni atingbreε. Εε, fiye kpan munu; εfniε, élimu lô kpan te nuu fikpramu bemu.

17 Éni nu luu, wojuε rehi rubutufue, kan εfni lô fitê fututruε ye εε. O be fáta éni bô rεwe lapo rōtu Etei pu Sesar e?

18 Éni Jesi di woju un-ε nu nuu ótutru muε aan, ενεε nakan iyê neνε lô: Nεfe numuti aanu-aanu pu obuενε, εmi be fi fōhunkumíni e?

19 Yemíni sikaa fucu fwení lapoε. Ενεε heni-heni mu nucuní sika kpengre nuu niyení.

20 Lipe muε, ενεε nubutu neνε lô: Εbî éni munu nō? Eseji εbî éni rire woju nu sika kpengre obu εti e?

21 Ενεε nubuanî mu lô Sesar. Lipe muε, ενεε níni: Ali luu, be obuε li Sesar éni obo, cuní ooko tunî lē obuε li Nyati éniε fōcuní ooko fōtunî lε.

22 Jesi tkan luu, ενεε woju a neνε íne mu neeme be nilanî ei naní ege.

Lu uou mu óno énye éni woju

23 Nu ba obuε, Sadistεn-ενε fre á hé Jesi lε. Neνε obuενε li obuε níni lu uou mu óno énye ónómíniε nō.

24 Nijaní owukan lubuo nucuníε, ενεε nakan-ní lô: Éyiye pu, Mois tú εε aule lô: Ali kpan kō oon yi be órúó wí lεε onu ein tuun boo be ue, be onu makri nucy yie nūhón. Lipe muε, εwíενεε onu makriε yōruo lεε yi εbi ein-ε, yei onu ewi.

25 Be εrni ébie, akpan makri nōmbu nó, ενεε nuu mu kpankpreε hōn yi don lεε onu ein, órúó wí kōoko tuun u. Lô nuε, ενεε heni-heni mu onu makriε bōfuiε cy yie lε.

26 Εne fre nudōn lεε yi εbi ein tuun nū, nórúó wí, ενεε makri εenti muε cy yie lε. Luu tuun neνε nōmbu kpreε nuní fei, kōoko órúó wí lεε yi εbi ein.

27 Onu egeε, yie fre uo lε.

28 Ενεε robutufu, cōni yoku lu uou mu óno énye nuε be neνε fre nōno ninyeníε, éni neνε nōmbu kpreε nóhōn-ní yi baa, ofōni tasu yōcy yie e?

29 Níkan-ní luu, ενεε Jesi níni: Obuε nimime nilaní ei Nyati kpenkpreε mu tεε, fédíminí an; eseji Nyati éni lô te kuraa, fōnyōmíni numu. Obuε, ενεε tu be fókuní kpreε nō.

30 Diki: cōni akpan yōno lu uou mu yenyεε, mine óhōn bō óno; kpan fei yetê finí enti ngbafre εκε.

31 Gba, lu uou mu óno énye ooko éni wojuε, o be obuε Nyati kan be nimime nilaní nefe lε fiakngamíni mu e? Nyati kán lô:

32 Ἐμε μὴ Abraham ἐνὶ Nyati, Isak ἐνὶ Nyati, Jakob ἐνὶ Nyati. Heni-heni mu Nyatiε, nḗlí akpan-eneε nkuaan ónó muε ἐνὶ Nyati, nana akpan-eneε nkuaan nó muε ἐνὶ Nyati nli.

33 Lḥ dedekue ti enini wojuyiyee, eneε woju a neneε fein íne mu.

Auleε nya munu tasuε ἐνὶ woju

34 Cḥni Farisien-eneε ti lḥ: Jesi oḥu Sadisien-eneε numuti eβε ιε, eneε ni nihenî có baa lipeε ji

35 be nḥnu mu nḥo ἐνὶ di Auleε an tasuε cu owukan lubuo nḥjḥni ómu ubutuni lḥ:

36 Éyiye pu, auleeneε fein muε, oḥni nya munu tasu e?

37 Ἐνεε Jesi níñî: Obueε ikan lḥ: Yḥfu Adamanga ebi ἐνὶ li oḥu Nyatiε oḥu té neeme mu, oḥu bubo neeme mu lεε oḥu ótutru neeme muε.

38 Obueε, eneε li auleε nya munu tasuε nḥ.

39 Gba, obuε frεε boḥuniε, eneε li obuε ikan lḥ: Yḥfu afuan finí lḥ fuyḥfu oḥobo oḥu rireε ekeε.

40 Makan miyê nefε lḥ: auleε aanu obueneε, eneε li Auleε neeme lεε owu fein-ε Nyati numuti-eti pueεε yiyee ἐνὶ íneε nḥ.

Dafid lεε Kris-ε ἐνὶ agbra woju

41 Cḥni Farisien-eneε si yiaa, eneε Jesi butu neneε lḥ:

42 Nefε, lḥ fitê fubuní Kris-ε e? Ebî ἐνὶ wι nli e? Ἐνεε nubuanî mu lḥ Dafid ἐνὶ Wι.

43 Nija nuεuε, eneε nakan lḥ: Be lḥ pi be cḥni Bubo Wεin i Dafid etiε, nira Kris-ε lḥ oḥu Nyḥni e? Heni-heni muε, ki lḥ nikan:

44 Adamanga kán yê oḥu Nyḥniε lḥ: Se oḥu kpisibo ébi pi ete tḥun boḥ lḥ méde oḥu éfe pueεε mókufu lika mu fóku neneε lika eti.

45 Ἐνεε mínî: alí Dafid oḥobo narani oḥu Nyḥniε, be lḥ pi be eseji nli Dafid ἐνὶ Wι e?

46 Owu obuε Jesi butu neneε, nḥnu mu kḥkḥ ókpú óbúamu mu. Lḥ nu lipeε be nahaa, kpan ókpú ócú woju kḥkḥ óbútumíni ji.

Matie 23

Auleyiye pueεε lεε Farisien-eneε ἐνὶ woju

- 1** Lipε μυε, Jesi nyépu lubuo eti, eneε nakan iyê ðu egekpu pueε Iεε dedekue neeme Iô:
- 2** Auleyiye pueε Iεε Farisιen-eneε, Mois éni numu-cɔ nuɔu nedení Auleε aka nukuní nefε.
- 3** Éni nɔ Iɔɔ, obu fein-ε nakan niyêní nefεε, cu tení jɔkpa nyu kan-ní ðuku. Nenini éniεε eke, ðɔtu nidεε nefε. Diki: nakan-ní, sake nɔnɔbo núɔumíní eti nínimíní ei.
- 4** Nene obueneε, nimení ðuku linlilo nidapuní akpan, sake níkrumíní eti núbukamíní kpan nídamíní Iuwi frε bɔbɔ.
- 5** Woju-woju fein μυε, nenini obu cεε nujujué, eneε Iεε obuε n̄liní be akpan yɔwɔku neneε. Diki: nenini keteku ewieneε nime nururukuní líkrén-ε ididiu uko akpan fein éniε. Eseji nenini baeneε nɔ nɔnu trale numutiεeneε frεε fúfusu eléhu tuu s̄h̄ ɪ.
- 6** Ali nihaní fet kǎ nuwaan, cɔɔeneε yɪ nuε, eneε nipiní ete. Ali Iεε eyia-cɔeneε te frεε, be anti eneε nipiní.
- 7** Eseji, ali nanyaní gbein niseníε, nuɔɔfuní éni bǎ akpan araku nene ósupu mu ara nene “Éyiye pu” frε.
- 8** Nefε eke, ðɔtumíní kpan kɔɔko nidara nefε Éyiye pu. Nefniε, akpan makri cεε filnί be fikan-ní “Éyiye pu” nɔ kukukpɔ nɔ Ipe.
- 9** ðu ba nɔ, daramíní nɔfu mu kpan kɔɔko “Bô”. Nefniε, Bô nɔ kukukpɔ cεε fikan-ní, eneε Iεε Nyati ebi éni nɔ entiε.
- 10** Eseji ðɔtumíní kpan kɔɔko nidara nefε “Etei pu” frε. Nefniε, Etei pu nɔ kukukpɔ cεε fikan-ní, eneε Iεε Kris-ε.
- 11** Diní an Iô: nɔfu mu éni kpan Iɔkuε, eneε Iεε kpan éni Iεε nefε fein éni ósu pue.
- 12** Eε, kpan fein-ε yahan rire entiε, Nyati yesini ei, eneε kpan fein eke yesi rire iε, Nyati yɔr̄uɔni Iɔku.
- 13** Jesi n̄u eti nakan Iô: Nefε auleyiye pueε Iεε Farisιen-eneε, akpan numuti aanu-aanu pueε, musue lí nefni! Diki: fɔjɔn-ní akpan cɔ Iě úhɔ enti ebi te. Nefε nɔfɔbɔ fúhɔmíní te, eneε gba, akpan-eneε nɔjuju éni bǎ ðhɔ tee, filamíní nene ðu mu bɔmuɔɔ ɪ frε.
- 14** [Nefε auleyiye pueε Iεε Farisιen-eneε, akpan numuti aanu-aanu pueε, musue lí nefni! Diki: fucuní gbεε mu fufufun-ní woniyiεε bó mu ei neeme be akpan anti fɔgugɔnί Nyati Iεhu-Iεhu amεke Iě kpan obu nefε akpan anamu. Obu remue, nefni munue Nyati yɔtu fidniε, yeŋh̄ ɪ.]
- 15** Nefε auleyiye pueε Iεε Farisιen-eneε, akpan numuti aanu-aanu pueε, musue lí nefni! Diki: fisení wutuε eti neeme bɔɔ Iě áján kǎ féhení kpan Iuwi nɔ cε frε bɔbɔ ðnyuku eli nefni egekpu pu. Gba, bɔɔ kpan kǎ unyuku Iɔɔ, be fótuní

νόηυηγσ νόκσ νεφε νσφσβσ φρε βσβσ νέλι κπαν έηι γαηα λέ λσκυε μη τε φίνι νεφε εκε.

16 Νεφε έηυεπυει πυ οβυεηε έηι νυηυηι φυο, μησυε λί νεφηι. Δικι: fakan-ní fínî: alí woju kǎ mu κpan ucy tɛyɪtɪ kaan íné ita yɛsɪn bɛ gba ókrú élí fíní l̄h kaan εκεε, βε woju óνό μη. Οσ alí nudu sika lebee ησ νυηυη τεε íné ηita yɛsɪn-ε εκε, βε fu fáta έηι ηilí woju εβι.

17 Νγσμβσ πυεηε έηι νυηυηι φυο! Ο βε μίνι: τεγυι κπαν σησβσ λέε sika lebee ησ νυηυη τεε, σφσηι καν μυηυ ε? Φέδιμίνι an l̄h: alí sika lebee akǎn μυηυε, βε τεγυι κπαν li obue tu ηικαν μυηυ obu ε?

18 Fakan-ní φρε l̄h: alí κpan udu tɛyɪtɪ gbɪtaa íné ita yɛsɪn bɛ gba ókrú élí fíní l̄h kaan εκεε, βε woju óνό μη. Οσ alí li σβσσ ησ εηε li obue nudu íné ηita yɛsɪn-ε εκε, βε fu fáta έηι ηilí woju εβι.

19 Νεφε νυηυηιφυο πυ οβυεηε! Ο βε gbɪtaa λέε σβσσ ησ εηι ησcy ηιγυηί τεγυε, σφσηι καν μυηυ ε? Φέδιμίνι an l̄h: alí σβσ εβι akǎn μυηυε, βε gbɪtaa li obue tu ηικαν μυηυ obu ε?

20 Δικι: alí κpan udu tɛyɪtɪ gbɪtaa íné ita yɛsɪn-ε, βε gbɪtaa λέε σβσ φειη-ε ησ εηι ησcy ηιγυηί τεγυε εηι li obue nudu íné ηita yɛsɪn-ε.

21 Eseji, alí κpan udu tɛyɪtɪ kaan íné ita yɛsɪn-ε, βε Nyati σησβσ εβι έηι ησ τεε li obue nudu íné ηita.

22 Οηυ βα ηησ, κpan φειη-ε udu εηηι íné ita yɛsɪn-ε, βε tasu μηε, Nyati έηι líkpen-ε li obue nudu íné. Λιπε μηε, βε Nyati σησβσ εβι έηι pi ete εηε li obue nudu íné ηita φρε.

23 Auleyiye πυεηε λέε Farisɪen-εηε, akpan numuti aanu-aanu πυεηε, μησυε λί νεφηι! Δικι: σβσ ηδισ μη έηι όηυε, fújɔfúmíní te tuηη futuní mɪendi ruwa anuma-anumaaεηε φρε βσβσ, εηεε φερεηί Nyati Auleε έηι woju jɔkraεηε εβι έηι li fíní sɛsɛ iɛu, lɛdu ótuky λέε numuti ηησ iɛu έηι wojuεηεε εκε φisepυηί ηεηε μη. In obu nanaa fata έηι bǎ φεληίε ηǎ. Εηεε, έλίμηυ έηι μίνι πεηί σβσ ηδισ μη έηι όηυε sɛpυηί ηεηε μη βεμη.

24 Νεφε έηυεπυει πυ οβυεηε έηι νυηυηι φυο! Akpasua obue φεληίε, etě lɛ́ fíní l̄h nfufa ιπι σβσ kǎ έηι φσησηίε μη βε φόρυηί ει φόηυυ fányakuní ει, εηεε afrumu eniyia neeme εκε, φυηυηί βε gbɪru φόμηι.

25 Auleyiye πυεηε λέε Farisɪen-εηε, akpan numuti aanu-aanu πυεηε, μησυε λί νεφηι! Δικι: μυηυ εηεε, fitêní fíní akpan anamu εκε, sake βε ηε in'in λέε κποηρυ li obue yiku νεφε. Akpasua obue filηίε etě fíní l̄h κpan uyuyy κρσκυ λέε κποκπο gen εηι ει βε sake ila νυηυη τε ι idaa εκε.

26 Coo! Farisɪen νυηυηιφυο πυ, τι có yuyy σφυ κρσκυε λέε κποκποε νυηυη τεε ι ρόν! Λιπε μηε, εηεε γστυ gen εηεε φρε γσρσηι tasu iɛ.

- 27 Auleyiye pueɛ lɛɛ Farisiɛn-ɛnɛ, akpan numuti aanu-aanu pueɛ, musue lí nɛfɪn! Diki: fitêní fíní lubomɔ́ éni nɪlaní laso nuɔn-ní gen eti ei be sake nuhun te un ei kpɔ́ɔɔɔ́ ɛkɛ.
- 28 Munu etiɛ, fitêní fíní akpan sɛsɛ pueɛ ɛkɛ, be nje numuti aanu-aanu lɛɛ woju un anuma-anuma li obuɛ yiku nɛfɛ gbɔun.
- 29 Auleyiye pueɛ lɛɛ Farisiɛn-ɛnɛ, akpan numuti aanu-aanu pueɛ, musue lí nɛfɪn! Diki: fadaduní Nyati numuti-eti pueɛ lɛɛ sɛsɛ pu elefe ambiɛnɛɛ uɛ éni lubomɔ́ɔɛnɛ eti furuní kan ewi fububokuní ei.
- 30 Onu mu lɪpɛɛ, fakan-ní lɔ́: cɔ́ nɔ́fu nanaɛnɛ nowuwou nɛnɛɛ, li fíní lɪpɛ muɛ, ɔwɔ́ nɔ́ruɔnɔ́ nɛfɛ ɛkɛɛ, be fékprímíní nɔ́fu bó ónó mu.
- 31 Obuɛ fakan-níɛ, in araku ínɛ wɛɪnɔ́ lɔ́: filíní akpan-ɛnɛɛ wuwou Nyati numuti-eti pueɛɛ éni anuma heni tasu.
- 32 Éni nɔ́ lɔ́, be woju un ebi éni nɔ́fu nanaɛnɛ bo bu lɛ, nɛfɛ frɛ nuví eti a kufuní!
- 33 Nɛfɛ gbɛɛ pu obuɛnɛ! O be fotutruní lɔ́ Nyati bɔ́ úbuamu nɛfɛ mu útu fihâmíní lé lɔ́kue mu te e?
- 34 Diki: mɔ́tu emini numuti-eti pueɛ, woju andi pueɛ lɛɛ wojuyiye pueɛ ihi nɔ́fu agbra, ɛnɛ fúwoní elefe, fitêní elefe amia-mu tɪn eti, fújuní elefe frɛ eyia-ɔɔɛnɛ te be fɪbení nɛnɛ ege fɪsɛnɔ́ ebi-ebi.
- 35 Obuɛ, ɛnɛ yɔ́tu be akpan sɛsɛ pueɛ fɛɪn ebi éni nɔ́fu nanaɛnɛ wuwou ku mbuo ei lɔ́ nu Abel ebi éni ɛnɛ frɛ li sɛsɛ puɛ eti be nehi tuun ku Baraki wɪ Sakari éni fuwoní tɛyɪɪ kaan lɛɛ tɛyɪɪ gbɪtaa agbraa eti éni mbuoɛ yɔ́nɔ́ nɛfɛ eti lɛɛ nɔ́.
- 36 Makan miyê nɛfɛ nawrɛ lɔ́: owu un-un obuɛnɛ fɛɪn-ɛ nɔ́fu nanaɛnɛ lɛ éni musueɛ yada nɛfɛ obuɛnɛ lɛ.

Munuɛ Jesi kukua Jerusalem ebi pueɛɛ éni woju

- 37 Jesi nɔ́ eti, ɛnɛ nakan owu uku Jerusalem pueɛ eti lɔ́: Coo, Jerusalem pueɛ ebi éni uwuwou Nyati numuti-eti pueɛɛ, nɛfɛ ebi éni fukuní akpan-ɛnɛɛ Nyati utu ihi nɔ́fu agbraa mbobu fuwoníɛ, nkɔ́bɔ́ alabu méli lɔ́ bɔ́ meli lɛ́ méde nɛfɛ fɛɪn mési méyíá cɔ́ nnó fíní lɔ́ karu mbɔ́ni isi onu ewiɛnɛ iyíá upɔ́tu eti ɛkɛ, be obu ce fékprímíní eti.
- 38 Éni nɔ́ lɔ́, diki: nɔ́fu kaan ala nɛfɛ be ɛhɛlɔ́ lɔ́ ce.
- 39 Heni-heni muɛ, makan miyê nɛfɛ lɔ́: bɔ́ fídɪmínî nu ji tuun bɔ́ lɛ́ oku nuɛ mîsê ege mihi be fɪkan-ní lɔ́: Adamanga éni ɔwrɔ́ nuɔ́nɔ́ kpan ebi éni nutɔ́pu nehie ɛɪn-ɛ!

Matie 24

Munudi lɔ́kue yɛɪɪ lɛɛ Jesi egese ieuɛ éni woju

- 1 Cɔni Jesi nɔ tɛyɛɪ-cɔɔ tɛ nya gbein nahaa, enɛɛ ɔnu egekpu ruɛnɛ jɔ bɔfɔni neyɛni tɛyɛɪ-cɔɔ ɛni kaan-ɛnɛ lɔ te nɔɔ.
- 2 Jesi ija ucuɛ, enɛɛ nakan iyê nenɛ lɔ: Cɔ obu ɛni lɔ te nɔɔ fɛdikiní? Makan miyê nefɛ nawrɛ lɔ: nu nehi ɛni fɛin yobu yoku yɔgbɔ yɛcɛtu ei tɔun lubobu kɔɔkɔ bɔ́ ípin-mu anuan ɛti frɛ bɔbɔ.
- 3 Nɔnɔní ɛti nihaní tɔun bɔɔ nukuní Olifie Lɪfɛ ɛti tɛɛ, enɛɛ Jesi kpɔɔ cɔ pi ete. Lɪɛ muɛ, ɔnu egekpu ruɛnɛ á hɛni hɛhɛ mu tɛ, enɛɛ nobutuni lɔ: Kan nu deiin-ɛ woju obu yɛɪ lɛɛ wojuɛ yɛɪ sufɛɛ bɛ yɔtu rítê ɛfɪni egese ieu lɛɛ wɔtɔɛ ɛni ókufu wojuɛ tɛɛ rítí.
- 4 Lɪɛɛ, enɛɛ Jesi ja cu nakan iyê nenɛ lɔ: Woju obuɛnɛ ɛtiɛ, nyuní íne mu; ɔtɔmíní kpan kɔɔkɔ nudɔbubu nefɛ ine mu.
- 5 Heni-heni muɛ, akpan kɔɔngbalɔ yehi nɔfɔ agbra yɔcu ɔnu íné yakan lɔ: nenɛ Kris ɛbiɛ nɔ́. Lɪɛ muɛ, nɔbubuní akpan kɔɔngbalɔ íne mu yɔkpu nenɛ ege.
- 6 Tíni yɛɪ nɔfɔ rirɛ kɔɔtɛɛ fítiní, eseji fítiní lɔ cɔ elefe-elefe frɛ tíni nɛɪ. Enɛɛ, botu alɪ nɛɪ lɔɔ frɛɛ, bɛ tɛ nidete nefɛ: fáta ɛni bɔ́ ɛsɛɛ lɔɔ ɛkɛ. Enɛɛ obu cɛ, ɛ́límɔ wɔtɔɛ ɛni woju nɛ́hímu úkufumu lɛɛ bɛmu.
- 7 Diki: obuɔ nɔɔ mu akpan yabɔan tíni lɛɛ obuɔ lefe mu ruɛnɛ ɛin, mai nɔɔ yabɔan tíni lɛɛ mai lefe ɛin frɛ. Nɔhɔn yɛɪ, eseji wɔtu yekenje cɔ akpasua-akpasua.
- 8 Obu fɛin-ɛ, yetê fíní lɔ wɪrɔɔ luwu ukpukpɔtu luwu mbɔni ɛkɛ.
- 9 Lɪɛ muɛ, akpan yɛɪ nefɛ ɔru-ɔru, eseji yowo nefɛ. ɛɛ, ɛmɪni íne ɛtiɛ, obuɔ-obuɔɛnɛ fɛin ɛni akpan yefe nefɛ.
- 10 Akpasua obuɛ, yɔtu akpan kɔɔngbalɔ yoku wɔtu, enɛɛ akpan yapa mine yehi bɛ yefe mine frɛ.
- 11 Nu obuɛnɛ muɛ, numuti-ɛti pu fun-fun kɔɔngbalɔ yɔhɔ yanya yɔbubu akpan kɔɔngbalɔ íne mu.
- 12 Enɛɛ un ɛ́lɪ yata lɪka ɪ lɔkɔlɔ tɔun yɔtu akpan kɔɔngbalɔ ɛni ɔ́yɔfɔɛ nɔ lubolɔwɪ muɛ yaha ɔbɪ.
- 13 Kpan fɛin-ɛ yenye tinti tɔun yokufɛ ɛkɛ, yɔcu ɔnu íne nkuan.
- 14 Lɪɛ muɛ, Amanɛ Namu ɛbi ɛni tkan ɛntɪ ɛbi ɛni wojuɛ yɛsɛ cɔ-cɔ fɛin obuɔ-obuɔɛnɛ fɛin mu ɛni akpan yeti. ɔnu ege kraa, enɛɛ gba wɔtɔɛ ɛni woju yokufu.
- 15-16 Nɔ́fɔbɔ tení tɛ: cɔni fɪdíní nu ɛni wojuɛ nɪraní Nyrɪni Kukungbe ɛbi ɛni Nyati numuti-ɛti pu Daniel kan ɔnu woju la ɪ yaha tɔun yɔhɔ Cɔ wɛin-ɛ tɛɛ, bɛ akpan-ɛnɛ fɛin-ɛ nɔ Jude wɔtu lugbu ɛtiɛ niye ná lɪfɛɛnɛ ɛti nú'ún'ún-ní ei. (Kpan obuɛ nakɪnga kɔɔnkɔɔ obu muɛ, niti namu-namu!)

- 17 Λιπε μυε, ali kpan kǎ nó ɔnu srawaan, be nudɔɔju ɛni bǎ nɔho lugban nede ɔnu owu kraa lɛ̃ nâ.
- 18 Kpan obu frɛɛ nɔ ɔnu ejikpɛɛ, nidesɛ ege nidie ebi nudɔɔ tralɛ.
- 19 Nu obuene μυε, lɛdu lí luwu mbɔɔɛne lɛɛ eyí obueneɛ mun-wi nɔ ɔnkue ɛni.
- 20 Dɔnɪ Nyati ɔ́gugɔ lɛ̃, ɔni fɪye fɪha fuʼun-ní eie ítemu mindi lɛɛ ɔ́pɔn nuene mu lɔɔ.
- 21 Heni-heni μυε, munudi lɔkulo yɛɪ ɛni bɔnu lɔ Nyati li enti lɛɛ wutu tɔun bɔɔ be ie oku lɔɔ, ɔnu ńdáma yɛ̃ɪ, eseji bǎ íɪi ji.
- 22 Li fɪnɪ Nyati bǎ ícerumínɪ nu eti ekɛɛ, be kpan kɔkɔ bǎ úno mu ínya. Enɛɛ, enɪɪ ruene remue, n̄iceruni nu eti.
- 23 ɔni woju obu yɛɪɛ, ali kpan tkan iyê nefɛ lɔ: Kris-ɛ ie nó ébi, elefe mu: nó ɔ́ obu lɔɔ, be detimíní!
- 24 Heni-heni μυε, Kris fun-fun lɛɛ numuti-eti pu fun-fun kɔngbalɔ yanya eti yɛli akɪɪa lɛɛ owu ngbohro-ngbohro ɛni isrân munu μυε yodu akpan íne mu yɔnyɔku. Owueneɛ n̄lɪnɪɛ, li fɪnɪ bɔmɔɔ yala nene be ekɛɛ, lɛ̃ nóduɪ Nyati ɛni ruene frɛ bɔbɔ íne mu nónyɔkuní ɔkpu nene ege.
- 25 Owu obuene fɛɪn-ɛ, ɔbo mobo nefɛ eti fiti fitɛnɪ ei.
- 26 Ali akpan nakan lɔ: Kris-ɛ ie nó lɪju mu tɛɛ, be dobumínɪ nawɛ dǎmínɪ tɛ. Ali nínɪ nóní lugban kɔɔ, be dobumínɪ nawɛ frɛ.
- 27 Dɪki: fɪnɪ lɔ enti ite lɛ̃ be ɔ-ɔ fɛɪn akpan idi nuɛ ekɛɛ, ɔni Kpan ɛni Wɪɛ yesê ege yehi frɛɛ, yetê akpan fɛɪn anti lɔɔ lɛ.
- 28 Heni-heni μυε, ɔ̄ ɔbo fuin la beɛ, eneɛ yɛblekpɔun isi iyâ.

Jesi ɛni egese ieu woju

- 29 Jesi n̄u eti nakan lɔ: ɔni munudi ɛni nu obuene yete μυε, gbe bǎ úku ji, w̄n frɛ bǎ ídan, eneɛ mulɔɔene fɛɪn frɛ yɔno enti yokpukpɔbu yoku. Eɛ, enti ɛni ákura obuene fɛɪn bǎ ínye enti tɛ ji.
- 30 Λιπε μυε, fɪdɪnɪ sufɛ nno nu yanya enti yeyê lɔ: Kpan ɛni Wɪɛ ɛni ieuɛ oku. Λιπεɛ, obuɔ-obuɔene fɛɪn-ɛ nɔ wutuɛ neeme eti ɛni akpan yoku bó lúpu yɔtu mutɔ yakprâ Kpan ɛni Wɪɛ ɛni nɔ jru lúkpó eti nehi enɪɪ ákura lɛɛ munu lɔkue eɪn.
- 31 Krɔkru lɔkue yele, eneɛ Kpan ɛni Wɪɛ yɔtu ɔnu enti ngbafɛene yaha wutu ɔ́ ngbisi aanla kpɛɛ eti yede akpan-ene fɛɪn-ɛ Nyati ɛni bó nɔ eti yesi yeyâ ɔ́ nno.
- 32 Jesi n̄u eti nakan ji lɔ: Nɔfɔbɔ fɪdɪnɪ an lɔ: ɔni fig tɪn rɪtɛ he kue nesê ege uduɛ, be ɔw̄ fónyŋnɪ numu lɔ: mindi nu oku.

33 Ɔnu ba nno frɛ, ɔni owuɛnɛɛ miikaan yɛsɛ lɔɔ fɪdɪnɪ nuɛ, bɛ dɪnɪ an lɔ: nuɛ oku; Kpan ɛni Wiɛ nɔ gbɔmu.

34 Ɖɛ, makan miyê nefɛ nawrɛ lɔ: kraa mu ɛni woju obuɛnɛ fɛɪn yɛɪɛ, blɛ obu ɛti ɛni akpan huomu yɔwu.

35 Diki: ɛnti lɛɛ wutu yetiti ei, ɛmini owukan lubuoɛ ɛkɛ ákân-mu lɔ ititi ei.

Ádadu ɛti ɛni woju

36 Jesi nɔ ɛti nakan ji lɔ: Obuɛ li nu lɛɛ wanci deiin ɛti ɛbi ɛni woju obuɛnɛ yɛɪɛ ɛkɛ, kpan kɔkɔ ɛdí an ɛtêmu ei. Ɖnti ngbafɛɛnɛ o, Wiɛ ɔnɔɔ o, kpan kɔkɔ ɛdí an; Bɔɔ ɔnu lɛfɛ kukukpɔ ɔɛ ɛnɛɛ di an.

37 Diki: ɔni Kpan ɛni Wiɛ yesê ege yehiɛ, lɔ te sɛ Noe ɛni blɛ ɛbi ɛtiɛ, ɛnɛɛ yɛsɛ.

38 Heni-heni muɛ, kraa lɛ́ mindi lɔkɛɛ ɛni di ɔbuɛ, woju óbú akpan rɪti mu. Nana lɛu nɛhi nɔnɔ niɛantɔnɪ nu, elefe nɔhɔn eyi, bɛ elefe frɛ nɔnyu nɔnu ɛwɪɛnɛ yiwo li fɛt tɔun bɔɔ bɛ ku ɔni Noe ya batɔɛ muɛ.

39 Ɔnu mu liɛɛ, nétêminí woju kukungbɛɛ nɛhi ihe nɛnɛɛ te tɔun bɔɔ bɛ di bu yaku nɛnɛ ɛɪn fufun nɛnɛ ɪ neeme. Ɔni Kpan ɛni Wiɛ yesê ege yehiɛ frɛɛ, lɔ yetê yɛsɛɛ nɔ.

40 Liɛɛ muɛ, ɛkpɪɪ aanu yɔnɔ ejikpɛ yedi juma; mɔcu nno miha, ɛnɛɛ nno yɔdɔn.

41 Ɔnu ba nno, eyi aanu yɔnu mbo; mɔcu nno miha, ɛnɛɛ nno yɔdɔn.

42 Obu remuɛ, ɛni fédimíní nu deiin-ɛ nɔfu Nyɔniɛ yesê ege yehiɛ aan, bɛ daduní ɛti nuca fɛɪn.

43 Li finí lugban pu di wanci deiin-ɛ in'in pu yehi ye'in-ni in-ɛ an ɛkɛɛ, bɔ́ níla rɪɪɪ i; nɪdadu ɛti nɪsɪsɪn ɔnu ɔɔ lɛ́ in'in puɛ íhɪmu úbumíní lɛkɛɪ.

44 Obuɛ li Kpan ɛni Wiɛ ɛni iɛu wojuɛ frɛɛ, ɔni bɔ́ fítemíní te kɔkɔɔ, ɛnɛɛ níhi. Ɖni nɔ lɔɔ, bɛ daduní ɛti nu fɛɪn.

Ɔsu pu namu tasu ɛni woju

45 Jesi nɔ ɛti nakan ji lɔ: Ɔsu pu akpasua ɔfɔni tasu li numuti nno lɛu pu lɛɛ rɪɪɪ pu e? Ɖnɛ li obu ɛni ɔnu etei puɛ, kraa lɛ́ ǎ rusuɛ, yede ɔsu pu ambiɛnɛ fɛɪn yokuni ɔnku bɛ nɪdadu nɛnɛ ɛti bɔɔ uku ɔni ubutu ɛni bɔ́ nɔtu nɛnɛ mbo lɛuɛ, bɛ nɔtu nɛnɛɛ.

46 Ɔsu pu akpasua obuɛ, alɪ heni-heni mu nɪdadu ɔnu jumaa ɛti lɔɔ tɔun ɔnu etei puɛ ihi ihɛn-ni ɛtiɛ, bɛ ehe lí ɛntɪ!

47 Makan miyê nefɛ nawrɛ lɔ: etei puɛ yɔcu ɔnu ɔbɔkan fɛɪn yalanɪ ɔnku níkpɔɔ ɛti.

48 Gba, aḷi ɔl ɔsu pu un eke, be n̄kan nuhun-nuhun l̄o ɔnu etei puɛ neme lbe lseñ i

49 enee n̄li anuan ɔsu puene feɪn ɔru-ɔru, eseji n̄hi nuɔ n̄hantu nu lɛɛ muɔɔ puene en.

50 Enɔɔ, ɔnu etei puɛ yesê ege yehi ɔni b̄ n̄itemu te k̄ɔk̄ɔ, enee woju yofuni mu.

51 Lɔpe muɛ, ɔnu etei puɛ yecení rire i, enee yɔtu n̄ha ɔ̄ nukuní numuti aanu-
aanu pueneɛ te. Te li obuɛ n̄tuní mutɔ n̄icení enyi mu.

Matie 25

Eyi miyere ndioɔene éni woju

1 Jesi n̄u eti nakan ji l̄o: En̄ti ebi éni wojuɛ, t̄e finí miyere ndio éni de kanie be naha ukp̄ɔn yiwo kp̄ise eke.

2 Miyere obueneɛ, n̄onu mu eene lí nyɔmbɔ puene, enee eene eke li akunda puene.

3 N̄onu aau muɛ, nyɔmbɔ puene ɔcú kanie mindi, enee wɔ b̄ a.

4 Akunda puene eke, l̄o nidení n̄onu kanieeneɛ, enee n̄uɔn̄i ɔnu mindi fre n̄kpefuní rire.

5 Gba, l̄o na nukuní ei n̄kp̄ɔn-ní be yiwo-hie hiemuɛ, enee muɔ n̄onyu nene t̄uun b̄ɔ be nikení.

6 Nekení muɔ t̄uun b̄ɔ naha nu óbu mu tee, enee lubuo n̄o le nakan l̄o: yiwo-hie nehi, ɔo ninye ná n̄b̄ɔan-n̄i.

7 Enee heni-heni mu nene feɪn ninyení eti be netitení n̄onu kanieene l̄ɛ n̄âní.

8 Lɔpe muɛ, enee nyɔmbɔ pu ebiene di nu éni mindi owu n̄onu kanieene mu be n̄kp̄ɔk̄ɔ akunda pu ebiene ikan l̄o: R̄oguḡo nefɛ, tuní ere mindi luw! ɔru kanieene nene me.

9 Enee akunda pu ebiene kp̄ɔru ei nakan l̄o: Ónó éb̄ɔb̄ɔemu éni b̄ ɔhun nefɛ lɛ. Aní ɔ̄ niȳȳn̄i te paní nef̄n̄i!

10 N̄kan-ní l̄ɔ, enee heni-heni mu nyɔmbɔ pu ebiene ye naha ipa. L̄o nutuní gen-ɛ, enee yiwo kp̄ise nya lɔpe be, ene lɛɛ miyere ebieneɛ ɔw̄o dadu eti en nuh̄n̄i lugban nuhun ɔ̄ n̄laní tableɛ te be n̄ibení lekpe i.

11 Ud̄ɔn̄ b̄ɔ ilɛ, enee miyere ambiene fre se ege i lɔpe be n̄ɔɔpu lekpeɛ uguḡo yiwo kp̄ise ikan l̄o: Nyɔni, Nyɔni, fin ere lekpe!

12 Enee yiwo kp̄ise bua nene mu l̄o: Makan miyê nefɛ nawre l̄o: médí nefɛ an!

13 Jesi nehi urukue, enee kan lô: Nu lee wanci deiin-ε Kpan êni Wle yehie, fêdíminí an. Obu remue, daduní eti nu fein.

Ósu pu akpasua eente êni woju

14 Jesi nû eti, enee nakan lô: Obue makaan, tê finí kpan nno êni nehi tha rusu be ra onu ósu ruene cu onu sikaa cican nene êni bǎ nakprâní ete eke.

15 Nutu nno sika lebe ogbu eene, enee nutu nno ogbu aanu be nutu nno lugbu nno. Sika obu êni ótu mu tee, nonu mu nno-nno fein êni lô te di sika ónyue eti nikpra. Onu egee, enee gba nla i na rusu.

16 Lô naa, enee lǎ ósu pu ebi êni nutu sika ogbu eene cu a pa êní eti tuun he loo eke ji buka eti.

17 Onu ba nno, ósu pu ebi êni nutu sika ogbu aanue cú eniue á pá êní eti le tuun hé ogbu aanu loo eke ji búka eti.

18 Gba, ósu pu ebi êni nutu sika lugbu nnoo ucu eniue, enee a du numo la mu.

19 Udôn ime libee, enee nonu etei pue se ege i be ra nene êni bǎ nesiní sikaa lǎ nónyu fein numu.

20 Lipe mue, enee ósu pu ebi êni nutu sika lebe ogbu eene jo bofu be de ogbu eene fre ebi êni nihe ete nyaku nakan lô: Nyoni, sikaa futumuε, ki méli tuun méhe loo eke ji mábuka eti.

21 Etei pue tja ucue, enee kan yeni lô: Aja nu oko me! Fili ósu pu namu êni fata êni mlíε té. Êni fêdi woju akpasua obuε ányá ínéε ónyue, mûcu woju êni kan munu nkrobo alabue mlafu onku. Gbake, i pi ete i mai lee omu ein!

22 Onu egee, enee obu frεε etei pue tu sika lebe ogbu aanue jo bofu be nakan le lô: Nyoni, futumu emini ogbu aanu, enee ki ogbu aanu jie mihe eti.

23 Enee etei pue kan yeni le lô: Aja nu oko me! Fili ósu pu namu tasu êni fata êni mlíε té. Êni fêdi woju akpasua obuε ányá ínéε ónyue, mûcu woju êni kan munu nkrobo alabue mlafu onku. Gbake, i pi ete i mai lee omu ein!

24 Gba, ihe osu pu ebi êni etei pue tu sika lebe lugbu nnoo, enee nujo nubofu be nakan lô: Nyoni, midí an lô: fili kpan êni onu woju krun tuun sen i. Efinie, cǎ fótú obo kǎkǎo, fili tuun boǎ lǎ féhe obo lipe. Eε, cǎ fétêmu obo ε, fili tuun boǎ lǎ obo kǎ anyǎfu mu lipe.

25 Êni no loo, la owomu, enee ma mudu numo mucu ofu sikaa mila mu. Êni gba fieε, ki ofoko!

26 Nikan loo, enee etei pue nakan iyêni lô: Fili ósu pu un, eseji fulu tuun sêh i! Fakan finí cǎ mótú obo kǎkǎo, mili tuun boǎ lǎ méhe obo kǎ lipe, eseji cǎ métêmu obo ε, mili tuun boǎ lǎ obo anyǎmu mu lipe.

- 27 ́́ni nɔ ɔɔ, ntu fɔɔ ɔmu sika fǎ fetê i cǎ nitêní sika ɪ tɛɛ ɔɔ misê ege mihie, lɛ́ méhe mindi eti!
- 28 Etei pue ɪkan ɔɔ utunie, enee gba kan ye akpan-enee nɔ ɪpree lǎ: Gbení sika ɪgbue cu tuní nno ebi ́́ni ɔwǎ ndio nɔ ɔnkuɛ!
- 29 Heni-heni mue, kpan obuɛ nyu enini kan ɔnkuɛ, Nyati ɔɔtuni ji, enee yebubuɛni yoku mu. Kpan obuɛ ɔnyú ákân-mu ɔnkuɛ eke, ɪwɪɛ frɛɛ nelie téɛ, Nyati ɔɔnyu yanyaku ei.
- 30 Gba, obuɛ ɪ ɔsu pu maalumu pu obu ́́nie eke, nyuní wɔ laní gbein dambrie mu tɛ. Tɛɛ, enee nǎtu mutɔ nice enyi mu.

Éjiji óku nɛ ́́ni woju

- 31 Jesi nǎ eti nakan ji lǎ: Cɔni Kpan ́́ni Wɪɛ yanyaku ɔnu munu ɪkue gbein yesê ege yehi ɪɛ ɔnu enti ngbafreene feɪn ein-ɛ, nǎpi ete ɔnu gbrenghi ɪkpen-ɛ eti.
- 32 ɪpɛ mue, obuɔ-obuɔene feɪn ́́ni akpan yesi yeyíá ɔnu anti, enee nǎjiji nene mu fíní lǎ gbete nnie akpra-eti pu ijiji ɔnu nnieene mu uku ngbɔnyɔ gbisi nno be uku eɪn frɛ gbisi nno eke.
- 33 Heni-heni mu nǎsepu sese pueɛ ɔnu kpɪstɔɔ, enee nǎsepu un pueɛ ɔnu nimebo.
- 34 ɔnu egeɛ, enee gba nǎkan niyê obueneɛ nɔni kpɪstɔɔ lǎ: Nefe obueneɛ ɔmu Bǎ ́́ni ɔwɔɔ nɔ nefe etiɛ, i hǎní ebi ́́ni nitite nite nefe ɪ ɔnu nli enti ɪɛ wutuɛ tɛ neemeɛ.
- 35 Diki: ɔni nuhɔn womue, futumíni mbo mǎ. Cɔni mindihɔn womue, futumíni mindi munɔ. Cɔni mi nefini tɛ be mite yogue, fisikemíni futumíni ɔ́ mla be.
- 36 Cɔni mákân-mu rirebokuei ɔɔɔ, futumíni trale mucɔn. Eseji, ɔni ɪfan nyumu, ɔni nɪlamíni sibikan mu frɛɛ, fí fikprámíni.
- 37 Lǎ nǎkan ɔɔ, enee sese pu ebieɛ yobutuni lǎ: Nyɔni, emi nu rɪdɪfu nu nuhɔn wofu be rutufu mbo fi? Emi nu mindihɔn wofu be rutufu mindi funɔ e?
- 38 Emi nu tasu fi enini tɛ fite yogu be risikefu, elefe mu fákân-mu rirebokuei ɔɔ be rutufu trale fucɔn e?
- 39 O be emi nu tasu ɪfan nyufu, elefe mu nɪlafíni sibikan mu be ri rɪkprafu e?
- 40 ɪpɛ mue, nǎkan niyê nene lǎ: Makan miyê nefe nawre lǎ: nku alabu feɪn-ɛ filní woju akpasua obuene futuní makpi ɪɛɔ pu ɪwɪ kǎɔ, be eme ɔmɔɔ ɪ obuɛ ful futumíni.
- 41 ɔnu egeɛ, enee gba nǎkan niyê akpan-eneɛ nɔni nimebo frɛ lǎ: Nefe obueneɛ Nyati ́́ni tebibeɛ nɔ nefe etiɛ, nyaní ei ɔmu rire aní ɪɛ ɪku ebi ́́ni nitite nitení Angini ɪɛ ɔnu ngbafreene ɪ be íne mee mu tɛ.

⁴² Diki: cɔni nuhɔn womue, fótúmíni mbo míému. Cɔni mindihɔn frɛ womue, fótúmíni mindi mónó.

⁴³ Cɔni mi nefini tɛ bɛ mite yogue, fésíkemíni. Cɔni mákân-mu rirebokuei ɔbɔ, fótúmíni tralɛ mócón. Eseji, cɔni lufan nyumu, cɔni nilamíni sibikan mu frɛɛ, fíému fákprâmíni.

⁴⁴ Lô nîkan lɔɔ, enɛɛ unli pu ebienɛ yobutuni lô: Nyɔni, bɛ emi nu ridifu nu nuhɔn, elefe mu mindihɔn wofu; emi nu fi yogu erini tɛ, elefe mu fákân-mu rirebokuei ɔbɔ; emi nu lufan nyufu, elefe mu nilafíni sibikan mu e? O bɛ emi nu tasu woju obuɛɛ feɪn hefu bɛ rékprîmu eti rábúkafu e?

⁴⁵ Lɪpɛ mɪɛ, enɛɛ nîkan niyê nenɛ lô: Makan miyê nefɛ nawrɛ lô: nku alabu feɪn-ɛ félimíni woju akpasua obuɛɛ fótúmíni makri lɛdu pu luwi kɔɔ, bɛ emɛ ɔmɔbo li obuɛ féli fótúmíni.

⁴⁶ Jesi nehi urukue, enɛɛ kan lô: Heni-heni muɛ, unli puɛɛ yaha nenini bɛ munudi ebi éni ákân-mu owue yeli nenini, enɛɛ sɛsɛ puɛɛ frɛ yaha nenini bɛ nkuan ebi éni ákân-mu owue yeli nenini lɛ.

Matie 26

Jesi rire wojuɛ nemɛniɛ éni woju

¹ Lô Jesi yiye woju obuɛɛ feɪn bɔɔ bɛ wue, enɛɛ nu eti nakan iyê ɔnu egekpu puɛɛ lô:

² Fidiní an éni ewíɛ munuwi aanu bɛ oku Pak. Lɪpɛ mɪɛ, nîpaní Kpan éni Wɪɛ nihini, enɛɛ nîtênî amia-mu tîn eti nuwoní.

³ Cɔni Jesi nakan owu obuɛ, bɛ lɪpɛɛ, ɔwɔ tɛyɪtɪ puɛɛ éni ɔɔkueɛɛ lɛɛ Juf-ɛnɛ éni ine-eti puɛɛ esi eyíá tɛyɪtɪ puɛɛ feɪn éni ine-eti pu Kaif éni lukpomu tɛ.

⁴ ɔnu mu lɪpɛɛ, numuti ǎ nenɛ có nno éni bǔ nɔcuní akunda mu nɔnyuní Jesi nowoní,

⁵ enɛɛ nikan-ní lô: enini ónyue nidetě fet nuɛ mu, ɔo ali li nu obuɛ, bɛ dedekue ɔtu có yaka yofura mu.

Sacɛ mindiɛ yi nno kuku Jesiɛ éni woju

⁶ Nu nno éni Jesi a Betani tɛɛ, enɛɛ gberu kpisi nno éni niraní Simɔn ebi éni sigi li kokobe puɛ éni tɛ.

⁷ Cɔni nuhɔn mbo iɛu muɛ, enɛɛ yi nno ti bɔfu Jesi. Yi obuɛ, sacɛ mindi éni ifi éni lɔkulo bɛ nɔ broma mu kule lukpawɪ nno muɛ nóni ɔnku, enɛɛ nututu neeme nukuku Jesi íne mu.

⁸ Jesi egekpu puɛɛ idi nu lɔɔ, enɛɛ nuhun ja bɛ nohuhrun nikan-ní lô: Obuɛ, ɔbɔ ónyu ɔbubuei nǎ!

- 9 Sacε mindi akpasua obuε, li fíní kpan pa ιε εκεε, be ntu ehe sika lókuo oou acican lεdu pueεε.
- 10 Lô Jesi di nu lóo, ενεε nakan iyê nene lô: Emi be fejeuní yi obu rire lóo e? Obue nilumue, juma namu tasu nidi.
- 11 Diki: lεdu pueεε yonó nɔfu ein nuca fein éni bǒ fabukaní. Emε εκε, ewíε lɔwi ce, bǒ múnó lεε nɔfu ein ji.
- 12 Yi obu éniε, lô bǒ nɔkrɔn tuun bɔo muhu kraa lέ nókukumu sacε mindi obuε, ενεε nil nite i lí.
- 13 Makan miyê nefε nawre lô: wutuε eti éni cɔ-cɔ fein-ε nûboní Amanie Namue niseníε, nîkan-ní juma akpasua obuε yi obu die éni woju fre yɔtu akpan yakuan-ni.

Judas éni Jesiε a pa ιε éni woju

- 14 Lipe mue, akpan ndio εwi aanueεεε mu éni nno éni niraní Judas Iskariot-ε á hé tɛyɪtɪ pueεε éni olokueεεε,
- 15 ενεε nobutu nene sika alabue nôtunî ali nunyu Jesi nisi nene, be nikan-ní sika lofu kpengre abruansan nutunî.
- 16 Lô nu lipe be naha líε, ενεε nɔjuju cɔni yoku be yepi yajan lέ nótu nónyuní Jesi.

Pak fet-ε éni étite woju

- 17 Cɔni ku fet εbi éni kpan íhîmu futufutu éni lefir nɔ mue, ενεε egekpu pueεε i butu Jesi lô: Ofole fuyɔfu éni bǒ ra retite Pak mbɔo éni owueεεε retêfu ei e?
- 18 Enεε Jesi níñî: Aní bɔo fukuní ebie mu tεε, be aní kpan obu lóo éni tε lέ fákan féyěñî lô: Nyɔnie níni oɔu nue oku, oɔ efini tε li obuε, ene lεε oɔu egekpu pueεε ein níhiní Pak mbɔo.
- 19 Enεε heni-heni mu niliní fíní lô Jesi kan ye neneε εκε, be na nititení Pak mbɔo nitení ei.
- 20 Cɔni ku yɔmuε, ενεε Jesi a mbo εbi éni ιευ mu lεε oɔu akpan ndio εwi aanueεε ein.
- 21 Nɔnu mbo ιευ mu lipeε, ενεε nakan lô: Makan miyê nefε nawre lô: nɔfu mu nno yɔtu akpan yɔnyɔmu yowo.
- 22 Oɔu egekpu pueεε iti owu obuε, ενεε lufan ku nene rire be nɔnu mu nno-nno fein nobutuni lô: Nyɔni, εκεfu emε kǒ o?
- 23 Enεε Jesi níñî: Kpan éni nɔcɔ bó lεε oɔu ein babu nno mue ce.

24 Heni-heni muε, fíní lô ɔwô nimime nlaní ei enini íne ete ekeε, Kpan éni Wíε yohu. Enεε kpan εbi éni napani thie eke, musue lí enini. Kpan akpasua obuε, aframa be kpan órúómíní frε bɔbɔ.

25 Jesi ikan lɔɔ, enεε Judas εbi éni napani thie frε nakan lô: Éyiye ru, ekefu emε kɔ́ o? Enεε Jesi nínî: Enεε fakaan!

Mbɔ wεin-ε éni woju

26 Jesi lεε ɔnu egekpu ruεne nó mbɔ iεu mu lɪpe, enεε Jesi cu futufutu, la Nyati bia, nyu bu ei cu tu nεne be kan ye nεne lô: Cúní lě́ fiení! Obuε, enεε te ɔnu rirenιε-beε nɔ́.

27 ɔnu egeε, enεε nucυ kɔ́kυ nno frε, nla Nyati bia, nucυ nutu nεne be nikan lô: Nεfe fein, nɔ́nί difen obu!

28 Difen obuε, enεε te fíní emini mbuoε yoku eie eke be yɔtu gbóduε Nyati nyu lεε ɔnu ruεne ein-ε éni wojue yɔrukυ ei. Mbuo obuε, enεε yɔtu Nyati yɔnyu kpan éni un-ε yetiti ei.

29 Makan miyê nefε lô: lô nu amunu be nahaa, ákân-mu lô munɔ difen ji tuun bɔɔ lě́ oku nuε mûno difen lɔwɔ nno lεε nɔ́fu ein ɔnu Bôɔ éni ebi tε.

30 Gba, ɔni niní mbɔɔ bɔɔ be wuε, enεε nihení eji nuwɔkyní Nyati be nuɔnɔ́nί lɪpe nunyaní ei nahaní Olifie Lɪfεε eti tε.

Numuε Pιεr γεgbιε éni woju

31 ɔɔtε nahaníε, enεε Jesi nakan iyê ɔnu egekpu ruεne lô: You obu ce, woju yehemu éni yejeu nefε fein rire. Diki: nimime nlaní ei Nyati kpenkpeε mu tε lô: Mûwo gbɔnyɔ akpra-eti ruε, enεε ngbɔnyɔεne fein yeje yεcêh ι.

32 Heni mûhu, sake mûno lu uou mu minye, enεε mîha mukpôn nefε Galile tε.

33 Níkan lɔɔ, enεε Pιεr ja cu nakan iyêni lô: Alι botu wojue yehefue yejeu obuεne fein rire frε bɔbɔɔ, be emε eke, ákân-mu lô rire ijemu!

34 Enεε Jesi nínî: Makan miyêfu nawre lô: you obu ce, kraa lě́ karu ɔbuε, fɪgbι numu tuun nkɔɔbɔ εenti lô fédímu an.

35 Níkan lɔɔ, enεε Pιεr ja cu ji lô: Kakaa, ákân-mu lô mɪgbι numu! Alι ubutu frε éni bɔ́ muo lεε ɔfu ein-ε, be mûhu! Enεε anuan-εne fein ɔni lubuo eti lɔɔ lε.

Nyatiε Jesi gυgυ Jεsemane tεε éni woju

36 Jesi lεε ɔnu egekpu ruεne ein nû eti, enεε a ku cɔ́ lugbu nno éni niraní Jεsemaneε tε. Lô nukuní tεε, enεε nikan niye nεne lô nipiní ete lɪpe, ɔo neti ntha anti luwi lě́ nógυgυ Nyati.

- 37 Ɛneε nide Pιεr ιεε Sebede εwi aanu εβιενε βε nahaní. Λιρε μυε, εneε ιufan ιεε awrabo kuni rire,
- 38 βε nakan niyê neνε ιô: Awrabo okumu rire tuun nowomu frε bôbô. Kpôn-mínι εβι; dekemínι muηô!
- 39 Nιkan ιô, εneε niti na anti ιowi βε nιpi nuρôtu muηu ei ηôγυγô Nyati nιkan ιô: Ɔmu Bô, alι bômuçç nó έni bô fônyu gbredi έni kpôku obu fanyakumu ei numutiε, βε ηôγυγôfu, ιι ιô εκε. Obu çεε ηôç, έλίmu έni bô fu feιι obuε muγôfuε βεmu; ιι obu çεε εφε fuγôfuε.
- 40 Nuγυγô Nyati bôç nitê bó ιε, εneε ni çô çnu egekpu pu εεntιe ηô ιιρεε. Λιρε μυε, εneε nιδι nu έni nekení muηô βε nuwru neνε nakan niyê Pιεr ιô: Cekee! Fôkpú fôdôn-mínι nama çmu ειη wanci ηηô agbra frε bôbô!
- 41 Dekemínι muηô; γυγônι Nyati amεke ιε gbredie nehie úkôpumu nefε. Diki: té naha nefε woju obuε ja nuε έni έλι εti, εneε sake εηιιι έλι μυε, fúkpumínι.
- 42 Nιkan ιô, εneε nιla neνε ι na nise ege nuγυγô Nyati nιkan ιô: Ɔmu Bô, alι bômuçç όνό έni bô fônyu kpôku obu fanyakumu ei numutiε, βε null fínι ιô fite fuγôfuε εκε.
- 43 Ιιι nisê ege nihiε, βε egekpu pu εβιενε neke muηô ji. Heni-heni μυε, nuηuwiε nelín neνε.
- 44 Ɛneε nιla neνε ι na nise ege ηôγυγô Nyati nku εεntι mu nιkan owukan lubuo ba εβιε.
- 45 Nukufue, εneε ni nihe neνε βε nιkan ιô: Nefε, ιanί βε kení muηô! Diki: wanciε oku έni Kpan έni Wιε nehi ιpi unli puενε çnku.
- 46 Gbake, nyenί εti ránι! Kpan εβι έni pamu ιε, ki εneε nehi!

Jesi έni ónyu woju

- 47 Owukan lubuo hônç unç Jesi ómu, εneε Judas εβι έni ενε frε ιι çnu akpan ndio εwi aanuε έni ηηôç de akpan mrumru kô nya ιιρε. Neνε obuενεε, teγyι pu çôkueενε ιεε Juf-ενε έni ine-εti puεενε ιι obuε tpu neνε. Ιεue nehinίε, akrabu ιεε wrukpo nó neνε çnku.
- 48 Çnu nehinίε, çwô Judas ba εβι έni panι ιε kán tê ιεε ηônυ ειη ιô: kpaan nîgbâ asuain-ε, βε εneε nô, nuηyuhî naní!
- 49 Lô nιδι Jesi nu ιίε, εneε niti nuβôfuηι nιkan ιô: Éyiye pu, anu o! βε henι-heni mu nιgbani asuain.
- 50 Λιρε μυε, εneε Jesi nakan iyêni ιô: Amuan, obuε fi çnu έλι kpeε, ιι çôkô, βε ιι akpan-ενε ku Jesi εti nyunι.
- 51 Nuηyuhîε, εneε çnu egekpu pu εβιενε έni ηηô ja akrabu çu βε an teγyι pu ιôkuε έni ósu puε pônι rti ei.

52 Jesi idi nu lɔɔ, enee gbenu lɔ: Sepu ɔfu akraɔue ɔɔ duo mu! Diki: kpan fein-e ɔyɔfu tɪn ɔɔun-e, ene fre tɔun tɪn ɔɔun mu nuhu le.

53 Fédí an lɔ: mukpu éni bɔ mobutu ɔmu Bɔ esimu entɪ ngbafre éni bubue ko akri tɔun ndio ewi aanu fre bɔbɔ le tɔun tɪn ɔtumu e?

54 Woju obuɛ, ɔwɔ nimime nɪlaní ei lɔ: yese lɔ eke. Enee alɪ mubutu ɔmu Bɔ ábuka lɔ, be lɔ obu yetê yeɪi eti te e?

55 Enee gba nakan niyê akpaan-ene lɔ: O be míní: eme obuɛ, akolo pu miɪ be fidení akraɔu lee wrukpo fehiní ɔmu ónyu mu e? Diki: nuca feɪn muɔ tɛyɪtɪ-ɔɔ te miyɪye akpan woju, obu ce in fónyúmíní?

56 Enee, alɪ amunɔ owu obu neɛe lɔ, be neyê lɔ: obuɛ Nyati numuti-eti pɛene kan be nimime nɪlaní eie lɪ obuɛ neɛe eti.

Lɪpe muɛ, enee ɔnu egekpu pɛene feɪn cini la ɪ be gbee! ye cen ɪ.

Jesi éni éjiji óku woju

57 Lɔ nunyɔnɪ Jesie, enee nɔcuní naní tɛyɪtɪ pɛene éni ine-eti pu ebi éni nɪraní Kaif-e éni te. Cɔni nukuní tɛɛ, be ɔwɔ auleyɪye pɛene lee Juf-ene éni ine-eti pɛene feɪn esi eyia te.

58 Lɪpe muɛ, be Pɪɛ nɔ ege nadɪdaku ukpu neɛe tɔun bɔɔ be a ku te le. Nuku tɛɛ, enee na nihe ɔɔsɪsan pɛene nipi ete nakprâ lɔ woju obu yetê yokufu.

59 Iɪɛ, enee tɛyɪtɪ pɛene éni ɔɔkɔɛene lee Juf-ene éni owutite pɛene nɔjuju kpan kɔkɔ ce éni bɔ ɪ dalɔfue ata Jesi woju le nɔcuní eti nówoní.

60 Lɪpe muɛ, enee akpan kpaɔgbalɔ nanya ite nuhun ɪkan owu anuma-anuma uku Jesi eti. Obu fre bɔbɔ, níhemíní woju kɔkɔ éni bɔ nɔcuní eti le nówoní.

61 ɔnu mu lɪɛɛ, enee akpan aanu nya nakan ukuni eti lɔ: Kpan obu kán riti lɔ: nukpu éni bɔ nɔnyu tɛyɪtɪ kaan nobu noku le nɔcu munɔwi ɛenti kpaɪn agbra nésé ege nɔru.

62 Tɛyɪtɪ pɛene éni ine-eti pɛe iti lɔ, enee nɔ wutu nye eti be nobutu Jesi lɔ: Feti obuɛ nakan-níɛ, be efe fíní emi?

63 Owu obuɛ nubutuɛ, Jesi óbûamíní mu. Nija nɔcu jɪɛ, enee nobutuni lɔ: Kan numuti nno lee Nyati ebi éni nɔ namaa ein rítí, efe tasu fili Nyati éni Wɪ ebi éni lɪ Kris-e e?

64 Enee Jesi níní: Eɛ, enee fakaan. Enee gba, makan nawre miyê neɛe feɪn lɔ: lɔ nu amunɔ be nahaa, fɪdíní Kpan éni Wɪɛ nu éni nɔ líkpen eti Nyati ebi éni kɔraa kɔsɪbɔ tɛ. Eseji fɪdíní nu éni niya jru lúkpó eti nunɔ entɪ nehi.

65 Nɪkan lɔ, enee tɛyɪtɪ pɛene éni ine-eti pɛe nyu trale suan ɪ rɪre nakan iyê owutite pɛene lɔ: Nɔfɔbɔ, munue kpan obu nabɔan Nyatiɛ, fétiní! Óbútumu éni bɔ kpan ie ɪ dalɔfue ji.

66 Βε lǒ fobûaní mu tɛ? Ɖnɛɛ nɛnɛ fɛɪn níní fáta éni bǒ nowonî.

67 Λιπε μυε, ενεε lǐ nɔfɔnî mututu munu, nɔnɔnɔnî kɔtrɔ be elefe frɛ nalanɪ munutamɔ.

68 Ɖnu mu λιπεε, be nobutunî lǒ: Éni filɪ Kris-ε, be kan kpaan sefu ɔbɔɔ ye ερε?

Numue Pɪɛr gbɛ éni woju

69 Pɪɛr hɔnɔ unɔ lukpomu gbɛin ερηun tɛ, ενεε yi nno éni idi juma tɛɛ ti bɔfɔni be nakan lǒ: Ɖfe frɛ, in funɔ lɛɛ Galile wɪ Jesi obu εin?

70 Ɖnɛɛ lǐ akpan fɛɪn anti λιπεε, Pɪɛr kpɔru ei nakan lǒ: Ɖfɪnɪ owu obuε fakaaan, múnyumɔ numu!

71 Nɪkan lɔɔ, ενεε ninye εti nɪnya ι λιπε naha gbɔmu numu bɔmu. Yi nno ji idɪnɪ nuε, ενεε nakan iyê akpan-ενεε nɔ λιπεε lǒ: Kpan obuε, ενε frɛ Nasaret wɪ Jesi obu εin nɔnɔ.

72 Λιπε μυ frɛε, Pɪɛr kpóru ei ji lǒ: Makaan numuti nno kukukpɔ lǒ: médí kpan obu an.

73 Waa lɔwɪ, ενεε akpan εβιεε ti bɔfɔni nakan lǒ: Heni-heni mu εfe obuε, filɪ akpan-ενεε nɔ lɛɛ kpan obu εin-ε éni nno. Ɖfɪnɪ lǒ fetê firɪrarɔ owuε neyê lǒ: Galile kpan filɪ.

74 Nɪkan-ní lɔɔ, ενεε Pɪɛr nobo sansan uku rire tkan ji lǒ: Makaan numuti nno lǒ médí kpan obu an! Λιπε μυε, ενεε lǐ karu bu,

75 be nukuan lɔnɪ ɔwô Jesi kán yêni lǒ: Kraa lɛ́ karu ɔbuε, fɪgbɪ numu nkɔbɔ εenti lǒ fédímu an. Λιπε μυε, ενεε nɪnya gbɛin tɛ nɪla lubuo mu nɔtu mutɔ.

Matie 27

Owuε owutite pɛnɛ nyɔnyɔ rukɔ εiε éni woju

1 Udôn bɔɔ nu ɪca njomu tutuε, ενεε tɛyɪtɪ pɛnɛ éni ɔlɔkɛεnɛ lɛɛ Juf-ενε éni ine-εti pɛnɛ fɛɪn si yia kan rukɔ ei lǒ fáta éni nuwoní Jesi.

2 Ɖnu egeε, ενεε nuɔ nɪmɛnî mba be nɔcunî nɪhan-ní etei pɛε nɪraní Pilat-ε.

Judas éni uou woju

3 Cɔnɪ gba Judas εbi éni tu nɔnyoní Jesiε dɪ nu lǒ ówo ɪɪ obuε yowoní ambɛ, ενεε nɔhɔnɪ rire mu be nɪsepu sika lofu kpɛngre abruansan εβιεε nɪhan tɛyɪtɪ pɛnɛ éni ɔlɔkɛεnɛ lɛɛ Juf-ενε éni ine-εti pɛnɛ.

4 Λιπε μυε, ενεε nakan lǒ: Méli woju un ɪkɔlɔ éni múnyɔ kpan εbi éni élí woju un kɔɔkɔɔ mótu nefɛ fûwoní. Nɪkan lɔɔ, ενεε nubuanî mu lǒ: Obuε, élímu ɔru woju; ɔfu woju!

- ⁵ Λιπε μυε, ενεε Judas wo sikaa cen ι τεγλυι-σω nuhun τε βε α bu ba.
- ⁶ Τεγλυι ρυεε ε̄νι ο̄λοκυεεε idide sikaa, ενεε nakan l̄o: Rákân-mu b̄omuc̄o ε̄νι b̄ō r̄oc̄u sika l̄o rac̄uc̄uatu l̄εε τεγλυι-σ̄o τε ε̄νι sikaa ε̄ιν ambε sika akpasua obuε, mbuo sika.
- ⁷ Λιπε μυε, ίνε á ηεεε c̄o η̄o, ενεε η̄uc̄uní sikaa η̄ipaní owulu ρ̄u η̄o k̄o wutu l̄ε̄ ε̄ιι oyoguεεε ε̄νι sanko.
- ⁸ Obu remue, ενεε η̄iraní wutu lugbu obu “Mbuo wutu” τῡηη b̄o βε ie oku am̄uηu fr̄e b̄oβ̄o n̄o.⁹⁻¹⁰ Woju obuε σεε, σ̄w̄ Nyati ε̄νι η̄um̄uti-ε̄τι ρ̄u Jeremi kán lá ι l̄o: Fíní l̄o Adamanga kan yemu ml̄εε εκεε, nédení sika lofu k̄p̄engre abruansan nápaní owulu ρ̄υε wutu. (Sika η̄um̄uti obuε, ενεε l̄i ε̄νί ε̄νι nifi Israel ρ̄υεεε μ̄ηη μ̄u panι ιε n̄o.)

Pilat ante n̄han-ní Jesiε ε̄νι woju

- ¹¹ η̄uc̄uní Jesi n̄han-ní etei ρ̄u Pilat-ε, ενεε Pilat nobutuni owu l̄o: Ε̄φε tasu ful Juf-εεε ε̄νι gb̄rengbie e? Ε̄νεε Jesi n̄in̄i: Ε̄νεε fikaan!
- ¹² Ο̄η̄u egeε, ενεε τεγλυι ρ̄υεεε ε̄νι ο̄λοκυεεε l̄εε Juf-εεε ε̄νι ine-ε̄τι ρ̄υεεε η̄oc̄u owu itani. Λιπε μυε, ενεε Jesi ρ̄ε̄ρ̄u η̄um̄u úbuamu k̄oκ̄o μ̄u.
- ¹³ Ε̄νι η̄o l̄o, Pilat b̄útuni l̄o: Owu obuεεε φ̄ειη-ε nakan nukuff̄ini ε̄τιε, feti naa?
- ¹⁴ Λιπε μ̄u fr̄εε, Jesi ób̄uam̄ini μ̄u k̄oκ̄o, ενεε woju sran-η̄ι μ̄ηη μ̄u l̄okul̄o.

Β̄omuc̄o Pilat tu ε̄νι b̄ō nowoní Jesiε ε̄νι woju

- ¹⁵ l̄εε b̄o uku Pak fet φ̄ειη-ε, etei ρ̄u ε̄β̄ι utu b̄omuc̄o ε̄νι b̄ō dedekue akpr̄a sibikan μ̄u ρ̄u η̄o σ̄c̄u l̄ε̄ n̄ōw̄o nála ι.
- ¹⁶ C̄on̄i nisiní Jesi σ̄η̄u ante, βε kpan mramra ρ̄u l̄ok̄u η̄o ε̄νι η̄iraní Barabas-ε nó sibikan μ̄u.
- ¹⁷ L̄o η̄idi η̄u ε̄νι akpan φ̄ειη esi eȳiaa, ενεε nubutu η̄εεε l̄o: Kpan σ̄f̄on̄i f̄uȳof̄uní ε̄νι b̄ō m̄ow̄o mala ι e? Barabas naa, Jesi ε̄β̄ιε η̄iraní Kris-ε e?
- ¹⁸ Nobutu l̄o ambε η̄idi an l̄o: n̄ike μ̄u tasu l̄i obuε η̄un̄ȳoní Jesi nisiní.
- ¹⁹ Η̄oη̄o Pilat ιkan Jesi ε̄νι wojuε, ενεε σ̄η̄u yi w̄en-η̄ι lubuo l̄o: n̄ija l̄ka n̄inyáku ei kpan akpasua obu ε̄β̄ι ε̄νι é̄l̄i η̄η̄ k̄oκ̄o ε̄νι wojuε μ̄u, σ̄o you obu ε̄νι μ̄η̄o μυε, né̄di μ̄η̄η̄ kpan obu ε̄νι ίνε μ̄u ε̄s̄ē̄ ι.
- ²⁰ Λιπε μυε, βε τεγλυι ρ̄u ο̄λοκυεεε l̄εε Juf-εεε ε̄νι ine-ε̄τι ρ̄υεεεε neti akpan nsibi ε̄νι b̄ō obutu Pilat σ̄w̄o Barabas ala ι l̄ε̄ σ̄tu n̄owoní Jesi.
- ²¹ Obu remue, ενεε c̄ō Pilat se ege butu η̄εεε l̄o: akpan aanu obuε, σ̄f̄on̄i tasu η̄uȳof̄uní ε̄νι b̄ō n̄ow̄o nála ιε, βε η̄εεε φ̄ειη η̄uḡu n̄ilení l̄o: n̄ila Barabas ειε n̄o.

22 Níkan-ní lɔɔ, enɛɛ Pilat butu nɛnɛ ji lɔ̃: Alɩ lɔɔ, bɛ lɔ̃ bɔ̃ metê mɛli Jesi ebi ɛni nɩraní Kris-ɛ tɛ e? Ɖnɛɛ nɛnɛ fɛin nɔɔ nɩlení lɔ̃: Teni amia-mu tɩn ɛti!

23 Lɩpɛ mɩɛ, enɛɛ Pilat butu nɛnɛ lɔ̃: Bɛ kpan obuɛ, woju un ɔ̃fɔni tasu nɩli e? Obu cɛ, gba nana nɔ̃kɩpɩkɩnɩ lubuo nɩgbɛnɩ lɔ̃: Teni amia-mu tɩn ɛti!

24 Pilat idi nu ɛni fɛin-ɛ nɛliɛ úyɔ nɛnɛ tɛ, nana nesipu wuya-wuya ɛin-ɛ, enɛɛ nɩcu mindi nɩyɩyɩ bɔ̃ ɩ akpan fɛin anti nɩkan lɔ̃: Kpan obu ɛni wojuɛ, mɛdí mu; nɔ̃fu woju!

25 Ɖnɛɛ nɛnɛ fɛin nɩle nɩcɩnɩ lɔ̃, ɔnu mbuoɛ nɩnɔ nɛnɛ lɛɛ nɔnu alaɩɛnɛ ɛti.

26 Lɩpɛ mɩɛ, enɛɛ Pilat wɔ Barabas la ɩ tu nɛnɛ bɛ tu nɩcɛnɩ Jesi rɩre i nɩgbre mu bɔɔ uwuɛ, enɛɛ gba tu bɔ̃mɩcɔ ɛni bɔ̃ nɔcɩnɩ nani lɛ̃ nɛtɛnɩ amia-mu tɩn ɛti.

Miyi-miyiɛ sɩɩdaɛnɛ ɩ Jesi ɛni woju

27 Lɩpɛ mɩɛ, Pilat ɛni sɩɩdaɛnɛ cú Jesi hɔ̃ ɔnu lukpomu nuhun tɛ, enɛɛ ra nanɩvan sɩɩda ambiɛnɛ fɛin-ɛ nɔ tɛɛ i bɛ nɩrerunɩ.

28 Nɩpɩnɩ tralɛ ɩ rɩre, enɛɛ nɩcɩnɩ tralɛ nɩnɔ ɛni dɩde gbɩngbi tralɛ nɩcɩn-nɩ.

29 Ɖnu egeɛ, nɩcɩnɩ ba dodu-dodu kɔ̃ nɩbuban-nɩ tɛ fɩnɩ abutre ɛkɛ nɩcɩn-nɩ, enɛɛ nɩbunɩ nɩgbɔgbɔ tɩn nɩlanɩ ɔnku bɛ nɔ̃kɩtunɩ ɔnu anti nɩlnɩ miyi-miyi nɩkan-nɩ lɔ̃: Juf-ɛnɛ ɛni gbɩngbi, rɔnuɩ ɩne!

30 Lɩpɛ mɩɛ, nɔ̃fɩnɩ mututu mɩnu bɛ nɩcɩnɩ nɩgbɔgbɔ tɩn-ɛ nɩsɛnɩ ɩne mu.

31 Nɩlnɩ miyi-miyi lɔɔ bɔɔ unyɩ nɛnɛ tɛɛ, enɛɛ nɩnyunɩ tralɛ nɩpɩnɩ ei rɩre, nɩsɛpunɩ ɛnɩɩɛnɛ nɩcɩn-nɩ bɛ gba nɩcɩnɩ naha nɩtɛnɩ amia-mu tɩn ɛti.

Jesi ɛni amia-mu tɩn ɛti ɛtɛ woju

32 Nɩhanɩ bɔɔ nukunɩ ebi tɩbaa, enɛɛ nɩbɩvan-nɩ Sɩrɛnɩ ebi mu wɩ nɩnɔ ɛni nɩranɩ Simɔn, bɛ nɩnyunɩ akɩpmu nɩda Jesi amia-mu tɩn-ɛ.

33 Nukunɩ cɔ̃ lɩgbu ebi ɛni nɩranɩ Gɔlgota ɛni ɔnu nɩwan ɩ “ɩne kɩkɩ cɔ̃”,

34 enɛɛ nɩcɩnɩ dɩfɛn ɛni nɩcɩcɩtunɩ rɩkpa katu-katu kɔ̃ mɩɛ nɩtunɩ Jesi ɛni bɔ̃ ɔnɔ. Nɩkɩn nɩmɩɛ, enɛɛ nɩkɩrɩ ei.

35 Lɩpɛ mɩɛ, enɛɛ nɩpɩnɩ owu ei rɩre bɛ nɩtɛnɩ amia-mu tɩn ɛti. Ɖnu egeɛ, enɛɛ nɩwɔnɩ nɩsrɩwa nɩcɩcan-nɩ ɔnu rɩre owuɛnɛ

36 bɛ nɩpɩnɩ ete lɩpɛ nasɩsan-nɩ.

37 Jesi ɩne ɛntɩɛ, nɩmɩmɛnɩ woju deɩn-ɛ tu bɛ nɩtɛnɩ amia-mu tɩn ɛtɩ nɩdakunɩ. Kɩ lɔ̃ nɛtɛ ɩkan: “Kpan obuɛ, Jesi ebi ɛni ɩ Juf-ɛnɛ gbɩngbiɛ nɔ̃”.

38 Cɔ̃ nɩtɛnɩ Jesi lɩpɛɛ, nɩtɛnɩ akolo pu aanu frɛ: nɩnɔ nɔnɩ kɩpɩbɔ, enɛɛ nɩnɔ frɛ nɩnɩ nɩmɛbɔ.

- 39 Akpan-enee neee lpee ikprâni be nejijeku íne mu iwɔwefoni ikan lô:
- 40 O be efe ebi éni finí fônyu tɛyɔɔ-cɔɔ fubu fuku lɛ́ fɔ́cu munuwɔl eenti kreɔn agbra ce fɔ́ruɛ, alɔ heni-heni mu filɔ Nyati éni Wɛ, be ɔ́ɔɔɔ nɔ amɔa-mu tɛn obu eti ru wutu cu ɔ́fu íne nkuan rídíkí!
- 41 Ōnu ba nɔɔ, tɛyɔɔ ru ɔ́ɔkɔeene, auleyiye ruene lɛ Juf-ene éni ine-eti ruene fre nefuɛni ikan lô:
- 42 Áján heni! Nɔ́cu akpan elefe íne nkuan, enee ki éni gba, núkru núcu ɔ́ɔɔɔ ɔnu íne nkuan. Níní, ene lɔ obuɛ nɔl Israel ruene éni gbrenɔbiɛ, be nunɔ amɔa-mu tɛn obu eti nɔ́rú wutu rídí nu lɛ́ rɔ́cu té rétěni eti!
- 43 Eseji níní nɔ́cu té nétě Nyati eti; enee, alɔ heni-heni mu Nyati fre té nóni etiɛ, be nunyuni nínýáku ei lpe rídíkí. In níní nɔl Nyati Wɛ!
- 44 Éfuɛ obuɛ nefuɛnɛ, tuun akolo ru ebienee nitení amɔa-mu tɛn eti nɔ lpe lɛɛ ɔnu ein-ɛ nɔ́ mu lɛ.

Jesi éni uou woju

- 45 Udôn ɔɔ nu ibee, enee dambri boku wutuɛ ɔ́ neeme tuun ku yɔmu wanci eenti mu.
- 46 Lpe muɛ, enee Jesi la lubuo krunkrun kan lô: Eli, Eli, lama sabatani? (Ōnu nɔwaan lɔ: Ōmu Nyati, ɔ́mu Nyati, emi be fɔwɔmu fila ɔ́ e?)
- 47 Lubuoɛ nɔlaa, akpan-enee nɔ lpee tí, enee elefe nakan lô: nara Eli.
- 48 Lpe muɛ, enee lɛ́ kpan nɔ ye ne a cu bla ruɔ-ruɔ nɔɔ cɔ mindi nyanya kɔ́ mu be cu dru ngbɔgbɔ tɛn eti jauni éni ɔ́ nɔju.
- 49 Enee ambiene nakan lô: Tu rídíkíní, ekefu Eli yehi yɔnyuni yɔruku wutu kɔ́ o?
- 50 Ōnu egeɛ, enee Jesi la lubuo krunkrun ji be dɔn mu.
- 51 Lpe muɛ, enee liji kputu-kputu ebi éni ceru tɛyɔɔ-cɔɔ éni kan nuhun-ɛ muɛ, nu enti ɔ́mu suan ɔ́ erehin dudu tuun ru ei wutu. Wutu kénje, enee lubobuene gbigberu ei,
- 52 lubomɔ fifin ei be Nyati éni ruene akpan kɔngbalɔ nɔ lu uou mu nye.
- 53 Enee dɔn ɔ́ku nɔe Jesi nɔ lu uou mu nyee be ɔ́yɔ mu nuhɔnɔ́ Jerusalem ebi éni lɔ Nyati éni ebie tɛ akpan kɔngbalɔ di nene nu.
- 54 Lô sruda akpra-eti ruɛ nɔ lpe lɛɛ ɔnu srudaene ein nasɔsan Jesie di wutuɛ kenje lɛɛ owueneɛ sɛɛ nuɛ, enee la nowo nene lɔkulo be nakan-ní lô: Heni tasu, kpan obu lí Nyati éni Wɛ!
- 55 Eyi dɔunɔ fre nɔ́ lpe bíben lɔka nakprâ owueneɛ neee. Eyi obueneɛ, Galile wutu lugbuɛ eti tɛ neeme nuboní bu nɔkruní Jesi ege nubukaní.

56 Ɛnεε ki nɔnu mu elefe: Mari εbi ́ni li Madala ebi mu yie, Mari nno ji ́ni li Jak lεε onu makpi Josef ́ni yiaa lεε yi nno ji ́ni li Sebede εwienε neniya.

Jesi ́ni ́li woju

57 Cɔni nu pi ruwa muε, εnεε Arimate ebi mu wi bɔmɔcɔ pu nno ́ni niraní Josef-ε i lɔpε. Josef obuε, nli kpan ́ni nɔ Jesi ege lε.

58 Nǎ nuho nihe Pilat, εnεε tɔni bɔmɔcɔ ́ni bǎ nɔcɔ Jesi na neli.

59 Heni-heni muε, nurukuní kɔdɔgɔ wutu nutuní, εnεε nucɔ dadai lɔwɔ nno nimeni

60 be nucɔni na nila onɔbɔ onu lubomɔcɔ nutu akpan duduu lubobu lɔku nno nuhun-ε iε mu. Onu egeε, εnεε nukondo lubobu lɔku hruhru nno nɔdɔ numutie i be nila i na.

61 Jesi ́ni ́li mu lɔpεε, Madala ebi mu yie niraní Mariε lεε Mari ambi fre nɔ lɔpε pí ete nakprâ lubomɔcɔ.

Jesi lubomɔcɔ ́ni ́asisan woju

62 Cɔni mbɔdide nuε te mu be nu ca njomuε, tɛyɔyɔ puεnε ́ni ɔlɔkɔεεnε lεε Faristen-εnε á hó hé Pilat,

63 εnεε nakan iyêni lɔ: Etei pu, rákuan lɔ gbre pu obu kán lɔ: nuhu bɔɔ munɔwi εenti εtε, nũnɔ lu uou mu ninye.

64 ́ni nɔ lɔɔ, tu akpan sísan onu lubomɔcɔ tɔun bɔɔ lǎ oku munɔwi εentiε. Lɔpε muε, onu egekpu puεnε bǎ úkpu íhâmu í'in onu kɔdɔgɔcɔ ú'ún-mu ei íεεpumu amanie lɔ nɔnɔ lu uou mu nénye. Alɔ tse lɔɔ, be gbre mu woju obu yesipu woju ein yɔkɔ fεin.

65 Nɔkan-ní lɔɔ, εnεε Pilat kpri eti kan lɔ: Kiní srɔdaεnε! Dení nenε aní lǎ fɔtu nenε násisan-ní lubomɔcɔ finí lɔ fakan-níε εkε.

66 Lɔpε muε, εnεε heni-heni mu nidení srɔdaaεnε naní be nitení lubomɔcɔ numutie sufre eti bɔɔ kpan ikîn bɔɔ lǎ nédiní an. Onu egeε, εnεε nititení srɔdaεnε ́ni bǎ asisan.

Matie 28

Jesi ́ni lu uou mu ɔnɔ énye woju

1 Ópɔn nuε ite mu ica dimas njomu tutuε, εnεε Mari εbi ́ni li Madala ebi mu yie lεε Mari ambi ein se ege a nakprâ lubomɔcɔ.

2 Nunɔnɔ lɔpε, εnεε wutu kenje kɔnkɔpɔlɔ; Nyɔnɔie ́ni enti ngbafre nno onɔ enti onu ei okondo lubobu εbi ́ni nɔ lubomɔcɔ numutie anyaku ei epi ete eti.

- 3** Ἐντι ngbafre obuε, nejjre fíní lô εντι ite lé uku nonuwi muε εκε. Eseji tralεε noni rireε freε, lofu pumpulo fíní dadai εκε.
- 4** Ὁνι srudaενεε nasisan ców dini nu ló, ενεε la nowo nενε. Lipe muε, riretta lokulo pí nενε ετι tuun bów be nuní munjrufo.
- 5** Gba, εντι ngbafree ija owukan lubuo ucuε, ενεε nakan iyê eyiene lô: La nudowo nefε! Mudi an lô: Jesi ebi éni nitení amia-mu tîn ετιε li obuε fojujuni.
- 6** Nónó ebi; nóno lu uou mu nénye fíní lô nikaan εκε! Nofobo i kpraní cō nilapuni beε
- 7** Iɛ gba, faafa fâ fákan féyēní onu egekpu pueνε lô: nóno lu uou mu nénye naha Galile τε nukpōn nενε, oο τε li obuε n̄din̄i nu. Obuε no éni bō makan meyê nefεε, ενεε n̄.
- 8** Lipe muε, la nowo eyi ebιενε, eseji rire mu fre nekpi nενε lokulo, ενεε Ī nononí lubomow rire lipe ninyaní ei be heni-heni mu niyení ei naha nuboní amanιεε nukuní Jesi egekpu pueνε.
- 9** Aave nahanίε, ενεε Jesi nya nonu anti raku nενε be lipe muε, eyiene fre ku okpon i onu anti nyuni lika nuhi íne.
- 10** Onu egeε, ενεε Jesi kan ye nενε lô: La nudowo nefε! A kan yení makpiene á Galile τε. Te li obuε n̄dimíni nu.

Βόω nucóní srudaενε ómuε éni woju

- 11** Ὁνι eyiene se ege nahaa, be sruda ebιενεε nasisan lubomow éni tukō owō á oku ebi τε, ενεε de wojue σεε aka fein ku teyiti pueνε éni olokueνεε.
- 12** Teyiti pueνε iti ló, ενεε faafa ra Juf-ενε éni ine-εti pueνε be nisi niyia nimení lô bō netê nelniεε nurukuní ei. Onu egeε, ενεε niraní srudaaενε ninyakuní sika namu-namulo nutuní nενε
- 13** be nikan niyení nενε lô: Kan-ní lô: youε, fálani rire i fékení muho, ενεε Jesi egekpu pueνε ie e'in onu kodogow á.
- 14** Ali etei pue iti obu freε, be te nidete nefε; ερε ridi lô rítê rili Iɛ níli nefε woju kōko.
- 15** Lipe muε, srudaaενε té kpún lá bó cú sikaa, ενεε a be heni-heni mu li fíní lô nikan niyení nενεε εκε. Obuε, ενεε tu be woju fun obu hōno uno Juf-ενεε agbra tuun bów be oku amunue n̄.

Rireε Jesi nyaku gbein ye onu egekpu pueνεε éni woju

- 16** Jesi egekpu pu ndio luwi nno ebιενε á Galile τε, ενεε a life ebi éni Jesi ye nενε te ie ετι τε.

17 Nukuní tɛɛ, ɛnɛɛ heni-heni mu nidɪnɪ nu be nuɪnɪ ɪne. Onu mu lɪpɛɛ, tɛ frɛ lɪ nɛnɛ aanu-aanu.

18 ɛnɛɛ Jesi ti bɔfu nɛnɛ be nakan iyê nɛnɛ lô: Nyati ɔɔ ɛntɪ tɛ lɛɛ wutu ɛti ébi éni bɔmɔcɔkan fɛɪn ɔtumu.

19 Éni nɔ lɔɔ, sɛní cɔ-cɔ fɛɪn tuní obuɔ-obuɔ fɛɪn akpan lí ɛmɪni pɛnɛ fílíní nɛnɛ batɛm Bô, Wɪ lɛɛ Bɔbɔ Wɛɪn éni ɪne mu.

20 Eseji yiyení nɛnɛ owuɛnɛ fɛɪn-ɛ mɪkan miye nɛfɛɛ níníní ei ɛti lɛ. Dɪkɪ: mɔnɔ lɛɛ nɔfu ɛɪn nuca fɛɪn tuɪn bɔɔ lɛ wutuɛ éni woju okufu.

Mark

Mark 1

Amaniee Jan Batis boe éni woju

- 1 Amanie Namue nakan Jesi Kris ebi éni li Nyati Wie éni wojue, ki lô te bo bu:
- 2 Onu wojue, owô Nyati éni numuti-eti pu Esai bó eti míme lá i lô: Diki: motu omu kokoba pue iti có ofu anti l'etite atingbre et'efu ei.
- 3 Ene li obue n'ha lujue mu te n'la lubuo n'kan lô: Titení atingbree Nyone yocue namu-namulo. Tuní lika-c'ene fei nyé me!
- 4 Heni-heni mu kú agbra nno, enee Jan Batis nya eti lujue mu te nobo lubolowi mu éni b' akpan onyoku nei nene batem l' Nyati odu nonu un-ene ofu nene éni amanie.
- 5 Lipe mue, akpan-ene fei-e no Jerusalem ebie mu lee Jude wutu lugbue neeme ete naha c' Jan no te. Lô nitiní amaniee noboe, be nakan-ní nonu un-ene fei nukuní ei akpan fei anti Jan nei nene batem Jurden dikpe te.
- 6 Jan éni tralee uc'on, k'pango afu pu ruho mu nuluní. Onu betue free n'laa, n'ie k'penkpe gbisi. Eseji atete oloku lee olonja mindi li obue li eniti mbo.
- 7 Eniti Nyati Amaniee noboe, nakan niyê akpan lô: Kpan nno éni kura komue nó ege. Eme méyí nu éni b' mekpe re onu anti m'oroni ngbabua i lika fre bobo.
- 8 Diki: eme, mindi mucu mili nefé batem. Enitie, Bubo Wein li obue n'utu nefé.

Jesi éni batem lee óhunkue Angini hunkunie éni woju

- 9 C'oni Jan nei akpan batem-e, enee Jesi fre no Galile wutu lugbue eti te éni ebi n'no n'raní Nasaret-e te i ku Jurden dikpe l'pe he Jan be Jan l'ni batem le.
- 10 Lô Jesi no dikpe te nanya gbein-e, enee enti fin ei be nidi Nyati éni Bubo nu éni te fíní brandre lofulo eke i pi ete onu eti.
- 11 Onu egee, enee lubuo nno le enti te nakan lô: Efe, fili omu Wi éni moyofu té nno mu. Efe li obu éni fuy'omu té tasu.
- 12 Lô niliní Jesi batem-e, enee Bubo Wein tini na l'ju mu te.
- 13 Nud'ôn te tuun munowi abruana éni Satan hunku éni b' alani wutu. Lujue mu tee, kpan lefe k'oko ónó, Jesi onu lefe kukukpo cee don te lee kpe mu n'ieene ein be enti ngbaf'ene daduni eti.

Sienyo pu aanlaa Jesi raa éni woju

- 14 Nu obuene muε, enee nlaní Jan sibikan mu. Lipe muε, enee Jesi nya ι a Galile te nobo Amanie Namue Nyati cu lanι onkue uku akpan ιkan l̄o:
- 15 Gbake, nue Nyati tite te ie oku! Ee, nue Nyati yanyaku enini eteie gbein-ε oku! Obu remue, nyukuní luboluwι mu cuní té tení Amanie Namue fetiníe eti.
- 16 Nu nno éni Jesi n̄ot̄ot̄u Galile éni ecijie numu ιhaa, enee di Sim̄on lee onu makpi Andre nu éni n̄ow̄o dada. Heni-heni muε, sienyu puenee n̄laní.
- 17 N̄idi nene nue, enee n̄ikan niye nene l̄o: I k̄um̄iní rání l̄e, fíní l̄o funyuní siee ekεe, fédení akpan fésimíní.
- 18 N̄ikan l̄o, enee heni-heni mu n̄w̄oní n̄onu dadaaene nukuní ei be l̄i n̄ok̄p̄uní ege n̄haní.
- 19 Jesi ιha anti l̄uw̄ie, enee di Jak lee Jan ebi éni ι Sebede ewie nu fr̄e. Nene aanue, n̄un̄oní di ιa mu n̄or̄ur̄ukuní n̄onu dadaaene ι.
- 20 Lipe muε, n̄ira nene l̄e, enee heni-heni mu n̄w̄oní n̄onu b̄o nlaní ei di ιa mu l̄ipe lee j̄uma puenene ein be l̄i n̄inye n̄ok̄p̄uní n̄haní.

Kpisi n̄n̄o bubo un n̄o mu be Jesi bub̄on éni woju

- 21 Jesi lee onu egekpu puenene ein á kú Kapernaḥm ebi te d̄on b̄o uku ó̄on nue, enee a Juf-ene éni eyia-c̄o te be neyiye akpan Nyati woju.
- 22 Enini l̄o net̄e niyiye wojuε sr̄an akpan munu mu l̄okul̄o ambe ét̄emu fíní n̄onu auleyiye puenene énie ekε. Heni-heni mu eniue, kúra kó fein.
- 23 Lipe muε, enee kpisi n̄n̄o éni bubo un n̄o muε nya negbe ιkan l̄o:
- 24 Efe Nasaret wι Jesi, fein̄ie, emi woju? O be fehi funyu ere fububu e? Eme midifu an: fili Nyati éni Wι ebi éni woju un k̄ōk̄o ó̄nó muε!
- 25 Enee Jesi nyuni numuti eti kan ye bub̄o l̄o: Rēpu numu l̄ipe n̄o kpisi obu mu nya ι!
- 26 Lipe muε, enee bubo un-ε wusu kpis̄ie k̄p̄unk̄p̄ul̄o be ιa lubuo l̄okul̄o n̄onι mu nya ι.
- 27 Akpan-ene fein-ε n̄o l̄ipeε, woju á íne mu, enee nobubutu mine l̄o: Emi woju ι obu? Kι kpan n̄n̄o éni neyiye woju akpasua l̄ow̄o n̄n̄o éni ákura l̄okul̄o n̄o mu. Heni-heni mu eniue, n̄ikan owu be bubo ruk̄ūōene fr̄e nefelunι.
- 28 Owu obuε see tú Jesi íné sé Galile wutu lugbue eti te neeme.

L̄u pu k̄p̄angbal̄o Jesi bub̄on éni woju

- 29 Jesi un̄o eyia-c̄o te inyaa, enee a Sim̄on lee Andre éni te. Jak lee Jan fr̄e á lee n̄onu ein.

30 Λίπε μου, βε Σιμόν ὄνου yi mβόνι lufan nattta rire mu lá be, ενεε akpan-ενεε nό λιπεε kan ὄνου woju ye Jesi.

31 Jesi υἱό υβόφονιε, ενεε nyuni bó be nyepuni eti. Ngbo eti λιπεε, lufaan á cόbi, ενεε yiε tu nene mβo nini.

32 Cόnu nu pi ruwa μου, ενεε akpan nede lu pυene λεε akpan-ενεε angini bubo nό μου fein isi Jesi

33 tuun βόβ be ebie mu akpan neeme i boku Σιμόν lukpomu gbόμου ι.

34 Heni-heni μου, nisiní akpan kpanjangbalό éni lu akpasua-akpasua nόnyu, ενεε Jesi buon nene fein. Οnu mu λιπεε, nibe angini bubo kpanjangbalό fre nyá ι akpan mu. Εννε, éni angini bubόcene dini an remue, cόni nebe nenee, nίla nene bόmucco ι níkan-míni owu fre βόβo.

Καπερναχόμ-ε Jesi nό nya ιε éni woju

35 Gba, cόnu nu naca ihi frafralό, εννε Jesi nye eti nya gbein a cό hεhe mu nόgυgυ Nyati.

36 Σιμόν λεε anuan-ενεε fre inye etie, εννε nόjujuni ιse tuun βόβ idini nue,

37 εννε nakan iyéni lό: Akpan fein nόjujufu!

38 Nίkan-nί lό, εννε Jesi níní: Tu rínyání ei ébi rání anti-anti amεke lέ mése ebi titiene mu fre móbo Nyati éni Amaniee móku te éni akpan-ενεε ιε, ambe ὄnou óbo remu mi.

39 Jesi ιkan lό, εννε heni-heni mu nununi eti na neseni Galile wutu lugbue eti neeme. Λίπε μου, βόβ ninyani ebi kό μου, βε Jesi +a Juf-ενε éni eyia-cό te nobo Nyati amaniee uku akpan, eseji nebe angini bubo inya ι akpan mu fre.

Kokobe pu nno éni Jesi bucun éni woju

40 Nu nno éni Jesi nobo Nyati Amanie ιsee, εννε kokobe pu nno jo βόfoni ku cόkpon ι ὄnou anti nόgυgυoni ιkan lό: Nyoni, midt an lό: al fuyόfue, βε fukpu éni βό fόtu kokobe anyamu ei rire mesé ege mepi akpan mu.

41 Nίkan lό, εννε té bua Jesi ei tuun sen ι be nijau bó nίkin-ni nίkan lό: Mυyόfu; kokobe nnyafu ei rire!

42 Εννε heni-heni mu kokobeε nyani ei rire nise ege nipi akpan mu. ⁴³⁻⁴⁴ Οnu egeε, εννε Jesi blan-ni kan lό: Diki: obuε mlit mutufue, dakan ὄnou woju deyé kpan kόkko; a teyiyi pυeneε kpráfu βόβ nutufini bόmucco lέ gba fόcu cόβo Moie kan la ιε féyi teyi fόtu Nyati amεke lέ kpan edι nu lό: fόbuc heni. Nίla numuti eie, εννε nutu kpisie a.

45 Aave kpisie aa, érépumu numu, cú owue Jesi lt tunie éni woju kán yé akpan tuun βόβ be amanie se cό fein. Owu obuε nίie, tú Jesi úkpu ínyakumu rire gbein

ebi kɔkɔ mu ji. Alɩ nɩnya ebi kɔɔ, be nâ nɔdɔn cɔ hehe mu. Obu fre bobɔɔ, akpan unɔ cɔ-cɔ feɩn tha iheni cɔ nɔnɔ te.

Mark 2

Kpisi nno ɛni bubuu don wutu be Jesi buɔɔn ɛni woju

- 1 Mɔnɔwi alabu kɔ isee, enee Jesi se ege i ku Kapernaɔm ebi lɩpe. Lɔ̄ nukue, enee akpan feɩn ti lɔ̄: nie nɔnɔ lukpomu.
- 2 Ɛneɛ ni nubokunɩ ei tuun lugbaan ɛni gbɔmuɛ fre cɔ kɔkɔ ɔnɔ be Jesi nobo Nyati Amanɩɛ uku neneɛ.
- 3 Nɔnɔ lɩpe, enee akpan kɔ cu kpan nno ɛni bubuu don wutu be nɔnɔ mu aanla daa nesini nɔbɔɔn.
- 4 Gba, ɛni dedekue do cɔ ɩ be nɩdɩmɩnɩ cɔ bɔ nɛɛnɩ lɛ nɔcunɩ kpisiɛ nányakunɩ antɩɛ, enee nɔnyunɩ kpisiɛ niyakunɩ kaan ɛti. Lɩpe muɛ, nɩkprânɩ cɔ̄ Jesi nɔ ndama nutunɩ kan gbisi cɔ lɔwi ei, enee nɔnyunɩ kofaa kpisiɛ la be ɛtiɛ nɩɛɛɔnɩ lɩpe nɔɔkunɩ Jesi antɩ.
- 5 Lɔ̄ Jesi di nɔnɔ tɛɛ nɔcɔ nitenɩ ɛtiɛ nu lɔɔ, enee nɩkan niyê lu puɛ lɔ̄: Ɔmu wi, métiti ɔfu un-ene feɩn ei!
- 6 Nɩkan lɔɔ, enee auleyiye puɛne tukɔɔ pi ete lɩpeɛ nakan nuhun-nuhun lɔ̄:
- 7 Lɔ̄ pi be kpan obu nakan owu obu? Obue, Nyati nabɔan munu! Kpan kɔkɔ ɔnɔ ɛni ititi kpan ɛni un-ene ɩ alɩ ɛlɩmu Nyati ɔnu lɛfe cɛ.
- 8 Ɛni Jesi di obue notutrunɩɛ aan, enee nakan iyê nene lɔ̄: Ɛmi owu fakan-nɩ nuhun-nuhun lɔɔ e?
- 9 Alɩ nɩkan miyê lu pu obu lɔ̄: Métiti ɛfɩnɩ un-ene ɩ, elefe mu: No wutu nye ɛti ni eie, be owu aanu obue, nno kpɔn kɔ anuan e?
- 10 Ɛneɛ, amekɛ lɛ fɛdɩnɩ an lɔ̄: wutu ɛti ɛbie Kpan ɛni Wɩɛ kân bɔmɔcɔ ɛni bɔ̄ etiti kpan ɛni un-ɛ ɩ free, kpranɩ! Ɛneɛ nɩkan niye lu puɛ lɔ̄:
- 11 Makan miyêfu, nɔ wutu nye ɛti cu ɔfu kofaa a lukpomu!
- 12 Lɔ̄ nɩkan lɔɔ, enee heni-heni mu akpan feɩn antɩ, kpisiɛ nye ɛti cu ɔnu kofaa be a. Lɩpe muɛ, woju á akpan feɩn íne mu, enee nɔwɔku Nyati ɩkan lɔ̄: Nu kɔ nɛdi woju akpasua lɔɔ nu!

Lefi ɛni ɔcu woju

- 13 Jesi sê ege á ecijie numu nɔtɔtu tha. Lɩpe muɛ, enee dedeku lɔkulo i heni be neyiye nene woju.

14 Aaue nahaa, enee nidl lapode pu nno éni nraní Lefi éni li Alfe wí be no onu jumadi có tæe nu. Nidini nué, enee nikan niyeni lô: Kpumú rá! Enee lí Lefi nye eti nokpuni.

15 Lipe mué, enee Jesi læe onu egekpu pueue ein a Lefi éni te nehí mbo. Mbo obué nehínié, lapode pueue læe akpan elefe fré éni Juf-ene uli rire kesi-kesie nó mu. Heni-heni mué, nonu mu k pangbaló nokpu Jesi ege læ.

16 Lô Farisien-ene éni auleyiye pueue di woju obu nué, enee nyu Jesi egekpu pueue nobutu nene lô: Emi be nofu éyiye pu uco bó có nno unli pueue læe lapode pueue ein e?

17 Jesi iti obué, enee cu nyandra mu nakan iyê nene lô: Élímu kpan éni rirenæ mu no tintie újujumu rukpali pu bemu; lu pu, enee uli obu. Heni-heni mué, élímu sese pueue éni íne mu míému bemu; unli pueue éni íne mu li obué mi.

Woju lowo læe woju sigi éni woju

18 Nu ba obué, Jan Batis egekpu pueue læe Farisien-ene nó nuhónci mu. Enee akpan kǎ i nobutu Jesi lô: Diki: Jan egekpu pueue læe Farisien-ene neci nuhón. Be lô pi be ofu egekpu pueue eke íli fíní nene eke e?

19 Níkan-ní lowo, enee Jesi cu nyandra mu nakan iyê nene lô: O be míní, akpan-eneé no yiwo nuwaan, éni yiwo kpisie no nonu ein-é, níciní nuhón e? Diki: conu yiwo kpisie no lipe læe nonu ein-é, ákân-mu lô niciní nuhón.

20 Sake kân cǎ yoku éni akpan yonyu yiwo kpisie yocu. Lipe mu li obué níciní nenini nuhón.

21 Jesi nǎ eti, enee nakan ji lô: Kpan úcu liji gbisi lowo ídakumu tralæ kpre. Alí use lowo, be cǎ liji lowo yaja yocué, yotu tralæe yasvan i yoku mu.

22 Onu ba nno, kpan úcu muló lowo úgbuumu on éni nuhun i eie mu. Alí use lowo bǎ muló nofuó, be yotu on-ene yabubuaru ei muló neeme fré yoku ei. Diki: muló lowo, on olowó mu li obué nukuní.

Ópon nué éni woju

23 Nu nno éni li ópon nu be Jesi nete mu ejikpe nno mué, enee onu egekpu pueueé nohóhu mitin ewæ ihí ihá.

24 Farisien-ene idi nu lowo, enee nakan iyêni lô: Emi be ofu egekpu pueue nelí owu éni kpan ákân-mu bómucó éni bǎ eli ópon nué!

25 Enee Jesi nakan iyê nene lô: Owue Dafid læe akpan-eneé no onu ein-é li conu mbo cian nene be nuhón nowo neneé, ekéfu fiakingamíní mu e?

26 Heni-heni mué, ble ebi eti Abiatar li teyiyi pueue éni ine-eti pue, Dafid hó teyiyi-co te nutuni futufutu ní. Futufutu akpasua obué, bómucó alá be éni bǎ

kpan lefe ι, τειγιτ ρυεε εε, ενεε kan ονυ μυ βωμυε. Obu εεε, Dafid ί futufutuε, ενεε tu akpan-ενεε nε lεε ονυ ειη-ε φρε ι.

27 Jesi nê eti nakan ji lô: Ópon nυε Nyati tee, élimu éni bǎ etê kpan ι βεμυ; ábuka ι obue bǎ abuka kpan.

28 Obue, neyê lô: Kpan éni Wιε, ενεε te ópon nυε ι.

Mark 3

Κρισι ηνω éni bó ue éni woju

1 Jesi éni aave nahaa, ενεε a ho eyia-εω ηνω μυ ji. Λιρε μυε, βε κρισι ηνω éni bó ue φρε nó τε ιε,

2 ενεε akpan nakprâ Jesi βωε ubûon κρισι obu ópon nυε ιέ nátanî woju.

3 Ονυ μυ λιρεε, ενεε Jesi kan ye κρισιε lô: No wutu nye eti!

4 Ονυ egeε, ενεε nubutu akpan-ενεε nε λιρεε lô: Ópon nυε éni wojue, Iǎ Auleε te kan éni bǎ kpan ειι τε? O βε woju namu bǎ kpan ειι, naa un e? Íne nkuan bǎ nεcuní kpan, naa ála bǎ nalanî ei nuo e? Owue nubutu nενεε, kpan κωκω óbûamínι μυ.

5 Nεnu luboluwιε κρυη nενεε tuηη sen ιε remue, woju frû Jesi kprâ nενεε té bibe μυ tuηη βωε ubûan μυε, ενεε kan ye κρισιε lô: Tingε bó μυ! Κρισιε ιtingε βόε μυε, ενεε bóε jan-ηι.

6 Farisιεηη-εηε ιδι wojue σεε nυε, ενεε nya gbein βε Iǎ nενεε ιεε Erød éni ege ρυεε ειη na nεnyuní numuti ηujuní lô bǎ netê ηελινí ιέ nónyuní Jesi nówoní.

Akpan okpo-okpoε nεκρυ Jesi egeε éni woju

7 Ονυ egeε, Jesi ιεε ονυ egekpu ρυεε ειη já rire cú á ecijie numu τε, ενεε akpan okpo-okpo kprangbalε nya a henι τε. Akpan obuενεε κι εô ηυηε ηινí: Galile wutu lugbue, Jude wutu lugbue,

8 Jerusalem ebi τε, Idume wutu gbisi τε βωμυ, Jurden dige τε ιεε Tir ιεε Sidon ebιεε τε βωμυ. Henι-heni μυε, owuεεε φειη-ε Jesi ιι βε akpan ti ονυ amanιεε, tú nǎnι okpo-okpo nubokunî ειι λιρε.

9 Akpaan bubue ιωε remue, Jesi kán ye ónu egekpu ρυεε lô: ηυcuní di Iia ηνω nítênî ειι βωε alι akpan nofounι ho ιεéη ιε ιέ náya μυ nónyuku nâ nála κυκυμυε ιι Iuwι.

10 Henι-heni μυε, éni εωô ηυβυεηη Iu ρυεεε kprangbalε remue, akpan-εηε φειη-ε rire nekeε nokuni eti ικίη-ηι.

11 Akpan-ενεε bubo un-un nε μυε εκε, Iô ηιδινí Jesi nυε, βε bubεεεε eti nενεε oku wutu ονυ aka μυ βε ηεgbε ιkan lô: Efe filι Nyati éni Wι!

12 Λιπε μουε, βε Jesi atʻan nene lô: nɪdalamíní ɔnu rire woju gbein akpan nɪdɛdɛ an.

Ótɔpu pu ndio ewi aanuene éni éde woju

- 13 Jesi yá á lɪfe nno eti, enee ra akpan-enee nuɔɔfu éni bɔ ɔdɔn-nɪ riree i heni.
- 14 Λιπε μουε, enee nide nɔnu mu ndio ewi aanu éni nutu [lɪ ɔnu ótɔpu puene] lɛ ɔno lɛe ɔnu ein, eseji nótɔpu nene nâ nóboní Nyati Amanɪe.
- 15 ɔnu mu lɪpe, nutu nene ákura éni bɔ nebení angɪni bubɔene anya ɪ akpan mu frɛ.
- 16 Nene ndio ewi aanu, kɪ nɔnu íné: Simɔn ebi éni nutu íné lô Pɪe-ε,
- 17 Jak lɛe ɔnu makɪ Jan ebi éni lɪ Sebede ewiɛne nutu íné lô Buanerges éni ɔnu nuwan lɪ “akpan éni te fíní nyangbraɪn ekeε”,
- 18 Andre, Filip, Bartelemi, Matie, Toma, Jak, Tade, Simɔn ebi éni uwuwotu Juf-ene éni wojuε
- 19 lɛe Judas Iskariot ebi éni yapanɪ yeɪe.

Bubɔ Wɛɪn ngasi ódo éni woju

- 20 Jesi tha lukpomue, enee akpan i bokuni ei tɛ ji tuun ene lɛe ɔnu egekpu puene ein níhemíní bɔmuɔ éni bɔ nɪení mbo frɛ bɔbɔ.
- 21 Owu obuε neεε, Jesi ɔnu puene tí, enee nye a ɔnu ónyu mu ambe nakan-ní lô: íne mu epíní ambi kpe.
- 22 Λιπε μουε, auleyiye pueneε nɔ Jerusalem iε nakan lô: Belsebul lɪ obuε nɔni mu; ɔo angɪni bubɔene éni etei puε lɪ obuε nɔtɔni nibe angɪni bubɔene lɔɔ.
- 23 Jesi rá nene, enee ɔv nyandra mu nakan iyê nene lô: O βε mínî: Satan frɛ ibe ɔnu rire e?
- 24 Dɪkɪ: alɪ maɪ kɔ mu éni akpan ububuu mu nehe mine tɪn-ε, maɪ obuε, óbubu ɔεε yɔbubu.
- 25 ɔnu ba nno, alɪ lɔgban nno mu éni akpan nehe mine tɪn-ε, óbu ɔεε lɔgban obu yɔbu.
- 26 Alɪ Satan nehe ɔnu rire tɪn-ε, βε óbubu ɔεε nɔbubu ɔnu rire enɪni eteie yetiti ei.
- 27 Jesi nɔ eti nakan ji lô: Kpan kɔkɔ bɔ úkpu úhɔ kpan gbahru kɔ lɔgban ígbemíní ɔnu ɔbɔkan, alɪ néméminí mba nálá ɪ. Dɪkɪ: ɔni nɪmenɪ mbaa, enee gba nɔkpu nuɔɔfɔni ɔbɔkaan ɪ.
- 28 Makan miyê nefε nawre lô: woju un feɪn ebi éni kpan ɪl lɛe owu feɪn ebi éni kpan ɪkan uku Nyati ete, óɔv ófɔv nó.

29 Gba, aṣi ilu Bubu Wain lu obue nikan owu nuku ete eke, be oṣu ofu onó, nana obue nilu yodón-ni ete tṣun godoo.

30 Jesi nakan owu obu loo ambe akpan elefe nakan lo: bubu un lu obue nonu mu.

Jesi éni busu tasue éni woju

31 Jesi hoo unu lufe, enee eniyia lee onu makriene i nye ete gbein te tu kpan naranu.

32 Lufe mu, be akpan kpanbaloo no lugban te oku ei ereruni neti wojue neyiee, enee kpan ebi kan yeni lo: eniyia lee onu makriene ie no gbein te nobutuni.

33 Jesi tja ucu, enee ninu: Ebene lu emini yia, ebene lu emini makriene?

34 Enee gba nikpra akpan-enee rerunie tṣun buan-mu be nijau nene bo nakan lo: Emu yia lee makriene, ki nene!

35 Ee, kpan koo fein ebi éni ilu Nyati éni te ete wojue, be ene lu obue nilu emini makri, emini meyi lee emini yiaa no.

Mark 4

Wutu akpasua aanlaa éni woju

1 Jesi se ege a ecije numu te neyie woju ji. Lufe mu, enee akpan okpo-okpo nehi tṣun bo be bokuni ei neeme. Éni no loo, enee niya di lu nno mu nipi ete die ete be dedeku neeme eke nye ete die numu-numu.

2 Onu egee, enee gba nucu nyandra mu neyie owu kpanbaloo be onu mu lufe nakan iyé nene lo:

3 Kpani woju nno: mbotu pu nno nye a notu mitin ewi onu ejikpe mu.

4 Enu mitin ewe nowo nicen i nihaa, enee tuko ku atingbre be ruwaru i krukru fein i.

5 Elefe ku mbobu co, enee, éni lileki onó lufe anyá inee, li nila niyaní gbein.

6 Gba, éni lika éhé co amú nene wutu namu-namu remue, conu gbe numu kpan-ee, enee niheuni ei fein.

7 Elefe ku co saka-saka mu, enee dodu ba fre la mimfu nene be nuni, norun-mini ewi.

8 Enee elefe eke ku wutu namu ete lila ja nu ruru oloku be eseji run ewi: tuko run abruansan, tuko abruansen, tuko ya.

9 Jesi ukufue, enee nupu ete kan lo: Kpan obue la rti éni bo ete, be niti.

22 Diki: woju kòkò ónó éni un ei be bǒ ínya kpan ídt nu. Èe, asure mu woju kòkò ónó éni bǒ ínya kpan ídt an.

23 Kpan obuε la nti éni bǒ etiε, be niti!

24 Jesi nǒ eti nakan ji lǒ: Owu fεin-ε fetiníε, nyuní íne mu onu eti namu-namu. Diki: nefini lǒ fitê fitiníε, enεε Nyati yakprâ be yotu fidiní woju an tuun nǒtu fidiní an fukuní mu frε bǒbǒ.

25 Heni-heni muε, makan miyê nefε lǒ: kpan fεin-ε yonyu enini yakân onkuε, Nyati yotuni ji yoku mu. Ènεε, kpan fεin-ε bǒ únyu íkan-mu onkuε eke, luwíε frεε nεlε téε, Nyati yonyu yanyaku ei.

Nyati lǒ itê idi enini jumaá éni woju

26 Jesi nǒ eti nakan ji lǒ: Nyati ebi éni wojuε tê finí tǐn éni ótu eke.

27 Lǒ kpan ucu tǐn wí utuε, nala be ninye, nu nete mu be tǐn wíε nala inya gbein uru loku. Gba, lǒ itê isεε eke, núnyumu numu;

28 wutuε onobǒ, enεε uli tuun bǒbǒ be mbǒbǒ inya. Onu mu lipεε, tǐn wíε ula bǒbǒ rti inya gbein-ε, be gba anyaku, eseji ewi oku mu.

29 Udǒn bǒbǒ ikpεε, be obutu onu éce. Lipε muε, be mbǒtu puε εse ece fεin.

Senefe tǐn éni luwíε éni woju

30 Jesi nǒ eti ji lǒ: Nyati ebi éni wojuε, emi bǒ rǒcu rǒhunku e? Nyandra mu owu ofoní bǒ rǒcu rakan onu woju e?

31 Diki: tê finí senefe tǐn éni luwí eke. Kpraní: mitin ewiεne fεin ebi éni kpan utu wutu eti ébiε muε, ene li obuε nuno tikru tuun sen i.

32 Obu cε kpan ucu utu bǒbǒ ulaa, be +a enti oko miendi mitin-εne fεin. Lipε muε, be nágba ala onu olokulo tuun ruwaru onu kan onu ritεne mu frε bǒbǒ.

33 Jesi cú nyandra mu owu kprangbalǒ lǒbǒ eke neyiye akpan Nyati éni wojuε. Lipε muε, owu éni nǐkan be yoku nene i rire muε, ene cεε nikan.

34 Heni-heni muε, wojuεne fεin-ε neyiye dedekuε, nyandra mu bibi netê. Gba, bǒbǒ ntha hεhε muε, be nede fεin-ε nikaan aka nuku onu egekpu puεne.

Mraa Jesi teruε éni woju

35 Nu ba obu éni yomusε, enεε Jesi kan ye onu egekpu puεne lǒ: nutu níténí die nání ege tε,

36 enεε heni-heni mu onu egekpu puεne cuní di laa nuno muε mu be nuwoní dedekuε nlaní ei netení die nihaní. Aauε nahaníε, enεε akpan elefe frε de di laa be nokpu nεne.

- 37 Nahaní bɔɔ ɩɩɛ, ɛnɛɛ edifa lɔkɩlɔ pi dikpɛ bɛ mra nala utu mindi ubu uku liaa mu tɩɩn neyiku liaa frɛ bɔbɔ.
- 38 Lɩpɛ muɛ, bɛ Jesi ɛkɛ ekpɛn sumu lá bɛ liaa nsibi bɔmu neke munɔ. ɔnu egekpu pɩɛnɛ ɩdi owuɛ nɛsɛɛ nuɛ, ɛnɛɛ nowrûni ɩkan lɔ̂: Éyiye pu, uouɛ rehi ruhue ɔnu woju údofu?
- 39 Jesi inye ɛtɛ, ɛnɛɛ bɔru edifaa bɛ kan ye mraa lɔ̂: Rɛpu numu pi tiin! bɛ heni-heni mu edifaa tɛ ceiin có fɛɩn pi tiin.
- 40 ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ nobutu ɔnu egekpu pɩɛnɛ lɔ̂: ɛmi bɛ la nowo nɛfɛ e? O bɛ nɔfu tɛ yɔnɔmu ɛtɩ kɔ̂ naa?
- 41 Lɔ̂ ɔnu egekpu pɩɛnɛ di woju obu nuɛ, ɛnɛɛ la nowo nɛnɛ lɔkɩlɔ bɛ nakan-ní nɛnɛ bibi mu lɔ̂: ɔfɔni kpan tasɩ nɔ̂? Dɩki: edifa lɛɛ eciji frɛ bɔbɔ ɩfɛlɩni.

Mark 5

Kpan nno ɛni bubɔ rukɩɔ kpangbalɔ nɔ muɛ ɛni woju

- 1 Jesi nɔ̂ ɛtɩ á tɩɩn kú Jerasenɩ ɛni wutu lugbuɛ ɛtɩ tɛ lɛɛ ɔnu egekpu pɩɛnɛ ɛɩn.
- 2 ɛnɩni di liaa muɛ nunɔ nɔru wutuɛ, ɛnɛɛ kpɩsi nno ɛni bubɔ rukɩɔ nɔ muɛ nɔ sanko mu tɛ nehi có nunɔ lɩpɛ.
- 3 Kpɩsi obuɛ, ɛnɩni có nunɔɔ, ɛnɛɛ ɩ sanko mu lɩpɛ. ɛnɩni lɔ̂ nunɔɔ, kpan kɔkɔ úkpu ímemíni mba frɛ bɔbɔ.
- 4 Nu dɔunɩɔ muɛ, kpɔɔn nuboní lɛɛ ngbraka nukuníɛ, nunyu fɛɩn nububuu ei; kpan kɔkɔ úkɔpumíni únyumíni ítemu ei có nno.
- 5 You lɛɛ ningbe, nɛsɛ lubomɔɔɛnɛ agbra lɛɛ ɩfɛɛnɛ ɛtɩ bɛ nalɩlav lubuo, eseji nede mbobu nususunru rire.
- 6 Lɔ̂ nɩdi Jesi nu baa tɛɛ, ɛnɛɛ niye ne tɩɩn bɔɔ bɛ ni nuku ɔnu anti lɩpɛ bɛ nɩpi nɩpɔtu munu ei,
- 7 nɛgbɛ nɩkan lɔ̂: Jesi, ɛfɛ ɛbi ɛni filɩ Nyatɩ nɔ woju-woju fɛɩn íne ɛtɩ ɛni Wɩɛ, ɛmi woju? Nyati ɛni íne muɛ, makan miyêfu dedĩmu gbɛ, mɔgugɔfu.
- 8 ɔbɔɔ tu bɛ kpɩsɩɛ kan ɩɔɔ, ɛnɛɛ ɩ fíní: Jesi akan eyě bubɔɔ lɔ̂ nunɔ kpɩsɩɛ mu nínyá ɩ.
- 9 Lɩpɛ muɛ, Jesi bútoni lɔ̂: Lɔ̂ nitê nɩrafíni? ɛnɛɛ níni ɩraní “Mrumru” ambe nububuení.
- 10 ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ nata ɩka ɩ nɩgugɔ Jesi ɩɛ́ íbe nɛnɛ wutu lugbuɛ ɛtɩ.
- 11 Lɩpɛ muɛ, bɛ có nunɔnɩɛ ɛni anti ɩwɩɛ, ngbrogɔ kpangbalɔ nó ɩfɛ nno ɛtɩ nɛhi mbo.
- 12 ɛnɛɛ bubɔ un-un-ɛɛnɛ nɔgugɔ Jesi ɩkan lɔ̂: Tu ɛɛ rá rúhɔ ngbrogɔɛnɛ mu.

- 13 Heni-heni mu Jesi lá bɔmɔcɔ ɪ, enɛɛ bubɔ un-un-enɛ nya ɪ kpɪsɪɛ mu a ho ngbrogɔɛnɛ mu nɔ kukumɛ ɛti kpukpɔbu ku ecijie dikpɛ u fɛin. Ngbrogɔɛnɛ uɛ, naha akpi aanɛnɛ lɔɔ.
- 14 Akpan-enɛɛ nakprâ ngbrogɔɛnɛ ɛtiɛ idi nu lɔɔ, enɛɛ ye ne a ebi lɛɛ mpɛɛnɛ mu bo ɔnu amanɛ. Akpan iti amanɛ obuɛ, enɛɛ nehi ɪkprâ wojue sɛɛ.
- 15 Nɪnyaní cɔ̄ Jesi nɔ lɪpɛɛ, enɛɛ nidiní kpɪsɪ ebi ɛni angɪni bubɔ mɪmɪmɪɛ nɔ mu nya ɪ nu ɛni pi ete tiinlɔ, tralɛ nɔ rɪre, eseji munu mu frɛ ku ei wɛinlɔ bɛ la pi nɛnɛ nuhun.
- 16 Lɪpɛ mɪɛ, enɛɛ akpaan-enɛɛ nɔ wojue nuwaan de lɔ̄ te ɪ bɛ kpɪsɪɛ bubɔ lɛɛ wojue he ngbrogɔɛnɛɛ fɛin aka ku nɛnɛ.
- 17 Nitiní lɔɔ, enɛɛ nɔgugɔnɪ Jesi ɛni bɔ̄ anya ɪ nɔnu wutu lugbue ɛti.
- 18 Jesi ɛni di ɪa mɪɛ se ege naya lɛ̄ +aa, enɛɛ kpɪsɪ ebi ɛni angɪni bubɔ nɔ mu nya ɪ nɔgugɔni ɛni bɔ̄ ɔtɔni n+a lɛɛ ɔnu ɛin.
- 19 Jesi ɛkprɪmɪ ɛti, enɛɛ nana nakan iyêni lɔ̄: Se ege a lukpomu he ɛfini pɛnɛ lɛ̄ fákan woju lɔku obuɛ Nyɔniɛ tukufu lɛdu ɪ tufuɛ fóku nɛnɛ.
- 20 Heni-heni muɛ, kpɪsɪɛ sê ege, enɛɛ bo wojue Jesi ɪ tunɛ ɛni amanɛ sɛ Ebi Ndiɔɔ ɛni wutu lugbue tɛ neeme. Lɪpɛ mɪɛ, woju á akpan fɛin íne mu lɔkulɔ.

Jairus wɛ lɛɛ yi ebi ɛni mbuo ukuɛ ɛni woju

- 21 Jesi cú di ɪtaa, enɛɛ se ege te die. Lɔ̄ niti ei bɛ nuɪ wutuɛ, enɛɛ akpan okpo-okpo i lɪpɛ nyinye ɛti die numu.
- 22 Lɪpɛ mɪɛ, enɛɛ eyia-cɔ̄ ine-ɛti pu nɔɔ ɛni nɪraní Jairus-ɛ i lɪpɛ ɪɛ. Nɪdi Jesi nuɛ, enɛɛ nuku ɔkɔn ɪ ɔnu anti
- 23 bɛ nuɔu kpɪtu mu nɔgugɔni nɪkan lɔ̄: Dɪki: ɔmu wɪ yi luwɛ lufan nɔnyu tuɪn uo owu. Mɔgugɔfu, i tanɪ bɔ̄ ɛti lɛ̄ nɔbɔɔ nɔnɔ nkuan.
- 24 Nɪkan lɔɔ, enɛɛ henɪ-henɪ mu Jesi cu atingbre bɛ nahaní. Aaɛ nahaníɛ, enɛɛ akpan mɪmɪmɪlɔ frɛ nye nɔkɔni tuɪn nofouni ho frɛ bɔbɔ.
- 25 Lɪpɛ mɪɛ, bɛ yi nɔɔ ɛni mbuo uku bie mu tuɪn ɪ mulu ndiɔ ɛwi aanu neemeɛ frɛ nó mu lɪpɛ ɪɛ.
- 26 Yi obuɛ, néɛɛ rukpali pu kɔrangbalɔ ɔnku nédi gbɛ nɔbubu ɛniɪ ɔbɔkan neeme i. Obu cɛ néhé hola kɔkɔ, nana lɛ̄ lɛɛ nɔru lɔku uku mu.
- 27 ɛni ɔwɔ̄ niti Jesi ínɛɛ remuɛ, enɛɛ henɪ-henɪ mu nɪpi akpan agbra nigbe na tuɪn nɪɛni ege bɔmu nɪkɪn-nɪ tralɛ.
- 28 Cɔni nahaa, nakan ɔnu nuhun tɛ lɔ̄: Alɪ mukpu mikɪn ɔnu tralɛɛ cɛɛ, bɛ mɔ̄bɔɔ.

- 29 Heni-heni mu níkîh-ε, ενεε lí mbuoε ce re rirenιε mu duni nyuku be nunyu numu lô: onu lue +a cobi.
- 30 Lipε líε, Jesi nyû numu lô: mbasi ononi mu anya, ενεε nudu nunyuku akpan ερηhιn lipε nobutu kpan εbi ένι kιn onu tralεε.
- 31 Lipε muε, ενεε onu egekpu pueνε nakan lô: Ofobo fedι nu ένι akpan nofoufu ho brebe obu lω, lε' gba fojuju kpan εbi ένι kιnfu?
- 32 Obu cεε, Jesi nala nu ei dedekue rerunιε εti ujuju kpan deiin-ε li wojue.
- 33 Lipε muε, ένι yi obu di wojue σε onu rireε aan, nισε nuku okpon ι onu anti be la te mu lεε riretita mu nιkan neeme niyeni.
- 34 Onu egeε, ενεε Jesi kan yeni lô: Omu wi namu, tée fucu fitemu ετιε, otu fôcu ofu íne nkuan. Fôbuo! Nye εti a ofu aau ένι no teyo mu.
- 35 Jesi nakan owu y+ala numuti ei, ενεε akpan kô i nakan iyê eyia-co ine-εti pue lô: nidedĩ Éyiye pue gbre ji, co owô wιε uo.
- 36 Jesi été nene su, ενεε nana nakan iyê kpιsιε lô: La nudowofu; ofu té nunomu εti cε.
- 37 Lipε muε, Jesi ékprĩmu ένι bô kpan lefe kocko okponi, ενεε nide Pιε, Jak lεε onu makpi Jan cε be nahaní.
- 38 Nukuní eyia-co ine-εti pue ένι lukpomu tεε, ενεε Jesi di nu ένι có naja, akpan notu mutu ila howe.
- 39 Nuho tεε, ενεε nakan niyê nene lô: Emi be fctuní mutu fuwu fubôan-ní lω e? Wιε úomu; munô neke.
- 40 Nιkan lω, ενεε nefuenî. Onu mu lipεε, ενεε ninyaku nene fein gbein be nucu wιε onu bô, eniyia lεε akpan-ενεε i lεε onu ein-ε ce nuhóni cô wιε no tε.
- 41 Lipε muε, nunyu wιε bó, ενεε nιkan niyeni lô: Talita kumi! onu nuwaan li: “Yi luwi, makan miyêfu, no wutu nye εti!”
- 42 Nιkan lω, ενεε lí wιε no wutu waka nye εti nenyinye ιεε be woju a akpan fein-ε no lipεε íne mu lokulo. (Wi obuε, níkân mulu ndio εwi aanu.)
- 43 Onu egeε, Jesi blân akpaan-ενεε kpunkpulo lô: nidakan-míní woju obu nideyémíní kpan lefe kocko, ενεε gba nιkan niye wιε ένι pueνε lô nutuní wιε mbo í.

Mark 6

Nasaret ebi pueνε ένι woju

- 1 Jesi nó lipε nyá ι, ενεε, ενεε lεε onu egekpu pueνε ein naní wutu lugbue nudon nuru lokue εti tε.

² Ἐνι νυνο τε βε ku όρον νυε, ενεε na eyia-co τε neyiye woju. Λιπε μυε, akpan mrumruve no λιπε netie, woju srân nene munu mu, ενεε nakan lô: O βε lô te li βε nidi woju obuene fein an? Ebî tuni rice obu βε eseji nokpu nli akprua obuene fre e?

³ Ενε obuε, in tinhai pu ebi êni li Mari wi βε onu makpiene li Jak, Jos, Jud læ Simwōn e? Onu meyiene fre, in boyo mu runo êbi e? Owu obuene fein-e noruni egeε remue, nókpú nócúmíní te nétêmíní Jesi eti.

⁴ Λιπε μυε, ενεε Jesi nakan iyê nene lô: Heni-heni μυε, Nyati numuti-eti pu fein-ε no, onobō onu ebi, onu busu læ onu lugban pueneε, ενεε úbumíní kpan.

⁵ Jesi ókpú élí akprua ányá ine onu ebi obu mu τε. Obu cεε nliε, ενεε li akpan alabu kǎ cεε nita bó íne mu nubwōn.

⁶ Akpan obuene êni téε ócú étêmíní etiε, tú woju srân-ni munu mu lokulo.

Akpan ndio ewi aanuene êni ótōpu woju

Jesi á neεε ebi-ebiene mu iyie akpan woju.

⁷ Λιπε μυε, nira onu akpan ndio ewi aanu ebiene nitite nene aanu-aanu, ενεε nutu nene bōmucō bubō un-un-ene eti βε nutōpu nene.

⁸ Nenini aau μυε, ενεε notu nene fō nikan lô: Aauε fihanie, dōcumíní obo kōkō. Dōcumíní mbo læ ekpre, dōcumíní sika fre dak+an-míní onku. Cuní kpama cε.

⁹ Ngbabua obu cεε no nefε likaa nudon lo, dōcumíní trale lefe fre.

¹⁰ Có kōkō fīha fukuní bōo lugban kǎ isike nefεε, βε don-ní λιπε tuun bōo lǎ oku νυε fūnōnί λιπε finyaní ei fihanie.

¹¹ Ali fīha fukuní có kǎ βε kpan ésíkemu nefε, eseji ékprīmu amanieε fūbonie ócúε, βε kikeuní mǎpυε no nefε likaa ku nene ι nyaní ei λιπε aní. Obuε, ενεε yeyê lô: Nyati êni tebibeε nó nene etiε nǎ.

¹² Heni-heni mu onu akpan ndio ewi aanuε á, ενεε neεε ubo Nyati amanieε uku akpan utu nunyokuní lubolowi mu.

¹³ Λιπε μυε, βε nebení angunι bubō kprangbalō inya ι akpan mu, eseji nokuní lu pueneε míné íne mu nubwōn-ní nene fre.

Jan Batis êni ówoε nuwonie êni woju

¹⁴ Nu obuene μυε, Erōd tí owueneε neεε êni amanie. Heni-heni mu Jesi íné nanya tuun isēh ι. Onu mu λιπεε, akpan nakan lô: yeli βε Jan Batis li obuε onō lu uou mu enye, obu remu nokpu nli akprua lo nǎ.

¹⁵ Elefe níní yeli Nyati êni numuti-eti pu Eli, ενεε elefe fre níní yeli βε Nyati numuti-eti pu lefe nno êni kura fíní ambiene eke.

16 Erɔd iti owue neseɛ, enee ene eke nakan lɔ̄: yeli be Jan ebi ɛni nutu nicení íne íe li obuɛ ɔno lu uou mu enye.

17-18 Heni-heni mue, Erɔd li obuɛ tu nuwoní Jan. Enee ki lɔ̄ te se: Erɔd cú ɔnu makpi Filip yi ebi ɛni niraní Erodiad-ɛ hón. Lɔ̄ Jan ti lɔ̄, enee kan yeni lɔ̄: áfátamu ɛni bɔ̄ nakpa ɔnu makpi yi nɔcu. Obu ɛni íne mue, enee nutu akpan a nyu Jan me mba la sibikan mu.

19 Owue Jan kaan tú Erodiad féni lɔkulo tuun nɔjuju ɛni bɔ̄ ɔtu nowoní, enee néhé ɔnu mu bɔmucɔ

20 ambe Erɔd ɔɔbo iye Jan lɔkulo. Heni-heni mue, nidi an lɔ̄: Jan lí sese pu, eseji lí Nyati ɛni kpan frɛ. Ɛni nɔ lɔ̄, nútɔ bɔmucɔ ɛni bɔ̄ kpan elini un. Obu cɛɛ Jan ɛni owukan lubuoɛ idíni gbree, ijanu nu ɛni bɔ̄ neti.

21 Udôn bɔ̄ uku nu ebi ɛni Erɔd li ɔnu ɔruɔ fet-ɛ, enee mbuafue lɔkulo nya Erodiad anti ɛni bɔ̄ ɔtu nowoní Jan. Nu ba obuɛ, be Erɔd ala table lɔkulo ara ɔnu bɔ-ɛti pueɛ, ɔnu tɛn uɔun pu ɛni ine-ɛti pueɛne læ Galile wutu lugbue ɛti ɛni ɔlɔkueɛne.

22 Fet obu nuwaan, enee Erodiad ɛni wɛ yere luwɛ nya bu eji be Erɔd læ akpan feɛn-ɛ nehi mbo lɔpɛe yɔfu tuun sen i. Lɔpɛ mue, íne yá gbrengbie lɔkulo kán yê yere luwɛ lɔ̄: Butumu ɔbo kɔkɔ fuyɔfue, môtufu!

23 Nɛkan lɔ̄, enee nita yesin nutu yi luwɛ lɔ̄: Diki: ɔbo kɔkɔ ɛni fûbutumue, nidelu wutu lugbue mite íe ɛni gbisi frɛ bɔbɔ, môtufu.

24 Yi luwɛ iti lɔ̄, enee a he eniyia nobutuni ɔbo tasue bɔ̄ nobutue, enee eniyia nínî: Kan yeni nícé Jan Batis íne i nútúfu.

25 Lɔpɛ mue, enee faafa yi luwɛ a he gbrengbie be kan yeni lɔ̄: Mɔyɔfu ɛni bɔ̄ gbracɛɛ obu fɔtu nɔcuní Jan Batis íne nalaní ɔbo gbadaalo mu nesimíni.

26 Gbrengbie iti lɔ̄, enee rire grɔ neeme. Obu cɛ, yesin-ɛ nita be anuan-ene feɛn tie remue, nókprú nókprúmɔ owue yi luwɛ butue i.

27 Lɔpɛ mu líe, nutɔpu akpan-eneɛ isisan-nie ɛni nno ɛni bɔ̄ a ece Jan Batis íne i esini, enee heniheni mu kpan ebi a sibikan mu te ce Jan íne i

28 cu la ɔbo gbadaalo mu si yi luwɛ, be ene frɛ cu han eniyia.

29 Jan egekpu pueɛne iti owue see, enee a cu ɔnu kɔdɔgɔ a li.

Akpan akpi eeneɛ Jesi tu mbo íe ɛni woju

30 Cɔnti Jesi ɛni ɔtɔpu pu ebienɛ se ege íe, enee nisi niyianî rire nidení cɔ̄ naní te ɛni owuene feɛn-ɛ nilní læ wojuene feɛn-ɛ niyiyeníe aka nukuní.

31 Ɔnu egee, enee Jesi kan ye nene lɔ̄: nutu nijání rire núcú naní có hehe mu læ nɔpɔn-ní luwi. Ɔbɔ tu nɛkan lɔ̄, enee li fíní, cɔ̄ nunɔnɔ lɔpɛe, akpan nabûan mu

tuun ɪsɛ̃n ɪ: elefe nehi be elefe naha, tuun níhemíní bɔmɔcɔ éni bɔ̃ nɪɛní mbo fre bɔbɔ.

32 Lɪpe mɪe, eneɛ heni-heni mu nɔcuní di lɪa nɪnyaní ei lɪpe be nahaní cɔ̃ hehe mu.

33 Lɔ̃ nɔnɔní di eti nahaníe, eneɛ akpan kɪpangbalɔ nyu cɔ̃ nahaníe numu be nɔ ebienɛ fɛɪn mu nya ye ne ti cɔ̃ a tɛ.

34 Jesi ɪha iti ei bɔɔ nɔnɔ di lɪaa mu uru wutuɛ, eneɛ di akpan mɪmɪmɪe i ku lɪpe nu be té buant ei ɪkɔlɔ. Heni-heni mɪe, nɛtɛ̃ní fíní ngbɔnyɔ éni ákân-mu akpra-eti pu eke. Éni nɔ ɪɔɔ, nɪja owukan lubuo nɔcɔ, eneɛ neyiye nene woju kɪpangbalɔ.

35 Gba, cɔ̃ni nu a antɛ, eneɛ ɔnu egekpu pɪene jɔ bɔfunt nakan iyêni ɪɔ̃: Cɔ̃ runɔ ébie, ɔbɔ kɔkɔ ɔnɔ, eseji nu fre +a esɛ̃n ɪ.

36 La dedekue ɪ á mpu ɪe ebi ewɪeneɛ nɔ rɪre-rɪreɛ mu júju ɔbɔ pá í.

37 Eneɛ Jesi kan ye nene ɪɔ̃: Nefe nɔfɔbɔ tuní nene mbo níní! Nɪkan ɪɔɔ, eneɛ nene nakan-ní ɪɔ̃: Fíní emi? Dɪki: alɪ ríní rapa mbo tuun bɔɔ ɪɛ̃ ɔhun nene mɪmɪmɪ obu nɪɛníe, yobutu sika ɪkɔlɔ!

38 Nɪkan-ní ɪɔɔ, eneɛ Jesi butu nene ɪɔ̃: Be futufutu alabu nɔ nefe lɪpe? A kpra dɪkɪní! Nɪkɪrâníe, eneɛ níní futufutu eene nɔnɔ lɪpe ɪe sie aanu ɛɪn.

39 Lɪpe mɪe, Jesi kán yê nene ɪɔ̃: nutuní akpan-ene fɛɪn búbuu mu okpo-okpo pí ete munɔɔ eti

40 be heni-heni mu akpan-ene bubuu mu abruanu-abruanu ɪe ya-ya pipi ete.

41 ɔnu egeɛ, Jesi dé futufutu eeneɛ ɪe sie aanuɛ, eneɛ han munu enti la Nyati bia be gba nyu futufutueneɛ bubuu ei de tu ɔnu egekpu pɪene cɪcan bɔɔ uwu, be tu nidení sieeneɛ fre nɪcɪcan-ní.

42 Akpan fɛɪn í mboɔ tuun luwu í,

43 eneɛ egekpu pɪeneɛ se dide futufutu ɪe sieɛ kɔpu neneɛ ku tepe mu tuun yiku tepe ndɔ̃ ewɪ aanu.

44 Akpan ekpɪst cɛɛ ɪ mbo obuɛ, nukuní akpɪ eene.

Ecijie Jesi tɪtaa éni woju

45 Lɔ̃ akpan ɪ mboɔ bɔɔ be wue, eneɛ ɪɪ Jesi nyu ɔnu egekpu pɪene se ege ya di lɪaa mu nete die ɪti cɔ̃ ɪha Betsaida ebi gbisi tɛ bɔmu ukpɔn-nɪ, be ene nudɔn lɪpe nɔtu akpaan-ene ɪcɛ̃n ɪ ɪha.

46 Nɪlɪ ɪɔɔ bɔɔ uwuɛ, eneɛ nɪya na ɪfɛɛ íne mu tɛ nɔgugɔ Nyati.

47 Cɔ̃ni nu pɪ ruwa mɪe, be di lɪaa ɔwɔ̃ a bɔɔ nɔ ecijie ɛɛɛhun tɛ, eneɛ Jesi ɔnu ɪefe cɛ nɔ ɪfɛɛ eti tɛ.

48 Ɔdǎn bɔɔ ɪha anti Jesi ɪla nuɛ, ɛnɛɛ di nu lɔ: aavɛ ɔnu egekpu pɛnɛ nahaa, nedi gbɛ dilu mu tuun ɪɛn ɪ ambɛ lufan agbatu nɛnɛ muɔu noɔo ɪyaku nɛnɛ ɛɪn kpunkpulo. Ɛni nɔ lɔɔ, ɔɔni nu naca ihie, ɛnɛɛ natita die niha tuun bɔɔ bɛ na nɪnya nɔnu rirɛ tɛ.

49 Ɔnu egekpu pɛnɛ ɪdi nu ɛni kpan natita ecijie lɔɔ, ɛnɛɛ nɛnɛ ɛkɛ nini ɔbɔbi, bɛ nalklavni lubuo.

50 Heni-heni muɛ, nɛnɛ fɛɪn, nɔnu nuɔɔwi nɔni ɛti ɛni nehie, ɛnɛɛ la nowo nɛnɛ. Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi rɪraru owu kan lɔ: Piní tiin, ɛmɛ ɔmɔbɔ. La nudowo nɛfɛ!

51 Ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ niya ɪtaa mu nihe nɛnɛ bɛ ɪ edifaa ce re ceiiin. Lɪpɛ muɛ, woju á ɔnu egekpu pɛnɛ fɛɪn ɪne mu.

52 Heni-heni muɛ, lubolowi ɔkpuɔn nɛnɛ, nɔnyɔmíni akprua wojuɛ nuɔu futufutuɛ nilie ɛni nuwan nuɔu frɛ.

Lu pɛnɛɛ bɔɔ Jenesarɛt wutuɛ ɛtiɛ ɛni woju

53 Jesi ɪɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛɛ ɛɪn nɔ ɛti á tuun bɔɔ bɛ te die nya Jenesarɛt ɛni wutu gbisie ɛti tɛ.

54 Nɛnɪni di ɪtaa mu ɔɛɛ nuɔɔ nɔruni wutuɛ, ɛnɛɛ ɪ akpan di Jesi an.

55 Lɪpɛ muɛ, ɔ fɛɪn ɔɛɛ nitini lɔ nâ nɔkuɛ, bɛ nɛɛni lugbu tɛ neeme niɔani lu pɛnɛ nisiní.

56 Heni-heni muɛ, ɔ kɔkɔ fɛɪn-ɛ niɔyaa, niɔɛɪ ebi titi o, ɔɔku o, mpɛnɛ mu o, bɛ akpan nede lu pɛnɛɛ ɪnyaku ngbarɛɛnɛ ɛti ugugɔni ɛni bɔ nala nɛnɛ ɪ nekín-ní, botu niɔɛɪ ɔnu tralɛ nuɔɔtiɛ ce frɛ bɔbɔ. Lɪpɛ muɛ, lu pu fɛɪn-ɛ ɪkín-ni lɔɔ, bɛ ɔbɔɔ.

Mark 7

Farisɛn-ɛnɛ ɪɛɛ nɔnu bɔnda wojuɛnɛ ɛni woju

1 Ɔɔni Jesi hɔɔɔ uɔɔ Jenesarɛt tɛɛ, ɛnɛɛ Farisɛn ɪɛɛ auleyiye pɛnɛɛ ɛbi ɛni nɔ Jerusalem ɪɛ i heni.

2 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ niteni té niɔni nu lɔ: ɔnu egekpu pɛnɛɛ elefe úɔu nanaɛnɛ bɔnda wojuɛ ɛti úyuyumu bɔ ɪ kraa ɪɛ ɪɛ mɔɔ.

3 Heni-heni mu Farisɛn ɪɛɛ Juf ambiɛnɛ fɛɪn ɛniɛ, nanaɛnɛ bɔnda wojuɛ ɔdǎn nɛnɛ mu kpunkpulo. Ɛni nɔ lɔɔ, kraa mu ɛni niɔɔmíni ɛti niɔyuyumíni bɔ ɪ tuun yɔnu nɛnɛ bɔɔɪkpa muɛ, nihiɛmíni mɔɔ.

4 Alɪ nuɔɔni owuyɪɪ-ɔ tɛ nihinie, nuɔyuyuni bɔ ɪ lɔɔ ɛkɛ kraa bɛ gba niɛni mɔɔ. Eɛɛɪ niɔkán-ni bɔnda owu elefe ji ɛni ɔɔn nɛnɛ mu niɔni ɛni ɪ fíni nɛnɪni lɔ niɛ nuɔyuyuni nɔnu kpɔku, kule, kpokpo [ɪɛɛ piɛnɪapɛnɛ] ɪɛ.

- 5 Lô Farisîen læ auleyiye pu obuene di Jesi egekpu ruene nu lɔɔ, enee nubutuní Jesi lô: Lɔ pi be ɔfu egekpu ruene íni ei nanaene bɔnda wojuene eti úyuyumu bɔ t kraa lɛ̃ tɛ mbo?
- 6 Nubutuní lɔɔ, enee Jesi nakan iyê nene lô: Nefe numuti aanu-aanu pu obuene, nefini woju ebi éni Nyati ye Esai kaan, ɔnu ɔ wɛɛnɔ. Enee ki lô nikan: Akpan obuene, numuti mu nɔwɔkumíni, nɔnu téɛ eke ónómu eti kɔkɔ.
- 7 Emuni ósue níni nɔsumíniɛ, fun netení! Diki: nenini owue niyiyení mine ninini ei eti, lí kpan ɔnɔbɔ éniɛ tite; élimu emiɛ bemu.
- 8 Akpasua obuɛ fɛliníɛ, Nyati éni wojuene nobutu éni bɔ̃ fɛliníɛ li obuɛ fɛpɛ fiseɓuní hehe mu, enee nanaene bɔnda wojuene eke anya munu nɔfu anti fɛniní ei eti.
- 9 Jesi íkan lɔɔ, enee nu eti ji lô: Fɔkuraní tasu! Fórɔkuní nanaene éni bɔnda wojuene eti lɛ̃ fíkpramíní Nyati éni wojuene nobutuɛ ji.
- 10 Kpraní: Mois kán nimime nilaní ei lô: Ɔfu nu niyi ɔfu bô læ efiyia! Enee eseji nikan lô: Kpan fɛin-ɛ yobo sansan yoku ɔnu bô, eniyia eti, be nuwoní!
- 11 Enee gba nefe fakan-ní lô: alí kpan kɔ̃ íkan iyê ɔnu bô, eniyia lô: ɔbɔ bɔ̃ nɔcu nabukaní muɛ lí kɔrbaan (ɔnu nuwaan li fíní ɔbɔ éni nucu nite Nyati ei),
- 12 be enee wue. Akpasua obuɛ fɛliníɛ, in bɔmucɔ li obuɛ fɔtuní akpan lɛ̃ nɔnu nu íyi nɔnu bô læ neniya e?
- 13 Ɔnu mu lɛpɛ, fɔnyuní Nyati éni owukan lubuoɛ fɔwrôní ei futuní nefini bɔnda wojuene udôn akpan mu iní ei eti. Enee fíkân-ní bɔnda woju elefe-elefe ji éni te fíní obu eke frɛ.

Obuɛ utu kpan uli rukɔɔ puɛ éni woju

- 14 Jesi ula numuti eiɛ, enee nyepu lubuo eti nakan iyê akpan neeme lô: Nefe fɛin, tení rtti ei lɛ̃ fétiní!
- 15 Ɔbɔ fɛin-ɛ íha kpan nuhun-ɛ, kɔkɔ úkpu útumíni níli rukɔɔ pu. Woju un-eneɛ unɔni nuhun inyaa nana, enee isipuni obu ein.
- [16 Kpan obuɛ la rtti éni bɔ̃ etiɛ, be niti!]
- 17 Jesi ula numuti ei bɔɔ íja rire ucu íha lukpomue, enee ɔnu egekpu ruene a heni be nobutuni éni bɔ̃ nede rukɔɔ éni wojuɛ níkaan aka noku nene.
- 18 Lɛpɛ muɛ, enee Jesi nakan iyê nene lô: O be nefe frɛ, rɛɛ kɔkɔ ónó nefe ine mu e? Fédímíní an lô: ɔbɔ fɛin-ɛ íha kpan nuhun-ɛ, kɔkɔ úkpu útumíni rukɔɔ e?
- 19 Heni-heni muɛ, obuɛ íhaní nuhun-ɛ, élimu lubolowi mu tɛ íhâmu bemu; kpentí mu íha bɔɔ ulɛ be gba nâ nónu nála kɛpɛ ligbeti tɛ. Owu obuɛ Jesi nakan ébiɛ, neyê lô: mbo-mbo fɛin-ɛ nɔɔ, kɔkɔ útú kpan rukɔɔ Nyati anti.

20 Jesi n̄ etl nakan ji l̄: Obue utu kpan ul rukuo puε, eneε l woju un-ε unonl nuhun te inyaa.

21 Heni-heni mue, kpan nuhun te, tasu mu be onu lubolowi mu tee, eneε woju un fei unon inya. Eε, te l obue runyo woju, in'in, kpanwo,

22 wrakabo, sika kpohru, te un, dufre iεu, mramrali, nunuwi lebe, kpan inε obubuei, rirenyaku lε nyombu woju εl unon inya.

23 Owu un-un obuene fei-ε, kpan lubolowi mu te l obue unon inya be utunl nil rukuo pu.

Yi nno εni εl Juf-ε εni woju

24 Jesi unon lpe inya iε, eneε a ebie niranl Tir-ε εni wutu gbisi te bomu. L̄ nuku tee, eneε na nigberu kpan nno εni te be n̄yofumu εni b̄ kpan edl an l̄: nunon lpe. Obu fre bobu, akpan dl an.

25 Heni-heni mue, yi nno εni kan wl yi lwi nno εni bubu rukuo no mue tl l̄ nunon lpe, eneε l̄ i heni ku okron l onu anti.

26 Yi obue, nel Juf yi; Siri maie εni wutu lugbue niranl Fenisie etl nunonl. L̄ nunon Jesi anti lpee, eneε n̄ogugonl εni b̄ nebe angini bubu no onu wle mue anya l,

27 be Jesi cu nyandra mu kan yeni l̄: Tu ewiene l lwi l p̄p̄eni. Diki: afatamu εni b̄ m̄wo ewiene εni mbu b̄ iεe moku adua ewl.

28 Nikan lu, eneε yie ja cu nakan l̄: Nyonl, adua ewiene fre idide mbu ewiene nehl εni obue uku ei wutue thl lε!

29 Lpe mue, eneε Jesi ninl: A lukpomu! Owu obue fikaan εni ine mue, angini bubu no ofu wle mue anya l.

30 Yie tha uku lukpomue, be heni-heni mu onu wle la be tiinlu onu pien-ε etl, angini bubu anya l onu mu.

Rititebu pu nno εni ob̄on woju

31 Jesi no Tir εni wutu lugbu ebl etl nyal l, eneε se Sidon ebi bomu se ege l te mu wutu lugbue niranl Ebi Ndiu etl naha Galile ecijie rire bomu.

32 Cotie nahaa, eneε akpan k̄ cu rititebu pu nno εni idl owururaru namu-namue fre sini be n̄ogugonl εni b̄ natani b̄ etl nob̄on-nl.

33 Lpe mue, Jesi cu kpise al hεhε mu la dedekue l, eneε de bowl aanu cucunl rti mu. Onu egeε, eneε nufu mututu b̄ be nucu nikikun-nl inε.

34 Onu mu lpee, eneε nihan munu entl nubun ho nla be gba nikan niye kpise l̄: Efata! onu nuwaan l "Fifin-nl ei!"

35 Níkan lɔɔ, ɛnɛɛ lɛ kɔsɛ rɪtɪ fɪfɪn eɪ netɪ owu bɛ íné frɛ kɔabunɪ eɪ narɪraru owu namu-namu.

36 Owu obuɛ Jesi lɛ, nɪblân akpan-ɛnɛɛ nɔ lɪpɛɛ lɔ: nɪdakan nideyɛmíní kpan lefe kɔkɔ. Obu ɔɛ nablân nɛnɛ lɔɔ, bɛ nana nakan nɪsɛnɪ.

37 Owu obuɛ sɛɛ, tú woju á akpan íne mu lɔkulo nakan lɔ: Kpan obuɛ, nɪlɪ woju fɛɪn ɪja nu! Dɪkɪ: nutu rɪttɛbu pɔɛnɛ itɪ owu, esɛjɪ amuna pɔɛnɛ frɛ ɪrɪraru owu!

Mark 8

Akpan akɪ aanlaa Jesi tu mbo ɛ éni woju

1 Nu nɔɔ éni Jesi nɔ atɪngbre ɛtɪ nahaa, ɛnɛɛ dedeku lɔkulo jɪ i heni. Nɪdɪ nu éni nákân-míní ɔbo kɔkɔ éni bɔ nɪɛnɪɛ, ɛnɛɛ nɪra ɔnu egekpu pɔɛnɛ bɛ nakan nɪyɛ nɛnɛ lɔ:

2 Lɛdu nowomu tɔun ɪsɛn ɪ éni ɛ munuwɪ ɛɛntɪ neeme éni akpan obuɛnɛ nɔ lɛɛ ɔnu ɛɪn ébɪ bɛ ákân-mu ɔbo ɪɛu.

3 Alɪ mlá nɛnɛ ɪ lɔɔ nɔɔnɪ nɔhɔn nɪhaní ɔɔ nɔhɔ nɪnɪɛ, nɔgrɔ nɔdɔn-ní ɔɔtɪ. Kpanɪ: nɔnu mu elefe ɔnɔ ɔɔ buombuolɔ ɪɛ.

4 Níkan lɔɔ, ɛnɛɛ ɔnu egekpu pɔɛnɛ nakan lɔ: ɔɔ runɔ ébɪɛ, ɔbo kɔkɔ ónɔ. Lɔ kpan yetɛ yɛlɪ lɛ ehe mbo ɔnu nɛnɛ nɪɛnɪ luwu ɪɛ nɛnɛ e?

5 ɛnɛɛ Jesi butu nɛnɛ lɔ: Futufutu alabu nɔ nɛfɛ lɪpɛ? ɛnɛɛ nɪnɪ: nɔmbu.

6 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nutu akpan fɛɪn pɪpɪ ete wutu. ɔnu egeɛ, nɪde futufutu nɔmbuɛ, ɛnɛɛ nɪla Nyatɪ bɪa nɔnyu nɔbubuu eɪ bɛ nɪde nutu ɔnu egekpu pɔɛnɛ éni bɔ aɔɔɔn akpan, ɛnɛɛ heni-heni mu nɪde nɪɔɔɔn-ní.

7 Sɪɛ ɛwɪ alabu kɔ frɛ nɔ lɪpɛ. Jesi ɪdeɛ, ɛnɛɛ la Nyatɪ bɪa bɛ tu nɪde nɪɔɔɔn-ní frɛ.

8 Lɪpɛ muɛ, akpan í mbo tɔun luwu í, ɛnɛɛ Jesi egekpu pɔɛnɛ sɛ dɪde obuɛ kɔpu nɛnɛɛ ku tepe mu tɔun yɪku tepe nɔmbu.

9 Akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ ɪ mbo obuɛ, kɔpú éni bɔ oku akɪ aanla. ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ gba Jesi tu nɪɔɔɔn-ní eɪ nanɪ,

10 bɛ lɛ ɛnɛ lɛɛ ɔnu egekpu pɔɛnɛ ɛɪn nɔɔnɪ dɪ lta nanɪ Dalmanuta éni wutu gbɪsɪ tɛ bɔmu.

Akpruaa Farisɪɛn-ɛnɛ butu Jesɪ éni woju

11 Nu nɔɔ, ɛnɛɛ Farisɪɛn-ɛnɛ i he Jesi bɛ ɔv numusuo mu nobutunɪ éni bɔ nɛlɪ akprua woju nɔɔ éni yeyɛ lɔ: Nyatɪ lɪ obuɛ tɔpɔnɪ.

12 Lipe muse, nubôn ho nla lokuo, enee nkan niye nene lô: Nefe obuene, emi be fobutuní êni bõ meli akprua woju e? Makan miyê nefe nawre lô: bõ míli obuue fobutuníe míyemu nefe.

13 Níkan lã, enee nise ege niya di laa mu be ene læ ònu egekpu pueue ein netení díe nihaní.

Egekpu pueue êni owue yõku ei rire muse êni woju

14 Jesi læ ònu egekpu pueue aave nahaa, be nje egekpu pueuee ojõfu té áhán owu læ; futufutu lwi nno kukukpo cee nuchóni no di la mu.

15 Níhaní bõ ul, enee Jesi nakan ujû nene lô: Nyuní íne mu Farisiën-ene læ Erõd êni lefir-ε eti!

16 Níkan lã, enee egekpu pueue nesisí numuti ei íkan lô: Yeli be futufutue rujõfu téee remu nakan lã.

17 Êni Jesi di woju nakan-níe aan, enee nakan iyê nene lô: Lõ pi be fakan-ní futufutue fésímíníe êni woju e? Mínt: woju yõku nefe í rire mu e? O be fionyómíní numu e? Ekéfu lubolowi li obuue kpon nefe kã o?

18 O be obu cee filaní nunuwie, fídímíní epe e? Eseji, obu cee filaní ritie, fítímíní owu e? Owu obuenee míle, òwõ fójõfuní té e?

19 Mínt: futufutu eene kpeun-ε mutv akpan akpi eene neeme læ, tepe alabu fidení obuue kõpu nenee fiyikuní e? Enee nubuaní mu lô: ndio ewi aanu.

20 Jesi bútu nenee ji lô: Be futufutu nõmbu ebíene frée mutv akpan akpi aanla neeme læ, tepe alabu fidení obuue kõpu nenee fiyikuní e? Enee nubuaní mu lô: nõmbu.

21 Enee nubutu nenee ji lô: O be mínt: tũn bõ be oku lã, woju yõku nefe í rire mu e?

Nunuwífuwo pu nno êni woju

22 Jesi læ ònu egekpu pueue ein nû eti á tũn bõ be ku Betsaida ebi læ. Cõni nunõ læ, enee akpan kã cu nunuwífuwo pu nno sini nõgugõni êni bõ natani bõ eti.

23 Lipe muse, nunyu nunuwífuwo pue bõ, enee ene læ ònu ein nunõní ebíe mu nunyaní ei naní hehe mu be nufõõni mututu nunuwi eti. Ònu egee, enee nide bõ nitani nunuwi eti bõ ninyaku eie be gba nubutuni lô: Fedí õbõ kã nu e?

24 Enee nunuwífuwo pue nyepu munu eti kpra có be kan lô: Medí akpan nu fuoolõ êni te fíní mitin eke be neni ei læ.

25 Níkan lã, enee Jesi se ege de bõ titani nunuwi eti bõ ula í be nunuwi nuhun ceni ei nedí epe weinlõ.

26 Ònu egee, enee Jesi kan yeni lô: A lukpomu, sake dæse ngbaru bõmu.

Πτερ ένι Jesiε nakan lô: lí Kris-ε ένι woju

- 27 Jesi læ ðnu egekpu pueνε ein cú atingbre, eneε naha ebienεε nɔ Sesare-Filip ebie ένι gbisi τε bɔmu. Cɔtie nahaníε, eneε Jesi butu neneε lô: Lǎ akpan ubumu τε?
- 28 Eνεε nakan-ní lô: Akpan elefe níní εφε Jan Batis, eneε elefe níní εφε Eli be elefe frε níní εφε Nyati numuti-εti pu lefe kǎ.
- 29 Níkan-ní lɔɔ, eneε nisepu nutu neneε lô: Be nefε nɔfɔbɔ já? Πτερ ija ucue, eneε nakan lô: Eφε Kris-ε nǎ.
- 30 Níkan lɔɔ, eneε Jesi blân neneε kpuṅkpulo lô: nɔdakan woju obu nideyěmíní kpan kɔɔkɔ.

Jesi ένι lu uou muε yɔnɔ yenyee ένι woju

- 31 Jesi nɔ εti, eneε neyiye ðnu egekpu pueνε woju íkan lô: Diki: fáta ένι Kpan ένι Wíε idi gbre lɔkulo. Heni-heni mu Juf-ene ένι ine-εti pueνε, teyiyi pu ðlɔkueνεε læ auleyiye pueνε yakan lô: nédíminí woju mu. Lipe muε, nɔtu nuwoní, eneε yɔdɔn bɔɔ munuwi εenti εtie, nɔnɔ lu uou mu ninye.
- 32 Owue Jesi nakaan, wein-weinlɔ nakan; nónyú woju kɔɔkɔ nóbókumu εti. Lipe muε, Πτερ ráni hehe mu, eneε nakukuaní munu.
- 33 Nice munu níkrâ ðnu egekpu pueνεε, eneε nunyu Πτερ numuti εti nakan niyêni lô: Satan, nya i ðnu rire ébi! Efini ótutruε étêmu finí Nyati ένιε εke; εfinie, kpan ένι ótutruε.
- 34 Jesi íla numuti eie, eneε ra dedekue læ ðnu egekpu pueνε fein be nakan iyê neneε lô: Kpan fein-ε níní nɔkpuṅmu egeε, be nɔla ðnu rire pata nídá ενιni amia-mu tɔn-ε læ nókpuṅmu.
- 35 Heni-heni mu kpan fein-ε níní ðnɔbɔ nɔwuwotu ενιni nkuaan, eneε nɔhu. Gba, kpan fein-ε yeκprí εti yohu ενιni íne εti læ Amanie Namue remue εke, eneε nɔcu ðnu íne nkuan.
- 36 O be míní: alí kpan edi gbrenghi ak+an wutu εti ébi ένι rirehe owueνε fein be ala ðnu nkuaan εke kpeε, emi yanyâni mu e?
- 37 O be ðbɔ kǎ nó ένι kpan yɔkpu yɔcu yɔrɔu ðnu nkuaan nɔla kpeε có e?
- 38 Diki: wutu εti ébi ένι li wraka læ unli pueνε cóɔ, kpan fein εbi ένι ενιni rire woju læ ενιni owukan lubuoeneε yeini ruhɔɔn, cɔni Kpan ένι Wí εbi ένι Bɔɔ yɔrɔu lɔkueε yesê ege yehi læ ενιni ngbafreenε pɔn wein-ε ein-ε, nínyakuni munu ei εti læ.

Mark 9

1 Jesi n̄ eti nakan ji l̄: Makan miyê nef̄e nawre l̄: nef̄e ebi êni funoní ébie, n̄ofu mu elefe ênie, kraa mu êni Nyati ȳoɔ ɔnu ákura mu y+anyakumu eni eteie êni woju gbein n̄edimíní n̄e, nuhuomíní.

Jesi êni riree la gbein-ε êni woju

2 M̄n̄ɔwi nahuan isee, enee Jesi de P̄ter, Jak læ Jan be n̄janí rire n̄ɔɔ naní l̄fe l̄oku n̄o eti. N̄n̄oní te, enee n̄on̄ɔ m̄n̄ɔ eti l̄pe, Jesi rire nyoku neeme.

3 L̄pe muε, enee tral̄een̄e n̄on̄i riree p̄on i t̄un̄ n̄ejj̄re. Heni-heni muε, samra k̄ōk̄o ón̄o w̄ɔtu eti ébi êni ȳok̄ɔ ȳōtu ɔbo ȳōɔn i l̄ō eke.

4 Jesi egek̄ɔ p̄uene ubu m̄n̄ɔ, be ki Eli læ Mois êni n̄edide numu læ ɔnu ein.

5 L̄pe muε, enee P̄ter nakan iyê Jesi l̄: Éyiye pu, ébie r̄n̄o, já nu! Tu r̄lí liji mu kan eenti: efini n̄o, Mois êni n̄o, Eli êni n̄o.

6 Tasu muε, P̄ter ídi wojue b̄ akan. Heni-heni muε, la nowo n̄ene is̄h̄ i.

7 Owu nó P̄ter ómu nakan, enee jru l̄úkr̄o n̄o enti i boku n̄ene i be lubuo n̄o n̄o erehin te nar̄raru ikan l̄: Kpan obuε, n̄li ɔmu Wi ebi êni moȳofu té n̄o mu. Eε, ene li obuε nȳômu té tasuε n̄. N̄ikan owuε, be tiní!

8 Egek̄ɔ p̄uene êni n̄e nala i b̄o nubuní m̄n̄ɔ, be ew̄ie Jesi ɔnu læfe eε n̄o n̄on̄ɔ ein.

9 Gba, ɔni n̄n̄oní l̄fe ebi eti te n̄o n̄i n̄ihiníe, enee Jesi blan n̄ene l̄: n̄idakamíní wojue n̄idiní n̄e n̄ideȳémíní kpan lefe k̄ōk̄o t̄un̄ b̄o læ oku n̄e Kpan êni Wi ȳōn̄o lu uou mu yenyeε.

10 Owu obuε Jesi kaan, n̄ifeluní. Gba, obuε li eni lu uou mu ón̄o énye êni wojue eke, sr̄an n̄ene m̄n̄ɔ mu n̄ene bibi mu n̄ojuj̄oní ɔnu n̄wan.

11 ɔnu mu l̄peε, enee nobutuní l̄: D̄iki: auleyiye p̄uene nakan l̄: Eli li obuε yehi p̄ep̄eni. Obuε, ɔnu n̄wan?

12 Enee Jesi n̄iní: Eli êni ieuε n̄iní yehiníe, nawre nakan-ní. N̄ihi læ n̄étite woju f̄ein es̄e ege ɔɔ ɔnu ɔ p̄ep̄eni. Enee mobutu nef̄e, Kpan êni Wi êni gbre l̄ok̄u yedi læ woto-wotoε akpan yel̄ni be nimimení ɔnu woju n̄laní eis, l̄ fututruní te e?

13 Gba, makan miyê nef̄e l̄: Eli ɔw̄ í, enee, f̄iní l̄ Nyati k̄renk̄re kan la iε ekeε, akpan l̄ni obu f̄ein-ε ȳofuε.

K̄risi l̄owi n̄o êni ób̄ōn̄ woju

14 Jesi læ ɔnu egek̄ɔ pu eentiε ein ihi ihe ambiene l̄peε, enee di akpan m̄rum̄r̄l̄o fr̄e nu êni n̄o n̄on̄ɔ ein. L̄pe muε, be auleyiye p̄uene t̄uk̄o nesi akp̄ua læ egek̄ɔ pu ambiene ein.

- 15 Lô Jesi nya lɩpɛ akpaan-ene dɩni nuɛ, eneɛ woju sran neɛe muɩu mu be neyení ei nihi nɩrakunî.
- 16 Lɩpɛ muɛ, eneɛ nɩja owukan lubuo nuɩu nobutu ɔnu egekpu puene lô: Ɛmi woju etɩ fesiní akprua lɛɛ akpan obuene ein e?
- 17 Ɛneɛ kpɩsi nno nɔ akpan agbra tɛ ja owukan lubuo cu nakan lô: Ɛyiye pu, bubɔ akpasua nno nó ɔmu wɛ mu ɔtɩni néli amuna pu.
- 18 Cɔ fɛin cɛɛ bubɔ obu ipɩni etɛ be etini ala wutu, mututu agba neceni, eseji nece enyi mu tuɩn bɔɔ lɛ nában tɩn nála be lɩpɛ. Mɔcɩni mési ɔfu egekpu puene éni bɔ ebe bubɔɔ anya ɩ ɔnu mu, eneɛ néliní tuɩn nókpú nébémínî.
- 19 Nɩkan lɔɔ, eneɛ Jesi nyepu lubuo etɩ nakan lô: Cekee! Nefɛ obuene, nɔfu te ónó Nyati etɩ! O be mínî: nu alabu ji bɔ mɔdɔn nɔfu ein mɔnyu nefɛ e? Cɩnɩ wɛ simínɩ ébi!
- 20 Ɛneɛ heni-heni mu nuɩuní wɛ nisinî. Lô wɛ dɩni nuɛ, eneɛ bubɔ tu najjaku mbasi mu tuɩn nɩpi wutu nebên be mututu agba neceni.
- 21 Lɩpɛ muɛ, Jesi bútu wɛ ɔnu bô lô: lu obuɛ nɔnyu wɛ, mulu alabu ɛ, eneɛ kpɩsɩɛ níni, cɩni ambi nɔ wɩ luwɩ mu neemeɛ.
- 22 Ɔo nu dɔunlɔ, bɔɔ bubɔɔ ipɩ ambi etɛ, be eti ambi ala éle, elefe mu dikpɛ, nɔjuju éni bɔ owo ambi. Ali nûkpɩ nɩli woju kɔɔ, be nuɩugɩni, nutuku neɛe lɛdu níli nútú neɛe.
- 23 Kpɩsɩɛ ɩkan lɔɔ, eneɛ Jesi níni: Fakan lô: ali mûkpɩ! Ɛme, makan miyêfu lô: kpan fɛin-ɛ ɔnu té nɔmu etɛ, woju kɔɔkɔ ónó éni bɔ múkpɩ míli mútumínɩ.
- 24 Ɛneɛ wɛ ɔnu bô wu nyu nakan lô: Ɔmu té nɔfu etɩ, sake hɔnɔ itê fleflelɔ. Bukamu!
- 25 Jesi ɩdi nu éni akpan ɔkɔn ɩ nehɩɛ, eneɛ gbɛ kan ye bubɔ ruɩuɔɔ nɔ wɛ muɛ lô: Amuna lɛɛ rɩttɛbu éni bubɔ, mojúfu, nɔ wɩ obu mu nya ɩ; desê ege dɔhɔmínɩ mu ji!
- 26 Ɛneɛ heni-heni mu bubɔɔ bɔru lɔkɩlɔ kenje wɛ mbasi mu nɔni mu nya ɩ be wɛ ban tɩn la be lɩpɛ fínɩ ɔbɔɔ uɔɛ eke. Lɩpɛ muɛ, akpan kprangbalɔ eke nakan lô: nuɔ frɛ bɔbɔ.
- 27 Ɛneɛ Jesi nyunɩ bó nenyepuni etɩ be ɩ nɩta ɩka ɩ ninye etɩ.
- 28 Cɩni Jesi a ku lukpomɛ, eneɛ ɔnu egekpu puene a heni hehe mu tɛ nobutuni lô: Ɛmi remu rókpú rébé bubɔ obu e?
- 29 Ɛneɛ nɩkan niye neɛe lô: Bubɔ akpasua obuɛ, Nyati ógugɔ mu ɔnu lɛfɛ cɛ, eneɛ kpan uɩu ibeni.

Jesi nakuatɩ enɩni lu uou mu ónɔ énye éni woju

30 Jesi læ ɔnu egekpu pɔene ein cú atingbre, enee nete mu Galile wutu lugbuɛ eti ɪha. Aaue nahaníe, nóyófumu éni bǒ kpan eti nene nga.

31 Lɪpe muɛ, be nuɔɔ ɔnu egekpu pɔene woju éyiye mu nakan niyê nene lô: Nyati nehi ɪla kpan bɔmɔɔ ɪ unyu Kpan éni Wɪɛ. ɔnu mu ɪpɛɛ, núwoní, enee yɔdôn bɔɔ mɔnɔwɪ ɛenti etiɛ be n̄nɔ lu uou mu ninye.

32 Owu obuɛ Jesi kaan, ɔnu egekpu pɔene ónyômɔ ɔnu nuwan numu, obu ɔɛ la nowo nene éni bǒ nobutuní.

Riresiei éni woju

33 ɔɔni Jesi a ku Kapernaɔm ebi tɛ læ ɔnu egekpu pɔene ein be a ho lukpomuɛ, enee butu nene woju etiɛ nesiní akprua ɔtiɛ nehiniɛ.

34 L̄n̄ nubutu nene lɔɔ, enee nɪɛpɔnɪ numu ambe ɔtiɛ nehiniɛ, nésiní akprua éni bǒ nɛdiní nɔnu mu kpan ebi éni ɪ kpan ɪɔkɔɛ an.

35 Gba, Jesi ɪkprâ có ipi etee, enee ra nene ndio ɛwɪ aanusɛ be nakan iyê nene lô: Alɪ kpan kǒ yófu éni bǒ ɛɪ kpan ɪɔku anuan-ene antiɛ, be nɪɪ nɛnɪni bebelige læ beyepu.

36 Nɪkan lɔɔ, enee nuɔnyu wɪ luwɪ nɔɔ ninyepu eti nɔnu ɛɛhɪn be nuɔnyuni nɪkan ɔnku nuɔnu eti nakan niyê nene lô:

37 Kpan kɔɔkɔ fɛɪn éni yesike wɪ luwɪ lɔɔ ɛke ɔmu remuɛ, be emɛ ɔmɔɔɔ ɪ obuɛ n̄sɪkemu. Enee kpan éni yesikemuɛ, be élimu emɛ ɔɛɛ bǒ nisikemu bɛmu; ɔmu B̄n̄ ebi éni tɔpɔmuɛ frɛ ɪ obuɛ nisike.

38 Jan ɪja uɔuɛ, enee nakan iyêni lô: Éyiye pu, rédi kpan nɔɔ nu éni nɔɔɔ ɛfinɪ ínɛɛ ibe angɪni buɔɔ ɪnya ɪ akpan mu. Enee, éni níɛ læ ɔnu ein-ɛ remuɛ, rínɪ ndɛɪ lɔɔ ji.

39 Nɪkan lɔɔ, enee Jesi nín̄: Dɪkɪ: kpan fɛɪn éni uɔu emɪni ínɛɛ ɪɪ akprua lɔɔ, ɔnu egeɛ, bǒ núkpu núnyɔkumu numuti ɪ níkan woju un núkumu eti. Éni nɔ lɔɔ, be deterumíní kpan obu.

40 ɛɛ, kpan obuɛ únyu ɔnu jumaa úgbɔ ɪɛ, be ábuɔka nabuɔka ɛɛɛ.

41 Heni-heni muɛ, kpan kɔɔkɔ fɛɪn-ɛ yesike nɛfɛ yɔtu nɛfɛ mindi kpɔku luwɪ nɔɔ ɔɛ f̄n̄ɔnɪ Kris éni akpaan filiniɛ remuɛ, be makan miyê nɛfɛ nawɛ lô: tuun n̄ihe ɔnu mu biala.

42 Jesi n̄u eti, enee nakan ji lô: Alɪ kpan kǒ nɔɔjuɔ éni bǒ esi woju éni yala wɪ luwɪ nɔɔ kukɔkpɔ lɔɔ éni ɔnu té nɔmu etiɛ wutuɛ, be aframa já nu éni bǒ nɔɔnɪ lubobu lugbu kukungbelɔ nɔɔɔkɔn̄ wati netiní nalaní jenfie dikɛ.

43 Alɪ ɔfu bó nɔɔ ɪ obuɛ nɔɔɔfu fɪpɪ unɪɛ muɛ, be ceni la kpɛ! Dɪkɪ: lô bǒ bó aanu kpɛɛ ɔh̄n̄fu numu ɪ s̄ sake f̄â lé ɪɔkɔɛ mu tɛɛ, be aframa já nu éni bǒ ew̄ɛfu nɔɔ ɪ n̄kuaan ɛɪ ɛfinɪ.

[⁴⁴ LÉ lóku obuε íne me, eseji ɔnfu éni úhûmue frε nó tε thi kpan rirenε ι.]

⁴⁵ Alí ɔfu líka nno lí obuε nɔtufu fípi unlie mue, be ceni la kpe! Diki: lô bô líka aanuε ɔhônfu numu lé sake fá lé lókuε mu tεε, be aframa já nu éni bô líka nno anyafu ei mu lé nkuan eli éfni.

[⁴⁶ LÉ lóku obuε, íne me, eseji ɔnfu éni úhûmue frε nó tε thi kpan rirenε ι.]

⁴⁷ Ɔnu ba nno, alí nunuwi nno lí obuε nɔtufu fípi unlie mue, be ruoni la kpe! Diki: lô bô nunuwi aanu kpreε ɔhônfu numu lé sake fá lé lókuε mu tεε, be aframa já nu éni bô nunuwi nno ɔbɔfu lé fôhɔ Nyati ebi tε.

⁴⁸ LÉ lóku obuε íne me, eseji ɔnfu éni úhûmue frε nó tε thi kpan rirenε ι.

⁴⁹ Diki: Nyati yɔtu ɔnu léε yɔnɔ kpan fein mu fíní lô nukukuní ɔbɔ muhu eti be úhôn-mu ei eke.

⁵⁰ Kpraní: muhu lí ɔbɔ namu, eneε alí nisabra tε eke, be ló kpan yetê yei lé nésě ege nája ómu ji e? Nefε tení fíní muhuε eke nuca fein; eseji luní lé teyo ɔnɔ nefε fein agbra frε.

Mark 10

Yi álaí éni woju

¹ Jesi nyá ι lípε, eneε nu eti a Jude wutu logbuε nɔ Jurdεn dige tεε eti. Lô nuku tεε, eneε eseji akpan okpo-okpo i heni be neyiye nene woju fíní lô ɔwô nlie eke.

² Lípε mue, eneε Farisíen tukɔ ti bɔfɔni nɔjɔjɔni ómu ubutuni ekεfu bɔmucɔ lá be éni bô kpisi ala ɔnu yi ei.

³ Ɔneε ene frε nubutu nene lô: Ɔfɔni aule Mois tu nefε woju obu eti e?

⁴ Nubutu lɔɔ, eneε nikan-ní lô: Mois lá bɔmucɔ ι lô: alí kpisi nala ɔnu yi eie, be nimime kpenkpe éni iyê lô nówrô ambie lé nála ambi ei +a.

⁵ Farisíen-ene íkan lɔɔ, eneε Jesi nínî: Luboluwie kpun nefεε remu Mois tu nefε aule akpasua obu.

⁶ Bubo mu tε ɔni Nyati neli kpaan, fíní lô Nyati kpenkpeε kan ekeε, nili kpisi, eneε nili yi.

⁷ Obu remuε, kpisi yɔnɔ ɔnu bô léε eniyia éni tε yanya ι, eneε yadaku ɔnu yi

⁸ be nene aanuε nîtêní kpan nno kukukpɔ. Éni nɔ lɔɔ, kpisi léε ɔnu yi ein étêmu akpan aanu ji, nana kpan nno kukukpɔ.

⁹ Obu remuε, obuε Nyati nyu daku etiε, kpan nudɔnyu nidakpabu ei.

¹⁰ Jesi unɔ lípε inya ι tha lukpomuε, eneε ɔnu egekpu puεne se ege cu yilai éni wojuε nobutuni.

11 Lipe mwe, enee nakan niyê nene lô: Kpisi fein ebi êni la onu yi ei cu yi lefe hoon, be wrakaa nubo.

12 Onu ba nno, yi fein frêe la onu hi ei a hon kpisi lefee, be ene frê, wrakaa nubo le.

Ẹwi titiense Jesi ce ɔwɔɔ êni woju

13 Nu nno, enee akpan nede nonu ewiene isi Jesi lɛ náta nene bó íne mu néce nene ɔwɔɔ be onu egekpu pɔene neteru nene.

14 Nidi nu loo, enee onu woju nyonyoni rire mu be nakan lô: Laní ewiene i bófum, deterumíní nene! Diki: akpan-ene te fíní nene eké lɔ obu Nyati ebi lɔ neni.

15 Makaan miyê nefé nawre lô: kpan kooko fein-ε bɔ únɔ fíní wɔ luwi eké útu Nyati ílɔ onu etei pɔe, ákân-mu lô sho Nyati ebi te.

16 Nikan loo, enee gba nonyu ewiene be nita nene bó íne mu nice nene fein ɔwɔɔ.

Ngbafre luwi rirehe pɔe êni woju

17 Jesi cú atingbre naha, enee kpisi nno ye ne i heni cɔti lipe ku ɔkpon i onu anti be nakan lô: Éyiye pɔ namu, emi woju tasu bɔ meli lɛ nkuan ebi êni ákân-mu owue eli emini e?

18 Jesi ija ucu, enee nakan iyêni lô: Ára obu faramu be fite namu ete, lɔ fetê fiti te? Diki: kpan namu kooko ónó alɔ élimu Nyati onu lefe ce.

19 Gba, mɛdiki sun be ɔwɔ fidi owuene Aulee kaan an fitê i. Ki lô te kan: dowo kpan, dobo wraka, de'in in, dete fun, die kpan dufre, supu ɔfu bɔ lɛ efiya.

20 Enee kpisi níni: Éyiye pɔ, obu fein-ε, bonu ɔmu ewi mu neeme, enee ɔwɔ mɛfelu.

21 Jesi ikprâni sun, enee yɔfu onu woju be ja cu nakan iyêni lô: Ewíefu woju nno ji: a pa efni ɔbɔkaan-ene fein i lɛ fɔcu onu sikaa fɔfu ledu pɔene. Loo, enee fihe ɔbɔkan enti te. Filɔ obu, be se ege i lɛ fókɔmu ege.

22 Jesi ikan loo, enee kpisi munu nyuku neeme be se ege a riregro mu ambe nikân rirehe owu kɔngbalɔ.

23 Jesi ɔla nu ei ikprâ onu egekpu pɔene reruni, enee nakan iyê nene lô: Diki: rirehe pɔ êni Nyati ebi te óhoo, kpún tuun sɛn i!

24 Egekpu pɔene iti owu obu, enee nebi mítédi. Lipe mwe, Jesi sê ege cú nakan iyê nene lô: Onu ewi, heni Nyati ebi te êni óhoo kpún tuun sɛn i.

25 Ẹe, fíní lô kpun tu afrumu êni bɔ obô anfiɔru numɔ mu eké, kpún nkɔbo alabu-alabu tú rirehe pɔ êni bɔ sho Nyati ebi te.

- 26 Owu obuε Jesi kaan tú woju srân nenε munu mu lɔkulo, enεε nakan niyêní mine lô: Ali lɔɔ, be kpan ɔfɔni yɔkpu yɔcu ɔnu íne nkuan?
- 27 Enεε Jesi kpra nenε sun be bua nenε mu nakan lô: Diki: kpan ákân-mu ɔnu mu bɔmucɔ. Nyati éniε ɔnɔ lɔɔ, nikân bɔmucɔ éni nli woju fein.
- 28 Píεr ija ucue, enεε nobutu Jesi lô: Be, εre ebi éni rówo εrini ɔbɔ-ɔbɔ fein róku ei rɔkpuvu egeε, εriniε lõ yetê yeεε te e?
- 29 Enεε Jesi níni: Makan miyê nefε nawre lô: kpan kɔɔkɔ ɔnɔ éni wɔ ɔnu kan, ɔnu makriεne, ɔnu meyiεne, eniyia, ɔnu bô, ɔnu εwi, ɔnu kpeεne ku ei ɔmu remu læ Nyati éni amaníεε óbo remu,
- 30 be wutu eti ébi éhé kan, makri, meyi, yia, εwi læ kpe elefe ébúbuemu ɔkɔ fein ebi éni nɔwɔ nuku eie tuun nkɔbɔ ya. ɔnu mu lɔpeε, nílini ɔru-ɔru frε. Gba, ɔni wutuε éni woju yokufue, nkuan ebi éni ákân-mu owue yei εrini.
- 31 Makan miyê nefε lô: akpan-εnεε ti cɔɔ, nɔnu mu kprangbalɔ yeεε ege, enεε akpan-εnεε nɔ egeε nɔnu mu kprangbalɔ yeεε anti.

Jesi nakuato εrini uou éni woju

- 32 Jesi cú atingbre, enεε naha Jerusalem ebi te. Aauε nahaa, nunɔ anti, enεε akpan fein nɔkpuni. Lɔpe mue, ɔnu egekpu pueεε té nete, enεε akpan ambiεne fein frε la nowo læ. Iiε, enεε Jesi se ege de ɔnu akpan ndiɔ εwi aanuε bɔfu rire be nakan wojuε yeheníε iyê nenε lô:
- 33 Diki: raha Jerusalem ebi te. Tεε, n̄nyuní Kpan éni Wíε nutuní tɔyiti pu ɔɔkueεε læ auleyiye pueεε. Nεne frε, numuti yɔh̄n nenε éni b̄ nowoní, enεε n̄cuní nutuní akpan-εnεε éli Juf-ε
- 34 yeiini miyi-miyi, yɔfɔni mututu munu, eseji yojuni ngbre mu. ɔnu egeε, n̄woní, enεε yɔd̄n bɔɔ munuwi εenti etiε be n̄nɔ lu uou mu ninye.

Sebede εwi aanuε éni woju

- 35 Lɔpe mue, enεε Sebede εwi aanu εbiεnεε li Jak læ Jaan ti bɔfu Jesi be nakan iyêni lô: Éyiye pu, woju obuε rehi rubutufue, rɔgugɔfu li tu εre.
- 36 Níkan-ní lɔɔ, enεε Jesi butu nenε lô: Emi woju tasu fuyɔfɔnɔ éni b̄ meli mɔtu nefε e?
- 37 Enεε nakan niyêni lô: Nu ebi éni εfiri munu lɔkue yanya gbein fitê woju-woju fein eie, be tu εre aanu obu rípi rúbɔfufu: nno unɔfu kpiɔbɔ læ nno frε ɔɔfu nimebɔ.
- 38 Níkan-ní lɔɔ, enεε Jesi níni: Fédíminí obuε fobutuníε an. Gbredi kpɔku obuε nɔmu numutiε, fikpr̄ni eti lɔɔ e? O be batεm obuε Nyati cu temu antiε, fikpr̄ni eti filni læ e?

- 39 Ɖnɛɛ nubuanî mu lô: nîkprîní. Nîkan-ní lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi kan ye nɛnɛ lô: Heni, kpɔku obuɛ nɔmu numutiɛ, yɔnɔ nɛfɛ numuti lɛ; batem-ɛ nɔmu antɛ, fîkprî filní lɛ.
- 40 Sake, obuɛ li ɛmini kpɔsɔɔ lɛɛ nimebɔ ɛpi ɛni wojuɛ, ɛlímu ɔmu ɔnku ɔnɔ; akpan-ɛnɛ ɔɛɛ Nyati tite ɔ́ obuɛnɛ te iɛ, ɛnɛɛ yeɛli nɛnɛni.
- 41 Egekpu pu ndio ambiɛnɛ iti woju obuɛ, ɛnɛɛ nuhun ja nɛnɛ bɛ nuɔuní tebibe Jak lɛɛ Jan rirɛ.
- 42 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi ra nɛnɛ bɛ nakan iyê nɛnɛ lô: Fidíní an lô: akpan-ɛnɛɛ nɔ maiɛnɛ íne ɛtɛ, unyu akpan usɔ nɛnɛ. Ɖnɛɛ ɔlɔkɔɛnɛ fre usɔ nɔnɔ bɔmɔɔɔ ɛti ul iyê akpan.
- 43 Nɛfɛnɛ, nidetě lɔɔ ɛkɛ, nana, alɛ kpan kɔ́ níní nɛli nɔfu mu ɛni kpan lɔkɔɛ, bɛ nite anɔan-ɛnɛ fɛin ɛni ɔsu pu.
- 44 Ɖɛ, alɛ kpan kɔ́ níní nɛli nɔfu mu ɛni ine-ɛti puɛ, bɛ nite anɔan-ɛnɛ fɛin ɛni beyepu.
- 45 Kpraní: Kpan ɛni Wɛ ɔnɔɔ íému lě kpan ɔsunɛ, nie lě nana nɔsu kpan tuɔn bɔɔ lě nuɔ nókɔ́n-nɛ.

Nunɔwɛfuɔ pu nɔɔ Jesi bɔɔɔn ɛni woju

- 46 Jesi lɛɛ ɔnu egekpu puɛnɛ ɛin á tuɔn bɔɔ bɛ ku ebɛ nɔraní Jerikɔɛ tɛ. Gba, ɔnɛ nɔnɔnɛ tɛ nɔnyaní ei nahaníɛ, ɛnɛɛ dedeku lɔkɔlɔ nɔkpɔ nɛnɛ. Lɔpɛ muɛ, bɛ nunɔwɛfuɔ pu nɔɔ ɛni nɔraní Bartime ɛbɛ ɛni li Time wɛ pí ɛte atingbre numu nɔkpɔkpɔ owu.
- 47 Niti lô Nasaret wɛ Jesiɛ li obuɛ nɛsɛɛ, ɛnɛɛ nala lubuo nîkan lô: Jesi! Dafid ɛni Wɛ, tukumu lɛɔɔ!
- 48 Lubuoɛ nala lɔɔ, ɛnɛɛ akpan kprangbalɔ netiti ukuni ɔmu. Obu ɔɛɛ, nana nɔkpɔku lubuo nîkan lô: Dafid ɛni Wɛ, tukumu lɛɔɔ!
- 49 Lɔpɛ muɛ, Jesi nú nyé, ɛnɛɛ kan ye akpan lô: nɔranî nútúnî. Ɖnɛɛ heni-heni mu akpan kan ye nunɔwɛfuɔ puɛ lô: Narafu, kpɔku rirɛ nye ɛti lě fâ!
- 50 Nunɔwɛfuɔ puɛ iti lɔɔ, ɛnɛɛ puɔ ɔnu kpɔtɛ la i bɛ nɔ wutu waka nye ɛti a he Jesi.
- 51 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi butuni lô: Ɖmi woju fuyɔfu ɛni bɔ́ mɛli mɔtɔfu e? Ɖnɛɛ nunɔwɛfuɔ puɛ nínî: Nyɔnɛ, tumu mísê ege mídí ɛpɛ!
- 52 Nîkan lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi kan yeni lô: A, ɔfu tɛɛ fɔcu fitemu ɛtɛ ɔɔfu íne nkuan! Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ lí kpɔsɛ se ege nɛɔɔ ɛpɛ bɛ nɔkpɔnɛ iha lɛ.

Mark 11

Jesi ɛni Jerusalem tɛɛ aa ɛni woju

- 1 Cɔni Jesi a tɔun nɔɔɔɔ Jerusalem be ku Betfase lee Betani ebienne ɛni wutu lɔgbu ebi ɛni ɔɔɔɔ Olifie Lɔlee ɛti tee lee ɔnu egekpu pɔene ein-ɛ, enee nɔɔɔɔ nɔnu mu aanu nikan niye nene lɔ:
- 2 Aní ebie nɔ anti tee ɔɔɔ funyaní ebi tibaa, fídní afrumu lɔwi nɔɔ ɛni kpan yěpîn-mu ɛti be nɔɔɔɔnɔni eie nu. Suon-nî ei cɔnî simíni.
- 3 Alí kpan kɔ nobutu nefee lɔ pi be felní lɔɔ, be kan yenî lɔ: Nyɔɔɔɔ lɔ obue nobutu, ɔɔ bɔ́ íme lɔbe nîsepu nihi.
- 4 Jesi tkan lɔɔ, enee akpan aanue a ɔɔɔ inya ebi tibia tee, enee heni-heni mu dɔ afrumu lɔwi nɔɔ nu ɛni rukɔ ei lukpomu nɔɔ ɛni gbɔmu numu be bo bu nosûon-ni ei.
- 5 Lɔpe muɛ, enee akpan-eneɛ nɔ lɔpeɛ ɛni elefe nobutu nene lɔ pi be nosûon-ní afrumuɛ lɛ.
- 6 Enee nikan-ní fíní lɔ Jesi kan ye neneɛ eke, be akpan-ene la nene ɔ nɔɔnɔni afrumu lɔwɔe niní.
- 7 Nihiní ɔɔɔ nukuníe, enee nidení trale nɔɔɔnɔni afrumuɛ gen ɛti be Jesi yanɔ ɛti pi ete.
- 8 ɔnu egeɛ, enee akpan kɔɔngbalɔ de trale pɔpe atingbreɛ ɛti, be elefe frɛ ce lɔti alakpu pɔpe lɛ.
- 9 Lɔpe muɛ, akpan-eneɛ nɔ Jesi anti lee obueneɛ nɔni egeɛ, ɔɔɔɔ mu nɔɔɔ ile lɔ: Osana! Adamanga ɛni ɔwɔɔ nɔɔɔ kpan ebi ɛni nɔɔɔɔɔ ɛe ein!
- 10 ɔwɔɔ nɔɔɔ ɔnu nana Dafid Wɔe ɛni eteie ɛti! Osana nile ɛnti buombuo te frɛ!
- 11 N+aní lɔɔ tɔun ɔɔɔ be nɔɔnɔni Jerusalem ebi te, enee Jesi a hɔ tɛyɔɔɔ-cɔ te kɔkɔra owueneɛ neɛe tee. Gba, ɛni nu a sen lɛ remue, ene lee ɔnu akpan ndio ewi aanuene ein nɔɔnɔni lɔpe nɔɔyaní ei, enee naní Betani ebi te nlaní.

Tîn-ɛ Jesi bo sansaan ɛni woju

- 12 Cɔni nu ca be nɔɔnɔni Betani nɔɔyaní ei nɔɔnɔni atingbre nahaníe, enee Jesi nɔɔnɔn nowo.
- 13 Nɔla nu antɛ, enee nidi fig tîn nɔɔ nu ɛni du rɔti wuyaa be naha nɔkprâ: ekefu bɔ́ nehe ɔnu ewi nɔhu nɔe. Gba, nuku ɔnu nɔwan tee, be ɔrún ewi kɔkɔ ambe yɔku cɔ́ ɔrun.
- 14 Lɔpe muɛ, enee Jesi boni sansan kan lɔ: Ákân-mu lɔ kpan tɔi ɔɔ ewi tɔun godoo! Sansan obue nubo tîn-ɛ, ɔnu egekpu pɔene tí.

Enɔpa pɔeneɛ Jesi be ku gbein-ɛ ɛni woju

- 15 Jesi lee ɔnu akpan ndio ewi aanu ebi ein nû ɛti, enee a ku Jerusalem ebi te be Jesi a hɔ tɛyɔɔɔ-cɔ te nebe akpan-eneɛ nɔyɔɔ owu lee obuene frɛe napaa uku

gbein. Onu mu lɔpɛɛ, niti sika ónyɔku pɛnɛɛ table lɛɛ brandre éyiyi pɛnɛɛ líkpen-
enɛ nuku frɛ.

16 Lɔpɛ muɛ, nékprĩmu éni bǎ kpan ada ɔbo kǎ ɛɛɛ tɛyiyi-cɔ lɔpɛ.

17 Onu egeɛ, enɛɛ gba nuɔu eti neyiyɛ dedekue woju nikan lɔ: Ki lɔ Nyati kan
be nimime nlaní ei: Ɛmɔni kaan, lí cɔ éni obu-obuo fɛin éni akpan ihɛ unumu
íne! Enɛɛ gba nɛfɛ fɔcu fétɛní nɛfɔni in'in cɔ.

18 Tɛyiyi pɛnɛɛ éni ɔɔkɔɛɛnɛ lɛɛ auleyiyɛ pɛnɛɛ tí woju obu, enɛɛ nɔjuɔuní lɔ bǎ
etê eli lɛ́ ɔnyɔni. Heni-heni muɛ, neyení ambe enɔni wojuɛ neyiyɛɛ ɔnyɔ
dedekue ak+an ɔnku.

19 Udɔn bɔɔ uku yɔmuɛ, enɛɛ Jesi lɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛɛ ein nɔ ebɛɛ mu nya ɪ.

Mbasɛ nɔ tɛɛ kpan ucu itê Jesi eti muɛ éni woju

20 Cɔni nu ca njomu be Jesi lɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛɛ ein se ege se nahaa, ninyaní
fig tĩn ebi rɛɛ tɛɛ, enɛɛ nɔnɔnɔ nu lɔ: tĩn-ɛ ɔwɔ ɛhe ɪ tuɔn ete me lika mu.

21 Lɔpɛ muɛ, Pɛɛr kúán owue sɛɛ, enɛɛ nakan iyê Jesi lɔ: Éyiyɛ pu kpra: tĩn-ɛ
fubo sansaan ɛhe ɪ!

22 Enɛɛ Jesi ja cu nakan iyê nɛnɛ lɔ: Nɔfu tɛ nuɔɔ Nyati eti cɛ!

23 Diki: makan miyê nɛfɛ nawrɛ lɔ: alɪ kpan kǎ ɪkan iyê lɪfɛ obu lɔ: nuɔɔ ébi núrú
ei ná nípí jenfie dikpɛ be ɔnu mu lɔpɛ te élimíni aanu-aanu, nana nubu nawrɛ lɔ:
obue nikaan yelɛ, tuɔn yɛɛɛ lɔɔ ɛkɛ.

24 Ɛɛ, makan miyê nɛfɛ lɔ: woju fɛin-ɛ fubutuní nɔfu Nyati ógugɔ mu tɛɛ, buní
nawrɛ lɔ: ɔwɔ féhení. Lɔpɛ muɛ, enɛɛ henɛ-henɛ mu yɛɛɛ lɔɔ ɛkɛ.

25 Gba, alɪ funɔnɔnɔ Nyati ógugɔ mu be fákuan-ní lɔ kpan kǎ eli nɛfɛ woju un-ɛ,
ngbo eti lɔpɛɛ cu funɔnɔ amɛkɛ lɛ́ Nyati ebi éni ɪ nɔfu Bɔ́ ebi éni nɔ entɛ frɛ ɔcu
nɛfɔnɛɛnɛ ɔfuɔ nɛfɛ ɪɛ.

[26 Ɛɛ, alɪ kpan ɪɪ nɛfɛ woju bɔɔ fɔcú fɔfúóminíɛ, be ákân-mu lɔ Nyati ebi éni ɪ
nɔfu Bɔ́ nɔ entɛ frɛ ucu nɛfɔnɛɛnɛ ufɔɔ nɛfɛ ɪɛ.]

Cɔ Jesi éni bɔmucɔɔ unɔ ihɛ éni woju

27 Jesi nɔ eti á Jerusalem ebi tɛ lɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛɛ ein, enɛɛ nuɔɔ tɛyiyi-cɔ tɛ
nenyinyɛ nɪsɛ. Lɔpɛ muɛ, tɛyiyi pɛnɛɛ éni ɔɔkɔɛɛnɛ, auleyiyɛ pɛnɛɛ lɛɛ Juf-ɛnɛ
éni ine-eti pɛnɛɛ jɔ́ bɔ́funɪ,

28 enɛɛ nobutunɪ lɔ: Ɛmɪ éni bɔmucɔ mu fɛɪ owu obuɛnɛ; tasu muɛ, ebɪ tuɔ
bɔmucɔ obu?

29 Enɛɛ Jesi ja cu nakan lɔ: Ɛmɛ frɛ mehi mubutu nɛfɛ woju nɔɔ ɪɛ bɔɔ
fubúamínɪ muɛ, be mĩkan bɔmucɔ ɔfɔnɪ mu éni mɛɪ owu obuɛnɛɛ miyê nɛfɛ.

- 30 Mínt: Jan éni batem-ε li akpaan, Nyati tɔni ɔnu mu bɔmɔcɔ, naa kpan e? Buaní mu mítí!
- 31 Nubutu ɔcɔ, enee nesisiní numu ei nikan-ní lɔ: Alɔ rɛdí rikan ríní Nyati li obuε tu Jan bɔmɔcɔ ɔcɔ, nùbutu εε lɔ pi be rɔcú ɔnu wojue rétêmu jɔkpaa.
- 32 Eseji, alɔ rikan lɔ: kpaan, bɔ́ íja nu útu εε. Ɔbɔɔ tu be nakan-ní ɔcɔ, enee li fíní: la nowo nene ambe akpan feɔn éni antε, Jan lí Nyati éni numuti-εti pu.
- 33 Nŋn-ní tɔun bɔɔ ul, enee nikan niyení lɔ: nédíminí an. Enee Jesi níní: Alɔ ɔcɔ, be εme frε bɔ́ míkan bɔmɔcɔ ɔfɔni éni mu meli owu obuεεε míyemu nefε ɔε.

Mark 12

Jumadi pu té un pɔεεε éni woju

- 1 Jesi cú nyandra mu owu nno nù εti nakan lɔ: Kpisi nno tó ejikpε, enee tu difen mitin mu be mε ngbaya reru tɔun buan-mu. Enee gba nli numɔ nno éni nífiuní mitin εwε ɔ mu be eseji nli εnti cɔ́ nno éni kpan yala mu yasisan kpεε. Ɔnu egeε, enee nucɔ kpεε neeme nla juma pɔεεε ɔnku be na rusu nudɔn.
- 2 Uku mitin εwi óhu nuε, enee nutɔpu ɔnu ósu pu nno a he juma pɔεεε ɔcɔ ɔcɔ ɔnu kpεε éni ɔbɔɔ nya mε esini.
- 3 Nuku tεε, enee juma pɔεεε nyɔni juni tɔun bɔɔ be beni nise ege na bó εhεbɔ.
- 4 Ejikpε pɔε tó ósu pu lefe ji á tε, enee, εne frε, juma pɔεεε juni gbigberuni íne i tɔun sukpani, be beni ɔε.
- 5 Eseji ejikpε pɔε tu ósu pu lefe ji a tε, enee juma pɔεεε kuni εti woni. Ejikpε pɔε tó ósu pu elefe kprangbalɔ ji á tε, enee juma pɔεεε liliw elefe ɔbɔ be wuwou elefe frε.
- 6 Gba, ejikpε pɔε ikpráa, be ewíeni ɔnu wi εbi éni nyɔfɔu té nno mu tasuε cε, enee nakan lɔ: Éni li ɔmɔbɔ ɔmu wε, alɔ mutɔni nɔhaa, be nílavní. Enee heni-heni mu nutu wε a.
- 7 Juma pɔεεε idini nuε, enee nɔnyu numu íkan lɔ: Ejikpε pɔε éni aja pɔε nɔ! Tu rúwóní ɔcɔ ajaa ɔnyuku εli εrini!
- 8 Enee heni-heni mu nnyɔnɔnɔ́ nuwoní be njaní ei nnyakuní ei ejikpεε mu na nuwɔnɔ́ nɔlaní kpε.
- 9 Gba, mobutu nefε: obu ɔcɔ, be ɔcɔ́ ejikpε ɔnu bɔ́ yeli tε e? Mɛdikɔ sun be, ɔmɔbɔ nɔha tε nutu nuwoní juma pu obuεεε feɔn ɔcɔ́ nɔcɔ́ ejikpεε nála elefe ɔnku.
- 10 Jesi íkan ɔcɔ, enee nu εti ji lɔ: Ekεfu fɔkingamíní owuε nimimení nɔ Nyati kpεnkpεε mu tεε mu kɔ́ o? Enee ki lɔ kan: Lubobu εbi éni kanru pɔεεε be la kpεε, enee nana nyuku li lubobu éni pi kan bɔdikpa-cɔ be tu kaan nye ja nu.
- 11 Woju obuε, Nyati ɔmɔbɔ li, enee obuε nliε, já nu.

12 Nyandra mu owu obuene Jesi kaan, Juf-ene éni ine-eti pueene nyô numu lô: nene li obuê nikan nutu nene. Lipe mue, nɔɔɔɔɔɔ éni bɔ nɔnyunî, sake dedekue neyeníe remue, nókpú nónyúmínî, enee nlanî ei naní ege.

Lapo éwe éni woju

13 Uđôn bɔɔ ilɛ, enee nutɔɔɔɔɔɔ Farisɛn lɛɛ Erɔd éni bó eti pueene tukɔ éni bɔ a ɔɔɔɔ Jesi ómu.

14 Nukuní tɛɛ, enee nakan niyênî lô: Éyiye pu, ridi an lô: fuli nawre pu, eseji fiye kpan munu fre; élimu lô kpan te nɔɔ fikpramu bɛmu. Heni-heni mue, fɔcu woju nawre eti fiyê kpan Nyati atingbreɛ. Gba, robutufu, fáta éni bɔ rɛwe lapo rɔtu Etei pu Sesar, naa ridewe e?

15 Éni Jesi di numuti aanu-aanue nɔ nene mue aan, enee nakan iyê nene lô: Emi be fɔɔɔɔmínî ómu e? Cɔnî sika kɛngre nno simínî míkrâ!

16 Enee heni-heni mu nɔcuní sika kɛngre nno niyenî. Lipe mue, enee nubutu nene lô: Ebî éni munu nɔ e? Eseji ebî éni rire woju nɔ sika kɛngre obu eti e? Enee nubuanî mu lô: Sesar.

17 Enee Jesi kan ye nene lô: Obue li Sesar éni ɔɔɔ, cuní ɔnɔkɔ tunî, lɛ gba obuê li Nyati éne, fɔcu fótunî lɛ. Jesi tkan lɔɔ, enee woju a nene íne mu neeme.

Lu uou mu óno énye éni woju

18 Uđôn bɔɔ ilɛ, enee Sadisɛn tukɔ i he Jesi. (Nenɛɛ, níní lu uou mu óno énye ónómíní.) Nihi niheníe, enee nakan-ní lô:

19 Éyiye pu, Mois lá ere aule i lô: Alí kpan kɔ kân ɔnu makri éni órúó wi kɔkɔ tɔun uɛ, be nucu yié núhón núrúó wi lí ɔnu makri ebi éni alau.

20 Diki: akpan makri nɔmbu nó éni nɔnu mu kpankpreɛ hɔn yi dɔn lɛɛ ɔnu ein órúó wi kɔkɔ tɔun u.

21 Lipe mue, ɔnu makriɛ bɔfɔnɛ cú yié hón dɔn lɛɛ ɔnu ein órúó wi tɔun bɔɔ be u lɛ, enee makri ɛenti mue cu yié. Enɛ fre nórúó wi lɛ tɔun nu, enee he lefe.

22 Lɔɔ, tɔun nene nɔmbu kpreɛ nuní feɛn, kɔkɔ órúó wi étêmu alau. ɔnu egeɛ, enee yié fre u lɛ.

23 Gba, robutufu, cɔni yoku lu uou mu óno énye nɛɛ, be nene obuene fre nûno ninyeníe, éni nene nɔmbu kpreɛ nuhɔn-ní yi baa, ɔfɔni tasu yɔcu yié e?

24 Lipe mue, Jesi já cú, enee nakan iyê nene lô: Obue nimime nlaní ei Nyati krenkpreɛ mu tɛɛ, fédíminí an, eseji fónyômíní Nyati éni lô te kuraa numu! Obue, enee ku nefɛ kpreɛ nɔ.

25 Díní an lô: cɔni akpan yɔno lu uou mu yenyeɛ, mine óhɔn bɔ óno, nana kpan feɛn yetê fíní enti ngbafre eke.

26 Gba, obue li lu uou mu óno énye éni wojuε, o be cɔni Mois nɔ kpete lukpɔε negbie rire tεε, wojuε Nyati kan yeni be nimime nɔla i ɔnu kpenkpeε mu tεε, fiakingamíní mu e? Diki, nimime lô: Emε, nɔli Abraham éni Nyati, Isak éni Nyati, Jakɔb éni Nyati!

27 Heni-heni muε, Nyatiε, néli akpan-ενεε nkuaan óno muε éni Nyati, nana akpan-ενεε nkuaan nɔ muε éni Nyati nɔli. Enεε, éni fédimíní owu obu aan remuε, ενεε tu be fókuní kpe neemeε nɔ.

Aule obue nya munu tasuε éni woju

28 Cɔni Jesi nobúa Sadisiεn-ενεε woju muε, auleyiye pu nno frε nó lɔpe tí. Nɔli nu lô: nóbúa nene mu aja nuε, ενεε ενεε frε, niti nuɔɔfuni be nobutuni lô: Aule ɔfuni éni nya munu kɔ ambiεne feɔn e?

29 Enεε Jesi níni: Obue nya munu tasuε, ενεε li obue ikan lô: Israel puενεε, tini namu-namu! Adamanga εbi éni li ɔnu Nyatiε, ɔnu lefe, ενεε nɔli Adamanga!

30 Yɔfu Adamanga εbi éni li ɔfu Nyatiε ɔfu té neeme mu, ɔfu bubɔ neeme mu, ɔfu ótutru neeme mu lεε ɔfu mbasi neeme mu.

31 Obu frεε ɔɔfuniε, ενεε li obue ikan lô: Yɔfu afvan finí lô fuyɔfu ɔɔɔɔ ɔfu rires εke! Aule lefe kɔkɔ óno éni nya munu kɔ aanu obu.

32 Jesi ikan lɔɔ, ενεε auleyiye puε níni: Éyiye pu, obue fubua muε, ɔnu ɔ wεɔnɔ. Heni-heni muε, Adamanga ɔnu lefe kukukpɔ cεε li Nyati; ɔnu egeε, lefe kɔkɔ óno.

33 Enɔni óyɔfu éni bɔ kpan ɔyɔfuni té nno mu, ótutru nno mu lεε mbasi neeme mu lɛ eseji ɔyɔfu anvan frε finí lô nuɔyɔfu ɔnɔɔɔ ɔnu rire εkeε, yí nu kó nɔie éni kpan uwo ɔcau ei Nyati anti lεε tɔyi akpasua-akpasuaενεε feɔn-ε nɔyi nuɔnɔie nkɔɔɔ alabu-alabu frε.

34 Jesi idi nu éni kpisiε obúa mu aja nuε, ενεε kan yeni lô: Ewíε luwi cε be Nyati ebie eli efɔni lε. Lô nu lɔpe be nahaa, kpan kɔkɔ úcu woju íhímu úbutumíni ji.

Dafid lεε Kris-ε éni agbra woju

35 Cɔni Jesi nɔ tɔyɔyi-ɔ tε neyiye wojuε, ενεε nobutu akpan neeme lô: Lɔ pi be auleyiye puενεε níni Kris-ε, nɔli Dafid éni Wɔ e?

36 Nɔɔɔɔ kpaní: cɔni Bubɔ Wεɔn i Dafid εtε, ki lô nikan: Adamanga kán yê ɔnu Nyɔnɔie lô: Σε ɔnu kpisiɔɔ ébi pi ete tuɔn ɔɔ lɛ méde ɔfu éfe puενεε mókufu aka mu fóku nene lika εti.

37 Enεε míni: alɔ Dafid ɔnɔɔɔ naranɔ Nyɔnɔie, be lɔ pi be eseji nɔli Dafid éni Wɔ e? Owu obue Jesi nakaan, akpan feɔn yɔfu lɔkɔlɔ, ενεε nu riti ei neti tasu.

Jesi nakan auleyiye puενεε éni rire woju

38 Cɔni Jesi nɔ wojuyiye mu lɔpɛɛ, ɛnɛɛ nakan lɔ̃: Nyuní íne mu auleyiye pɔɛnɛ ɛ́ni lɔ̃ itê ulɛ ɛti. Diki: nuyɔfuní tralɛ elɛhin mu ɛ́sɛ, eseji nɛnɛni gbein ánya ɛ́sɛ mu tɛɛ, nuyɔfuní ɛ́ni bɔ́ akpan araku nɛnɛ ɔ́kutɔ mu.

39 Cɔni nihaní eyia-cɔɛnɛ tɛ frɛɛ, anti ɛ́ni cɔ́ɔɛnɛ ɛnɛɛ nuyɔfuní ɛ́pi. Alɛ ulɛ fɛt nɔwaaan, bɛ nɔjujuní cɔ́ obuɛnɛɛ yi nuɛ lɛ́ nɛ́piní ɛtɛ.

40 Nɔcuní gbɛɛ mu nɔfufun-ní woniyiɛnɛ bɔ́ mu ei neeme bɛ akpan anti nɔgugɔnɛ Nyati lɛhin-lɛhin lɛ́ kpan obu nɛnɛ akpan anamu. Obu remuɛ, nɛnɛni munuɛ Nyati yɔtu n̄idɛnɛ, yɔru lɔku tɔun yɛsɛ́n ɪ.

Woniyi yalɛ pɔɛ kɔpɔɔ laa ɛ́ni woju

41 ɛ́ni Jesi hɔnɔ unɔ tɛyɪtɪ-cɔ tɛɛ, nɛsɛ nipi ɛtɛ nɪgbatu ɔbɔfɔɔ alakaa munu nakprâ alabu ɛbi ɛ́ni kpan nɔnɔ-nɔ fɛin nɔtɔɛ. Onu mu lɔpɛɛ, nɛdi nu ɛ́ni rirɛhɛ pɔɛnɛ kɔpɔɔbalɔ nehi bɛ noku sika dɔunlɔ mu.

42 Lɔpɛ muɛ, woniyi yalɛ pɔ nɔnɔ frɛ í, ɛnɛɛ ku sika kɔpɔɔ ɛwɪ aanu alakaa mu.

43 Jesi ɪdi nu lɔɔ, ɛnɛɛ ra onu egekpu pɔɛnɛ nakan iyê nɛnɛ lɔ̃: Makan miyê nɛfɛ nawrɛ lɔ̃: woniyi yalɛ pɔ obu ɛ́ni kɔpɔɔ laa, ɛnɛɛ ru lɔku kɔ akpan fɛin ɛ́niɛ.

44 Kpraní: ambiɛnɛ fɛin ɛ́niɛ, sika hɛn nɛnɛ onkuɛ, ɛnɛɛ nɔcɔ ni nukuní mu. Woniyi obu ɛkɛ, nákan-mu sika lefɛ kɔkɔ; lɔwɛ nɔnɔ onku ɛ́ni bɔ́ nɔcɔ nɛ mbo ɛtɛ, ɛnɛɛ nɔcɔ neeme ni nɪla kɔpɔɔ.

Mark 13

Gbredɪ lɔkɔɛ yɛpɪɛ ɛ́ni woju

1 Cɔni Jesi nɔ tɛyɪtɪ-cɔ tɛ nya nahaa, ɛnɛɛ onu egekpu pɔ nɔnɔ nakan iyêni lɔ̃: ɛ́yiye pɔ, kpra tɛyɪtɪ-cɔɔ ɛ́ni kan-ɛnɛɛ lɔ̃ nite nuruní! Kpra mbobuɛnɛ lɔ̃ pipi ja nu!

2 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi níní: Kan ɔlɔku obuɛnɛ fɛin-ɛ fɛdi nuɛ, di an lɔ̃: nu nehi ɛ́ni yobu yoku yɔgbɔ yɛcɛtu ei tɔun lubobu kɔkɔ bɔ́ ípin-mu anuan ɛti frɛ bɔbɔ.

3 Nɪha nuku Olifíe Lɪfɛɛ ɛti tɛɛ, ɛnɛɛ nɪkpra cɔ́ nipi ɛtɛ nɪgbatu tɛyɪtɪ-cɔɔ munu. Lɔpɛ muɛ, Pɪɛr, Jak, Jan lɛɛ Andre á hɛni hɛhɛ mu tɛ, ɛnɛɛ nobutuni lɔ̃:

4 Kan cɔ́ yɛsɛ yoku bɛ woju obu yɛpɪɛ lɛɛ sufɛɛ yɔtu rítê té lɔ̃: ɛnɛɛ okuɛ, ye ɛɛɛ.

5 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi ja cu nakan iyê nɛnɛ lɔ̃: Nyuní íne mu woju obuɛnɛ ɛti; dɔtumíní kpan kɔkɔ nɔdɔbubu nɛfɛ ine mu!

6 Heni-heni muɛ, akpan kɔpɔɔbalɔ yehi nɔfɔ agbra yɔcɔ onu íné yakan lɔ̃: nɛnɛ Kris ɛbi nɔ́. Lɔpɛ muɛ, nɔbubuní akpan kɔpɔɔbalɔ íne mu yɔkpu nɛnɛ ege.

- 7 Cɔni fɪtɪnɪ lɔ: nɔfɔ rɪre kɔɛɛ lɛɛ cɔ elefe-elefe tɪn nɛɪɛ, bɛ la nudowo nɛfɛ: lɔ bɔ ɛsɛɛ, ɛnɛɛ nɛsɛ. ɛnɛɛ, alɪ nɛsɛ lɔɔ frɛ bɔbɔɔ, bɛ ɛlɪmɔ wɔtɔɛ ɛni woju nɛhɪmu ɔkufumɛ bɛmɔ.
- 8 Heni-heni muɛ, obuɔ nnɔ mu akpan yabɔan tɪn lɛɛ obuɔ lefe mu pɛnɛ ɛɪn; maɪ nnɔ mu pɛnɛ frɛ yabɔan tɪn lɛɛ lefe ɛni pɛnɛ ɛɪn. Wɔtɔ yekenje cɔ akpasua-akpasua, ɛnɛɛ nɔhɔn frɛ yɛɪ. Munɔdi obuɛnɛ fɛɪn-ɛ, yetɛ fɪnɪ lɔ wɪrɔɔ luwu ɔkɔkɔɔ luwu mbɔnɛ ɛkɛ.
- 9 Gba, obuɛ lɪ nɔfɔbɔ nɛfɪnɪ wojuɛ yehe nɛfɛɛ, nyɔnɪ ɪnɛ mu: akpan yɔnyɔ nɛfɛ yaha ɛjɪjɪ-okɔ pɛnɛɛ antɪ. Dɪkɪ: nɔjunɪ nɛfɛ ngbre mu ɛyɪa-cɔɔɛnɛ tɛ, ɛnɛɛ nɔnɔnɪ ɛtɪ nɪhan-nɪ nɛfɛ ɛtɛɪ pɛnɛɛ lɛɛ egbrengbɛɛnɛ antɪ bɛ fɪhɪnɪ dalɔfɔɛ fɪkan-nɪ ɔmɔ woju fukunɪ nɛnɛ.
- 10 Heni-heni muɛ, fɔtɔ ɛni Amanɛ Namɛ ɪsɛ obuɔɛnɛ fɛɪn mu ɛni akpan ɪtɪ kraa lɛ ɔkufɔ ɛni nɛ okɔ.
- 11 Cɔni nɔnyɔnɪ nɛfɛ nɪhan-nɪ ɛjɪjɪ-okɔ pɛnɛɛ antɛ, dɛbɪmɪnɪ mɪtɛdɪ nɛfɪnɪ owɛ fɪkan-nɛɛ ɛtɪ. Kan-nɪ obu cɛɛ yɛɪ nɛfɛ ɔmɔ ngbo ɛtɪ lɪɛ lɛ. Dɪkɪ: ɛlɪmɔ nɛfɛ nɔfɔbɔ fɔtɔtru fɪkan-nɪ; Bɔbɔ Wɛɪn lɪ obuɛ yeyɛ nɛfɛ mu.
- 12 Nu obuɛnɛ muɛ, kpan yɔnyɔ ɔnɔ makɪ yɔtɔ akpan elefe yowo. Lɪɛ muɛ, bɔ yɔtɔ nɔwɔnɪ wɪ; wɪ frɛ yenye kandaan yɔtɔ nɔwɔnɪ bɔ lɛ yɪa.
- 13 ɛmɪnɪ ɪnɛ ɛtɛ, akpan fɛɪn yefe nɛfɛ. Lɪɛ muɛ, kpan obu cɛɛ yenye tintɪ tɔn yokufɛ, ɛnɛɛ yɔɔɔ ɔnɔ ɪnɛ nkuan.

Nyɪnɪ lɔkɔɛ yɛɪɛ ɛni woju

- 14 Jesɪ nɔ ɛtɪ, ɛnɛɛ nakan lɔ: Cɔni fɪdɪnɪ nu ɛni wojuɛ nɪranɪ “Nyɪnɪ kukungbɛɛ” yaha tɔn yɔhɔ cɔ ɛni ɔfɔtɔmɔ ɛni bɔ na nokɛ tɛɛ, bɛ lɪɛ muɛ, akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ nɔ Jude wɔtɔ lugbɛɛ ɛtɛ, niye nɔnɪ lɪfɛnɛ ɛtɪ nɔ’ɔn’ɔn-nɪ ɛɪ. (Kpan obuɛ nakɪngɔ kɛnkrɛ obu muɛ, nɪtɪ namɔ-namɔ.)
- 15 Lɪɛ muɛ, alɪ kpan kɔ frɛ nɔ ɔnɔ srawaan, bɛ nudɔjɔjɔ ɛni bɔ nɔhɔ lugban nede ɔnɔ owɔ kraa lɛ nɔ.
- 16 Kpan obu frɛɛ nɔ ɔnɔ ɛjɪkrɛɛ, nɪdɛsɛ ege nɪdɪ ɛbɪ nudɔɔɔ tralɛ.
- 17 Nu obuɛnɛ muɛ, munɔdi lɔkɔlɔ yɛɪ luwu mbɔnɛnɛ lɛɛ ɛyɪɛnɛɛ mun-wɪ nɔ ɔnkɔɛ ɛni.
- 18 Dɪnɪ Nyatɪ ɔgɔgɔ amɛkɛ lɛ woju obu ɪɪɪ mɪndɪ nu.
- 19 Heni-heni muɛ, munɔdi lɔkɔ ɛbɛ yɛɪɛ, bɔnɪ lɔ Nyatɪ lɪ ɛntɪ lɛɛ wɔtɔ tɔn bɔ bɛ ɪɛ okɔ lɔɔ, ɔnɔ nɔdɔmɔ yɛɪ , ɛsɛjɪ bɔ ɪɪɪ jɪ.
- 20 Lɪ fɪnɪ Nyatɪ bɔ ɪcɛrumɪnɪ nu ɛtɪ ɛkɛɛ, bɛ kpan kɔkɔ bɔ ɔnɔ mu ɪnyɔ. ɛnɛɛ, ɛnɪnɪ pɛnɛɛ nɪtɛ bɔ ɛtɪ nɪtɛ ɪɛ remɛɛ, nɪcɛrunɪ nu ɛtɪ.

21 Alí owu obuene nese bɔɔ kpan ikan iyê nefê lô: Kris-ε νό έβι, elefe mu: νό có obu lɔɔ, be detimíní.

22 Heni-heni muε, funte pueue kpangbalɔ yanya eti, eneε elefe yakan lô: nene Kris εβι nɔ̃, be elefe frε yakan lô: nene Nyati numuti-eti pueue. Lipe muε, nĩlní akprua læε owu ngbohro-ngbohro éni isrân munu muε nuduní akpan íne mu nunyukuní. Owueneε nĩlníε, li fíní bɔmucɔ yala be ekeε, lǽ nódu ní Nyati éni pueue frε bɔbɔ íne mu nónyukuní okpu nene ege.

23 Nyuní íne mu namu-namu. Owu obuene fein-ε, óbo mobo nefε eti fiti fitêní ei lǽ fádaduní eti.

Jesi egese ieu éni woju.

24 Jesi nũ eti nakan lô: Cɔni gbredi loku obu éni woju yete muε, gbe bɔ̃ úku ji, wɔ̃n frε bɔ̃ ídan.

25 Lipe muε, mulɔɔene fein frε yɔɔɔ enti yokpukpobu yoku. Eε, enti te éni mbasiene fein bɔ̃ ínye te ji.

26 Onu egeε, eneε gba Kpan éni Wíε yanyaku enini ákura læε munu lokue neeme gbein yɔɔɔ jru lúkpó erehin yehi akpan yedni nu.

27 Lipe muε, nũtu enti ngbafreene yeεε wutuε eti có ngbisi aanla kpreε tũn yaha có̃ enti læε wutu a te mee te yede akpan-ene fein-ε Nyati éni bó nɔ̃ etiε yesi yeyíá có̃ nno.

Ádadu eti éni woju

28 Tu rúcuní fig tĩn éni woju rúhúnkuní eti: fíní lô fig tĩn ihe rti uku bɔɔ isê ege nodu be ɔwɔ̃ fónyŏní numu lô: mindi nu nehi uku ekeε,

29 onu ba nno, cɔni fĩdní owu obueneε makaan nu yeεε, be dní an lô: nuε oku; Kpan éni Wíε nó gbomu.

30 Makan miyê nefε nawre lô: cɔni owu obueneε mikaan yepe, ble obu eti éni akpan elefe bɔ̃ úhũmu, nana yɔɔɔ nama yedi nu.

31 Diki: enti læε wutu yetiti ei, emini owukan lubuoε eke ákân-mu lô ititi ei.

32 Gba, obuε li nu læε wanci deiin eti éni obuε mikaan yepe eke, kpan kɔɔkɔ édí an étêmu ei; Bɔ̃ onu læε kukukpɔ̃ ce, eneε di an. Eε, enti ngbafreene o, Wíε ɔnɔbɔ o, kɔɔkɔ édí an.

33 Eneε, éni fédímíní nu εβι aan, be daduní eti nuca fein.

34 Owu obuε makan miyê nefεε, tê fíní lugban pu nno éni nehi tha rusue eke. Lipe muε, nucɔ onu lugbaan neeme nila onu ósu pueue onku, eneε nutu nɔ̃nu mu nno-nno fein éni jumaa bɔ̃ edi be onu egeε, nikan niye onu ósu pue isisan gbomue lô: nidadu eti nisisan có̃cɔ̃ namu-namulɔ.

35 Ɔnu ba nno, nefɛ frɛ fɛdímíní cɔni yoku be lugban ɔnu bôo yesê ege yehie an: ekɛfu yomu bomu, ekɛfu nu óbu mu tɛ, ekɛfu nu áca ieu mu tɛ. Éni no loo, be daduní etɛ

36 amɛkɛ lɛ́, botu ali nɔcôu nefɛ ɪ frɛ bɔbɔo, níyau mu nefɛ etɛ éni funɔní munɔke mu.

37 Obue makaan, makan lɛ́ kpan fɛin eti etě i: daduní etɛ!

Mark 14

Jesi rire wojuɛ nɛmɛníɛ éni woju

1 Cɔni wie munɔwi aanu be oku Pak fet-ɛ lɛɛ lɛbɛɛ kpan íhîmu futufutu ebi éni lefir no muɛ, enɛɛ tɛyɪɪ pu ɔlɔkɛɛɛɛ lɛɛ auleyiye pɛɛɛ nɔnyu numu ujuju lô bô etě elɪ lɛ́ ɔcu akunda mu ɔnyu Jesi owo.

2 Lɪpɛ mu frɛɛ, nɛɛɛ fɛin numuti á nɛɛɛ cɔ nno nakan-ní lô: áfátamu éni nunyuni fet nuɛ mu, ɔo ali itê nu obue, be dedekue yɔtu cɔ yaka yofura mu.

Sacɛ mindiɛ yi nno kuku Jesiɛ éni woju

3 Nu nno éni Jesi a Betani tɛɛ, enɛɛ gberu kpisi nno éni niraní Simɔn ebi éni sigi li kokobe pɛɛ éni tɛ. Cɔni nunɔní mbo iɛu muɛ, enɛɛ yi nno ho lugban tɛ. Yi obue, sacɛ mindi akpasua nno éni kpan ácúcuatumu ɔbo lefe kɔkɔ mu be no broma mu kule lukpawɪ nno muɛ nóni ɔnku. Niti nuɔɔfu Jesiɛ, enɛɛ nunyɪ kuleɛ numuti nubɪ ei be nututu sacɛ mindiɛ neeme nukukuni íne mu.

4 Jesi egekpu pɛɛɛ idɪ nu loo, enɛɛ nɔnu mu elefe nuhun ja be nohuhrun ikan lô: Obue, ɔbo ɔnyu óbubuei nõ!

5 Sacɛ mindi akpasua obue, li finí kpan pa ɪ ekɛɛ, be ntu ehe sika lɔkulo ɔcu acican lɛdu pɛɛɛ! Enɛɛ nɔcuní tebibe lɔkulo yie rire.

6 Jesi idɪ nu loo, enɛɛ nakan iyê nɛɛɛ lô: Laní yi obu ei tiinbo! Emɪ be fejeuní rire loo e? Obue nilimue, já nu tasu.

7 Heni, lɛdu pɛɛɛ yɔno nɔfu ein nuca fɛin éni bô fabukaní, be emɛ ekɛ, ewiɛ luwi cɛ bô múno nɔfu ein ji.

8 Yi obu éniɛ, lô bô nɔkpôn tuun bɔo muhu kraa lɛ́ nókukumu sacɛ mindi obue, enɛɛ nili nite i lí.

9 Makan miyê nefɛ nawɛ lô: wutu etɛ ébi éni cɔ-cɔ fɛin-ɛ nûboní Amanɛ Namue nɛɛɛníɛ, nîkan-ní juma namu obue yi obu die éni woju frɛ yɔtu akpan yakuan-ni.

Judas éni Jesiɛ pa ɪɛ éni woju

10 Judas Iskariot ebi éni enɛ frɛ li Jesi éni akpan ndio ewi aanɛɛɛ mu éni nno á hé tɛyɪɪ pu ɔlɔkɛɛɛɛ lɛ́ apa Jesi ɪɛ nɔnu ɔnku.

11 Lâ tɛyɪɪ ɸɛnɛ ti owu obuɛ, ɛnɛ rirɛ mu nekpi nɛnɛ bɛ nakan iyêni lô: al heni ɪɛ lɔ ɛkɛ, bɛ n̄tɔn̄i ɔnu mu luwɛ. Lɪɸɛ muɛ, ɛnɛ ɪ nɔjuɔ ɔni yoku bɛ yɛpi yajan ɪɛ n̄ɔtu n̄nyuni Jesi.

Pak fɛt-ɛ ɛni ɛtite woju

12 Ɔni ku fɛt ɛbi ɛni kpan íh̄mu futufutu ɛni lefir nɔ muɛ ɛni nuɛ nuwoní gbɔnyɔ lɔwi n̄nyuni Pak mbɔɔ, ɛnɛ egekɸɸ ɸɛnɛ butu Jesi lô: Ɔfɔlɔ fuyɔfu ɛni b̄ɔ ra retite Pak mbɔɔ ɛni owuɛnɛ retɛfu ei e?

13 Lɪɸɛ muɛ, ɛnɛ nutɔɸɸ nɔnu mu aany nikan niye nɛnɛ lô: Aní bɔɔ fukuní ɛbi tɛɛ, f̄b̄ɔan-ní kɸisi nno ɛni da ɔn nɔ mindile mu nehi. Fidn̄i nuɛ, bɛ kɸn̄i.

14 Fɪhaní bɔɔ lugbaan nuhɔɔ, bɛ h̄n̄i tɛ ɪ ɪɛ f̄ákan féyɛní lugban ɔnu b̄ɔ lô: Éyiye ɸɛ níni fiye ɛɛ lugban nuhun-ɛ n̄hi Pak mbɔɔ ɪɛ ɔnu egekɸɸ ɸɛnɛ ɛn-ɛ.

15 Lɪɸɛ muɛ, n̄han nɛfɛ ɔnu ɛntikaan mu tɛ niyê nɛfɛ lugban nuhun lɔku nno ɛni owu fɛn h̄n̄ nuɛ. Tɛɛ, ɛnɛ f̄itɛni owuɛnɛ.

16 Heni-heni mu nijauní ɔ́ n+aní, ɛnɛ sɛ f̄iní lô Jesi kaan ɛkɛ, bɛ nititɛni Pak mbɔɔ ɛni owuɛnɛ.

17 Ɔni ku yɔmuɛ, ɛnɛ Jesi a mbɔ ɛbi ɛni ɪɛ mu ɪɛ ɔnu akpan ndiɔ ɛwi aanyɛ ɛn.

18 Mbɔ ɪɛ mu ɪɸɛɛ, ɛnɛ níni: Makaan miyê nɛfɛ nawɛ lô: nɛfɛɛ fɛh̄ni mbɔ ɪɛ ɔnu ɛn-ɛ, nɔfu mu nno napamu ih̄.

19 Nitiní owu obuɛ, ɛnɛ lufan ku nɛnɛ rirɛ bɛ nɔnu mu nno-nno fɛn nobutuni lô: Nyɔni, ɛkɛfu ɛmɛ k̄ɔ o?

20 Ɔnɛ níni: Nɛfɛ ndiɔ ɛwi aanyɛ fɔɔn̄i b̄ɔ ɪɛ ɔnu ɛn-ɛ, nɔfu mu kpan nno ɛɛ.

21 Heni-heni muɛ, f̄iní lô nimime n̄laní ei ɔnu íne ɛtɛ ɛkɛ, Kpan ɛni Wɪɛ yohu. Ɔnɛ kpan ɛbi ɛni napani ih̄ɛ ɛkɛ, musue lí ɛn̄ni! Ɔn̄niɛ, aframa bɛ kpan órúóm̄ni frɛ b̄ɔb̄ɔ.

Mbɔ wɛn-ɛ ɛni woju

22 Ɔni nuh̄n̄i mbɔ ɛbi ɛni ɪɛ mu ɪɸɛɛ, ɛnɛ Jesi ɔv futufutu la Nyati bia nyu bu ei bɛ ɔv tu ɔnu egekɸɸ ɸɛnɛ kan ye nɛnɛ lô: Ɔuní ɪɛ f̄ɛn̄i! Obuɛ, ɛnɛ te ɔnu rirɛnɛ-beɛ n̄ɔ.

23 Ɔnu egeɛ, ɛnɛ nuɔv kɸɔku nno frɛ, n̄la Nyati bia nuɔv nutu nɛnɛ, bɛ nɛnɛ fɛn nuh̄n̄i difɛn.

24 Ɔnɛ gba nakan niyê nɛnɛ lô: Difɛn obuɛ, ɛnɛ te ɛm̄ni mbuo ɛbi ɛni yoku ei bɛ yɔtu gbóduɛ Nyati nyu ɪɛ ɔnu ɸɛnɛ ɛn-ɛ ɛni wojue yɔrukɸu ɛiɛ n̄ɔ.

25 Makan miyê nefê nawrê lô: ákân-mu lô munô difen ji tuun bôo lě oku nûe mûnô difen lowô nno læ nôfu ein Nyati ebi tæ.

26 Gba, cõni niní mbôo bôo be wue, enee nihení eji nuwôkuní Nyati be nunõní lîpe ninyaní ei nahaní Olifîe Lîfæe eti tæ.

Numue Pîer yegbie êni woju

27 Cõtîe nahaníe, enee Jesi nakan iyê nenê lô: Woju nehi ihemu êni yejeu nefê fêin rîre. Heni-heni muê, nimime nlaní ei Nyati kpenkpeê mu tæ lô: Mûwo ngbonyõene êni akpra-eti pue, enee ngbonyõene fêin yeye yecêh i.

28 Dîki: mûhu, enee mûnô lu uou mu minye mîha mukpôn nefê Galile tæ.

29 Nîkan lowô, enee Pîer ja cu nakan iyêni lô: Alî botu wojuê yehefue yejeu obuene fêin rîre frê bôbô, be eme êke, ákân-mu lô rîre ijemu!

30 Enee Jesi nínî: Makan miyêfu nawrê lô: you obu cæ, kraa lě karu õbu nku aanue, fîgbi numu tuun nkpôbô ênti lô: fédîmu an.

31 Nîkan lowô, enee Pîer nata lîka i ùkan lô: Kakaa, ákân-mu lô mîgbi numu! Alî ubutu frê êni bõ muo læ õfu ein-ê, be mûhu. Enee anuan-ene fêin cõni lubuo eti lowô læ.

Nyatîe Jesi gugô Jêsemane tæ êni woju

32 Jesi læ õnu egekpu pueñe ein nû eti á tuun kú có lugbu nno êni niraní Jêsemanee tæ. Lô nukuní tæe, enee Jesi kan ye nenê lô: nipiní ete lîpe, õo naha nugugô Nyati.

33 Enee nide Pîer, Jak læ Jan be nahaní. Lîpe muê, lufan kûni rîre, enee rîrettîa frê pini eti,

34 be nakan niyê nenê ênti ebîene lô: Awrabo okumu rîre tuun nowomu frê bôbô. Kpôn-mínî ébi, dekemínî munô.

35 Nîkan lowô, enee niti na anti lowi be nîpi nupõtu munu ei nõgugô Nyati amêke lě, alî bõmucô nó êni bõ õtu gbredîe nehi iheni wanci obu etiê opo ete muê, lě eli lowô êke.

36 Lîpe muê, enee nîkan lô: Bõ, fukpu filî woju fêin. Obu remue, mugugõfu nyu gbredî êni kpõku obu nyakumu ei numuti. Obu cæe nõ, élîmu êni bõ fu fêlî obuê mugõfue bemu; li obuê efe fuyõfue.

37 Nugugô Nyati bôo nitê bó iæ, enee ni cõ õnu egekpu pu êntiê nõ lîpæe. Lîpe muê, enee nidi nu êni nekení munô be nuwru nenê nakan niyê Pîer lô: Simõn, munô feke e? Fókpú fódôn-mu nama wanci nno agbra frê bôbô!

38 Dîki: dekemínî munô; gugõní Nyati amêke lě wojuê nehîe úkõpumu nefê! Heni, té îha nefê woju obuê ja nûe eti, sake fákân-mínî mbastî êni bõ fêlîní.

39 Níkan lɔɔ, enɛɛ nɪla nɛnɛ ɪ ji na nise ege nɔɔɔɔ Nyati nkan owukan lubuo ba ebɛ.

40 Ili nisê ege nihiɛ, bɛ nekení mɔnɔ ji. Heni-heni muɛ, nɔnɔwige nelîn nɛnɛ, níɔmíní lɔ bɔ netê nakan-ní.

41 Níhan bɔɔ nisê ege nihi nku ɛɛntɪ ɛtɪɛ, bɛ eseji nekení mɔnɔ. Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nakan niyê nɛnɛ lɔ: Nɛfɛ laní be kení mɔnɔ ɔɛ! Dɪkɪ: ɔwɔ owu! Ɛɛ, wanci oku éntɪ Kpan éntɪ Wɪɛ nehi ɪpɪ unli pɛnɛ ɔnku.

42 Gbake nyení ɛtɪ rání! Kpan ebɪ éntɪ pamu ɪɛ, kɪ enɛɛ nehi!

Jesi éntɪ ónyu woju

43 Owukan lubuo hɔnɔ unɔ Jesi ómu, enɛɛ Judas ebɪ éntɪ enɛ frɛ li ɔnu akpan ndio ɛwɪ aanusɛ éntɪ nɔɔɔ de akpan mɔmɔmɔ kɔ nya lɪpɛ. Nɛnɛ obuɛnɛɛ, tɛyɪtɪ pu ɔɔkɔɛnɛ, auleyiye pɛnɛnɛ lɛɛ Juf-ɛnɛ éntɪ ine-ɛtɪ pɛnɛnɛ li obuɛ tɔpu nɛnɛ. Iɛuɛ nehínɛ, akrabu lɛɛ wrukpo nɔ nɛnɛ ɔnku.

44 Kraa lɛ́ nieníɛ, Judas ebɪ éntɪ panɪ ɪɛ ɔwɔ kán tê lɛɛ nɔnɔ ɛɪn lɔ: Kpan ebɪ éntɪ mɪgbâ asuain-ɛ, bɛ enɛɛ nɔ, nyunî aní. Fɪhaníɛ, bɛ sɪsan-nî namu-namu.

45 Lɔ nɪnya lɪpɛɛ, enɛɛ lɪ niti nɔbɔfu Jesi nɪranɪ lɔ: Éyiye pu! bɛ nɪgbani asuain.

46 Akpaan-ɛnɛ ɪdɪ nu lɔɔ, enɛɛ ku Jesi ɛtɪ nyu.

47 Lɪpɛ muɛ, ɔnu egekpu pu ebɪɛnɛ éntɪ nɔɔ já akrabu cú, enɛɛ an tɛyɪtɪ pu lɔkɔɛ éntɪ ósu pɛ ɔnɪ rɪtɪ la ɪ.

48 Jesi ɪja uɔuɛ, enɛɛ nakan iyê akpan ebɪɛnɛ lɔ: O bɛ mínî: ɛmɛ obu ɛkɛ, akolo pu mɪlɪ bɛ fidení akrabu lɛɛ wrukpo fehínɪ ɔmu ónyu mu e?

49 Nɔca fɛɪn mɔnɔ nɔfu ɛɪn miyiye woju tɛyɪtɪ-ɔɔ tɛ, obu ɔɛ un fónyúmínɪ? Ɛnɛɛ, alɪ amɔnu owu obu nɛsɛ lɔɔ, bɛ dɪnɪ an lɔ: obuɛ nimime nɪlaní ɛɪ Nyati kɛnkpɛɛ mu tɛɛ li obuɛ nɛsɛ ɛtɪ.

50 Lɔ nɔnyuní Jesiɛ, enɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛnɛ cini la ɪ bɛ gbee, ye ɔɛn ɪ.

51 Lɪpɛ muɛ, bɛ ngbafɛ lɔwɪ nɔɔ kɔ nɔ lɪpɛ éntɪ wɔ liji ku bó ɛtɪ bɛn lɪka nɔkpu Jesiɛ nɔnyu nahaníɛ. Akpan ebɪɛnɛ ɪdɪnɪ nuɛ, enɛɛ kuni ɛtɪ nɔnyunɪ.

52 Ɛnɪnɪ rirɛ ówuwotu mu tɛɛ, enɛɛ lijiɛ kpa dɔn nɛnɛ ɔnku bɛ nɔcu rirɛ ɛhɛlɔ niye ne na.

Jesi éntɪ owutite pɛnɛnɛ anti ánya éntɪ woju

53 Lɔ nɔnyuní Jesiɛ, enɛɛ nɔcunî naní tɛyɪtɪ pɛnɛnɛ éntɪ ine-ɛtɪ pɛ ɛntɪ tɛ bɛ tɛyɪtɪ pu ɔɔkɔɛnɛ, Juf-ɛnɛ éntɪ ine-ɛtɪ pɛnɛnɛ lɛɛ auleyiye pɛnɛnɛ fɛɪn si yia.

- 54 Λιπε μυε, βε Πιερ εκε νό ege nadidaku ukpu nene tɔun bɔɔ βε ho teyiyi pɔene ɛni ine-eti pɔe lukpomu te le. Lɔ nuho te, enee li na nihe cɔtsan pɔene nipi ete nɔgbɔn lɛ.
- 55 Ιιε, ενεε teyiyi pu ɔɔkɔenee lee Juf-ene ɛni owutite pɔene fein nɔjuju kpan kɔkɔ cee bɔ le dalufɔe ata Jesi woju ameke lɛ nɔcɔni eti nɔwonɔ.
- 56 Λιπε μυε, ενεε akpan kɔngbalɔ nanya ite nuhun ikan owu anuma-anuma uku Jesi eti. Obu fre bɔbɔɔ, nihemini woju kɔkɔ ɛni bɔ nɔcɔni eti. Nɔnu owukan lubuoene fein-ε nakan-nie ihamu cɔ nno.
- 57 Ɔnu mu lipɛe, ενεε akpan kɔ nya nakan lɔ:
- 58 nitini nɔnu rɔti mu kpan obu kɔn lɔ nɔnyu teyiyi-cɔ obu ɛni li kpan bɔ mu ɔbɔ nubu nuku lɛ nɔcɔ munuwɛ ɛnti kɔeun agbra nesɛ ege nɔru lefe nno ɛni ɛlimu kpan ɛni bɔ mu ɔbɔ.
- 59 Λιπε fre bɔbɔɔ, owuene fein-ε nakan-nie, kɔkɔ ite ɔru eti.
- 60 Gba, ιιε, ενεε teyiyi pɔene ɛni ine-eti pɔe nɔ wutu nye eti βε, akpan fein anti, nobutu Jesi lɔ: Feti obuε nakan-nie, βε εfe fini emi?
- 61 Owu obuε nubutuε, Jesi ɔbɔamini mu. Nija nucu jie, ενεε nobutuni lɔ: Kan ritɔ, εfe tasɔ fili Nyate rɔsɔe ɛni Wɛe e?
- 62 Ɔneε Jesi ninɔ: Ɔε, emee nɔ! Ɔneε nu nehi fidini Kpan ɛni Wɛe nu ɛni nɔ likpen eti Nyati εbi ɛni kuraa ɛni kpisibɔ te. Eseji fidini nu ɛni nɔya jru lukpɔ eti nuno ɛnti nehi.
- 63 Nɔkan lɔɔ, ενεε teyiyi pɔene ɛni ine-eti pɔe nyu trale suan ι rire nakan iyɛ owutite pɔene lɔ: Gbake ɔbɔtumu ɛni bɔ kpan le dalufɔe ji; ndɔ lɔ!
- 64 Munuε kpan obu nabɔan Nyate, fetini! Βε lɔ fobɔani mu te? Ɔneε nene fein nikan-ni lɔ: fɔta ɛni bɔ nowonɔ.
- 65 Λιπε μυε, ενεε li nɔnu mu elefe bo bu nɔfɔɔni mututu munu; ɔnu mu lipɛe, nɔnyunɔ munu ei bɔɔ nisenɔ ɔbɔ βε nobutunɔ ɛni bɔ nakan kpan deiin-ε seni ɔbɔɔ neyɛ nene. Gba, ιιε, ενεε lukpomu te ɛni cɔ ɔsɔsan pɔene fre nyuni nalɔlɔni munutamɔ le.

Νομυε Πιερ gbie ɛni woju

- 66 Πιερ hɔnɔ unɔ lukpomu gbɛin εrehɔn te, ενεε eyienεε idi juma teyiyi pɔene ine-eti pɔe ɛni lipɛe, nno ι lipɛe.
- 67 Nidi Πιερ nu ɛni nɔ lipɛe nɔgbɔn lɛε, ενεε nikprani sun βε nakan niyɛni lɔ: Ɔfe fre, un funɔ lee Nasaret wɛ Jesi obu εin?
- 68 Ɔneε Πιερ kpɔru ei nakan lɔ: Ɔfɔni owu obuε fakaan, asr+an-mu munu mu, mɔnyumu numu fre. Ɔneε ninye eti nɔnya ι na gbɔmu numu te. [Λιπε μυε, ενεε karu bu.]

69 Yie idi Pter nu lɔɔ, enee nakan iyê akpan-enee nɔ lɔpɛɛ lɔ: Kpisi obuɛ, nɔ akpan-enee nɔ lɛɛ kpan obu ein-ɛ ɛni nno.

70 Pter iti lɔɔ, enee kpɔɔvɛi ei ji. Waa luwɛ, enee akpan ebienɛ frɛ nakan iyêni lɔ: Ɖfɛ obuɛ, filɔ akpan-enee nɔ lɛɛ kpan obu ein-ɛ ɛni nno lɛ; ɛfɛ frɛ Galile wɛ filɔ.

71 Lɔpɛ muɛ, Pter bó sansan kú rirɛ, enee nakan lɔ: Kpan obuɛ fakan-ní ɔnu wojuɛ, médíminí an!

72 Lɔpɛ muɛ, karu sê ege bú, enee nukuan lɔ ɔwɔ Jesi kân yêni lɔ: Kraa lɛ karu ɔnu nkɔɔɔ aanusɛ, fɛgbɛ numu nkɔɔɔ ɛɛntɛ lɔ fédímu an. Nukuan lɔɔ, enee nɔnya ɪ lɔpɛ na nɔtu mutɔ.

Mark 15

Jesi ɛni Pilat antɛ nɔhan-níɛ ɛni woju

1 Nu ɪca njomu tutu líɛ, enee tɛyɪtɪ pu ɔɔkɔɛɛɛɛ si yia lɛɛ owutite pu ambienɛ fɛin ebi ɛni ɪ Juf-ene ɛni ine-ɛti pɔɛɛ lɛɛ auleyiye pɔɛɛɛ ein be tu nimení Jesi mba nɔcuní nɔhan-ní Pilat.

2 Lɔpɛ muɛ, enee Pilat nobutuni owu ɪkan lɔ: Ɖfɛ ɪ obuɛ filɔ Juf-ene ɛni gbrenɔɔbie e? Ɖneɛ Jesi níni: Ɖneɛ fɪkaan!

3 Ɖnu mu lɔpɛɛ, enee tɛyɪtɪ pu ɔɔkɔɛɛɛɛ nɔcu owu kpanɔbalɔ itani.

4 Pilat ɪja ucuɛ, enee nobutuni lɔ: Owu obuɛɛɛ fɛin-ɛ nakan nukufíni ɛtɛ, feti naa?

5 Obu ɛɛ Jesi úbuamíni mu tuɔn woju sran-nɪ munu mu ɔkɔɔɔ.

Jesi ɛni éjiji óku woju

6 ɪɛ bɔɔ uku Pak fet fɛin-ɛ, Pilat utu bɔmucɔ ɛni bɔ dedekue akprâ sibikan mu pu nno ɔcu lɛ nɔwɔ nála ɪ.

7 Cɔni nisiní Jesi ɔnu antɛ, be kpisi nno ɛni nɔraní Barabas-ɛ nó sibikan mu lɛɛ akpan ɛni bɔyɔ mu nutuní wuya-wuya ɔkɔɔɔ pi tuɔn ɔnu mu tɛɛ nuwoní kpaan ein.

8 Lɔpɛ muɛ, dedekue yá hé Pilat nobutuni ɛni bɔ nɛɪ fíni lɔ lu fɛin nɪɛ ɛke.

9 Ɖneɛ Pilat butu nene lɔ: Ɖkefu fuyɔfuní ɛni bɔ mɔwɔ Juf-ene ɛni gbrenɔɔbie mala ɪ kɔ o?

10 Nobutu lɔɔ ambɛ nɪɪ an lɔ: nɪke mu tasu ɪ obuɛ tɛyɪtɪ pu ɔɔkɔɛɛɛɛ nyu Jesi sini.

11 Lɔpɛ muɛ, enee tɛyɪtɪ pu ɔɔkɔɛɛɛɛ neti akpan fɛin nsibi lɛ obutuni nana nɔwɔ Barabas nála ɪ.

12 Ɛ́ni nɔ ɔɔ, Pilat sê ege já cú, ɛnɛ nobutu nɛnɛ lɔ̄: Bɛ gba, ɔ̄ bɔ̄ metê mɛɩ kpan ɛbi ɛ́ni faraní Juf-ɛnɛ ɛ́ni gbrenɣiɛ e?

13 Ɛnɛ nugu nilení lɔ̄: Teni amia-mu tɩn ɛtɩ!

14 Pilat iti ɔɔ, ɛnɛ butu nɛnɛ lɔ̄: Bɛ kpan obuɛ, woju un ɔ́ɔni tasɩ nɩɩ e? Obu ɛɛ, gba nana nɔkpɔkɔnɩ́ lubuo nɣbɛ nikan-ní lɔ̄: Teni amia-mu tɩn ɛtɩ!

15 Gba, ɛ́ni Pilat yɔ́ɔ ɛ́ni bɔ̄ ɔ́yɔ̄ akpan téɛ, nuwɔ Barabas nɩɩ ɩ, ɛnɛ nutu nicení Jesi rire ɩ bɔɔ uwu bɛ gba nutu bɔ́mɔɔ ɛ́ni bɔ̄ nɔ́ɔnɩ́ n+aní lɛ̄ nɛ́tɛ́nɩ́ amia-mu tɩn ɛtɩ.

Miyi-miyiɛ srɔ́daɛnɛ ɩ Jesiɛ ɛ́ni woju

16 Lɩpɛ muɛ, ɛnɛ srɔ́daɛnɛ nɔ ɩpɛɛ ɔɔ Jesi hɔ Pilat ɛ́ni lukpomu tɛ bɛ ra nanwan ambiɛnɛ fɛɩn ɩ.

17 Ɔnu egeɛ, nɔ́ɔnɩ́ tralɛ nɔɔ ɛ́ni dide gbrenɣi tralɛ nɔ́ɔn-nɩ́, ɛnɛ nɔ́ɔnɩ́ ba dodu-dodu kɔ̄ nɔ́bɔ́ban-ní te fínɩ́ abutre ɛkɛ nɔ́ɔn-nɩ́

18 bɛ nɛɩnɩ́ miyi-miyi nikan-ní lɔ̄: Juf-ɛnɛ ɛ́ni gbrenɣi, rɔ́nɔ́ɔ ɩne!

19 Lɩpɛ muɛ, bɛ nɔ́ɔnɩ́ nɣbɔ́ɣbɔ́ tɩn nɔɔ nisenɩ́ ɩne mu, eseji nɔ́ɔnɩ́ mututu munu. Nɔ́bɔ́nɩ́ ɔ́kpɔn ɩ ɔ́nu anti bɛ nɔ́kɔ́tɔ́nɩ́ frɛ.

20 Nɩɩnɩ́ Jesi miyi-miyi ɔɔ bɔɔ unyɔ nɛnɛ téɛ, ɛnɛ nɔ́nyɔ́nɩ́ tralɛ ɛbi ɛ́ni nɔ́ɔnɩ́ ei rire niseɔ́nɩ́ ɔ́nu tralɛnɛ nɔ́ɔn-nɩ́ bɛ gba nɔ́ɔnɩ́ nɩ́nyakunɩ́ gbein naha nitɛ́nɩ́ amia-mu tɩn ɛtɩ.

Amia-mu tɩn ɛtɩ nitení Jesiɛ ɛ́ni woju

21 Aaɔɛ nahaníɛ, ɛnɛ nɔ́bɔ́ban-ní Sireni ebi mu kpan nɔɔ ɛ́ni nɩ́ranɩ́ Simɔn bɛ nɔ kɔ́ɛ mu bɔ́mɔ nɛni. Kɔ́ɩsi obuɛ, nɩɩ Aɛsandrɩ ɩɛ Rufus-ɛnɛ nɔ́nu bɔ̄. Srɔ́daɛnɛ ɩɩnɩ nɛɛ, ɛnɛ nyɔnɩ nɩɩda Jesi amia-mu tɩn-ɛ bɛ nahaní.

22 Heni-heni muɛ, nɔ́ɔnɩ́ Jesi n+aní tɩn bɔɔ bɛ nukunɩ́ ɔ́ ɔ́nu ɛ́ni nɩ́ranɩ́ Golgota ɛ́ni ɔ́nu nɔ́wan ɩ “ɩne kpɔku ɔ́ɔ” tɛ.

23 Lɩpɛ muɛ, nɔ́ɔnɩ́ difɛn ɛ́ni nɔ́ɔɔɔatunɩ́ rukpa kɔ̄ muɛ nɔ́tɔ́nɩ́ ɛ́ni bɔ̄ nɔ́nɔ, ɛnɛ nɔ́kpɔ́ɔ ei.

24 Lɩpɛ ɩ obuɛ nitenɩ́ amia-mu tɩn ɛtɩ. Ɔnu egeɛ, ɛnɛ nɔ́wɔ́nɩ́ nsrɔ́wa nɩ́ɩɩan-ní ɔ́nu rire owuɛnɛ.

25 Ɔnɩ́ nitenɩ́ Jesi amia-mu tɩn ɛtɩ, bɛ oku wanci nɛmblɛ.

26 Ɔnu ɩne ɛntɩɛ ɛ́ni owuɛ nimime nɩ́dakunɩ́ bɛ neyê woju deiin-ɛ tu nitenɩ́ amia-mu tɩn ɛtɩ, nakan lɔ̄: “Juf-ɛnɛ ɛ́ni gbrenɣiɛ, ɛnɛ nɔ̄”.

27 Nu ba obu deiin-ɛ, nitɛ́nɩ́ akolo pɔ́nɛnɛ aanu frɛ nɔ́ amia-mu tɩn ɛtɩ ɩɛ: nɔɔ nɔ́ Jesi kɔ́ɩsɩɔ, ɛnɛ nɔɔ nɔ́nɩ́ nimebɔ.

[²⁸ Obue, enee iyê lô: owue Nyati kan be nimime nlaní eie ese ete nõ. Enee ki lô te kan: Nákan-nî nalaní akolo puee mu.]

²⁹ Akpan fein-e neee cõ nitení Jesi lɔpee nejjeku íne mu ikan lô: Fákán fíní fõnyu tɛyɛɛ-cɔɔ fububuu ei lɛ́ fɔcɔ munɔwɛ entɛ kpɛun ce agbra fóru e?

³⁰ Ɔfɔbɔ nɔ amia-mu tɛn obu etɛ ru wutu cu ɔfu íne nkuan rídíkí!

³¹ Ɔnu ba nno, tɛyɛɛ pu ɔɔkueene lɛe auleyiye pueene fre nelni miyi-miyi ikan le lô: Áján heni! Nɔcɔ akpan elefe íne nkuan, enee ki éni gba núkpu núcɔ ɔnɔbɔ ɔnu íne nkuan.

³² Níní ene lɛ obue nɛlɛ Kris, Israel pueene éni gbrengrɛ, be nuno amia-mu tɛn obu etɛ núrú wutu rídí nu lɛ́ rɔcɔ té rétɛni etɛ!

Éfue obue nefueníe, tɔun akolo pu ebienee nitení amia-mu tɛn etɛ nɔ lɔpe lɛe ɔnu ein-e, nó mu nelɛ lɔɔ eke le.

Jesi éni uou woju

³³ Ɔɔni nu beee, enee dambri boku wutu ei neeme tɔun ku yɔmu wanci eenti mu.

³⁴ Lɔpe muɛ, enee Jesi la lubuo kpunkpulo nakan lô: Eloi, Eloi, lama sabatani? Ɔnu nuwaan lɛ: Ɔmu Nyati, ɔmu Nyati, emɛ be fɔwɔmu fila ɛ e?

³⁵ Lubuoɛ nɛlaa, akpan-eneee nɔ lɔpee tí, enee elefe nakan lô: Kɛ, nara Eli!

³⁶ Lɔpe muɛ, enee lɛ́ kpan nno ye ne a cu bla puku-puku nno cɔ mindi nyanya kɔ́ mu dru ngbɔgbɔ tɛn etɛ jauni éni bɔ́ nɔju, be kan lô: Tu rídíkíní, ekefu Eli yehi yɔnyuni yɔruku wutu kɔ́ o?

³⁷ Ɔnu egeee, enee Jesi la lubuo kpunkpulo be dɔn mu.

³⁸ Lɔpe muɛ, enee liji kpɔtu-kpɔtu ebi éni ceru tɛyɛɛ-cɔ éni kaan nuhun-e muɛ, nu entɛ bɔmu sɔan ɛ erehin dudu tɔun ru ei wutu.

³⁹ Sruda akpra-etɛ pu nno éni nɔ lɔpe gbatu Jesi munue ɛdɛ lô nite nue nue, enee nakan lô: Heni tasu, kpan obu lí Nyati éni Wɛ!

⁴⁰ Eyi dɔunɔ fre nó lɔpe bíben lɛka nakprâ. Kɛ nɔnu mu elefe: Mari ebi éni lɛ Madala ebi mu yiɛ, Mari nno ji éni lɛ Jɔs lɛe Jak ebi éni nɛraní Ligeɛ neniya lɛe yi nno ji éni nɛraní Salome.

⁴¹ Eyi obuenee, Galile wutu lugbue etɛ tɛ neeme nuboní bu nɔkpuní Jesi ege nubukaní. Eseji eyi kɛngbalɔ fre éni kpunɛ tɔun i ku Jerusalem-e nó lɔpe le.

Jesi éni éli woju

⁴² Nue Jesi ue lí nue nididení ɔpɔn nue nehi ubo buɛ éni owu. Obu remu lô nu pu ruwa muɛ,

43 ενεε Arimate ebi mu wi nno éni niraní Josef ebi éni li Juf-ene éni owutite pu loku nno éni ene fre nokpôn cóni Nyati ebi éni woju yanya gbein-ε, cu té kponkpu mu ho he Pilat butu bómucco éni bõ noccu Jesi na neli.

44 Lipe mue, woju srân Pilat munu mu éni émé libe be owô Jesi uo, ενεε nira sruda akpra-εti pue nubutu lɛ néti ekεfu heni owô ambu uo kõ o?

45 Sruda akpra-εti pue ubûani mu lô nuo henie, ενεε gba nla bómucco i nutu Josef éni bõ ccu Jesi kodogoo a eli.

46 Lipe mue, ενεε Josef a pa dadaí nno be tu nurukuní Jesi kodogoo wutu nutuní nucu dadaie nimeni nucuni na nla lubomo nno éni nutu nududuuní lubobu lokulo nuhun te ε mu. Onu egee, ενεε nukondo lubobu loku hruhru nno nudo numutie i be nla i na.

47 Cóni neli Jesie, be Mari ebi éni li Madala ebi mu yie lεe Jos eniyia Mari ein nó lipe nakprâ cõ netênie.

Mark 16

Jesi éni lu uou mu óno énye éni woju

1 Ópon nυe ite mue, ενεε Mari ebi éni li Madala ebi mu yie, Jak eniyia Mari lεe Salome ein a pipau rukpa lúonfe lεe sacε mindi éni bõ ccu a okuku Jesi kodogoo.

2 Nu ica dimas njomu tutu éni gbe nenye εtie, ενεε ninye nahaní lubomoo mu te.

3 Cõtie nahaníε, ενεε nabubuan-ní numu nikan-ní lô: Ebî yokondo lubobue no lubomoo numutie yanyaku ei yotu εε?

4 Gba, nihaní boo ninyepuní munu εti nikprâní lubomoo, be owô lubobue okondo anya i epi hehe mu, ενεε woju sran nene munu mu ambe lubobue rú loku toun sêh i.

5 Nuhóní lubomoo nuhun tee, ενεε nidiní ngbafre luwi nno éni trale lofu teketekelo no rireε nu éni pi ete kpisibo εti bomu. Nidinî nυe, ενεε la nowo nene.

6 Lipe mue, ngbafre luwi ebi já owukan lubuo cú, ενεε nakan iyê nene lô: La nudowo nefε! Mídi an lô: Nasaret wi Jesie nitení amia-mu tîn εtie li obue fɔjujuní. Nóno lu uou mu nénye; nóno ebi! Nefε nɔfobo kpraní cõ nilapunî bee

7 lɛ gba fâ fákan féyëní egekpu pυene lεe Pier ein lô: naha Galile te nukpôn nene finí lô owô nikan niye neneε εke. Oo te li obue nidinî nu.

8 Eyienε inya gbein-ε, ενεε nya i lubomoo rire lipe ye ne a. Heni-heni mue, woju kó nene bubo i tú riretita pí nene εti fre. Enεε, la ebi éni nowo nene isêh ε remue, cõtie nahaníε, nákan-míní owue néyêminí kpan kooko.

Riree Jesi nyaku gbein ye ɔnu egekpu pueɛe ɛni woju

- [⁹ Dimas njomu tutue Jesi nɔ lu uou mu nyee, ninyaku rire gbein niyê Mari ebi ɛni li Madala ebi mu yie pɛpeni. Yi obuɛ, ɔnu mu eneɛ Jesi be angini bubo tuun nɔmbu nya iɛ nɔ̃.
- ¹⁰ Niye ne n+a nubo amanie nuku egekpu pueɛe feɪn ebi ɛni se lɛɛ Jesi ɛɪn-ɛ. Lɪpɛ muɛ, be neɛe obuɛɛɛ, hɔɔɔ nɔnɔnɔ́ obuɔ mu nɔtɔnɔ́ mutɔ.
- ¹¹ Obu cɛɛ nubo amanie obu nuku neɛe nitiní lɔ̃ Jesi nɔ́ nama tuun nédɪnɪ nuɛ, nɔnɔ mu kɔkɔ óbúmíní nawɛ.
- ¹² ɔnu egeɛ, Jesi nyúku rire á hé ɔnu egekpu pu aanu kɔ̃ ɛni nɔ atingbre ɛti naha kɛ mu bɔmuɛ díni nu.
- ¹³ Lɪpɛ muɛ, neɛe aanusɛ frɛ, nisêní ege n+a nikan niyêní egekpu pu ambieɛ frɛ; obu cɛ nóbúmíní neɛe nawɛ.
- ¹⁴ Udôn bɔɔ nu nɔɔ ɛni neɛe ndio luwɪ nɔɔ kɛrɛɛ nisi niyia nehiní mbɔɔ, eneɛ Jesi nya nɔnɔ ɛɛhin nye ɛti. Lɪpɛ muɛ, eneɛ nakukua neɛe mutɔ nɔnɔ luboluwie kɛɪn neɛe be nékpr̩m̩u nóbúmíní owue nanuan-eneɛ kan ye neɛe nawɛɛ remu.
- ¹⁵ ɔnu egeɛ, eneɛ nikan niye neɛe lɔ̃: A sení wutue ɛni cɔ-cɔ feɪn boní Amanie Namue kuní akpan-akpan feɪn.
- ¹⁶ Kpan feɪn-ɛ yɔcɔ té yetê Amanieɛ ɛti be n̩l̩n̩ batɛm-ɛ yɔcɔ ɔnu íne nkuan. ɛneɛ, kpan feɪn-ɛ bɔ̃ úcɔ te ítemu ɛtiɛ eke, Nyati yeɪɪ yeyêni.
- ¹⁷ Gba, akpan-eneɛ yɔcɔ té yetê ɛtiɛ ɛniɛ, kɪ akprua anuma-anumaa Nyati yɔtɔ n̩l̩n̩: ɛmɪnɪ íne muɛ, n̩bení angini bubo yanya ɪ akpan mu, n̩laní obuɔ ɔlowɔ.
- ¹⁸ Alɪ botu nɔnyɔnɔ́ ɔɔɔn ɔnku, nɔnɔnɔ́ duwɛ kɔ̃ frɛ bɔbɔɔ, bɔ̃ íli neɛe ɔbɔ kɔkɔ. Eseji n̩taní lu pueɛe bó ɛti nɔgugɔnɔ́ Nyati nɔtɔnɔ́ neɛe frɛ, eneɛ lu pueɛe yɔbɔɔ.
- ¹⁹ Lɔ̃ Nyɔnɪ Jesi kan owu obu la numuti eie, eneɛ Nyati tu niya ɛntɪ na nipi ete ɔnu kɛɪstɔ tɛ.
- ²⁰ Lɪpɛ muɛ, ɔnu egekpu pueɛe á, eneɛ neɛe cɔ-cɔ feɪn ubo amanieɛ uku akpan. ɔnu mu lɪpɛɛ, be Nyɔnɪ Jesi ɔnɔbɔ nabuka neɛe n̩l̩n̩ akprua ɛni iyê lɔ̃: Nyati ɛni mbasi mu li obuɛ noboní amanie obu.]

Luk

Luk 1

Wojue ti có

- 1 Bô Teofil, wojue se ɔvu mu ébie, akpan dɔunlo ɔwô eti có ede ɔvu woju aka tɔun ɔnyu fein abubuan emime.
- 2 Owuene nimimeníe, akpan-ene bubo mu te neeme nɔ ɔvu nwan di nu be nesevu Nyati owukan lubuoé éni dalufueé eti li obuε nɔcuní.
- 3 Emε fre, éni gba mónu woju obu éni bubo mu te neeme mójɔju mu tɔun bɔɔ be mónyɔ ɔvu íneε, eneε míní já nu éni bǒ mɔnyu fein mabubuan mede ɔvu woju neeme aka seseεlo moku kpenkpe mu mesifu.
- 4 Lɔɔ, lé fónyǒ numu lô: wojuene fein-ε niyiyefíniε lí woju nawre tasu.

Jan Batis éni óruo amaníε enti ngbafre nno boε éni woju

- 5 Ble ebi eti Erod li Jude wɔtu lugbuε éni etei pue, teyiti pu nno éni nraní Sakariε fre nó lɔpe. Nili Abia éni teyiti pueε lúkpóε mu éni kpan nno. ɔvu yi fre lí teyiti pu lɔkue nraní Arɔɔn busu mu yi éni nraní Elisabet.
- 6 Nene aanue, nihiní sese Adamanga Nyati anti, nifelní ɔvu Auleε leε wojuene fein-ε nikaan tɔun nákáñ-míní munukukua kɔkɔ.
- 7 Gba, éni Elisabet li luwe pue, nórúómíní wɔ kɔkɔ tɔun nene aanue, munu +a nene anti esǎn i.
- 8 Nunɔní lɔpe lɔɔ tɔun bɔɔ be se ku lebe ebi éni teyiti pueε lúkpóε Sakari nɔ muε a dɔn Nyati anti te neyi teyie.
- 9 Lɔpe muε, nene akpan lúkpóε nihiní lô ɔwô nihiní nɔnɔkɔɔ, eneε ninyakuní Sakari nɔcuní be hɔ Adamanga éni teyiti kaan nuhun te lé oku rukpa luɔnfee éle.
- 10 Cɔni noku rukpa luɔnfee éleε, be akpan ngbunlo esi eyíá gbein te nɔgugo Nyati.
- 11 Lɔpe muε, Adamanga éni enti ngbafre nno nyáku rire gbein nyé eti rukpa luɔnfe gbɔtaá éni kpɔɔtɔ bɔmu Sakari díni nu.
- 12 Nidini nuε, eneε niletu ei lɔkulo be la pinu luboluwɔ mu.
- 13 Lɔpe muε, eneε enti ngbafreε nakan iyéni lô: Sakari, la nudowofu! Diki: Nyati eti ɔvu ógugɔ lubuoε: ɔvu yi Elisabet yemí luwu yɔruɔ wɔ kpɔɔ nno yɔtufu, eneε fɔtuní íné lô: Jan.

- 14 Diki: wɪ obu yɔtu fɔno rire-mukpi lokulo mu. Enne rire-mukpi akpasua obuɛ, bɔ itemu ɔfu lefe ce efɪni, nana enɪni ɔruso obuɛ, yɔtu akpan kprangbalɔ fre yɔno rire-mukpi mu le.
- 15 Nɪyi nu lokulo Adamanga anti. Diki: bɔ nɔno difen leɛ muso krakra kɔkɔ. Owɔ eniyia nuhun te neeme, enne Bubo Wɛɪn yeyikuni.
- 16 Nɔtu Israel pɛne kprangbalɔ yesɛ ege yɔcu luboluwɪ yadaku Adamanga ebi ɛni li nonu Nyatiɛ.
- 17 Eseji Bubo ebi ɛni yiku Nyati ɛni numuti-ɛti pu Elie, Bubo baa, enne yɔtuni akura nɪhi nitite cɔ nitɛ Nyɔniɛ i. Heni-heni muɛ, nɔtu bɔne tɛ yesɛ ege yaha nonu ewiɛne ɛti yokɔ mu leɛ nonu ɛn. Eseji nɔtu tutre pɛne yedi rice yɔnyuku yeli sese pɛne. Lɔɔ, enne nɪtite akpan ɛni yeli Nyati ɛni pɛneɛ nitɛ i yadadu ɛti yɔkrɔn nonu Nyɔniɛ.
- 18 ɛnti ngbafreɛ ikan lɔɔ, enne Sakari nakan iyɛni lɔ: ɛmi woju yeyɛmu lɔ obuɛ fakaan yesɛ lɔ e? Diki: mɔbɔ kprankpre, eseji ɔmu yi fre munu ete re le.
- 19 Lɔpɛ muɛ, enne ɛnti ngbafreɛ kan yeni lɔ: Nɪramɪni Gabriel. Nuca feɪn, ɛme Nyati rire te munɔ. ɛne li obuɛ nutɔpumu mi leɣ mɔkan owu mɛyɛfu mɔbofu woju anamu obuɛne ɛni amanɛ.
- 20 Diki: owuɛ mɪkan miyefuɛ, isɛ bɔɔ uku ɔnu nuɛ, yeli lɔɔ ɛke fɪdi nu. Enne gba, ɛni fɔbɔmu nawreɛ remuɛ, numuti yobofu yoku bɔ fɔkpu firrarumu owu tuɔn bɔɔ leɣ oku ɔnu nuɛ.
- 21 Cɔni woju obu nɛsɛɛ, be akpan-ɛne feɪn-ɛ no gbein tɛɛ nɔkrɔn. Nɪdɪni nu ɛni Sakari neme libe isɛn le, enne woju sran nene munu mu.
- 22 Gba, enɪni gbein-ɛ nɪnyaa, enne numuti boni ku, nɔkpu nɪrrarumu owu ji be akpan nyu numu lɔ: woju kɔ ɛsɛ te nɛdi nu. Lɔpɛ muɛ, enne nofu bɔ mu nɪkan owu nonu ɛn be nudɔn amuna.
- 23 Sakari udɔn tɛyɪt-cɔɔ te ɪtɪ tɛyɪ tuɔn bɔɔ enɪni nuɛ uwuɛ, enne se ege a lukpomu.
- 24 Lɔpɛ muɛ, ɛmɛ libe ji, enne ɔnu yi Elisabet mi luwu. Luwuɛ nɪmiɛ, nudɔn lugban tuɔn bɔɔ be i ɔwɔn eene ɛni nakan lɔ:
- 25 Ki akprua loku ɛni Adamanga li tumu! Nɛce munu nɔkpr+amu nɛtiti ɛmɪni akpan anti ɛni ruhɔɔn nɔnyaku ei.

Jesi ɔruso ɛni amanɛɛ ɛnti ngbafre nno boɛ ɛni woju

- 26 Lɔ Elisabet mi luwu be i ɔwɔn nahuaan, enne Nyati tɔpu ɔnu ɛnti ngbafre Gabriel a Galile ebi nno ɛni nɪranɪ Nasaret-ɛ te

- 27 Iǎ abŭan mu læ yere luwi nno  ni y di kpisi an be niran  Mari  ein. Mari obu , kpisi nno  ni niran  Josef ebi  ni li gbrenghi Dafid busu mu kpaan, en e butuni nuno  ti.
- 28  nti ngbafre  uho ihe Mari , en e rakuni kan l :  fe ebi  ni Adamanga Nyati  ni  wr w  ofu  ti , rire mu nikpifu! Heni-heni mu , nuno læ  fu ein!
- 29 Mari iti woju obu , en e letu ei l kulo be notutru ikan l :  raku akpasua obu ,  nu nuwaan li  f ni?
- 30 Lipe mu , en e  nti ngbafre  ja cu nakan iy ni l : La nudowofu; Nyati ece munu namu akpr+afu.
- 31 Diki: f m  luwu, en e f ru  wi kpisi nno  ni f tu  n  l : Jesi.
- 32 Wi obu yepti l ku, en e n ran  Nyati ebi  ni n  woju-woju fein  ne  ti   ni Wi.  e, Adamanga Nyati y tuni n li gbrenghi l ku f ni  nu nana Dafid  ke,
- 33 en e,  nti  t  ebi  ni n t  Israel pu ne i  b   kan-mu owu tuun godoo!
- 34  nti ngbafre  ikan l w, en e Mari butuni l : Be, em  ebi  ni mi di kpisi aan, l  yet  yei be m m  luwu obu e?
- 35 Mari ikan l w, en e  nti ngbafre  nakan iy ni l : Bubo W in yehifu  ti.  e, Nyati ebi  ni n  woju-woju fein  ne  ti   ni ákuraa yobokufu ei neeme. Obu , en e tu be w e f ru w, woju un k k  b   n m ni mu be n ran  Nyati  ni W e n .
- 36 Diki:  fu meyi Elisabet ebi  ni sigi niran  luwe pu  fre em  luwu  nu bienta obu mu b w  w  i   w n nahuan neeme.
- 37 Di an l : woju k k   n   ni Nyati  kpu  li!
- 38  nti ngbafre  ula numuti eie, en e Mari fre ja cu be nakan l :  me, Ny ni   ni  su pu yi luwi  e  m li. Obu fein ebi  ni fikan  mu rire , n se l w  ke! Nikan l w, en e gba,  nti ngbafre  se ege a.

Mari  ni Elisabet-  a nakpr a  ni woju

- 39 Munuwi alabu k  ite mu , en e Mari n  nye be faafa naha Jude wutu lugbu   ni ebi nno  ni n  lif ene mu t e t .
- 40  ni nuku t e, n+a Sakari  ni lugban t , en e n raku Elisabet.
- 41  raku lubuo   e  Elisabet ti , en e   w e n ni nuhun t e wusu.  nu mu lpe , Bubo W in y ku Elisabet,
- 42 en e rire mu nekpini tuun lubuo nyani gbein nikan l : Mari, eyi ne fein mu ,  fe li obu  Nyati  efu  wr  k  fein. Eseji Nyati  ni  wr w n  wi ebi  ni f ru w  ti l .
- 43  me, em  nu miyi be  mu Ny ni  eniyia i ho em ni  bi e?

- 44 Diki: lô miti ofu áraƙu lubuoε, eneε lĩ wιε nomu nuhun-ε, rire mu kpi tuun wuƙu.
- 45 Efe ebi éni fubu nawre lô: owue Adamanga kaan yeεε lɔɔ ekeε, ehe lí efini!
- 46 Lipe muε, Mari fre já cú eneε nakan lô: Onu té neeme mu, mɔwɔku Adamanga!
- 47 Eε, Nyati ebi éni li onu Onu-pue otumu rire mu nekpimu lɔkuɔ.
- 48 Heni-heni mu néce munu namu náƙpr+a onu ósu pu yi luwi. Obu remue, lô nu amunu be naha tuun godooε, akpan yakan lô: ehe lí emini
- 49 ambe Nyati ebi éni kura kɔ fein-ε eli akprua lɔkuɔ otumu. Enini ínéε yí nu tuun kó feini!
- 50 Diki: akpan-eneε feini éni enini éyee nɔ luboluwi muε, nányaku enini tenjaa nɔnu eti tuun godoo!
- 51 Gba, akpan-eneε rirenyaku yikuε eke, nócu enini ákura lɔkuε mu néli néyé neneε tuun nótu nómoní ei.
- 52 Eε, nóku etei pueεε wutu, eneε nótu riresiei pueεε eke anya munu.
- 53 Nóbŭa ledu pueεε éni écián feini mu, eneε rirehe pueεε eke nóku neneε gbein nócu ní bó ehelo.⁵⁴⁻⁵⁵ Diki: nójófumu ledue nutuku Abraham lee onu alaue ein tuun godooε éni wojuε te. Heni-heni muε, finí lô ɔwɔ nikan niye ɔru nanaene ekeε, nie nabuka Israel pueεε éni li onu ósu pueεε.
- 56 Mari dôn onu meyi Elisabet éni te tuun naha ɔwɔn εentiεne lɔɔ, eneε gba se ege a ebi.

Jan Batis éni óruo woju

- 57 Udôn bɔɔ uku cɔni Elisabet bŏ ɔruo wιε, eneε heniheni mu nuru wι kpiɔ.
- 58 Lipe muε, lô nɔnu pueεε lee akpan elefe éni ho ebi lipeε ti mbuafue woju lɔku obuε Adamanga li tu Elisabet-ε éni amanieε, eneε neneε feini rire mu nekpι neneε le be nɔwɔkuni Adamanga.
- 59 Udôn bɔɔ wιε thi munuwi nowoε, eneε nisi niyianí lě nécenî ekpisi-cɔ i. Onu mu lipeε, eneε nɔjujuni éni bŏ nɔcu ní onu bŏ íné nɔtunî naranî Sakari.
- 60 Lipe muε, Elisabet já owukan lubuo cú, eneε nakan lô: onu ínéε, eneε li Jan.
- 61 Eneε nakan-ní lô: Be in ofu busue muε, kpan kɔkɔ ónó éni i íné obu?
- 62 Onu mu lipeε, nɔcu ní bó mu nubutuní wιε onu bŏ ínéε bŏ nɔtuní wιε,
- 63 eneε nubutu ɔbɔɔ bŏ nemime eti be nimime lô: Onu ínéε, eneε li Jan be woju a akpan feini íne mu.

64 Ngbo eti lɪpe lɪɛ, Sakari numuti kɔ́ábu ei, enɛɛ lubuo nahani enti nɔwɔku Nyati.

65 Woju obuɛ, tú la pí akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ hɔ ebi lɪpɛɛ lubolɔwi mu. Eseji ɔnu amanɛ sɛ Jude wutu lugbuɛ ɛni lɪfɛɛnɛ mu tɛ neeme tɔun akpan fɛɪn nakan ɔnu woju.

66 Akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ neti woju obuɛ, bɛ nakan nɔnu lubolɔwi mu tɛ lɔ́: Wi obuɛ, ɔfɔni kpan tasu nɪlɪ? Heni-heni muɛ, Adamanga ɛni mbasɛ nɔ lɛɛ wi ebi ɛni.

Ejɪɛ Sakari hɛɛ

67 Wɪɛ ɛni íné áraɔu mu lɪpɛɛ, Bubu Wɛɪn yíku ɔnu bô Sakari, enɛɛ owukan lubuo pɪni ómu nakan lɔ́:

68 Ówɔku nɪlɪ Adamanga ebi ɛni li Israel Nyatɛɛ ɛni! Dɪkɪ: néce munu namu nákr+a ɔnu pɛnɛ nókɔn nɛnɛ.

69 ɛɛ, nákr+a ɔnu ósu pu Dafid ɛni alaɛɛ mu nányaku Ɔcu-pu mbasi pu lɔku nno gbein nótɔ ɛɛ

70 fíní lɔ́ ɔwô nɪɛ ɛnɪni numuti-ɛti pɛnɛ mu nɪkan nɪla ɪ bɔnu neemeɛ ɛke.

71 Íne nkuan obuɛ nucu ɛɛɛ, ɔtu rɔ́pɪɔ ɪ ɔru ɛfe pɛnɛ fɛɪn ɔnku.

72 Ɔnu mu lɪpɛɛ, nákuɔn gbóduɛ nunyu nanaɛnɛ ɛɪn-ɛ ɛni woju nótɔku nɛnɛ lɛdu.

73 Heni-heni muɛ, yɛsɪn-ɛ nɪta nutu ɔru nana Abraham-ɛ, néli ɔnu woju.

74 ɛɛ, nótɔ ɛɛ rɔ́pɪɔ ɪ ɔru ɛfe pɛnɛ ɔnku, ɛnɛɛ watige ɛnɛ ɛɛ me rɔnuɪ íne.

75 Lɔ́ɔ, lɛ́ nɪca fɛɪn-ɛ ruɔɔ nkuaan, rɔ́ɔɔ ɔnu anti rɔ́sunɪ rɪrɛ ba ecere lɛɛ sɛsɛ lɛu mu.

76 Gba, ɛfe ɔnu wi, dɪkɪ: nɪrafínɪ “Nyati ebi ɛni nɔ woju-woju fɛɪn íne ɛtɛ ɛni numuti-ɛti pu”. Heni-heni muɛ, fɪtɪ cɔ́ Nyɔnɛ anti lɛ́ fétite ɔnu atingbɛɛ.

77 Lɔ́ɔ, lɛ́ fótɔ ɔnu pɛnɛɛ ɛdɪ an lɔ́: nûcu nɔnu un-ɛnɛ fɛɪn nɪfɪɔ nɛnɛ nucu nɛnɛ íne nkuan.

78 Ɔru Nyatɛɛ ɛyɛñ nuhun ei ɔtɔku ɛɛ lɛdu ɔtu wɛɪn namu nno yadan yoku ɛɛ ɛti fíní gbewɔ ɛni enye ɛti nehɛ ɛke.

79 Wɛɪn obu otu nehi amɛke lɛ́ ɛɛ fɛɪn ebi ɛni ruku ei dambɪrɛ mu bɛ lu uou pɔtu ɛɛ ɛtɛ, rényɛ ɛti nényɛpu ɛɛ lɪka ɪ rɔ́cu teyo ɛni atingbɛɛ.

80 Nu naca ite mu, wi ebi nɔ́ lɪpɛ nɔru lɔku tha, eseji nakân mbasi bubu mu uku mu frɛ. Lɪpɛ muɛ, nudôn cɔ́ hɛhɛ mu lɪpɛ tɔun bɔɔ bɛ ku cɔni nɪnyaku rɪrɛ gbein nedi ɔnu jumaa Israel pɛnɛɛ agbra tɛɛ.

Luk 2

Jesi éni órus woju

- 1** Nu obuene muε, enee etei pu Ogus sepu lubuo maiene fein ebi éni Róm pueue bó nɔ etie mu lô: nimimení akpan fein íné núnnyúní nene numu.
- 2** Akpan numu ónyu obuε, cɔni Kirinus te Siri maie iε, enee ɔnu woju se. Lipe muε, be kpan yǒnyu akpan numu lɔɔ eke frε.
- 3** Lô lubuoε seε, enee kpan nno-nno fein naha ɔnɔɔ ɔnu ebi imime íné.⁴⁻⁵ Lipe muε, Josef frε cú ɔnu yere Mari, enee nunɔní Galile wutu lugbuε éni ebie nraní Nasaret-ε te naní ɔnu nana Dafid éni ebie nɔ Jude wutu lugbuε eti te be nraní Betlehem-ε, Iǔ némimení íné iε ambe nli gbrenghi Dafid éni busu mu kpan. Cɔni naní Betlehem tee, be Mari luwu ekpe.
- 6** Nunɔní te, enee ku cɔni Mari yɔrus wie,
- 7** be nurus wi kpisi éni li ɔnu wi kpankpre. Lipe muε, éni ebie mu néhéminí egberu-cɔ be na nudɔn-ní gbete nnie kan muε, Mari mímfu wie liji rire, enee lapuni be kratie nnieene thi mbo muε nuhun.

Ngbonyo akpra-eti pueue lô te ti wie éni órus amanieε éni woju

- 8** Youε nurɔní wie, be ngbonyo akpra-eti pu alabu kǔ nɔ Betlehem ebi baa numu éni kpete mu cɔ kǔ nasisan nɔnu ngbonyɔene.
- 9** Nubuní munu, be ki Adamanga éni enti ngbafre nno éni nye eti nɔnu anti, enee Adamanga éni munu lɔkuε reru nene tu cɔ nejire fíní iε éni negbie eke. Lô nidní owu obu nu lɔɔ, enee la nowo nene lɔkulo.
- 10** ɔnu mu lipeε, enee enti ngbafree ja owukan lubuo cu nakan iyê nene lô: La nudowo nefé! Mehi mubo nefé amanie nno éni yetê Nyati éni pueue fein rire-mukpi woju lɔkulo.
- 11** Amunu, Dafid éni ebie mu tee, nórɔní nefini íne nkuancu pu ebi éni li Kris-ε be eseji li Nyɔnie.
- 12** Ki lô fitê fidní an lô: wie, enee nǔ: fahaní bɔɔ fidní wi nno nu éni numimefuní liji rire nilapuní be krati éni gbete nnie thi mbo muε nuhun-ε, be enee nǔ.
- 13** Enti ngbafree hɔnɔ unɔ lipe, enee kpuru mu, anvan-ene mrumru kǔ nɔ nya i heni be nchení eji nuwɔkuní Nyati nikan-ní lô:
- 14** Enti buombuo tee, munu lɔku nli Nyati éni, Iǔ wutuε eti frεε, enini teyɔɔ ɔnɔ lee akpan-eneε ɔnu té nɔ etie ein!
- 15** Gba, enti ngbafreenε ija rire ucu iya entie, enee ngbonyo akpra-eti pueue nakan nene bibi mu lô: nutu nání Betlehem ebi te Iǔ nédní wojue se be Nyɔnie fitu nene etie nu!
- 16** Enee heni-heni mu nitní rire i naní bɔɔ nukuní te be nidní Mari, Josef lee wi ebi éni nilapuní be kratie nuhun-ε nu.

- 17 Lô nidiní wíe nué, enéé nuconí enini ríre woju ébi éni enti ngbafreé kan ye neneé nikan-ní.
- 18 Amaníeé nuboníe tú woju srân akpan-eneé fein-é tie munu mu lokulo.
- 19 Mari éke cú fein tê i lubolowi mu nuca fein nonyu ububuan.
- 20 Onu egeé, ngbonyo akpra-eti púene sê ege, enéé nokukotu Nyati uwokuni tha owueneé fein-é nitiní lée obueneé nidiní nué éni íne mu. Heni-heni mué, fein eseé finí lô enti ngbafreeneé kan ye neneé éke.

Τετυι-εε τεε νουονί Jesi naníe éni woju

- 21 Udôn bôo thi munowi nowo uku coní bô necení wíe ekpisi-εε íe, enéé nutuní íné. Lipe mué, nírakuní Jesi finí lô enti ngbafreé kan la í kraa be Mari mini luwue éke.
- 22 Onu egeé, enéé don bôo be ku coní bô naní Jerusalem te neyiní teyi finí lô Mois Auléé kan la íe éke. Lipe mué, enéé naní lée wí ébi ein íé nóconí náhan-ní Adamanga.
- 23 Heni-heni mué, Adamanga éni Auléé kán lá í lô: Wí kpankpreé fein éni lí kpíseé, kpan nufuo í nútú Adamanga.
- 24 Mari éni íne mu fréé, ninyiní teyi nutuní Nyati. Enini owue Adamanga éni Auléé butu éni bô nócú neyi teyi obué, enéé lí brandre aanu, elefe mu odôn lokpodu aanu.

Simeon éni Jesie di nué éni woju

- 25 Coní nihan-ní Jesi Jerusalem téé, be kpisi nno éni niraní Simeon nó ebíe mu íe. Kpisi obué, níl kpan éni thi seseé, ífelu Nyati be nókpôn nué Nyati yotu Israel púeneé yonó hokuei mué. Bubo Wéin nó lée onu ein fré.
- 26 Éneé baa owô Bubo Wéin kán yêni lô: kraa mu éni niédi Kris ébi éni Adamanga yótôpu yehíe nué, nuhuomu.
- 27 Nu ébi deiin-é nesiní Jesi teyiti-εε lipe íé néliní owueneé Nyati Auléé kan la íe, Bubo Wéin tí Simeon nsibi, éneé fré í lipe íe.
- 28 Nídi wíe nué, enéé nunyuni nikan onku nówoku Nyati nikan lô:
- 29 Onu Nyoni, owue fíkan fila íe, féli fányaku gbein. Gbaké la í ofu osu púe í héfu té betéé mu.
- 30 Heni-heni mué, omu nunowi edí Ocu-púe futôpu í wutu eti ébíe nu.
- 31 Éneé lí obué fititeni fite í íé nócu akpan-akpan fein íne nkuan.

32 Ẹnẹ baa n̄l̄l̄ akpan-ẹnẹ f̄in ẹbi ẹni ẹl̄i Israel p̄uɛnɛ ẹni w̄ɛin n̄t̄nyaku ẹf̄in r̄ire woju ẹ gbein niyê n̄nɛ, ẹnɛ n̄t̄u munu l̄oku yel̄i Israel p̄uɛnɛ ẹbi ẹni li ẹf̄in p̄uɛnɛ ẹni.

33 Jesi ɔnu b̄ô l̄ɛ eniyia iti owuɛ Simeon kan n̄onu w̄ɛ r̄ireɛ, ẹnɛ woju a n̄nɛ ɛne mu.

34 Ɔnu egeɛ, Simeon f̄ú n̄nɛ i, ẹnɛ kan ye w̄ɛ eniyia l̄ô: Diki: Nyati etite w̄i obu et̄̄ i, ẹnɛ ẹni woju ȳot̄u Israel p̄uɛnɛ k̄rangbal̄o yoku wutu b̄e k̄rangba fr̄e ȳon̄o yenye. Ẹnɛ n̄t̄ê f̄iní suf̄re ẹk̄e ẹni akpan yesi ɔnu ɛti akp̄ua.

35 L̄ipe muɛ, ẹnɛ ót̄utruɛnɛ n̄o akpan k̄rangbal̄o ɛne muɛ yanya gbein. Gba, ẹf̄e Mari, woju yekefu ȳoh̄of̄u luboluw̄i mu f̄iní l̄ô akrabu unu k̄pan sh̄on̄i be muɛ ẹk̄e.

Ani ẹni b̄iaa la Nyati ẹni woju

36 Ɔon̄i n̄han-ní Jesi t̄eȳiȳi-ɔ t̄ɛ, b̄e b̄ienta n̄n̄o ẹni n̄raní An̄i n̄ó t̄ɛ l̄ɛ. Ȳi obuɛ, n̄li Nyati ẹni numuti-ɛti p̄u, ẹnɛ ɔnu b̄ô n̄raní Fan̄uɛl ẹni li Aser busu mu k̄pan. Ɔon̄i n̄un̄o yere mu neemeɛ, mulu n̄ombu ɔɛ n̄uh̄on̄ k̄p̄isi n̄ud̄on̄ l̄ɛ ɔnu ɛin, ẹnɛ k̄p̄is̄i u.

37 L̄ipe muɛ, ẹnɛ n̄ud̄on̄ woniyi l̄o t̄un̄ b̄o b̄e ni mulu nd̄io-nd̄io nowo ɛw̄i aanla. N̄uca f̄in, n̄inya i t̄eȳiȳi-ɔ t̄ɛ; you l̄ɛ ningbe n̄un̄o Nyati ósu, n̄uh̄on̄ci l̄ɛ óḡuḡo mu.

38 Ẹnɛ fr̄e wanci ẹbi ɛti deiin n̄nya l̄ipe, ẹnɛ nokukotu Nyati b̄e n̄ucu w̄ɛ ẹni r̄ire woju nakan niyê akpan f̄in-ɛ n̄akp̄ôn̄ nuɛ Nyati ȳot̄u Jerusalem yanya i mun̄udi muɛ.

39 Ɔon̄i Josef l̄ɛ Mari li owuɛnɛ f̄in-ɛ Adamanga ẹni Auleɛ kan la t̄ɛ b̄o b̄e wuɛ, ẹnɛ n̄isení ege naní n̄onu eb̄iɛ n̄raní Nasaret b̄e n̄o Galile wutu luḡbuɛ ɛti t̄ɛ.

40 L̄ipe muɛ, w̄ɛ n̄ó l̄ipe n̄oru l̄oku, n̄ocu mbasi, r̄iɛ neyikuni l̄okulo, ẹnɛ eseji Nyati ẹni ɔw̄r̄o fr̄e n̄on̄i ɛti.

Ɔon̄i Jesi i mulu nd̄io ɛw̄i aanuɛ ẹni woju

41 Lu-lu f̄in, Jesi eniyia l̄ɛ ɔnu b̄ô iha Jerusalem t̄ɛ uli Pak fet-ɛ.

42 Gba, Jesi ihi mulu nd̄io ɛw̄i aanuɛ, ẹnɛ f̄iní l̄ô ɔw̄ô akpan uli b̄onda neeme ẹk̄e, n̄ucun̄i naní l̄ɛ.

43 L̄ô fet̄ nuɛnɛ te mu b̄e akpan f̄in se ege naha eb̄iɛ, ẹnɛ Jesi te d̄on̄ Jerusalem eb̄i t̄ɛ. L̄ipe muɛ, eniyia l̄ɛ ɔnu b̄ô ét̄êmu ẹni woju te.

44 Notutruní l̄ô: Jesi fr̄e n̄ó akpan-ẹnɛ nahaní b̄oȳo muɛ agbra. Gba, uku ȳom̄uɛ, ẹnɛ n̄oj̄un̄i n̄onu p̄uɛnɛ l̄ɛ akpan-ẹnɛ n̄idiní aan agbra n̄isení.

- 45 Nɔjɔjɔnî bɔɔ nédímínî nuɛ, ɛnɛ nisení ege nɔjɔjɔnî nthaní Jerusalem te bɔmu.
- 46 Mɔnɔwɪ ɛɛntɪ ɛtɛ, ɛnɛ nɪdɪnî nu tɛyɪyɪ-cɔɔ tɛ ɛnɪ nɪpɪ ete auleyɪye pu ngbohroɛnɛ ɛrɛhɪn dudu neti owuɛ nakan-níɛ bɛ nobubutu nɛnɛ owu ɛ.
- 47 ɛnɪnɪ rɪcɛɛ nɔnɪ mu bɛ nɔcɔ nɪkan owuɛ tú woju á akpan-ɛnɛɛ fɛɪn-ɛ nɔ lɪpɛ netɪɛ íne mu.
- 48 Cɔnɪ eniyia ɪɛɛ ɔnu bô dɪnɪ nu ɪɔɔ, ɛnɛ woju sran nɛnɛ mɔnu mu. Eniyia já owukan lubuo cú, ɛnɛ nakan lô: Ɔmu wɪ, ɛmɪ juma fidi ɛrɛ rɪre obu ɪɔɔ? Dɪkɪ: ɛmɛ ɪɛɛ ɔfu bô ɛɪn ho ofou ɛrɛ ɪɔkɪɔ rɔjɔjɔfu tɔn ɛsɛñ !
- 49 ɛnɛɛ Jesi nakan iyêni lô: ɛmɪ bɛ fɔjɔjɔmínɪ fɪsɛnɪ e? Fédímínɪ an lô: fáta ɛnɪ mɪkprâ ɔmu Bôɔ ɛnɪ jumaa nɔ ɛbɛ ɛtɪ e?
- 50 Owu obuɛ Jesi kaan, eniyia ɪɛɛ ɔnu bô ɔnyômu ɔnu nuwan numu.
- 51 Ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ Jesi kpu nɛnɛ bɛ nisení ege naní Nasaret. Tɛɛ, nuhû ɛtɪ nɛfɛɪɔ nɛnɛ nuca fɛɪn. Owu obuɛnɛɛ nɛsɛɛ, eniyia cú fɛɪn tê i lubolɔwɪ mu.
- 52 Jesi nó lɪpɛ nɛdɪ rɪcɛ, nɔru ɪɔku, eseji nɛyɪ nu Nyatɪ ɪɛɛ akpan antɪ uku mu tha.

Luk 3

Nyatɪ ɛnɪ Amanɪɛ Jan Batis bɔɛ ɛnɪ woju

- 1-2 Dôn tɔn bɔɔ bɛ ku cɔnɪ Nyatɪ ra Sakari wɪ Jan lɪjuɛ mu tɛ ɪɛ'obo ɛnɪnɪ jumaa bu. Lɪpɛ muɛ, eteɪ pu Tiber ɪ obuɛ nɔ maɪɛnɛ fɛɪn ɛbɪ ɛnɪ Rɔm puɛnɛ bó nɔ ɛtɛ íne ɛtɪ tɔn ɪɛ mulu ndɪɔ ɛwɪ eene, ɛnɛɛ Pɔns Pilat te Jude wutu lɔgbuɛ ɪ, Erɔd te Galile wutu lɔgbuɛ ɪ, ɔnu makpɪ Filip frɛ te Iture ɪɛɛ Trakonit ɛnɪ wutu ɔgbuɛnɛ ɪ bɛ Lisaniás te Abilɛnɪ ɛnɪ wutu lɔgbuɛ ɪ ɪɛ. Blɛ ɛbɪ ɛtɛ, bɛ Hanɪ ɪɛɛ Kaif ɪ obuɛ ɪ tɛyɪyɪ puɛnɛ ɛnɪ ine-ɛtɪ puɛnɛ.
- 3 Lô Nyatɪ ra Jaan, ɛnɛɛ heni-heni mu nuɔnu dɪɛ nɪraní Jurɔɛn rɪre-rɪre tɛ ɛnɪ wutu lɔgbuɛ ɛtɪ nɛsɛ nubo lubolɔwɪ muɛ bô akpan ɔnyɔku nɛlɪnɪ nɛnɛ batɛm ɪɛ Nyatɪ ɔcɔ nɔnɔ uɔn-ɛnɛ fɛɪn ɔfuɔ nɛnɛɛ ɛnɪ amanɪɛ.
- 4 Obuɛ nɪɪɛ, ɛsɛ fínɪ lô Nyatɪ ɛnɪ numuti-ɛtɪ pu Esai kan ɪa ɪ ɔnu kpenkpeɛ mu tɛɛ ɛkɛ. ɛnɛɛ kɪ lô nɪkan: Kpan nɔɔ nó lɪjuɛ mu tɛ nala lubuo ɪkan lô: Titení atingbreɛ Nyɔnɪɛ yɔcɔɛ namu-namɔɔ. Tuní ɪka-cɔ fɛɪn nyɛ me!
- 5 Nsogbroɛnɛ fɛɪn niyiyiku, ɪɪfɛnɛ frɛ nuɔɔɔɔɔɔ ɛi cɔ hûn mine. Cɔɛnɛ fɛɪn-ɛ te akribɔɛ ninye me, ɪɛ'cɔɛnɛ frɛɛ te kukrɔ-kukrɔɔ ɛdɪdɛ ɪ.
- 6 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Nyatɪ yanyaku nkuɔn ɛbɪ ɛnɪ nuɔɔ kpaan ɛnɪ woju gbein kpan fɛɪn yɛdɪ nu.
- 7 Lô Jan nobo amanɪɛ bɛ akpan okpo-okpo naha iheni nɪɪ nɛnɛ batɛm-ɛ, ɛnɛɛ nakan niyê nɛnɛ lô: Nɛfɛ gbrɛ pu obuɛnɛ, ɛbɪ kan ye nɛfɛ lô: fûkpu funɔnɪ Nyatɪ ɛnɪ tebibe ɪkɔɛ nehɪɛ mu fɪnyanɪ ɪɔɔ obu cɛ e?

8 Alí fónyokuní henie, be líní woju anamu yê lɔɔ eke. Dotutrumíní lô: éni filníní Abraham alauɛ, be ɔhun nefɛ. Makan miyê nefɛ lô: Nyati kpú éni bɔ ɔtu mbobu obueneɛ fɛdíní nuɛ ɔnyuku eli Abraham éni ewi ɔrɔu nefɛ cɔ.

9 Diki: néwení akuma nádaduní eti éni bɔ noluní mitin-ene. Ɔnu mu lɔɔɛ, tɪn fɛin-ɛ bɔ úrun ewi anamuɛ, nûlunî nilaní nɪcaunî ei.

10 Lô Jan nakan lɔɔ, eneɛ akpan-ene fɛin nobutuni lô: Be lɔ bɔ retê relɛ tɛ?

11 Ɔneɛ Jan nínî: Kpan fɛin éni kan tralɛ aanuɛ, be nuɔu nno nuɔu anuan kɔ éni ákân-muɛ. Kpan fɛin frɛɛ kan mbo nɔni lugbaan, be nutu anuan kɔ éni ákân-muɛ le.

12 Lapode puene frɛ ihi ihe Jan éni bɔ eli nene batem-ɛ, eneɛ nobutuni lô: Éyiye pu, be ere lɔ bɔ retê relɛ tɛ?

13 Ɔneɛ Jan nínî: Nɔfu lapode mu tɛɛ, kpraní sika numuti deiin éni aule tu bɔmuɔɔ ce cuní.

14 Lɔɔɛ muɛ, srudaene frɛ bútoni lô: Be ere já, lɔ bɔ retê relɛ tɛ? Ɔneɛ Jan nínî: Dɔcumíní funte lɛɛ mbasi mu diemíní akpan sika; nefɛni lue niwení nefɛɛ ceɛ bɔ fakprâní.

15 Éni akpan nɔ Kris-ɛ yehie éni ókpɔn muɛ, eneɛ notutruní lô: yeli be Jan li obuɛ li Kris ebi.

16 Éni nɔ lɔɔ, Jan kán yê nene lô: Ɔme Jan, mindi mɔɔu mili nefɛ batem, eneɛ kpan nno éni kura kɔmuɛ nó ege. Ɔme, méyí nu éni bɔ mɔɔɔni ngbabua i lika frɛ bɔbɔ. Ɔne li obuɛ nûtu nefɛ Bubo Wɛin yetê finí lé eke yenyi nefɛ fibení.

17 Kpan obuɛ, kpekpi nno nóni ɔnku éni nûɔu nupo mitin ewi fɛin ebi éni li mitɛfrɛɛ ninyaku ei anamuene mu. Lɔɔɛ muɛ, nûwan anamuene nuku ɔnu gbɔta eti, eneɛ gba nûwan mitɛfrɛene nuku lé ebi éni íne mee mu tɛ nɪcau ei.

18 Jan nû eti, eneɛ cu owukan lubuo elefe kprangbalɔ ji bo Amanɛ Namuɛ ku akpan kpúkpuku nene rire.

19 Ɔnu mu lɔɔɛ, Erodiad éni íne muɛ, nikan owu nuku etei pu Erɔd eti ambe Erodiad lí Erɔd ɔnu makpi Filip yi, eneɛ Erɔd kpanɛ cu. Eseji Erɔd lí owu un-un kprangbalɔ ji éni nikan ɔnu woju.

20 Éni nɔ lɔɔ, Erɔd lí woju un ji búka eti tú nonyuní Jan nilaní sibikan mu.

Jesi batem éli éni woju

21 Ɔɔni Jan neli akpan fɛin batem-ɛ, nuli Jesi batem le. Lɔɔɛ mu ebi éni Jesi nɔ Nyati ógugɔ muɛ, eneɛ enti fin ei,

22 be Bubo Wɛin te finí brandre lofulɔ eke i pi ete ɔnu eti. Ɔnu egeɛ, eneɛ lubuo nno le enti tɛ narɪraru lô: Filɛ ɔnu Wi éni muɔɔfu té nno mu. Ɔfe li obuɛ fuyômu té tasu.

Busu ebi éni Jesi nɔ mu nyaa éni akpan

23 Ɔɔni Jesi bo ɔnu jumaa buɛ, be nie mulu abruansan-ene lɔɔ. Akpan éni ótutru muɛ, nuli Josef wɛ. Josef-ɛ, ene Heli wɛ.

- 24 Heli lí Matat wɪ, Matat ɪ Lefi wɪ, Lefi ɪ Mɛlki wɪ, ɛnɛɛ Mɛlki ɪ Yanai wɪ bɛ Yanai ɪ Josɛf wɪ.
- 25 Josɛf lí Matatias wɪ, Matatias ɪ Amɔs wɪ, Amɔs ɪ Nahum wɪ, ɛnɛɛ Nahum ɪ Hɛsli wɪ bɛ Hɛsli ɪ Nagai wɪ.
- 26 Nagai lí Mahat wɪ, Mahat ɪ Matatias wɪ, Matatias ɪ Semeini wɪ, ɛnɛɛ Semeini ɪ Josɛs wɪ bɛ Josɛs ɪ Joda wɪ.
- 27 Joda lí Joana wɪ, Joana ɪ Resa wɪ, Resa ɪ Sorobabel wɪ, ɛnɛɛ Sorobabel ɪ Salatɛl wɪ bɛ Salatɛl ɪ Neri wɪ.
- 28 Neri lí Mɛlki wɪ, Mɛlki ɪ Adi wɪ, Adi ɪ Kosam wɪ, ɛnɛɛ Kosam ɪ ɛɪmadam wɪ bɛ ɛɪmadam ɪ ɛr wɪ.
- 29 ɛr lí Jesi wɪ, Jesi ɪ Eliesɛr wɪ, Eliesɛr ɪ Jorim wɪ, ɛnɛɛ Jorim ɪ Matat wɪ bɛ Matat ɪ Lefi wɪ.
- 30 Lefi lí Simeɔn wɪ, Simeɔn ɪ Juda wɪ, Juda ɪ Josɛf wɪ, ɛnɛɛ Josɛf ɪ Jonam wɪ bɛ Jonam ɪ Eliakim wɪ.
- 31 Eliakim lí Melea wɪ, Melea ɪ Mena wɪ, Mena ɪ Matata wɪ, ɛnɛɛ Matata ɪ Natan wɪ bɛ Natan ɪ Dafid wɪ.
- 32 Dafid lí Jese wɪ, Jese ɪ Obɛd wɪ, Obɛd ɪ Boas wɪ, ɛnɛɛ Boas ɪ Salumɔn wɪ bɛ Salumɔn ɪ Naason wɪ.
- 33 Naason lí Aminadab wɪ, Aminadab ɪ Admin wɪ, Admin ɪ Arni wɪ, Arni ɪ ɛsrɔm wɪ, ɛnɛɛ ɛsrɔm ɪ Fares wɪ bɛ Fares ɪ Juda wɪ.
- 34 Juda lí Jakɔb wɪ, Jakɔb ɪ Isak wɪ, Isak ɪ Abraham wɪ, ɛnɛɛ Abraham ɪ Terak wɪ bɛ Terak ɪ Nakɔr wɪ.
- 35 Nakɔr lí Seruk wɪ, Seruk ɪ Rago wɪ, Rago ɪ Falɛk wɪ, ɛnɛɛ Falɛk ɪ Eber wɪ bɛ Eber ɪ Sala wɪ.
- 36 Sala lí Kayinam wɪ, Kayinam ɪ Arfasad wɪ, Arfasad ɪ Sɛm wɪ, ɛnɛɛ Sɛm ɪ Noe wɪ bɛ Noe ɪ Lemɛk wɪ.
- 37 Lemɛk lí Matusala wɪ, Matusala ɪ Enɔk wɪ, Enɔk ɪ Jared wɪ, ɛnɛɛ Jared ɪ Maleleɛl wɪ bɛ Maleleɛl ɪ Kayinam wɪ.
- 38 Kayinam lí Enɔs wɪ, Enɔs ɪ Sɛt wɪ, ɛnɛɛ Sɛt ɪ Adam wɪ bɛ Adam ɪ Nyati wɪ.

Luk 4

Angini ɛni Jesie hunkuɛ ɛni wɔju

- 1 Lɔ Bɔbɔ Wɛɪn yiku Jesi Jurɔɔn dikpɛ tɛ bɛ nuɔɔ tɛ nɪnyaa, ɛnɛɛ Bɔbɔ Wɛɪn baa han-nɪ luju mu tɛ.
- 2 Nudɔn tɛ tuɔn muɔwɪ abruana Angini húnku ɛni bɔ alani wutu. ɛni nuɔɔ tɛ bɛ níémɔ mbɔ kɔkɔɔ, ɛnɛɛ ókufu muɛ, nuhɔn nowoni.
- 3 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ Angini nakan iyɛni lɔ: Alɪ filɪ Nyati ɛni Wɪ henɛ, bɛ tu lubobu obu nyúku lí futufutu lɛ́ fɛ.

- 4** Ɖneε Jesi kan tuni lô: Nyati kpenkpe kán lô: Ɖlímu mbo ɔnu lefe ceε ígbigbimu kpan bemu.
- 5** Udôn bɔɔ ilɛ, eneε eseji Anguni han-ni có enti kendeiin nno eti, be lɛpe ce lí tu nidi mai-maieνε fein-ε nɔ wutuε neeme etiε nu
- 6** be nakan iyêni lô: Diki: mûfuɔ mai-mai obuene fein leε nenini munukaan neeme i mutufu. Heni-heni muε, fein ɔnu ɔnku nɔ, eneε kpan obu ceε muɔɔfuε, be mófuɔ ι mótu.
- 7** Alɪ fukutu ɔnu anti ceε, be mûfuɔ neeme i mutufu.
- 8** Ɖneε Jesi kan yeni ji lô: Nyati kpenkpe kán lô: Adamanga ebi éni li ɔfu Nyatiε ɔnu lefe anti ceε bǔ foku ɔkpon ι fɔkutuni.
- 9** Ɖnu egeε, Anguni hán-ni Jerusalem ebi te yákuɪi teyɪɪi-ɔɔ éni líkaneε, eneε nakan iyêni lô: Alɪ fulɪ Nyati éni Wɪ henie, be nɔ ébi wu ru wutu te.
- 10** Ɖwô Nyati kpenkpe kán lá ι lô: Nyati yakan yeyê ɔnu enti ngbafreνε yakprâfu eti.
- 11** Eseji kán ji lô: Nôtu nunyonyufini tuun nûrukufini wutu lé líka úɔɔɔɔfu lubobu.
- 12** Nɪkan lɔɔ, eneε Jesi kan yeni lô: Nyati kpenkpeε kán fre lô: Dɔkɔkɔ Adamanga ebi éni li ɔfu Nyatiε eie!
- 13** Ɖni Anguni hunku Jesi tuun ókórúmíniε, eneε ja rire cu a nɔkɔn ɔni bǔ epi ajan.

Jumaa Jesi bo bu Galile te nedie éni woju

- 14** Jesi sê ege á Galile wutu lugbuε eti leε Bubu Wɛin éni ákuraε yikunie ein, eneε íné seni có gbisi te neeme.
- 15** Nɔca fein neεε Juf-ene eyia-ɔneε niyiye akpan woju be akpan fein nɔwɔkuni.

Nasaret teε Jesi aa éni woju

- 16** Nu nno éni na ebi ebi éni nudɔn mu nuru lɔku be nraní Nasaret-ε, eneε fíní lô ɔwô nɪlɪ ópon nu fein mu ekeε, na eyia-ɔ te. Lɛpe muε, ninye eti amεke lé nákinga Nyati kpenkpeε mu,
- 17** eneε nɔcuní Nyati numoti-eti pu Esai éni kpenkpeε mimeε nutuní. Nitré muε, eneε ninya có lugbuε nakan lô:
- 18** Adamanga éni Bubu nómu eti! Diki: nátamu bó íne mu amεke lé móbo Amanie Namuε móku ledu pueε. Nótopumu mie amεke lé mákan méyé akpan-eneε nɔ auba akpasua-akpasuaa lô nónmíní auba ji, eseji lé mótu nunuwífuɔ pueε fre eɔi epe. Ɖε, nótumu mie lé mótu ledu pueε ho oku ei,

- 19 Iǎ eseji móbo amaníe lô: gbakε nu oku, Adamanga ece munu namu akpr+a kpan.
- 20 Lô níkinga kpenkpee mu wue, enee nise ege nihan ι nucu nla kpan ebi éni cu tunie onku be nipi ete. Lipe mue, akpan fein nunuwi nóni eti nakprâni,
- 21 enee nija owukan lubuo nucu nakan niyê nene lô: Owukan lubuo obuε fitiníε, amunu ese eti lɔɔ εke.
- 22 Enini Nyati lô te tuku kpan lεdu éni amaníεe nuboe, tú akpan fein nakan onu woju, enee onu mu lipeε, woju sran nene munu mu be nakan-ní lô: Kpan obuε, in Josef wíε nǎ!
- 23 Lipe mue, enee Jesi ja cu nakan lô: Midι an lô fûbûn-míni nyandra lô: Rukpali pu, ti có buɔn ɔfu rire pεpeni! Eseji fikan-ní frε lô: Owuene fein-ε fili Kapernahɔm ebie mu ritie, ébi frε ebi éni ι ɔfɔbɔ ɔfu ebie, ι lɔɔ εke rídiki!
- 24 Eε, makan miyê nefε lô: Nyati éni numuti-eti pu fein-ε nɔɔ, ɔnɔbɔ onu ebi, kpan úbumíni kpan.
- 25 Diki: makan miyê nefε nawre tasu lô: Nyati éni numuti-eti pu Eli éni ble ebi etie, enti bé ι mindi éni tɔun mulu εenti lεε likpin tú nuhɔn lɔkulo pi có neeme. Lipe mue, woniyi kpangbalo nó Israel mai mu te,
- 26 obu ce, Nyati ótú Eli ámú nɔnu mu kɔkɔ éni te; woniyi nno éni nɔ Sidon wutu lugbuε éni ebie niraní Sareptaá éni te ι obuε na.
- 27 Eseji Nyati éni numuti-eti pu Elise éni ble ebi eti frεε, kokobe pu kpangbalo nó Israel te, obu ce nɔnu mu kɔkɔ kokobe ányá ι rire; Siri wíε niraní Naamaa éntε ceε nya ι.
- 28 Lô akpan-eneε nɔ eyia-cɔ lipeε ti owu obuε, enee nene fein nibibení té lɔkulo,
- 29 be nunɔní wutu ninyení eti, nɔpɔpenî nɔnyakuní ei ebie mu nihan-nî ebie éni kukumuε eti amεke Iǎ nétinî nálaní nuwan te nuu.
- 30 Nukuní tεε, enee Jesi rian ι nɔnu onku te mu nɔnu agbra a.

Kpisi nno éni angini bubɔ nɔ mue éni óbuɔn woju

- 31 Jesi á kú Galile ebi nno éni niraní Kapernahɔm-ε te. Cɔni ku ópɔn nuε, enee na neyiye akpan woju.
- 32 Enini lô nitê niyiye wojue, tú akpan woju á íne mu ambe kúra tɔun sêh ι.
- 33 Lipe mue, enee kpisi nno éni angini bubɔ nɔ mue nya negbe lubuo kpunkpu mu ikan lô:
- 34 Efe Nasaret wι Jesi, la εre ι tiinlɔ! Efinie emi woju? O be fehi fububu εre naa? Midι an lô: fili Nyati éni Wι éni woju un kɔkɔ ónó mu.

35 Níkan lǎ, enee Jesi nyuni numuti eti lǎ: Repu numu lɛ, nǎ kpisi obu mu nya ! Lɛ mɛ, enee bubɔ la kpisi wutu akpan agbra tɛ be nǎni mu nya i juju cɔbi a; ɛ́límíní ɔbɔ kɔkɔ.

36 Owu obuɛ sɛɛ, akpan fɛin woju á íne mu nakan iyê mine lǎ: Ɖfɔni owukan lubuo li obu? Diki: enini owue nikaan, ákura lǎkulo mu, be nǎtu bubɔ un-un-ene ifɛluni unɔ akpan mu inya !

37 Owu obuɛ sɛɛ, tú Jesi íné sé cǎ lugbu tɛ neeme.

Lu pɛnɛɛ Jesi bubɔn ɛni woju

38 Jesi unɔ eyia-cɔ tɛ inyaa, enee a Simɔn ɛni tɛ. Lɛ mɛ, be Simɔn unɔ yi mbɔni lufan natita rire mu lá be, enee akpan-eneɛ nǎ lɛɛɛ butuni ɛni bǎ nɛli woju kǎ.

39 Lɛ mɛ, enee nikpe re yie eti, nucu lubuo kpunkpu mu nibe lufaan a cɔbi be ngbo eti lɛɛɛ, yie nye eti nǎtu nene mbo nihiní.

40 Cɔni nu pi ruwa mɛ, enee akpan-ene fɛin-ɛ kan nǎnu pɛnɛ ɛni lu akpasua-akpasua nǎnyuɛ de si Jesi ta nene bǎ eti bubɔn nene fɛin.

41 Lɛ mɛ frɛɛ, be angini bubɔ kpangbalɔ nǎnɔ akpan mu inya i lɛ. Nǎnu ányai mɛ, be nǎbɔru nikan niyêní Jesi lǎ: Ɖfe fili Nyati ɛni Wi tasu! Lǎ nakan-ní lǎ, be Jesi nǎnyu nene numuti eti ambe nidini an lǎ: ene li obuɛ nili Kris-ɛ, enee nǎyǎfumu ɛni bǎ nanyakuni unɔ woju gbein.

42 Gba, lǎ nu caa, enee Jesi nya gbein a cǎ hehe mu. Lɛ mɛ, akpan jújuni tuun bɔ be dini nu, enee nɛli lǎ níla nene i nihamu cǎ lefe ji.

43 Lɛ mɛ, enee nakan niyê nene lǎ: Fáta ɛni bǎ mobo Nyati ebie ɛni Amanie Namue moku ebi ambiene ɛni akpan frɛ ambe unɔ óbo remu Nyati tɔpumu mi!

44 Jesi nǎ eti, enee nese Jude wutu lugbuɛ eti ɛni eyia-cɔɔene tɛ ubo amanie.

Luk 5

Egekpu pɛnɛɛ Jesi ti cǎ raa ɛni woju

1 Nu nno Jesi nǎ Jenesarɛt ecijie numu tɛ nobo Nyati ɛni Amanieɛ. Lɛ mɛ, akpan-eneɛ i neti owue nakaan, búbuɛ tuun nofouni ho frɛ bɔbɔ.

2 Nice mɛnu, enee nidi di lla aanu nu ɛni ti ei die numu. Akpan-eneɛ kan di lla obueneɛ unɔ wutu nǎnyu nǎnu dadaene i.

3 Nǎnu mu nno, niraní Simɔn. Jesi yá pí enini llaa mu, enee kan yeni lǎ: niti ná níla ekpɛheɛ i waa luwɔ. Simɔn uli lǎ, enee nipi ete di llaa mu be neyiye akpan-ene fɛin woju.

- 4 Jesi ɪla numuti eie, enee kan ye Simɔn lɔ̃: Ti di ɪlaa han buma mu te woní dada!
- 5 Enee Simɔn eke níńt̃: Nyɔni, diki: you neeme rósu rówɔ dada tuun rónyú ɔbo kɔkɔ. Enee gba, éni ɪ efee fikan lɔ̃, m̃ɪlɪ fíní lɔ̃ fikaan eke!
- 6 Heni-heni mu nɔwɔnɪ nɔnu dadaaenee, enee nunyuni sie mrumruɔ tuun dadaaene nasuan ɪ fre bɔbɔ.
- 7 Éni nɔ lɔ̃, enee niraní nanvan-enee nɔ di ɪa ambɪ mɛe i buka nene be bɔyɔ mu nɔwɔwan-ní sieene nukuní ɪa aanu kprɛe mu niyiyikuní tuun ɪaaene nɔjuju éni bɔ̃ ɔm̃ú di.
- 8 Lɔ̃ Simɔn Pter di woju obu nu lɔ̃, enee ku ɔkɔn ɪ Jesi ɪka mu be nakan lɔ̃: Nyɔni, máfátamu éni bɔ̃ fɔbɔfumu rire. Diki: m̃ɪlɪ unɪ pu.
- 9 Simɔn nakan lɔ̃ ambe ene lee anvan-ene ein, lɔ̃ te se be nunyuni sie mrumru obuɛ, ɔnu woju ɔkɔ nene bó ɪ.
- 10 Sebede ewienee niraní Jak lee Jan éni ɪse lee Simɔn ein-e fre dí woju obu nu, enee woju kɔ nene bó ɪ ɪe. Lipe mɛe, enee Jesi nakan iyê Simɔn lɔ̃: La nudowofu! Diki: lɔ̃ nu amunu be nahaa, akpan ɪ obuɛ fide fisimíni.
- 11 Lɔ̃ nɪla numuti eie, enee nisiní di ɪaaene nitiní ei be nɔwɔnɪ owu fein nukuní ei nɔkpuní ege.

Kokobe pu nno éni Jesi buɔɔn éni woju

- 12 Nu nno éni Jesi a ku ebi nno mɛe, be kpisi nno éni kokobe boku rire i neemeé nó ɪpe. Nɪdɪ Jesi nuɛ, enee nɪpɪ nɪpɔtu munu ei ɔnu anti nɔgugɔni nikan lɔ̃: Nyɔni, mɪdɪ an lɔ̃: alɪ fuyɔfɔɛ, be fukpu éni bɔ̃ fɔtu kokobee anyamu ei rire mesê ege mɛpɪ akpan mu.
- 13 Nɪkan lɔ̃, enee Jesi jav bó kɪn-nɪ be kan lɔ̃: Mɔyɔfɔ; kokobee nɪnyafu ei rire! Enee heni-heni mu kokobe nyani ei rire.
- 14 ɔnu egee, enee Jesi blan-nɪ kan lɔ̃: Obuɛ m̃ɪlɪ mutufɔɛ, dakan ɔnu woju deyě kpan kɔkɔ. A teyɪtɪ puene kprâfɔ bɔɔ nutufínɪ bɔmɔɔɔ ɪɛ̃ gba fɔcu ɔbɔɔ Moiss kan ɪa ɪe féyɪ teyɪ fɔtu Nyati ameke ɪɛ̃ kpan edɪ nu lɔ̃: fɔbuɔ heni.
- 15 Obu fre bɔbɔɔ, Jesi íné sé tuun có fein-e nɪnyaa, be akpan okpo-okpo nɔnu ihi iheni ɪɛ̃ eti wojuɛ neyiyee, ɪɛ̃ eseji ɪu puene fre ɔbuɔ.
- 16 Kân nu elefe éni Jesi ɪja rire ucu ɪha có hehe mu ugugu Nyati.

Kpisi nno éni bubuu dɔn wutu be Jesi buɔɔn éni woju

- 17 Nu nno éni Jesi neyiye wojuɛ, akpan kɔ̃ éni niraní Farisíɛn lee auleyiye puene éni nɔ Galile lee Jude wutu ɔgbuene eti éni ebíene fein lee Jerusalem ɪe nó ɪpe ɪe. Lipe mɛe, nɔbɔɔn ɪu puene Adamanga éni mbasie mu.

- 18 Nuno lɪpɛ, ɛnɛɛ akpan kɔ̃ da kpɪsɪ nno ɛni bubuu dɔn wutuɛ kofa ɛti nesini. Onu mu lɪpɛɛ, ɛnɛɛ nɔjɔjɔni ɛni bɔ̃ nɔcɔnɪ nanyakuni Jesi anti.
- 19 Gba, ɛni dedekue dɔ cɔ̃ ɪ be nidimini cɔ̃ bɔ̃ nese nɔhɔni lugban tɛɛ, ɛnɛɛ nunyuni kpɪsɪ niyakuni kaan ɛti be nutuni kan gbisi cɔ̃ luwi ei nunyuni lɛɛ kofaa ein niseɔuni lɪpɛ nurukuni Jesi ɛni nɔ akpan-ɛnɛ ɛɛhɪn lɪpɛɛ anti.
- 20 Lɔ̃ Jesi di tɛɛ akpan obuɛɛɛ cu teni ɛtiɛ nu lɔ̃, ɛnɛɛ kan ye kpɪsɪ lɔ̃: Amuan, diki: mɛtiti ɔfu un-ɛnɛ fɛɪn ei!
- 21 Nɪkan lɔ̃, ɛnɛɛ auleyiye pu lɛɛ Farisɛɛn-ɛnɛ nakan nuhun-nuhun lɔ̃: Kpan obu nabɔan Nyati munu! ɛnɛ ebɪ be nukpu ɛni bɔ̃ nɔnyu kpan ɛni un netiti ei? Nyati ɔnu lɛfɛ cɛ, ɛnɛɛ ɪlɪ obu!
- 22 ɛni Jesi di obuɛ notutruniɛ aan, ɛnɛɛ nakan iyɛ nɛnɛ lɔ̃: ɛmi owu fotutruni lɔ̃ e?
- 23 O be, alɪ mɪkan miyɛ kpɪsɪ obu lɔ̃: Mɛtiti ɛfɪnɪ un-ɛnɛ ɪ, elefe mu: Nɔ wutu nye ɛti ni eiɛ, be owu aanu obuɛ, nno kpɔn kɔ̃ anuan e?
- 24 ɛnɛɛ, lɔ̃ bɔ̃ mɛɪ lɛ̃ fɛdɪni an lɔ̃: wutu ɛti ɛbiɛ, Kpan ɛni Wiɛ kɔn bɔmucɔ ɛni bɔ̃ etiti kpan ɛni un-ɛnɛ ɪ frɛɛ, kprani! ɛnɛɛ nice munu nɪkpra lu puɛ be nɪkan niyeni lɔ̃: Makan miyɛfu, nɔ wutu nye ɛti cu ɔfu kofaa lɛ̃ fɔ̃ lukpomu!
- 25 ɛnɛɛ heni-heni mu akpan fɛɪn anti, kpɪsɪɛ nye ɛti cu ɔnu kofa ɛbi be nɔwɔku Nyati tha lukpomu.
- 26 Lɪpɛ muɛ, woju á akpan fɛɪn ine mu nɔwɔku Nyati, ɛnɛɛ la frɛ nowo nɛnɛ nɪkan-ni lɔ̃: Amunu rɛdi woju ɛni isrɔn munu mu heni tasɛɛ nu!

Lefi ɛni ɔcu woju

- 27 Udɔn bɔɔ Jesi inya nahaa, ɛnɛɛ di lapode pu nno ɛni nɪranɪ Lefiɛ nu ɛni nɔ ɔnu jumadi cɔ̃ be nɪkan niyeni lɔ̃: Kpumɪ rá!
- 28 ɛnɛɛ heni-heni mu Lefi wɔ̃ fɛɪn la ɪ be nye ɛti nɔkpuɪ.
- 29 Lɪpɛ muɛ, Lefi cɔni á ɔnu lukpomu tɛ, ɛnɛɛ la table lɔkulo tunɪ. Mbɔɔ nehiniɛ, lapode puɛɛɛ kprangbalɔ lɛɛ akpan elefe frɛ ji nɔ̃ nɔnu ein lɛ.
- 30 ɛni nɔ lɔ̃, ɛnɛɛ Farisɛɛn-ɛnɛ lɛɛ nɔnu auleyiye puɛɛɛ ein nohuhrun ɪkan iyɛ Jesi egekpu puɛɛɛ lɔ̃: ɛmi be fɛhɪni, eseji fɔnɔni lɛɛ lapode pu lɛɛ unli pu obuɛɛɛ ein e?
- 31 Jesi iti obuɛ, ɛnɛɛ cu nyandra mu nakan iyɛ nɛnɛ lɔ̃: ɛlimu kpan obuɛ rirenɛ mu nɔ tintiɛ ɔjɔjɔmu rukpali pu bɛmu; lu pu, ɛnɛɛ ɪlɪ obu.
- 32 Heni-heni muɛ, ɛlimu sɛsɛ puɛɛɛ ɛni ine mu miɛmu bɛmu; unli puɛɛɛ ɛni ine mu mi amɛkɛ lɛ̃ nɔnyukuni luboluwɪ mu.

Woju lowɔ lɛɛ woju sigi

- 33 Λιπε μυε, ενεε nobutuní Jesi nikan-ní lô: Diki: Jan egekpu pueue énie, waalo be néciní nuhôn nógugóní Nyati; onu ba nno Farisien-ene éni pueue fre li loo eke le. Be emi remu ofu egekpu pueue eke nehí uno nuca fein e?
- 34 Enεε Jesi cu nyandra mu nakan iyê neue lô: O be mínî: akpan-eneε no yiwo nuwaan, éni yiwo kpisε hōno uno nōnu ein-ε, kpan yōkpu yōtu neue niciní nuhōn e?
- 35 Kpan íli loo! Enεε gba kân cō yoku éni nōnyuní yiwo kpisε nucuní. Λιπε mu li obuε nīciní nenini nuhōn.
- 36 Jesi nō eti cū nyandra mu nakan ji lô: Kpan únyu onu liji lowo úsuan ι úcu gbisi ídakumu trale kpre. Ali use loo, kpan yonyu onu liji lowoo yobubu ehelo, eseji liji lowo gbisε bǎ úhun-mu lee trale kpreε ein fre.
- 37 Onu ba nno, kpan úcu mulo lowo úgbuumu on éni nuhun ι eie mu. Ali use loo, boo muloo nōfuo, yōtu oon-eneε yabubuaru ei muloo neeme yoku ei.
- 38 Diki: mulo lowoo, on lowo mu li obuε nukuní.
- 39 Nōfobo fidiní an lô: kpan fein éni ono mulo sigi boo esene, úyofumu lowoo. Heni-heni μυε, nikan-ní lô: sigi énie, anuan ónó!

Luk 6

Óron nue éni woju

- 1 Nu nno éni li óron nu be Jesi nete mu ejikpe nno mu thaa, enεε onu egekpu pueue nōhohu mitin ewieue ukpusu ih.
- 2 Λιπε μυε, ενεε Farisien tukoo no lipεε nakukua neue mōnu ikan lô: Emi be feini owu éni kpan ákân-mu bōmucō éni bǎ eli óron nue mu e?
- 3 Λιπε μυε, ενεε Jesi nakan iyê neue lô: Owue Dafid li cōni ene lee akpan-eneε no lee onu ein-ε nuhōn nowo neue be nimimení onu woju no Nyati kpenkpreε μυε, ftakingaminí mu e?
- 4 Heni-heni μυε, Dafid hó tɛyɪɪ-cō tɛ nutunî futufutu ebi éni nufōnó Nyatie nǎ, enεε nutu akpan-eneε no lee onu ein-ε fre ι le. Futufutu akpasua obuε, fidiní an lô: tɛyɪɪ pueue nōnu lefe cεε bōmucō la be éni bǎ ie; kpan lefe kōkō ihîmu.
- 5 Jesi ikan loo, ενεε nu eti nakan ji lô: Kpan éni Wie, ενεε te óron nue ι.

Kpisi nno éni bó ue éni woju

- 6 Nu nno ji éni li óron nue, ενεε Jesi a eyia-cō tɛ neyiye woju. Λιπε μυε, be kpisi nno éni kpisibo bó ue fre nó tɛ le,
- 7 ενεε auleyiye pueue lee Farisien-eneε nakprâ Jesi boo ubōn kpisi obu óron nue μυε, lǎ nōcuní eti nátanî woju.

8 ́́ni Jesi di obuε notutrunίε aan, ενεε kan ye kpisiε l̄: nuu wutu ninyε εti akpan fεin anti, be heni-heni mu nuu wutu ninye εti.

9 ́nu egeε, ενεε Jesi butu nene l̄: ́pon nuε ́ni wojue εtiε, l̄ Auleε te kan tε? Nu obuε, woju namu b̄ kpan εti, naa un e? ́ne nkuan b̄ n̄cunί kpan, naa b̄ nalanί kpan ι uo e?

10 Nikan l̄, ενεε nila nu ei nikpra nene fεin b̄ ub̄an mu be nikan niye kpisiε l̄: Tunge ́fu b̄o mu! Kpisiε itunge b̄o muε, ενεε b̄o jan-ni.

11 Woju obuε Jesi lε remue, Farisiεn-εne rire nayr̄ ι, ενεε nene bibi mu n̄jujuni l̄ b̄ netε neln̄.

́tu puεε ndio εwi aanuε ́ni woju

12 M̄nuwi alabu k̄ ite muε, ενεε Jesi a l̄fεεε mu te n̄guu Nyati. Nud̄n te you neeme n̄guu Nyati tuun b̄o be nu ca.

13 L̄pe muε, ενεε nira ́nu egekpu puεε fεin be nikpra n̄nu mu nide akpan ndio εwi aanu ́ni b̄ εti ́nu ́tu puεε.

14 Akpan-ενεε nideε, ki n̄nu ́nε: Sim̄n ́ni nuu ́nε l̄ P̄r-ε lεε Andre ́ni li Sim̄n ́nu makp̄ε, Jak lεε Jan, Filip lεε Bartelemi,

15 Matie lεε Toma, Jak ́ni li Alfe wε lεε Sim̄n εbi ́ni uwuwotu Juf-εne ́ni wojue,

16 Jud ́ni li Jak wι lεε Judas Iskariot εbi ́ni yapanι yeηiε.

Lu puεε ́b̄uon ́ni woju

17 Jesi n̄ l̄fεεε mu te n̄ru ihi lεε ́nu egekpu pu ndio εwi aanu εbiεε εin tuun b̄o nukunί c̄ gbada n̄o εtiε, ενεε nuu ninye. L̄peε, ενεε nihe ́nu egekpu pu m̄m̄rulo lεε akpan m̄m̄ru elefe frε ji ́ni i n̄ l̄pe. Akpan obuεεε, n̄nu mu elefe n̄ Jude wutu l̄gbuε ́ni εbi elefe mu ι, ενεε elefe n̄ Jerusalem ι be elefe frε n̄ Tir lεε Sid̄n ́ni li εbiεεε n̄ jenfie rire tεε ι.

18 Nene fεin nienί l̄ n̄tinί Jesi ́ni wojue neyiyεε, eseji l̄ n̄nu lu puεε ́buo. L̄pe muε, akpan-ενεε buu un-un ned̄ gbree frε b̄o lε.

19 ́nu mu l̄peε, akpan fεin n̄juju ́ni b̄ ek̄n-ni ambe mbasi l̄ku n̄o n̄n̄ni mu inya ub̄uon lu puεε.

Ehe lεε musue ́ni woju

20 Jesi inyepu m̄nu εti ikpr̄a ́nu egekpu puεεε, ενεε ja owukan lubuo cu nakan l̄:

Nεfεε filnί l̄du puεεε,
ehe lι nefni ambe Nyati εbiε lι nefni!

21 Nefε ebi ni amonu mu nuhon nowo nefε,
 ehe l nefni ambe nuε n anti nehie, luwu yehi nefε.
 Nefε ebi ni amonu mu ftun mutue,
 ehe l nefni ambe nuε n anti nehie, fnn miyifue mu.

22 Al Kpan ni We ni ne mu, nefení nefε,
 necin nefε nukun ei, nεwwεfun nefε,
 nobun nefε l fftamn akpaan, ehe l nefni!

23 ε, rire mu nikpi nefε fw fn ent ambe ent tεε,
 Nyati yoy nefε t lkul. Diki: ba obuε, enεε sigi,
 nnu nanaεne frε cu li Nyati ni numuti-εti puεnεε n.

24 Gba, nefε ebi ni fidin wotu εti bi ni gbrenghie,
 musue l nefni ambe nefni eheε, enεε w fεhinε.

25 Nefε ebi ni amonu mu luwu i nefεε,
 musue l nefni ambe nuε n anti nehie, nuhon yowo nefε.
 Nefε ebi ni amonu mu fεvεn miyie,
 musue l nefni ambe nuε n anti nehie,
 fnn ledu mu futun mutu.

26 Al botu amonu mu akpan fεin nwku nefε frε bb,
 bε musue l nefni! Diki: sigie, nnu nanaεne frε
 l wku numuti-εti pu fun-fun-εnεε n.

fe puεne ni yafu woju

27 Jesi n εti nakan l: Nefε εbιενεε fetiní owue makaan, makan miy nefε ji l:
 yafun nfu fe puεne l fln nεne namu frε.

28 Fυn akpan-εnεε nobo nefε sansaan ι l fgugon Nyati ftun akpan-εnεε
 nbubu nefε rire ιε frε.

29 Al kpan ulafu munuta muε, bε te gbisi n frε nlafu. Al kpan ucu akpumu
 igbfu fu kpotue bε eseji un mu nobutu fu trale ent frεε, bε dkporu ei.

30 Al kpan ubutufu b k, bε tuni. Al kpan ιpi b fu nkue, bε dnyumn
 nudwr.

31 L fite fuyafun ni b akpan εli nefεε, bε nefε nfb frε ln nεne l εke ιε.

32 Mn: al ul nfu yafu puεne cεε fuyafunε, bε biala fn yany nefε mu e?
 Obuε, unli puεne frε bb ul l εke ιε!

33 Eseji, al ul nfu namuli puεne cεε filn namue, bε biala fn yany nefε mu
 e? Unli puεne frε ul l εke ιε!

34 Gba, alí uli kpan éni yòkpu yòwrô sika futunî nriε cεε fipiní sika, be biala tasu òfoni yanyâ nefε mu e? Unli puεne frε ipi mine sika uwrô lɔɔ eke!

35 Obu remue, yòfuní nɔfu éfe puεne, eseji liní namu ce tuní akpan. Alí futuní kpan sika ipiε, be delεmíní te éni bǎ nɔwrô. Lipe muε, εneε fihení biala lɔkulɔ. Alí filiní lɔɔ, be yeyê lô: filiní Nyati ebi éni nɔ woju-woju fein íne etie éni ewi. Diki: Nyati éniε, ninyaku ònu tenjaa akpan te un puεne éni ídumíní namu frε bɔbɔɔ etí.

36 Εε, kan-ní ledu te finí lô nɔfu Bô ebi éni nɔ entie kan ledu téε eke.

Kpan woju óbũa mu éni woju

37 Dobũamíní kpan woju mu lé nefε frε Nyati úbuamu nefε mu. Εε, delimíní kpan rire kesi-kesi lé Nyati íl nefε lɔɔ eke. Cuní woju fɔnó mine lé Nyati frε òcu nefinεεε òfuɔ nefε le.

38 Bó nutu nefε lé nefε frε Nyati òtu nefε le. Lipe muε, obuε nòtu nefεε yeyi nu yebubuε yehi nefε có. Diki: nefiní lô fitê fusunsu futuní kpaan, εneε Nyati frε yakprâ yosunsu yòtu nefε le.

39 Jesi nò etí, εneε cu nyandra mu owu nno nakan iyê neεε lô: Mobutu nefε: alí nunuwifuo pu nenyepu anuan lefe ie, élimu numɔ mu neεε aanuε nũkuní e?

40 Diní an lô: kpan fein-ε nɔ woju óhuhunku muε, nákan-mu munu nókó ònu éyiye puε. Botu alí nédi wojuε an tuun ete me frε bɔbɔɔ, be ònu éyiye puε eke cεε nòno.

41 Mínt: emi be fakprâ munɔ nciε lɔwíε nɔ makpi kǎ nunuwi muε be sake fikpramu tîn likpin neeme nanaa la be òfɔbɔ efini nunuwiε muε éni woju e?

42 Εfe ebi éni fidi tîn likpin neemeε nɔfu nunuwi muε nuε, fòkpu fikan fiyê makpiε lô: Makpi, tu mínyákufu munɔ nciε lɔwíε nɔfu nunuwi muε i naa e? Coo, numuti aanu-aanu pu! Ti có nyaku tîn likpin ebi éni nɔfu nunuwi muε i pepeni. Lipe muε, εneε fidi επε finyaku munɔ nciε ebi éni nɔ makpiε nunuwi muε i.

Tîn læε ònu ewi éni nyandra

43 Makan miyê nefε ji lô: tîn namu kɔkɔ úrun ewi un, tîn un kɔkɔ frε úrun ewi anamu.

44 Εε, tîn fein-ε nɔɔ, ενiní ewíε nurun-ε, εneε iyê lô: nli tîn namu, elefe mu tîn un. Dodu tîn úrun mangu kpan úhu, eblekpe frε úrun sekpedu.

45 Ònu baa nnoɔ, kpan namuε nɔɔ, ενiní woju anamuε yikuni luboluwíε, εneε inya gbein ενiní woju fein-ε nliε mu. Kpan un frε, ενiní woju un-εneε yikuni luboluwíε, εneε inya gbein woju fein-ε nliε mu le. Εε, wojuεεε yiku kpan luboluwí mu tεε, εneε inyaní ómu nikan.

Kan akpasua aanue éni woju

- 46 Jesi nô eti nakan ji lô: Emi be framíni Nyóni bie mu be sake fílmíní owue mikan miyê nefee e?
- 47 Makan miyê nefee, kpan fein éni ubofumu iti omu owukan lubuo be ucu eti un eie,
- 48 nitê fíní kpan éni nehi uru onu kan be gbe có toun he wutu kpunkpu be gba pifu kaan nsibi etee eke. Mindi ní, enee di bu yaku kaan ein, obu ce, kaan ónúkumu lowi fre bobo ambe nóruni namu-namu fíní lô te fataa eke.
- 49 Gba, kpan fein éni ti omu owukan lubuo be ócú eti éni eie eke, nitê fíní kpan éni égbé cò be ru onu kaan wutu eti loo ce. Eniue, lô mindi ni be di bu yaku kan ebi ein-e, enee lí kaan bu pi be bubu neeme.

Luk 7

Sruda nno beyeru éni óbuo woju

- 1 Lô Jesi yiye dedekue woju toun bôo be wue, enee no lipe nya i a Kapernaom ebi te.
- 2 Ebi obu mu tee, Rom wi sruda loku nno nó te éni kan beyeru nno éni nuyofu lokulo be lufan nonyu toun nehi uhu fre bobo.
- 3 Niti lô Jesi ie nó ebie mu, enee nuturu Juf-ene éni ine-eti pueue tukò a lé ogugoni nie nóbũon onu beyerue.
- 4 Naha nihení Jesie, enee nuchí kptu mu nogugoní nikan-ní lô: Kpan ebi éni tpu erere, nifata éni bõ fei obu nobutue fotuni.
- 5 Nuyofu ere Juf-ene toun sên i. Diki: ene li obu nuru onu eyia-còo fre.
- 6 Lô Jesi nye eti naha lee nonu ein-e, nioku lukpomu te, enee srudaa tpu anvan-ene elefe ji i buan-ni be nakan iyêni lô: Nyóni, arvan ebi níni rikan ríyêfu lô: náfatamu éni bõ fie fohoni lugban fre bobo.
- 7 Obue, enee tu nunyu nidiki be onobò nókrú níemu tee nõ. Oo fudobuu rire fidie toun fudoku te, nana fikan owu lubuo nno ce, onu beyerue yobuo.
- 8 Fidiki: nikân kpan éni teni ei, enee kan sruda éni ene fre nite i le. Alí nikan niyê nno lô na có obu, be +a; alí nikan niyê nno fre lô ni, be ie; eseji alí nikan niyê onu beyerue fre lô nili obò obu, be eli.
- 9 Jesi iti owue akpaan-ene kaan, enee yofu kpisi ebi woju toun sen i. Lipe mu, enee nudu nunyuku nakan niyê dedekue nokroni egee lô: Maken miyê nefee lô: Israel pueue mu fre boboo, bonu miabûan-mu kpan éni cu té temu eti fíní kpisi obu eke.

10 Lipe mue, akpaan-ene isê ege tha bɔɔ uku lukpomu tɛɛ, be beyepu ebi ɔwɔ ɔbɔɔ.

Wonyi nnɔ wiɛ nɔ lu uou mu nyee ɛni woju

11 Jesi nɔ ɛti, enee naha ebie niraní Naintɛ tɛ. Aaue nahaa, ɔnu egekpu pɛne lɛe akpan mrumrulo nɔ lɛe ɔnu ein.

12 Ninyaní ebi tibaa, enee nubuan-ní mu lɛe akpan ɛni cu kpan naha ilie ein. Kpan ebie ue, lí yi nnɔ ɛni li woniyie ɛni wi lwɔi nnɔ kukukpɔɔ ruɔ. Aaue nahaníe, ebie mu ɛni akpan kɔrangbalɔ nɔ lɛe woniyi ebi ein.

13 Nyɔɔɛ idi yie nɛɛ, enee té bua i lɔkulo be nakan iyêni lô: Dɔtu mutɔ ji!

14 Níkan lɔɔ, enee gba niti nubɔfu nita ɔbɔ ebi ɛni nlapuní fuin-ɛ ɛtɛ bó be akpan-ene nyonyo nahaa nu nye. Lipe mue, enee níkan lô: Ngbafrɛ lwɔi, makan miyêfu, nye ɛti!

15 Heni-heni mue, kpan ebi ɛni ue nyé ɛti pí ete nariraru owu, enee nɔɔni nɔtu eniyia.

16 Lipe mue, la pí akpan fɛin luboluwɔ mu, enee nɔwɔku Nyati íkan lô: Nyati ɛni numuti-ɛti pu lɔku nnɔ ɔɔɔ ɔru ɛrɛhin anya. Ɖɛ, Nyati ie nabuka ɔnu pɛne.

17 Jesi ɛni rire woju obue nakan-ní lɔɔ ɛni amaníe sɛ Jude wutu lugbuɛ ɛti tɛ lɛe ebi ewiɛne fɛin-ɛ nɔ rire-riree mu neeme.

Jan Batis ɛni mítédie bie ɛni woju

18 Jesi ɛni rire wojue nɛɛɛ, Jan ɛni egekpu pɛne frɛ tí, enee a de aka fɛin ku Jan. Ɖni nɔ lɔɔ, Jan rá nɔnu mu aanu,

19 enee tɔpu nɛne Nyɔɔɛ ɛni tɛ kan lô: A butunî tiní: ɛkefu ene li obue nli kpan ebi ɛni yehie kɔ o, naa bɔ rɔkpɔn lefe e?

20 Naha niheníe, enee nakan niyêni lô: Jan Batis tɔpu ɛre lô ri rúbútufu: ɛkefu ɛfe li obue fili kpan ebi ɛni yehie kɔ o, naa rukpɔn lefe e?

21 Wanci ebi ɛti lí Jesi bɔɔn lu pɛne lɛe rireke pɛne kɔrangbalɔ, enee be bubo un-un nyaku ei akpan mu, be tu nunuwɔfu pɛne kɔrangbalɔ frɛ nɛdi ɛɛ.

22 Ɖnu egeɛ, enee gba níkan niye Jan egekpu pu ebíene lô: Fahaníe, be owuene fɛin-ɛ fidiní nu lɛe fɛin-ɛ fitiníe, kan yení Jan. Kpaní: nunuwɔfu pɛne nɛdi ɛɛ, akpan-ene bubuu dɔn wutuɛ nɛnye ɛti un ei, kokobe nanya i akpan rire, rɛtɛbu pɛne neti owu, akpan nɔnɔ lu uou mu inye, eseji lɛdu pɛne frɛ neti Amaníe Namɛ.

23 Makan miyê nɛfe lô: kpan fɛin ɛni emini lô metê midi jumaa bɔ ílamínɔ kɛɛ, ehe lí enini!

- 24 Jan éni egekpu pu ebiené utôn gen nahaa, enéé Jesi cu Jan éni woju nobutu dedekue lô: Emi faní lujú mu tē fidikíní e? O be ngbɔgbɔ éni lufan nopo unyu udu unyonyukue naa e?
- 25 Alí élímu ngbɔgbɔ, be emi? O be kpan kǒ lí obuē cɔn tralē namu tē e? Akpan-enéé ucɔn tralē ine-ine ihí maíe, un egbrenghi lukpomu nunɔnɔí?
- 26 Be emi tasu fa fidikíní tē? O be Nyati éni numuti-etí pu kǒ naa? Mēdikí sun be enéé nǒ! Enéé makan miyê nefé lô: tasu muē, nukɔ numuti eti pu frē bɔbɔ.
- 27 Enini íne etiē, enéé nimime nílani ei lô: Mɔtɔpu ɔmu kokoba puē ití cɔ ɔfu anti lǚ etite atingbre etěfu ei.
- 28 Heni-heni mu makan miyê nefé lô: akpan-enéé fain-ē nuruɔnɔíe, kɔɔkɔ ákân-mu munu ókó Jan. Obu cē, Jan éni munuē kan wutu eti ébie ókúmu Nyati ebi éni puēné mu éni bēbelige énie bɔ.
- 29 Akpan-enéé fain-ē tí amaníeē Jan boē, kpr̄t eti lô: Nyati owu tja ómu nílani nene batem tuun lapode puēné frē bɔbɔ kpr̄t eti lɔɔ eke íe.
- 30 Faristen íe auleyiye puēné énie eke ónó lɔɔ, nana nukpɔruní wojue Nyati tite te íe í nékpr̄míní kpan élí nene batem.
- 31 Ebíenēe bǒ mɔcɔ akpan akpasua obuēné mɔhunku e? Ebíenēe tasu nididení?
- 32 Diki: nitêní fíní ewi títí éni ku ei ngbaru be nɔnu ógbugbɔ mu tēe nakan uku mine eti lô: Réhe ríre-mukpi eji rótu nefé éni bǒ fobuní, obu cē fóbúmíní; réhe lu uou eji, obu frē fótómíní mutú.
- 33 Heni-heni muē, Jan Batis íe, íhîmu mbo namu, únɔ mulo, enéé fakan-ní lô: angini bubɔ nóni mu.
- 34 Gba, Kpan éni Wíe íe, nehí mbo, nɔnɔ mulo, obu frēe, fakan-ní lô: Diki: eniue, íe íe ónɔ enéé lí ɔnu juma, eseji enini anuan-enéé, enéé lí lapode puēné íe unli puēné.
- 35 Enéé díní an lô: akpan-enéé fain-ē dí ríce nawre tasuē, nenini lô nite nunɔnɔíe, enéé inyaku ɔnu woju gbein.

Wraka yi nno éni woju

- 36 Nu nno, enéé Faristen nno ra Jesi éni bǒ íe enini tē lǚ bɔyɔ mu níení mbo. Jesi íha uku tēe, enéé nukuní ei nehíní mbo.
- 37 Lipe muē, be yi nno éni lí wraka yíe nó ebie mu. Niti lô Jesi nó Faristen obu éni tē nehí mbo, enéé nucɔ sacé mindí namu kǒ éni nɔ bromá mu kule lukpawí nno muē ní lípe.
- 38 Nuho lugban tēe, enéé níse Jesi líka nuwan bɔmu nɔtu mutú nukuni mítédí líka eti be nɔcɔ íne ruho nititi ei, eseji be namumaní líka frē. ɔnu egeē, enéé nunyu sacé mindíe neeme nukukuni líka eti.

- 39 Farisietn ebi éni si Jesi lipere idi wojue yie neite nwe, enee nakan nuhun-nuhun lô: Li finí kpan obu li Nyati numuti-eti pu ekee, be ntu nedl yi obu nekin-nie éni lô te no an; ntu nedl an lô: wraka yi.
- 40 Lipere mue, enee Jesi nakan iyêni lô: Simôn, mehi mikan woju no miyêfu, be Simôn nínî: Éyiye pu, kan meti!
- 41 Jesi já cú, enee nakan iyêni lô: Kpan no lu nó akpan aanu eti. No énie, sika fandi ya eeneene loo, enee no fre énie li sika fandi abruanuene loo ce.
- 42 Éni nákan-míní sika éni bǎ newení lue, enee kpan ebi cu nonu lue fuo nene. Be mínî: nene aanue, ofoni yoyofu kpan ebi yoko anuan e?
- 43 Enee Simôn buani mu lô: Mediki sun-e, be no ebi éni lu lokue no eti be nucu nufonue. Enee Jesi kan yeni lô: Onu co weinlo fubua mu.
- 44 Nudu nunyuku nikprâ yie, enee nonu eti nikan niye Simôn lô: Diki: efni ébie mi muho, fótumu mindi móyúyumu lka i. Yi obu fedike eke, nócu onu mítédie nóyuyumu lka i, enee nucu onu íne ruho nititi ei.
- 45 Fágbâmu asuain fre, enee, ene eke, bonu ni nuho ébie, ásuma namumamu lka tshu bo be ie oku loo.
- 46 Eseji fókúkumu sace mindi íne mu, enee nukukumu sace mindi lka.
- 47 Obu remue, makan miyêfu lô: enni woju un mrumruwe nli be Nyati cu fonue, enee tu be ninyaku óyofu loku obu omu eti loo nǎ. Kpan obu enni woju un-e hoho shoni watigee eke, enni óyofue ninyaku Nyati riere ínya ine koko.
- 48 Lipere mue, enee nonu eti nikan niye yie lô: Diki: mónyu efni woju un-ene fein métiti ei.
- 49 Nikan loo, enee akpan-ene fein-e nehí mbo lipere, nesisí numu ei ikan lô: Ene obu eke ebí be nukpu éni bǎ nony kpan éni un-ene fre bobo netiti ei?
- 50 Lipere mue, enee Jesi kan ye yie lô: Tée fucu fitemu etie, ofufu íne nkuan. Gbake a lukpomu teyo mu.

Luk 8

Eyienee nokpu Jesi egee éni woju

- 1 Iha antie, enee Jesi nu eti nese ebi okoku lee titiene mu ubo Nyati ebi éni amaniee. Lipere mue, be onu akpan ndio ewi aanue nó lee onu ein.
- 2 Eseji eyi tukó fre éni nonu mu elefe bubo un-un no mu be nibe ninyaku ei lee elefe fre éni lu anuma-anuma nyu be nubuwon, nó lee onu ein. Eyi obuenee, ki nonu mu elefe: Mari ebi éni li Madala ebi mu yi ebi éni nibe bubo un-un nombu ninyaku ei mue,

3 Jani éni li Erɔd ɔbɔkan akpra-eti pu ebi éni niraní Kusaa éni yié, Susani læ eyi elefe kprangbalɔ ji. Nene obueneé, nɔcuní nenini ɔbɔkaan be nabukaní Jesi læ ɔnu egekpu pɔene.

Wutu akpasua aanlaa éni woju

4 Nu nɔ éni akpan okpo-okpo nɔ ebi-ebiene fein mu nya i he Jesie, enee nucu nyandra mu owu nɔ nakan lɔ:

5 Mbɔtu pu nɔ nyé á notu mitin ewi ɔnu ejikpɛe mu. Mitin ewie nɔwɔ nɔcɛn i nihaa, enee tukɔ ku atingbre be akpan ya eti, eseji ruwaru frɛ kpukpu i.

6 Elefe frɛ kú mbobu có, enee lilau nya gbein. Gba, éni néhémíní mindi nájá nócúmíní ébúbɔemɔe, enee nihiheuní ei nuní fein.

7 Elefe frɛ kú có saka-saka mu, enee dodu ba frɛ la nɔnu ein mimɛfu nene wuwou nene.

8 Enee elefe eke ku wutu namu eti be lilau ruruɔ ɔɔku ja nu tɔun nurun-ní ewi ya-ya.

Jesi ukufue, enee nupu eti kan lɔ: Kpan fein-ɛ la riti éni bɔ etié, be niti.

Ɔbɔ tu be Jesi ucu nyandra mu ikan owue

9 Lɔ Jesi la numuti eie, enee ɔnu egekpu pɔene butuni éni bɔ notu nyandra mu owue nikaan éni nuwan neyê nene.

10 Enee nakan niyê nene lɔ: Nefe eke, Nyati ɔnyu enini ebie éni wojuene anyaku gbein fónyŏní numu. Nene obuene énie, ónó lɔɔ, nana fein etě nyandra mu. Heni-heni mué, nunɔwi nata nene woju, obu ɛ nídmíní nu; riti nó nene eti netiní, obu ɛ núnyumíní numu.

Wutu akpasua aanlaa éni nyandra mu owue éni nuwan

11 Gbake, ki nyandra mu owue éni nuwan: mitin ewie, enee li Nyati owukan lubuoé.

12 Atingbre ebi éni mitin ewie kue, enee li akpan-eneé iti owukan lubuoé be ɔwɔ Angini ie ɔnyu anyaku ei nɔnu lubolɔwi mu te lɛ. Lɔɔ, lɛ nócúmíní te nítemíní eti núcumíní nɔnu íne nkuan.

13 Mbobu cóɔ mitin ewie kue, enee li akpan-eneé iti owukan lubuoé be ɔyɔfu ɔnu woju rire mu nekpi, sake nútumíní úhɔ nene lubolɔwi mu, nana nu waalɔ ɛe nɔcuní té nitêní eti. Gba, bɔ gbredi kɔ ihe neneé, be ɔwɔ lɛ néciní owukan lubuoé nálaní ei.

14 Có saka-saka ebi éni mitin ewie kue, enee li akpan-eneé iti owukan lubuoé nunja-nunja, sake bɔɔ ilɛ, be mítédibi, sika egebe læ nikin-nikin ɔyɔfu éni li

wutu eti ébi éni wojueneε eme nene be owukan lubuoε úkpu ídi juma nonu lubolowi mu te.

15 Gba, wutu namue mitin ewie kwe, enee li akpan-eneε iti owukan lubuoε be iyêh lubolowi ei unyu ikân onku krunkpuloo. Lipe mue, be lika onyu nene i onu mu finí lô mitin lika unyu ei wutu be urun ewi kprangbaloo eke.

Kanie éni nyandra mu owue éni woju

16 Jesi nô eti nakan ji lô: Kpan útu kanie úcu ítemu sonu, elefe mu kofa nuwan; enti nucu nitêní ameke lě kpan fein-ε uho lugbaan edi epe.

17 Diki: woju kooke onó éni un ei be bô inya gbein kpan ídi nu. Ee, asure mu woju kooke onó éni bô inya kpan ídi an.

18 Obu remue, nyuni íne mu éni no nefini lô fitê fitiní Nyati éni owukan lubuoε eti. Diki: kpan fein ebi éni nyu eniwe kan onkue, Nyati yotuni ji yoku mu. Gba, kpan fein ebi éni onyú akân-mu onkue eke, lowie free neliε téε, Nyati yonyu yanyaku ei.

Akpan-eneε Jesi ubu onu lugban pueε tasue éni woju

19 Jesi nó lipe, enee eniyia lee onu makriene i éni bô edini nu. Gba, éni akpan bubue tuun sen i remue, núkpu núbofumíní.

20 Lipe mue, enee kpan kô kan yeni lô: eniyia lee onu makriene ie nó gbein te nojubo éni bô edini nu.

21 Jesi ija ucue, enee níní: Kpan fein-ε li emini yia lee emini makrie, enee li kpan fein-ε iti Nyati éni owukan lubuoε be ini ei etiε.

Mra lee edifaa Jesi terue éni woju

22 Nu nno, Jesi yá di lla nno mu lee onu egekpu pueε ein, enee nikan niye nene lô: nutu níténí die nání ege te, be heni-heni mu nutuní bu nahaní.

23 Lô nahaníε, enee neke muno. Lipe mue, enee edifa pi dikpe mra nala utu mindi ubu uku llaa mu be nimaní lokulo.

24 Éni no loo, onu egekpu pueε jó bófuni, enee nowrûni ikan lô: Nyoni, Nyoni, diki: rohu! Ninye etiε, enee nuboru edifaa lee mraa be lí có fein pi tiin.

25 Onu egeε, enee nakan niyê nene lô: Nofu té anyamu ei eti naa? Owue see, tú woju á onu egekpu pueε íne mu, enee la fre nowo nene be nakan-ní nene bibi mu lô: Ofoni kpan li obu éni ikan owu be mra lee edifa fre bobo ifelu e?

Kpisi nno éni angini bubo no mue éni woju

- 26 Jesi læ ɔnu egekpu pɔene ein nɔ Galile wutu lugbuɛ etɪ tɛ diɛ, enɛɛ a ku Jerasɛni wutu lugbuɛ etɪ.
- 27 L̄ɔ Jesi ru wutu l̄ɛ, enɛɛ ebɪɛ mu tɛ kpan nno ɛni angɪni bubɔ yikuɛ nya nehi ɔnu anti lɪpɛ. Kpan obuɛ, emɛ lɪbɛ ɛni nɔcɔn tralɛ. Eseji nánya ɪ lukpomu nâ nódɔn sanko mu.
- 28 Nɪdi Jesi nuɛ, enɛɛ nɔbubɔru bɛ nɪpi wutu ɔnu lɪka mu nɛgbɛ nɪkan l̄ɔ: Jesi, ɛfɛɛ fili Nyatɛ nɔ woju-woju fɛɪn íne ɛtɛ ɛni Wɪɛ, emɪ woju? Mɔgugɔfu, dedĩmu gbɛ!
- 29 Ɔbɔɔ tu bɛ kpɪsɪɛ nakan lɔɔ, enɛɛ lɪ fíní Jesi nakan iyê bubɔ un-ɛ l̄ɔ: nuno ambi mu nínyá ɪ. (Dɪkɪ: nu dɔunlɔ muɛ, bɔɔ bubɔɔ ɪpi kpɪsɪɛ ɛtɛ, bɛ nóboní kɔn nókuní ngbraka frɛ amɛkɛ l̄ɛ népi ete cɔ nno. Obu frɛ bɔbɔɔ, nunyu neeme nububuu ei bɛ bubɔ un-ɛ ɛpɛtunɪ íne nánya ɪ nâ nódɔn cɔ hɛhɛ mu.)
- 30 Lɪpɛ muɛ, Jesi bútuni l̄ɔ nitê nɪraní, enɛɛ níní iraní “Mrumru”. Heni-heni muɛ, angɪni bubɔ mrumru kɔ lɪ obuɛ yiku kpɪsɪɛ.
- 31 Ɔnu mu lɪpɛɛ, enɛɛ bubɔɔene nɔgugɔ Jesi l̄ɛ útu nene nɪhâmíní gbɛɪdi cɔ lɔkuɛ tɛ.
- 32 Lɪpɛ muɛ, ngbɔgo kɔrangbalɔ nɔ kukumu kendeiin nno ɛni nɔ anti lɔwɪɛ etɪ nehi mbɔ, enɛɛ bubɔɔene nɔgugɔni ɛni bɔ nɔtu nene n+a nɔhɔnɪ ngbɔgoɛene mu, bɛ nutu nene ɔnu mu bɔmucɔ.
- 33 Heni-heni mu nɔhɔnɪ kpɪsɪɛ mu nɪnyaní ei, enɛɛ na nɔhɔnɪ ngbɔgoɛene mu nɔ kukumuɛ etɪ kpukpobu ku ecijɪɛ dikpɛ u fɛɪn.
- 34 Akpan-enɛɛ nasɪsan ngbɔgoɛeneɛ ɪdi obuɛ sɛɛ nuɛ, enɛɛ ye ne a ebɪ læ mpɛene mu bo ɔnu amanɪɛ.
- 35 Lɪpɛ muɛ, akpan nyá nehi ɪkprâ wojue sɛɛ. Nukuní cɔ Jesi nɔ lɪpɛɛ, enɛɛ nɪdɪnɪ kpɪsɪ ebɪ ɛni angɪni bubɔ nɔ mu nya ɪ nu ɛni pi ete Jesi lɪka mu, tralɛ nɔ rɪɛ, eseji munu mu frɛ ku ei wɛɪnlɔ, bɛ la pi nene nuhun.
- 36 Ɔnu mu lɪpɛɛ, enɛɛ akpan-enɛɛ nɔ wojue nuwaan de l̄ɔ tɛ lɪ bɛ bubɔene nɔ kpɪsɪɛ mu nya ɪ ɛni woju aka ye nene.
- 37 L̄ɔ Jerasɛni wutu lugbuɛ ɛni akpan-ene ti owu obuɛ, enɛɛ nene fɛɪn nɔgugɔnɪ Jesi ɛni bɔ anya ɪ nɔnu wutu lugbuɛ etɪ ambɛ la lɔkɔlɔ ɛpi nene nuhun. Lɪpɛ muɛ, henɪ-henɪ mu Jesi sê ege naya di lɪaa mu l̄ɛ +a.
- 38 Ɔnu mu lɪpɛɛ, enɛɛ kpɪsɪ ebɪ ɛni angɪni bubɔene nɔ mu nya ɪ nɔgugɔni ɛni bɔ nɔtunɪ n+a læ ɔnu ein bɛ nukpɔru ei nɪkan niyeni l̄ɔ:
- 39 Se ege a lukpomu he ɔfu pɔene l̄ɛ fákan woju lɔku obuɛ Nyatɪ lɪ tɔfue fóku nene. Enɛɛ henɪ-henɪ muɛ, kpɪsɪɛ se ege a bɛ bo owue Jesi lɪ tunɪɛ ɛni amanɪɛ sɛ ebɪɛ mu neeme.

Jairus wɪɛ læɛ yi nnoɔ mbuo ukue ɛni woju

40 Ɔwɔnɩ Jesi se ege te die, enee dedekue neemeɛ nɔ die numu lɩpe nɔkpɔn-nɩe a buan-nɩ.

41 Lɩpe muɛ, be kpɩsi nno ɛnɩ nɩranɩ Jairus ɛnɩ lɩ eyia-ɔɔɔ ɛnɩ ine-eti pɩɛ nɔ lɩpe lɛ. Lɔ nɩdɩ Jesi nuɛ, enee nuku ɔkpɔn ɩ ɔnu lɩka mu nɔɔɔɔɔɔnɩ ɛnɩ bɔ n+a ɛnɩnɩ te,

42 ambe ɔnu wɩ yi lɔwɩ ɛnɩ lɛ mulu ndɩɔ ɛwɩ aanu be lɩ ɔnu wɩ nno kukukpɔɔ nohu. Enee heni-heni mu Jesi ɔv atingbre be nahanɩ.

Aauɛ nahaa, enee akpan mrumrulo frɛ nɔkpɩnɩ tɩɩn nofounɩ ho frɛ bɔbɔ.

43 Lɩpe muɛ, be yi nno ɛnɩ mbuo uku bie mu tɩɩn lɛ mulu ndɩɔ ɛwɩ aanu neemeɛ frɛ nɔ akpan ɛbɩɛɛ agbra lɛ. Yi obuɛ, nɛɛɛ rɩkpali pɩɛɛɛ ɔnku nɔbubu ɔnu ɔbɔkan ɩ neeme tɩɩn kɔɔkɔ ɔkpɩ ɔbɔɔn-mɩnɩ.

44 Ɛnɩ nuɩɩnɩ atingbre eti nahanɩɛ, enee nɩɛ Jesi ege bɔmu nɩkɩn ɔnu tralɛ numuti bɔ be lɩ mbuoɛ nokunɩɛ ce re.

45 Lɩpe muɛ, enee Jesi nobutu lɔ: Ɛbɩ kin-mu? Enee akpan fɛɩn nɩnɩ ɛlɩmu nɛɛɛ be Pɩɛr nakan iyɛnɩ lɔ: Nyɔnɩ, fɛdɩ nu ɛnɩ akpan ɔɔ mu nabubuanfu brebe obu lɛ fobutu kpan ɛbɩ ɛnɩ kinfu?

46 Enee Jesi nɩnɩ: Kpan nno ɛdɩ piin ɛkɩn mu. Dɩki: mɔnyɔ numu lɔ: mbasi ɔnɔmu mu anya.

47 Yi obu ɩdɩ nu ɛnɩ wojue nɩɩɛ anya gbein-ɛ, enee rɩɛtɩta mu nɩɛ Jesi anti nuku ɔkpɔn ɩ be, akpan fɛɩn anti, nakan lɔ te pi be nɩkɩn-nɩ lɛɛ ɔnu ege ɔbɔɔɔ nuɩɩɔ ngbo eti lɩpɛɛ ɛnɩ woju niyɛnɩ.

48 Lɩpe muɛ, enee Jesi nakan iyɛnɩ lɔ: Ɔmu wɩ namu, tɛɛ fɩɩɩ fitemu ɛtɛ ɔtu fɩɩɩ ɔfu ɩne nkuan. Nye eti a ɔfu aau teyɔ mu.

49 Jesi nakan owu y+ala numuti ei, enee kpan nno i nakan iyɛ eyia-ɔɔ ɛnɩ ine-eti pɩɛ lɔ: Ɔfu wɩ ɛbɩ uo; dedɩ ɛyiye pɩɛ gbre ji!

50 Owue nɩkaan, Jesi tɩ, enee nakan iyɛ ine-eti pɩɛ lɔ: La nudowofu! Ɔfu tɛ nuɩɩɩɩɩ ɛtɩ ɔɛ; wɩɛ yɔbɩɩ.

51 Nahanɩ bɔɔ nukunɩ kpɩsi ɛbɩ ɛnɩ tɛɛ, enee Jesi de Pɩɛr, Jan, Jak lɛɛ wɩɛ ɔnu bɔ lɛɛ eniyia be nuɩɩnɩ lɩgbɩn tɛ; nɔtɩ kpan lefe kɔɔkɔ ji ɔhɔ tɛ.

52 Lɩpe muɛ, be akpan fɛɩn nɔtu mutɩ uku bɔ lɩpu, enee Jesi nakan iyɛ nɛɛɛ lɔ: Dɔtumɩnɩ mutɩ! Wɩɛ ɩɔmu; mɩnɔ neke.

53 Nɩkan lɔɔ, enee nɛfɩɛnɩ ambe nɩdɩnɩ an wɛɩnɩ lɔ: wɩɛ uo.

54 Enee Jesi nyu wɩɛ bɔ be gbɛ akpumu kan yeni lɔ: Yi lɔwɩ, nɔ wutu nye eti!

55 be heni-heni mu lɩ wɩɛ ho se ege i nɔ wutu nye eti. Lɩpe muɛ, enee Jesi kan ye wɩɛ ɔnu pɩɛɛɛ lɔ: nutunɩ ambi mbo ɩ.

56 Obuɛ sɛɛ, tɩ woju á wɩɛ ɛnɩ pɩɛɛɛ ɩne mu, enee Jesi blan nɛɛɛ lɔ: nɩdakan-mɩnɩ ɔnu woju nideyɛmɩnɩ kpan kɔɔkɔ.

Luk 9

Akpan ndio ewi aanue éni ótoru woju

- 1** Nu nno Jesi sí onu akpan ndio ewi aanue yíá, enee tu nene ákura læ bómucu angini bubo fein eti, eseji læ nótuní lu anya i akpan rire fré.
- 2** Lipe mue, enee nótoru nene éni bǒ na noboní Nyati ebi éni amaníe, eseji nóbòon-ní lu ruene.
- 3** Nnonu aau mue, enee notu nene fo nikan lô: Aaue fahaníe, dɔcumíní obo kókó. Xe, dɔcumíní kpama, keteku, mbo læ sika. Kpan kókó nuducu trale enti lefe fré.
- 4** Có kókó fíha fukuní bɔo lugban kǒ isike nefee, be don-ní lipe tuun bɔo læ oku nua fònoní lipe finyaní ei fihaníe.
- 5** Alí fíha fukuní có kǒ bɔo kpan ésíkemue nefee, be kikeuní m̀p̀r̀p̀ue nɔ nefee lkaa kuní nene i nyaní ei aní. Obue, enee yeyê lô: Nyati éni tebibeé nó nene etie nǒ.
- 6** Heni-heni mu egekpu ruene á, enee nese ebi-ebi ubo Amaníe Namue uku akpan, eseji ubòon lu ruene fré.

Mítédié etei pu Erɔd nabie éni woju

- 7** Owuenee Jesi nelíe, Erɔd ebi éni li Galile wutu lugbue éni etei pue tí onu amaníe, enee woju sen-ni bubo i. Diki: akpan elefe nakan lô: Jan Batis li obue onu lu uou mu enye,
- 8** elefe níní yeli Nyati éni numuti-eti pu Eli, enee elefe fré níní yeli Nyati numuti-eti pu lefe nno li obue onu lu uou mu enye.
- 9** Lipe mue, Erɔd eke nakan lô: Jan obue, omobɔ mutɔ nicaní íne i! Be gba, ofoni kpan tasu íné nanya brebe obu ji e? Lô nu lipe be nahaa, enee nɔjuju éni bǒ nabòan mu læ Jesi ein.

Akpan akpi eenee Jesi tu mbo ié éni woju

- 10** Cɔni ótoru pu ebíene se ege ié, enee nidení cǒ naní tɛ éni wojuenee seé aka nukuní Jesi. Onu egee, enee nide nene be njaní rire nucu naní ebíe niraní Betsaidaa bɔmu.
- 11** Dedekue unyô numu lɔɔ, enee nye nɔkpu nene tha bɔo ihe nenee, enee Jesi de nene be nobo Nyati ebi éni Amaníe uku nene, eseji nóbòon akpan-ene fein-e lu nɔnyue fré.
- 12** Gba, cɔni nu nepi ruwa mue, enee onu akpan ndio ewi aanu ebíene jo bɔfoni nakan iyêni lô: Nyoni, ébie ruɔɔ, obo kókó ónó! La dedekue i á ebi læ mpu ewíenee nɔ rire-riree mu júju bela-cɔ læ mbɔ bǒ apa ié.

13 Ɛnɛɛ Jesi kan ye nɛnɛ lɔ̃: Nɛfɛ nɔfɔbɔ tuní nɛnɛ mbo níńí! Níkan lɔɔ, ɛnɛ nɛnɛ frɛ nakan-ní lɔ̃: Futufutu eene lɛɛ sie ɛwɪ aanu kpeun cɛɛ nɔ ɛrɛ ébɪ. O bɛ ɛkɛfu fuyɔfu ɛni bɔ̃ ra rapa mbo resi akpan mrumru obu kɔ̃ o?

14 (Heni-heni muɛ, akpan ɛkpɪsɪ cɛɛ nɔ dedekue agbraa nebe akpɪ eene ege). Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi kan ye ɔnu egekpu pɛnɛ lɔ̃: nutuní dedekue búbuu mu abruanu-abruanu pí ete.

15 Ɛnɛɛ heni-heni mu nɪlɪní fíní lɔ̃ nɪkaan ɛkɛ nutuní akpan fɛɪn pi ete.

16 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ gba Jesi de futufutu eene lɛɛ sie aanuɛ han munu ɛntɪ la Nyati bia bɛ nyu bubuu ei de tu ɔnu egekpu pɛnɛ lɛ̃ ede acican dedekue.

17 Heni-heni mu nɪcɪcan-ní mboɔ hún akpan fɛɪn í tɔun luwu í, ɛnɛɛ nɪsɛ nididení obuɛ kɔpu nɛnɛɛ tɔun niyiyikuní tepe ndio ɛwɪ aanu.

Ʋɪɛr ɛni Jesiɛ nakan lɔ̃: lí Kris-ɛ ɛni woju

18 Nu nno ɛni Jesi ja rɪrɛ cu a hɛhɛ mu nɔgugɔ Nyati bɛ ɔnu egekpu pɛnɛ frɛ nɔ lɛɛ ɔnu ɛɪn-ɛ, ɛnɛɛ nobutu nɛnɛ lɔ̃: Lɔ̃ akpan ubumu tɛ?

19 Ɛnɛɛ nakan-ní lɔ̃: Akpan elefe níńí ɛfɛ, Jan Batis, ɛnɛɛ elefe níńí ɛfɛ, Eli bɛ elefe frɛ níńí ɛfɛ, Nyati ɛni numuti ɛti pu lefe kɔ̃ ɛni ɔno lu uou mu enye.

20 Níkan-ní lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi sepu tu nɛnɛ lɔ̃: Bɛ nɛfɛ nɔfɔbɔ jâ? Ʋɪɛr ɪja ucue, ɛnɛɛ nakan lɔ̃: Ɛfɛ, Kris ɛbɪ ɛni Nyati tɔpuɛ nɔ̃.

21 Níkan lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi blan nɛnɛ kpunkpulo lɔni nidakan-míní woju obu nideyémíní kpan kɔkɔ.

22 Jesi unû ɛtiɛ, ɛnɛɛ nakan ji lɔ̃: Dɪkɪ: fáta ɛni Kpan ɛni Wɪɛ idi gbre lɔkulo. Heni-heni muɛ, Juf-ɛnɛ ɛni ine-ɛti pɛnɛɛ, tɛyɪtɪ pu ɔlɔkueɛnɛ lɛɛ auleyiye pɛnɛɛ yakan lɔ̃: nédímínî woju mu. Lɪpɛ muɛ, nûwonî, ɛnɛɛ yɔdôn boɔ munuwɪ ɛntɪ ɛtiɛ, nûno lu uou mu ninye.

Jesi nakan ɛnɪni egekpu ɛni woju

23 Jesi nyépu lubuo ɛti, ɛnɛɛ nakan iyê akpan fɛɪn lɔ̃: Kpan fɛɪn-ɛ níńí nûkpuɪmu egeɛ, bɛ nɪla ɔnu rɪrɛ pata nuca fɛɪn nídá ɔnu amɪa-mu tɪn-ɛ lɛ̃ nókpuɪmu.

24 Dɪkɪ: kpan kɔkɔ fɛɪn-ɛ níńí ɔnoɔ nûwuwotu ɛnɪni nkuaan, nûhu, ɛnɛɛ kpan fɛɪn-ɛ yohu ɛmɪni íne ɛtiɛ ɛkɛ, yɔcu ɔnu íne nkuan.

25 O bɛ mínî: alɪ kpan edi gbrenɔbi ak+an wutu ɛti ɛbɪ ɛni rɪrɛhe owuɛnɛ fɛɪn esi eyɪani numu bɛ ala ɔnu nkuaan ɛkɛ kpeɛ, ɛmɪ woju yanyâni mu e?

26 Dɪkɪ: kpan fɛɪn-ɛ, ɛmɪni woju lɛɛ ɛmɪni owukan lubuoɛnɛ yɛlɪni ruhɔɔn, ɔni ɛmɛ Kpan ɛni Wɪɛ mîsê ege mihɪ ɛmɪni éjɪrɛɛ mu lɛɛ ɔnu bô lɛɛ ɔnu ɛntɪ ngbafɛɛnɛ ɛni éjɪrɛɛ muɛ, mînyakunɪ munu ei ɛti lɛ.

27 Makan miyê nefê nawrê lô: nefê ebienêê funɔnî ébie, nɔfu mu elefe énie, bǎ nuhûmíní kraa mu éni Nyati y+anyakumu enini ebie éni woju gbein niédímíní nu.

Jesi éni rirêe la gbein-ε éni woju

28 Cɔni Jesi kan owu obuene bɔɔ be wue, lɛbe nno kǎ sé, enee nide Pier, Jan læe Jak be nya naní lfe nno eti lǎ nógugɔnî Nyati.

29 Jesi nó tɛ nógugɔ Nyati bɔɔ ili, enee munu nyukuni neeme be ɔnu tralɛɛ nɔni rirêe pɔn i tuun nejjrêe uku nɔnɔwi mu.

30 Lɔpe mɛe, enee akpan aanu éni li Mois læe Elie nya heni lɔpe.

31 Nene aanue frê nejjrení lɛ, enee nedidení numu læe ɔnu ein enini uoue nûhu Jerusalem ebi tɛ finí lô Nyati tite tɛ iɛ ekɛɛ éni wojuɛ eti.

32 Cɔni owu obu nesɛɛ, be Pier-ene munɔ nó munu mu. Gba, munɔ ice nene i munu mɛe, enee nidiní enini éjjrêe nejjrêe læe akpan aanue nɔ læe ɔnu ein-ε nu.

33 Udôn bɔɔ akpan aanue éni rirêe naja ucue, enee Pier ja owukan lubuo cu nakan lô: Nyɔni, ébie runɔɔ, já nu! Tu ríli liji mu kan ɛenti: ɛfini nno, Mois éni nno, Eli éni nno. (Obue Pier nakaan, núnyumu numu frê bɔbɔ.)

34 Owu nó Pier ómu nakan, enee jru lúkró nno nɔ enti i be noboku nene i. Nidiní nu lɔɔ, enee la pi nene nuhun.

35 Lɔpe mɛe, lubuo nno ríraru jruɛ ɛrehin tɛ nakan lô: Kpan obue, enee li ɔmu té eti Wɛe nǎ. Níkan owue, be tiní!

36 Lubuoɛ irepuɛ, enee wie Jesi ɔnu lɛfe kukukpɔ ɛɛ. Owu obue se be ɔnu egekpu puene di nuɛ, nákan-míní ɔnu woju néyêminí kpan lefe kɔkɔ éti nu ebienɛ mu.

Kpisi luwi nno éni óbũɔn woju

37 Cɔni nu ca be Jesi nɔ lɛfɛ eti tɛ ru wutu læe ɔnu egekpu pu ɛentɛ ein-ε, enee dedeku lɔkulɔ i nabɔan-ni.

38 Lɔpe mɛe, kpisi nno nó nɔnu mu tɛ nyépu lubuo eti nakan lô: Éyiye pu, mugugɔfu, i kpra ɔmu wɛ; íjan kɔkɔ. Nili wi luwi nno kukukpɔɔ murɔɔ.

39 Diki: bɔɔ bubɔ akpasua kǎ ipini etiɛ, be lí népi wutu nacuan nububɔru, eseji mututu agba neceni tuun akpumu kraa lǎ alanɛ ei. ɔnu mu lɔpɛɛ, be nókpukpusu ei neeme.

40 Mógugɔ ɔfu egekpu puene éni bǎ ebe bubɔɔ anya i ɔnu mu, enee néliní tuun nókrú nébémíní.

41 Níkan lɔɔ, enee Jesi nyepu lubuo eti nakan lô: Cekee! Nefê obuene, nɔfu té ónó Nyati eti, eseji fihímíní numuti nno læe ɔnu ein frê. O be míní, nu alabu ji bǎ

mòdôn lée nǎfù ein mǎnyu nefe e? Ènee gba nìkan niye kpisíe lô: nucu wíe nísínì.

42 Kpísíe ucu wíe nehíe, ènee búbò ti wíe la wutu mbasi mu tu nacuan. Lipe mue, Jesi gbé búbò un-ε béni ninya ι, ènee wíe búbò be nucu ni nutu ònu bô.

43 Owu obuε sεε tú woju á akpan íne mu nakan lô: Nyati rú lóku heni tasu.

Jesi nakuatu enini uou lεε óno énye éni woju

Lô Jesi di nu éni owuεne fεin-ε nelíe éni íne mue akpan fεin nǎwǎkuniε, ènee nakan niyê ònu egekpu pueεe lô:

44 Tení rítì ei namu-namu tiní owuε mehi mìkan miyê nefεe: Nyati nehi ùla kpan bǎmúcu ι unyu Kpan éni Wíe.

45 Owu obuε Jesi kaan, ònu egekpu pueεe ónyômu ònu nuwan numu ambε Nyati yǎnyu y+anyakumu gbein yěyêmu nene. Obu cε, la nowo nene éni bǎ nobutunî ònu woju.

Riesiei éni woju

46 Lipe mue, akprvasi pí egekpu pueεe mu nǎjuju nǎnu mu obuε li kpan lókuε.

47 Éni Jesi di wojuε tu nene nesiní akprvaa aan, ènee nyu wí lúwí nno nyepu εti ònu rire be nakan iyê nene lô:

48 Kpan kǎkǎ fεin-ε, emini íne mu, yesike wí lúwí ló εkεε, be emε òmǎbò li obuε nisikemu. Ènee kpan fεin-ε isikemuε, be Nyati εbi éni tǎpumu miε li obuε nisike. Diki: nǎfù mu kpan obuε isi rire i anuan-εne fεin antíε, be ene li obuε níl kpan lóku nukǎ nene fεin.

49 Jesi ùla numuti eis, ènee Jan ja cu nakan lô: Nyóni, rédi kpan nno nu éni nǎcu εfni ínéε ibe angini búbò unya ι akpan mu. Ènee, éni nísé lée òru ein remue, rínì nídèli ló ji.

50 Nìkan ló, ènee Jesi nínî: Deterumínî! Diki: kpan obuε únyu nǎfù jumaa ugbo íε, be ábuka nabuka nefε.

Samari ebi nno éni woju

51 Éni oku nuε Jesi yǎnǎ yanya ι wutu εti ébiε, ènee Jerusalem aau woju piní íne mu be ninye naha.

52 Lipe mue, ènee nutu akpan ti có naha. Nukuní Samari wutu lugbuε εtiε, ènee naní ebi nno mu lǎ nétitení có nitênî ei.

53 Ebíε mu éni pueεe iti lô Jerusalem li obuε Jesi sε nahaa, ènee nékprîmínì εti éni bǎ nesikenî.

54 Lâ ɔnu egekpu pu Jak læ Jan di nu lɔɔ, enɛɛ kan ye Jesi lô: Bǎ robutu lé ɔno entɪ ie acau nɛnɛ ɪ naa!

55 Nɪkan-ní lɔɔ, enɛɛ Jesi ce munu kpra nɛnɛ, bɛ kukua nɛnɛ munu tasu [kan lô: Lɪ fíní fidíní bubɔɔ ti nɛfɛ nsibi fɪkan-ní owu obuɛ an ɛkɛɛ, bɛ fákán-míní lɔ.

56 Dɪki: Kpan éni Wɛ éni ieuɛ iɛ, élímu akpan ónyu óbubu kɛɛ níému bɛmu, nana nɔnu nkuan ócu kɛɛ ni.] Nukukua nɛnɛ munu lɔɔ bɔɔ uwuɛ, enɛɛ nuɔnɪ éti nahaní ebi lefe mu.

Jesi éni egekpu woju

57 Éni hoɔno nuɔnɪ atingbre éti nɪhaníɛ, enɛɛ kpan nɔo nakan iyê Jesi lô: Mûkɛɛfu ege miha có fɛɪn-ɛ fɪhaa.

58 Nɪkan lɔɔ, enɛɛ Jesi kan yeni lô: Dɪki: gbɔn kân bela-cɔ, ruwaru frɛ kân enɪnɪ kan éni ɪla mu læ; Kpan éni Wɛ ɛkɛ ákân-mu có éni itê íne i.

59 Nɪkan lɔɔ, enɛɛ eseji nɪkan niye kpan nɔo ji lô: nukɛɛni ege. Enɛɛ kpan ebi nínt̃: Nyɔni, tumu bɔmucɔ má bɔɔ mili ɔmu bôɔ, lǽ mɛsɛ́ ege mie mókɛɛfu ege!

60 Enɛɛ Jesi nakan iyêni lô: La akpan-enɛɛ nkuan tasuɛ ónó muɛ ɪ kprâ nɔnu puɛnɛ éni éli woju éti. Èfɛ ɛkɛ a bo Nyati ebi éni amaníɛ ku akpan.

61 Lɛɛ muɛ, enɛɛ kpan nɔo ji nakan læ lô: Nyɔni, emɛ ɛkɛ mûkɛɛfu, sake tumu bɔmucɔ má múbó ɔmu puɛnɛ éti pɛpɛni kraa lǽ mie.

62 Nɪkan lɔɔ, enɛɛ Jesi kan yeni læ lô: Dɪki: kpan fɛɪn-ɛ ide bó uku jumá éti nedi ɪha bɛ gba nakprâ egeɛ, náfatamu éni bǎ nɛɪ Nyati ebi éni kpan.

Luk 10

Akpan ndio nɔmbu ɛwi aanuɛ Jesi tɔpuɛ éni woju

1 Iha anti lɔwɛ, enɛɛ Nyɔniɛ kpra akpan ndio nɔmbu ɛwi aanu ji de bɛ nɔtɔpu nɛnɛ aanu-aanu nɪtɪnɪ có nɪhaní ebi læ cónɛnɛ fɛɪn-ɛ enɛ ɔnɔbɔ frɛ níɛɛ tɛ.

2 ɔnu mu lɛɛɛ, enɛɛ nakan niyê nɛnɛ lô: Mitin ɛwɛnɛ ebe ne naha; jumadi puɛnɛ ɛkɛ ébúbuemu. Obu remuɛ, gugɔnɪ ejikɛ ɔnu bôɔ dé akpan ji kú ɔnu jumaa mu.

3 Nye lǽ fâní! Dɪki: mɔtɔpu nɛfɛ fíní ngbɔnyɔ éni naha gbogro agbra ɛkɛ.

4 Nɔfu aau muɛ, dahan-míní sika, keteku læ ngbabua. Eseji dɔtumíní akpan éni ánraku nudɔnyu nɛfɛ ɪ cɔtɪ frɛ.

5 Lɔgbán fɛɪn muɛ fɪnyaníɛ, bɛ fuɔnɪ akpan-enɛɛ nɔ tɛɛ ɪ kan-ní lô: teyɔ nuɔo nɔnu ɛɪn!

6 Alɪ teyɔ obu ɪfata nɛnɛ ɛɪn-ɛ, bɛ heni-heni mu yɔdɔn nɔnu ɛɪn. Alɪ ónó lɔɔ, bɛ bǎ údɔn-mu nɔnu ɛɪn.

- 7 Ɔnu egee, be dɔn-ní lɔpe, iní, nɔnɔ́ ɔbo fɛin-ε n̄tuní nefee. Diki: fáta éni juma pu ihe ɔnu luwe. Ee, dɔbumíní ei desemíní lugban-lugban.
- 8 Ebi kɔkɔ fɛin muε f̄tha fukuní be n̄sikení nefee, mbo fɛin-ε n̄tuní nefee iní.
- 9 Lɔpe muε, buɔn-ní lu puene l̄́ fákan fókuní ebie mu éni puene fɛin l̄́: Nyati ebi éni wojue ie ehe nene.
- 10 Alɔ fɛnyaní ebi k̄ɔ mu boɔ kpan ésíkemu nefee, be nyaní ngbaru laní lubuo kan yení akpan fɛin l̄́:
- 11 ebie éni m̄púpu fr̄e bɔbɔɔ nɔ nefee l̄́kaa, fekikeu nɔnɔkɔ fuku nene i. Obu cee nɔɔ, Nyati éni eteie oku owu.
- 12 Makan miyê nefee l̄́: nuε Nyati yob̄ua akpan fɛin muε, nyɔɔɔ yehe ebi obu éni pueneε yɔkɔ Sodɔm ént̄e fr̄e bɔbɔ.

Ebieεε ékpr̄imu Jesi ɔ́cúε éni woju

- 13 Ɔnu egee, enee Jesi nu et̄i nakan ji l̄́: Nefee Korasin ebi puene, musue lí nefin! Nefee Betsaida ebi puene fr̄e, musue lí nefin l̄́! Diki: méli akprua anuma-anuma nɔf̄u ebienε mu, enee obu ce fónyókumíní luboluw̄i mu. Makan miyê nefee l̄́: li fíní li Tir l̄́ε Sidɔn ebienε mu li obuε m̄li obu ekee, be bɔnu neeme ɔw̄ɔ nɔnu puene dé fandi cón wán mratu fr̄e kú rire yê l̄́: nónyokuní luboluw̄i mu.
- 14 Obu remue, ɔnu Nyati yob̄ua akpan fɛin muε, nyɔɔɔ yehe nefee, yɔru lɔku yɔkɔ Tir l̄́ε Sidɔn ebi puene ént̄e.
- 15 Gba, nefee Kapernahɔm ebi puene fr̄e, fotutruní l̄́: nefin l̄́ fite funɔn̄iε, Nyati yɔtu nefee f̄nyaní munu f̄haní ent̄i e? Diki: ési nanaa n̄si nefee i f̄haní l̄́ lɔkuε mu t̄e.
- 16 Jesi ikan owu obuene boɔ ɔla numuti eie, enee eseji nu et̄i nakan iyê ɔnu egekpu puene l̄́: Diki: kpan fɛin-ε yeti nefee owukan lubuoε, be eme li obuε nitimu owukan lubuo. Kpan fɛin-ε níní nédí nefee woju muε eke, be eme li obuε nédímu woju mu. Enee, kpan fɛin-ε édímu woju muε, be Nyati ebi éni tɔpumuε li obuε nédí woju mu fr̄e.
- 17 Ɔnu akpan ndio nɔmbu εwi aanuε se ege ie, rire mu nekpi nene nakan niyêní Jesi l̄́: Nyɔnu, εfini íne muε, t̄un angin̄i bubɔene fr̄e bɔbɔ nefel̄u ere!
- 18 Jesi ɔja ucuε, enee nakan iyê nene l̄́ l̄́: Heni-heni mu mid̄i Satan nu éni nɔnɔ ent̄i ip̄i fíní l̄́ ent̄i ite l̄́ε eke.
- 19 Diki: mótu nefee bɔmucɔ éni b̄́ fatafuní ɔlun l̄́ε sangrain et̄i, eseji l̄́ fókɔpuní éfe puε éni mbas̄ie neeme fr̄e. Ee, woju kɔkɔ b̄́ úkɔpumu nefee.

20 Heni, angini buboene nefelu nefee otu rire mu nekpi nefee, sake elimu obu bo fakprani bemu. Diki: obu bo otu rire mu ekpi nefee tasue, enee li inee Nyati mime nefee enti tee.

21 Lipe mue, Bubo Wein tu rire mu nekpi Jesi lokulo, enee nakan lo: O Bo ebi eni li enti lee wutu eni Nyone, mowokufu ambe, obu futu un ei rice lee woju andi puee antie, fonyu fanyaku gbein ewi titiene anti edi an. Ee, Bo, ofobo fuyofu, enee se lo eke.

Jesi lee onu Bo ein eni agbra woju

22 Jesi no eti, enee nakan ji lo: Onu Bo ede woju-woju fein okumu onku. Kpan koko ede Wi lo te no an ali elimu Bo ce. Kpan koko ede Bo fre an ali elimu Wi lee akpan-ene fein-e Wi yofu eni bo anyaku onu rire woju gbein eyee ce.

23 Lipe mue, enee gba nudu nunyuku nikpra onu egekpu puee be nakan niye nee lo: Ehe li nefini ambe ofobo ofu nunuwu mu fedini woju obu nu.

24 Heni-heni mue, makan miye nefee lo: owu obuenee fedini nu be eseji fetinie, Nyati numuti-eti puee lee gbrenghi kpangbalu fre la ho ku eti eni bo edi nu, eseji eti, enee mbuafue obu elimu nenini.

Samari wi te namu pue eni woju

25 Auleyiye pu no no wutu nye eti, enee ja cu nojuu Jesi onu ubutuni lo: Eyiye pu, lo bo metee meli le nkuan ebi eni akan-mu owue eli emini e?

26 Enee ninu: Owue nimimeni no Aule kpenkpee mu tee, lo ite ikan te? Lo fiti fiti te?

27 Auleyiye pue ija ucue, enee ninu: Yofu Adamanga ebi eni li ofu Nyatie, ofu te neeme mu, ofu bubo neeme mu, ofu mbasi neeme mu lee ofu otutru neeme mu, le eseji foyofu afuan fini lo fuyofu ofobo ofu riree eke.

28 Lipe mue, enee Jesi nakan iyeni lo: Onu cu weinlu fubua mu. Li lo eke; nkuaan yeli finu.

29 Gba, eni auleyiye pue nojuu owu omujaa, nise ege nobutu Jesi lo: Be kpan ofoni eni tasu li amuan e?

30 Lipe mue, enee Jesi cu woju no nohunku eti ikan lo: Diki: kpisi no no Jerusalem, enee se naha Jeriko. Ninya co erehin-e, enee akolo puee kuni eti gbeni onu owu fein, juni tuun nu munjufu be woni la i a.

31 Ilee, enee teyiti pu loku no cu atingbre obu naha le. Nidi kpise nue, enee nikpe nise nlanu ei na.

32 Onu egee, enee teyiti-co te eni kpan lefe no fre se naha le. Ene fre ninya lipee, enee nikpe nise be na.

33 Gba, Samari wi nno fre cú atingbre obu naha le. Ene eke nidi kpisie nwe, enee té buani ei lokulo

34 be niti nobofuni, nititini lubumueene i nukuku rukpa mu fein numumenuí ei. Onu egee, enee nonyuni nite onu kparagwo eti nihan-ni có nno lé néli ni rukpa. Onu mu lippe, nidaduni eti tush bwo be nu ca.

35 Gba, ninye nehi nahaa, enee ninyaku sika nutu kpan ebie kan cóo be nikan niyeni lô: Cu sika obu lé fádadu kpan obu eti namu-namu fótumu bwo misê ege misê ebie, lé mówrō obu eonu ege fububu ei jie mótufo.

36 Jesi ukufue, enee butu auleyiye pue lô: Akpan enti obu e, ofoni tasu fotutru lô: Lí kpisie nilní obwo éni anvan e?

37 Enee auleyiye pue buani mu lô: Obue tukuni ledue. Lipe mue, enee Jesi níni: Fithaa, be li bwo eke le.

Mart Iee Mari éni woju

38 Jesi éni aave naha Iee onu egekpu pueene ein-e, ninya ebi nno mue, enee nigberu yi nno éni niraní Mart-e éni te.

39 Lipe mue, Mari ebi éni li Mart onu meyi e á píni ete lika mu neti wojuene fein-e nakaan.

40 Mart eke nece rire ba i kútuku mu te unyi mbo. Nuno te ninyaa, enee nakan niyê Jesi lô: Nyoni, obu e onu meyi lamu ei onu lefe megige munu bwo, ilfu woju kwoke e? Kan yeni ní núbúkamu!

41 Nikan bwo, enee Jesi níni: Mart, Mart, febi mítédi fice rire ba i woju kparangbalo eti.

42 Enee tasu mue, woju-woju fein-e nwo, nno kukukpo ce e nobutu éni bō kpan eli. Diki: Mari ejiji obu éni nya munue odu, enee obu e nucue, kpan kwoke bō úkpu ígbemíni.

Luk 11

Nyati ógugo éni woju

1 Nu nno, enee Jesi a nógugo Nyati có lugbu kō. Enini Nyatie nógugoo bwo nukufue, enee onu egekpu pu nno butuni lô: Nyoni, ye ere rugugo Nyati finí lô Jan Batis ye onu egekpu pueene eke.

2 Enee Jesi níni: Ali bwo fógugoníe, be ki lô bō fetê fakan-ní: Onu Bō, tu kpan fein súpu ofu íné. Tu kpan fein sí rire i filí onu etei pu.

3 Tu ere erini nu nno-nno fein éni mbo Ieu.

- 4 Cɔ ɔnu un fɔɔ ɛɛ. Diki: ɛɛ ɔɔɔɔ frɛ, ruɔu woju un-ɛ kpan fɛɪn ɪɪ ɛɛɛ ruɔu ɪɛ. Eseji dala ɛɛ ɪ gbredi nuɔɔkɔpu ɛɛ.
- 5 Jesi n̄u ɛɪ nakan ɪɔ: Kpranɪ: you nu mu, nɔfu mu nno kɔ am̄ɪa be +a anuan nno ɛɪ tɛ neseni bɔ ɪɛkrɛ ɪkan ɪɔ: Amuan, ɛkɛfu fɪhɛ futufutu ɛɛɪɪ kɔ futumu o?
- 6 Diki: yogu iemu you obu, ɛɛɛ m̄ákân-mu luwu ieu ɔɔ ɛɪ bɔ m̄ɔtuni nɛ.
- 7 ɛɛɛ, alɪ anuan ɛɪ ɛɪ nɔ ɪugban nuhun tɛɛ nob̄uanɪ mu ɪɔ: nɪlanɪ ei tiɪnɔ, ɔɔ ɔw̄ɔ n̄ɔtun ɪɛkrɛɛ, bɔɔ ɛɛɛ ɪɛɛ ɔnu ɛwɪɛɛ ɛɪn n̄alanɪ be; bɔ n̄úkpu n̄inye ɛɪ n̄útum̄ɪnɪ ɔɔ kɔɔkɔ frɛ ɔɔɔɔ, be ɛmɛ makan miyê nɛfɛ ɪɔ: nɔfu mu kpan obu ɛɪ ɪɛkrɛɛ h̄ɔɔ unɔ ɪpɛ udɔpu kɪtɪ mu ɪɔ,
- 8 yɔtu tuun anuan obu yenye ɛɪ yɔtuni obuɛ nobutue. ɛɛɛ, alɪ nuɔunɛ, be ɛ́ɪmu ɛɪ nɪɪ anuan namue bɛmu; nana gbree anuan obu ned̄ɪnɪ kɪtɪ muɛ remu.
- 9 ɛɪ nɔ ɪɔ, be makan miyê nɛfɛ ɪɔ: butunɪ, Nyatɪ yɔtu nɛfɛ; jujunɪ, n̄utu fidnɪ nu; dɔpuɪ, n̄ɪf̄ɪn nɛfɛ.
- 10 Heni-heni muɛ, kpan fɛɪn-ɛ ubutue, Nyatɪ utuni; obu frɛɛ ujujuɛ, ɪɪɪ nu; eseji obuɛ udɔpuɛ, n̄ɪf̄ɪn-nɪ ɪɛ.
- 11 O be m̄ɪn̄ɪ: nɔfu muɛ, ɛb̄ɪ ɔnu wɪ yobutuni sie be yɔnyu ɔɔun yalanɪ ɔnku e?
- 12 ɛb̄ɪ ɔnu wɪ yobutuni karu ndi be yɔnyu sangrain yalanɪ ɔnku e?
- 13 Diki: nɛfɛ akpan ɛɪ nuhun bin nɛfɛɛ, fidnɪ owu anamu an fide futunɪ nɔfu ɛwɪɛɛ, be fid̄ɪkɪ nɔfu B̄ɔ ɛɪ ɛɪ nɔ ɛɪtɛ nanaa, ɛɛɛ bɔ útɪ nɛfɛ B̄ubɔ Wɛɪn-ɛ fobutun̄ɛ e?

Angɪnɪ bubɔɛɛɛ Jesi beɛ ɛɪ woju

- 14 Nu nno, ɛɛɛ Jesi nebe angɪnɪ bubɔ nno ɛɪ nɔ kpan kɔ mu tu ɪ amuna puɛ ɪnya ɪ. ɪɔ bubɔ obu nya ɪɛ, ɛɛɛ ɪ amuna puɛ narɪrarɪ owu be woju sran akpan fɛɪn munu mu.
- 15 ɪpɛ muɛ, ɛɛɛ akpan elefe ɛkɛ n̄ɪnɪ B̄ɛɪsebul ɛɪ ɛɪ ɪ angɪnɪ bubɔɛɛɛ ɛɪ eteɪ puɛ ɪ obuɛ n̄ɔtuni nibe nɛɛ.
- 16 ɔnu mu ɪpɛɛ, ɛɛɛ elefe n̄ɔjujuɪ ɔmu ubutuni ɛɪ bɔ nɛɪ akprua woju nno ɛɪ yeyê ɪɔ: Nyatɪ ɪ obuɛ tɔpuɪ.
- 17 ɛɪ Jesi nyu n̄ɔnu ɔtutruɛ numue, ɛɛɛ nakan iyê nɛɛɛ ɪɔ: Alɪ mai kɔ mu ɛɪ akpan ububuu mu nehe mine t̄ɪn-ɛ, ɔbubɔ ɔɛɛ mai obu ububɔ. Alɪ ɪɪ ɪugban kɔɔ, be ɔbu ɔɛɛ ubu.
- 18 O be m̄ɪn̄ɪ, alɪ Satan ɔɔɔɔ nehe ɔnu rɪɛ t̄ɪn-ɛ, ɪɔ yetê yɛɪ be ɛɪnɪ eteɪɛ yɔd̄ɪn yɛmɛ ɪbɛ e?

- 19 Heni-heni muε, alι fínι Anginι li obuε nɔtumínι mibe ɔnu bubɔenεε, be nɔfu puene éniε nebee, ekεfu ene baa li obuε nɔtu nilínι lɔɔ kɔ̃ o? Diki: obuε nelínιε, eneε neyê mu lɔ̃: fun fetení.
- 20 Enεε gba, alι Nyati éni ákuraα mu li obuε mebe anginι bubɔenεε, be neyê lɔ̃: Nyati ebi éni wojue ie ehe nefε.
- 21 Diki: alι kpan gbahru kɔ̃ éni riresisan owu hun numue nasisan ɔnu ɔbɔkaan, kpan kɔɔkɔ bɔ̃ úkpυ íhîmu ígbemínι.
- 22 Gba, alι kpan obuε kura kɔniε ubûan ɔnu ein ukɔpυniε eke, be egbêni riresisan owue nala ho nuku etiε lεε ɔnu ɔbɔkaan ede acican.
- 23 Diki: kpan fεin éni ónómu egeε, be emini éfe pυ nilι; kpan fεin-ε ísi akpan íyiamu útumu frεε, be ébe nibe nenε.
- 24 Jesi nû eti nakan ji lɔ̃: Alι bubɔ un kɔ̃ unɔ kpan mu inyaa, be nobo jenje iεε cɔenεε te hrεhrεε ujuju cɔ̃ bɔ̃ ɔdôn. Nujuju bɔɔ néhéε, be nínι, ene obuε, nîsê ege niha ɔnu ebihɔ-cɔ sigiε tε.
- 25 Heni-heni mu nihi bɔɔ nukue, be ki éni néripení cɔɔ ι weinlɔ nétitení namu-namulo.
- 26 Éni nɔ lɔɔ, be nâ néde anvan nɔmbu ji éni kan té un kɔniε nóku gen eti nie nɔcuní cɔɔ neeme. Lipe muε, be kpan obu éni óbubuε se ege bubuε ɔkɔ sigi éniε.
- 27 Éni Jesi hɔnɔ ikan owu obuε, eneε yi nɔɔ éni nɔ dedekue erehin tεε, nyepu lubuo eti nakan lɔ̃: Yie mi luwu ruɔfu be tufu mun fujue, ehe lí enini!
- 28 Jesi ija ucue, eneε nínî: Nana, ehe lí akpan-eneε iti Nyati éni owukan lubuoε be inι ei etiε éni!

Akpruaa Jesi kpɔru ei éni bɔ̃ etiε éni woju

- 29 Éni akpan okpo-okpo nɔnɔ ihi ihe Jesiε, eneε nucυ owukan lubuo nakan lɔ̃: Akpan té un puene nobutu éni bɔ̃ melι akprua woju nɔnɔ nedínι nu; eneε bɔ̃ mílι neniniε nobutuníε. Obuε Nyati li ɔnu numuti-eti pυ Jonas rireε éni ídáma cε, eneε nôtυ nidínι nu.
- 30 Heni-heni muε, fínι lɔ̃ Nyati cυ akprua wojue nilι Jonas rireε eti ye Ninif ebi puene woju ekεε, ɔnu ba nɔɔ, nûcυ obuε nîlι Kpan éni Wíε rireε eti frε niyê akpan akpasua obueneε woju.
- 31 Diki: nuε Nyati yobûα akpan fεin muε, Saba maiε éni yi gbrenɡbiε yɔnɔ yenye lεε akpan obueneε ein, eneε yɔtu numuti yebe nenε ι. Heni-heni muε, eneε nɔnɔ cɔ̃ buombuo brebe kɔ̃ nî amεke lɛ̃ néti Salumɔn éni fɔtuε. Enεε diní an lɔ̃: emεε munɔ ébie, mukɔ Salumɔn.

32 Ɔnu ba nɔɔ, Ninif ebi pɛne frɛ yɔɔ yenye lɛ akpan obuene ein, enee yɔtu numuti yɛbe nene i lɛ. Heni-heni muɛ, ɔni Ninif pɛne ti amanɛe Jonas boɛ, nunyukuní lubolowi mu. Enee dɔnɔ an lɔ: emee munɔ ɛbiɛ, muko Jonas.

Kanɛ ɛni nyandraa Jesi bun-ɛ ɛni woju

33 Jesi nɔ ɛti nakan ji lɔ: Kanɛɛ nutuníɛ, ɛlímu ɔbo nuwaan kpan úcu ú'ún-mu ei bemu; ɛnti nucu nitêní, amekɛ lɛ akpan-eneɛ uho lugban tɛɛ edɛ ɛpɛ.

34 Nunɔwi frɛɛ nɔɔ, tɛ finí kpan ɛni kanɛ ekɛ. Alɛ nunɔwi jáfu nuɛ, be ɔtu fɛdɛ ɛpɛ. Enee, alɛ nunɔwi ájáfu nuɛ ekɛ, be ɔtu fɔno dambri mu.

35 Ɛni nɔ lɔɔ, be nyɔ íne mu, ɔtu wɛin-ɛ nɔfu muɛ, nidɛlɛ dambri.

36 Heni-heni muɛ, alɛ wɛin-ɛ li obuɛ nɔfu mu tɔun te me, dambri ɛtífu mu kɔkɔɔ, be fɛdɛ ɛpɛ wɛinlɔ finí ɔbo ɛni kanɛ nadan ɔfu antɛ ekɛ.

Munɛ Jesi kukua Farisɛn lɛɛ auleyiye pɛneɛ ɛni woju

37 Jesi ɔla numuti eie, enee Farisɛn nɔɔ ranɛ ɛnti tɛ mbo iɛu mu. Nɛha nukuní tɛɛ, enee nipi ete nɛhi mbo.

38 Farisɛn idɛ nu ɛni nɔcú nanaɛne bɔnda wojue ɛti nɔyɔyumu bo i kraa lɛ nɛ mboɔ, enee woju sran-ni munu mu.

39 Lɛpɛ muɛ, enee Nyɔnɛ nakan lɔ: Heni, nɛfɛ Farisɛn-ene, munu ɛtɛ, fitêní finí sɛsɛ pɛne ekɛ, sake be nje in'in lɛ woju un-un anuma-anuma bibi li obuɛ yiku nɛfɛ. Akpasua obuɛ fɛlníɛ, etɛ finí lɔ kpan uyuyu kɔkɔ lɛ kɔkɔ gen ɛti ei be sake ɔla nuhun tɛ i ɔdaa ekɛ.

40 Nyɔmbo pɛneɛ, mobutu nɛfɛ: Nyatɛ lu kpan rirenɛɛ, ɛlímu ene baa nɛlí ɔnu lubolowɛ frɛ e?

41 Ciní sika kpohru ák+an woju fɛn kuní ei lɛ fáɔkaní ledɔ pɛneɛ. Lɔɔ, enee fɔpɔn-ní wɛinlɔ fukufuní.

42 Nɛfɛ Farisɛn-ene, musue lí nɛfnɔ! Dɔki: ɔbo ndio mu ɛni ɔtɛ, fúɔfumíní te, tɔun futuní mɛndi owu anuma-anumaɛne frɛ bɔbɔ, enee sake sɛsɛ iɛu lɛ Nyatɛ ɔyɔfu ɛni wojue ekɛ, fɛpɛ fɛsɛpɔnɔ hɛhɛ mu. In obu nanaa fata ɛni bɔ fɛlníɛ nɔ; enee ɛlímu ɛni míní pɛnɔ ɔbo ndio mu ɛni ɔtɛ sɛpɔnɔ hɛhɛ mu bemu.

43 Nɛfɛ Farisɛn-ene, musue lí nɛfnɔ! Ɔni fahaní eyia-ɔɛne tɛɛ, fuyɔfuní ɛni bɔ fɔcuní antɛ ɛni ɔɔɛne lɛ fɛpɔnɔ ete. Eseji, ɔni fanyanɔ gbein fɛsɛnɛ, fuyɔfuní ɛni bɔ akpan araku nɛfɛ ɔsupu mu.

44 Nɛfɛ Farisɛn-ene, musue lí nɛfnɔ! Fididení lubomɔ ɛni sufɛ ɔnɔ ɛti be kpan ítemu te iya ɛti ibrí rirɛ ekɛ.

45 Lɛpɛ muɛ, Aule andɛ pu nɔɔ já cú, enee nakan lɔ: Ɛyiye pu, owu obuɛ fakaan, ɛɛ frɛ ɛwɛwɛfu fɛwɛwɛfu ɛɛɛ!

46 Ɖnɛɛ Jesi nakan iyêni lô: Nɛfɛ Aule andi pɛnɛ frɛ, musue lí nɛfɪnɪ! Fɪmɛnɪ ɔkɔ linli fidapɔnɪ akpan, sake fikprɪmɪnɪ eti fúbokamɪnɪ kpan fidamɪnɪ luwi frɛ bɔbɔ.

47 Ɖɛ, musue lí nɛfɪnɪ! Fadadɔnɪ Nyati numuti-eti pɛnɛ ɛni lubomɔɔɛnɛ eti furɔnɪ kan ɛwi fububokunɪ ei bɛ nje nɔfu nanaɛnɛ li obuɛ wuwou nɛnɛ.

48 Heni-heni muɛ, obuɛ nɔfu nanaɛnɛ liɛ, fidɔnɪ mu liɛ. Nɛnɛ nówuwounɪ Nyati numuti-eti pɛnɛ, ɛnɛ nɛfɛ fɛlnɪ nɔnu lubomɔɔɛnɛ.

49 Akpasua obuɛ fɛlnɪɛ, ɛnɛ ɔwô Nyati ɛbi ɛni li riɛ pɛ kan ɔnu woju la iɛ nɔ. Ɖnɛɛ ki lô nɪkan: Mûtu ɛmɪni numuti-eti pɛ liɛ ɔtɔpu pɛnɛ yɔnɔ nɔnu agbra yanya. Lɪpɛ muɛ, nûwonɪ elefe, ɛnɛ nîlnɪ elefe ɔru-ɔru.

50 Ɖni nɔ lɔɔ, bɛ Nyati ɛni numuti-eti pɛnɛ fɛin ɛni mbuɔɛ ku ei bɔnu lô nu ɔni Nyati li wutu obu tɛ neeme bɛ nehi tuun oku amɔnuɛ, nɛfɛ akpan akpasua obuɛnɛ, ɔnu musuɛɛ yada nɛfɛ.

51 Ɖɛ, makan miyê nɛfɛ lô: lô nu Abel eti tuun bɔɔ bɛ i ku Sakari ɛbi ɛni nuwonɪ tɛyɪtɪ gbɪtaa liɛ tɛyɪtɪ kaan agbra ɛtɛ, Nyati yobutu nɛfɛ nɔnu mbuɔɛ liɛ.

52 Nɛfɛ Aule andi pɛnɛ, musue lí nɛfɪnɪ! Fɔjôn-nɪ akpan ɔ́ lɛ́ ídɪ woju an: nɛfɛ nɔfɔbɔ frɛ fútumɪnɪ woju úku nɛfɛ i rɪre mu, ɛnɛ gba akpan-ɛnɛ nɔjuju ɛni bɔ woju oku nɛnɛ i rɪre muɛ, fútumɪnɪ nɛnɛ ɔnu mu bɔmɔɔ frɛ.

53-54 Lô Jesi la numuti ei bɛ nanya i thaa, ɛnɛ auleyiye pɛnɛ liɛ Farisɛɛn-ɛnɛ tɛ nɔfuɔ. Lɪpɛ muɛ, nɔcunɪ owu kprangbalɔ natanɪ nujujunɪ ɔ́mu bɔɔ numuti thanɪ un-ɛ, lɛ́ nɔcunɪ eti nɔnyunɪ.

Luk 12

Jesi nakan Nyati ɛye ɛni woju

1 Lɪpɛ muɛ, bɛ akpan akpi alabu-alabu esi eyɪa lɪpɛ tuun naya mine lika eti frɛ bɔbɔ, ɛnɛ Jesi ti ɔ́ nakan iyê ɔnu egekpu pɛnɛ lô: Nyunɪ íne mu Farisɛɛn-ɛnɛ ɛni lefir ɛni li finɪ nɔnu numuti aanu-aanu ɛbi ɛni nɪkan-níɛ eti.

2 Woju kɔkɔ ɔ́nɔ ɛni un ei bɛ bɔ́ ínya gbein kpan ídɪ nu. Ɖɛ, asure mu woju kɔkɔ ɔ́nɔ ɛni bɔ́ ínya kpan ídɪ an.

3 Heni-heni muɛ, obu fɛin-ɛ fɪkan-nɪ tuun mu tɛɛ, ɔnu woju yanya wein mu akpan yeti. Ɖnu ba nɔ, obu fɛin-ɛ futunɪ asure fɪkan-nɪ lugban nuhun-ɛ, yala agbo akpan yeti.

4 Amuan-ɛnɛ, makan miyê nɛfɛ lô: deyemɪnɪ kpan ɛni, alɪ uwo kpaan, bɛ úkpu íli ɔnu bɔbɔ ɛke ɔbɔ kɔkɔ.

5 Nɛfɪnɪɛ, kpan ɛbi ɛni bɔ́ feyenɪɛ, ɛnɛ li Nyati ɛbi ɛni bɔɔ utu kpan uhue, bɛ eseji kan bɔmɔɔ ɛni bɔ́ ahan-nɪ lé lɔkuɛ mu tɛɛ. Ɖɛ, makan miyê nɛfɛ lô: ɛnɛ li obuɛ bɔ́ feyenɪ.

- 6 Nɔfɔbɔ fidiní an l̄: dɔndɔ ákân-mu eni. Enɛɛ diki: Nyati újɔfumu nɔnu mu lowi nno kukukpo frɛ bɔbɔ te.
- 7 Diní an l̄: íne ruho frɛ bɔbɔɔ nɔ nɛfɛ íne muɛ, nɔfu B̄ɔ dí ɔnu numu an. Obu remuɛ, la nudowo nɛfɛ woju kɔkɔ mu! Diki: fikân-ní munu fukɔnɔ dɔndɔ nkɔbɔ alabu-alabu.
- 8 Makan miyê nɛfɛ ji l̄: kpan fɛin ɛbi éni yele yɔɔ akpan anti l̄: nli emini kraan, Kpan éni Wɛ frɛ yakan Nyati éni enti ngbafɛɛɛ anti tɛ l̄: nli enini kpan lɛ.
- 9 Enɛɛ gba, kpan fɛin-ɛ yɔkɔɔru ei akpan anti l̄: nédí Kpan éni Wɛ woju muɛ ɛkɛ, Kpan éni Wɛ frɛ yɔkɔɔru ei Nyati éni enti ngbafɛɛɛ anti l̄: nédímíní woju mu lɛ.
- 10 Gba, ali kpan ikan owu uku Kpan éni Wɛ eti frɛ bɔbɔɔ, bɛ eniɛ, ɔɔ ɔfuɔ nɔ, sake ali li Bɔbɔ Wɛin li obuɛ nikan owu nuku eti ɛkɛ, bɛ ɔɔ ɔfuɔ ɔnɔ.
- 11 Diki: ɔni n̄idení nɛfɛ nihaní, nideli Juf-ɛɛ eyia-ɔɛɛ tɛ, nideli ejiji-oku pɛɛ lɛɛ etei pɛɛ anti, bɛ dɛb̄míní mítédi owuɛ fikân-ní lɛ l̄ b̄ fetê farraruníɛ eti.
- 12 Heni-heni mu wanciɛ eti lɛɛ ɔɛ, Bɔbɔ Wɛin yeyê nɛfɛ obu deiin-ɛ b̄ fakan-níɛ.

Rirehe owu áwɔwan ókuei éni woju

- 13 Lɛɛ muɛ, kpan nno éni nɔ dedekuɛ ɛrɛhɔn tɛɛ ija uɔuɛ, ɛɛɛ nakan iyê Jesi l̄: Éyiye pu, kan ye ɔmu makpi cícan ɔru b̄ éni ajaa la ɛɛ lɛ, túmu emini.
- 14 Enɛɛ Jesi nín̄: Amuan, l̄ pi bɛ fobumu nɔfu woju étite pu, nɔfu aja áɔican pu e?
- 15 ɔnu egeɛ, ɛɛɛ gba nakan niyê akpan fɛin l̄: Nyuní íne mu namu-namu rirɛhe owu ékpikpian ɔbubu an éni wojuɛ eti. Heni-heni muɛ, botu ali kpan ehe rirɛ tɔun ɛsɛn l̄ frɛ bɔbɔɔ, bɛ obuɛ, b̄ úkpu útumíní núdɔn-mu nkuan.
- 16 Jesi n̄ eti cú nyandra mu owu nno nakan l̄: Rirɛhe pu nno nɔ éni mbo nya ejikpɛ tɔun ɛɛn l̄.
- 17 Lɛɛ muɛ, ɛɛɛ notutru nikan l̄: L̄ m̄li tɛ? Diki: ɔ ɔnɔ éni b̄ moku ɔmu mboɔ neeme.
- 18 ɔnu mu lɛɛɛ, ɛɛɛ ɔtutru nno ini íne mu bɛ nakan l̄: Ki l̄ m̄tê mli: m̄nyu ɔmu mbo oku-ɔɛɛ mububuu ei l̄ m̄ru elefe éni ruruɔ ɔkɔ kɔ esigieɛɛ. Enɛɛ m̄wan ɔmu mboɔ lɛɛ ɔbɔkan elefe ambiɛɛ fɛin frɛ muku tɛ,
- 19 l̄ mákan méyê ɔmu rirɛ l̄: ɔmu kpan, ɔbɔkan ɛbubuɛfu éni b̄ úwu kre. Gbake, pi ete pɔn, l̄ fɛ, f̄nɔ fáhantu nu!

20 Λιπε μυε, ενεε Nyati kan yeni lô: Nyombô pu, you obu ce mûcufu ho! Εννε μίνι, εφινι εβόκαν obuενε φειν-ε fikpikpian fububu aan, in kpan lefe li obuε yepîn ετιε?

21 Jesi υρυκυε, εννε nakan lô: Wojue yehe kpan φειν-ε nekpiqkian rirehe owu ububu an be sake ákân-mu εβο κωκω Nyati ένι τεε, εννε nǎ.

Nyati té έιτε ένι woju

22 Jesi sê ege nakan iyê ουυ egekpu pueνε lô: Debimíní mítédi wutu ετι έβι ένι owuενε ένι li fíní: mbo ιευ ιεε rirete ένι woju ετι.

23 Kpraní: nkuaan funoníε, yí nu kó mbo. Eseji rireníεε nɔ nefε tintíε, yí nu kó rirete εβο fre.

24 Kpraní yeblekpoun-ενε: nútumíní mbo núbumíní, eseji nákân-míní mboku-co fre, obu ce, Nyati igbigbi nene nuca φειν. Εννε μίνι: nefε, fákân-míní munu fókómíní ruwaru e?

25 O be μίνι: mítédi anuma-anuma obuενεε febiníε μυε, ebí yɔkpu yɔfũun ουυ nkuaan lɛhɪn luwi yoku mu e?

26 Εννε, al woju tikru luwi obu fre εβοε fúkpu filmíníε, be emi be febiní mítédi owu elefe ετι e?

27 Kpraní mitin nfufuενεε lô itê upûn: níjɔakumíní rire, eseji núlumíní liji fre, obu ce nijaní nu tuun sêh ι. Makan miyê nefε lô: Gbrengbi Salumɔn ουεβο εβι ένι di gbrengbi kɔ φειν-ε ένι tralενεε υεεον, κωκω ájá nu ókó tɪn nfufuενεε mu ένι nno fre εβοε.

28 Coo akpan té flefle pueνε! Al Nyati ουυ kpetε mu munɔ krúkrú εβι ένι nye ετι amunυ be kpɔkɔ níce nukuní ei nucauní ειε aja nu ιω, be fídíkí nefε. Σε, nefε nana εβι ένι fikan-ní munu nkɔεbo alabu fukoní munɔ, εννε bǎ Nyati útu nefε rirete εβο φειν e?

29 Ένι nɔ ιω, be nuca φειν dofoumíní rire ho ένι nɔ ιευ ιεε ónɔ ένι woju ετι.

30 Obue, akpan-ενεε έλίμυ Nyati ένι pueνεε, εννε ufou rire ho ουυ ετι nuca φειν. Nefɪnιε εκε, ουω Bôo dí an lô: obu φειν ecian nefε.

31 Obu remue, lní tuun boo lǎ nana Nyati ebie ει ι nefɪnι. Λιπε μυε, owuενε φειν-ε cian nefεε, Nyati yɔtu nefε yabuka ετι.

Έντι τε ένι εβόκαν ένι woju

32 Nefε εβι ένι fitení fíní ngbɔnyɔ lúkɔpɔ luwi ένι úkpu úwuɔtumυ rireε εκεε, la nudowo nefε! Nɔfu Bôo yɔyɔfu, εννε ουυ ουυ ebie ει ι nefɪnι.

33 Obu remue, paní nefini wutu eti ebi obokan-ene iní cuní onu sikaa tuní ledu pueue lě fótuní enti te éni obokan ebi éni úbubumu, eseji úwue eti nefini. Tee, in'in pueue ónó éni bǎ e'in, nfo fre ónó éni bǎ onyubububu.

34 Heni-heni mue, cǎ ofu obokan nǎo, lipe li obuue ofu té fre nǎ.

Ádadu eti éni woju

35 Daduní eti, nǎfu kanieene nigbi lě woju úfu nefe mu.

36 Ee, tení finí ósu pueue éni nǎnu etei pu a yiwo kǎ nuwan be dadu eti kpon-ni tũn bǎo nihi nuku nudǎpu lekpe, be lǎ nye eti fin-nie eke.

37 Heni-heni mue, ósu pu obuene éni, cǎni nǎnu etei pue a yiwo nuwan ie, di nu lǎ: nádaduní eti nǎkpǎn-níe, ehe lí nenini. Makan miyê nefe nawre tasu lǎ: etei pu obu rire mu yekpi tũn yǎcu nenini cǎo yǎtu nene nĩyaní table eti lě gba, ene onǎo négbe mbǎ nǎtu nene niení.

38 Ene, alí etei pu obu aja i íemu kre tũn nu obu mu, elefe mu aca oku ei fre bobǎo, be obu ce onu ósu pueue dadu eti kpon, ehe lí nenini.

39 Nǎfǎo fidiní an lǎ: li finí lugban pu di wancie in'in pu yehi ye'in-ni in-e an eke, be bǎ nla rire i, nana nĩsisan onu cǎo ameke lě in'in pue íhĩmu úbumini lekpe i.

40 Nefe fre, éni Kpan éni Wle yehi cǎni bǎ fitemíní te kǎkǎo, be daduní eti kpon-ní.

Ósu pu namu tasu éni woju

41 Píer ija ucue, enee nobutu Jesi lǎ: Nyǎni, owu obuue fakaan, ere cee fakan futu ere, naa akpan fein e?

42 Ene Nyǎnie níní: Ósu pu ofǎni éni li numuti nǎo leu lee rice pue e? Diki: ósu pu obuue, enee li obu ebi éni onu etei pue yede ósu pu ambiene fein yokuni onku be nĩdadu nene eti bǎo uku cǎni ubutu éni bǎ nǎtu nene mbǎo, be heni-heni mu nǎtu nene.

43 Ósu pu akpasua obuue, enini jumaa nĩdadu eti lǎo tũn bǎo be onu etei pue yehi yehên-ni eti remue, ehe lí enini.

44 Makan miyê nefe nawre lǎ: etei pue yǎcu onu obokaan neeme yalaní onku nĩkrǎ eti.

45 Gba, alí ósu pu obu li ósu pu un éni nakan lǎ: onu etei pue neme libe usên i be, onu mu lipe, neli ósu pu eyi lee ekpisi ambiene onu-onu, eseji nehi unǎ íné ubu ei ómue,

46 onu etei pue yehi nu lee wanci éni bǎ nĩtemu te kǎkǎo. Lipe mue, etei pue yeceni rire i, enee yǎtu nĩha cǎ nĩhan-ní akpan-ene íhĩmu numuti nǎo te.

47 Jesi n̄ etl nakan ji l̄: Ósu pu k̄ éni dl ɔnu etei pue éni té etl wojue an be sake ídadumu etl íli l̄o eke, n̄cen̄ rire i l̄kulo.

48 Gba, ósu pu k̄ éni édí ɔnu etei pu éni té etl wojue an ét̄emu ei be il wojue ájá nu læ eke, heni, ene fre n̄juní, sake enue b̄ ísen-mu ei. Diki: kpan fein éni nutuní owu kpangbalo, n̄butuní ɔnu ege éni woju kpangbalo fre. Ee, kpan fein éni nidení owu kpangbalo nukuní ɔnku, n̄butuní ɔnu ege éni woju kpangbalo.

Jesi éni wutu etl ébie ie éni obuε sipu ein-ε éni woju

49 Jesi n̄ etl nakan l̄: Em̄ni wutu etl ébie mie, lé li obuε misi, eneε rire nat̄tamu éni b̄ egbi ɔcu c̄ faafa.

50 Diki: Nyati nehi ulmu bat̄em akpasua n̄o éni ɔnu woju nofoumu ho, eneε m̄kp̄n̄ n̄e n̄li n̄nyaku eie.

51 Dotutrumíní l̄: mie wutu etl ébi l̄ ɔtu akpan fein numuti ɔh̄n. Makan miyê nef̄e l̄: óbubuu mu nana li obuε misipu ein.

52 Heni-heni muε, l̄ nu am̄nu be nahaa, lugban nuhun obu éni akpan eene no muε, εenti yet̄e nsibi, eneε yab̄an læ aanuε ein. Elefe mu aanuε yet̄e nsibi, eneε yab̄an læ εentiε ein.

53 Ee, óbubuu mu yeɾi akpan agbra: b̄ yab̄an læ ɔnu wi k̄isi ein, wi k̄isi yab̄an læ ɔnu b̄ ein; yia yab̄an læ ɔnu wi yi luwi ein, yi luwi yab̄an læ eniyia ein; hi mb̄ni yab̄an læ ɔnu wi yi ein, wi yi yab̄an læ ɔnu hi mb̄ni ein.

Rire ádadu etl éni woju

54 Jesi n̄ etl nakan iyê dedekuε l̄: Al̄ f̄id̄n̄i enti nu isi ei suunlo c̄ gbe tha ɩa be te b̄omuε, be ɔw̄ fakan-ní l̄ mindi nehi un̄, be heni-heni mu εεe l̄o eke.

55 Eseji, al̄ kese nehi kpunkpulo, be fakan-ní l̄ gbe ȳru l̄kulo, be heni-heni mu εεe l̄o eke.

56 Nef̄e numuti aanu-aanu puene, enti éni l̄ it̄e unyonyoku læ wutu etl ébi éni owueneε isee, fususuopu f̄id̄n̄i an f̄ikan-ní wojue yesipu ein, eneε Nyati l̄ net̄e idi j̄ma am̄nu éni n̄e muε eke, f̄usuo f̄id̄m̄n̄i an e?

57 O be mín̄i: em̄i be woju obuε fata éni b̄ f̄eln̄ie, n̄f̄obo f̄itemín̄i te f̄id̄m̄n̄i an e?

58 Diki: al̄ f̄ik̄an woju læ kpan k̄ ein be f̄obuní aka fahaní ej̄ji-oku pu antiε, éni h̄oɔ fun̄oní c̄t̄ie, tite efe læ ɔnu ein agbra kuní mu. L̄o, l̄ n̄uc̄fu n̄nyakumu ej̄ji-oku pue anti, eneε fre úc̄fu útu sibikan ásisan pue ílafu sibikan mu.

59 Makan miyêfu l̄: al̄ f̄lí l̄o b̄o n̄laf̄n̄i sibikan muε, be f̄úð̄n̄ te tuun b̄o f̄we luε neeme uwu kraa n̄laf̄n̄i ei.

Luk 13

Lubolowi mu ónyuku éni woju

- 1 Jesi hɔnɔ unɔ lɩpe, enee akpan kɔ̃ i heni be cu Galile pɩene ebienee neyi tɛyi be Pilat tu nuuwou nukuní kpee éni woju nakan iyêni.
- 2 Nija nɔcɩe, enee nakan niyê nene lɔ̃: Ekɛfu fotutruní lɔ̃: Galile pɩ obuene lí unli pɩene kó ambiene fein, enee tu be musue akpasua obu he nene e?
- 3 Makan miyê nefɛ lɔ̃: ónó lɔ. Diki: alí fónyúkumíní lubolowi mɩe, nefɛ fein fúhuní lɔ̃ ekɛ lɛ.
- 4 O be mínî: akpan ndiɔ ewi nowo ebienɛ frɛe Siloe éni entikaan bu pi eti woe, fotutruní lɔ̃ ngasi nudoní Nyati kɔ Jerusalem pɩ ambiene fein e?
- 5 Makan miyê nefɛ lɔ̃: ónó lɔ. Diki: alí fónyúkumíní lubolowi mɩe, nefɛ fein fúhuní lɔ̃ ekɛ lɛ.
- 6 Jesi nɔ eti cú nyandra mu owu nno nakan lɔ̃: Kpan nno tú fig tɩn nno onu difen mitin kpee mu. Udôn bɔɔ uku onu ewi óhu nɩe, enee naha lɛ́ nóhu. Gba, nuku tɛe, be ewi kɔɔkɔ ónó mu.
- 7 Lɩpe mɩe, enee nakan niyê ejikpe akpra-eti pɩe lɔ̃: Diki: mulu ɛenti neeme éni menti có be míhe tɩn obu éni ewi. Luni la! Áfátamu éni nɩnyu cóo lugbu ehɛlɔ lɔ̃ cɛ.
- 8 Ejikpe akpra-eti pɩe ija nɩcɩe, enee nakan lɔ̃: Nyɔni, mɔgɔgɔfu, tu núdôn lu nno ji rídíki! Mûfunduni nɩwan mɩwan kukubu mukuni lka mu,
- 9 ekɛfu lu obuɛ nehie bɔ̃ nɔrun kɔ̃ o? Alí nórúe, lɛ́ fótɩ móluni mála.

Yi nno éni Jesi buɔɔn éni woju

- 10 Nu nno éni li ópon nɩe, enee Jesi a eyia-cɔ nno tɛ neyiye woju.
- 11 Eyia-cɔ obu tɛe, yi nno frɛ nó tɛ éni angini buɔɔ nɔ mu be tu nɩbrɩ mu núkpu nínypumu gen eti tuun tɛ mulu ndiɔ ewi nowo neeme.
- 12 Jesi idini nɩe, enee ranti be nakan iyêni lɔ̃: Yi, lɩe nɔfu riree anya !
- 13 Onu mu lɩpee, nita yie bó eti, enee lɛ́ yie gen tingɛ mu be nɔwɔku Nyati.
- 14 Eyia-cɔ etei pɩe idi wojue sɛe nɩe, enee té nebibe ambɛ ópon nɩe mu li obuɛ Jesi buɔɔn yi obu. Lɩpe mɩe, ninyepu lubuo eti, enee nakan niyê dedekue lɔ̃: Lɛbe nno agbraa, munuwi nahuan neeme enee la nefɛ be éni bɔ̃ fediní juma. Nu obuene li obuɛ bɔ̃ fiení nɔbûɔn-ní nefɛ, élimu ópon nɩe mu bemu!
- 15 Níkan lɔ̃, enee Nyɔnie nínî: Nefɛ numuti aanu-aanu pɩene! O be mínî: nɔfu mɩe, ófɔni éni kpan tasu cɔni uku ópon nɩe be úsuon-mu onu dên, afrumue ɩ íhan-míní unɔ mindi e?

16 Kpraní: yi obu éni ene fré li Abraham éni alaw be Satan rukuni ei toun iε mulu ndio ewi nowo neemeε, eneε áfátamu éni bǎ meciceruni ba i mǎnyuni manyaku ei ɔnu ɔnku ópɔn nuε mu e?

17 Lǎ Jesi kan owu obuε, eneε ɔnu munubuan pueεe fain-ε nɔ lɔpεε, ruhɔn me rire neeme. Lɔpε muε, dedekue eke rire mu nekpi owu anamu obuεεe fain-ε nεiε éni íne mu.

Nyati lǎ itê idi jumaa éni woju

18 Jesi nǎ eti nakan ji lǎ: Nyati ebi éni wojuε, lǎ itê iεε tε e? Ɔfɔni woju bǎ mǎcu mǎhɔnku e?

19 Mǎdiki sun-ε, be ɔnu wojuε tê fíní senefe tǐn éni lɔwi éni kpan cu tu ejikpεε eke. Tin-wi akpasua obuε, bɔɔ nɔlaa, be nǎru lɔku nǎli tǐn neeme toun ruwaru eli kan ɔnu alaεεε eti.

20 Jesi nǎ eti nakan ji lǎ: Emi woju bǎ mǎcu Nyati ebiε éni woju mǎhɔnku ji e?

21 Alɔ mǎkprǎa, be tê fíní lefir éni jumaa idie eke fré. Heni-heni muε, yi ucu lefir lɔwi cε uku farinε nefieε mu be ɔtu farinε ɔtun toun ie ɔbɔ.

Gbɔmu numu fikuu lɔwiε éni woju

22 Éni Jesi nɔ atingbre eti naha Jerusalem-ε, ebi tɔti lεε ɔlɔkuεεε nɔnya muε, be neyiye akpan woju.

23 Nu nɔɔ éni neyiye woju lɔɔ, eneε kpan nɔɔ nobutuni lǎ: Nyɔni, akpan lɔwi cε li obuε yɔcu nɔnu íne nkuan naa?

24 Jesi ija ucuε, eneε nakan iyê dedekue lǎ: Wuwotuní rire sení gbɔmu fikuuε bɔmu lǎ fǎcuní nǎfu íne nkuan. Makan miyê nefε lǎ: nu nehi éni akpan kprangbalɔ yɔjuju éni bǎ εεε gbɔmu obu tε, eneε bǎ íhe ɔnu mu bɔmuɔɔ.

25 Heni-heni muε, nu nehi éni lugban ɔnu bɔɔ yenye eti yebe lεkpeε i. Lɔpε muε, nefε εbiεεε fudɔn-ní gbein-ε, fǔdɔpu fɔgugɔnǐ lǎ nifin nefε lεkpeε, eneε nǐkan niyê nefε lǎ: fǎlímíní ɔnu pueεε; ɔo nédí nefε an!

26 Ɔnu mu lɔpεε, fǐkan fiyêñí lǎ: In εre lεε ɔfu ein li obuε ri ruɔɔ? Eseji ɔru ebi ngbaruεε eti li obuε fiyiye akpan woju.

27 Eneε nǐkan niyê nefε lǎ: Fǎlímíní ɔmu lugban pueεε; mǎdí nefε an. Nefε unli pu obuεεε, nɔ nyaní ei aní buombuo ɔmu rire.

28 Lɔpε muε, eneε fǔtuní mutɔ ficení enyi mu ɔni fǔdíní nu éni Abraham, Isak, Jakɔb lεε Nyati éni numuti-eti pueεε fain yɔɔɔ Nyati ebi tε be nefε eke fǔdǎn-ní gbein-ε.

29 Eseji akpan yɔɔɔ wutu có ngbisi aanlaa eti yehi yesi yeyǎa Nyati ebi tε yeɔi mbɔɔ.

30 Lipe mue, akpan-eneε ti c33, n3nu mu tuk3 yeεe ege, eneε obueneε n3 egeε, n3nu mu tuk3 yeεe anti.

Jesi 3ni mutue n3tu uku Jerusalem etie 3ni woju

31 Jesi tla numuti eie, eneε wanci ebi etl Farisien tuk3 a heni be nakan iy3ni l3: Nya t 3bi a c3 lefe, etei pu Er3d n3juju 3ni b3 owofu!

32 Ntikan-ni l33, eneε Jesi nin3: A kan yen3 gbre pu obu l3: munuwl aanu ceε lamu be 3ni b3 mebe angini bub3 anya t akpan mu, eseji m3b33n akpan. Munuwl εenti etie, m3kufu 3nu jumaa.

33 Heni-heni mue, f3ta 3ni amunu lεε kpukp3 mun3 etl mucu atingbre miha tuun b33 l3 munuwl εenti etie m3ku Jerusalem tε. εε, 3k3n-mu l3 Nyati 3ni numuti-etl pu k3 uhu c3 lefe.

34 Co3, Jerusalem puene ebi 3ni uwuwou Nyati 3ni numuti-etl pueneε, nefε ebi 3ni funun3 akpan-eneε Nyati utu ihi n3fu agbraa mbobu fuwonie, nk3b33 alabu m3l3 l3 b3 mel3 l3 m3de nefε feun m3si m3y3a c3 nno fin3 l3 karu mb3ni isi 3nu ewieε iy3a up3tu etie eke, be obu ce f3kpr3m3ni etl.

35 3ni n3 l33, d3ki: n3fu kaan ala nefε be. Heni-heni mue, makan miy3 nefε l3: b3 fidim3ni nu ji tuun b33 l3 oku nuε m3s3 ege mihi be flkan-ni l3: Adamanga 3ni 3wr33 nuh3 kpan ebi 3ni nut3pu nehie ein-ε!

Luk 14

Kpan nno 3ni hu33ru be Jesi bu33n 3ni woju

1 Nu nno 3ni li 33n nuε, eneε Jesi a Farisien-ene 3ni ine-etl pu nno 3ni tε mbo iεu mu. 3nu mu lipeε, eneε akpan nosuoni.

2 Lipe mue, be kpisi nno 3ni hu33ruε fre n3 lipe lε.

3 Jesi tja ucue, eneε nobutu auleyiye puene lεε Farisien-eneε n3 lipeε l3: O be Auleε t3 b3muc3 3ni b3 n3b33n-ni kpan 33n nuε mu e?

4 Owue nubutuε, kpan k33k3 3b3am3ni mu, eneε n3ta lu puε b3 etl nub33n-ni be nut3ni na.

5 3nu egeε, eneε gba nise ege n3a nucu nakan niy3 akpan εbieε l3: N3fu mue, kpan k3 n3 3ni 3nu wl, 3nu gbete-nnie yepl num3 mu, be ngbo etie, botu nideli 33n nu fre b3b33, b3 3nyum3ni inyakumu ei e?

6 Ntikan l33, eneε numuti be neεε t n3d3m3ni l3 b3 net3 nakan-ni.

Riesiei 3ni woju

7 C3ni ku mbo ebi 3ni iεu mue, eneε akpan-eneε i lipeε nakpr3 c3eneε yi nuε ipi ete. Jesi tdi nu l33, eneε cu nyandra mu nakan l3:

⁸ Alɪ kpan kɔ̃ arafu yiwo kɔ̃ nuwaan, be dakpr+a cɔ̃ obuɛ yi nuɛ d+a depɪ ete. Fédí, ekɛfu náraní kpan kɔ̃ éni kan munu kɔ̃fuɛ nó ege nehi lɛ.

⁹ Lɪpɛ muɛ, kpan ɛbi éni ra nɛfɛ aanuɛ yehi yakan yeyêfu lô: finye eti fútú nno ɛbi cɔ̃, enɛɛ ruhɔn yeli ɛfɪni fɪnya ɪ faha fipi ete ege kpɔkpɔ tɛ.

¹⁰ Ɛfɪniɛ, alɪ nɪrafɪni yiwo kɔ̃ nuwan fɪhaa, be nana a pi ete ege kpɔkpɔ tɛ. Lɪpɛ muɛ, cɔ̃ni kpan ɛbi éni rafuɛ yedɪfu nuɛ, lɛ́ akan eyêfu lô: Amuan, nye eti sɛ anti ébi! Ɔnu mu lɪpɛɛ, rɪrɛ yehɪfu lɔkulo akpan fɛɪn-ɛ nɔ̃ yiwɔɔ nuwan lɪpɛ lɛɛ ɔ̃fu ɛɪn-ɛ anti.

¹¹ Heni-heni muɛ, kpan fɛɪn-ɛ yahan rɪrɛ ɛntɛ, Nyati yesini ei, enɛɛ kpan fɛɪn-ɛ yesi rɪrɛ iɛ ɛkɛ, Nyati yɔ̃rɔ̃ni lɔku.

Lɛdu pɛnɛ table nuwan ára éni woju

¹² Jesi nɔ̃ eti, enɛɛ nakan iyê Farisɪɪn ɛbi éni ranɪ mboɔ lô: Alɪ fila table kɔ̃ɔ, élimu afuan-ɛnɛ, ɔ̃fu makɪɪnɛ, ɔ̃fu bôɛnɛ, elefe mu rɪrɛhe pɛnɛɛ fubɔ̃fɔni eti bɔ̃ fara iɛ ɔ̃nu nuwan bɛmu. Alɪ fɪra nɛnɛ obuɛnɛɛ, nɪrafɪni lɔɔ ɛkɛ lɛ, enɛɛ yetê fɪní ɔ̃bo éni li ówrɔ̃ li obuɛ nuwrɔ̃ nutɔ̃fɪniɛ ɛkɛ.

¹³ Ɛfɪniɛ, alɪ fila table kɔ̃ɔ, be nana ra lɛdu pɛnɛɛ, rɪrɛke pɛnɛɛ, lɪkabubuu pɛnɛ lɛɛ nuɪwɪfuɔ pɛnɛɛ.

¹⁴ Lɔɔ, enɛɛ ehe yeli ɛfɪni ambɛ nɛnɛ obuɛnɛɛ, nákáɪn-míní ɔ̃bo éni bɔ̃ nɔ̃cu nɔ̃wrɔ̃ nɔ̃tɔ̃fɪni. Lɪpɛ muɛ, Nyati li obuɛ yɔ̃wrɔ̃ yɔ̃tɔ̃fu nuɛ nɔ̃tu sɛsɛ pɛnɛɛ yɔ̃no lu uou mu yenyeɛ.

Table nuwan nyandraa éni woju

¹⁵ Lô Jesi kan owu obuɛ, enɛɛ kpan nno éni nehi mbo lɪpɛ lɛɛ ja cu nakan iyêni lô: Kpan fɛɪn-ɛ yɔ̃no Nyati ebi tɛ éni fɛt-ɛ nuwaan, ehe lí ɛniɪ!

¹⁶ Lɪpɛ muɛ, Jesi cú nyandra mu nakan iyêni lô: Dɪki: nu nno, enɛɛ kpan nno nala table lɔkulo be kra akpan kpangbalɔ.

¹⁷ Nutu nititení cɔ̃ boɔ uwuɛ, enɛɛ nutu ɔ̃nu ósu pɛɛ a nɛsɛ ɪrɪra akpan-ɛnɛɛ nɪkra nite iɛ ɪkan iyê nɛnɛ lô niní, ɔ̃o owu fɛɪn ɔ̃hɪn numu.

¹⁸ Ɛnɛɛ, fɪní lô akpan itê numu ɛkɛ, nɛnɛ fɛɪn nikan niyenî lô: bɔ̃ núkpu nihîmíní. Nno nakan lô: gbracɛɛ nápa wutu éni fata éni bɔ̃ na nakprâ, ɔ̃o ɪhaa be nuɔ̃ɔ̃ɔ̃ etei pɛɛ, bɔ̃ núkpu nihîmu.

¹⁹ Nno frɛ níní gbracɛɛ nápa midên ndiɔ̃ éni fata éni nɪhan idi juma nɪdɪki, ɔ̃o nuɔ̃ɔ̃ɔ̃ etei pɛɛ, bɔ̃ núkpu nihîmu.

²⁰ Ɛnɛɛ nno frɛ níní gbracɛɛ nuhɔn yi, obu remu bɔ̃ núkpu nihîmu.

²¹ Ósu pɛɛ isê ege ihɪɛ, enɛɛ de owuɛ sɛ tɛɛ aka ku ɔ̃nu etei pɛɛ. Lɪpɛ muɛ, etei pɛɛ té bíbe, enɛɛ kan ye ósu pɛɛ lô nise ege faafa ná ebɪɛ éni ngbaru cɔ̃-cɔ̃nɛ

fein eti nídé akpan fein-ε nûbûaan: nídèlì lèdu pùene o, ríreke pùene o, nûnûwífuo pùene o, líkabubuu pùene o, ní ònu fèt-ε nuwan.

22 Waa lwwl, enee ósu pue i kan ye ònu etei pue lô: Etei pu, méli fíní lô fíkaan eke, enee có hõõ ònu lugban te.

23 Lipe muε, enee ònu etei pue kan yeni ji lô: A atingbre ewiεne eti læ có ewi-ewiεne fein fre nyu akpan í yíku lugbaan.

24 Diki: makan miyê nefé lô: ákân-mu lô akpan-εnee mikra mite i be íémue ihì ònu mbõõ!

Jesi ege ókpu éni woju

25 Nu nno éni akpan okpo-okpo nõkpu Jesi ege thaa, enee nudu nûnyuku nakan niyê nene lô:

26 Diki: kpan fein-ε níní nuno læ ònu ein be sake uyõfu ònu bõ, eniyia, ònu yi, ònu ewi, ònu meyi læ makriεne, enini nkuaan fre bõbõ ukõmue, be náfatamu éni bõ nelì emini egekpu pu.

27 Eε, kpan fein-ε ádá ònu amia-mu tìn-ε ókrúmu egeε bõ úkpu íli emini egekpu pu.

28 Nõfu muε, kpan kõ nó éni nehi uru entikan be bõ ípi ete úbu íkpramu ekefu sika ebi éni nóni ònkue yõhun nûkufu kraa læ nóbõ bu e?

29 Alì nóbú nákrâmu, bõõ nipifu kaan nsibi ete nelì niha be gba ukõpuniε, akpan fein-ε yedi nu læ, éfue li obuε yefuεni yakan lô:

30 Diki: kpan obu nelì kan, enee gba ukõpuni!

31 Eseji gbrenghi òfõni éni kan sruda akpi ndio be nehi ubûan tìn læ lefe nno éni kan akpi abruain ein-ε, bõ ípi ete pεpεni únyu íkpramu ekefu nõkpu nukõpuni kõ o?

32 Alì ónó læ, be, éni nno ebi hõõ ònu buombuoe, nõtu akpan tukõ faafa yaha yobutuni lô bõ netê nelì læ té betεε epì nene agbra.

33 Ònu ba nno, nõfu mu kpan fein-ε bõ íkpramu úwo enini òbõ fein-ε níkaan úku eie, bõ úkpu íli emini egekpu pu.

Muhu éni nyandraa Jesi bun-ε éni woju

34 Jesi nõ eti, enee nakan ji lô: Nõfõbõ kpraní: muhu lí òbõ namu. Enee sake, alì nisabra ε, be læ kpan yetê yeli læ òtu nésě ege nája ómu ji e?

35 Lipe muε, nóhún òbõ kõkõ éni bõ najâ wutu nu; kpan bõ úkpu úcumíni íli angre fre bõbõ; kpe cεε nõnyukunî nukuní. Kpan fein-ε la ruti éni bõ etie, be niti!

Luk 15

Gbonyo pi kpee ́ni woju

- 1** Ć fain-ε Jesi unu neyiye wojuε, lapode pueue lee akpan elefeeneε Juf-εene uli rire kesi-kesie fre ubofuni iti owue nikaan.
- 2** Akpasua obuε, tu Farisien lee auleyiye pueue nohuhrun ikan lo: Kpranfi: nala unli pueue i ubofuni tush neh i mbo lee nonu ein fre bobo.
- 3** Jesi idi nu lo, enee cu nyandra mu nakan iyε neue lo:
- 4** Nofu muε, kpan ko no ́ni kan ngbonyo ya ́ni nno pi kpe be bo uku ndio nemble ewi nemble ebienne i ihamu ujummu nno ebi tush bo le edini nu e?
- 5** Gba, nidi nuε, be rire mu nekpini nonyuni nada.
- 6** Nihi bo nuku lukpomue, be nara anuan-ene lee akpan-ene fain-ε nuchoni ebi nuchoni ete nakan neye neue lo: nutu nononi rire-mukpi mu, oonu gbonyo pi kpee, nedi nu.
- 7** Enee makan miye nefε lo: unli pu nno kukuko ce ́ni wonyuku lubolowi muε, enni rire-mukpie yesipu ein enti tee, yoru loku yoko sese pu ndio nemble ewi nemble ́ni obutum ́ni bo wonyuku lubolowi muε ene.

Sika kpengree pi kpee ́ni woju

- 8** Jesi nu eti, enee nakan ji lo: Yi ko no ́ni kan sika lofu kpengre ndio ́ni nno pi kpe be bo utu kanie ucu tunfu, te namu mu ipremu lugban nuhun-ε i neeme tush bo le edi nu e?
- 9** Gba, nidi nuε, be nara anuan-ene lee eyienne fain-ε nuchoni ebi nuchoni ete nakan neye neue lo: nutu nononi rire-mukpi mu, oonu sika kpengree pi kpee, nedi nu.
- 10** Eme, makan miye nefε ji lo: unli pu nno kukuko ce ́ni wonyuku lubolowi muε, yoru Nyati ́ni enti ngbafreene rire mu yekpi lokuo.

Wi wraka pue ́ni woju

- 11** Jesi nu eti, enee cu nyandra mu owu nno nakan lo: Diki: kpisi nno kan ewi ekpisi aanu,
- 12** enee don bo nu nno be bebeligeε nakan iyeni lo: Bo, cican emni aja obotumu! Enee heni-heni mu onu bo buu enni obokan fain-ε mu tui enni.
- 13** Munuwi alabu ko isee, enee nipa ennie neeme ni be nucu onu sikaa yush, na co buombuolobodon. Lipe muε, enee nucu onu sikaa nli wiyawiya eti nnyu fain nububu ei.
- 14** Sikaa uwuni onkue, enee nuchon lokuo pi co lugbue nunu te be nima.

- 15 Λιπε μυε, n+a nudôn te êni kpan nno ðnku cúni á ðnu kpete mu có kǎ nasisan ðnu ngbroggo.
- 16 Ìnu mu λιπεε, nuhòon uwoni tséñ ie remue, nuγofu fre bòbo êni bǎ nie tîn ewie nutuní ngbroggoeene thie, enee kpan útumíni.
- 17 Êni nò lóo, enee nipi ete notutru nikan lô: Ìnu bô jumadi pueue fein thi mbo tush boo lǎ ðdǎn, enee eme eke muno ébi mohu nuhòon.
- 18 Mînye eti maha mihe ðnu bô mikan miyêni lô: Bô, módo Nyati ngasi, enee módofu ngasi ie.
- 19 Máfátamu êni fíramu ofu wi ji, nana bumu ofu jumadi pueue mu êni nno.
- 20 Heni-heni μυε, wie nyé eti, enee cu atingbre naha ihe ðnu bô. Nuno baa te nehi, enee ðnu bô ðini nu be té bua i tush sen i ye ne a pinu eti gbanu asuain.
- 21 Λιπε μυε, wie já cú, enee nakan lô: Bô, módo Nyati ngasi, enee módofu ngasi ie. Máfátamu êni fíramu ofu wi ji.
- 22 Niala numuti ei, enee ðnu bô kan ye ðnu ósu pueue lô: Kpra cuní liji namu tasue i mrenî faafa lǎ fálani kpatrua, fókunî ngbabua lka fre.
- 23 Eseji nyuní dên tǎto lukpawie woní rilání table rúnóní rire-mukpi mu!
- 24 Diki: ðnu wi obuε, uou nu, enee nóbuo; kpe nipi, enee médini nu. Nikan lóo, enee heni-heni mu nelíní fet.
- 25 Λιπε μυε, be wi kpankpreε eke +a ejikpe. Gba, enini ieue nehi boo nubofu lukpomue, niti ejie akpan nehe ubue,
- 26 enee nira ósu pueue êni nno nubutu wojue neεε
- 27 be ósu pue nakan iyêni lô: Ìfu makpi esě ege ie, enee, uoue núómu remue, ofu bô ðtu nówoní dên lukpawie.
- 28 Wi kpankpreε iti lóo, enee té bibeni tush nékprímu êni bǎ nòhò lukpomu. Ìnu bô ihi iheni gbein λιπεε, enee nògugòni êni bǎ nòhò lukpomu.
- 29 Λιπε μυε, enee wie nakan iyêni lô: Diki: mulu-mulu médi juma mótufo, enee nu kǎ ðnu nushwi yòpoufu ei. Obu ce, fíotumu ehin lwai nno fre bòbo miowo mieli fet lee amuan-ene ein.
- 30 Enee ofu wi ebi êni cu ðòkan neemeε futunie a de eyi eti nyu bubu ei tush boo be amunu esě ege iee eke, fówo dên lukpawie fótuni.
- 31 Wie ikan owu obu boo ila ie, enee ðnu bô fre buani mu lô: Coo, ðnu wi! Èfe funo lee ðnu ein nuca fein, emini ðòkaan, efini!
- 32 Diki: ofu makpi obuε, uou nu, enee nóbuo; kpe nipi, enee réðini nu. Êni nò lóo, be fáta êni rli fet rugbugbo!

Luk 16

Sika akpra-eti pu akunda pue éni woju

- 1 Jesi nô eti, enee cu nyandra mu owu nno ji nakan iyê onu egekpu puehe lô: Diki: rirhe pu nno nó éni kan onu sika akpra-eti pu nno. Nu nno, enee rirhe pue ti lô: onu sika akpra-eti pue nõubunni sika i usên i.
- 2 Lipe mue, enee niranu nakan niyeni lô: Owue meti ofu rirhe, íja nu kòkò! Nyu jumaa fidie neeme numu mikprâ. Diki: emini jumaa bõ fedie, enee wue!
- 3 Sika akpra-eti pue idi wojue nehie nue, enee nínî: Lõ mîtê mili te? Onu etei pue nehi ibemu juma. Ónno munno, mákân-mu mbasi éni bõ ma medi kpete mu juma. Eseji yeli ruhon éni mûkrukpo kraa lë mie.
- 4 Lipe mue, ajasa íni íne mu, enee nakan lô: Médî lô mîtê mili ameke, bõ onu etei pue ibemu jumaa, lë akpan ala bó ocumu.
- 5 Enee lí nira akpan-ene fein-e onu etei pue lu no etie i be nubutu obuie ti cóo lô: Efinie, emi lu nõfu eti?
- 6 Enee lu pue nínî míné balu ya, be sika akpra-eti pue kan yeni lô: nucu onu lu kpenkpe lë faafa némime balu abruanu.
- 7 Nubutu nku aanu mu énie obõ lue noni etie, enee nínî farinu fandi mu ya eene, be sika akpra-eti pue kan yeni le lô: nucu onu lu kpenkpe lë némime ya aanla.
- 8 Akunda woju obuie sika akpra-eti pu dufre pu obu lie, onu etei pue tí cú eti wókuni. Heni-heni mue, akpan-ene li íne i wutu eti ébi éni woju etie nana dí nonu agbra woju étite kó akpan-ene Nyati tu enini wojue ku ei rire mue.
- 9 Obue makan miyê nefee, enee li fínî: sika akpan elefe ucu thi akpan dufree, nefee eke cu línî woju anamu bibi tuni akpan lí nafuan-ene. Loo, bõo nue sika éni woju yetiti eie, lë nene obuene nésikení nefee enti te tuun godoo.
- 10 Diki: kpan fein-e thi sese woju tikru luwi mue, níhi sese woju loku mu fre. Onu ba nno, kpan fein-e íhîmu sese woju tikru luwi mue, bõ níhîmu sese woju loku mu fre.
- 11 Enee, alí fíemíní sese sika akpan elefe ucu thi akpan dufree etie, be ebî yocu enti te éni owuene yala nefee onku?
- 12 Onu ba nno, alí fíemíní sese owu obuene nutuní nefee fakprâní etie mue, be ebî yocu nefee owu éni yedrî yeli nefini tasue e?
- 13 Nõfõbõ kpraní: kpan úkpu úsu nyoni aanu. Alí kpan ikân nyoni aanue, nífe nno lë nõyofu nno, elefe mu nsibi yadakuni lee nno ein lë nébën nno ebi nsibi. Diki: bõ fúkpu fidaumíní Nyati lee sika ein fúsumíní.

Munue Jesi nakukua Farisien-ene éni woju

- 14 Owu obuene fein-e Jesi kan be Farisien-ene tie, enee nõwuwonî munu eti ambe nyofuní sika tuun sên i.

15 Λιπε μουε, Jesi já cú, ενεε nakan iyê nene lô: Nefe obueneε, nefini σεσεε fihiniε, munu eti ce; Nyati énie εκε, nidi lô fite funonίe an. Enεε obuε kpan anti yi nu kó fain-ε, ενini antie, lí runyo woju.

16 Τυυυυ bɔɔ be i ku Jan Batis éni bleε etiε, Auleε lee numuti-eti pueνε mu li obuε Nyati σε kan owu ye akpan. Gba, lô nu te be nehie, nobonί Amanie Namue ikan Nyati ebi te éni óho wojuε nukunί akpan. Enεε dikι: te éni óho obuε etě rire ba ecere mu.

17 Enεε, alti botu enti lee wutu yemrî mu fre bɔbɔ, ákân-mu lô Nyati uwo Auleε éni woju tkru luwi fre ɩa ι.

18 Dinί an lô: kpiσι fain-ε uwrô onu yi tha ucu yi lefee, be epi cebu onu yi ebi éni te. Onu ba nɔɔ, kpiσι fain freε cu yi éni wro lee onu hi ein-ε epi cebu kpiσι ebi éni te le.

Lasar lee gbrengrbie éni woju

19 Jesi nô eti, ενεε cu nyandra mu owu nno ji nakan lô: Diki: rirehe pu nno nó éni obo kɔkɔ éciân-mu: trale anamu éni ifie bibi li obuε nucɔn, eseji nuca nno-nno fain, ógbugbo lee ɩε bibi ce, ενεε nɔ ενini te.

20 Λιπε μουε, be ledu pu nno fre éni niranί Lasar-ε nó λιπε le. Enε ebie, nili kpan éni dobyoi boku rire i neeme be nuca nno-nno fain ɩa be rirehe pue gbɔmu λιπε.

21 Nuhoɔn uwoni τυυυυ ɩε remue, nuyofo éni bɔ nie rirehe pu ebi éni mbɔɔ thi be uku ei wutuε fre bɔbɔ, obu ce, kpan útumíni. Nuno λιπε nedi gbre, be adua nehi ididini lubumueene ubuka eti.

22 Iha antie, ενεε ledu pu obu u be enti ngbafreenε cunti a Abraham rire te. Onu egeε, ενεε rirehe pue fre u le be nilinί.

23 Awente ebi tee nunɔɔ, nedι munu τυυυυ bɔɔ nihan munu enti, ενεε nidi Lasar nu éni nɔ Abraham rire te.

24 Λιπε μουε, ενεε nila lubuo nakan niyê Abraham lô: Bô Abraham, tukumu ledu tu Lasar cú bó luwi có mindi mu í kîn-mu íné nêmu mindihon ι. Diki: lé notu rire ɩyâmu ei τυυυυ ɩε.

25 Níkan ɩɔɔ, ενεε Abraham nakan lô: Onu wi, kuan lô: cunti funo namaa, fie efini mai, ενεε Lasar di ενini gbre. Gba, ébie nunɔɔ, té eneni me, ενεε efe εκε rire nyrâfu ei.

26 Eseji, cô runo ébi lee cô funonί tee, numo lokulo nó ere agbra. Éni nɔ ɩɔɔ, kpan kɔ éni yofu éni bɔ ono ébi opou ie te, elefe mu ono te ie ébie, bɔ íkan-mu onu mu bɔmucɔ.

27 Rirehe pue ɩja ucue, ενεε nakan ji lô: Bô Abraham, alti ɩɔɔ, be mugugofu, tɔponi ná onu bô lukpomu te.

28 Diki: mikân makpi eene nó tɛ. Tuni ná núbó nene eti lɛ́ nene fre nihîmíní enyice-cɔ obu ébi.

29 Enee Abraham nínî: Owue Mois lee Nyati éni numuti-etɛ pɛene mime la ɛ nó nene tɛ; níkinganí mu!

30 Rirehe pɛe ija ucu jie, enee nakan lô: Bô Abraham, obuɛ okpɔn! Enee, alɩ kpan unɔ awente ebi ébi tha ubo nene eti eke, be mediki sun nônyukuní lubolowi mu.

31 Abraham ija ucue, enee nínî: Diki: alɩ nékprîmíní owue Mois lee Nyati éni numuti-etɛ pɛene feɩn mime la ɛ nócúmíníɛ, botu kpan nudɔnɔ lu uou mu nidenye nidakan nideye nene fre bɔbɔ, bô ílɩ nene woju kɔkɔ.

Luk 17

Fɔ ebi éni Jesi tu unɔ egekpu pɛene éni woju

1 Jesi nô eti, enee nakan iyê unɔ egekpu pɛene lô: Nɔca feɩn owu yɔnɔ éni yoku akpan wutu. Obuɛ, ákân-mu akân, enee kpan feɩn éni yesi woju yala anuan wutu eke, musue lí enɩnɩ!

2 Heni-heni muɛ, lô bô nesi woju nala wɩ lɔwɩ nɔ kukukpɔ lɔɔ cɛ wutuɛ, be aframa já nu éni bô nɔcuní lubobu lugbu kukungbelɔ nɔrukunî wati netinî nalaní jenfie dikpe nuɔ.

3 Éni nɔ lɔɔ, nyuní íne mu woju obu eti!

Jesi nô eti nakan ji lô: Alɩ makpi kô odofu ngasiɛ, be a kan weɩnɔ yeni. Alɩ níkrî nɔcɛɛ, be cɔ fuɔnɩ.

4 Botu nudodofu ngasi tɔun nku nɔmbu nu nɔ kukukpɔ cɛ fre bɔbɔ be nku nɔmbu kpreɛ níkrî nɔcɛɛ, cɔ fuɔnɩ.

5 Lipe muɛ, ótɔpu pɛene ija ucue, enee nakan iyê Nyɔnɩ lô: nutu nɔnu téɛ nɔnɩ eti kân mbasi kú mu.

6 Enee nakan niyê nene lô: Lɩ fíní nɔfu téɛ nɔmu eti kan mbasi fíní oju ewɩ lɔwɩ nɔ kukukpɔ eke cɛɛ, alɩ fɩkan fiyêní tɩn obu lô: nɔnɔ ébi núrúó ei ná níjí jenfie dikpe tɛɛ, lɛ́ heni-heni mu néfelu nélɩ fíní lô fɩkan-níɛ eke.

7 Nɔfu muɛ, ɔfɔnɩ kpan unɔ beyepu yaha ejikpe yedi juma, elefe mu yakprâ gbete nɩɛ eti tɔun bɔɔ yehi yoku be níkan niyêni lô: Se faafa pí ete í mbo e?

8 In nana níkan lô: ambi nɩnyɩ mbo nyúku rire owu kú tɩnɩ ní núnó pɛpenɩ kraa lɛ́ ambi fre ɛ enɩnɩ e?

9 O be mínî: beyepu fre kân biala e? Ún'ún! Enɩnɩɛ, obu cɛɛ bô nelɩɛ, enee nɩlɩ.

10 Unɔ ba nɔɔ, nefɛ fre, alɩ filíní obu feɩn-ɛ butu éni bô felíníɛ, be kan-ní lô: beyepu cɛɛ filíní, nɔfu juma cɛɛ fidíní.

Kokobe pu ndiozene éni woju

- 11 Éni Jesi no atingbre eti naha Jerusalem-ε, ενεε nite Samari Iεε Galile duaa naha.
- 12 Lipε muε, ninya ebi IuwI nno kǒ muε, ενεε nihe kokobe pu ndio éni biben Ika nye eti onu anti
- 13 be nala lubuo kponkpulo Ikan Iǒ: Jesi! Nyonu! Tuku ερε Iεdu!
- 14 Jesi Idu nene nuε, ενεε kan ye nene Iǒ: Aní tɛyɪtɪ pɛneε kprǎ nefε! Nenini aave nahaníε, ενεε kokobeε nya nene I rire.
- 15 Nonu mu nno Iǒ di nu éni nóbuo, ενεε ενε εκε se ege Ika eti nowoku Nyati lubuo kponkpu mu Ihi.
- 16 Ninya Jesi antie, ενεε nipi nupotu munu ei onu Ika mu nalani bia. Éne obuε, Samari wI nli.
- 17 Jesi Idu nu Ioo, ενεε nínt: O be élimu nene ndio kpreε nóbúómíní e? Be ofoI nemble ambienε no e?
- 18 In nonu mu kooko ésemu ege íemu édíumu Nyati namu, tuon kpan obu nanaa Ii yogu kpaan ce e?
- 19 Níkan Ioo, ενεε níkan niye kpisie Iǒ: No wutu nye eti a. Diki: ofu téε fucu fitemu etie ofufu íne nkuan.

Nu ebi éni Nyati yeté woju-woju fain eis éni woju

- 20 Lipε muε, ενεε Farisien-ενεε no Iupεε butu Jesi Iǒ: Lǒ yeté yoku be Nyati ebi éni wojuε yanya gbein e? Éνεε nija nuεu nakan Iǒ: Diki: Nyati ebi éni wojuε bǒ ínya munu eti Ioo kpan Idu nu.
- 21 Éε, kpan bǒ íkan Iǒ: nó ébi, elefe mu: nó tε bomu! Tasu muε, Nyati ebie owǒ onu Ika I nó nowu agbra.
- 22 Jesi nǒ eti, ενεε nakan iyê onu egekpu pɛneε Iǒ: Nu nó anti nehi éni fûbutuní éni bǒ fednî Kpan éni Wιε nu ji, botu nidelI nu nno ce, ενεε bǒ fídímíní nu.
- 23 AlI kpan Ikan Iǒ: ki Kpan éni Wιε nó tε, elefe mu nó ébie, be detemíní su d+amíní.
- 24 Diki: conI Kpan éni Wιε yesê ege yehie, yeté fíní Iǒ enti ite Ié be co-co fain akpan Idu nuε εκε.
- 25 Éνεε, kraa Iǔ nu obu okuε, nobutu éni bǒ Kpan éni Wιε edi gbre Iokulo; nobutu éni bǒ akpan té un pu obuεε elini woto-woto frε.
- 26 Gba, conI Kpan éni Wιε yesê ege yehie, Iǒ te se Noe éni ble ebi etie, ενεε yeεε.

27 Diki: kraa lě mindie enie, akpan nehı unɔ thantu nu. Onu mu lıpe, nɔhɔn-nı mine, nɔnyunı nɔnu ewıene yiwo tɔun bɔɔ be ku nıe Noe ho batɔe nuhun te, be di kukungbee bu wo nene fein nyaku eie.

28 Eseji Kpan ́ni Wıe ́ni egese ieue yese fını lɔ te se Lot ́ni ble ebi ete eke. Lıpe mu frɛ, akpan nehı unɔ thantu nu, eseji napa ́ni, neli ıne i ul ejikpe, nɔnu kan uku ei

29 tɔun bɔɔ be ku nıe Lot nɔ Sodɔm nya ıe, enee efriya lıe nɔ enti ce ku wo nene fein nyaku ei.

30 Ee, ɔnu Kpan ́ni Wıe yala rıre gbein-e, yese fını lɔ sigi muɛ woju obuene see eke.

31 Nu obuɛ, alı kpan kɔ nɔ onu srawaan, be nudɔho lugban nidedide ɔkuɔ kraa lě nıye nı. Kpan obu frɛ nɔ ejikpe, nidesɛ ege nidie ebi.

32 Kvan-nı wojue he Lot yie.

33 Diki: kpan fein-e yɔjuju ́ni bɔ ɔnɔɔ owuwotu enıni nkuaan, ene nıhu. Enee kpan fein-e yɔnyu munu yanyaku ei onu nkvan ebi eti yohue eke, nana yesɛ ege yehe onu nkuaan.

34 Makan miyɛ nefɛ lɔ: emıni egese ieue, akpan aanu yala be pien nno eti you nu mu; mɔcu nno mıha, enee nno yɔdɔn.

35 Eyi aanu yɔnɔ lufun nno eti nɔnu mbo; mɔcu nno mıha, enee nno yɔdɔn.

[36 Ekpısi aanu frɛ yɔnɔ ejikpe nedi juma ɔ nno; mɔcu nno mıha, enee nno yɔdɔn.]

37 Jesi ıla numuti eie, enee onu egekpu pıene nobutuni lɔ: Nyɔni, ɔfɔlɔ woju obu yese e? Enee Jesi nını: Cɔ ɔbo fuin la bee, enee yeblekpoun isi iyıa.

Luk 18

Kpıtu mu Nyati ɔgugɔ ́ni woju

1 Jesi nı eti ɔ nyandra mu nakan kpıtu mu ́ni bɔ kpan ɔcu ɔgugɔ Nyatie ́ni woju,

2 enee ki lɔ nıkan: Ebi nno muɛ, ejiji-oku pu nno nɔ ́ni Nyati ́ni ́ye ɔnɔ luboluwı mu be eseji ıbu kpan kɔkɔ kpan frɛ.

3 Ebi ba obu muɛ, woniyi nno frɛ nɔ ́ni ihi bie mu ıkan iyɛni lɔ: onu woju ɔmujaa la be ene lɛe kpan lefe ein agbraa, nıcu ɔnɔkɔ nıtıni.

4 Obu ce, ejiji-oku pıe ́kprımu tɔun me lıbe a anti. Gba, nınyu nidıke, enee nakan lɔ: Diki: mıye Nyati, eseji kpan ́ni woju ıdomu frɛ,

5 enee woniyi obu ́ni gbree nedımu ıseñ ı remue eke, mɔcu onu woju ɔmujaa mutunı amekɛ lě nihımu nıɔmı ngal ji.

6 Lô Nyoniε kan owu obu bɔɔ be nehi urukue, eneε nupu eti lô: Diki: ejiji-oku pu té un pu obu éni owu obuε kaan, tení té!

7 Alí té un pu obu otutru tɔun eli lɔɔ, be gba fídiki Nyati nanaa, eneε cɔni enini pueεε nite bó etiε yala lubuo yaraní you læε ningbee, be bɔ́ núcu nenini woju ɔmujaa nútu nene e? Diki: alí botu neme libe fre bɔbɔɔ, tɔun éli cee nílí.

8 Makan miyê nefε lô: bɔ́ núkrɔn-mu, nana núcu nenini woju ɔmujaa faafa nutu nene. Eneε míní: cɔni Kpan éni Wíε yesê ege yehi wutu eti ébiε, níhe akpan éni nɔnu té hɔnɔ unɔni eti naa e?

Farisíen læε lapode pue éni woju

9 Jesi nɔ́ eti cú nyandra mu nakan akpan-eneε ututru lô: neneε nílíní sese pueεε be eseji úbu nanvan-eneε akpaan éni woju. Eneε kí lô nikan:

10 Nu nɔɔ, eneε akpan aanu a tɛyɛlɛ-cɔ tɛ Nyati ɔ́gugɔ mu; nɔɔ lí Farisíen, eneε nɔɔ lí lapode pu.

11 Farisíen nyé eti, eneε nɔ́gugɔ Nyati nuhun-nuhun íkan lô: O ɔmu Nyati, malafu bia éni mɔ́nɔ́ fíní akpan ambiene eke. Neneε feun nílíní in'in pueεε, mramra pueεε, wraka pueεε. Eε, malafu bia éni mɔ́nɔ́ fíní lapode pu obuε eke.

12 Diki: læbe feun mici nuhɔn nku aanu, eseji emini ɔbɔkan feun-ε mihee, mutufu ɔnu ndio muε.

13 Lɛpe muε, be lapode pue eke dáku hehe mu tɛ, eneε fre nɔ́gugɔ Nyati læ. Eɔniε, núkpu nínyepumu munu eti éni bɔ́ nakprâ enti fre bɔbɔ, eneε noku bó lúpu nikan lô: O ɔmu Nyati, míli unli pu. Mɔ́gugɔfu, tukumu ledu!

14 Jesi nehi urukue, eneε kan lô: Makan miyê nefε lô: akpan aanu obu éni Nyatiε gugɔ wu be a lukpomue, lapode pue nana lí obuε Nyati bua mu lô lí sese pu. Heni-heni muε, kpan feun-ε nahan rire entiε, Nyati yesini ei, eneε kpan feun-ε nesi rire iε eke, Nyati yɔ́rɔuní lɔku.

Èwi títíeneε Jesi ce ɔwrɔɔ éni woju

15 Nu nɔɔ, eneε akpan nede nɔnu ewiεε, tɔun mun-wiεεε fre bɔbɔ, isi Jesi lǽ ata neneε bó íne mu ece nene ɔwrɔ. ɔnu egekpu pueεε idi nuε, eneε neteru neneε.

16 Lɛpe muε, eneε Jesi eke tu nidení ewiεε nisiní be nakan lô: Laní ewiεε í bɔ́fumu; deterumíní neneε! Diki: akpan-eneε nɔ́ fíní neneε ekeε lí obuε Nyati ebiε lí nenini.

17 Makan miyê nefε nawre lô: kpan kɔ́kɔ feun-ε bɔ́ úwɔ rire íla í fíní wí lowí eke Nyati ítemíní eiε, ákân-mu lô nuhɔ Nyati ebi tɛ.

Gbrengbi ngbafre lowíε éni woju

- 18 Jesi nó lɪpɛ, ɛnɛɛ etei pu nno ʒo bɔfɔni nobutuni lɔ̃: Éyiye pu namu, woju ɔfɔni tasu bɔ̃ mɛli lɛ̃ nkuan ebi éni ákân-mu owue eli emini e? Ɖnɛɛ Jesi nínĩ:
- 19 Ára obuɛ faramu bɛ fite namu ɛtɛ, lɔ̃ fitê fiti tɛ e? Diki: kpan namu kɔkɔ ónó alɪ élimu Nyati ɔnu lɛfɛ ɔɛ.
- 20 Gba, obuɛ li wojuɛ fubutuɛ, mɛdiki sun bɛ aule ebienɛɛ ikan lɔ̃: dobo wraka, dowo kpan, de'in in, dete fun, supu ɔfu bô lɛɛ efiyiaa , ɔwô fidɪ an fitê i.
- 21 Ɖnɛɛ kpisɛ nínĩ: Ɖɛ, bɔnu ɔnu wɪ lɔwɪ mu neeme, ɛnɛɛ ɔwô mɛfɛlu aule obuɛnɛ fɛɪn.
- 22 Jesi iti obuɛ, ɛnɛɛ gba kan yeni lɔ̃: Ewɪɛfu woju nno ʒi: a pa ɛfɪni ɔbɔkan neemeɛ ɪ lɛ̃ fɔcu ɔnu sikaa fɔfɔ ɪɛdu puɛnɛ. Lɔɔ, ɛnɛɛ ɛntɪ tɛ éni ɔbo fɛɪn yɛli ɛfɪni ɔbɔkan. Fɪli obuɛ, bɛ se ege i lɛ̃ fókpuɪu ege.
- 23 Kpɪsɛ iti lɔɔ, ɛnɛɛ rɪre grɔ neeme ambɛ nidi gbɛngbi lɔkɔlɔ.
- 24 Jesi idɪni nu éni rɪre ɔgrɔni lɔɔ, ɛnɛɛ nakan lɔ̃: Kpún tú rɪrehe pu éni bɔ̃ ɔho Nyati ebi tɛ.
- 25 Heni-heni muɛ, fíni lɔ̃ kpun tu afrumu éni bɔ̃ obô anfiɔru numɔ mu ɛkɛɛ, kpún nkɔbɔ alabu-alabu tú rɪrehe pu éni bɔ̃ ɔho Nyati ebi tɛ.
- 26 Lɔ̃ akpan-ɛnɛɛ nɔ lɪpɛɛ ti owu obuɛ, ɛnɛɛ nakan lɔ̃: Alɪ lɔɔ, bɛ kpan ɔfɔni ʒɔkpɪ ʒɔcu ɔnu íne nkuan?
- 27 Ɖnɛɛ Jesi nínĩ: Diki: kpan ákân-mu ɔnu mu bɔmucɔ, Nyati ɛkɛ kân bɔmucɔ ɪli woju-woju fɛɪn.
- 28 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ Pɪɛr ʒa cu nobutuni lɔ̃: Bɛ ɛrɛ ebienɛɛ ruwɔ ɛrɪni ɔbo-ɔbo fɛɪn ruku ei rɔkpɔfu egeɛ, ɛrɪniɛ, lɔ̃ yetê ʒɛɛ tɛ e?
- 29 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi nínĩ: Makan miyê nɛfɛ nawrɛ lɔ̃: kpan kɔkɔ ónó éni wɔ ɔnu kan, ɔnu ʒi, ɔnu makɪɛnɛ, ɔnu bô, eniyia, ɔnu ɛwɪ ku ei Nyati ebi éni wojuɛ remu
- 30 bɛ éhé elefe éni bubuɛ kɔ obu fɛɪn-ɛ nuwɔ nuku eɪɛ nkɔbɔ alabu-alabu wutu ɛti ébi. Eɛɛʒi, ɔni wutu obu éni woju yokufuɛ, nkuan ebi éni ákân-mu owue yɛli ɛnɪni frɛ.

Jesi éni uouɛ yohu bɛ nakuatu ɔnu wojuɛ éni woju

- 31 Atingbre ɛtɛ nuɔo nahaníɛ, ɛnɛɛ Jesi de ɔnu akpan ndio ɛwɪ aanuɛ bɔfu rɪre bɛ nakan iyê nɛnɛ lɔ̃: Kpraní: raha Jerusalem tɛ. Tɛɛ, ɛnɛɛ Kpan éni Wɪ éni rɪre wojuɛ ɔwô Nyati numuti-ɛti puɛnɛ mime la ɪɛ ʒɛɛ ɛti.
- 32 Diki: nôcunî nutuní akpan-ɛnɛɛ éli Juf-ɛ yɛlɪni miyi-miyi lɛɛ ɔru-ɔru, ɛnɛɛ ɛɛɛʒi ʒɔfɔɔni mututu munu.

33 Ɔnu mu lɔɔɛ, n̄junî ngbre mu, enɛɛ gba n̄wonî be yɔd̄n̄ bɔɔ munuwi en̄ti et̄ɛ, n̄nɔ lu uou mu ninye.

34 Owu obuɛ n̄kaan, ɔnu akpan ndiɔ ewi aanusene ónȳm̄u ɔnu nuwaan numu ambe Nyati ȳnyu y+anyakumu gbein.

Nunuwɔfuo pu n̄nɔ Jesi buɔɔn̄ éni woju

35 Ɔn̄ni Jesi nya Jeriko ebi tibaa, be nunuwɔfuo pu n̄nɔ pí ete atingbre numu n̄krukukɔ owu.

36 Niti dedekue n̄ɛɛɛ r̄raa, enɛɛ nobutu woju lɛfɛ kukue n̄ɛɛɛ.

37 Enɛɛ n̄kan niyenî l̄ô: Nasaret wi ebi éni n̄raní Jesiɛ li obuɛ se naha.

38 Niti lɔɔ, enɛɛ nala lubuo n̄kan l̄ô: Jesi, Dafid éni Wi! Tukumu lɛdu ɛ!

39 Lubuoɛ nala lɔɔ, enɛɛ akpan-enɛɛ nɔ ant̄ɛ netiti ukuni óm̄u; obu ɔɛɛ, nana n̄krukukɔ lubuo n̄kan l̄ô: Dafid éni Wi! Tukumu lɛdu ɛ!

40 Lɔɔɛ muɛ, Jesi nú nyé et̄i, enɛɛ kan ye akpan l̄ô: nunyuni k̄p̄s̄iɛ bó n̄s̄in̄î. Nisin̄iɛ, enɛɛ nubutuni l̄ô:

41 Em̄i woju fuyɔfɔ éni b̄ǎ meli m̄ɔɔfɔ? Enɛɛ k̄p̄s̄iɛ n̄in̄î: Nyoni, tumu m̄is̄ê ege m̄idí ɛɛɛ.

42 N̄kan lɔɔ, enɛɛ Jesi n̄in̄î: Se ege di ɛɛ! Diki: ɔfɔ t̄ɛ fɔɔv̄u fitemu et̄i ɔɔfɔ íne nkuan.

43 Enɛɛ lí k̄p̄s̄iɛ se ege n̄ɛdi ɛɛɛ be n̄wɔkɔ Nyati ukpu Jesi ege íha. Dedekue fr̄ɛ id̄i nu lɔɔ, enɛɛ n̄wɔkɔ Nyati lɛ.

Luk 19

Jesi lɛɛ Sase éni woju

1 Jesi n̄h̄ et̄i h̄ó Jeriko ebi t̄ɛ, enɛɛ n̄ɔtɔtu ngbarue íha.

2 Lɔɔɛ muɛ, be k̄p̄s̄iɛ n̄nɔ éni n̄raní Saseɛ nó lɔɔɛ lɛ. Sase obuɛ, n̄li lapode puɛne éni et̄ei pu n̄nɔ, eseji n̄li r̄rehe pu fr̄ɛ.

3 N̄ɔɔɔ éni b̄ǎ n̄ɛdi k̄pan ebi éni n̄raní Jesiɛ nu, enɛɛ gba, éni akpan bubue ngbarue et̄i t̄uun s̄en i be eseji n̄nɔ likpin-ɛ, n̄k̄pu n̄id̄m̄in̄i nu.

4 Éni n̄ɔ lɔɔ, niye ne n+a anti, enɛɛ nunyuni t̄in̄ n̄nɔ niya bɔɔ Jesi n̄ɛɛɛ, l̄ɛ̄ n̄éd̄ni nu.

5 Jesi íhi uku lɔɔɛ, enɛɛ han munu en̄ti nakan iyêni l̄ô: Sase, ru wutu faafa! Diki: amunu, fáta éni misike ɛf̄ni t̄ɛ!

6 Enɛɛ heni-heni muɛ, faafa Sase ru wutu be han-ni lukpomu siken̄i r̄re-mukpi mu.

- 7 Akpan-ene fein-e di woju obu nu lɔɔ, nohuhrun uku Jesi eti ikan lɔ: Diki: unli pu obu ɛni tɛ li obuɛ na nisike!
- 8 Lipe mue, Sase nyɛ eti Jesi anti, enee nakan lɔ: Nyɔni, diki: emini ɔɔkan neemeɛ, mɔbuu mu aanu mucu gbisi nno mufuɔ lɛdu puene. Ali mie kpan kɔ dufre frɛɛ, be mɔwrɔ ɔnu sikaa tuun nku aanla mutuni.
- 9 Nila numuti eie, enee Jesi ja cu nakan lɔ: Diki: amunu, lugban obu ɛni akpan ɔɔ nɔnu ine nkuan. Heni-heni mue, kpisi obu frɛ li Abraham ɛni ɔlav le.
- 10 Dini an lɔ: Kpan ɛni Wɛ ie wutu eti ɛbi ɛni bɔ ɔjuju akpan-eneɛ ku kpeɛ ɔɔ nene ine nkuan.

Ósu puene ndio nyandraa ɛni woju

- 11 Jesi lɛɛ dedekue ɛni aave nahaa, nɔɔɔfuni Jerusalem, enee nunu eti nucu nyandra mu nakan Nyati ebi ɛni woju niyɛ akpan. Lipe mue, be akpan fein notutru lɔ: bɔ ime libe, enee Nyati yanyaku enini ebie ɛni woju gbein.
- 12 Jesi ija ucuɛ, enee nakan lɔ: Diki: kpan lukpawɔ nno nyɛ eti ɛni bɔ a mai buombuo nno eti nɔtunɔ neli enini cɔ nno lɛɛ ɛni gbrenghi lɛ nɛsɛ ege nie.
- 13 Kraa lɛ nɔa, nira ɔnu ósu puene ndio, enee nutu nɔnu mu nno-nno fein sika lebe lugbu nno be nakan niyɛ nene lɔ: nucu nɔpani ɛni eti tuun bɔɔ lɛ nɛsɛ ege nie.
- 14 Kpisi obuɛ, cɔ nno lɛɛ ɛni akpan óyɔfumini. Obu remue, lɔ na liɛ, enee nnyakuni akpan nɔ ege kpuni a kan ye akpan-eneɛ nehi iteni líkpen ete lɔ: nóyɔfumini ɛni bɔ neli nɔnu gbrenghi.
- 15 Obu frɛ ɔɔɔɔ, nitɛnɔ líkpen eti, enee nise ege ni cɔ nno lɛɛ. Nuku lɛɛɛ, enee nira ɔnu ósu pu ndio ebienee nutu sikaa i amekɛ lɛ nɛdi nɔnu mu nno-nno fein ɛni mindie he ete an.
- 16 Lipe mue, enee nno i heni nakan lɔ: Nyɔni, mɔcu sikaa futumue méli tuun méhe ndio lɔ ɛke ji mábuka eti.
- 17 Enee gbrenghie kan yeni lɔ: Aja nu ɔko me! Filɔ ósu pu namu. ɛni fédi woju akpasua obuɛ ányá inee ónyue, mɔtu filɔ ebi ndio ɛni etei pu.
- 18 Ósu pu aanu mue frɛ í, enee nakan le lɔ: Nyɔni, sikaa futumue, mɔcu mápa ɛni eti tuun méhe eene lɔ ɛke ji mábuka eti.
- 19 Enee gbrenghie kan yeni le lɔ: Efe frɛ, mɔtu filɔ ebi eene ɛni etei pu le.
- 20 ɔnu ósu pu nno ji ihi ihenie, enee nakan lɔ: Nyɔni, ɔfu sika lugbuɛ futumue, mɔcu méme i liji mu métɛ i.
- 21 Diki: la owomu ambe ɔfu woju kpún tuun sɛn i. Efinie, ɔɔ ɛni fétɛmu eie, filɔ tuun bɔɔ lɛ fɔcu. Eɛ, ɔɔɔ fótúɛ, filɔ tuun bɔɔ lɛ eli efni.

- 22 Níkan lɔɔ, enɛɛ gbɛngbɛ nakan iyêni lô: Ɖɔbɔɔ ɔɔw owurraru lubuoɛ neyê lô: fili ósu pu un. Fíní ɔmu woju kpún tɔun sɛn ɪ, ɔo mlɪ tɔun bɔɔ lɛ́ mɔ́cu ɔbɔɔ métêmu eie, eseji mlɪ tɔun bɔɔ lɛ́ ɔbɔɔ mótúe eɪ emɪnɪ.
- 23 Bɛ gba, lɔ́ pi bɛ fɔ́cú ɔmu sika lugbuɛ fámú fétêmu ei cɔ́ nitêní sika ɪ tɛ bɔɔ mihie lɛ́ mɔ́cu lɛɛ ɔnu mindie pi etie ein e?
- 24 Níkan lɔɔ, enɛɛ nuɔu etɪ níkan niye akpan-enɛɛ nɔ́ lɪpɛɛ lô: Gbenî sika lugbuɛ cu tuní ósu pu ebi éni ɔwɔ́ ndio nɔ́ ɔnkɛ!
- 25 Níkan lɔɔ, enɛɛ akpan ebienɛ nakan iyêni lô: Nyɔni, in ɔwɔ́ ósu pu ambi kân sika ɔgbu obu tɔun ndio neeme e?
- 26 Enɛɛ gbɛngbɛ níni: Makan miyê nefe lô: kpan fɛin-ɛ nyu enɪnɪ kan ɔnkɛ, Nyati yɔtɔni ji yoku mu. Gba, kpan fɛin-ɛ ónyú ákân-mu ɔnku eke, luwɛ frɛɛ nɛ́fɛ tée, Nyati yɔnyu yanyakɔni ei ɔnku.
- 27 Gba, obuɛ ɪ ɔmu éfe pu ebienɛɛ ékprîmu etɪ éni bɔ́ melɪ nɔ́nu gbɛngbɛ énie eke, nyuní nenɛ iní lɛ́ fówoní nenɛ ɔmu anti ébi.

Jesi éni Jerusalem tɛɛ aa éni woju

- 28 Jesi ɪla numuti eie, enɛɛ, enɛ lɛɛ dedeku ebi ein nuɔuní etɪ nahaní Jerusalem.
- 29 Cɔni Jesi a bɔɔ bɛ ku ebienɛɛ niraní Betfase lɛɛ Betani éni bɔɔfɔ Olifie Lɪfɛɛ, enɛɛ nuɔɔpu ɔnu egekpu pu aanu
- 30 bɛ níkan niye nenɛ lô: Aní ebie nɔ́ antiɛ tɛ. Fɪnyaní ebi tibaa, fɪdɪní afrumu luwɪ nɔ́ nu éni kpan yɛpîn-mu etɪ. Suon-ní ei cuní simíni.
- 31 Alɪ kpan kɔ́ nobutu nefe lô pi bɛ fɛlní lɔɔ, bɛ kan yení lô: Nyɔnie ɪ obuɛ nobutu.
- 32 Akpan-enɛɛ Jesi tɔpuɛ ɪha uku tɛɛ, enɛɛ owuɛnɛ se fíní lô níkaan eke nídɪní afrumu luwɛ nu.
- 33 Lô nosûon-ní eie, enɛɛ akpan-enɛɛ kan-nɪɛ nobutu nenɛ lô pi bɛ nosûon-ní eie,
- 34 enɛɛ nakan-ní lô: Nyɔnie ɪ obuɛ nobutu.
- 35 Lɪpɛ muɛ, nuɔuní afrumuɛ nisiní Jesi, enɛɛ nidení tralɛ nɪpɛnɪ afrumuɛ gen etɪ bɛ nuɔuní nɪyanɪ etɪ.
- 36 Lô nahaníɛ, enɛɛ dedekue frɛ nede tralɛ ɪpɪpɛ atingbree etɪ.
- 37 Gba, cɔni nuɔnɔ́ Olifie Lɪfɛɛ etɪ nɔ́rɔ́uní ei níhaní Jerusalem tɛɛ, enɛɛ Jesi egekpu puɛnɛ fɛin rire mu nekpi akprua ngbohroɛnɛɛ nɪɪ nídɪní nuɛ remu. Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nɔ́gu nilení lubuo kpunkpu mu nuwɔkɔnɪ níkan-ní lô:
- 38 Adamanga éni ɔwrɔɔ nuɔnɔ gbɛngbɪ ebi éni nuɔɔpu ɪɛ ein! Teyɔ nuɔnɔ enɪ tɛ; muɔu lɔku nɪɪ Nyati éni!

39 Farisi'en tukɔɔ nɔ lɪpɛɛ ɪdɪ owuɛ nɛsɛɛ nuɛ, ɛnɛɛ nakan iyê Jesi lô: Éyiye pu, teru ɔfu egekpu pɛnɛɛ répu numu!

40 Ɖnɛɛ Jesi nínî: Makan miyê nɛfɛ lô: botu alɪ nɛnɛ nɪrɛpuní numu frɛ bɔbɔɔ, mbobu yala lubuo yɔwɔkumu.

41 Gba, ɔnɪ nɔbɔfuní Jerusalem bɛ Jesi nyepu munu ɛtɪ dɪ ebɪɛ nuɛ, ɛnɛɛ nɔtu mutɔ ukuni ɛtɪ ɪkan lô:

42 Coɔ Jerusalem, obue nɛsɛ amunu éni nuɛ mu éni bɔ ɔtɔfu teyɔɔ, ɪ fíní ɛfɛ frɛ fite té ɛkɛɛ, bɛ ján. Ɖnɛɛ gba, ɔnu woju oboku ei ɔfu munu mu tɛ.

43 Dɪkɪ: nu nehi éni ɔfu éfɛ pɛnɛɛ yehi yererufu yabɔan mu fíní ngbaya ɛkɛ. Lɪpɛ muɛ, nîyafínɪ ɛtɪ tɔun nɔtɔnɪ ho yofoufu ɪkɔlɔ.

44 Ɖnu mu lɪpɛɛ, nɔnɔfínɪ íne i wutu, ɛnɛɛ ɔfu pɛnɛɛ fɛɪn yɛcɛ́n ɪ. Eseji bɔ nílámíní lubobu kɔɔkɔ ɪ ípin-mu anɔvan ɛtɪ. Woju obu yɛsɛ ɪɔɔ ambɛ fétɛ́mu nuɛ Nyatɪ i ɔfu pɛnɛɛ agbraa tɛ.

Ɖnɪpa pɛnɛɛ Jesi be ku gbein-ɛ éni woju

45 Jesi á hó tɛyɪɪ-ɔɔ tɛ, ɛnɛɛ nebe akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ nɔ tɛ napa éniɛ uku gbein.

46 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nakan niyê nɛnɛ lô: Nimime nɪlaní ei lô: Ɖmunɪ kaan lí inenu-ɔɔ. Ɖnɛɛ obu ɔɛ, nɛfɛ fɔ́ɔv fétɛ́nɪ nɛfɪnɪ in'in ɔ́!

47 Nu obuɛnɛ muɛ, Jesi yíyɛ akpan woju tɛyɪɪ-ɔɔ tɛ nuca fɛɪn. Ɖnu mu lɪpɛɛ, ɛnɛɛ tɛyɪɪ pu ɔ́ɔkɔɛnɛ, auleyiye pɛnɛɛ ɪɛɛ Juf-ɛnɛ éni ine-ɛtɪ pɛnɛɛ nɔjɔjɔ éni bɔ ɔnyunɪ owo,

48 sake nídúmíní lô bɔ́ netê nɛɪnɪ ambɛ, ɛnɪnɪ wojuɛ niyiyeɛ remuɛ, akpan íkpabumínɪ ei rirɛ.

Luk 20

Cɔ́ Jesi éni bɔmɔɔɔ unɔ ihɪɛ éni woju

1 Nu nɔɔ éni Jesi nɔ tɛyɪɪ-ɔɔ tɛ nobo Amanɛ Namuɛ uku akpan iyiyɛ nɛnɛ wojuɛ, ɛnɛɛ tɛyɪɪ pɛnɛɛ éni ɔ́ɔkɔɛnɛ, auleyiye pɛnɛɛ ɪɛɛ Juf-ɛnɛ éni ine-ɛtɪ pɛnɛɛ jɔ bɔfunɪ

2 bɛ nobutunɪ lô: Ɖmɪ éni bɔmɔɔɔ mu filɪ owu obuɛnɛ, tasu muɛ, ɛbɪ tɔfu bɔmɔɔɔ obu?

3 Ɖnɛɛ Jesi ja ɔv nakan lô: Ɖmɛ frɛ mehi mubutu nɛfɛ woju nɔɔ ɪɛ.

4 Míniî: Jan éni batɛm-ɛ ɪ akpaan, Nyatɪ ɪ obue tunɪ ɔnu mu bɔmɔɔɔ naa, naa kpan e?

5 Nubutu ɪɔɔ, ɛnɛɛ nesisíní numu ei nɪkan-ní lô: Alɪ rédí rɪkan ríní Nyatɪ ɪ obue tunɪ bɔmɔɔɔ, nûbutu ɛrɛ lô pi bɛ rɔ́ɔv ɔnu wojuɛ rétɛ́mu jɔkpa.

6 Eseji, aɪ rɪkan lɔ: kpaan, akpan neeme yoku ɛɛ mbobu ambɛ nɛnɪnɪ antɛ, Jan lɪ Nyatɪ ɛnɪ numutɪ-ɛtɪ pu.

7 Nŷn-nɪ tʊʊn bɔɔ ulɪ, ɛnɛɛ nɪkan-nɪ lɔ: nɛdɪmɪnɪ an.

8 ɛnɛɛ Jesi nɪnɪ: Aɪ lɔɔ, bɛ ɛmɛ frɛ bŷ mɪkan bɔmʊɔɔ ɔfɔnɪ mʊɛ mɛɪɪ owu obuɛnɛɛ mɪyemʊ nɛfɛ lɛ.

Jumadi pu tɛ ʊn puɛnɛ ɛnɪ woju

9 Jesi nŷ ɛtɪ cʊ nyandra mʊ owu nno nakan iyɛ dedekʊɛ lɔ: Kpɪsɪ nno tɔ ejɪkpɛ tʊ difɛn mitɪn mʊ, ɛnɛɛ cʊ la juma puɛnɛ ɔnku bɛ a rusʊ ɛnɪ nŷdŷn tɛ nɪmɛ libɛ.

10 Uku mitɪn ɛwɪ ɔhu nʊɛ, ɛnɛɛ nutɔpu ɔnu ɔsu pu nno a he juma pu ɛbɪɛnɛ lɛ ɔcʊ ɔnu kpɛɛ ɛnɪ ɔbɔɔ nya mʊɛ esɪnɪ. Lɔ nuku tɛɛ, ɛnɛɛ juma puɛɛnɛ nyʊnɪ ju tʊʊn benɪ nɪsɛ ege na bɔ ɛhɛɔ.

11 Ejɪkpɛ puɛ tʊ ɔsu pu lefe jɪ á tɛ, ɛnɛɛ, ɛnɛ frɛ juma puɛɛnɛ juni tʊʊn sukpanɪ bɛ benɪ nɪsɛ ege na bɔ ɛhɛɔ lɛ.

12 Eseji nutʊ ɔsu pu lefe jɪ á tɛ, ɛnɛɛ juma puɛɛnɛ lɪnɪ ɔbɔ bɛ benɪ lɛ.

13 Lɪpɛ mʊɛ, ɛnɛɛ ejɪkpɛ puɛ nakan lɔ: Bɛ gba, lŷ mɪlɪ tɛ? Aframa mŷtʊ ɔmɔbɔ ɔmʊ wɪ ɛbɪ ɛnɪ ɔmʊ tɛ nɔ ɛtɛ yaha tɛ. Mɛdɪkɪ sun, ɛnɛ ɛkɛ, nɪlaʊnɪ. ɛnɛɛ hɛnɪ-hɛnɪ mʊ nutʊ ɔnu wɪɛ naha.

14 Lɔ juma puɛɛnɛ dɪnɪ nʊ ɛnɪ nɛhɪɛ, ɛnɛɛ nɔnyʊnɪ numʊ nɪkan-nɪ lɔ: Ejɪkpɛ puɛ ɛnɪ aja puɛ nŷ. Tʊ rʊwɔnɪ lɛ ajaa ɔnyʊkʊ ɛɪ ɛrɪnɪ.

15 ɛnɛɛ hɛnɪ-hɛnɪ mʊ nʊnyʊnɪ nɪjanɪ ɛɪ nɪnyakʊnɪ ɛɪ ejɪkpɛɛ mʊ bɛ nuwonɪ. ɛnɛɛ mobutu nɛfɛ: obu lɔɔ, bɛ lŷ ejɪkpɛ ɔnu bŷɔ yɛɪ tɛ e?

16 Mɛdɪkɪ sun bɛ, ɔnɔbɔ nɪha tɛ nutʊ nuwonɪ juma pu obuɛnɛ lɛ nɔcʊ ejɪkpɛɛ nála ɛɛfɛ ɔnku.

Lɔ akpan tɪ woju obuɛ, ɛnɛɛ nakan-nɪ lɔ: Woju lɔɔ, nɪdɛsɛ!

17 Lɪpɛ mʊɛ, Jesi kprâ nɛnɛ sun, ɛnɛɛ nakan lɔ: Kɪ obuɛ nɪmɪmɛ nɪlanɪ ɛɪ Nyatɪ kpɛnkpɛɛ mʊ tɛ: Lubobu ɛbɪ ɛnɪ kanru puɛnɛ bɛ la kpɛɛ, ɛnɛɛ nana nyʊkʊ lɪ lubobuɛ pɪ kan bɔdɪkpa cɔɔ bɛ tʊ kaan nye ja nʊ. Obuɛ, ɔnu nuwan?

18 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ nʊnʊpu ɛtɪ lɔ: Dɪkɪ: kpan fɛɪn-ɛ yɛpɪ lubobu obu ɛtɛ yobuu ɛɪ. Aɪ lubobuɛ ɔnɔbɔ lɪ obuɛ pɪ kpan ɛtɛ, bɛ ɔkpɔtɔ ɛnɛɛ yɔkpɔtɔnɪ ɛɪ.

Lapo ɛwɛ ɛnɪ woju

19 Lɪpɛ mʊɛ, ɛnɛɛ auleyiye puɛnɛ lɛɛ tɛyɪtɪ puɛnɛ ɛnɪ ɔɔkʊɛɛnɛ nɔjʊjʊ ɛnɪ bŷ ɔnyʊ Jesi, sake dedekʊɛ neyenɪɛ remʊɛ, nɔkpɔ nɛlɪmɪnɪ woju kɔkɔ.

- 20 Ẹ̀ni nọ́ ló, ẹ̀nẹ́ nuboní bu nosuoní bẹ́ nutọ́poní akpan tuko a heni nyuku te finí akpan anamu ẹ̀ke nọ́jọ́jọ́ni ómu bọ́o numuti thani un-ẹ́, lẹ́ nọ́cuní ẹ̀ti nọ́nyuní náhan-ní ẹ̀tei pwe ẹ̀li eyèni.
- 21 Ọ̀nu mu lɔpẹ́, ẹ̀nẹ́ nakan niyèni lô: Ẹ̀yiye pọ́, rídi an lô: owuene fein-ẹ́ fakan lẹ́ wojuene fein-ẹ́ feyiyee, ọ̀nu cọ́ wainlọ́. Ẹ́finiẹ́, fiye kpan munu fíkan owu; woju nawrẹ́ ẹ̀ti cẹ́e fucu fiyê kpan Nyati ẹ̀ni atingbree.
- 22 O bẹ́ ríní: fáta ẹ̀ni bǎ́ rẹ́wẹ́ lapo rọ́tu Sesar, naa rídewe e?
- 23 Ẹ̀ni ọ́wô Jesi di gbree nọ́ nene íne muẹ́ aan, ẹ̀nẹ́ nakan iyê nene lô:
- 24 Yemíni sika kpengree fucu ftwení lapo! Nucu niyèni, ẹ̀nẹ́ nubutu nene lô: Kpan íne likpin obu lẹ́ owu obuene frẹ́ nimimení sika kpengree eti, ebí ẹ̀ni rire woju e? Ẹ̀nẹ́ nubuaní mu lô: fein lí Sesar rire woju.
- 25 Nija nucu, ẹ̀nẹ́ níní: Alí ló, bẹ́ obuẹ́ lí Sesar ẹ̀ni ọ́bọ́, cuní ọ́nọ́kọ́ tuní lẹ́ f́cuní obuẹ́ lí Nyati ẹ̀ni, f́tuní Nyati ẹ́.
- 26 Woju obuẹ́ Jesi kaan, tú woju á nene íne mu, ẹ̀nẹ́ numuti frẹ́ bẹ́ nene ı́ dedekue anti nídimíní woju ẹ̀ni bǎ́ nataní.

Lu uou mu ónọ́ énye ẹ̀ni woju

- 27 Lɔpẹ́ muẹ́, ẹ̀nẹ́ Sadisẹn tuko frẹ́ i he Jesi ẹ́. (Nene obuene lí obuẹ́ níní lu uou mu ónọ́ énye ónómíníe nǎ́.) Nija nucuníe, ẹ̀nẹ́ nakan niyèni lô:
- 28 Ẹ̀yiye pọ́, in Aule ẹ̀bi ẹ̀ni Mois mime la ẹ̀re ẹ́ nakan lô: alí kpan kǎ́ kân ọ̀nu makri ẹ̀ni hɔ́n yi dɔ́n ọ̀nu ẹ́in tɔ́n u, ọ́rú́ wí kọ́kọ́, bẹ́ ẹ̀ne nucu yiẹ́ nùhón lẹ́ nórú́ ẹ́wí nọ́ku ọ̀nu makriẹ́ alau.
- 29 Ẹ̀nẹ́ diki: akpan makri nọ́mbu nó ẹ̀ni nọ́nu mu kpankpreẹ́ hɔ́n yi dɔ́n lẹ́ ọ̀nu ẹ́in tɔ́n u, ọ́rú́ wí kọ́kọ́.
- 30 Lɔpẹ́ muẹ́, ẹ̀nẹ́ ọ̀nu makriẹ́ bọ́funiẹ́ cu yiẹ́. Ẹ̀ne frẹ́, nudón lẹ́ yiẹ́ ẹ́in tɔ́n nǎ́, nórú́ wí kọ́kọ́ ẹ́.
- 31 Makri ẹ́enti muẹ́ frẹ́ cú yiẹ́ ẹ́, ẹ̀nẹ́ ẹ̀ne frẹ́ nudón lẹ́ yiẹ́ ẹ́in tɔ́n nu, nórú́ wí. Lefe frẹ́ cú yiẹ́, ẹ̀ne frẹ́ ba nọ́, tɔ́n bọ́ bẹ́ nene nọ́mbu kpreẹ́ nuní fein, nọ́nu mu kọ́kọ́ ọ́rú́ wí étêmu alau.
- 32 Iha antie, ẹ̀nẹ́ yiẹ́ frẹ́ u ẹ́.
- 33 Ẹ̀nẹ́ robutufu, cóni yoku lu uou mu ónọ́ énye nwe bẹ́ nene frẹ́ nǎ́nọ́ ninyeniẹ́, ẹ̀ni nene nọ́mbu kpreẹ́ nóhɔ́n-ní yi baa, ọ́fóni tasu yọ́cu yiẹ́ e?
- 34 Lɔpẹ́ muẹ́, Jesi já cú, ẹ̀nẹ́ nakan iyê nene lô: Wutu ẹ̀ti ébiẹ́, ẹ̀nẹ́ akpan uhɔ́n mine.
- 35 Gba, akpan-ẹ̀nẹ́ Nyati yobúa mu lô: nifataní ẹ̀ni bǎ́ nọ́nọ́ní lu uou mu nenyeni lẹ́ nẹ́líní enti te ẹ̀ni akpaan ẹ̀ke, neniniẹ́, mine óhɔ́n bǎ́ ọ́nọ́ jí.

36 Nene obuene, ákân-mu lô nuhuní ji, nana nîtêní fíní enti ngbafreene eke. Heni-heni mu, nenini lu uou mu nîno ninyeníe, enee yeyê lô: nêlíní Nyati éni ewi tasu.

37 Gba, obu e li lu uou mu óno énye éni woju jie, Mois nú abu kpete lukpoe negbie rire te cóni nira Adamangaa lô: Abraham éni Nyati, Isak éni Nyati, Jakob éni Nyate te.

38 Obue, neyê lô: Nyate, nêlí akpan éni nkuan óno mu éni Nyati; akpan éni nkuan no mu éni Nyati nli. Heni-heni mu, Nyati antie, nana nene eenti obuene nunchí nama.

39 Jesi ikan bo, enee auleyiye pueue tukoo no lɔpɛɛ kan lô: Éyiye pu, fóbũamu aja nu oko me!

40 Lɔpɛ mu, nene fein numuti bé nene i, nókpú nócúmíní woju lefe kooko nóbútumíní.

Dafid lɛ Kris éni agbra woju

41 Jesi isê ege ɔja ucuɛ, enee nakan iye nene lô: Lɔ pi be akpan ikan lô: Kris-ɛ, nli Dafid éni wi e?

42 Diki: enini íne ete, Dafid onobo kán lá i Som kpenkpe mu te lô: Adamanga kán yê omu Nyoni lô:

43 Se omu kpisibo ébi pi ete tuun boo lɛ́ méde ofu éfe pueue mókufu aka mu fóku nene lika ete.

44 Enee míní: ali Dafid onobo narani omu Nyoni, be lɔ pi be eseji nli Dafid éni wi te e?

Farisien-ene lô itê ilie éni woju

45 Éni akpan neeme hono unu riti eie, enee Jesi nu eti nakan iyê omu egekpu pueue lô:

46 Nyoni íne mu auleyiye pueue éni lô itê ilie ete. Diki: nuyofuní trale elihin ngbohro mu gbein ánya ése ameke lɛ́ akpan osupu nene. Eseji nuyofuní éni, boo nesení ngbaru ete, be akpan nokutu iraku nene. Cóni nihaní eyia-cene te free, anti éni cónene li obu nuyofu nipiní ete. Ali li fet kɔ́ nuwaan, be nojusuní cónene yi nu nipiní ete.

47 Nene obuene, nuchí gbɛ mu nufufun-ní woniyiene bó mu ei neeme, be akpan anti eke, nógugoní Nyati lehin-lehin lɛ́ obu nene akpan anamu. Obu remue, nenini munue Nyati yotu nîdíníe yoru loku tuun yesêh i.

Luk 21

Wonyi yale pue koproo laa éni woju

- ¹ Ἐνι Jesi hɔnɔ unɔ tɛyɪɪ-cɔ tɛɛ, ninyepu munu eti nakprâ rirhe pɛne ἔνι nesi nɔnɔ ɔbɔfɔ uku kɔprɔ alakaa mu tɛ,
- ² enɛɛ nɪdɪ woniyi yalɛ pu nɔnɔ nu ἔνι i ku sika kpɛngre ɛwɪ aanu mu lɛ.
- ³ Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nakan lɔ̄: Makan miyê nefɛ nawrɛ lɔ̄: woniyi yalɛ pu obu ἔνι kɔprɔɔ laa, enɛɛ ru lɔku kɔ akpan fɛɪn ἔνιɛ.
- ⁴ Kpranɪ: akpan ambiɛnɛ fɛɪn ἔνιɛ, sika hɛn nɛnɛ ɔnkɛɛ, enɛɛ nɪcu ni nukunɪ mu. Yɪ obu ἔνιɛ ɛkɛ, nâkân-mu sika lefɛ kɔkɔ: lɔwɪɛ bɔ̄ nɔcu nɪɛ mbo ɛtɛ, enɛɛ nɪcu ni nɪla kɔprɔɔ.

Gbredɪ lɔkɛ nehɪɛ ἔνι woju

- ⁵ Jesi hɔnɔ unɔ lɪpɛ, enɛɛ akpan tukɔ nɔwɔku mbobu lɛɛ awɪndɪ owu anamu-anamɛnɛɛ nɪdɛ nɪrɪnɪ tɛyɪɪ-cɔɔ tkan lɔ̄ tɛ ja nuɛ ἔνι woju. Ἐνι nɔ lɔɔ, Jesi já cú, enɛɛ nakan lɔ̄:
- ⁶ Dɪkɪ: nu nehɪ ἔνι owu obuɛnɛ fɛɪn-ɛ fɔgbɔgbɔkunɪ nuɛ yɔgbɔ yɛɛɛtu eɪ tuun lubobu kɔkɔ bɔ̄ ípɪmu anɔvan eti frɛ bɔbɔ.
- ⁷ Nɪkan lɔɔ, enɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛ nobutunɪ lɔ̄: Éyɪyɛ pu, ɔfɔlɔ yoku bɛ woju obu yɛɪɪ e? Ɛmɪ ɔbɔ yɛɪɪ sufɛrɛ bɛ yɔtu kpan yetê ɔnu woju té e? Kan ye ɛrɛ rítí!
- ⁸ Nɪja nɪcuɛ, enɛɛ nakan lɔ̄: Woju obuɛnɛ ɛtɛ, nyunɪ íne mu, kpan kɔkɔ nudɔbubu nefɛ íne mu. Dɪkɪ: akpan kɔngbalɔ yehɪ nɔfɔ agbra yɔcu ɔmu ínɛɛ yakan lɔ̄: nɛnɛ Kris ɛbɪ nɔ̄, ɔo nuɛ oku owu. Dɔkɔmɪnɪ nɛnɛ akpasua obuɛnɛ ege!
- ⁹ Cɔnt fítinɪ lɔ̄: tɪn ɛɪɪ cú kɔ̄, elefe mu: akpan nɛmɛ inyɛɛ, bɛ tɛ nɪdɛtɛ nefɛ. Dɪkɪ: woju obuɛnɛ yɛɛɛ lɔɔ ɛkɛ pɛpɛnɪ, sake dɪnɪ an lɔ̄: élimu wɔtuɛ ἔνι woju nêhɪmu úkufumu lɛɛ bɛmu.
- ¹⁰ Jesi nɔ̄ eti nakan jɪ lɔ̄: Dɪkɪ: obuɔ nɔnɔ ἔνι akpan lɛɛ obuɔ lefɛ ἔνι pɛnɛ yabɔan tɪn, enɛɛ maɪ obu lɛɛ obu frɛ yabɔan.
- ¹¹ Wɔtu yekenjɛ yɔkɔpɔsɔ cú akpasua-akpasua t lɔkɔlɔ, enɛɛ nuhɔn frɛ yɛɪɪ. Lu un-un yagba yanya, esɛjɪ owu ἔνι tɪttɔ rirɛ lɛɛ akprɔvɔ woju ngbohro-ngbohro yanya ɛntɪ tɛ akpan yɛdɪ nu.
- ¹² Ɛnɛɛ, kraa lɛ̄ ɔnu nu okuɛ, nɔkɔnɪ nefɛ bó eti nuɪnyunɪ nefɛ nɪhanɪ ɛyɪa-cɔɔɛnɛ tɛ nukunɪ nefɛ sibikan mu nɪlɪnɪ nefɛ ɔru-ɔru. Eɛɛjɪ, ɛmɪnɪ íne ɛtɛ, nɔnyunɪ nefɛ akpɔmu nɪhan-nɪ egbɛngbɛɛnɛ lɛɛ ɛtɛɪ pu ngbohroɛnɛ anti frɛ.
- ¹³ Lɪpɛ muɛ, enɛɛ bɔmɔcɔ yala nefɛ bɛ fɪhɪnɪ dalɔfɔvɛ fɪkan-nɪ ɔmu woju fukunɪ nɛnɛ frɛ.
- ¹⁴ Ɔnu mu lɪpɛɛ, tenɪ íne mu lɔ̄: élimu nefɛɛ bɔ̄ fítitemɪnɪ nefɪnɪ lɔ̄ fítê fɪrɪrarunɪ owu lɛ̄ fɔnɔnɪ mu fányanɪɛ ἔνι woju fítɛmɪnɪ eɪ bɛmu;

- 15 εμε ɔmɔbɔ m̄t̄u nefe rice mucu owurraru lubuo mila nefe ɔmu ɛni nɔfu ɛfe pueɛe b̄ɔ ɔkpu ɪsi ɔnu ɛti akprua.
- 16 Nu obuene muɛ, nɔfu b̄ɔ lɛ nefiyiaene, nɔfu makriene, nɔfu busu mu pueɛe lɛ nafuan-ene yɔnyu nefe yɔtu nɔfu ɛfe pueɛe yowo nɔfu mu kpangbalɔ.
- 17 Heni-heni muɛ, emini ɪne ɛtiɛ, akpan fɛin yefe nefe.
- 18 Obu fre bɔbɔɔ, ɔkân-mu l̄ɔ nefini ɪne ruho luwi nno kukukpɔ fre uruo ɪpi kpe.
- 19 ɛni nɔ lɔɔ, lɪka nita nefe ɪ fɪnyɛnɪ tintilo l̄ɛ fɔcunɪ nɔfu ɪne nkuan.

Jerusalem ɛni ɔbubu woju

- 20 Jesi n̄ɔ ɛti nakan ji l̄ɔ: Diki: ɔni fɪdini nu ɛni sruda mrumruɔ ereru Jerusalem alau mu nakpa ihie, be dini an l̄ɔ: enini ɔbubu nuɛ, eneɛ okuɛ.
- 21 Lɪpe muɛ, be kpan fɛin-ɛ nɔ Jude wutu lugbuɛ ɛtiɛ, niye nɔ lɪfɛne ɛti n̄ɔ'ɔn ei. Eseji kpan fɛin-ɛ nɔ Jerusalem ebie muɛ, niye ninyá gbein nɔ. Kpan frɛɛ nɔ mpɔ muɛ, nudɔjuju ɛni b̄ɔ nesê ege nie ebi ji.
- 22 Diki: nu obuene muɛ, eneɛ Nyati yeli yeyê kpan be wojuene fɛin-ɛ nimime nlanɪ eiɛ yeɛɛ ɛtiɛ.
- 23 Lɪpe muɛ, lɛdu lɪ luwu mbɔni lɛɛ eyi obueneɛ mun-wi nɔ ɔnkue ɛni ambɛ Nyati yanyaku enini tebibeɛ gbein Israel pueɛe ɛti, eneɛ milele lɔkulo yehe maɛ neeme.
- 24 Heni-heni muɛ, akpan elefe yeti akrabu lɛ yohu, eneɛ n̄nyuni elefe fre lugbu nihanɪ maɪ-maɪene fɛin ɛti. ɔnu mu lɪpɛɛ, akpan-eneɛ ɛlimu Juf-ɛ yɔkpusu Jerusalem ebie ɪ lɔkulo tuun bɔɔ l̄ɛ oku nuɛ Nyati tee.

Jesi ɛni egese ieu woju

- 25 Diki: fɪdini akprua woju anuma-anuma nu yanya gbe, w̄n lɛ mulɔlɔene mu tɛ. Eseji, wutu ɛti ɛbi frɛɛ, jenfie mra lubuoɛ ɛni l̄ɔ yetê yele mbasi muɛ, yɔtu akpan ho yofou yɔnɔ tete lɔkulo mu.
- 26 Lɪpe muɛ, ɔkuraene fɛin-ɛ nɔ ɛntiɛ fre bɔbɔ b̄ɔ ɪnye tɛ ji, eneɛ akpan yotutru obuɛ ɔnu ege yesipu ein wutu ɛti ɛbie, be la yowo nene tuun n̄ciceruni ei nuhuni.
- 27 Lɪpɛɛ, eneɛ gba Kpan ɛni Wɪɛ yɔnɔ jru lúkpó ɛti yehi enini ɔkura lɛɛ munu lɔkue ein akpan yɛdi nu.
- 28 Nefiniɛ ɛke, ɔni woju obuene yobo bu fɪdini nuɛ, be cunɪ mbasi kpanɪ ɛnti ambɛ nu oku ɛni Nyati yɔnyu nefe yanyaku ei gbree mu.

Wojue b̄ɔ kpan etê tɛɛ ɛni woju

- 29 Jesi n̄u eti, enee cu nyandra mu nakan iyê nene lô: Kpranî fig tîn læ mitin ambiene fein:
- 30 L̄ô n̄onu ritæene he kue nesê ege udu be n̄ofobo ɔw̄ô f̄onyŋnî numu lô: mindi nu nehi ukue,
- 31 ɔnu ba nno fre, ɔnu f̄idinî woju obuene nu l̄o, be dinî an lô: nu Nyati yanyaku enni ebie êni woju gbein-ε oku.
- 32 Makan miyê nefē nawre lô: kraa mu êni woju obuene fein ȳɛri, ble obu eti êni akpan huomu ȳowu.
- 33 Heni-heni mue, enni læ wutu yetiti ei; emni owukan lubuoε eke akân-mu lô ititi ei.
- 34 Nyunî ine mu! D̄ocumíní te detēmíní læ læ óno êni woju eti. Eseji wutu eti ébu owuene êni mítédibi nudonyu nefē n̄idak+an ɔnku b̄o læ ɔtu f̄alanî rire i nu Nyati yobûa kpan mue ie ofu nefē mu.
- 35 Heni-heni mue, f̄inî lô n̄n̄ie ítemu te be kpru mu ucu ngba n̄onyun̄ie ekeε, nu obu lô yofu akpan fein-ε n̄o wutuε eti neeme mu læ n̄.
- 36 D̄iki: dalamíní rire i, nana woju-woju fein mue, gugonî Nyati ameke læ ɔtu nefē mbasi f̄ononî woju obuene fein-ε yepi mu f̄anyanî, eseji lika ata nefē i Kpan êni W̄ie anti.
- 37 Nuca fein, Jesi iyie woju t̄eyiti-ɔ te b̄o nu ipi ruwa mue, be nája rire n̄ocu n̄a n̄ód̄n̄ Olifie L̄ife eti te.
- 38 ɔnu mu l̄p̄eε, njomu tutu be akpan fein ie t̄eyiti-ɔ l̄p̄e oku ei ameke læ eti enni wojuyieε.

Luk 22

Judas êni Jesie pa iε êni woju

- 1 ɔnu b̄ofu fet ebi êni n̄ranî Pak be kpan íh̄mu futufutu êni lefir n̄o mue,
- 2 t̄eyiti p̄uene êni ɔl̄okueene læ auleyiye p̄uene á n̄onyu numu ujuju lô b̄ô etê eli læ ɔwo Jesi anyaku ei, enee neyenî dedekue nese læ ɔnu ein-ε.
- 3 L̄p̄e mue, Satan hó Judas Iskariot êni, ene fre li akpan ndio ewi aanue êni n̄o mu,
- 4 enee a he t̄eyiti p̄uene êni ɔl̄okueene læ t̄eyiti-ɔo ásisan p̄uene êni etei p̄uene be kan lô n̄itê n̄li læ n̄ótu n̄onyunî Jesie ye nene.
- 5 Nitinî owu obuε, enee rire mu nekpi nene be numuti hun nene lô n̄utunî sika.
- 6 Judas kpr̄i eti, enee, lô nu l̄p̄e be nahaa, n̄ujuju ɔnu yoku be yepi yajan læ n̄ótu n̄onyunî hehe mue.

Pak fet-ε éni étite woju

- 7 Cɔni ku fet ebi éni kpan íhîmu futufutu éni lefir nɔ muε éni nuε nuwoní gbɔnyɔ lɔwi nîhîní Pak mbɔɔ,
- 8 ενεε Jesi tɔpu Pter læε Jan kan ye nενε îô: A titení Pak mbɔɔ éni owuενε.
- 9 ενεε nobutunî îô: Nyɔni, ɔfɔlɔ fuyɔfu éni bǎ ra lǽ rétite e?
- 10 ενεε níñî: Fukuní ebi tεε, fôbôan-ní kpisi nno éni da ɔn nɔ mindile mu nehi. Kpɔnî aní bɔɔ nuhɔ lugbaan be hɔní tε læ,
- 11 lǽ fákan féyění lugban ɔnu bôɔ îô: Éyiye puε níní fiye ερε lugban nuhun-ε nîhi Pak mbo læε ɔnu egekpu puενε ειν-ε.
- 12 Lipe muε, nîhan nefε ɔnu entikaan mu tε niyê nefε lugban nuhun lɔku nno éni owu fεin hun numuε. Tεε, ενεε fîtitení owuενε.
- 13 Heni-heni mu egekpu puενεε jáu có á, ενεε owuενε σε fíní îô Jesi kaan εκε be nititení Pak mbo éni owuενε.

Mbo wein-ε éni woju

- 14 Éni wanci ku be Jesi nɔ mbo ebi éni læu mu læε ɔnu ɔtɔpu puενε ειν-ε,
- 15 ενεε nja nucu nakan îô: Ɔmu té neeme mu ɔwô mututru mitê i éni bǎ mæε Pak mbo obu læε nɔfu ειν kraa lǽ gbre lɔkuε ehemu.
- 16 Heni-heni mu makan miyê nefε îô: îô nu amonu be nahaa, ákân-mu îô mîhi mbo akpasua lɔɔ ji tɔun bɔɔ lǽ oku nu ebi éni Nyati yɔnyu ɔnu woju neeme yanyaku gbein εini ebi tεε.
- 17 Nîkan owu obuε, ενεε nucu kpɔku nno be nîla Nyati bia nakan îô: Cɔní difen obu lǽ fónɔní nefε fεin.
- 18 Heni-heni mu makan miyê nefε îô: îô nu amonu be nahaa, ákân-mu îô muno difen obu ji tɔun bɔɔ lǽ oku nuε Nyati ebie yɔru lka ι wɔtu εti ébie.
- 19 Nîkan lɔɔ, ενεε nucu futufutu nîla Nyati bia nuɔnyu nubu ei be nucu nuɔu nενε nîkan îô: Obuε, ενεε te ɔmu rirenε-be ebi éni mûcu miyi tɔyi nefini íne εtε nǎ. Cɔní lǽ fiení! Lɔɔ, lǽ fákuvan-míni nuca fεin.
- 20 Gba, cɔni nîní mbɔɔ bɔɔ be wuε, ενεε ɔnu ba nno nucu kpɔkuε be nîkan îô: Difεn obuε, ενεε te ɔmu mbuεε yoku ei nɔfu íne εti be yɔtu gbódu lɔwɔɔ Nyati nyu læε ɔnu puενε ειν-ε éni wojuε yɔrukɔ εie nǎ.
- 21 Obu ce kpaní: kpan ebi éni napamu thie nó ébi nɔɔ bó læε ɔmu ειν.
- 22 Heni-heni muε, ɔwô Nyati títe tê i îô: Kpan éni Wte yohu, ενεε kpan ebi éni napani thie εκε musue lí εini!

23 Níkan lɔɔ, enɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛ nobubutu mine ujuju kpan deiin-ɛ nɛli woju obuɛ.

Kpan ɛni li kpan lɔkɛ ɛni woju

24 Akpruasi lɔkulo pí ɔ́tɔpu pɛnɛ mu nɔjuju nɔnu mu ɛni kpan lɔkɛ.

25 Ɔnu mu lupɛɛ, enɛɛ Jesi nakan iyê nɛnɛ lɔ̂: Diki: etei pɛnɛɛ nɔ maɛnɛ íne ɛtɛ ujuju ɛni bɔ̂ ɛli akpan fɛn ɛni nyɔni. Eseji ɔlɔkɛɛnɛ frɛ ucu nɔnu bɔmucɔɔ ɛti ikan bɛ kpan lefe íkan ji tuun bɔɔ lɛ̂ ɔtu nɔwɔkɔnɪ nɛnɛ frɛ bɔbɔ.

26 Nɛfinɛ, nidetě lɔɔ ɛkɛ; ali kpan kɔ̂ níní nɛli nɔfu mu ɛni kpan lɔkɛ, bɛ nite anuan-ɛnɛ fɛn ɛni wi luwi. Ɖɛ, kpan fɛn-ɛ níní nɛli etei pɛ, bɛ nite anuan-ɛnɛ ɛni ɔsu pu.

27 Mínî: kpan ɛni nɔ table ɛti nɛhi mbo lɛɛ kpaan negbe utunɛ, ɔ́fɔni kan munu kɔ anuan? Mɛdiki sun-ɛ, bɛ obuɛ nɔ table ɛtɛ. Bɛ diki: emunɛ ɛkɛ, ieuɛ mi nɔfu agbraa, métě fíní nɛfini mbo égbɛ ɔtu pɛ ɛkɛ.

28 Gba, ɛni nɛfɛ funɔnɪ lɛɛ ɔmu ɛin ɔmu gbredienɛ muɛ,

29 diki: fíní lɔ̂ Bɔ̂ tite ɔnu ebɛ temu ɛiɛ ɛkɛɛ, emɛ frɛ mótu ala bɛ ɔtu nɛfɛ lɛ.

30 Lupɛ muɛ, enɛɛ fíhi funɔnɪ lɛɛ ɔmu ɛin emunɛ ebɛ tɛ. Eseji fɔnɔnɪ gbrenghi líkpen ɛti frɛ fubúanɪ Israel busu ndio ɛwi aanu ebienɛ mu.

Numuɛ Pɛr yɛgbɛ ɛni woju

31 Lupɛ muɛ, Jesi kán yê Pɛr lɔ̂: Simɔn, Simɔn! Diki: Satan obutu ɛni bɔ̂ ekenje nɛfɛ fíní lɔ̂ nukunɪ mitin ɛwi sekɛsekɛ mu nikenjeníɛ ɛkɛ.

32 Ɖnɛɛ, emɛ móguɔ Nyati mótufo amɛkɛ lɛ̂ tɛɛ fucu fitemu ɛtɛ enye tinti. Gba, ɔni fibên finyɛɛ, bɛ kpukpuku ɔfu makriɛnɛ rirɛ.

33 Lupɛ muɛ, enɛɛ Pɛr níní̂: Nyɔni, nideli sibikan mu o, nideli lu uou mu o, munu ɛti mîha lɛɛ ɔfu ɛin!

34 Ɖnɛɛ Jesi níní̂: Pɛr, makan miyêfu lɔ̂: you obu ɛɛ, kraa lɛ̂ karu ɔbuɛ, fígbi numu tuun nkɔbɔ ɛɛnti lɔ̂ fédímu an.

35 Jesi nû ɛti nakan iyê ɔnu egekpu pɛnɛ lɔ̂: Ɔni mutɔpu nɛfɛ bɛ nɔfu aau mu fɔ́cúmíní sika, keteku lɛɛ ngbabuaa, ɔbɔ kɔ̂ ɔ́an nɛfɛ e? Ɖnɛɛ nubuanɪ mu lɔ̂: ɔbɔ kɔ̂kɔ é́ɔ́an-mu nɛnɛ.

36 Nisê ege nja nucuɛ, enɛɛ nakan niyê nɛnɛ lɔ̂: Gbake, kpan fɛn-ɛ kan sikaa, bɛ nucu; obu frɛɛ kan ketekuɛ, bɛ nucu. Kpan obu frɛɛ ákân-mu akrabɛ, bɛ nipa ɔnu kpotuɛ ní ná nípá.

37 Heni-heni mu makan miyê nɛfɛ lɔ̂: owuɛ nimime nilanɪ ɛi emunɛ íne ɛti lɔ̂: Nákan-nî nálanɪ akolo pɛnɛ muɛ, fáta ɛni ísɛ ɛti. Ɖɛ, emunɛ íne ɛti ɛni woju obuɛ, yɛɛɛ ɛti lɔɔ ɛkɛ kpɛun.

38 Λίπε μου, ὡς εγεκρυ πνεε já cú nakan lô: Nyoni, diki: rikân akrabu aanu! Enne nikan lô: Ndo ló, oko me!

Nyati Jesi gugô Olifie Lífε ετι τέ είνι woju

39 Jesi nyá gbein, enne jau có naha Olifie Lífε ετι τε finí lô owô nli onkoo eke be onu egekry πνεε kponi.

40 Nukuní τέ, enne Jesi nakan iyê nene lô: Gugóni Nyati amεke l' gbredie nehie úkopyumu nefε.

41 Nikan ló, enne nla nene ι be niti na anti lwi nukutu nógugo Nyati

42 nikan lô: Bô, alí fuyofue, be pe gbredi éni kpoky obuε nomy numutie nyaku ei tumu. Obu cεε nó, élimu éni b' fi felí obuε muyofue bemu; ι obuε fuyofue.

[43 Nuno Nyati ógugo mu, enne εnti ngbafre nno nyaku rire gbein nokpukpukuni rire.

44 Onu mu lípε, ho narian-ni ei, ene cεε nucu kptu mu tuon lowoε nokuníε te finí mbuo gbugbo eke nece uku wutu.]

45 Gba, nugugo Nyati boo nitê bó ιε, enne ni có onu egekry πνεε no lípε. Lípε μου, enne nidi nu éni rire uo nene ι nekení munu

46 be nuwru nene nakan niyê nene lô: Munu fekení? Nyení εti gugóni Nyati amεke l' gbredie nehie úkopyumu nefε.

Jesi éni ónyu woju

47 Owukan lubuo hoo onu Jesi ómu, enne akpan mrumru k' nya lípε. Nene fein, Judas ebi éni ene fre ι akpan ndio ewi aanue éni nnoó nó nene anti nesi nene. Nidi Jesi nuε, enne l' niti nubofuni nehi ngbâni asuain,

48 be Jesi butuni lô: Judas, asuain ι obuε f'gbâ Kpan éni Wíε fonyuni futu akpan e?

49 Jesi egekry πνεε idi wojuε nehie nuε, enne nobutuni lô: Nyoni, ride onu akrabuεε naa?

50 Niararumu owu, enne l' nonu mu nno ja akrabu cu be an teyiti pu lokue éni ósu pue poní kpiabo riti ei.

51 Lípε μου, Jesi já cú, enne nakan lô: Delmíní obu! Enne nijau bó nikin ósu pue rite be rite se ege daku εti.

52 Onu egeε, enne gba nakan niyê teyiti πνεε éni olkueεεε lee teyiti-coo ásisan πνεε éni etei πνεε lee Juf-εεε éni ine-εti πνεε fein ebi éni ι onu ónyu μου lô: O be mínî, emε obu eke, akolo pu mul be fidení akrabu lee wrukpo fehiní omu ónyu mu e?

53 Nwca fain muna nɔfu agbra tɛyɪtɪ-cɔ tɛ, obu cɛ ɪn fɔnyúmíní? Ɖnɛɛ, aɪi amunu owu obu nɛsɛ lɔɔ, bɛ nɛyê lô: nu oku, dambri êni mbasɛ ɔɔv cɔ, ɛnɛɛ fihení bɔmɔcɔ fɛɪnɪ obu.

Nɔmɔɛ Pɪɛr gbɛɛ êni woju

54 Nɔnyuní Jesiɛ, ɛnɛɛ nɔcunî naní tɛyɪtɪ pɔɛnɛ êni íne ɛtɪ pɔɛ lukpomu tɛ. Lɪpɛ muɛ, bɛ Pɪɛr frɛ nó ege nadɪdaku ukpɔ nɛnɛ ɪha tɛ ɪɛ.

55 Cɔni nuku tɛɛ, bɛ akpan opo ɪɛ lukpomu ɛrɛɪn tɛ ɛrɛru nɔgbôn, ɛnɛɛ ɛnɛ frɛ na nɪpɪ ɛtɛ nɔnu agbra.

56 ɪɪɛ, ɛnɛɛ yɪ nɔɔ êni idi juma lukpomu ɪpɛɛ dɪnɪ nu êni nɪpɪ ɛtɛ ɪɛ rɪrɛ ɪpɛ bɛ kpranɪ sun nakan lô: Kpɪsɪ obuɛ, ɛnɛ frɛ nɔnu ɪɛɛ kpan obu ɛɪn.

57 Ɖnɛɛ Pɪɛr kpɔru ɛɪ nakan lô: Yɪ, mɛdí kpan obu an!

58 Waalɔ, ɛnɛɛ kpan ɪɛɛ frɛ dɪnɪ nu bɛ nakan ɪyêni lô: Ɖfɛ obuɛ, fɪɪ kpan obu êni akpan-ɛnɛ mu êni nɔɔ! Lɪpɛ frɛɛ, Pɪɛr kpɔru ɛɪ nakan lô: Ɖ́ɪmɔ ɛmɛ bɛmɔ!

59 Udôn bɔɔ naha wanci nɔɔ lɔɔ, ɛnɛɛ kpan nɔɔ jɪ nata ɪka ɪ ɪkan lô: Heni-heni mu kpɪsɪ obu nó ɪɛɛ kpan obu ɛɪn ɪɛ; dɪkɪ: ɛnɛ frɛ Galile kpan nɪɪ.

60 Ɖnɛɛ Pɪɛr nínî: Kpɪsɪ, ɛfɪnɪ woju obuɛ fakaa, múnyumu numu! Owukan lubuo hɔnɔ unɔnɪ ómu nikan, ɛnɛɛ ɪ́ karu bu.

61 Lɪpɛ muɛ, Nyɔnɛ cé munu kprânɪ sun, ɛnɛɛ nukuan ɪnɪ ɔwô kán yêni lô: You obu cɛ, kraa ɪ́ karu ɔbuɛ, fɪgbɪ numu tɔun nkpɔbɔ ɛɛntɪ lô fɛdímu an.

62 Nukuan lɔɔ, ɛnɛɛ nɪnya gbein bɛ nɪla lubuo nɔtu mutɔ.

Jesi êni éjiji óku woju

63 Lɪpɛ muɛ, bɛ akpan-ɛnɛɛ nasɪsan Jesiɛ nó tɛ nɛɪnɪ miyi-miyi esɛjɪ nojunɪ.

64 Ɖnu mu ɪpɛɛ, nɪmɛnî munu ɛɪ bɔɔ nɪsɛnî ɔbɔɔ bɛ nobutunî êni bɔ́ nakan kpan deɪn-ɛ seni ɔbɔɔ nɛyê nɛnɛ

65 bɛ esɛjɪ nojunî owu ngbohro-ngbohro nɪfɔvɛnî frɛ.

Jesi êni ejiji-oku pɔɛnɛ antɛ nɪnyakuníɛ êni woju

66 Udôn bɔɔ nu ɪcaa, ɛnɛɛ owutite pɔɛnɛ fɛɪn êni ɪɪ Juf-ɛnɛ êni ɪne-ɛtɪ pɔɛnɛ, tɛyɪtɪ pɔ ɔɔkɔɛɛnɛ ɪɛɛ auleyɪɛ pɔɛnɛɛ sɪ yɪa bɛ tu nɪsɪnɪ Jesi nɔnu antɪ ɪ́ néjɪjɪnî nókuní.

67 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nobutunî lô: Ɖfɛ tasu fɪɪ Kris-ɛ naa? Kan ye ɛrɛ rítɪ! Ɖnɛɛ nínî: Botu midakan midɛɛ nɛfɛ frɛ o, bɔ́ fɪkprɪmu fúcumíní.

68 Eɛjɪ mudobutu nɛfɛ woju frɛ o, bɔ́ fɪkprɪmíní ɛtɪ fúbua-mínɪ mu.

69 Ɖnɛɛ diki: Iô nu amonu be nahaa, Kpan ɛni Wɛ yɔnɔ líkpen eti Nyati ebi ɛni kuraa kpisibo tɛ.

70 Nɔkan Iɔɔ, ɛnɛɛ nɛnɛ fɛin nakan-ní Iô: Fakan fíní ɛfɛ, Nyati ɛni Wɛ? Ɖnɛɛ nínî: Ɖnɛɛ fɔkan-níɛ, ɛmɛɛ nǎ.

71 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ nɛnɛ fɛin nakan-ní Iô: Gbake óbútumu ɛni bǎ kpan tɛ dalufuɛ ji. Ɖnɔni ómu anya ɛɛ ɔrɔbo réti.

Luk 23

Pilat Iɛɛ Erɔd antɛ nɔhan-ní Jesiɛ ɛni woju

1 Owutite pɛɛnɛ ukufu éyíaa, ɛnɛɛ nye eti be cu Jesi han etei pɛɛ nɔraní Pilat-ɛ.

2 Lô nukuní tɛɛ, ɛnɛɛ Iɔ nɔcuní owu nitaní Jesi nɔkan niyêní Pilat Iô: Rédi nu Iô: kpan obu nɔtu wuya-wuya ipi ɔru maɛ mu. Diki: neteru akpan Iɔ́ íwɛ lapo útu Sesar, eseji nakan níní ɛnɛ Iɔ obuɛ nɔli Kris, Juf-ɛnɛ gbɛngbiɛ.

3 Pilat iti Iɔɔ, ɛnɛɛ nobutuni Iô: Ɖfɛ tasu fulɔ Juf-ɛnɛ ɛni gbɛngbiɛ e? Ɖnɛɛ Jesi nínî: Ɖnɛɛ fɔkaan!

4 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ Pilat nakan iyê tɛyiyi pɛɛnɛ ɛni ɔlɔkɛɛnɛ Iɛɛ akpan-ɛnɛ fɛin-ɛ nɔ Iɔpɛ Iô: Kpan obuɛ, mídi woju un-ɛ nɔli be fisiní ébiɛ nu.

5 Obu frɛ bɔbɔɔ nɔkan Iɔɔ, akpan-ɛnɛ fɛin nyú kɔtɔ nakan Iô: Diki: kpan obu nɛɛɛ ɔ́ fɛin iyiyɛ woju utu akpan idi tutre ubûan etei pu Sesar. Galile tɛ neeme nubo bu, ɛnɛɛ nie tuun nóku ébi frɛ.

6 Pilat iti Iɔɔ, ɛnɛɛ nobutu nɛnɛ ɛkɛfu kpan obuɛ, Galile wɛ kǎ o?

7 Ɖnɛɛ akpan kan yeni Iô: heni Galile kpan. Lɔpɛ muɛ, ɛni Iɔ Erɔd Iɔ obuɛ tɛ tɛ ɛni wutu lugbuɛ t be eseji ni nuɔ Jerusalem-ɛ, ɛnɛɛ nuɔtu nɔcuní Jesi nɔhan-ní.

8 Lô Erɔd di Jesi nuɛ, ɛnɛɛ rirɛ mu nekpinɛ Iɔkɔlɔ. Heni-heni muɛ, ɛmɛ Iɔbɛ ɛni netini íné be nɔjuju ɛni bǎ nɛdɔni nu Iɔ́ ɛɛ akprua kǎ eyěni.

9 Lɔpɛ muɛ, nububutuni owu, ɛnɛɛ obu ɔɛ Jesi óbûamu mu ótúmíni.

10 Tɛyiyi pɛɛnɛ ɛni ɔlɔkɛɛnɛ Iɛɛ auleyiye pɛɛnɛ nó Iɔpɛ Iɛ nata Jesi owu kɔnkpɔlɔ.

11 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ Erɔd Iɛɛ ɔnu srudaɛnɛ ɛin nɛɛɛni miyi-miyi ifuɛni. Ɖnu egeɛ, ɛnɛɛ gba Erɔd tu nɔcuní gbɛngbi tralɛ nɔnɔ nɔcɔn-ní be nisepuní nɔhan-ní Pilat.

12 Nu obu deiin-ɛ, Erɔd Iɛɛ Pilat ebi ɛni sigi numuti úhun-mu kɔkɔɔ kû mu lí kpan Iɛɛ anvan.

Pilat ɛni óbûaa bua Jesi muɛ ɛni woju

- 13 Pilat sê ege rá tɛyɪtɪ pʊɛɛ ɛni ɔɔkʊɛɛɛ, Juf-ɛɛ fɛɪn lɛɛ nɔnu ine-ɛti pʊɛɛ ɛɪn sí yâ,
- 14 ɛɛɛ nakan iyê nɛɛɛ lô: Ɔwô fɔcʊní kpan obu fisimíni ébi fɪkan-ní lô: nodu akpan íne mu nɔnyɔkʊ. Ɔɛɛ, nɔfʊ anti, mububutuni owu tʊɔn wojuɛɛ fɛɪn-ɛ fatanîɛ muɛ, mɛdí woju ʊn-ɛ nɪlɛ nu.
- 15 Erɔd frɛ édí woju ʊn kɔkɔ nu lɛ; kɪ ɛni nésepuni nési ɛɛ ébi ji. Heni-heni muɛ, kpan obu élí woju kɔkɔ ɛni bɔ́ ɛfini lu uou.
- 16 Ɔni nɔ lɔɔ, bɛ mehi mutʊ nɪcɛnî rɪɛ i ɛɛ lɛ́ málani ei nâ.
- [17 Nakan lɔɔ ambɛ uku Pak fɛt fɛɪn-ɛ, nɪla sibikan mu pʊ nɔɔ ɪ.]
- 18 Obu ɛɛ nɪkan lɔɔ frɛ bɔbɔɔ, akpan fɛɪn nɛgbɛ ɪkan lô: Woni nyaku ei lɛ́ fála Barabas ei fótʊ ɛɛ!
- 19 Barabas obuɛ, nɪlɪ kpan ɛni tʊ wuya-wuya pi ebɪɛ mu tʊɔn kpan nɔ mu u bɛ nɔnyɔnî nɪlaní sibikan mu.
- 20 Ɔni Pilat hɔnɔ ʊjuju ɛni bɔ́ ɔwɔ Jesi ala ɪ, nɪsê ege nʊcʊ owukan lubuo.
- 21 Lɪpɛ muɛ, ɛɛɛ akpan fɛɪn nɛgbɛ ɪkan lô: Teni amia-mu tɪn ɛti! Teni amia-mu tɪn ɛti!
- 22 Pilat ɪja ʊcʊ nku ɛɛntɪ muɛ, ɛɛɛ nakan lô: O bɛ woju ʊn ɔfɔni kpan obu ɪ e? Ɔmɛ ɛkɛ mɛdí woju ɛni bɔ́ ɛfini lu uouɛ nu. Obu remuɛ, môtʊ nɪcɛnî rɪɛ i lɛ́ málani ei nâ.
- 23 Gba nana nataní líka ɪ nɪgbɛ nɪkan-ní lô: Teni amia-mu tɪn ɛti! Ɔgbɛɛ nɛgbɛnɪɛ, nɔnu lubuo noboku có ɪ neeme.
- 24 Ɔni nɔ lɔɔ, Pilat kprî nɛnɪni wojuɛ nobutuníɛ ɛti,
- 25 ɛɛɛ la kpan ɛbi ɛni nɪlaní sibikan mu wuya-wuyaa nutʊ pi tʊɔn kpan nɔ mu ʊɛ remʊ, bɛ obu ɛɛ nɛɛɛ nobutuníɛ ɪ bɛ nʊcʊ Jesi nutʊ nɛɛɛ lɛ́ nâ nɛlɪnî obuɛ nʊɔfʊnɪɛ.

Jesi ɛni amia-mu tɪn ɛti ɛtɛ́ ɛni woju

- 26 Lô nʊcʊní Jesi nahaníɛ, ɛɛɛ nʊbʊan-ní Sɪɛntɪ ebɪ mu kpan nɔɔ ɛni nɪraní Sɪmɔn ɛni nɔ kɛɛ mu bɔmʊ nehi bɛ nɔnyɔnî nɪda Jesi amia-mu tɪn-ɛ nɔkɔɔni.
- 27 Lɪpɛ muɛ, akpan kɔpangbalɔ nɔkɔɔ Jesi ɪha; eyi elefe frɛ nó nɔnu mu nɔtʊ mutʊ uku bó lúpu ɛnɪni íne mu.
- 28 Jesi ice mʊnʊ ɪkprâ nɛɛɛɛ, ɛɛɛ nakan lô: Jerusalem eyi, élímu ɛmɛɛ bɔ́ fɔtʊní mutʊ fokumíni ɛti bɛmʊ; nɛfɛ lɛɛ nɔfʊ ɛwɪɛɛɛ ɛɪn-ɛ ɛni íne ɛti ɪ obuɛ bɔ́ fɔtʊní mutʊ.
- 29 Heni-heni muɛ, nu nehi ɛni akpan yakan lô: Eyi lʊwɛ pʊɛɛɛ, eyi obuɛɛɛ ɔrúb wɪ ɔtúb mu ɔjúɛ, ehe lí nɛnɪni!

- 30 Nu obuε, akpan yɔgugɔ lɪfεεne lɔ: Kuní ερε εti bokuní ερε ι!
- 31 Diki: alɪ nɔcuní owu obu nelɪnɪ tɪn namaa, be fɪdíki tɪn he nana, ενεε bɔ́ núcu nɪlɪmíní úkɔ lɔɔ e?
- 32 Cɔnɪ nucuní Jesi nahaníε, nidení akolo pu aanu frε nahaní lέ nówoní neεε bɔyɔ mu.
- 33 Nukuní cɔ́ lɔgbuε nɪraní “Íne kpɔku cɔ́” tεε, ενεε nitení Jesi amia-mu tɪn εti. Lɪpe muε, nitêní akolo pu aanu ebienε frε amia-mu tɪn εti lε: nno nónɪ kpɪsɪbɔ, ενεε nno nɔnɪ nimebɔ.
- 34 [Lɪpe muε, ενεε Jesi nakan lɔ: Bɔ́, obu feɪn-ε nelɪníε, núnyumíní numu; cu fuɔ neεε!] Sɪudaεne wó nsɪwa cícan ɔnu rire owuεne dé.
- 35 Owuεneε neεεε, akpan kpangbalɔ nó lɪpe nakprâ, ενεε Juf-εne éni ine-εti puεneε nefuεnɪ ikan lɔ: Enε ebi éni nucu akpan elefe íne nkuaan, alɪ heni nɪlɪ Kris-ε, alɪ nɪlɪ kpan ebi éni Nyati éni bó nɔ εtiε, be nucu ɔnɔbɔ ɔnu íne nkuan rídiki!
- 36 Sɪudaaεne frε nelɪnɪ miyi-miyi lε. Niti nuɔɔfuníε, ενεε nucuní mindi nyanya kɔ́ nɪjavɪnɪ nakan-ní lɔ:
- 37 Alɪ fulɪ Juf-εne éni gbɪrengbi henie, be cu ɔfɔbɔ ɔfu íne nkuan rídiki!
- 38 Jesi íne εntiε, nimimení owukan lubuo nno nɪɔakuní éni nakan lɔ: “Kpan obuε, Juf-εne éni gbɪrengbie nɔ́”.
- 39 Akolo puεneε nitení amia-mu tɪn εtiε éni nno frε ɪja ucue, ενεε neɪwɪfɪnɪ ikan lɔ: O be élimu efe ebi éni fíní fulɪ Kris-ε nɔ́ e? Be cu ɔfɔbɔ ɔfu íne nkuan, lέ ερε frε, fɔ́cu ερε íne nkuan lε!
- 40 Nɪkan lɔɔ, ενεε anuan ebi eke nakukuanɪ munu ikan lɔ: O be efe frε ebi éni fuɔnɔ lu uou líkpen εtiε, fíye Nyati naa?
- 41 Enɪnɪε, obuε nehe ερεε fáta ερε εɪn wεɪnɔ: woju un-εneε rɪlɪε éni lu lɪ obuε neɪwení ερε. Enɪnɪε eke, nélí woju un kɔ́kɔ.
- 42 ɔnu egeε, ενεε nunu εti nakan lɔ: Jesi, cɔnɪ fɔ́nɔ líkpen εtiε, be kuan-mu.
- 43 Enεε Jesi nínɪ: Makan miyêfu nawre lɔ: amunu ce fɪha paradis te lεε ɔmu εɪn.

Jesi éni uou woju

- 44.45 Cɔnɪ nu naha ébe mu tεε, ενεε gbe mri mu be dambri boku wutu ei neeme tuun bɔɔ be ku yɔmu wanci εenti mu tε. Lɪpe muε, liji kpɪtu-kpɪtu ebi éni ceru tɛyɪyɪ-cɔɔ éni kan nuhun-ε muε nú εntɪ bɔmu súán ɪ εrehɪn dudu tuun bɔɔ be ru ei wutu.
- 46 ɔnu mu lɪpeε, Jesi lá lubuo kpɪnkɪpɪlɔ kán lɔ: Bɔ́, gbake ɔmu bubɔɔ nɔ́fu ɔnku! Nɪkan lɔɔ, ενεε nudɔn mu.

47 Sruḁa akpra-ετι πνε νῶ λῖρεε ιδι owu obu ννε, ενεε nokukotu Nyati ikan l̄o: Heni tasu, kpan obu lí sese pu!

48 Akpan-ενε φειν-ε i νῶ λῖρε nakpr̄a owue νεσεε, woju h́o rire mu l̄okulo noku b́o l̄upu isê ege tha.

49 Λῖρε μου, be Jesi anuan-ενε φειν λεε eyiene εβι ἐνι bo bu Galile τε neeme κῖῖῖ ege tuḁḁ i ku λῖρεε, bíben lika nakpr̄a owueneε νεσεε.

Jesi ἐνι ἐλι woju

50-51 Κῖῖῖ νῶ νῶ λῖρε ἐνι νῖraní Josef be li Juf-ενε ebi νῶ ἐνι νῖraní Arimatee ἐνι kpan. Nili kpan namu λεε sese pu ἐνι ενε fre n̄okp̄oḁ c̄oḁ Nyati ebi ἐνι woju yanya gbein-ε λε. Eseji nili Juf-ενε ἐνι owutite pu νῶ. Enεε, c̄oḁ anuan-ενε με woju un-ε ruky ei be λε, ενε εκε νόνό νενε ege.

52 N+a nuho nihe Pilat, ενεε tuḁḁ b̄omuc̄o ἐνι b̄o νόcu Jesi n+a néli.

53 Heni-heni μου, nuḁkuní k̄oḁḡoḁ wutu nuḁni, ενεε nuḁḁ dadaí nimeni be gba nuḁḁni na nila lubom̄o νῶ ἐνι nududuuní lubobu l̄okulo nuhun τε ι be b̄oḁni nielimíní kpan μου mu.

54 Ννε Jesi ue, lí nuε nididení ὄῖῖon nuε nehi ubo buε ἐνι owu.

55 Λῖρε μου, eyi εβιενε φρεε νῶ Galile τε κῖῖῖ ege σε tuḁḁ i ku λῖρεε á kpr̄a c̄o nilin̄e.

56 Όnu egeε, ενεε naní lukpomu nititení sacε mindi λεε rukpa luḁḁfe ἐνι n̄cu nihi nukukun̄e nitení ei. En̄ni nuε caa, ενεε li ὄῖῖon nuε be, finí l̄o Auleε kan la λε εκε, nóḁmíní bu námíní c̄o k̄oḁk̄o.

Luk 24

Jesi ἐνι lu uou mu ὄno énye woju

1 ὄῖῖon nuε ite mu ica dimas njomu tutue, ενεε eyi εβιενε de rukpa luḁḁfe λεε sacε mindiενεε nitite nitení eiε be nye naha c̄o niliní Jesiε τε.

2 Nukuní τεε, be lubobue νῶ num̄oḁ numutie okondo anya ι epi hehe mu.

3 Gba, nuḁḁní num̄oḁ nuhun τεε, be Nyḁni Jesi k̄oḁḡoḁ ὄno τε,

4 ενεε woju sran νενε muḁḁ mu, níḁmíní l̄o b̄o netê neliní b̄oḁ nubuní muḁḁ, be ki akpan aanu ἐνι nye ετι n̄onu anti trale nejjre rire.

5 Nid̄n̄í νενε nu l̄o, ενεε la nowo νενε be nisisiní muḁḁ ei. Λῖρε μου, ενεε akpan εβιενε nakan iyê νενε l̄o: Em̄i be finí c̄o niliní akpan ébi f̄ojuḁní kpan ἐνι νῶ namaa e?

6 Diki: νόνό εβι; νόno lu uou mu nénye! C̄oḁni fun̄oní Galile τεε,

7 in nikan niyê nefê lô: n̄nyuní Kpan éni Wíe n̄laní unli p̄ene onku yetêni amia-mu t̄in eti yowoni b̄o m̄n̄w̄i en̄ti eti, n̄n̄o lu uou mu ninye.

8 Heni-heni muε, eyi eb̄ene k̄án owue Jesi kaan,

9 eneε n̄o c̄ô nilin̄iε te a he onu akpan nd̄io lowi n̄n̄o l̄e egekpu pu ambiene be de wojuε s̄eε aka f̄ein ku nene.

10 Eyi obueneε, ki n̄onu ín̄e: Mari ebi éni li Madala eb̄iε mu yiε, Jani l̄eε Mari n̄n̄o ebi éni li Jak eniyiaa. Eyi elefe fr̄eε n̄o l̄eε n̄onu ein-ε á k̄án owue yê on̄pu pu eb̄iene l̄e.

11 Obu c̄eε, n̄óúm̄ín̄i owue eyi eb̄iene kaan n̄óbúm̄ín̄i nawre; nen̄ni ant̄e, t̄ê fin̄i numu n̄ub̄ub̄uan-n̄iε eke.

12 En̄eε P̄ier eke nye eti be ye ne a b̄o uku lubom̄o numuti eti te ikpe re ikpr̄a nuhun t̄eε, eneε di dadai ngb̄is̄iēneε nide nit̄ndaní Jesi r̄ireε nu éni ku ei wutu. L̄ipe muε, woju sr̄ân-ni munu mu, eneε nise ege na lukpomu.

Owue se Emaus c̄ot̄iε t̄eε éni woju

13 Nu ebi deiin-ε, Jesi éni akpan aanu k̄ó c̄ú atingbre naha eb̄iε n̄raní Emaus-ε t̄e. Ebi obu l̄eε Jerusalem agbraa, kilo nd̄io ewi aan̄ene l̄o.

14 Aauε nahaníε, eneε n̄ucuní owueneε f̄ein-ε s̄eε eti ned̄idení numu.

15 Numuε ned̄ide n̄ujuj̄oní woju obu éni n̄wan n̄haníε, eneε Jesi on̄ob̄o nya he nene be b̄oȳo mu nahaní.

16 Ned̄in̄i nu w̄ein̄lo, obu c̄e n̄ókr̄ú n̄éd̄im̄ín̄i an lô: ene.

17 Jesi ija uc̄ue, eneε butu nene lô: Em̄i woju eti fed̄idení numu f̄ihaní e? Nitiní l̄o, eneε r̄ire je nene be n̄unu ninyení.

18 L̄ipe muε, eneε n̄onu mu n̄n̄o éni n̄raní Kleopas-ε ja cu nakan lô: Woju l̄oku brebe obuε pi Jerusalem t̄e agbra obuε, yeli be on̄fu l̄efe kukukpo c̄e fieti!

19 N̄ikan l̄o, eneε Jesi n̄in̄i: Em̄i woju? En̄eε n̄ija n̄ucu nakan-ní lô: Wojuε he Nasaret̄ w̄i Jesiε! Jesi obuε, n̄li Nyati numuti-eti pu n̄n̄o éni Nyati l̄eε akpan anti, k̄ura t̄un̄ sen i owu éli l̄eε ákan mu.

20 D̄iki: on̄u t̄eȳiyi pu on̄ok̄ueeneε l̄eε ine-eti p̄ene on̄yuni on̄u akpan on̄uni +a et̄e amia-mu t̄in eti owoni.

21 Ere eke, r̄el̄eε t̄eε lô eneε li obuε n̄ôk̄ôn̄ Israel. En̄eε d̄iki: am̄unu be iε m̄n̄w̄i en̄ti éni woju obu pi.

22 Obuε nasr̄ân ere munu muε, eneε li fin̄i: nu áca ieu muε, eyi tuk̄o n̄o on̄u ein-ε +a akpr̄+a on̄u lubom̄o mu t̄e,

23 édí on̄u k̄od̄oḡo nu, eneε ie akan eȳě ere lô: en̄ti ngbafre aanu anyaku r̄ire gbein akan eȳě nene lô: n̄ón̄o lu uou mu nénye n̄un̄o nama.

- 24 Ɔnu egeε, ɔnu mu tuƙo frεε a tε kpraε εdi owuεne nu fíní l̄o eyiene kaan εke; Jesi ɔɔbo εke, nédímíní nu.
- 25 Nílaní numuti eie, εneε Jesi ja cu nakan l̄o: Coo, ótutru flefle pueε! Obu fein-ε Nyati numuti-εti pueε kan la ιε, nje fiobumíní nawre heni tasu!
- 26 Fíonyômíní numu l̄o: Kris-ε éni gbree die, fáta éni b̄o nedi l̄o, kraa l̄ε n̄ocu ɔnu munu l̄oku líkpen-ε e?
- 27 Jesi ikan l̄o, εneε gba bo bu c̄o nu Mois εti t̄un b̄o be ku Nyati numuti-εti pu ambiεne fein éni owuεneε kan la ι εnini íne εtε εti de woju aka ku nene.
- 28 Nahaní b̄o nukuní ebie nahaníε numu tεε, εneε Jesi kpati nete mu iha anti.
- 29 Lipe mue, εneε akpan aanue cu kptu mu n̄oguḡoni ikan l̄o: Dambri oku owu! I rá fúđ̄on ɔnu εin! εneε heni-heni mu n̄kpr̄i εti nigberu nenini tε.
- 30 Ɔoni nun̄oní mbo ιεv mue, εneε Jesi cu futufutue la Nyati bia be gba nyu bu ei de tu nene.
- 31 Lipe mue, íne mu f̄in nene ι, εneε nunȳoní numu l̄o: εne, be l̄i nimri mu n̄onu anti.
- 32 Lipeε, εneε nakan-ní nene aanue l̄o: Ihun, nje ɔbo tu be ɔni nede Nyati kpenkpe mu tε éni wojuεne aka nuku εre ɔt̄ie rehie, be rire nayr̄a εre ιε n̄o!
- 33 Ngbo εti lipeε, l̄i ninyení, εneε nisení ege naní Jerusalem tε nihení Jesi akpan ndio luwi n̄oɔ lεε nanvan ambiεne fein éni si yia tεε.
- 34 Nanvan-εne idi nene nue, εneε nakan iyê nene l̄o: Nȳonie ɔno lu uou mu enye heni tasu; nányaku rire gbein néȳě Sim̄on εdini nu.
- 35 Ɔnu mu lipeε, εneε nene frε nuboní ɔti tε éni wojuε sε lεε futufutue Jesi nyu bu ei de tu nene be tu nidin̄i aan éni amanie nuku nene lε.

Rireε Jesi nyaku gbein-ε éni woju

- 36 Egekpu pu ebienε owu h̄ono un̄o ómu ikan, εneε Jesi ɔɔbo nya nye εti n̄onu εrehin kan l̄o: Teyo nun̄o n̄ofu εin!
- 37 L̄o nidin̄i nue, εneε luboluw̄i ba ce nene ι be la frε nowo nene. Nene notutruní l̄o: awenteε.
- 38 Lipe mue, εneε nija nuc̄u nakan niyê nene l̄o: Em̄i be té te nefε be eseji luboluw̄i frε li nefε aanu-aanu l̄o e?
- 39 Kpramíní b̄o lεε l̄ika; εme ɔm̄obo mun̄o éb̄i! Kun-míní l̄ε f̄onȳoní numu l̄o: mla rirenιe-be, εneε luwu frε n̄omu rire mu. Fidin̄i an l̄o: awenteε ákân-mu rirenιe-be lεε luwu.
- 40 L̄o nakan l̄o, be neyê nene ɔnu b̄o lεε l̄ikaaεne.

41 Λιπε μουε, woju á nene íne mu, enee eseji rire mu fre nekpi nene ubuka eti tusun núkpu núbumíní nawre fre bobo. Éni no lɔɔ, Jesi já cú, enee nobutu nene lô: Obo kɔkɔ ónó nefé éni bɔ kpan ɛ e?

42 Enee nuchóní sie likpin éni nufun-ní élee nutunî,

43 be nene fein anti, nehí.

44 Onu egeε, enee gba nakan niyê nene lô: Cɔni hɔnɔ munɔ nɔfu ein-ε, in mikan miyê nefé lô: emini rire wojuene fein-ε ɔwô nimime nlaní ei Mois læ Nyati numuti-eti pu ambiene fein éni kpenkreene mu læ eseji obuene nimimení Som kpenkreε mu tεε, fáta éni ise eti e?

45 Λιπε μουε, enee nifin nene íne mu ei amεke læ owuene nimimení no Nyati kpenkreε mu tεε, oku nene ι rire mu weinɔ.

46 Onu mu lipεε, nunô eti nakan ji lô: Owuene nimime nlaní eie, enee nese fedíní nuε. Heni-heni μουε, nimimení lô: Kris-ε yedi gbre tusun yohu, enee munuwi εenti ετε, nôno lu uou mu ninye.

47 Λιπε μουε, ενιτι íne μουε, akpan yonu Jerusalem te yobo amanie yeεε cɔ-cɔ fein yakan yeyê obuο-obuoεne mu éni akpan lô: fáta éni nunyukuní luboluwí mu læ Nyati ɔcu nɔnu un-ene ɔfuɔ nene.

48 Enee, nefé li obuε fihiní owu obuene éni dalufuε.

49 Diki: emε ɔmɔbo môtɔ Bubo Wein ebi éni ɔmu Bô kan la ι lô: nôtɔ nefεε, yehi nefé eti. Éni no lɔɔ, be nefé fre dɔn-ní Jerusalem te tusun bɔɔ læ Bubo Wein obu ie eyiku nefé ενιτι ákɔraa.

Jesi éni enti áya woju

50 Jesi ɔla numuti eie, enee de nene a Betani ebie rire tε. Λιπε μουε, enee ninyepu bó eti nɔfuɔ nene ι.

51 Onu mu lipεε, enee nunɔ nɔnu agbra ninya ι na enti.

52 Λιπε μουε, enee nukutu nununî íne be gba nisení ege naní Jerusalem te rire-mukpi lokulo mu.

53 Nuca nno-nno fein nínyamíní ei tɛyɔɔ-cɔɔ tε; nunɔnί tε nɔwɔkuní Nyati.

Jan

Jan 1**Jesi lí Owukan Lubuo ebi éni utu nkuaan**

- 1** Bubo mu te neemeε, ɔwô Owukan Lubuoε nó. Owukan Lubuo obuε, Nyati ein te nunɔ, eseji nili Nyati.
- 2** Eε, bubo muε, ene lee Nyati ein nunɔní.
- 3** Onu mu li obuε Nyati se be li woju-woju fein. Woju kɔkɔ ónó éni Nyati neli be éśémíni mu.
- 4** Onu muε, enee nkuaan nɔ. Nkuaan obuε, enee li wein éni utu kpan idi epee.
- 5** Diki: wein-ε nadan dambrie erehin, enee dambrie ókpú étérumíni.
- 6** Nu nɔ, enee Nyati tɔpu kpan nɔ éni niraní Jan Batis-ε i wutu eti ébi.
- 7** Enini ieue nie, wein-ε éni íne eti dalufue li obuε ni ni amεke leʼ akpan ɔɔu té etěni eti.
- 8** Diki: élimu ene ɔnɔbɔ néli wein-ε; eniniε, wein-ε éni íne eti dalufue li obuε ni ni nuku akpan.
- 9** Wein obuε, enee nili wein nawre tasu ebi éni i wutu eti ébi be nɔtu kpan fein idi epee nɔ.
- 10** Obu ce ebi éni Nyati se onu mu li enti lee wutuε, ɔni nunɔ wutu eti ébie, kpan édímíni an.
- 11** Eε, nie ɔnɔbɔ onu pueεe agbra, enee nálámíni bɔ nócúmíni.
- 12** Gba, akpan-ene fein-ε la bó ɔniε eke, akpan-eneε ɔu té teni etiε, nótu nene nónyuku nélini Nyati éni ewi kprɔɔ.
- 13** Nenini Nyati éni ewiε niliniε, étêmu finí lô nuruɔní kpan fein eke, εε, étêmu finí lô wiruɔ woju ipi yi lee kpisi íne mu be itite ɔnu woju tuun uruɔ eke; Nyati ɔnɔbɔ li obuε tu se lɔɔ.
- 14** Owukan Lubuoε nyúku lí kpan, enee i ho ebi ɔru ein be ridi nu lô: nikân munu kó fein. Eε, ridi nu lô: nili Bôɔ éni Wi luwi nɔ kɔkɔkpɔ ebi éni ɔnu munu lɔkue nɔ eti be ledu ótuku lee woju nawreε yiku gboun.
- 15** Enini íne etiε, enee Jan Batis i dalufue nyepu lubuo eti kan lô: Ki kpan ebi éni ɔwô mikan ɔnu woju lô nó egee! Tasu muε, ene li obuε nili kpankpre ambe kraa leʼ nóruɔmíniε, be ɔwô nunɔ.
- 16** Enini ledu ótukue yikuni gboun-ε, enee tu be nuca fein nutuku ere ledu nununupu etiε nɔ.

17 Diki: Mois mu enee Nyati se tu ere Aulee, be ledue nutuku ere lee woju nawree ninyaku gbein-e eke, Jesi Kris mu li obue nise.

18 Kpan kɔkɔ yɛdi Nyati nu, alɛ ɛlɪmu ɔnu Wi luwi nno kukukpo ebi ɛni li Nyati lee se. Wi obue, Bɔɔ ɛn te nuno, enee ni nilani gbein niye ere.

Jan Batis ɛni dalufuee i Jesi ine ete ɛni woju

19 Ɔɔni Juf-ene ɛni ine-eti pueene no Jerusalem tee ɔpu teyiti pueene lee Lefi busue ɛni akpan elefe i nobutu Jan Batis lɔ: ene ebɪ tasue,

20 nɔ'ɔn-mu nene woju kɔkɔ, nifin ei wein nikan niyɛ nene lɔ: ɛlɪmu enee nɛlɪ Kris-e bemu.

21 Ɔnu mu lɔree, enee nubutunɪ ji lɔ: Be efe ebɪ? O be efe Eli e? Enee nɪnɪ nɛlɪ Eli. Enee eseji nubutunɪ lɔ: O be, efe li obue fili Nyati ɛni numuti-eti pu ebi naa? Lɔree, nukporu ei lɔ ɛlɪmu ene.

22 Enee gba nubutunɪ lɔ: Be efe tasu, ebɪ? Kan ye ere lɛ rɔcu amanɛ rahan akpan-enee ɔpu erɛ. La rire gbein!

23 Lɔree muɛ, enee gba Jan nakan iyɛ nene lɔ: Emɛ li obue mili kpan ebi ɛni Nyati numuti-eti pu Esai kan ɔnu wojuɛ. Emɛ li obue mili kokoba pu ebi ɛni no luju mu te nala lubuo lɔ: Titenɪ atingbree Nyɔnɛ yɔcuɛ namu-namuɛ.

24 Akpan-enee nutɔponɪ iɛ, nilinɪ Farisɛn.

25 Nɪjanɪ owukan lubuo nucu nubutunɪ Jan lɔ: Diki: finɪ fɛlɪ Kris-e, fɛlɪ Eli, eseji fɛlɪ Nyati ɛni numuti-eti puɛ frɛ, be lɔ pi be fɛlɪ akpan batɛm e?

26 Enee nubua nene mu nikan lɔ: Emɪnɛ, mindɪ mɔcu mili akpan batɛm. Diki: kpan lefe nno nɔ nɔfu agbra ɛni fɛdɪmɪnɪ an.

27 Enɛ li obue minɪ nuno egeɛ. Mediki sun be mɛfɛtamu ɛni bɔ mɔpɔni ngbabua i lika frɛ bɔbɔ.

28 Woju obue, ebɪɛ nɪranɪ Betani be no Jurdɛn dige tee li obue se. Te frɛ li obue Jan nɛlɪ akpan batɛm-e.

Nyati ɛni Gbɔnyɔ luwɛ ɛni woju

29 Ɔɔni nu ca be Jan di Jesi nu ɛni nehi ɔɔ nuno lɔree, enee nakan lɔ: Gbɔnyɔ luwi ebi ɛni Nyati yɔcu yeyi teyi be yɔnyu kpan ɛni un-e yetiti eɛ, ki enee nehi!

30 Enɪnɪ ine eti li obue mikan minɪ kpan nno nɔ egeɛ; ɔɔ, enɛ li obue nili kpankpre ambe kraa lɛ nɔruɔminɛ, be enɛ ɔwɔ nuno nɔ.

31 Kpan obue, mɛdɪmɪnɪ an mɛtɛmu ei; emɪnɛ, mie mɛlɪ akpan batɛm lɛ ɔnu mu lɔree, Nyati anyakunɪ gbein Israel pueene edɪnɪ an.

32 Jan n̄u eti nakan ji l̄o: Heni-heni muε, c̄oni ml̄ini batεm-ε, mid̄i Nyati ́ni Bub̄o nu n̄o enti te nehi f̄ini brandre eke tuun b̄o be pi ete ɔnu eti.

33 D̄iki: m̄ed̄im̄ini an m̄et̄emu ei. Nyatiε t̄opumu mi meli batεm-ε, eneε yemu wojue m̄ocu eti mid̄ini aan. Heni-heni muε, n̄ikan l̄o: kpan ebi ́ni m̄idi nu Bub̄o ȳoɔ enti yehi tuun yepi ete etiε, be eneε li obuε n̄otu Bub̄o W̄ein yehi akpan etiε n̄o.

34 Woju obuε, heni-heni mu m̄edi nu ɔnu n̄un̄owi mu, eneε makan l̄o: kpan obu li Nyati ́ni W̄i heni tasu.

Akpan-eneε Jesi ti c̄o de n̄okponi egeε ́ni woju

35 Ud̄on b̄o nu ica njomu, eneε Jan l̄ε ɔnu egekpu pu aanu ein se ege i c̄o baa l̄pε.

36 L̄pε muε, eneε Jan di Jesi nu te mu se naha be nakan l̄o: Ki Nyati ́ni Gb̄onyo L̄w̄iε!

37 ɔnu egekpu puεneε iti l̄o, eneε l̄i nye n̄okpu Jesi tha.

38 Jesi ice munu ege idi neε nu ́ni n̄okpon̄iε, eneε nobutu neε l̄o: Woju k̄o e? ́neε nubutun̄i l̄o: Rabi, ɔf̄olo fisike e? (Rabiε, ɔnu nuwaan li: ́yiye pu.)

39 Nubutun̄i l̄o, eneε n̄in̄i: I r̄ani l̄ε f̄edin̄i nu! be heni-heni mu n̄okpon̄i na nid̄ini c̄o n̄un̄o nu. L̄pε muε, be nu oku ȳomu wanci aanla mu te, eneε nud̄on-ni l̄ε ɔnu ein tuun b̄o be dambri ku.

40 Akpan aanu ebienεε ti owue Jan kan be kpu Jesi aa, n̄onu mu n̄oɔ, eneε li Sim̄on P̄ier ɔnu makpi ebi ́ni n̄iran̄i Andreε.

41 L̄o nubuan-mu l̄ε Jesi ein l̄o, eneε l̄i na n̄idi ɔnu makpi Sim̄on nu n̄ikan niyeni l̄o: Mesi ebie ie, r̄edin̄i nu! (Mesiε, ɔnu nuwaan li Kris.)

42 Andre ikan l̄o, eneε han Sim̄on c̄o Jesi n̄o te. Jesi idi Sim̄on nuε, eneε kpani sun be kan yeni l̄o: ́fε, ful̄i Jan w̄i Sim̄on. Gbake, n̄iraf̄ini Sefas. (Sefas-ε li ebre mu ́nε ́ni grek mu li P̄ier be ɔnu nuwan li lubobu.)

Filip l̄ε Natanael-ε Jesi raa ́ni woju

43 Ud̄on b̄o nu icaa, eneε Jesi nyu kpra tuun b̄o be n̄ini n̄iha Galile ́ni wutu gbisiε eti te. ́n̄ini ́nyaa n̄unya nahaa, eneε n̄idi kp̄isi n̄o ́ni n̄iran̄i Filip-ε nu be n̄ikan niyeni l̄o: n̄okponi ni n̄ani.

44 Filip obuε, eneε l̄ε Andre l̄ε P̄ier ein n̄lin̄i Betsaida ebie ́ni akpan.

45 L̄o Jesi ra Filip l̄o, eneε Filip fr̄e a he kp̄isi n̄o ́ni n̄iran̄i Natanael-ε be kan yeni l̄o: R̄ehe kpan ebi ́ni Mois mime ɔnu woju la i Aule kpenkpeε mu te, eseji Nyati ́ni numuti-eti pu ambiεε fr̄e mime ɔnu wojue. ́neε li obuε n̄li Josef w̄iε n̄iran̄i Jesi be ɔnu ebi li Nasaret-ε.

⁴⁶ Natanael iti ɔɔ, enɛ nakan lɔ: Tɔun ɔɔ Nasaret! Emi woju namu tasu yɔkpu yɔnɔ ebi obu tɛ yanya e? Enɛ Filip níní ambɔ ɔnɔɔ ni ná lɛ'edi nu,

⁴⁷ bɛ heni-heni mu ninye nahaní.

Jesi idi Natanael nu éni nehie, enɛ ja owukan lubuo cu nakan lɔ: Ki Israel wɔ nawre tasu éni numuti aanu-aanu woju kɔkɔ ónɔ ɔnu mu!

⁴⁸ Jesi ikan ɔɔ, enɛ Natanael butuni lɔ: Ófɔ fise fidimu an? Enɛ Jesi níní: Cɔni funɔ fig tɛn-ɛ nuwan tɛ, enɛ ɔwɔ midfu nu kraa bɛ Filip i rafu.

⁴⁹ Natanael ija uvuɛ, enɛ nakan lɔ: Éyiye pu, heni-heni mu fili Nyati éni Wɛ. Ɛɛ, fili Israel éni gbrenɔɔ.

⁵⁰ Nɔkan ɔɔ, enɛ Jesi ja cu ji nakan lɔ: Obuɛ mɔkan cɛ lɔ: cɔni funɔ fig tɛn-ɛ nuwan tɛ midfu nuɛ remuɛ, enɛ ɔwɔ ɔtu fɔcu té fétɛmu ɛtɛ e? Di an te i lɔ: fidi woju nu éni yɔkɔ obu.

⁵¹ Enɛ gba, Jesi nu ɛti nakan lɔ: Makan miyê nefe nawre tasu lɔ: fidini nu éni enti yefin ei, enɛ Nyati éni enti ngbafɛɛɛ yɛɛ Kpan éni Wɛ mu yaya yɔɔ.

Jan 2

Mindie Jesi cu nyuku mulɔ éni woju

¹ Udôn munuwɔ aanu isɛɛ, enɛ akpan nɔnyu yiwo Galile wutu lugbuɛ ɛti éni ebi nɔ éni nɔraní Kanaa tɛ. Jesi eniyia nó yiwo obu nuwan tɛ ɛ.

² Eseji nɔkraní Jesi lɛ ɔnu egekpu puɛɛ frɛ í nó lɔɛ ɛ.

³ Iha antɛ, enɛ mulɔ wu. Eniyia idi nu ɔɔ, enɛ nakan iyêni lɔ: Diki: mulɔ owu.

⁴ Nɔkan ɔɔ, enɛ Jesi níní: Yia, emi woju? Emɔni nuɛ yɔku.

⁵ Jesi ikan ɔɔ, enɛ eniyia kan ye ósu puɛɛɛ nɔ lɔɛ lɔ: nilni obu fɛn-ɛ Jesi yakaan.

⁶ Lɔɛ muɛ, bɛ di ɔn ɔkɔ akpasua kɔ éni Juf-ɛɛ uku mindi mu uvuvu rirɛ ɛ, nahuan nó lɔɛ. Di ɔn nɔ-nɔ fɛn kɔ éni bɔ ɔcu mindi litɛ yaɛɛ ɔɔ.

⁷ Jesi kán yê ósu puɛɛɛ lɔ: nileni mindi níyiyikuní ɔn-ɛɛ, enɛ heni-heni mu nile niyiyikuní tɔun i gboun-gboun.

⁸ ɔnu egeɛ, enɛ níní nileni mindie níhán-ní kpan ebi éni nakprâ yiwo éni woju fɛn ɛtɛ, bɛ heni-heni mu nile nihan-ní.

⁹ Kɔɔɛ ikɛn numuɛ, bɛ mindie ɔnyuku ɛti mulɔ. Ɛnɛ nédí cɔ mulɔ obu nɔ nya. Ósu puɛɛɛ ɛkɛ dí an ambɛ nɛɛ li obuɛ nileni mindie. Lɔɛ muɛ, enɛ kɔɔɛ ra kpan ebi éni nɔhɔn yiɛ,

10 βε nakan iyêni lô: Diki: mulɔ namuε li obuε ntiñí có nutuní akpan unɔ bɔɔ cɔni unyɔ nene téε, βε nányakuní obuε íja ɔmu namu-namuε. Enεε gba εfiniε, fɔtu namuε ɔdɔn tuun bɔɔ βε oku lɔɔ!

11 Obuε sεε, ενεε li Jesi éni akprua wojuε ti có liε nɔ̃. Akprua obuε, Galile wutu lugbuε éni ebie niraní Kanaa te li obuε nli ninyaku munu gbein βε tu ɔnu egekpu pu εbiεne cu té teni εti.

12 Lô fet-ε wuε, ενεε ενε, eniyia, ɔnu makriεne lεε ɔnu egekpu puεne ein naní Kapernaɔm ebi te nudɔn-ní nu waa luwlb.

Wojuε sε tɛyiyi-cɔ tεε éni woju

13 Cɔni Jesi di nu lô: Juf-εneε éni fet-ε niraní Pak-ε ɔbɔfuε, ενεε na Jerusalem ebi te.

14 Nuku te bɔɔ niha tɛyiyi-cɔ tεε, ενεε nidi nu éni akpan napa éni tε: elefe nɛyiyi midên, ngbonyɔ lεε brandre, ενεε elefe frε te table nɔnyuku sika.

15 Nidi nu lɔɔ, ενεε nide ba nibie nli ngbre βε nucu nibe nene lεε nɔnu ngbonyɔ lεε midên-εne ein fein nuku gbein, eseji nugbɔ sikanyuku puεne sikaa neeme nucen ι, niti nɔnu tableεne frε nuku.

16 ɔnu egeε, ενεε nakan niyê brandreyiyi puεne frε lô: Dení nɔfu brandreεne nyakuní ei ébi! Dɔcumíní ɔmu Bô éni kaan detémíní enipa có.

17 Nikan lɔɔ, ενεε ɔnu egekpu puεne kuan owuε nimimení nɔ Nyati kpenkpeε mu te βε ikan lô: ɔmu Nyati, ɔyɔfu εbi éni muyɔfu ɔfu inenu-cɔɔ tuun sen ι remuε, ɔtu rire nayrâmu ei ɔnu εti.

18 Lô Juf-εneε éni ine-εti puεne di owuε Jesi liε nuε, ενεε té nɔfuɔ nene βε nobutuní lô: nli woju kɔ̃ éni yɔtu nîdiní an lô: Nyati li obuε tuni bɔmucɔ éni bɔ̃ neli lɔɔ.

19 Jesi íja ucue, ενεε níñî: Diki: buní tɛyiyi kan obu kuní, mûcu munuwɔ εenti cε agbra misê ege mli minyepu εti!

20 Jesi ikan lɔɔ, ενεε nakan-ní lô: tɛyiyi kan obu éni ɔruε, có mulu abruana εwɔ nahuan neeme, ενεε εne níñí nûcu munuwɔ εenti kpeun cε nisê ege nli mu.

21 Jesi éniε, élimu tɛyiyi kaan tasuε éni woju n+akan βemu; ɔnɔbɔ enini woju nakan.

22 Owuε nikaan, dɔn tuun bɔɔ, cɔni nɔnɔ lu uou mu ninyεε, ενεε ɔnu egekpu puεne kuan βε bu owukan lubuoε nɔ Nyati kpenkpeε mu te lεε Jesi ɔnɔbɔ eniniε nikaan nawrε.

23 Pak fet éni lεβε neemeε Jesi nɔ Jerusalem ebi tεε, nli akprua woju akpan kprangbalɔ dí nu, ενεε cu té teni εti.

24 Enε εke, éni nidi nɔnu luboluwɔ mu te an remuε, néliεmu nene té.

25 Ɛnɔɔɔ, ɔ́bútumu ɛ́nɔ bɔ́ nedeń kpan rɔre woju aka nokunî frɛ bɔbɔ ambe kpan ɛ́nɔ woju fɛɔn-ɛ nɔ luboluwɔ muɛ, nɔdɔ an neeme.

Jan 3

Nikodem ɛ́nɔ woju

1 Nu obuɛne muɛ, kpan nɔɔ nɔ́ lɔre ɛ́nɔ nɔraní Nikodem be ɔ́ Farisɛn, eseji ɔ́ Juf-ene ɛ́nɔ ine-eti pɔ nɔɔ frɛ.

2 Nu nɔɔ, eneɛ ni nihe Jesi you nu mu be nakan niyêni ɔ́: Ɛ́yiye pɔ, nɔdɔ an ɔ́: Nyati ɔ́ obuɛ tɔpɔfu fi ɔ́ fɛ́yiye ɛre woju. Heni-heni muɛ, akprua woju obuɛneɛ fɛɔɔ, kpan kɔkɔ bɔ́ úkpu ɔ́lɔ alɔ́ Nyati ɔ́nɔ́ ɔ́le ɔ́nɔ ɛɔn.

3 Nɔ́kan ɔ́, eneɛ Jesi kan yeni ɔ́: Makaan miyêfu nawre tasu ɔ́: kpan kɔkɔ bɔ́ úkpu ɔ́dɔ́ Nyati ebiɛ nu, alɔ́ kpan ɔ́rúóminɔ́ ɔ́wɔ mu.

4 Nɔ́kan ɔ́, eneɛ Nikodem nɔ́nɔ́: Kpan ɛ́nɔ nɔrɔɔnɔ́ tɔn bɔɔ be ɔ́nɔ ɔ́kɔɔ, ɔ́ nɔ́sêni ege nɔrɔɔnɔ́ ɔ́wɔ mu te e? O be, nɔ́pɔ eniyia nuhun ɔ́ ɔ́nɔnɔ́ ɔ́wɔ mu ji e?

5 Lɔre muɛ, eneɛ Jesi nakan iyêni ɔ́: Makaan miyêfu nawre tasu ɔ́: kpan kɔkɔ fɛɔn-ɛ ɛ́sɛ́ mindi mu te, eseji Bubɔɔ ɔ́nyúkumɔ́nɔ́ nɛ́têmu kpan ɔ́wɔɔ bɔ́ úkpu ɔ́hɔ́ Nyati ebi te.

6 Dɔ́kɔ: kpan fɛɔn-ɛ nɔrɔɔnɔ́ be mu ɔ́ɛɛ, eneɛ, be mu ɛ́nɔ kpan nɔ́lɔ, be kpan fɛɔn-ɛ nɔrɔɔnɔ́ Bubɔɔ muɛ eke, eneɛ nɔ́lɔ Bubɔɔ ɛ́nɔ kpan.

7 Obu remuɛ, woju nɔ́dasɔ́+anfɔ́ muɔnɔ mu ɛ́nɔ mɔ́kan ɔ́: fáta ɛ́nɔ nɔrɔɔnɔ́ kpan fɛɔn ɔ́wɔ muɛ.

8 Dɔ́kɔ: ɔ́fan ɛ́nɔ ɔ́ ɔ́ɔfɔɔ, eneɛ upo ɔ́ha. Alɔ́ nɔpɔɛ, kpan netini nga, sake ɔ́ tasuɛ nɔnɔ nehi ɔ́le ɔ́ nahaa, kpan ɔ́nyumɔ́ numu. Kpan frɛɛ nɔrɔɔnɔ́ Bubɔɔ muɛ, enɔnɔ wojuɛ, ɔ́ eke.

9 Jesi ɔ́kan ɔ́, eneɛ Nikodem butuni ɔ́: Be kpan ɛ́nɔ Bubɔ mu ɔ́rɔɔɔ, ɔ́ itê ɔ́se te?

10 Ɛneɛ Jesi nɔ́nɔ́: Ɛ́fe ebi ɛ́nɔ fulɔ́ Israel pɔɔne ɛ́nɔ wojuyiye pɔ ɔ́kɔɔ, fédí an?

11 Makaan miyêfu nawre tasu ɔ́: enɔɔ, obuɛ nɔdɔ aan, eneɛ rakan; obuɛ ɔ́nɔ nɔnɔwɔ dɔ́ nuɛ, eneɛ rehi ɔ́nɔ dalɔfɔɔ ruku nɛfe. Obu ɔ́ɛɛ, fɔ́kprumɔ́nɔ́ eti fɔ́timɔ́nɔ́.

12 Dɔ́kɔ: obu ɔ́ɛɛ mɔ́ɔɔ wutu eti ɛ́bɔ ɛ́nɔ wojuɛɛ eti miyiye nɛfe wojuɛ, fúcumɔ́nɔ́ te fɔ́temɔ́nɔ́ eti. Gba, alɔ́ mɔ́kan enɔnɔ te ɛ́nɔ wojuɛɛɛ, be ɔ́ fɔ́tê filɔ́nɔ́ te?

13 Dɔ́kɔ: kpan kɔkɔ hɔ́amu enɔnɔ ɔ́ɛdɔ te ɛ́nɔ woju nu. Kpan ɛ́nɔ Wɔ́ ebi ɛ́nɔ nɔ te ɔ́ ɔ́ ɔ́ ɔ́ obuɛ dɔ́ nu.

14 Ɛneɛ, fɔ́nɔ́ ɔ́ Moiss ɔ́ ɔ́ankpa mu ɔ́lɔn me tɔ́n eti nyepu eti luju mu te ekeɛ, ɔ́nɔ ba nɔɔ nɔ́nyepunɔ́ Kpan ɛ́nɔ Wɔ́ɛ eti ɔ́ eke.

- 15 Λῶ, Iě nkuan ebi éni ákân-mu owue eli kpan kṵkṵ fain cee yṵcu té yetêni etie éni.
- 16 Heni-heni mue, Nyati éni óyṵfue yṵfu kpan tṵun sêh i remue, enee tu nutu ṵnu Wi luwi nṵc kukukpṵc i wutu eti ébi cu ṵnu rire yi tṵyi kpan éni íne eti. Λῶ, Iě kpan kṵkṵ fain ebi éni yṵcu té yetêni etie úhûmu ṵnu woju ítitimu ei, nana nkuan ebi éni ákân-mu owue eli enini.
- 17 Diki: ótṵpue Nyati tṵpu ṵnu Wite i wutu eti ébie, élimu éli bṵ neli neyê kpan bemu, nana íne nkuan li obuē nese ṵnu mu nuṵuni.
- 18 Kpan fain ebi éni yṵcu té yetê Wite etie, Nyati bṵ íli íyemíni. Kpan fain-ε bṵ úcu te ítemíni etie eke, be ṵwṵ ala be weinlo lô: Nyati yeli yeyêni téε nṵcú nétêmu ṵnu Wi luwi nṵc kukukpṵc etie remu.
- 19 Enee ki wojue tu be Nyati yeli yeyê akpaan: wein-ε ie wutu eti ébi, enee akpan tun gen tuni yṵfu éni bṵ ṵdṵn dambrie mu ce ambe nenini owueene niliníe ájá nu kṵkṵ.
- 20 Heni-heni mu kpan fain ebi éni nṵ unlie mue fé wein-ε éni woju, íkprimu éni bṵ anya wein-ε mu akpan edi ṵnu un-εene nu.
- 21 Kpan fain ebi éni ini ei woju nawre mue eke, ene ninya wein-ε mu akpan idi enini owueene fain-ε nili Nyati éni mbasie mue nu.

Jesi Iεε Jan éni agbra woju

- 22 Udṵn bṵc ilie, enee Jesi Iεε ṵnu egekpu pṵene ein a Jude wutu lugbue eti te dṵn be neli akpan batem.
- 23 Lipe mue, be Jan fre nó có lugbue niraní Enṵn éni bṵfu ebie niraní Salim-ε te neli akpan batem Iε. Mindi nó te búbue, enee akpan naha iheni nili nene batem.
- 24 Lipe mue, be kpan y+alamíni sibikan mu.
- 25 Nu nṵc, enee Jan egekpu pṵene nesi akprua Iεε Juf wi nṵc kṵ ein Juf-ene éni riree uyuyū eie éni woju eti.
- 26 Lipe mue, enee na nihení Jan be nakan niyêní lô: Éyiye pu, kpan ebi éni i hefu Jurden dige te be fikan ṵnu rire woju fuku eree, diki: neli akpan batem Iε, tṵun akpan fain naha enini te.
- 27 Níkan-ní Iῶ, enee Jan bua nene mu nakan lô: Diki: kpan kṵkṵ ákân-mu bṵmṵcṵ éni bṵ ala bó ṵcu juma kṵ edi, alí élimu Nyati ṵnṵbṵ ócú álámíni ṵnku.
- 28 Nεfe nṵfṵbṵ filiní ṵmu dalufue éni mikan lô: élimu emee mélé Kris-ε. Emunie, enini ieu éni amanie Nyati tumu miti có mi mobo ce.
- 29 Kpraní: alí kṵisi nṵhṵn yiε, be yiε lí enini ṵnṵkṵ. Gba, yiwo kṵisie éni anuaan eke, rire cee nṵnṵnṵ netini owururaru lubuo be rire mu nekpini Iε. Amunu éni nu obu mue, rire-mukpi akpasua obuε lí emini Iṵkṵlo.

- 30 Diki: fáta éni nuca fein kpan obu íné inya lé emunie ó'ŷn ei.
- 31 Heni-heni mue, kpan ebi éni nɔ enti ie, ene nuɔ woju-woju fein íne eti. Kpan éni li wutu eti ébi éni kpan cee eke, ene wutu eti ébi éni woju cee nidi an be nikan. Kpan ebi éni nɔ enti ie, [ene nuɔ woju-woju fein íne eti.]
- 32 Enunie, obu nidi nu, obu nitie, enee nehi ɔnu íne eti dalufue, obu ce, kpan íkprimu úcu.
- 33 Kpan fein-ε γεκprí γɔcuε eke, be enunie, éle li obu nile nucu lô: Nyati lí nawre pu tasu heni.
- 34 Heni-heni mue, kpan ebi éni Nyati tɔpu ie, Nyati tú enni Bubɔ yíkuni gboun. Éni nɔ lɔ, owuene fein-ε nikaan lí Nyati ɔnɔɔ éni owukan lubuoε.
- 35 Dini an lô: Bô ebie, nuγɔfu ɔnu Wie tuun sêh ι, enee nide woju-wojuene fein nukuni ɔnku.
- 36 Kpan fein ebi éni γɔcu té yetê Wi ebi etie, nkuan ebi éni ákân-mu owue yei enni. Gba, kpan fein ebi éni bô íkprimu úcu te ítemíni etie eke bô níti nkuan obu lifen frε bɔbɔ. Enunie, Nyati éni tebibeε nóni eti.

Jan 4

Samari yi nɔ éni woju

- 1 Nu obuene mue, Jesi tí lô amanie +a epi Farisien-ene rti mu lô: enni akpan-eneε nɔkpuni ege lee obueneε neli batem-ε nebuɔue ukɔ Jan énie.
- 2 (Tasu mue, be élimu ene ɔnɔɔ nêli akpan batem bemu; ɔnu egekpu puene li obu neli.)
- 3 Niti amanie obuε, enee nuɔ Jude wutu lugbuε eti lipe ninya ι nise ege naha Galile wutu lugbuε eti te.
- 4 Te éni aau mue, nobutu éni bô nete mu Samari wutu lugbuε eti.
- 5 Enni aauε nahaa, enee ninya ebi nɔ éni niraní Sisar ebi éni bɔfu wutu lugbuε sigi mu Jakɔb cu tu ɔnu wι Josef-ε.
- 6 Lipe baa li obuε Jakɔb mindimɔ nɔ. Jesi inya mindimɔ obu ritie etie, enee pi ete. Heni-heni mu néni ei ɔbuni tuun esêh ι. Lipe mue, be nu ebe owu.
- 7 Nuɔ lipe, enee Samari yi nɔ i mindile mu be nikan niyeni lô: Tumu mindi lɔwι múnó!
- 8 (Lipe mue, be ɔnu egekpu puene +a ebi te napɔpau owu iεu.)
- 9 Nubutu yie mindi lɔ, enee yie ja cu nakan lô: Lô pi be efe Juf wιε filie, fobutumε emε Samari yie mindi éni bô fɔnɔ? (Heni-heni mue, Juf-eneε lee Samari puene ein numuti úhun-mu.)

- 10 Yie ikan lɔɔ, enee nikan niyeni lô: Li fíní fonyu mbuafue ebi éni Nyati tu kpaan numu, eseji li fíní fidí kpan tasue nobutufu mindie an ekee, be ján! Lipe mue, be efe nana li obuɛ ntu fobutu ni nɔtufu mindi ebi éni utu nkuaan.
- 11 Enee yie nínî: Diki: fákân-mu sonu, eseji mindimɔɔ frɛɛ +a mu tɔun esɛñ i. Ofɔ fihe mindi akpasua obu e?
- 12 Mindimɔɔ obuɛ, ɔru nana Jakɔb li obuɛ du, be ene ɔɔɔɔ, ɔnu ewiɛne læ ɔnu gbete nɔɛɛne ein nɔ ɔnu mindie tɔun bɔɔ be wɔ la ere i. Enee mínî: efe fukɔni naa?
- 13 Jesi ija ucuɛ, enee nakan iyêni lô: Diki: kpan fɛin-ɛ yɔnɔ mindi obuɛ, tɔun mindihɔn yesê ege yowoni.
- 14 Kpan fɛin-ɛ yɔnɔ mindie môtunɛ eke, ákân-mu lô mindihɔn uwoni ji. Heni-heni mue, mindi obuɛ, yetê fíní di íne neeme eke yowo ɔnu mu te yɔtɔni nkuan ebi éni ákân-mu owue.
- 15 Lipe mue, enee yie nínî: Tumɔ mindi akpasua obu múnó amɛke lɛ́ mindihɔn úwomu úbutumu éni bǔ mie ébi mele mindi ji!
- 16 Yie ikan lɔɔ, enee gba Jesi nínî: A ra ɔfu hi lɛ́ fiení!
- 17 Enee yie nínî: Mákân-mu hi. Enee Jesi nínî: Hiɛ fíní fákân-mue, ɔnu ɔɔ.
- 18 Heni-heni mue, ɔwɔ fɔhɔn ekpisi tɔun eene neeme fuku ei, enee gba obuɛ funɔ læ ɔnu ein-ɛ, élimɔ ɔfu hi. Obuɛ fikaan, nawre.
- 19 Yie ija ucuɛ, enee nakan lô: Mediki sun be fili Nyati éni numuti-eti pu nɔɔ.
- 20 Diki: bɔnu neeme tɔun oku lɔɔ, life obu eti li obuɛ ɔru nanaɛne unu Nyati íne, enee nefɛ Juf-ene eke fíní Jerusalem ebi te li obuɛ bǔ kpan a ɔnɔni íne. Be obuɛ, lǔ nǔ e?
- 21 Nubutu lɔɔ, enee Jesi buani mu lô: Yi, bumu nawre lô: nu nehi éni bǔ kpan íhâmu life obu íne mu, elefe mu Jerusalem ebi te kraa lɛ́ ɔnu Bɔɔ íne.
- 22 Diki: nefɛ Samari pɔene, lɔɔ ɔɛɛ fɔsuní Nyatie, fédíminî an; ere eke, ridni an ambe Juf-ene agbra li obuɛ Ɔcu-pɔe nɔ nya.
- 23 Enee nu nehi, tasu mue, ɔwɔ oku frɛ ɔɔɔɔ éni, akpan-eneɛ li Nyati éni inenu pɔene tasue, ɔnu Bubɔɔ li obuɛ yenyepu nene i nîdini woju nawreɛ an nubunî nɔnu Bɔ nɔnɔnî íne. Inenu pu akpasua obuɛneɛ, enee Bɔɔ nobutue nǔ.
- 24 Diki: Nyatie, ene Bubɔ. Éni nɔ lɔɔ, akpan-eneɛ yeli enini inenu pɔene tasue, Bubɔɔ li obuɛ bǔ enyepu nene i nedini woju nawreɛ an nɔnɔnî íne.
- 25 Jesi ikan lɔɔ, enee yie se ege ja cu nakan lô: Eɛ, midɔ an lô: Mesie yehi wutu eti ébi, enee yede woju-woju fɛin aka yoku ere. (Mesie, ɔnu nuwaan li Kris-ɛ.)
- 26 Nikan lɔɔ, enee Jesi nakan iyêni lô: Kpan ebi éni fodu ínéɛ, enee li emɛ ɔɔɔɔ éni makan owu læ ɔfu ein-ɛ.

- 27 Jesi nó lɪpɛ lɛɛ yi ɛbi ɛɪn, ɛnɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛ nɔ ɛbi tɛ i. Lô nidinî nu ɛni nedide numu lɛɛ yi ɛɪn-ɛ, woju srân nenɛ munu mu, ɛnɛɛ sake nɔnu mu kɔkɔ ókrú óbútumíní ɔbɔ tu be nedide numu lɛɛ yi ɛbi ɛɪn lɛɛ woju tasuɛ nakan-níɛ.
- 28 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ yiɛ la ɔnu di ɔɔn ɪ be ye ne a ɛbi tɛ nakan iyê akpan fɛɪn lô:
- 29 I rá fídíkiní kpan nno ɛni ɛdi ɛminɪ wojuɛnɛ fɛɪn-ɛ milɛ an akan okumu. Obu lɔɔ, be ɛ́límɪ Kris ɛbiɛ naa e?
- 30 Amanɛ obue nuboe, tú akpan nó ɛbiɛ mu nyá nehi cɔ́ Jesi nɔɔ lɪpɛ.
- 31 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ egekpu pu ɛbiɛnɛ nɔgugɔ Jesi ɪkan lô: Éyiye pu, ɪ mbo lowɪɛ!
- 32 ɛnɛɛ Jesi nínt̄: Diki: mikân mbo lefe ɛni mîhi be nefɛ fédímíní an.
- 33 Níkan lɔɔ, ɛnɛɛ nobubutuní mine níkan-ní lô: ɛkefu kpan kɔ́ ɛsini mbo o?
- 34 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Jesi nakan iyê nenɛ lô: ɛminɪ mbo tasuɛ, ɛnɛɛ ɪ kpan ɛbi ɛni tɔpumu miɛ ɛni tɛ ɛti wojue bɔ́ melɪ medi juma ɛbi ɛni nucu nɪlamu ɔnkue tuun mokufu.
- 35 In fakan-ní fíní ewĭení ɔwôn aanla ji kraa be yoku mitin ɛwi óhu nuɛ e? Be nyepuní munu ɛti kpaní! Makan miyê nefɛ lô: mitin ɛwɪɛnɛ ɔwô ɛkre ɛni bɔ́ akpan ɔhu.
- 36 Diki: kpan fɛɪn-ɛ yɔhuɛ, yehe ɔnu mu luwɛ. Mitin ɛwi akpasua ɛbiɛnɛ nôhuɛ, ɛnɛɛ ɪ akpan-ɛnɛɛ nûbo Amanɛɛ nuku be nkuan ɛbi ɛni ákân-mu owue yeɪ neninɛ. Lɔɔ, lɛ́ ótu pɛɛ lɛɛ óhu pɛɛ ɛɪn boyo mu ɔno rire-mukpi mu.
- 37 Heni-heni muɛ, nyandra ɛbi ɛni ɪkan lô: Kpan nno utu be kpan lefe ɔhuɛ, ɔnu cɔ́ tasu.
- 38 Diki: mótu fɔhuní mitin ɛwɪɛnɛ nɔ kre ɛbi ɛni ɛ́límɪ nefɛɛ fóbôumíní rire f́límíníɛ mu. Akpan elefe ece rire ba ɪ edi juma, ɛnɛɛ fehíní ɔnu mu nfrusueɛ.
- 39 Samari yi ɛbi ɛni ákaan kan ye ɔnu ɛbi pɛnɛ lô: Jesi ɛdi ɛnɪnɪ owuɛnɛ fɛɪn-ɛ nɪɪɛ an akan eyĕniɛ, tú nɔnu mu kpangbalɔ́ cú tɛ tê Jesi ɛti.
- 40 ɛni nɔ lɔɔ, cɔ́ni ni nihení Jesiɛ, ɛnɛɛ nuɔgugɔnî ɛni bɔ́ nɔdôn neninɪ lɪpɛ, be heni-heni mu nɪkprɪ nudɔn nɔnu ɛɪn munuwɪ aanu.
- 41 Jesi ɪkan owu uku nenɛ nɔnɔbɔ nitiníɛ, ɛnɛɛ nɔnu mu kpangbalɔ́ ji cu tɛ teni ɛti.
- 42 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ níkan niyení yiɛ lô: ɛ́límɪ ɛfinɪ wojue fi fikan fiye ɛrɛɛ cɛɛ ótú rɔ́cú te rétêmu kpan obu ɛti bɛmu; ɔnu owukan lubuoɛ ɛrɛ ɔɔbɔ frɛ ritíɛ, ɔtu gbake woju oku ɛrɛ ɪ rire mu wɛɪnɔ lô: nɪl akpan fɛɪn ɛni íne nkuanɔ puɛ heni tasu.

Etei pu nno ɛni bɔ-ɛti pu wɛ Jesi buɔɔn ɛni woju

- 43 Munuwɪ aanu ɪsɛɛ, ɛnɛɛ Jesi se ege naha Galile wutu lugbuɛ ɛti tɛ.

- 44 Diki: ɔnɔɔ ɔwɔ nikan nɪla ɪ lɔ: Nyati numuti-eti pu fɛɪn-ɛ nɔɔ, nákân-mu munu enini pɛnɛ anti.
- 45 Nuku tɛɛ, ɛnɛɛ Galile pɛnɛ sikenɪ namu-namulo ambɛ nɔnɔɔ nunɔnɪ owuɛnɛ fɛɪn-ɛ nɪlɪ Jerusalem ebi tɛ Pak fet nuɛ muɛ nuwan nidinɪ nu.
- 46 Ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ Jesi se ege a Galile wɔtu lugbuɛ ɛni Kana ebi ebi ɛni nuɛ sɛɛ nɔcu mindi nunyɔku mulɔɔ tɛ. Ɔni nuku tɛɛ, bɛ wɔtu lugbuɛ ɛni etei puɛ bɔ-ɛti pu nɔɔ ɛni nɔ Kapernaɔm ebi tɛɛ ɛni wɪ kpɪsɪ luwɪ lufan nɔnyɔ kpɔnkɔpulo.
- 47 Kpɪsɪ itɪ lɔ nɔnɔ Jude tɛ nie nunɔ Galileɛ, ɛnɛɛ a heni nɔɔɔɔɔnɪ lɛ nâ nɔbɔɔn ɔnu wɛ uo owuɛ nɔtɔnɪ.
- 48 Jesi ɪja ucuɛ, ɛnɛɛ kan yeni lɔ: Nɛfɪnɪɛ, kraa muɛ miɛlɪ woju akpasua-akpasua ɛni isrân munu mu manyakomu Nyati ɛni ákuraa gbein fiɛdɪmɪnɪ nuɛ, fiɔcuɪnɪ tɛ fietɛmɪnɪ ɛti.
- 49 Nikan lɔɔ, ɛnɛɛ kpɪsɪ nɪnɪ: Nyɔnɪ, mɔɔɔɔɔfɔ! Alɪ fiɛmu rámú emɪnɪ tɛ faafaa, ɔnu wɛ yohu.
- 50 Kpɪsɪ ɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ nikan niyeni lɔ: A lukpomu, ɔfɔ wɛ ɔbuɔ. Owu obuɛ nikaan, kpɪsɪ bú nawɛ, ɛnɛɛ se ege naha.
- 51 Ɛnɪnɪ aauɛ nahaa, ɛnɛɛ ɔnu ɔsu pɛnɛ i buan-nɪ bɛ boni amanɪɛ lɔ ɔnu wɛ ɔbuɔ.
- 52 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nubutu nɛnɛ wanci ɛti deiin-ɛ lufaan nya ɪ wɛ rirɛ muɛ, bɛ nubuanɪ mu lɔ: Case yɔmu ɛni wanci nɔɔ mu tɛ.
- 53 Nunyɔ nidɪkɪɛ, bɛ heni-heni mu wanci ebi ɛti deiin ɪ obuɛ Jesi kan yeni lɔ ɔnu wɛ ɔbuɔɔ. Ɔnu mu ɪpɛɛ, ɛnɛ lɛɛ ɔnu lugban pɛnɛɛ ɛn neeme nɔcuɪnɪ tɛ nitɛnɪ Jesi ɛti.
- 54 Woju obuɛ Jesi ɪɛ, bɛ ɛɪ akprua woju nku aanu mu ɛni nɪlɪ ɔni nunɔ Jude ni Galileɛ.

Jan 5

Kpɪsɪ Jesi buɔn bulaa rirɛ tɛɛ ɛni woju

- 1 Udɔn bɔɔ munuwɪ alabu kɔ ɪsɛɛ, ɛnɛɛ Jesi se ege a Jerusalem tɛ Juf-ɛnɛ ɛni fet kɔ nuwan.
- 2 Ebɪɛ mu tɛɛ, bula nɔɔ nɔ tɛ ɛni nɪranɪ ebre obuɔ mu Betesda. Bula obuɛ, bófu gbɔmuɛ nɪranɪ Ngbɔnyɔ Gbɔmuɛ, eseji srawan tuun eene réru bɔan mu.
- 3 Srawan obuɛnɛ tɛɛ, ɪu pɛnɛɛ kpangbalɔ ɛni ɪ fɪnɪ nunuwɪfuɔ pɛnɛɛ, ɪkake pɛnɛɛ lɛɛ akpan ɛni bubuu dɔn wutɛ ɪɪlapu bɛ. [Nɛnɛ fɛɪn, nɔkpɔn-nɪ ɛni bɔ mindɪɛ ɔnuku.

- 4 Heni-heni mue, kân cōni uku be Adamanga ́ni enti ngbafre nno ɔru ei ɔnuku mindie. Lipe mue, lu pu fein-ε iti ć ɔri dikpee, be ɔbuo ľ.]
- 5 Lu pu obuene agbraa, kpisi nno ́ni lu nɔnyu tuun ɛ mulu abruansan ewi nowo neemeε ń te ɛ.
- 6 Jesi tha te idini nu ́ni nla be, iti ľo ľufan ɔnyuni eme lbe esɛn ɛ, enee butuni ľo: Fuyɔfu ́ni b́ fɔbuo naa?
- 7 Lu puε ɔja ucuε, enee nakan ľo: Diki: mákân-mu kpan ́ni b́ ɔnyumu ɔruku bulaa mu cōni mindie unukuε. Emε ɔmɔbo, ntu ľo menyε bɔɔ m+a mɔru mue, be ɔwɔ kpan lefe esɛn-mu ei ɔru mu.
- 8 Lipe mue, enee Jesi kan yeni ľo: Nɔ wutu nye eti, cu ɔfu pien-ε ľɛ fâ!
- 9 Enee ngbo eti lipe ľɛ, kpisiε buɔ be heni-heni mu nɔ wutu nye eti cu ɔnu pien-ε naha.
- Akprua obuε Jesi lɛ, ɔpɔn nuε mu li obuε nli.
- 10 ́ni nɔ ľɔɔ, cōni Juf-ene ́ni ine-eti puene di kpisiε buɔɔ nuε, enee ranɔ nakukuanɔ munu ikan ľo: Amunu ɔpɔn nu, fákân-mu bɔmucɔ ́ni b́ fada pien fεεε.
- 11 Nɔkan-ní ľɔɔ, enee kpisiε níni: Kpan ebi ́ni buɔn-muε ɔnɔbo li obuε níni mucu ɔmu pien-ε ľɛ mâ.
- 12 Lipe mue, enee nubutuní ľo: Ebî tasɔ kan obu yefu?
- 13 Kpisiε ɔkpú ákán, eseji ɔkpú éyêmu nene ambε ɔwɔ Jesi ɛpi akpan mrumruε agbra +a.
- 14 Udɔn bɔɔ ulɛ, enee Jesi buan kpisi ebi tɛyɔɔ-cɔ te be nakan iyêni ľo: Diki: fɔbuɔ. Delɔ woju un d+a ji amεke ľɛ musue ́ni kɔ luε nyufuε íhefu.
- 15 ɔnu egeε, kpisiε á hé Juf-ene ́ni ine-eti pu ebiene, enee kan ye nene ľo: nje Jesi li obuε buɔn-nɔ.
- 16 Nitiní ľɔɔ, enee nuboní bu nedîní Jesi gbre ́ni nli owu obu ɔpɔn nu mu remuε.
- 17 Lɔɔ Juf-eneε nelɛ remuε, enee Jesi nakan iyê nene ľo: Diki: tuun bɔɔ be ie oku ľɔɔ, ɔmu Bɔɔ bó nɔ juma eti nuca fein. ́ni nɔ ľɔɔ, emε fre ɔmu bó nɔ juma eti ɛ.
- 18 Lipe mue, enee té nɔfuɔ nene lɔkulo tuun nɔjujuni ́ni b́ nowoní fre bɔbo. Nenɔnɔ, Jesi ífelumu ɔpɔn nuε, enee ɔdɔn-mu eti ľɔɔ; nuno mu nakan ľo: Nyati lí ɔnu Bɔ; ɔo obuε, neyê ľo: ene lεε Nyati ein-ε, ba nno.

Jesi ́ni bɔmucɔɔ kaan ́ni woju

- 19 Jesi já cú, enee nakan iyê Juf-ene ji lô: Makan miyê nefe nawre tasu lô: owuene fein-e Wîe nelie, élimu ɔɔɔɔ enini íne mu te woju nêli; obuɛ ɔɔ Bôo li nidi nuɛ, enee nli lɛ. Eɛ, obu fein-e Bôo lliɛ, Wîe li lɔɔ eke lɛ.
- 20 Diki: Bôo yófu Wîe, enee nutuni nidi owuene fein-e nliɛ nu. Ɔɔɔ mu lipɛɛ, nôtuni nli owu ngbohro-ngbohro éni yɔkɔ obueneɛ fidiní nuɛ yasrân nefe munu mu.
- 21 Heni-heni muɛ, lô Bôo utu kpan ɔɔ lu uou mu inye utuni nkuaan, ɔɔ ba nɔɔ, Wîe frɛ, akpan-ene fein-e nuyɔfue, enee nutu nkuan.
- 22 Eseji Bôo ɔɔɔɔ úbuamu kpan kɔkɔ mu; nócu óbũa mu éni woju fein nála Wîe ɔɔku.
- 23 Lɔɔ, lɛ akpan fein osupu Wîe finí lô nusupuní Bôo eke. Obu remue, ali kpan kɔ úsupumu Wîe, be Bô ebi éni tɔpu Wîe iɛ frɛ li obuɛ núsupumu.
- 24 Makan miyê nefe nawre tasu lô: kpan fein-e yɔcu ɔɔ owukan lubuoɛ yeti, be eseji yɔcu té yetê Bô ebi éni tɔpumue etiɛ, nkuan ebi éni ákân-mu owue yeli enini. Ene bɔ nínya óbũa mu puɛ anti; eniɛ, etê lɛ finí nóɔ lu uou mu te nánya l nkuan eli enini.
- 25 Eɛ, makan miyê nefe nawre tasu lô: nu nehi, enee ɔwô oku frɛ ɔɔɔ, éni akpan kprangbalɔ ebi éni ue yeti Nyati éni Wîe owurɔrɔ lubuo. Nene fein ebienɛ nîtiní lɔɔ, nîsêní ege nunɔní nkuan.
- 26 Heni-heni muɛ, finí lô Bôo ɔɔɔɔ li nkuan éni íneɛ, nótu Wîe frɛ eli nkuan éni íne lɛ.
- 27 Eseji Kpan éni Wîe nliɛ remue, Bôo ɔɔɔɔ éni bɔ nobũa kpan mu frɛ.
- 28 Owu obuɛ makaan, nidasr+an nefe munu mu. Heni-heni muɛ, nu nehi éni akpan-ene fein-e nɔ lubomɔ muɛ yeti Kpan éni Wîe owurɔrɔ lubuo,
- 29 enee yɔɔ lu uou mu yenye. Lipɛ muɛ, obuene fein-e li woju namue, nkuan yeli nenini, enee obuene fein-e li woju un-e eke, musue yeli nenini.
- 30 Diki: élimu ɔɔɔɔ emini íne mu te éni woju míli beɔmu; Bôo éni lô itê íkan iyêmuɛ eti mucu mikprâ woju mu. Ene woju fein-e mikprâ mu tɔun bɔɔ mubũa muɛ, be enee nɔ. Heni-heni muɛ, élimu ɔɔɔɔ ɔɔmu té eti woju mújɔɔmu éni bɔ meli beɔmu; Bô ebi éni tɔpumue éniɛ, enee mli.
- 31 Nɔfɔɔ kpraní: li finí li ɔɔ lɛfɛ mehi ɔɔ íne eti dalufue ekeɛ, be obuɛ makaan, kpan bɔ úcu úbu woju.
- 32 Eneɛ ónɔ lɔɔ, mikân kpan nɔɔ ji éni nehumu íne eti dalufue, enee obuɛ nakaan, diní an lô: nawre tasu heni.
- 33 Diki: ɔɔni futɔpuní akpan a butu Jan owue, ní dalufue ɔɔmu íne eti nunyu woju nawreɛ ninyaku gbein niyê nene.

- 34 Ɛneε tasu muε, ́ĺmu kpan ́ni dalufue thi ɔmu ́ne εte mǎjɔjumu bεmu. Alɔ ḿdu Jan ́nε ɔɔ, be ́bukaa bǎ abuka nefε fɔcuń nɔfu ́ne nkuaan remu.
- 35 Diki: Jaan, nitê finí kanie ́ni dan cεn ć ɔ ɔnu wein-ε tu rire mu cucuku nefε mu waa luwɔ be ɔnu woju te muε εke.
- 36 Ɛneε mikân dalufue ́ni kɔ Jan ́nie ɔ ɔmu ́ne εte. Heni-heni muε, owueεε Bôɔ cu lamu ɔnku be mεte, εneε li emini dalufue ́ni neyê weinɔ lô: Bôɔ ɔnɔbɔ li obuε tɔpumu.
- 37 Eseji Bô εbi ́ni tɔpumue ɔnɔbɔ frε ɔ ɔmu ́ne εti dalufue ɔ. Obu cε, fietimíní owururaru lubuo, eseji fietimíní nu frε.
- 38 Heni-heni mu ́ni f́ćmíní te fétêminí Kpan εbi ́ni nutɔpue εte, neyê lô: ɔnu owukan lubuoε ́nó nefε lubolowi mu.
- 39 Nuca fein, fɔgbóní owukan lubuoεεε nɔ Nyati kpenkpeε mu tεε ɔ, εneε fotutruní lô: ɔnu mu li obuε nkuan εbi ́ni ákân-mu owue yeli nefini. Tasu muε, owukan lubuo ba obuεεε li obuε nehɔ ɔmu ́ne εti dalufue.
- 40 Ɛneε, obu cε fikprumíní f́bɔfumíní nkuaan ́li nefini.
- 41 Diki: mǎjɔjumu kpan ́ni ́wɔku.
- 42 Mɔdi lô fite funɔnίε an: f́yófumíní Nyati.
- 43 Nɔfɔbɔ kpaní: mie Bôɔ ́ni numu-cɔ, obu cεε, fálámíní bɔ f́ćmíní. Li finí kpan lefe kǎ li obuε i nɔfu agbra cu ɔnɔbɔ ɔnu ́ne mu nakan owu iyê nefε εkeε, be ɔpεε, in f́laní b́ fucuní.
- 44 Diki: nefiniε, mine ́ni ́wɔkue li obuε fibení ege, εneε ́wɔku εbi ́ni Nyati ɔnu lefe uwɔku kraan εke ́ĺmu nɔfu woju. ́ni nɔ ɔɔ, bǎ f́kpu f́cumíní te fítêminí εti.
- 45 Dotutrumíní lô: εmε li obuε ḿta nefε woju Bôɔ anti tε; Mois εbi ́ni fucuní nɔfu telε fitení εte li obuε yata nefε woju.
- 46 Heni-heni muε, owukan lubuoεεε fein-ε Mois mimeε lí ɔmu rire woju. Li finí fucuní té fitení εte εkeε, be εmε frε, fucuní té fitêminí εti ɔ.
- 47 Ɛneε gba, ́ni f́ćmíní te fétêminí εte, bǎ f́cumíní te fítêminí emini owukan lubuoεεε frε εti.

Jan 6

Akpan akpi eeneε Jesi tu mbo ɔ ́ni woju

- 1 Udôn bɔɔ ɔɔ, εneε Jesi te Galile eciji (εbi ́ni eseji nɔraní Tiberiad ecijiε) a ege tε.
- 2 Lɔpε muε, εneε dedeku ɔkulo nɔkpuɔi ege ambe nedíní akprua wojuεεε nelɔ nuɔbɔɔn lu puεεε nu.

- ³ Jesi idi nu lɔɔ, enɛɛ enɛ lɛɛ ɔnu egekpu pɔɛnɛ ein niyaní lɛɛ luwi nno eti nikpraní cɔ nipiní ete.
- ⁴ Lɔɔre muɛ, be ɔɔɔɔɔ Juf-enɛ éni fet-ɛ niraní Pak-ɛ.
- ⁵ Jesi ɔla nuɛ, enɛɛ di dedeku lɔkulo nu éni nehi cɔ nunɔnɔn lɔɔre be butu Filip lɔ: Ɔfɔlɔ ríha rihe mbo rɔpa rɔtu akpan obuɛnɛ yehi e?
- ⁶ (Enɛ eke ɔwɔ nidi obuɛ nílɛ an, óbutu cɛɛ nobutu Filip nikprâ lɔ yetê yobûa mu.)
- ⁷ Filip ɔja uɔuɛ, enɛɛ nakan lɔ: Nyɔni, botu kpan nuɔɔɔ ɔwɔn nowo jumadi éni luwe nidapa mbo frɛ ɔɔɔɔɔ, bɔ́ úhun akpan feɔn íhe luwi íhîmu!
- ⁸ Níkan lɔɔ, enɛɛ egekpu pu lefe éni niraní Andre be ɔnu makri li Simɔn Píer-ɛ frɛ ja cu lɛ lɔ:
- ⁹ Nyɔni, kpisi luwi nno kân futufutu eene lɛɛ sie aanu nó ébi; be obu frɛ ɔɔɔɔɔ, yɔkpu yɔhun akpan mrumru obu e?
- ¹⁰ Níkan lɔɔ, enɛɛ gba Jesi kan ye nɛnɛ lɔ: nutuní akpan feɔn pípi ete wutu be heni-heni mu nutuní akpan pipi ete. (Lɔɔre nunɔnɔnɛ, munɔ lá wutuɛ já nu.) Akpan-enɛ feɔn-ɛ pipi ete lɔɔre, ekpisiɛnɛ cɛɛ nɔ muɛ kpú éni bɔ́ oku akpi eene frɛ ɔɔɔɔ.
- ¹¹ Lɔɔre muɛ, enɛɛ Jesi de futufutuɛnɛ be la Nyati bia de cican akpan-enɛ feɔn-ɛ ku ei lɔɔre. Ɔnu egeɛ, enɛɛ nide sieɛnɛ frɛ nili lɔɔ eke akpan feɔn he mbo ɔ tuɔn luwu i.
- ¹² Lɔɔre muɛ, enɛɛ Jesi kan ye ɔnu egekpu pɔɛnɛ lɔ: nidení futufutu ekpisiɛnɛ feɔn-ɛ ɔɔɔn núkúní cɔ nno lɛ́ kɔkɔ úbubumu ei,
- ¹³ enɛɛ heni-heni mu nilíní lɔɔ eke. Lɔɔre muɛ, enɛɛ futufutu eene ebienɛ cɛ éni ekpisiɛnɛ ɔɔɔn yiku tepe tuɔn ndio ewi aanu.
- ¹⁴ Lɔ́ akpan di akprua woju obu nuɛ, enɛɛ nakan lɔ: Heni tasu, kpan obuɛ, nili Nyati éni numuti-eti pu ebi éni níni yehiní wutu eti ébie.
- ¹⁵ Jesi dí an lɔ: nehi nunyuni nili nɔnu gbrenghi. Éni nɔ lɔɔ, nija rire nuɔu, enɛɛ na lifɛɛ éni cɔ hehe mu nuɔɔn.

Ecijie Jesi titaa éni woju

- ¹⁶ Nu ipi ruwa muɛ, enɛɛ Jesi egekpu pɔɛnɛ nɔ lifɛɛ eti ru a ecijie numu tɛ.
- ¹⁷ Gba, nidikíní éni dambri oku owuɛ, enɛɛ nukuní di lla nno mu netení die nihaní Kapernahom ebi ɔomu. Lɔɔre muɛ, be Jesi hiemu yéhe nɛnɛ.
- ¹⁸ Aauɛ nahaníɛ, enɛɛ edifa lɔkulo nopo be die frɛ nala mra.
- ¹⁹ Nihaní ɔɔ nukuní kilo eene, nahuan-enɛ lɔɔ, nikprâníɛ, enɛɛ nidíní Jesi nu éni natita die ihi di lla rire lɔɔre, be la nowo nɛnɛ.

20 Jesi idi nu lɔɔ, enɛɛ nakan iyê nɛnɛ lɔ̄: La nudowo nɛfɛ! Ɖmɛ.

21 Lɩpɛ muɛ, enɛɛ nɔɟɟɟɟnɩ́ ɛni bɔ̄ nɔtunɩ́ naya di lɩaa mu lɛ bɛ lɩ́ nitinɩ́ ei cɔ̄ nahanɩɛ tɛ.

Mbo tasuɛ utu nkuaan ɛni woju

22 Udɔ̄n bɔɔ nu ɩca dedekuɛ nɔ dige tɛɛ ɩkprâa, bɛ Jesi ónó tɛ. Nɩɩnɩ́ an lɔ̄: yɔmuɛ, di lɩa nno kukukpɔ cɛɛ ti ei tɛ bɛ ɔnu egekpu pɛnɛ ku mu a. Nɔnu aau mu frɛɛ, nónó nɔnu ɛɩn.

23 Lɩpɛ muɛ, bɛ Tiberiad ebɩɛ ɛni di lɩa elefe ie eti ei cɔ̄ lugbu deiin ebɩ ɛni Nyɔniɛ de futufutuɛ bɛ la Nyati bia tu nɛnɛ ninɩɛ tɛ.

24 Lɔ̄ nɔnyɔnɩ́ numu lɔ̄: ɛnɛ lɛɛ ɔnu egekpu pɛnɛɛ ɛɩn nónómínɩ́ tɛɛ, enɛɛ nukunɩ́ di lɩa obuɛnɛ mu nahanɩ́ Kapernaɔm ebɩ tɛ nɟɟɟɟnɩ́.

25 Nitenɩ́ diɛ nukunɩ́ ege tɛ bɔɔ nihenɩ́ɛ, enɛɛ nobutunɩ́ lɔ̄: Éyiye pu, fie ɛbɩ ɛmɛ lɩbɛ e?

26 Jesi ɩja ucuɛ, enɛɛ nakan iyê nɛnɛ lɔ̄: Makan miyê nɛfɛ nawrɛ tasu lɔ̄: nɛfnɩ́ óɟɟɟɛ ɔɟɟɟmínɩɛ, ɛlímɩ ɛni fónyɔ̄nɩ́ akprua wojuɛ milɛ ɛni nɩwan numu bɛmu; futufutuɛ mutɩ nɛfɛ fnɩ́ nyu nɛfɛ tɛɛ remu.

27 Dɩki: mbo ɛni ɔnu woju bɔ̄ odo nɛfɛ fecenɩ́ rɩre ba ɩ ɛtɛ, enɛɛ lɩ obu ebɩ ɛni úhûn-mu ei bɛ utu nkuaan ebɩ ɛni ákân-mu owuɛ; ɛlímɩ obuɛ uhun eiɛ bɛmu. Mbo akpasua obuɛ, Kpan ɛni Wɩɛ lɩ obuɛ yɔtu nɛfɛ. Heni-heni muɛ, ɛnɛ lɩ obuɛ Nyati ebɩ ɛni lɩ Bɔ̄ɔ ɛni sufɛɛ nɔni ɛtɛ nɔ̄.

28 Nɩkan lɔɔ, enɛɛ nobutunɩ́ lɔ̄: Bɛ, ɔfɔni woju tasu Nyati nobutu ɛni bɔ̄ relɩ e?

29 Ɖnɛɛ nubua nɛnɛ mu nɩkan lɔ̄: Obuɛ Nyati nobutuɛ, enɛɛ lɩ ɛni bɔ̄ fɔcunɩ́ tɛ fetɛnɩ́ Kpan ebɩ ɛni nutɔpuɛ ɛtɩ.

30 Ɖnɛɛ nobutunɩ́ ji lɔ̄: Lɩ akprua nno kɔ̄ ɛni yɔtu rûcu tɛ ritêfu ɛtɛ ye ɛrɛ! Ɖmɩ woju fɩlɩ ɩɩɩ nu?

31 Dɩki: cɔni nanaɛnɛ nɔ luju mu tɛɛ, nɩnɩ́ mbo akpasua nno ɛni nɩranɩ́ manɩɛ. Ɖɛ, Nyati kɛnkpɛɛ nakan lɔ̄: Nutu nɛnɛ nɩnɩ́ mbo akpasua kɔ̄ ɛni nɔ ɛntɩ kuɛ.

32 Ɖnɛɛ Jesi ja cu nínɩ́: Makan miyê nɛfɛ nawrɛ tasu lɔ̄: mbo tasu ebɩ ɛni nɔ ɛntɩ iɛ, ɛlímɩ obuɛ Mois tu nanaɛnɛ ɩɛ bɛmu; obuɛ gba ɔmu Bɔ̄ɔ nɔtu nɛfɛɛ.

33 Heni-heni muɛ, mbo ebɩ ɛni Nyati nɔtuɛ, enɛɛ lɩ obu ebɩ ɛni nɔ ɛntɩ i bɛ nɔtu kpan nkuaan.

34 Jesi ɩkan lɔɔ, enɛɛ nakan-nɩ́ lɔ̄: Nyɔni, tu ɛrɛ mbo obu rɩ nuca fɛɩn!

35 Lɩpɛ muɛ, nisê ege nɩja nuɩu nakan ji lɔ̄: Dɩki: mbo ebɩ ɛni utu nkuaan, enɛɛ lɩ ɛmɛ ɔmɔbɔ. Kpan fɛɩn ebɩ ɛni yɔbɔfumuɛ, bɔ̄ nuhɔn úwomínɩ́ ji. Ɖɛ, kpan fɛɩn-ɛ yɔtu tɛ yetêmu ɛtɛ, bɔ̄ mindihɔn úwomínɩ́.

- 36 Ɖneɛ, fíní lô ɔwô mlkan miyê nefɛɛ ekɛɛ, ɔwô fédní akprua wojue miɛ nu, ɛneɛ sake fócúmíní te fétémíní ɛti.
- 37 Diki: kpan fɛɪn-ɛ ɔmu Bôɔ cu tumue, yɔbɔfumɔ. Ɖneɛ kpan fɛɪn-ɛ yɔbɔfumɔ lɔɔ, ákân-mu lô mibeni mɪla gbein.
- 38 Heni-heni muɛ, ɛmɪnɪ ɛntɛ munɔ miɛ, ɛ́límɔ ɔmɔbɔ ɛmɪnɪ té ɛti woju míémɔ mèlɪ bɛmu; Bô ɛbi ɛni tɔpɔmuɛ ɛniɛ li obuɛ mi mèlɪ.
- 39 Ɖnɪnɪ té ɛti wojue, ɛneɛ li akpan-ɛne fɛɪn-ɛ nide nutumue bô madadu ɛti lɛ́ nɔnu mu kɔɔkɔ ípɪ kɛɛ. Lɔɔ, bɔɔ ɔni wutue ɛni woju yokufue, lɛ́ mótɔ nónɔnɪ lu uou mu nényení.
- 40 Heni-heni muɛ, ɔmu Bôɔ ɛni te ɛti wojue, ɛneɛ li ɛni bô nkuan ɛbi ɛni ákân-mu owue ɛli kpan fɛɪn-ɛ yakprâ Wɪɛ bɛ yɔcu té yetêni ɛtiɛ ɛni. Lɔɔ, bɔɔ ɔni wutue ɛni woju yokufue, lɛ́ mótɔnɪ nónɔ lu uou mu nénye.
- 41 Jesi ɛni owue kan lô: ɛne li obuɛ nɪli mbɔ ɛbi ɛni nɔ ɛntɪ iɛ, tú Juf-ɛneɛ nohuhrun ukuni ɛti.
- 42 Lɪpɛ muɛ, nakan-ní lô: O bɛ ɛne obuɛ, ɛ́límɔ Jesi ɛbi ɛni ɔnu bô li Josef-ɛ nɔ e? Ɖneɛ ɛbi ɛni nɪdɪ ɔnu bô lɛɛ eniyia aan, ɛneɛ gba nakan lô: ɛntɪ nunɔ ní?
- 43 Jesi tja ucue, ɛneɛ nakan iyê nene lô: Dohuhrun-míní!
- 44 Diki: kpan kɔɔkɔ bô úkpɔ úbɔfumɔ alɪ Bô ɛbi ɛni tɔpɔmu miɛ ɔmɔbɔ ɔ́cúmínɪ ɛ́símɔ. Ɖneɛ kpan fɛɪn-ɛ yɔbɔfumɔ lɔɔ, ɔni wutue ɛni woju yokufue, môtɔnɪ nunɔ lu uou mu ninye.
- 45 Nyati ɛni numɔti-ɛti pɛɛne kán nimime nɪlaní ei lô: Nyati ɔmɔbɔ yeyiye nene fɛɪn woju. Heni-heni muɛ, kpan fɛɪn-ɛ yeti ɔmu Bôɔ ɛni wojuyiyɛɛ bɛ yokuni ei rire muɛ, ɛneɛ yɔbɔfumɔ.
- 46 Diki: kpan kɔɔkɔ yɛ́dɪ Nyati ɛbi ɛni li Bôɔ nu alɪ ɛ́límɔ kpan ɛbi ɛni nɔ ɔnu rire tɛ iɛ.
- 47 Makan miyê nefɛ nawrɛ tasɪ lô: kpan fɛɪn-ɛ yɔcu té yetêmu ɛtiɛ, nkuan ɛbi ɛni ákân-mu owue yeɪɪ ɛnɪnɪ.
- 48 Heni-heni muɛ, ɛmɛ li obuɛ mɪli mbɔ ɛbi ɛni utu nkuaan.
- 49 Nɔfɔbɔ kpraní: obu ɔɛɛ nɔfɔ nanaɛne t manɪɛ luju mu tɛɛ, ɔ́kpú ɔ́tú nene nódôn-míní nkuan; nŭnɪ fɛɪn.
- 50 Diki: mbɔ tasɪɛ nɔ ɛntɪ iɛ ɛke nó nɔfɔ antɪ, ɛneɛ kpan fɛɪn-ɛ yeɪɪɛ bô úhûmu.
- 51 Ɖɛ, ɛmɛ li obuɛ mɪli mbɔ ɛbi ɛni nɔ ɛntɪ i bɛ nɔtu nkuaan nɔ. Kpan fɛɪn ɛbi ɛni yeɪɪ mbɔ obuɛ, yɔnɔ nkuan tɪtɪn godoo. Mbɔ obuɛ, ɛneɛ li ɔmu rirenɛ bɛɛ môtɔ miyɪ tɛyɪ lɛ́ nkuaan ɛli kpan ɛniɛ.
- 52 Juf-ɛneɛ iti lɔɔ, ɛneɛ nɔfɔɔ uku tkan lô: Ɖnɪnɪ rirenɛ bɛɛ níní nôtɔ ɛrɛ rɪɪɛ, lɔ́ pi tɛ?

- 53 Λιπε μυε, Jesi já cú, ενεε nakan lô: Makan miyê nefε nawre tasu lô: alí fíémíní Kpan éni Wιε éni beε, eseji fónómíní εντι mbuoε frεε, be nkuan bǒ úno nǒfu mu.
- 54 Ξε, kpan fεin-ε yehi oму beε, eseji yǒno oму mbuoε, nkuan εbi éni ákân-mu owue yeli εντι. Kpan akpasua obuε, cǒni wwtuε éni woju yokufue, mǒtuni nuho lu uou mu ninye.
- 55 Diki: εμινι rirenιε beε lí mbo nawre tasu, ενεε oму mbuoε frε li mulǒ nawre tasu ιε.
- 56 Kpan fεin-ε yehi εμινι rirenιε beε, eseji yǒno oму mbuoε, nuca fεin yǒno oму mu, ενεε εμε frε mǒho oму mu ιε.
- 57 Diki: oму Bǒ εbi éni tǒpumue, nili nkuaan éni íne, ενεε nutumu nkuan obu ιε. Ξμε frε, kpan fεin-ε yehi εμινι beε, mǒtuni nkuan lǒo ιε.
- 58 Mbo εbi éni no εντι ιε, ενεε no nefε antιε. Nétêmu fíní obu εbi éni nanaεne ι be obu ce ue eke; kpan fεin-ε yehιnιε, nkuan εbi éni ákân-mu owue yeli εντι.
- 59 Owu obuεneε Jesi kaan, cǒni nuho Kapernahom neyiye woju eyia-cǒ tεε, ενεε nikan.

Owukan lubuoε utu nkuaan éni woju

- 60 Jesi tkan owu obu boǒ ula numuti ειε, ενεε akpan-ενεε nǒkruni egeε, nǒnu mu kprangbalǒ nakan lô: Woju obuε okrun εsǎn ι! Kpan kǒ nó éni yekprǐ yǒcu?
- 61 Jesi idi nu éni nohuhrun-ní lǒo, ενεε nobutu nenε lô: Owue mikaan onyunyo nefε rire mu tuun εsǎn ι e?
- 62 Alí obu onyunyo nefε rire μυε, be gba cǒni fǐdini Kpan éni Wιε nu yesê ege yaya yaha cǒ no ιε tεε, lǒ fǐtê filni tε?
- 63 Dini an lô: Nyati éni Bubǒo li obuε utu nkuan; rirenιε beε eke óhún obo. Owukan lubuo obuεneε mikan miyê nefεε, ενεε utu Bubǒo be utu nkuan.
- 64 Obu ce, nǒfu mu elefe ócú te étémíni εti. (Oboǒ tu be nikan lǒo, ενεε li fíní: bubo mu tε neemeε, nidi akpan-ενεε bǒ úcu te ítemíni εtε ιεε kpan tasuε yapanι yehιε an.)
- 65 Jesi nǒ εti, ενεε nakan ji lô: Nenε obuεneε éni íne mu ενεε tu be mikan lô: kpan kǒkǒ fεin εbi éni oму Bǒo ohoǒo ócúmíni ótúmue bǒ úkpu úbofumue nǒ.
- 66 Λιπε líε, ενεε akpan kprangbalǒ ja rire cu íσε ιεε oму εin ji.
- 67 Λιπε μυε, Jesi bútu oму akpan ndio εwi aanuε lô: Be nefε eke fámíní e?
- 68 Simǒn Pιer ιja ucuε, ενεε nakan lô: Nyoni, εbǐ éni tε bǒ ra e? Ξfinι owukan lubuoε, ενεε utu nkuan εbi éni ákân-mu owue.

69 Ɖεε, rócu té rétěfu eti. Ɖεε, rónyǔ numu lô: efe tasu li obuε Nyati éni bóo nǒfu etiε.

70 Lipe muε, ενεε Jesi nakan iyê nenε ji lô: Diki: nefε ndio εwi aanu kpreε, εμε ɔmɔbo li obuε mide nefε. Obu cεε, nǒfu mu nno lí Angini éni kpan!

71 Owu obuε nikaan, Simɔn Iskariot wi Judas éni íne eti li obuε nikan. Ɖne frε, nli ɔnu akpan ndio εwi aanuεne mu éni nno íε, ενεε obu cε nîpani nihi.

Jan 7

Jesi ɔnu makriεne lubolowi kponkpuε éni woju

1 Udôn boɔ tha antie, ενεε Jesi nεεε Galile wutu lugbuε eti te ubo Nyati amanieε. Ɖnu mu lipεε, nújɔjum εni bǔ na Jude wutu lugbuε eti te ambe Juf-εne éni ine-eti puεne nɔjɔju éni bǔ owoni.

2 Lipe muε, be Juf-εne éni fet akpasua kǔ éni niraní Liji mu kan fet-ε ɔbofu.

3 Ɖnu makriεne idi nu loɔ, ενεε nakan iyêni lô: Nya i ébi a Jude te íǔ ɔfu egekpu puεne fein edi akprua wojuεneε feie nu.

4 Diki: kpan fein éni níni íné ninyanie ú'ún-mu rire i. Éni fíni fei woju obuεne loɔ, be nyaku rire gbein akpan dífu nu.

5 Ɖboɔ tu be Jesi ɔnu makriεneε nakan loɔ, ενεε li fíni, nenε nɔnɔbo frε, nɔnu té ónómíni eti.

6 Lipe muε, Jesi kán yê nenε lô: Ɖminie, yǔku cǔ fata éni bǔ ma te. Nefinie εke, nu kɔkɔ fein-ε icaa, bɔmucɔ lá nefε be.

7 Ɖεε, nefinie, woju kɔkɔ ónó éni akpan yɔcu eti yefe nefε; εminie εke ónó loɔ. Diki: éni moku nenε nsibi gbein lô nɔnu owulluεne fein ájá nuε remuε, nefemíni.

8 A líní fet-ε; εμε εke, yǔku ɔni mîha te.

9 Níkan loɔ, ενεε ɔnu makriεne a be heni-heni mu εne εke nudɔn Galile te.

Owuε se fet-ε mu tεε éni woju

10 Gba, Jesi ɔnu makriεne tha fet-ε éni éli muε, ενεε, εne frε na te íε, sake nányákumu rire kandaanlo.

11 Ɖni akpan neli fet-ε thaa, ενεε Juf-εne éni ine-eti puεne nɔjɔjuni ikan lô: O be, ɔfo εne já?

12 Lipe muε, akpruasi lokulo pí enini íne eti: akpan elefe énie, nli kpan namu, ενεε elefe εke níni fun, ɔo nli akpan íne mu óbubu pu.

- 13 Obu ce, kpan kɔkɔ úkpɔ ínya kandaanlɔ íkan ɔnu rire woju ambɛ nɛnɛ fɛɪn, la nowo nɛnɛ Juf-ɛnɛ ɛ́nɪ ine-ɛtɪ pɛnɛnɛ remu.
- 14 Gba, nunɔnɪ fɛt-ɛ ɛ́nɪ ɛ́lɪ mu munuwɪ alabu kɔ́, ɛnɛɛ Jesi a tɛyɪtɪ-cɔ́ tɛ neyiye woju.
- 15 ɛnɪnɪ lɔ́ netê niyiye wojuɛ, srân Juf-ɛnɛ munu mu nakan lɔ́: Kpan obuɛ, nɔ́húhunkumu woju cɔ́ kɔkɔ́ rɛ́dímíní nu. Bɛ lɔ́ pi bɛ nɪdɪ Nyati kɛnkrɛɛ an lɔ́ e?
- 16 Jesi ɪja ucɛɛ, ɛnɛɛ nakan lɔ́: Wojuɛnɛ fɛɪn-ɛ meyiyeɛ, ɛ́límɪ ɔmɔbɔ ɛmɪnɪ íne mu tɛ woju bɛmu; Nyati ɛbɪ ɛ́nɪ tɔpɔmɛ lɪ obuɛ yemu bɛ mɔcɔ miyiye.
- 17 ɛnɛɛ, kpan fɛɪn-ɛ yɔfɪ ɛ́nɪ bɔ́ ɛlɪ Nyati ɛ́nɪ tɛ́ ɛtɪ wojuɛ, yɛdɪ nu ɛkɛfɪ obuɛ meyiyeɛ lí Nyati ɛ́nɪ wojuɛ yemu, elefe mu ɔmɔbɔ ɛmɪnɪ íne mu tɛ ɛ́nɪ woju.
- 18 Dɪkɪ: kpan fɛɪn ɛ́nɪ ucɔ ɔnɔbɔ ɛnɪnɪ íne mu tɛ ɛ́nɪ woju iyiyɛɛ, ɔnɔbɔ ɛnɪnɪ munu lɔkɪ cɛɛ nujuju. ɛmɛ ɛkɛ Nyati ɛbɪ ɛ́nɪ tɔpɔmɛ ɛ́nɪ munu mɔjuju ɛ́nɪ bɔ́ anya gbein. ɛ́nɪ nɔ lɔ́, fɛɪn-ɛ makaan, lí woju nawrɛ tasɪ, eseji mɪhɪ sɛsɛ woju fɛɪn mu.
- 19 In Mois ala nɛfɛ Auleɛ ɪ lɛ́ fɔ́cɔnɪ ɛtɪ fɛ́nɪnɪ ɛɪ? Obu ce, nɔ́fɪ mu kɔkɔ́ ɪnɪ ɛɪ ɛtɪ. Dɪkɪ: fɔ́jujuɪnɪ ɛ́nɪ bɔ́ fowomínɪ.
- 20 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ dedekɛ nakan lɔ́: ɛ́fɛ obuɛ, íne mu ɛpɪfɪ kɛ! ɛbɪ́ nɔjuju ɛ́nɪ bɔ́ owofu?
- 21 Jesi ɪja ucɛɛ, ɛnɛɛ nínɪ́: Dɪkɪ: woju nno kukɔkɔ́ cɛɛ mlɛ ɔtu nɛfɛ fɛɪn rire nayrà nɛfɛ ɪ.
- 22 Nɔ́fɔbɔ kpraní: Mois ala nɛfɛ ɛkpɪsɪ-cɔ́ ecere ɛ́nɪ auleɛ ɪ. (Tasɪ muɛ, ɛ́límɪ Mois ɛtɪ ɔnu woju ányá gbein bɛmu; ɔwɔ́ nɔ́fɪ nana anti pɛnɛnɛ ɛtɪ neeme bo bu.) ɛnɛɛ ɔ́pɔn nuɛ mu frɛ bɔbɔ́ fecení akpan ɛkpɪsɪ-cɔ́ ɪ.
- 23 ɛnɛɛ, alɪ ɛkpɪsɪ-cɔ́ ɛbɪ ɛ́nɪ ficení kpan ɪ ɔ́pɔn nuɛ ɛ́têmu Auleɛ ɛ́nɪ ɔ́wɔ ɔ́pɪɛ, bɛ lɔ́ pi bɛ nuhun nɛhɪ nɛfɛ ɪ ɛ́nɪ ɔ́pɔn nuɛ muɛ mótɪ kpan ɔbuɔ tuun ɛtɛ mɛ e?
- 24 Dɔ́cɔmíní woju ɛ́nɪ unya munu ɛtɛ cɛ dobŭamíní kpan mu; kpraní woju fɛɪn mu namu-namu lɛ́ fɛ́dɪnɪ obuɛ lɪ ɔnu cɔ́ nu fákan-ní.
- 25 Cɔ́nɪ Jerusalem ɛbɪ pɛnɛnɛ dɪ Jesi nuɛ, ɛnɛɛ nɔ́nu mu elefe nakan lɔ́: O bɛ ɛ́límɪ kpan ɛbɪ ɛ́nɪ nɔjujuɪnɪ ɛ́nɪ bɔ́ nowoníe nɔ́ e?
- 26 Bɛ kɪ ɛnɛɛ nuɔ akpan fɛɪn anti neyiye woju bɛ obu ce ɔnu ine-ɛtɪ pɛnɛnɛ íte su. ɛkɛfɪ, gbake nɛ́kpɪ́ nɔ́cɔnɪ lɔ́: ɛnɛ lɪ obuɛ nɪlɪ Kris-ɛ kɔ́ o?
- 27 Bɛ ɪn ɛrɛ fɛɪn rɪdɪ cɔ́ nuɔ nɪnyaa an. Kris ɛkɛ, cɔ́nɪ nɪhɪɛ, kpan kɔkɔ́ bɔ́ ɪdɪ cɔ́ nuɔ nɪnyaa an.
- 28 Lɪpɛ muɛ, Jesi nɔ́ tɛyɪtɪ-cɔ́ tɛ nyépu lubuo ɛtɪ ɔnu woju éyiye mu tɛ nakan lɔ́: Nɛfɛ, fíní fɪdɪnɪ an, eseji fɪdɪnɪ cɔ́ munɔ mɪnyaa an frɛ! ɛmɛ ɛkɛ, makan miyê

nefe lô: élimu eme ɔmɔbo ményé loo míému bemu; Nyati ebi éni li nawre pue li obuε tɔpumu. Ene, fédimíní an.

29 Emε eke, midini an; ɔnu rire te munɔ, eneε nutɔpumu mi.

30 Lô Jesi kan loo, eneε nɔɔɔɔnɔ́ éni bǎ nɔnyuní, obu ce kpan kɔɔkɔ ókrú áhán bo ékín-míní ambe enini nue yǒku.

31 Lipe mue, dedekue agbra te éni akpan kɔpangbalɔ eke cú té tēni eti nakan lô: Kpan obu éni akprua obueneε li nyaku Nyati éni ákuraá gbein loo, alí nǐlí Kris-ε, be kpan lefe ɔfɔni yehi yeli yɔkɔ obu e?

32 Jesi éni rire wojuε akpan nakan nuwan-nuwan loo, ɔnu amanie pó á pí Farisíen-ene riti mu, eneε neneε leε teyiyi pu ɔlɔkueene ein nutɔpuni ɔɔsisan pueε éni bǎ a ɔnyuni.

33 Lipe mue, eneε Jesi nakan iyê dedekue lô: Ewǐemu waa lɔwɔ ce éni mǔdǔn nɔfu ein lé gba mésé ege mâ méhe Nyate tɔpumu mie te.

34 Diki: fǔkuní bǎ fujujumíní tɔun bǎ fídímíní nu. Heni-heni mue, cǎ mǔnɔ teε, bǎ fúkrɔ fihímíní te.

35 Níkan loo, eneε Juf-eneε nakan neneε bibi mu lô: Ɔfɔlɔ tasu nehi níha be bǎ rídímíní nu e? O be Juf-eneε ebi éni nɔ maí elefeεε etiε agbra te nehi níha nudǔn e? O be ekεfu akpan-eneε élí Juf-ε li obuε níha niyiyε woju kǎ o?

36 Bǎ ebi éni níní rǔku rɔɔɔɔni be bǎ rídímíní nu leε cǎ níní nǔnɔ be bǎ rúkrɔ rahámu teε, ɔnu nuwaan li ɔfɔni?

37 Gba, ɔni ku fet-ε éni nu lɔku tasu ebi éni li nue ben te, eneε Jesi nɔ nye eti be nyepu lubuo eti nakan lô: Kpan feun-ε mindihɔn nowoε be nuɔɔfumu lé mótuni nóno!

38 Diki: fíní lô Nyati kɔpɔkɔre kan la i ekεε, kpan feun-ε yɔɔu té yetému etiε, mǔtuni nitê fíní di íne éni ɔnu mindie unɔ mu unyaa utu nkuaan eke.

39 Owu obuε Jesi kaan, tasu mue, be Nyati éni Bubu ebi éni nǔtu akpan-eneε yɔɔu té yetēni etiε éni woju níkan. Lipe mue, be Bubu hiemu kpan eti ambe Nyati y+anyakumu Jesi munu gbein.

40 Jesi íkan owu obu boo ula numuti eiε, eneε akpan-eneε feun-ε tie, nɔnu mu elefe nakan lô: Kpan obuε, níli Nyati éni numuti-eti pue heni tasu.

41 Eneε elefe fre níní yeli be Kris-ε, be elefe eke nɔkɔru ei lô: Kris-ε, élimu Galile te nǔnɔ nínya bemu.

42 Ɔo, Nyati kɔpɔkɔre ɔwǎ kán lá i lô: Kris-ε, Dafid éni alaue mu li obuε nǔnɔ nínya. Eε, Betlehem éni li Dafid éni ebie te li obuε nǔruoní.

43 Lipe mue, akpan búbuu mu Jesi éni íne mu.

44 Nɔnu mu elefe nɔɔɔɔni éni bǎ ɔnyuni, obu ce kɔɔkɔ ókrú áhán bo ékín-míní.

- 45 Cɔsɪsan pʊɛnɛ sê ege á hé tɛyɪtɪ pʊ ɔbɔkʊɛnɛ lɛɛ Farisɪɛn-ɛnɛ tɔpʊ nɛnɛ, ɛnɛ tɛyɪtɪ pʊɛnɛ lɛɛ Farisɪɛn-ɛnɛ nobutu nɛnɛ lɔ pi bɛ nɔnyúmíní Jesi níémíníɛ.
- 46 Ɛnɛɛ cɔsɪsan pʊɛnɛ níńt̃: Bɔnu rɛɔtɪ kpan ɛní ɪkan owu fíní kpan obu ɛkɛɛ nu!
- 47 Farisɪɛn-ɛnɛ ɪja ʊɔʊɛ, ɛnɛɛ nakan lɔ: O bɛ, nɛfɛ frɛ, fálanî ei nóbubʊ nɛfɛ íne mu lɛ naa?
- 48 Kpraní: owutite pʊɛnɛ lɛɛ Farisɪɛn-ɛnɛ fɛɪn muɛ, nɔɔ kɔ ɔwɔ ɔɔ tɛ etɛní ɛtɪ fɛɔtɪ nu?
- 49 Akpan-ɛnɛɛ ɛdí Aulɛɛ aan, ɛnɛɛ nɔkprɔntɪ ege. Nɛnɛ fɛɪn musue nɔ nɛnɛ ɛtɪ!
- 50 Lɪpɛ muɛ, Farisɪɛn-ɛnɛ mu nɔɔ ɛní nɪraní Nikodɛm ɛbɪ ɛní nu nɔɔ a dɪɔɛ numʊ lɛɛ Jesi ɛɪn-ɛ, nyé ɛtɪ, ɛnɛɛ nakan lɔ:
- 51 O bɛ mɪńt̃: Aulɛɛ tú ɛrɛ bɔmʊɔ ɛní bɔ rɔtʊ nowoní kpan kɔ kraa mu ɛní rɪɛtɪmíní ɔmʊ rɛɔtɪ woju tasɛ nɪlɛ an e?
- 52 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ nɛnɛ fɛɪn nɪja nʊɔ nakan-ní lɔ: Ɛfɛ frɛ, Galile wɪ fɪlɪ? Ɔfɔbɔ kpra Nyatɪ kprɛnkprɛ mu tɛ namʊ-namʊ; fɔnyɔ numʊ lɔ: nu kɔ Nyatɪ numʊtɪ ɛtɪ pʊ kɔkɔ yɔnɔ Galile wʊtʊ lugbʊɛ ɛtɪ y+anya.
- 53 [Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nɛnɛ fɛɪn nɪɔɛn-ní ei naní lukpomʊ-lukpomʊ.

Jan 8

Wraka yi nɔɔ ɛní woju

- 1 Cɔntɪ fɛt-ɛ wʊɛ, ɛnɛɛ Jesi ja rɪrɛ ɔʊ a Olifɛ Lɪfɛɛ ɛtɪ tɛ.
- 2 Udɔn bɔɔ nu ɪɔa nɪjomʊ tutʊɛ, ɛnɛɛ nɪsɛ ege na tɛyɪtɪ-ɔɔ tɛ bɛ dedekʊɛ neeme a bokuni ei tɛ. Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nɪpɪ etɛ neyɪpɛ akpan woju.
- 3 Nʊnɔ lɪpɛ, ɛnɛɛ auleyɪpɛ pʊɛnɛ lɛɛ Farisɪɛn-ɛnɛ ɔʊ yi nɔɔ ɛní nʊnyʊnɪ ɛtɪ nalapʊ kprɪtɪ lefɛ ɛɪn-ɛ sɪnɪ. Nʊnyʊnɪ yɪɛ nɪnyakʊnɪ akpan ɛrɛhɪn-ɛ,
- 4 ɛnɛɛ nakan nɪyɛnɪ́ Jesi lɔ: Ɛyɪpɛ pʊ, kɪ yi nɔɔ ɛní rʊnyʊ ɛtɪ nalapʊ kprɪtɪ lefɛ ɛɪn.
- 5 Eyi akpasua lɔɔ, Mois Aulɛɛ kán lá ɪ lɔ: fátaa nʊnʊnɪ nɛnɛ mbobʊ nuwoní! Bɛ ɛfɛ, fíní ɛmɪ?
- 6 Tasɪ muɛ, nobutunî lɔɔ nʊjʊjʊnî ɔmʊ bɔɔ nɪkan woju kɔ ɛní ɛsɛ nɛnɛ tɛyɔ ɔɔɔ, lɛ nɔɔɔnɪ ɛtɪ nátanî woju. Lɪpɛ muɛ, nɪsɪ íne i, ɛnɛɛ nʊɔɔ bɔlʊwɪ nemime wʊtʊ.
- 7 Nʊnɔnɪ mu nataní ɪka ɪ tʊʊn bɔɔ bɛ nɪnyepʊ gen ɛtɪ nɪkan nɪyɛ nɛnɛ lɔ: Nɔfʊ muɛ, alɪ kpan kɔ nɔ ɛní yɛlɪ woju ʊn kɔkɔɔ, bɛ nɪtɪ ɔɔ nʊwɔ lubobʊ nɪsɛ yɪɛ.
- 8 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ nɪsɛ ege nɪsɪ íne i nemime wʊtʊ.

⁹ Nitiní lɔɔ, enɛɛ nuboní bu munutere pɛnɛɛ ɛti tɔun ku nenini ege pɛnɛɛ ɛti najaní rire nucu ninyaní gbein tɔun bɔɔ be naní fɛin. Lɛpɛ muɛ, enɛɛ wie Jesi lɛɛ yi ɛbi ɛni nye ɛti ɔnu anti lɛpɛɛ cɛ.

¹⁰ Jesi inyepu munu ɛtɛ, enɛɛ nobutu yie lɔ: Yi, ɔfo nɛnɛ jâ? Kpan óbútumu ɛfini lu uou ji?

¹¹ Nubutu lɔɔ, enɛɛ yie nínî: Ɖɛ, Nyɔni kpan kɔɔkɔ ɔnɔ. Ɖnɛɛ Jesi kan yeni lɔ: Ɖmɛ frɛ móbútumu ɛfini lu uou. A lukpomu! Lɔ nu amunu be nahaa, dɛli woju un ji.]

Jesi ɛni wɛin-ɛ lɛ ɛni woju

¹² Udɔn bɔɔ li ɛni Jesi se ege neyiye dedekue wojuɛ, enɛɛ nakan lɔ: Ɖmɛ li obue mili wutuɛ ɛni wɛin-ɛ. Kpan fɛin-ɛ yɔkɔpumu egeɛ bɔ́ ɛni ei dambri mu; wɛin ɛbi ɛni utu nkuaan li obue yɛcɛn-ni cɔ́ i.

¹³ Nɪkan lɔɔ, enɛɛ Farisɪɛn-ɛnɛ frɛ nakan lɔ: Obue, ɛfinɛ fakaaan nɔ́; kpan ɛdí ɔnu nawrɛ.

¹⁴ Jesi ɪja ucɛɛ, enɛɛ nínî: Ali botu ɛli ɔmu lɛfɛ cɛɛ makan frɛ bɔbɔɔ be diní an lɔ: nawrɛ makan. Ɖmɛ midɪ cɔ́ munɔ mi lɛɛ cɔ́ mɪhaa an; nɛfɛ ɛkɛ, fédíminí an.

¹⁵ Nɛfinɛ, woju obue nɔfu nunɔwi idi nuɛ cɛ, enɛɛ fɔcuní ɛti fubûaní kpan mu. Ɖmɛ ɛkɛ, múbuamu kpan woju mu.

¹⁶ Ɖnɛɛ, ali botu mubûa kpan woju mu frɛ bɔbɔɔ, be diní an lɔ: ɔnu cɔ wɛinlɔ mubua mu ambɛ métɛmu ɔmu lɛfɛ; ɔmu Bɔ́ ɛbi ɛni tɔpumuɛ nómu ege.

¹⁷ Dɪki: Aule kɛnkrɛ ɛbi ɛni fɔkɔnɪ egeɛ, nakan lɔ: ali akpan aanu numuti uhɔn ikprâ woju mu bɔɔ ikaan, be fáta ɛni fubuní wojue nɪkan-níɛ nawrɛ.

¹⁸ Heni, ɛmɛ ɔmɔbɔ mɛhi ɔmu íne ɛti dalufɛɛ, enɛɛ gba ɔmu Bɔ́ ɛbi ɛni tɔpumuɛ frɛ nɛhɪmu íne ɛti dalufɛɛ lɛ.

¹⁹ Jesi ɪkan lɔɔ, enɛɛ nobutuní lɔ: Ɖfo ɔfu Bɔ́ jâ? Ɖnɛɛ nínî: Dɪki: ɛmɛ ɔmɔbɔ fédíminí an, be fídiki ɔmu Bɔ́? Li fíní fidímíní an ɛkɛɛ, be fidíní ɔmu Bɔ́ frɛ an!

²⁰ Owukan lubuo obuɛnɛɛ Jesi kaan, ɔni nunɔ tɛyɪɪ-cɔɔ ɛni cɔ́ akpan ufɔɔ ɔbɔɔ tɛ neyiye wojuɛ li obue nɪkan. Lɛpɛ mu frɛɛ, kpan kɔɔkɔ áhán bɔ́ ɛkɪn-míní ambɛ ɛnini nuɛ yɔku.

²¹ Jesi sɛ ege já cú nakan iyê dedekue lɔ: Diní an lɔ: míla nɛfɛ i mɪha, enɛɛ fûkuní bó fɔɔjɔmíní tɔun bɔ́ fidímíní nu be fûdɔn-ní nɔfu unlɛ mu fuhuní. Heni-heni muɛ, cɔ́ mɪha tɛɛ, bɔ́ fúkɔ fihímíní tɛ.

²² Nɪkan lɔɔ, enɛɛ Juf-ɛnɛ nakan nɛnɛ bibi mu lɔ: O be, ɛkɛfu ówo nehi nuwo ɔnu rire be nakan lɔ: bɔ́ rúkɔ rɪhâmu cɔ́ nɪha tɛɛ kɔ́ o?

²³ Jesi ɪja ucɛɛ, enɛɛ nakan lɔ: Nɛfɛ, wutu ɛti ɛbi fɔnɔnɪ; ɛmɛ ɛkɛ, ɛnti tɛ li obue munɔ mi. Nɛfɛ filnɪ wutu ɛti ɛbi ɛni akpan; ɛmɛ ɛkɛ mɛlí wutu ɛti ɛbi ɛni kpan.

- 24 Obu remue, enee míni fûdôn-ní nɔfu unɩe mu fuhuníe nǎ. Xe, alí fóbúmíní nawre ló: emee nǎo , be fûhuní lóo eke.
- 25 Jesi ikan lóo, enee nobutuní ló: O be efe ebí tasu e? Enee Jesi níní: Onu woju cee makan miyê nefé bɔnu neeme tuun bɔo be ie oku lóo.
- 26 Míkân woju kprangbalɔ nɔfu rire éni bǎ mɔcu eti mobûa nefé woju mu. Enee woju fein-ε mûbûa mue, lí woju éni Kpan ebi éni li nawre pu be tɔpumue yemu be eme fre mɔcu mikan miyê akpan.
- 27 Owu obuε Jesi kaan, nónyûmíní numu ló: Bôo éni woju nakan.
- 28 Lipe mue, enee nakan niyê nenε ló: Tasu mue, cɔni eme Kpan éni Wíε, fitêminí entíε, enee gba yoku nefé ɩ rire mu ló: emee nǎ. Lipe mue, enee eseji fídní an ló: fein-ε melé, élimu eme ɔmɔbo emini íne mu te éni woju; obuε ɔmu Bôo yemue ce, enee makan.
- 29 Heni-heni mue, Bô ebi éni tɔpumue nó íεε ɔmu ein. Xe, nóty métêmu ɔmu íεε ambε nuca fein mili obuε ja nu ɔnu anti.
- 30 Owu obuεnee Jesi kaan, tú akpan kprangbalɔ cú té tēni eti.

Abraham alauεne éni woju

- 31 Jesi nû eti, enee nakan iyê Juf-εne ebi éni cu té teni etiε ló: Diki: owuεnee makan miyê nefεε, alí fucuní eti finíní ei nuca fein-ε, enee yeyê ló: filíní ɔmu egekpu pueε heni tasu.
- 32 Lipe mue, fídní woju nawreε an, enee woju nawreε yɔkǎn nefé.
- 33 Nija nucuníε, enee nakan-ní ló: Xe, Abraham éni alau ríli; tuun bɔo be ie oku lóo, rónó kpan kɔkɔ auba! Be gba, ókǎn obu éni wojuε fakaan, ɔnu nuwan?
- 34 Enee Jesi bua nenε mu nakan ló: Makan miyê nefé nawre tasu ló: kpan fein ebi éni nelí woju un-ε, be nuɔo unɩe éni auba.
- 35 Enee dní an ló: beyepu fein-ε nɔo, nélí lugbaan éni kpan; lugban pue éni wíε eke, nilí lugbaan éni kpan tuun godoo.
- 36 Éni nɔ lóo, alí Wíε ukǎn nefεε, be heni-heni mue, fányaní ei auba.
- 37 Mídi an ló: filíní Abraham éni alau, ene cee fɔjujɔnί éni bǎ fowomíní. Obuε, neyê ló: ɔmu owukan lubuoε úhɔ nefé luboluwí mu.
- 38 Diki: emuníε, obuε ɔmu Bôo li mídi nu cɔni munɔni rire tee, enee mɔcu mikan. Nefé fre, nɔfu bôo éniε kan fitíníε, enee felíníε.
- 39 Níkan lóo, enee nija nucuníε nakan-ní ló: Onu bôo, enee li Abraham! Lipe mue, enee níní: Li fíní filíní Abraham éni alau ekeε, be ntu felíní fíní ene eke.
- 40 Enee gba, kí éni, obu cee makan woju nawre ebi éni Nyati yemue muku nefεε, fɔjujɔnί éni bǎ fowomíní. Abraham élí obu!

- 41 Obue fəliníe, nɔfu bôo li obue sɛpu nɛfɛ. Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ nakan-ní lô: Ɛrɛ, rélí soma ɛwi; ɔru bô nno kukukpɔɔ, ɛnɛɛ li Nyati.
- 42 Jesi ija ucuɛ, ɛnɛɛ nakan iyê nɛnɛ lô: Li fíní Nyati li nɔfu bô ɛkɛɛ, bɛ ntu fɔyɔfumíní. Diki: ɔnu rirɛ tɛ munɔ bɛ mi. Ɛɛ, iɛuɛ miɛ, élímu ɔmɔbɔ ményé míému bɛmu; ɛnɛ li obue nutɔpumu.
- 43 Míni: ɛmi bɛ owuɛ makaan yôku nɛfɛ i rirɛ mu e? Mɛdiki sun bɛ ɔnu owukan lubuoɛ yôkpu yôho nɛfɛ lubolowi mu.
- 44 Diki: nɔfu bô tasuɛ, ɛnɛɛ li Angini bɛ fɔjujuni éni bô fəliní ɔnu tɛ ɛti woju ɛɛ. Ɛnɛ, ɔwô bubo mu tɛ neeme nili kpanwo pu bɛ níkan woju nawrɛ. Heni-heni muɛ, woju nawrɛɛ ónómíní mu. Ɛnɛɛ, ali nete fun-ɛ, bɛ ɔnu jumaa nidie nǎ. Ɛɛ, nili funte pu, tasu muɛ, nili funte ɔnu bô.
- 45 Ɛminuɛ ɛkɛ, woju nawrɛ makan. Obu éni íne muɛ, ɛnɛɛ fúbumíní nawrɛɛ nǎ.
- 46 Ɛmi woju nili bɛ nɔfu mu kpan kǎ yɔcu ɛti yatamu woju e? Fidiní an lô: woju nawrɛ makan. Bɛ lǎ pi bɛ fúbumíní nawrɛ e?
- 47 Diki: kpan fəin éni li Nyati éni kpan tasuɛ, ɛnɛ niti Nyati éni owukan lubuoɛ. Ɛnɛɛ, éni fítimíní, bɛ neyê lô: félimíní ɛnini akpan.
- 48 Juf-ɛɛnɛ isê ege ija ucuɛ, ɛnɛɛ nakan lô: Ɔnu ɔɔ tasu rikan lô: filɪ Samari wi, angini bubo frɛ nɔfu mu.
- 49 Ɛnɛɛ Jesi níni: Angini bubo ónómu mu. Diki: ɔnu Bô li obue mosupu, ɛnɛɛ nɛfɛ ɛkɛ fúsupumíní.
- 50 Diní an lô: ɛmɛ ɔmɔbɔ mójújuumu ɛmini munu lɔku; Nyati li obue nɛli obu, ɛnɛɛ núbúá ɔnu nawrɛɛ mu nutumu.
- 51 Makan miyê nɛfɛ nawrɛ tasu lô: kpan fəin-ɛ yɔnyu ɔnu owukan lubuoɛ yakân ɔnkɛ, tuun godoo, ákân-mu lô nuhu.
- 52 Jesi tikan lɔɔ, ɛnɛɛ Juf-ɛɛnɛ níni: Gbakɛ, rédi nu wɛinlɔ lô: angini bubo nɔfu mu heni! Diki: Abraham bɔbɔ uo, Nyati numuti-ɛti pu ambiɛnɛ fəin frɛ uo, ɛnɛɛ ɛfɛ fakan fíní kpan fəin-ɛ yɔnyu ɔfu owukan lubuoɛ yakân ɔnkɛ, ákân-mu lô yohu!
- 53 O bɛ, ɛfɛ fukɔ Abraham ɛbi éni li ɔru nana lɔku bɛ obu ɛɛ uɛ e? Fukɔ Nyati éni numuti-ɛti puɛnɛ fəin-ɛ nɛnɛ frɛ u lɛɛ e? Ɛfɛ tasu, lǎ fubu ɔfu rirɛ tɛ?
- 54 Ɛnɛɛ Jesi ja ɔu nakan lô: Diki: li fíní li ɔmɔbɔ manyaku ɔnu munu lɔkɛ gbein ɛkɛɛ, bɛ kpan kpú éni bô akan lô: óhún woju kɔkɔ. Ɛnɛɛ diní an lô: ɔnu Bôo li obue nanyakumu munu gbein. Bô obue, ɛnɛɛ fakan-ní lô nili nɔfu Nyatɛ nǎ.
- 55 Ɛnɛɛ tasu muɛ, fédimíní an; ɛmɛ ɛkɛ midini an. Ali mikan lô: médímíní aan, bɛ nili funte pu fíní nɛfɛ ɛkɛ. Ɛnɛɛ ónó lɔɔ; midini an, ɔnu owukan lubuoɛ frɛɛ mónyu mák+an ɔnku.

56 Diki: nɔfɔ nana Abraham rire yrâ ɪ tasulo éni bǎ edɪ emɪni nuɛ nu cɛ. Enɛɛ heni-heni mu nɪdɪ nu be tu nuɔɔ rire-mukpi mu lokulo.

57 Juf-ɛɛnɛ ɪja ucuɛ, ɛnɛɛ nakan lɔ̄: Fɔkpu fhiɛmu mulu abruanu frɛ bɔbɔ lɛ́ finí fɛ́dɪ Abraham nu!

58 Enɛɛ Jesi nínî: Makan miyê nefɛ nawrɛ tasu lɔ̄: kraa lɛ́ nóruɔnɪ Abraham-ɛ, be emɛ muɔɔ.

59 Nɪkan lɔ̄, ɛnɛɛ nɛnɛ fɛɪn nɛdɛnɪ mbobu nihi nuwɔ nisenî. Lɪpɛ muɛ, nubô mu có lefe, ɛnɛɛ nuɔɔ tɛyɪɪ-cɔ tɛ nɪnya gbein na.

Jan 9

Nunuwɪfuɔ pu nɔɔ Jesi buɔɔn éni woju

1 Cɔni Jesi nɔ tɛyɪɪ-cɔ tɛ nya nahaa, ɛnɛɛ dɪ kpɪsɪ nɔɔ nu éni, bɔnu lɔ̄ nuɔɔnɪ lɛ, lɪ nunuwɪfuɔ pu.

2 Lɪpɛ muɛ, ɔnu egekpu puɛnɛ já owukan lubuo có, ɛnɛɛ nobutuni lɔ̄: Éyiye pu, kpan obuɛ, ebɪ éni íne mu nuɔɔnɪ nunuwɪfuɔ pu lɔ̄ e? O be, ɛnɛ ɔɔɔɔ nɪl woju un, naa ɔnu bô lɛɛ eniyia lɪ obuɛ lɪ un be sipuni obu ɛɪn e?

3 Enɛɛ Jesi nínî: Élímu éni ɛnɛ, elefe mu ɔnu bô lɛɛ eniyia ɛɪ woju un bɛmu. Tasu muɛ, nóruɔnɪ lɔ̄, lɛ́ Nyati ɛɪ akprua woju ɔnu ɛɪ anyaku ɔnu ákura gbein.

4 Diki: éni nu aca ala be ɔtu ɛrɛɛ, fáta éni bǎ bó ɔɔ ɛrɛ Bô ebɪ éni tɔpumuɛ éni juma ɛɪ. Dambri nehi uku éni kpan kɔkɔ bǎ úkpu ídi juma ji.

5 Mulu alabu éni m̄nɔ wutu ɛɪ ɛbɛ, m̄lɪ wutuɛ éni wɛɪn.

6 Nɪkan lɔ̄, ɛnɛɛ gba nice mututu nɪla ɪ wutu nukputu kɔɔɔɔɔ lɔwɪ be nuɔɔ niceru nunuwɪfuɔ puɛ nukrɔ mu.

7 ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ nɪkan niyeni lɔ̄: A Siloe bulaa mu tɛ yuyɔ munu! (Siloeɛ, ɔnu nuwaan lɪ “óɔpu pu”). Jesi ɪkan lɔ̄ bɔɔ heni-heni mu nunuwɪfuɔ puɛ tha uyuyɔ munu tɛɛ, ɛnɛɛ nɛdɪ ɛpɛ ihɪ.

8 Cɔni akpan-ɛnɛɛ hɔ ebɪ có nɔɔ lɛɛ kpɪsɪ obu ɛɪn lɛɛ akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ ɪdɪni nu nuca fɛɪn nukrukɔ owuɛ dɪni nu lɔ̄, ɛnɛɛ nakan lɔ̄: O be, élímu kpɪsɪ ebɪ éni ipi ɛtɛ tɛ ukrukɔ owuɛ nǎ e?

9 Enɛɛ elefe níní, ɛnɛ nǎ, be elefe ɛkɛ nɔkɔru ɛɪ níní élímu ɛnɛ, ɔɔ yɛɪ be kpan kǎ éni dideni. Kpɪsɪ ɪtɪ lɔ̄, ɛnɛɛ ja cu nakan lɔ̄: Élímu kpan lefe; emɛ ɔɔɔɔ!

10 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ gba nobutunî lɔ̄: O be lǎ tɛ sɛ be fɛdɪ ɛpɛ?

11 Enɛɛ nínî: Kpan ebɪ éni nɪraní Jesiɛ lɪ obuɛ kputu kɔɔɔɔɔ lɔwɪ cu cerumu nukrɔ mu be kan yemu lɔ̄: ma Siloe bulaa mu tɛ múyúyɔ munu. Emɪni munuɛ ma muuyuyue, ɛnɛɛ lɪ mɛdɪ ɛpɛ.

- 12 Níkan lɔɔ, enɛɛ nobutunî ji lô: Bɛ ɔfo kpan ebɛ jâ? Enɛɛ níní nédí cɔ̄ ambi nɔ.
- 13 Ōnu egeɛ, enɛɛ nɔcuní kpɛɛ nɪhan-ní Farisɛɛn-ɛnɛ.
- 14 Cɔ̄nu Jesi kpɛɛ kɔɔɔɔ cɔ̄ ceru kpɛɛ obu nɔkrɔ mu tɔni nɪdi ɛpɛɛ, bɛ akpan nɔ́ ɔpɔn nuɛ mu.
- 15 Farisɛɛn-ɛnɛ ɪdi kpɛɛ nuɛ, enɛɛ nɛnɛ frɛ nobutunî lô te sɛ bɛ nɛdi ɛpɛɛ. Enɛɛ níní kɔɔɔɔ ɪ obuɛ Jesi cɔ̄ ceruni nɔkrɔ mu, enɛɛ na nɔyɔyɔ munu bɛ nɛdi ɛpɛɛ.
- 16 Lɪpɛ muɛ, Farisɛɛn tɔkɔ já cú, enɛɛ nakan lô: Kpan obuɛ di juma akpasua obuɛ, bɔ́ ɪli Nyati ɛni kpan. Diki: nífelumu ɔpɔn nuɛ ɛni auleɛ. Enɛɛ elefe ɛkɛ nɔkrɔru ɛi ɪkan lô: Unli pu kɔkɔ bɔ́ úkpu ɪli akprua woju akpasua obuɛ kpan obu ɪɛ. Lɪpɛ muɛ, enɛɛ ɔmu-ɔmu pi nɛnɛ mu bɛ nubuní mu.
- 17 Ōnu egeɛ, enɛɛ Farisɛɛn-ɛnɛ se ege nobutu kpɛɛ lô: Bɛ ɛfɛ ɛbi ɛni kpan obu tu fɛdi ɛpɛɛ, ɪ ɪfɛ fubuni tɛ? Enɛɛ nubua nɛnɛ mu níkan lô: Mɛdiki sun bɛ nɪli Nyati ɛni numɔti-ɛti pu.
- 18 Tasu muɛ, Farisɛɛn-ɛnɛ yɛkrɪmu yɔ̄cɔ̄ lô: heni-heni mu kpɛɛ lí nunɔwɪfuo pu, enɛɛ gbakɛ nɛdi ɛpɛɛ. ɛni nɔ lɔɔ, enɛɛ nutu nɪraní ŋnu bɔ́ ɪɛ eniyia i ɪɛ́ nɛtiní nɛnɛ ɔmu ɪɛ.
- 19 Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nobutuní nɛnɛ lô: Kpɛɛ obuɛ, nɔfu wɪ e? Kan-ní rítí: ŋnu ɔruɔ mu tɛ neeme nɪli nunɔwɪfuo pu e? Bɛ ɪ ɪ te sɛ bɛ nɛdi ɛpɛɛ tɛ?
- 20 Enɛɛ nubuaní mu níkan-ní lô: Nɪli ŋnu wɪ heni, eseji ŋnu ɔruɔ mu tɛ neeme ɪ obuɛ nɪli nunɔwɪfuo pu frɛ.
- 21 Gba, lô te sɛ bɛ nɛdi ɛpɛɛ ɛkɛ, rɛdí an. Rɛdí kpan ɛbi ɛni tɔni nɛdi ɛpɛɛ an. Butunî ɛnɛ ɔɔɔɔ! Nɔru ɪkɔ, nɔkrɔ ɛni bɔ́ nakan ɛnɪni ɪnɛ ɛti woju.
- 22 Ōbɔɔ tu bɛ nakan-ní lɔɔ, enɛɛ ɪ fíní, neyení Juf-ɛnɛ ɛni ine-ɛti puɛnɛ. Heni-heni muɛ, Juf-ɛnɛ ɛni ine-ɛti puɛnɛ ɔwɔ̄ akan ɔruku ɛi lô: kpan kɔkɔ fɛɪn ɛbi ɛni yeɛ yɔ̄cɔ̄ lô Jesi lí Kris-ɛ, nɪbení eyia-cɔ̄ tɛ.
- 23 Obu remuɛ, enɛɛ kpɛɛ ŋnu puɛnɛ nakan lô: butuní ambi ɔɔɔɔ, ɔo ambi kɔ́ ɛni bɔ́ akan ɛnɪni ɪnɛ ɛti wojuɛ nɔ́.
- 24 Ōnu egeɛ, enɛɛ Farisɛɛn-ɛnɛ se ege ra kpɛɛ bɛ nakan lô: Kan woju nawre nyaku Nyati ɛni munuɛ gbein! Diki: ɛrɛ ɛkɛ nɪdi an lô: kpan obu lí unli pu.
- 25 Níkan-ní lɔɔ, enɛɛ kpɛɛ níní: Alɪ nɪli unli puɛ, bɛ ɛmɛ ɛkɛ mɛdí an. ɛmunɪɛ, obu cɛɛ mɪdi aan, enɛɛ ɪ fíní, sigie mɪli nunɔwɪfuo pu, enɛɛ gbakɛ mɛdi ɛpɛɛ!
- 26 Níkan lɔɔ, enɛɛ nobutunî ji lô: Bɛ ɪ nite nɪli bɛ nutufu fɛdi ɛpɛɛ tɛ?
- 27 Enɛɛ kpɛɛ níní: Ōwɔ̄ mɪkan lô te sɛɛ miyê nɛfɛ, enɛɛ fékrɪmu fɔ́cɔ́míní. Bɛ gba, ɛmɪ bɛ fobutuní ɛni bɔ́ mesê ege makân mu ji e? O bɛ, nɛfɛ frɛ fɔ́jɔ́jɔ́nɪ ɛni bɔ́ fɛlní ɛnɪni egekpu puɛnɛ e?

- 28 Níkan lɔɔ, enɛɛ nɛwɛwɛfɔnî bɛ nakan-ní lɔ̂: Ɛfɛ lɪ obue filɪ ɛnɪnɪ egekpu pu; ɛɛ ɛkɛ, Mois ɛnɪ pɛnɛɛ rɪlɪ.
- 29 Ɛɛ rɪdɪ an lɔ̂: Mois-ɛ, Nyatɪ kán owu yêni. Dɪkɪ: kpan obu ɛnɪ cɔ̂ nɔ nyaa, rɛdí an frɛ bɔbɔ.
- 30 Níkan-ní lɔɔ, enɛɛ kpɪsɪɛ ja cu jɪ lɔ̂: Nasrân-mu munu mu ɛnɪ kpan obu ɔtumɔ medɪ ɛɛ bɛ nɛfɛ fakan-ní lɔ̂ fédíminí cɔ̂ nunɔ nɪnyaa!
- 31 Ɛɛ fɛɪn rɪdɪ an lɔ̂: unɪ pɛnɛ ɛnɪ ógugɔ lubuoɛ, Nyatɪ íti. Alɪ kpan kɔ̂ Nyatɪ ɛnɪ éyɛɛ nɔ luboluwɪ mu nɛɪ ɔnu tɛ ɛtɪ wojue ugugɔnɛ ɛkɛ, nitini ógugɔ lubuo.
- 32 Nɔfɔbɔ kpaní: tɔun bɔɔ bɛ ie oku lɔɔ, kpan y+akan rieti lɔ̂: kpan kɔ̂ ɔtu kpan ɛnɪ nɔrɔɔnɪ nɔnɔwɪfuo pɛ ɛdɪ ɛɛ fíní lɔ̂ kpan obu lɛ ɛkɛ.
- 33 Dɪkɪ: lɪ fíní nɛlí kpan ɛnɪ Nyatɪ tɔpɛ ɛkɛɛ, bɛ bɔ̂ núkpu nílɪ akprua woju obu!
- 34 Níkan lɔɔ, enɛɛ nɪja nɔcuní lɔ̂: Ɛfɛ ɛbɪ ɛnɪ, lɔ̂ nɔrɔɔfínɪ lɪ bɛ ɔwɔ̂ woju un yikufu gbɔun-ɛ, enɛɛ fehi fiyê ɛɛ woju! Níkan-ní lɔɔ, enɛɛ nibenî nɪlaní gbein.
- 35 Jesi iti lɔ̂ Juf ɛbɪɛnɛ ebe kpɪsɪɛ lɔɔ, enɛɛ a heni bɛ nobutuni lɔ̂: Ɔfu tɛ nɔ Kpan ɛnɪ Wɪɛ ɛtɪ e?
- 36 Ɛnɛɛ kpɪsɪɛ nínî: Nyɔnɪ, bɛ ɛbɪ tasɪ lɪ Kpan ɛnɪ Wɪɛ e? Kan yemu mítí lɛ́ mɔcɔ tɛ métɛni ɛtɪ!
- 37 Ɛnɛɛ Jesi nínî: Ɔwɔ̂ fédɪnɪ nu; ɛnɛ lɪ obue nɛdɪdɛ numu lɛɛ ɔfu ɛɪn-ɛ.
- 38 Lɪɛ muɛ, enɛɛ kpɪsɪɛ nakan lɔ̂: Nyɔnɪ, ɔmu tɛ nɔfɔ ɛtɪ! bɛ nɪɪ nɔrɔɔtɔ munu ɛɪ ɔnu anti.
- 39 Ɔnu egeɛ, enɛɛ Jesi ja cu nakan lɔ̂: Ɛminɪ ieuɛ miɛ, miɛ amɛkɛ lɛ́ mányaku kpan fɛɪn ɛnɪ lɔ̂ tɛ nɔɔ gbein. Ɔnu mu lɪɛɛ, nɔnɔwɪfuo pɛnɛ yɛdɪ ɛɛ, enɛɛ akpan-enɛɛ nɛdɪ ɛɛɛ ɛkɛ yetê nɔnɔwɪfuo pɛnɛɛ.
- 40 Owu obue Jesi kaan, Farisɪɛn tɔkɔɔ nɔ lɛɛ ɔnu ɛɪn lɪɛɛ tí, enɛɛ nobutuni lɛ lɔ̂: Ɛɛ frɛ nɔnɔwɪfuo pɛnɛɛ rɪlɪ e?
- 41 Ɛnɛɛ Jesi nínî: Lɪ fíní filnɪ nɔnɔwɪfuo pɛnɛɛ ɛkɛɛ, bɛ nɔfɔ un-enɛɛ filnɛ ɔnɔ nɛfɛ watige. Ɛnɛɛ gba, ɛnɪ fíní fedɪnɪ ɛɛɛ, bɛ nɔfɔ un-enɛɛ hɔnɔ unɔ nɛfɛ ɛtɪ.

Jan 10

Ngbɔnyɔ akpra-ɛtɪ pu namu ɛnɪ woju

- 1 Jesi nɔ̂ ɛtɪ, enɛɛ nakan jɪ lɔ̂: Makan miyê nɛfɛ nawɛ tasɪ lɔ̂: kpan fɛɪn ɛbɪ ɛnɪ bɔ̂ íɛ gbɔnyɔ lɛkɛɛ ɛnɪ gbɔmu bɔmu úhɔ mu bɛ yobuka cɔ́ lefe yaya yɛɪɪ nuhun tɛɛ, ɛnɛ in'in pu lɛɛ akolo pu nɪlɪ.
- 2 Kpan obue íɛ gbɔmu numu bɔmɛ ɛkɛ, ɛnɛ lɪ obue nɪlɪ ngbɔnyɔɔɛnɛ ɛnɪ akpra-ɛtɪ pɛ nɔ̂.

- ³ Ẹniṣe, ninyà gbòmu lṣe lṣe, bẹ còsisan pṣe ẹfín-ni lẹkpe nòhò nuhun tẹ. Ọnu ngbonyòṣe dínì lubuo an, ẹṣe ẹṣe frẹ nìdì nene an tṣun bọ l' nodudu nṣu mu nṣ-nṣ fẹn íné ninyaku nene gbein.
- ⁴ Nide nene fẹn ninyaku gbein-ẹ, bẹ gba nẹtì cò nṣu anti bẹ nṣkpuní ege nihaní ambẹ nìdìnì owuriraru lubuo an.
- ⁵ Ngbonyò obuene, alì kpan lefe ihì ọra nene, b' nṣkpumínì ege, nana éye n'iyenì ei rire ambẹ nédímínì lubuo an.
- ⁶ Owu obu Ẹsì kaan, nyandra mu woju nìkan, ẹṣe akpan-ene fẹn-ẹ nò lṣe ẹke ónyòmu woju tasì nìkaan nṣmu.
- ⁷ Ẹnì nò l'ò, nisè ege nṣu nakan l'ò: Makaan miyè nefe nawre tasì l'ò: ẹṣe l' obu mite fínì gbòmu nṣmṣe ngbonyòṣe ubò mu ẹke.
- ⁸ Akpra-eti pṣene fẹn ẹbiene nò lṣe [kraa bẹ mi], nìlínì in'in pṣene l'ẹ akolo pṣene. Nene obuene, ngbonyòṣe ẹtẹ nene sù ókrú nene ege.
- ⁹ Fínì l'ò mìkaan ẹke, ẹṣe l' obu mite fínì gbòmu nṣmṣe ẹke. Kpan fẹn-ẹ yobò mu ọmu mu, n'ṣu ọnu íne nkuan. Lṣe mu, b'omucò yalanì bẹ nuhò ninyà, ẹṣe n'ìhe mbo n'ì n'ca fẹn.
- ¹⁰ In'in pṣ ẹṣe, ngbonyòṣe ẹnì ẹ'in, ówo l'ẹ ónyò óbubu kṣe n'ì. Ẹmṣe ẹke, mi m'otṣ nene nkuan, ẹṣe nkuan ẹbì ẹnì m'otṣ nene, ọbò k'ok'ò b' ícian-mu nene tṣun godoo.
- ¹¹ Ẹṣe m'ì ngbonyò akpra-eti pṣ namu. Dìkì: ngbonyò akpra-eti pṣ namu, ẹṣe nuhu ọnu ngbonyòṣe íne eti.
- ¹² Kpan fẹn ẹbì ẹnì n'wenì lu nakprà ngbonyò eti bẹ ngbonyòṣe ẹdrìmu ẹlì ẹniṣe, alì nìdì n'ne un k'ò nu nehìe, bẹ n'eci nene n'oku ei néye nà. Lṣe mu, bẹ n'ne ẹbì ẹpì nene mu owuwou tukò, ẹc'ñ ambìene fẹn ei.
- ¹³ Alì kpan obu eye ne l'ò, bẹ fí fínì ẹniṣe, juma c'ẹ nedi n'wenì lu; ẹlìmu ngbonyòṣe ẹnì woju ídrimu údomínì b'emu.
- ¹⁴ Fínì l'ò mìkaan ẹke, m'ì ngbonyò akpra-eti pṣ namu. Dìkì: m'ìdì ọmu ngbonyòṣe an, ẹṣe nene frẹ, nìdímínì an
- ¹⁵ fínì l'ò B'ò d'imu an bẹ ẹṣe frẹ m'ìdì a'an ẹke. Ẹṣe m'ihu ẹm'ì ngbonyòṣe íne eti.
- ¹⁶ Dìkì: m'ìkàn ngbonyò elefe jì ẹnì h'òṣ un'ò gbein. Nene frẹ, fáta ẹnì b' mede nene n'ie n'òh'ò l'ẹkpe mu. N'ìdímínì lubuo an, ẹṣe n'ìhi nukunì ambìene mu nìlínì ngbonyò l'úk'pò n'ò kukuk'pò m'ì nene fẹn nṣu akpra-eti pṣ.
- ¹⁷ Ẹṣe, ẹnì m'ihu ẹm'ì ngbonyòṣe ẹnì íne eti, ọṣu ọmu B'ò ọy'ofumu tṣun ẹs'ñ t. Ẹṣe d'ínì an l'ò: alì muhu, ọṣu ege m'òṣ lu uou mu minye.

18 Diki: kpan kɔɔkɔ ákân-mu bɔmɔɔ ɛni bɔ ɔnyu ɔmu nkuaan akpumu ɔɔ; ɛme ɔmɔɔ mɔyɔfɔ, ɛnɛɛ míkprî ɛti muhu. Ɖɛ, ɛmini uou lɛɛ ɛmini lu uou mu ɔno ɛnyɛɛ, nó ɔmu ɔnku. Ɖnɛɛ fɛin-ɛ mîlɛ, ɔmu Bô lɛ obuɛ níní mlɛ lɔɔ ɛkɛ.

19 Lô Juf ɛbiɛnɛ ti owukan lubuo obuɛnɛɛ, ɛnɛɛ ɔmu-ɔmu pi nɛnɛ mu ji.

20 Nɔnu mu kprangba nakan lô: Kpan obuɛ, yɛli bɛ angini bubɔ nóni mu; íne mu ɛpini kpɛ! Ɖmi bɛ fetiní obuɛ nakaan e?

21 Elefe frɛ nakan lɛ lô: Kpan obu ɛni owuɛ nakaan édídemu kpan ɛni angini bubɔ nɔ mu ɛni owukan lubuo. O bɛ angini bubɔ ɔwô tu nunɔwɔfuo pu di ɛpɛ e?

Tɛɛ Juf-ɛnɛ ɔcú étêmu Jesi ɛti ɛni woju

22 Udôn bɔɔ uku fet ɛbi ɛni ukvatu tɛyɛti-ɔɔ ɛni éfín ei nuɛ, ɛnɛɛ akpan fɛin a Jerusalem tɛ. Lɛpɛɛ, bɛ oku lɔfan lɔkɔɛ ɛni nuɛ.

23 Jesi nó tɛyɛti-ɔɔ ɛni srawan gbisi ɛbi ɛni niraní Salumɔn Srawaan tɛ nenyinye lɛɛ,

24 ɛnɛɛ Juf-ɛnɛɛ dini nu bɛ a reruni nobutuni lô: O bɛ, fîtu ho yofou ɛɛ lɔɔ bibi naa? Alɛ heni-heni muɛ, ɛfɛ lɛ obuɛ filɛ Kris-ɛ, bɛ fin ei ye ɛɛ rítí!

25 Ɖnɛɛ Jesi bua nɛnɛ mu nakan lô: Ɖwô mɛkan miyê nɛfɛ, ɛnɛɛ obu ɔɛ fiobumíní nawɛ. Dini an lô: juma obuɛnɛ fɛin-ɛ ɔmu Bô tɔpumu mi medi bɛ fɛdini nuɛ, ɛnɛɛ lɛ ɔmu dalɔfɛ.

26 Obu ɔɛɛ, fikpɛɛmɔ fúɔmíní ambɛ félimíní ɔmu ngbɔnyɔ.

27 Ɖmini ngbɔnyɔɔnɛɛ, nidimíní lubuo an, ɛnɛɛ midɛ nɛnɛ fɛin an lɛ bɛ nukpɛmíní ege nuca fɛin.

28 Diki: mɔtu nɛnɛ nkuan ɛbi ɛni ákân-mu owuɛ, ɛnɛɛ lu uou bɔ ɔnyu nɛnɛ íkan-mu ɔnku. Eseji kpan kɔɔkɔ bɔ ɔkpu ɔnyu nɛnɛ ínyakumu ei ɔmu ɔnku frɛ,

29 ambɛ ɔmu Bô ɛbi ɛni de nɛnɛ kumu ɔnkɔɛ kúra kó fɛin, kpan kɔɔkɔ bɔ ɔkpu ɔnyu nɛnɛ ínyakumu ei ɔnu ɔnku.

30 Dini an lô: ɛmɛ lɛɛ ɔmu Bô ɛin-ɛ, rilɛ nno kukukpɔ.

31 Jesi tkan lɔɔ, ɛnɛɛ Juf ɛbiɛnɛ se ege de mbobu nehi ɔwɔ iseni.

32 Nidɛ nu lɔɔ, ɛnɛɛ nobutu nɛnɛ lô: Ɖmu Bô ɔtu mélt woju anamu-anamu fédiní nu. O bɛ mínî: obu fɛin-ɛ mlɛ, ɛmi woju nɔ mu nedî nɛfɛ gbre bɛ fehi funumíní mbobuɛ e?

33 Nubutu lɔɔ, ɛnɛɛ nubuanî mu nakan-ní lô: Ɖlímu woju namu kɔɔ filɛ remu rehîmu rúnɔfɔ mbobu bɛmu; Nyatɛ fabûan munuɛ remu. Diki: kpan ɔɛɛ filɛ, ɛnɛɛ fíní ɛfɛ frɛ Nyati lɛ.

34 Nɛkan-ní lɔɔ, ɛnɛɛ Jesi ja ɔu nakan lô: O bɛ Nyati ákán némímemu nálámíní ei nɔfɔ Aule kpɛnkpɛɛ mu tɛ lô: Ɖmɛ mɛkan lô: nɛfɛ filíní nyati e?

35 Nɔfɔbɔ fidiní an lô: kpan bɔ́ úkpu únyu owuene fein-ε nimimení nɔ Nyati kpenkpee mu tee ítitimu ei. Enee, alɪ rikpráa, be akpan-ene nikan owu nukue li obuε nira nyate.

36 Éni nɔ lɔɔ, be lɔ́ pi be bɔɔ mikan lô: mɪli Nyati éni Wɪε, lé nefε fíní mabûan-ní Nyati munu e? Ene li obuε nitemu bó eti nite i be nutɔpumu mi wutu eti ébi.

37 Li fíní méli owueneε ɔmu Bô ilie ekee, be woju kɔkɔ ónó éni bɔ́ fɔcuní eti fɔcuní té fetêminí eti.

38 Enee meli lɔɔ eke. Éni nɔ lɔɔ, botu alɪ fúbumíní emɪni owukan lubuoε nawrεε, be kpraní obuε melie lé fónyŏní numu ɔdɔn nefε íne mu lô: Bôɔ nó ɔmu mu, eneε emε frε munɔ Bôɔ mu le.

39 Nikan owu obuε, eneε lɪpe frε nujujuní éni bɔ́ nɔnyuní be nɪrtan ɪ nɔnu agbra na.

40 Jesi sê ege té Jurden die ji, eneε a cô Jan li akpan batem nuε te mu sεε te dɔn.

41 Lɪpe muε, akpan kprangbalɔ á héní te. Heni-heni mu nakan-ní lô: Cɔni Jan nya etiε, néli akprua woju, eneε kpan obu éni rire wojuene fein-ε nikaan eke eli nawrε.

42 Lɪpe muε, akpan kprangbalɔ cú té tê Jesi eti.

Jan 11

Lasar éni uou woju

¹⁻² Nu nɔɔ, eneε kpisi nɔɔ éni nɪraní Lasar-ε pi lu. Lasar obuε, nɪli ebie nɪraní Betanie éni kpan. Onu meyieneε li obuε li Mari læε Mart. (Marie, ene li obuε nukuku Nyɔnie sacε-mindi lika be nucv ɔnu íne ruho nititi eiε.)

³ Lô nene meyi aanuε nidiní nu éni nɔnu makpɪe lufan nɔnyuε, eneε nutɔpuni kpan a kan ye Jesi lô: Nyɔni, dikɪ: afuan namuε lufan nɔnyu tasu.

⁴ Jesi iti amanie obuε, eneε nakan lô: Lu obuε, élimu ówo bɔ́ úwomíní bemu; Nyati éni munu lɔku éni bɔ́ anya gbein-ε remu. Lɔɔ, lé ɔtu Nyati éni Wɪε frε munu anya gbein.

⁵ Jesi yófu Mart, Mari læε Lasar heni tasu.

⁶ Obu frε bɔbɔɔ, cɔni niti Lasar éni lufaan nɔnyuε amanieε, nudɔn cô nunɔ lɪpe tɔun munuwɪ aanu ji.

⁷ Onu egeε, eneε gba nikan niye ɔnu egekpu puene lô: Tu rísêní ege rání Jude wutu lugbuε eti te.

⁸ Lɪpe muε, eneε ɔnu egekpu pueneε nakan iyêni lô: Éyiye pu, yême libe éni te éni Juf ebienε ntu owofu mbobu mu, eneε fehi fisê ege faha te?

- 9 ƉneƉ Jesi níńĩ: O be fédímíní an lô: nuƉ icaa, wanci ndio Ɖwi aanu neeme li obue ise kraa be gbe ɪla be e? ƉneƉ, ali nu aca boƉ kpan neƉƉƉ, Ɖńi wutu Ɖti Ɖbi Ɖńi wein-Ɖ nadan utu nidi ƉƉƉ remue, níyakumu có Ɖin.
- 10 Gba, kpan Ɖain Ɖńi neƉƉ you nu muƉ Ɖke, niyaku có Ɖin ambe wein Ɖńó Ɖńi bƉ Ɖtuni nedi ƉƉ.
- 11 Níkan loƉ, ƉneƉ eseji nunuƉu Ɖti lô: Diki: aruan Lasar neke munƉ; mehi miha te lƉ mówrũni.
- 12 Ɖnu egekƉu ƉueƉe ɪja ucuƉ, ƉneƉ nakan lô: NyƉni, Ɖńi li munƉ ce li obue nekeƉ, be rire yokũni Ɖti!
- 13 Heni-heni mu neninƉe, munƉke woju ceƉ Jesi nakan, be nje Lasar Ɖńi uou woju.
- 14 Ɖńi no loƉ, nifĩn ei níkan niyê neƉƉ lô: Diki: Lasar uo!
- 15 ƉneƉ, noƉu remue, rire mu nekƉimu Ɖńi múnó te. LoƉ, lƉ obue yeƉƉƉ Ɖtu fócuní té fétémíni Ɖti. Gbake, tu ráńi te!
- 16 Jesi ɪkan loƉ, ƉneƉ Toma Ɖbi Ɖńi eseji niraní Didim Ɖńi Ɖnu nuwan li oluyiƉ, nakan iyê anuan-ƉneƉ lô: Ali loƉ, be tu rá rúní lƉƉ Ɖnu Ɖin!
- 17 Jesi ɪha boƉ uboƉu Betani ebi numue, ƉneƉ ti lô: Ɖwô néliní Lasar boƉ te munuwi aanla.
- 18 Diki: Betani lƉƉ Jerusalem agbraa, kilo ƉentƉƉ loƉ ce.
- 19 Ɖńi no loƉ, Juf kƉangbalƉ nó te á nakprâ Mart lƉƉ Mari inine neƉƉ te i noƉu makƉi Ɖńi ƉńóƉ remu.
- 20 Mart ɪti lô Jesi nehƉe, ƉneƉ lƉ nye naha Ɖnu ábũan mu be Mari Ɖke Ɖon lugban nuhun te.
- 21 Mart ɪha ihe JesiƉ, ƉneƉ nakan iyêni lô: NyƉni, li fíní funƉ Ɖbi ƉkeƉ be Ɖnu makƉi úómu.
- 22 Gbake fie, ƉneƉ midɪ an lô: woju Ɖain-Ɖ fũbutu NyatiƉ, nĩli nutuƉu.
- 23 LƉƉe muƉ, ƉneƉ Jesi nakan iyêni lô: Diki: Ɖfu makƉi yƉno lu uou mu yenye!
- 24 Mart ɪja ucuƉ, ƉneƉ níńĩ: Midɪ an lô: Ɖni wutu obu Ɖńi woju yokufu be akƉan-akƉan Ɖain yƉno lu uou mu yenyeƉ, ƉneƉ fre nũno ninye lƉ!
- 25 Mart ɪkan loƉ, ƉneƉ Jesi buani mu kan lô: Ɖme li obue midɪ lu uou mu Ɖno Ɖnye Ɖńi ɪne, ƉmeƉ mutu akƉan nkuan. KƉan Ɖain Ɖbi Ɖńi yƉu té yetêmu Ɖti, ali botu nuhu fre boƉboƉ, be nĩsê ege nuƉo nkuan.
- 26 Ɖe, kƉan Ɖain-Ɖ yƉu té yetêmu Ɖti be nkuaan yeɪ Ɖni loƉ, ƉneƉ lu uou bƉ Ɖnyumíni ɪkan-mu Ɖnku. Obue makaan, fobu nawƉe e?
- 27 ƉneƉ Mart níńĩ: Ɖe NyƉni, mobu nawƉe lô: fulɪ Kris Ɖbi Ɖńi li Nyati Ɖńi WƉe níńi yehiní wutu Ɖti Ɖbi.
- 28 Mart ɪkan loƉ, ƉneƉ la Jesi ei lƉƉe be se ege a he Ɖnu meyi si numuti ei kan yeni lô: Ɖyiye Ɖue ie! Diki: nobutu Ɖńi bƉ nediƉu nu.
- 29 Mari ɪti loƉ, ƉneƉ lƉ nye Ɖti, be faafa naha cƉ Jesi no te.
- 30 LƉƉe muƉ, be Jesi hoƉo unƉ cƉ Mart buan-mu lƉƉ Ɖnu Ɖin-Ɖ te, nianya ebƉe mu te.

- 31 Akpan-enee no lugban te nenine Mari té ie idini nu éni ninye eti waka naha loo, enee notutruní ló yeli be lubomoo eti te naha nutu mutú be nene fre ninye nokponí le.
- 32 Mari tha unya cò Jesi no te idini nuse, enee ku okpon i onu lika mu notu mutú ikan iyèni ló: Nyoni, li finí funo ébi ekee, be omu makri úomu.
- 33 Jesi idi Mari lee akpan-enee kpuni ie éni mutue notue nuse, enee té buani ei tuun rire yaní lokulo
- 34 be nubutu nene ló: Ofo filiní? Enee nubuaní mu ló: Nyoni, i riyêfu!
- 35 Lipe muse, Jesi tú mutú.
- 36 Akpan-enee no lipree idi nu loo, enee nakan ló: Kpraní: nuyofu Lasar heni-heni mu.
- 37 Enee elefe eke nakan ló: Ene ebi éni nutu nonuwifuo pue di epee, emi be néli lé Lasar úhúmu?
- 38 Lipe muse, rire sê ege yá Jesi lokulo, enee nucu atingbre naha lubomoo eti te. Lubomoo obuie lí lubobu lokulo éni onu nuhun te li numo be nitiní lubobu lefe nibení ei.
- 39 Ninya lubomoo numuti etie, enee níní nukondoní lubobue no numutie ninyákuní ei. Níkan loo, enee Mart ebi éni li Lasar onu meyie ja cu nakan ló: Nyoni, ie munuwí aanla neeme éni niliní; owò nòbun lifen!
- 40 Jesi ija ucue, enee nakan iyèni ló: Diki: owò mikan miyêfu ló: alí fucu té fitêmu etie, fidi Nyati éni munu lokue nu?
- 41 Níkan loo, enee heni-heni mu akpan kondo lubobue nyaku ei. Lipe muse, enee nihan munu enti be nógugo Nyati níkan ló: Bô, malafu bia éni owò féli obuie mobutue fótumu.
- 42 Eme eke, midí an ló: fiti omu ógugo lubuo nuca fein. Gba, alí lubuo anyamu gbein makan loo, be fi finí akpan-enee rerumu ébie remu. Loo, lé nene fein nóbuní nawre ló: efe li obuie futòpumu heni.
- 43 Níkan loo, enee nigbe lubuo kpunkpu mu níkan ló: Lasar, no te nya gbein!
- 44 Enee heni-heni mu Lasar no lubomoo nuhun te nya gbein. Lipe muse, be liji tambueenee nitundaní bó lee líkaa hoo ono loo eke, eseji liji lofu nno fre obokuni munu ei. Enee Jesi níní: Mumóní lijiene i lé fálaní ei nâ.

Jesi éni ówo wojue akpan nonyonyue éni woju

- 45 Akpan-enee i he Mari lipre di akprua wojue Jesi lee nuse, nonu mu kprangbalo cú té tēni eti.
- 46 Elefe eke á hé Farisien-ene, enee kan owue Jesi lee ye nene.
- 47 Lipe muse, enee teyiti pu okuenee lee Farisien-ene si owutite puee fein yia be nakan-ní ló: Diki: kpan obu nelí akprua owu isēn i! Ló rítē rli te?
- 48 Alí rilani ei nonú eti naha loo bibie, akpan fein yocu té yetēni eti. Lipe muse, yotu Rom puee yonyu oju teyiti-coo yobubu, eseji yetiti oju obuoe yanyaku ei fre.

49 Nɔnu mu nɔ ɛni nɪraní Kaif be nu ebi mu li tɛyɪtɪ pu ɔlɔkɛɛne ɛni ine-ɛti puɛ já owukan lubuo cú, ɛneɛ nakan lô: Owu obuɛ neɛɛɛ, nje yǒku neɛɛ ɪ rire mu heni tasu.

50 O be fɔnyôminí numu lô: lô bǒ obuɛ neeme etiti eie, aɛrama fáta ɛni kpan nɔ kukukɔ ɛɛ uhu ɔnu numu-ɔɔ e?

51 Obuɛ Kaif kaan, tasu muɛ, ɛlímu ɔnɔɔ nótútrumu nákán. Diki: ɛni lipe muɛ, ɛne li obuɛ nɪli tɛyɪtɪ pu ɔlɔkɛɛne ɛni ine-ɛti puɛ, ɛneɛ Nyati ɔɔ owukan lubuo obu lanɪ ómu nikan Jesi ɛni uoue yohu Juf-ɛne numu-ɔɔ ɛni woju.

52 ɛneɛ tasu muɛ, ɛlímu Juf-ɛne nɔnu lɛɛ ɛni numu-ɔɔ ɛɛɛ Jesi yohu bɛmu; nûhu Nyati ɛni pu elefe ambiɛne fɛin-ɛ nɔ wɔtɔɛ neeme ɛtiɛ ɛni numu-ɔɔ frɛ lǎ nési nɛne néyia lɛɛ Juf-ɛne ɛin nétɛní kpan nɔ kukukɔ.

53 Nu obu deiin-ɛ, ɛneɛ Juf-ɛne ɛni ine-ɛti puɛne me ruɔu ei lô nûwoní Jesi.

54 ɛni nɔ lɔɔ, Jesi ínya akpan mu ji. Lipe muɛ, nɔnu Jerusalem nɪnya ɪ, ɛneɛ nija rire nɔɔ be ɛne lɛɛ ɔnu egekpu puɛne ɛin naní ebi nɔ ɛni nɪraní Efraim ɛni bɔɔɔ luju ɔɔ lɔgbuɛ tɛɛ nɔɔn-ní.

55 Udôn bɔɔ ɔbɔɔɔ Juf-ɛne ɛni Pak fet-ɛ, ɛneɛ akpan kɛrangbalɔ nɔ ɔɔ-ɔɔ fɛin a Jerusalem tɛ lǎ ɔpǎn rire ɔkpǎn fet-ɛ.

56 ɛni nɔnɔnɔ tɛɛ, ɛneɛ nɔɔɔɔnɔnɔnɔ Jesi tɛyɪtɪ-ɔɔ tɛ nububutuní mine nikan-ní lô: O be nîhi fet obu mu, naa bǒ nihîmu e?

57 Lipe muɛ, be ɔwô tɛyɪtɪ pu ɔlɔkɛɛne lɛɛ Farisɛn-ɛne akan eyě akpan lô: alɔ kpan kǒ idɪ ɔɔ nɔnɔɔ, be ni níkán níyê nɛne lǎ nâ nónyɔnɔ.

Jan 12

Mari ɛni sacɛ mindiɛ kuku Jesiɛ ɛni woju

1 ɔɔnɔ wie mɔnɔwɪ nahuan be oku Pak fet-ɛ, ɛneɛ Jesi a Betani ebi ɛni li Lasar-ɛ nɔtɔ nɔ lu uou mu nyɛɛ ɛni ebie tɛ.

2 Nuku Lasar-ɛne ɛni tɛɛ, ɛneɛ nɪlaní table nɔtɔnɔ. Lipe muɛ, Mart li obuɛ negbe mbɔɔ ɪɔɔɔn be Lasar nɔ lɛɛ Jesi ɛin.

3 Iɪɛ, ɛneɛ Mari ɔɔ sacɛ mindi lɔɔnɛ namu kpa ɛni kpan áɔɔɔɔɔɔɔɔ be eseji ifi ɛní lɔkɔlɔɔ tɔnɔn litɪ likpin neeme i kuku Jesi lɪka ɛti. ɔnu egeɛ, ɛneɛ nɔɔɔ ɔnu íne ruho netiti ei. Sacɛ mindi obu ɛni lɔɔnɛɛ yíku lɔgbaan gbɔun.

4 Judas Iskariot ebi ɛni, ɛne frɛ li Jesi ɛni akpan ndiɔ ɛwɪ aanusɛne mu ɛni nɔ be obu ɛɛ yapanɪ yeɪɪɪ idɪ nu lɔɔ, ɛneɛ nakan lô:

5 Sacɛ mindi obu ɛni ifi brebe obuɛ, nɔtɔ rapa nɛ aɛrama lǎ rɔɔɔ ɔnu sikaa rɔtɔ lɛɔɔ puɛne!

6 Obuɛ Judas nakaan, ɛlímu ɛni nokuko lɛɔɔ puɛne bɛmu; tasu muɛ, in'in pu nɪli. Heni-heni muɛ, ɛne li obuɛ nitê egekpu puɛne fɛin sika ɪ, ɛneɛ nu ɔɔnɔlɔ nɔɔɔ bó mu.

- 7 L̄ŋ Judas kan l̄ɔ, enee Jesi n̄in̄: Lan̄ ei tiin! Obue b̄ŋ nel̄ em̄in̄ éli mu t̄ee, enee ɔw̄ŋ nel̄ nit̄e ie.
- 8 D̄iki: Īedu p̄ueene f̄in̄i f̄ub̄ukaa, nu f̄ein-ε yacaa, nun̄on̄i n̄ofu agbra; em̄e eke ew̄ie luwi b̄ŋ m̄un̄ɔ n̄ofu agbra.
- 9 C̄on̄i Jesi n̄ɔ Betani t̄ee, akpan k̄rangbal̄ɔ t̄i ɔnu aman̄ie, enee nye okpo-okpo naha t̄e. Nen̄in̄i aave nahan̄ie, élim̄u en̄in̄i íne mu c̄ee nah̄ám̄in̄i b̄em̄u; nahan̄i Īé n̄éd̄in̄i Lasar ebi éni nutu n̄ɔ lu uou mu nyee nu fr̄e.
- 10 L̄ipe muε, enee t̄eȳiȳi p̄u ɔl̄ok̄ueene me ruk̄u ei l̄ŋ: n̄ŋwon̄i Lasar fr̄e,
- 11 amb̄e en̄in̄i íne muε, Juf k̄rangbal̄ɔ anya ɪ n̄ene ege ɔcu t̄e et̄e Jesi eti.

Jesi éni Jerusalem t̄ee aa éni woju

- 12 Ud̄ŋn̄ b̄ɔɔ nu ɪcaa, enee dedekue neeme ebi éni i Pak fet̄ éli muε ti l̄ŋ: Jesi nehi Jerusalem.
- 13 Éni n̄ɔ l̄ɔ, akpan f̄ein̄ bú l̄oti alak̄pu k̄ân ɔnku í ɔnu áb̄ŋan̄ mu, enee nala lubuo ɪkan l̄ŋ: Osana! Adamanga éni ɔwr̄ɔ nun̄ɔ k̄pan ebi éni nut̄ɔpu ie ein̄! ɔwr̄ɔ nil̄ Israel̄ gb̄rengbie éni!
- 14 L̄ipe muε, be Jesi nó afrumu luwi n̄n̄ɔ éni n̄ucu ɔt̄ie eti. Owu obu ese l̄ɔ ɔtu woju ebi éni ɔw̄ŋ nimime nil̄an̄i ei Nyati k̄pen̄k̄p̄ee mu t̄ee ese eti. En̄ee ki l̄ŋ nimimen̄i:
- 15 N̄efe Jerusalem ebi p̄ueene, la nudowo n̄efe! D̄iki: n̄ofu gb̄rengbie nó afrumu luwi eti nehi.
- 16 Woju obue n̄es̄ee, ngbo eti l̄ipeε, Jesi egek̄pu p̄ueene ónȳŋmu ɔnu nuwaan num̄u. D̄ŋn̄ t̄uun̄ k̄ú c̄on̄i Nyati nyak̄un̄i mun̄u gbein-ε kraa be gba ku n̄ene ɪ r̄ire mu nuk̄uan-n̄i l̄ŋ: woju obue akpan ɪ tun̄ie, enee n̄je ɔw̄ŋ nimimen̄i ɔnu woju nil̄an̄i eie.
- 17 Kraa Īé Jesi ie Jerusalem-ε, be akpan-en̄ee d̄in̄i nu n̄ira Lasar n̄ɔ lu uou mu nye be n̄ɔ lubom̄ɔ mu nya gbein-ε obo ɔnu aman̄ie oku akpan.
- 18 Ak̄pr̄ua woju obu éni aman̄ieε dedekue ti l̄ɔ, enee tu be akpan nye i ɔnu áb̄ŋan̄ mu bub̄ue n̄ŋ.
- 19 L̄ŋ Faris̄ieen-ene di nu l̄ɔ, enee nakan n̄ene bibi mu l̄ŋ: D̄iki: gba akpan f̄ein̄ n̄ok̄p̄un̄i ege; ɪn̄ b̄ŋ r̄úk̄pu r̄úk̄ɔpum̄in̄i ji?

Jesi éni uou wojuε nobo etiε éni woju

- 20 C̄on̄i Juf-ene i Jerusalem n̄on̄u Nyati íne Pak fet̄-ε muε, akpan-en̄ee éli Juf-ε tuk̄o fr̄e nó n̄ene mu Īe.
- 21 N̄ene obueneε n̄+a nih̄en̄i Filip ebi éni ɪ Galile w̄utu luḡbue éni ebie n̄iran̄i Betsaidaa éni k̄paan, enee nakan-n̄i l̄ŋ: R̄oguḡofu, r̄uȳɔfu éni b̄ŋ red̄i Jesi nu.

- 22 Filip iti lɔɔ, enee a kan ye Andre be nene aanue na nikan niyení Jesi.
- 23 Jesi ɔja ucuɛ, enee nakan iyê nene lô: Gbake, nu oku êni Kpan êni Wɛ êni munu lɔkuɛ yanya gbein.
- 24 Makan miyê nefɛ nawre tasu lô: tîn wi fein-ɛ kpan utue, alɛ úón-mu ei wutu mu te éwîemu ɔnu lɔwɛ, ɔnu lɛfe cɛɛ nudôn. Enee, alɛ nuhun ei bɔɔ nɪlaa eke, be ɔnu ege nórun ewi kprangbalɔ.
- 25 Diki: kpan fein-ɛ yɔyɔfu enɪni wutu etɪ ébi êni nkuaan nuhɔɔ, nkuan obu yɔrɔpuni. Kpan fein-ɛ yɔnyu munu yanyaku ei etɛ eke yɔdôn nkuan tuun godoo.
- 26 Kpan fein-ɛ níni n̄sumue, be nukpumu ege. Lɪpe muɛ, cɔ fein-ɛ m̄hɔɔ, ene fre n̄no lɛ. Enee kpan fein-ɛ yɔsumu lɔɔ, ɔmu Bôɔ yalanɪ íné gbein.
- 27 Wanci obu etɛ, té nelɪmu sio-siolɔ. Enee botu alɛ nese lɔɔ fre bɔbɔɔ, lɛ́ míni: Bô, tu gbree nɔmu antɛ pó té mu e? Be in obu êni íne mu lɪ obuɛ mí?
- 28 Bô, nyaku ɔfu munue gbein!
- Lɪpe muɛ, enee lubuo nno le entɪ te kan lô: Ɔwô mányaku ɔmu munu lɔkuɛ gbein, eseji m̄nyaku gbein lɔɔ eke jí!
- 29 Lô lubuoɛ rɪraru lɔɔ, enee akpan-eneɛ nɔ lɪpe tɪɛ, elefe níni nyangbrain lɪ obuɛ bɔru, enee elefe fre níni entɪ ngbafre nno lɪ obuɛ kan owu yeni.
- 30 Jesi ɔja ucuɛ, enee nakan lô: Owurɪraru lubuo obuɛ fitiníɛ, élímu ɔmu remu beɪmu; nɔfu remu.
- 31 Diki: gbake nu oku êni Nyati yobûa unli pɔene fein mu. Eɛ, nu oku êni Nyati yala wutuɛ êni eteɪ pɔe gbein.
- 32 Dɪní an lô: n̄têminí entɪ, enee lɪpe muɛ, m̄ja akpan-akpan fein yɔbɔfumu.
- 33 Owu obuɛ Jesi kaan, tasu muɛ, be enɪni amia-mu tîn etɛ n̄hue êni woju nikan.
- 34 Lô nikan lɔɔ, enee akpan nobutuni lô: Nimimení Aule kpenkɔɔɛ mu te nikan-ní riti lô: ákân-mu lô Kris-ɛ uhu. Enee gba, efe fakan lô: n̄têní Kpan êni Wɛ entɪ. Be obuɛ, ɔnu nuwan? Ébɪ tasu lɪ Kpan êni Wɪ obu e?
- 35 Enee Jesi nakan iyê nene jí lô: Diki: wein-ɛ nó nɔfu erehin waalo jí. Cɔní ɔnu etɪ nɪní ei lɛ́ dambrie úkɔpumu nefɛ. Kpan fein-ɛ nenɪ ei dambrie muɛ, núnyumu c̄ô nahaa numu.
- 36 Nefɛ eke, êni wein-ɛ hɔɔɔ unɔ nɔfu ein-ɛ, cɔní té tenî etɪ amekɛ lɛ́ ɔtu félní wein-ɛ êni pɔeneɛ.
- Jesi ɪla numuti eie, enee ja rire cu a cɔ hehe mu un ei.

Juf-eneɛ êni lubolɔwɛ kpan-ɛ êni woju

- 37 Obu cε εβι ένι Jesi li akprua woju ngbunlo Juf-ene di nu fre bɔbɔɔ, nɔcɔmɔnɔnɔ te nɛtɛmɔnɔnɔ eti.
- 38 Akpasua obuε jɔtu owu εβι ένι Nyati numuti-eti pu Esai kan la tε εσε eti. Enεε ki lɔ nɔkan: Adamanga, ερνι Amanιεε ruboε, εβɔ cu tε te eti? Efnι akura lɔkuε fɔnyaku gbein-ε, εβɔ nyu jɔnu woju numu?
- 39 Eseji Esai baa kán wojue tu be nɔkpu nɔcumɔnɔnɔ te nɔtemɔnɔnɔ Nyati etiε. Enεε ki lɔ nɔkan:
- 40 Nyati ofɔo nene nunuwi, eseji jɔkpu ku nene luboluwi mu fre lε nunuwi utu nɔdumɔnɔnɔ nu, eseji nɔnu luboluwi fre utu nɔnyumɔnɔnɔ numu nɔdu nɔnyukumɔnɔnɔ emɔnɔ bɔmu mɔbɔɔn-mu nene.
- 41 Obu fɔin-ε Esai nakaan, tasu muε, Jesi ένι woju nakan. Heni-heni muε, ερνι muu lɔkuε nɔdi nuε, eneε nɔkan jɔnu woju.
- 42 Enεε obu cεε Juf-ene jɔcɔ te εtɛmu Jesi eti εbɔbɔεmuε, nɔnu ine-eti puene jɔunlo eke cɔ tε tɛni eti. Gba, ένι nɔjɔfɔmɔnɔnɔ ένι bɔ Farisιen-ene eti jɔnu woju lε ebe nene eyia-cɔ te remuε, nɔlamɔnɔnɔ rire gbein.
- 43 Heni-heni muε, nenɔnɔ, εlɔmu Nyati ένι muuε bɔ anyaku nene gbein-ε nɔdo nene beμ; akpan εnιε nanyaku neneε cε, eneε nodo nene.
- 44 Jesi nyεpu lubuo eti, eneε nakan lɔ: Alɔ kpan jɔcu tε etɛmu etiε, be εlɔmu jɔmu eti cεε nɔcɔ nɛtɛmu beμ; nɔcu nɛtɛ Bɔ εβι ένι tɔpumε eti fre.
- 45 Jɔnu ba nɔj, kpan fɔin-ε di lɔ mite muuε nuε, be Bɔ εβι ένι tɔpumε ένι lɔ te nɔ li obuε nɔdi nu.
- 46 Dɔki: emε li obuε muu wɛin εβι ένι i wutu eti εβιε. Kpan fɔin εβι ένι jɔcu tε yetɛmu etiε bɔ udɔn-mu dambrie mu.
- 47 Kpan fɔin-ε neti jɔmu owukan lubuoε be unyu ikan-mu jɔkuε, εlɔmu emεε mɔbɔanɔ mu beμ. Dɔki: emε mɔmɔnɔnɔ ένι bɔ mobɔa akpan mu; ine nkuan mi mɔcu nene.
- 48 Heni-heni muε, kpan fɔin εβι ένι bɔ unyu jɔmu owukan lubuoε ikan-mu jɔku be yeɔmu rire kesi-kesiε, jɔjɔ yobɔanɔ muε nɔ lɔε, eneε li jɔmu owukan lubuoε baa. Heni-heni muε, owukan lubuoε obuε, eneε yeμeni cɔnɔ wutuε ένι woju yokufuε nɔ.
- 49 Dɔki: woju obuene fɔin-ε meyiyeε, εlɔmu jɔjɔbɔ emɔnɔ ine mu te woju beμ; jɔmu Bɔ εβι ένι tɔpumε li obuε kan obu fɔin-ε bɔ makaan yemu be makan.
- 50 Enεε mɔdi an lɔ: Bɔj ένι owuε kan yemuε utu nkuan εβι ένι akɔn-mu owuε. Ένι nɔ lɔj, obu fɔin-ε niyemu ένι bɔ makaan, eneε makan.

Jan 13

Jesi ένι jɔnu egekpu puene lɔkaa yuyu ειε ένι woju

- 1 Cɔni ku Pak fet-ε ́ni mbɔdide nu be Jesi di an lɔ: nu oku ́ni nɔnya i wutu etɔ ́bi nɔha nihe ɔnu Bɔɔ, enee nɔnyaku ɔyɔfu lɔkue nuyɔfu ɔnu pɔene ebi ́ni nɔla i wutu etɔ ́bie ́ni woju gbein.
- 2 Lɔpe mu ́ni nɔnɔnɔ mbo ieu muε, be ɔwɔ Angini ɔcu Jesi ́ni ́pa ieu woju ala Judas ebi ́ni li Simɔn Iskarɔt wie lubolɔwi mu.
- 3 Jesi dɔ an lɔ: Bɔɔ ede woju-woju feɔ okuni ɔnku; niɔi an fre lɔ: ɔnu rɔre te nɔnɔ ni, enee nɔsɛ ege nɔha te.
- 4 ́ni nɔ lɔɔ, mbo ieu mu lɔpee, nɔnɔ wutu nɔnye etɔ, enee nɔpɔ ɔnu tralɛene nuku ei be nucu liji gbisi lehin nɔ nɔtɔnda erehin.
- 5 ɔnu egee, enee nubu mindi nuku fanfa mu be nubo bu nɔyɔyɔ ɔnu egekpu pɔene lɔka i nɔha. Obue nuyɔyɔ lɔka iε, be nɔcu liji nɔtɔnda erehin-ε nɛtiti ei.
- 6 Nɔnya Simɔn Pɔer ́ni tee, enee Pɔer kpɔru ei nakan lɔ: Nyɔni, ́limu efe bɔ fɔyɔyɔmu lɔka i beɔmu!
- 7 Enee Jesi nɔnɔ: Obue mɛiε, nɔbu muε, fɔnyɔmu numu. Cɔni yaha antɛ eke, ɔnu woju yokufu ei rɔre mu weinɔ.
- 8 Nɔkan lɔɔ, enee Pɔer nakan lɔ: Kakaa! ́kân-mu lɔ mlafu ei fɔyɔyɔmu lɔka i! Lɔpe muε, enee Jesi nɔnɔ: Dɔki: alɔ mɔyɔyɔfu lɔka iε, be bɔ filɔ emɔni kpan ji.
- 9 Enee gba Pɔer nɔnɔ: Nyɔni, alɔ lɔɔ, be niɔelɔ lɔka ɔnu lɛfe ce; yɔyɔmu bɔ lɛe ́ne fre i.
- 10 Jesi ija ucue, enee nakan lɔ: Dɔki: kpan feɔ ebi ́ni gbi mindie, ene nɔpɔn nɛte me: ɔbɔtumɔ ́ni bɔ nɔyɔyɔ rɔre i lɔɔ eke ji. Enɔnɔ, lɔkaa bin-nie ceε nuyɔyɔ ei. Nɛfe, ɔwɔ fɔpɔn-nɔ, enee ́limu nɛfe feɔ beɔmu.
- 11 ɔbɔɔ tu be Jesi kan lɔ: ́limu nene feɔ nɔpɔn-mɔnɔ, enee li finɔ: niɔi nɔnu mu kpan ́ni yapanɔ yeɔie an.
- 12 Jesi yɔyɔyɔ ɔnu egekpu pɔene lɔka i bɔɔ uwue, enee de ɔnu tralɛene cɔn be gba se ege pi ete nɛhi mbo. Lɔpe muε, niya owukan lubuo nucu, enee nobutu nene lɔ: Obue mɔiε, fɔnyɔnɔ ɔnu nwan numu e?
- 13 Dɔki: nɛfe faramɔni ́yɔye pu lɛε Nyɔni, enee ɔnu cɔ weinɔ, mɔi lɔɔ eke heni.
- 14 Enee, alɔ emε ebi ́ni mɔi nɔfu ́yɔye pu lɛε nɔfu Nyɔnɔ, mɔyɔyɔ nɛfe lɔka iε, be ́yɛ miye nɛfe lɔ: fɔta ́ni nɛfe fre fɔyɔyɔni mine lɔka i lɔɔ iε.
- 15 ́ε, woju miye nɛfe lɛ fɔhunkumɔni etɔ fɛlnɔ lɔɔ eke fânɔ iε.
- 16 Makan miyê nɛfe nawre tasu lɔ: beyepu ́kân-mu munu ɔkɔ ɔnu etei pu, ɔtɔpu pu ́kân-mu munu ɔkɔ kpan ebi ́ni tɔpɔnɔ.
- 17 Owu obueneε makaan, alɔ fɔnyɔnɔ numu fɔcɔni etɔ fɛnɔni eie, be ehe li nɛfinɔ!
- 18 Obue makaan, ́limu nɛfe feɔ m+akan mɔtu nɛfe beɔmu. Dɔki: nɛfe feɔ-ε mide nɛfeε, niɔi nɔfu mu kpan nɔnɔ-nɔ feɔ lɔ te nɔɔ an. Enee fɔta ́ni owukan lubuo

εβι ένι nimime nlaní ei Nyati kpenkpee mu tee use eti. Heni-heni mue, nimime nlaní ei lô: Kpan εβι ένι nɔɔ bó lee ɔmu ein-ε anyamu ei ege.

19 Makan owu obu miyê nefε nlobu fiti fitêní ei kraa lɛ oku ɔnu nuε. Lɔɔ, bɔɔ use fidnί nuε, lɛ fóbunί nawre lô: εμε li obuε munɔɔ nɔ.

20 Makan miyê nefε nawre tasu lô: kpan fein-ε yesike ɔmu ótopu pu kɔɔ, be εμε li obuε n̄sikemu frε, ενεε kpan fein-ε yesikemuε, be Bô εβι ένι tɔpumue li obuε n̄sike.

Jesi ένι ápa ιευ ένι woju

21 Jesi tkan owu bɔɔ ɪla numuti ειε, ενεε rire teni akpasua kɔ tɔun sen ι. Lipe mue, ενεε ninyepu lubuo eti nikan lô: Makan miyê nefε nawre tasu lô: nɔfu mu nɔɔ yapamu yehi!

22 Nikan lɔɔ, ενεε ɔnu egekpu pɔene nakpikpra mine munu; nídímíní kpan εβι ένι nakan woju obu nisaan.

23 Lipe mue, be egekpu pu εβι ένι nuɔɔfu tasuε nóni rire,

24 ενεε Simɔn Pιer wɔni bó mu lô: nubutuni níkán kpan deiin-ε yeli woju obuε.

25 Heni-heni mu egekpu pu εβι hán íne ενιni bɔmu, ενεε si numuti ει butuni lô: Nyɔni, εbί tasu yeli obuε?

26 Lipe mue, ενεε Jesi buani mu kan lô: Diki: kpan ένι m̄cu futufutue midí m̄endiε mu mutue, be ενεε nɔ. Nikan lɔɔ, ενεε heni-heni mu nuɔu futufutu gbisi nidi m̄endiε mu nutu Simɔn Iskariot wι Judas.

27 Judas uɔu futufutue, ενεε lí Satan hɔni luboluwι mu. Lipe mue, ενεε Jesi kan yeni lô: Wojue fehi filie, li nyaku ei!

28 Owu obuε nikaan, nene ambiene fein-ε nehunί mbo lipeε, nónyômíní ɔnu nuwan numu.

29 Ένι li Judas li obuε itê nɔnu sika ιε, nɔnu mu elefe notutru lô: yeli be Jesi nɔtɔpuni n̄ha n̄ɪpau fet-ε ένι owu, elefe mu nutu ledu pɔene ɔbo.

30 Lô Judas cu futufutue, ενεε lí nya gbein. Lipe mue, be dambri oku.

Aule lɔwɔ ένι woju

31 Judas ɪnya gbein nahaa, ενεε Jesi nakan lô: Gbake Kpan ένι Wιε munu yanya gbein, ενεε n̄tu Nyati munu yanya gbein ιε.

32 Ενεε, [ένι Wιε yanyakuni munu gbein lɔɔ], n̄tu munu yanya Wιε gbein. Obue, bɔ íme lbe ένι n̄li ɔnu woju.

33 Ɔmu ewiene, gbake bǎ íme libe mîla nefɛ ɪ mîha, enee fûkuní bó fujɔjumíni. Nefɛ fre, fíní lô mîkan miye dedekue ekɛɛ, makan miyê nefɛ lô: bǎ fúkpu fihîmíni cǎ maha tɛ.

34 Kíní aule lowo éni mala nefɛ ɪ: yɔfuní mine. Ɖɛ, fíní lô muyɔfu nefɛɛ ekɛɛ, nefɛ fre yɔfuní mine lowo tɛ.

35 Nefini mine óyɔfu mu lɪpɛɛ, enee akpan feɪn yɛdi an lô: filíní ɔmu egekpu pɛnɛ heni tasu.

36 Jesi ɪla numuti eie, enee Simɔn Pɪɛr butuni lô: O be Nyɔni, ɔfɔlo fîha tasu e? Ɖneɛ níni: Cǎ mehi mîha tɛɛ, gbracɛɛ obu muɛ bǎ fúkpu fúkpuɔmu fihâmu, bowo ɪha anti ekɛ, fîhi fihemu tɛ.

37 Nîkan lowo, enee Pɪɛr níni: Be Nyɔni, lǎ pi be fíní gbracɛɛ obu mu bǎ múkpu múkpuɔfu mîhâmu e? Diki: alɪ ubutu éni bǎ muo efini íne eti fre bobowo, múhu!

38 Ɖneɛ Jesi kan yeni lô: Fíní fûhu emini íne eti? Ɖmeɛ, makan miyêfu nawre tasu lô: kraa lǎ karu ɔbuɛ, fígbi numu nkɔɔɔbɔ ɛenti lô fédimu an.

Jan 14

Jesi éni atingbree ɪɛ éni woju

1 Jesi nô eti, enee nakan iyê ɔnu egekpu pɛnɛ lô: Te nidete nefɛ woju kɔɔko mu; nɔfu té nudɔn Nyati eti lǎ ɔdɔn-mu eti tɛ.

2 Diki: ɔmu Bô éni lukpomu tɛɛ, cǎ kɔrangbalɔ nó, enee maha tɛ mitite cǎ mitê nefɛ ɪ. Dini an lô: ɪ fíní ónó lowo ekɛɛ, be mákán ɔnu woju méyêmu nefɛ.

3 Ɖneɛ, ɔni mîha mitite cǎ bowo yowuɛ, mîsê ege mihi mide nefɛ lǎ nefɛ fre fâ fódɔn-ní cǎ mûnɔɔ tɛ tɛ.

4 Ɖneɛ, cǎ maha tɛɛ, fidini ɔnu atingbree an.

5 Toma já owukan lubuo cú, enee nobutu Jesi lô: Nyɔni, rédí cǎ tasuɛ fahaa an fre bobowo. Be lǎ rîtê ridi ɔnu atingbree an tɛ e?

6 Ɖneɛ Jesi níni: Ɖmeɛ ɪ obuɛ mɪlɪ atingbree, nawre pɛɛ ɪɛ nkuan éni íneɛ. Alɪ kpan ɛsé emini ɔmuɛ, bǎ núkpu nihâmu Bôɔ éni tɛ.

7 Diki: alɪ fidimíni an heni tasuɛ, be fidini ɔmu Bôɔ fre an. Mediki sun be ɔwô fidini an, fédiní nu fre bobowo.

8 Filip fre ɪja ucuɛ, enee kan lô: Nyɔni, ye ɛre Bôɔ ɛɛ rídini nu be ɛɪnɪɛ owu!

9 Ɖneɛ Jesi níni: Filip, obu ɛɛ módɔn nɔfu ɛɪn tuɔn oku lowo, fidimu an? Diki: kpan feɪn ebi éni dimu nuɛ, be nédi Bôɔ fre nu. Be lǎ pi be fobutummu éni bǎ meyé nefɛ Bôɔ e?

- 10 O be fiobu nawre lô: munɔ Bôɔ mu, enee Bôɔ nɔ ɔmu mu e? Dɪní an lô: owuene feɪn-ɛ makan miyê nefee, élimu ɔmɔbɔ emɪni íne mu te éni woju bemu; Bô ebi éni nɔ ɔmu muɛ li obuɛ nɔtumɔ midɪ ɔnu jumaa.
- 11 Bumíni nawre: munɔ Bôɔ mu, enee Bôɔ fre nɔ ɔmu mu. Alɪ botu owueneɛ makaan nɔkprɪn utu nefee, be kpraní wojueneɛ melɛ lɛ́ ɔtu fóbuní nawre.
- 12 Makan miyê nefee nawre tasu lô: kpan feɪn-ɛ yɔɔvú té yetêmu ette, ene fre nílɪ owu obueneɛ melɛ le. Tasu muɛ, éni maha Bôɔ rɪre te remuɛ, yɔɔtɪni nílɪ owu éni yɔkɔ emɪnɪeneɛ fre bɔbɔ.
- 13 Heni-heni muɛ, woju feɪn-ɛ fûcɔní emɪni íné fubutuní Nyatɛ, mílɪ mutɔ nefee. Lɔɔ, lɛ́ eme Wɪɛ, mányaku Bôɔ munɔ gbein.
- 14 Eɛ, woju kɔkɔ feɪn-ɛ fucɔní emɪni íné fubutuní, mílɪ mutɔ nefee.

Bubɔ Wɛɪn-ɛ Jesi níni n̄tu yehie éni woju

- 15 Jesi n̄tu etɪ, enee nakan lô: Alɪ fuyɔfumínɪ heni tasuɛ, be nyuní ɔmu auleene kan-ní ɔnku.
- 16 Eme mĩkan miyê Bôɔ yesi nefee Ábuka pu lefe nɔ éni yɔd̄ɔn nɔfu ein tuɔn godoo.
- 17 Ábuka puɛ, enee li Bubɔ ebi éni yanyaku woju nawreɛ gbein-ɛ. Bubɔ obuɛ, akpan-eneɛ éli Nyatɪ éni pueneɛ úkpu íla bɔ úcɔmínɪ. Nene nídimínɪ nu, eseji nédimínɪ an fre. Nefe eke, fɪdɪn̄ an. Heni-heni mu nɔnɔ nɔfu ein, enee n̄nɔ nɔfu lubolɔwɪ mu fre.
- 18 Eɛ, b̄ míla nefee ɪ fitemínɪ nkpein; m̄sê ege mihi munɔ nɔfu rɪre.
- 19 Ew̄ie lɔwɪ, akpan-eneɛ éli Nyatɪ éni pueneɛ b̄ ídimu nu ji. Nefe eke, f̄dimínɪ nu ambe munɔ nama, enee nefee fre, f̄nɔnɔ́ nama le.
- 20 Dɪkɪ: ɔni yoku ɔnu nuɛ, enee f̄nȳn̄í numu lô: munɔ ɔmu Bôɔ mu, enee nefee f̄nɔmínɪ mu be eme fre munɔ nɔfu mu.
- 21 Kpan feɪn-ɛ yɔnyu ɔmu auleene yakân ɔnkuɛ, be ene li obuɛ nuɔɔfumuɛ n̄. Eneɛ, kpan feɪn-ɛ yɔɔɔfumu lɔɔ, ɔmu Bôɔ yɔɔɔfɪni le. Lɪpe muɛ, eme fre m̄yɔfɪni le, enee m̄nyaku rɪre gbein miyêni.
- 22 Jesi ɪkan lɔɔ, enee ɔnu egekpu pu nɔ éni ene fre nɪraní Judas-ɛ (élimu Judas Iskariot) butuni lô: Nyɔni, l̄ pi be yeɪ ere ɔɛ f̄nyaku rɪre gbein fiyê ere be akpan ambiene feɪn eke b̄ ídɪfu nu e?
- 23 Eneɛ Jesi ja ɔv nakan lô: Dɪkɪ: kpan feɪn-ɛ yɔfumuɛ, enee yɔnyu ɔmu owukan lubuɔɛ yakân ɔnku. Kpan akpasua obuɛ, ɔmu Bôɔ yɔɔɔfɪni le, enee eme leɛ ɔmu Bôɔ ein r̄hi ɔnu mu ruhɔ ebi rud̄n.

- ²⁴ Gba, kpan fein-ε όύόφomue eke, ene bǒ nǒnyu omu owukan lubuoene níkan-mu onku. Enee, owukan lubuo obuenee fetiníe, élimu omobo emini íne mu te éni woju bemu; Bô ebi éni tǒpumue éni owukan lubuo.
- ²⁵ Diki: éni hǒnǒ munǒ lee nǒfu ein-ε, makan owu obuenee fein miyê nefé fiti fitêní ei.
- ²⁶ Onu egee, enee Ábuka pu ebi éni li Bubo Wain ebi éni Bôo yǒtǒpue, yehi emini íne mu yeyiye nefé woju-woju fein, eseji yakvatu nefé owu fein-ε mikan miye nefé.
- ²⁷ Diki: aave mehi mīhaa, mala nefé teyo ι, mǒtu emini teyoǒ unǒ lee nǒfu ein. Emunie, étêmu finí lǒ akpan itite numu ilé eke. Obu remue, te nidete nefé, la fré nudowo nefé.
- ²⁸ Ówô mikan miyê nefé lǒ: maha, enee mîsê ege mihi munǒ nǒfu rire. Li finí fuyǒfumíní tasu ekee be rire mu kpí nefé éni maha mihe Bôo. Diki: maha mihe omu Bô ebi éni kan munu komue te.
- ²⁹ Móbo nefé woju obu eti éni bǒ feti fetêní ei. Lǒo, bǒo uku onu oǒo, léǒ otu nǒfu té oǒǒn-mu eti.
- ³⁰ Heni-heni mue, ewíe lowi, wutu obu éni etei pue nehi idi onu jumaa, bǒ míhe bǒmucǒ mídidemu numu lee nǒfu ein lǒo ji. Enee dotutrumíní lǒ níkân bǒmucǒ kǒ omu eti.
- ³¹ Obu cee nǒo, fáta éni bǒ ese lǒo eke léǒ akpan onyǒ numu lǒ: muyǒfu omu Bôo, enee meli obu fein-ε níkan niyêmue. Gbake nyení eti rání có lefe!

Jan 15

Difen tîn lee onu alaene éni woju

- ¹ Jesi sê ege cú owukan lubuo nakan lǒ: Emé mitê finí difen tîn nawre tasue eke, enee omu Bô te finí ejikpe pue eke.
- ² Ala fein-ε dakumu be úrun ewie, Bôo yeceni ei, enee nîdide obuenee urun-ε eke rire i léǒ otu nórún nókuní mu ji.
- ³ Diki: emini owukan lubuoé mikan fitiníe, otu fǒpǒn-ní finí difen tîn ala éni nididení rire íe eke.
- ⁴ Dakumíní léǒ emé fré mǒnyu nefé ι. Diki: tîn ala fein éni ádákumu mbǒnie etié úkpu úrun ewi. Onu baa nǒo, nefé fré, alí fádákumíníe, bǒ fúkpu filmíní woju kǒokǒ ínya ine.
- ⁵ Heni-heni mue, mitê finí tîn mbǒni eke, enee fitení omu ala. Kpan fein-ε yadakumu be emé fré mǒnyuni eie, enee yeli woju kprangbalǒ yanyaku onu woju gbein. Alí fádákumíníe, be bǒ fúkpu filmíní woju kǒokǒ.

- 6 Gba, kpan fein-ε bǎ ídakumue, Nyati yalaní gbein fíní lǎ nicení tîn ala nilaní the ι be nubukanî læ elefe ein nuwo nukuní éle nicauní eie eke.
- 7 Alí nefé eke fidakumíni be funyuni emini owukan lubuoene fre fikân-ní onkue, lɔpe mue, butuní woju fein-ε foyofuníe; Nyati yeli yotu nefé.
- 8 Enee, alí filíní woju anamu kprangbalɔ finyakuní gbein lǎ filíní emini egekpu ruene heni tasu, be obu, enee yanyaku omu Bôo munu gbein-ε nǎ.
- 9 Diki: moyofu nefé fíní lǎ Bôo te yofumue eke; dakumíni tuní omu oyofue yíku nefé.
- 10 Alí funyuni omu owukan lubuoene fikân-ní onku fíní lǎ munyu omu Bô éniene mikan onku be onu oyofue yikumue ekee, nefé fre omu oyofue yeyiku nefé loo læ.
- 11 Mákan owu obuene méyě nefé ameke lǎ emini rire-mukpie ese nefé otu fónóní rire-mukpi mu oko fein.
- 12 Gba, aulee motu nefee, enee li mine éni bǎ foyofuní fíní lǎ moyofu nefee eke.
- 13 Diki, woju éni iyê lǎ: kpan kǎ yofu anvan-ene tuon sêh læ, enee li uoue nuhu nenini numu cóo.
- 14 Nefé, alí finíní ei fíní lǎ mikan miye nefé ekee, be filíní amvan-ene heni tasu.
- 15 Emé læ nofu ein-ε, étêmu fíní etei pu læ onu ósu ruene eke ji. Ósu pu fein-ε noo, onu etei pué íla enini woju fein gbein íyemíni. Diki: nefé læ omu ein, rété kpan læ anvan-ene, enee wojuene fein-ε omu Bôo yemu, motu miyiye nefé læ.
- 16 Diní an lǎ: élimu nefee fócúmíni bemu; emé nana li obu mide nefé lǎ fâ féliní woju anamu-anamu fányakuní emini munu lokue gbein onu woju odón tuon godoo. Onu mu lɔpe, woju fein-ε fûcuní emini íné fubutuní Bôo, nîli nutu nefé.
- 17 Diki: obu mobutu nefee, enee li mine éni bǎ foyofuní.
- 18 Alí wutu eti ébi akpan nefé nefee, be woju nidasr+an nefé munu mu. Kvan-ní lǎ: owô nifemíni kraa be nefé fre nefení nefé.
- 19 Li fíní funóní nene ege ekee, be ntu noyofuní nefé ambe lɔpe filíní nenini ruene. Enee gba, éni méde nefé mányaku ei nonu agbra te be félimíní nenini ruene, obu remu nefení nefee nǎ.
- 20 Owukan lubuoé owô mikan miye nefé lǎ: ósu pu ákân-mu munu ókó onu etei pué, nudón nefé íne mu. Diki: alí nélimíni oru-orue, be nefé fre, nîliní nefé læ. Alí nónyúmíní omu owukan lubuoé nákân-míní onkue, be bǎ nónyumíní nefúne fre níkan-míní onku læ.
- 21 Obu fein-ε, emini íne eti li obu nîliní nefé ambe nédimíní Nyati ebi éni tɔpumue an.

22 Diki: li fíní míému méde woju aka mókú nene ekee, be nɔnu un-ene nliníe ónó nene watige. Enne gba, éni méli loo nédiní nu remue, nákáń-míní woju omuja kɔkɔ ji.

23 Diki: alí kpan kǒ efemué, be omu Bôo fré li obué nife.

24 Li fíní méli woju obuene ebi éni bonu kpan lefe kɔkɔ yǒkpu yéle nédimíní nu ekee, be nɔnu un-ene ónó nene watige. Enne gba, méli nédiní nu; obu ce otu nefemíni, enne néfení omu Bô fré.

25 Diki: éfe obué nifení ereé, otu owue nimimení nɔ Aule kpenkreé nukruní egee mu tee ese eti. Enne kí lô kan: Méli woju un kɔkɔ, enne obu ce néfemíni.

26 Diní an lô: cɔni môtú Ábuka pue yɔnɔ Bôo rire te yehi yɔnɔ nɔfu ein-é, níhi emini íne eti dalufue nuku nefé. Heni-heni mué, ene li obué n̄nɔ Bô ebi rire te nihi be n̄tu fidiní woju nawreé aan n̄.

27 Gba, éni bubo mu te neeme funoní lee omu ein-é, be nefé fré f̄hiní omu íne eti dalufue fukuní akpan lé.

Jan 16

1 Jesi n̄tu eti, enne nakan lô: Mákán owu obuene f̄in méyě nefé fétiní ameke lé woju kɔkɔ údu nefé ine mu únyukumu.

2 Níbení nefé eyia-cɔene te. Diki: nu nehi éni akpan yowo nefé yobu lô Nyati éni té eti woju li obué neliní.

3 Oboo tu be n̄liní owu obuene f̄in-é, enne li fíní: nédimíní Bô ebi an, eseji eme fré nédimíní an lé.

4 Mákán owu obuene méyêmu nefé bubo mu te ambe lipe mué, hɔnɔ munɔ nɔfu ein. Enne gbake, éni m̄la nefé ɪ m̄haa, makan niyê nefé fiti fitêní ei ameke boo omu nu ukue, lé fákuan-ní lô owô mubo nefé eti.

Bubo Wein éni juma yedié éni woju

5 Heni-heni mué, mehi m̄la nefé ɪ m̄ha mihe Kpan ebi éni tɔpumue, enne nɔfu mu kɔkɔ úbutumu c̄o mahaa fré.

6 Mediki sun be obué mikaan otu lufan oku nefé rire.

7 Enne diki: makan nawre miyê nefé lô: lí nefini mbuafue éni b̄o ma. Alí má múé, be Ábuka pue b̄o íh̄imu nɔfu mu; alí m̄haa, enne m̄tuni nihi.

8 Gba, cɔni Ábuka pue yehie, n̄tu kpan yɔnyô enini unli mué nɔo lee emini seseé m̄hi lee élie Nyati yeli yeyê unli p̄ene f̄in-é éni woju numu.

9 Ée, n̄tu kpan yɔnyô numu lô: téé n̄cú nétêmu eti remue, nli unli pu.

10 Eseji n̄tuni nunyô numu lô: emini aave maha Bôo rire te be b̄o fidimíní nu jie, neyê lô: m̄li seseé pu, enne mótu omu p̄ene f̄in fré yeli seseé p̄ene lé.

- 11 Ɔnu ba nno, n̄tun̄i n̄nȳô num̄u lô: fíní lô Nyati ɔw̄ô bua wot̄ue éni etei p̄ue mu be yeli yeȳênie, n̄li niȳê unli p̄ueɛ f̄ein loo eke le.
- 12 Míkân owu kpanjangbalɔ ji éni b̄ō makan meȳê nef̄e, enee gba, éni nlobu mu jobu nef̄e bó et̄e, nud̄ɔn loo.
- 13 Ɔɔni Bubo ebi éni iȳê kpan woju nawr̄ee yehie, n̄tu fidiní woju nawr̄ee an t̄un yokufu. Enini owu f̄ein-ε n̄ikaan, élim̄u ɔɔbo enini íne mu te éni woju bem̄u; obuε n̄it̄ie ce, enee n̄ɔcu n̄ikan niȳê nef̄e. Ɔnu mu l̄p̄ee, n̄it̄tu nef̄e wojueneε n̄o anti nehie.
- 14 Heni-heni mue, n̄ɔcu em̄ini woju f̄ein n̄ikan niȳê nef̄e n̄nyaku em̄ini mun̄u lōkue gbein.
- 15 Diki: ɔmu B̄ô éni owueneε f̄ein lí em̄ini le. Obu remu míní em̄ini rire woju f̄ein li obuε Bubo ɔɔcu yakan yeȳê nef̄ee n̄ō.
- 16 Diki: ew̄ie luwi b̄ō fidim̄ini nu, enee ɔɔd̄ɔn boɔ uli be f̄is̄êní ege fidim̄ini nu.

Rire mue ɔɔnyuku yekpi egekpu p̄ueɛ éni woju

- 17 Owu obuε Jesi nakaan, enee ɔnu egekpu p̄ueɛ tukɔ nakan nene bibi mu lô: Ɔf̄ɔni li obuε nakan lô: ew̄ie luwi b̄ō fidim̄ini nu, be ɔɔd̄ɔn boɔ uli be r̄is̄ê ege rid̄ini n̄ue e? Eseji B̄ô ebi éni t̄ee n̄iní n̄haa, ɔnu nuwan?
- 18 O be waa luwi éni wojue nakaan, ɔnu nuwan? R̄únyumu num̄u k̄ɔkɔ!
- 19 Jesi id̄i nu éni nehi n̄ɔcuní woju obu nubutun̄ie, enee nakan niȳê nene lô: Obuε m̄ikan lô: ew̄ie luwi b̄ō fidim̄iní nu be ɔɔd̄ɔn boɔ uli be f̄is̄êní ege fidim̄ini n̄ue éni nuwan f̄ɔjuj̄uní e?
- 20 Makan miȳê nef̄e nawr̄e tasu lô: ew̄ie luwi f̄ɔt̄uní mut̄u rire yayr̄â nef̄e ɪ, enee akpan-ene f̄ein-ε élí ɔmu p̄ueɛ eke, rire mu yekpi. Heni-heni mue, awrabo yowo nef̄e boɔ uli, enee n̄ɔfu awraboε ɔɔnyuku yeli rire-mukpi.
- 21 N̄ɔf̄ɔbo kpraní: al̄i luwu mb̄ɔni w̄rusɔ nu okue, luwu ikeni nidi gbre boɔ nur̄u w̄ie, be n̄ɔj̄ɔfu gbre f̄ein-ε nidie té rire mu nekpini éni n̄ɔrusɔ kpaan remu.
- 22 Nef̄e fr̄e ɔnu ba nno, nu obu mue, lufan oku nef̄e rire; gba, boɔ mis̄ê ege mub̄ɔan mu n̄ɔfu ein-ε, enee ɔɔtu f̄ɔn̄ɔn̄í rire-mukpi mu. Nef̄ini rire-mukpi akpasua obuε, kpan k̄ɔkɔ b̄ō úkpu íterumu.
- 23 L̄p̄e mue, b̄ō f̄ubutum̄ini míde woju k̄ɔkɔ aka múku nef̄e. Makan miȳê nef̄e nawr̄e tasu lô: l̄p̄e mue, woju-woju f̄ein éni f̄ɔcuní ɔmu íné fubutuní B̄ô, n̄li nut̄u nef̄e.
- 24 Diki: t̄un boɔ be ie oku loo, f̄ɔcum̄iní ɔmu íné fiobutum̄iní B̄ô woju k̄ɔkɔ. Gbake, butuní woju f̄ein, n̄li nut̄u nef̄e l̄ɔ n̄ɔfu rire-mukpie ɔru lōku tasu.

- 25 Nlɔbu mu ́ni owuenee makan miyê nefee etě fíní nyandra mu owu eke. Enee nu nehi ́ni bŏ mílɩ ɩɔ ji, nana mífifin ɔmu Bôɔ ́ni rire wojuenee fein ei muku nefee.
- 26 Lipe mue, fôcuní emuni ínée fubutuní Bôɔ woju kɔkɔ fein, enee nílɩ nutu nefee; bŏ úbutumu ́ni bŏ mabuka nefee lubuo eti fre bɔbɔ.
- 27 Diki: ɔyɔfue fuyɔfumínɩ be fubuní nawre lô: Bôɔ rire te ɩ obue munɔ miɛ, enee tu be nuyɔfu nefee nŏ.
- 28 Ee, Bôɔ rire te munɔ, enee mi wutu eti ébi. Gba, mehi munya ɩ ébi misê ege mlha Bôɔ ́ni te.
- 29 Jesi ɩla numuti eie, enee ɔnu egekpu puee ja cu nakan lô: Ihun, gbake féfín woju ei weinɩɔ, étêmu nyandra mu ji!
- 30 Gba, rónyŏ numu lô: fidɩ woju-wojuenee fein an tuun fidɩ kpan ́ni wojuɛ nɔ nuhun nehi ubutufu fre bɔbɔɔ an. ́ni nɔ ɩɔ, robu nawre lô: Bôɔ ́ni rire te funɔ fi heni tasu.
- 31 Nɩkan-ní ɩɔ, enee Jesi nínɩ: Gba, fobuní nawre?
- 32 Diki: nu nehi, ɔwô oku fre bɔbɔ ́ni fiye ficêh-ní ei nɔfu mu nno-nno fein yaha enni be míwíe ɔmu ɩefe. Tasu mue, bŏ mítemu ɔmu ɩefe; ɔmu Bôɔ nó ɩee ɔmu ein.
- 33 Mákan owu obuenee méyě nefee ɩɔ ameeke ɩ́ nɔfu té ɔdŏn-mu eti ɔtu fónɔnɩ teyɔ mu. Wutu eti ébie, gbre nó ́ni yɔtu woju yɔhɔ nefee rire mu tuun yesêh ɩ. Enee, alɩ nee ɩɔ fre bɔbɔɔ, be nyuní té i ce. Diki: mókɔpu wutuɛ.

Jan 17

Jesi nɔgugɔ Nyati utu ɔnu egekpu puee

- 1 Jesi ɩla numuti eie, enee nyepu munu eti nakprâ enti ɩkan lô: Bô, gbake nue oku. Nyaku ɔfu Wíe munu gbein ɩ́ ene fre nányakufu munu gbein ɩe.
- 2 Diki: fótunɩ nák+an bɔmucɔ akpan-akpan fein eti, enee ɔnu mu ɩpe nótu nkuan ebi ́ni ákân-mu owue ɩɩ akpan-ene fein-ɛ fide futunɩe ́ni.
- 3 Kpan fein ebi ́ni nkuan obu ɩɩ enniɩe, nɩdɩ an lô efe ce enee filɩ Nyati nawre tasuɛ, be eseji nɩdɩ Jesi Kris ebi ́ni futɔpuɛ an free.
- 4 Diki: médi juma ebi ́ni futumu ́ni bŏ mie medie tuun mókufu mányaku ɔfu munu ɩkue gbein wutu eti ébi.
- 5 Bô, ́ni gbake mehi ɔfu rire tee, be nyakumu munu gbein ɩe. Ee, tu munu ɩku ebi ́ni ɔwô mikan kraa be filɩ ɔbɔ-ɔbɔ fein-ɛ sê ege lí emuni.

- 6 Diki: mányakufu munu gbein méyě akpan-ene fide finyaku ei akpan ambiene fein agbra fukumu onku. Tasu muε, nilini efini pueue, enee fide nene futumu be nunyuni efini owukan lubuoe nikan-ni onku.
- 7 Gbake nonyuni numu lo: waju fein ebi eni nomu onkuε, efe li obuε futumu.
- 8 Heni-heni muε, owueue fein-ε fikan fiyemuε, makan méyě nene le, enee nonyu nak+an-ni onku. Onu mu lpeε, nonyuni numu lo: ofu rire te tasu munu mi, enee nobuni nawre fre lo efe li obuε futopumu.
- 9 Eni no lo, mɔgugufu mutu nene. Elinu akpan fein mɔgugufu mutu bemu; obuene ceε fide futumuε mɔgugufu mutu ambe nilini efini pueue.
- 10 Heni-heni muε, obu fein-ε li emiue, tasu muε, li efini, efineene fre li emini. Enee omu pu obuene mu li obuε fise finyaku emini munue gbein.
- 11 Diki: ewie lowi, minya i wutuε eti mihi mihefu te, enee nene eke ndon-ni ebi. Eni no lo, be efe Bo ebi eni waju un kɔkɔ onofu muε, cu efini inee futumuε eti nyu nene i. Lo, le nlini kpan nno fini lo efe lee omu ein rli kpan nno eke.
- 12 Bonu munu lee nonu ein-ε, mɔcu inee futumuε eti monyu nene i tuun ie oku lo. Eε, monyu nene i, enee nokumini kre, alɔ elinu nonu mu nno ebi eni enini ine eti owɔ nimime nilani ei lo: yeɔi kreε ceε pi kre.
- 13 Gbake, mehi mihefu te, enee, eni hono munu wutu eti ebie, makan owu obuene fein miyε nene le emini rire-mukpie eyiku nene.
- 14 Diki: owueue fein-ε fikan fiyemuε, makan méyě nene. Enee, eni gbake nelimini wutu eti ebi eni akpan fini lo eme omobo fre meli wutu eti ebi eni kpan ekeε, otu nefeni nene.
- 15 Alɔ makan lo, be elinu eni mini nyu nene nyaku ei wutu eti ebi bemu; ɔgugo mɔgugufu eni bo fonyu nene i le nipimini Angini eni waju mu.
- 16 Heni-heni muε, nelimini wutu eti ebi eni akpan fini lo eme omobo fre meli wutu eti ebi eni kpaan eke.
- 17 Tu nidini waju nawreε an nilini efini pueue tasu. Efini owukan lubuoe enee li waju nawreε.
- 18 Diki: fini lo futopumu mi wutu eti ebie ekeε, eme fre motopu nene niseni wutu eti ebi eni co-co fein le.
- 19 Nenini ine ete, eme omobo mɔcu omu rire neeme mufu i mutufu ameke le waju nawreε oku nene i rire mu nene fre nɔfɔni rire i notufini le.
- 20 ɔgugo obuε mɔgugoo, elinu nonu lefe nonu remu bemu; akpan-ene fein freε nɔboni emini amanee nukuni be yocu te yetemu ete remu mɔgugo.
- 21 Tu nene fein nilini kpan nno kukukpo. Eε, fini lo efe Bo funomu mu be eme fre munu mu rli nno kukukpo ekeε, nene fre, tu nononi onu mu le. Lo, le otu akpan fein onyuni numu lo: efe li obuε futopumu.

22 Diki: munu lokue futumue, eme fre mótu nene le. Loo, lé néliní nno fíní ló eme lee ofu ein ril nnoo eke.

23 Xe, munu nnonu mu, enee efe fre funo omu mu le. Nene fre, tu nílíní kpan nno tasulo. Lipe mu lé akpan fein onyö numu ló: efe li obue futorumu, enee fuyofu ofu pueue fíní ló fuyofumue eke.

24 Bô, muyofu éni bô fotu akpan-enee fide futumue odón lee omu ein cô munoo te lé nédiní emini munu lokue nu. Diki: óyofue fuyofumue bonu coní fieli enti lee wutu te neeme, enee tu be futumu munu loku obu.

25 Heni, efe ebi éni filí Bô sese pue, kpan édifu an wutu eti ébi. Emee eke, midifu an, enee nene fre nónyöní numu ló: efe li obue futorumu.

26 Heni-heni mu manyakufu munu gbein méyě nene, enee múnú eti ji mili loo eke ameeke lé efini óyofue fuyofumue eyiku nene le. Lipe mu lé eme fre móno nnonu mu nuca fein.

Jan 18

Jesi éni ónyu woju

1 Jesi ugugo Nyati bô ukufue, enee de onu egekpu pueue be nitení Sedron nsogbroe nukuni ege te. Lipe mue, enee nigberuní ejikpe nno éni no tee te.

2 Kpe obue, Judas ebi éni napani ihie dí an ambe nu donlo mue, Jesi than nene te.

3 Heni-heni mue, nide sruda lee còsisan pu ebienee teyiti pu olókueene lee Farisien-ene tópu nuku gen eti, enee ni ninyaní lipé. leue nehinié, jabaru, kanie, akrabu lee wrukpo nó nene onku.

4 Éni owô Jesi di wojue yehenie an fein te i remue, niti nubofu, enee nobutu nene ló: Ebí fójujóní?

5 Enee nubuaní mu ló: Nasaret wí Jesié! Be níní: Emé! Akpan-enee ie, Judas ebi éni napani ihie fre nó nnonu agbra le.

6 Ló Jesi kan ló: enee, enee lí nene fein nnonukuní be, nnonu ege aav mue, nukuní wutu.

7 Jesi ija ucue, enee butu nene ji ló: Ebí fójujóní e? Enee nubuaní mu ló: Nasaret wí Jesié!

8 Lipe mue, nija nucu, enee níní: Owô mikan miyê nefé ló: eme. Enee, éni li eme ceé fójujómínié, be laní akpan-enee no omu ein-e í á.

9 Obue Jesi kaan otu owue owô nikan ló: akpan-ene fein-e onu Bô de tunie, nála nnonu mu kooko kpee, ese eti.

10 Simɔn Pɪɛr ɪdɪ owuɛ nehɪɛ nuɛ, ɛnɛɛ ja ɔnu akraɓuɛ nɔ duo muɛ cu bɛ an tɛyɪɪ pu lɔkuɛ ɛni ɔsu puɛ pɔni kɪstɔ rɪti ei. ɔsu pu obuɛ, nɪranɪ Malkus.

11 Jesi ɪdɪ nu lɔɔ, ɛnɛɛ ɔɔru Pɪɛr kan lɔ: Sepu ɔfu akraɓuɛ ɔɔ ɔnu duoɛ mu! O bɛ mɪnɪ: gbɛ ɛbi ɛni Bɔɔ tite temu eiɛ, midedi naa e?

12 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ sɪɪdaaɛnɛ lɛɛ nɔnu etei puɛ lɛɛ akpan elefe ambiɛnɛ fɛɪn-ɛ Juf ɛbiɛnɛ tɔpuɛ ɛɪn nyɔni bɛ mɛni mba.

Jesi ɛni tɛyɪɪ pu lɔkuɛ ɛni tɛɛ nɪhan-nɪɛ ɛni woju

13 ɔnu egeɛ, nuɔɔnɪ Jesi n+anɪ Hanɪ ɛni ɪɪ Kaɪf ɔnu misiaa ɛni tɛ pɛpɛni. Lu ɛbi deiin-ɛ, bɛ Kaɪf ɪɪ obuɛ ɪɪ tɛyɪɪ puɛnɛ fɛɪn ɛni ine-ɛti pu.

14 ɛnɛ baa ɪɪ obuɛ nuɛ sɛɛ, nɪkan niye Juf ɛbiɛnɛ lɔ: aframa jɔ nu ɛni bɔ kpan nɔɔ kukukɔ ɛɛ uo Israel puɛnɛ neeme ɛni numu ɔɔɔ nɔ.

Bubo mu ɛni numuɛ Pɪɛr gbɛ ɛni woju

15 ɔɔni nuɔɔnɪ Jesi nahaniɛ, Simɔn Pɪɛr lɛɛ Jesi egekpu pu lefe nɔɔ kɔ ɛɪn kɪɪni naha lɛ. Egekpu pu obuɛ, tɛyɪɪ pu ɔlɔkuɛnɛ ɛni ine-ɛti puɛ dɪni an. Obu remuɛ, ɔɔni nɪnya tɛyɪɪ pu obu ɛni gbɔmu tɛɛ, ɛnɛ frɛ nuɔɔ lukpomu tɛ lɛɛ Jesi ɛɪn lɛ.

16 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Pɪɛr ɛkɛ sɪɪ ɔɔn gbɔmuge. Egekpu pu ɛbi ɛni tɛyɪɪ puɛ di aan ɪdɪ nu lɔɔ, ɛnɛɛ se ege nya gbɛin kan owu ye yɪɛ ɪsɪsan gbɔmuɛ bɛ tu Pɪɛr hɔ lukpomu tɛ lɛ.

17 Nuɔɔ tɛ yɪɛ ɪdɪni nuɛ, ɛnɛɛ nobutuni lɔ: ɛfɛ obuɛ, ɪn fɪɪ kpan obuɛ nisini ɛbiɛ ɛni egekpu pu lɛ? ɛnɛɛ Pɪɛr kɔɔru ei lɔ: ɔn'ɔn, mɛɪɪ ɔnu egekpu pu!

18 Lɪpɛ muɛ, bɛ tɛyɪɪ pu lɔkuɛ ɛni ɔsu puɛnɛ lɛɛ ɔɔsɪsan puɛnɛ opo lɛ ereru nɔgbɔn ambɛ lufan ɪɛ tuun ɛsɛn ɪ, ɛnɛɛ Pɪɛr frɛ a he nɛnɛ nɔgbɔn lɛɛ lɛ.

Owuɛ Tɛyɪɪ pu lɔkuɛ bubutu Jesiɛ ɛni woju

19 Tɛyɪɪ puɛnɛ ɛni ine-ɛti pu lɔkuɛ jɔ owukan lubuo ɔɔ, ɛnɛɛ nobubutu Jesi owu lɛɛ ɛdɪ akpan-ɛnɛɛ ɪɪ ɛnɪni egekpu puɛnɛ lɛɛ woju tasuɛ neyɪyɛ an.

20 Jesi ɪja uɔuɛ, ɛnɛɛ nakan lɔ: ɔfɔɔɔ fɪdɪ an lɔ: ɛmɪni wojuɛ miyɪyɛɛ, akpan fɛɪn anti ɪɪ obuɛ miyɪyɛ. Tasu muɛ, tɛyɪɪ-ɔɔ tɛ lɛɛ ɔɔ-ɔɔ fɛɪn-ɛ Juf-ɛnɛ ɪsɪ iyɪaa, ɛnɛɛ miyɪyɛ woju; ɛɪɪmu hɛhɛ mu bɛmu.

21 Bɛ gba, ɛmɪ bɛ fobutumɪ owu obu lɔɔ? Dɪkɪ: akpan ɛbiɛnɛ nɔ ɔmu wojuyɪyɛ nuwan ti obuɛ mɪkaan ɪɪ obuɛ bɔ fobutu. Nɪdɪni fɛɪn an!

22 Lɔ Jesi kan lɔɔ, ɛnɛɛ ɔɔsɪsan pu nɔɔ ɛni nɔni rɪrɛ lɪpɛɛ ɪani munɪtamɪ nakan iyɛni lɔ: Tɛyɪɪ pu lɔkuɛ ɪɪ obuɛ fakan obu futu?

23 ƐneƐ Jesi nínî: Owu obuƐ mikaan, yemu ngasi wojue nɔ muɛ! Gba, alɔ ɔnu ɔɔ mikaan, be emi remu filamu munutamɔ?

24 Hanɔ unyu idikie, eneƐ tu nɔcuní Jesi nihan-ní Kaif. Lɔpe muɛ, be ngbraka ebi ɛni nukuníe, hɔnɔ unɔni bó.

Nɔmuɛ Pɛr nɔ ɛti gbie ɛni woju

25 Ɛɔni woju obu neƐe, be Simɔn Pɛr eke hɔnɔ ugbôn lé te ɔɛ. Ɔnu mu lɔpe, eneƐ kpan kɔ butuni lô: Ɛfe frɛ, un fili kpan obuƐ nunyunié ɛni egekpu pu nɔnɔ lɛ? ƐneƐ Pɛr kpɔru ei lô: Kakaa, mélí ɔnu egekpu pu!

26 Lɔpe muɛ, eneƐ tɛyɔɔ pu lokue ɛni ósu pu nɔnɔ frɛ ja ɔv nakan lô: Diki: midifu nu lɛɛ ɔnu ein ejikpɛɛ mu te. Ósu pu obuƐ, nɔli nɔnɔ ebi ɛni Pɛr pɔ ritɔ eié ɛni busu mu kpan.

27 Lɔpe frɛ, Pɛr kpɔru ei ji, eneƐ ngbo ɛti lɔpe, karu bu.

Éjijie Pilat jiji Jesi kuɛ ɛni woju

28 Juf-ene than Jesi Kaif ɛni te bɔɔ nu ɔa njomu tutue, eneƐ nununí ɛti nihan-ní Pilat ɛni owutite ɔɔ te. Gba, nunyu nidikíní ɛni alɔ nuhɔnɔ te be yɔtu nîtêní rukuo puene Auleɛ anti bɔ núkpu nihîmíní Pak mbɔɔ, eneƐ nóhómíní te.

29 Ɛni nɔ lɔɔ, Pilat ɔnɔbɔ nyá gbein lɔpe hé neƐe, eneƐ nobutu neƐe lô: Ɛmi woju kpan obu li be fisinî ébi e?

30 ƐneƐ nikan-ní lô: Li fíní ɛlímu woju un nɛli eke, be róɔúmíní rɛsífú.

31 Pilat ija uvuɛ, eneƐ nínî: Cɔnî aní lɛ nɔfɔbɔ fɔcuní nɔfu auleeene ɛti féjjinî fókuní! Lɔpe muɛ, nukpɔruní ei nakan-ní lô: Ɛre rákân-mu bɔmuɔɔ ɛni bɔ rɔnyu kpan rowo.

32 Owu obuƐ sɛɛ ɔtu Jesi ɛni owuɛ kan la ɔ enini lô nîtê nuwoníe ɛti ɛɛ ɛti.

33 Pilat isê ege uho lugban tɛɛ, eneƐ ra Jesi be nobutuni lô: Ɛfe Juf-ene ɛni gbrenghi heni naa?

34 ƐneƐ Jesi frɛ nobutuni lɛ lô: ObuƐ fikaan, ɛfe ɔfɔbɔ fidɔ nu fikan; naa kpan lefe kan fiti e?

35 ƐneƐ Pilat nínî: O be eme obuƐ eke, Juf wi mɔli? Diki: ɔfu pu Juf-ene lɛɛ nɔnu tɛyɔɔ puene ɛni ɔlokueene li obuƐ ɔfu simu! Gba, kan woju tasue file mítí!

36 Nikan lɔɔ, eneƐ Jesi nínî: Ɛmini etei ɔɔɔ, ɛlímu wutu ɛti ébi ónó. Li fíní li ébi nɔɔ eke, be ntu ɔmu ósu puene un ɔtumu lɛ mípi Juf-ene ɔnku.

37 Pilat iti obuƐ, eneƐ nínî: Ɛfe obuƐ, nje gbrenghi? ƐneƐ Jesi nínî: ƐneƐ fikaan, mɔli gbrenghi. Gba, alɔ nórɔɔmíní mie wutu ɛti ébie, be woju nawrɛɛ li obuƐ mi manyaku gbein. Kpan feun ɛni neni ei woju nawrɛɛ ɛti eke, ene nitimu owukan lubuo.

38 Níkan lɔɔ, enɛɛ Pilat nínî: Gbɔfi, emi nɔraní woju nawɛ? Níkan lɔɔ, enɛɛ nise ege nɔnya gbein nihe Juf-ɛɛɛɛ bɛ nakan niyê nɛɛɛ lɔ: Kpan obuɛ, emɛ ɛkɛ mídɪ woju un-ɛ nɪlɪ éni bɔ́ efini lu uouɛ nu.

39 Gba, éni nɔfu Pak fɛt fɛin mu fubutuní muwɔ sibikan mu pu nɔɔ míla ɪ, bɛ mínî: muwɔ Juf-ɛɛɛ éni gbɛngbi obu mílá ɪ e?

40 Níkan lɔɔ, enɛɛ nɛɛɛ fɛin nɛgbɛ níkan-ní lɔ: Ún'ún, dalamínɪ ei! La Barabas ei! Barabas obuɛ noduní íɛɛ, nɪlɪ akolo pu.

Jan 19

1 Pilat ɪdɪ wojuɛ nɛsɛɛ nuɛ, enɛɛ tu nɔcuní Jesi naní lɛ́ nójunî ngbre mu.

2 Srɔdaaɛɛɛ ɔcunɪ ɪhaa, enɛɛ de ba dodu-dodu kɔ́ bɔban fíní abutre ɛkɛ cɔn-nɪ. Onu egeɛ, enɛɛ nɔcuní tralɛ nɔɔ éni dide gbɛngbi tralɛɛ nɔcɔn-nî frɛ.

3 Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nɛsɛnî anti nɪlɪnî miyi-miyi níkan-ní lɔ: Juf-ɛɛɛ éni gbɛngbi, rɔnɔfu íɛɛ! Onu mu ɪpɛɛ, bɛ nalanî munɔtamɔ frɛ.

4 Ilɛ, enɛɛ Pilat nɔ onu lukpomɛ tɛ se ege nya gbein nakan iyê Juf-ɛɛɛɛ lɔ: Dɪkɪ: mótu nɔcuní nɔfu kpaan nisiní nɛfɛ lɛ́ fédiní an lɔ: médí woju un-ɛ nɪlɪ éni bɔ́ efini lu uou.

5 Bɛ heni-heni mu nɔnyakuní Jesi gbein. Lɪpɛ muɛ, bɛ dodu abutree nóni íɛɛ mu, eseji tralɛ ɛbɪ hɔɔɔ unɔnɪ rirɛ frɛ. Enɛɛ Pilat nínî: Kuní kpaan!

6 Tɛyɪɪ pu ɔlɔkɔɛɛɛ lɛɛ cɔsɪsɪn puɛɛɛ ɪdɪ Jesi nuɛ, enɛɛ nɛgbɛ ɪkan lɔ: Teni amɪa-mu tɪn ɛtɪ! Teni amɪa-mu tɪn ɛtɪ! Enɛɛ Pilat nínî: Nɛfɛ nɔfɔbɔ cunî a tení amɪa-mu tɪn ɛtɪ. Emɛ ɛkɛ médí woju un-ɛ nɪlɪ éni bɔ́ efini lu uou lɔɔ!

7 Níkan lɔɔ, enɛɛ Juf-ɛɛɛɛ nínî: Ríkân ɛrɪnɪ Aule. Dɪkɪ: éni nakan lɔ: ɛnɛ Nyatɪ éni Wɪɛ, bɛ nabɔan Aulɛɛ munɔ. Obu remuɛ, ówo nûwonî.

8 Pilat ɪtɪ obuɛ níkan-níɛ, enɛɛ la nowoni lɔkɔlɔ ji.

9 Lɪpɛ muɛ, nɔcɔ Jesi nisê ege nuhɔ lukpomɛ tɛ ji, enɛɛ nobutuni lɔ: Ɛfɛ, ɔfɔlɔ tasu funɔ fí? Owu obuɛ nubutue, Jesi étémínɪ su.

10 Pilat ɪdɪ nu lɔɔ, enɛɛ nakan iyêni lɔ: Emɛ, mobutufu woju lɛ́ fítɛmu su? Fédí an lɔ: mɪkân bɔmɔcɔ éni bɔ́ mótu nɔwɔfínɪ nalaní ei, elefe mu mótu netêfínɪ amɪa-mu tɪn ɛtɪ e?

11 Jesi ɪja ɔcɔɛ, enɛɛ nakan iyêni lɔ: Lɪ fíní Nyatɪ áláfu bɔmɔcɔ obu ei ɛkɛɛ, bɛ fákân-mu bɔmɔcɔ kɔkɔ ɔmu ɛtɪ. Obu remuɛ, ɛfínɪ woju un-ɛ bɔ́ úkɔ kpan ɛbɪ éni pamɔ ɪ bɛ nɔnyumínɪ nisífínɪɛ éntɛ.

12 Lɪpɛ muɛ, enɛɛ Pilat nɔjuju éni bɔ́ ɔwɔ Jesi ala ɪ. Juf-ɛɛɛɛ ɪdɪ nu lɔɔ, enɛɛ nɛgbɛ uku mu ɪkan lɔ: Alɪ fɔwɔnɪ fɪla ɪ, bɛ neyê lɔ: fánya ɪ Sesar ege! Dɪkɪ: kpan fɛin-ɛ níní ɛnɛ frɛ gbɛngbiɛ, bɛ Sesar ɪ obuɛ nabɔan munɔ!

13 Pilat iti obuε nikan-níε, ενεε tu nisepuní Jesi nnyakuní gbein lipe ji be nise owutite có εbi éni niraní ebre mu Gabata éni onu nwan li “srawan gbadaa” te nipi ete.

14 Lipe muε, be akpan nó Pak fet éni mbodide nuε éni ébe mu bomu. Enεε Pilat kan ye Juf-ενεε ló: Kíní nǒfu gbrenghiε!

15 Níkan ló, ενεε Juf-ενεε negbe ikan ló: Woni! Woni! Teni amia-mu tǐn εti woni nyaku ei! Enεε Pilat níní: Fíní mitení nǒfu gbrenghiε amia-mu tǐn εti múwóní e? Enεε teyiti pu olukενεε ja cu nakan ló: Rédí gbrenghi lefe kókó an alí élímu Sesar onu lefe ce!

16 Éni nǒ ló, Pilat lá Jesi ei tú nene éni bǒ nǒcuní na neténi amia-mu tǐn εti, ενεε heni-heni mu nunyuni nahaní.

Jesi éni amia-mu tǐn εti étě éni woju

17 Ló akpan cu Jesi nahaa, ενεε nidapuní onu amia-mu tǐn-ε. Lipe muε, nunóní ebie mu nunyaní, ενεε nihan-ní có lugbuε ebre mu niraní Golgota éni onu nwan li “íne kpóku có” te.

18 Lipe li obuε nitení amia-mu tǐn εti lee akpan aanu ji εn. Nnǒ nóni kpisiǒ, ενεε nnǒ frε nǒni nimeǒ.

19 Pilat tú nimimení owukan lubuo nnǒ frε éni nucu nupwóní Jesi íne εntiε. Enεε ki ló nakan: “Kí Nasaret wí Jesi εbi éni li Juf-ενεε éni gbrenghiε”.

20 Cǒ nitení Jesi amia-mu tǐn εtiε bófu ebi numu, eseji owukan lubuoε Pilat tu nimimeníε obuε εnti éni li fíní ebre, latεn lee grεk mu. Éni nǒ ló, Juf kprangbalǒ éni nεεε lipeε kínga mu.

21 Ló teyiti pu olukενεε di obuε nimimeníε nuε, ενεε té fuǒ nene be na nihení Pilat nakan niyêní ló: Obuε futu nimimení ló: kpan obu lí Juf-ενεε éni gbrenghiε, ερε rǒcú. Tu nímímení ló: kpan obu níní ενεε Juf-ενεε éni gbrenghi.

22 Níkan-ní ló, ενεε Pilat níní: Obuε mutu nimimeníε, nudǒn ló.

23 Srudaενεε itê Jesi amia-mu tǐn εtiε, ενεε buu onu rire owuενεε mu nku aanla cican de be wie onu trale εbi éni nuluní ólu mu sa εti tuun te meε.

24 Gba, nunyuni trale obuε, ενεε nakan-ní ló: ló bǒ nǒnyu nasusuanruní ei nacican-níε, aframa nǒwóní nsruwa bǒ kpan éni εntiε thiε léǒcu, be heni-heni mu nilní ló εke. Obuε nilníε otu owuε nimimení nǒ Nyati kpenkpeε mu tee, ese εti kpeun. Enεε ki ló kan: Náccican-ní otu rire owuενεε nédení, ενεε eseji nuwóní nsruwa nucuní otu trale lehun-ε frε.

25 Cǒ nitení Jesi amia-mu tǐn εti lipeε, eniyia, eniyia meyi, Mari εbi éni li Klopas yiε lee Madala ebi mu yi nnǒ éni ενεε frε niraní Mariε nó lipe.

26 Jesi ukprâ be ki eniyia êni ònu egekpu pu ebi êni nuɔɔfu tasuε no rire. Lipe muε, ενεε nikan niye eniyia lô: Yia, ki ɔfu wɪ!

27 Ενεε nikan niye egekpu pu ebi fre lô: Ki efiyia! Nu ebi deiin-ε, ενεε egekpu pu ebi cu Jesi eniyia a te i εnɪnɪ tε.

Jesi êni uou woju

28 Gba, êni Jesi di an lô: nêli owuενεε bǒ nêlε tuɔn nókufuε, ενεε nikan lô: mindihɔn nowoni. Owu obuε nikaan, ενεε tu wojuε nimimení no Nyati kpenkpeε mu tεε se εtε nǒ.

29 Heni-heni muε, sɔɔdaaενεε cú bla puku-puku nno có muɔ nyanya kǒ êni no fanfa nno êni pi ete hεhe muε mu, ενεε cu dru ngbɔgbɔ tɪn εti jaunɪ êni bǒ noju.

30 Nɪkɪn numuε, ενεε nikan lô: Gbakε, fεɪn owu! Be nisi íne i nuɔɔn mu.

31 Nuε nuwoní Jesi êni yɔmuε, ενεε óɔɔn nuε yobo bu. Óɔɔn nu akpasua obuε nó εnɪnɪ mu couun. Nu obuε, kpan óyófumu êni bǒ fuin òno amia-mu tɪn εti. Êni no loɔ, Juf-ενεε á hé Pilat kán yêni lô: nuɔu sɔɔda á búbuu akpan-ενεε no amia-mu tɪn εtε aka ɪ. Loɔ, lǔ nuoní faafa nédení nενε nányakuní ei.

32 Heni-heni mu Pilat tú sɔɔda á, ενεε nu akpan-ενεε nitení amia-mu tɪn εti læε Jesi εɪn-ε εti nobubuu nενεε aka ɪ tha. Nububuuní nno êntε ɪ, ενεε nitení mu nububuuní nno ebi êntε fre ɪ.

33 Gba, ihe Jesiε, ενεε nɪɔnɪ nu lô: ɔwǒ nuo be nóúbuumíní aka ɪ.

34 Sɔɔda nno ɪja kɔɪa ucuε, ενεε nunɪ mɔpɛɛdi mu be lǔ mbuo læε mindi noku.

35 Kpan ebi êni nede woju obuενεε fεɪn-ε aka kpenkpeε obu mu ébɪε, ενεε ònoɔo ònu nunuwi mu nɪɔɪ nu. Εnɪnɪ dalufuεε nεhɪε, lí woju nawre tasu. Heni-heni muε, nɪɔɪ an lô: woju nawre nakan niyê nεfε lǔ ɔtu nεfε fre fócuní té fétění Jesiε εti.

36 Gba, Jesi êni lu uou mu te êni woju obuε seε, etě fíní lô Nyati kpenkpeε kan la tε εke. Ενεε ki lô kan: Εnɪnɪ luwuενεε, kɔkɔ bǒ úbu ei.

37 Eseji có lefe fre kán lô: Dɪkɪ: kpan ebi êni nɔnoɔo nununí kɔɪa nuwoníε, ενεε nana nûduní muɔu nunyuku nɪkprâní.

Jesi êni éli woju

38 Iha antε, ενεε Arimate ebi mu wɪ nno êni nɪraní Josef-ε a butu Pilat bɔmuɔo lǔ ɔcu Jesi +a eli. Josef obuε, ενεε fre nɪlɪ Jesi egekpu pu nno læ, ενεε Juf-ενεε êni ine-εti puενεε neyεε remuε, nínyakumu rire gbein. Pilat túnɪ bɔmuɔo, ενεε henɪ-henɪ mu naha nuɔu Jesi kɔɔɔɔɔ.

39 Εnɪnɪ aauε nahaa, ενεε Nikodem fre a henɪ be naní bɔyɔ mu. Nikodem obuε, ενεε nu nno you na nubutu Jesi owuε nǒ. Cɔnɪ ενεε læε Josef εɪn nahaniε, nɪhan

sace mindi akpasua kǎ éni li owu luonfe akpasua aanu éni nuvcuvatuníe tuun yehi kilo abruansan neeme.

40 Nukuní tæe, enee nuvcuní liji tambue elahunlo ntundaní Jesi rire neeme be nuhyuní sace mindie nukuní eti fíní lǎ Juf-ene itê li nonu fuin kraa be ilie eke.

41 Cǎ lugbu obuë nitení Jesi amia-mu tîn etie, ejikpe nno éni bofu lɔpæe, lubomǎ lowǎ nno nó tæ éni kpan yéli kpan mu.

42 Éni Juf-ene éni óron nuë nehi ubô bu be eseji lubomǎ obu ówǎn-mu numu eie, enee nuvcuní Jesi na niliní tæ.

Jan 20

Jesi éni lu uou mu óno énye éni woju

1 Udǎn boǎ ica dimas-ε, enee njomu jru muε, Mari ebi éni li Madala ebi mu yie nye a lubomǎ mu tæ. Lǎ nuku tæe, enee nidi nu éni lubobu ebi éni no lubomǎ numutie anya i epi enini.

2 Nidi nu loǎ, enee faafa, niye nise ege na nikan niye Simǎn Pter læ egekpu pu ebi éni Jesi yǎfu tasie lǎ: Nónyuní onu Nyonie nányakuní ei lubomǎ mu tæ, enee rédí cǎ nóvcuní nǎ nétění!

3 Nikan loǎ, enee lí Pter læ egekpu pu ebi ein nye be ye ne naha lubomǎ mu tæ.

4 Aauë nahaníe, enee egekpu pu ebie lka wǎn i ti cǎ ku lubomǎ rire tæ.

5 Enini ókuë nuku tæe, nóhó lubomǎ mu tæ, enee ninye eti numǎ numuti nikpe re nakprǎ nuhun tæ. Lɔpæ muε, enee nidi liji tambue olofueneë ntundaní Jesi rire nu éni ku ei wutu.

6 Simǎn Pter eke inya lɔpæe, enee sen-ni ei ho nuhun tæ be ene frë di lijienëe ku ei wutue nu.

7 Enee eseji nidi liji ebi éni nuvcu ntundaní Jesi íneë nu éni mume fu eti pi enini.

8 Gba, egekpu pu ebi éni ti cǎ i ku lɔpæe frë uhǎ numǎ nuhun tæe, enee ene frë di lijienë lǎ te pipie nu læ be kuni ei rire mu lǎ: Jesi onu lu uou mu enye heni.

9 Heni-heni muε, tuun boǎ be i ku loǎ, Jesi éni lu uou mu óno énye wojue nimimení no Nyati kpenkpeë mu tæe yǎku ei onu egekpu puene rire mu kǎkǎ.

10 Onu egeë, enee nuvcuní lɔpæ ninyaní ei be naní lukpomu.

11 Lɔpæ muε, enee Madala ebi mu yie niraní Marie eke dǎn lubomǎ rire lɔpæ nǎtu mutu. Enini mutue nǎtu boǎ nikpe re nakprǎ numǎ nuhun tæe,

12 enee nidi enti ngbafre aanu nu éni trale olofu no rire be pipi ete cǎ nilapuní Jesi beë. Nno nó íne eti bǎmu, enee nno frë no lka nuwan bǎmu.

- 13 Ẹnti ngbafreṅe ija owukan lubuo ucuṅ, ẹne nobutu Mari l̄: Yi, emi be f̄otu mut̄u e? Ẹne Mari n̄n̄: N̄nyun̄i ɔmu Nȳon̄ie ẹni k̄oɔḡo n̄anyakun̄i ei lubom̄o mu l̄pe, ẹne m̄d̄i c̄o n̄ocu n̄a n̄et̄n̄i!
- 14 Owu h̄oɔ uɔn̄i ɔmu n̄ikan b̄o nice munu egeṅ, ẹne n̄idi Jesi nu ẹni nye eti. L̄pe muṅ, n̄onȳomu numu l̄: Jesi,
- 15 ẹne Jesi butuni l̄: Yi, emi be f̄otu mut̄u? Ẹb̄i f̄oju? Mari eke notutru l̄: c̄o lugbu l̄pe ẹni ասան քսե ո՞, ẹne nakan iȳeni l̄: Muḡofo, al̄ efe li obuṅ funȳun̄i funyaku ei fa fite c̄o lefeṅ, be yemu m̄a m̄uc̄un̄i.
- 16 N̄ikan l̄o, ẹne Jesi ran̄: Mari! Gba, Mari udu unȳuku ikpr̄an̄ie, ẹne letu ei ran̄i ebre mu l̄: Rabuni! (Rabuni, ɔnu nuwaan li “éyiye pu”.)
- 17 L̄pe muṅ, Mari n̄oju ẹni b̄o ẹr̄ini eti, ẹne Jesi kan yeni l̄: D̄onyumu ei! M̄thiamu ɔmu B̄o r̄ire t̄e. D̄iki: a kan ye makriṅe l̄: maha ɔmu B̄o ebi ẹni li n̄efe fr̄e n̄ofu B̄o r̄ire t̄e. Ẹe, maha ɔmu Nyati ebi ẹni n̄efe fr̄e li n̄ofu Nyat̄ie r̄ire t̄e.
- 18 Heni-heni mu Mari tha ihe egekpu p̄eneṅ, ẹne kan ye n̄ene l̄: n̄edi Nȳon̄ie nu. Ọnu mu l̄peṅ, ẹne nubo aman̄ie Jesi tun̄ie fr̄e nuku n̄ene.

Rire gbein-ṅ Jesi nyaku ye ɔnu egekpu p̄eneṅ ẹni woju

- 19 Dimas ba obu ẹni ȳomuṅ, ẹne egekpu p̄eneṅ si yia kan n̄o nuhun. L̄pe muṅ, laa nowo n̄ene Juf ambiṅe r̄ire remuṅ, n̄eb̄ibeun̄i l̄kpe i fein n̄otutun-n̄i safuṅ, ẹne Jesi nya nye eti n̄onu ẹr̄hin raku n̄ene kan l̄: Teyo nun̄o l̄e n̄ofu ein!
- 20 N̄ikan l̄o, ẹne niye n̄ene ecigbr̄o numut̄ie n̄oni b̄o l̄e k̄ria numut̄ie n̄oni m̄p̄edi muṅ. L̄pe muṅ, ẹne r̄ire mu nekpi n̄ene l̄okulo ẹni n̄es̄n̄i ege n̄edin̄i Nȳon̄ie nuṅ.
- 21 Jesi s̄e ege j̄a c̄u, ẹne nakan iȳe n̄ene l̄: Teyo nun̄o n̄ofu ein! D̄iki: fin̄i l̄o ɔmu B̄o t̄op̄omuṅ ekeṅ, eme fr̄e m̄ot̄opu n̄efe l̄o l̄e.
- 22 L̄pe muṅ, nupo ho nuku n̄ene eti, ẹne nunu eti nakan l̄: Gbake, kin̄i Bubo Wein-ṅ!
- 23 D̄iki: akpan-ene feiṅ-ṅ f̄ikpr̄an̄i n̄onu ngasiṅ nudon̄ie tun̄i b̄o be f̄ocu fufuon̄i n̄eneṅ, be Nyati fr̄e ɔcu ɔf̄u l̄e; akpan-ene feiṅ-ṅ f̄oc̄u f̄of̄uon̄in̄ie, be Nyati ɔc̄u ɔf̄u n̄ene l̄e.

Rireṅ Jesi nyaku gbein ye Tomaa ẹni woju

- 24 Ọnu Jesi nyaku r̄ire gbein ye ɔnu egekpu p̄eneṅ, n̄onu mu n̄o ẹni n̄iran̄i Toma be eseji n̄iran̄i Didim-ṅ ɔn̄o l̄pe.
- 25 Anuan-ene id̄ini nuṅ, ẹne kan yeni l̄: D̄iki: r̄edi Nȳon̄ie nu! Niti l̄o, ẹne n̄n̄: Al̄ eme ɔm̄o m̄d̄i ecigbr̄o numut̄ien̄e n̄on̄i b̄o nu m̄ek̄in̄-mu b̄o, al̄ m̄ek̄in̄-mu k̄ria numut̄ie n̄oni m̄p̄edi muṅ fr̄e b̄o, b̄o m̄ubu nawṅ.

- 26 Uđôn bɔɔ ɪse uku dimas lefee, ene egekpu pueɛ feɪn si yia cɔ baa te ji. Lɪpe muɛ, be Toma fre nɔ nene mu. Nɔtutun-ni lekpeɛɛ, ene Jesi nya nye eti nonu erehin be raku nene nakan lɔ: Teyɔ nono lee nɔfu ein!
- 27 Be gba nira Toma nakan niyêni lɔ: Cu bó luwi kin omu onku nuhun-ene lɛ fɔcu bó fɔcomu mpeɛɛdi mu fákr+a. Te nidelfu aanu-aanu; ofu té nonomu eti ce.
- 28 Toma ija ucuɛ, ene nakan lɔ: Efe, omu Nyoni, omu Nyatie bobo nɔ!
- 29 Nikan lɔɔ, ene Jesi nakan iyêni lɔ: Éni fédimu nuɛ, gbake fobu nawre. Diki: akpan-ene feɪn ebi éni édimu nu be obu ce bu omu rire wojue nawreɛ, ehe lí nenini!
- 30 Jesi lí akprua woju kprangbalɔ ji onu egekpu pueɛ dí nu éni onu woju ónɔ kpenkpe obu mu ébi.
- 31 Woju obuene feɪn-ɛ nɔ kpenkpe obu mu ébie, némimení lɛ onu fɔcuní té fétění Jesi eti lɔ: ene li obuɛ nɪl Kris ebi éni li Nyati éni Wiɛ. Onu mu lɪpeɛ, lɛ nkuan eli nefni.

Jan 21

Owue se Tiberiad eciji numu tee éni woju

- 1 Uđôn bɔɔ tha anti luwiɛ, ene Jesi nyaku rire gbein Tiberiad ecijie numu te onu egekpu pueɛ dini nu ji. Eneɛ ki lɔ te se:
- 2 Simɔn Pɪɛr, Toma ebi éni eseji nraní Didim-ɛ, Natanael éni li Galile ebie nraní Kanaa éni kpaan, Sebede ewiɛɛɛ lee Jesi egekpu pueɛ elefe aanu ji nɔ cɔ nono.
- 3 Lɪpe muɛ, ene Simɔn Pɪɛr kan ye ambiɛɛ lɔ: naha di eti. Nikan lɔɔ, ene nene fre níni nehi nthani le be heni-heni mu boyɔ mu niyaní di lta nono mu naní. Nudôn-ni di eti nowóni dada youe neeme tuun nónyúmíní sie kɔkɔ.
- 4 Cɔni nu nonomɔ ɪɛ, ene Jesi nya nye eti ecijie numu. Nene feɪn nedini kpan éni nye ete nu, sake nédímíní lɔ ene.
- 5 Lɪpe muɛ, ene Jesi ra nene be nakan lɔ: Omu ewiɛɛɛ, fónyuní sie e? Ene níni nónyúmíní obo kɔkɔ.
- 6 Jesi ija ucu jie, ene níni: Wóni dadaa di laa éni kɪsɪbo bomu, fónyuní sie! Nini lɔɔ ekee, ene heni-heni mu nonyuní sie tuun núkpu nijamíní dadaa nínyakumíní ei dikpe fre bobo.
- 7 Lɪpe muɛ, ene egekpu pu nono ebi éni Jesi yɔfu tasie kan ye Pɪɛr lɔ: Diki: kpan obuɛ, Nyoni! Pɪɛr iti lɔɔ, ene faafa de onu tralɛɛɛ nɪrtan nuku eie cɔn be lí wu ru dikpe naha ekpehe te.

- 8 Cō nunoníe læ ekpehe ein-ε óbúón; metri ya kǎ ce ι. Egekpu pu ambiene dōn di llaa mu, enee ja dada ebi éni sie yiku gboun-ε tuun bōo be i ti ei.
- 9 Nunoní di llaa mu nuruní wutue, be ki sie éni nō lé eti læ futufutu ein.
- 10 Lipe mue, enee Jesi kan ye nene lō: Dení sieene funyoníe tukō iní!
- 11 Simōn Pter isê ege iya di llaa mu tæ, enee ja dadaa la ekpehe. Lipe mue, be sie ngbohro-ngbohro tuun ya abruanu ewi enti nó dadaa mu tæ. Obu fre bōbō, dadaa ásúán ι.
- 12 Onu egee, enee Jesi ra nene lō: ni níní mbo. Lipe mue, nōnu mu kōkō ókrú óbútumíni ekéfu ene Nyoni tasu heni ambe owō nidiní an lō: ene.
- 13 Jesi iti ubofu nene, enee de futufutue læ siee cican nene be niní.
- 14 Bōnu lō Jesi nō lu uou mu nye, rire obu nnyaku gbein niye onu egekpu pueene ipi mu be eli nku enti.

Jumaa Pter yedié éni woju

- 15 Egekpu puehe thi mbo bōo uwue, enee Jesi butu Pter lō: Efe Jan wι Simōn, fuyofumu kó obuene fein heni e? Enee Pter níní: Ee, Nyoni, fidí an lō muyofufu. Níkan lō, enee Jesi níní: Be tu omu ngbonyo ewiene mbo!
- 16 Ilee, enee Jesi se ege butuni lō: Efe Jan wι Simōn, fuyofumu e? Lipe fre, enee Pter níní: Ee, Nyoni, fidí an lō: muyofufu. Níkan lō, enee Jesi níní: Kpra omu ngbonyōene eti.
- 17 Waalo, enee Jesi se ege butuni nkpōbo enti mu lō: Efe Jan wι Simōn, fuyofumu heni tasu? Lipe mue, rire tē Pter akpasualo éni Jesi obutuni tuun nkpōbo enti neeme lō ekéfu nuyofuni. Éni nō lō, nija nucu, enee níkan lō: Nyoni, fidí woju-woju fein an! Fidí an lō: muyofufu. Níkan lō, enee Jesi nakan iyêni lō: Tu omu ngbonyōene mbo!
- 18 Makan miyêfu nawre tasu lō: cōni funo ngbafre mue, efe ofobo fila ofu betu, eseji có obu ce fuyofue, enee fíha. Gba, cōni fōbuso krankpree eke, fíjau bó, enee kpan lefe yalafu betu be yocufu akpumu yaha có éni fýófumue tæ.
- 19 Owu obu Jesi kaan, tasu mue, be Pter éni lō yetê yohu yanyaku Nyati éni munu lōkue gbein-ε éni woju nakan. Lō níkan lō, enee nunupu eti níkan niye Pter lō: Kpumu ege!
- 20 Lipe mue, Pter ice munu egee, enee di egekpu pu ebi éni Jesi yofu tasu nu éni nōkpu nene. Egekpu pu obu, enee, cōni nehini mbo, be han íne Jesi éni bōmu butuni kpan deiin-ε yapani yehie.
- 21 Lō Pter diti nue, enee butu Jesi lō: Nyoni, be eniue, lǎ yetê yese tæ?
- 22 Enee Jesi níní: Alí muyofu éni bǎ nōdōn nama tuun bōo lǎ mésě ege mie méhēn-ni eti, be obu, ofu woju e? Efe, kpumu ege ce!

23 Owu obuε Jesi kaan, ɔnu woju á pí makpi kpangbalɔ rti mu, ενεε nakan lô: Jesi níní egekpu pu obu bǎ úhûmu. Ενεε tasu muε, Jesi ákán lô: bǎ nuhûmu. Εηηε, níní alɩ nuɔɔfu éni bǎ ambɩ ɔdôn nama tuun bɔɔ lɛ̃ nésě ege nie néhën-ni εtiε, be élimu Pɩεr woju.

24 Egekpu pu obuε, ενε li obuε nimime kpenkpe obu be nehɩ wojuεεε fɛɩn-ε rɩɩɩ nu ɔnu nuɔɔwɩ muε éni íne εti dalufuεε nǎ. Ενεε rɩɩɩ an lô: fɛɩn-ε nakaan, ɔnu ɔɔ.

25 Jesi lí owu kpangbalɔ ji éni kpan émímemu ókú kpenkpe mu. Li finí nemimení fɛɩn εκεε, be ɔnu kpenkpe alabu-alabuε ntu nelíníε, yeyiku wutu obu neeme tuun ɔɔ bǎ úno éni bǎ kpan ede ɔbubu an frε bɔbɔ.

Juma

Juma 1

Bubo Wein-ε Jesi kan lô yehie éni woju

¹⁻² Bô Teofil, òmu kpenkpe ebi éni miti có mimimeε mu tεε, nikan owuene fein-ε Jesi li lεε wojuene fein-ε niyiye còni nubo bu nedi ònu jumaa tũun bɔɔ be ku nuε Nyati tu niya entie éni woju. Eseji nikan frε lô: kraa lɛ náya enti Bubo Wein éni mbasie muε, niyê ònu akpan-eneε nikpra nide be nutɔpuε owu lεε owu éni bô eie.

³ Nene obueneε, còni nuɔ lu uou mu ninyee, ninyaku rire gbein niyê nene, eneε nuɔ owu akpasua-akpasua eti niye nene lô: heni tasu nóno nénye nuɔ nama. Ònu mu lɔpeε, nudôn nɔnu ein tũun munuwɔ abruana éni nikan Nyati ebi éni wojuε niye nene.

⁴ Nu nno éni nehɔ mbo lεε nɔnu ein-ε, nikan niyê nene lô: nidanyamíní ei Jerusalem ebi te nid+amíní có lefe kɔkɔ; nudɔn-ní te núkpôn-ní ɔbo ebi éni Bôo kan la i lô: nũtu nene, be nikan ònu woju niye neneε.

⁵ Lɔpe muε, nikan niyê nene lô: Jan éni batem-ε li akpaan, mindi mu, eneε nefiniε, bô íme libe, Bubo Wein éni batem li obuε Nyati yeli nefε.

Jesi éni entie ya aa éni woju

⁶ Lɔpe muε, Jesi ótɔpu puene ebi éni si yia lεε ònu ein-ε bútuni lô: Nyɔni, ekεfu lɔpe mu li obuε fũtu Israel maie yesê ege yetê ònu rire i kô o?

⁷ Eneε Jesi níni: Obue li nu lεε lô yoku be woju obu yeεε, Bôo ɔnɔbo li obuε tite ɔnɔkɔ enini bɔmucɔ mu; étêmu nefini woju éni bô fedini an fetêni ei.

⁸ Diki: Bubo Wein yehi nefε eti, eneε fihení ákura lɔku nno. Lɔpe muε, filini òmu dalufuε funoní Jerusalem te fuboní emini amanieε fiseni Jude lεε Samari wutu ɔgbuene eti tũun fiha fukuní wutuε éni cò te me te.

⁹ Lô Jesi kan owu obu bɔɔ be la numuti eie, nene fein nedikuní, eneε naya niha enti tũun bɔɔ be jru lúkpó nno bokuni ei nídmíní nu ji.

¹⁰ Hɔno nuɔnóni lɔpe nedikuní enti ndamaa Jesi ya aa, eneε akpan aanu éni no trale olofu pumpulɔ muε nya nɔnu anti be nobutu nene lô:

¹¹ Nefε Galile puene, emi be hɔno funoní ébi fikprâni enti lɔo e? Jesi obuε, lô nite nuɔ nɔfu agbra nɔnya i na entie, lɔo baa eneε nîsê ege nihi frε.

Judas éni có órũ woju

¹² Lô Jesi a entie, eneε ònu ótɔpu puene nɔ Olifie Lifεε eti te se ege a Jerusalem ebi te. Lifε obu lεε Jerusalem agbraa, nɔbɔfu kilo aanu.

¹³ Nukuní tεε, eneε niya naní enti kan nno éni lugban nuhun te. Te li obuε nisi niyîani nuca fein. Neneε nisi niyîani tεε, ki nɔnu íné: Pter, Jan, Jak, Andre, Filip,

Toma, Bartelemi, Matie, Jak ebi éni li Alfe wíe, Simón éni li kpan éni uwuwotu Juf-ene éni wojue læe Jud ebi éni li Jak wíe.

¹⁴ Lipe mue, nUCA feín, numuti uhôn nene be ñogugóní Nyati kpitú mu. Jesi eniyia Mari, eyi elefe læe Jesi ñu makriene fre nó ñonu mu le.

¹⁵ Nu obuene mue, akpan-ene isi iyíaa yoku ya abruain-ene loo. Nu ñno éni éyíaa niyianíe, ene Pter ño ñonu agbra nye eti be ja cu nakan lô:

¹⁶ Makriene, Judas ebi éni de akpan a tu ñonyoní Jesie, enini rire wojue Bubo Wein ye Dafid kan be nimime nilaní eie, fáta éni ise eti.

¹⁷ Judas obuë, nili ñu mu kpan ñno læ; ene fre Nyati ráni juma ba obu éni édi mu.

¹⁸ Enee diki: enini woju un-ε nili éni sikaa nutuníe, nucu nipa kpete lugbu ñno. Lipe li obuë nu nipi nubua luwu ei be nuhun owu feín cen-ni eie nõ.

¹⁹ Owu obuë see, Jerusalem pueñe feín tí, eneë raku kpete lugbuë íné ñonu obuò mu lô “Akeldama” ñu ñwaaan li “mbuo wutu”.

²⁰ Judas éni woju obuë, ki lô ñwô nimime nilaní ei Som kpenkpee mu te: Ñu kaan nila be loo, kpan kôkô nudôho ebi mu!

Eseji có lefe fre kán lô: Kpan lefe ñuruni có dí juma!

²¹⁻²² Éni ño loo, be fáta éni kpan lefe ipi ere mu ameke læ boyo mu rie Nyoni Jesi éni lu uou mue ño nyeë éni dalufue róku akpan rése. Kpan akpasua obuë, fáta éni nili kpan éni se læe ñu ein cò-cò feín bôni cóni Nyonië ño læe ñu ein lô nu cóni Jan lini batem te neeme tuun bôo be ku nue ñu ñu agbra ñunya i ñuya na entie.

²³ Lô Pter kan loo, eneë ñikpraní akpan aanu éni li Josef ebi éni ñiraní Barsabas be eseji ñiraní Justus-ε læe Matias ein nidení.

²⁴ Lipe mue, eneë nukuní íne i ñugugóní Nyati ñikan-ní lô: Nyoni, efe fidí wojue ño kpan feín lubolowi mue an. Obu remue, neneë aanue, ye ere obuë finyaku fucu

²⁵ Læ edi ótoru pu juma ebi éni Judas wo la i a enini cô fatani ein-ε tee.

²⁶ Ñugugóní Nyati bôo uwue, eneë nilíní obuë ño mue, be ñu mu lipere, Nyati ye nene lô nányaku Matias nócu. Lipe mue, eneë ñucuní nubukaní ótoru pu ndio lwi ñno ebieñe eti.

Juma 2

Bubo Wein-ε i akpan etie éni woju

¹ Cóni ku Pantekot nue, be akpan-ene feín-ε cu té te Kris etie esi eyia ñonu eyia-cò baa te.

² Ite, eneë kpru mu có le finí lô edifa lokulo upo eke be ño enti nehi tuun bôo be yiku lugbaan ñunóní mue.

³ Ñu egeë, eneë ñidiní ño ñno nu éni te finí lé éni negbie eke be krukpabu ei pipi ñonu mu ñno-ñno feín íne erehin.

- 4 Ɔnu mu lɔɔɛ, Bɔbɔ Wɛin yíku nɛnɛ fɛin, ɛnɛɛ nalaní obuɔ elefe kɔkɔ obu cɛɛ nuɔɔ nɪla nɛnɛ ómuɛ.
- 5 Ɔɔni owu obu nɛsɛɛ, bɛ Juf kɔrangbalɔ éni ɪfɛlu Nyatiɛ ɔno mai-maiɛnɛ fɛin ɛti ie nó Jerusalem ebie mu.
- 6 Lô nitiní rɪraa nelee, ɛnɛɛ ni nisi niyianí netiní owuɛ Kris éni pɔnɛnɛ nakaan. Lɔɔɛ muɛ, woju srân nɛnɛ muɔnu mu ambe owuɛ nakan-níɛ, kɔran nno-nno fɛin neti ɔnoɔɔ ɔnu obuɔɛ mu.
- 7 Heni-heni muɛ, woju á nɛnɛ íne mu, ɛnɛɛ nakan-ní lô: O bɛ akɔran-ɛnɛ fɛin-ɛ nala obuɔ lɔɔ, élimu Galile pɔnɛnɛ e?
- 8 Bɛ lɔ pi bɛ, ɔnu mu nno-nno fɛin neti owuɛ nakan-níɛ ɔnoɔɔ ɔnu obuɔ mu lɔɔ e?
- 9 Kɔraní: ɔnu muɛ, akɔran elefe lí Part, Medi lɛɛ Elam pɔnɛnɛ. Ɔnɛɛ elefe frɛ li Mesopotami, Jude, Kapadɔs, Pɔnt lɛɛ Asi pɔnɛnɛ.
- 10 Elefe frɛ lí Friji, Panfili, Ejibit lɛɛ Libi éni wutu gbisie bɔfu Sireni ebie éni pɔnɛnɛ, elefe frɛ li Rɔm pɔnɛnɛ lɛ,
- 11 bɛ elefe frɛ li Kɔɛt lɛɛ Arabi pɔnɛnɛ. Diki: nuɔɔɔní ɔnu mu elefe Juf, ɛnɛɛ nuɔɔɔní akɔran elefe nyɔku li Juf. Obu cɛɛ, akɔran obuɛnɛ éni Nyatiɛ nɔwɔkuɛ, kɔran nno-nno fɛin neti ɔnoɔɔ ɔnu obuɔ mu.
- 12 Heni-heni muɛ, woju á nɛnɛ fɛin íne mu, nídimíní lô bɔ nɛlní, ɛnɛɛ nobubutuní mine lô: Ɔmi éni woju tasu nɔ?
- 13 Ɔnu mu lɔɔɛ, akɔran elefe ɛke nɛfuɛ Kris éni pɔnɛnɛ ɪkan lô: muɔɔ li obuɛ nuɔɔɔní tuɔn bɔɔ bɛ nɔnyu nɛnɛ.

Amanɛɛ Pɛɛr bo ku akpaan éni woju

- 14 Lɔɔɛ muɛ, Pɛɛr lɛɛ anuan ótoɔpu pu ndio luwi nno ɛbiɛnɛ ɛin nyá akɔran fɛin anti, ɛnɛɛ Pɛɛr ja cu nyɛpu lubuo ɛti nakan iyê dedekuɛ lô: Makɔri Juf-ɛnɛ fɛin lɛɛ nɛfɛ fɛin ɛbiɛnɛɛ funɔní cɔ elefe-elefe finí Jerusalem ébie, tení riti ei tiní obuɛ mehi mikaan lɛ fónyŏní wojuɛ nɛsɛɛ numu.
- 15 Muɔɔ ónyú ɛɛɛ finí lô fakan-níɛ ɛke. Fidiní an lô: nuɛ caa, gba oku wanci nɛmble cɛ.
- 16 Owu obuɛ nɛsɛ amunɔɔɛ, ɛnɛɛ ɔwô Nyati éni numuti-ɛti pu Joel kan ɔnu woju la lɛ nɔ. Ɔnɛɛ ki lô nkan:
- 17 Ɔme Nyati makan lô: nuɛnɛɛ yɛbɛh̄n̄ lɛ mu tɛɛ, môtɔ ɔmu Bɔbɔɔ yehi akɔran-akɔran fɛin ɛti. Lɔɔɛ muɛ, ɛwi titiɛnɛ yobo amanɛɛ môtɔ mutɔ nɛnɛɛ yoku akɔran. Ngɔɔfrɛ lɛɛ miyɛɛɛnɛ yɛdi ɛmini wojuɛ nu yakan yeyê akɔran, ɛnɛɛ m̄ise munɔlapu mu miyê munutere pɔnɛnɛ frɛ woju yakan lɛ.

- 18 Ɖε, nu obuene muε, mōtu ɔmu Bubuɔ yehi ɔmu ɔsu pu eyi lεε ekpisi fein eti yonyuku yeli emini numuti-eti puene.
- 19 Mīnyaku akprua gbein enti, enee wutuε eti fre, owu yeεε yetê fíní sufre εke. Ɖε, mbuo yoku ei, cɔ yɔcu lε, enee mregbe yɔcu cɔ.
- 20 Gbe yemrî mu, enee dambri yoboku cɔ ι neeme; wôn fre yebe ne fíní mbuo εke. Lipe muε, enee gba Nyɔnie éni egese ieuε yoku. Nu obuε, yeli nu éni ru loku be li munu loku éni nu fre.
- 21 Nu ba obu muε, kpan kɔkɔ fein-ε yobutu Nyɔnie egeε yɔcu ɔnu íne nkuan.
- 22 Israel puene, tení rti ei tiní: fíní lô nɔfɔbɔ fidiní an εkee, Nyati ɔtu Nasaret wɔ Jesiε eli akprua lεε woju ngbohro-ngbohro nɔfu agbra eyě nefe lô: ene ɔnɔbɔ nutuni nidi juma obu fein.
- 23 Jesi obuε, Nyati ala bɔmucɔ ι fésení akpan-eneε édí Auleε aan éni bɔmu fétênî amia-mu tîn eti fówonî. Enee, al εse lɔɔ, be fí fíní Nyati ɔnɔbɔ tutru woju obu te i bɔnu ɔni netite woju-woju fein te neemeε.
- 24 Enee gba, Nyati ɔnyuni anyaku ei lu uou éni gbre lokue isipu ein-ε mu ɔtu nónɔ lu uou mu nénye. Heni-heni muε, lu uou ákân-mu bɔmucɔ éni bɔ ɔnyuni etê i fre bɔbɔ.
- 25 Enini íne etiε, ki lô gbrenghi Dafid di nu kan: Nuca fein, ɔmu Nyɔnie nómu anti mɛdinu nu; ninyemu eti ege amεke lɛ nónyumu ei.
- 26 Obuε, enee utu be rire mu ikpimu mthe ejie nɔ. Al niliní ɔmu kɔdɔgɔɔ fre bɔbɔɔ, be mikân telε ji.
- 27 Heni-heni muε, bɔ fícimu fíla ι múdɔn-mu awente ebi te. Emε ebi éni mili efini kraan, bɔ fílamu ei muhôn-mu ei.
- 28 Féyěmu nkuan éni atingbreε médi an; enee, éni funɔ lεε ɔmu ein remuε, rire mu yekpimu yeεh̄ ι.
- 29 Pɛr nû eti, enee nakan ji lô: Makriene, tumínu mídé ɔru nana Dafid éni woju aka weinlɔ múkú nefe. Ɖwô nũ nilinî; tɔun oku amunu fre bɔbɔɔ, ɔnu lubomɔ nó lipe.
- 30 Owu obuε Dafid kaan, Nyati numuti eti nucu nikan. Eseji Nyati éni yeσin-ε ta kan lô: enini alau mu éni kpan nno yeli gbrenghi yɔrûni cɔɔ , nójófumu ɔnu woju te fre.
- 31 Heni-heni muε, nɔnyô numu lô: Kris yɔnɔ lu uou mu yenye. Obu remuε, enee nubo ɔnu woju eti nite i lô: Nyati bɔ ícimíni íla ι núdɔn-mu awente ebi , eseji ɔnu kɔdɔgɔɔ fre bɔ úhôn-mu ei.
- 32 Ɖε, Jesi obuε, Nyati ɔtuni nónɔ lu uou mu nénye nuno nama, εε ɔnɔbɔ rédinu nu ɔru nɔnɔwi mu.

33 Gbake, néri lóku nuno Nyati kpisibo te. Enne, finí ló owô Bôo kan la ie ekee, nócu Bubo Wein nálaní onku, enne ene fre nutu i onu eti be fedníní nu, eseji fetiní onu owurrarue.

34 Nu kǒ Dafid onobo y+aya hiamu enti te, obu ce, enne nidi nu nikan ló: Adamanga kán yê omu Nyonié ló: se omu kpisibo ébi pi ete

35 tuun bôo lǎ méde ofu éfe pueue mókufu aka mu fóku nene lika eti.

36 Owu obué Nyati kaan remue, Israel pueue fein, diní an weinlô ló: Jesi ébi éni futu nitení amia-mu tîn etié, Nyati eke otuni néli Nyoni, eseji néli Kris fre!

Amaniee Pier boe éni wojué sipu ein-ε

37 Onu akpan ti woju obuε, jú nene lubolowi lokulo tuun tú nobutuní Pier lee ótoru pu ambiene fein ló: Makriene, ló bǒ retê rēl te e?

38 enne Pier nínî: Nyukuní lubolowi mu lǎ fótu nélní nefε batem Jesi Kris éni íne mu Nyati oco nǒfu un-ene fein ofuó nefε. Onu mu lipeε, Nyati yotu Bubo Wein yeyiku nefε.

39 Bubo Wein-ε Nyati kan la ι ló: nǒtue, lí nefε lee nǒfu alauene ein éni, eseji lí akpan-akpan-eneε nǒ cǒ-cǒ fein-ε éni le. Eε, lí akpan-ene fein-ε Adamanga Nyati yara lǎ eli onu pueueε éni.

40 Pier nǒ eti, enne cu owu elefe kprangbaló eti ji ye nene woju mu. Onu mu lipeε nukrukrukú nene rire nikan ló: Ceruní munda mu lee akpan-eneε íhîmu sese Nyati antie ein cuní nǒfu íne nkuan.

41 Akpan-ene fein-ε kprí owue Pier kaan cuε, nilní nene batem. Nu ébi deiin-ε, akpan tuun akprí εentiene ló kú Kris éni pueue mu.

Kris éni pueue numuti óhǔn éni woju

42 Ló nu lipe be nahaa, nuca fein, Kris éni pueue ucu kpriti mu unu riti ei iti ótoru pueue éni wojuyieε, ububuka mine, ihí mbo wein-ε, eseji ugugo Nyati fre.

43 Onu mu lipeε, Nyati éni éyee pí kpan fein lubolowi mu ambe Nyati nese ótoru pueue mu uli owu ngbohro-ngbohro lee akprua woju kprangbaló.

44 Lipe muε, akpan-ene fein-ε cu té te Kris etié, numuti uhǔn eseji nububukaní mine fre.

45 Nipaní nenini wutu, nenini obokan-ene nihiní be onu mu lipeε, nákr+aní kpan nno-nno fein éni éciāan eti nótonî sikaá butue.

46 Nuca fein numuti uhǔn nene nucuní kpriti mu nisi niyîaní tɛyiyi-cǒ te tuun bôo uwue, be gba nóbubuuní mu nâní lugban-lugban niēní mbo wein-ε. Onu egeε be nálaní table niēní mbo rire-mukpi lee nuhun wein mu.

47 Nwca fain nwaní Nyati éni ówòku mu be Juf-ene fain fre nọyofu nọnu woju. Lipe mue, Nyonie nọcu akpan íne nkuan ji ihi uku nene mu.

Juma 3

Likabubuu pu nno éni óbua woju

- 1 Nu nno, cóni ku wanci éenti mu éni éyíaa, enee Pter lee Jan naha tẹyiti-cò te Nyati ógugo mu.
- 2 Tẹyiti-cò obu éni gbọmu nno éni niraní “Gbọmu Namue” lipee, nwca fain, nidani kpisi nno éni, bọnu ewi mu neeme, bubuu don wutu nihi nitêní ei lipe ameke lẹ́ ọkpọkpọ akpan-enee nọhọ tẹyiti-cò tee sika.
- 3 Lô kpisi obu di Pter lee Jan nu éni nehi uho tee, enee nọkpọkpọ nene sika.
- 4 Lipe mue, nikprânî sun, enee Pter kan yeni lô: Kpra ere!
- 5 be heni-heni mu kpisie nakprâ nene ulẹ́ té lô: ekẹfu nehi utunî ọbọ kǎ.
- 6 Lipe mue, enee Pter kan yeni lô: Mákân-mu sika kọkọ, enee ki wojue mukpu éni bǎ meli mọtufu: Nasaret wi Jesi Kris-e éni íne mue, makan miyêfu lô: ta lika u nye eti ni ei!
- 7 Pter ikan ló, enee nyu kpisie kpisibo bó nenyepuni eti. Ngbo eti, enee kpisie lika nọ tinti
- 8 be wu ru neni ei. Onu egee, enee nuhọ tẹyiti-cò te lee nọnu ein nowu nha enti nọwọku Nyati.
- 9 Akpan-ene fain-e nọ tee díní nu éni ọnọbọ neni ei be nọwọku Nyatie.
- 10 Gba, cǎ nukuní munu ei nikpranîe, enee nunyuni numu lô: ene li obu nwca fain nuhọ tẹyiti-cò éni “Gbọmu Namue” te nọkpọkpọ sikaa. Lipe mue, woju á nene íne mu, nídimíní lô bǎ netê nakan-ní.

Nyati Amaniee Pter boe éni woju

- 11 Kpisie íkprimu íkpabumu ei Pter lee Jan rire, enee akpan fain i boku nene u tẹyiti-cò éni srawan gbisi ebi éni niraní Salomon srawaan lipe. Heni-heni mue, woju á nene íne mu.
- 12 Pter idi owue nese nu ló, enee ja cu nakan lô: Coó, Israel puené! O be emi be woju obu nasrân nefẹ munu mu ló e? Emi be fiwení nunuwi fukuní ere eti fakprâní ere ló fíní ọbọ éni li ọrọbọ erini mbasi, elefe mu erini Nyati édi ósu mu rutu kpisi obu nye eti neni eie eke e?
- 13 Diki: Nyati ebi éni li Abraham éni Nyati, Isak éni Nyati lee Jakób éni Nyatie, Nyati ebi éni li ọru nanaene éni Nyatie, anyaku ọnu ósu pu Jesi munu gbein amunu éni nwe mu. Jesi obu, ene li obu funyunî fa filaní Róm puené ọnkue nǎ.

Enεε, cɔni fɪnyaní Pilat anti be nɔjuju ɛni bɔ ɔwɔni ala ɪ, nɛfɛ fɛɪn fɪnɪ fɛdɪmɪnɪ woju mu.

14 Ɖε, εnε εbi ɛni nɪl Wɛɪn pu lɛε Sεsε puε, fɛkprɪnɪ ɛti nɔwɔnɪ, εnεε futu nuwɔnɪ kpanwo puε εke nɪlanɪ ei a.

15 Heni-heni muε, kpan εbi ɛni li nkuan ɛni ɪnεε, fɔtu nɔwɔnɪ, εnεε Nyati ɔtɔni nɔnɔ lu uou mu nɛnyε, εε ɔɔbɔ rɛdɪni nu ɔɔ nuɔɔwi mu.

16 Gba, dɪnɪ an lɔ: tɛε ruɔɔ riteni ɛtiε, εnεε tu be cɔni rubutuni egeε, be nutu kpɪsi obuε fidɪnɪ aan nɔ tinti nye ɛti nɔfu anti fɛdɪkɪnɪε nɔ. Ɖε, Jesiε ruɔɔ tɛ rite ɛtiε, εnεε ɔtu kpɪsi obu ɔbuɔ neeme be fɛdɪnɪ nu lɔɔ nɔ.

17 Makpɪεnε, woju obuε nɛfɛ lɛε nɔfu ine-ɛti puεnε εɪn fɔɔɔ filnɪ Jesiε, mɪdɪ an lɔ: nyɔmbɔ tɛ mu filnɪ.

18 Nyati ɛni εke, wojue ɔwɔ sigi neeme nɪsε ɔnu numuti ɛti puεnε fɛɪn mu nɪkan nɪla ɪ, εnεε sε ɛtiε. Heni-heni mu nɪkan lɔ: Kris εbi ɛni nɔtɔpuε yedi gbɛ lɔkɔlɔ.

19 Ɖni nɔ lɔɔ, be nyukunɪ lubolɔwi mu du nyukunɪ Nyati ɛni bɔmu amεke lɛ nɛtiti nɔfu un-εnε ɪ fɛɪn.

20 Lɔɔ, εnεε Adamanga yesi nɛfɛ hokuei lɔkɔlɔ yɔtu Kris εbi ɛni nitite nite nɛfɛ ɪ ɛni li Jesiε yesɛ ege yehi nɔfu agbra ji.

21 Nɪɔ obu muε εke, nɔdɔn ɛntɪ tɛ tuun bɔɔ lɛ oku nuε Nyati yetite woju-woju fɛɪn yokufue kraa lɛ nie. Obuε, εnεε ɔwɔ sigi neeme Nyati sε ɔnu numuti-ɛti puεnε mu kan la ɪ nɔ.

22 Heni-heni muε, Mois kán lɔ: Adamanga Nyati yɔtu ɔnu numuti-ɛti pu nɔɔ ɛni te fɪnɪ εmε εkeε yɔnɔ nɔfu puεnε agbra yanya. Cɔni nɪhiε, obu fɛɪn-ε nɪkaan, be tenɪ rɪtɪ ei tinɪ.

23 Kpan fɛɪn-ε bɔ ɪtiε, be nuwɔnɪ nɪnyákunɪ ei Nyati ɛni puεnε agbra tɛ.

24 Mois ɛni egeε, Nyati ɛni numuti-ɛti pu ambiεnε fɛɪn-ε nya ɛti, lɔ nu Samiɛl ɛti be nehie, nubonɪ amanɪε nɪkan-nɪ nu obuε ruɔɔ muε ɛni woju nɪlanɪ ei.

25 Owuεnεε nɪkan nɪlanɪ eiε lɪ nɛfɪnɪ. Eseji, gbóduε nuɔnyu lɛε nɔfu nanaεnε εɪn cɔni nɪkan ɔnu woju niye Abraham lɔ: ɛnɪni alaυε mu li obuε nɪsε nice obu-obuo fɛɪn mu ɛni akpan ɔwɔɔ , nɛfɛ frε lɪ nɛfɪnɪ ɪε.

26 Heni-heni muε, cɔni Nyati tu ɔnu ɔsu pu εbi nya ɛtiε, nɔfu agbra li obuε nuɔɔpuɔni ni pɛpɛni. Ɖnɪni iεuε niε, nɛfɪnɪ ɔwɔ ɛce mu ni amεke lɛ nɔtu nɔfu mu kpan nɔɔ-nɔɔ fɛɪn ɔnɔ unɪε mu anya ɪ.

Juma 4

Dedeku ɛtiε nɪhan-nɪ Pɪɛr lɛε Jaan ɛni woju

- 1 Pter læe Jan owukan lubuo hɔnɔ unɔ ómu ikan, enee tɛyɪtɪ pʊene læe tɛyɪtɪ-cɔɔ ásisan pʊene éni ine-etɪ pʊe læe Sadisiɛn-ene nya lɪpɛ.
- 2 Lô nidiní nu éni Pter læe Jan nɔcɔ Jesi éni rire wojue etɪ iyiye akpan lô: lu uou mu ónɔ énye nɔɔ, enee té nebibe nene lɔkɔlɔ
- 3 be nunyuni nene. Gba, éni dambri oku owue, enee nidení nene na nukuní sibikan mu nudɔn-ní te tʊun bɔɔ be nu ca.
- 4 Akpan-ene ti owukan lubuo Pter læe Jan kaan eke, nɔnu mu kɔrangbalɔ cú té tê etɪ. Lɪpɛ muɛ, Jesi éni pʊene nebuɔue uku mu tʊun nɔɔɔfɔ akɔi eeneene lɔɔ.
- 5 Udôn bɔɔ nu ɪcaa, enee Juf-ene éni etei pʊene, ine-etɪ pʊene læe auleyiye pʊene si yia Jerusalem ebi lɪpɛ.
- 6 Éyia mu lɪpɛɛ, Hanɪ éni li tɛyɪtɪ pʊene éni ine-etɪ pʊe ɔnɔɔ nɔ mu. Eseji Kaif, Jan, Alesandri læe akpan-ene feɪn-ɛ nɔ tɛyɪtɪ pʊ ɔlɔkʊene éni akpan lúkpóe muɛ frɛ nɔ mu le.
- 7 Lɪpɛ muɛ, nutuní akpan á dé Pter læe Jan í nyépu etɪ nɔnu erehin, enee nobutu nene lɛ́ nákan-ní ákura ɔfɔni læe kpan tasɪ éni íne mu nubɔɔn-ní lɪkabubuu pʊ ebe.
- 8 Enee Bɔɔɔ Weɪn yiku Pter be nija nɔcɔ nakan lô: Nefe Israel etei pʊene læe ine-etɪ pʊene feɪn,
- 9 dikɪ: amɔnu fónyuni ere fényepuní etɪ ébi namue rilɪ rutu rireke pʊ nɔɔ remu, enee fobutuní ere lô te se be nubɔɔɔ.
- 10 Nefe læe Israel pʊ ambiene feɪn ein, diní an lô: Nasaret wɪ Jesi ebi éni fitení amia-mu tɪn etɪ fuwoní be Nyati tu nɔ lu uou mu nyee, ene li obuɛ nutu kpɪsɪ obu bɔɔ be nye etɪ nɔfɔ anti ébi lɔɔ nɔ.
- 11 Jesi obuɛ, ene li obuɛ nilɪ lubobu ebi éni nefe kanru pʊene fibe fisepuní be Nyati eke cu te kaan éni bɔdikpa-cɔ be tu kaan nye ja nuɛ nɔ.
- 12 Diní an lô: kpan kɔɔkɔ ónɔ éni ucɔ kpan íne nkuan, alɪ élimu ene ɔnu lefe ce. Xe, wutue neemeɛ la be nahaa, kpan lefe kɔɔkɔ ónɔ éni Nyati nyaku cu éni bɔ́ rɛɛɛ ɔnu mu rɔcɔ ɔru íne nkuan.
- 13 Lô owutite pʊene di nu éni Pter læe Jan owue nakaan étêmu éliletuei muɛ, enee woju sran nene mɔnu mu ambe nidiní an lô: nene aanue, niliní akpan lɔɔ ce éni ámú kpenkpe kan mu. ɔnu mu lɪpɛɛ, enee nukuan-ní lô: Jesi ebi ein nisení.
- 14 Enee, éni kpɪsɪ ebi éni buɔɔ nye etɪ nɔnu anti lɪpɛ nediní nuɛ frɛɛ, enee nédímíní lô bɔ́ nakan-ní.
- 15 Lɪpɛ muɛ, nutu nunyakuní Pter læe Jan gbein, enee nene bibi mu nɔnyuni asure.

- 16 Ɔnu mu lɔɔɔ, ɛnɛɛ nakan-ní lô: Lɔ́ rítê rɪl akpan obuɛnɛ? Diki: nɛ́lɪnɪ akprua lɔku nno ɛ́nɪ ɔwô ɔnu amanɛ ɛsɛ Jerusalem ebɛɛ mu akpan fɛɪn eti. Obuɛ, bô rúkpɔ ríkan lô: fun.
- 17 Obu ɔɛɛ nɔɔ, tu ríblân-ní nɛnɛ lô: nɪdakan-míní Jesi ɛ́nɪ wojuɛ nudokumíní akpan ji. Lɔɔ, lɛ́ woju obuɛ nɛsɛɛ únumu eti íhâmu.
- 18 Numuti tha nɛnɛ ɔ́ nnoɔ, ɛnɛɛ gba nɪraní Pɪɛr lɛɛ Jan se ege ho tɛ bɛ, heni-heni mu nɪblan-ní nɛnɛ lô: nudodumíní Jesi íné, eseji nudɔcumíní eti nideyiyemíní woju ji.
- 19 Pɪɛr lɛɛ Jan ija uɔuɛ, ɛnɛɛ nakan iyê nɛnɛ lô: Nɔ́fɔbɔ kpraní: Nyati antɛ, lɔ́ bô retê rɛɪ? O bɛ nɛfɛɛ bô rɛfɛɪu nɛfɛ, naa Nyati e?
- 20 Ɔrɛ ɛkɛ, obuɛ rɪdɪ nu ɔru nɔnɔwɪ mu bɛ eseji ɔru rɪtɪ frɛ tɛ, bô rúkpɔ ríɛpɔmu numu; ákan ríkan.
- 21 Nɪkan-ní lɔɔ, ɛnɛɛ owutite pɔɛnɛ ta lika ɪ kpɔnkɔpɔlɔ nɛnɪnɪ obuɛ ɔwô nɪkan-níɛ eti bɛ wɔ nɛnɛ ku ei. Nédímíní lô bô netê nɛlɪnɪ nɛnɛ ambɛ wojuɛ sɛɛ remuɛ, akpan fɛɪn nó Pɪɛr lɛɛ Jan ege nɔwɔku Nyati.
- 22 Kpɪsɪ ɛbɪ ɛ́nɪ akprua woju obu sɛ ɔnu rɪrɛ bɛ buɔɔ, nɪkân mulu abruana sɛ́n ɪ.

Nyatiɛ Jesi ɛ́nɪ pɔɛnɛ gɔgɔɔ ɛ́nɪ woju

- 23 Ɔnɪ nɪlaní Pɪɛr lɛɛ Jan ɪ bɛ nɔ owukan-ɔɔ tɛ nya gbein-ɛ, ɛnɛɛ a he nanvan-ɛnɛ bɛ kan ábl+aan tɛyɪɪtɪ pɔ ɔlɔkuɛnɛ lɛɛ ine-ɛtɪ pɔɛnɛɛ blan nɛnɛɛ ɛ́nɪ woju fɛɪn ye nɛnɛ.
- 24 Nitíní lɔɔ, ɛnɛɛ nɛnɛ fɛɪn, ótutru a nɛnɛ ɔ́ nno bɛ ninyepuní lubuo eti nɔgɔgɔnɪ Nyati nɪkan-ní lô: Etei pɔ, ɛfɛɛ filɪ ɛntɪ, wɔtu, jenfie lɛɛ nɛnɪnɪ ɔbɔ-ɔbɔ fɛɪn-ɛ nɔ nɛnɛ muɛ.
- 25 Ɔfɛ baa fɪsɛ Bɔbɔ Wɛɪn mu futu ɔru nana Dafid ɛ́nɪ ɪ ɔfu ɔ́su pɔɛ rɪraru lô: Ɔmɪ bɛ obuɔ-obuɔ fɛɪn ɛ́nɪ akpan nowu ubɔan lɔɔ e? Ɔmɪ bɛ nofûaní ɛhɛlɔ-ɛhɛlɔ e?
- 26 Diki: egbrengbiɛnɛ lɛɛ etei pɔɛnɛɛ nɔ wɔtu eti ɛ́bɛ etě nsibi ɛ́nɪ bô ehe Adamanga lɛɛ Kpan ɛbɪ ɛ́nɪ nɪta bó íne muɛ tɪn.
- 27 Heni-heni muɛ, Erɔd lɛɛ Pɔns Pilat ɛɪn nsibi adaku, ɛnɛɛ nɛnɛ lɛɛ Israel pɔɛnɛ lɛɛ obuɔ ambɛnɛɛ fɛɪn mu ɛ́nɪ akpan ɛɪn nɛ́sɪ néyɪanɪ ɛbɪ obu mu nehení ɔfu ɔ́su pɔ Jesi ɛ́nɪ ɪ Kpan ɛbɪ ɛ́nɪ fita bó íne muɛ tɪn.
- 28 Obu fɛɪn-ɛ nɪlɪnɛ, lí woju ɛ́nɪ ɔwô fitite fite i bɔnu neeme bɛ eseji futu bɔmɔɔ frɛ ɛ́nɪ bô ɛsɛ lɔɔ ɛkɛ.
- 29 Adamanga, gbakɛ ɔɛ munu kpɔra ófũaa nofûanɪ ɛrɛɛ ɛ́nɪ woju lɛ́ fɔ́tu ɔfu ɔ́su pɔɛnɛ biakpa ie nuhun +a obo ɛfɪnɪ amanɛɛ oku akpan.

30 Nyaku ofu ákura gbein lě ofu ósu pu Jesi ebi éni yi nu ko fein-ε éni íne mue, fóbũon lu pueε, eseji féli akprua woju læ owu ngbohro-ngbohro éni isrân munu mue fre.

31 Nugugóní Nyati lɔɔ bɔɔ nilaní numuti eie, eneε kaan nisi niyianí mue kenje be Bubo Wein yiku nene fein. Lipe mue, eneε biakpa i nene nuhun be nununí eti noboní Nyati amanieε nisení.

Ɖɔkaan Jesi éni pueε uku cɔ nno éni woju

32 Nu obuene mue, akpan-ene fein-ε cu té te Jesi etie, nɔnu tée cɔ nno tha, eneε nitení finí kpan nno eke. Nɔnu mu kɔkɔ íkan lô: enini ɔɔkaan, lí ɔnu lefe enini; fein lí ɔɔɔ éni.

33 Nuca fein-ε, ákura lokulo nó ótɔpu pueε ein be noboní Nyɔni Jesi éni lu uou mue no nyeε éni amanie nukuní akpan. Lipe mue, Nyati éni ɔwɔɔ fre nó akpan fein eti lokulo.

34 Éni no lɔɔ, nɔnu mu kpan kɔkɔ ónó écián mu ambe kân akpan éni ipa nɔnu ejikpe, elefe mu kan, thi

35 be esi ótɔpu pueε sika. Lipe mue, ɔni ubutu éni bɔ nabukaní kpan kɔɔ, be nákr+aní ɔnu éciáan éni sika numutie nótoní.

36 Ɖnu mu lipeε, Sipri ebi mu wi nno éni niraní Josef be li Lefi busu mu kpaan nó lipe læ. Josef obuε, eneε ótɔpu pueε irani Barnabas (ɔnu nuwaan li “rirekrɔkrɔku pu”).

37 Nipa ɔnu ejikpe nno ní, eneε nucu sikaa nisi ótɔpu pueε.

Juma 5

Ananias læ Safira éni woju

1 Udôn bɔɔ nu nno, eneε kpisi nno éni niraní Ananias-ε læ ɔnu yi Safira ein a pa nɔnu wutu lugbu nno i læ.

2 Lô sikaa pi nene ɔkue, eneε numuti hun nene nigbení gbisi nu'ún-ní ei be Ananias cu gbisie han ótɔpu pueε.

3 Pter idi sikaa nue, eneε ja owukan lubuo cu nakan iyêni lô: Ananias, lô pi be Satan ɔtu ɔnu ótutruε eyikufu lubolowi tuun bɔɔ be fete fun futu Bubo Wein lɔɔ e? Ejikpeε fipa fie, emi be figbe ɔnu sikaa gbisi fu'ún ei e?

4 Ejikpe obuε efuni; ntu ɔdônfu ɔfɔkɔ lipe! Gba, ɔni fipa fie, ntu fɔcu sikaa fetê i ɔfɔkɔ! Be lô pi be woju un obu pifu íne mu e? Diki: élimu kpan fété fun fótú; Nyati ɔnɔɔ li obuε fite futu.

5 Ananias iti owu obuε, eneε lí pi wutu u. Lipe mue, la lokulo yíku akpan-ene fein-ε ti owu obuε seε.

- 6 Ngbafrɛ ɛwɛnɛ inye ɛtɛ, ɛnɛɛ cɔ liji la Ananias mu mɛni cɔni a li.
- 7 Ihi wanci ɛnti lɔɔ, ɛnɛɛ Ananias yi frɛ i hɔ lugban lɔpɛ lɛ. Ɖnɛni ieuɛ nehie, niɛti owuɛ sɛɛ.
- 8 Pɛr idɛni nuɛ, ɛnɛɛ ja cɔ nobutuni lɔ: Kan yemu mɛtɛ: ɛjikpɛɛ fɪpa finɛ, ɔnu sika neeme li obuɛ fucu finɛ e? Ɖnɛɛ nikpri ɛti lɔ: ɛnɛ fɛin nɔ.
- 9 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ Pɛr nakan iyêni lɔ: Lɔ pi bɛ ɛfɛ lɛɛ ɔfu hi ɛin numuti ɔhɔn nɛfɛ fɔkrɔkrɔnɪ Nyɔniɛ ɛni Bubɔɔ ɛlɛ e? Diki: akpan-ɛnɛɛ cɔ ɔfu hi a liɛ, ki nɛnɛɛ nányanɪ gbɔmu lɔpɛ. Ɖfɛ frɛ, nɔcɔfɪni nahani lɔɔ lɛ.
- 10 Nɪla numuti ɛiɛ, ɛnɛɛ lɛ yiɛ frɛ pi wutu u ɔnu lika mu lɔpɛ. Ngbafrɛ ɛwɛnɛ uho tɛ idɛ nu lɔɔ, ɛnɛɛ mɛni bɛ cɔni a li ɔnu hi lubomɔɔ rirɛ tɛ.
- 11 Woju obuɛ sɛɛ, tɔ la lɔkɔlɔ pi Jesi ɛni pɛnɛ fɛin lɛɛ akpan fɛin-ɛ ti ɔnu amanɛɛ lubolowi mu.

Akprɛaɛnɛɛ ɔtɔpu pɛnɛ lɛ ɛni woju

- 12 Nu obuɛnɛ muɛ, akpan fɛin anti, ɔtɔpu pɛnɛ uli akprɛa woju kprangbalɔ lɛɛ owu ngbohro-ngbohro ɛni isrân munu mu. Nuca fɛin, nɛnɛ fɛin nisi niyɪani tɛyɪɪ-cɔɔ ɛni srawan gbisiɛ nɪrani Salumɔn srawaan tɛ.
- 13 Lɔpɛ muɛ, akpan ambiɛnɛ fɛin la nowo úkpu íhîmu úku nɛnɛ mu, sake obu cɛ akpan fɛin yɔfu nɔnu woju.
- 14 Nuca fɛin eyi lɛɛ ɛkrɪsɪ nɔcɔ tɛ itê Nyɔniɛ ɛti bɛ nehɪ uku nɛnɛ mu nɔbubɛ nukunɪ mu.
- 15 Ɖnu mu lɔpɛɛ, akpan ide lu pɛnɛ ihi ngbarɛɛnɛ ɛti ulɪlapu bɛ piɛn ɛti. Lɔɔ, bɔɔ Pɛr nete muɛ, lɛ́ áján kɔ ɔnu bubɔɔ cɛ oku nɛnɛ ɛti.
- 16 Ebi tɪtɪɛnɛɛ nɔ Jerusalem rirɛ-rirɛɛ ɛni akpan frɛ nede lu pɛnɛ lɛɛ akpan-ɛnɛɛ bubɔ un-un nedɪ gbɛɛ isi ɔtɔpu pɛnɛ lɛ. Lɔ nisinɪ nɛnɛɛ, bɛ heni-heni mu nɛnɛ fɛin nɔbɔɔnɪ.

Ɖtɔpu pɛnɛɛ nisenɪ ege nunyɔnɪɛ ɛni woju

- 17 Lɔ tɛyɪɪ pɛɛnɛ ɛni ine-ɛti pɛ lɛɛ ɛnɛni ege pɛnɛ ɛni li Sadisiɛn akpan lugbuɛ ɛin di owuɛ nɛsɛɛ nuɛ, ɛnɛɛ nɪke nowo lɔkɔlɔ.
- 18 Ɖnu mu lɔpɛɛ, ɛnɛɛ na nunyɔnɪ ɔtɔpu pu ɛbɛnɛ na nukunɪ sibikan mu.
- 19 Udôn bɔɔ dambri ukuɛ, ɛnɛɛ Nyɔniɛ ɛni ɛnti ngbafrɛ nɔɔ i fifin sibikan lɛkrɛnɛ i de nɛnɛ nyaku gbein bɛ kan ye nɛnɛ lɔ:
- 20 Senɪ ege anɪ tɛyɪɪ-cɔ tɛ lɛ́ fónŋnɪ ɛti fónɔnɪ nkuan lɔwɔ obu ɛni amanɛɛ fókunɪ akpan.

- 21 Ótopu pueene iti loc, enee heni-heni mu njomu tutu lĩe, a tɛyɪtɪ-cɔ tɛ bɛ nu etɪ neyiye akpan woju.
- Gba, cɔ nu cɛn iɛ, enee tɛyɪtɪ pueene ɛni ine-etɪ pue lɛɛ enini ege pueene ein ra owutite pueene ɛni li Israel pueene ɛni ine-etɪ pueene feɪn si yia bɛ topu sɾuda ɛni bɔ a sibikan mu tɛ ede ɔtopu pueene esi nene.
- 22 Sɾudaaene iha bɔɔ uku tɛɛ, bɛ ɔtopu pueene ɔnɔ tɛ, enee nisení ege niní bɛ nakan-ní lɔ:
- 23 Cɔni ruku sibikan mu tɛɛ, bɛ lɛkpɛene bíbeu ei namu-namu, eseji cɔsɪsan pueene frɛ nɔ gbɔmu cɔ nite nene tɛ. Gba, rifin lɛkpe ebɪ ei ruho nuhun tɛɛ, rɛdí kpan kɔkɔ nu tɛ.
- 24 Cɔni tɛyɪtɪ-cɔɔ ɔsɪsan pueene ɛni etei pue lɛɛ tɛyɪtɪ pu ɔlɔkueene ti owu obuɛ, woju srɔn nene munu mu, enee nobubutuní mine wojue neseɛ.
- 25 Nunɔnɔ lípɛ, enee kpan nɔɔ i bo nene amanɛ lɔ: akpan-eneɛ nukuní sibikan muɛ nɔ tɛyɪtɪ-cɔ tɛ neyiye akpan woju.
- 26 Lípɛ muɛ, enee tɛyɪtɪ-cɔɔ ɔsɪsan pueene ɛni etei pue lɛɛ ɔnu sɾudaaene ein a lɛɛ ede nene ie. Édeɛ na nede neneɛ, nɔcúmíní kíkra-kíkra mu ambe la nowo nene lɔ: ɛkefu dedekue yebibe té yɔwɔ nene mbobu kɔ o?
- 27 Lɔ nisiní neneɛ, enee nɪnyakuní nene owutite pueene anti bɛ tɛyɪtɪ pueene ɛni ine-etɪ pue nakan iyê nene lɔ:
- 28 Nefe obueneɛ, in ɔwɔ rɪblɔn nefe lɔ: dɔcumíní kpan obu ínɛ deyiymíní woju ji rideti? Kpraní, félní tɔun nɔfu wojuyiyee ala agbo Jerusalem ebɪ mu neeme, enee gba ɔnu mu lípɛɛ, fɔjɔjɔnɔ ɛni bɔ fɔcuní enini ówo wojue fadapuní ere.
- 29 Nɪkan-ní loc, enee Pter cu ɔtopu pueene feɪn numuti etɪ nakan lɔ: Nyati li obuɛ bɔ rɛfelu; élímu kpan bemu.
- 30 Díki: Jesi ebɪ ɛni fitení amia-mu tɪn etɪ fuwoníɛ, Nyati ebɪ ɛni sigi mu ɔru nanaene sue ɔtu nɔnɔ lu uou mu nénye.
- 31 Ɛɛ, Nyati anyakunɪ munu gbein néli Etei pu lɛɛ Ɔcu-pu nunɔnɔ kɾɪstɔ tɛ. Loc, lɛɛ Israel pueene ɔnyuku lubolowi mu ɔtu nɔcu nɔnu un feɪn nɔfuɔ nene.
- 32 Woju obuɛ rakaan, ɔɔɔɔ ridɪ nu ɔru nunɔwi mu. Eseji Bɔbɔ Wɛɪn ebɪ ɛni Nyati tu kpan feɪn ebɪ ɛni nefelunɛ frɛ nehɪ ɔnu dalɔfue loc lɛ.
- 33 Owutite pueene iti loc, enee té fura nene bɛ nɔjɔjɔnɔ ɛni bɔ nowonɔ ɔtopu pueene ngbo etɪ lípɛ lí nanyakuní ei.
- 34 Lípɛ muɛ, bɛ Farisɪen nɔɔ ɛni nɪraní Gamaliɛl-ɛ frɛ nɔ owutite pueene agbra lípɛ. Nɪli kpan ɛni dɪ Auleɛ an lɔkɔlɔ bɛ akpan feɪn yɔfu ɔnu woju tasɪ. Nunɔ wutu ninye etɪ anvan-ene feɪn anti, enee nɪti cɔ nutu nɪnyakuní ɔtopu pu ebɪene gbein pɛpenɪ,

- 35 be nija owukan lubuo nucu nakan lô: Israel puenε, nyuní íne mu namu-namu ótutru akpasua obuε fɔcu fahaní akpan obuεε εtε εtí.
- 36 Nɔfɔbɔ fidiní an lô: yěme libe éni kpan nno éni niraní Tedas-ε nya εtí nɛhi lɔku be tu akpan ya aanlaεne lɔɔ kuni gen εtí tu có ka mu. Nuwoní, εneε ɔnu egekpu puenε fɛin ye cɛn ι be εnini woju ce re.
- 37 Enini egeε, εneε Galile wɪ nno frε éni niraní Judas-ε nya εtí lε. Bɛ εbi εtε, εneε nɔnyuní maε neeme éni akpan numuε. Judas obuε, nutu akpan kprangbalɔ kúni gen εtí lε. Ókufu mu, εneε frε nuwoní, εneε nibení ɔnu egekpu puenε cɛn ι lε.
- 38 Amunu frεε, akpan obuεε anya εtí lε. Emε eke makan miyê nefε lô: laní nene ι nání lě fɔnyuní munu fányakuní ei nɔnu εtí. Owu obuεεε nɛlníε, alɪ kpan éni ótutru woju cεε, be bǔ íhâmu anti; wutu cεε yeɾi gbraceεε.
- 39 Gba, alɪ Nyati ɪ obuε tu nɛlní lɔɔ eke, be bǔ fúkpu fiterumíní nene. Obu remuε, nyuní íne mu; dɛlmíní tɔun bɔɔ lě nefε lεε Nyati ɔnɔbɔ ein fábuɔan-ní.
- 40 Gamalɛɪ ɪkan lɔɔ, εneε nene fɛin nucuní lubuo εtí. Lɪpe muε, niraní ótɔpu pu εbiεne sê ege hó hé nene tε, εneε nutu nujuní nene ngbre mu, be eseji nɪblan nene lô: nudɔcumíní Jesi éni ínéε nidakan-míní owu nideyěmíní akpan ji. ɔnu egeε, εneε gba nuwoní nene nukuní ei.
- 41 Lô nunɔnɔní owutite puenε anti ɪpe nɪnyaní ei nahaníε, εneε rire mu nekpi nene ɪkukɔ éni náfatání éni bǔ nedíní gbre Jesi éni íne εtí.
- 42 Lô nu ɪpe be nahaa, botu nidɛɪ tɛyɪɪ-cɔ tε o, nidɛɪ ɪugban-ɪugban o, nɪca fɛin nunɔnɔní εtí cε neyiyení akpan woju, eseji noboní amanɛε lô Jesi ɪ obuε ɪ Kris-ε.

Juma 6

Diakri nɔmbu éni éde woju

- 1 Nu obuεε muε, éni Jesi éni puenε nɛbubue uku muε, εneε woniyiεne mbo áccan ótu mu tεε, ɔmu-ɔmu nɛɾi. Heni-heni muε, Juf-εneε nuruɔnɔní maɪ elefe εtε nohuhrun uku obuεεε nuruɔnɔní nɔnɔbɔ nɔnu maɪ εtε lô: mbo εbi éni nɪca fɛin ɪccan-níε, úkuan-míní nɔnu woniyiεne.
- 2 Lɪpe muε, ótɔpu pu ndiɔ ewɪ aanuε rá akpan fɛin sí yíá, εneε nakan iyê nene lô: Diki: áfátamu éni bǔ εre ótɔpu puenε rɔwo amanɛbo jumaa rala ι rakprâ mbɔccan éni woju.
- 3 Obu remuε, makriεne, kpraní nɔfu agbra dení akpan nɔmbu lě rɔcu juma akpasua obu rála nene ɔnku. Akpan-εneε fideníε, fáta éni ɪɪ akpan éni nɔnu woju ja nu, akpan éni Bubu Weɪn yiku be eseji ɪ rɪcε puenε frε.
- 4 Lɔɔ, lě εre ótɔpu puenε, bɔmucɔ ala εre be rónɔ Nyati ógugɔ mu, eseji rédi amanɛbo éni jumaa frε.

⁵ Níkan-ní lɔɔ, enɛɛ akpan fɛɪn kprɪ ɛtɪ bɛ heni-heni mu kpra akpan de. Nɔcɔnɪ Etienɪ ɛnɪ lɪ kpan ɛnɪ ɔnu tɛ nɔ Nyatɪ ɛtɪ tasɪ bɛ Bɔbɔ Wɛɪn frɛ yikue, enɛɛ eseji nidenɪ Filip, Prokɔr, Nikanɔr, Timɔn, Parmenas lɛɛ Antɔs ebi mu kpan nɔɔ ɛnɪ nyɔku lɪ Juf bɛ nɪranɪ Nikolaa frɛ.

⁶ Ɔnu egeɛ, enɛɛ gba nidenɪ nɛnɛ nɪhan-nɪ ɔtɔpu pɛɛɛɛ ɔɔɔ Nyatɪ tu nɛnɛ ta nɛnɛ bɔ ɪne mu.

⁷ Nu obu muɛ, Nyatɪ Amanɛɛ nɛɛɛ Jerusalem ebiɛ mu utu Jesi ɛnɪ pɛɛɛ ububuɛ uku mu bibi cɛ. Ɔnu mu lɪpɛɛ, tɛyɪtɪ pɛɛɛ kprangbalɔ frɛ nɔcɔ tɛ itɛ Jesi ɛtɪ ifɛlɔ lɛ.

Etienɪ ɛnɪ ɔnyu woju

⁸ Etienɪ lɪ kpan ɛnɪ Nyatɪ cɛ ɔwrɔ lɔkɔlɔ tunɪ ɔkura nɛɪ owu ngbohro-ngbohro ɛnɪ ɪsrɔn munu mu lɛɛ akprua woju elefe-elefe akpan fɛɪn anti.

⁹ Ɔnu mu lɪpɛɛ, enɛɛ Juf akpasuaɛɛɛ kan nɛnɪnɪ eyia-cɔ couun ɛnɪ nɪranɪ “akpan-enɛɛ ɛlɪ beyɛpu jɛ ɛnɪ eyia-cɔɔ”, nɔnɔ mu dɔunɔ nɔcɔ akpruasi ubɔan Etienɪ. Nɔnɔ muɛ, tukɔ lɪ Sirenɪ lɛɛ Alesandri ebi akpan, enɛɛ tukɔ lɪ Silisi lɛɛ Asi maɛɛɛ mu akpan lɛ.

¹⁰ Akpruasi mu lɪpɛɛ, nɔkpu nɪnyemɪnɪ Etienɪ anti kɔkɔ ambɛ Bɔbɔ Wɛɪn ɛnɪ nɛɛɛ tunɛ mu lɪ obuɛ nakan owu.

¹¹ Ɔnɪ nɔ lɔɔ, enɛɛ nubonɪ akpan ajakpa nete fun ukuni ɛtɪ lɔ: nɛtinɪ ambɔ nɔbubu Mois lɛɛ Nyatɪ rirɛ i.

¹² Ɔnu mu lɪpɛɛ, enɛɛ nɪlɪnɪ tunɪ Juf-enɛ lɛɛ nɔnɔ ine-ɛtɪ pɛɛɛ lɛɛ auleyiye pɛɛɛ a ku Etienɪ ɛtɪ nyu han owutite pɛɛɛ.

¹³ Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nidenɪ akpan nɪnyakunɪ nɔcɔ owu fun-fun ita Etienɪ ɪkan lɔ: Nɔca fɛɪn, kpan obu nakan owu ɛnɪ ifatamu kɔkɔ uku ɛrɪnɪ cɔ wɛɪn-ɛ lɛɛ Auleɛ ɛtɪ.

¹⁴ Dɪkɪ: riti nɪkan lɔ: Nasaret wɪ Jesiɛ yɔnyu tɛyɪtɪ-cɔɔ yobubuu ei lɛ eseji ɔnyɔnyɔku godo-godo wojuɛɛɛ Mois la ɛɛ tɛ frɛ.

¹⁵ Lɪpɛ muɛ, enɛɛ owutite pɛɛɛɛ fɛɪn nakprɔ Etienɪ sun ambɛ munu oduni ɔnyɔku nɛdide ɛntɪ ngbafɛ.

Juma 7

¹ Tɛyɪtɪ pɛɛɛ ɛnɪ ine-ɛtɪ pɛɛ ɪja owukan lubuo ucue, enɛɛ nobutu Etienɪ lɔ: O bɛ, obuɛ nakan nukuffɪnɪ ɛtɛ, ɔnu cɔ naa?

² Lɪpɛ muɛ, Etienɪ jɔ cɔ nakan lɔ: Ɔnu bɔ lɛɛ ɔnu makpɛɛɛ fɛɪn, tenɪ riti ei tinɪ obuɛ mehi mɪkaan. Cɔnɪ ɔru nana Abraham hɪamu Karan ebi tɛ yɔhɔ bɛ hɔnɔ unɔ Mesopotami maɛ ɛtɪ tɛɛ, Nyatɪ ebi ɛnɪ kan munu kɔ fɛɪn-ɛ nyɔku rirɛ gbein yɛni,

- ³ ɛnɛɛ kan yeni lô: Nɔ ɔfu maɪɛ ɛti læ ɔfu pɛnɛ agbra nya ɪ lɛ̃ fâ maɪɛ mîjâu bó miyêfue ɛti tɛ fódǎn.
- ⁴ Heni-heni mu Abraham læ ɔnu lugban pɛnɛ ein nó Kalde pɛnɛ maɪɛ ɛti nyá ɪ á Karan tɛ hó tuun bɔɔ ɔnu bô uhue, ɛnɛɛ Nyati tu ni nuhɔ ebi mai obuɛ amunu funɔní ɛti ébiɛ.
- ⁵ Cô Abraham i ku ébiɛ, Nyati ótúmíni wutu gbisi éni dri li ɛnini couun; có tikru luwi frɛ bɔbɔ nótúmíni éni bǔ nɔru lika ɪ. ɛnɛɛ obu cɛ, ɔni nɔruɔ wi kɔɔkɔ frɛ bɔbɔɔ, bɛ Nyati kan la ɪ lô: maɪɛ yeli ɛnɛ læ ɔnu alaɛ éni.
- ⁶ ɔnu mu lɪpɛɛ, Nyati kán lô: ɔfu alaɛ yaha yɔdǎn mai lefe ɛti yɔnyuku mbeyɛpɛ nîlní nɛnɛ ɔru-ɔru tuun mulu ya aanla agbra.
- ⁷ ɛnɛɛ gba, akpan-ɛnɛɛ yɔnyu nɛnɛ auba lɔɔ, ɛmɛ Nyati mîli miyê nɛnɛ bɔɔ uwue, ɛnɛɛ ɔfu alaɛɛnɛ yɔnɔ tɛ yanya ɪ yesê ege yehi mai obu ɛti ébi yɔsumu.
- ⁸ Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Nyati nyu gbódu læ Abraham ein bɛ ɔnu mu lɪpɛɛ, yeni ɛkpɪst-cɔ ecere éni woju éni li gbóduɛ éni sufɛɛ frɛ tuni. Éni nɔ lɔɔ, lô Abraham ruɔ Isak ɪ munuwi nowɔɛ, ɛnɛɛ niceni ɛkpɪst-cɔ ɪ. Isak frɛ uruɔ Jakɔb-ɛ, ɛnɛɛ li lɔɔ ɛkɛ bɛ Jakɔb frɛ ruɔ nana ndio ɛwi aanɛɛnɛ li nɛnɛ lɔɔ ɛkɛ læ.
- ⁹ ɔni ku nɛnini ɛtiɛ, ɛnɛɛ nîlní nɔnu mu nɔɔ éni niraní Josef-ɛ nike tuun bɔɔ bɛ nɪpanî níní bɛ akpan ɔni a Ejibit maɪɛ ɛti tɛ. Lɪpɛ muɛ, Nyati ɛkɛ ówómíni álá ɪ, nana nó læ ɔnu ein cǔ nihan-nîɛ tɛ,
- ¹⁰ ɛnɛɛ nyuni nyaku ei gbrediɛnɛ fɛin mu bɛ tu nɪnya munu, eseji nidi riɛ Faraɔn ɛbi éni li Ejibit maɪɛ éni etei pɛ anti. Lɪpɛ muɛ, Faraɔn cúnɪ tê maɪɛ íne ɛti tuun nli ɔnu lugban neeme éni akpra-ɛti pu frɛ.
- ¹¹ Udǎn bɔɔ tha antiɛ, ɛnɛɛ nuhɔn pi Ejibit læ Kanahan maɪɛnɛ neeme ɛti. Nuhɔn ɛbi éni lɔkɛ ru tuun sɛn ɪ remuɛ, sípu nanaɛnɛ gbredi ein lɔkulo tuun níhemíní mbo níhîmíní.
- ¹² Udǎn bɔɔ nu nɔɔ, ɛnɛɛ Jakɔb ti lô: mbo nó Ejibit tɛ bɛ tɔpu nanaaɛnɛ a pa.
- ¹³ Nku aanu mu éniɛ naníɛ, ɛnɛɛ Josef la rire gbein nidinî an bɛ tu Faraɔn frɛ di ɔnu busuɛ an læ.
- ¹⁴ Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Josef tu ɔnu makɪɛnɛ i lɛ̃ ede ɔnu bô Jakɔb læ ɔnu lugban pɛnɛ neeme ahan-ni tɛ. Nɛnɛ fɛin nukuní akpan abruanso ɛwi eene.
- ¹⁵ Heni-heni muɛ, Jakɔb læ nanaɛnɛ á Ejibit, ɛnɛɛ dɔn tɛ tuun bɔɔ bɛ u.
- ¹⁶ Gba, ɔni nɔnu alaɛnɛ se ege nehi Kanahan maɪɛ ɛti ébiɛ, nisiní nɔnu owukpɔɔɛnɛ niliní lubomɔɔ Abraham pa kpɪst nɔɔ éni niraní Amɔr-ɛ éni ɛwiɛnɛ ɔnku bɛ nɔ Sisem ebɛ muɛ.
- ¹⁷ ɔni nuhɔn Ejibit tɛ tuun bɔɔ bɛ ku nuɛ Nyati nehi unyu owue nikan nla ɪ Abraham rirɛɛ éni wojuɛ inyaku gbein-ɛ, ɛnɛɛ Israel pɛnɛ nata uku mu lɔkulo.
- ¹⁸ Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ etei pu lefe éni édí Josef éni rire wojuɛ aan, ɔv có tɛ Ejibit ei.

- 19 Etei pu obu cú gbɛ lɔkɔlɔ mu tú nɪlɪní ɔru pɛnɛ ɔru-ɔru nutɔní nɛnɛ akpumu niciní nɔnu mɔnwɛnɛ nukuní ei ú.
- 20 Blɛ ɛbi ɛti deiin-ɛ, ɛnɛɛ nɔrɔɔní Mois. Nɪlɪ wɪ ɛni yɪ nu Nyati anti, ɛnɛɛ eniyia cɔni un ei lugban nuhun gbigbini tɔun ɔwɔn ɛɛntɪ.
- 21 Ɔnu egeɛ, eniyia cíni lá ɪ, ɛnɛɛ Faraɔn wɪ yere lɔwɛ cɔni bɛ gbigbini finí ɔnɔɔɔ ɔnu nuhun wɛ ɛkɛ.
- 22 Lɪpɛ muɛ, niyiyení Mois woju dí Ejibit pɛnɛɛ ɛni wojuɛnɛ fɛɪn an kân mbasi owu ákan lɛɛ ɛlɪ mu.
- 23 Cɔni Mois ɪ mulu abruanaa, ɛnɛɛ nu nɔɔ, ɔnu makpɪ Israel pɛnɛɛ woju ini té mu bɛ ninye na nakprâ nɛnɛ cɔ́ nɔnɔní tɛ.
- 24 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nɪdɪ Ejibit wɪ nɔɔ nu ɛni noju Israel wɪ nɔɔ bɛ nɔcɔ Israel wɛ nɔmɔ-cɔ nuwo nɔɔ ɛbi.
- 25 Ɔnɛ ɛkɛ níni níli lɔɔ lɛ́ ɔtu ɔnu makpɪɛnɛ ɔnyɔ́ nɔmɔ lɔ́: ɔnu mu Nyati yɛɛɛ yɔnyɔ nɛnɛ yanyakɔ ei Ejibit pɛnɛɛ ɔnku; obu cɛ, nɔ́nyốmíní nɔmɔ.
- 26 Udɔ́n bɔɔ nu ɪca Mois nanya gbein ɪɛ jɪɛ, ɛnɛɛ dɪ Israel pɛnɛɛ aanu nu ɛni nɔhɔn ime. Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nɔnyɔnyɔ nɛnɛ ɪ nɪkan niyé nɛnɛ lɔ́: Nɛfɛ bibi lɔɔ, áfátamu ɛni filní mine ɔru-ɔru!
- 27 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nɔɔ ɛbi ɛni bó naya anuan ɛtɛ pɛni nyaku ei nakan lɔ́: Ɔbɪ lefu ɛni bɔ́ fetite ɔru agbra woju?
- 28 O bɛ ɛkɛfu fehi fuwomu ɪɛ, finí lɔ́ case fuwo Ejibit wɛ ɛkɛ kɔ́ o?
- 29 Mois iti owu obuɛ, ɛnɛɛ ye a Madian maɛ ɛti tɛ hɔ ɛbi dɔn. Tɛɛ, nɔrɔɔ ɛwɪ ɛkpɪsɪ aanu.
- 30 Udɔ́n bɔɔ mulu abruana ɪɛɛ, ɛnɛɛ nu nɔɔ ɛni Mois nɔ Sinai ɪfɛɛ rirɛ ɛni lujue mu tɛɛ, ɛntɪ ngbafɛ nɔɔ nyaku rirɛ gbein cɔ́ lukpo nɔɔ ɛni negbie mu yeni.
- 31 Wojue Mois nɛdɪ nu ɪpɛɛ, srân-nɪ mɔnu mu, ɛnɛɛ neti nɔbɔfu ɪ́ nɔ́susuopu namu-namu. Lɪpɛ muɛ, Adamanga lubuo lé kán yêni lɔ́:
- 32 Ɔmɛ, ɔfu nanaɛnɛ ɛni Nyatiɛ nɔ́! Mɪlɪ Abraham ɛni Nyati, Isak ɛni Nyati, Jakɔb ɛni Nyati.
- Lɔ́ Mois ti lɔɔ, ɛnɛɛ la nowoni tɔun rirɛ natɪtani bɛ nu'ún mɔnu ei ɪ́ nídɪ obuɛ nɛɛɛ nu.
- 33 Adamanga nô ɛti nakan iyêni lɔ́: Rɪriɪn ngbabua ɪ ɪka! Dɪkɪ: wutu lugbɛɛ fɔnɔ ɛtɛ lí cɔ́ ɛni pɔn wɛɪnɔ.
- 34 Médɪ ɛmɪnɪ pɛnɛɛ ɛni gbɛɛ nɛdɪ Ejibit maɛ mu tɛɛ ɪɛ ru'ún fɛɪn-ɛ nɔnɔnɪɛ nu. Obu remuɛ, mie ɛni bɔ́ mede nɛnɛ manyaku ei tɛ. Gbake mɔtɔpufu, a Ejibit tɛ!

- 35 Mois εβι ένι Israel πυενε νίνι νέδímíní woju mu be níkan-ní lô: Εβί lefu ένι bǎ fetite ου agbra wojue , ενε baa li obuε Nyati σε εντι ngbafree nyaku rire gbein có lukpo εβι mu τῶπονι be nite nenini etei pu læ ókǎn πυε nǎ.
- 36 Ενε li obuε nuli owu ngbohro-ngbohro læ akprua woju cóni nede nene ninyaku ei Ejibit τε, cóni netení Jenfie Lebee læ cóni nunóní lujue mu τε tuun mulu abruanaa.
- 37 Mois baa li obuε kan ye Israel πυενε lô: Nyati yotu ου numuti-eti pu nno ένι τε fíní εμε εκεε yonó nǒfu agbra yanya.
- 38 Mois ba obuε, cóni nanaaene si yia lujue mu τε be εντι ngbafree ihi Sinai lfæε eti τε íkan owue, ενε li obuε ninye ενε læ nǒnu ein agbra. Εε, ενε li obuε Nyati cu owukan lubuo εβι ένι utu nkuaan laní onku be nimime nula ερε ι.
- 39 Obu ce, ου nanaene ékprîmu eti éfélumu Mois, nana nyú té nyákuni ei eti íne naha Ejibit τε ji.
- 40 Lipe mue, níkan niyêní Aron lô: Li owu tu ερε lí ου nyatiene lé enyepu ερε ι. Diki: Mois εβι ένι tu runó Ejibit τε rnya ιε, rédí wojue eheni.
- 41 Ενεε heni-heni mu nilní dên lwu nno ένι niyini tɛyi nutuní. Οου egeε, ενεε nilaní table nugbugbo nutuní cɔcɔ nilní nɔnɔbo nǒnu bó mue.
- 42 Ένι nǒ lǔ, Nyati bíbe té nǒnu rire, ενεε wǔ nene ku ei nǒsuní owu anuma-anuma fein-ε nǒ εντιε fíní lô níkan ου woju be ου numuti-eti πυενε mime la ιε εκε. Ενεε ki lô níkan: Israel πυενε, mobutu nefε: cóni funóní lujue mu τε tuun mulu abruana agbra neemeε, nefini tɛyie fidení nnie læ owu elefe fiyinié, εμεε fiyi futumíni e?
- 43 Nefiniε, nǒfu nyatie fíraní Molok be filní liji mu kan filaní mu fida fisenié læ nno jie fikpraní mulɔɔ filní be fíraní Rɔnfaa ce li obuε do nefε. Heni-heni mue, nǒfobo nefini bó mu ένι owueene filnié ενεε fusuní. Obu remue, mǔtu akpan yonyu nefε lugbu yaha Babilóni maie ege τε kpoun.
- 44 Gba, obuε li tɛyiti-cɔcɔ ένι wojue, nanaene kân liji mu kan nno ένι owueene ukvatu gbódue Nyati nyu læ nǒnu ein-ε nǒ mu be nida niseponí ein lujue mu τε. Kan obuε, Nyati onɔbo ye Mois, ενεε nucuní eti kpɛun nilní.
- 45 Kan obuε, ου nana tikpe ege ένιε fre hên eti. Ενεε, cóni Josue nyepu nene ι tín uɔun mu τε Nyati be obuε elefeene fein ένι akpan nǒnu antie, be kan obu nó læ nǒnu ein nucɔ nuhóní mai εβι ένι Nyati kan la ι lô: nǔtu neneε eti τε. Kan baa dǎn nǒnu ein tuun bɔc be ku Dafid ένι bleε eti.
- 46 Dafid obuε, Nyati céni ɔwrɔ lokulo, ενεε nubutu ένι bǎ nǒru kan nno ɔrǔ liji mu kaan có eli Nyati εβι ένι li ου nana Jakɔb Nyatie ένι inenu-cɔ.
- 47 Ενεε Nyati ótúmíni ου mu bɔmucɔ, nana ου nuhun wɪ Salumɔn ενεε ru kan εβι.

48 Ɛneε tasu muε, Nyatiε nɔ woju-woju fein íne εtiε, kpan éni bó mu kan kɔkɔ fein-ε uie bó úkpɔ úhun-míni núhɔ ebi mu. Kí l̄ɔ ɔnɔbɔ nise ɔnu numuti-εti pu nno mu nikan:

49 Ɛnti lí emini líkpen, εneε wutu li ɔnu ikakuei-ɔ. Be ɔfɔni kan fil̄i futumíni be yɔhun-mu m̄d̄ɔn mu e?

50 O be fédíminí an l̄ɔ: εme li obuε ml̄i owu obuεne fein e?

51 Etieni n̄ɔ eti nakan l̄ɔ: Nεfe obuεneε, fil̄ni akpan tutre pueε. Heni-heni mu nécení nεfe ekpisi-ɔ i, εneε fónyókumíní luboluw̄i mu fétimíní Nyati owukan lubuoε félimíní enini pueε. Nuca fein fub̄an-ní Bubo Wein munu. Heni-heni muε, fédidení nɔfu nanaεne tasu.

52 Mɔbutu nεfe: Nyati éni numuti-εti pueε fein muε, nno k̄ɔ nó éni nɔfu nanaεne élí ɔru-ɔru e? Nene fein εbieεε nuboní Sese pu ebi éni ieu amanie nilaní eie, nuwuwouní nene fein. Sese pu obuε, εneε gba nεfe fipa fi fuwoníε.

53 Diki: Nyati ɔnu ɔnu Auleε ɔtu ɔnu εnti ngbafreεne esi nεfe, εneε obu ɔε, f̄ɔcú fétmíní jɔkpa, fénimíní ei eti.

Etieni éni ówo woju

54 Ɛɔni owutite pueεε ti obuε Etieni kaan, εneε té nɔfɔ nene fein l̄ɔ́ fíní nunyɔn̄i enyi mu n̄s̄úsuanruní ei εke.

55 Lipe muε, Bubo Weín yíku Etieni nakpr̄á εnti sun, εneε di Nyati éni munu lɔkue lεε Jesi ebi éni nye eti Nyati éni kp̄isibɔ tee nu.

56 Nija nucue, εneε nakan l̄ɔ: Diki: εnti efin̄ ei, εneε med̄i Kpan éni Wiε fre nu éni nye eti Nyati kp̄isibɔ te.

57 Owutite pueεε iti lɔɔ, εneε woju kɔ nene bubɔ i nidení bó nibibeuní r̄ti ei nεgbení be nene fein nukɔn-ní ei nukun̄i eti nunyɔn̄i.

58 Ɔnu egeε, εneε n̄ip̄en̄i n̄nyakuní ei εbie mu be nukun̄i mbobu nuwoní. Ɛni nowoníε, be ngbafre luwi nno éni n̄iraní Sol-ε nó l̄ipe. Ɔnu lika mu li obuε akpan-εneε ta Etieni wojue pu nɔnu tralεneε ku ei nikpra eti.

59 Ɛɔni nokuní Etieni mbobu nuwoníε, εneε Etieni nɔgugɔ Nyati ikan l̄ɔ: Nyɔni Jesi, ɔu ɔnu bubɔɔ!

60 be n̄ipi nuku ɔkpɔn i n̄ila lubuo kp̄unkp̄ulo nikan l̄ɔ: Nyɔni, dot̄ŷa woju obuε neln̄íε eti del̄i nene un. Nikan lɔɔ, εneε nudɔn mu.

Juma 8

1-2 Etieni éni ówoε nuwoníε, Sol yófu tuun s̄h̄ i. Nyatisu pueεε tukɔ εke t̄ε obuɔ t̄ú mut̄u lɔkulo, εneε ɔuni a lí.

Jesi éni pueεε éni ɔru-ɔru éli woju

Nu deiin-ε nuwoní Etienε, enεε nuboní bu nelní Jesi éni puenεε nɔ Jerusalem ebie muε ɔru-ɔru lɔkulo. Lipe muε, enεε nenε fεin niye nɔcεn-ní ei Jude lεε Samari wutu ɔgbuεε eti neeme bε wie ótopu puenεε nɔnu lεfε cε.

³ Nu obu muε, enεε Sol nεεε lugban-lugban uli Jesi éni puenεε ɔru-ɔru unyu eyi lεε ekpisi mbasi mu tha uku sibikan mu.

Amanie Namuε a ku Samari tεε éni woju

⁴ Jesi éni puenεε nibení ye cεn ιε, cɔ-cɔ fεin-ε niha nukuníε, bε noboní Amanie Namuε nukuní akpan.

⁵ Lipe muε, Filip á Samari ebi nno mu, enεε nobo amanie uku akpan lô: Jesie, enεε nli Kris-ε.

⁶ Lô tε éni puenεε neti Amanieε nobo bε eseji nedl ɔnu ege éni akprua wojuεεε nεle nuε, bε nenε fεin nekprî nucuní.

⁷ Lipe muε, bubɔ un-un kprangbalɔ nɔnɔ akpan mu ububɔru mbasi mu inya ι, eseji akpan-εnεε bubuu dɔn wutuε lεε likake puenεε kprangbalɔ frε nɔbuɔ lε.

⁸ Éni nɔ lɔɔ, rire-mukpi lɔkulo nó ebie mu neeme.

Camu pu nno éni woju

⁹ Ebi ba obu muε, camu pu nno éni niraní Simɔɔn nó tε. Bɔnu neemeε, nli owu éni isrân Samari puenεε munu mu utu nubuní kpan lɔku.

¹⁰ Heni-heni muε, akpan fεin, titi lεε ɔlɔku nɔruni ege tɔun nakan lô: Nyati éni ákura ebi éni li ákura lɔku tasuε nǎ.

¹¹ Ɔbɔɔ tu bε nɔruní ege lɔɔ, enεε li enini munu-musran mu wojuε nɔcu ɔnu camie mu nli bɔnu neemeε.

¹² Gba, cɔni Filip bo Nyati ebi éni amanieε ku tε éni puenεε nyaku Jesi Kris éni ínέε gbein-ε, enεε nucuní té nitení eti bε, eyi lεε ekpisi, nilní nenε batεm.

¹³ Ɔnu mu lipeε, Simɔn ɔnɔbɔ frε cú té tē amanieε eti nilní batεm lε, enεε akprua woju lεε owu ngbohro-ngbohroεεε nedl nuε tu woju ani íne mu nigba nuru ku Filip.

¹⁴ Gba, cɔni ótopu puenεε nɔ Jerusalem tεε ti lô: Nyati owukan lubuoε oku Samari wutu lugbuε eti tε bɔɔ akpan ekprî ɔcuε, enεε nutɔruní Pter lεε Jan a tε lε.

¹⁵ Lô nukuní tεε, enεε nugugɔnί Nyati éni bǎ ɔtu Samari puenεε frε Bubɔ Wεin lε.

¹⁶ Heni-heni muε, tɔun bɔɔ bε oku lɔɔ, Bubɔ Wεin hiemu Samari wι kɔkɔ eti; batεm cεε nilní nenε Nyɔni Jesi éni íne mu.

¹⁷ Lipe muε, enεε Pter lεε Jan ta nenε bó íne mu bε Bubɔ Wεin i nenε eti.

¹⁸ Cɔni Simɔn ebi di nu lô: bó li obuε ótopu puenεε nata akpan íne mu bε Bubɔ Wεin nehi nenε etiε, enεε ninyaku sika nɔtu ótopu puenεε nikan lô:

¹⁹ εne frε, ambiεεε nutuni mbasi akpasua obu bɔɔ nita kpan bó íne muε, lεε Bubɔ Wεin ie kpan ebi eti lε.

- 20 Níkan lɔɔ, enɛɛ Pɪɛr nakan iyêni lô: Ɔfu sika nɔdɔnɔ ɔnku fúbúbu læ ɔnu ein! Fotutru lô: Nyati éni ɔbɔɔ ufɔɔ kpaan, sika mu nɪpaní e?
- 21 Dɪki: juma obuɛ rediɛ, fáfátamu éni bǎ fɔnɔ mu ɔbɔ kǎ anyâfu mu, ambe luboluwɪ ájáfɔ nu Nyati anti.
- 22 Wɔ ɔfu gbɛ woju fɛin la ɪ gugɔ Nyati bɔɔ lɛ́ áján kǎ, nɔcɔ owu obuɛ ifu té muɛ éni woju nɔfɔɔfu.
- 23 Heni-heni muɛ, mɛɔɪ nu lô: nuhun ɔnyɔnyɔfu, woju un emɛfu mba neeme.
- 24 Simɔn ɪja ucɔɛ, enɛɛ nakan lô: Nefɛ nɔfɔbɔ gugɔní Nyɔniɛ tumíni amɛkɛ lɛ́ musue wojue fɪkan fukumíni etiɛ íhemu.
- 25 Pɪɛr læ Jan ucɔ Nyɔniɛ éni rire wojue ubo amanɛ lɪɛ bɔɔ uwuɛ, enɛɛ se ege naha Jerusalem. Cɔtiɛ nahaníɛ, bɛ noboní Amanɛ Namuɛ nukuní Samari ebi fɛin-ɛ nɪnyaní muɛ éni akpan.

Filip læ Etiopi wɪ nno éni woju

- 26 Nu nno, enɛɛ Nyɔniɛ éni enti ngbafɛ nno nya Filip anti bɛ nakan iyêni lô: Nye cɔ atingbre ebi éni kpan íta ɔcɔ bɛ nɔ Jerusalem ebi nuwan bɔmu a Gasa ebi tɛɛ a!
- 27 Enɛɛ heni-heni mu Filip nye eti a. Lɪɛ muɛ, bɛ Etiopi wɪ salɛ pu nno nɔ atingbreɛ eti eɛɛ naha. Kpɪsɪ obuɛ, nɪli yi-gbrengbie te Etiopi maɛ ɪ bɛ nɪraní Kandas-ɛ éni bɔ-eti pu éni ɪkprâ ɔnu ɔbɔkan fɛin eti. Nie Jerusalem nónu Nyati íne
- 28 bɔɔ nésɛ ege naha ebi. Nɔnɔ ɔnu ɪlaa mu nakɪnga Nyati numuti-eti pu Esai éni kɛnkɛɛ mu.
- 29 Lɪɛ muɛ, enɛɛ Nyati Bubɔɔ kan ye Filip lô: nɪti ɪka ɪ ná núbófu ɪa ebi.
- 30 Heni-heni mu niye ne n+a nihe kpɪsɪɛ, enɛɛ niti éni nakɪnga Esai éni kɛnkɛɛ mu bɛ nobutuni lô: Obuɛ fakɪnga muɛ, ekɛfu feti ɔnu nuwan kǎ o?
- 31 Enɛɛ kpɪsɪɛ níni: Alɪ kpan ótú ɔnu nuwan éyêmuɛ, ɪǎ mítê miti tɛ? bɛ tu Filip ya ɪlaa mu heni pi ete.
- 32 Nyati kɛnkɛɛ cɔ lugbuɛ nakɪnga muɛ, kɪ lô netê ɪkan: Enɪniɛ, fíní gbɔnyɔ éni naha nuwoní ekɛ, nárírarumu owu kɔkɔ. ɛɛ, nitê fíní gbɔnyɔ ɪwɪ éni nataní rire ruho bɛ ɪla lubuo ekɛ.
- 33 Dɪki: nélní rɔhɔn, enɛɛ ɔnu woju ɔmɔjaa la beɛ, kpan ékprímu ɔcɔ ótúmíni. Enɪni ówoɛ nuwoní nɪnyakuní eie remuɛ, kpan bǎ ɪkan ɔnu alau éni woju.
- 34 Kpɪsɪɛ ɪja ucɔɛ, enɛɛ nobutu Filip lô: O bɛ míní: wojue Nyati numuti-eti pu obu nakan ébie, ɔnɔbɔ ɔnu rire woju, naa kpan lefe éni? Mɔgugɔfu kan mítí!
- 35 Lɪɛ muɛ, enɛɛ gba Filip cɔ Nyati kɛnkɛɛ cɔ lugbu ebi eti nobo Amanɛ Namuɛ ɪkan Jesi éni rire wojue ukuni.
- 36 Nɪhaní antiɛ, enɛɛ nihení edipe nno. Kpɪsɪɛ ɪɪɪ mindiɛ nuɛ, enɛɛ nakan lô: Kɪ mindi! Bɛ woju kǎ nɔ éni neterumu éni bǎ fɛɪlumu batɛm e?
- [37 Enɛɛ Filip níni: Alɪ fɔcɔ ɔfu té fétɛ Jesi etiɛ, bɛ bɔmucɔ láfu be, enɛɛ kpɪsɪɛ níni: Mobu nawɛ lô: Jesi Kris lí Nyati éni Wɪ!]

38 Λιπε μυε, nutu laa nyé eti, enee nene aanue nuruní dikpe te be Filip luti batem.

39 Nenini dikpe tee nuno ninyaní gbein-ε, enee Iĩ Nyɔɔɔtɔtɔ éni Bubɔɔ nyu Filip nyaku ei lipe be kpise édíminí nu ji. Λιπε μυε, nunú eti nucu atingbre naha riremukpi mu.

40 Filip éni émríe mri μυε, enee a nya Asot ebi te. Tεε, enee nunu nubo Amanie Namue nise ebi-ebiene mu tɔun bɔɔ be nuku Sesare ebi te.

Juma 9

Sɔl éni lubolowi mu ónyoku woju

1 Nu obuene μυε, woju nno cee no Sɔl té mu: eniɔtɔtɔ, Nyɔɔɔtɔtɔ éni ruene cee bɔ nɔnɔ eti nei ɔru-ɔru nowuwou noku kpe. Ɔnu mu lipee, enee na nihe teyiti ruene éni ine-eti ruε,

2 be nubutuni bɔmucɔ kpenkpe Iě nócu náhan Damas ebi te éni eyia-cɔ etei ruene. Lɔɔ, bɔɔ alɔ kpan kɔ nó te éni neni ei Kris éni atingbre ete, botu nidelɔ kpisi o, yi o, Iě ɔtu nónyu nene néme mba néde nie Jerusalem.

3 Lɔ nutuní kpenkpeε, enee nucu atingbre naha bɔɔ enini Damas ebi numue nɔɔɔfue, enee kpuru mu, wein nno no enti jre tani.

4 Λιπε μυε, nipi wutu, enee niti lubuo nno nakan iyêni Iɔ: Sɔl, Sɔl! Emi be felmu ɔru-ɔru lɔɔ e?

5 Sɔl iti lɔɔ, enee butu Iɔ: Nyɔɔɔtɔtɔ, efe ebí e? Enee lubuoε níni: Emε Jesi ebi éni felɔ ɔru-ɔruε nɔ!

6 No wutu nye eti Iě fâ ebi te! Tεε nîyêfîni obuε bɔ felε.

7 Cɔni woju obu nesεε, akpan-enεε no atingbre eti Iεε Sɔl ein nahaa, nú nyé eti Iε. Nene fre netiní owurɔru lubuoε weinlɔ, sake nídmíní kpan ebi éni narɔru owue nu. Λιπε μυε, woju á nene íne mu, nídmíní Iɔ bɔ nakan-ní.

8 Gba, Sɔl unɔ wutu inye ete, be ki éni nídi epe ji. Λιπε μυε, enee nunyuntí bó nihan-ní Damas ebie mu te.

9 Nudɔn te tɔun munɔwi εenti éni nédí epe. Ɔnu mu lipee, níému mbo eseji nóno mindi fre.

10 Damas ebi obu mu tee, kpisi nno éni niraní Ananias-ε nó te Iε. Enεε, finí munɔlapu mu ekeε, Nyɔɔɔtɔtɔ rani Iɔ: Ananias! be níni: Nyɔɔɔtɔtɔ, ki emε!

11 Λιπε μυε, enee Nyɔɔɔtɔtɔ kan yeni Iɔ: Nye eti cu ngbarue niraní Ngbaru Fóun-ε a bɔɔ fuku Judas lukpomu tee, be butu níyêfîni Tars wε niraní Sɔl-ε. Diki: nuno te nɔgugo Nyati.

12 Enini ógugo mu tee, nédi kpan kɔ nu éni niraní Ananias-ε ɔho eheni atani bó eti Iě nésě ege nédi epe.

- 13 Ananias iti lɔɔ, enee nakan lɔ: Nyɔni, akpan kprangbalɔ nakan kpan obu ɛni woju un-un-ene fein-ɛ li ɛfɛni pɛneɛ nɔ Jerusalem tɛɛ, mɛti.
- 14 Eseji ɛbiɛ nehie, tɛyɪti pɔ ɔlɔkɛene li obuɛ tuni bɔmɔcɔ kpenkre lɛ nɔnyu kpan kɔɔkɔ fein cɛɛ nɪnɪ nɪli ɛfɛni kraan nâ.
- 15 Ōnu mu lɪpɛɛ, Nyɔniɛ kán yêni lɔ: Nye ɛti a tɛ. Diki: mɛtɛ kpan obu bó ɛti yala ɔmu ínɛɛ gbein akpan-eneɛ ɛlí Juf-ɛ, etei pɛneɛ lɛɛ Juf-ene frɛ anti.
- 16 Ɛme ɔmɔbɔ mɪyêni gbɛre anuma-anumaa nîdi ɛmini íne ɛtɛ.
- 17 Lɔ Ananias ti lɔɔ, enee heni-heni mu a hɔ he Sɔl bɛ tanɪ bó ɛti nakan lɔ: Makri Sɔl, Nyɔni Jesi ɛbi ɛni nyaku rire gbein yefu atingbreɛ fucu fehie ɛti tɛɛ, enee tɔpɔmu mi lɛ fésɛ ege fédi ɛpɛ, eseji lɛ Bɔbɔ Wɛin frɛ eyikufu.
- 18 Ananias tɛkan lɔɔ, enee ngbo ɛtɛ, ɔbɔ kɔ́ ɛni nɔ fíní rukpu ɛkɛɛ nɔ Sɔl nunɔwi mu ku wutu bɛ nise ege nɛdi ɛpɛ. Lɪpɛ muɛ, ninye ɛti, enee nɪlɪnɪ batɛm.
- 19 Ōnu egeɛ, enee nutunɪ mbo ni bɛ nise ege nɔcɔ mbasi.

Amanɛɛ Sɔl bo Damas ebi tɛɛ ɛni woju

Sɔl dôn Damas ebie mu lɛɛ Jesi ɛni pɛneɛ ɛin munɔwi alabu kɔ́ ji.

- 20 Lɪpɛ muɛ, enee lɪ nɛɛɛ Juf-eneɛ eyia-cɔene tɛ nubo amanɛɛ nɪkan lɔ: Jesi lí Nyati ɛni Wɛɛ heni tasɪ.
- 21 Lɪpɛ muɛ, akpan-eneɛ fein-ɛ ti amanɛɛ nubɔɛ, woju srân nene munɔ mu, enee nobubutu mine lɔ: O bɛ in kpan ɛbi ɛni nɛli akpan-eneɛ fein-ɛ nɪnɪ nɪlɪnɪ Jesi ɛni akpaan ɔru-ɔru Jerusalem tɛɛ nɔ? Eseji ɛbiɛ nie, in ɔnyu ni nɔnyu ɛbi ɛni pɛneɛ frɛ nɪmɛ mba nide nɪhan tɛyɪti pɛneɛ ɛni ɔlɔkɛene?
- 22 Lɪpɛ muɛ, bɛ Sɔl ɛkɛ nɔcɔ mbasi uku mu ɔnu amanɛ ɔbo mu tɛ, iyê akpan wɛinlɔ lɔ: Jesiɛ, enee nɪli Kris-ɛ heni. Lɪpɛ muɛ, woju kó Juf-eneɛ nɔ Damas ebie muɛ bó tɪ ídi lɔ bɔ́ etê akan.
- 23 Udôn bɔɔ tɛha antɛ, enee Juf-eneɛ si yia mɛ rukɔ ei ɛni bɔ́ owo Sɔl.
- 24 Ōnu mu lɪpɛɛ, you lɛɛ ningbe nasɪsan-ní ebie ɛni gbɔmɛene amɛkɛ lɛ nɔnyunɪ nówoní. Lɪpɛ muɛ, amanɛ pó pí Sɔl rɪti mu,
- 25 enee nu nɔɔ you, ɛnɪni akpan-eneɛ nɔni egeɛ cɔ tepe lɔku nɔɔ rɔrukɔ ba bɛ nɪya mu, nunɔnyunɪ nurukunɪ ebie ɛni ngbayaa ege.

Jerusalem tɛɛ Sɔl se ege aa ɛni woju

- 26 Sɔl sê ege á Jerusalem tɛ, enee nɔjuju ɛni bɔ́ ɛpi Jesi ɛni pɛneɛ mu. Lɪpɛ muɛ, la wó nene fein ambɛ niobumíní nawɛ lɔ: heni nɔnyuku nɛli Jesi ɛni kpan lɛ.

27 ́́ni nɔ lɔɔ, kpɔsɩe nɪranɩ Barnabas-ε ćnɩ á h́e ́tɔpɔ pɔεεne, εneε kan ĺ̩ nite nɔbuan mu Nyɔnɩe εɪn atɪngbre εtɩ l̩ε owuε Nyɔnɩe kan yenɩe ́ni woju f̩ɪn ku n̩εε. Eseji nɩkan ĺ̩ biakpa te i Sol nuhun be cɔ Jesi ́ni ́ne mu bo amanɩe weɪn-weɪnɔ ku Damas ebi pɔεne f̩ɪn-ε ́ni woju fr̩ε.

28 Cɔnɩ ́tɔpɔ pɔεne ti owu obuε, εneε gba kpri εtɩ Sol pi n̩εne mu. Lɪpe muε, n̩εε Jerusalem ebiε mu cɔ-cɔ f̩ɪn l̩ε nɔnɔ εɪn be nɔcɔ Nyɔnɩe ́ni ́ne mu nubo amanɩe weɪn-weɪnɔ nuku akpan.

29 ́nu mu lɪpeε, nɔbɔ́an l̩ε Juf-εneε nɔrɔcɔnɩ maɪ elefe εtɩ εɪn nisɪnɩ́ akprua kpɔnkprɔɔ, εneε n̩εne fr̩ε nɔnyɔnyɔnɩ́ ́ni b̩́ nowonɩ́ l̩ε.

30 Owu obu á pi makpɩεneε rɩtɩ mu, εneε cɔnɩ a Sesare ebi t̩ε be tɔnɩ nɔnɔ εtɩ na Tars ebi t̩ε.

31 Ĺ̩ nu lɪpe be nahaa, εneε Jesi ́ni pɔεne f̩ɪn-ε nɔ Jude, Galile l̩ε Samari ́ni wɔtɔ ɔgbuεne εtɩ he hola. Nuca f̩ɪn n̩ɛdɪnɩ́ Nyɔnɩe ́ni wojuε an nukunɩ́ mu be εnɩtɩ éyee fr̩ε neyiku n̩εne lubolɔwɩ. ́nu mu lɪpeε, be Bubu Weɪn nɔtɔ akpan ɔnyɔku lubolɔwɩ mu ihɩ uku n̩εne mu.

Ene ́ni ́bɔ́ɔn woju

32 Nu obuεneε muε, Pɩεr n̩εε cɔ-cɔ f̩ɪn ɩkpɔ́á Jesi ́ni pɔεne. ́nu mu lɪpeε, εneε na nuku ebiε nɪranɩ́ Lidaa fr̩ε.

33 T̩εε, nihe kpɩsɩ nɔcɔ ́ni nɪranɩ́ Ene ́ni bubuu dɔn wɔtɔ tɔɔn ɩε mulu nowo neeme be la be ́nu piεn εtɩ.

34 ́neε Pɩεr kan yenɩ ĺ̩: Ene, Jesi Kris ɔb̩́ɔnɔfɔ! Nɔ wɔtɔ nye εtɩ ĺ̩ εfe ɔfɔbɔ f̩́tɩte ɔfɔ piεnlapɔε! Nɩkan lɔɔ, εneε heni-heni mu ĺ̩ kpɩsɩε nɔ wɔtɔ nye εtɩ.

35 Ĺ̩ akpan-εneε nɔ Lida ebi t̩ε l̩ε Sarɔn wɔtɔ gbɩsɩε εtɩ neemeε dɩ kpɩsɩ obu nu lɔɔ, εneε n̩εne f̩ɪn nɔnyɔku nɩlɩnɩ́ Nyɔnɩe ́ni akpan.

Dɔrkas ́ni ́bɔ́ɔn woju

36 Nu obuεneε muε, yi nɔcɔ nɔ́ Jope ebi t̩ε ́ni ɩ Jesi ́ni kpan be nɪranɩ́ Tabita. (Gr̩k obuo muε, nɪranɩ́ Dɔrkas.) Nuca f̩ɪn nɩlɩ owu ́ni yi nu Nyatɩ antɩ, eseji nɔbɔka l̩ɛdu pɔεne fr̩ε.

37 Nɩpi ɩɔ, εneε nu be nigbinɩ́ mindɩ nɔcɔnɩ́ nɩyakunɩ́ εntɩkaan ́ni ɩgban nuhun-ε t̩ε nɩlapunɩ́ be.

38 Jesi ́ni akpan-εneε nɔ Jope lɪpeε itɩ ĺ̩ Pɩεr nɔ́ Lida t̩εε, εneε, ́ni ebi aanɔ obu agbra ́bɔ́ɔn-ε, nɔtɔpunɩ́ akpan aanɔ á t̩ε ǵgɔnɩ́ ĺ̩: ni n̩εne εtɩ faafalɔ.

39 Ĺ̩ Pɩεr ti amanɩe obuε, εneε ĺ̩ nye kpɔ n̩εne i Jope lɪpe be nɩhan-nɩ́ εntɩ kan nuhun-ε t̩ε. T̩εε, εneε woniyɩεneε f̩ɪn jɔ bɔfɔnɩ́ nɔtɔ mutɔ ide tral̩ε akpasua-akpasuaεneε Dɔrkas obu ć̩ nɔ namaa kpa tɔ n̩εneε iy̩ɛnɩ.

- 40 Λίπε μου, νυτυ ακραν φειν νυά γβειν, ενεε νυκυτυ νυγυγο Nyati βωβ ιλι βε νυδυ νυνυκυ νικπρα fuin-ε νικαν lô: Tabita, νω wutu nye ετι! Υιε ikân νυνυωι ει βωβ ιδινι νυε, ενεε heni-heni mu nye ετι πι ετε.
- 41 Γβα, Πιερ ιλα βό υνυτυνι ινυετυ ετιε, ενεε ra Jesi ένι ρυενε λεε woniyiene φειν σε ege hō lugban τε βε νυκυνι niye νενεε.
- 42 Owu obuε σεε, Jope ακραν neeme tí, ενεε νωνω μυ κπangbalō cu té te Nyōniε ετι.
- 43 Πιερ dōn Jope τε νυ dōunlō κπισι ννω ένι νιρανί Simōn βε υκυ ννιε κπενκρε ιλι owu μυε ένι τε.

Juma 10

Κορνει ένι woju

- 1 Νυ obuενε μου, Rōm wi ννω νό Sesare ebi τε ένι νιρανί Κορνει βε ιι sruda λύκρπε νιρανί Itali srudaα ένι ακπρα-ετι ρυ.
- 2 Νιλι κπαν ένι, ενεε λεε νυυ lugban ρυενε φειν ειυ υσυ Nyati βε ενιυι έγυεε νω luboluwu μυ. Ονω μυ ιλπρεε, νυβυκα Juf λεδυ ρυενε heni tasu, eseji νυγυγο Nyati νυκα φειν.
- 3 Νυ ννω, cōni νυ naha wanci εεντι μυ τεε, ενεε, finí μυνολαρυ μυ εκε, εντι ngbafre ννω nyaku rire gbein wainlō hō νυυ lugban τε βε rani lô: Κορνει!
- 4 Lô νιδι εντι ngbafree νυε, ια wóni νικπρânι sun βε nobutuni lô: Nyōni, βε woju kǎ e? Εννε εντι ngbafree nakan iyêni lô: Οφυ όγυγο lubuoενεε, Nyati eti, eseji nédi βόω utufue νυ φρε.
- 5 Gbakε, τυ ακραν á Jope ebi τε ιε΄ υκυ κπαν εβι ένι νιρανί Simōn ένι eseji νιρανί Πιερ-ε ιε εφινι έβι.
- 6 Diki: νυνω κπισι ννω ένι ενεε φρε νιρανί Simōn ιε βε υκυ ννιε κπενκρε ιλι owu βε νυυ kan βωβυ jenfie νυμυε ένι τε.
- 7 Εντι ngbafree nakan owu iyêniε imrî μυε, ενεε νιρα νυυ όσυ ρυενε aanu λεε νυυ srudaενε μυ ένι ννω ένι nitiní mine owu tasulō βε eseji υσυ Nyatiε φρε.
- 8 Nide wojue σεε neeme aka nuku νενεε, ενεε νυτορυ νενεε nahaní Jope τε.
- 9 Cōni νυ ca naha έβε μυ τεε, βε ακραν-ενεε Κορνει τωρυε +a βωβ νωβωβυ Jope εβιε νυμυ. Λίπε μου, βε Πιερ νό kaan εντιε νωγυγο Nyati.
- 10 Νυγυγο Nyati βωβ ιθα αντιε, ενεε νυηων νωωνι βε νυβυτυ ένι bǎ νωβυν-νί owu nesinî νιε. Λίπε μου, ενεε finí μυνω nalapu μυ εκε, woju ννω nya νιδι νυ.
- 11 Diki: εντι fīn ει, ενεε νιδι νωβω ννω νυ ένι νω finí liji lōkuloō νυρυρυκυνί νυυ νυμυτι aanla κπρεε βα τε luboko εκε νω εντι nesi ει τυυν πι ετε wutu.

- 12 Ɔnu nuhun tɛɛ, nɛɛ akpasua-akpasuaɛnɛ fɛɛn ɛni li fɛni obuenɛɛ ɛni ei aka aanla ɛti, obuenɛɛ ɛya wutu lɛɛ ruwaru anuma-anumaɛnɛ fɛɛn ɛnɛɛ yiku gbɔun.
- 13 Nɔnɔ lɛɛ nakprâ, ɛnɛɛ lubuo nɔnɔ le nakan iyêni lô: Pɛɛr, nye ɛti wuwou nɛɛ obuenɛɛ nínyí nútófini fí!
- 14 Ɛnɛɛ Pɛɛr níni: Kaka! Nyɔni, nɛɛ obuenɛɛ Auleɛ blaɛn, bɔni yǎhɔmu ɔmu!
- 15 Lubuoɛ sê ege le ji, ɛnɛɛ nakan iyêni lô: Ɔbɔɔ Nyati la bɔmuɔɔ ɛ ɛni bǎ kpan lɛɛ, nidetě ɛfɛni cirie ji.
- 16 Woju obu nyáni anti lɔɔ tuɛn nkɔbɔ ɛɛnti, ɛnɛɛ gba lubokoɛ ja cu ya ɛnti be mri mu.
- 17 Owu obuɛ sɛɛ, srân Pɛɛr muɛn mu, ɛnɛɛ nɔnɔ lɛɛ nɔɔɔɔ ɔnu nuwan. Lɛɛ muɛ, be akpan-ɛnɛɛ Kɔrɛni tɔpuɛ obubutu néyěni nɛɛ Simɔn ɛni lukpomuɛ ie nó kan gbɔmu lɛɛ.
- 18 Lô ninyani lɛɛɛ, ɛnɛɛ nobutuní: ɛkefu lɛɛ li obuɛ Simɔn Pɛɛr ɛbi sike kǎ o?
- 19 Pɛɛr hɔnɔ ututru owuɛ nidi nuɛ ɛni woju, ɛnɛɛ Bɔbɔ Wɛɛn kan yeni lô: Diki: akpan ɛɛnti ie nó gbɔmu tɛ nobutufu.
- 20 Nye ɛti ru wutu a he nɛnɛ lɛ́ fâ nɔnu ɛni. Dɔnyɔnyu rire i kɔkɔ; ɛmɛ li obuɛ mutɔ nɛnɛ niní ɛbi.
- 21 Heni-heni mu Pɛɛr rú wutu hé nɛnɛ, ɛnɛɛ nakan iyê nɛnɛ lô: ɛnɛ li obuɛ nɔɔɔɔni, be nubutu nɛnɛ amanɛ.
- 22 Ɛnɛɛ nakan-ní lô: Sruda akpra-ɛti pu nɔnɔ ɛni niraní Kɔrɛni li obuɛ tɔpu ɛɛ. Kɔrɛni obuɛ, nli kpan sɛsɛ pu ɛni Nyati ɛni éyɛɛ nɔ luboluwɛ mu be Juf-ɛnɛ fɛɛn ihɛni íne ɛti dalufuɛ lô: nli kpan namu frɛ. Diki: Nyati ɛni ɛnti ngbafɛ nɔnɔ akan eyěni lô: nubutufu ege fí ɛnti tɛ lɛ́ fákan Nyati woju fóku nɛnɛ.
- 23 Pɛɛr iti lɔɔ, ɛnɛɛ tu nuhɔní lugban be sike nɛnɛ nilani be bɔɔ nu ɛa njomu be ninye nahaní. Nɔnu aaw muɛ, ɛnɛɛ Jope tɛ ɛni makɛɛnɛ tukɔ ku nɛnɛ gen ɛti lɛ.
- 24 Nahaní tuɛn bɔɔ nu isê ege ɛaa, ɛnɛɛ nukuní Sesare tɛ. Lɛɛ muɛ, be ɔwɔ Kɔrɛni arɛra ɔnu puɛnɛ lɛɛ anuan anamuɛnɛ fɛɛn esi eyia ɔnu lugban tɛ nɔkɔnɔnɛ.
- 25 Pɛɛr inya lukpomu gbɔmuɛ, ɛnɛɛ Kɔrɛni i ɔnu ábɔan mu be ku ɔkɔn ɛ kutu ɔnu anti.
- 26 Pɛɛr idi nu lɔɔ, ɛnɛɛ nyɔni bó nyepuni ɛti nakan iyêni lô: Nye ɛti! Ɛmɛ frɛ kpan lɔɔ cɛɛ mli.
- 27 Nɛkan lɔɔ, ɛnɛɛ nuɔni ɛti nedidení numu tuɛn nuhɔní lugban. Lɛɛ muɛ, Pɛɛr dí nu ɛni akpan kpangbalɔ esi eyia,

- 28 ενεε ja cu nakan lô: Fιδινί an ένι ερε Juf, rákân-mu bómucco ένι bǒ rεσε lee akpan-ενεε έλί Juf-ε ειη; nenini lugban frε bóbó rúhó. Ενεε, ali mie έβιε, be fί finί Nyati otumu mónyǔ numu lô: áfátamu ένι bǒ mobu kpan kǒ lô lí rukuo pu.
- 29 Obu remue, ενεε lô fubutumíni egee, mókporumu ei be minye mehie nǒ. Gbake, wojue tu firamíne, kan yemíni mítí!
- 30 Λιπε μου, ενεε Κορνει ja cu be nakan lô: Diki: amonuo be ie monuwi εenti ένι yomuo nno wanci εenti mu lóo eke, monó lugban mógugó Nyati bóo mubu monu be ki kpan nno ένι trale nejire rire be nyemu eti anti.
- 31 Kpan obu ija ucue, ενεε nakan iyêmu lô: Κορνει, oφu ógugó lubuoενεε Nyati eti, eseji nédi bóo notufue nu frε.
- 32 Gbake, tu akpan á Jope ebi te cú Simōon niraní Pιer-ε í έβι. Oo, ambi nó Simōon ebi ένι ucu nnie kpenkpe li owu mu be onu kan bófu jenfie numue ένι te.
- 33 Ngbo etie, ενεε lí mutopu akpan i lǔ otufue nǒ. Malafu bia ένι fikpri eti fi. Gbake, ερε fein runo Nyati anti; rétě riti ei ένι bǒ reti obu fein-ε Nyōnie cu lafu luboluwí mu lǔ fákán féyě ερεε.

Amanie Namue Κορνει lee onu pueue ein tie ένι woju

- 34 Pιer já owukan lubuo cú, ενεε nakan lô: Gbake mónyǔ numu lô: Nyati íjijimu akpan mu heni.
- 35 Εηνιε, obuo kóokó mu ένι kpan ceε ηηni éyee no luboluwí mu be thi sese lee onu ein-ε yí nu onu anti.
- 36 Diki: nócu onu owukan lubuoε nési Israel pueue. Owukan lubuo obuε, ενεε li Amanie Namu ebi ένι ikan teyoo nise Jesi Kris ebi ένι li akpan-akpan fein ένι Nyōnie mu nutu kpaan ένι wojuε.
- 37 Jesi ένι woju obuε, owô fitiní. Heni-heni μου, cōni Jan Batis nya eti bo batem-ε bǒ akpan eli ένι amanieε, ενεε onu woju nya gbein Galile wutu lugbue eti te tuun bóo be ku Jude se co-co fein.
- 38 Fιδινί an lô: Nasaret wi Jesi obuε, Nyati tú Bubo Wein ένι ákuraá yíkuni, ενεε nise co-co fein be, Nyatie no lee onu ein-ε remue, nli akpan namu, eseji nubuoη obuene fein frεε Angini nedí gbree.
- 39 Owuene fein-ε nli nise Juf maie neeme eti tuun na nukufu Jerusalem te be nitenî amia-mu tīn eti nuwoníε, runo onu nuwan ridi nu onu ntonuwi mu.
- 40 Lô nuwoníε, dōn bóo onu monuwi εenti etie, ενεε Nyati tu nuno lu uou mu ninye be nnyaku rire gbein niye akpan dini nu.
- 41 Λιπε μου, έλίμου akpan fein nóty édíminí nu bemu; obuene ebi ένι owô Nyati tite te i bubo mu te neeme lô: yeli onu dalufueneε ce li obuε dini nu. Dalufue obueneε, ενεε li ερε ebi ένι cōni nuno lu uou mu ninye be ri runo lee onu ein-ε.

42 Ɔnu egeε, ενεε nkan niye ερε lô: rubo ɔnu amanιεε rúkú Israel pueνε φειν rítá lka ι ríkán ríyê nene lô: ενεε li obue Nyati nyakuni cu be nûbûa akpan-ενεε u lεε obueνεε no namaa mu.

43 Ɔneε baa, ɔnu woju li obue Nyati éni numuti-εti pueνε φειν kan la ι lô: kpan kɔkɔ φειν cεε ucu té itêni ετιε, be εnini íne μυε, Nyati γɔcu kpan εbi éni un-ενε φειν γɔfuɔ.

Bubo Wεin-ε i akpan-ενεε élí Juf-ε ετιε éni woju

44 Owu hɔno unɔ Pιεr ómu ikan, ενεε Bubo Wεin i akpan-ενεε φειν-ε no lpe neti amanιεε noboe εti.

45 Lpe μυε, Juf-ενεε cu té te Jesi εti be i lεε Pιεr εin-ε woju á íne mu éni Nyati ɔtu Bubo Wεin ie akpan-ενεε élí Juf-ε ετιε lε.

46 Heni-heni μυε, netiní akpan obueνεε nala obuo elefe uwɔku Nyati. Ɔnu mu lpeε, ενεε Pιεr se ege ja owukan lubuo cu be nakan lô:

47 O be mínî: akpan obueνεε εbi éni Nyati ɔtu Bubo Wεin fíní ερε εκε lɔɔ, lě ríní rélí nene batεm e?

48 Lpe μυε, ενεε Pιεr tu nilíní nene batεm Jesi Kris éni íne mu. Ɔnu egeε, nene fre nubutunî éni bǒ nɔdǔn nɔnu εin lpe nu waa luwɔlɔ ji kraa lě nâ.

Juma 11

Owue Pιεr de aka Jerusalem tεε éni woju

1 Ótuɔpu pu ambiενεε lεε makpιενεε φειν-ε no Jude wutu lugbue ετιε tí lô akpan-ενεε élí Juf-ε fre εkprĭ Nyati owukan lubuoε ɔcu.

2 Éni no lɔɔ, cɔni Pιεr se ege a ku Jerusalem tεε, ενεε Juf-ενεε nyuni nakukvani munu

3 ikan lô: Diki: fâ fóho akpan-ενεε élí Juf-ε lugban tuun fóno mu fie mbo lεε nɔnu εin!

4 Lpe μυε, ενεε Pιεr ja owukan lubuo cu be nede wojuε σεε aka nno-nno uku neneε ikan lô:

5 Cɔni munɔ Jope tεε, nu nno éni mɔgugo Nyatiε, ενεε woju nno nya midɔ nu. Diki: fíní munɔlapu mu εκε, midɔ ɔbo nno nu éni no fíní liji lɔkulo éni nururukuní ɔnu numuti aanla kpreε ba te luboko εκε be no εnti nesi ei tuun bɔɔ be pi ete ɔmu rire.

6 Mikprâ nuhun te namu-namuε, ενεε midɔ nniε akpasua-akpasuaενε φειν éni li fíní gbete nniε, kpe mu nniε, nniε obueνεε iya wutue lεε ruwaru anuma-anumaενε φειν nu.

- 7 Λιπε μυε, ενεε miti lubuo nno le nakan iyêmu lô: Pter, nye eti wuwou nnie obuene nínyí nótófini fi.
- 8 Εννε mukporu ei lô: Kakaa! Nyonu, nnie obuenee Aulee blaen, nu kô yôhomu omu.
- 9 Λιπε μυε, lubuoε sê ege lé ji, εννε nakan lô: ɔbɔ Nyati la bɔmucɔ ι éni bô kpan ιεε, nideli emini cirie ji.
- 10 Waju obu nyámu anti lɔɔ tuun nkɔbɔ εenti, εννε gba lubokoε ja cu ya enti mri mu.
- 11 Λιπε μυ ιεε, εννε akpan εenti éni nutɔpuní nɔ Sesare ιε nya lukpomue runo μυε éni gbɔmu nobutumu.
- 12 Λιπε μυε, Bubo Wεin kán yêmu lô: mudɔnyunyɔ rire i, ɔo ma ιεε nɔnu ein. Λιπεε, εννε makpi nahuan obueneε fedíní nue kumu gen eti be heni-heni mu ra Kɔrnei ebi éni te.
- 13 Lô nidi ere nue, εννε nikan enti ngbafre nno éni rireε nyaku gbein be kan yeni lô: nutɔpu akpan á Jope te cú Simɔn ebi éni niraní Pter-ε ιε éni waju niye ere.
- 14 ɔo amanie ebi éni ambi yobo nîtiníε, yɔcu ενε ιεε ɔnu pueε ein fein íne nkuan.
- 15 Gba, emini owukan lubuo cεε munyɔ makan mihaa, εννε Bubo Wεin i nene eti finí lô ere Juf-ενε fre i ere eti bubo mu tee eke kpeun.
- 16 Λιπε μυε, εννε mukuan lô ɔwô Nyɔnie kán lá ι lô: Jan éni batem-ε ιι akpaan, mindi mu, εννε nefnie, Bubo Wεin éni batem ιι obuε Nyati yei nefε.
- 17 Εννε, éni Nyati ɔtukɔ akpan obuene ιεdu ɔtu nene Bubo ba ebi éni nutu ere ɔɔni rucu té rite Nyɔni Jesi Kris εtie, be εμε Pter, emi muhun éni bô mojôn Nyati éni wojue yɔfu éni bô ειε có e?
- 18 Lô Juf εbieε ti owue Pter kaan, εννε nɔnu tebibee ce re be gba nɔwɔkuni Nyati nikan-ní lô: Nawre tasu, Nyati ɔtu akpan-ενεε élí Juf-ε fre nɔnyuku luboluwι mu nkuan ιι nenini ιε.

Kris éni pueεε nɔ Antɔs tee éni waju

- 19 Lô nuwoní Etieni be ɔnu ege ninyepuní ɔru-ɔru eti nelní Jesi éni pueεε, εννε niye nicicεn-ní ei naní có elefe-elefe. ɔnu mu ιιρεε, elefe á kú Fenisi maie eti te, εννε elefe a ku Sipri éni wɔtu lukpo ebi eti te be elefe fre a ku Antɔs ebi te. Có fein-ε niha nukuníε, Juf-ενεε ce ιι obuε nuboní Jesi éni Amanieε nukuní.
- 20 Λιπε μυε, nɔnu μυ elefe éni ιι Sipri ιεε Sireni akpan éni nene fre a Antɔs tee, cú Nyɔni Jesi éni Amanie Namue bó kú akpan-ενεε élí Juf-ε fre.
- 21 Lô noboní amanieε, be Nyɔnie nedi juma nɔnu ein utu akpan kɔrangbalɔ ucu té itêni eti unyuku ιι ενini akpan.

- 22 Kris éni pueñe nɔ Jerusalem tɛe iti owu obuɛ, ɛnɛɛ tɔpu Barnabas a tɛ.
- 23 Lɔ̄ nuku tɛ be nidi nu éni Nyati ece tɛ pueñe ɔwɔ henie, ɛnɛɛ rire mu nekpini lɔkulo. Ɔnu mu lɔpɛɛ, ɛnɛɛ nɔkrɔkrɔku nene rire éni bɔ̄ nɔnu tɛ ɔdɔ̄n Nyɔɔie eti.
- 24 Barnabas obuɛ, nili kpan namu éni Bubo Wein yiku be eseji ɔnu tɛ nɔ Nyɔɔie eti tasu. Ɔɔni nuɔɔ Antɔs tɛɛ, akpan kɔpangbalɔ ji nyúku lí Nyɔɔie éni akpan lɛ.
- 25 Lɔpɛ muɛ, ɛnɛɛ na Tars tɛ lɛ̄ nɔcu Sol nie.
- 26 Nuku tɛ bɔɔ nidini nuɛ, ɛnɛɛ nuɔɔni be niní Antɔs lɔpɛ. Nene aanuɛ, nudɔ̄n-ní lɔpɛ tuun lu nɔ neeme agbra niyiyení akpan mɔmɔrulo woju. Antɔs lɔpɛɛ, ɛnɛɛ akpan bo bu nara Jesi éni pueñe kretien be íné obu dɔn muɛ nɔ̄.
- 27 Nu obuene muɛ, Nyati éni numuti-eti pueñe tuko nɔ Jerusalem tɛ í Antɔs lɔpɛ.
- 28 Ɔɔni nuɔɔní lɔpɛɛ, ɛnɛɛ Bubo Wein ye nɔnu mu nɔ éni niraní Agabus-ɛ lɔ̄: nuɔɔn lɔkulo nehi tɔi wutuɛ eti ɔ-ɔ fɛin, be nikan ɔnu woju nila i. Nuɔɔn obuɛ, ɔɔni Rom wie niraní Klod-ɛ tɛ ɔ́ iɛ, ɛnɛɛ pi.
- 29 Owu obuɛ Agabus kaan remuɛ, Jesi éni pueñe nyúnyu lɔ̄: kpan fɛin nikpra nútú sikaa nɔ̄kpu nutuɛ lɛ̄ nɔcu nâ nábukání Jude wutu lugbuɛ eti tɛ éni makriene.
- 30 Heni-heni muɛ, nilní lɔɔ ɛke, ɛnɛɛ nuɔɔní lubokoe nutuní Barnabas lɛɛ Sol éni bɔ̄ ɔcu ahan Jude tɛ éni Nyatikan ine-eti pueñe.

Juma 12

Pier éni sibikan mu ála lɛɛ ányaku éni woju

- 1 Nu obuene muɛ, gbrenghi Erɔd bɛn nyé nelɔ Kris éni pueñe elefe ɔru-ɔru lɔkulo.
- 2 Ɔnu mu lɔpɛɛ, nutu nuwoní Jak ebi éni li Jan ɔnu makɔie akrabu mu.
- 3 Lɔ̄ nidi nu éni Juf-ɛene ɔyɔfu obuɛ nilie, ɛnɛɛ nutu nuɔnyuní Pier frɛ. Lɔpɛ muɛ, be oku Pak lebe ebi éni kpan íhîmu futufutuɛ lefir nɔ muɛ.
- 4 Éni nɔ lɔɔ, nilaní Pier sibikan mu, ɛnɛɛ nutu sɔuda akpan aanla-aanla tuun okpo aanla nasisan-ni bɔɔ fet-ɛ ite muɛ, lɛ̄ nányakuni akpan fɛin anti néjijiní nókuní.
- 5 Pier éni sibikan muɛ nilaní lɔɔ, Kris éni pueñe ɔ́ kɔtɔi mu nɔgugo Nyati utuni.
- 6 Udɔ̄n bɔɔ uku youɛ nu yaca be Erɔd yanyaku Pier akpan fɛin antie, Pier nɔ ngbraka mu lá be sɔuda aanu agbra neke munɔ. Sɔuda elefe frɛ nɔ gbɔmu numu tɛ nasisan ɔ́ lɛ.
- 7 Ɔnɛɛ kɔru mu, Nyɔɔie éni ɛnti ngbafɛ nɔ ru ei sibikaan nuhun tɛ tu lugbaan neeme nejiɔre be dɔpuɔni mɔpɛdi mu bɔmu wruni kan yeni lɔ̄: Nye eti faafa! Ɔnini ényee ninye etiɛ, ɛnɛɛ ngbrakaasɛ bubuu ei ku ei wutu.

- 8 Ɔnu egeε, ενεε εντι ngbafree kan yeni ji l̄: Cu ɔfu betue la l̄ f̄c̄ɔn ngbabua fre. Pter ul̄ l̄ɔ, ενεε gba εντι ngbafree n̄n̄: Cu ɔfu kp̄otue c̄ɔn kp̄umu rá!
- 9 Heni-heni mue, Pter kp̄ú εντι ngbafree ενεε nahaní. Aave nahaníε, n̄ɔnȳumu numu l̄: munu kp̄εteε woju obu n̄εε; notutru l̄: mun̄ɔ nalapu.
- 10 Nl̄haní t̄un b̄ɔ n̄s̄ɛ̄n̄-ní s̄rudaενεε nas̄isan c̄ɔ́ ε̄n̄i l̄úkp̄ó n̄n̄ ɪ, aanu mu ε̄n̄iε fr̄e ɪ, ενεε n̄nyaní l̄ankpa mu l̄εkp̄e l̄okue gbatu eb̄iε mun̄ue anti. L̄ipe mue, ενεε l̄εkp̄ee ɔ̄ɔb̄ɔ fin ei tu n̄εne c̄ɔ́ be n̄nyaní gbein t̄ε. N̄en̄in̄i ngbarue n̄ucu nahaníε, Pter ubu munu, be εντι ngbafree em̄r̄i mu ew̄iε ɔnu l̄εf̄ε.
- 11 L̄ipeε, ενεε n̄nyu numu l̄: élimu mun̄ɔ n+alapumu be mu be nakan l̄: Gbake médi an wēn̄l̄ɔ l̄: Nȳɔn̄iε l̄ obue tu ɔnu εντι ngbafree i nȳumu nyaku ei Er̄ɔd l̄ε Juf-ενεε é̄n̄i woju f̄ε̄n̄-ε notutrumue mu.
- 12 L̄ô woju ku ei Pter r̄ire mu l̄ɔ, ενεε na Jan ebi é̄n̄i n̄raní Mark-ε eniyia Mari é̄n̄i t̄ε. L̄ipe mue, be akpan k̄pangbal̄ɔ esi eȳīa t̄ε n̄ɔguḡɔ Nyati.
- 13 Ɔn̄in̄i l̄εkp̄ee n̄ɔɔɔp̄ue, ενεε yi n̄n̄ɔ é̄n̄i idi juma t̄ε be n̄raní Rod-ε i nakpr̄â.
- 14 Niti Pter owur̄rar̄u lubuoε, ενεε n̄idin̄i an be r̄ire mue nek̄pini t̄un ɪs̄ɛ̄n̄ ɪε, l̄ô b̄ɔ nef̄in̄-ni l̄εkp̄ee, niye n̄ise ege na nobo akpan-ενεε si yiaa aman̄iε l̄ô Pter ie n̄ó gb̄ɔmu numu t̄ε.
- 15 Nitiní l̄ɔ, ενεε n̄iní íne mu ɔ̄bubuní yiε. Gba, n̄idiní nu é̄n̄i nata l̄ika ɪ l̄ô nawre nakaan, ενεε nakan-ní l̄ô: yēl̄i be εντι ngbafree ɪs̄isan Pter-ε.
- 16 L̄ipe mue, be Pter εke h̄ɔn̄ɔ ɔ̄ɔɔp̄u l̄εkp̄ee t̄ε c̄ε. Gba, naha n̄if̄in̄-ní eiε, be hen̄i-heni mu k̄i Pter, ενεε woju a n̄εne íne mu.
- 17 Nehi n̄ur̄rar̄uní owu, ενεε n̄up̄upu n̄εne b̄ɔ mu n̄iteru n̄εne be gba n̄ide l̄ô Nȳɔn̄iε tu n̄n̄ɔ sibikan mu t̄ε n̄nya gbein-ε é̄n̄i woju aka nuku n̄εne. Ɔnu egeε, ενεε n̄ikan niȳê n̄εne l̄ô: na n̄úbóní aman̄iε obu n̄úkúní Jak l̄ε mak̄p̄i ambiene, be n̄unu ε̄ti na c̄ɔ́ lefe.
- 18 Nu ɪcaa, ενεε sibikan mu t̄ε neeme c̄ɔ́ naja. S̄rudaενεε r̄iretta l̄okul̄ɔ pí ε̄ti nab̄ɔan ɔ̄j̄ɔ Pter.
- 19 Er̄ɔd ɔtu n̄uj̄ɔn̄i Pter t̄un b̄ɔ k̄pan é̄dímin̄i n̄ue, ενεε tu n̄nyun̄i s̄rudaενεε nububutuní owu be n̄utu nuwoní n̄εne. Ɔnu egeε, ενεε n̄n̄ɔ Jude l̄ipe na Sesare ebi t̄ε n̄ud̄ɔn waa l̄uw̄l̄ɔ.

Er̄ɔd é̄n̄i uou woju

- 20 Nu n̄n̄ɔ, ενεε Tir l̄ε Sid̄ɔn eb̄iεne é̄n̄i p̄uεne nȳnyu é̄n̄i b̄ɔ a ab̄ɔan mu l̄ε Er̄ɔd ε̄n̄. Heni-heni mue, Er̄ɔd ɔcu tebibe l̄okul̄ɔ n̄ɔnu r̄ire, ενεε n̄uȳɔfuní é̄n̄i b̄ɔ netitení wojue n̄ɔ nok̄úní mu l̄ε ɔnu ε̄n̄, ambe ε̄n̄in̄i gb̄isi l̄ipe l̄i obue n̄uc̄un̄i m̄b̄ɔ. L̄ipe mue, n̄ɔ̄ɔp̄un̄i akpan á k̄pr̄â ɔnu lugban akpra-ε̄ti pu l̄okue n̄raní Blastus-ε, be b̄oȳɔ mu n̄itení n̄ue b̄ɔ nab̄ɔan-ní mue.

- ²¹ Lô nɔe kue, enee Erɔd cɔn ɔnu gbrenghi tralɛɛ pi ete ɔnu líkpen ebi etɪ be ja owukan lubuo cɔ noku numuti nuhun ei.
- ²² Owue nakaan, kpí akpan fɛin rire mu tuun nɔwɔkuni lô: obuɛ, élímu kpan owurɪrarɔ lubuo nǎ, ɔo Nyati li obuɛ nakan owu.
- ²³ Erɔd éni munu lɔkue ócú ótú Nyati remue, ngbo etɪ líɛ, Nyɔnɛ éni enti ngbafre nno kíh-ni bó, enee etinkpo inɪ nuhun ei nu.
- ²⁴ Nu obueneɛ muɛ, Nyati owukan lubuoɛ nû etɪ neɛɛ cɔ-cɔ fɛin akpan nɔcɔ té itê etɪ ububuɛ uku mu.
- ²⁵ Gba, Barnabas læ Sɔl ebi éni a Jerusalem-ɛ ukufu obuɛ naní ɔnu éli muɛ, enee nisení ege nahaní Antɔs tɛ. Nɔnu aau muɛ, enee nɔcɔnɪ Jan ebi éni nɪraní Mark-ɛ be boyo mu naní.

Juma 13

Sɔl læ Barnabas éni ányaku éde woju

- ¹ Antɔs Nyatikan mu tɛɛ, akpan elefe lí Nyati numuti-etɪ pɔene, enee elefe frɛ li wojuyiye pɔene. Ki nɔnu íné: Barnabas, Simeɔn éni nɪraní Nijɛr-ɛ, Lisius éni li Sireni ebi mu kpan nno, Manaheni ebi éni nigbigbiní cɔ nno læ Erɔd ein-ɛ læ Sɔl.
- ² Nu nno éni naní Nyɔnɛ ósu mu be neciní nuhɔɔn, enee Bubu Weɪn kan ye nene lô: nitení Barnabas læ Sɔl nenɪni lɛ̃ ehe bɔmucɔ +a edi jumaa nûtu neneɛ.
- ³ Niciní nuhɔɔn nɔgugɔnɪ Nyati bɔɔ nɪtaní nene bó íne muɛ, enee nɪlaní nene ɪ naní.

Owue sɛ Sipri wutu lukpɔe etɪ tɛɛ éni woju

- ⁴ Éni Bubu Weɪn tɔpu Barnabas læ Sɔl lɔɔ, enee heni-heni mu nuhɔnɪ Antɔs tɛ nɔrɔnɪ ei naní Selesi ebi tɛ be nɔcɔnɪ bato nahaní Sipri wutu lukpɔe etɪ.
- ⁵ Nukuní Salaminɪ ebi tɛɛ, enee nisení Juf-ene éni eyia-cɔene mu nuboní Nyati Amanɛɛ nukuní akpan. Lɪpe muɛ, be Jan-Mark nó læ nɔnu ein nabuka nene.
- ⁶ Nuhɔnɪ lɪpe nɪnyaní eie, enee nitení mu wutu lukpɔe etɪ na nukuní Pafɔs ebi tɛ. Tɛɛ, enee nihení Juf wɪ mraba pu nno éni nɪraní Bar-Jesi éni akpan ubu lô lí Nyati numuti-etɪ pu.
- ⁷ Enɪni cɔ nuhɔɔ, enee li wutu lukpɔe éni etei puɛ nɪraní Serjus Polus-ɛ éni tɛ. Etei pu obuɛ, nɪli kpan rɪɛ pu. Lô niti Barnabas læ Sɔl ngaa, enee nuɪu akpan ra nene lɛ̃, ene frɛ, néti Nyati amanɛɛ noboníɛ.
- ⁸ Nenɪni tɛɛ na noboní amanɛɛ, enee mraba pu ebi éni eseji nɪraní Elimas-ɛ íla nene bɔmucɔ ɪ kɔkɔ, nɔnyu woju ucucuatɔ etei puɛ munu mu amekɛ lɛ̃ úcɔ te ítemu Nyati owukan lubuoɛ etɪ.

⁹ Lipe mwe, Sol ebi éni gba naraní Pól-ε, Bubo Wεin yíku, enεε kprani sun be nakan iyêni lô:

¹⁰ Εφε obuε, Angini éni kpan filí! Gbre læ dufre læ eyikufu, enεε fojuju éni bõ fõtu woju fεin éni yi nuε omô di. O be mínî: Nyõniε atingbreε nye me sεsε éni wojue fõnyu fisisangra akpan munu mwe, bõ fútu údõn-mu læ naa?

¹¹ Diki: Nyõniε ekĩnfu bõ, nunuwí yofuofu bõ fidí gbe nu tũn yεmε lĩbe kpâ. Pól ùkan læ, enεε heni-heni mu ngbo eti lĩε lĩε, nunuwí fuoni nonunu munu ei nujuju kpan éni bõ õnyuni bõ enyepuni ei.

¹² Lõ etei pwe ti Nyõniε éni rire wojue Pól nakaan, kĩn-ni heni tasu. Gba, nidu wojue sεε nuε, enεε nuεu õnu té neeme nite Nyõniε eti.

Owue se Pisidi maie eti tεε éni woju

¹³ Pól læ anwan-εne ein á Pafõs ebi tε, enεε cu bato be nu eti te jenfie alaa a Perj ebie nõ Panfili maie etiε tε. Tεε, enεε Jan-Mark la nene i se ege a Jerusalem.

¹⁴ Lipe mwe, enεε Pól læ Barnabas εke nu eti a Pisidi maie éni Antios ebie tε. Nu nõ éni lĩ ópõn nuε, enεε naní Juf-εne eyia-õ tε nuõni cõ nipiní ete.

¹⁵ Cõni akpan kinga Nyati éni Auleε læ numuti-eti pweε éni kpenkpeεne mu bõ be wue, enεε eyia-õõ éni ine-eti pweε tu akpan ti bõfu Pól læ Barnabas butu nene lô: alĩ nene makri obuεne nikân-ní fõ éni bõ notuní akpaan, be bõmucõ lá nene be.

¹⁶ Lipe mwe, enεε Pól nõ wutu nye eti nyepu bõ eti tu akpan rεpu numu be gba ja owukan lubuo cu nakan lô: Nεfe Israel pweε læ obuο elefe mu akpan éni Nyati éni éyεε nõ luboluwí mwe, tení rĩti ei tiní.

¹⁷ Diki: Nyati ebi éni lĩ Israel éni Nyatiε nyáku õnu nanaεne cõ, enεε tu nitani Ejibit tεε nunõniε be õnu egeε, nunyaku enini ákuraε gbein nutu nunõní tε nunyaní ei.

¹⁸ Lipe mwe, nunyu té i nõnu eti nidadu nene eti lujue mu tε tũn mulu abruana agbra neeme.

¹⁹ Ónu egeε, enεε nuwuwou obuο nõmbu neeme éni akpan nunyaku ei Kanahan maie eti be nuεu nõnu wutεe nutu nene.

²⁰ Mulu ya aanla mulu abruanuεne læ agbra nuεu nili owu obuεne, enεε gba nutu owutite pweε nanya eti itite nõnu agbra woju tũn bõ be i ku Nyati numuti-eti pu Samiελ éni blεε eti.

²¹ Gba, cõni ku lĩpεε, enεε Israel pweε butu Nyati éni bõ akprâ kpan nõ õnu nene lĩ εli nõnu gbrenghi. Lipe mwe, Nyati kprâ Sail éni lĩ Benjamin busu mu kpan nõ éni nĩraní Kis-ε éni wĩ cõ tú nene tē nene i tũn mulu abruana.

- 22 Ɔnu egeε, ενεε Nyati nyuni nyaku ei líkpen ετι βε tu Dafid nya ετι ruuni có. Dafid obuε, ɔwô Nyati kán lá ι ɔnu íne ετι lô: Mákpr+a tuun Dafid εbi éni li Jese wε, ενεε li εmini te-ετι kpan tasu éni ye li εmini te-ετι woju fein.
- 23 Dafid obuε, ενιni alaυενε mu li obuε Nyati nyaku Jesi εbi éni li Ɔcu-pυε gbein tu Israel pυενε fíní lô ɔwô nikan nɪla ιε εκε.
- 24 Ɔνεε, kraa Iɛ́ Jesi anya ετι edi jumaa, ɔwô Jan Batis bó amanιε kú Israel pυενε lô: nunyukuní lubolowi mu nilíní neνε batem.
- 25 Gba, ɔni Jan nehi ukufu ενιni jumaa, ενεε nubutu akpan lô itê ubuni. Ɔnu mu lɪpεε, nikan lô: élimu ενεε néli kpan εbi éni Israel pυενε fein nɔkrôɔn, ɔo bô íme libe ambi yanya ετι. Ɔνε, néyí nu éni bô nɔɪɔ ambi nɔbabua ι lika fre bɔbɔ.
- 26 Makɪενε, nefe Abraham éni alau lee obuο elefe mu akpan éni Nyati éni éyee nɔ lubolowi muε, makan miyê nefe lô: ερε fein li obuε Nyati si ερε amanιε obu éni yɔcu ερε íne nkuaan.
- 27 Diki: Jesi rire wojuε Nyati numuti-ετι pυενε mime la ι βε óɔn nυενε fein akpan ikɪnga muε, Jerusalem pυενε lee nɔnu etei pυενε ónyômu numu. Obu cεε, ενιni ówoε nuwoníε, εσε fíní lô Nyati numuti-ετι pυενε kan la ιε εκε kɪεun.
- 28 Heni-heni mu néhémíní woju kɔkɔ éni bô nɔcuní ετι nowoní, ενεε obu ce nubutuní Pilat teni amia-mu tɪn ετι.
- 29 Gba, ɔni niliní owuενε fein-ε Nyati numuti-ετι pυενε mime la ιε, ενεε nurukuní wutu βε nucuní na niliní.
- 30 Ɔνεε nóðn-mu lubomɔɔ mu te; Nyati túni nɔnɔ lu uou mu ninye.
- 31 Ɔnu egeε, nu ɔunɪɔ nunyaku rire gbein akpan-ενεε boyɔ mu nunɔní Galile te naní tuun nukuní Jerusalem tee díní nu. Neνε obuενεε, ενεε amunu éni nu obu mu, niliní ɔnu dalufυε noboní ɔnu amanιεε nukuní Israel pυενε niseníε nɔ.
- 32 Amanιε obuε, ενεε ερε fre robo ruku nefe lee nɔ. Ɔε, rakan riyê nefe lô: wojuε sigi neeme Nyati kan ye ɔru nanaενε lô nɪle,
- 33 ερε anumaενε, ενιni ble obu ετε, néσε Jesi éni lu uou muε nɔ nyeε mu néli ɔnu woju nányaku gbein. Diki: Som aanu mu tee, ɔwô nimime nilaní ei lô: Fɪlɔ ɔmu Wɪ! Ɔε, amunu mala lubuo gbein lô: εμε li obuε mɪlɪ ɔfu bô.
- 34 Jesi éni lu uou muε Nyati tu nɔ nyeε, ákân-mu lô nisê ege nuhu ji. Kɪ lô Nyati kan βε nimime nilaní ei: Mbuaɪυε wojuενε fein εbi éni εμε ɔmɔbɔ mɪkan miye Dafid mɪla ιε, ye li nefɪnɪ!
- 35 Nyati kɪεnkɪεε mu te éni có lefeε Dafid kán lô: Bô fíkprumu fila εfɪnɪ kpaan ι úhûmu úhûn-mu ei.
- 36 Kɪraní, Dafid obuε, ενιni ble εbi ετε, nidi ενιni jumaa Nyati tunιε tuun bɔɔ βε nu niliní nun ei fíní ɔnu bôενε εκε ιε.
- 37 Βε kpan εbi éni Nyati tu nɔ lu uou mu nyeε éνε εκε, núɔn-mu ei.

- 38 Obu remue, nefε akpan makriene, diní an lô: Jesi mu li obuε Nyati nese ucu woju un ubo kpan.
- 39 Loo, lε kpan koo ko ceε yoo te yeteni ete, Nyati obuni sese pu. Obue, eneε Mois Auleε eni egekpu okpu eli otu nefee no.
- 40 Eni no loo, nyuni ine mu lε owue Nyati ye onu numuti-eti pueε mime la i the nefε. Eneε ki loo nimimeni:
- 41 Nefe ebi eni nuka fein filmini rire kesi-kesie, woju nisran nefε munu mu lε femrini mu onu anti! Diki: mehi muli woju nno nefini ble obu eti. Li fini bo fidumini nu nofu noshu mu be li eti ceε fitini rti mu ekeε, bo fubumini nawre.
- 42 Poi la numuti ei boo ene lee Barnabas ein nononi eyia-co te ninyani gbein-ε, eneε akpan kan ye nene lo: ni nunoni eti nuboni amanie obu nukuni nene onon nuε no anti nehie fre.
- 43 Lo akpan necen iε, eneε Juf lee akpan elefe eni norodumini Juf be sake usu Nyatie kprangbalo kpu nene naha. Lipe mue, eneε Poi lee Barnabas nokrukuku nene rire lo: nnyuni Nyati eni mbafe obuε tu neneε i kprunkpuo.
- 44 Udun boo ise uban mu onon nu lefee, eneε akpan eni bubue tuun nebe ebie mu te akpan neeme ege fre bo bo si yia lε eti Nyone eni owukan lubuoε.
- 45 Juf-eneε idi akpan kprangba obuene nu loo, eneε nike nowo nene nesení Poi owukan lubuoε ninyakuni ei be newwefuni.
- 46 Lipe mue, biakpa i Poi lee Barnabas nuhun, eneε nakan iyε nene lo: Nyati Amanie obuε, nefε li obuε butu eni bo robo roku nefε pepen. Eneε gba, febe filani kpe fiyeni lo: fafatamini eni bo nkuan ebi eni akân-mu owue eli nefini. Eni no loo, rudu rnyuku rubo ruku akpan eni eli Juf-ε.
- 47 Heni-heni mue, obuε, eneε Nyone ye ere eni bo rei be nikan nla iε no. Ki loo nikan: Motufu fetε fini kanie negbi obuε-obuo fein mu eni akpan antie eke lε fotu co-co fein eni akpan edi nkuan eni atingbreε nu oco.
- 48 Lo akpan-eneε eli Juf-ε ti owu obuε Poi kaan, eneε rire mu nekpi nene nlaní Nyone bia eni onu onu owukan lubuoε eli nenini. Lipe mue, nene fein ebienε owô Nyati tite nene te i lε nkuan ebi eni akân-mu owue eli neninie, nycuni te niteni Jesi eti.
- 49 Onu egeε, Nyone eni owukan lubuoε nu eti nese wutu lugbu ebi eti te neeme.
- 50 Lipe mue, Juf ebienε á hó eyi bomuco pu elefe eni nyuku li Juf-ε lee ebi ine-eti pueε ege be nidi ní Poi lee Barnabas gbre tuun boo be nibení nene nonu wutu ebi eti.
- 51 Nonu aau mue, eneε nikikeuni mpuε no nene lkaa nuku nene i be naní lkoniom ebi te.

52 Gba, Antɔs lɩpe ́ni akpan-ene nyuku li Kris ́ni ruene eke, nɩca fein, Bubo Wɩn neyiku nene nɩnɔnɩ rire-mukpi mu.

Juma 14

Owue se Ikoniom ebi tee ́ni woju

1 ɔni Pɔl lee Barnabas a ku Ikoniom ebi tee, finɩ lɔ ɔwɔ nɩnɩ ekee, n+anɩ Juf-ene eyia-cɔ te, enee nidenɩ woju aka nukunɩ akpan. ɔnu mu lɩpee, Juf lee akpan-ene ́li Juf-e kprangbalɔ cɔ tɔ tɔ Jesi eti.

2 Gba, Juf ebienne ́krɩmu Jesi ́ni woju ́cɔye eke idi woju nese nɩe, enee a ho akpan-ene ́li Juf-e nɩwan cu ɔmu-ɔmu buan makpi obuene.

3 Obu fre bɔbɔ, Nyɔnie tɔ biakpa ɩ Pɔl lee Barnabas nuhun, enee nu eti don Ikoniom te me lɩbe dɔunɩ bo enini mbafue lɔkue nutu akpaan ́ni amanie. ɔnu mu lɩpee, Nyɔnie tɔ nɩnɩ akprua woju lee owu ngbohro-ngbohro ́ni iyê lɔ: amanie nobonɩe, nawre.

4 Lɩpe muɩe, ebie mu akpan bɩu mu aanu: tuko nɔ Juf-ene ege, enee tuko nɔ ́tɔpu ruene ege.

5 ɔnu mu lɩpee, akpan-ene ́li Juf lee Juf tuko lee nenini ine-eti ruene ein nyɩnyu nehi li Pɔl lee Barnabas ɔru-ɔru uwo nene mbobu mu

6 enee woju obu po pi Pɔl lee Barnabas rɩti mu be ye a Likaoni maie eti te be nese Listri lee Derb ebienne lee rire-rire te ́ni ebi elefeene mu fre.

7 ɔ-cɔ fein-e nɩnyanɩe, be nobonɩ Amanie Namue nukunɩ akpan.

Owue se Listri lee Derb ebienne tee ́ni woju

8 Listri ebi tee, kpɩsi nɩɔ nɔ te ́ni bɔni ewi mu neeme bubuu don wutu ́kpu ɩni ei.

9 Nu nɩɔ ́ni Pɔl nobo Nyati Amaniee, enee ene fre nɩla rɩti ei neti. Pɔl ɩkprɩni sun-e, enee di nu lɔ: tɔ nɔni Jesi eti ́ni bɔ ɔtu nɔbɔ.

10 ́ni nɔ lɔ, nɩcu lubuo kpunkpu mu nikan niyêni lɔ: Nɔ wutu nye eti ta lɩka ɩ! enee heni-heni mu nɩɔ wutu ninye eti neni ei.

11 Akpan idi obuɩ Pɔl lee nɩe, enee nene fein nɩcunɩ Likaoni obuɩ mu nakan-nɩ lɔ: nɩnu nyatiene li obuɩ ɔnyuku akpan ie nɩnu agbra.

12 Lɩpe muɩe, nubunɩ Barnabas Sus, enee nubunɩ Pɔl ɩrmes ambe ene li obuɩ nɩcu owukan lubuo.

13 Sus ́ni tɩyɩtɩ pɩe nyé eti á dé midên ́ni nududrunɩ mitin nfufɔ nukunɩ riree nyáku nɩnu tɩyɩtɩ-cɔ ́ni nɔ ebie ́ni tiba tee gbɔmu, enee, ene lee dedeku ebi ein, nehi niyɩnɩ tɩyɩtɩ.

- 14 Barnabas læ Pól iti owu obuε, ενεε nyonyo nene rire mu nyonyóní trale nusuan-ní ei rire be faafa niye na ninyaní dedekue ερεhin te negbe nikan-ní lô:
- 15 Emi be fehní owu obu? Ere fre, akpan ril finí nefε eke! Diki: Amanie Namue li obuε rucu risi nefε amεke lε fówóní woju ehelo-ehelo obuene ló fokuní ei fósuní Nyatie no nama be li enti, wutu, jenfie læ obo-obo fehn-ε no nene mue.
- 16 Sigi mue, ενεε nla akpan-ενε fehn-ε élí Juf-ε ι li nenini obu ceε yofue.
- 17 Onu mu lpe fre bobo, nuca fehn ninyaku εnini namulie gbein cofu εti. Diki: nifn enti ei mindi un obo fehn ija nu utu nefε. Eε, nutu nefε mbo fihuní, eseji nutu funóní teyo mu fre.
- 18 Obu ceε Pól de woju aka ló ku neneε, akpumu kraa nikpriní εti nuwóní teye nehi nyiníε éni woju nlaní ei.
- 19 Gba, Juf tukó unó Antós læ Ikoniom ihi Listri lpeε, ενεε bobu akpan íne mu be nnyuní Pól mbobu tyn bó be gró la be. Nene eke níní uoní, ενεε njaní ei nnyakuní ei ebie mu be nucen-ní ei.
- 20 Kris éni pueε tha irerunie, ενεε nunó wutu ninye εti be nise ege na ebi te ji. Nudón te bó nu icaa, ενεε ene læ Barnabas ein ninyaní ei naní Derb ebi te.

Pól læ Barnabas éni Antós tee se ege aa éni woju

- 21 Lô nukuní Derb-ε, ενεε nuboní Amanie Namue be akpan kprangbaló nyuku li Kris éni pueε læ. Onu egeε, ενεε nisení ege aka εti naní Listri te nitení mu naní Ikoniom be nnyuní εti na nukuní Antós te ji.
- 22 Aave nahaníε, ebi fehn-ε ninyaní mue, be nokpukpukuní Jesi éni pueε rire éni bō nōnu té ođn-ni εti. Onu mu lpeε, be nakan niyêní nene lô: ερεε ríní rōho Nyati ebi tee, gbre kprangbaló rīdi kraa rōho te.
- 23 Onu mu lpeε, nikprâní akpan nidení lε enyepu Nyatikan-ενε ι, be néciní nuhōn nógugóní Nyati nédení nene nókuní Nyōni ebi éni nucuní té nitení εte onku.
- 24 Pól læ Barnabas nū εti té mu Pisidi éni maε εti, ενεε a ku Panfili éni maε εti,
- 25 bō nukuní Perj ebi tee, ενεε nuboní Amanie Namue nukuní akpan be nisení ege niní Atali ebi lpeε.
- 26 Lpeε, ενεε nucuní bato be nisení ege naní Antós te. Ebi obu mu lpe li obuε owo nitaní nene bó íne mu be naní juma obu éni édi mu.
- 27 Lô nukuní Antós tee, ενεε nisiní Nyatikan mu pueε fehn niyianí be noboní juma Nyati se nōnu mu die éni amanie nukuní nene. Onu mu lpeε, nikan-ní Nyati éni atingbreε fin ei be akpan-ενεε élí Juf-ε nōcu té itê Jesi εte éni woju niyêní nene.
- 28 Onu egeε, ενεε nudōn-ní læ nōnu ein lpe a anti dounlo.

Juma 15

Éyíaa pi Jerusalem ebi tɛɛ éni woju

- 1 Nu nno, enee akpan kɔ̃ nɔ Jude wutu lɔgbue eti tɛ i Antɔs ebi lɔpɛ be neyiye makpienee élí Juf-ɛ woju ikan lɔ̃: aɩ nɛcémíní ekpisi-cɔ i fíní lɔ̃ Mois Aulee kan la iɛ ekɛɛ, be bɔ̃ núcumíní nɔnu íne nkuan.
- 2 Owu obuɛ neyiyeníe, Pɔl lɛɛ Barnabas óyófumu kɔ̃kɔ, enee akprvasi pi nene lɛɛ akpan ebienɛ ein agbra tuun te nene ɔmu-ɔmu lɔkulo. Éni nɔ lɔ̃, Kris éni puenɛ íne á cɔ̃ nno, enee de nɔnu mu akpan tukɔ ku Pɔl lɛɛ Barnabas gen eti lɛ̃ +a Jerusalem ehe tɛ éni Nyatikan ine-eti puenɛ lɛɛ ótoru pu ambiene boyɔ mu nákr+aní woju obu.
- 3 Onu mu lɔpɛɛ, Kris éni puenɛ bó nene ajakpa, enee nucuní atingbre nitení mu Fenisi lɛɛ Samari wutu ɔgbuenɛ eti nahaní. Cɔ̃tɛ nahaníe, be nakan-ní akpan-enee élí Juf-ɛ éni unli fɛin-ɛ nɔwɔ uku eie éni woju nukuní makpienee niheníe. Makpiene fɛin-ɛ ti owu obuɛ, rire mu kpí nene lɔkulo.
- 4 Lɔ̃ Pɔl-ene a tuun ku Jerusalem tɛɛ, enee ótoru puenɛ, Nyati kan mu puenɛ lɛɛ ine-eti puenɛ fɛin sike nene. Lɔpɛ muɛ, Pɔl-ene bó jumaa Nyati se nɔnu mu die éni amaníe neeme kú nene.
- 5 Ókufu muɛ, enee nucuní akpan-enee élí Juf-ɛ éni ekpisi-cɔ̃ écere woju nlaní ei. Onu mu lɔpɛɛ, enee Farisien tukɔ éni gba ɔcu té etɛ Kris etiɛ wu nyu nakan lɔ̃: makpienee élí Juf-ɛ nice ekpisi-cɔ̃ i lɛ̃ eseji eni ei Mois Auleene fɛin eti frɛ.
- 6 Lɔpɛ muɛ, enee ótoru puenɛ lɛɛ Nyatikan ine-eti puenɛ fɛin yia lɛ̃ etite woju obu.
- 7 Éyía obu muɛ, akprvasi lɔkulo pí tuun bɔ̃ be Pɛr nɔ wutu nye eti ja owukan lubuo cu nakan lɔ̃: Makpiene, fidíní an lɔ̃: emɛ libe lɔwi éni Nyati nyakumu cu nɔfɔ agbra éni bɔ̃ mobo ɔnu Amaníe moku akpan-enee élí Juf-ɛ lɛ̃ ɔcu té etɛ Jesi eti.
- 8 Heni-heni muɛ, Bubo Wɛin ebi éni Nyati ebi éni di kpan fɛin éni lubolowi mu aan tu i nene eti fíní ere ekɛɛ, neyê wɛinlɔ lɔ̃: nála bó néde nene nɛlíní enni puenɛ lɛ.
- 9 Èɛ, Nyati antɛ, ere lɛɛ nɔnu ein-ɛ, ákân-mu obuɛ yi nu kɔ anuan, nana éni nene frɛ nucuní té nitení Jesi etiɛ, Nyati ɔpɔn nɔnu lubolowɛ lɛ.
- 10 Éni nɔ lɔ̃, be lɔ̃ pi be gbake fɔkpukpɔní Nyati élé fɔjujuní éni bɔ̃ fɔcuní ɔkɔ ebi éni ɔru nanaene lɛɛ ere rókrú rádáa fadapuní Jesi éni pu obuɛne e?
- 11 Robu nawrɛ lɔ̃: íne nkuan obuɛ Nyɔni Jesi cu ere Juf-enee, lɛdu li obuɛ nutuku ere. Lɛdu baa, enee nutuku nene lɛɛ nɔ̃.

- 12 Πτερ ιλα numuti εις, ενεε có neeme pi tiin be Barnabas læe Pól de lô Nyati se nene mu li akprua ngbohro nyaku ενιτι munu lokue gbein akpan-ενεε έλί Juf-ε agbra tæe ένι woju aka ye nene.
- 13 Nukufunίe, ενεε Jak frε ja cu be nakan lô: Makpiene, tenί rti ei tinί owue mehi mikaan.
- 14 Simōn Πτερ ede lô Nyati bo bu kpra akpan-ενεε έλί Juf-ε agbra te de tukō li ενιτι pueene ένι woju aka eyě nefε.
- 15 Owu obuε Nyati læ, ɔwô nise ɔnu numuti-eti pueene mu nikan, ενεε nimime nilanί ei. Enεε ki lô nikan:
- 16 Emε Adamanga makan lô: mîsê ege mihi mûrû Dafid ένι kaan bu pte mu. Eε, mîsê ege minyepu kaan eti.
- 17 Λω, ενεε akpan-ενεε fein-ε έλί Juf-ε ɔjɔjɔmu. Eε, obuο-obuo fein mu ένι akpan ένι li ενιτι pueene ɔjɔjɔmu.
- 18 Woju obuε, jebre neeme ɔwô mitite mite i lô mîl.
- 19 Owu obuε Nyati kaan remue, mediki sun be áfátamu ένι bǒ redí akpan-ενεε έλί Juf be nodu unyuku ενιτι bɔmuε gbre.
- 20 Obu cεε nɔɔ, tu rímímení kpenkpe ríhán-ní nene lô: nidemíní nnieε nucu nɔɔnί ɔbɔ muε, nidelmíní wraka woju, nidemíní nnie ένι kpan été wati, eseji nidemíní mbuo frε.
- 21 Diki: ere Juf-ενε, ενιτε, bɔnu sigi neeme, ενεε akpan nɔ ebi-ebiene fein mu cu Mois Auleε yiye ere. Amunu ένι nue mu frε bɔbɔɔ, óɔn nu fein muε, nikinganί ɔnu kpenkpeε mu eyia-cɔene mu. Nenute eke ónó λω.

Κρενκρεε nimimenίe ένι woju

- 22 Jak ikan λω, ενεε ótɔpu pueene læe Nyatikan mu pueene læe nɔnu ényepuei pueene fein ειn íne a có nno be nikpranί akpan aanu nide nukunί Pól læe Barnabas gen eti læ' ɔcu amanieε +a Antɔs tε. Enεε ki akpan-ενεε nidenίe: Silas læe Jud ebi ένι eseji niranί Barsabas-ε. Nene aanue, nilnί akpan ένι makpiene fein usupu tasu.
- 23 Nenuti aanu muε, ενεε nimimenί kpenkpe nutunί nene. Ki lô nite nimimenί: Ere ótɔpu pueene læe Nyatikan ényepuei pueene læe makpiene fein-ε runɔ ébie li obuε rimime kpenkpe obu reweñ nefε makpieneε félimíní Juf be funɔnί Antɔs ebi læe Siri læe Silisi maieνε eti tæe. Raraku nefε namu-namu.
- 24 Réti lô: ɔnu mu ébi akpan tukō ie nefini tε, ενεε nɔnu owue nikan niyenί nefε tæe ɔtu ho nofou nefε lokulo. Akpan obueneε, élimu ereε rótɔpumu nene bemu.
- 25 Ένι nɔ λω, ere fein numuti ɔhñ ere, ενεε réde akpan aanu nehi tε læe ɔnu te-eti pu Barnabas læe Pól

- 26 εβιενεε li akpan éni la nɔnu rire pata ɔvu Nyɔni Jesi Kris éni íne muε ein.
- 27 Ξε, rótu Jud læε Silas nehi te læ amεke læ, nɔnɔbɔ nɔnu ómu frε, nérēní owuεneε rimime nɔ kpenkpeε muε ι.
- 28 Heni-heni muε, ερε læε Bubu Wεin ein, rédi nu lô: áfátamu éni bǎ radapu nefε ɔkuɔ lefe ji alí élímu obuεneε cεε rehi rkaan bemu.
- 29 Diki: diemíní nnie éni nuɔu nuɔɔní ɔbɔ, diemíní mbuo, diemíní nnie éni kpan été wati, eseji delimíní wraka woju kɔɔko frε. Alí félimíní owu obuεneε, be yaja nu tuun yeśéh ι. Raraku nefε namu-namu!
- 30 Pɔl-εneε uɔu kpenkpeε, εneε la Jerusalem puεne ι be se ege a Antɔs te. Lô nukuní tee, εneε niraní Nyatikan mu puεne si yia be nuɔuní kpenkpeε nutuní neneε.
- 31 Antɔs te puεne ikinga kpenkpeε muε, εneε ho i nene nuhun be rire mu nekpi neneε.
- 32 Lipe muε, Jud læε Silas εβιενεε neneε frε li Nyati éni numuti-εti puεneε cú owukan lubuo, εneε kan owu kɔrangbalɔ kɔukɔku makpiεne rire tu nuɔuní mbasi.
- 33 Nudôn-ní nɔnu ein lipe nu waa luwi, εneε gba nubutuní atingbre læ nésēní ege nâní Jerusalem néhení akpan-εneε tɔpu neneε.
- [34 Gba, uku nɔnu aav muε, εneε Silas εke kpra tuun bɔɔ be níní nûdôn Antɔs lipe luwi ji.]
- 35 Pɔl læε Barnabas dôn Antɔs ebi te, εneε neneε læε akpan kɔrangbalɔ ein nuɔuní Nyɔnie éni owukan lubuoε niyiyení akpan woju nuboní Amanieε Namuε nukuní neneε.

Pɔl læε Barnabas éni ákpabu ei woju

- 36 Udôn bɔɔ ihí munuwi alabu kǔɔ, εneε Pɔl kan ye Barnabas lô: nutu nísēní ege nísēní εβιενεε ɔwô nise nuboní Nyɔnie éni Amanieε te níkrâní εkefu makpiεne hɔnɔ unyu wojuε niyiyeníε ι kǔ o?
- 37 Lipe muε, εneε Barnabas nɔjuju éni bǎ ɔɔu Jan-Mark n+aní bɔyɔ mu.
- 38 Ξneε Pɔl εke kɔɔru ei ambe, Panfili maie εti te neeme, εneε Jan-Mark ci jumaa la ι be a.
- 39 Lipe muε, ɔmu-ɔmu lokulo pí εneε læε Barnabas ein agbra, εneε nikpabuní ei. ɔnu mu lipeε, Barnabas cú Mark, εneε nuɔuní bato naní Sipri éni wutu lukpoε εti te,
- 40 be Pɔl εke cu Silas læ nâní nenini læ. Lipe muε, Antɔs éni makpiεne dé neneε kú Nyɔnie ɔnku éni bǎ ece neneε ɔwɔ.

41 Pól læe Silas nú Siri maie eti nokpukpuku Kris éni pueue rire tha tuun bōo be ku Silisi maie eti te.

Juma 16

Pól læe Silas éni Timotee cu daku riree éni woju

1 Pól tha uku Dērb ebi tee, enee te mu a Listri te. Ebi obu mue, ngbafre luwi nno nó éni niraní Timote. Nili Kris éni kpan, eniyiaa, Juf yi éni ene fre li Kris éni kpan be onu bō eke li Græk wi.

2 Nili kpan éni Ikoniom læe Listri te éni makpiene fein thi íne eti dalufue lō: nili kpan namu tasu.

3 Pól yófu éni bō onni a læe onu ein. Gba, éni Juf-enee no có lugbu obu lipre di an lō: onu bō éli Juf-e remue, nucuni enee niceni ekristi-co i.

4 Pól-ene éni ése mue, ebi fein-e ninyaníe, be noboní wojuie ótoru pueue læe Jerusalem Nyatikan ényepuei pueue ein kan ruku eie éni amaniee nukuní akpan ini ei eti.

5 Obue nelníe, tú ebi-ebiene fein mue, Nyatikan mu pueue lika nonyu ei konu tee nucuni nitení Jesi ete mu uku mu. Onu mu lipre, akpan olwo noku nene gen eti nuca fein.

Pól éni Masedvani mai eti tee aa éni woju

6 Pól læe Silas éni aave nahaa, nujujuni éni bō naní Asi maie eti te noboní Nyati Amaniee, enee Bubo Wein teru nene. Lipre mue, enee nitení mu Friji læe Galasi wutu ogbuee eti nahaní.

7 Lō naní bōo nobofuní Misi wutu lugbue, enee nohunkuní éni bō naní Bitini maie eti te. Lipre fre Jesi éni Bubo ótú nene onu mu bomuco.

8 Enee nitení mu Misi wutu lugbue eti nununí eti naní Troas ebi te.

9 Nunoní te, enee nu nno you munu mu, Pól di Masedvani maie eti éni kpan nno nu éni nye eti onu rire noogwoni ikan lō: nise Masedvani te núbúka nene.

10 Lipre mue, enee runyu numu lō: Nyati nara ere éni bō ra robo Amanie Namue roku Masedvani te éni pueue læ, be lí rinye lé rā.

Owue se Filip ebi tee éni woju

11 Heni-heni mu rucu bato runo Troas te rite mu kpo r+a Samotras éni wutu lukpoe eti te rila bōo nu icaa, enee runu eti ra Neapolis ebi te.

12 Onu egee, enee rite mu ra Filip ebi éni li Masedvani wutu gbisi nno éni Rom pueue bó no ete éni ebi lokue te rudon munuwi alabu kō.

13 Uku óron nwe, enee rojubo có éni rotutru lô: rîhe inenu-cò. Lipe mwe, r+a di nno numu, enee rihe eyi dounlo éni si yia be ripi ete nonu agbra rikan Nyati woju ruku nene.

14 Eyi obuene mwe, Tiatir ebi mu yi nno éni nraní Lidi be ipa liji lebe namu kò éni énie nó nene mu. Yi obu, nifelu Nyati té nno mu. Éni no loo, nîla rîti ei neti owuene Pól nakaan, enee Nyone fin-ni lubolowi ei lě nócu té nétě eti tasulo.

15 Lipe mwe, enee, ene lee onu lugban pene fein ein rîti nene batem. Onu egee, enee nógugo ere nikan lô: Éni fédiní nu lô: omu té nó Nyone eti henie, be i sikení emini te. Nita lîka i toun bôo be rikpî eti.

Pól lee Silas éni sibikan mwe nukuní éni woju

16 Nu nno éni raha inenu-cò tee, enee bebiyi nno éni mraba bubo no mu be iyêni woju mu nkaan i buan ere. Yi obu éni juma akpasua obu idie, notu onu etei pene nehe rire.

17 Lô nubuan ere, enee nokpu ere ege nigrô ere nikan niyê akpan fein lô: Akpan obuene, Nyati ebi éni no woju-woju fein íne eti éni ósu pene nîlîní. Nie neyêní nefe atingbree bô fôcuní lě fôcuní nòfu íne nkuan.

18 Yi obu grô ere loo toun nu dounlo, enee nu nno énie Pól té fuo du nyuku kan ye bubo ebi lô: Makan miyêfu, Jesi Kris éni íne mwe, no yi obu mu nya ! Enee ngbo eti lipe lî buboo nya i.

19 Yi obu éni etei pene idi nu lô: mbo anya nene i ómwe, enee té bibe nene be nonyóní Pól lee Silas njaní ei ngbarue nihan-ní ebie éni owutite pene anti.

20 Onu mu lipe, enee nataní nene woju nikan-ní lô: Akpan obuene, Juf nîlîní, enee niení onu ebi ébi nonyóní có nikaní mu.

21 Dîki: neyiyení woju elefe-elefe éni áfátamu ótú ere Róm pene éni bô rocu eti.

22 Lipe mwe, dedekue neeme có tebibe Pól-ene rire, enee owutite pene tu nîpóní nene trale i rire be nojuní nene ngbre mu.

23 Nujuní nene namu-namwe, enee gba nidení nene na nukuní sibikan mu be nikan niyení sibikan ásisan pue lô: nîsisan nene namu-namu.

24 Niti loo, enee nide nene nuku sibikaan éni nuhun ebi éni no kpokpo tee be nubo nene kpon.

25 Udôn bôo cóni nu naha óbu mu tee, enee Pól lee Silas nógugo Nyati the eji uwókunî. Eji nêheníe, sibikan mu pu elefe ambiene fre rîti nó eti neti.

26 Lipe mwe, kpuru mu, wutu kénje kpunkpulo toun sibikaan neeme wósu, enee lekpeene fein fifin ku ei be ngbrakaene nukuní sibikan mu pene bubuu ei ku ei wutu.

- 27 Gba, sibikan ásisan pue iletu ei uwue, enee di nu lô: lekpeene fein efin oku ei. Lipe mue, nututru lô: sibikan mu pueene fein eye +a, enee nija akrabu nucu nehi nuwo rire.
- 28 Pól idi nu ló, enee bõru lubuo kpunkpu mu kan yeni lô: Delo ofu rire obo; ere fein runo ébi!
- 29 Kpisié iti ló, enee butu lé be riretita mu ye ho te pi potu munu ei Pól læ Silas anti.
- 30 Onu egee, nide nene ninyaku gbein, enee nubutu nene lô: Bõene, lõ bõ meli læ Nyati ocumu íne nkuan e?
- 31 Lipe mue, nikan niyênî lô: Cu té te Nyoni Jesi eti læ efe læ ofu lugban pueene fein ein Nyati ocu nefé íne nkuan.
- 32 Onu egee, nuphîni eti nubonî Nyonié éni Amaniee nukunî ene læ onu lugban pueene ein.
- 33 Youe ce, wanci ebi eti deiin-ε, kpisié dé nene á ríre nene nonu lubumueene, enee nilinî batem ene læ onu lugban pueene ein.
- 34 Onu egee, nutu nene nuphîni lugban, enee nutu nene mbo niní. Lipe mue, lugban obu mu éni pueene fein nó rire-mukpi mu téé nócu nétênî Jesi ete remu.
- 35 Gba, udõn bõo nu icaa, enee owutite pueene topu sruda akpra-eti pueene éni bõ a akan eyê sibikan ásisan pue læ oku Pól-ene ι
- 36 be heni-heni mu nucu amaniee nihan Pól nikan lô: Owutite pueene niní muku nefé ι fání. Éni no ló, be có nine nefé me, aní ofu aav!
- 37 Pól ija ucue, enee nakan iyê nene lô: Ere fre Rom akpan rli læ, enee obu ce nétimíní ere omu be nutu nicení ere rire i ngbre mu nukuní ere sibikan mu. Diki: nélíní ere rúhón akpan fein anti, enee gba nehi nukuní ere ι hehe mu ébi. Obu eke bõ ríkprmu eti; nonobõ niní læ nókuní ere ι!
- 38 Sruda akpra-eti pueene than amanie owutite pu ebienne iti lô: Pól-ene lí Rom akpaan, enee letu ei.
- 39 Lipe mue, níní sibikaan mu te nupughîni Pól-ene, enee onu egee, nikan niyení nene lô: ninyaní ei ebie mu nání.
- 40 Ninyaní gbein-ε, enee nisení ege na nihení Lidi læ makpenee no tæ, nukpukpukuní nene rire be heni-heni mu nijauní có naní có lefe.

Juma 17

Owue se Tesalonik tæ éni woju

- 1 Pól læ Silas té mu Anfipolis læ Apoloni ebienne mu, enee a ku Tesalonik tæ. Ebi obu mue, Juf-εene eyia-co nno nó.

- ² Uku óron nυε, ενεε Pól a eyia-cō τε fíní lō ówō níl ebi fεin-ε nίha nukunίe εκε. Lipe μεε, nυtrō eti tυn óron nυ ενti neeme nυcυ Nyati kpenkpee eti nide woju aka nuku akpan.
- ³ Ónu mu lipee, nififin woju ei wεin-wεinlō niyê nenε lō: ówō nimime nίlanί ei lō: Kris-ε yedi gbre tυn yohu, ενεε gba yōnō lu uou mu yenye. Óo Kris εbie, ενεε li Jesie nakan ónu rire woju niyê nenεε.
- ⁴ Woju obuε Pól lεε Silas yiyeε, Juf tukō cú té tē eti kú nenε gen eti. Lipe μεε, akpan kprangbalō éni élí Juf be obu ce usu Nyatie lεε eseji eyi bōmυcō pυene dōunlō frε kú nenε gen eti lε.
- ⁵ Lipe μεε, Juf-ενε cú tebibe lōkulō, ενεε a de akpan bó εhelo pυene εbi éni neεε ngbaru εtie tukō be bubu akpan íne mu tu có neeme nowunya mu. Ónu mu lipee, ενεε nanί Jason éni te nōjυnί Pól lεε Silas l' nédenί nenε nányakunί ebi pυene anti.
- ⁶ Nυjυnί nenε tυn bō nédímíní nenε nυε, ενεε nυnyunί Jason lεε makpi elefe nίjanί ei nίhan-nί ebi etei pυene be negbe nίkan-nί lō: Akpan εbιενεε neεε wυtυε eti neeme υnyυ có íka μεε, nie nókunί εrini ébi frε,
- ⁷ ενεε ki éni Jason ede nenε etě i. Nenε obueneε, nífelumíní Sesar éni auleε; nakan-nί lō: gbrenghi lefe nno ji nó éni nίranί Jesi.
- ⁸ Ebi pυene lεε nōnu etei pυene ein iti owu obuε, ενεε niletunί ei lōkulō.
- ⁹ Lipe μεε, nυnyunί Jason lεε makpi εbιενε tυn wé ónu mu lu tú nenε kraa be nίlanί nenε ι.

Owue se Bere ebi tee éni woju

- ¹⁰ Udōn bō dambri ukue, ενεε Jason lεε makpiene tu Pól lεε Silas nya ι ebie mu a Bere te. Lō nukunί tee, ενεε nanί Juf-ενε eyia-cō τε.
- ¹¹ Bere ebi lipe éni Juf-ενεε, níkân-nί té namu nukonί Tesalonik τε éni pυene. Lō Pól bo Nyati Amanieε ku nenεε, ενεε níkpri nυcunί nōnu té neeme mu be nυca fεin, nōgbonί Nyati kpenkpee ι níkpṛânί: εκεfu owue Pól neyiye nenεε, neεε eti kō o?
- ¹² Heni-heni μεε, Juf kprangbalō cú té tē Kris eti. Ónu mu lipee, eyi bōmυcō pυene lεε akpan elefe éni élí Juf-ε dōunlō frε cú té tēni eti lε.
- ¹³ Lō Tesalonik τε éni Juf-ενεε ti lō: Pól oku Bere frε nobo Nyati Amanieε, ενεε ni nōnyunί có níka nufuranί mu.
- ¹⁴ Bere ebi lipe éni makpiene idi nu lō, ενεε l' cu Pól a jenfie numu τε l' nócunί bato náhan-nί có lefe be Silas lεε Timote εκε dōn Bere te.
- ¹⁵ Nίhan-nί bō nukunί ebie nίranί Atenι-ε, ενεε nίlanί ei τε. Nōnu egese ieu μεε, ενεε Pól kra nenε lō: nίkan níyênί Silas lεε Timote kpúnι faafa í hénι τε.

Owue se Ateni tee éni woju

- 16 Cóni Pól nò Ateni te nòkrôn Silas læ Timotee, owu anuma-anumaenee akpan unu íne be nidi nwe tú nuhun íni ei lókuo.
- 17 Obu remue, bɔɔ naha Juf-ene eyia-cɔ tee, be nɔcɔ onu woju nedide numu læ Juf læ akpan-enee élí Juf be obu ce usu Nyatie ein. Eseji, cóni nuca fein nanya gbein nise ngbarueene ete, be nedide numu kpan kɔkɔ fein-e nubûaan ein frɛ.
- 18 Lipe mue, woju andi puee okpo aanu kɔ́ éni li Epikurien læ Stoisieen éni akpan tukɔ bûan numudide læ onu ein læ. Lipe mue, nɔnu mu elefe nefueni ikan lô: Sibi woju ɔfóni krolo pu obu nakan e? Enne, elefe frɛ nakan lô: Yeli be nyati elefe kɔ́ éni rédí aan li obu nakan onu woju. Ɔbɔɔ tu be nakan-ní lɔɔ, enne li fíní Pól nakan Jesi éni rire woju læ lu uou mu óno énye éni woju.
- 19 Lipe mue, nucuní Pól n+aní nɔnu owukan-cɔ lóku e, enne nakan-ní lô: Gbake de woju lɔwɔ obu feyiyee aka namu-namu rítí.
- 20 Diki: fákan owu dɔunlo éni isrân munu mue réti, enne ruyɔfu éni bɔ́ redi onu nwan an.
- 21 Ɔbɔɔ tu be nobutuní lɔɔ, enne li fínî: nene læ oyoguene fein-e nuhóni ebi nuhóni Ateni lipe, nenuní juma lóku nidiníe, enne li woju ɔlɔwɔ ce bɔ́ nesiní eti nakan neyêní mine.
- 22 Lipe mue, Pól nyá ebie éni owutite puee anti nyé eti, enne ja owukan lubuo cu nakan lô: Nefe Ateni puee, médi nu lô: filíní akpan éni yɔfu owu inenu tun sen l.
- 23 Diki: cóni manya gbein mise ebie mu mikpikpra nɔfu nyatienne fil finyinyepuní eti fununí ínee, tun médi teyiyi gbíta nno nu éni nimimení eti lô: Nyatie kpan édí aan éni. Diki: Nyati obu fédíminí an be obu ce fununí ínee, ene deiin li obu mehi mikan onu rire woju miyê nefee nɔ́.
- 24 Nyati obu, ene li obu nili wutu læ owuene fein-e nɔ ete. Eseji enne nite ent læ wutu éni ɔbɔ-ɔbɔ fein ei. Éni nɔ lɔɔ, kpan éni ɔsu-cɔ kɔkɔ fein-e usu, bɔ́ úkpu úhun-míni núdɔn-mu mu.
- 25 Eseji ene li obu nutu nkuan, nutu ho læ onu ege éni ɔbɔ-ɔbɔ fein; nóbútumu kpan éni ábuka.
- 26 Enne li obu nutu be kpan nno kukukpɔ ce nulu ku alau cu wutu neeme. Enne baa li obu nitite mai fein éni lu numu læ duaene frɛ.
- 27 Néli lɔɔ, ameke læ kpan ɔjuyuní bɔɔ læ áján kɔ́ edini an. Tasu mue, ókpún ótú kpan éni bɔ́ edini an ambe nó'ûn-mu ei, nana, nuɔ kpan fein rire kpeteelo.
- 28 Heni-heni mue, ene li obu nutu ere runo nkuan, rajjaku rire be eseji rehi rha frɛ. Ee, fíní lô ɔwô nɔfu woju andi puee tukɔ kan eke: "heni-heni mu ere frɛ, onu mu runo rnya!"

29 Ɖnɛɛ, ɛni li Nyati mu ruɔ ruɔnyaa, be kpan nudɔɔ sika lebe, sika lofu læ lubobu lefe kɔkɔ feɛn nɔdeɪ ɔbo nɔdetɛ ɔnu Nyati nudɔnu ine.

30 Diki: sigi muɛ, nyɔmbɔ woju feɛn-ɛ akpan læ, Nyati nyú muɔny nyáku ei ɛti, ɛnɛ amuɔny ɛni nuɛ muɛ ɛke, nobutu ɛni bɔ akpan-akpan feɛn-ɛ nɔ ɔɔ-ɔɔ feɛn-ɛ ɔnyɔku lubolɔwi mu ɔsuɔli.

31 Heni-heni muɛ, nɛtɛ nu nɔɔ ɛni nɛse kpan ɛbi ɛni ɔwɔ nitite nite iɛ mu nubɔa akpan-akpan feɛn mu sɛsɛ iɛu mu. Ɖnɛɛ, nɔtu kpan obu ɔno lu uou mu enye amɛke læ kpan feɛn ɛdi an weɪnɔ lɔ: ɔnu mu li obuɛ nɛse nɔli lɔ ɛke heni.

32 Lɔ Pɔl kin lu uou mu ɔno ɛnye ɛni woju bɔɔ, ɛnɛ akpan elefe ku miyi mu nɛfuɛ be elefe ɛke nɛni obu ɛni wojuɛ, nudɔn bɔɔ kange lefe.

33 Ɖnu ɛti lupɛɛ, ɛnɛ Pɔl nya i nɔnu agbra a.

34 Akpan elefe ɛke cú té tɛ owuɛ nɔkaan ɛti á hɛni. Ebɛ mu ɛni owukan pu nɔɔ ɛni nɔraní Denis-ɛ læ akpan kɔngbalɔ ji frɛ nɔ nɔnu mu; eseji yi nɔɔ ɛni nɔraní Damaris-ɛ frɛ nɔ mu læ.

Juma 18

Owuɛ sɛ Korɛnt ebi tɛɛ ɛni woju

1 Pɔl nɔ Atɛni tɛ nyá i, ɛnɛ a Korɛnt ebi tɛ.

2 Lupɛ muɛ, nuɔɔan Juf wi nɔɔ ɛni nɔraní Akilas ɛni nuɔnuɔnɔ Pɔnt ɛni wɔtu lugbuɛ ɛti. Ɖne læ ɔnu yi Prisil ɛni nɔnɔnɔ Itali maɛ ɛti nɔnuɔnɔ ei nie nɔnɔnɔ ebi lupɛ lɔwɔ-lɔwɔlɔ ambe Sesar Klod ɔtu lubuo lɔ: Juf feɛn nutu Rɔm ebɛ mu. Pɔl á hɛ nɛnɛ,

3 ɛnɛɛ dɔn læ nɔnu ɛni læ nɛdiní juma ɔɔ nɔ ambe juma ba nɔ nɔnɔnɔ. Heni-heni muɛ, nɛnɛ ɛnti kɔrɛɛ, liji kɔ ɛni nuɔnu nɔnɔnɔ liji mu kaan, ɛnɛ nɔnɔnɔ.

4 Lupɛ muɛ, uku ɔnɔ nu feɛn-ɛ be nâ eyia-ɔ tɛ nɛdɔde nuɔ læ Juf læ akpan-ɛnɛ ɛli Juf-ɛ ɛni nɔnɔnɔ woju ei niyɛ nɛnɛ lɔ: Jesi ɛni wojuɛ, nawrɛ.

5 Udɔn bɔɔ Silas læ Timote uɔ Maseduanɔ maɛ ɛti tɛ ihɛ, ɛnɛ gba Pɔl ɔu íne neeme tɛ Nyati ɛni owukan lubuoɛ ɛti nede aka uku Juf-ɛnɛ lɔ: Jesiɛ, ɛnɛ li Kris ɛbi ɛni nɔkɔn-nɛ.

6 Owu obuɛ nakaan, Juf-ɛnɛ ɔyɔfumu kɔkɔ, ɛnɛ nojujuni owu. Ɖni nɔ lɔ, nikikeu ɔnu tralɛ i nɔkan niyɛ nɛnɛ lɔ: Nyati ɛni tebibɛ yehe nɛfɛɛ, nɔfɔbo fujujuni; ɛlimu ɛmɛ nɔnu nɛfɔnɔ mbuoɛ nɔdapu bɛmu. Lɔ nu amuɔny be nahaa, akpan-ɛnɛ ɛli Juf-ɛ ɛni bɔmu li obuɛ mɛha ba.

7 Pɔl nyá gbein, ɛnɛ a dɔn kɔnɔ nɔɔ ɛni nɔraní Titius Justus be ɔnu lukpomu bɔfu eyia-ɔɔ ɛni tɛ. Kɔnɔ obuɛ, nɔli kpan ɛni usu Nyati tasu.

- 8** Nu obu muε, eyia-cɔɔ ́ni etei pue niraní Krispus-ε lee ɔnu lugban pueene ein neeme cú té tē Nyɔnie eti. Korɛnt pueene kɔngbalɔ fre cú té tē Amanie Namue nitiníe eti le, enee nilíní nene batem.
- 9** Nu nno you, enee Nyɔnie se munɔlapu mu nakan iyê Pɔl lô: La nudowofu, nu eti bo Amanieε, detě bo !
- 10** Diki: muno lee ɔfu ein; kpan kɔkɔ bǎ úkpu ílɔfu un. Métě akpan kɔngbalɔ bó eti métě i ebi obu mu yeli emini pueene.
- 11** Lipe muε, Pɔl dôn Korɛnt te cú Nyati owukan lubuoε yíye akpan tuun lu nno ɔwôn nahuan agbra.
- 12** Gba, ɔni Galion nya eti te Akai wutu gbisie ie, enee nu nno, Juf-εene nyu numuti be me a nyu Pɔl han dedeku eti.
- 13** Lipe muε, enee natanî woju nikan-ní lô: Kpan obu nɔbubu akpan íne mu udu erini Nyati ósue unyuku. Owue neyiyee íhâmu ɔ nno lee Auleε ein.
- 14** Pɔl nehi uraruvu owu, enee Galion ja ɔv nakan iyê Juf-εene lô: Coo, Juf-ene! Li finí woju un kǎ kpan obu li ekee, be ntu mepi nefε ege.
- 15** Enee gba, ́ni li nefini wojueneε feyiyení lee kpan kǎ ́ni íné akpasua-akpasuaa fɔtuní lee nɔfɔbɔ nɔfu Auleε li obuε nesi nefε ɔmu-ɔmu lɔɔ, be eme eke, bǎ múkpu múɔv lika múɔv mu; nefε bibi a kan-ní nɔfɔkɔ!
- 16** Níkan lɔɔ, enee nutu ninyakuní nene gbein.
- 17** Ninyaní gbein-ε, enee gbɔmu lipe í nukaní eyia-cɔɔ etei pue niraní Sɔstenie eti nojuní. Galion ikprâa, enee nyu munu nyaku ei, été nene su fre bɔbɔ.

Antɔs ebi tεε Pɔl se ege aa ́ni woju

- 18** Pɔl dôn Korɛnt te nu ɔɔunlɔ ji sé, enee gba butu te ́ni makpiene atingbre be ene lee Prisil lee Akilas ein nɔcuní bato nahaní Siri maie eti te. Ninyaní Sankree, enee Pɔl kpro íne i amεke lé eyě lô: enini ntaí kǎ ́ni nta Nyati antie ́ni woju owu.
- 19** ɔnu egeε, enee nununí eti na nukaní Efes. Lipeε, enee Pɔl la Prisil lee Akilas ei lé ɔnǎ eti +a. Sake, kraa lé nâa, n+a eyia-cɔ te nubo Nyati amanie nuku Juf-ene.
- 20** ɔnu mu lipeε, Juf-εene bútoni ́ni bǎ nɔdôn lee nɔnu ein á anti luwi ji, enee nukpɔru ei,
- 21** sake nikan niyê nene lô: alí Nyati uyɔfue, be nu nno nîsê ege nihi níkrâ nene. ɔnu egeε, enee gba nucu bato ji be nunɔ Efes ninya i naha.
- 22** Naha tuun bɔɔ nuru lika i Sesare tεε, enee nunu eti na Jerusalem níraku Nyatikan mu pueene be níbrí nla eti na Antɔs.

23 Nudôn te waalo, enee nunu eti nese Galasi læ Friji maene eti nukrukuku Kris êni puenε fein-ε no tεε rire.

Apolos êni woju

24 Nu nno, enee Juf wi nno êni niraní Apolos êni li Alesandri ebi mu wte i Efes. Nili kpan êni di owurraru tasu be eseji di Nyati kpenkpee an namu-namu fre.

25 Ene baa, owô niyênî Nyoni Jesi êni atingbree êni woju nidi an, eseji bubo muε, nili kpan gbigbi pu êni ubo Jesi êni Amanieε onu ndama tasu fre. Gba, obuε li batem êni wojue eke, Jan ênie yeε ce, enee nidi an.

26 N+a Juf eyia-co te, enee te étémíni kooko nififin woju ei nuku akpan. Prisil læ Akilas iti enini wojuyiyee, enee cuni a nenini te be yiyeni Nyati êni atingbree êni woju fein-ε niedrímu nionyômu numu namu-namuε.

27 Udôn bôo tha anti lwiε, enee Apolos nohunku êni bô a Akai maε eti te. Lipe muε, makpeneε krukukuni rire êni bô na te, enee nimimení kpenkpe nutunî læ otu te êni puenε esikeni namu-namulo. Heni-heni muε, cuni na nuku tεε, Nyati cuni dí juma nubuka Kris êni puenε lokulo.

28 Heni-heni muε, nucu Nyati kpenkpee eti nififin woju ei wein-weinlo niyê nene lô: Jesie, enee nili Kris-ε, nibe Juf-εene numuti ei.

Juma 19

Efes tεε Pól se ege aa êni woju

1 Cuni Apolos no Korent tεε, be Pól opu lika mu có εεε lufeene mu te bomu esε ege +a nó Efes. Lipeε, nihe Kris êni puenε tuko,

2 enee nubutu nene lô: Jesie fucuní té fitení ete, Bubo Wein ie nofu eti naa? Eneε nikan-ní lô: kpan y+akan nietimíní lô Bubo Wein nó fre bobo.

3 Nikan-ní loo, enee Pól butu nene ji lô: Be batem ofoni nilní nefε? Eneε nubuanî mu lô: Jan ênie.

4 Lipe muε, enee Pól nakan iyê nene lô: Jan êni batem-ε li akpaan, lubolowi muε bô nonyukuníε remu nilní nene. Onu mu lipeε, nikan niyê nene lô: nucuní té nítêní kpan nno êni no ege yehie eti fre. Kpan obuε nakan onu wojue, enee li Jesi.

5 Cuni nitiní loo, enee nutuní Pól li nene batem Nyoni Jesi êni íne mu.

6 Lipe muε, Pól tá nene bó íne mu, enee Bubo Wein i nene eti nakan-ní owu obuε olowo mu, eseji noboní amanieε Nyati cu la nene ómuε.

7 Neneε nunoní lipeε, nukuní akpan ndio ewi aanuene loo.

8 Efes tɛɛ Pɔl nɔɔ, tʊn ɔwɔn ɛnti agbra neeme niha eyia-cɔ tɛ nubo Nyati Amanɛɛ nuku akpan. Lɩpɛ muɛ, tɛ ɛtɛmɩni kɔɔkɔ, nififin woju ei wɛɩn-wɛɩnɔ niyɛ nɛnɛ lɔ: heni tasu, Nyati ebɛ lɔ be nɔnu anti.

9 Obu cɛɛ, nɔnu mu elefe lubolɔwi kpɔn nɔkpɔru owuɛ Pɔl nakaan ɩ, ɛnɛɛ akpan fɛɩn anti nakan-ni owu un-un nukunɩ akpan-ɛnɛɛ nɛni ei Kris ɛni atingbre ɛti ɛti. Lɩpɛ muɛ, Pɔl jɔ rɩre cɔ dɛ akpan-ɛnɛɛ cɔ tɛ tɛ Kris ɛti ɛkɛ ɔ kpɩsi nɔɔ ɛni nɩranɩ Tiranus-ɛ ɛni kpɛnkpɛ kaan mu tɛ, ɛnɛɛ nu ɛti neyiye nɛnɛ Nyati owukan lubuoɛ nu nɔɔ-nɔɔ fɛɩn.

10 Pɔl yɩye woju tɛ lɔɔ tʊn mulu aanu agbra neeme. ɛni nɔ lɔɔ, Asi maɛ ɛni wutu gbisi lɩpɛ akpan-ɛnɛ, Juf lɛɛ obuɛnɛɛ ɛlɩ Juf, nɛnɛ fɛɩn nitinɩ Nyɔniɛ ɛni owukan lubuoɛ.

Sefa ɛwɩɛnɛ ɛni woju

11 Nu obuɛnɛ muɛ, Nyati nɔ ɛti nɛɛɛ Pɔl mu ɩl akprua ngbohro-ngbohro.

12 ɔnu mu lɩpɛɛ, akpan nede owu ɛni ɩl finɩ liji gbisi lɛɛ musɔar-ɛnɛ lɔɔ ɛni kin Pɔl rɩre cɛɛ itɛ lu pɩnɛɛ ɛti bɛ lu nanya ɩ akpan rɩre, eseji bubɔ un-un frɛ nanya ɩ akpan mu lɛ.

13 Lɩpɛ muɛ, Juf akpan kɔ ɛni ɩɛ ucu mraba mu ibe bubɔ un-un-ɛ hɔnku ɛni bɔ nɛnɛ frɛ odu Jesi inɛ ebe bubɔ un-un-ɛnɛ. ɔnu mu lɩpɛɛ, nɩnyɩnyɩnɩ ɛni bɔ nakan-ni lɔ: Jesi ebɩ ɛni Pɔl nobo ɔnu Amanɛɛ ɛni inɛ muɛ, makan miyɛ nɛfɛ lɔ: nɔni kpan obu mu nyanɩ ei!

14 Nu nɔɔ ɛni tɛyɩtɩ pu lɔku nɔɔ ɛni nɩranɩ Sefaa ɛni ɛwi nɔmbu ebɩɛnɛ nɛlɩ lɔɔ ɛkɛɛ,

15 bubɔ un-ɛ kɔn yɛ nɛnɛ lɔ: Mɩdɩ Jesi an, mɩdɩ Pɔl frɛ an bɛ nɛfɛ, ebɩɛnɛ?

16 Lɩpɛ muɛ, ɛnɛɛ ɩl kpɩsi ebɩ ɛni bubɔ un-ɛ nɔ muɛ wu pi nɛnɛ ɛti bɛ, ɔnu lɛfɛ cɛ kɔpu nɛnɛ, gbigberu nɛnɛ rɩre ɩ, susɔaru nɛnɛ tralɛ ɩ bɛ nɔcunɩ rɩre ɛhɛɔ nɩnɔnɩ lɔgban tɛ niye nɩnyanɩ gbein nanɩ.

17 Owu obuɛ sɛɛ, Efes ebɩ pɩnɛɛ, Juf lɛɛ obuɛnɛɛ ɛlɩ Juf, nɛnɛ fɛɩn nitinɩ ɔnu amanɛ, ɛnɛɛ la pi nɛnɛ lubolɔwi mu bɛ nɔwɔkunɩ Nyɔni Jesi ɛni inɛɛ.

18 Lɩpɛ muɛ, akpan kpangbalɔ ɛni cɔ tɛ tɛ Kris ɛti ɛnyɔ akpan fɛɩn anti lɛ nɔnu owu un-un-ɛnɛɛ nɩnɩɛ cɔ nakan uku ei.

19 ɔnu mu lɩpɛɛ, akpan kpangbalɔ ɛni sigi di camɩ jumaa dɛ nɔnu kpɛnkpɛɛnɛ ɩ cɔv ei akpan fɛɩn anti frɛ. Kpɛnkpɛ obuɛnɛ fɛɩn-ɛ, ɔnu sika numuɛ kpɔ ɛni bɔ ɩ milion alabu-alabu.

20 Lɔ Nyɔniɛ tɛ nyaku ɛnɩni ɔkɔraa gbein tu ɔnu owukan lubuoɛ di jumaa trɛ cɔ cɔ neemeɛ nɔ.

21 Udôn bôo ulɛ, enɛɛ Bubo Wɛin ye Pɔl mu ɛni bɔ̃ ɛsɛ Masedvani lɛɛ Akai maiɛnɛ ɛti bɔmu lɛ̃ +a Jerusalem. Lɛpɛ muɛ, enɛɛ níní, bôo nuku tɛɛ, bɛ nîha Rɔm frɛ.

22 Ɛni nɔ lɔɔ, nuɔɔpu ɔnu bɔ-ɛti puɛnɛ aanu ɛni li Timote lɛɛ Erast-ɛ, á Masedvani, enɛɛ ɛnɛ ɛkɛ nudɔn Asi maiɛ ɛti lɛpɛ waa luwɛlɔ ji.

Ɔmu-ɔmu lɔkɛ pi Efɛs ebi tɛɛ ɛni woju

23 Nuɛnɛ muɛ Pɔl nɔ Asi maiɛ ɛti lɛpɛɛ, ɔmu-ɔmu lɔkɛlɔ pí Efɛs ebɛɛ mu akpan-ɛnɛɛ nɛni ei Kris ɛni atingbɛɛ ɛtiɛ ɛni íne ɛti.

24 Kpan ebi ɛni si ɛléɛ, enɛɛ li sikanyi pu nɔɔ ɛni nɪraní Demetrius ɛni ikprâ nyati akpasua kɔ̃ ɛni nɪraní Artemis-ɛ ɛni ɔsu-ɔɔ uli ɔnu tɪti ɛwi sika lofu mu utu akpan ipaa. Ɛní akpasua obuɛ nɪpaa utu ɔnu jumadi puɛnɛ ihe sika tasulɔ.

25 Heni-heni muɛ, nu nɔɔ nɪra ɔnu jumadi puɛnɛ lɛɛ akpan elefɛnɛ fɛin-ɛ idi juma ba obuɛ nisi niyîa, enɛɛ nakan niyê nɛnɛ lô: Makriɛnɛ, fidiní an lô: juma obuɛ, enɛɛ nɔtu ɛɛ rihe rirɛ.

26 Ɛnɛɛ dikɪ: owuɛ nɛsɛɛ, nɔfɔbɔ fɛdiní nu esɛji fetiní frɛ. Owu obuɛ Pɔl nɛliɛ, ɛlímu Efɛs ɛbi ɔnu lɛfɛ ɔɛɛ nɛli; Asi maiɛ ɛti neeme li obuɛ nɛsɛ nudu akpan mrumrulɔ íne mu nuɔnyɔku nɪkan lô: kpan nudɔɔɔ owuɛnɛɛ kpan ɔnɔbɔ li ɔnu bó muɛ nidetɛ̃ ɔnu nyati.

27 Ali rikprâ woju obu nuɔnuwi muɛ, bɛ yala ɔnu jumaa wutu. Ɛnɛɛ bɔ̃ úɔn-mu ɛti lɔɔ, nana yɔtu ɔnu nyati Artemis ɛni inɛnu-ɔɔ íné yɔbubu ei frɛ. Lɛpɛ muɛ, bɔ̃ ɔnu nyati obu ebi ɛni akpan fɛin-ɛ nɔ Asi maiɛ lɛɛ wutuɛ ɛti neeme usupue íkan-mu muɔnu ji.

28 Demetrius ula numuti eiɛ, enɛɛ akpan-ɛnɛ fɛin-ɛ ti woju obuɛ ɔu tebibe lɔkɛlɔ Pɔl rirɛ bɛ nɔɔɔ ile lô: Muɔnu lɔku lí Artemis ebi ɛni li Efɛs nyatiɛ ɛni!

29 Lɛpɛ muɛ, owu obu lá agbo ebɛɛ mu neeme tú ɔ́ ká mu lɔkɛlɔ. Ɔnu mu lɛpɛɛ, akpan fɛin kôn ɪ naha ebɛɛ ɛni owukan-ɔɔ lɔkɛ tɛ. Nɔnu aau muɛ, enɛɛ nuɔnyoní Masedvani akpan aanuɛ isɛ lɛɛ Pɔl ɛin ɛni li Gayus lɛɛ Aristark-ɛ naní.

30 Lô Pɔl ti owu obuɛ, nujuju ɛni bɔ̃ na tɛ, enɛɛ makriɛnɛ teruni.

31 Eɛɛji Asi maiɛ ɛni ebi ine-ɛti puɛnɛ tukɔ ɛni li anuan-ɛnɛɛ frɛ síni lubuo gúgɔni lô: nudotutua ɛni bɔ̃ na owukan-ɔɔ tɛ.

32 Lɛpɛ muɛ, bɛ owukan-ɔɔ tɛɛ, ɔ́ naja tuɔn isɛ̃n ɪ: akpan elefe nala lubuo íkan nɛnɪni woju nɔɔ, elefe frɛ nakan woju lefe lɛ. Akpan kɔpangbalɔ ɛkɛ únyumu woju tasuɛ si nɛnɛ yiaa numu frɛ bɔbɔ.

33 Iliɛ, enɛɛ Juf-ɛɛnɛ kan owu kɔ̃ ye nɔnu mu nɔɔ ɛni nɪraní Alesandriɛ bɛ tini nyaku akpan fɛin anti. Lɛpɛ muɛ, enɛɛ ninyepu bó ɛti neteru akpan irepu numu lɛ̃ nɔɔɔ owukan lubuo.

34 Gba, akpan idi nu lô: nli Juf wue, enee nene fein nika nuboní mu nogu nilení lô: Mũnu loku lí Artemis ebi éni li Efes pũene nyatte éni! Ógũe nogu nilení lɔɔ, tũun í wanci aanu fre bɔbɔ.

35 Heni-heni mue, bú ebi nyɔntɛ lɔkulo kraa be kpu teru nene nireponí numu, enee gba cu owukan lubuo nakan lô: Coo, Efes pũene! Mobutu nefɛ: kpan kɔ́ nɔ́ éni édí an lô: Efes ébi li obuɛ Artemis ebi éni kan mũnu kɔ ɔbɔ fein-ɛ éni inenu-cɔɔ nɔ e? Eɛ, ébi li obuɛ ɔbɔ ebi éni dideniɛ nɔ enti pi.

36 Kpan kɔkɔ ónɔ́ éni yesi ɔnu eti akprua. Éni nɔ lɔɔ, be taní té bó, datitamíní rire delumíní woju.

37 Nɔfɔbɔ fidíní an lô: akpan obueneɛ fide finí ébie, námíní Artemis inenu-cɔ te né'ín-míní ɔbɔ kɔkɔ, eseji nófúndumínî fre.

38 Enee, alí Demetrius lee anuan-ene ein kân élé lee kpan kɔ́ ein-ɛ, be nukuan-ní lô: kân owutite éni nu, eseji kân akpan éni itite woju fre. Na níhéní nene lé nótuní dedeku.

39 Eseji makan miyê nefɛ lô: alí woju lefe kɔ́ nɔɔ, be nudɔn bɔɔ akpan fein iyíaa lé bɔyɔ mu rákpr+aní ɔnu woju.

40 Dɔtumíní etei pũene nudɔcu amũnu éni owu obuɛ nesee eti nidakan lô: rabɔan nene mũnu. Lipe mue, bɔ́ rídi obuɛ bɔ́ rakan, enee numuti yobo ere yoku.

41 Ebi nyɔntɛ ɔla numuti eie, enee tu akpan fein nya gbein be cen ɩ.

Juma 20

Masedvani mai eti te éni wojuɛ sɛɛ

1 Cɔni ɔmu-ɔmue wue, enee Pɔl si Kris éni pũene yia kpukpuku nene rire bɔɔ uwue, enee butu atingbre be gba la nene ɩ a Masedvani maie eti te.

2 Lô nuku tee, nise có ɔgbu-ɔgbuene fein nucu wojuyiye kpangbalɔ eti nukpukpuku akpan rire tũun bɔɔ be na nuku Gres maie eti te

3 ni ɔwɔn ɛenti. Gba, uku cɔni nehi nucu bato lé nâ Siri maie eti tee, enee niti lô Juf-ene ɔnyɔnyɔ ɔrukɔ ei éni bɔ́ elini un. Éni nɔ lɔɔ, enee níni aframa nîsê ege ɔnu aka eti nise Masedvani bɔmu.

4 Lipe mue, be Sopatros éni li Bere ebi mu kpan nno éni nraní Pirus-ɛ éni wue, Aristark lee Sekundus éni li Tesalonik ebi akpaan, Gayus éni li Derb ebi mu wi, Timote lee Asi maie mu akpan aanu éni li Tisik lee Trofim-ɛ nɔ lee ɔru ein.

5 Pɔl tú nitníní có n+aní Troas ebi te nɔkpɔn-ní ere,

6 enee ere rudɔn lipe tũun bɔɔ be fet ebi éni kpan íhĩmu futufutue lefir nɔ mue te mu. ɔnu egee, enee ruɔɔ Filip ebi lipe rucu bato tũun bɔɔ thi mũnuwi eene be ra rihe nene Troas ebi te rudɔn lee nɔnu ein lebe nno.

Akpruaa se Troas tɛɛ ɛni woju

- 7 Cɔni runɔ Troas tɛ bɛ ku dimas-ɛ, risi riyɔa cɔ nno lɛ rɛ mbo wɛɪn-ɛ. Ɖnɛɛ, ɛni nu yaca bɛ Pɔl yahaa remuɛ, nufɔun Nyati Amanɛɛ nobo nuku makriɛnɛɛ lɛhin tuun bɔɔ bɛ nu bu mu.
- 8 Lɪpɛ muɛ, bɛ nɔtunɪ kanɛ kprangbalɔ ɛntɪkan lɔgbɪn nuhun-ɛ risi riyiaa mu ɔtu cɔ ɛcɛn ɪ namu-namulɔ.
- 9 Ɖyɔa obu muɛ, ngbafɛ lɔwɪ nno ɛni nɪranɪ Itikus-ɛ frɛ nɔ lɪpɛ pɪ ete fenɛtrɛ ɛti. Ɖni owuɛ Pɔl nakaan fun lɛhin tuun sɛn ɪɛ, ɛnɛɛ munɔ hɔni bɛ nuɔ ɛntɪkan nku ɛɛntɪ mu tɛ nukpobu nɪpɪ wɔtu. Akpɪn ɪhɪ nɔnyɔni inyɛpɪ ɛtɪɛ, bɛ ɔwɔ nuɔ.
- 10 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ Pɔl ɔnɔbɔ frɛ ru wɔtu faafa nyɔni kan ɔnku bɛ nakan iyɛ nɛnɛ lɔ: La nudowo nɛfɛ; nuɔ nama!
- 11 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ nɪlanɪ ei bɛ rise ege nɪya ra lɔgbɪn nuhun-ɛ tɛ nɪcɪcan mbo wɛɪn-ɛ nɪ. Ɖnu egeɛ, nuɔ ɛti niyiye akpɪn woju jɪ tuun bɔɔ nu ɪcaa, ɛnɛɛ gba nɪla nɛnɛ ɪ nuɔ atɪngbrɛ na.
- 12 Ngbafɛ lɔwɛ pɪ wɔtuɛ ɛkɛ, heni-heni mu sɛ ege bɔɔ, ɛnɛɛ nuɔnɪ nanɪ lukpomu, ho i akpɪn nuhun.

Owuɛ se Mile ebi tɛɛ ɛni woju

- 13 Ɖru aau muɛ, Pɔl kɔn yɛ ɛrɛ lɔ: ra Asɔs ebi tɛ rukpɔn-nɪ lɛ rɔcɔni, ɔɔ ɛnɛ nɛɛɛ lɪka mu cɔ bɔmu. Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ heni-heni mu ruɔ bato bɛ raha.
- 14 Ruku tɛ bɔɔ nihi nihe ɛrɛɛ, ɛnɛɛ ruɔnɪ bɛ ra Mitilɛni ebi tɛ.
- 15 Tɛɛ, runɔ ɛti r+a bɔɔ nu ɪcaa, ɛnɛɛ rikpri Sio ebiɛ rite mu. Ɖnu munɔwɪ aanu ɛtɪɛ, ɛnɛɛ rɪnya Samɔs ebi tɛ bɛ ruɔ ɛti jɪ bɔɔ ɔnu munɔwɪ ɛɛntɪ ɛtɪɛ, ɛnɛɛ ruku Mile ebi tɛ.
- 16 Ɖrɪnɪ aauɛ rahaa, ɛnɛɛ Pɔl nɪnɪ bɔ nɔkpu nɪgberumu Efɛs tɛ ambe nɔyɔfumu ɛni bɔ woju kɔ ajaunɪ ei Asi maɛ ɛti. Heni-heni muɛ, nuɔyɔfɔ ɛni bɔ ra faafa bɔɔ lɛ ɔjɔn kɔ rɔku Jerusalem tɛ Pantekɔt ɛni nuɛ mu.
- 17 Ɖni nɔ lɔɔ, lɔ ruku Mile ebi tɛɛ, ɛnɛɛ Pɔl tɔpu akpɪn a de Efɛs tɛ ɛni Nyatɪkan ɛnyɛpuei puɛnɛ sini.
- 18 Nɛnɪnɪ ieuɛ ni nukunɪɛ, ɛnɛɛ nakan niyɛ nɛnɛ lɔ: Makriɛnɛ, ɛmɪnɪ lɔ mite mɪnɪ ei lɛɛ nɔfɔ ɛn bɔnu mi muru lɪka ɪ Asi maɪ obu ɛti ɛbɪ tuun bɔɔ bɛ oku lɔɔ, nɔfɔbɔ fidɪnɪ an wɛɪnɔ.
- 19 Heni-heni muɛ, Juf-ɛnɛnɛ tɔ midɪ gbɛ lɔkɔlɔ nɔnu mba anuma-anumaɛnɛ fɛɪn-ɛ nɪbɛn-mɪnɪɛ mu tuun mɪtɛdɪ kɔmu ei frɛ bɔbɔ, obu cɛɛ, misi rɪrɛ i munɔ ɛti midɪ Nyɔnɪɛ ɛni jumaa.
- 20 Eɛɛjɪ Nyati ɛni woju fɛɪn-ɛ fata ɛni bɔ abɔka nɛfɛɛ, mɔlɔ kɔkɔ ɪ, muɔ neeme miyɛ nɛfɛ nɔfɔ eyia-cɛnɛ tɛ, tuun miɛ nɛfɛ lɔgbɪn-lɔgbɪn frɛ bɔbɔ.

- 21 Ẹmíni amanié óbo mu tée, mikan miyê kpan fain, nídèlì Juf o, kpan éni élí Juf o, ló fáta éni nnyokú lubolowí mu níkrâ Nyati l'ńócu té nétè ọ̀nu Nyọni Jesi eti.
- 22 Gba, dikińi: Bubo Wain ọ̀nyumu méese maha Jerusalem; mǎdí wojue yehemu te.
- 23 Obu cee nọ́, ebi-ebi fain-é méese, nǎftumu eti wainlọ́ ló: sibikan mu aaw lée gbredi anuma-anuma nọ́kpón-mu.
- 24 Ẹnẹẹ, alì botu yese lọ́ frẹ̀ bọ́bọ́, be emińie eke ọ́wô málá ọ̀nu rire pata. Obu cee nodomu ukọ́ fain-é, enee li mbuafue lókue Nyati tu kpaan éni amanié Nyọni Jesi cu lamu ọ̀nkue bǎ mobo tũun mokufu.
- 25 Gba, nefe ebienee mise nọ́fu erehin mubo Nyati ebi éni Amaniee muku nefe, midì an ló: emini ébie múnọ́ munya i mihaa, bǎ fidimíni nu ji.
- 26 Éni nọ́ lọ́, makan miyê nefe kpete-kpetelọ́ ló: alì kpan kǎ́ ọ̀la ọ̀nu rire kpee, be élimu emee Nyati yọ́cu ọ̀nu mbuoe yadapumu bemu.
- 27 Ẹe, Nyati éni wojue tite te ie, málá kọ́kọ́ i; mikan neeme miyê nefe.
- 28 Obu remue, sisan-ńi nọ́fu rire l'eseji fásisan-ńi Nyatikan mu ruene ebi éni Bubo Wain de nefe te nene íne eti frẹ̀. Kvan-ńi ló: Nyati cú ọ̀nọ́ ọ̀nu mbuoe wé nene íne eti lu. Éni nọ́ lọ́, daduní nene eti namu-namu.
- 29 Midì an ló: emini ege ébie, akpan un-un yoku nefe agbra yọ́tu Nyatikan mu ruene fain yedi gbre.
- 30 Nefe nọ́fọ́ nọ́fu mu elefe frẹ̀ bọ́bọ́ yonyokú yeyiye funte woju yodu akpan íne mu yonyokú yọ́kpu nene ege.
- 31 Obu remue, dalamíni rire i. Kvan-ńi ló: mulu ẹ́nti neeme mudọ́n lée nọ́fu ein-é, you lée ningbe, mubo nọ́fu mu kpan nọ́-nọ́ fain woju obu eti tũun nu elefe mu mítédí kúmu ei frẹ̀ bọ́bọ́.
- 32 Gbake, mede nefe muku Nyati ọ̀nkú l'ẹ́nini owukan lubuoe edi juma nọ́fu mu abuka nefe woju-woju fain mu. Ẹne li obu nutu ọ̀nu ruene inye tinti fíní kan éni nsibi nyu ei namu-namue eke be eseji owuene fain-é nitite nite akpan-ene fain-é nupọ́n te, yeli nenini heni.
- 33 Kvan-ńi ló: cọ́ni mi nọ́fu agbra tée, mójújumu nefini ọ́bọ́kan kọ́kọ́. Ẹe, mójújumu nọ́fu sika lofu, sika lebe lée rirete ọ́bọ́ kọ́kọ́.
- 34 Nọ́fọ́ fiduní an ló: ọ̀nu bó mu jumaa midie enee tu eme lée akpan-enee nọ́ lée ọ̀nu ein-é ri mbo.
- 35 Ẹnẹẹ fain-é miie, méli amẹ́ke l'fónyǎńi numu ló: fáta éni ficení rire ba i lọ́ eke l'fókpú fábukaní ledu ruene. Heni-heni mu, Nyọni Jesi ọ̀nọ́ kán lá i ló: kpan obu éni ufọ́ ọ́bọ́, ene rire mu ikpini nana ukọ́ kpan ebi éni nufọ́ ọ́bọ́.
- 36 Pọ́l ọ̀la numoti eie, enee, ene lée nọ́nu ein, nukuní ọ́kpọ́n i nupugọ́ni Nyati.

37 Ɔnu egee, enee nubutu nene atingbre be nukunî eti nigbânî asuain nɔtuní mutv kponkpulo.

38 Heni-heni mue, éni nikan lô: bǎ nídumínî nu jie remue, woju nɔho nene rire mu tɔun isêh i. Enee gba, nihan-nî cɔti tɔun nilanî batoe mu kraa nisení ege.

Juma 21

Ɔɔl éni Jerusalem-ε se ege aa éni woju

1 Ɔɔni rila Efes Nyatikan ényepuei pɔene iε, enee rucu bato ji be rigbatv munv ra ruku Kɔs wɔtv lugbue eti tε rite mu raha bɔɔ nu icaa, enee ruku Rod ebi tε. Ɔnu egee, enee runv eti rite mu ra Patara ebi tε.

2 Lipeε, rihe bato lefe éni nete mu kpó tha Fenisi maie gbisi tε bɔmv, enee rya mu be runv eti raha.

3 Aave rahaa, rɛdi Sipri éni wɔtv lukpoe nu nimebɔ bɔmv, enee rikpeni rila i ra bɔɔ be ruku Siri maie eti tε riti ei Tir ebi tε lǎ nórɔkuní ɔkɔene fein-ε nɔ batoe mue.

4 Lipe mue, rujuju Kris éni pɔene, enee ruɔɔn læe nɔnv ein tɔun læbe nno agbra. Ɔɔni runɔ nɔnv ein lipεε, enee Bubo Wein fitv nene lô: woju kǎ yehe Ɔɔl Jerusalem tε, be nɔgɔgɔnî nikan-ní lô nid+a tε.

5 Obu frε bɔbɔɔ, lô munɔwi alabue bǎ rie lipεε temue, enee rinye raha rucu batoe lǎ rónǔ eti râ. Lipe mue, akpan fein, eyi læe ewi ein, nó ebie mu hán ere tɔun ruku jenfie numv tε, enee ere fein rɔkutv ruɔgɔ Nyati.

6 Ɔnu egee, rila nene i, enee gba rya batoe mu be nene frε nisení ege.

7 Lô rutv Tir tεε, enee ra ruku Tolemais ebi tε be ruru wɔtv. Lipe mue, r+a riraku tε éni makpiene, enee ruɔɔn nɔnv ein nu nno.

8 Nu icaa, enee runv eti ra Sesare ebi tε. Lô ruku tεε, enee ra Nyati amaniebo pɔ Filip éni tε. Filip obuε, nili diakri nɔmv ebienεε nikpra nidení Jerusalem Nyatikan mu tεε éni nno.

9 Níkân ewi miyere aanla éni óhón ekpisi be Nyati ucv amanie ila nene ómu nubo nukuní akpan.

10 Runɔ enini tε tɔun bɔɔ nu dɔunlv isεε, enee Nyati éni numuti-eti pɔ nno éni nraní Agabus-ε nɔ Jude mai eti tε i Sesare lipε.

11 Nihi nihe ere tεε, enee nɔcv jukue Ɔɔl ucv unyô ɔnv trale iε nime ɔnɔbɔ ɔnv rire bó læε lka be nakan lô: Ki lô Bubo Wein nakan: kpan ebi éni kan juku obuε, Juf-ene yonyuni Jerusalem tε yemeni mba lɔɔ eke yɔcunv yɔtv akpan éni élí Juf-ε.

12 Lô riti owu obuε, enee ere læε tε éni makpiene ein ruɔgɔgɔ Ɔɔl lǎ ihâmv Jerusalem tε.

13 Lipe mue, nija nucu, enee nakan niyê ere lô: Emi be fotoní mutó fububuumíni rire i ló e? Emíne, Nyoni Jesi éni íne mue, mutó eti éni bǎ nememíni mba tũn nowomíni Jerusalem te fre boba.

14 Éni ridi nu lô: bǎ rúkpu rúnyokumíni ine mue, rátá lka i rámu anti ji, enee ríni Nyone nli obu cee yofue!

15 Udôn bǎ uku nue ríhaa, enee ridide onu oku be rjau Jerusalem có raha.

16 Cóni ruku tee, enee Sesare éni Nyatikan mu pueue tukó rubu aka boyo mue han ere Sipri wutu lukpoe éni kpan nno éni nraní Minasoon éni te risike. Krisi obu, nli akpan-enee ti có cu té te Jesi eti éni nno le.

Jerusalem te éni éyia woju

17 Cóni ruku Jerusalem-e, makriene síke ere rire-mukpi lokulo mu.

18 Nu icaa, enee Pól de ere be ra Jak éni te. Lô ruku tee, be Nyatikan éni ényepuei pueue fein esi eyia.

19 Pól iraku nene, enee cu juma neeme Nyati se onu mu di akpan-enee éli Jufe agbra tee éni woju nede aka uku nene.

20 Nitiní amaníe nuboe, enee nɔwɔkɔnɔ́ Nyati. Onu egee, enee nakan niyênî lô: Makri, ofobo fedi nu éni Juf akpi alabu-alabu oco té etě Jesi eti, sake nene fein hɔnɔ nɔrɔkɔnɔ́ Aulee éni woju eti krunkpulo.

21 Enee gba, nétiní lô: obu elefeene éni akpan agbra tee fese fiyiye woju, fakan fiyê Juf-enee nɔ tee lô: nɔwɔnɔ́ Moís éni Aulee nílání ei, nidecemíní nɔnu ewiene ekpisi-co i, eseji nidelimíní nanaene bɔnda wojuene fre.

22 Be lõ rítê rli te? leu obu fie, tũn nítiní lô fie ébi.

23 Ki obu rehi rkan riyêfu éni bǎ fei: akpan aanla nó ébi éni ata ntaí Nyati anti be nobutu éni bǎ nelíní onu woju.

24 De nene a teyiti-co te boyo mu pɔn-ní rire bǎ uwue lõ féwe nɔnu ntaíe nitaníe éni lue nɔ mue fótɔ teyiti pueue. Onu egee, lõ gba nókprɔ́nɔ́ íne i. Ló, enee akpan fein yedi nu lô: owuene fein-e nakan nukufíni eti, fun; nana efe fre fifelo Aulee le.

25 Gba, obu li akpan-enee éli Juf be cu té te Kris eti éni woju eke, ɔwɔ numuti á ere có nno bǎ rimime kpenkpe rweñ nene lô: nidelimíní nne kpan cu so obo kǎ, nidelimíní mbuo le nne kpan été watie, eseji nidelimíní wraka woju kɔko fre.

Pól éni ówoe Juf-enee nɔjuju éni bǎ owoe éni woju

- 26 Udôn bɔɔ nu ɪcaa, enɛɛ heni-heni mu Pɔl de akpan aanla ebienɛ a nɔpôn rire. Lɪpɛ muɛ, n+a tɛyɪɪt-cɔ tɛ, enɛɛ nɪkan nu deiin-ɛ nɔnu rire ópôn éni wojue yokufu bɛ nɪsɪnɪ owuɛnɛɛ nɪde nɪyɪnɪ tɛyɪɛ niye tɛyɪɪt puɛnɛ.
- 27 Nunônɪ éti nɔpôn-nɪ rire tuun bɔɔ nehi thi ɔnu munuwi nɔmbuɛ, enɛɛ Asi mai éti éni Juf-enɛɛ nɔ Jerusalem lɪpɛɛ di Pɔl nu tɛyɪɪt-cɔ tɛ bɛ a bubu ebɪɛ mu éni akpan-enɛ fɛɪn íne mu i ku Pɔl éti nyu.
- 28 Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nalanɪ lubuo nɪkan-nɪ lô: Israel puɛnɛ fɛɪn inɪ ɛrɛ éti! Kpan ebɪ éni nɛsɛ cɔ-cɔ fɛɪn ububu ɛrɛ rire iɛ, ki enɛ! Nakan owu éni ájá nu kɔɔkɔɔ nuku Auleɛ lɛɛ ɔru tɛyɪɪt-cɔ obu éti frɛ. Eseji nóno mu tuun néde akpan éni élí Juf frɛ bɔbɔɔ nóhɔnɪ tɛyɪɪt-cɔɔ tɛ nóbubu ɔru cɔ wɛɪn obu íné i.
- 29 (Óbɔɔ tu bɛ nakan-nɪ lɔɔ, enɛɛ lɪ finɪ ɔwô nɪdɪnɪ Pɔl nu nanya gbein ɪsɛ ebɪɛ mu lɛɛ Trofim éni lɪ Efɛs wɛɛ ɛɪn, enɛɛ notutrunɪ lô: ɔɔunɪ ambi ɔhɔnɪ tɛyɪɪt-cɔ tɛ.)
- 30 Pɔl éni ónyuɛ nɔnyunɪɛ tú cɔ neeme ká fúra mu, enɛɛ akpan fɛɪn ye ne nehi bɔɔ ɪnya bɛ ku Pɔl éti nyunɪ tɛyɪɪt-cɔ nuhun tɛ janɪ ei nyaku gbein bɛ lɪ akpan bibɛu lɛkrɛɛnɛ ɪ.
- 31 Nɔɔɔɔunɪ éni bǒ nowonɪ, enɛɛ ɔnu amanɪɛ a pi Rɔm srudaɛnɛ fɛɪn éni ine-ɛti puɛ rɪti mu lô: cɔ naka mu Jerusalem ebɪɛ mu tuun ɪsɛn ɪ.
- 32 Niti lɔɔ, enɛɛ lɪ nide sruda tukɔ lɛɛ nɔnu akpra-ɛti puɛnɛ ɛɪn bɛ faafa nanɪ cɔ nɔnyunɪ Pɔl-ɛ tɛ. Dedekue ɪdɪ nɛnɛ nuɛ, enɛɛ tɛ bó ɪ, ójú Pɔl ji.
- 33 Lɪpɛ muɛ, enɛɛ sruda ine-ɛti pu ebɪ jo bɔfu Pɔl nyunɪ bɛ tu srudaɛnɛ kuni ngbraka bó lɛɛ lɪka. ɔnu egeɛ, enɛɛ gba nobutu lô: Enɛ obuɛ, ebɪ? ɛmi woju tasu nɪlɪ?
- 34 Lɪpɛ muɛ, akpan elefe nala lubuo ɪkan woju nno, elefe frɛ nakan woju lefe tuun cɔ tɛ rɪra-rɪra fɛɪn, útumɪnɪ bɔmucɔ éni bǒ nɔnyû wojue nɔɔ numu. Éni nɔ lɔɔ, nɪkan niyê srudaɛnɛ lô: nucunɪ Pɔl nánɪ cɔ nuhɔnɪ ebɪ tɛ.
- 35 Lô nanɪ bɔɔ bɛ nɔnyunɪ eskalieɛ nayanɪɛ, enɛɛ dedekue nɔɔɔunɪ éni bǒ oku Pɔl éti. Srudaɛnɛ ɪdɪ nu lɔɔ, enɛɛ danɪ bɛ nahánɪ.
- 36 Heni-heni muɛ, dedekue nɔkpu nɛnɛ egeɛ nɛgbɛ ɪkan lô: nuwonɪ nɪnyákunɪ ei.

Owuɛ Pɔl kan ye dedekue éni woju

- 37 Cɔnɪ srudaɛnɛ nehi ucu Pɔl uhɔ nɔnu lukpomu tɛɛ, enɛɛ nubutu nɔnu ine-ɛti puɛ lô: ekɛfu ambi yɔkpu yɔtunɪ bɔmucɔ nɪrɪraru owu lɔwɪ kǒ o? Kpɪsɪɛ ɪdɪ nu lô: grɛk mu lɪ obuɛ nɪkan owuɛ, enɛɛ nubutunɪ lô: ɛfɛ obuɛ, fila grɛk?
- 38 O bɛ élimu ɛfɛɛ félí Ejibit wɪ ebɪɛ, agbra kǒ, de akolo pu akpi aanla ku gen éti nyu cɔ ka mu tuun bɔɔ bɛ ye a dɔn lujue mu tɛɛ e?

39 ƉneƉ Pɔl nínî: Ún'ún, emɛ Juf wɪ mlɪ. Silisi éni ebi lɔkue nɪraní Tars-ɛ éni kpan lɪmu. Ebi obuɛ, ɔwɔ kpan fɛɪn eti ɔnu íné. Gbakɛ mɔgɔgɔfu, tumu bɔmɔcɔ míkán owu múkú dedekue.

40 Sruda ine-eti pue utuni bɔmɔcɔɔ, ɛneɛ nuɔɔ eskalieɛ eti lɪpɛ ninyepu bó eti niteru akpan fɛɪn bɔɔ irepu numu be nuɔɔ Juf obuɔ mu nakan lɔ:

Juma 22

1 Akpan makpɪɛne læ bɔɛne fɛɪn, woju obuɛ nehemue etiɛ, gbakɛ tení rɪti ei læ fétiní emɪne mɪkaan bɔ́ makan meyé nefɛɛ.

2 Cɔnti nɪdíní nu lɔ: Juf obuɔ mu lɪ obuɛ Pɔl nakan owue, ɛneɛ cɔ́ fɛɪn pi tiin. Lɪpɛ muɛ, nuɔɔ eti nakan lɔ:

3 Ɖme, Juf wɪ mlɪ. Silisi ebɪɛ nɪraní Tars-ɛ tɛ lɪ obuɛ nuɔɔmíní, sake Jerusalem ébi nigbigbimíní Gamalɛɪl yiyemu woju tu muruku Auleɛ Nyati tu nanaaɛne éni woju eti kpankpɔɔ. Lɪpɛ muɛ, mice rɪre ba ɪ lɔkɔɔ Nyati éni wojue eti fíní lɔ amonu nefɛ fɛɪn fɛɪnɪ læ ɛkɛ.

4 Ɖɛ, akpan-ɛneɛ nenɪ ei Kris éni atɪngbreɛ etiɛ, mlɪ nenɛ fɛɪn ɔɔ-ɔɔ munyɔ nenɛ ɛkpɪsɪ læ eyi mɪmɛ mba muku sibikan mu tuɔn nɔɔnu mu kɔpɔngbalɔ ú frɛ bɔbɔ.

5 Obu fɛɪn-ɛ makaan, tɛyɪɪtɪ pueɛne éni ine-eti pue læ ɔɔ owutite pueɛne fɛɪn lí ɔmu dalufue. Nɔɔnɔbɔ nutumíní bɔmɔcɔ kɔpɛkɔpɛ éni bɔ́ mɔcɔ mahan Damas ebi tɛ éni Juf-ɛneɛ lǽ méme tɛ éni Kris éni pueɛne mba méde mie Jerusalem ébi néɪɪ néyɛ́nɪ nenɛ.

6 Gba, muɔɔ atɪngbre maha bɔɔ mɔbɔfu Damas ebi numu nu ébe mu lɪpɛɛ, ɛneɛ kpɔru mu, wɛɪn lɔku nɔɔ nɔ ɛntɪ jɔɛ tamu

7 be mɪpɪ wutu. Lɪpɛ muɛ, miti lubuo nɔɔ nakan iyêmu lɔ: Sɔɪ, Sɔɪ, emɪ be fɛɪlmu ɔɔ-ɔɔ lɔ e?

8 Lubuoɛ ɪkan lɔɔ, ɛneɛ mubutu lɔ: Nyɔɔni, ɛfɛ ebɪ e? Ɖneɛ nɪkan lɔ: ɛne Nasarɛt wɪ Jesɪ ebi éni mɛɪɪ ɔɔ-ɔɔɛ.

9 Wɛɪn obuɛ jɔɛɛ, akpan-ɛneɛ fɛɪn-ɛ raha bɔyɔ muɛ dí nu læ, sake owurɔraru lubuoɛ læɛ ɛkɛ néɪɪmíní.

10 Lɔ́ lubuoɛ kan lɔɔ, ɛneɛ mubutu jɪ lɔ: Nyɔɔni, be lǽ bɔ́ mɛɪɪ tɛ e? Ɖneɛ Nyɔɔni níní minye eti má Damas ebi tɛ, ɔo tɛɛ, kpan yakan jumaa Nyati tite tɛ i éni bɔ́ medɪɛ yeyêmu.

11 Gba, éni wɛɪn-ɛ jɔɛ tamue ɔtu mídi ɛpɛ remue, akpan-ɛneɛ nɔ læɛ ɔmu ɛɪn-ɛ nyúmu bó, ɛneɛ han-mu Damas tɛ.

12 Heni-heni mu Damas ebɪɛ mu tɛɛ, kpan nɔɔ éni nɪraní Ananias-ɛ nó tɛ. Nɪɪ kpan éni idadu ɔnu Nyatɪsɔ woju eti fíní lɔ́ Auleɛ kaan ɛkɛ be Juf-ɛneɛ fɛɪn-ɛ nɔ tɛɛ ɪɪnɪ íne eti dalufue lɔ́ nɪɪ kpan namu frɛ.

- 13 Nĩ nihemu, enee nakan niyêmu lô: Makri Sol, se ege di epe! Enee ngbo eti lpe li nunuwi nuhun cému ei weinlo midu epe be midini nu.
- 14 Lipe mue, nunû eti nakan lô: oyu nanaene êni Nyatie akpr+amu oyu êni bõ medu onu té eti woju e an l'eseji mábũan mu Sese pu lokue ein métini owururu lubuo fre.
- 15 Gbake, wojuene fein-e medu nu lee obuene free metie, fáta êni mikan muku akpan-akpan fein.
- 16 Oo mudokpõn ji, minye nílmíni batem Jesi êni íne mu l'oyu un-ene neeme etiti ei.
- 17 Onu mise ege mi Jerusalem ébie, nu nno m+a teyiti-co te mógugo Nyati, enee, finí munolapu mue eke, midu woju nno nu.
- 18 Lipe mue, midu Nyone nu êni nakan iyêmu lô: fáta êni muno Jerusalem minya i faafa oo enini íne eti dalufue mihie, ébi êni puee bõ íkprimu úcu.
- 19 Lô nikan loo, enee mínî: Be Nyoni, in neene nonobo nidini an lô: eme li obu e mise eyia-coene mu munyu akpan-ene fein-e cu té tefu etie mutu nicení rire i ngbre mu be nukuní neene sibikan mue e?
- 20 Eseji, in oyu dalufue Etieni êni ówo mu tee, eme fre muno akpan-ene nokuni mbobu uwonie ege? Heni-heni mue, eme li obu e nriwóní nonu traleene nutumini misisan.
- 21 Obu fre boboo, nikan niyêmu lô: minye má, oo notopumu miha có buombuo te l' móbo onu Amanie móku akpan-ene élí Juf-e.

Pól êni riree la gbein-e êni woju

- 22 Juf-ene neti owue Pól nakaan nunja-nunja tuun boo gba, nucu akpan-ene élí Juf-e êni woju nunu eue, enee té bibe neene be negbe nikan-ní lô: Kpan akpasua obu e, woni laní kpe; náfatamu êni bõ nodõn nama!
- 23 Onu mu lpe e, be nowoni trale lee rípu e.
- 24 Sruda ine-eti pue idi nu loo, enee níni srudaaene nucu Pól núbó lukpomue te júni ngbre mu ameke l' nákan woju tasue tu be dedekue negbe itani woju loo.
- 25 Heni-heni mue, nucu n+aní, enee nimeni mba nehi nujuní. Lipe mue, enee Pól butu sruda lúkpóe êni akpra-eti pue lô: O be mínî: bõmucó lá be êni bõ nojuní Rõm wi kã êni kpan yéti oyu lô woju e nataníe, midu có e?
- 26 Sruda akpra-eti pue iti owu obu e, enee a he ine-eti pue be nakan iyêni lô: Ofoni woju ntu felu obu e? Kpan obu e, nje Rõm wi!
- 27 Ine-eti pue iti loo, enee a nobutu Pól lô: Kan yemu míti: Rõm wi filu heni tasu? Enee Pól níni ée!

²⁸ Λιπε μυε, ενεε ine-ετι πυε nakan lô: ενινιε, kraa lě nélt Rôm wιε, sika lokuo ninyaku. Nikan lω, ενεε Pωl nίnί ενινιε εκε, Rôm wι kprōrō nili.

²⁹ Λιπε μυε, ενεε lĩ sruda ebienεε nehi ujuniε ti a ege. Heni-heni μυε, la εpi ine-ετι πυε nuhun έnι νόtu νέμεnί Rôm wι mbaa remu.

Νόcυnί Pωl nânί Juf owutite πυεε anti

³⁰ Lô dōn bōō be nu caa, ενεε sruda ine-ετι πυ εbi έnι ωōō nōjuju έnι bō εdi woju tasuε dedekuε nata Pωl-ε aan, tu nιranί tεylytι πυεε έnι olokueνεε lεε owutite πυεε fεin si yia. Λιπε μυε, ενεε nutu nususuon-nί Pωl ngbrakaaενε ι be nutu nuōvūnί nury na ninyakunί akpan fεin anti ninye εti.

Juma 23

¹ Pωl kprâ owutite πυεε sun, ενεε ja owukan lubuo cu nakan lô: Akpan makpiενε, dīnί an lô: bōnu mōsu Nyati tuun bōō be ie oku lω, μέlί woju kōōko έnι bō otumu meliletu ei.

² Lô nunyu owu nakan nihi lω, ενεε tεylytι πυεε έnι ine-ετι πυε nιranί Ananias-ε kan ye akpan-ενεε nō Pωl rιεεε lô: nisenί obo numuti.

³ Ενεε Pωl ja cu kan yeni lô: Numuti aanu-aanu πυ, εφε li obuε Nyati yesefu obo! Fépi ete finί fehi fucv Auleε εti fijijimu fuku, ενεε obu cε, εφε baa fóπου Auleε finί nujumίni.

⁴ Pωl ikan lω, ενεε akpan-ενεε nōni rιεεε nakan lô: Nyati έnι tεylytι πυεε έnι ine-ετι πυε li obuε fεwifεv lω?

⁵ Ενεε Pωl nίnί: Makpiενε, μέdί lô: ενε li obuε nili tεylytι πυεε έnι ine-ετι πυε. Heni-heni μυε, Nyati kpenkpe nakan lô: kpan nιdεwifεv etei πυε!

⁶ Pωl dί an lô: owutite πυεε μυε, Sadisιen lεε Farisιen nó mu. Έnι nō lω, ninyepu lubuo εti, ενεε gba nakan lô: Makpiενε, εμε Farisιen mlι; oμv bōενε fre Farisιen lε. Ενεε dīnί an lô: ερε Farisιen, ερινι telεε rikan lu uou mu óno έnye εtiε remu nisimίni έbi fejjimίni fukunί.

⁷ Owu obu cεε Pωl nyu nakaan, niala numuti ei, ενεε akprvasi πι Farisιen lεε Sadisιen-ενεε mu be tu owutite πυεε neeme buu mu.

⁸ Heni-heni μυε, Sadisιen-ενεε έnιε, lu uou mu óno έnye, ενti ngbafre lεε bubo ónó; ενεε Farisιen-ενεε έnιε εκε, obuενε fεin nó.

⁹ Akprvaa nesinίε, nyóku lí oμv-oμv neeme tuun auleyiye πυεε tukō έnι nene fre li Farisιεen já owukan lubuo cú negbe ikan lô: Kpan obuε, ερε εκε rίdi woju un-ε nilie nu. Lubuo obuε nίnί néti akan owu eyēniε, kpύ έnι bō εli bubo kō, elefe mu ενti ngbafre kō έnι lubuo!

¹⁰ Sruda ine-ετι πυε idi nu έnι có naja isēh ιε, ενεε té neteni lô: εκεfu yōnyunί Pωl yasusuanrunί ei. Έnι nō lω, ενεε nutu srudaενε ru te lě onyu Pωl anyaku ei

akpan-ene erēhin ɔvuni esě ege ɔho lukpomu te be heni-heni mu na nɔvuní naní.

11 Dambri ukue, enee Nyɔnie nyaku rire gbein kan ye Pɔl lɔ: Nyu ei kponkpulo! Fíní lɔ fi emini íne eti dalufue Jerusalem ébi éni akpan antie ekere, ɔnu ba nɔɔ, fáta éni fíha tuun fuku Rɔm te frē fili lɔɔ ekere.

Juf-ene éni Pɔl-e nɔjɔjɔ éni bɔ owoe éni woju

12 Lɔ nu caa, enee Juf tukɔ a nyunyɔ numu ta nta lɔ: kraa mue niowomíní Pɔl-e, nɔhiemíní mbo, eseji nɔɔɔmíní mindi frē.

13 Nene nɔnyunyuní woju obu, nukuní akpan abruana sēn i.

14 Lɔpe mue, enee na nihení tɔyɔtɔ pu ɔɔkɔene lɔe Juf ine-eti pɔene be nikan niyení nene lɔ: Ráta nta Nyati anti lɔ: kraa mue riowo Pɔl-e, nɔhiemu ɔbo.

15 Éni nɔ lɔɔ, nefere lɔe owutite pɔene fein ein tení gbere kan-ní lɔ: sruda ine-eti pɔe niseponi nísí nefere lɔ́ fésēní ege fédení enini wojue aka mu namu-namu. Lɔpe mue, ere rísan ɔɔti lɔ́ rówoni.

16 Woju obu nɔnyunyuníe, ɔnu amanie pó á pí Pɔl ɔnu janufue nɔɔ riti mu, enee faafa ngbafere luwie a ɔ́ srudaene nɔɔ te he Pɔl kan yeni.

17 Lɔpe mue, enee Pɔl ra sruda akpra-eti pu nɔɔ be kan yeni lɔ: Cu ngbafere luwi obu a nɔfu ine-eti pu ebi éni te; nɔkân woju éni bɔ nakan neyēni.

18 Enee heni-heni mu kɔɔɔe cu ngbafere luwie a he ɔnu ine-eti pɔe kan yeni lɔ: Sibikan mu pɔe nɔraní Pɔl-e li obu níní mucu ngbafere luwi obu mísífu: nɔkân woju éni bɔ nakan neyēfu.

19 Lɔpe mue, enee ine-eti pɔe nyu ngbafere luwie bó naní hehe mu be gba nobutuni wojue nehi nikan niyēnie.

20 Enee ngbafere luwie níní: Diki: Juf-ene ɔnyunyɔ numu ɔɔu gbere mu nehi ikan iyēfu futu nɔvuní Pɔl nisiní nɔnu owutite pɔene lɔ́ esě ege ede enini wojue aka mu namu-namu.

21 Alɔ nihiníe, be dekpɔ́: nɔnu mu akpan éni yoku abruana yesēn iɔ ata nta lɔ: kraa mue niowomíníe, nɔhiemíní mbo, eseji nɔɔɔmíní mindi frē. Obu remue, nísan-ní ɔɔti bɔɔ fesiníe lɔ́ nówoní. Ɔwɔ nádaduní eti fein nɔkɔpɔn-ní éni bɔ fekpɔ́ eti ɔe.

22 Sruda ine-eti pɔe iti owu obu, enee kan ye ngbafere luwie lɔ: nɔdakan woju obu nideyě kpan lefe kɔkɔ ji be nutuni nise ege na.

Pɔl éni Sesare áhan woju

- 23 Sruda ine-eti pue rá sruda akpra-eti pu aanu, enee kan ye nene lô: nidení sruda ya aanu lee obuenee iya kprango akpan ndio nombu lee mprude puee akpan ya aanu dádu eti lě yomu bomu éni wanci nemble mu tee, +a Sesare te.
- 24 Eseji nititení kprango elefe nitêní ei éni yocu Pól yaha lě nádadunî eti woju kɔkɔ íhemíni cɔti tuun bɔɔ lě nócunî náhan-ní etei pu Felis.
- 25 Lipe mue, nimime kpenkpe nno nutu nene éni nakan lô:
- 26 Bô Felis, eme Klod Lisias li obuē mewēñfu kpenkpe obu. Marakufu namu-namu.
- 27 Kpan obuē mucu mesifue, Juf-eneē nyuni nehi uwoni. Gba, lô miti lô Róm wu nilie, enee eme lee omu srudaene ein ra runyuni rnyaku ei nonu onku.
- 28 Onu egeē, enee mnyakuni nonu owutite puee anti éni bǒ akpr+a enini wojue lě médi woju tasue nataníe an.
- 29 Éyia obu mu tee, mnyô numu lô: néli woju kɔkɔ éni bǒ efini lu uou, elefe mu sibikan mu; nje nonobɔ nonu aulee éni woju eti li obuē natanî woju.
- 30 Gba, ule, enee miti lô: nónyonyuní éni bǒ nasan nowonî. Obu remue, enee lí mucuni mesifu tee nǒ. Mákan méyě akpan-eneē nataní wojue fre lô: niní ofu anti te lě nákan-ní wojue nɔɔ.
- 31 Heni-heni mue, sruda ebíene lí fíní lô nonu ine-eti pue kan ye neneē eke be you nu mu nucuní Pól naní tuun nukuní Antipatris ebi te.
- 32 Nu icaa, enee srudaeneē neni ei lika mue se ege naha cǒ nuhóní ebíe te be obueneē nɔ kprango etie eke nu eti cu Pól naha.
- 33 Nukuní Sesareē, enee nucuní kpenkpreē nutuní etei pu ebi be nucuní Pól fre nutunî.
- 34 Etei pue ikinga kpenkpreē mue, enee butu Pól wutu lugbu deiin eti éni kpaan nli, be níní Silisi maie eti éni kpan nli.
- 35 Onu egeē, enee etei pue níní nukpɔn bɔɔ akpan-eneē nataní wojue ihie, lě gba nétini ómu. Lipe mue, nutu onu srudaene cúní á tê i Erɔd éni kan lokue mu tee.

Juma 24

Dedekue Juf-ene tu Pól Felis éni tee éni woju

- 1 Udôn bɔɔ thi munuwí eeneē, enee teyiti pu loku Ananias de owutite puee tukɔ lee afuka nno éni niraní Tertilus-ε be niní etei pu Felis éni lipe nutuní Pól dedeku.
- 2-3 Lipe mue, enee Felis tu niraní Pól i be Tertilus cu Juf-eneē numu có nataní woju ikan iyê Felis lô: Bô Felis, ridi an lô: efe li obuē futu be runɔ té bete mu. Eseji efini akunda lokue fikan be fucu eti fitite woju feñ-ε, enee tu mai obu éni

woju fein aja nu lɔɔ nǎ. Nɔca fein, owu obuene fein-ε filiε éni íne muε, ralafu bia té nno mu tasu.

4 Bǎ múnyufu ei lɛhɛn-lɛhɛn, muyɔfu cε éni bǎ fɔcu ɔfu té namuε eti fetê rɛti ei waa lɔwɔlɔ makan wojuε risipu ein-ε feti.

5 Dɛki: rédi nu lô: kpan obuε nɔfu antie, nɛli kpan un tasu éni nεε wutue neeme eti ububu Juf-εne fein íne mu unyu có ɔka mu. Akpan-εne fein-ε nɔru Nasaret wɛ ebi egeε, εne li obuε nɛli nɔnu ine-eti pu.

6 Nehi nɛla ɔru tɛyɛɛt-cɔɔ munu di lɔkɔlɔ frε bɔbɔ, εneε runyuni. [Gba, εrɛni éjjiε rehi rucɔ ɔru auleε eti rijjini rukue,

7 εneε sruda ine-eti pu Lisias i mbasi mu nyuni nyaku ei ɔru ɔnku be kan ye εre lô: ri εfɛni ébi rútu ambi dedeku.]

8 Alɛ futɔni owukan lubuoε, n̄rɛraru ɔnɔbɔ ɔnu ómu fiti wɛinɔ lô: fein obuε rakan rukuni etiε, nɛdi có.

9 Tertilus ɛla numuti eiε, εneε Juf-εneε cɔni lubuo eti lô ɔnu cɔɔ nɛkan.

10 Lɛpε muε, etei puε tú Pɔl owukan lubuo εne frε já có, εneε nakan iyêni lε lô: Heni-heni muε, εmε lɛbe éni funɔ εre Juf-εne agbra fetite εrɛni woju fein. Éni nɔ lɔɔ, εmɛni owu obuε mehi mɛkan ɔfu anti ébie, te ítemu kɔkɔ.

11 Dɛki: εmɛni Jerusalem tεε mi mɔnu Nyati íneε, yǎkpu hiεmu munuwɛ ndiɔ εwɛ aanu frε. Kpan kɔkɔ fein-ε fûbutuε yakan yeyêfu lô nawrε makan.

12 Cɔni munɔ tεε, nɛdelɛ tɛyɛɛt-cɔ tε o, nɛdelɛ eyia-cɔene mu o, nɛdelɛ có lefe kɔkɔ frε bɔbɔ o, nu kǎ kpan yédimu nu miesi akprua lεε kpan ein bɔɔ lǎ εli íne muε bǎ modu akpan mɔnyuku ɔnyu có aka mu.

13 Éni nɔ lɔɔ, akpan obueneε, bǎ núkpu nínyakumíni woju kɔkɔ gbein éni yeyê lô: obuε nakan nukumíni etiε, ɔnu cɔ.

14 Makan miyêfu nawrε lô: εmɛni Kris éni atingbre etiε mɛni eiε, alɛ nene nakan- ní lô: lí Nyatisu akpasua lefe frε bɔbɔɔ, be εmε ekε, nanaaεne Nyatiε li obuε mɔsu. Heni-heni muε, owueneε Auleε kan lεε Nyati éni numuti-eti puene éniε mime la ε, εmε frε, mubu fein nawrε lε.

15 Tasu muε, mikân telε Nyati eti lô: n̄tu akpan fein, namu puene lεε un puene, yɔnɔ lu uou mu yenye. Obuε, εneε mobu nawrε finí nene ekεε nǎ.

16 Obu remuε, εneε mowuwotu rire mɛli obuε fataa amεke lǎ, Nyati lεε akpan anti, luboluwɛ epimu ete tiinɔ nɛca fein.

17 Dɛki: mulu dɔunɔɔ sεε, mónó Jerusalem tε, εneε gba, agbra obu mu li obuε mi misi ɔmu puene ábuka be eseji ma meyi tɛyi mutɔ Nyati frε.

18 Cɔni mehi mukufu ɔmu rire ópǎn éni wojuε, εneε nɛdimíni nu tɛyɛɛt-cɔ tε. Lɛpε muε, étêmu dedeku anti, eseji étêmu wuya-wuya mu frε.

- 19 Akpan-ene si woju obuε, eneε li Asi maε eti εni Juf tukε εbi εni i Jerusalem teε. Li finί nikan-nί woju kō lee omu ein ekeε, be nene nonobo li obuε ntu nienί ofu anti εbi nakan-nί.
- 20 Eneε gba, εni li nene obueneε nunonί εbie li obuε nutumίni dedekuε, be butu nene: cōni minya nonu Owutite pueε fein ante, woju un ofoni tasu nubuanί mu te lō mίle e?
- 21 O be mίnί: lu uou mu ono εnye εni wojue mίnί mubu nawre be minyepu lubuo eti nonu anti te mikan lō: onu remu nejijimίni nukunίe, eneε li woju un lokue mίle naa e?
- 22 Lipe muε, εni Felis owō di akpan-eneε neni ei Kris εni atingbreε ete εni wojue an namu-namu remue, eneε nίnί wojue ninye eti lipe bō srua ine-eti pu Lisias ihie lē nókufu.
- 23 Onu egeε, eneε nikan niye srua akpra-eti puε lō: nisepu ambi ná sibikan mu te, sake nla ambi bōmucco ι lowi. Eseji nideteru ambi anvan-ene εni bō ie adadoni eti fre.
- 24 Munuwι alabu kō useε, eneε Felis lee onu yi Drusil εni li Juf yie ein a te. Lipe muε, eneε nutu nucunί Pōl ninί be nede tée bō kpan opu etē Jesi Kris ete εni woju aka uku nene.
- 25 Gba, nucv sεse iεv, rire onku onyυ ák+an lee Nyati εni óbūaa yobūa kpan fein muε εni woju nakaan, eneε la pu Felis nuhun be kpati nakan lō: nupu ninyé lipe loc bō nu lefe nihe bōmucco, lē nóbutuni ege ji.
- 26 Felis εnie, notutru lō: tyn Pōl yobu bō ι ενιnι te. Obu remue, waalo be nótu nányakunί gbein εni bō nabōan-nί mu nedidenί numu.
- 27 Udōn tyn bōc ihι mulu aanue, eneε Porsius Festus i ruv Felis có te wutu gbisi lipe ι. εni Felis ncjju εni bō Juf-eneε ofofu onu wojue, nutu Pōl dōn sibikan mu te, eneε na.

Juma 25

Pōl εni Festus ante nyaa εni woju

- 1 Lō Festus i ku wutu gbisi lipe be munuwι εenti sεε, eneε nuno Sesare lipe na Jerusalem te.
- 2 Lipe muε, eneε teyiyι pueε εni olokueεε lee Juf owutite pueε a heni tu Pōl dedeku ενιnι te be nata lika ι kan lō:
- 3 nenini woju ce εni bō neli notu neneε, eneε li bōmucco bō nala ι notu akpan opu ie Jerusalem. Oboc tu be nakan-nί loc, eneε li finί bōc, nesinίe, lē násan-nί cōti nówonί.

- 4 Fēstus kpóru ei nakan iyê nene lô: Pól owô nó sibikan mu Sesare te, eseji bǎ íme libe, eme omobo fre mîsê ege maha te.
- 5 Obu remue, alí nǎfu mu akpan nó éni yókpu yócu nǎfu numuti eti yakan owue, be ni nání læe omu ein. Lipe mue, alí heni kpan obu eti woju un kǎo, lǎ nábũan nákan-ní te.
- 6 Fēstus dǎn Jerusalem te munuwi nowo, munuwi ndioene loo, enee se ege i Sesare. Lô nuku lipe be nu caa, enee na owutite có te be nutu bómucó éni bǎ nǎcuní Pól nesiñí.
- 7 Pól ihi uku lipee, enee lǎ Juf-enee nǎ Jerusalem ie reruni be cu owu ngbohro akpasua-akpasua nataní. Obu ce, níhemíní woju kǎokǎ éni iyê lô: owuenee nakan-níe, onu co.
- 8 Nilaní numuti eie, enee Pól fre ja cu pe fein-e nikan-nie nyaku ei nakan lô: Mǎlí woju un kǎokǎ! Diki: mǎwó Juf-enee aulee móprũmu, mǎlá teyiyi-coo munu di, eseji mǎbũan-mu Sesar munu fre.
- 9 Lipe mue, Fēstus jǎju éni bǎ ie namu Juf-enee éni te, enee nobutu Pól lô: Ekéfu fuyófu éni bǎ ra Jerusalem te lǎ méjjifu móku te kǎ o?
- 10 Enee Pól kpóru ei níñí: Owô nésimíní Sesar éni owutite pu nno anti; ébi enee bǎ nejjimíní nokuní. Ófobo fidí an weinlo lô: mǎbúbumu Juf-enee woju kǎokǎ.
- 11 Li finí woju un kǎ mlí éni yefimu lu uou ekee, be mǎkprí eti muhu. Enee gba, éni li funte mu nǎcuní woju obuene fein ndapumíníe, be kpan kǎokǎ ákân-mu bómucó éni bǎ etimu otu nene. Mobutu éni bǎ ma medí Sesar onobo nu lǎ obũa emini wojue mu.
- 12 Lô nikan loo, enee Fēstus si numuti ei butu onu fotu puene lô bǎ netê nelí be kan ye Pól lô: Éni fóbutu éni bǎ fa fedí Sesar nue, be fíha te!

Pól éni Agripa antie nyaa éni woju

- 13 Cǎni munuwi alabu kǎ see, enee gbrenghi Agripa læe onu meyi Berenis ein i Sesare lipe nakprá Fēstus.
- 14 Fēstus idi nu éni nũdǎn-ní lipe yeme libee, enee nucú Pól éni wojue nikan niye gbrenghi lô: Diki: kpan nno nó sibikan mu bonu cǎni Felis nǎ ébie neeme.
- 15 Enee, cǎni mi be ma Jerusalem tee, teyiyi puene éni olókueene læe Juf-enee éni ine-eti puene i tunti dedeku amee lǎ mótu nówoní.
- 16 Lipe mue, mikan miyê nene lô: ere Rǎm puene rúwo kpan éni nataní woju kǎo ríla i rútu onu éfe puene kraa mue niabũan-mu munu læe nǎonu ein niakan eníe nidi nue rieti.
- 17 Enee heni-heni mu niní ébi boo nu icaa, enee lǎ ma owutite-co te mutú nisíní kpan ebi.

- 18 Lipe mue, enee akpan-enee tunti dedekue no nye cu owu kan toun la i. Eme eke motutru lô: woju un loku kô nli be nehi nikan-ni kô o, be nje ónó lo.
- 19 Tasu mue, nonobo nenini Nyati ósu woju lee kpan nno kô éni niraní Jesi éni u be Pól eke nata lka i lô nó namaa éni woju li obue si nene omu-omu obu.
- 20 Gba, médí lô bô metê mobûa nene mu, enee mubutu Pól lô: ekefu mutu núcúnî nání Jerusalem te níjínî núkúní kô o?
- 21 Enee nukporu ei be nubutu éni bô na nedí Sesar onobo nu lé'obûa enini wojue mu. Éni no loo, mótu nódôñ sibikan mu te boo nue ubutue, lé' mótu náhan-ní Sesar éni te.
- 22 Festus ila numuti eie, enee Agripa níni ene onobo nuyofu éni bô neti kpan obu ómu be Festus níni boo nu icaa, lé' etini ómu.
- 23 Heni-heni mu lô nu caa, enee Agripa lee Berenis nye naha owutite-co te. Nonu aav mue, enee sruda ine-eti pueue lee ebie mu éni akpan ngbohroene ku nene gen eti be, ósupu lokulo mu, na nukuní te. Lipe mue, enee Festus tu núcuní Pól niní.
- 24 Nisiníe, enee Festus cu owukan lubuo nakan lô: Gbrengbi Agripa lee nefé fein-é funóní ébie, kpan obue fedikiníe, onu remue, Juf-enee í hému Jerusalem te lee Sesare ébi fre tá lka i éni bô mowoni manyaku ei.
- 25 Obu ce, owueue fein-é nocu nutuníe, eme eke, médí kooko nu éni bô efini lu uou. Lipe mue, nóbutu éni bô na nedí Sesar nu, enee míní alí loo, be môtu nihan-ní te.
- 26 Gba, áhan obue mehi mutu nihan-níe, miehe woju tasue bô mócu eti memime kpenkpe mewéñ Sesar-é. Obu remue, enee mucuni manyaku nefé antie nô. Gbrengbi Agripa, tasu mue, be ofu anti misini boo fubutuni nikan woju tasue nno lé'otu mócu eti mémime kpenkpe obu.
- 27 Heni-heni mue, áfátamu éni núcuní sibikan mu pu nihan-ní Sesar kraa mu éni kpan édí woju tasue nataníe an émímemu ókú kpenkpe mu.

Juma 26

Owue Pól kan gbrengbi Agripa antie éni woju

- 1 Lipe mue, enee Agripa tu Pól amaníe lô: nikan eníe nidi nue nííní be Pól han bó enti ja owukan lubuo cu nakan lô:
- 2 Gbrengbi Agripa, rire mu nekpimu lokulo éni amonu mánya ofu anti be, wojueene fein-é Juf-enee natamué, mehi mikan emíe midí nue fiti.
- 3 Efe ofobo owô fidí ere Juf erini wojueene ruru ku eti lee erini obue udo ere risi onu eti akpruaa an. Obu remue, mógugofu, tu múnyúfu ei luwi míkán emíe midí nue toun boo lé' mókufu féti.

- 4 Diki: ɔmu ngbafre luwi mu neemeɛ, l̄ mite muno ɔmu pɛne agbra Jerusalem tɛɛ, Juf-ɛne feɪn dí an.
- 5 Ɔɛ, boɪu neeme ɔw̄o nɪdɪmɪnɪ an; li fɪnɪ n̄kpr̄nɪ ɛkeɛ, be n̄hɪmɪnɪ ɪne etɪ dalɔfɔɛ l̄: ɛme fre, miɪ akpan lugbɔɛ ruku nanaɛne boɪda wojuɛ etɪ kɔ feɪn be nɪranɪ Farisɛɛn ɛnɪ nno ɪɛ.
- 6 Ɔneɛ gba, tɛɛ mucɔ mite owɛ Nyati kan la nanaɛne ɪɛ etɪɛ ɔnyɔku ɛɪ ɛmɪnɪ woju un-ɛ miɪ, ɛneɛ n̄nyumɪnɪ nie nejijimɪnɪ nukunɪ.
- 7 Owu obuɛ Nyati kan la ɪɛ, Israel busɔ ndio ɛwi aanyɛ ɛnɪ akpan cú té t̄ɛ etɪ ɛnɪ b̄ɔ ɛdɪ nu ɪɔ ɛke. Ɔnɪ nɔ ɪɔ, ɛneɛ nucɔnɪ kpitɪ mu nusunɪ Nyati you ɪɛɛ ningbe. Ɔmu gbrenɪbi, owu ba obu ɛbɪ ɛnɪ ɛme fre ɔmu t̄ɛ nɔ etɪɛ, ɛneɛ tu be Juf-ɛne nɔɔ woju itamɛ n̄ɔ.
- 8 O be Juf-ɛne, ɛmɪ be f̄ubumɪnɪ lu uou mu ɛbɪ ɛnɪ Nyati yɔtu akpan yɔɔ yenyɛɛ ɛnɪ wojuɛ nawre e?
- 9 Heni, ɛme fre bubo muɛ, mɪnɪ fáta ɛnɪ miɪ tuɪn boɔ ɪɛ Nasaret wi Jesi ɛnɪ ɪnéɛ etiti ei.
- 10 Heni-heni mu obuɛ, ɛneɛ li ɛmɪnɪ juma ɪɔkuɛ midi Jerusalem tɛɛ n̄ɔ. Ɔnu mu ɪpɛɛ, tɛyɪɪ pɛneɛ ɛnɪ ɔɔkuɛɛne nɔnɔbo túmu boɪmucɔ mɔnyu Kris ɛnɪ pɛne kprangbalɔ muku sibikan mu. Eɛɛji akpan-ɛneɛ nowo nɛneɛ, muno nɛne ege.
- 11 Diki: miɛ Juf eyia-ɔɛne feɪn mu mɔnyu Kris ɛnɪ pɛne miɪ ɔru-ɔru amɛke ɪɛ ɔtu n̄ɔbubunɪ numuti Jesi rire. Ɔmɪnɪ t̄ɛɛ ufɔɔmu nɔnɔ etɪ tuɪn ɪɛn̄ ɪ remuɛ, tuɪn miɛ rusɔ-rusɔ miɪ tɛ ɛnɪ pɛne fre ɔru-ɔru.
- 12 Ɔnu mu ɪpɛɛ, ɛneɛ nu nno tɛyɪɪ pɛneɛ ɛnɪ ɔɔkuɛɛne túmu boɪmucɔ kprɛnkprɛ be mucɔ maha Damas ɛbɪ tɛ.
- 13 Ɔmu gbrenɪbi, muno atingbre etɪ maha tuɪn boɔ c̄ɔ nu naha ɛbe mu tɛɛ, ɛneɛ kpru mu, wɛɪn ɪɔku nno ɛnɪ kɔ gbe ɔnɔbo fre boɔbo nɔ ɛntɪ ta ɛme ɪɛ akpan-ɛneɛ boɔɔ mu rahaa.
- 14 L̄ wɛɪn-ɛ ta ɛreɛ, ɛneɛ ɛre feɪn ruku wɔtu. ɪpɛ muɛ, ɛneɛ miti lubuo nno narɪarɪ Juf obuɔ mu ɪkan iyêmu l̄: Sol, Sol, ɛmɪ be feɪlmu ɔru-ɔru ɪɔ e? Makan miyêfu l̄: ɛhelɔ ɔɛ fɔhun, b̄ɔ f̄úɔɔɔmu!
- 15 Ɔneɛ mubutu l̄: Nyɔnɪ, ɛfe ɛbɪ e? be Nyɔnɪɛ nɪnɪ ɛne, Jesi ɛbɪ ɛnɪ mɛɪ ɔru-ɔruɛ n̄ɔ;
- 16 ɔo muno wɔtu mɪnyé etɪ. Ɔboɔ tu be nɪnyaku rire gbeɪn niyemɛ, ɛneɛ li fɪnɪ: n̄anyakumu n̄ɔɔ mɛɪ ɛnɪnɪ ɔsu pu amɛke ɪɛ móbo ɛnɪnɪ rire wojuɛneɛ miɪ nu ɪɛɛ obuɛne freɛ n̄iyêmuɛ ɛnɪ amanɪɛ móku akpan.
- 17 Ɔtɔpu obuɛ n̄tɔpumuɛ, gbɛɛ feɪn-ɛ Juf ɪɛɛ akpan-ɛneɛ ɛlí Juf-ɛ yedimɛ, n̄nyumu nɪnyaku ei ɔnu mu.

- 18 Nɔ̀tɔ̀pumu lɛ́ m̃â méfifin akpan nɔ̀nɔ̀wi ei ɔ̀nɔ̀ dambrie mu anya i eli wein mu éni pɔ̀ene, eseji lɛ́ nɔ̀nɔ̀ní Satan éni auba nányaní ei nélní Nyati éni pɔ̀ene. Lipe muɛ, lɛ́ nɔ̀nɔ̀ tée nɔ̀cu nitení eti remue, Nyati ɔ̀cu nɔ̀nɔ̀ un-ene fein ɔ̀fuɔ̀ nene, ɔ̀tu mbuafue wojue nitite nite akpan-ene fein-ε nɔ̀pɔ̀ɔ̀n iε, eli nenini iε.
- 19 Gbrenghi Agripa, Nyɔ̀nie éni woju obuɛ nyaku gbein yemu tɔ̀pumuɛ, mókpɔ̀ mókpɔ̀n-míni owu.
- 20 Munu Damas ebi tε mubo amanieɛ muku akpan mise tuun misê ege m+a Jerusalem tε. Ɔ̀nu egeɛ, eneɛ munu eti mise Jude maie eti neeme mili ba nɔ̀ lɔ̀ eke tuun minya akpan-eneɛ élí Juf-ε éni tε frε. Ɔ̀ó fein-ε mɛsɛɛ, be makan miyê akpan lô: nɔ̀nyɔ̀kuní lubolowi mu núdú núnɔ̀yɔ̀kuní Nyati éni bɔ̀mu lɛ́ nélní owu frε éni iyê lô: nɔ̀nyɔ̀kuní heni tasu.
- 21 Amanie akpasua obuɛ mobo miseɛ remue, eneɛ Juf-eneɛ kumu eti nyumu tɛyiyi-ɔ̀ tε be juju éni bɔ̀ owomuɛ nɔ̀.
- 22 Obu ɔ̀ɛ, tuun bɔ̀ɔ̀ be oku lɔ̀, Nyati nɔ̀nyumu inyaku ei nɔ̀nɔ̀ ɔ̀nku. Obuɛ, eneɛ hɔ̀nɔ̀ utumu munû eti mihi Nyɔ̀nie éni íne eti dalufue muku akpan-eneɛ nɔ̀ lɔ̀ ɔ̀ɛ lɛɛ lukpawienɛɛ nɔ̀. Amanie obuɛ moboɛ, woju ebi éni Nyati éni numuti-eti pɔ̀ene lɛɛ Moïsi ein bo eti la iε, ene baa, eneɛ eme frε makaan iε, élimu woju lefe kɔ̀kɔ̀ bemu.
- 23 Diki: ɔ̀wɔ̀ nikan nilaní ei lô: Kris-ε yedi gbre tuun yohu, eneɛ yete atingbre yeti ɔ̀ó ɔ̀nɔ̀ lu uou mu yenye be yɔ̀tu Juf lɛɛ akpan-eneɛ élí Juf-ε ein yeti enini wein-ε nu.
- 24 Lô Pɔ̀l nakan owu obu lɔ̀, eneɛ Fɛstus gbε nakan lô: Pɔ̀l, íne mu ɔ̀bubufu naa? O be kpenkpeɛ fidɔ̀ sen iε li obuɛ odufu íne mu ɔ̀nyoku lɔ̀ e?
- 25 Nikan lɔ̀, eneɛ Pɔ̀l buani mu nakan lô: Bɔ̀ Fɛstus, íne mu óbúbumu! Owu obuɛ makaan, woju nawre makan, élimu nyɔ̀mbɔ̀ woju.
- 26 Eseji gbrenghi Agripa ɔ̀nɔ̀bɔ̀ frε dí obu fein-ε makaan an. Obu remue, eneɛ makan kpetε-kpetεlɔ̀ miyênie nɔ̀. Mɔ̀di an lô: nélí ɔ̀nɔ̀ mu yogu ambe woju obu fein-ε sɛɛ étêmu ɔ̀'ŏn-ei mu.
- 27 Gbrenghi Agripa, obuɛ Nyati éni numuti-eti pɔ̀eneɛ kan la iε, fubu nawre kɔ̀ naa? Mɛdiki sun be fubu nawre.
- 28 Eneɛ Agripa níni: Lɔ̀ obu ɔ̀ɛɛ, be ɔ̀wɔ̀ mónyuku méli kretien lí e?
- 29 Nikan lɔ̀, eneɛ Pɔ̀l níni: Nideli lɔ̀ obu ɔ̀ɛ o, nideme libe frε bɔ̀bɔ̀ o, eminie, mɔ̀gugɔ̀ Nyati éni bɔ̀ ɔ̀tu efe ɔ̀fɔ̀bɔ̀ lɛɛ akpan fein-ε nɔ̀ ébi neti ɔ̀mu owukan lubuoɛ ein, fɔ̀nɔ̀ní fíni eme eke; sake, kpan nudoku nefε ngbraka eke.
- 30 Pɔ̀l ikan lɔ̀, eneɛ gbrenghie ɔ̀nɔ̀bɔ̀, etei pu Fɛstus, Berenis lɛɛ akpan-eneɛ ku ei lɛɛ nɔ̀nɔ̀ ein-ε nye eti.
- 31 Lô najaní rire nɔ̀cu nihaní lukpomue, eneɛ nakan-ní lô: Kpan obu élí woju kɔ̀kɔ̀ éni bɔ̀ efini lu uou, elefe mu sibikan mu.

³² Lipe muxe, Agripa kán yê Festus lô: Li fíní kpan obu óbútumu éni bǎ a edí Sesar ɔ̀nɔ̀bɔ̀ nuɛ ekɛɛ, bɛ rɪlanɪ ei.

Juma 27

Pɔl éni Rɔm áhan woju

¹ Lô nikan nitení lô: nûkuní ɛɛ bato mu rɪha Itali maɛ ɛti tɛɛ, ɛnɛɛ dɔn bɔɔ uku ɔru aav muxe, bɛ nidení Pɔl lɛɛ sibikan mu pu elefe ein nukuní Sesar Ogus éni sruda lúkprɔɛ éni akpra-ɛti pu nno éni nɪraní Julius-ɛ ɔnku.

² Lipe muxe, ɛnɛɛ rucu Adramit ebie éni bato nno éni yɛɛɛ Asi maɛ éni ebienɛɛ nɔ jenfie numu-numu bɔmuxe raha. Aavɛ rahaa, Maseduanɪ wɪ Aristark éni ho ebi Tesalonik-ɛ frɛ nó ɔru ein.

³ Rɪha bɔɔ nu ɪcaa, ɛnɛɛ ruku Sidon ebi tɛ. Lipe muxe, Julius nyáku té namu lá Pɔl bɔmucɔ ɪ á kprâ anuan-ɛnɛ búkanɪ.

⁴ Ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ rise ege rucu batɔɛ bɛ rekrí Sipri wutu lukpɔɛ rire bɔmu rɪha, ambɛ lufan nopo igbatu ɛɛ munu kɔnkpɔlɔ.

⁵ Rɪha tɔun bɔɔ runɔ jenfie alaa kpri Panfili lɛɛ Silisi éni maɛɛnɛɛ mu rɪnya ɪ, ɛnɛɛ rɪnya Lisi maɛ éni ebie nɪraní Miraa tɛ.

⁶ Tɛɛ, sruda akpra-ɛti puɛ hé Alesandri ebie éni bato nno éni naha Itali tɛ, ɛnɛɛ de ɛɛ ku mu.

⁷ Ɔnɪ rɪnya lipe rahaa, nu dɔunɪɔ agbra akɔumu cɛɛ raha bɛtɛ-bɛtɛlɔ tɔun bɔɔ bɛ rɪnya Kinid ebie anti. Gba, éni lufan numuxe nakura tɔun útu ɛɛ bɔmucɔ éni bǎ r+a ndama, ɛnɛɛ rɔrɔv ei rite mu Salmone wutu lukpɔ lɔwɪɛ rire rubuka Kret wutu lukpɔɛ nuwan bɔmu rekrí rɪha.

⁸ Lipe mu frɛɛ, gbredi mu cɛ raha lɔɔ tɔun bɔɔ bɛ rɪnya bato etiei-cɔ éni nɪraní Akpɛɪɛ Anamu éni bɔfɔ Lase ebie tɛ.

⁹ Ɔnɪ ruku tɛɛ, bɛ ɔwɔ nu kɔngbalɔ ɛɛ éni di ɛtiɛ runɔ rahaa ɔnɔ un tɔun ɛsɛñ ɪ. Heni-heni muxe, ɔwɔ nuhɔnci nuɛ ete mu. Éni nɔ lɔɔ, Pɔl já cú, ɛnɛɛ nakan iyê batɔɛ éni puɛnɛ lô:

¹⁰ Amuan-ɛnɛ, mɛdikɪ sun, alɪ runû ɛti rahaa, bǎ ɪja nu kɔɔkɔ: batɔɛ yɔbubu, ɔkɔɔɛnɛ feɪn frɛ yowo yaha. Ɔnɛɛ bǎ údɔn-mu obu cɛ ɛti: alɪ rónyú ine muxe, ɛɛ ɔ̀nɔ̀bɔ̀ frɛ rûhu.

¹¹ Owu obuɛ Pɔl kaan, sruda akpra-ɛti puɛ ékprímu ɔ́cú. Ɔnɪnɪɛ, bato ényepu puɛ lɛɛ kpan ebie kan batɔɛ éniɛ kaan, ɛnɛɛ niti.

¹² Eseji, éni lipe éni bato etiei-cɔɔ ájá nu éni bǎ rɔdɔn lufan nuɛ etemuxe, ɛnɛɛ akpan feɪn níni fáta éni bǎ rɔnû ɛti ra bɔɔ áján kǎ ruku Fenis ebi tɛɛ ɪʒ réti ei rɔdɔn tɛ. Ebi obuɛ, ɛnɛɛ ɪ Kret wutu lukpɔɛ éni akpɛɪɛ ɪkɔkɔ éni nɔ ebie éni nime bɔmu gbatu munu nakprâ ebi ɛntɪ lɛɛ nuwan.

Edifa ɔkue po Pɔl-ene ine erahun-e ɛni woju

- 13 Batoe ɛni ɛnyepu pɔseene idi nu ɛni lufan luwi nɔnɔ ebi nɔwan bɔmu upupu ihie, enee nini gbake woju owuni, ɔo nukroni ɛni bɔ nani, be heni-heni mu nutuni batoe tu rubo bu rekprɛ Kret wutu lukpoe riha nunja-nunja.
- 14 Aaue rahaa, ɛme libe, enee kpuru mu edifa ɔkue niranɛ Erakilɔn nɔ Kret wutue ɛti bɔmu nopo iyaku ere ein.
- 15 Lɔpe mue, edifaa kpali batoe i cu naha. Ere fein ridi lo bɔ rei, enee ruwo rire rila i rutu edifaa pe ere naha lo ce.
- 16 R+a lo tuun bo be rise wutu lukpo luwie niranɛ Klodaa nɔwan bɔmu un ere i luwi. Lɔpee, enee gbake rila tuun bo be akpumu runyu di la luwie ruku batoe egee i owo amu.
- 17 Lɔpe mue, rjanɛ rila batoe ɛti, enee ride anwan ritnda batoe ruruku ei le mraa igbigberumini ei. Onu egee, niranɛ tin likpin ɔkue dikpe le rahamu rucon i nkrian lukpo ɔkue niranɛ Sirt be nɔ Libi mai anti bɔmu mu, enee lufaan cu ere naha lo ce.
- 18 Coni nu ca be lufaan hɔnɔ upo mbasi mu ce, enee rubo bu ruwo ɔkɔɔene ruku dikpe.
- 19 Onu munuwi ɛenti ɛti, enee jumadi pɔseene nɔnɔbo wo batoe ɛni owuene fre ku dikpe.
- 20 Lo nu lɔpe be nahaa, nu dɔunlo se ɛni redi gbe lee mulolo nu; edifa bibi ce hɔnɔ upo ere ine erahun tuun rakân-mu telie lo: rɔnɔ mu runya ruɔn nkuan fre bo.
- 21 Owu obuene nese lo remue, eme libe ɛni kpan kɔkɔ hiemu mbo. Lɔpe mue, Pɔl se akpan fein anti, enee nakan iyê nene lo: Amuan-ene, li fini fitini obuene miikan eke, be in rotu bu ranya i Kret wutue ɛti te gbere obu ehé ere, eseji roku ɔru ɔkɔɔene kpe fre.
- 22 Gbake, mɔgugo nefe cuni mbasi: bɔ ɔru mu kpan kɔkɔ uhumu; batoe ce yobubu.
- 23 Diki: you obuene, ɔmu Nyatie musue ɛni enti ngbafre nno anyaku rire gbein eyemu,
- 24 enee kan lo: Pɔl, la nudowofu! Diki: fata ɛni fiha tuun fina Sesar anti te. Diki: akpan-ene free nɔ batoe mu lee ɔfu ein-e, Nyati ɔtuku nene fein ledu bɔ nuhuminini le.
- 25 Obu remue, amuan-ene, cuni mbasi! Mikân telie Nyatie ɛti lo: obuene niikan, yese lo eke.
- 26 Obu ce nɔ, batoe yaha yɔcon i wutu lukpo kɔ ɛni nkrian mu.

Batoe éni óbubu woju

- 27 Die ette runo, ie munuwi ndio ewi aanla éni edifaa nejingbe ere mu jenfies niraní Adriaa eti ce. Coni nu naha óbu mu tee, batoe éni jumadi puene ikprâa, be leŕ fíni robofu wutu kôo eke,
- 28 enee nilaní ba akpasua nno dikpe. Nija nucu nikprâníe, enee nidiní nu lô: lɩpee, die +a mu ie metri abruansan ewi nombu. Ríha anti waalo boó nisení ege nilní lóo eke jie, enee nidiní nu lô: ie metri abruain ewi nowo ce.
- 29 Lɩpe mue, té nete nene níni éli r+a rayakuní mbobu ein. Enee nuwóni lankpa ogbu linli aanla nukuní dikpe batoe nsibi te be rokpôn éni bô nu aca faafa.
- 30 Runo lɩpe, enee batoe éni jumadi puene eke nojuju éni bô o'ôn ei owo ere oku ei a. Nikpati nunyuni di lla luwie nilaní dikpe, enee nakan-ní lô: nesení batoe éni anti bomu nukuní lankpa ogbo ba ebiese tukô ji dikpe.
- 31 Pól idi nu lóo, enee nakan iyê sruadaene lee nonu akpra-eti pue lô: Ali fótúminí akpan obuene ódôn-mu batoe mue, be rûhuní fein.
- 32 Lɩpe mue, sruadaene cíceru di lla luwie ba i, enee llaa wo a.
- 33 Runo lɩpe rokpôn éni bô nu aca, enee Pól nokrukrukuku akpan fein rire éni bô ie obo luwi ikan lô: Amunu be ie munuwi ndio ewi aanla neeme éni funóni tete mu rokpôn-ní. Onu mu lɩpee, obo kôoko yékîn-mu nefé numu fre.
- 34 Éni no lóo, mógugó nefé iní obo luwi leŕ abuka nefé fócuní mbasi. Diki: nofu mu kpan kôoko bô íla onu íne ruho luwi nno kukukpo fre bôbo kpe.
- 35 Pól ikan lóo, enee cu futufutu, la Nyati bia be, nene fein anti, nyu bu ei nehí.
- 36 Nidiní nu lóo, enee gba nene fein té kpon nene be niní mbo le.
- 37 Ere fein-e runo batoe mue, ruku akpan ya aanu ndio nombu ewi nahuan (276).
- 38 Lô ere fein ri mbo luwu i erere, enee ruwo mbo fein-e doon ruku dikpe leŕ batoe etě flɛflɛlo.
- 39 Udôn boó nu icaa, enee batoe éni jumadi puene di nkrian-co pôo nno éni die gbe gbasru ho mue nu, sake nédímíní wutu lugbu deiin-e an. Lɩpe mue, enee níni núcúní batoe nubðan-ní munu te nítí nání anti luwi ji leŕ nétiní ei.
- 40 Lɩpe mue, enee niciceruní lankpa ogbu ebiese ba i don dikpe te, numumóni tebuaaene éni baaene fre i, eseji nitrení lijie no batoe anti bomu mu lufan pi mu be, heni-heni mu rucu gbasru ndama raha nkrian-co pôo no tee bomu.
- 41 Aave ce rahaa, enee batoe yaku nkrian lúkpó nno ein con i mu te. Lɩpe mue, enee onu anti bomu li ei be mra nabðan onu ege bomu akpumu tuun neeme gbo i fein.

42 Srudaene idi nu lɔɔ, enee nyonyo ɛni bɔ owuwou sibikan mu pueɛnɛ aframa lɛ nonu mu kɔkɔ ipi dikpe iye ihamu,

43 enee sruda akpra-eti pue eke teru nene ambɛ nɔyɔfumu ɛni bɔ Pɔl uo. Lɛpe muɛ, enee nini kpan feɛn-ɛ di dibɔɔ nɛpi dikpe nɔ ekpehe eti te pɛpɛni,

44 lɛ gba obuɛ ɛdi dibɔɔ ɔɔ plans likpin elefe mu bato ebi ɛni ɔɔ kɔ ɔɛ bɔ ipini etiɛ, aya eti ɔkpu nene lɛ. Heni-heni mu rilɛ lɔɔ eke tɔun bɔɔ be ɛɛ feɛn nɛya ekpehe, kpan kɔkɔ uomu.

Juma 28

Owuɛ sɛ Malt wutu lukpɔɛ eti tɛɛ ɛni woju

1 Ɔɔni ɛɛ feɛn, runɔ munudi lɔku obu mu runyaa, enee riti lɔ: wutu lukpɔɛ runɔ etiɛ, niranɛ Malt.

2 Akpan-enɛɛ ho ebi lɛpɛɛ sike ɛɛ namu-namu woju srɔn ɛɛ munu mu. Heni-heni muɛ, ɛni mindi se ege neni be lufan nowɔɛ remuɛ, nuponɛ lɛ lɔkɔlɔ, enee niranɛ ɛɛ ra rɔgbɔn.

3 Lɛpe muɛ, enee Pɔl bɔɔɔ ngbita lɔkpɔ lɔwi naha uku ɛɛ, be lɛɛ nasaan remuɛ, lɔbɔn nɔɔ nɔ mu te nɛya, nyuni bɔ rukɔ eti lɛpɛ.

4 Lɔ akpan obuɛɛ di ɔlun-ɛ rukɔni bɔ eti nɛfɛfiku eie nuɛ, enee nakan-ni lɔ: Kpan obuɛ, yɛɛ be kpanwo pu! Fidi kimu ɛni nuomu jenfie dikpe te be li Nyati ɔnyuni lɛ nuɔɛ?

5 Lɛpe muɛ, Pɔl fin bɔ i ɔlun-ɛ pi ɛɛ te; ɛlimini ɔɔ kɔkɔ.

6 Akpan-enɛɛ nɔ lɛpɛɛ notutru lɔ: nɔtun, elefe mu nipi nuhu. Gba, umɛ libɛ ɛni woju kɔkɔ ɛsɛɛ, enee nisepunɛ numuti ege nakan-ni lɔ: yɛɛ be ambi lini nyati akpasua nɔ kɔ.

7 Ɔɔ runɔ lɛpɛɛ, bɔfu wutu lukpɔɛ ɛni etei pue niranɛ Publus-ɛ ɛni lukpomu. Lɔ niti ɛɛ ngaa, enee ni nide ɛɛ na nisike namu-namu rudɔn enini te tɔun munuwɛ ɛɛnti agbra.

8 Lɛpe muɛ, be ɔnu bɔ lufan nɔnyu lɔ be, eseji natta sibi frɛ. Pɔl iti ɔnu wojuɛ, enee a ho heni be tani bɔ eti gugɔ Nyati tɔni buɔn-ni.

9 Wutu lukpɔɛ eti ɛni lu pu ambiɛɛ iti owu obuɛ, enee nene frɛ ni nihenɛ be nubɔɔn nene lɛ.

10 Ɔni nɔ lɔɔ, nidɔni ɛɛ namu nusupunɛ ɛɛ tasulo tɔun bɔɔ uku ɔru aau mu frɛɛ, enee nutɔni ɛɛ owuɛɛɛ kpu ɛni bɔ ɛɛɛn ɛɛ ɔɔɛɛ.

Pɔl ɛni Rɔm ebi tɛɛ kuɛ ɛni woju

- 11 Malt lɪpɛɛ, rĭ ɔwōn ɛɛnti, ɛnɛɛ ruɔu Alesandri bato nno ji ɛni i ti ei lɪpɛ tuun lufan nuɛ te muɛ, bɛ ruɔu ɛti raha. Bato obuɛ, ɔnu ɪnɛɛ nimimení ɛtiɛ, ɛnɛɛ li Dioskur.
- 12 Raha boɔ ruku Sirakus ebi tɛɛ, ɛnɛɛ ruɔɔn tɛ ri muɔuwi ɛɛnti.
- 13 Rɪnya i tɛ rahaa, ɛnɛɛ rikpri wutu numu-numuɛ tuun boɔ bɛ rɪnya Rejio ebi tɛ. Nu ɪcaa, ɛnɛɛ lufan kǒ ɛni uɔɔ ebi nuwan boɔmu ihie nopupou bɛ tu ruɔu muɔuwi aanu agbra ɛɛ ra ruku Pusɔl ebi tɛ.
- 14 Lɪpɛɛ, rihe makpi tukɔ bútu ɛɛ ege r+a ruɔɔn nɔnu ɛin lɛbɛ nno agbra. ɔnu egeɛ, ɛnɛɛ gba ruɔu ɛti raha Rɔm ebi tɛ.
- 15 Ruɔɔ ɔɔti raha, ɛnɛɛ tɛ ɛni makpiɛnɛ ebi ɛni ɔwǒ ti ɔru ieu amanɛɛ i owuyiyi-ɔ ɪkue nɪraní Apius-ɛ lɛɛ ɛsike ɔɔɔ nɪraní Kan ɛɛntiɛ lɪpɛ nɔkpɔn ɛɛ. Lǒ ruku tɛ Pɔl di nɛnɛ nuɛ, ɛnɛɛ ho ini nuhun bɛ nala Nyati bia.
- 16 Riha ruku Rɔm tɛɛ, ɛnɛɛ sruda akpra-ɛti puɛ tu Pɔl boɔmuɔɔ a dɔn ɛnti bɛ sruda nno nɔ tɛ nasisan-ni.

Nyati amanɛɛ Pɔl bo Rɔm tɛɛ ɛni woju

- 17 Muɔuwi ɛɛnti ɪsɛɛ, ɛnɛɛ Pɔl ra Juf ine-ɛti puɛnɛ fɛin ɛnti tɛ. Nisi niyǎnɛ, ɛnɛɛ nakan niyê nɛnɛ lǒ: Makpiɛnɛ, diní an lǒ: mǛlí ɔru puɛnɛ woju un, eseji mǒbúbumu nanaɛnɛ ɛni boɔnda woju kǔkǔ frɛ, ɛnɛɛ obu ɛɛ, nuɔnyumíni nutuní Rɔm puɛnɛ Jerusalem tɛ.
- 18 Lɪpɛ muɛ, nububutumíni owu tuun néhémíní woju ɛni bǒ efimu lu uou, ɛnɛɛ nujuɔuní ɛni bǒ nɔwɔmíni nalaní ei,
- 19 bɛ Juf-ɛɛnɛ ɛkprímu ɛti. Obuɛ, ɛnɛɛ tu mubutu ɛni bǒ mie ɛbi mɛdi Sesar nu aframaa nǒ; ɛlímu ɔnu puɛnɛɛ míému lǛ máta woju bɛmu.
- 20 Mára nɛfɛ lǛ méde wojue nɔɔ aka móku nɛfɛ. Diki: ngbraka obuɛ nukumíniɛ, wojue ɛɛ Israel puɛnɛ ɔru tɛ nɔ ɛtiɛ remu nukumíni.
- 21 Pɔl ɪla numuti eiɛ, ɛnɛɛ Juf-ɛɛnɛ nakan iyêni lǒ: Kpan kǔkǔ ónó Jude tɛ ɛsí ɛɛ kpenkpe ákán ɔfu rire woju. Eseji makpi kǔkǔ frɛ ɔcú ɛfni woju un kǒ ɛni filɛ íému akan ɛyêmu ɛɛ.
- 22 Rɛdiki sun-ɛ, bɛ já nu ɛni bǒ ɛfɛ ɔfɔbɔ fede ɛfni woju obuɛ fisi ɛtiɛ aka reti. Diki réti lǒ: ɛfni Nyatisu akpasua obuɛ fobo ɔnu amanɛ fɪsɛɛ, ɔɔ-ɔɔ fɛin akpan nebe ɪla kpɛ.
- 23 Nɪkan-ní ɪɔɔ, ɛnɛɛ nitêni nu lefe ɛni bǒ nesêni ege nabŭan-ní mu ɔɔ Pɔl nɔ lɪpɛ.
- Udǒn boɔ nuɛ ukue, ɛnɛɛ heni-heni mu ni nihení Pɔl nuɔuɔuɛ nuɔkɔní nu ambu ɛniɛ. Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ nuɔu njomu neeme nide Nyati ebi ɛni woju aka nuku nɛnɛ nikan owuɛ Nyɔniɛ yenɛɛ tuun ku yɔmu. ɔnu mu lɪpɛɛ, nuɔu Mois ɛni Auleɛ lɛɛ

Nyati éni numuti-eti pueue éni kpenkpeue fein mu te niyê neue lô: tasu muue, Jesi éni rire woju nikan-ní; lɔɔ, lɛ́ nɔ́cuní té nétěnî eti.

24 Owue nikaan, nɔnu mu elefe kprî cú, eue elefe eke ékprîmu ócú.

25 Heni-heni muue, íne á mú neue có nno, eue ninyení eti necéñ-ní ei. Lipe muue, eue Pɔl ja cu nakan iyê neue lô: Nje owue Bubo Wein se Nyati éni numuti-eti pu Esai mu kan ye nɔfu nanaeue, onu cɔ weinlɔ. Eue ki lô nikan:

26 A kan ye Israel pueue lô: fitiní nɔfu riti mu, obu ce bǎ fúnyumíní numu. Nɔfu nɔnuwi frɛ yata fɔdikíní, obu ce bǎ fɔdumíní nu,

27 Heni-heni muue, lubolɔwi akpan obuuee tuun eséñ ɪ, riti numɔ ɔdudɔ neue ɪ, nɔnuwi emimeu neue ɪ frɛ. Lɔɔ, lɛ́ nɔnu nɔnuwi útu nídimíní nu, nɔnu riti útu nítimíní, nɔnu lubolɔwi frɛ útu núnyumíní numu núdumíní muu núnyukumíní emui bɔmu múbɔɔn-mu neue.

28 Pɔl n̄ eti nakan lô: Éni funɔní lɔɔ, be díní an lô: Nyati ɔtu róbo íne nkuan ebi éni nɔcu kpaan éni amanie róku akpan-eue élí Juf-ε; neue eke, n̄itiní!

[29 L̄ô Pɔl kan lɔɔ, eue akprɔasi pi Juf-εue mu be nɔcɛn-ní ei naní.]

30 Pɔl d̄n Rɔm ebi te tuun mulu aanu agbra éni ɔnɔbɔ nigbigbi ɔnu rire be nisike akpan-eue feun-ε ihi ɪkpr̄anie frɛ.

31 Lipe muue, bɔmuɔ lánɪ be nubo Nyati ebi éni wojuue amanie nuku neue nififin Nyɔnɪ Jesi Kris éni rire woju ei niyê neue hokuei mu frɛ.

Ròm

Ròm 1

- 1 Κρενκρε obuε, εμε Ρολ εβι ένι λι Jesi Kris ένι όσυ πυε λι obuε mewéñ nefε. Nyati λι obuε ramu be mili ότορυ πυ nitemu emini lé móbo ενιλι Amanie Namue méσε.
- 2 Amanie Namu obuε, ενεε owô sigi neeme Nyati σε ουυ numuti-ετι πυενε mu bo ουυ woju ετι be nimime nilaní ei ουυ κρενκρεε mu τεε nõ.
- 3 Amanie obuε, lí ουυ Wιε ένι rire woju. Wι obuε, nili kpan nuryoní nuno gbrenghi Dafid ένι ba mu ninya.
- 4 Ενεε, ενιλι lu uou mu εβι ένι Bubo Wειη tu nuno ninye mbasi lokulo muε, neyê wainlo lô: nili Nyati ένι Wι frε. Wι obuε, ενεε λι ουυ Nyonli Jesi Kris-ε nõ.
- 5 Kris obuε, ουυ mu λι obuε Nyati σε tumu mbuafue obu mili ενιλι ότορυ πυ lé móbo ενιλι Amanie móku obuο-obuo fein mu ένι akpan ουυ té etëni ετι εfeluni ενιλι ínéε anya gbein.
- 6 Ενεε, nefε obuενεε Jesi Kris ra nefεε, funoní neνε mu λε.
- 7 Nefε fein-ε Nyati yofu nefε, ra nefε filiní ενιλι πυενε be funoní Ròm τεε, Nyati εβι ένι λι Bôo λεε ουυ Nyonli Jesi Kris ένι owro λεε teyoo nuno nofu ein.

Ρολ ένι Ròm τεε nojuo ένι bô aa ένι woju

- 8 Nefε fein, nofu remu meti có mila ουυ Nyatie bia Jesi Kris ένι íne mu. Heni-heni muε, nefini téε fucu fitení Kris ετε ένι amanie εσε wutu ετι έβι co-co fein.
- 9 Diki: Nyati εβι ένι moosu ουυ té neeme mu be eseji mobo ουυ Wιε ένι amanie mισεε, lí ουυ dalufue lô: mukuan nefε nuca fein.
- 10 Emuni ógugo muε, mobutuni bie mu lô: ali nuyofue, be nutumu bomuco lé mie mákpr+a nefε.
- 11 Heni-heni mu bonu te íwemu, muyofu ένι bô medi nefε nu amεke lé Nyati εσε ουυ mu ουυ ουυ Bubo edi juma nofu agbra fócuní mbasi.
- 12 Tasu muε, ali mehi τεε, be εμε λεε nofu ein ουυ téε no Kris ετε bô rocu ετι rokrokroku mine rireε remu.
- 13 Makriene, diní an lô: nu donulo muε, mujuju ένι bô mie nefini τε, ενεε miehe ουυ mu bomuco. Εε, muyofu ένι bô medi juma nofu εrehun τε medi obuε Nyati yotu yanyâ nefε muε nu finí lô neσε obuο ambiene fein agbraa εke.
- 14 Emunie, fáta ένι mubo Amanie Namue muku akpan lukpawiene λεε akpan-ενεε no lo ceε, κρενκpedi πυενε λεε akpan-ενεε édí κρενκρεε.

15 Obu remue, enee mɔɔju ɛni bɔ mie mobo Amanie obu moku nefe ebienee funɔni Rɔm te frɛ nɔ.

16 Ɛminie, Amanie Namue ɛni ɔbo ilumu ruhon kɔkɔ ambe ɔnu mu li obuɛ Nyati neɛe inyaku enini ákuraá gbein ucu akpan-ene fein-ɛ nɔcu té itêni etie íne nkuan. Ɛnee íne nkuan ebi ɛni nɔcu akpaan, Juf-ene eti nubo bu pɛpɛni tɔun bɔɔ be ehe akpan-eneɛ éli Juf-ɛ frɛ.

17 Amanie Namu obuɛ, enee inyaku lɔ Nyati itê ubu kpan sɛsɛ pue ɛni woju gbein. Diki: tée kpan ucu itêni etie ɔnu lefe ɛɛ li obuɛ nɔkrâ; woju lefe kɔkɔ ɔnɔ. Heni-heni mu ki lɔ nimime nilani ei: Kpan fein-ɛ Nyati bu sɛsɛ pue, enini tée nɔ Nyati etie, enee tu nucu ɔnu íne nkuan.

Unli aubaa kpan fein nɔɔ ɛni woju

18 Nyati nanyaku enini tebibeɛ gbein unɔ enti ihi kpan eti ambe kpan ɛni Nyatie nini nédí woju mu lee sɛsɛɛ nihĩmue ɔnu lɔku esɛn i. Heni-heni mue, kpan ɛni sɛsɛɛ ihĩmue mu tee, nɔnyu woju nawrɛɛ nuboku ei.

19 Diki: wojuɛ kpan kpu ɛni bɔ edɪ an Nyati rireɛ, lá be nedɪ nu. Nyati ɔnɔbo ɔnyu anyaku gbein weinlɔ eyɛni.

20 Heni-heni mue, Nyatie, kpan ídimini nu, sake ɔni nili enti lee wutu te neemeɛ, ɔwɔ owuene fein-ɛ nili be nyaku enini Nyatie nili lee ákuraá nukura be ákân-mu owue ɛni woju gbein-ɛ, enee ntu ɔtu kpan edini an. Ɛni nɔ lɔɔ, Nyati ante, kpan ákân-mu woju ɔmɔja kɔkɔ.

21 Diki: nidini an lɔ: Nyati nɔ, enee obu ɛɛ nóbúmíni Nyati nósúpumíni nédíumíni namu. Ɛni nɔ lɔɔ, ɔtu nɔnu ɔtutruɛ naha woju ehelo-ehelo eti. Ɛnee, ɛni núnymíni woju numu remue, ɔtu nónyuku nódɔn-ní dambri mu.

22 Nobuni nɔnu rire lɔ: nilini rice pueɛ, enee okufu mue, nónyuku nélini nyombɔ pueɛ.

23 Lɔ bɔ nɔnɔni Nyati ebi ɛni mɔnu lɔku neeme li enini be úhĩmue ínee, nónyuku nɔnɔni kpan ebi ɛni nili dideni ei ɛɛ be ene uhue íne tɔun nɔnɔni ruwaru, nne lee ɔun frɛ bɔbɔ íne.

24 Obu remue, enee Nyati ci neɛe ku ei owueneɛ nɔnu té tha etie mu be nelini runyɔ woju anuma-anuma nihaní nububuni nɔnu rire.

25 Nɔwɔni Nyati ɛni woju ɛni li woju nawrɛɛ nálaní ei, enee funte woju nana ɔnyuku eli nenini woju ɛni nɔcuni té nitení eti. Ɛɛ, lɔ bɔ nɔnɔni Nyati ɔnɔbo ebi ɛni li éli pue ínee, nónyuku nɔnɔni enini bó mu owuene íne. Diki: Nyatie, ene li obuɛ tasu mu nifata ɛni bɔ nɔwɔkuní tɔun godoo. Amen!

26 Heni-heni mue, Nyati eci neɛe oku ei nelini runyɔ woju fein-ɛ nyu neɛe kan ɔnkue. Ɔnu mu lɔpɛɛ, tɔun eyi neci ekpisi ilapu mine ein li obuɛ áfátamue.

- 27 Ekpisi frɛ, ɔnu ba nno, lô bǎ nalapuni eyi ein fini lô Nyati titee ekee, óno loo, nana rire nayrâ nene i mine eti nlapuni mine ein le. Nonu runyo wojue nelini loo, ɔtu najani musue éni fata nene ein-e nukuni rire.
- 28 Enɛɛ, éni nunyuni munu ninyakuni ei Nyati éni andie etie, Nyati frɛ ɔtu íne mu odu nene ɔnyuku, núkpu nídimíni woju nawree an ji ɔtu nelini woju-woju fein-e áfátamuɛ nihaní.
- 29 Ki woju un anuma-anuma fein-e yiku neneɛ: Auleɛ ówo óprǔ, runyo woju éli, sika kpohru lee té un ák+an. Xe, nike, kpanwo, elɛɛ, gbrɛ lee akpan ópupo edri nene. Eseji nilini akpan rire óbubuei pueɛ,
- 30 akpanti pueɛ, akpan éni fe Nyati, tutre pueɛ, rirenyaku pueɛ, numukpe pueɛ, unli éni akunda pueɛ. Diki: bô lee yia éni éfelu,
- 31 woju numu ónyǔ, numuti nno iɛu, óyofu lee ledu ótuku frɛ óno nene lubolowi mu kɔkɔ.
- 32 Obu cɛɛ nidini an piin lô ɔwô Nyati akan ala i lô: kpan fein-e ili owu un-un akpasua obueneɛ, lu uou lí eniɛ, nunoni mu nilini. Enɛɛ ódôn-mu eti loo; nunoni kpan fein-e neli loo ekee ege frɛ.

Rɔm 2

Óbǔaa Nyati yobúa Juf-ene frɛ muɛ éni woju

- 1 Coɔ kpan! Efe frɛ ebi éni fobúa kpan lefe mu lô: néyí nuɛ, fákân-mu woju ɔmɔja kɔkɔ Nyati anti le. Diki: kpan lefee fobúa muɛ, be tasu muɛ, efe ɔfobo femɛ ɔfu rire ambe woju baa neli be fobúaní muɛ, enɛɛ efe frɛ felɛ le.
- 2 Ridi an lô: Nyati éni óbǔaa ubúa kpan fein-e ili woju loo muɛ, ɔnu ɔ wɛnlo.
- 3 Enɛɛ mínî: efe ebi éni fobúa kpan lefe mu be nje woju un baa nilie efe frɛ fulɛ lee, fotutru lô: ɔô Nyati yeli yeyê unli pueɛ fein-e, efe fônɔ mu finya e?
- 4 O be, Nyati éni ájaan jan tuun sen i lee enini téɛ nunyu ei nukpôn wojue, éli woju ɔfu munu mu e? Fédí an lô: ájan obuɛ nijan ɔfu rireɛ, nsibi li obuɛ netifu lé fónyuku lubolowi mu e?
- 5 Enɛɛ, éni fɔkpuku lubolowi mu fikpumu fúnnyukumue, be di an lô: efini musue ebi éni yehefue li obuɛ fawan fububu an fukpôn nuɛ Nyati yanyaku enini sese ebi éni nihie gbein yobúa woju fein mu be ɔtu enini tebibeɛ yehi unli pueɛ etie.
- 6 Heni-heni muɛ, kpan nno-nno fein éni woju fein-e lie, enɛɛ Nyati ɔɔɔ eti yobúaní mu.
- 7 Diki: akpan-eneɛ uɔu kpiti mu ujɔju eni bǎ eli woju namu ɔɛ amɛke lé Nyati anyaku nene íne gbein ɔtu nene munu loku lee rirenɛ lowo éni ákân-mu lô ububuɛ, Nyati ɔtu nkuan ebi éni ákân-mu owue yeli nenini tuun godoo!

- 8 Gba, akpan-enee ikprimo íni ei woju nawree eti be wo rire la i neli woju un-e bibi thaa eke, neninle, Nyati éni tebibe kukungbee li obu e yehi nene eti.
- 9 Cóni yoku onu nwe, gbre lee hofou yeli unli pwee fein éni. Yobo bu Juf-enee eti pependi, enee gba yehe akpan-enee éli Juf-e fre.
- 10 Akpan-enee ice rire ba i uli woju namu bibie eke, Nyati yanyaku nene íné gbein yatu nene munu loku lee teyoo. Lipe mu free, yobo bu Juf-enee eti pependi, enee gba yehe akpan-enee éli Juf-e fre.
- 11 Heni-heni mue, Nyati antie, akân-mu obu e éni enini akpan yi nu ko lefe éni pwee.

Kraan li Juf tasue éni woju

- 12 Akpan-enee édí Aulee aan, nûhuní nonu woju un-e niliníe remu, sake nenini óbũaa Nyati yobúa nene mue, élimu Aulee eti nûcu bemu. Gba, Juf-ene ebi éni Nyati tu Aulee, be no mu di an pwo li woju un-e eke, neninle, Aulee li obu e Nyati yocu eti yobúa nene mu.
- 13 Heni-heni mu Nyati énie, élimu akpan-enee iti obu e Aulee kaan éti mue éli sese pwee onu anti; obuenee ucu eti ini eie, enee nubu nene sese pwee.
- 14 Gba, ali akpan-enee nórúómíní Juf óhúhunkumu Aulee, nónobó nókrukú rire ini ei onu etie, be obu ce e élimu nenee Nyati édrímu ótú nene Aulee fre bóbó, etě lě fíní Aulee nó nene mu nenyepu nene i.
- 15 Xe, nenini lô netê niliníe, neyê lô: Aulee éni éfelu wojue, emime nó nonu lubolowi mu. Heni-heni mue, Aulee nabuka nonu ótutru e, be obu fein-e neliníe, ali ja nu o, ájá nu o, nedíní an weinlo.
- 16 Onu wojue, cóni Nyati yobúa woju-woju fein mue, enee yanya gbein. Lipe mue, enee Nyati yese Jesi Kris mu yatu kpan nno-nno fein éni nuhun woju yanya gbein nûbûani mu fíní lô makan Amanie Namue moboe mue eke.

Juf-enee éni numoti aanu-aanue ihie éni woju

- 17 Gba, efee fehi Juf íné be té nofu Aulee eti fekpe numu fikan lô: fili Nyati éni kraan,
- 18 ef ebi éni fíní Aulee otu fédi Nyati té eti wojue an, fónyũ wojue ja nu lee obu e ájá nwe numue,
- 19 ef ee fíní fili nunuwifuo pwee éni ényepuei pu fite fíní nenee nunoní dambri mue éni wein-e ekee,
- 20 ef ee fíní Aulee efinfu íne mu ei fónyũ woju-woju fein numu, eseji fédi woju nawree an be akpan-ene fein-e nonu ótutru y+anya ínee, fite fíní nonu wojuyiye pu ekee,

- 21 εφεε fíní fuli wojuyiye pue, emi be ofobo fiyiyemu ofu rire woju e? Diki: fakan fíní kpan nide'in in, lɛ' obu ce efe fe'in in.
- 22 Fíní kpan nudobo wraka, lɛ' efe fobo wraka. Eseji fíní kpan nudɔɔ owu, be emi be faha fi'in owuene nusoníe e?
- 23 Efe fekpe numu lô: fidi Aulee an, enee gba Aule obu éni ówɔɔ fɔwɔ fuprúe remue, Nyati li obuε fɔbubu íné i.
- 24 Heni-heni mue, ki obuε nimime nlaní ei: Nefini lô fitê filníe, enee ofu akpan-eneε élí Juf-ε nei Nyati miyi-miyie nɔ.
- 25 Gba, obuε li ekpisi-co ecere éni wojuε, kpraní: ali kpan ece ekpisi-co i be eseji nefelu Aulee frεε, be heni-heni mu ofu ekpisi-coo nice reε anya munu. Enεε, ali nɔwɔ Aulee nuprúe eke, be enini ekpisi-co ebi éni nice reε etě fíní ofuɔ nécé reε eke.
- 26 Enεε, ali kpan kɔ nó éni écé ekpisi-co i be ene eke neni ei owuene fein-ε Aulee kaan etiε, be Nyati antiε, enini ekpisi-coo nécé reε, nana etě lɛ' fíní ofuɔ néce reε eke.
- 27 Éni nɔ loɔ, efe ebi éni fidi Aulee nimime nlaní ei an, eseji fice ekpisi-co i frε be fɔwɔ Aulee fuprúe, mobutufu: kpan ebi éni écé ekpisi-co i be nana nefelu Aulee fíní lô te fataa ekeε bɔ́ ofu numuti íbefu ei Nyati anti e?
- 28 Diki: Juf tasuε, élimu obuε nuruoní Juf ceε bemu. Eε, élimu rire likpin-ε nice re be kpan kpu éni bɔ́ edi nuε li obuε iyemu lô kpan kɔ lí Nyati éni kpan.
- 29 Nana, Juf tasuε, enee li kpan kɔkɔ fein-ε Aulee nɔ lubolowi mu nefeluε. Eε, élimu kpan éni cu Aulee nimimeníe eti ce ekpisi-co iε bemu, nana kpan éni Bubu Wɛin di juma ofu lubolowi mu tu niceru munda mu lεε woju un-ε ein. Kpan akpasua obuε, ówɔku tasuε lí enini! Ówɔku obuε, Nyati li obuε yɔwɔkuni, élimu kpan bemu.

Rɔm 3

Juf-ene éni mbuafuεε Nyati tuε éni woju

- 1 Éni nɔ loɔ, be Juf éni mbuafuεε kaan, enee li ofoni e? Ekpisi-co frεε nice reε, emi nucôu mu e?
- 2 Mediki sun-ε, be Juf éni mbuafuεε kaan rú loku tasu. Obuε ti cóɔ, enee li fíní: wojueneε Nyati kan la i lô: nílíe, neneε li obuε nikan niye neneε.
- 3 Enεε, botu ali nɔnu mu elefe ócú te étêmu etiε, be ofu remue, lɛ' nónyu wojueneε nikan nila iε nósɔ i e?
- 4 Kakaa, ónó loɔ! Ali akpan fein lí funte puenεε, be Nyati eke lí nawre pu. Heni-heni mue, nimime nlaní ei lô: Owu fein-ε fikaan, ofu co wɛinlo. Woju fein-ε fubûa mue, fikan be enee wue.

5-6 Ἐνι mikan lɔɔ, be ekɛfɔ kpan yakan lɔ̂: Alɪ ɛrɪnɪ sɛsɛɛ rɪhɪmɛ lɪ obue utu Nyati ἔnɪ sɛsɛɛ thɛ inya gbein-ɛ, be lɔ̂ rɪkan tɛ? Alɪ nibibe tɛ nuku ɛɛ ɛtɛ, be lɪpɛ muɛ, nɪhɪmu sɛsɛ! Kaka! Obue, kpan ἔnɪ ɔ́tutru nɔ̂. Dɪkɪ: lɪ fɪnɪ Nyati ihɪmu sɛsɛ ekɛɛ, be lɔ̂ nɪtɛ nɪlɪ lɛ̂ nɔ́bɔ̂a woju-woju fɛɪn mu e?

7 Ekɛfɔ kpan yakan jɪ lɔ̂: Alɪ ɛmɪnɪ fun-ɛ miteɛ lɪ obue utu Nyati ἔnɪ woju nawrɛɛ ɪkaan inya gbein muɪvɔ lɔkɛ neeme ɪlɪ ɛnɪnɛ, be lɪpɛ muɛ, lɔ̂ pɪ be nɔ́bɔ̂amu mu lɔ̂: mɪlɪ unɪ pu e?

8 Alɪ lɔɔ, be aframa tu rɪkán-nɪ lɔ̂: Ἐnɪ lɪ ɛrɪnɪ un-ɛnɛɛ rɪlɛ lɪ obue isɪpu ɛɛ woju namu ɛɪn lɔɔ, be tu rɪnɔ́nɪ ɛtɪ rɪlɪnɪ lɔɔ bibi ránɪ. Owu akpasua obue, ɛnɛɛ ɔru rɪrebubuei puɛnɛ nakan lɔ̂: rɔcv rɪyɪye akpaan nɔ̂. Nɛnɛ obueɛɛ, Nyati ἔnɪ ɛlɛ yɛlɪ yeyɛ nɛnɛɛ, yafata nɛnɛ ɛɪn wɛɪnɔ.

Kpan fɛɪn ἔnɪ unɪ puɛ lɛ ἔnɪ woju

9 O be mɪnɪ: ɛɛ Juf, rɪkán muɪvɔ rɪkɔ obuo elefɛnɛ mu ἔnɪ akpan naa e? Ún'ún, ɔ́nɔ lɔɔ. Fɪnɪ lɔ̂ ɔwɔ̂ mɪkaan ekɛɛ, Juf o, akpan-ɛnɛɛ ɛlɪ Juf o, kpan fɛɪn nɔ́ unɪɛ ἔnɪ auba.

10 Heni-heni muɛ, kɪ owue nimimɛnɪ nɔ̂ Nyati kɛnɪkɛɛ mu: Kpan kɔkɔ ɔ́nɔ ἔnɪ thɪ sɛsɛ; lɔwɪ nɔ̂ kukukɔ frɛ bɔbɔ ɔ́nɔ.

11 Kpan kɔkɔ ɔ́nɔ ἔnɪ dɪ woju an; kpan kɔkɔ újujumu Nyati.

12 Akpan fɛɪn anya ɪ Nyati ἔnɪ atɪngbrɛɛ ɛtɪ; nɛnɛ fɛɪn nɔ́nyɔku nɛtɛnɪ fɪnɪ ɔbɔ ɛhɛlɔ ekɛ. Kpan kɔkɔ ɔ́nɔ ἔnɪ ɪlɪ woju ἔnɪ ja nu; lɔwɪ nɔ̂ kukukɔ frɛ bɔbɔ ɔ́nɔ.

13 Nɔ̂nu owurɪrarue nyúnyɔ fɪnɪ lubomɔ nuhun ἔnɪ lifɛn-ɛ ekɛ. Akpan ɔ́puɔ ɛnɛɛ yɪku nɛnɛ; Nɔ̂nu owurɪraru lubuoɛ, lɛ̂ fɪnɪ ɔlun sabɛ ekɛ.

14 Sansanbo lɛɛ amamungo bibi ɛɛ lɪ obue nɔ̂ nɛnɛ ɔ́mu.

15 Rɪɛ ɪfɪlɛ nɛnɛ nɪha nukunɪ kpan mbuo ɛɪ.

16 Cɔ́ fɛɪn-ɛ nɛsɛnɛɛ, be nɔ́nyunɪ owu nuɔbubu nɪjanɪ muɪvɔɪ nɪlanɪ ɛɪ.

17 Dɪkɪ: nɛdɪmɪnɪ tɛ bɛtɛ ἔnɪ atɪngbrɛɛ an.

18 Nyati ἔnɪ ɛye lɔwɪ frɛ bɔbɔ ɔ́nɔ nɛnɛ lubolɔwɪ mu.

19 Dɪkɪ: owueɛɛ fɛɪn-ɛ Auleɛ kaan, rɪdɪ an lɔ̂: akpan-ɛnɛɛ nɔ̂ Auleɛ auba nɪkan nuɔ. Obue, nɛyɛ lɔ̂: Juf-ɛnɛ frɛ ákán-mu owu ɔmuja. Ἐnɪ nɔ̂ lɔɔ, be Nyati antɛ, akpan-akpan fɛɪn lɪ obue numɔtɪ be ɪ.

20 Obu remue, Auleɛ ἔnɪ egebeɛ bɔ̂ úkpu útu Nyati úbu kpan kɔkɔ sɛsɛ pu ɔnu antɪ. Obu ɛɛ Auleɛ ɪlɛ, ɛnɛɛ lɪ ɔ́tɛ nuɔ kpan ɪdɪ an lɔ̂: nɪlɪ unɪ pu.

Nyati ἔnɪ lɔ̂ itɛ ubu kpan sɛsɛ puɛ ἔnɪ woju

- 21 Gba, nu obuenee ruo muε, Nyati anyaku enini wojue nucu eti nubu kpan sese pue gbein, enee elimu Aulee eni egebe eti nikpramu bemu. Wojue, enee sigi neeme Nyati se onu numuti-eti puee mu kan be nimime nilani ei no onu kpenkpee mu tee no.
- 22 Wojue nucu eti nubu kpan sese pue, enee li tee kpan ucu ite Jesi Kris etie. Onu mu lpee, nijjimu akpan mu, nana kpan koko fein ce cu te te Jesi etie, enee nubu sese pu.
- 23 Diki: kpan fein eli unli pu, enee otu nala Nyati eni munu lokue no onu muε kpe.
- 24 Enee, ali Nyati obu kpan ko sese pue, be ledu nutukuni, kpan ebi eli woju namu koko Nyati ocu eti. Tasu muε, be enini ine eti lue Jesi Kris wee, enee tu Nyati buni sese pu loo.
- 25 Jesi Kris obuε, ene li obuε Nyati titeni te i le nocu akpan-ene fein-e cu te teni etie numu-co nuo amia-mu tin eti te Nyati eni tebibe ebi eni no neee etie anya i. Loo, le eye weinlo lo: Nyati li sese pu. Heni-heni muε, akpan eni woju un-eneε li sigi neemeε, Nyati kpā nu eti tun mulu alabu-alabu.
- 26 Nunyu te i tun boo uku gba eni nu obu muε, enee ninyaku enini seseε nizie eni woju gbein nubua woju un-ene fein mu. Onu mu lpee, le kpan onyō numu lo: nli sese pu eseji nubua kpan fein-e cu te te Jesi etie mu lo li sese pu fre.
- 27 O be minu: woju ko no eni kpan yocu eti yekpe numu e? Woju koko onu! O be Aulee eni egebe li obuε utu kpan li sese pu Aulee anti naa? Kaka! Tee nucu nite Kris etie, enee tu be nli sese pu.
- 28 Heni-heni mu rediki sun-e, be tee kpan ucu ite Kris etie ce li obuε Nyati ucu eti ubuni sese pu, elimu enini Aulee nebe egee bemu.
- 29 O be minu: Nyatie, Juf-ene eni Nyati ce nli e? O be neli akpan-ene free eli Juf-e eni Nyati le e? Ee, neee fre, nli konu Nyati.
- 30 Diki: Nyati no kukuko ce no. Enee, enini lo nubu kpan sese pue, akpasua no kukuko: kpan li Juf o, eli Juf o, tee kpan ucu ite Kris etie ce, enee nikpra.
- 31 O be minu: eni rucu te rite Kris eti remue, be otu Aulee osu i naa e? Kaka! Nana Aulee li obuε rutu nya munu tasu.

Rom 4

Abraham eni tee cu te Nyati etie eni woju

- 1 Tu rikprani Abraham ebi eni li otu nana lokue eni wojue. Onobo enini lo nite nuno, emi woju nyani mu e?
- 2 Li fini li Abraham eni owueneε lilue eti li obuε Nyati kpra be buani mu lo nli sese pue ekee, be nukpu eni bo nekpe numu. Enee, Nyati antie eke, onu loo.

- 3 Kvan-ní obuε nimime nilaní ειε: Abraham cú té tē Nyati eti, ενεε Nyati cu eti buni sεσε pu.
- 4 Nɔfɔbɔ kpraní: alɪ kpan kɔ̃ edi juma bɔɔ néwɛnɪ luε, bε obuε nutuníε, élimu ófɔɔ kpan ófúómínɪ, nana jumaa nidíε éni luwε.
- 5 Ενεε dikɪ: alɪ kpan kɔ̃ éni sigi níní nédí Nyati woju mu bε gba ɔcu té etě Nyati eti Nyati obuni sεσε puε, bε élimu éni nédí juma kɔ̃ bεmu, nana tée nuɔu nite Nyatiε etiε cε ɪ obuε sipuni obu εɪn.
- 6 Woju obuε, Dafid ɔnɔbɔ frε ɔwɔ́ bó eti kán ehe éni kpan akpasua ɪɔɔ εbi éni Nyati ótúamu εnɪɪ ɪɔ́ te ɪε eti bε nana buni sεσε puε γɔnɔ muε éni woju lá ɪ ɪɔ́:
- 7 Akpan-ενεε Nyati cu nɔnu ngasíε fɔɔ nεnε bε nyu nɔnu un-ενεε fεɪn titi ειε, ehe lí nεnɪɪ!
- 8 Εε, kpan fεɪn εbi éni Nyati óbú εnɪɪ un-ενεε nilíε ótúmíníε, ehe lí εnɪɪ!
- 9 O bε mínɪ: ehe obuε, Juf-ενεε εbi éni íbe εkprɪsɪ-cɔ ecere woju egeε, nɔnu ɪεfε cε nεnɪɪ e? Naa, lí akpan-ενεε frεε élí Juf-ε éni e? Dikɪ: ɔwɔ́ rɪkan ɪɔ́: tée Abraham cu te Nyati eti cεε, ενεε Nyati cu eti buni sεσε pu.
- 10 Ενεε ɪpε muε, bε ɔwɔ́ néce εkprɪsɪ-cɔ ɪ naa, niece re e? Nɔfɔbɔ fɪdɪnɪ an ɪɔ́: ɪpεε, bε niece εkprɪsɪ-cɔ ɪ.
- 11 Heni-heni muε, cɔnɪ Nyati buni sεσε puε, á antɪ kraa bε nice εkprɪsɪ-cɔ ɪ ɪ sufre neeme nɔɔ éni nyaku ɔnu wojuε gbein. Ενεε, alɪ εσε ɪɔɔ, bε fí finí ɔnu tée nuɔu nite Nyati etiε remu. Obuε, ενεε tu bε akpan-ενεε fεɪn-ε écé εkprɪsɪ-cɔ ɪ bε cu té te Nyati etiε, nilɪ nɔnu nanaa nɔ̃. ɔnu mu ɪpεε, ɪ́ nεnε frε nɔnu tée nɔ Nyati etiε, Nyati ɔcu eti obu nεnε sεσε puεnε ɪε.
- 12 Abraham lí Juf-ενεε frε éni nana, sake élimu nεnε εbιενεε nudɔn-ní εkprɪsɪ-cɔ ecere eti cεε bεmu. Tasu muε, obuεnε fεɪn-ε cu té te Nyati eti finí ενε εκε cɔnɪ niece εkprɪsɪ-cɔ ɪ tε neemeε, ενεε nilɪ nɔnu nana.
- 13 Heni-heni muε, ákaan Nyati kan ye Abraham ɪε ɔnu alavεnε εɪn te i ɪɔ́: wɔtuε neemeε yeɪɪ nεnɪɪε, élimu Auleε nébé ege bεmu, nana tée nuɔu nite Nyati eti bε Nyati buni sεσε puε remu.
- 14 Heni, ɪ finí Auleε éni egebe kpu éni bɔ̃ ɔtu owuεnεε Nyati tite te ɪε εɪɪ kpan éniε εκεε, bε óbútumu éni bɔ̃ kpan ɔcu té etě Nyati eti ji. ɪpε muε, bε etě ɪ́ finí obuε Nyati kan ɪa ɪε, εpɪ dikpε εκεε.
- 15 Ενεε, ónó ɪɔɔ; nana Auleε, ενεε isipu kpan Nyati éni tebibeε εɪn. Heni-heni muε, ɪ finí kpan étēmu aule εκεε, bε aule έpɪ frε ónó.
- 16 Obu remuε, Nyati éni owuε tite te i bε kan ɪa ɪ ɪɔ́: nɔtuε, tée kpan uɔu itēni etiε eti cε ɪ obuε nɪkprâ. ɪɔɔ, ɪ́ εɪɪ ɪεdu ɪ obuε nutuku Abraham éni alavεnε fεɪn. Alav obuεnεε, élimu akpan-ενεε dɪ Auleε aan cεε bεmu, nana lí akpan-ενεε fεɪn-ε cu té te Nyati eti finí Abraham εκεε. Εε, Abraham lí εpε fεɪn ɔru nana.

- 17 Heni-heni muε, ki lô Nyati kan ye Abraham be nimime nilaní ei: Mótu fêli obuo-obuoεne fêin êni nana. Enεε dikí: Abraham êni téε cu te Nyati ετιε, túni nubu nawre lô: Nyati kpú êni bǎ ɔtu akpan-ενεε ue ɔbuɔ, eseji ɔtu ɔbo êni óno anya gbein.
- 18 Heni-heni muε, Abraham lîε Nyati té ɔni telie kɔkɔ óno jiε. Dikí: owue Nyati kan lô: εfini alaue yebubuε tuun yesêh íε , nucu té nitê εti. Obue, ενεε tu nil obuo-obuoεne fêin mu akpan êni nana.
- 19 ɔni Nyati nakan owu obu iyêniε, be ɔwô niε mulu ya owu. Nidi an lô: nóbuɔ krankpre tuun εsêh í êni bǎ nakan wiruɔ woju. Onu yi Sara fre óno wiruɔ ɔti ji. Obu cεε, onu te ányá í Nyati εti kɔkɔ.
- 20 Enε, te élimíni aanu-aanu owue Nyati kan la íε εti, nana té dôn-ni Nyati εti nunyu ei kpankpulo tuun ninyaku Nyati êni munu lokue gbein.
- 21 Níkân telie tasu lô: Nyati yɔkpu yei obu fêin-ε kaan.
- 22 Obu remue, ενεε Nyati cu εti buni sεεε pue nǎ.
- 23 Enεε, alí nimimení lô: Nyati ɔcu εti obuni sεεε pue , be élimu onu íefe εni ni íne mu cε bemu.
- 24 Tasu muε, εre fêin εbiενεε rucu té rite Nyati εbi êni tu ɔru Nyoni Jesi no lu uou mu nyεε ετιε, εre fre, εrini íne mu nimimení íε.
- 25 Jesiε, εne li obue Nyati ɔni yi tɔyi εrini Auleε ririε remu be tuni nunɔ lu uou mu ninye amεke íǎ ɔnu muε, nóbu εre sεεε pueνεε.

Róm 5

Téε no εre Kris ετιε êni obue sipu εre εin-ε êni woju

- 1 Gba, êni rucu té rite ɔru Nyoni Jesi Kris εti be Nyati cu εti bu εre sεεε pueνεε, ɔtu gbake té betεε nó εre íεε Nyati εin agbra.
- 2 Enε, ɔru téε no Jesi ετιε remue, nóbu εre sεεε pueνεε ɔtu nsibi ɔnyu εre í mbuafue obu mu. Êni no íɔ, rire nehi εre rɔwɔku Nyati, εrini munu lokue nôtu εre be rêíε téε remu.
- 3 Enεε, ódôn-mu obu εti, nana ɔru gbredi mu freε, rire nehi εre ambe gbredie iyê εre tenyuei.
- 4 Enεε, téε runyu eie inyaku ɔru téε no Kris ετιε gbein uku mu. Lipe muε, be ɔtu εre rák+an telie fre.
- 5 Telie obue, bǎ útu rúcu bo εhelo fre ambe Nyati εσε ɔnu Bubu Wein-ε mu ɔtu εrini óyɔfue eyiku εre gboun.

6 Diki: cɔni riakân-mu mbasi kɔkɔ éni bɔ ranya i unlie muɛ, lipe muɛ, cɔni ku nuɛ Nyati ɔnɔbo tee, enɛɛ Kris i u ɛɛ ebi éni rili akpan éni níni nédímíní Nyati woju muɛ éni numu-cɔ.

7 Nɔfɔbo kpraní: aɩ botu kpan kɔ lí sɛsɛ pu frɛ bɔbɔ, bɛ ókúkumu ei éni bɔ kpan lefe ekprí ɛti uo ɔnu numu-cɔ. Aɩ nɩli kpan namu tasu eke bɛ lipe muɛ, ekɛfu kpan lefe kɔ yekprí ɛti yɔcu biakpa mu yohu ɔnu numu-cɔ; obu frɛɛ, ókúkumu ei.

8 Enɛɛ Nyati eke anyaku enɩni óyɔfuɛ nuɔyɔfu ɛɛɛ gbein. Heni-heni muɛ, cɔni hɔnɔ rili unli puɛnɛɛ, lipe muɛ, enɛɛ nutu Kris i u ɛɩni numu-cɔ.

9 Enɛɛ, éni Kris ɔcu ɔnu rire ɛyi tɛyi ɛɩni íne ɛti ɔtu Nyati obu ɛɛ sɛsɛ puɛnɛɛ, bɛ lɔ yetê yeli bɛ bɔ níli lɛ Nyati éni tebibeɛ anya i ɔru ɛti frɛ e?

10 Ɖɛ, éni ɔnu Wɛ uo ɔtu rókũ mu lɛɛ ɔnu ɛɩ cɔni hɔnɔ rifenie, bɛ lɔ yetê yeli bɛ ɔnu Wɛ éni lu uou muɛ nɔ nyɛɛ bɔ úcu ɛɛ íne nkuan frɛ e?

11 Enɛɛ, ɛɩni rireɛ nɛhi ɛɛɛ, ódɔn-mu obu ɛti, nana ɔru Nyɔni Jesi Kris éni ónyuɛ nyu ɛɛ ku mu lɛɛ ɔnu ɛɩn-ɛ, ɔtu rire nɛhi ɛɛ enɩni íne mu.

Adam lɛɛ Kris ɛɩn éni agbra woju

12 Nɔfɔbo kpraní: kpan nɔnɔ kukukpɔ cɛ li obuɛ tu unlie i wutu ɛti ébi, enɛɛ unlie frɛ sipu lu uou ɛɩn bɛ lu uouɛ pin kpan fɛɩn ɛti ambɛ tê fíní kpan fɛɩn li obuɛ li un-ɛ eke.

13 Ɖɛ, cɔ nu Adam ɛti tuɩn bɔɔ bɛ i ku nuɛ Nyati cu Auleɛ la Mois ɔnkue, unli nɔ. Unli obuɛ, éni Auleɛ y+anya gbein-ɛ, étêmu fíní Aulepi eke,

14 obu cɛ, cɔ nu Adam ɛti tuɩn bɔɔ bɛ i ku Mois ɛtie, lu uou pín akpan fɛɩn ɛti, botu nédímíní piin nódómíní ngasi fíní Adam eke frɛ bɔbɔ.

Enɛɛ, fíní lɔ Adam éni wojuɛ lie sipu enɩni woju ɛɩn ekeɛ, Kris ebi éni i ɔnu egeɛ énie lie frɛ sípu enɩni ɛɩn lɛ.

15 Enɛɛ mbuafuɛ ebi éni Kris tu kpaan, rú lɔku nkɔbɔ alabu kó Auleɛ Adam piɛ éni obuɛ sipu ɛɩn-ɛ. Heni-heni muɛ, aɩ Auleɛ kpan nɔnɔ kukukpɔ cɛ piɛ ɔtu lu uou epín akpan fɛɩn ɛtie, bɛ fidíki lɛduɛ Nyati sɛ Jesi Kris ɔnu lɛfe kukukpɔ frɛ mu tuku kpaan, enɛɛ bɔ íli mbuafuɛ woju úkɔ fɛɩn e?

16 Ɖɛ, lɛduɛ Nyati tuku kpaan éni obuɛ sipu ɛɩn-ɛ, édídemu Adam éni woju un-ɛ lie éni obuɛ sipu ɛɩn-ɛ. Heni-heni muɛ, obuɛ Adam ɔnu lɛfe kukukpɔ lie, tú Nyati búa akpan fɛɩn mu lɔ: nɩnɩ unli puɛnɛɛ, ɔnu tebibeɛ nɔ nɛnɛ ɛti, enɛɛ Kris ɔnu lɛfe kukukpɔ frɛ éni mbuafuɛɛ sie tu Nyati bu akpan kprangbalɔ éni pi Auleɛ sɛsɛ puɛnɛɛ.

17 Enɛɛ, aɩ kpan nɔnɔ kukukpɔ éni ngasie doe ɔtu ɔnu lɛfe enɩni íne muɛ lu uou epín akpan fɛɩn ɛtie, bɛ fidíki mbuafuɛɛ ru lɔku kɔ fɛɩn-ɛ Jesi Kris ɔnu lɛfe

kukukpo si be tu Nyati tuku akpan ledu bu nene sese ruene, enee bõ utumini nukopumu lu uou nkuaan ilu enini e?

18 Heni-heni mue, fini lo ngasie kpan nno kukukpo ce doe tu Nyati eni tebibee no akpan fein etie ekee, onu ba nno, sese wojue kpan nno kukukpo fre lie otu Nyati obu akpan sese ruene oou nene ine nkuan.

19 Xe, fini lo tutree kpan nno kukukpo ce die tu akpan kprangbalu lu unlu ruenee ekee, onu ba nno, efelu wojue kpan nno kukukpo fre lie otu Nyati obu akpan kprangbalu sese ruene.

20 Heni-heni mue, Aulee eni gbein-e nyaa otu aulepi fre ebubu. Enee, eni unlie ebubu fre boboo, Nyati eni ledue tuku kraan ru loku toun nkrobo alabu-alabu ko unlie.

21 Loo, le fini lo unlu te kpan i tu lu uou pin-ni etie ekee, otu Nyati Jesi Kris fre eni mbuafuee si be tu Nyati bu ere sese ruenee, okopo lu uou otu nkuan ebi eni akân-mu owue eli enini.

Rom 6

Unlu ein munda mu eceru eni woju

1 Eni no loo, le fini tu rini woju un-e rani ameke le Nyati eni ledu otukue ebubu otu rire e?

2 Kaka, ono loo! Ere ebienee unlie eni anti, rite fini akpan eni owu uoe ekee, afatamu eni bo rdon unlie mu ra.

3 O be fedimini an lo: ere fein ebienee nilni ere batem Jesi Kris eni ine mue, enini uou mu tee ete le fini boyo mu ru lee onu ein eke.

4 Heni-heni mue, enini batem-e nilni eree, ete le fini ruo nelini ere lee onu ein eke. Loo, le fini lo Nyati ebi eni lu Bdu nyaku onu munu loku gbein tu Kris no lu uou mu nyee ekee, ere fre notu ere nkuan, enini ebiorue onyoku lowo mu le.

5 Enee, eni radaku Kris ruo lee onu ein loo, be lo nuno lu uou mu ninyee, ere fre rono rinye fini ene eke le.

6 Eni no loo, be tu rini an lo: onni Kris no amia-mu tin eti tee, te fini enini lo rite runo sigie lu obu nidau niteni te lee onu ein eke. Lipe mue, enee Nyati nyu lo rite runo sigie titi ei, bubu unlu eni mbasie ameke le rono onu auba ji.

7 Diki: kpan fein eni u lee Kris ein-e, be newe onu ine eti lu, unlu akân-mu bomuco onu eti ji.

8 Gbake, eni ruo lee Kris ein-e, be robu nawre lo: rono nkuan lee onu ein fre.

9 Enee ridi an lo: Kris eni lu uou mue no nyee, akân-mu lo nuhu ji; lu uou akân-mu bomuco onu eti ji.

- 10 Diki: εντιε, nku nno kukukpo nu, ενεε wu be nwe unli ενι lue ninyaku ei lĩ. Gbake, nno nkuan loo, lɛ ameke nɔtu Nyati ενι munu lokue anya gbein.
- 11 Ενι no loo, nefee fidakunĩ Kris-ε, nefee fre tenĩ finĩ oboo owɔ fuonĩ unlie antie eke lɛ nefini nkuaan funo fahanie otu Nyati ενι munu lokue anya gbein.
- 12 Obu remue, ενι hono funonĩ namaa, be dotuminĩ unlie nidetɛ nefee i deluminĩ owuene nnuwɔ ibe nefee i etie.
- 13 Ee, ενι fɛtɛnĩ finĩ akpan ενι onɔ lu uou mu enye lee Kris ein-ε ekee, lanĩ rire i neeme tunĩ Nyati dɛ nefee fidinĩ sese ieu ενι jumaa. Dotuminĩ unlie nudonyu nefee i fidediminĩ εντι jumaa ji.
- 14 Enee, ενι Nyati otuku nefee ledu be fɔnɔminĩ Aulee auba jie, unlie bɔ ikan-mu bonoo nɔfu etɔ ji.
- 15 O be minĩ: Nyati ενι ledue tuku ere be rɔnɔ Aulee aubaa remue, bɔ rɔnɔ mu relɔ un-ε ra ji e? Kakaa!
- 16 Fɛdiminĩ an lɔ: alɔ fitɛnĩ finĩ beyepu eke fɔsunĩ kpan kɔo, tuun εντι beyepu cee funyuku filnĩ e? Diki: alɔ unlie ενι mbeyepu filnie, be lu uou ce ενεε yesipu nefee ein; alɔ nana Nyati li obuε fɔsunie eke, be yotu nũbu nefee sese ruene.
- 17 Enee, mala Nyati bia ενι, nefee ebi ενι sigi unlie te nefee ie, gbake felnĩ finĩ lɔ Nyati kaan eke fifelunĩ εντι wojuyiyee nɔfu tɛ neeme mu.
- 18 Heni-heni mu fanyanĩ ei unlie ενι auba, ενεε gbake sese ieuε onyuku eli nefini jumaa fedinĩ.
- 19 Akpasua obuε makaan, abuka bɔ abuka nefee fonyɔnĩ woju tasue makaan numu remu. Heni-heni mue, finĩ lɔ sigi filanĩ rire i fidinĩ runyo woju juma fubuan-nĩ Aulee munu noca fein ekee, gbake sese ieu ενι woju nunyuku nili nefini juma fidinĩ lɛ fɛynĩ nu Nyati anti.
- 20 Diki: cɔnɔ unlie te nefee ie, lɔpe mue, sese ieu εlimu nɔfu woju.
- 21 Enee minĩ: sigi mu ενι owuene fein-ε filnĩ be amunu ενι nu obu mu nelɔ nefee ruhon, emɔ oboo nya nefee mu e? Tasu mue, obu cee sipu nefee ein-ε, ενεε li lu uou.
- 22 Gba, ενι amunu fanyanĩ ei unlie ενι auba felnĩ Nyati ενι mbeyepue, fanyakunĩ owullu anamu gbein fiynĩ nu Nyati anti, ενεε yotu nkuan ebi ενι akân-mu owue yeli nefini.
- 23 Diki: unlie ενι luwee, ενεε li lu uou. Gba, mbuafue ebi ενι Nyati se otu Nyonɔ Jesi Kris mu tu eree eke, ενεε li nkuan ebi ενι akân-mu owue.

Rɔm 7

Kpan fein-ε li Kris ενι kpaan, Aulee ɔrukuminĩ ei ji

- 1** Makriene, kpraní woju nno ji. Midt an lô: filní akpan éni di Aulee éni woju e an tasu. Enne mínî: fédímínî an lô: cóni kpan no namaa, Aulee kân bómucco onu eti tuun bwa lě nuu e?
- 2** Diki: alí yí kǒ ɔhɔn kɔɔsi, be Aule nakan lô: éni onu hie hɔnɔ unɔ namaa, yí obu ákân-mu bómucco éni bǒ anyan ei nwan a ɔhɔn kɔɔsi lefe. Alí onu hie uhu eke, be lɔpe mu, Aule ebi éni rukuní ei nudɔn onu hie nuwaan alaní bómucco i.
- 3** Alí onu hie hɔnɔ unɔ nama bwa ninyaní ei nwan niha nuhɔn kɔɔsi lefee, be lɔpe wraka li obu e nubo. Gba, alí onu hie uhu bwa niha nuhɔn kɔɔsi lefee eke, be lɔpe mu, élimu wraka nóbó ambe Aule órukumíní ei ji.
- 4** Makriene, nefini woju e tē finí lwa eke le. Heni-heni mu, Kris éni uo mu tē etē lě finí nefe lē onu ein li obu e fidau funí eke, enne Aulee ákân-mu bómucco nɔfu eti ji. Gba, Kris éni lu uo mu no nye, fádakuní frē. Lwa, lě ere fein, rányaku owullu anamu gbein rótu Nyati.
- 5** Heni-heni mu, sigi ebi éni onu be te ere le, owu un-un-ene nyu ere kan onku e cú Aulee eti tí ere nsibi, enne tu ril owu éni sipu ere lu uo ein.
- 6** Gba, nu obu mu eke, éni ruo be owu un-un-ene sigi nyu ere kan onku e ákân-mu bómucco onu eti jie, ránya i Aulee auba. Éni no lwa, Bubo Wein ɔtu rónyuku réli akpan ɔlwa ɔsu Nyati finí lô te fataa eke. Diki: gba obu mu éni Nyati ɔsu rhaa, étêmu finí sigi mu éni ruo Aulee auba eke.

Lô unie itê unyu kpan lugbu e éni woju

- 7** Éni no lwa, lě ríní Aulee lí ɔbo un naa e? Kaka, óno lwa! Nana, Aulee, enne tu midt woju un-e an. Heni-heni mu, cóni Aulee kan lô: kpan nɔdak+an nunuwi lebe e, enne tu midt an lô: nunuwi lebe lí woju un.
- 8** Lɔpe mu, unie no ɔmu mu cú Aulee eti tú nunuwi lebe akpasua-akpasua fein yíkumu. Heni-heni mu, li finí Aulee óno eke, be unie tē finí ɔbo éni uo eke.
- 9** Ee, sigi ebi éni Aulee yǒnɔ, nkuaan lámu be anti. Gba, cóni Aulee nya eti, enne unie ben nye eti temu ei neeme,
- 10** be eme mite finí kpan éni ue eke. Onu mu lɔpe, enne Aule ebi éni ntu ɔtumu mɔdɔn nkuaan, nyuku li ɔbwa nesipumu lu uo ein.
- 11** Heni-heni mu, unie no ɔmu mu cú Aulee eti nyúkumu íne mu, enne onu mu lɔpe mɔpi Aulee lu uo pin-mu eti.
- 12** Diki: Aulee, já nu tuun té me. Ee, owu Nyati kaan, já nu, nyé me, eseji yí nu frē.
- 13** Enne gba, ɔbo ebi éni ja nu, lě onyuku esipumu lu uo ein e? Kaka, óno lwa! Nana unie, enne cu ɔbo namu obu eti nyaku munu gbein li tuun sipumu lu uo ein. Ee, unie li obu e cu owu Nyati kaan eti la enni lô nite nunuwa neeme gbein.

- 14 Ridi an lô: Aulee, Nyati onobo si, enee eme eke mihi kpan unie nyumu lugbu te i.
- 15 Diki: mûnyumu rire numu: obuε té nômυ eti êni bǔ meliε, míli; obuε mife onυ éli nanaa, enee mihi.
- 16 Enee, êni mûyófumu woju un obueneε mihi, be neyê lô: Aulee já nu túmu, enee mékrǎ eti mócu.
- 17 Mediki sun-ε, be obuε mihi, élimu eme onobo mûyófumu míli beμu; unie no onυ mu teε, enee itimu mihi.
- 18 Mudi an lô: kraan mihi, woju namu kǔkǔ ónó onυ mu te. Onυ té iha woju namu êni éli eti, sake múkpu míli.
- 19 Heni-heni muε, lô bǔ meli namu ebi êni onυ té iha etiε, míli; unli ebi êni mûyófumu nanaa, enee mihi.
- 20 Enee, êni mûyófumu obuε mihi, be neyê lô: élimu eme onobo mûyófumu míli beμu; unie no onυ mu teε, enee itimu mihi.
- 21 Emiuiε, Aulee lí onobo namu: muyofu êni bǔ mēfelu, sake woju un-ε ce, enee mukpu mihi.
- 22 Eε, onυ té mu te eke, Nyati êni Aulee ijamu nu heni-heni mu.
- 23 Enee gba, mnyu mikprâa, be emini owulluε etě lě fíní aule lefe li obuε mēfelu eke. Heni-heni muε, emini owulluε nabûan lεε emini woju andi ebi ein itimu mihi Aulee nuca fein mudôn-ni auba.
- 24 Kíní emini musue! Ebî yonyumu yanyaku ei rirenιε obu ebi êni lu uou pin etiε mu e?
- 25 Biala nihi Nyati êni, êni nése onυ Nyoni Jesi Kris mu nócu ere íne nkuan!
Mediki sun, be Nyati êni Aulee nómu té mu te êni bǔ mēfelu tasulo, enee gba kraan mihi remue, emiuiε, épi ceε mihi unyumu lugbu itê i.

Róm 8

Hokuei muε Bubo Wεin utu kpan unob êni woju

- 1 Dini an lô: akpan-ene fein-ε daku Jesi Kris-ε, gbake Nyati êni tebibee ónó neee eti ji.
- 2 Heni-heni muε, Jesi Kris-ε ridakue, Bubo Wεin onυ rēfelu Aulee nkuan ili erini. Onυ mu lpreε, rípi Aulee lu uou ípin-mu ere eti ji.
- 3 Diki: obu ebi êni Aulee ókrú éli ótú ereε, enee Nyati onobo li. Heni-heni mu kraan rliε remue, rókrú rēfélumu Aulee, enee Nyati tu onobo onυ Wιε cu kpan êni rirenιεε onυ tebibee ini eti nu ere unli pueneε onυ numu-co.

- 4 Ɔnu mu lɩpɛ li obuɛ Kris li Auleɛ ɛni obuɛ nobutuɛ tu ɛrɛ. Mbuafuɛ woju obuɛ, tasu muɛ, ɛrɛ ɛbiɛnɛɛ Bubɔ Wɛin nenyɛpu ɛrɛ iɛ li obuɛ Nyati li tu ɛrɛ, ɛlɩmu akpan-ɛnɛɛ nɔnɔbɔ nɔnu tɛ nenyɛpu nɛnɛ iɛ bɛmu.
- 5 Diki: akpan-ɛnɛɛ nɔnu tɛ nenyɛpu nɛnɛ iɛ, nɛnɩni tɛ ɛti wojuɛnɛ cɛɛ nebeni ege. Ɖnɛɛ akpan-ɛnɛɛ Bubɔ Wɛin nenyɛpu ɛiɛ ɛkɛ, nɛnɩniɛ, Bubɔ ɛniɛnɛ li obuɛ nebeni ege.
- 6 Kpan ɛni tɛ ɛti wojuɛnɛ ege ɛbɛɛ isipu lu uou ɛɩn, ɛnɛɛ Bubɔ ɛni wojuɛnɛ ɛniɛ ɛkɛ, nkuan lɛɛ tɛyɔ li obuɛ isipu ɛɩn.
- 7 Diki: akpan-ɛnɛɛ ibe nɛnɩni tɛ ɛti woju egeɛ, nɩlɩni akpan ɛni fe Nyati. Heni-heni mu nɛnɛ obuɛnɛɛ, nɩfelumɩni Nyati ɛni Auleɛ; tasu muɛ, bɔ nɔkpu nɩfelumɩni frɛ bɔbɔ.
- 8 Ɖɛ, nɛnɛ obuɛnɛɛ nɔnɔbɔ nɔnu tɛ nenyɛpu nɛnɛ iɛ, nɔkpu nɔyɔmɩni Nyati tɛ.
- 9 Gba, nɛfɛ ɛkɛ, alɩ heni Nyati ɛni Bubɔ nɔ nɔfu muɛ, bɛ ɛlɩmu nɔfɔbɔ nɔfu tɛ nɛnyɛpumɩ nɛfɛ i bɛmu, nana Bubɔ li obuɛ nenyɛpu nɛfɛ i. Ɖnɛɛ, alɩ Kris ɛni Bubɔ ɔnɔ kpan kɔ muɛ, bɛ kpan obu ɛlɩ Kris-ɛ ɛni kpan.
- 10 Alɩ nana, Kris nɔ nɔfu lubolɔwi muɛ, bɛ nɔfu unɩɛ remuɛ, heni fɩhunɩ, sake, ɛni Nyati obu nɛfɛ sɛsɛ pɛnɛɛ remuɛ, nɔfu bubɔ ɛkɛ yɔnɔ nkuan.
- 11 Ɖnɛɛ, alɩ ɛnɛ ɛbi ɛni nutu Jesi Kris nɔ lu uou mu nyɛɛ, ɛnɩni Bubɔ nɔ nɔfu muɛ, botu fuhunɩ frɛ bɔbɔ, bɛ finɩ lɔ nutu Kris-ɛ nɔ lu uou mu nyɛ ɛkɛɛ, nɩsɛ ɔnu Bubɔ nɔ nɔfu muɛ mu nutu nkuan ihɩ nɔfu kɔdɔgɔ mu, nɛfɛ frɛ funɔnɩ lu uou mu finyɛnɩ iɛ.
- 12 Ɖni nɔ lɔ, bɛ makpɩɛnɛ, lɔ bɔ rɛli tɛ ɛ? Ɖɔbɔ ɔru tɛɛ nidenyɛpu ɛrɛ i ji ridebe ɔru tɛ ɛti woju ege.
- 13 Alɩ febeni nɔfu tɛ ɛti woju egeɛ, bɛ yesipu nɛfɛ lu uou ɛɩn. Ɖnɛɛ, alɩ Bubɔ Wɛin ɛni mbasi mu ficerunɩ mɩnda mu lɛɛ unɩ woju fɛɩn ɛɩn-ɛ, bɛ nkuan yeɩ nɛfɩnɩ.
- 14 Dɩni an lɔ: akpan-ɛnɛɛ fɛɩn-ɛ Nyati ɛni Bubɔ inyɛpu nɛnɛɛ iɛ, nɩlɩni Nyati ɛni ɛwi.
- 15 Ɖɛ, Bubɔ Nyati tu nɛfɛɛ, ɔtu fɔnyɔku fɛlɩni ɛnɩni ɛwi kprɔɔ; fɛtɛmɩni mbeyɛpu ji ɛni bɔ la owo nɛfɛ. Bubɔ obuɛ, ɛnɛɛ utu rɩtaru Nyati rɩkan lɔ: “Aba” ɛni ɔnu nuwaan li “Bɔ” nɔ.
- 16 Bubɔ obu ɔnɔbɔ ɛnɛɛ nɔtu ɔru bubɔ unyɔ numu wɛɩnɩ lɔ: rɛli Nyati ɛni ɛwi heni.
- 17 Ɖnɛɛ, ɛni rɛli ɔnu ɛwiɛ, bɛ owuɛnɛɛ nitite nite iɛ, lɩ ɛrɩni; tasu muɛ, bɛ ɛrɛ lɛɛ Kris ɛɩn. Ɖɛ, alɩ heni-heni mu ridi gbɛ finɩ Kris ɛkɛɛ, bɛ ɛnɩni munu lɔkuɛ frɛ lɩ ɛrɩni iɛ.

- 18 Ali munyɔ midkie, be gbre feɪn-ε redi amunɔ ɛni nu obuene muε okũmu munɔ lɔku ebi ɛni Nyati yala gbein yɔtu εre nuε no anti nehie bɔ.
- 19 Heni-heni muε, nu obuε runɔ muε, ɔbɔ-ɔbɔ feɪn-ε Nyati lie rire nayrâ ι ukpɔn nu ebi ɛni nĩnyaku ɛnini ɛwɪene munɔ gbein-ε.
- 20 Diki: ɔbɔ-ɔbɔ feɪn ɔbubu. Ɖneε, ali εse lɔɔ, be ɛlĩmu nɔnɔbɔ nɔjũjumĩnĩ bemu, Nyati li obuε tu feɪn se lɔɔ. Ɖneε obuε nɪlie, ɔdɔn-mu lɔɔ, nana nɪla telɛ nɔɔ ι.
- 21 Heni-heni mu nu nɔɔ nehi ɛni nĩlĩ ɔbɔ-ɔbɔ feɪn mu be bɔ ububumu ji. Ɖnu mu lɪpɛε, munɔ lɔku ebi ɛni nũtu ɛnini ɛwɪeneε, yeɪli ɔbɔ-ɔbɔ feɪn ɛni le yɔnɔ hokuei mu.
- 22 Ɖε, ridi an lɔ: tuun bɔɔ be oku lɔɔ, ɔbɔ-ɔbɔ feɪn nɔ ru'ũn-nu mu finĩ lɔ luwu mbɔni luwu ike unu ru'ũn tuun bɔɔ be unu wɪε εke.
- 23 Ɖneε, ɛlĩmu ɔbɔ-ɔbɔ feɪn cεε nɔnu ru'ũn obu bemu; εre ɛbɪeneε ɔwɔ Bubu Wɛɪn nedi juma ɔru luboluwɪ muε, εre fre runɔ ru'ũn-nu mu lɔɔ le. Ɖnu mu lɪpɛε, rɔkpɔn nu ebi ɛni Nyati yɔtu rũcu rɪrenɪε lɔwɔ be nĩnyaku ɛnini ɛwɪε rɛɪɪε ɛni wojue gbein-ε.
- 24 Heni-heni muε, ɪne nkuan ebi ɛni Nyati cu εreε, nkân telɛ ɔnu εti. Diki: ali kpan nelɪε woju kɔ té be εse nɛdi nuε, nĩlɛmu té ji. O be woju obu ɛni ɔwɔ εse kpan nɛdi nuε, nĩlɪε té ji naa e?
- 25 Gba, ali rɛɪɪε woju kɔ ɛni yeεε rɪedi nuε tɛε, be lɪpɛ muε, rɔcu kɪtɪ mu rɔkpɔn tuun bɔɔ lɛ'εε rɛdi nu.
- 26 Ɖnu ba nɔɔ, ɛni rite flɛflɛ tuun rɪdi woju tasuε fata ɛni bɔ robutu Nyati ɔru ɔgugɔ mu tɛε remuε, Bubu Wɛɪn ɔnɔbɔ fre nɔ εre ege nabuka εre. Ɖnu mu lɪpɛε, nucu ɛnini numu cɔ be finĩ ru'ũn-nu mu εke, nɔgugɔ nutu εre. Ɖnini ɔgugɔɔ, ɛtɛmu owurɪaru lubuo.
- 27 Ɖneε, Nyati ebi ɛni ɔnu nunuwɪ nakprâ kpan té mu tɛε εke, dí Bubu ɛni ɔtutruε an. Heni-heni muε, Bubu ɛni woju feɪn-ε ubutu utu Nyati ɛni pɪeneε, ɪha cɔ nɔɔ lɛε Nyati ɛni té εti woju εin.
- 28 Ridɪ an lɔ: akpan-εneε yɔfu Nyati, ɛni li finĩ akpan-εneε feɪn-ε nɪra lɛ'εli ɛnini pɪeneε finĩ lɔ ɔwɔ nitite nite ɪε εkeε, nenɪni woju feɪn-ε ihe nenεε, tuun nutu woju namu unyâ nenε mu.
- 29 Diki: akpan-εneε ebi ɛni Nyati te nunuwɪ εti godo-godo neemεε, ɔwɔ lɪpɛ mu lɪε, εneε nitite nenε nite i ɛni bɔ nɔnɔnĩ finĩ ɔnu Wɪε εke. Lɔɔ, lɛ'εnu Wɪ obu εli akpan kpangbalɔ ɛni makɪ kpankɪε.
- 30 Ɖneε, nenε obueneε nitite nenε nite ɪε, eseji nɪra nenε. Nenε obueneε nɪra nenεε, eseji nubu nenε sεsε pɪeneε. Nenε obueneε nubu nenε sεsε pɪeneε, eseji nutu nenε munɔ lɔkuε fre.

Nyati ɛni ɔyɔfue ɛni lɔkuε ruε ɛni woju

- 31 ́́ni nɔ lɔɔ, bɛ lɔ́ ríkan tɛ e? ́́ni Nyati ɔnɔbɔ nɔ ɛɛ egeɛ, bɛ ɛbɪ yɔkɔpu ɛɛɛ e?
- 32 Nɔfɔbɔ kpraní: alɪ Nyati ɔ́pɔpɔtumɔ ɔnu Wɛ bɔ ɛti, nana ɛkprɪ alanɪ ei nuɔ ɛɛ fɛɪn ɔru íne ɛtiɛ, bɛ gba ɔnu egeɛ, bɔ́ níli woju fɛɪn frɛ núbukamu ɛti nútɔ ɛɛ naa e?
- 33 O bɛ míní: ɛbɪ yakân woju ɔmɔja akpan-ɛnɛɛ Nyati ɔnɔbɔ tɛ bɔ́ ɛti nílní ɛnɪnɪ pɛnɛɛ ɛti e? Dɪki: Nyati ɔnɔbɔ, ɛnɛɛ bu nɛnɛ sɛsɛ pɛnɛɛ;
- 34 ɛbɪ yɔtu ɛnɪnɪ tebibeɛ yehi nɛnɛ ɛti e? Dɪki: Jesi Kris li obuɛ u nɔnu numu-cɔ. ́́nɛɛ ɔ́dɔ́n-mu ɛti lɔɔ, nana nɔ́nɔ lu uou mu nénye nâ népi ete Nyati kpɪsɪbɔ tɛ nɔgɔgɔ nuɔ ɛɛ.
- 35 Gba, Kris ́́ni lɔ́ tɛ yɔfu ɛɛ obuɛ, ɛbɪ yɔkpu yɔnyu ɛɛ yanyaku ei ɔnu mu e? O bɛ gbredi, ɛ́liletuei, ɔru-ɔrɪli, nuhɔn, rirɛ ɛhɛlɔ ɔ́dɔ́n, lu uou, akrabu-lɛ naa e?
- 36 ́́nɛɛ, kɪ lɔ́ nimimɛní Nyati kpɛnkprɛɛ mu tɛ: ́́fɪnɪ íne ɛtiɛ, ɛnɛɛ nuca lɔwɪ nɔnɔ fɛɪn, lu uou nehe ɛɛ. Rétɛ́ fíní ngbɔnyɔ ́́ni néde naha nitení watɛɛ ɛkɛ.
- 37 ́́nɛɛ botu, alɪ obu fɛɪn nehe ɛɛ frɛ bɔbɔɔ, bɛ ́́ni Kris yɔfu ɛɛ remuɛ, ɔtu rɔ́kɔpu fɛɪn tɔun nkɔbɔ alabu-alabu.³⁸⁻³⁹ Heni-heni muɛ, mídɪ an lɔ́: woju kɔ́kɔ bɔ́ ́́kpu ́́nyu ɛɛ ínyakumu ei Nyati ́́ni ɔ́yɔfɔɛ mu. Dɪki: lu uou lɛɛ nkuan, ɛnɪ ngbafɛɛnɛ lɛɛ bubɔ un-un-ɛnɛ ́́ni etɛi pɛnɛɛ, nu obuɛnɛɛ ruɔɔ muɛ lɛɛ obuɛnɛɛ nɔ anti nehɛ, ákura anuma-anumaaɛnɛ, ɛnɪ lɛɛ wutu nuwan tɛ lɛɛ ɔbɔ lefe kɔ́kɔ fɛɪn-ɛ Nyati liɛ, bɔ́ ́́kpu ́́nyu ɛɛ ínyakumu ei ɔ́yɔfɔɛ níɛɛ ɔru Nyɔ́nɪ Jesi Kris mu nuɔyɔfu ɛɛ bɛ nínyaku ɔnu woju gbɛin-ɛ mu tɛ.

Rɔm 9

Juf-ɛnɛ ́́ni woju

- 1 Gba, owu obuɛ mehi míkaan lí woju nawrɛ; ɛ́límu fun bɛmu. Kris ɔnɔbɔ li obuɛ li ɔmu dalɔfɔɛ bɛ Bubɔ Wɛɪn frɛ nɔmu ege lɛ lɔ́:
- 2 nuhun nɛhɪmu ei lɔkɔlɔ, woju nekemu uhɔmu lubolɔwɪ mu nuca fɛɪn.
- 3 Li fíní bɔmɔcɔ nɔ ́́ni bɔ́ Nyati ́́ni tebibeɛ ɔnyɔku ɔnɔmu ɛti Kris ecimu ala ɪ ɔmu makpɪ Juf-ɛnɛ ɛbɪ ́́ni li ɔmu mbuɔɛ numu-cɔ ɛkɛɛ, bɛ míkprɪ.
- 4 Dɪki: nɛnɛ li obuɛ naraní nɛnɛ Israel pɛnɛɛ. Heni-heni muɛ, Nyati dé nɛnɛ lí ɔnu ɛwɪ, níyê nɛnɛ ɛnɪnɪ mɔnu lɔkɔɛ, nuɔnyu gbódu nɔnu ɛɪn, nuɔ Aulɛɛ níla nɛnɛ ɔnku. Niyê nɛnɛ ɛnɪnɪ ɔ́su woju, eseji níyê nɛnɛ owu anuma-anumaa níní nɔtu nɛnɛ.
- 5 Nana ɔ́lɔku ɛbɛnɛɛ, nílní nɔnu obuɔɛ mu ́́ni akpan. Eseji Kris-ɛ frɛ, nuɔwɔnɪ níli nɔnu obuɔ obu mu kpan. Kris obuɛ, ɛnɛ baa níli Nyati nuɔɔ ɔbɔ-ɔbɔ fɛɪn íne ɛti bɛ mɔnu lɔku li ɛnɪnɪ tɔun godoo. Amen!

- 6 Ɖnɛɛ, aɪ Juf-ɛnɛ ɛni wojuɛ ɛsɛ lɔɔ, bɛ ɛ́lɪmu ɛni owuɛ Nyati kan la ɪ ɔɔ oku ei bɛmu. Tasu muɛ, ɛnɪɪɛ, ɛ́lɪmu Juf fɛɪn ɛ́lɪ Israel kpan bɛmu.
- 7 Ɖɛ, ɛ́lɪmu Abraham ɛni ɛwɪɛnɛ fɛɪn ɛ́lɪ ɔnu alau bɛmu. Kɪ lɔ Nyati kan yeni: Isak mu ɪ obuɛ ɛfɪni alau tasuɛ yɔnɔ yanya.
- 8 Obuɛ, neyê lɔ: ɛ́lɪmu alauɛnɛ fɛɪn-ɛ Abraham kuɛ ɛ́lɪ Nyati ɛni ɛwɪ bɛmu; alau ɛbɪɛnɛ ɔɛɛ ɔwɔ nɪkan nɛnɪni woju nɪla ɪ ɪ obuɛ ɪ ɛnɪni ɛwɪ tasuɛ.
- 9 Ɖnɛɛ kɪ obuɛ nɪkan niye Abraham nɪla ɪ: ɪsɛ tuun ubɔan mu lɔɔ ɛkɛ bɔɔ misê ege mihiɛ, bɛ Sara yɔrusɔ wɪ kɪɪsɪ nnɔ yɔnɔnɪ ɔnku.
- 10 Nyati ɛni ɛwɪ ɛ́lɪ ɛni woju obuɛ, ɛ́lɪmu Isak ɛɪ ɔɛ ɔ́dɔn-mu bɛmu; Rebeka frɛ ɛni oluyi ɛkɪsɪ aanuɛ rusɔ ɪɛɛ ɔru nana Isak obu ɛɪn-ɛ frɛɛ, sɛ lɔɔ ɛkɛ.
- 11 Dɪkɪ: ɛwɪ aanu obuɛnɛɛ, ɔnɪ nɔrusɔmɪnɪ nɛnɛ ɛni bɔ kpan ɛɪ an lɔ: obu ɪ kpan namu, elefe mu kpan un-ɛ, ɛnɛɛ ɔwɔ Nyati nyaku nɔnɔ mu nnɔ ɔu fɪnɪ lɔ ɔnɔɔ nitite nite ɪɛ ɛkɛ.
- 12 Ɖnɪɪɛ, ɛ́lɪmu kpan ɛni owulɪɪɛ ɛɪ nɪkpramu nɪla bɔ nɔrusɔmɪnɪ bɛmu, ɔnɔɔ ɛnɪni lɔ nite nuyɔfuɛ, ɛnɛɛ nɔɔ ɛɪ. Heni-heni mu kraa ɪʼ Rebeka ɔrusɔ ɛwɪ obuɛnɛɛ, bɛ ɔwɔ nɪkan niyêni lɔ: Ɖwɪɛnɛɛ fɔrusɔɔ, kpankprɛɛ yɔsu ligeɛ.
- 13 Eseji Nyati kán lá ɪ lɔ: Mányaku Jakɔb mɔɔɔ, ɛnɛɛ mɔwɔ Esau mála ɪ.
- 14 Ɖni nɔ lɔɔ, bɛ ɪɔ rɪkan tɛ e? O bɛ Nyati ihɪmu sɛsɛ naa e? Kakaɛ, ɔnɔ lɔɔ!
- 15 Kɪ lɔ nɪkan niye Mois: Ɖmɪɪɛ, kpan ɔɛɛ muɔɔfu ɛni bɔ mɔtuku ɪɛɔɛ, ɛnɛɛ mutuku ɪɛɔ. Ɖɛ, kpan fɛɪn-ɛ muɔɔfu ɛni bɔ manyaku tɛ namu ɔnu ɛɪɛ, ɛnɛɛ mɪnyaku ɔnu ɛɪɪ.
- 16 Obuɛ, neyê lɔ: Nyati ɛni lɔ ɪla bɔ usɔ kraan, ɛ́lɪmu kpan ɛni lɔ usɔ ɪɛɛ kpan ɛni lɔ ice rɪɛ ba ɪɛ ɛɪ nɪkpramu bɛmu; ɛnɛ ɔnɔɔ ɛbɪ ɛni nɔtuku kpan ɪɛɔɛ, ɛnɛɛ nɪɪ ɔnɔɔ.
- 17 Ɖnɛɛ kɪ lɔ Nyati kan ye Faraɔn bɛ nimime nɪlanɪ ɛɪɛ: Mɪɪɪ piin ɛnɛɛ mutɔ fɪnya ɛɪ amɛkɛ ɪʼ obuɛ mɪɪɪ ɔfu ɛɪɛ anyaku ɛmɪnɪ ákɔraa gbɛɪn ɛmɪnɪ ɪnɛɛ ɛsɛ wɔtuɛ neeme ɛɪɪ.
- 18 Obu frɛɛ, neyê lɔ: Nyati ɛnɪɛ, kpan ɔɛɛ nuyɔfu ɛni bɔ nɔtuku ɪɛɔɛ, ɛnɛɛ nɔtuku ɪɛɔ, obuɛ nuyɔfu ɛni bɔ nɔkɪpuku luboluwɪ muɛ, bɛ nɔkɪpuku frɛ.
- 19 Ɖni nɔ lɔɔ, bɛ ɛkɛfu kpan kɔ yakan yeyêmu lɔ: Ɖni kpan kɔɔkɔ úkɪpu únyu Nyati bɔ ɪ ɛni bɔ ɛɪ obuɛ tɪtɛ tɛ ɪɛ, bɛ ɪɔ pi bɛ nɪta kpan woju e?
- 20 Ɖoo kpan, ɛfɛ ɛbɪ ɛnɪ fɔɔɔɔ ɛni bɔ fɛsɪ akprua ɪɛɛ Nyati ɛɪn-ɛ, ɛfɛ ɛbɪ? O bɛ, ɔɔ kɔ ɛni owulu pu ɪuɛ yakan yeyê owulu pu ɛbɪ lɔ: ɛmɪ bɛ luni lɔɔ e?
- 21 O bɛ owulu puɛ ákân-mu bɔmɔɔɔ ɛni bɔ ɔɔɔ ɪsɪn ɪukua ba nnɔɔ olu ɔɔɔ nya mɔnu, elefe mu ɪɪɪɔn-ɛnɛ lɔɔ e?

- 22 Ɔnu ba nno, Nyati frɛ kân bɔmɔɔ lɔɔ ɛkɛ lɛ. Diki: akpan-ɛnɛɛ nitite ɛnɪ tɛbibeɛ nite i yehi nɛnɛ ɛti yɔbubɔ nɛnɛɛ, nɔnyu tɛ i nɔnu ɛti tɔun á anti, amɛkɛ lɛ́ nányaku ɔnu tɛbibeɛ gbein ɔtu kpan ɛdi ɛnɪ ákuraá lɔ́ te ru lɔkɛ an.
- 23 Lɔɔ, lɛ́ akpan-ɛnɛɛ nitite nite i bɛ n̄tuku lɛdu munu lɔku yɛli nɛnɪ frɛɛ ɛdi ɛnɪ munu lɔkɛ lɔ́ te nya munu kɔ fɛin-ɛ an.
- 24 Akpan-ɛnɛɛ Nyati tite te i lɔɔ, ɛnɛɛ li ɛrɛ fɛin ɛbi ɛni nira ɛrɛɛ. Ɔnu muɛ, Juf nɔ́, ɛnɛɛ akpan-ɛnɛɛ ɛ́lɪ Juf-ɛ frɛ nɔ lɛ.
- 25 Woju obuɛ, ɛnɛɛ nise ɔnu numuti-ɛti pu Ose mu nikan nɪlɛ n̄. Kɪ lɔ́ nikan: Akpan-ɛnɛɛ ɛbi ɛni ɛ́lɪ ɔmu puɛnɛɛ, m̄bu nɛnɛ ɔmu puɛnɛ. Ɛɛ, akpan-ɛnɛɛ ɔmu tɛ ɔnɔ́ ɛtiɛ, m̄bu nɛnɛ ɔmu tɛ ɛti puɛnɛ.
- 26 Diki: c̄ɔ nɔnɔnɪ tɛ bɛ noj̄unɪ nɛnɛ lɔ́: n̄lɪmɪnɪ ɛmɪ puɛnɛɛ, tɛ baa, n̄ranɪ nɛnɛ Nyatiɛ nɔ namaa ɛni ɛwi.
- 27 Gba, Israel puɛnɛ ɛni ɪnɛ ɛtiɛ ɛkɛ, kɪ lɔ́ Nyati numuti-ɛti pu Esai kan: Botu Israel puɛnɛ nɪdata nudɔnɔ fɪnɪ jɛnfɛ numu nkrian ɛkɛ frɛ bɔbɔɔ, nɔnu mu luwɪ cɛ, ɛnɛɛ Nyati yɔɔ ɪnɛ nkuan.
- 28 Heni-heni muɛ, obuɛ Adamanga kaan, n̄li tɔun n̄ukufu. Ɛnɛɛ, ɔnu mu lɪrɛɛ, akpan luwɪɛ nideɛ ɛin cɛ li obuɛ n̄di ɔnu jumaa.
- 29 Esai baa ɔw̄ kán lá ɪ lɔ́: Li fɪnɪ Adamanga ɛbi ɛni li woju-woju fɛin ɛni ɪnɛ ɛti puɛ ɔ́tú ɔnu mu akpan luwɪ ɔ́d̄n-mu ɛkɛɛ, bɛ ɛnɪ woju títi ɛi fɪnɪ Sodɔm lɛɛ Gomɔr ebienɛ ɛkɛ.
- 30 Gba, lɔ́ r̄it̄ɛ ruruɔ tɛ e? Diki: akpan-ɛnɛɛ ɛ́lɪ Juf ɛ́cɛ rirɛ ba ɪ ɛni b̄ɔ ɛli sɛsɛ puɛnɛɛ, Nyati obu nɛnɛ sɛsɛ puɛnɛ. Ɛnɛɛ sɛsɛ pu obuɛ nubu nɛnɛɛ, nɔnu tɛɛ nuɔ nitenɪ Jesi ɛtiɛ, ɛnɛɛ tu nubu nɛnɛ.
- 31 Ɛnɛɛ Juf-ɛnɛɛ nana ɛbi ɛni bɛ Auleɛ ege lɛ́ ɛli sɛsɛ puɛnɛɛ, Auleɛ ɔ́krú ɔ́tú n̄lɪmɪnɪ sɛsɛ puɛnɛ.
- 32 Lɔ́ te sɛ tɛ? Diki: tɛɛ nɔ́cú n̄ɛt̄ɛmɪnɪ Kris ɛti bɛ nibenɪ Auleɛ ege lɛ́ n̄lɪnɪ sɛsɛ puɛnɛɛ remu. Akpasua obuɛ nɪlɪnɛ, ɛt̄ɛ lɛ́ fɪnɪ lubobuɛ li obuɛ nɪyakunɪ ɛin-ɛ ɛkɛ.
- 33 Heni-heni muɛ, Nyati kán nimimenɪ lɔ́: Mɔ́ɔ lubobu nno m̄ɛt̄ɛ Israel puɛnɛ anti n̄yakunɪ ɛin nukunɪ wutu. Sake kpan fɛin-ɛ yɔɔ tɛ yet̄ɛ lubobu obu ɛtiɛ, b̄ɔ núɔ bɔ ɛhɛlɔ.

Rɔm 10

Nkuaan li akpan-ɛnɛɛ ɔu tɛ te Kris ɛtiɛ ɛni woju

- 1 Makriɛnɛ, ɛmɪ wojuɛ nodo mu bɛ mɔɔɔɔɔ ɔnu ɛti Nyatiɛ, ɛnɛɛ li ɪnɛ nkuan ɛni b̄ɔ nɔɔ Juf-ɛnɛ.

- 2 Mèhi nɔnu ine-eti dalufue lô: heni nliní akpan gbigbi Nyati woju mu, sake nédímíní enini ósu wojuε an.
- 3 Diki: éni nétêmíní lô Nyati itê ubu kpan sесе pue éni wojuε te, be nliní nɔnɔbo nenini íne mu wojuε, tú nékpr̄mu nélímíní obuε fata lě Nyati obu nene sесе pueheε.
- 4 Heni-heni muε, obuε Auleε nobutuε, Kris eneε li fein kufu amεke lě kpan fein-ε cu té teni etiε, Nyati obuni sесе pu.
- 5 Auleε éni egeε kpan ibe lě Nyati obuni sесе pue, Mois míme ɔnu woju lá ι lô: Kpan fein-ε yefelɔ Auleε, yɔtɔni nihi niha.
- 6 Gba, kpan fein-ε cu té te Kris eti be Nyati cu eti buni sесе pu énie eke, ki lô Nyati kpenkpe kan: Dakan lô: eb̄i yaya yaha enti te e? (Obuε, etě lě fíní nobutu éni b̄o Kris ɔno enti te esê ege ie wutu eti ébi eke.)
- 7 Eseji dakan fr̄e lô: eb̄i yɔru yaha awente ebi te e? (Obu fr̄eε, etě lě fíní nobutu éni b̄o Kris-ε ɔno lu uou mu enye lowo mu eke.)
- 8 Tasu muε, kpan fein-ε cu té te Kris-ε etiε, eninie, Nyati kpenkpe nakan lô: Owukan lubuoε, nófu rire kpetεelɔ. Diki: nófu ómu, eseji nófu lubolɔwi mu. Owukan lubuo obuε, eneε li téε b̄o kpan ɔcu etê Kris etiε éni amanieε robo ruku akpaan.
- 9 Eneε, alɔ file fucu fikan lô: Jesi lí Nyɔni, eseji alɔ fucu té fitê enini lu uou muε Nyati tɔni nɔnɔ ninyeε etiε, be Nyati yɔcufu íne nkuan.
- 10 Heni-heni muε, téε kpan ucu itê Jesi Kris etiε, eneε utu Nyati ubuni sесе pu. Eε, Kris ínéε kpan ile ucu unyaku gbein-ε, eneε utu Nyati ucɔni íne nkuan fr̄e.
- 11 Nyati kpenkpe nakan lô: Kpan kɔkɔ fein-ε ucu té itêni etiε, b̄o úcu ruhɔn.
- 12 Obuε, neyê lô: Kris antie, ákân-mu Juf, ákân-mu kpan éni élí Juf; nene fein, nli nɔnu Nyɔni. Kpan kɔkɔ fein cεε ul̄eni té itarunie, nli kpan ebi éni écian wojuε.
- 13 Heni-heni muε, Nyati kpenkpeε kán lô: Kpan kɔkɔ fein ebi éni itaru Nyɔnie, yɔcu ɔnu íne nkuan.
- 14 Kpan éni ócú te étêmu Kris etiε, l̄o yetê yeli be yel̄eni té yaranɔ te e? Kpan éni yēti enini amanieε namuε fr̄eε, l̄o yetê yeli be yɔcu té yetêni eti te e? Eseji, alɔ kpan ónó óbó amanieε obu ókúmínie, be l̄o n̄itê nli lě néti te e?
- 15 Eneε, alɔ Nyɔnie ótópumu kpaan, l̄o kpan yetê yeli lě obo enini amanieε te e? Eneε ki lô Nyati kpenkpeε kan: Akpan-eneε ubo Amanieε Namuε isεε, cɔ-cɔ fein-ε ninyaníε, akpan uyɔfu nɔnu woju.
- 16 Heni, nuboní Amanieε Namuε nukuní Juf-εeneε, sake élimu nene fein néfélumíní bεmu. Ki lô Esai te kan: Nyɔni, erini Amanieε obuε roboε, kpan k̄o nó éni ɔcu té etě eti naa?

- 17 Heni-heni muε, wojue utu kpan ucu té itê Kris ete, eneε li Amanie Namue niti nuuu té nitê ete. Amanie Namu obuε, eneε li Kris éni rire wojue nõ.
- 18 O be mínî: Kris éni amanie obuε, Juf-ene étí naa? Nitiní. Kí lô Nyati kpenkpee te kan: Nyati éni owukan lubuoε ese wutuε eti neeme. Eε, nõnu owururu lubuoε +a tuun oku cɔ-cɔ fein.
- 19 O be amanie obuε, Israel pueue ónyômu ònu nuwan numu naa? Diki: bonu neeme, owô Nyati sé Mois mu kán lá ι lô: Môtú akpan-eneε élí Juf-ε yonyuku yeli òmu pueue, eneε fíliní nene nike. Eε, akpan-eneε édí woju aan, míli tuun bɔ lɛ́ té ebibe nefε nõnu eti.
- 20 Owu ba obuε, Nyati sé Esai mu fre á tuun kán le lô: Akpan-eneε ójújumu fre bɔbɔ, mála rire i mótu nene nédimíni nu. Eε, nene obueneε nóbuumíní rire nóútrumíní emini wojue fre bɔbɔ, mányaku rire gbein méyě nene.
- 21 Eneε, kí obuε Nyati kan Israel pueue éni íne eti ji: Tuun bɔ be ie oku lɔ, métrɛ́ bɔ mu mókpɔ́n Israel pueue, eneε nékrîmíní eti. Nene obueneε, tutre læ akprvasi pueueε nilní.

Ròm 11

Gen-ε Nyati ótôn-mu ótú Israel pueueε éni woju

- 1 O be mínî: woju obuε see, neyê lô: Nyati eci ònu pueue oku ei naa e? Kaka! Diki: eme òmɔbɔ Israel wi míli. Eε, míli Abraham éni alau éni nõ Benjamen busu mu nya.
- 2 Heni-heni muε, akpan-eneε Nyati te nuuwu eti godo-godo neeme li enini pueueε, nécí nene nókú ei. O be mínî: cɔni Eli tu mutu ku Nyati Israel pueue éni íne ete, fédimíní obuε Nyati buani mu be nimime nilaní eie an e? Heni-heni muε, Eli kán lô:
- 3 Adamanga, diki: nónyuní gbíta-ene fein-ε niyini teyi eti nutufíne nóbubuuní ei. Eseji nóuwouní éfíni numuti-eti pueue fein nókuní kpe ewíe òmu lɛfe cε, eneε nõjujúní éni bɔ́ eme fre nowomíní le.
- 4 Eneε Nyati kan yeni lô: Métite akpan akpi nõmbu éni bonu yókutumu Baal antie métě i nómu lɛfe.
- 5 Ba ebi éni se Eli éni ble ebi ete, amunu fre Nyati otuku Israel pueue ledu anyaku nõnu mu akpan luwi ede nóni lɛfe.
- 6 Eneε, éni li ledu li obuε nutuku neneε, be neyê lô: élímu woju kɔ́ nélimíní be nócú eti néde nene. Li fíní li woju kɔ́ nilní ekeε, be kpan bɔ́ úkpu íkan lô: nótu nene ledu.
- 7 Lɔ́ te se te? Diki: woju ebi éni Israel pueue be egeε, néhémíní. Akpan-eneε Nyati nyaku deε cε, eneε he; ambiene eke, Nyati krúku nene luboluwi mu.

8 Heni-heni muε, ki lô Nyati kpenkpee kan: Diki: Nyati ɔtu sabra ́ni bubɔɔ edri nene. Eε, tuun bɔɔ be ie oku lɔɔ, nunuwi idi nene epe, eseji rti fre iti nene owu.

9 Dafid fre kán le lô: Nenini mbo iε woju nunyuku nitê finí mba, elefe mu ngba eke nyú nene Nyati lí yê nene.

10 Munu nuku nene dambri tuun nunuwi fúó nene. Eseji nibríní mu lɔɔ tuun godoo.

Juf Iεε akpan-ενεε élí Juf-ε ́ni agbra woju

11 Míni: Israel pueε ́ni wutu obuε yaru kuε, lɔɔ n̄d̄ɔn-ní mrumru naa e? Kaka! Diki: nenini wutu obuε nukuníε, ɔtu Nyati odu ɔnyuku akpan-ενεε élí Juf-ε ́ni b̄omu n̄cu nene íne nkuan. Lɔɔ, l̄ε eti Israel pueε eli nene nike.

12 Diki: wutuε nukuníε eli akpan ́ni nɔ wutuε eti neemeε ́ni mbuafuε woju. Eε, munudie nilaníε ɔtu akpan-ενεε élí Juf-ε anya munu. Eneε, ali ese lɔɔ, be gba fidíki ɔni Nyati yala bó yede nene neemeε ́ni mbuafuεε yesipu ein-ε, eneε b̄ó úkɔ fein e?

13 Gba, nefεε félimíní Juf-ε, makan miyê nefε lô: rire mu nekpimu ́ni Nyati anyakumu ɔcu méli enini ɔtu pu mobo ɔnu amaníε n̄fu agbra.

14 Eε, Nyati ɔtumε meli lɔɔ, bɔɔ l̄ε áján k̄ɔ, mótu ɔmu pueε nike owo, n̄nu mu tukɔ ɔcu n̄nu íne nkuan.

15 Diki: ali Nyati ́ni n̄cεε muε te Juf-ενεε ɔtu akpan ́ni nɔ wutuε eti neemeε ok̄ú mu lεε ɔnu ein-ε, be gba, fidíki ɔni n̄sê ege n̄la bó nide neneε ́ni obuε yesipu ein-ε, eneε b̄ó úkɔ fein e? Lipe muε, eneε akpan fein yɔnɔ lu uou mu yenyee n̄.

16 N̄fɔbɔ fidíní an lô: ali Nyati ɔla bó ucu m̄bɔɔ ti có nyaa, be m̄bɔɔ neemeε fre ɔwro nó eti. ɔnu ba n̄nɔ, ali Nyati bó nó t̄in m̄bɔni k̄ɔ etiε, be alaaεne freε, ɔwro nó eti lε.

17 Díní an lô: Juf-ενεε neemeε t̄ε finí t̄in-ε Nyati tue eke, eneε néce ɔnu ala elefe nóku nócu efeε fite finí k̄pete mu t̄in ́ni ala ekeε, nákp̄ani eti fórv̄u ala ambiεne có, t̄in-ε ́ni mindie nesefu mu.

18 ́ni nɔ lɔɔ, be efe ebi ́ni fite finí k̄pete mu t̄in ́ni ala ekeε, danyaku rire ala ambiεne eti. Diki: élimu efeε fákân-mu t̄in obu ́ni l̄kaaεne b̄emu ́ni b̄ó fanyaku rire, nana t̄in-ε ́ni l̄kaεne li obuε kanfu.

19 Ek̄efu f̄ikan lô: O be, élimu nenini cóɔ b̄ó m̄c̄uε remu nécé nene nókú e?

20 Obuε, ɔnu ɔɔ! Eneε, ali Nyati et̄ε Juf-ενεε n̄cεε mu lɔɔ, be fí finí t̄εε nócu nét̄emíní Kris etiε remu. Efiniε eke, t̄εε f̄ucu fiteni etiε remu, eneε tu be h̄nɔɔ fipi l̄p̄εε n̄. Obu remuε, danyaku rire, nana Nyati ́ni éyee nun̄fu lubolowi mu.

- 21 Di an lô: alí Nyati ótú Juf-ene ebi éni te fíní tîn ala tasuene ekeé ódôn-mu lɔpɛɛ, be efe frɛ, alí ubutuɛ, nîcefu nîla le.
- 22 Diki: Nyati ján tuun sɛh ɪ, sake nútukumu unli woju kɔɔkɔ ledu. Xe, akpan-ene ku wutuɛ, nótukumu nene ledu, enee efe eke, ninyaku tenja ɔfu eti. Éni nɔ lɔɔ, be tu enini tenja obu dônfu eti nuca fein. Alí élimu lɔɔ, be efe frɛ, nîcefu nîla fíní tîn ala eke le.
- 23 Gba, Juf-ene frɛ, alí nódôn-míní nɔnu luboluwɪ kɔnkɔpue muɛ, Nyati yesepu nene yetê nɔnu có sigie. Xe, Nyati kân bɔmucɔ éni bɔ esepu nene etê te.
- 24 Diki: efe ebi éni fite fíní kɔpɛ mu tîn éni ala ekeɛ, Nyati ɔɔɔfu akpa tîn-ɛ ɔnɔbo nutuɛ eti fónyuku féli ɔnu ala. Enee gba, nene nana ebi éni nidri nîlíní tîn-ɛ nutuɛ éni alaa, enee yɔkɔpɔn yɔtɔni éni bɔ nesepu nene nakpa eti e?

Juf-ene fein éni íne nkuaan Nyati yɔcuɛ éni woju

- 25 Makɔene, mehi mlkan woju nno éni ɔwô Nyati tite te i be te tuunlɔ akpan antɛ miyê nefɛ amɛke lé fihan-míní rire enti. Diki: amonu éni nuɛ muɛ, Juf-ene gbisi luboluwɪ hɔnɔ ukɔn, enee yɔnɔ lɔɔ yaha tuun bɔɔ lé Nyati ala bó ede akpan-ene fein-ɛ éli Juf-ɛ ɔhɔn numu.
- 26 Lɔpɛ muɛ, enee gba Nyati yɔcu Israel pɔene neeme íne nkuan. Heni-heni muɛ, kɪ lô nimime nîlaní ei: Ókɔn pɔɛ, Sion te li obuɛ nɔnɔ ninya, enee nîli lé Jakɔb éni pɔene agbra tɛɛ, kpan kɔɔkɔ únɔ éni níní nédí Nyati woju mu.
- 27 Lɔpɛ muɛ, mɔnyu nɔnu un-ene fein mititi mɔnyaku ei, enee gbóduɛ mɔnyu leɛ nɔnu ein-ɛ, mɔnyu ɔnu woju neeme mɔnyaku gbein.
- 28 Diki: Amanie Namuɛ éni íne muɛ, nétɛní akpan éni Nyati wɔ ku ei, enee ɔnyuku eli nefini mbuafuɛ woju. Gba, bóɔ Nyati te nɔnu nanaene eti te ie éni íne muɛ eke, nîlíní akpan éni Nyati ɔɔɔfu tasu.
- 29 Heni-heni muɛ, Nyati éniɛ, alí nutu kpan mbuafuɛ, alí nîla bó nuɔu kpan kɔɔ, nɔnyu ɔnu woju núsɔmu ei ji.
- 30 Diki: sigi filíní akpan éni ífelumu Nyati. Gba, Juf-ene éfeluɛ éfélumíniɛ éni íne muɛ, enee nudu muɔu nɔnyuku nefini bɔmu nutuku nefɛ ledu.
- 31 Enee, lô Nyati tuku nefɛ leduɛ, ɔnu ba nɔɔ, Juf-ene frɛ ebi éni amonu éni nuɛ muɛ ífelumíniɛ, nu nno nehi éni nɔtuku nene ledu le.
- 32 Heni-heni muɛ, Nyati ɔtu akpan-akpan fein éni tɛɛ ɔcú étêmíni eti éni woju epín nene eti. Lɔɔ, lé enini íne nkuan ebi éni nuɔu kpan fein-ɛ, etê ledu ɔtuku mu ce.
- 33 Nyati éni rice leɛ woju andie rú lɔku tuun sɛh ɪ! Enini lô nitê nubûa woju muɛ, kpan kɔɔkɔ bɔ úkɔu ídi ɔnu nuwan. Eseji enini lô nitê nitite woju-woju fein-ɛ, kpan kɔɔkɔ bɔ úkɔu únyumu numu frɛ.

34 Kpan kǒ nó ́ni di Adamanga ́ni ́tutruε an e? Kpan kǒ nó ́ni yeni woju mu e?

35 Kpan kǒ nó ́ni lau Nyati lu be nobutu ́ni bǒ Nyati ́wrǒ ́tuni e?

36 Nyatiε, ́nu mu ́bo-́bo fein no nya, ene li obuε nunyu fein nikan ́nku, eseji fein li enini. Munu loku nli enini tuun godoo! Amen.

Rǒm 12

Nyatisu tasuε ́ni woju

1 Makriεε, Nyati ́ni ledu loku obuε tuku ερεε remuε, mǒgugo nefε, fucińi nǒfu rire i tuni teni finii nniε ́ni nucu niyini tɛyi nutuni be sake no nama, dri li enini, eseji yi nu tasuε εke. Akpasua obuε, eneε li Nyatisu tasu ́ni bǒ odo nefεε nǒ.

2 Nǒfu tε nida+ a wutu eti ́bi ́ni owu un-un-ene eti delimini finii lǒ akpan fein ile εke, nana, nua fein, tuni Nyati nyuku nǒfu ́tutruε mu finii akpan olowo. Lǒ, lǛ fonyoni Nyati ́ni tε eti wojue numu, ́ni li finii woju fein-ε ja nu, yi nu, eseji nye me seseε fre.

3 Emuni ́tupu pue miε, mbuafuε li obuε Nyati tumu be mi. Obu remuε, makan miyε nefε lǒ: nǒfu mu kpan kǒkǒ ndahan rire enti, nana kpan nno-nno fein nikpra enini bomuco ́bi ́ni nidi an lǒ: Nyati ́tuniε eti nidi ́nu juma.

4 Nǒfobo fidini an lǒ: kpan ́ni lǒ te nǒ, cǒ ́gbu-́gbu anuma-anuma li obuε nunu eti. Eneε cǒ ́gbu-́gbu obuεneε, nno-nno fein kǎn enini jumaa idi.

5 ́Nu ba nno, εre Kris ́ni puεε fre, ali botu rebubuε rǒku akpasua-akpasua fre bobo, be Kris-ε ndakuε, ́tu ronyuku rǛli kpan nno kukukpo, eneε rǛtǛ mine bǒ lεε lka.

6 Ere fein, Nyati ́tu εre mbuafuε ́cu juma couun ala kpan nno-nno fein ́nku ́ni bǒ edi. ́ni no lǒ, kpan fein ́ni Nyati tu bomuco lkan owu enini numuti etiε, be nucu bomuco obu nidi juma obu ́ cǒ nno lεε Kris ́ni wojue εn.

7 Kpan fein-ε Nyati tu nadadu makriεε etiε, be ndadu nene eti tasulo. Kpan fein frεε Nyati tu neyiye enini owukan lubuoε, be nudon ́nu wojuyiye obu eti lε.

8 Kpan fein-ε, eniε li rire Nyati tu nǒkrukuku akpaan, be nunu eti nili lǒ εke. Kpan fein frεε Nyati tu bǒ utu tasuε, be niyen tε i nufu bibi. Eseji kpan fein frεε Nyati tu nenyepu akpan ε, be nice rire ba i ninyepu nene i. Kpan fein frεε Nyati tu nabuka ledu puεεε, be rire mu nikpini nidi juma obu.

9 Nefini lǒ fite fuyofuni mineε, nli nuhun wein mu tasu. Cini unliε lani ei lni obu ceε yi nuε.

10 Eneε, ́ni fiteni finii akpan makri εkeε, ́yofu nuno nǒfu mu krunkpulo fukukoni mine. Eseji nǒfu mu kpan nno-nno fein rire nitita nubú anvan kpan.

- 11 Nɔfɔ Nyɔniɛ ɛni ɔsu muɛ, dɛlmɪnɪ akpan ɛni ikp̄a woju nu ɛti, nana lɪnɪ akpan ɛni nɔ gbigbi bɛ ice rirɛ ba ɪ.
- 12 Nɔfɔ tɛlɛɛ nɔ Nyɔniɛ ɛti remuɛ, rirɛ mu nikpi nɛfɛ. Nɔfɔ gbredi muɛ, nyɔnɪ tɛ i cɛ; dɛcɪan-mɪnɪ Nyati ɔgugɔ.
- 13 Alɪ makpi kɔ̄ nɔ ɛcɪan muɛ, bɛ bukanɪ. Eseji sikenɪ oyogu frɛ.
- 14 Alɪ akpan nɛli nɛfɛ ɔru-ɔruɛ, bɛ dobomɪnɪ nɛnɛ sansan. Ɖɛ, nɛfɪnɛ, ɔfɔ cɛɛ bɔ̄ ɔfɔ nɛnɛ ɪ; dobomɪnɪ nɛnɛ sansan.
- 15 Alɪ kpan kɔ̄ nɔ rirɛ-mukpi muɛ, bɛ nɔnɪ rirɛ-mukpi mu lɛɛ ɔnu ɛɪn. Alɪ kpan kɔ̄ nɔ lɛdu muɛ, bɛ nɔnɪ lɛdu mu lɛɛ ɔnu ɛɪn.
- 16 Nɔca fɛɪn, numɔti nuhɔn nɛfɛ. Dɔɔɔɔmɪnɪ lɔku ɪɛɪ, nana lɪnɪ riresiei puɛnɛ dinɪ ɔma kɔ̄kɔ fɛɪn-ɛ nobutuɛ. Ɖɛ, dɔcɔmɪnɪ nɔfɔ rirɛ dobomɪnɪ lɔ̄ nɛfɛ cɛɛ fidɪnɪ woju an.
- 17 Alɪ kpan kɔ̄ ɪli nɛfɛ un-ɛ, bɛ dɔwrɔ̄ dɔtɔmɪnɪ; nɛfɪnɛ, lɪnɪ woju namu cɛ akpan fɛɪn anti.
- 18 Ɖɛ, alɪ bɔmɔcɔ ɪla nɛfɛ bɛ ɛni bɔ̄ fɛɪnɪ woju namu kɔ̄ lɛ̄ ɔtu fɔnɔnɪ teɔɔ mu lɛɛ akpan fɛɪn ɛɪn-ɛ, bɛ lɪnɪ lɔɔ ɛkɛ.
- 19 Ɖmu te-ɛti puɛnɛ, alɪ kpan kɔ̄ ɪli nɛfɛ un-ɛ, bɛ dɔɔɔɔmɪnɪ ɛni bɔ̄ fuɔn-nɪ nɔfɔbɔ nɔfɔ ɪnɛ ɛti tɪn; lanɪ ei Nyati bɔ̄a kpan ɛbi mu ɔnu tebibeɛ ɪni ɛti. Heni-heni muɛ, kɪ lɔ̄ Adamanga kan bɛ nimime nɪlanɪ ei: Lamɪnɪ ei mɔn nɛfɪnɪ ɪnɛ ɛti tɪn! Tumɪnɪ mɔbɔa kpan nɔcɔ-nɔcɔ fɛɪn ɛni lɔ̄ te ɪɛ mu!
- 20 Eseji kɪ lɔ̄ Nyati kan ku ɛti: Alɪ ɔfu ɛfɛ pu nuhɔn nowɔɛ, bɛ tunɪ mbɔ nɪ. Alɪ mindihɔn ɪ obue nowonɛ, bɛ tunɪ mindɪ nɔnɔ. Obue fɛɪɛ, bɛ yetɛ finɪ ɪɛ-wɪ ɪ obue fɔkɔkɔn fukuni ɪnɛ ɛrɛhɪn ɛkɛ.
- 21 Woju-woju fɛɪn muɛ, dɔtɔmɪnɪ woju un nudɔkɔpu nɛfɛ; nana, lɪnɪ woju anamu bibi lɛ̄ fɔkɔpuɪnɪ woju un.

Rɔm 13

Etei puɛnɛ ɛfɛɪɪ ɛni woju

- 1 Kpan fɛɪn nɪfɛɪɪ akpan-ɛnɛɛ nɔnɪ ɪnɛ ɛtiɛ ambɛ Nyati ɪ obue tite nɛnɛ. Ɖɛ, etei pu kɔ̄kɔ ɔnɔ ɛni ɛlɪmu Nyati ɛtɛmɪnɪ.
- 2 Ɖni nɔ lɔɔ, bɛ kpan fɛɪn ɛbi ɛni idi tutre ubɔan etei pu kɔ̄, bɛ Nyati ɔnɔbɔ ɛni wojuɛ titeɛ ɪ obue nɔkɔpu ei. Kpan fɛɪn-ɛ yɛɪlɪ lɔɔ, Nyati yobɔanɪ mu.
- 3 Heni, kpan fɛɪn-ɛ ɪli woju namu bibiɛ, woju kɔ̄kɔ ɔnɔ ɛni utu la uwoni etei puɛnɛ anti. Kpan fɛɪn-ɛ ɪli woju un nanaa, ɛnɛɛ bɔ̄ la owo. Obu remuɛ, alɪ finɪ fideliletu ei etei puɛnɛ antɛ, bɛ ɪli woju namu bibi cɛ. Lɪpɛ muɛ, nɔɔɔɔɔnɪ ɔfu woju.

4 Diki: Nyati li obuε tu etei puene juma obu amεke lε abukafu. Enεε, alι felι woju un-ε εke, be tε nitefu: ελίμου εηelo nákân-mínι bómuco obu. Heni-heni muε, Nyati li obuε tite nene lo, amεke lε néli néyění unli puene.

5 Obu remuε, fáta éni kpan isi rire i etei puene anti. Enεε, ελίμου éni nίli niyêñiε éni íne mu ce bemu, nana tasu muε, lε woju koko úno onu tε mu te ícician-míni.

6 Obu éni íne muε, enεε butu éni bε fewení lapo frεε nε. Heni heni muε, akpan-εnεε ide lapoε, nene frε, Nyati li obuε cu juma obu la nene onku éni bε nedini nuca fein.

7 Diki: woju obuε butu éni bε felι fotoní kpan kco, be li tuni: wení lapo tuní kpan fein-ε bε fewε fotoní. Lu lefe obu frεε no éni bε fewε fotoní kpan kco, be wení. Onu ba no, feloni kpan éni bε fefeloni lε fósupuní kpan éni bε fosupuníe le.

Mine ýofu éni woju

8 Dotumínι kpan koko éni lu nudodōn nefε eti; nefini lu ceε bε onu nefε eti nuca fein-ε, enεε li mineε bε foyofuní. Heni-heni muε, kpan fein-ε yofu anuan kco, be néli obu fein-ε Auleε nobutuε.

9 Diki: Auleε éni owukan lubuoεnεε ikan lō: dobo wraka, dowo kpan, de'in in, nnywi nidebefu ei afuan éni obo eti leε ambienεε, fein, onu nuwaan li: yofu afuan finí lō efe ofobo foyofu ofu rireε εke.

10 Heni-heni muε, kpan fein-ε yofu anuaan, nílimíni woju un koko. Eε, kpan fein-ε kan ýofu tasuε, be obuε Auleε nobutuε, enεε nile.

11 Nofobo fidini nuε runo mu rahaa éni cō rókue an. Gbakε, noní munoke mu nyeni eti ambe nuε Nyati yanyaku íne nkuan ebi éni nucu εrεε éni woju gbein-ε ofofu oko conu rucu tε rite Kris etiε te.

12 Diki: nuε huε +a anti εsēn ι, nu aca owu. Obu remuε, tu rúwónι woju fein-ε te tuun mu éni wojue rúkúni ei lε rēni ei wein mu rókopuní woju un-ε.

13 Eε, tu rínini ei finí akpan éni no wein mu εke. Mbo leu leε mulono kpohru mu, runyo woju leε wraka, élε leε nike nudono onu mu.

14 Tuní Nyoni Jesi Kris éni lō te noε sé nefε lε filmínι owu un-un-εnεε kpan tε tha etiε ji.

Rom 14

Mine ábubuka éni woju

1 Makan miyê nefε ji lō: alι kpan kō nehi ipi nefε mu be fédiní nu lō: onu tée nucu nite Kris etiε hono itê flefleco, be kpan nudoru lō nitê nile ege.

- 2** Nɔfɔbɔ kpraní: kân kpan éni di an lô: nîkân bɔmɔcɔ éni bɔ̃ niε mbõ fɛin, εnεε kan obu frεε ililetu ei íhîmu mbõ fɛin.
- 3** Makpi kɔ̃ éni thi mbõ fɛin-ε nideli makpi εbi éni ututru lô: mbõ elefe lí cirie Nyati antie rire kesi-kesi. Obu εbi éni ici mbõ elefee frε, nudobũa obuε thi mbõ fɛin-ε mu le, nana nidi an lô: Nyati ala bó ɔɔv makpi ambi frε eli enini kpan le.
- 4** Bε εfe εbi éni fobũa kpan kɔ̃ éni élimu ɔfu ɔsu pue mue, εfe εbî? Enini lô netê nilie, botu ja nu o, ájá nu o, obuε, ɔnu etei pue kan-nie cε éni woju. Enεε tasu mue, nînye tinti tɔun nûkufu ambe Nyɔni εbi éni li ɔnu etei pue kân bɔmɔcɔ éni bɔ̃ ɔnyuni ei.
- 5** Kân kpan éni níní nu elefe yí nu kó ambiεne, εnεε kan kpan éni níní fɛin ba nno. Obu cεε nɔɔ, fáta éni kpan nno-nno fɛin li obuε bɔ̃ útu te ílimíni aanu-aanuε.
- 6** Diki: makpi εbi éni usupu nu elefee, Nyɔnie éni íne mu nili obu. Makpi εbi éni thi mbõ fɛin frεε, éni ɔnu mu lipεε, nidu Nyati namuε, bε neyê lô: Nyɔnie éni íne mu nili obu. ɔnu ba nno, makpi εbi éni ici mbõ elefe frεε, éni ɔnu mu lipε nidu Nyati namuε, bε neyê lô: εne frε, Nyɔnie éni íne mu nili obu le.
- 7** Dini an lô: εre fɛin-ε runɔɔ, εrini nkuan-no leε εrini uouε ónó ɔɔbɔ ɔnu ɔnku.
- 8** Ali runɔ nkuaan, bε Nyɔnie li obuε yɔfu; ali ruhu frεε, bε Nyɔnie li obuε yɔfu. Éni nɔ loɔ, botu runɔ nkuan o, botu ru frε bɔbɔ o, bε Nyɔnie ɔnku cεε runɔ.
- 9** Heni-heni mue, obu éni íne mu li obuε Kris u bε nɔ lu uou mu nye frε, amεke lɛ̃ nêli akpan-εnεε uε leε obuεnεε nɔ anamaa éni Nyɔni.
- 10** Enεε mínî: εfe, εmi bε fobũa ɔfu makpie woju mu loɔ e? εfe frε, εmi bε feli ɔfu makpie rire kesi-kesi e? Diki: nu nno εre fɛin rînya Nyati anti yobũa εre mu.
- 11** Enεε ki obuε Nyati kan bε nimime nilaní ei: Emε Adamanga εbi éni nɔ namaa, makan miyê nefε lô: nu nó anti nehi éni akpan-akpan fɛin yɔkutumu yanyakumu íné gbein lô: muli Nyati heni tasu.
- 12** Heni-heni mue, nu nno, ɔnu mu kpan nno-nno fɛin yakan enini íne eti woju Nyati anti tε.
- 13** Makpiεne, kpan kɔɔkɔ nudobũa anvan kɔ̃ woju mu ji, nana kpan fɛin nîkpra ɔɔbɔ ɔnu mu: εkefu níli woju kɔ̃ éni kpu éni bɔ̃ ala makpi kɔ̃ kpe.
- 14** Emε εke, Nyɔni Jesi ɔtu woju okumu ei rire mu wεinlo lô: mbõ fɛin-ε nɔɔ, kɔɔkɔ étêmu cirie. Gba, ali kpan kɔ̃ ututru lô: mbõ kɔ̃ lí cirie Nyati antie, bε lipε mue, mbõ obu ɔnyuku eli enini cirie heni.
- 15** Enεε, ali fidu piin fehî mbõ kɔ̃ éni nɔtu makpi kɔ̃ rire ugrôo, bε neyê lô: ɔyɔfu ónófu mu. Éni nɔ loɔ, bε nyu íne mu lɛ̃ εfni mbõ kɔ̃ éni fihie mue, fila makpi kɔ̃ εbi éni, εne frε, Kris u enini íne etiε kpe.

- 16 Eseji efɪni woju kǎ ́ni fidɪ an l̄o: fik̄an b̄omuco ́ni bǎ felɛ, doɖu nudɔnyuku nideli woju ́ni akpan yɔɖu eti yakan owu yokufu eti.
- 17 Diki: akpan-enɛɛ Nyati ebie li nenine, ́limu iɛu lɛɛ ́no ́ni woju bǎ odo nene bemu, nana sese iɛu, tɛ betɛɛ lɛɛ rire-mukpie Bubu Wɛin utuɛ, enɛɛ bǎ odo nene.
- 18 Heni-heni muɛ, kpan fɛin-ɛ uɖu owu obuene eti usu Kris-ɛ yeɣi nu Nyati anti, eseji akpan fre yoyofu onu woju.
- 19 ́ni no loo, be tu rúwúwotuní rire rú́túní teɣo nó ere lɛɛ makpiene ein agbra. Loo, lɛɛ doɖu rókpukpuku mine rire tɛ doɖon ere Kris eti r̄aní anti-anti.
- 20 Doɖu mbo kǎ iɛu ́ni woju nudɔnyu Nyati ́ni jumaa nudɔbubu. Heni, b̄omuco lá be ́ni bǎ kpan iɛ mbo fɛin, sake ájá nu ́ni bǎ kpan ala makpi kǎ kpe mbo kǎ iɛu ́ni íne mu.
- 21 Ali efɪni mbo iɛu, mulo ́no, woju lefe kǎ ́ni ́lie yɔɖu makpi kǎ yeɣi wutuɛ, be aframa nudon.
- 22 ́ni no loo, ali fidɪ an l̄o: Nyati anti fik̄an b̄omuco ́ni bǎ felɪ woju kǎ ́ni yɔnyonyo akpan elefe rire muɛ, be obu nudon efe lɛɛ onu ein agbra. Di an l̄o: kpan fɛin-ɛ neli woju kǎ be te ílmíni aanu-aanuɛ, ehe lí enini!
- 23 Kpan fɛin-ɛ nɛhi mbo kǎ be te úrumíni eie eke, enine, woju un neli ambe obuɛ, ámu có nno lɛɛ onu tɛ mu tɛ ́ni wojue ein. Heni-heni muɛ, woju kɔko fɛin ebi ́ni kpan ul be íh̄amu có nno lɛɛ Nyati ́ni wojue cu lani tɛ mu tɛɛ ein-ɛ, be lí woju un.

Rom 15

Mine tɛ ́yǎ ́ni woju

- 1 Ere ebienɛɛ tɛ nó ere Kris eti kpunkpuloo, fáta ́ni runyóní tɛ i ́ni no makpi obueneɛ h̄ono itê flɛflɛɛ eti. Kpan nudɔjuju ́ni bǎ fu eli onu tɛ eti woju ɔɛ.
- 2 Nana, kpan fɛin nikpra obuɛ n̄li be yoyɔ makpiene tɛ, tasu muɛ, obuɛ yeɣi akpan fɛin namu be yɔkpukpuku nene rireɛ.
- 3 Nɔfobo kpraní: Jesi Kris onobo ́jújumu ́ni bǎ ́yǎ onu rire tɛ, nana ki obuɛ nikan niye Nyati be nimime n̄laní ei: Diki: miyi-miyi fɛin-ɛ nelífinɛ, etɛ́ fíní emɛɛ nelmíni eke.
- 4 Tasu muɛ, owukan lubuoene fɛin ebi ́ni bonu neeme nimime n̄laní ei Nyati kpenkpeɛ mu tɛɛ, némimení amɛke lɛɛ, ere fre, eli erini f̄otu woju. Heni-heni muɛ, Nyati kpenkpeɛ, enɛɛ utu ere tenyuei be ukpukpuku ere rire fre tuun b̄oo lɛɛ owueneɛ Nyati tite te i be relíe tɛɛ eli erini.
- 5 Nyati ebi ́ni utu kpan tenyuei be ukpukpuku kpan rire freɛ, nutu ́tutru á nefe có nno fíní l̄o Jesi Kris onobo te atingbre la iɛ eke.

- 6 Λιπε μυε, λῆ numuti ɔhŋn nefε, lubuo +a nefε cό nno fόwόkuni Nyati εbi εni li ɔnu Nyɔni Jesi Kris ɔnu Bô.
- 7 Makpiene, fini lô Kris nyu ere fein dakue ekee, nefε fre, nyuni mine dakuni, amεke λῆ fόtuni Nyati εni munu lokue anya gbein.
- 8 Makan miyê nefε lô: Kris ie Juf-εene agbra etě fini nɔnu ɔsu pu eke. Lɔɔ, λῆ mbuafue wojueneε Nyati kan la ι lô: nŋli nutu nɔnu nanaeneε, nόnyu ɔnu woju nanyaku gbein nόnyŋni numu lô: Nyati li nawre pu heni tasu,
- 9 eseji λῆ akpan-ene freε εli Juf-ε ɔnyŋ nenini ledue Nyati tuku neneε εni woju numu ɔwόkuni fini lô nimimeni no Nyati kpenkreε mu tee eke. Eneε ki lô nimimeni: Diki: woju namu obuε filε remue, mŋnyakufu inε gbein akpan-eneε εli Juf-ε agbra. Eε, mŋhe eji mukukotufu.
- 10 Nyati kpenkreε εni cό lefe fre kán lô: Nefε εbιeneε fέlimini Juf-ε, nɔni rire-mukpi mu lee Nyati εni puene fein εn!
- 11 Cό lefe fre kán lô: Nefε fein εbi εni fέlimini Juf-ε, wόkuni Adamanga! Akpan-akpan fein, han-ni lubuo enti wόkuni!
- 12 Owu ba obuε, eneε Nyati εni numuti-εti pu Esai fre kan ɔnu woju lee nŋ. Eneε ki lô nikan: Kpan nno ɔɔɔ Jese εni alauε mu yanya yetê obuε-ebuεene fein εni akpan ι, eneε nɔnu telieε ɔɔɔni εti.
- 13 Gba, Nyati εbi εni utu kpan ikân telieε, nutu rire-mukpi lee teyo yiku nefε gboun nɔfu tee nɔni εtiε remu. Lɔɔ, λῆ Bubo Wεin ɔtu nefε mbasi nɔfu té ɔno mbuafue wojuε feŋeni tee εti tuun bɔɔ λῆ εli nefini.

Pɔl nakan εnini jumaa nedie εni woju

- 14 Makpiene, εme ɔmɔbɔ, midι an lô: fikân-ni luboluwι namu. Heni-heni mu fidni woju nawreε an namu-namulɔ fukpuni εni bŋ feyiyeni mine woju mu.
- 15 Obu ce, kpenkreε obu mu εni cό elefeε, mόcu bɔmuccɔ Nyati tumue εti mákan owu kpunkpulɔ amεke λῆ akvatu nefε owu elefe.
- 16 Heni-heni μυε, Nyati ɔtumυ méli Jesi Kris εni bɔ-εti pu medi jumaa akpan-eneε εli Juf-ε agbra. ɔnu mu λιpeε, mobo Amanie Namue muku neneε λῆ Bubo Wεin ɔtu néyini nu nétēni fini teyiyi owu εni ja nu be mede minyaku Nyati anti eke.
- 17 Eneε, εni Jesi Kris ɔtumυ mbuafue be medi Nyati εni jumaa lɔɔ, ɔtu rire nehιmu.
- 18 Mediki sun be εmυie eke mákân-mυ woju lefe kɔkɔ εni bŋ makan ali élimu jumaa Kris se ɔmu owururaru lee owulilu mu di be tu akpan-eneε εli Juf-ε nefelunie εni woju ce.

19 Heni-heni muε, Nyati ni Bubɔ εse ɔmu mu anyaku nini ákuraa gbein ɔtu mti akprua woju ngbohro anuma-anuma. nu mu lɔpe, muhu Jerusalem ebi te mubo Jesi Kris ni Amanie Namuε miε tuun bɔɔ be ma muku Iliri ni maie eti te.

20 mini Kris ni Amanie bo mu tee, nuca fei, ɔ obueneε bonu kpan yti nini rire wojuε ce, enee mini ne nɔ eti be miε. e, myfumu ni b meε kpan lefe aka eti medi juma.

21 Obuε, et fin l nimime nilan ei Nyati kpenkpeε mu tee eke. nee ki l nimimen: Akpan-eneε kpan ybo nini amanieε yku neneε, woju yoku nene  rire mu. Akpan-eneε ytie, yny numu.

22 Heni-heni muε, mini jumaa medi miε lɔɔ remuε, enee tu be tuun bɔɔ be ie oku lɔɔ, mkpu mihiemu nefini tee n.

Pl nakan nini Rm aau ni woju

23 Gbake, ni lu dunlɔ εse ni mjuju ni b mie makpr nefε be eseji mókufu wutu lugbu bi ni jumaa remuε,

24 ɔni mε mha spanyi ni maie eti tee, mhunku ni b megberu makpr nefε waalo l t ɔymu. Gba, ɔni mnɔ nefini lɔpe mhaa, mbutu nefε ni b fabukamni fre bɔbɔ.

25 Agbra obu mu eke, mcu ɔbɔɔ nitite niten Jerusalem Nyatikan mu puene e mhan nene.

26 Heni-heni muε, Kris ni pueneε nɔ Maseduan le Akai ni maieε etiε, nɔnɔbɔ nɔnu ɔyfu mu, ɔkr sika nahan Jerusalem Nyatikan mu puene ebi ni nɔ gbredi muε.

27 Owu akpasua obuε nilnε, nɔnɔbɔ nɔnu t namu mu niln. Tasu muε, fta ni nubukan Juf obueneε lɔɔ ambε nɔnu mu  obuε Bubɔ Wen se di juma tu nene mbuafuε lɔkulɔ nidakun Kris l. Obu remuε, fta ni neneε fre nucu nnini ɔbkan nubukan Juf-eneε l.

28 Gba, al mha Jerusalem te mucu luboko obu mutu neneε, be ɔni mε mha spanyi mai eti tee, mgberu mkpr nefε.

29 Mdi an l: nefini te ni ieu obuε mhie, Kris ni ɔwrɔ lɔkulɔ ein mhi.

30 Makrieneε, ɔtu Nyni Jesi Kris ni ne mu le Bubɔ Wen ni ɔyfuε cu la ɔtu muε remuε, mobutu nefε ni b fgugon Nyati kpunkpulɔ fnyumni ei ɔmu tn uun akpasua obu mu.

31 Lɔɔ, bɔɔ muku Jude maie eti tee, l mri akpan-eneε nn ndmn Kris woju muε ɔnku, eseji l lubokoε mucu mahaa, Kris ni pueneε nɔ Jerusalem tee ekpr eti ɔcu t neeme mu.

32 Heni-heni mu ali fein use loo, boo Nyati ikprê ete, be mîhi nefini te rire-mukpi mu muwon lwwi.

33 Gbake, Nyati ebi éni utu teyoo, nono lee nefee fein ein! Amen.

Rom 16

Áraku

1 Moco oju meyi Febe éni li Sankre ebi mu te éni Nyatikan mu diakri nono éni nehi nefini tee mila nefee onku éni bõ fadadunî eti namu-namulo.

2 Ee, finí lô Nyati éni puehe bõ eli ekee, sikenî Nyonié éni íne mu. Eneé, ali woju kõ nó éni bõ felí fotoníe, be lúní. Diki: onoboo fre, nábuoka akpan kprangbaloo tuun eme fre nábukamu dounlo.

3 Gbake, maraku Priska lee Akilas ebienee, eme lee nono ein rili kpan lee anuan-eneé boyo mu redi Jesi Kris éni jumaa.

4 Nene aanu obuue, nenini nkuaan odó nene, nótumíni mónoo nkuan. Obu fein-e niliníe éni íne mue, élimu oju lefe ceé mēdiumu nene namu bemu, Kris éni pueeneé éli Juf be no co-co fein-e fre nedu nene namu le.

5 Maraku Kris éni puehe fein-e isi iyîa nono lugban tee fre. Ee, maraku Epainet éni li oju te-eti pu be eseji li Asi maie eti te éni kpan ebi éni ti có cu té te Kris ete.

6 Maraku Mari ebi éni ene fre ce rire ba i nōfu eti lokuloo le.

7 Maraku Andronikis lee Junias ebienee li oju puehe be eseji nukuní ere sibikan mu boyo mue fre. Nene obueneé, niliní akpan éni ótoru pueene anti kan munu tasu. Diki: niliní Kris éni puehe kraa be eme munyoku lubolowi mu.

8 Maraku Ampliatís ebi éni, Nyonié éni íne mu, li amuan namu tasue.

9 Maraku oju te-eti pu Stakis lee Irben ebi éni boyo mu redi Kris éni jumaa fre.

10 Maraku Apeles ebi éni nyaku enini téee no Kris ete gbein lokuloo. Ono ba nono, maraku Aristobul éni lugban puehe fein fre.

11 Maraku makpi Erodion. Eseji maraku Narsis éni lugban puehe fein-e cu té te Nyonié ete fre.

12 Maraku Trifeni lee Trifos ebienee li eyi éni nece rire ba i Nyonié éni jumaa édi mu tee. Eseji maraku meyi Persid éni li oju te-eti pu ebi éni, ene fre, ce rire ba i Nyonié íne mue le.

13 Maraku Rufus éni li kpan ebi éni Nyonié la bó cue lee eniyia ebi éni, te finí emiyia le ekee fre.

14 Maraku Asenkrit, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas lee makpiene fein-e no lee nono ein tee.

15 Maraku Filolog læ Juli, Nere læ ɔnu meyi. Eseji maraku Olampas læ Kris ɛni pɔene fɛin-ɛ nɔ læ nɔnu ɛin tɛɛ.

16 Nɛfɛ fɛin lní mine atuu nuhun wɛin mu tasu tumíni. Kris ɛni pɔene fɛin-ɛ nɔ læ ɔnu ɛin ɛbie frɛ naraku nɛfɛ læ.

Ege mu ɛni ɔtu

17 Makriɛnɛ, mɔgɔgɔ nɛfɛ, nyuní íne mu akpan-ɛnɛɛ uɔu ɔnu-ɔnu ɪla Kris ɛni pɔene agbra udu nɛnɛ íne mu unyuku nukruní wojuyiye lefe egeɛ ɛti. Dɔbɔfumíní nɛnɛ frɛ.

18 Nɛnɛ obuɛnɛɛ, ɛlímu ɔnu Nyɔni Jesi Kris nɔsumíní bɛmu; mbo ɪɔu cɛɛ nɔjɔjɔní. Nɔcɔní numɔti nɪkɪn-nɪkɪn læ ópɔpo mu bɛ noduní akpan-ɛnɛɛ ótutru nɔ flɛflɛ íne mu nunyukuní.

19 Nɛfɛ ɛkɛ, nɛfɪni Nyatɛ fɛfɛluníɛ, akpan fɛin ɛti ɔnu amanɛ, ɔtu rirɛ mu nekɔpimu nɔfu ɛti tasu. ɛnɛɛ, mɔyɔfu frɛ ji ɛni bɔ woju anamu ɛli cɛ odo nɛfɛ lɛ nɔfu tɛ íhâmu unli woju ɛti kɔkɔ.

20 Dɪki: ewíe lɔwi cɛ, ɛnɛɛ Nyatɛ ɛbi ɛni li teyɔ ɛni Nyatɛ yɔkɔɔtɔ Angɪni ɛi nɔfu lɪka mu. ɔnu Nyɔni Jesi ɛni ɔwrɔɔ nuɔɔ nɔfu ɛin!

21 Timote ɛbi ɛni nedi juma læ ɔnu ɛin-ɛ naraku nɛfɛ. Lisius, Jason læ Sosipater ɛbɪɛnɛɛ nɛnɛ frɛ li ɔnu pɔenɛɛ naraku nɛfɛ læ.

22 Gba, ɛmɛ Tertius frɛ maraku nɛfɛ Nyɔnɛ ɛni íne mu læ. ɛmɛ li obuɛ Pɔl tu mimime kɔnkpɛ obu.

23 ɔnu ɛsɪkɛ pɔ Gayus ɛbi ɛni Nyatɪkan mu pɔene iyíá ɔnu lugban ɛbie frɛ naraku nɛfɛ læ. Erast frɛɛ li ɛbi obu ɛni sɪka ɛtei pɔɛ naraku nɛfɛ læ. Eseji ɔnu makri Kartus frɛ naraku nɛfɛ.

[24 ɔnu Nyɔni Jesi Kris ɛni ɔwrɔɔ nuɔɔ nɛfɛ fɛin ɛin! Amen.]

25 ɔwɔku nli Nyatɛ ɛni! ɛnɛ li obuɛ nɪkan bɔmɔcɔ nuɔu tɛ udɔn nɛfɛ Jesi Kris ɛti kɔnkpɔlɔ. Obu remuɛ, ɛnɛɛ mobo ɛnɪni Amanɛ Namuɛ mɪsɛɛ nɔ. Amanɛ Namu obuɛ, ɔnu mu li obuɛ Nyatɛ sɛ nyɔ mbuafuɛ wojuɛ nitite nite ɪɛ nyaku gbein. Woju obuɛ, godo-godo neeme li obuɛ nunyɔ nuboku ɛi

26 tɔun bɔɔ bɛ ku amunɔ ɛni nu obu mu, ɛnɛɛ, ɛnɛ ɛbi ɛni nli Nyatɛ nɔ titiɛ, nɔu ɔnu numɔti-ɛti pɔene imime ɔnu woju ɪla ɪ. Lɔɔ, lɛ akpan-ɛnɛɛ ɛlí Juf-ɛ frɛ ɛti ɔu tɛ ɛtɛ Kris ɛti ɛfɛlɔni.

27 Gba, Nyatɛ ɛbi ɛni, ɛnɛ ɔnu lɛfɛ kukukɔɔ li rɪcɛ pɔɛ, munu lɔku nli ɛnɪni Jesi Kris ɛni íne mu tɔun godoo! Amen.

1 Korēnt

1 Korēnt 1

¹⁻² Kpenkpe obuε, emε Pɔl εbi ́ni Nyati ramu finí l̄o ɔnɔbo nitite nite i eke be mli Jesi Kris ́ni ɔtɔpu pue lεε makri Sɔstɛni ein li obuε rimime rɛwɛn̄ nefεε filn̄i Korēnt ebie mu ́ni Nyatikan mu puenεε. Nefε obuεnεε, nefini ́adakuε fidakun̄i Jesi Kris-ε remuε, Nyati et̄ε nefε b́o eti et̄ε i. Eε, ńara nefε, enεε f́eln̄i enini puenε finí akpan-enεε nɔ cɔ-cɔ fain be itaru ɔru Nyɔni Jesi Kris-ε eke. Eε, Jesi Kris obuε, nli nɔnu Nyɔni finí l̄o nli ɔru Nyɔni lεε eke.

³ Nyati εbi ́ni li ɔru B́o lεε Nyɔni Jesi Kris ein nice nefε ɔwɔ ńut́u f́unóni teyo mu frε.

Biaa Pɔl la Nyati Korēnt puenε íne muε ́ni woju

⁴ Nefini íne muε, mala ɔmu Nyatie bia nuca fain enini ɔwɔɔ nise Jesi Kris mu nice nefεε remu.

⁵ Heni-heni muε, Kris-ε fidakun̄iε remuε, Nyati ɔtu woju-woju fain esi eyia nefε numu. Tasu muε, be obuε li enini wojuεnε ́ni andi lεε l̄o b́o kpan et̄ε obo enini amanieε ́ni woju fain-ε, fukuraní ɔnu mu.

⁶ Obuε, neyê l̄o: owuε Kris cu la ere ɔnku rikan riye nefεε, f́onyu f́ak+an-ní ɔnku.

⁷ ́Ni nɔ lɔɔ, be nu obu muε funóni ɔru Nyɔni Jesi Kris ́ni rireε yala gbein-ε ́ni ɔkpɔn̄ muε, Nyati ́ni owuεnεε utu kpaan, kɔɔkɔ ́c̄ian-mu nefε.

⁸ ɔru Nyɔni Jesi Kris ɔnɔbo li obuε nyu nefε i be f́inyeni tinti tɔun bɔɔ l̄'oku n̄ε n̄isê ege nihie. Lipe muε, l̄' f́ikan-míní munɔkukua woju kɔɔkɔ Nyati anti.

⁹ Diki: Nyati εbi ́ni ra nefε ́ni b́o f́eln̄i kpan n̄o lεε ɔnu Wi Jesi Kris εbi ́ni li ɔru Nyɔnie ein-ε, ene n̄hi numuti n̄o tɔun nukufu.

Wuya-wuyaa nɔ Korēnt Nyatikan mu tεε ́ni woju

¹⁰ Gba, makriεnε, ɔru Nyɔni Jesi Kris ́ni íne muε, mɔgugɔ nefε: numuti nuhun nefε, ́obubuu mu nudɔnɔ nɔfu mu ji. Eε, nsibi n̄idaku nefε ́otutru lεε t́ε á nefε ćo n̄o.

¹¹ Makriεnε, diki: Klowe ́ni lugban puenεε i ́bie akan eȳemu l̄o: ɔmu-ɔmu ńo nɔfu mu tε.

¹² Heni-heni muε, akpan elefe níní nunɔní Pɔl ege, elefe níní nunɔní Apol̄s ege, elefe níní nunɔní P̄ier ege, enεε elefe eke níní nunɔní Kris ege.

¹³ O be mín̄: Kris obu eke, nuku akpasua-akpasua naa? O be Pɔl li obuε nitení amia-mu t̄in eti nefini íne eti e? O be Pɔl ́ni íne mu n̄ln̄i nefε batem e?

¹⁴ Mala Nyati bia ́ni m̄lí kpan lefe batem ali ́lím̄u Krispus lεε Gayus cε.

¹⁵ Lɔɔ, l̄' kpan kɔɔkɔ íkan l̄o: emini íne mu n̄ln̄i batem.

¹⁶ Eε, heni mli Stefan̄as ́ni lugban puenεε fain frε batem lε. Mediki sun-ε, be m̄dí kpan lefe ́ni mli batem ji.

17 Diki: emini ótopue Kris topumu mesee, élimu akpan batem éli remu nótopumu bemu; enini Amaniee éni óbo mu li obuε nutopumu. Enee, Amanie obuε moboe, élimu kpan éni owu édi ákan mu móbo bemu. Ee, móyófumu éni bǎ motu Kris éni uoue u amia-mu tǐn etie onyuku eli woju ehelo.

Nyati éni ricee akpaan ubu nyombɔɔ éni woju

18 Heni-heni mue, Kris éni uoue u amia-mu tǐn etie éni amaniee roboe, akpan-eneε noku kpee antie, lí nyombɔ woju lokulo, enee, ere ebienε éni Nyati nɔcu ere íne nkuaan énie eke, li woju éni inyaku enini ákura gbein.

19 Ki lǎ Nyati kan be nimime nilaní ei: Obuε kpan ubu lǎ lí ricee, mǐnyu mububu. Ee, obuε kpan ubu lǎ lí woju andie, mǐtiti minyaku ei.

20 Éni nɔ lɔɔ, be míní: rice pu kǎ nó e? Woju andi pu kǎ nó e? Wutu eti ébie, kpan kǎ nó éni kura akprvasi mu e? Diki: Nyati onyuku kpan éni ricee anyaku gbein lǎ: tasu mue, lí nyombɔ.

21 Heni-heni mue, éni kpan ákân-mu rice édí an lǎ: Nyati li obuε li rice pue, enee Nyati nese enini Amaniee robo be kpan anti li nyombɔ wojue mu ucu akpan-eneε fein-ε nɔcu té itê Kris etie íne nkuan.

22 Juf-eneε nobutu éni bǎ edí akprva nu kraa lǎ edí nawre, enee Grek-eneε nebe rice ege.

23 Ere eke erinie, Kris ebi éni nitení amia-mu tǐn etie, enee robo ony amanie. Kris éni woju obuε, lí woju éni uku Juf-eneε kpe, enee akpan-eneε éli Juf-ε éni antie, li nyombɔ woju.

24 Akpan-eneε Nyati ra lǎ eli enini puenεe eke, nideliní Juf o, nideliní Grek o, neninie, Kris éni wojue enee inyaku enini ákura lεε enini ricee gbein.

25 Heni-heni mue, Nyati éni woju ebi éni li be kpan anti te nyombɔ wojue, nana lí rice woju nkɔɔɔ alabu-alabu kó kpan énie. Ee, enini wojue nili be kpan anti óhún woju kɔkɔɔ, nana kúra nkɔɔɔ alabu-alabu kó kpan énie.

26 Makriene, kpraní: nefε ebienεε Nyati ra nefε filní enini puenεε, akpan-eneε kpan ira rice puenε, bɔmucɔ puenε lεε lukpawienεε, nébúbuemíní nɔfu agbra.

27 Heni-heni mue, Nyati énie, woju obu éni kpan anti te nyombɔ wojue, enee nucu nusukpa rice puenε. Ee, woju obu éni kpan anti óhún wojue, enee nucu nusukpa obueneε kura nkɔɔɔ alabu-alabu.

28 Ee, nɔcu wojuenεε éyí nu kpan anti, wojuenεε kpan uli rire kesi-kesi, wojuenεε óhún ɔɔɔ, nónyu obueneε nya munue nǎsǎ i.

29 Lɔɔ, lǎ kpan kɔkɔ íkpe numu ony anti.

30 Diki: Nyati onyuku nefε adaku Jesi Kris. Kris obu mu li obuε nise nutu nili rice puenε, sese puenε, akpan éni pɔn weinlo be enini tebibee nya i watige frε.

31 Lɔɔ, lǎ obuε nimime nilaní ei Nyati kpenkpee mu tee ese eti. Enee ki lǎ nimimení: Kpan fein-ε níni nekpe numue, be Nyɔnie nidakue ce, enee bǎ eli enini numukpe woju.

1 Korént 2

Ṗṓl éni lṓ te bo Kris éni Amaniee éni woju

- 1** Makriene, cṓni mi nefini tee, élimu owu édi ákan, élimu kpan éni rice mu mónyú Nyati éni woju tite te ie mányákumu gbein méyêmu nefé bemu.
- 2** Diki: amanie lefe kṓṓkṓ ónómu te mu éni bṓ mobo moku nefé alí élimu Jesi Kris éni woju éni amaniee, tasu mué, enini amia-mu tîh ete nitenîe éni woju cé.
- 3** Heni-heni mué, nefini tee mié, mitê flefleḅ, la wómu, eseji rire fré wúsumu.
- 4** Ónu mu lṓpéé, emini wojuene fein-é miyiye lée Nyati Amaniee muboé, étêmu finí lṓ kpan ucu rice mu upuro akpaan éké, nana Bubo Wein li obué di juma nyaku Nyati éni ákuraá gbein.
- 5** Lṓṓ, lé fúcumíní té fítemíní kpan éni riceé eti, nana fṓcu fétění Nyati éni ákuraá eti.

Nyati éni riceé woju

- 6** Amanie obué roboé, tasu mué, akpan-eneé Nyati éni wojué ku ei rire mué énie, lí rice woju. Rice obué, étêmu finí kpan énie éké, étêmu finí wutu eti ébi éni oḅkueene énie éké. Nene obueneé, ówṓ nenini woju netiti ei.
- 7** Diki: amanie obué roboé lí Nyati éni riceé. Godo-godo neeme nitite ónu woju nite i bé nnyu nuboku ei nṓ lṓpé tṓh bṓṓ bé ku amunu éni nué ruṓṓ mué, eneé nnyu nnyaku gbein lé eli enini munu lṓku woju.
- 8** Rice obué, wutu eti ébi éni oḅkueene kṓṓkṓ ónyômu ónu wojué numu. Li finí nnyuní numu ékéé, bé nétêminí Nyṓnie kan munu kṓ fein-é amia-mu tîh eti nówómíní.
- 9** Rice obu éni wojué eti, ki lṓ nimime nlaní ei Nyati kpenkpeé mu té: Wojué bṓni kpan yědi nu, wojué kpan yěti, wojué kpan te ónó etié, eneé Nyati tite te akpan-eneé yṓfunie i.
- 10** Heni-heni mué, woju obué, eneé Nyati sé ónu Buboṓ mu nyu nyaku gbein tu ereé nṓ. Nyati éni Buboṓ, ene nidí woju-wojuene fein an tṓh Nyati óṓṓṓ éni rire wojueneé kpan ónyômu numu fré bṓṓṓ, nidí an.
- 11** Diki: kpan fein-é nṓṓ, enini té mu éni wojué, ónu lṓfé cé, eneé nidí an. Ónu ba nṓṓ, Nyati fré éni té mu té éni wojué, ónu Buboṓ ónu lṓfé cé eneé di an.
- 12** Eneé Buboṓ Nyati tu ereé, élimu bubo akpasua éni pin kpan etié bemu, nana lí óṓṓṓ enini Buboṓ. Lṓṓ, lé rónyṓ owueneé fein-é nili nutu ereé éni woju numu.
- 13** Ónu mu lṓpéé, élimu woju éni kpan tite ónu riceé mu rṓcu ríkan owu bemu, nana Bubo óṓṓṓ éni owueneé iyê ereé, eneé rucu ríkan riyê akpan-eneé Bubo obu nṓ mué lé.

14 Ɖnɛɛ, kpan ɛni Nyati Bubu ɔnɔ muɛ ikprɪmu Bubu ɛni owuɛnɛ ɔcu; ɛniɪɛ, lɪ nyɔmbɔ woju. Ɖɛ, bɔ nɔkpu nɔnyumu Bubu ɛni ɔtutruɛ numu amɛ Bubu lɪ obuɛ utu kpan idi ɔnu nawrɛ.

15 Kpan ɛni Nyati Bubu nɔ muɛ ɛkɛ ikprâ woju fɛɪn mu idi ɔnu nawrɛ. Ɖnɛɛ, ɛniɪɪ obuɛ niɪɛ, kpan kɔkɔ ɔkpu ikpramu mu ɔbuamu mu.

16 Kɪ lɔ nimimení Nyati kpenkrɛɛ mu tɛ: Kpan kɔ nɔ ɛni di Adamanga ɛni ɔtutruɛ an e? Kpan kɔ nɔ ɛni iyêni woju mu e?

Ɖrɛ fɛɪn ɛbi ɛni Nyati ɛni Bubu nɔ ɔnu muɛ ɛkɛ, Jesi Kris ɛni ɔtutruɛ nɔ ɔnu mu.

1 Korɛnt 3

Korɛnt puɛnɛ ɛni flɛflɛ hɔnɔ itêɛ ɛni woju

1 Makriɛnɛ, ɔni mobo amanɛ muku nɛfɛɛ, móbú nɛfɛ akpan ɛni Bubu Wɛɪn inyɛpu ɛi, nana akpan ɛni hɔnɔ ibɛ nɛniɪɪ tɛ ɛti woju egeɛ ɔɛɛ mubu nɛfɛ. Heni-heni muɛ, nɛfɪni ɛniɛ fɛniɪɪ ɛi lɛɛ Jesi Kris ɛɪn-ɛ, hɔnɔ fitêni fɪni ɛwi tɪti ɛkɛ.

2 Ɖni nɔ lɔɔ, mótú nɛfɛ mbɔ tasu fíémíní; mundi ɔɛɛ mutu nɛfɛ amɛ fɔhɔn-míní mbɔ ɪɛv. Amunv frɛ bɔbɔɔ, mɛdikɪ sun bɛ bɔ fúkpu fihîmíní.

3 Nɛfɪniɛ, nɔfɪ tɛ-ɛti woju, ɛnɛɛ febení ege. Heni-heni muɛ, nɪkɛ lɛɛ ɔmu-ɔmuɛ nɛpi nɛfɛ agbraa, nɛyɛmu lɔ nɛfɪni tɛ-ɛti woju lɪ obuɛ febení ege e? O bɛ ɛlímu kpan ɛni ɔtutru nɛnyɛpumumu nɛfɛ ɪ e?

4 Nɔfɔbɔ kpraní: fóbubuuní mu, nɔfɪ mu ɛlɛfɛ nakan lɔ: nuɔnɔní Pɔl ege, ɛnɛɛ ɛlɛfɛ nakan lɔ: nuɔnɔní Apolɔs ege. Obuɛ, ɛlímu kpan ɛni ɔtutruɛ lɪ obuɛ nɛnyɛpumumu nɛfɛ ɪ e?

5 O bɛ míní: ɛmi Apolɔs hun? Ɖmi Pɔl hun e? Ɖrɛ aanusɛ, Nyati ɛni ɔsu puɛnɛ ɔɛɛ rɪlɪ nɪɛɛ ɔnu mu nutu fɔcɔní tɛ fitení Jesi ɛti. Jɔmaa ridiɛ, kpan nɔnɔ-nɔnɔ ɛniɛ Nyati tunɛ, ɛnɛɛ nidi.

6 Dɪkɪ: ɛmɛ mótú, ɛnɛɛ Apolɔs kuku mindi ɛti; bɛ kpan ɛbi ɛni tu laa, ɛnɛɛ lɪ Nyati.

7 Obuɛ, nɛyê lɔ: ɛlímu kpan ɛbi ɛni tu, ɛlɛfɛ mu kpan ɛbi ɛni kuku mindi ɛtiɛ ákân-mu munv bɛmu; Nyati ɛbi ɛni tu laa, ɛnɛɛ kan munv.

8 Kpan ɛbi ɛni tuɛ lɛɛ kpan ɛbi ɛni kuku mindi ɛtiɛ, nɛnɛɛ aanusɛ, ba nɔnɔ kukukpɔ. Kpan fɛɪn, ɛniɪɪ jɔmaa nidɛɛ, ɛnɛɛ Nyati yakprâ ɛti yɛwɛni lu.

9 Dɪkɪ: ɛrɛ rɪlɪ akpan ɛni nedi jɔma bɔyɔ mu lɛɛ Nyati ɛɪn, ɛnɛɛ nɛfɛ fitení fɪni Nyati ɛni kprɛɛ ɛkɛ. Ɖɛ, fitêni fɪni Nyati ɛni kaan nɔruɛ ɛkɛ.

10 Kan obu ɛni ɔru muɛ, mɔcɪ mbuafɔɛɛ Nyati tumuɛ ɛti mɛpɪfu ɔnu nsibiɛ ɛtɛ fɪni lɔ kanru pu rɪɛɛ pu ɪɪɛ ɛkɛ, ɛnɛɛ kpan lɛfɛ nɔnɔpu ɛti ɪɪɪ yakv. Ɖnu mu ɪɪrɛɛ, kpan fɛɪn nuɔnyu ínɛ mu ɛniɪɪ lɔ netê nuru kaan nihaa ɛti.

- 11 Kan obu ́ni nsibiε, ενεε li Jesi Kris ɔnɔbɔ; lefe kɔkɔ ́nɔ ji.
- 12 Gba, εντι ́li ́yaku mu tεε, kpan kpύ ́ni bɔ ɔcu sika lebe, sika lofu, jama mbobu, t̄n, elefe mu ruwa.
- 13 ́νεε d̄n̄i an l̄ɔ: kpan f̄in ́ni ɔbɔ cu ru kaan ́ni l̄ɔ te nɔɔ yanya gbein. ́εε, nu nno nehi ́ni Nyati yeεεpu kpan nno-nno f̄in ́ni jumaa die ́le te yakpr̄a yed̄ki.
- 14 Ali kpan kɔ ́ni jumaa die unɔ ́le te inya grangranlɔɔ, be n̄ihe ɔnu mu biala.
- 15 Ali ica ιε εκε, be bɔ n̄ikan-mu biala. ́εn̄iιε, n̄ucu ɔnu ́ne nkuan, sake yet̄e f̄in̄i l̄ɔ kpan uwuwotu rire unɔ ́le εreh̄in inya be εντι ɔbɔkan f̄in ica ιε εκε.
- 16 O be, f̄onȳm̄in̄i numu l̄ɔ: f̄et̄n̄i f̄in̄i Nyati ́ni kaan ɔnu Bɔbɔ ho ebi muε εκε e?
- 17 Makan miȳe nef̄e l̄ɔ: kpan f̄in-ε ububu Nyati ́ni kaan, Nyati yɔbubun̄i ιε amb̄e l̄i ɔnɔbɔ εντι kan. Kan obuε, ενεε li nef̄e.
- 18 Kpan kɔkɔ n̄idam̄im̄ia ɔnu rire. Ali kpan kɔ n̄in̄i null rice pu wutu eti ́b̄iε, be n̄ikpr̄i eti n̄il̄i nyɔmbɔ pu. Lɔɔ, ῑɔtun̄i n̄eli rice pu tasu.
- 19 D̄iki: obuε naran̄i rice wutu eti ́b̄iε, Nyati ant̄e εκε, l̄i nyɔmbɔ. Ki l̄ɔ Nyati kpenkpeε te kan: Nyati ιμε rice puene nɔnɔbɔ nen̄in̄i gb̄re wojuene mu.
- 20 Eseji Nyati kpenkpeε k̄an fr̄e l̄ɔ: Adamanga d̄i an l̄ɔ: wutu eti ́b̄i ́ni rice puene ́ni ɔtutruene f̄in l̄i woju ehelo.
- 21 ́ni nɔ lɔɔ, d̄ɔcum̄in̄i kpan kɔkɔ ́ne d̄ekp̄em̄in̄i numu. D̄in̄i an l̄ɔ: ɔbɔ-ɔbɔ f̄in-ε, nef̄in̄i namu remu nɔ.
- 22 Pɔl o, Apol̄s o, P̄ier o, εντι ιεε wutu o, nkuan ́nɔ o, lu uou o, am̄un̄u ́ni nu obu o, nueneε nehiε o, f̄in, nef̄in̄i namu remu nɔ,
- 23 ενεε nef̄e fil̄in̄i Kris ́ni akpan be Kris fr̄e li Nyati ́ni kpan.

1 Kor̄nt 4

Ótɔpu puene ́ni jumadi woju

- 1 Obuε makaan remuε, εμε ιεε Apol̄s ein-ε, bun̄i ερε l̄ɔ: Kris ́ni ́su puene c̄εε n̄li Nyati cu εντι wojueneε nitite nite ιε la ερε ɔnku r̄onyu r̄nyaku gbein.
- 2 ́νεε kpan f̄in-ε juma kɔ nɔ ɔnkuε, obu c̄εε nobutun̄iε, ενεε li ́ni bɔ nedi f̄in̄i l̄ɔ niyen̄iε εκε.
- 3 ́ni nɔ lɔɔ, εμ̄in̄iε εκε, akpan l̄ɔ it̄e ιkpr̄a εμ̄in̄i jumaa med̄iε mu ub̄am̄u muε, botu n̄idel̄i nef̄e o, n̄idel̄i akpan elefe o, obuε, ́l̄im̄u ɔmu woju. ́εμε ɔmɔbɔ fr̄e bɔbɔ, ́l̄im̄u εμεε bɔ mob̄ua mu b̄emu.

4 Diki: te ítemu woju kɔ̀kɔ̀ mu. Obu ce, élimu lɔ̀ remue be méli aja nu bemu. Tasu muɛ, kpan ebi éni yobûamu muɛ, enee li Nyɔ̀nie ɔ̀nu lefe ce.

5 Éni nɔ̀ lɔ̀, be nlobu muɛ, dobŭamíní kpan kɔ̀kɔ̀ woju mu. Cɔ̀ni Nyɔ̀nie yesê ege yehie, nînyaku woju-wojuenee nɔ̀ kpan feɪn nuhun-ε gbein. Lipe muɛ, enee Nyati yɔ̀cu eti yala kpan feɪn éni biaa fatani ein-ε.

Ótɔ̀pu pueɛ éni gbree idie éni woju

6 Makriene, eme lee Apolɔ̀s ein éni woju obuɛ, mócu owu kprangbalɔ̀ móhunku eti makan lɔ̀, ameeke lé abuka nefɛ fónyŭní numu lô: obuɛ nimime nilaní ei Nyati kpenkpee mu tee, áfátamu éni bŏ kpan anya i eti. Lipe muɛ, bŏ rirenyaku íya nɔ̀fu mu kpan kɔ̀kɔ̀ íhîmu namu kpan kŏ eti lé ebën lefe kŏ eke nsibi.

7 Gba, efe ebi éni fɔ̀wɔ̀ku riree, ebî kan yefu lô: fɪyɪ nu fɪkɔ̀ kpan lefe e? O be, emi fikan be élimu Nyati ótúfu? Diki: éni li Nyati li obuɛ tufu feɪn-ε, be lŏ pi be fɔ̀wɔ̀ku rire fíní ɔ̀bɔ̀ élimu ótu nɔ̀tufínie eke e?

8 Nefɛ Korɛnt pueɛ, fíní ɔ̀wô luwu ie nefɛ. Fíní fédiní gbrenghi ɔ̀bɔ̀ feɪn ɔ̀hŭn nefɛ numu. Diki: ɔ̀wô fébën-ní ere nsibi félní etei pueɛ fekrun-ní. Li fíní heni-heni mu bŏ Nyati ɔ̀tu félní etei pueɛ lɔ̀ bɔ̀ lé lipe muɛ, ere fre réli etei pueɛ nɔ̀fu ein ekee, be ján.

9 Mediki sun be ere ótɔ̀pu pueɛ eke, Nyati ɔ̀tu akpan-akpan feɪn muɛ rése ege. Heni-heni muɛ, rétě fíní akpan éni fátaa nuwo nukuní kpee eke. Ee, Nyati ɔ̀tu akpan feɪn lee enti ngbafreene fre anti rétě miyi-miyi pueɛ.

10 Diki: Kris éni íne muɛ, rónyuku réli nyɔ̀mbɔ̀ pueɛ, enee nefɛ eke, fócuní Kris éni ínéé eti félní rice pueɛ. Ee, rónyŭn ɔ̀bɔ̀ kɔ̀kɔ̀; enee nefɛ eke, fákuraní. Diki: akpan feɪn nosupu nefɛ, enee ere eke, nelní ere rire kesi-kesi.

11 Tɔ̀un ie oku lɔ̀, ríhe mbɔ̀ rihîmu, ríhe mindi rúnɔ̀, ríhe ɔ̀bɔ̀ rúbokumu rire i fre. Nɔ̀ca feɪn, akpan neli ere ɔ̀ru-ɔ̀ru, enee rónyuku réli lika-mu lika-mu pueɛ.

12 Ridi juma ɔ̀ɔ̀bɔ̀ ɔ̀ru bó mu ubu ere. Diki: akpan nojuju ere woju, enee ere eke rɔ̀fɔ̀ nene i. Nelní ere ɔ̀ru-ɔ̀ru, obu ce ere eke rɔ̀nyu té i.

13 Nɔ̀bɔ̀buní ere rire i be ere eke renine akpan té i. Tɔ̀un ie oku lɔ̀, rétě fíní munɔ̀ nɪpɪe nukuní kpee eke. Ee, rónyuku réli akpan ehelɔ̀ éni fátaa nibe nukuní kpe.

Pɔ̀l éni lŏ te yɔ̀fu Korɛnt pueɛ éni woju

14 Alí mémime owu obuɛ, be élimu ruhɔ̀n mǎjɔ̀jumu éni bŏ mɔ̀tu nefɛ bemu, nana woju meyé nefɛ ameeke lé fónyuní íne mu. Emunie, fitêní fíní ɔ̀mu ewi éni mɔ̀yɔ̀fu tasue eke.

15 Diki: Kris-ε fidakuníε, alí botu fák+an-ní ényepuei pu tũun akpi ndio frε bɔbɔɔ, be nɔfu bô eke, nno kukukpɔ ce. Nɔfu bôɔ, enee li eme ebi éni miti có mubo Jesi Kris éni amaníεε muku nefεε.

16 Éni nɔ lɔɔ, mɔgugɔ nefε, hunkumíni eti.

17 Obu remue, enee mutu Timote nehi nefini tεε nǒ. Timoteε, nli ɔnu wi éni muɔɔfu té nno mu be ɔnu té neeme nɔ Nyɔniε eti. Nehi tε lǚ nákuatu nefε emini lô mitê mini ei lεε Kris ein be mucu miyiye akpan Nyatikan-ene fein-ε mesεε muε.

18 Diki: nɔfu mu akpan elefe níni bǒ mihîmíni tε ji, enee nanyaku rire.

19 Enee dɔni an lô: alí Nyati ikprîε, be bǒ íme libe ji mîhi tε. Lipe muε, mîkprâ rirennyaku pu obuene, ekεfu owururaru numuti mu ceε nɔdini an o, ekεfu nukuraní o?

20 Diki: etei pue Nyati utu kpan ilε, élimu owururaru mu ce bemu, nana ákura li obuε bǒ kpan anyaku gbein.

21 O be mínî: bɔɔ mehi nefini tεε, be misi tîn mújú nefε, naa mi lεε ɔyɔfu lεε luboluwɔ betεε ein e?

1 Korɛnt 5

Runyɔ wojue nɔ Korɛnt Nyatikan mu tεε éni woju

1 Diki: akpan nakan lô: runyɔ woju lɔkulɔ nó nɔfu agbra tε. Woju akpasua obuε, akpan-eneε éli Kris éni puenεε frε bɔbɔɔ íli. Eε, meti lô nɔfu mu kpan nno ɔnu ɔnu bô yi ɔhɔn,

2 enee, lô bǒ ɔnu woju ɔhɔ nefε rire mu lǚ fébenî nɔfu agbra tεε, rire nana li obuε fanyakuní.

3 Heni, mónó nɔfu ein tε, sake emini ótutruε eke nó lεε nɔfu ein. Kpan ebi éni li woju akpasua obuε, eme ɔwô móbũani mu finí ɔbɔɔ munɔ tεε eke.

4 Eε, ɔnu fîsi fiyîani be Nyɔni Jesi éni íne mu fûbûani kpan obu muε, munɔ lεε nɔfu ein. Lipe muε, ɔnu Nyɔni Jesi éni ákura muε,

5 tu riláni kpan obu ei rúyúni Satan lí yêni bɔɔ lǚ, áján kǒ, nówɔ unli woju nála ɩ nócu ɔnu íne nkuan nuε Nyɔniε yesê ege yehiε.

6 Mekan miyê nefε lô: nefini rireε fányakuníε, élimu ɔnu ɔ kɔkɔ! O be fédimíni an lô: lefir lɔwɔ ce, enee utu farini utun tũun bɔɔ lǚ ɔcu có e?

7 Éni nɔ lɔɔ, wɔnî woju un-un-ene fein-ε sigi fulníε kuní ei lǚ fónyuku féliní akpan ɔlɔwɔ fétěni finí farini éni lefir ɔnó muε eke; enee ɔwô fétěni akpan lɔɔ eke. Heni-heni muε, eruiε, Kris ebi éni te finí Pak fet gbɔnyɔɔ ekeε, Nyati ɔcuni eyi tɛyi.

⁸ Ẹni nọ lọ, tu rúwóní ọru un-ene fẹin-ε nli sigie rúkúní ei rílíní ẹrni Pak fẹt-ε. Ẹε, tu rúwóní ótutru un-un lẹε ronyo woju fẹin rúkúní ei rílíní akpan ẹni nuhun pọn wain be eseji un ei woju nawrẹε etl.

⁹ Diki: kpenkpreε miwen nefe mu tẹε, alı makan lô: deεemíní lẹε akpan mramra pweεε ẹin-ε,

¹⁰ be ẹlímú ẹni míní ceruní munda mu lẹε akpan mramra pweεε fẹin-ε nọ wutu etl ẹbi ẹni li fíní: wraka pweεε, sika kpohru pweεε, akolo pweεε lẹε owuso pweεε ẹin bemu. Li fíní li lọ ẹkẹε, be yobutu ẹni bǔ fọnọ fanyaní ei wutu etl ẹbi.

¹¹ Ẹminie, obuε mututru be mimimeε, ẹneε li ẹni bǔ feceruní munda mu lẹε kpan kọkọ fẹin ẹni níní nli makri ẹ be sake li wraka pu, elefe mu sika kpohru pu, owuso pu, akpan rire óbubuei pu, mulọnọ pu, in'in pu. Kpan akpasua lọ, dọcómíní bó cọ nno lẹε ọnu ẹin diemíní mbo frẹ bọbọ.

¹² Obuε miakaan, ọnu nuwaan li fíní: ẹlímú ẹme Nyatikan mu kpaan bǔ makprâ akpan-eneε ihâmu kan muε ẹni woju bemu. Gba, nọfu Nyatikan mu pweεε ẹni woju ẹke, nefe li obuε bǔ fakprâni.

¹³ Akpan-eneε ihâmu kan mu ẹni wojuε, Nyati ọnọbọ li obuε yakprâ. Nefe bení unli pwe nyá i nọfu agbra!

1 Korɛnt 6

Nyatikan mu pweεε ẹni agbra ẹtite woju

¹ Diki: méti lô: nọfu agbra tẹε, alı woju kǔ unọ makri lẹε makri agbraa, ejiji-oku pweεε ẹdí Nyati auleεne an anti inya itite. Ẹneε mínî: lǔ pi be núcumíní wojuε ninyakumíní Nyati ẹni pweεε anti ítitemu e?

² O be fédíminí an lô: nu nehi ẹni Nyati ẹni pweεε yetite wutu etl ẹbi ẹni woju-woju fẹin e? Ẹneε, alı fítitení wutuε ẹni woju lọ, be lǔ pi be fúkpu fítitemíní nọfu agbra wojuεεε ányá ine frẹ bọbọ e?

³ Fédíminí an frẹ lô: ẹre li obuε rítite ẹnti ngbafreεneε frẹ bọbọ ẹni woju e? Alı yese lọ, be gba ọru agbra ẹbi ẹni wojuεεε, ẹneε bǔ rúkpu rítitemu e?

⁴ Diki: nefinie, alı woju kǔ unọ nefe agbraa, akpan-eneε Kris ẹni pweεε ubu lô áfátamu kọkọ, ẹneε futuní itite.

⁵ Obuε makaan, nli nefe ruhon! O be mínî: nọfu agbra tẹε, rice pu nno kukukpo frẹ bọbọ ónó ẹni kpu ẹni bǔ etite makri lẹε makri agbra woju e?

⁶ Nefinie, alı woju kǔ unọ makri lẹε makri agbraa, tuun akpan-eneε ócú te étêmu Kris ẹtε anti inya nititení.

⁷ Dini an lô: alı dedeku cε li obuε fótuní mineε, be neyê lô: ọwô fókuní wutu. O be mínî: aframa fikprimíní kpan ulı nefe obuε áfátamuε cε e? O be fikprimíní kpan ígbemu nefe nefini ọbọ la beε e?

8 Diki: nefe ebi éni fikprímíní obu fúcumíníe, nefe nana li obuε filní akpan woju éni áfátamυε. Eε, nefe nana li obuε figbêní nene nenini oboo la beε. Obuε no un tuun sen ιε, eneε li fínî: makriene li obuε filní obu.

9 O be fédíminí an lô: kpan fein éni íhîmu sεsεε, onu cō ónó Nyati ebi te e? Damumiamíní nōfu rire: mramrali pu, owuso pu, wraka pu, kpisi éni unyuku itê fíní yi eke, kpisi éni ulapu anuan kpisi ein,

10 in'in pu, sika kpohru pu, mulōno pu, akpan rire óbubuei pu, akolo pu, cō ónó Nyati ebi te.

11 Sigie, nōfu mu tukō fre lí akpan akpasua obuene ιε, eneε gba éni nu obu muε, ádakue fidakuní Nyoni Jesi Kris remue, onu Nyatie ese onu Buboo mu onu nefini un-ene fein etiti ei félní enini pueε nóbu nefe sεsε pueε.

Wraka éni woju

12 Diki: fakan-ní lô: bōmucō lá ere be éni bō relt fein. Obuε, onu cō, eneε makan miyê nefe lô: élimu fein úbukamu kpan bemu. Heni, bōmucō lámu be éni bō meli fein, sake bō míla rire i woju kōkō ídrimu.

13 Eseji fakan-ní fre lô: kpenti remu mbo nō, mbo remu kpenti fre nō. Obu fre onu cō, eneε nu nehi éni Nyati yōtu nene aanue, nenini woju yece re. Gba, obuε li kpan éni lô ucu onu rirenιε ιιε éni wojuε eke étêmu lōo eke. Heni-heni mu Nyati ótú kpan rirenιε éni bō ocu edi wraka juma, nana ádaku bō nadaku Nyoniε, l' Nyoniε fre ono onu mu ιε.

14 Diki: Nyati ebi éni nyaku enini ákuraα gbein tu Nyoniε no lu uou mu nyee yōtu ere fre rōno lu uou mu rinye lōo ιε.

15 O be fédíminí an lô: fitêní fíní Kris rirenιε éni có ogbu-ogbuene eke e? Eneε mínî: já nu éni bō kpan ocu Kris éni có lugbu kō a ese ιεε wraka yi ein e? Kakaα!

16 Fédíminí an lô: alí kpan ulapu wraka yi ein-ε, be ene ιεε onu ein nélní kpan nno kukukpō e? Diki: kpisi ιεε yi éni agbra woju íne etiε, nimime nlaní ei Nyati kpenkpeε mu te lô: nene aanue nélní kpan nno kukukpō.

17 Onu ba nno, kpan fein-ε daku Nyoniε be Nyoniε éni Buboo nōni muε, ene ιεε onu ein nélní kpan nno kukukpō.

18 Éni no lōo, be gbiní ei wraka woju anti! Diki: woju un elefe fein-ε kpan ιιε, úbubumíní. Alí wraka li obuε kpan boe eke, be nóbubu onobo onu rire.

19 O be fédíminí an lô: nefini rirenιε lí Buboo Wain éni ebihō-cō e? Heni-heni muε, Nyati otu onu Buboo ie nó nōfu mu kpan nno-nno fein mu. Obu remue, félní Nyati éni akpan, fákân-míní bōmucō ji éni bō fōcuní nōfu rirenιε félní obu cεε fuyōfuníε eti.

20 Diní an lô: féfiní Nyati éní lōkulō. Obu remue, woju fein-ε fōcuní nōfu rirenιε filníε, nili obuε yanyakuni munu gbein-ε cε.

1 Korɛnt 7

Mine óhɔn ɛni woju

- 1** Gba, mánya wojuɛɛɛ fubutumíni nɔfu kpenkpee fiwen-míniɛ mu tɛɛ ɛti. Nefɛ fakan-ní lô: Já nu ɛni bǔ kpisi ɔdɔn lɔɔ. Obue, ɔnu ɔɔ,
- 2** sake, amɛkɛ lɛ́ kpan úbo wrakaa, bɛ aframa kpisi fɛin nikan ɔɔɔɔ ɛnini yi, lɛ́ yi fɛin ak+an ɛnini kpisi.
- 3** Kpisi ɛni hɔn yie, nɔtu ɔnu yie obu fɛin-ɛ butue bǔ nɔtɔniɛ lɛ́ yie frɛ ɔtu ɔnu hie obuɛ butue bǔ nɔtɔniɛ lɛ.
- 4** Diki: yi obuɛ hɔn kpisiɛ, ɛnini rirenɛɛ ɛ́límu ɔɔɔɔ ɛnini; lí ɔnu hi ɛni. ɔnu ba nɔɔ, kpisiɛ frɛ, ɛnini rirenɛɛ, ɛ́límu ɔɔɔɔ ɛnini; lí ɔnu yi ɛni.
- 5** ɛni nɔ lɔɔ, bɛ kpan nudɔkpɔɔɔ anwan ɪ. Alɪ numɔti ɔhŭn nefɛ aanue ɛni bǔ fakpabuní ei nu agbra lɔwi kǔ lɛ́ féhení ɔmucɔ fógugɔní Nyatiɛ, bɛ já nu, sake ɔɔtumíní nidɛmɛ libɛ. Lɔɔ, lɛ́ filamíní rire i, Satan úbubumu nefɛ ine mu filumíní woju un.
- 6** Obue makaan, ɛ́límu aule mɛtemu bɛmu, woju meyé nefɛ mu.
- 7** ɛminɛ, mɔyɔfu ɛni bǔ kpan fɛin ɔdɔn lɔɔ finí ɛmɛ ɛkɛ, ɛnɛɛ ɛ́límu akpan fɛin li obuɛ Nyati tu ɔmucɔ akpasua obu lɔɔ bɛmu; nɔtu elefe frɛ ɔhɔn mine.
- 8** Obue li kpisi ɛni ákân-mu yi lɛɛ yi ɛni ákân-mu kpisi ɛniɛ ɛkɛ, makan miyê nenɛ lô: já nu tú nenɛ ɛni bǔ nɔdɔn-ní lɔɔ finí ɛmɛ ɛkɛ.
- 9** Alɪ nɔnyu nidikíní ɛni bǔ núkpu núnyumíní rire nikan-míní ɔnkue, bɛ lô bǔ nepiní ete lɔɔ rire ayrâ nenɛ ɪ, aframa kpisiɛ nuhɔn yi lɛ́ yie frɛ ɔhɔn kpisi.
- 10** Gba, obuɛ li akpan-ɛnɛɛ hɔn mineɛ ɛni wojuɛ, makan lô: yi nidanya ɪ ɔnu hi nuwan. Akpasua obuɛ makaan, ɛ́límu ɛmɛɛ mɔtutrumu míkan bɛmu; Nyɔniɛ ɔɔɔɔ li obuɛ kan la ɪ.
- 11** Alɪ yi kǔ nó ɛni anya ɪ ɔnu hie nuwaan, bɛ nudɔn lɔɔ, nidɛɛɛ kpisi lefe ɛin. Alɪ bǔ núkpu núdɔn-mu lɔɔ, bɛ nise ege núkû mu lɛɛ ɔnu hi ɛbi ɛin. Kpisi frɛ nidala ɔnu yi ei lɛ.
- 12** Gba, alɪ makpi kǔ kân yi ɛni ɛ́lí kretien bɛ yi ɛbi ɛkprɪ ɛti ɛni bǔ ɔdɔn-ni nuwaan, bɛ nidalamíní ei. Obue makaan, ɛ́límu Nyɔniɛ ákán bɛmu, ɛmɛ ɔɔɔɔ makan.
- 13** Meyi kǔ frɛɛ kan hi ɛni ɛ́lí kretien bɛ ɔnu hi ɛbi ɛkprɪ ɛti ɛni bǔ ɔɔɔni etê ɪɛ, bɛ nidanyamíní ei nuwan lɛ.
- 14** Diki: alɪ meyi kǔ kân hi ɛni ɛ́lí kretien bɛ ɛnini íne muɛ, ɔnu hie ɛyi nu Nyati anti. Alɪ makpi kǔ frɛ kân yi ɛni ɛ́lí kretien, bɛ ɛnini íne muɛ, ɔnu yi ɛbi ɛyi nu Nyati anti lɛ. ɔnu mu lipɛɛ, nɔnu ɛwiɛnɛ frɛ ɛyi nu. Li finí ɛ́límu lɔɔ ɛkɛɛ, bɛ ɛwi obuɛɛɛ etê soma ɛwi.

- 15 Ɖnɛɛ, alɪ obuɛ ɛ́lɪ kretɛɛn nínɪ nakpabu ei kretɛn ɛbɪ ɛɪn-ɛ ɛkɛ, bɛ na ɔnu aau. Lɪpɛ muɛ, woju kɔ́kɔ ɔ́rúkumu nɛnɛ ɪ ji. Dɪkɪ: áraa Nyati ra nefɛɛ, nuɔɔfɔ ɛ́nɪ bɔ́ fɔ́nɔ́nɪ teɔɔ mu.
- 16 Ɖfɛ meyi ɛbɪ ɛ́nɪ ɔfɔ hɪ ɛ́lɪ kretɛɛn, ɛkɛfɔ bɔ́ fúkpu fúcumínɪ íne nkuan o, fédí. Ɖfɛ makpɛ frɛ, ɛkɛfɔ bɔ́ fúkpu fúcu ɔfɔ yɛ íne nkuan ɪɛ o, fédí.
- 17 Tasu muɛ, kpan fɛɪn nuɔɔ ɛnɪnɪ lɔ́ nite nuɔɔ bɛ Nyati ranɛ ɛtɪ núsúnɪ ná. Obuɛ, ɛnɛɛ ɪ ɛnɪnɪ owukan lubuoɛ mala ɪ Nyatɪkan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ mɛsɛɛ muɛ nɔ́.
- 18 Alɪ kpan kɔ́ nó ɛ́nɪ, ɔ́nɪ Nyati naranɛ, ɔwɔ́ ɔɛ ɛkɪsɪ-ɔ́ ɪɛ, bɛ nudɔ́n-nɪ lɔ́. Kpan frɛɛ ɛ́cɛ reɛ, bɛ ɛnɛ frɛ nudɔ́n-nɪ lɔ́ ɪɛ.
- 19 Nyati antɛ, kpan ɔɛ ɛkɪsɪ-ɔ́ ɪ o, ɛ́cɛ re o, kɔ́kɔ ɛ́lɪ woju. Obuɛ ɪ wojuɛ, ɛnɛɛ ɪ ɛ́nɪ bɔ́ kpan ɛɪl obu fɛɪn-ɛ Nyati nobutuɛ.
- 20 Kpan fɛɪn, nuɔɔ ɛnɪnɪ lɔ́ nite nuɔɔ bɛ Nyati ranɛ ɛtɪ lɔ́ ɔɛ núsúnɪ ná.
- 21 Ɖfɪnɛ, alɪ ɔ́nɪ Nyati narafuɛ, beyɛpu filɛ, bɛ ɔnu woju nudofoufu ho. Gba, alɪ bɔ́mɔ́ɔ ɪla bɛ utufɔ ɛ́nɪ bɔ́ fɔ́nɔ́ mu fanya ɛkɛ, bɛ ɪ ɔnu woju.
- 22 Dɪkɪ: beyɛpu fɛɪn-ɛ Nyati ra ɪɛ́ ɛɪl Nyɔ́nɛ ɛ́nɪ kraan, bɛ tasu muɛ, ɔwɔ́ Nyɔ́nɛ ɔ́kɔ́n-nɪ. Kpan lukpawɪ frɛɛ Nyati ra lɔ́, bɛ tasu muɛ, nɛ́lɪ Nyɔ́nɛ ɛ́nɪ beyɛpu.
- 23 Heni-heni muɛ, féfínɪ Nyati ɛ́nɪ lɔ́kɔ́lɔ́. Dɔ́nyuku dɛɪlmínɪ kpan ɛ́nɪ beyɛpu ji.
- 24 Makpɛnɛ, kpan fɛɪn nudɔ́n ɛnɪnɪ lɔ́ nite nuɔɔ bɛ Nyati ranɛ ɛtɪ lɔ́ ɔɛ núsúnɪ ná.
- 25 Gba, obuɛ ɪ kɪsɪ ɛ́nɪ yɛ́dɪ yɪ an ɪɛɛ yɪ ɛ́nɪ yɛ́dɪ kɪsɪ an ɛ́nɪ wojuɛ ɛkɛ, ɔnu Nyɔ́nɛ álámɔ́ owukan lubuo kɔ́kɔ ɪ. Ɖnɛɛ, ɛ́nɪ Nyɔ́nɪ ɔ́tukumu ɪɛdu méɪlɪ ɛnɪnɪ kpan remuɛ, bɛ fɔ́ obuɛ mehi mutu nefɛɛ, ɔ́ tiní.
- 26 Dɪkɪ: ɛ́nɪ nuɛnɛɛ ruɔɔ mu rahaa, hofou nɔ́ tuɔn sɛn ɪ remuɛ, bɛ já nu ɛ́nɪ bɔ́ kpan ɔ́dɔ́n lɔ́ ɔɛ.
- 27 Ɖfɛ kɪsɪ ɛ́nɪ ɔwɔ́ fɪkan yɛɛ, bɛ dalamínɪ ei. Alɪ fɪakân-muɛ, bɛ aframa dɔ́juju.
- 28 Dɪkɪ: alɪ fɔ́hɔ́n yɛɛ, bɛ félɪ woju un. Alɪ yɛɛ lɔ́wɪ frɛ uhɔ́n kɪsɛɛ, bɛ nɛ́lɪ woju un ɪɛ. Obu ɔ́ɛɛ nɔ́, akpan-ɛnɛɛ uhɔ́n mineɛ yakân hofou kɪrangbalɔ́, ɛnɛɛ ɛmɛ mɔ́yɔ́fumu ɛ́nɪ bɔ́ fakân-ní hofou obuɛnɛ.
- 29 Makpɛnɛ, makan miyê nefɛ lɔ́: nuɛnɛɛ nɔ́ ɛɛ antɛ ányá ine ji. Obu remuɛ, kpan fɛɪn-ɛ hɔ́n yɛɛ, nubu lɔ́ nákân-mu yɪ.
- 30 Kpan fɛɪn-ɛ mítédí nɔ́ munuɛ, nubu lɔ́ mítédí ɔ́nɔ́mínɪ munu. Obuɛ rɪɛ mu nekɪɛ, nubu lɔ́ nɔ́nɔ́ rɪɛ-mukpɪ mu. Obuɛ napa owu frɛɛ, nubu lɔ́ nákân-mu ɔ́bɔ́.
- 31 Ɖɛ, kpan fɛɪn-ɛ ɔ́ tɛ te wutu ɛtɪ ɛ́bɪ ɛ́nɪ owuɛnɛ ɛtɛɛ, nubu lɔ́ ɔnu tɛ ɔ́nɔ́ ɔ́bɔ́ kɔ́kɔ ɛtɪ ambɛ wutu ɛtɪ ɛ́bɪ ɛ́nɪ owu obuɛnɛ fɛɪn-ɛ nɔ́ yɛɛɛ.

- 32 Diki: m'óyófumu éni b' f'ón'óní m'ítédibi mu. Kpisi éni ákân-mu yie, eniue, Ny'óniue éni wojuene, tasu muε, obuε n'li l' n'óy'óni tée eneε udoni.
- 33 Be kpisi éni kan yie eke, eniue, wutu eti ébi éni wojuene, tasu mu obuε n'li l' óy' ónu yi tée, eneε udoni.
- 34 Ónu mu l'pεε, be lubolowi nelini aanu-aanu. Gba, yi éni ákân-mu kpisi, elefe mu yere l'wi éni y'éd'í kpisi aan énie, Ny'óniue éni wojueneε eneε udoni. L'w, l' n'éd'ri n'éli enini neeme. Yi éni kan kpisiε eke, eniue, wutu eti ébi éni wojuene, tasu mu obuε n'li l' óy' ónu hi tée, eneε udoni.
- 35 Obuε makaan, nefini namu remu makan; élimu gbredi m+adapumu nefε bεmu. Heni-heni muε, makan l'w, l' lubolowi il' nefε aanu-aanu, nana n'ofu té neeme ód'ón Ny'óniue eti féliní woju obu cεε ja nuε.
- 36 Gba, al' kpan k'ó unyu ikprâ lô: ene lεε ónu yere ein, nenini mine óh'ón éni wojuε nititeníε nεme libe is'éh' i b' n'úkpu n'únyu te i íhâmu anti jie, be nuh'ón-ní mine n'ínyání ei finí lô nuy'ofuε eke. Obuε, woju un k'ók'ó ón'ó mu l'pε.
- 37 Diki: al' kpan k'ó n'ó éni, kpan lefe étímíni nsibi, ón'ób'ó nyu ónu ótutruε han enti kpra tuun b'w be ónu té neeme mu n'íní nuy'ofu éni b' n'ód'ón l'w eke, be obuε já nu.
- 38 Tasu muε, kpan éni uh'ón ónu yereε, be n'éli aja nu. Kpan éni n'íní n'úd'ón l'w eke, be n'éli aja nu ók'ó fein.
- 39 Diki: al' yi óh'ón kpisiε, kraa mu éni ónu hiε huomuε, nákân-mu b'omuc'ó éni n'nyani ei nuwan. Al' ónu hiε uhue eke, be b'omuc'ó l'áni be éni b' na n'oh'ón kpisi lefee nuy'ofu. Obu cεε n'w, fáta éni kpisiε ul' kretien lε.
- 40 Eme emiue, li finí b' n'ód'ón l'w cε ekeε, be ján. L'pε muε, y'ótuni n'ôh'ó teyo mu. Obuε makaan, tiní! M'ediki sun be emε frε, Nyati éni Bub'w n'ó ómu mu lε.

1 Korént 8

Nniεε nuεu nuε'óní ób'ó k'ó éni lεu woju

- 1 Obuε li nniε éni nuεu nuε'óní ób'ó k'ó éni wojuε, finí ere fein ridiní ónu mu éni woju an. Obuε, ónu c'w, sake woju andi akpasua obuε, rire cεε utu kpan inyaku. Eneε óy'ofuε eke, utu kpan lika unyu ei krunkpulo Nyati éni wojuε mu.
- 2 Diki: kpan k'ó éni n'íní nidi woju aan, tasu muε, n'éd'í an finí lô te fataa eke.
- 3 Kpan fein-ε y'ofu Nyatiε eke, Nyati frε d'ini an.
- 4 Gba, obuε li nniεε nuεu nuε'óní ób'ó k'ó éni lεu wojuε, ridi an lô: ób'ó fein-ε kpan us'w, tasu muε, k'ók'ó óh'ún ób'ó; Nyati n'no kukukpo cεε n'w, lefe ón'ó.
- 5 Heni, enti tε lεε wutu eti ébie, kân owu éni akpan us'w. Heni-heni muε, n'ónu nyati lεε ny'óni akpasua obueneε, nuεuεuε.

- 6 Ɛρινε εκε, Nyati nno kukukpo cee no. Ɛne li obuε nli Bô ebi êni lu obo-obo fein be nli enini puenε frεε nǒ. Eseji rikân Nyoni nno kukukpo frε êni li Jesi Kris. Onu mu li obuε Nyati se lu obo-obo fein, onu mu frε li obuε nutu be runo.
- 7 Obu fein-ε makaan, onu woju yǒku ei makriεne fein rire mu: elefe nó êni owu óso woju hɔno unɔ íne mu. Nenine, alɔ nihiní nniεε kpan cu so obo kǒo, be etě finí obo êni nêlní rukuo woju εke.
- 8 Diki: élimu mbo kǒ êni iεu woju yɔtu ríyi nu Nyati anti bemu. Botu ri o, ríému o, bǒ útu ríyi nu rúku mu, bǒ útu nu éyi ínya i onu mu frε.
- 9 Obuε nɔo, nyuni íne mu lé, bɔmucɔo fikan-ní be fihiní mbo fein-ε, fúcumíní eti filmíní woju êni yɔtu makriεneε nɔnu téε nɔ Kris etiε hɔno itê flefleɔo yoku wutuε.
- 10 Heni-heni muε, efe ebi êni finí fidɔ woju aan, alɔ makri kǒ êni woju obu yǒku ei rire muε edifu nu êni funo cɔni nusɔní obo kǒo fehi onu mbo, bǒ útumíní mbasu núhunkufu eti nli ɔo le e?
- 11 Ɛneε, alɔ iεε ɔo, be efe ebi êni finí fidɔ woju aan, fála makri obu êni onu téε nɔ Kris etiε hɔno itê flefleɔo kpe. O be fédimíní an lǒ: makri obuε, ene frε, enini íne eti li obuε Kris u le e?
- 12 Ɛneε, alɔ fokuní makriεneε nɔnu téε nɔ Kris etiε hɔno itê flefleɔo kpeε, be woju un li obuε feliní nene. Lipe muε, be Kris onobo li obuε feliní obu.
- 13 Obu remuε, emine εke, alɔ nniε kǒ êni iεu yɔtu makri kǒ yeɔi wutuε, be aframa bǒ mihîmu míla makriε wutu.

1 Korɛnt 9

Ótoru pu êni bɔmucɔo kaan êni woju

- 1 O be mínî: bɔmucɔo álamu be êni bǒ meli obuε muyɔfuε e? O be méli Kris êni ótoru pu le e? O be emε frε, médi onu Nyoni Jesi nu onu nunuwɔ mu e? Eseji élimu emini Amanieε mubo muku nefεε Nyoniε ócú eti ótú félimíní enini puenε e?
- 2 Diki: alɔ akpan elefe anti méli ótoru puε, be nefε εke fidiní an lǒ: mulɔ ótoru pu. Heni-heni muε, nefini lǒ fónyuku fónoníε, eneε neyê weinɔ lǒ: mulɔ Nyoniε êni ótoru pu.
- 3 Ɛneε ki obuε makan miyê akpan-eneε nɔbubumu rire iε:
- 4 O be mínî: ere ótoru puenε, ráfátamu êni bǒ fadaduní ere eti fotuní ere rie rɔno e?
- 5 O be, finí lǒ ótoru pu elefe, Nyoniε onu makriεneε iεε Píεr ein kan eyi εkeε, ere frε rókrú êni bǒ rede meyi eli onu eyi rεεɔu ein le e?
- 6 O be Nyati amaniebo puenε fein muε, emε iεε Barnabas ein cee rífata êni ridi juma onobo onu bó mu kraa lé rie mbo e?

- 7 O be kpan ɔfɔni nɔvɔnɪ sruda, be ene ɔɔɔɔ pa enini rire owu ɔnu sika mu e? Kpan ɔfɔni tɔ kpe be ene íemu kpee mu te éni mɔɔɔ nyaa e? Eseji gbete nnie akpra-eti pu ɔfɔni éni úno nniene nakprâ etie éni mundi e?
- 8 Owu obuene mitita bó etie, lí wojue akpan uli nuca fein, enee Aulee ɔɔɔɔ fre nanyaku ótutru ba nno lɔɔ eke gbein le.
- 9 Heni-heni mue, Mois aulee mu tee, nimime lô: Ali kpan ucu dên nedi juma ihaa, numemini numuti ei ji. Owu obu Nyati kaan, dên éni woju doni nikan e?
- 10 O be élimu ɔru remu nákán obu e? Tasu mue, ɔru remu nikan. Heni-heni mue, jumadi pu fein, botu nidelɔ kpeli pu o, kpan éni nekikeu mitin ewi fre o, fáta éni nikân telie lô: jumaa nedie éni mɔɔɔ no mue, nîhi le.
- 11 Míni: ere ebienne rubo Amaniee ruku nefee tu Bubo Wein di juma nɔfu mu Nyati éni mbuafue wojuee fein-e tite te ie li nefinie, ali ɔnu egee, nefee fre fɔvɔnɪ nefini ɔɔkan fubukaní eree, be obu, rehi nefee iséh i e?
- 12 Diki: akpan elefe eke ak+an bɔmɔɔɔ nobutu nefee owu, be ere nanaa, enee ráfátamu éni bǎ fabukaní ere lɔɔ e? Obu ce, rúcu bɔmɔɔɔ rikaan eti rífiumu nefee i; rekprî fein rucu rili obu bǎ relɔ amee lé'útu akpan útun-mu gen útu Kris éni Amanie Namue.
- 13 Nɔɔɔɔ fidini an lô: akpan-enee idi juma teyiti-co tee, mɔɔɔ akpan isi tee, enee nihini le. Ee, teyiti puenee, nnienee akpan isi nucu niyini teyie, enee nihini.
- 14 ɔnu ba nno, akpan-enee free nobo Amanie Namue, nenini íne etie, Nyɔnie kán lá i lô: akpan-enee nuboní Amaniee nukunie li obu bǎ egbigbi nene.
- 15 Emunie, bɔmɔɔɔ obu lamu bee, mócu eti móbutumu ɔɔ kɔkɔ. Ali makan lɔɔ, be élimu ókpukpo mǎkpukpɔmu fútúmíni bemu. Diki: lô bǎ mala obu li emini numukpe wojue kpee, be aframa uou ce bǎ muo.
- 16 Ali mikprâa, be Amanie Namue moboe, mákân-mu ɔnu mu numukpe ambe Nyati li obu nyumu mobo. Enee, ali míni móbóe, musue lí emini.
- 17 Heni-heni mue, li finí li eme ɔɔɔɔ mubutu juma obu medi ekee, be ntu mobutu luwe fre. Enee gba, éni ádapu li obu Nyati cu dapumue, be mákân-mu emunie mikan.
- 18 Be emini luwee, enee li emi e? Mediki sun be enee li Amanie Namue Nyati tumu mbuafue mobo be múcu bɔmɔɔɔ mikaan eti múbutumu ɔɔ kɔkɔɔ.
- 19 Diki: eme mónó kpan kɔkɔ auba, obu ce, mócu ɔnu rire métě finí akpan fein éni beyepu eke. Lɔɔ, bɔɔ lé'áján kǎ, mócu nɔnu mu kprangbalɔ íne nkuan.
- 20 Heni-heni mue, ali muno lee Juf-ene ein-e, be meli finí nene eke. Ee, ali muno lee nene ebi éni nɔnɔnɔ Aulee nuwaan ein-e, obu ce mónó Aulee nuwan jie, be meli finí ɔɔ éni muno ɔnu nuwaan eke. Lɔɔ, bɔɔ lé'áján kǎ, mócu nɔnu mu kprangbalɔ íne nkuan.

- 21** Alɪ mɔnɔ lɛɛ akpan-enɛɛ ɔnɔ Auleɛ nɔwaaɪn ɛɪn frɛɛ, bɛ mɛɪlɪ fɪnɪ nɛnɛ ɛkɛ lɛ, bɔɔ lɛ́ ǎjǎn kǔ, mɔ́cɔ nɔnɔ mɔ kɔpangbalɔ ɪnɛ nkɔvɔn. Tasɪ mɛɛ, ɛ́lɪmɔ ɛnɪ mɪnɪ mɔnɔ Nyatɪ ɛnɪ Auleɛ nɔwɔn bɛmɔ; Kris ɛnɪ Auleɛ tɛmɔ ɛɪ.
- 22** Esejɪ, alɪ mɔnɔ lɛɛ akpan-enɛɛ nɔnɔ tɛɛ nɔ Kris ɛtɛ hɔnɔ itɛ flɛflɛlɔɔ ɛɪn-ɛ, bɛ mɛɪlɪ fɪnɪ nɛnɛ ɛkɛ lɛ, bɔɔ lɛ́ ǎjǎn kǔ, mɔ́cɔ nɔnɔ mɔ kɔpangbalɔ ɪnɛ nkɔvɔn. Heni-heni mɛɛ, kɔpɔn kɔkɔ fɛɪn ɛɪn-ɛ mɔnɔɔ, bɛ mɛɪlɪ fɪnɪ ɛnɛ ɛkɛ. Ɖɛ, mɛɪlɪ fɛɪn ɛnɪ mɔkɔvɔ ɛnɪ bǔ mɛɪlɪ, bɔɔ lɛ́ ǎjǎn kǔ, mɔ́cɔ akpan ɪnɛ nkɔvɔn.
- 23** Obu fɛɪn-ɛ mɛɪlɛ, mɛɪlɪ lɛ́ Amanɪɛ Namɔɛ ɛkɪkɪn akpan fɛɪn. Lɔɔ, lɛ́ ɔnɔ mɔ nfrɔsɔɛɛ ɛɪlɪ ɛmɪnɪ lɛ.
- 24** Nɔfɔbɔ fɪdɪnɪ an lɔ: alɪ obutu ɛnɪ bǔ akpan ɛyɛ nɛ owuwɔtu ɔbɔ kɔɔ, nɛnɛ fɛɪn, nɪcɛnɪ rɪrɛ ba ɪ lɔkɔlɔ, ɛnɛɛ ɔkɔfɔ mɛɛ, kɔpɔn nɔnɔ kɔkɔkɔ cɛɛ ɔcɔ. Nyatɪ ɛnɪ jɔmaa fɛdɪnɪɛ mɔ frɛɛ, kɔpɔkɔnɪ rɪrɛ lɛ́ ɔkɔfɔ mɛɛ, ɪnɛ ɔnyɔ nɛfɛ gɛɪn lɔɔ ɛkɛ lɛ.
- 25** Dɪkɪ: kɔpɔn fɛɪn-ɛ uwuwɔtu ɔbɔ lɔɔ, ɪcɪpɔ ɔnɔ rɪrɛ owu fɛɪn-ɛ ǎfátamɪnɪ ɛɪn-ɛ ɪlɪ ɔnɔ rɪrɛ ɔɔvɔ-ɔɔvɔ amɛkɛ lɛ́ ɔcɔ ɔbɔɔ nɪtɛnɪɛ. Ɖnɛɛ, ɔbɔ ɛɪlɪ ɛnɪ nɪhɛɛ, waaɪlɔ cɛ bɛ ɔbɔbɔ. Ɖɪnɪɛ ɛkɛ, rowuwɔtu rɪrɛ amɛkɛ lɛ́ rɛhɛ ɔbɔ ɛnɪ bǔ ɔbɔbɔmɔ tɔnɔ godooɛ.
- 26** Obu rɛmɛɛ, ɛmɪnɪ ɛyɛɛ mɛyɛ nɛ mɪhaa, mɪkɔkɔkɔpɔmɔ hɛhɛ. Ɖɛ, kɔtrɔ fɛɪn-ɛ mɔwɔɔ, ɛ́lɪmɔ ɔwɔ mɔwɔ mɔ́kɔ ɛɪlɪ bɛmɔ.
- 27** Heni-heni mɛɛ, mɛɪlɪ ɔmɔ rɪrɛ ɔɔvɔ-ɔɔvɔ mɔcɔ mbasɪ mɔ mɪnyɛpɔnɪ ɛɪlɪ amɛkɛ lɛ́, ɔkɔfɔ mɛɛ, ɛmɛ ɛɪlɪ ɛnɪ mɔbɔ Amanɪɛ Namɔɛ mɔkɔ akpaan, Nyatɪ ɪpɛmɔ ɪsɛpɔmɔ hɛhɛ mɔ mɔ́cɔ bɔ ɛhɛlɔ.

1 Korɛnt 10

Wɔjɛ he Israel pɔnɛɛ ɛnɪ wɔjɛ

- 1** Makɔrɛnɛ, wɔjɛ sɛ cɔnɪ ɔɔvɔ nanaɛnɛ nɔnɔ Ejɪbɪt mɛɛ ɛtɪ tɛ ɪnyɔ lɛ, mɔyɔfɔ ɛnɪ bǔ ɔdɔn nɛfɛ ɪnɛ mɔ. Dɪkɪ: nɛnɛ fɛɪn ɪlɪ obɔɛ Nyatɪ tɔ jɔ lúkpɔɛ nyɛpɔ nɛnɛ ɪ, nɛnɛ fɛɪn ɪlɪ obɔɛ Nyatɪ tɔ nɪtɛnɪ Jenfɪɛ Lebeɛ frɛ.
- 2** Ɖɛ, nɛnɛ fɛɪn ɪlɪ obɔɛ Moɪs nyɛpɔ nɛnɛ ɪ jɔ lúkpɔɛ nɔwɔn lɛɛ Jenfɪɛ Lebeɛ ɛrɛhɪn tɛ tɛ fɪnɪ batɛm nɪlɪnɪɛ ɛkɛ.
- 3** Nɛnɛ fɛɪn frɛ ɪlɪ obɔɛ nɪnɪ mɔbɔ ɛɪlɪ ɛnɪ Nyatɪ tɔ nɔ ɛnɪlɪ kɔɛ.
- 4** Esejɪ nɛnɛ fɛɪn ɪlɪ obɔɛ nɔnɔnɪ mindɪɛ Nyatɪ tɔ nɛnɛ frɛ. Mindɪɛ, lubɔbɔ nɔnɔ kǔ ɛnɪ Nyatɪ tɔ nɔkɔvɔ nɛnɛ cɔ fɛɪn-ɛ nahɔnɪɛ mɔ ɔnɔ ɪnyɔ. Lubɔbɔ ɛɪlɪ, ɛnɛɛ ɪlɪ Kris.
- 5** Henɪ, nɛnɛ fɛɪn nɪdɪnɪ owu obɔɛnɛ nɔ, sake obɔɛnɛɛ yɪ Nyatɪ nɔɛ ɛ́bɔbɔɛmɔ kɔkɔ. Ɖnɪ nɔ lɔɔ, ambɪɛnɛ fɛɪn ɔ́ dɔn lɔjɛ mɔ tɛ.

- 6 Owu obuenee, neyê ere lô: áfátamu éni bǎ té a ere woju un-un éli eti finí ɔru nana obuene eke.
- 7 Ɛe, dɔnyuku dɛlmíní owuso puee finí nɔnu mu tukɔ eke. Obue niliníe, enee nimimení ɔnu woju nɔ Nyati kpenkpee mu tee lô: Dedekue pí ete í nó tɔun bɔɔ luwu í, enee gba nye eti nɔgbugbo.
- 8 Diki: dɔtu ridelminí wraka owu finí lô nanaene elefe li be Nyati tu nene tɔun akpan akpi-akpi abruain ewi eneti neeme nuní nu nno kukukpo ee eke.
- 9 Ɔnu ba nno, dɔtu rudɔkrukromíní Kris élé finí lô nɔnu mu elefe krukpo Nyati be tu ɔlun titi nene nuníe eke.
- 10 Dohurun-míní finí lô nɔnu mu elefe li be Nyati tu eneti ngbafre óuwou pue wuwou nene eke.
- 11 Owu obuenee he ɔru nanaenee, némimení ɔnu woju nálaní ei ameke lé, ere ebi éni ruɔo ókufu éni nɔe mu rahaa, rósuo rire.
- 12 Obu remue, alí kpan kǎ níní nénye eti lika ɔnyuni eie, be nusuo rire lé nípi wutu.
- 13 Dini an lô: gbre fein-e fediníe, kɔkɔ óno éni kpan lefe yědi. Enee Nyati ebi éni thi numuti nno bǎ útu gbredi kɔkɔ úkɔ nefé bó i. Heni-heni mue, nkân lô nîê nili be fòkpu finyení tinti tɔun fukufuní.
- 14 Éni nɔ lɔɔ, ɔmu te-eti puee, gbiní ei owu óɔ éni anti.
- 15 Diki: filíní akpan éni kan ótutru. Obu remue, wojue mehi mikaan, nɔfɔbo nyu kpraní mu.
- 16 Ɔnu rhi mbo wein-e, kpaku ebi éni ruɔo mulɔɔ nɔ mu be rila Nyati bia ɔnu íne mue, fédimíní an lô: ukvatu ere Kris éni mbuae ku ei ɔru íne eti be tu ere fein rli kpan nno lee ɔnu ein-e éni woju e? O be fédimíní an fre lô: futufutu ebi éni runyu rububuu ei rhié, ukvatu ere ɔnu rireníe nucu nyi tɔyi be tu rli kpan nno lee ɔnu ein-e éni woju e?
- 17 Diki: futufutue rhié, ba nno kukukpo. Enee botu alí rébubue fre bɔbɔɔ, be éni li futufutu baa ere fein rhié, ɔtu rétě kpan nno kukukpo fre.
- 18 Nɔfɔbo kvan-ní lô itê ise Israel puee agbra tee. O be akpan-ene fein ebi éni thi nrienee nide nyuní tɔyi nutuní Nyatié, nrié obuenee nihiníe remue, nene lee Nyati ein nétémíní kpan nno e?
- 19 Alí makan lɔɔ, be míní ɔbo kǎ éni kpan usɔɔ kân mbasi e? Tɔyie nyi nutuníe fre, lí woju e?
- 20 Obue nɔɔ, enee li finí: tɔyi akpasua obuenee, élímu Nyati kpan íyi útu; anguní bubɔene li obue kpan iyi utu. Enee, móyófumu éni bǎ fetêní kpan nno lee anguní bubɔene ein.

- 21 Míni: bǎ fǎnǎní Nyǎni éni mǎbǎ lǎ fǎ fǎnǎní angini bǎbǎeni éni fré e? Bǎ fiéni Nyǎni éni mbǎ lǎ fǎ fiéni angini bǎbǎeni éni fré e?
- 22 O bǎ éi lǎ obúe fǎkpǎkǎní Nyati e? Fotutruní lǎ rukura rukǎni e?

Nyati éni munu lǎku gbein ányaku éni woju

- 23 Heni, bǎmuccǎ lá be éni bǎ kpan éli fǎin; sake élimu fǎin áfátamu bǎmu. Ée, bǎmuccǎ lá be lǎ; sake élimu fǎin úbukamu kpan.
- 24 Kpan kǎkǎ nudǎjǎjǎ éne cǎ éni namu, nana nujǎjǎ obúe yǎli anvan-éne fré namu.
- 25 Bǎmuccǎ lá nǎfǎ be éni bǎ fiéni nnié fǎin-é niyiyinié; dǎgbǎgbǎtumíni woju éi.
- 26 Diki: wutué la be naha lǎé éni owuéné fǎin-é, Nyǎni éni.
- 27 Gba, alǎ kpan kǎ éni ǎnu te ǎnǎ Kris éti ara nǎfu mu kpan kǎ mbǎ ékprǎ aa, be nideliletu éi; ni ǎbǎ fǎin-é kpan ébi yǎtǎni.
- 28 Alǎ kpan kǎ éfitǎni lǎ: nnié, ǎbǎ kǎ nucu nǎǎnié éke be kpan obúe nǎgbǎgbǎtu woju éi éni íne mué, nidié. Lǎ, lǎ té ǎruni éi.
- 29 Diki: té ǎruéi éni wojué makaan, élimu nǎfǎni íne mu; kpan ébi éni nǎgbǎgbǎtu woju éi éni íne mu makan. Míni: émini bǎmuccǎ lamu beé, bǎ mǎcu éti méli woju kǎ éni yǎtu kpan ébi éni té yǎru éi yakan owu yokumu éti e?
- 30 Ée, émini ǎbǎ kǎ éni mihi be ǎnu mu té midu Nyati namu milani biaa, bǎ mié akpan anti ǎcu éti akan lǎ: woju un méli e?
- 31 Obúe makaan, ǎnu nuwaan lǎ fíni: alǎ fǎhǎni, fǎnǎní, fǎlǎni woju kǎkǎ fǎin-é, be lǎni lǎ bǎ fǎlǎni lǎ Nyati éni munu lǎkúe anya gbein-é cǎ.
- 32 Dǎlímíni woju kǎkǎ éni yala kpan kǎ wutu, nidié Juf, nidié obuo lefe mu kpan, nidié Nyatikan mu kpan.
- 33 Woju fǎin mué, éme fré lǎ milé nǎ. Mújǎjǎmu éme cǎ émini namu, nana obu cǎé yǎli kpan fǎin namu, énéé mili. Ée, émié, obúe yabuka kpan fǎin-é, énéé mili. Lǎ, bǎ lǎ ájǎn kǎ mǎcu akpan kpangbalǎ íne nkuan.

1 Korént 11

- 1 Fǎin-é mélié, Kris lǎ obúe mǎhǎnku éti. Éni nǎ lǎ, be nǎfǎ fré hǎnkumíni éti lǎ.

Yi lǎé kpisi lǎ bǎ eté éli Nyatikan nuhun-é éni woju

- 2 Mǎwǎku nǎfǎ éni fakvan-míni woju-woju fǎin mu, be eséji fǎnyǎni wojuénéé Kris yemu be mǎcu miyiye nǎfǎé fák+an-ní ǎnku.
- 3 Gba, ki woju nǎo ji éni mǎyǎfu éni bǎ fǎnyǎni numu: kpisi éni ine-éti púe, énéé lǎ Kris, yi éni ine-éti púe, énéé lǎ kpisi be Kris éni ine-éti púe, énéé lǎ Nyati.

- 4 Ἐνι νῶ λῶ, κῑσι φαιν-ε νῶγυῶ Nyati, elefe mu nobo amanie kǎ ἔνι Nyati cu tɔni be boku íne ie, be nɔtu ɔnu ine-eti pue ruhɔn.
- 5 Ɔnu ba nɔ, yi φαιν fre εβι ἔνι νῶγυῶ Nyati, elefe mu nobo amanie kǎ ἔνι Nyati cu tɔni λῶ be ἑμέ ine ie, be nɔtu ɔnu ine-eti pue ruhɔn ie. Enɔnie, etě lě fíní ɔbɔ nókprǒ íne ie eke.
- 6 Heni-heni mue, alɔ yi kǎ íkprɔmu íme ine ie, be nukpro íne i fre lě té ɔyɔnɔ! Enɛ, ἔνι yi ἔνι ínee ukprǒ ie ɔl ruhɔɔn remue, be aframa nɔme íne i ce.
- 7 Κῑσι eke, áfátamu ἔνι bǎ oboku íne i λῶ. Enɔnie, nidide Nyati, eseji ene ɔl obuε nɔnyakɔni mɔnu gbein; yi ἔνιε, ɔnu hɔ ɔl obuε nɔnyaku mɔnu gbein.
- 8 Heni-heni mue, ἑlímu yi rirenɔ gbisi Nyati ɔcú ἑλί κῑσι bɛmu; κῑσι ἔνι rirenɔe, eneε Nyati cu ɔl yi.
- 9 Eseji ἑlímu yi ἔνι íne mu Nyati ἑλί κῑσι bɛmu; κῑσι ἔνι íne mu ɔl obuε nɔl yi.
- 10 Obu φαιν-ε mikaan remu lɛe enɔ ngbafreene ἔνι íne mue, yi φαιν-ε νῶγυῶ Nyatie, fáta ἔνι me íne i iyê lô: nɔkân bɔmɔcɔ λῶ eke.
- 11 Obu fre bɔbɔ, fáta ἔνι rɔdɔ an lô: ɔl fíní κῑσι ɔnɔ, be yi fre ɔnɔ. Ɔnu ba nɔ, ɔl fíní yi fre ɔnɔ, be κῑσι ɔnɔ ie. Obue, Nyɔnie ɔnɔbɔ tite.
- 12 Ee, lô yi nɔ κῑσι rirenɔ mu nyaa, κῑσι fre yi ɔl obuε ruɔnɔ. Enɛe φαιν-ε, Nyati ɔl obuε ɔl.
- 13 Nɔfɔbɔ kpraní: alɔ yi kǎ ἑμέ ine i be νῶγυῶ Nyatie, obuε fáta e?
- 14 O be mínɔ: kpran φαιν édí an lô: alɔ κῑσι íne ruho udu fíní yi ἔνιε eke, ɔl rúhɔn e?
- 15 Enɛe yi ἔνιε eke, enɔni íne ruho elɛhɔn-ε tê enɔni mɔnu ɔku woju. Ee, Nyati ɔtɔni íne ruho λῶ, lě etě enɔni ɔbɔ ἔνι bokuni íne i.
- 16 Owu obuε makaan, alɔ kpran kǎ nɔ nɔjuɔ ɔnu eti akpruasie, be ere eke, rónɔ akpruasi akpasua obu mu, Nyatikan-ene φαιν freε, ɔnɔ obu mu lɛ.

Mbɔ wɛɔn-ε ἔνι woju

- 17 Gba, owu obuε mehi mikaan, ɔnu eti eke, fákân-míní ɔwɔku kɔkɔ. Dɔki: nɛfɔni éyíaa fisi fiyîanie, lô bǎ fabukaní mineε, rire nana ɔl obuε fijeuní mine.
- 18 Obue ɔl cɔ, eneε ɔl fínɔ: méti lô: nɔfu eyiaene mue, óbubuu mu nɔ nɛfe agbra. Medɔki sun be obuε mitie, nawre.
- 19 Nɛfɔnie, óbubuu mu ɔl obuε bǎ ɔnɔ nɛfe agbra, lě ɔtu akpran φαιν eɔl nɔfu mu obueneε nya mɔnu tasue an!
- 20 Dɔki: nɛfɔni ésiε fisi fiyîanie, tasu mue, ἑlímu Nyɔnie ἔνι mbɔ ἔνι woju údo nɛfe bɛmu.

21 Kpraní: nɛfɪnɪ mbo ɪɐ mu ɪpɛɛ, kpan kɔ́ ɛni kan mbo siɛ, ili íne i bɛ, riretta mu, ɪ ɔ̀nɔ̀kɔ̀. ɪpɛ muɛ, akpan elefe ɔ̀dɔ̀n nuhɔ̀n bɛ elefe ɛke ɪɛ, ɔ̀nɔ̀ tuun bɔ̀ ɪɛ́ nɔ̀nyu nɛnɛ frɛ bɔ̀bɔ̀.

22 O bɛ mínî: aframa fihîmíní nɔ̀fu mbɔ̀ɛnɛ nɛfɪnɪ lugban tɛ e? Ɖmɪ bɛ fɛlɪnɪ Nyatikan miyi-miyi ɔ̀ɔ̀ e? Ɖmɪ bɛ fɛlɪnɪ akpan-ɛnɛɛ ákân-mu ɔ̀bɔ̀ rire kesi-kesi e? Akpasua obuɛ fɛlɪníɛ, bɔ́ mɔ̀wɔ̀ku nɛfɛ e? Ún'ún, fákân-míní ɔ̀wɔ̀ku kɔ̀kɔ̀.

23 Diki: wojue Nyɔ̀nɛ ɔ̀nɔ̀bɔ̀ yemue, ɛnɛɛ ɛmɛ frɛ muɔ̀ miye nɛfɛɛ. Heni-heni muɛ, you ɛbi deiin-ɛ n̄nyuní Nyɔ̀nɪ Jesiɛ, ɔ̀nɪ ɛnɛ ɪɛɛ ɔ̀nu egekpu pɛnɛɛ ɛn nɛhɪnɪ mbɔ̀, nuɔ̀ futufutu,

24 ɛnɛɛ nɪla Nyati bia, nuɔ̀nyu nubuu ei bɛ nɪkan niye nɛnɛ ɪɔ̀: Obuɛ, ɛnɛɛ tɛ ɔ̀mu rirenɛɛ yɔ̀kpuɔ̀kpuɔ̀ ei nɔ̀fu íne ɛtɛ nɔ́. ɪnɪ ɔ̀ɔ̀ ɛke ɪɛ́ fákuan-ní ɛmɪnɪ wojue.

25 Nihɪnɪ mbɔ̀ bɔ̀ uwue, ɛnɛɛ nuɔ̀ kɔ̀kɔ̀ frɛ bɛ nɪkan ɪɔ̀: Difen obuɛ, ɛnɛɛ tɛ ɔ̀mu mbuɛ yoku ei nɔ̀fu íne ɛtɛ bɛ yɔ̀tu gbódu ɪwɔ̀ Nyati nyu ɪɛɛ ɔ̀nu pɛnɛɛ ɛn-ɛ yɔ̀ruku eiɛ. Nu fɛɪn-ɛ f̄nɔ̀nɛ, bɛ kuan-ní ɛmɪnɪ wojue.

26 Ɖni nɔ̀ ɔ̀ɔ̀, nu fɛɪn-ɛ f̄isi fiyîa fihɪnɪ futufutu, eseji fɔ̀nɔ̀nɪ muɔ̀ akpasua ɔ̀ɔ̀, bɛ Nyɔ̀nɛ ɛni uou wojue ɪ obuɛ fakvatuní tuun bɔ̀ ɪɛ́ nésɛ ege nie.

27 Ɖni nɔ̀ ɔ̀ɔ̀, kpan fɛɪn-ɛ áfátamu ɛni bɔ́ ɪɛ Nyɔ̀nɛ ɛni futufutuɛ, ɔ̀nɔ̀ ɛnɪnɪ difɛɛn, bɛ obu ɔ̀ɛ yehɪ, yɔ̀nɔ̀ ɔ̀ɔ̀, bɛ odo Nyɔ̀nɛ ɛni rirenɛɛ ɪɛɛ mbuɛ ngasi.

28 Obu remue, kpan fɛɪn na ɔ̀nu nuhun asure nɪkprâ, kraa ɪɛ́ ɪɛ ɔ̀nɔ̀.

29 Diki: kpan fɛɪn-ɛ yehɪ, yɔ̀nɔ̀ ɔ̀ɔ̀ ɔ̀ɛ bɛ bɔ́ úbu ɪɔ̀: ɪí Nyɔ̀nɛ ɛni rirenɛɛ, Nyɔ̀nɛ yɛɪt yeyêni.

30 Obuɛ, ɛnɛɛ tu bɛ ɪu pɛnɛɛ ɪɛɛ rireke pɛnɛɛ ɛbubuɛ nɔ̀fu mu tuun elefe ɔ̀nɔ̀ mu uo frɛ bɔ̀bɔ̀ nɔ́.

31 Alɪ nana ɛnɪnɪ Nyɔ̀nɛ ɛni pɛnɛɛ nɪɛ, ruɔ̀nyô ɔ̀nu rire nuɔ̀ ɛke, bɛ bɔ́ nɪɪ nɪyemu ɛɛɛ.

32 Ɖnɛɛ, alɪ nlobu mu Nyɔ̀nɛ nɛɪt iyê ɛɛɛ ɔ̀ɔ̀, bɛ ɛnɪnɪ óju ɪ obuɛ noju ɛɛɛ nuɔ̀nyaku ei ɪɛɛ. ɔ̀ɔ̀, bɔ̀ ɔ̀nɪ ɛnɪnɪ tebibɛɛ yehɪ akpan-ɛnɛɛ ɛ́ɪ ɛnɪnɪ pɛnɛɛɛ ɛtɛ, ɪɛ́ ɪkɪn-mu ɛɛɛ.

33 Owu obuɛnɛ fɛɪn remue, makpɛnɛɛ, ɔ̀nɪ f̄isi fiyîanɪ ɪɛ́ fɛnɪ mbɔ̀, bɛ kɔ̀n-ní mine inɪ mbɔ̀ bɔ̀yɔ̀ mu.

34 Alɪ kpan kɔ́ nuhɔ̀n nowo ɪɛ́n ɪɛ, bɛ, kraa ɪɛ́ nie éyîa obu muɛ, aframa nɪ mbo lukpomu pɛpɛnɪ. ɔ̀ɔ̀, ɪɛ́ fútumíní Nyɔ̀nɛ ɪɪt iyemu nɛfɛ.

Owu elefe ambiɛnɛɛ fubutuníɛ ɛni wojue ɛke nuɔ̀n bɔ̀ mihɪ tɛ kraa ɪɛ́ mákpr+a.

1 Korɛnt 12

Bubɔ̀ Wɛɪn ɛni bɔ̀muɔ̀ akpasua-akpasuaa utu kpaan ɛni woju

- 1 Makriene, obuε li Bubo Wein  ni b muc  akpasua-akpasuaeneε utu akpaan  ni wojue fubutum nie, muyofu  ni b  oku nefe ι rire mu weinlo.
- 2 N fob  fidin  an l : c ni fidelim n  Kris  ni p eneε, owueneε  rirarumu owuε εti, eneε  ne tha nefe fus n  t un idr  nefe neeme.
- 3  ni n  lo , ki woju  ni iy  l : Nyati  ni Bubo li obuε n  kpan k  mu: kpan fei n ebi  ni Nyati  ni Bubo n  muε  kan l : Musue l  Jesi  ni. Heni-heni muε, kpan fei n ebi  ni Bubo Wein n  muε, eneε ce li obuε n kan l : Jesi l  Ny ni.
- 4  neε Bubo Wein  ni b muc  ebi  ni utu akpaan, akpasua-akpasualo, be Bubo Wein-ε eke nno kukukp .
- 5 Ny niε  ni  suε, akpasua-akpasualo, be Ny niε eke, nno kukukp .
- 6 Eseji jumaeneε Nyati  can akpan idie fre, akpasua-akpasualo, be Nyati eke, nno kukukp  ce.  ne li obuε nucu fei n nla kpan fei n lubolowi mu.
- 7 Heni-heni muε, Bubo Wein k n l  it  idi juma kpan nno-nno fei n mu, eneε fei n-ε nile Kris  ni p eneε neeme  ni namu remu nli.
- 8  ε, Bubo Wein nno kukukp o eneε utu b muc  akpasua-akpasuaene fei n. K n kpan  ni nutu idi r ce owuriraru mu, eneε kan kpan  ni nutu idi Nyati  ni wojue an ucu iyie.
- 9 K n kpan  ni nutu be enini t ε n  Jesi εti nye tinti tasulo, eneε kan kpan  ni nutu ub on lu akpasua-akpasua.
- 10 K n kpan  ni nutu uli akprua ngbohro-ngbohro, eneε kan kpan  ni nucu amanie k  nutu ubo uku akpan be kan kpan freε nutu usuo idi obuε li Nyati  ni Bubo  ni wojue l ε obuε li bubo un-un-ene  ni wojue an. K n kpan  ni nutu  kan owu obuo  lowo mu, eneε kan kpan  ni nutu utu n nu nwan fre.
- 11 Owu obueneε fei n-ε, heni-heni mu Bubo ba nno kukukp o li obuε  can utu kpan nno-nno fei n fin  l  nuyofuε eke.
- 12 Kpani: kpan  ni  n o n o, c   gbu kprangbalo li obuε sa εti li  nu rirenie nno kukukp .  ε, obu ceε c   gbueneε bubuεε, nit n  rirenie nno kukukp .  re l ε Kris ein freε, ba nno lo  eke.
- 13 Heni-heni muε, Bubo nno kukukp o eneε nyu εre fei n ka bo mu rite kpan nno kukukp . Ridelι Juf o, ridelι obuo elefe mu akpan o, ridelι mbeyepu o, ridelι lukpawι o, Bubo nno kukukp o, eneε yiku εre fei n.
- 14 Diki: kpan  ni rirenieε n o, neeme  t mu c  lugbu nno kukukp  ce; c   gbu kprangbalo li obuε nunu εti.
- 15  neε min : alι lka  kan l :  ni n l  b o remuε, be n l  rirenie  ni c  lugbu nno, be obuε nikaan  nu c  e?
- 16  nu ba nno, alι rti li obuε kan l :  ni n l  nunowi remuε, be n l  rirenieε  ni c  lugbu nno, be obuε nikaan  nu c  e?

- 17 O be mínî: kpan éni rireníεε, li fíní neeme te nɔnɔwi ekεε, be emi mu nîti owu e? Li fíní neeme te rɔti frεε, be emi mu nîti ɔbo lî itê ubun-ε e?
- 18 Tasu muε, Nyati etite kpan éni có ɔgbu-ɔgbuεε feɪn fíní lî ɔnɔɔ nite nuyɔfue ekε.
- 19 Enεε kpan éni rireníεε, li fíní te có lugbu nno kukukpɔ ce ekεε, be obuε, kpan naa e?
- 20 Heni-heni muε, kpan éni ɔnɔɔ nɔɔ, có ɔgbu-ɔgbu nitite, enεε feɪn sa eti li rireníε nno kukukpɔ.
- 21 Éni nɔ lɔɔ, nɔnɔwi bɔ́ úkpɔ íkan íyemu bó lî nójújumíni. Onu ba nnoɔ, íne frε bɔ́ úkpɔ íkan íyemu lka lî nójújumíni lε.
- 22 Kpraní: kpan éni có ɔgbuεεε te flefle frε bɔbɔɔ, li fíní nóńómíní ekεε, be áján εε kɔɔkɔ.
- 23 Obuεε frεε rubu lî ákân-mu munuε, nene nana li obuε rɪdadu nene eti uko feɪn. Eseji obuεεε li ruhɔɔn, kân nenɪni lî ritê rɪdadu nene eti couun.
- 24 Enεε obuεεε nanaa rubu lî yí nuε, rɪdadumu nene eti fíní ambiεεε ekε. Heni-heni muε, Nyati etite kpan rireníε éni có ɔgbu-ɔgbuεε feɪn amεke l' obuε kan munuε adadu obuε ákân-mu munuε eti.
- 25 Lɔɔ, l' óbubuu mu únɔ nene mu, nábuɔukaní mine.
- 26 Éni nɔ lɔɔ, alɪ có lugbu nno neke kpaan, be kpaan neeme li obuε nedi munu. Onu ba nno, alɪ kpan utu ɔnu có lugbu nno iyi nuε, be enε neeme li obuε nyɪ nu.
- 27 Dɪki: Kris-ε fɪdakuníε remuε, fétĕní fíní ɔnu rireníε ekε, enεε nɔfu mu kpan nno-nno feɪn etĕ ɔnu có lugbu nno.
- 28 Heni-heni muε, Kris éni puεε mu tεε, Nyati tĕ ɔtɔpu puεε pεpεni, enεε nku aanu mu nite numuti-eti puεε be nku εenti mu nite wojuyiye puεε. Onu egeε, enεε gba nutu akpan bɔmucɔ éni ucu eti li akprua, ubɔɔn lu puεε, ubuka gbre puεε, inyepu makriεε i, eseji íkan owu obuɔ ɔlɔwɔ mu frε.
- 29 Dɪki: élimu akpan feɪn élí ɔtɔpu puεε, élimu akpan feɪn élí numuti-eti puεε, élimu akpan feɪn élí wojuyiye puεε. Eseji élimu akpan feɪn nóty bɔmucɔ ílɪ akprua,
- 30 elefe mu úbuɔn-mu lu puεε, íkan owu obuɔ ɔlɔwɔ mu, útu nuwan bεmu.
- 31 Obu cεε nɔɔ, cɔnɪ kɔtɪ mu butuní Nyati tú nefε Bɔbɔ Weɪn éni bɔmucɔɔ utu kpan be yi nu tasuε.
- Enεε, mehi miyê nefε wojue bɔ́ fɔcɔnɪ eti l' feɪn-ε filníε eyɪ nu tasuε.

1 Korɛnt 13

Óγωfu ένi woju

- 1** Diki: alí mikan owu obuo elefe-elefe mu, alí mikan owu ένti ngbafreenε ένi obuo mu frε bobo be óγωfu εke óνόmu muε, be métē finí lō dibongri lεε cenjebaεne ile ugu rira óγω muε ce εke.
- 2** Alí botu Nyati otumu amanie mobo muku akpan, alí nótumu mónyō ένι wojuεne fεin-ε un eie numu, alí mίdi woju-woju fεin an, elefe mu, alí otu tée nō Jesi εtie akura tυstn motu life utu bu cō nō frε bobo, be óγωfu εke óνόmu muε, móhún obō kōkō.
- 3** Onu ba nōō, alí botu mide εmιnι obokaan-εne neeme mίcican lεdu pυεne, alí mutu nicaumínι ei frε bobo be óγωfu εke óνόmu muε, fεin-ε mίte, εhele!
- 4** Kpan fεin-ε óγωfu nō muε, nukpōn woju, tenja yíkuni gboun, nákân-mu nunuwι lebe, níkrε numu, eseji nínyakumu rire frε.
- 5** Ene, níli ruhōn woju, nύjυstumu εne ce ένι namu, te úfωmínι, eseji nítemu nkpitι frε.
- 6** Ene baa, unli ένi woju kōkō íkpimínι rire mu; ένιne, woju nawre ce, εneε ikpini rire mu.
- 7** Diki: níkrī fεin nucu, níkân ócu lεu lεε telie anuan-εne εti, eseji nunyu te i nōnu εti frε.
- 8** Óγωfu ένi wojuε ákân-mu lō ukufu. Amanie óbo εke yokufu, obuo otōwō mu owu ákan yece re, εneε woju andi frε yokufu lε.
- 9** Diki: amunū ένi nuε muε, εrιnι woju fεin-ε rídi an lεε amanieε Nyati utu εre ruboε yōku ei tasu.
- 10** Gba, cōnι Nyati yōtu woju-woju fεin yoku ei wεinlō, obue yōku eie yokufu.
- 11** Kpraní: cōnι munō wι lωwι muε, wι lωwι ένι owu mίríraru, wι lωwι ένι owututru frε li obue nōmu íne mu, be eseji εmιnι lō mitē mίkrā woju fεin muε frε te wι lωwι ένιe. Gba, ένι móru lōkuε, mówō wι lωwι mu ένι woju fεin móku ei.
- 12** Heni-heni muε, amunū ένι nuε muε, Nyati ένι wojuεne fεin etē fuoolō otu munu mu, εneε nu nehi ένι εne otōbō rídini nu munu lεε munu. Eε, amunū ένι nuε muε, mίedi woju fεin an yēte me, εneε nu nehi ένι mίdi Nyati an namu-namu finí lō nídumu aan εke.
- 13** Gbake, kí owu εεntι ένι nō be nenini woju ákân-mu lō ukufu: kpan ένι tee nō Kris εtie, telie lεε óγωfu. Eneε, owo εεntι obue, óγωfu li obue ru lōku.

1 Korεnt 14

Obuo otōwō mu owu ákan

lεε amanieε Nyati utu kpan uboε ένi woju

- 1** Ẹ̀ni nọ́ lọ́, nẹ́firi wojuẹ bọ́ odo nẹ́fẹ́ fọ́jọ́jọ́nı́ ọ́kọ́ fẹ́in-ẹ́, ẹ́nẹ́ lı́ ọ́yọ́fọ́. Gba, obuẹ lı́ Bubu Wẹ́in ẹ́ni bọ́mọ́cọ́enẹ́e utu kpaan, ọ́nu woju frẹ́ nudo nẹ́fẹ́, tasu muẹ, amanı́ẹ́e bọ́ nọ́tu nẹ́fẹ́ fobo fokunı́ akpan.
- 2** Diki: kpan fẹ́in-ẹ́ nakan owu obuọ́ lọ́wọ́ kọ́ muẹ, ẹ́límı́ akpan n+akan owu nı́yemu bẹ́mu; Nyati lı́ obuẹ nakan niyê. Owuẹ nakaan, kpan íti ọ́nu nuwan ambẹ́ Bubu lı́ obuẹ cu lanı́ ọ́tutru mu.
- 3** Kpan fẹ́in-ẹ́ nobo amanı́ẹ́e ẹ́niẹ́ ẹ́kẹ́, akpan lı́ obuẹ nakan owuẹ́ nuku. Ọ́nu mu lı́pẹ́, bẹ́ nọ́tu nuconı́ mbasi, nọ́kprukpruku nẹ́nẹ́ rı́re, eseji nenine nẹ́nẹ́ té i frẹ́.
- 4** Kpan fẹ́in-ẹ́ nakan owu obuọ́ lọ́wọ́ muẹ, ẹ́niı́ẹ́, ọ́nọ́bọ́ ọ́nu rı́re nutu mbasi, bẹ́ kpan fẹ́in-ẹ́ nobo amanı́ẹ́e ẹ́niẹ́ ẹ́kẹ́, akpan fẹ́in-ẹ́ si yiaa lı́ obuẹ nutu mbasi.
- 5** Diki: muyọ́fọ́ ẹ́ni bọ́ Bubu Wẹ́in ọ́tu nẹ́fẹ́ fakan-nı́ owu obuọ́ ọ́lọ́wọ́ mu, sake obuẹ muyọ́fọ́ kọ́ fẹ́in-ẹ́, ẹ́nẹ́ lı́ amanı́ẹ́ ẹ́ni bọ́ nọ́tu fobo fokunı́ akpan. Heni-heni muẹ, kpan ẹ́ni ubo amanı́ẹ́ lọ́, ẹ́nẹ́ nı́nya muşu nukọ́ obuẹ́ ı́kan owu obuọ́ lọ́wọ́ mu cẹ́, ambẹ́ ẹ́niı́ẹ́, akpan fẹ́in-ẹ́ si yiaa lı́ obuẹ́ nukprukpruku rı́re. Gba, kpan frẹ́ ı́kan owu obuọ́ lọ́wọ́ muẹ, alı́ nutu ọ́nu nuwaan ẹ́kẹ́, bẹ́ ẹ́nẹ́ frẹ́ nukprukpruku akpan rı́re lẹ́.
- 6** Makrı́enẹ́, nọ́fọ́bọ́ kpranı́: alı́ mihi nẹ́firi tẹ́ bọ́o makan owu obuọ́ ọ́lọ́wọ́ mu bẹ́ fı́timı́nı́ẹ́, obuẹ́, yabuka nẹ́fẹ́ naa e? Heni-heni muẹ, alı́ obuẹ́ makaan ı́nyakumu woju kọ́kọ́ gbein ı́yemu nẹ́fẹ́, alı́ útu nẹ́fẹ́ woju andı́, alı́ ẹ́límı́ amanı́ẹ́ múbo múku nẹ́fẹ́, alı́ ẹ́límı́ woju míyiyemu nẹ́fẹ́, bẹ́ obuẹ́ yabuka nẹ́fẹ́ e?
- 7** Tu múcú eji ẹ́ni woju múhúnku obuẹ́ makaan ẹ́ti. Diki: alı́ kpan nọ́fuşọ́ mbẹ́in, elefe mu nọ́nyu sangoenẹ́ lọ́ bẹ́ ı́le úcu ẹ́ti namu-namuẹ́, lọ́ kpan yedı́ eji tası́e nelee an tẹ́ e?
- 8** Ọ́nu ba nnoó, alı́ kpan nọ́fuşọ́ krọ́krọ́ lẹ́ ọ́tu tın uşun puşenẹ́ adadı́ ẹ́ti, bẹ́ ọ́fúbọ́ ọ́cú ẹ́ti, lọ́ nı́tẹ́ nuşnyốnı́ numu lı́: tın uşun oku e?
- 9** Nẹ́fẹ́ frẹ́, alı́ fakan-nı́ owu obuọ́ ọ́lọ́wọ́ mu bẹ́ fı́tumı́nı́ nuwaan, lọ́ kpan yetẹ́ yeti obuẹ́ fakan-nı́ tẹ́ e? Ẹ́nẹ́, alı́ kpan íti, bẹ́ ehẹ́lọ́ cẹ́ fakan fukunı́ ei.
- 10** Diki: wutu ẹ́ti ẹ́bi, obuọ́ akpasua kprangbalọ́ nó, ẹ́nẹ́ nọ́nu mu nno-nno fẹ́in kan lı́ itẹ́ ı́kan frẹ́.
- 11** Ẹ́nẹ́ gba, alı́ kpan kọ́ nala obuọ́ ẹ́ni míti bẹ́ ẹ́nẹ́ frẹ́ nı́ti ẹ́miı́ẹ́ lẹ́, lı́pẹ́ muẹ, ẹ́re aanu bọ́ rı́ti mine obuọ́.
- 12** Obu remuẹ, nẹ́fẹ́ ebı́enẹ́ Bubu Wẹ́in ẹ́ni bọ́mọ́cọ́enẹ́e utu kpaan ẹ́ni woju udo nẹ́fẹ́ tası́e, butunı́ Nyati tú nẹ́fẹ́ obuẹnẹ́e yọ́kprukpruku Kris ẹ́ni puşenẹ́ fẹ́in rı́re.
- 13** Obu remuẹ, kpan fẹ́in-ẹ́ Bubu Wẹ́in tu nakan owu obuọ́ lọ́wọ́ kọ́ muẹ, bẹ́ nubutu nıtúnı́ nıtú ọ́nu nuwan frẹ́.
- 14** Diki: alı́ ọ́mu ọ́gı́şgı́ itẹ́ obuọ́ lọ́wọ́ ála mu cẹ́, heni ọ́mu bubọ́ nó ọ́gı́şgı́ mu, ọ́mu ı́ne lifin ẹ́kẹ́ ọ́nọ́ mu.

- 15 Ἐνι ἄνθρωποι, βε ἰὸ μῆλι τέ? Δίκι: ὄμου ὄγυγο μου, ὄμου bubo γῶνο μου, ενεε ὄμου ἰνε lifin frε γῶνο μου ἰε. Alι eji mehe mukukotu Nyati frεε, βε ὄμου bubo γῶνο μου, ενεε ὄμου ἰνε lifin frε γῶνο μου ἰε.
- 16 Ο βε μίνι: alι obuo ἰῶνο μου cεε fokukotu Nyatiε, ἰὸ kpan ἰῶνο kῶ ἔνι ἄνθρωποι ἰπε βε ὄnyōmu obu numue yetē γῶcufu lubuo ετι yakan Amen τε e?
- 17 Heni, εφε fῶwaku Nyati ija nu tuun ἰsēh ι, βε ενε εκε ὄbukamini kῶkῶ.
- 18 Ἐμε εκε, mala Nyati bia ἔνι Bubo Wεin utu mikan owu obuo ὄῶνο μου. Heni-heni mu mikan owu obuo ὄῶνο μου mukῶ nefε fein.
- 19 Obu cε, alι risi riya rῶgυgo Nyatiε, ἰὸ bῶ makan owu obuo ὄῶνο μου meywre alabu-alabu ἔνι kpan kῶkῶ ἰtie, mikan owu ὄgbu eeneene ἰῶno cε ἔνι yoku ei akpan rire mu wεinῶ.
- 20 Makriene, nefini ἰὸ fitē fikprānι woju fein μου, nidetē finι εwi titi ἔνιε εκε. Unli woju antie, tenι finι munwi ἔνι unli woju ὄnῶ ἰνε mu εκε, sake obuε li nefini ἰὸ fitē fikprānι woju ambiene fein-ε, ἰnι akpan ἔνι munu mu oku ei tasu.
- 21 Kpranι obuε nimime nlanι ei Nyati kpenkpeε mu τεε: Ki ἰὸ Adamanga nakan: Mῆσε akpan elefe ἔνι obuo mu miyē εmini pueue woju. Σε, oyogu ἔνι ὄμου li obuε mῆσε, ενεε obu frε bῶbῶ, bῶ nūnyumini numu.
- 22 Obuε, neyē ἰὸ: alι Nyati ἰσε obuo ἔνι kpan ἰtie mu nakan owuε, βε ἰι sufre neeme ἔνι iyē ἰὸ: akpan nῶ ἔνι nῶnu te ὄnῶmini ετι. Σεε, alι nise amanieε akpan noboε mu nikan owuε, βε ἰι sufre neeme frε ἔνι iyē ἰὸ: akpan nῶ ἔνι nῶnu té nῶni ετι.
- 23 Nῶfῶbῶ kpranι: alι nefε fein fési féyia fῶgυgonι Nyati βε akpan fein nakan owu obuo ὄῶνο μου, alι ἰπε μου, akpan kῶ ἔνι γῶnyōmu woju obu numu, akpan kῶ ἔνι γῶcυ te yetēmu Kris εtie ie nῶfu agbraa, bῶ nikan-minι ἰὸ mβε nῶnyu nefε e?
- 24 Gba, alι ἰι amanieε Nyati tu nefεε li obuε fobo fukunι mine βε kpan kῶ ἔνι γῶcυ te yetēmu Kris εtie, kpan kῶ ἔνι γῶnyōmu woju obu numue ie nῶfu agbraa, owueε fein-ε netie yecician-nι, nῆkprā εnini ἰὸ nite nunῶ.
- 25 Heni-heni μου, εnini luboluwι mu τε ἔνι woju fein-ε nῶ yanyanι anti nῆdi nu, ενεε ἰπε μου, nūku ὄkpon ι Nyati anti nununι ἰνε nikan ἰὸ: heni tasu, Nyati nῶ nῶfu agbra.

Woju fein ἰὸ bῶ etē εσε eyiaene μου ἔνι woju

- 26 Ἐνι ἄνθρωποι, βε makriene ἰὸ fata ἔνι bῶ feinι? Δίκι: alι fisi fiyanι βε Bubo Wεin eyē kpan fein ἔνι wojuε bῶ εti: nideli eji ἔhe, woju éyiye, woju gbein ála, obuo ἰῶno μου owu ákan, nideli obuo ἔνι nuwan ὄtuε, βε nῆli ἰὸ nῆtē nῆli βε γῶkpukpuku akpan fein rireε cε.

- 27 Gba, alí funḡnǐ éyǎ mu bɔɔ Bubu Wɛin ɔtu akpan nakan owu obuo ɔlwo muɛ, bɛ nɪli akpan aanu, ɛɛnti ɛɛ. Eseji fáta ɛni obue ti ɔɔ ɔrukɔ kraa lɛ́ anuan lefe ɔɔ. Lô nɔnu mu nɔɔ-nɔɔ fɛin ikan ɪla ɪɛ, bɛ fáta ɛni kpan utu nuwan.
- 28 Alí kpan akan owu obuo lɔwɔ mu bɛ kpan ɔnó ótú nuwaan, bɛ nɪɛpu numu nídíde numu nuhun-nuhun lɛɛ Nyati ɛin ɛɛ.
- 29 Gba, alí amanɪɪ lɪ obue Bubu Wɛin tu akpan noboɛ, bɛ nɛnɛ frɛ, fáta ɛni nɪlɪnǐ akpan aanu, ɛɛnti ɛɛ lɛ́ ambiɛnɛ fɛin akpr+a obue nɪkan-níɛ mu.
- 30 Alí Bubu eyě kpan lefe kǎ woju ɛni bǎ akaan, bɛ nukpɔn bɔɔ obue owu nɔ ɔmu nakaan ɔrukɔɛ lɛ́ nɔɔɔ lɛ.
- 31 Lɔɔ, ɛnɛɛ nɛfɛ fɛin fɪhenǐ bɔmucɔ fɪkan-nǐ owue Bubu ye nɛfɛɛ bɛ fɪyiyenǐ mine woju mu fɔkɔkɔkɔkɔnǐ mine rire.
- 32 Heni-heni muɛ, kpan kɔkɔ fɛin ɛbi ɛni Bubu ɔtu amanɪɪ ubo lɔɔ, fátaa nɪli lô nitê nɔnyɔ ɔnu rire nɪkân ɔnku frɛ.
- 33 Dɪki: Nyati ɔyɔfumu wuya-wuya; ɛnɪni woju fɛin-ɛ, fáta ɛni itê té bɛtɛɛ mu. ɛɛ, ɔɔ-ɔɔ fɛin-ɛ Kris ɛni puɛnɛ isi iyǎaa, lô itê ɪɛɛ nǎ.
- 34 ɛni nɔ lɔɔ, alí fisi fiyǎnǎɪɛ, bɛ eyiɛnɛ nuku ei tintilo. Heni-heni muɛ, áfátamu ɛni bǎ nɔɔnǐ rra, nana, finǐ lô Nyati kpenkpe kaan ɛkɛɛ, nisinǐ rire i.
- 35 Alí woju kǎ nó ɛni ókú ei yi kǎ rire muɛ, bɛ nukpɔn bɔɔ nukunǐ nɔnu lugban tɛɛ, lɛ́ nɔbutu ɔnu hi ede aka eyɛni. Áfátamu ɛni bǎ eyi ɔgu rra eyiaɛnɛ mu.
- 36 O bɛ mínǐ: Nyati ɛni amanɪɪ obue akpan nobo ɪɛɛ, nɔfu agbra tɛ nɔ nya e? O bɛ, nɔfu lefe kukukpɔ ɛɛ nubo nukunǐ nɛfɛ fitinǐ e?
- 37 Dɪki: kpan fɛin-ɛ nínǐ Bubu Wɛin ɔtɔni amanɪɪ nubo, kpan fɛin-ɛ nínǐ Bubu Wɛin nóni muɛ, bɛ nɪkprɪ ɛti lô: Nyɔnɪɛ ɔnɔbɔ lɪ obue tumu mimime owu obu fɛin mesi nɛfɛ nɔɔɔ nítí.
- 38 Alí kpan kǎ ɔnyɔ munu ɪnyaku ei ɛtɪɛ, bɛ obue, neyê lô: ɛnɛ frɛ, Nyati ɛni munuɛ ɔnómínǐ ɛti.
- 39 Obu fɛin-ɛ mɪkaan, ɛnɪni ókufu muɛ, ɛnɛɛ lɪ finǐ: Bubu Wɛin ɛni bɔmucɔɛnɛɛ ɔtu kraan muɛ, obue bǎ odo nɛfɛɛ, ɛnɛɛ lɪ amanɪɪ bǎ nɔtu fobo fokunǐ mineɛ. Obuo ɔlwo mu ɛni owu ákan frɛɛ, deterumínǐ ɔnu woju.
- 40 Obu ɛɛ nɔɔ, fɛin-ɛ fɪlɪnǐɛ, nɪɪɛ lô fata ɛni bǎ ɛɛɛ ɛkɛ; nidetě wuya-wuya mu.

1 Korɛnt 15

Lu uou mu ɔnɔ ɛnye ɛni woju

- 1 Makpɪɛnɛ, Kris ɛni amanɪɪ ɛbi ɛni mubo muku nɛfɛ fitinǐ bɛ lɪka nyu nɛfɛ ɪ ɔnu muɛ, tu múkúátu nɛfɛ.

- ² Amanie obue, alí heni-heni mu fónyú fák+an-ní onku fíní lô miye nefee ekee, be onu mu lɔpee, Nyati onu nefee íne nkuan. Alí élimu lɔɔ, be nefini téee fíní fócu fétění Kris etie eli ehelo.
- ³ Diki: woju loku ebi éni Nyati yemu be eme fre mucu miye nefee, enee li: Kris uo erini un-ene remu. Obue, enee owô Nyati kpenkpee kan la ie nǒ.
- ⁴ Nilinî nudôn lubomɔ mu munuwɛ eenti, enee nuno lu uou mu ninye. Obu fre Nyati kpenkpee kán lá ɪ.
- ⁵ Lɔpe muɛ, ninyaku rire gbein Pɛr dínɪ nu, enee eseji ninyaku rire gbein onu akpan ndio ewi aanu kpreɛ dɪni nu fre.
- ⁶ Onu egee, enee ninyaku rire gbein, makri kprangbalɔ éni sen ya eene fre bobo ɪ be si yiaa dɪni nu ɪ. Nonu muɛ, tukɔ uo, enee kprangbalɔ eke hɔnɔ unɔ lɔpe.
- ⁷ Eseji ninyaku rire gbein Jak fre dínɪ nu, enee gba ninyaku rire gbein ótoru pɛneɛ feɪn fre dɪni nu ɪɛ.
- ⁸ Ókufu muɛ, enee, eme krúkrú obu éni móhún ɔbɔ freɛ, ninyaku rire gbein midɪni nu ɪɛ.
- ⁹ Heni-heni muɛ, ótoru pɛneɛ feɪn muɛ, eme li obue muli bebelige. Tasu muɛ, máfátamu éni bǒ naramíni ótoru pu fre bobo ambe méli Nyati éni pɛneɛ onu-onu tuun esɛn ɪ.
- ¹⁰ Enee, alí gbake méli ótoru pu ɪɛɛ, be Nyati li obue tumu mbuafue akpasua obu. Enee, mbuafue obue nutumuɛ ódôn-mu ehelo, nana mócu eti médi juma mókɔ ambiene feɪn. Juma obu feɪn-ɛ midie, munyu mikprâa, be élimu ɔmɔbɔ emini mbasi mu médi; mbuafueɛ Nyati tumuɛ, enee tu midɪ.
- ¹¹ Botu nideli emee mobo amaniee o, nideli nene ambiene o, be Amanie nno kukukpo enee robo be fɔcuní té fitění etie.
- ¹² Diki: onu amanie óbo mu feɪn-ɛ, Kris éni lu uou mu ónɔ énye woju rakan. Be gba, lǒ pi be akpan elefe nakan lô: lu uou mu ónɔ énye ónɔ e?
- ¹³ Li finí lu uou mu ónɔ énye ónɔ ekee, be mediki sun, etě finí ɔbɔ éni Kris onobo fre ónɔ ényé eke.
- ¹⁴ Enee, li finí Kris ónɔ ényéee ekee, be amaniee robo ruku akpaan, ehelo. Lɔpe muɛ, be nefini téee fucu fitení etie fre, ehelo.
- ¹⁵ Lɔpe mu freɛ, be erini dalufueɛ rehi Nyati íne etie, fun rete. Heni-heni muɛ, li finí lu uou mu ónɔ énye ónɔ be obu ce robo amanie lô Nyati onu Kris onu lu uou mu enye be nje ésé lɔɔ, be réli funte pɛneɛ.
- ¹⁶ Eɛ, li finí lu uou mu ónɔ énye ónɔ ekee, be etě ɪǒ finí Kris onobo fre ónɔ ényéee eke.
- ¹⁷ Enee, li finí heni nónɔ nényé ekee, be nefini téee fucu fitěni etie eli ehelo. Lɔpe muɛ, be nɔfu woju un-ene feɪn hɔnɔ unɔ nefee eti fre.

- 18 Lipe mu frɛɛ, bɛ akpan-ɛnɛɛ cu tɛ te Kris ɛti kraa bɛ uɛ, nɛnɛ fɛɪn nókuní kɛɛ.
- 19 Heni-heni muɛ, alɪ ɛɪnɪ telɛɛ nɔ Kris ɛtɛ te fíní bɔɔ ruhu bɛ ɔnu woju ece re ɛkɛɛ, bɛ akpan-akpan fɛɪn muɛ, ɛɛ lɪ obuɛ rɪlɪ lɛdu pɛnɛ kó fɛɪn.
- 20 ɛnɛɛ, ɔnó lɔɔ. Dɪnɪ an lɔ̂: Kris ɔnɔ lu uou mu ɛnye heni, ɛnɛɛ ɛfɪn atɪngbre i ɔnu pɛnɛ fɛɪn-ɛ uɛ frɛ yɔnɔ yenye lɛ.
- 21 Dɪkɪ: kpan nɔnɔ kɔkɔkɔ lɪ obuɛ ja lu uou i, ɛnɛɛ kpan nɔnɔ kɔkɔkɔ frɛ fin atɪngbre i bɛ rŭnɔ lu uou mu rɪnye.
- 22 ɛɛ, fíní lɔ̂ Adam ja lu uou si ɛɛ fɛɪn-ɛ ɛkɛɛ, Kris frɛ ɔtu ɛɛ fɛɪn rŭnɔ lu uou mu rɪnye nkuaan yeɪlɪ ɛɪnɪ.
- 23 ɛnɛɛ dɪnɪ an lɔ̂: lu uou mu ɔnɔ ɛnyeɛ, kân lɔ̂ ɔwô te pipi. Kris lɪ obuɛ fin atɪngbre i nɔ nye pɛpɛnɪ, ɛnɛɛ gba, ɔnɪ nîsê ege nihie, ɛnɪnɪ pɛnɛ fɛɪn frɛ yɔnɔ yenye lɛ.
- 24 ɔnu ege muɛ, Kris yɔnyu bɔbɔ etei pɛnɛɛ, bɔmɔɔ pɛnɛɛ, ákura pɛnɛ fɛɪn-ɛ nɔ bɛ ubŭan Nyati mɔnɔ yeɪtɪ yanyaku ei, ɛnɛɛ gba yɔɔ eteie yɔtu Nyati ɛbɪ ɛnɪ lɪ Bôɔ. Lipe muɛ, ɛnɛɛ wutuɛ ɛnɪ woju yokufu.
- 25 Dɪkɪ: fáta ɛnɪ Kris itê woju-woju fɛɪn ei lɔɔ tuun bɔɔ lɛ Nyati ede ɔnu ɛfe pɛnɛ fɛɪn okuni aka mu.
- 26 ɛfe pu lɔkɔ tasɛ Kris yɔkɔpu bɛ owuɛ, ɛnɛɛ lɪ lu uou.
- 27 Heni-heni mu Nyati ede fɛɪn okuni aka mu. ɛnɛɛ, alɪ némime nálaní ei lɔ̂ woju fɛɪn nónɪ aka muɛ, bɛ lá bɛ weɪnɔ lɔ̂: Nyati ɔnɔɔ ɛbɪ ɛnɪ de fɛɪn kuni aka muɛ ɛke ɔnó mu.
- 28 ɔnɪ woju-woju fɛɪn yɔnɔnɪ aka muɛ, ɛnɛɛ gba, ɛnɛ ɛbɪ ɛnɪ nɪlɪ Wɪɛ, nîsi rɪre i nɔtu Bô ɛbɪ ɛnɪ de fɛɪn kuni aka muɛ. Lɔɔ, ɛnɛɛ Nyati bó yɔnɔ ɔbɔ-ɔbɔ fɛɪn ɛtɪ, yeyiku fɛɪn.
- 29 ɛnɛɛ mínî: lɪ fíní lu uou mu ɔnɔ ɛnye ɔnó ɛkɛɛ, bɛ akpan-ɛnɛɛ nɛdɪ lu uou nu puɔ bɛ obu ɔɛ nɛɪlɪ batɛm-ɛ, ɛmɪ nŭcŭnɪ mu e? Lɪ fíní lu uou mu ɔnɔ ɛnye ɔnó ɛkɛɛ, bɛ ɛmɪ ɛnɪ íne mu nɛɪnɪ lɔɔ e?
- 30 Dɪkɪ: ɛɛ ɔɔbɔ frɛ, wanci-wanci fɛɪn ɛtɪ, lu uouɛ la bɛ rɛdɪ nu bɛ obu ɔɛ rɔɔ íne ruɔ muɛ, ɛmɪ rŭcŭ mu e?
- 31 Makɪɛnɛ, nu luwɪ nɔnɔ-nɔnɔ fɛɪn-ɛ ɪcaa, mɔnɔ lu uou antɪ, obu frɛ bɔbɔɔ, Nyɔnɪ Jesi Kris ɛnɪ jumaa di nɔfu mu tɛɛ ɛɪlɪ ɛmɪnɪ numɔkɛ woju.
- 32 O bɛ lɪ fíní kpan ɛnɪ ɔtutru ɔɛ lɪ obuɛ nyɛpu ɛɛ ɪ ɛkɛɛ, bɛ ime obuɛ ruɪn Efɛs ɛbɪ ɛbɪ lɛɛ nɪɪɛ un-un-ɛnɛ ɛɪn-ɛ, ɛmɪ ɛnɪ íne mu e? Lɪ fíní lu uou mu ɔnɔ ɛnye ɔnó ɛkɛɛ, bɛ ɛɛ frɛ rɪkan fíní akpan fɛɪn-ɛ ɛkɛ: “Tu rí rŭnóní ambɛ kɔkɔkɔ uou ɔɛɛ rŭhu!”
- 33 Nyuní íne mu namu-namu: akpan un-un ɛɪn ɛsɛɛ ububu kpan.

34 Ɖε, íne mu ni nefe fúwóní un éli fílání ei. Diki: nɔfu agbra tεε, akpan elefe nó éni édí Nyati an. Obue, nli nefe ruhon.

Rirenιε lɔwɔ akpan yalaa éni woju

35 Gba, ekεfu kpan kɔ yakan lɔ: Be lɔ yetê yeli be akpan yɔnɔ lu uou mu yenye te e? Nonu rirenιεε, lɔ yetê yɔnɔ te e?

36 Coou nyɔmbɔ pu! O be fiɔnyɔmu numu lɔ: tɔn éni lɔwιε kpan utuε, ɔnu rirenιεε uhun ei wutu mu te kraa be gba unyuku ula tɔn lɔwι inya gbein e?

37 Diki: tɔn éni lɔwιε kpan utuε, nɔdeli dodo, nɔdeli tɔn kɔkɔ fein éni lɔwιε, élimu lɔ te nɔ be fucu fila wutu muε ísemu ege ínya gbein bεmu.

38 Cɔnu nɔnɔ wutu mu tεε, be Nyati ɔtu nónyuku nócu rirenιε εbi éni ɔwɔ nitite nite i éni bɔ nɔcuε nédide ɔnu mbɔnιε ιε lí, be gba nála nánya gbein.

39 Nɔfɔbɔ fidiní an lɔ: ɔbɔ-ɔbɔ fein-ε Nyati ιε, kɔkɔ éni rirenιεε édídemu anuan éniε ι. Kpan éniε nó enini, nniε éniε fre nó enini, enεε ruwaru éniε nɔ enini be sie éniε nɔ enini ιε.

40 Ɖnti éni owuεne fein freε, nɔkân-ní lɔ nite nɔnɔnɔ neniini mu couun, enεε wutu eti ébi éniεne fre kan lɔ te nɔ ιε. Ɖnti éni owuεne éni éjɔjreε nó neniini, enεε wutu eti ébi éniεne nɔ neniini ιε.

41 Ɖnti éni owuεne freε, nɔnu mu nɔnɔ-nɔ fein kân enini éjɔjre. Gbe kân enini, enεε wɔn kan enini be mulɔlɔne fre kan neniini ιε. Mulɔlɔ nɔnɔ-nɔ fein fre bɔbɔ kân enini éjɔjre.

42 Ɖnu ba nɔwɔ, cɔni rɔnɔ lu uou mu rinyεε, rirenιεε rɔlaa bɔ ídidemu obue rɔlaa ι. Heni-heni muε, enini uou ιεε éli mu tεε, rirenιεε uhun eie cεε rɔla, enεε ɔru lu uou mu ɔnɔ énye mu te εke, rɔla rirenιε éni úhɔn-mu ei.

43 Ɖrini éli mu tεε, rɔhɔn ɔbɔ kɔkɔ, enεε ɔru lu uou mu ɔnɔ énye mu te εke, rɔkân munu tasu. Ɖrini éli mu tεε, ányá εre ine kɔkɔ, enεε ɔru lu uou mu ɔnɔ énye mu te εke, rɔcu mbasi tasu.

44 Heni-heni muε, enini éli mu tεε, kpan εhelɔ cεε nɔlani wutu mu, enεε enini lu uou mu ɔnɔ énye mu te εke, Bɔbɔ Wεin yedrɔ εre. Diki: finí lɔ kan kpan lɔwɔ cεε, ɔnu ba nɔwɔ, kân kpan éni Bɔbɔ Wεin dri fre.

45 Woju obu εtε, nimime nɔlani ei Nyati kpenkpeε mu te lɔ: Adam εbi éni li kpan εbi éni Nyati ti có ιε, nɔlani ho mu nutuni nɔnɔ nama. Be Kris εbi éni te finí ege mu éni Adam-ε éniε εke, Bɔbɔ éni utu nkuaan, enεε nutuni.

46 Akpan akpasua aanuε, élimu obue Bɔbɔwɔ nɔ muε étí cɔ bεmu; obue li kpan lɔwɔ cεε. Obue Bɔbɔwɔ nɔ muε, enε ege mu kraa nɔnya gbein.

47 Kpan εbi éni ti cówɔ, kɔwɔwɔ Nyati cu luni, be nku aanu mu éniε εke, eniti nɔnɔ ni.

- 48 Kpan ebi éni Nyati lu kòdògò mué, enini rireníeé, enéé ònu aláwene fèin frè la. Bè kpan ebi éni nò ènti ié, enini rireníeé, enéé akpan-ene fèin-é yaha èntié yòcu lé.
- 49 Heni-heni mué, fíní lô nuryóní éré ridide kòdògò mu éni kraan ié ekeé, ònu ba nnyò, còni rônò lu uou mu rinyéé, rídide kpan ebi éni nò ènti ié i frè.
- 50 Makrieneé, obu fèin-é makaan, ònu nuwaan li fíní, rireníe kòdògò bǎ úkpu úhò Nyati ebi tē. Éé, òbò éni uhun eie bǎ úkpu úhò cǎ éni òbò kòkò úhûn-mu eie tē.
- 51 Tu mífítu nefe woju nnyò: élimu akpan fèin yese lu uou mu bemu; obu cee nnyò, éré fèin Nyati yòtu rireníe yonyoku éré.
- 52 Ònu wojué yetê kpu mu fíní lô kpan ubu nnyòwí eke còni krukrué ben ié yelee. Heni-heni mu krukrué yelee, enéé akpan-eneé ué yòcu rireníe éni úhûn-mu eie yòbò lu uou mu yenye. Lipe mué, enéé gba, éré frèé rnyò anamaa, Nyati yòtu rireníe yonyoku éré lé.
- 53 Heni-heni mué, fáta éni rireníe ebi éni úhûn-mu eie urûu obué uhun eie cǎ. Éé, fátaa rireníe ebi éni úhûmué urûu obu ebi éni uhue cǎ.
- 54 Gba, còni rireníe ebi éni úhûn-mu eie yòrûu ònu rireníe ebi éni uhun eie cǎ, còni rireníe ebi éni úhûmué yòrûu obu ebi éni uhue cǎ, lipe mué, owukan lubuo ebi éni nimime nlaní ei Nyati kpenkpeé mu tēé yese eti. Kí lô te kan: Nyati òkòpu lu uou etitini anyaku ei!
- 55 O bè lu uou, òfò éfni ákura ja? Éfni dén-é funu kraan, òfò nò e?
- 56 Diki: lu uou éni dén-é, enéé li unlé nyu kpan kan ònkue, bè òbò utu unlé ikpin-é, enéé li Auleé.
- 57 Enéé, mala Nyati bia éni nése ònu Nyòni Jesi Kris mu nótú rókòpu unli éni woju fèin.
- 58 Éni nò ló, bè makrieneé éni li òmu te-eti pueé, lika nnyò nefe i fínýení tintilo Nyònié éni jumaa mu fídí fání. Díní an lô: Nyònié éni íne mu éni gbre fèin-é fediníe, bǎ údòn-mu ehelo.

1 Korènt 16

Jerusalem pueé éni ábuka woju

- 1 Gba, obué li Kris éni pueéé nò Jerusalem tēé éni sika óbu áhan wojué, mehi miyê nefe filní finí lô mutú Galat mai eti tē éni Nyatikan-ene mu éni pueéé lié eke lé.
- 2 Diki: dimas fèin-é, bè kpan níkpra enini sika alabue nòkpu nutue nínyáku ei nítê héhé mu. Ló, bò mihi tēé, lé' úbutumu éni bǎ kpan òbu esé ji.
- 3 Lipe mué, lé' mótoru akpan éni nefe nòfòbò fíkprâ fideníe òcu +a Jerusalem tē. Ònu mu lipeé, mímime kpenkpeé mitê eti frè nòcu nihan-ní.

4 Alí ubutu éni bǎ éme ɔmɔbɔ ma læ nɔnu ein-ε, be r̄ha bɔyɔ mu.

Ʋɔl éni Korént tɛɛ nɔhɔnku éni bǎ aa éni woju

5 Diki: mehi mlha Masedvaní maie eti tɛ. Ɔnu egeε, m̄te mu muku nefini tɛ frɛ.

6 Alí muku nefini tɛɛ, be m̄d̄ɔn nɔfu ein, mediki sun, tɔun windi yete mu frɛ bɔbɔ. Lɔɔ, bɔɔ uku ɔmu aau muε, l̄ fábukamíni m̄ɔn̄ eti m̄a.

7 Lipe mu éni ieu obuε m̄ihi tɛɛ, m̄óyɔfumu éni bǎ et̄e r̄iretta mu makpr̄a nefɛ lɔɔ cɛ l̄ méte mu. Alí Nyati utumu bɔmucɔɔ, be m̄d̄ɔn nɔfu ein yeme libe luwi.

8 Agbra obuε eke, m̄d̄ɔn Efɛs ebi ébi tɔun bɔɔ l̄ oku Pantekɔt fet-ε.

9 Diki: Nyati ɔtu bɔmucɔ lɔkulo ala be ɔtumú éni bǎ medi juma ébi, eneε gba akpan-eneε nɔj̄ɔn jumaa c̄ɔɔ ebubue frɛ.

10 Timote eke ɔw̄ɔ nehi nefini tɛ. Nuku tɛɛ, be nyun̄i namu-namulo l̄ níliletumu ei. Enε frɛ nɔnɔ Nyɔniε éni jumaa mu f̄ini éme eke.

11 Éni nɔ lɔɔ, be kpan kɔkɔ nudobumíni dufre; l̄ni obuε bǎ felni l̄, enini egese ieu muε, n̄ɔnɔ teyɔ mu nie néhemu. Diki: ene læ makriene ein, m̄akpr̄ɔn nene.

12 Makri Apolɔs éniε eke, m̄ókpukpukuni r̄ire dɔunlo éni bǎ nie tɛ bɔyɔ mu læ makri ebueε ein, eneε médi nu l̄: te ɔnóm̄ini eti éni bǎ nie nefini tɛ agbra obu mu. Enεε, alí nihe bɔmucɔɔ, be ene frɛ, n̄ihi nikpr̄a nefɛ lɛ.

Ókufu mu éni ɔtu

13 Dalamíni r̄ire i, l̄ka nɔnyu nefɛ i nɔfu t̄eε nɔ Kris etiε mu kpuɔkpuɔ. L̄ni akpan éni l̄i biakpa læ gbahru p̄ueε.

14 Nefini woju f̄ein-ε f̄ilniε, nite ɔyɔfu mu.

15 Makriene, woju nno ji n̄ó éni mobutu nefɛ éni bǎ felni. Nɔfɔbɔ fidini Stefanas læ ɔnu lugban p̄ueε an. Fidini an frɛ l̄: Akai maie eti neemeε, nene l̄i obuε n̄itni c̄ɔ n̄ucuni t̄e niteni Kris eti, eseji néyuni nɔnu r̄ire t̄eyi nadaduni Kris éni p̄ueε eti.

16 Nene obuene læ makri ambiene f̄ein-ε n̄ɔsu juma obu éni édi muε, felni nene t̄e nno mu tasu.

17 Diki: r̄ire mu nekpimu éni Stefanas, Fɔrtinatis læ Akaike ie ébi. Nenini ieuε niní be medí nene nuε, et̄e l̄ f̄ini nefɛ f̄ein l̄i obuε fi funɔni ébie eke.

18 Heni-heni muε, n̄ókpukpukumíni r̄ire tasulo f̄ini l̄ nu elefe mu nilni nefɛε eke. Akpan obuene lɔɔ, fáta éni fidini nene namu lɔkulo.

Áraku

- 19 Asi mai eti ébi éni Nyati kaan-ene mu éni pueue fein naraku nefé. Akilas læ Prisil læ Kris éni pueue fein-e isi iyîa nõnu lugban tæe naraku nefé namu-namulo Nyõne éni íne mu.
- 20 Makriene fein-e nõ læ õmu ein ébie fræ naraku nefé læ. Nefé fein liní mine atuu rakuní mine nuhun wein mu.
- 21 Diki: áraku owukan lubuo obuenee, emæ Põl li obuæ mimime õmõbõ õmu bó mu.
- 22 Ali kpan kõ nó éni óyõfumu Nyõne, bæ musue nili eini. Maranata! O Nyõni, i faafa!
- 23 Gbakæ, Nyõni Jesi éni õwrõõ nõnõ læ nõfu ein!
- 24 Jesi Kris éni íne muæ, muýõfu nefé fein té nõõ mu. Amen.

2 Korēnt

2 Korēnt 1

1 Kpenkpe obuε, emε Pɔl εbi ́ni Nyati ɔnɔbɔ nyaku enini t́ε eti woju gbein tu nɔli Jesi Kris ́ni ́tɔpu pue lεε makpi Timote ein li obuε rεẃεn nefεε filńi Korēnt Nyatikan mu puene lεε Kris ́ni puene fεin-ε nɔ Akai maε neeme εtε.

2 Nyati εbi ́ni li ɔru B́ɔ lεε Nyɔni Jesi Kris ein nice nefε ɔwɔ ńt́y f́nɔńi teyo mu frε.

Nyati ́ni tenineis utu kpaan ́ni woju

3 Mɔnu lɔku nɔli Nyati εbi ́ni li ɔru Nyɔni Jesi Kris ɔnu B́ɔ ́ni. ́ne li obuε nɔli B́ɔ ́ni utuku kpan lεdu be eseji inineni t́ε i woju-woju fεin mu frε.

4 ́ε, ene li obuε ninine εre t́ε i gbrediεne fεin mu. Lɔɔ, ĺε εre frε ŕɔɔ t́ε ninine εre iε eti ŕnine makpiεne fεin-ε nɔ gbredi muε t́ε i lε.

5 Heni-heni muε, gbre anuma-anuma εbιεneε Kris di be εre frε redi iε remuε, ninine εre t́ε i lɔɔ εke frε.

6 Diki: alɔ redi gbre lɔɔ, be nefni t́ε b́ Nyati enine nefε i ɔtu fɔɔńi nɔfu ́ne nkuaan remu. Alɔ Nyati nenine εre t́ε i frεε, be nefni t́ε b́ nenine nefε iε remu frε. Lɔɔ, ĺε gbreeεne fεin-ε bɔyɔ mu rediε ɔtu f́nyuńi t́ε i tuun f́kufuńi.

7 Rikân telε nɔfu eti lɔkubɔ ambε ridi an ĺ: f́ńi ĺ fedińi gbre baa rediε εkeε, ɔnu ba nno Kris yɔtu nefε teninei f́ńi εre εke lε.

8 Makpiεne, ruyɔfu ́ni b́ fedińi an ĺ: ɔni ruɔ Asi maε eti tεε, ridi gbre tuun śn i. ́nu mu lɔpεε, woju ḱ εre b́ i tuun rákân-mu telε ĺ: ŕnɔ nkuan frε bɔbɔ.

9 Rututru ĺ: uou ɔεε ŕhu. Lɔpε muε, ridi nu ĺ: εre ɔɔbɔ b́ ŕkpu ŕli woju kɔkɔ; fáta ́ni ruɔ t́ε ritê Nyati εbi ́ni utu kpan unɔ lu uou mu inyεε eti ɔε.

10 ́ne li obuε nuɔyɔ εre nuɔyaku ei uou obuε ntu ruoε mu, eneε ridi an ĺ: ńli lɔɔ εke ji. ́ε, ene εbi ́ni ɔru t́ε neeme nɔni εtε, ridi an ĺ: ńnyɔ εre nuɔyaku ei lu uou ́mu nuca fεin.

11 Nefni ́gugɔɔ fɔgugɔ futuńi εreε nabuka εre frε. ́neε, ́ni akpan kɔngbalɔ nɔgugɔ Nyati utu εre lɔɔ, be lεduε Nyati nɔtukɔ εreε yɔtu akpan kɔngbalɔ frε yalanɔ ɔnu mu bia.

Pɔl nakan Korēnt tε nihamuε ́ni woju

12 ́rini woju ́ni utu rikpe numuε, eneε li f́ń: ɔru t́ε mu tεε, ridi an ĺ: tuun bɔɔ be oku lɔɔ, ́nιε rini ei kpan fεin ein, tasu mu nɔfu ein-ε, Nyati ́ni mbasie muε, rli akpan ́ni nɔnu woju ́kpún be fεin-ε lιε te numuti nno mu. ́ε, ŕɔɔ ́rini akundaa mu; Nyati li obuε nyepu εre i. ¹³⁻¹⁴ Heni-heni muε, owuε ruyɔfu ́ni b́

rakan reyê nefee, enee li obue rimime kpenkpee mu fakingani mu be eseji fetinie; otutru lefe kooko onó ere ine mu. Ee, obue rakaan, owô fetini, enee mikân telie lô: cô yaha antie, yoku nefee i rire mu namu-namulo. Lipe mue, conu onu Nyoni Jesi yesê ege yehie, nefee fûtuní munu yanya ere gbein finí lô ere fre, rûtu numu yanya nefee gbein eke le.

15-16 Éni mikân telie lô: yese loo ekee, enee miní, emini Masedvani maie eti te aau mue, mûbuka nefini te pependi l' gba, onu egese mue free, méese nefini te ji eli nefini mbuafue nku aanu. Loo, boo cô mûnû eti miha Jude wutu lugbue eti tee, l' fábukamini le.

17 Ieue obue miokpu mihiemu nefini tee, akpan tukô antie, méli kpan éni íli obue ikaan. Diki: fein-e miie, élimu onobô emini otutrué inyepumu ei bemu. Ee, méli numuti aanu-aanu pu éni ikan woju nno be ili lefe mu.

18 Finí lô Nyati ihu numuti nno ekee, ere fre, erini owuene fein-e rimime rwen nefee, élimu numuti aanu-aanu mu.

19 Heni-heni mue, Jesi Kris ebi éni li Nyati éni Wí ebi éni eme lee Silas lee Timote ein rubo onu amaníee ruku nefee, néli numuti aanu-aanu pu; obue nikaan, enee nili.

20 Heni-heni mue, Kris li obue tu be wojuene fein-e Nyati kan la i lô: nûtu eree, se loo eke. Obu remue, enee erini íne mu rubu Amen, ameeke l' Nyati éni munu lokue anya gbein-e nõ.

21 Nyati onobô li obue tu be, ere lee nofu ein, lika nyu ere i Kris éni ádakue ndakue mu nite ere bó eti rili Kris éni puee.

22 Ee, nétê ere sufre nócu onu Buboó nála ere lubolowi mu neyê ere lô: mbuafue wojuene fein-e nitite nite ere ie yei erini heni tasu.

23 Diki: ieué miesêmu ege mihiemu Korént tee, onu nuwaan li finí: móyófumú éni bõ mie te l' gba mákukua nefee munu otu rire ogrõ nefee. Obue makaan, ali fun metee, be Nyati nedimu íne erehin nu.

24 Heni-heni mue, óbútumu éni bõ refiu nefee i nofu té odón Kris eti; owô lika onyu nefee i onu mu. Erinie, ábuka li obue ruyofu nana éni bõ rabuka nefee fononí rire-mukpi mu nuca fein.

2 Korént 2

1 Heni-heni mue, móyófumú éni bõ mie nefini te l' gba mótu rire ogrõ nefee. Obu remue, enee tu be mihiemu tush boo be oku loo nõ.

2 Miní: nefee ebi éni futuní rire mu ikpimue, ali mutv rire ugrô nefee, be ebí yotu rire mu yekpimu jie e?

3 Obue, enee tu be mimime kpenkpee miwen nefee nõ. Heni-heni mue, móyófumú éni boo mihi muku tee, l' gba, nefee ebi éni bõ fótuní rire mu ekpimue, fótuní rire

ogrómu. Ɖe, midɪ an lɔ: alɪ mɔnɔ rɪre-mukpɪ muɛ, yɔtu nɛfɛ fɛɪn frɛ fɔnɔnɪ rɪre-mukpɪ mu lɛ.

⁴ Dɪkɪ: kɛnkpɛɛ mɪwɛɛn, akpɔmu ɔɛɛ mɪwɛn. Hɛnɪ-hɛnɪ mu ɔnɪ mɛmɪmɛɛ, tɛ bɔ́ámu ɛɪ lɔkɔlɔ tɔun mítédí kúmu ɛɪ frɛ bɔbɔ. Ɖnɛɛ, ɛ́lɪmu ɛ́nɪ mɪnɪ mímíme lɔ lɛ́ ɔtu rɪre ɔgrɔ́ nɛfɛ bɛmu, nana lɛ́ fédɪnɪ lɔ́ mɪtɛ muɔɔfɔ nɛfɛ tasuɛ an.

⁵ Dɪkɪ: alɪ kpan kɔ́ ɛsɪ rɪregrɔɔ, bɛ ɛ́lɪmu ɛmɛɛ nótú rɪre ógrɔ́mu bɛmu, tasu muɛ, nɛfɛ lɪ obue nɔgrɔ́ nɛfɛ rɪre. Alɪ makan lɔɔ, bɛ mórɔ́ɔmu woju lɔku ambɛ nótú nɔfɔ mu dɔunlɔ rɪre ɔgrɔ́ hɛnɪ.

⁶ Gba, kpan ɛbɪ ɛ́nɪ lɪ wojuɛ, mɛdɪkɪ sun bɛ mɔnue ɔwɔ́ fɔkɔkɔvɛnɛ ɔhun-nɪ ɛsɛ́n lɪ.

⁷ Gbakɛ, ɔv fɔɔnɪ kɔkɔkɔvɛnɪ rɪre amɛkɛ lɛ́ ɔnu ɛgɛɛ, rɪre úgrɔ́mɪnɪ útu íne mu íhámɪnɪ buombuo.

⁸ Obu remuɛ, mobutu nɛfɛ, lɪnɪ lɔ́ bɔ́ fɛlɪnɪ lɛ́ nédɪ nu lɔ́: fɔyɔfɔnɪ hɛnɪ tasu.

⁹ Owuɛnɛɛ mɪkan kɛnkpɛɛ mu tɛɛ, ákpr+a mɪkpra nɛfɛ mɪdɪkɪ ɛkɛfɔ fɪlɪnɪ akpan ɛ́nɪ, woju fɛɪn mu, tɛfɛlɔ kɔ́ o.

¹⁰ Alɪ fɔɔvɔnɪ woju fɔfɔɔnɪ kpan kɔ́ɔ, bɛ ɛmɛ frɛ, mótɔv mótɔvɔnɪ lɛ. Ɖɛ, alɪ woju nó ɛ́nɪ bɔ́ mɔɔv mɔ́fɔɔ kpan ɛbɪɛ, bɛ nɔfɔ remuɛ, mótɔv mótɔvɔnɪ Kris anti.

¹¹ Lɔɔ, lɛ́ rútu Satan t+a íya ɛrɛ ɛtɪ. Ɖnɪnɪ gbɛrɛ wojuɛnɛ fɛɪn-ɛ, rɪdɪ an tɔun sɛ́n lɪ.

Mítédɛ Pɔl bɛ ɛ́nɪ woju

¹² Dɪnɪ an lɔ: ɔnɪ ma Troas ɛbɪ tɛ mobo Nyɔnɪ Jesɪ Kris ɛ́nɪ amanɛ namuɛ, nɔtu bɔmɔɔ lámɔ bɛ lɔkɔlɔ.

¹³ Ɖnɛɛ gba, ɛ́nɪ méhé makpɪ Tit tɛɛ, tɛ lɪmu sɪo-sɪolɔ. Ɖ́nɪ nɔ lɔɔ, mubutu atɪngbrɛ, ɛnɛɛ ma Masedɔvɛnɪ maɛ ɛtɪ tɛ.

Nyati owukan lubuɔɛ ɛ́nɪ mbasɛ kaan ɛ́nɪ woju

¹⁴ Gba, mala Nyati bia ɛ́nɪ nótú Kris ɛ́nɪ mɔnu wɛɪn-ɛ ɔv ɔnu ɛ́fɛ pɔnɛɛ ɛtɛ ɛɪl ɛrɪnɪ nɔɔa fɛɪn lɛ. Dɪkɪ: nótú rɛsɛpɔ Kris ɔ-ɔ fɛɪn akpan ɪdɪnɪ an fínɪ lɔ́ sacɛ mindɪ ɛ́nɪ lɔɔnfɛɛ ɪsɛɛ ɛkɛ.

¹⁵ Hɛnɪ-hɛnɪ muɛ, Kris-ɛ rɛsɛpɔɛ ɔtu rétɛ́ fínɪ sacɛ mindɪ lɔɔnfɛ ɛkɛ Nyati anti. Ɖrɪnɪ lɔɔnfɛ obue nɛsɛɛ, nɪdɛɪ akpan-ɛnɛɛ nɔɔv nɔnɔv íne nkɔvɛn ɔ, nɪdɛɪ akpan-ɛnɛɛ nɔku kɛ ɔ, nɛnɛ fɛɪn netɪnɪ.

¹⁶ Akpan-ɛnɛɛ nɔ lu uou ɛ́nɪ atɪngbrɛ ɛtɛ, sacɛ mindɪ obu nɔbɔn nɛnɛ lifɛn wɔn mu íhan nɛnɛ lu uou mu tɛ, ɛnɛɛ akpan-ɛnɛɛ nɔ nkɔvɛn ɛ́nɪ atɪngbrɛɛ ɛtɛ ɛkɛ, nɔbɔn nɛnɛ lɔɔnfɛ wɔn mu íhan nɛnɛ nkɔvɛn mu tɛ. Ɖnɛɛ mɪnɪ: ɛbɪ, ɛnɛ fata ɛ́nɪ bɔ́ ɛdɪ jɔma kukungbɛ obu ɛ?

17 Ẹre ẹke, rétêmu fíní amaníebo pọ křangbalọ ẹbiẹnẹẹ ọvọ Nyati owukan lubuọẹ upupo akpan ihie ẹke; ẹrini amaníẹẹ roboẹ, numuti nno mu robo. Diki: Nyati li obuẹ tu ẹre juma obu redi Kris ẹni mbasi mu be fẹin-ẹ rẹlẹ te ọnu anti.

2 Korent 3

Ṗọl lẹẹ Korent pọsẹẹ ẹin ẹni agbra woju

1 O be míní: owu obuẹ mikaan, fotutruní ló rire li obuẹ rọwọku ji lẹ ọtu fọcuní ẹti fọsupuní ẹre e? O be ẹre frẹ, fáta ẹni bọ robutu nẹfẹ bọmucọ křenkře, elefe mu ranyaku bọmucọ křenkře kraa lẹ křan esike ẹre e?

2 Diki: nẹfẹ nọfọbọ li obuẹ fitení fíní ẹrini bọmucọ křenkře nọ ọru luboluwí mu ẹke, be akpan fẹin nẹdi nu, eseji nakinga mu.

3 Heni-heni muẹ, lá be wẹinlọ ló: nẹfẹ fitení fíní křenkře ẹni Kris se ọru jumaa rediẹ mu mimeẹ ẹke. Ẹnẹẹ, ẹlímú křenkře mindi mu křan ẹmímemu; Nyatiẹ nọ namaa ẹni Bubọ li obuẹ di juma obu. Křenkře akpasua obuẹ, ẹtêmu fíní sigi mu ẹniẹ Nyati mime mbobu papla-papla ẹtẹ ẹke bẹmu; křan luboluwí mu tẹ li obuẹ nimime nọ.

4 Kris-ẹ ridakẹ remuẹ, ẹnẹẹ tu be Nyati anti rikan telẹ ló: obuẹ rakaan, ọnu cọ nọ.

5 Heni-heni muẹ, ẹlímú ẹni ríní jumaa rediẹ, ẹrini ákura mu redi bẹmu; Nyati ẹni ákura mu li obuẹ redi.

6 Ẹnẹ li obuẹ nọtu ẹre ákura rli gbódu lọwọ nonyu lẹ křan ẹin-ẹ ẹni amaníebo pọsẹẹ. Gbódu obuẹ, ẹtêmu fíní sigi mu ẹniẹ nise Auleẹ nimime nila iẹ mu cẹ nonyuẹ ẹke; Bubọ Wẹin mu li obuẹ nise nonyu. Diki: Auleẹ, ẹnẹ nisipu lu uou ẹin, ẹnẹ Bubọ ẹke utu křan nkuan.

7 Nọfọbọ křraní: Aule ẹbi ẹni Nyati mime mbobu ẹti be sipu lu uou ẹin ẹni amaníẹẹ Mois boẹ, kân ẹnini nu ẹni yi. Heni-heni muẹ, cọnti Nyati cu la Mois ọnkẹ, tú munu jíjřeni toun Israel pọsẹẹ ókrú ákrámu frẹ bọbọ. Obu cẹ, ẹjřre obuẹ, waalo ẹnẹ cẹ re.

8 Ẹnẹẹ, alí ẹsẹ lọ, be fídiki Bubọ ẹni jumaa nediẹ, ẹnẹẹ bọ íyi nu nkřọbọ alabu-alabu e?

9 Ẹẹ, alí Auleẹ ẹni jumaa di tu Nyati ẹni tebibeẹ pin křan ẹtẹ kân ẹnini ló yi nuẹ, be fídiki Bubọ ẹni jumaa nedi utu Nyati ubu akpan ló ẹli sẹsẹ pọsẹẹ, ẹnẹẹ bọ íyi nu nkřọbọ alabu-alabu e?

10 Ẹnẹẹ, ẹni Bubọ ẹni jumaa nediẹ yi nu nkřọbọ alabu-alabu remuẹ, be lipẹ muẹ, Auleẹ ẹniẹ etě lẹ fíní ọbọ ẹyí nu ẹke.

11 Ẹẹ, alí woju ẹbi ẹni waalo be cẹ reẹ kân ẹnini ló yi nuẹ, be gba fídiki woju ẹbi ẹni yodón toun godooẹ, ẹnẹẹ bọ íyi nu nkřọbọ alabu-alabu úkọ fẹin e?

- 12** Diki: telɛɛ rikan Bubɔɔ ɛni jumaa nedie eti lɔɔ remue, lika ata ere i kɔunkɔɔ robo Kris ɛni Amanieɛ.
- 13** Xe, ere rili fini Mois ebi ɛni ucu dadaɪ uboku munu ei kraa be inya Israel pɛne anti eke. Nili lɔɔ, lɛ nɔnu nɔnuwi ɔɔɔn-mu ɔnu ɛjɔre numu nesi eie eti nidimini nu lo: nece re.
- 14** Obu ce, nokru nokryominini woju tasue see numu. Xe, amunu fre bobɔɔ, ɔnu nikingani nɔnu Amanie Sigie mue, be ete lɛ fini ɔɔɔ ɛni dadaɪ baa hɔɔ ujon nene munu co eke. Enne, kraa mu ɛni niadakumini Kris-e, dadaɪ obu y+anya i.
- 15** Xe, amunu fre bobɔɔ, ali nikingani Mois ɛni kɔenkɔene mue, be ete lɛ fini ɔɔɔ ɛni dadaɪ akpasua obuɛ oboku nene lubolowi ei nuyumini numu.
- 16** Heni-heni mue, onyuke kpan unyuku ili Nyɔɔie ɛni kraan ce, enne utu dadaɪ obu inya i.
- 17** Ali modu Nyɔɔie inee, be Bubɔɔ li obuɛ modu ine. Enne kpan fein-e Nyɔɔie ɛni Bubɔɔ no mue, be ene woju kɔɔɔ onyuminini akân-mu onku ji.
- 18** Heni-heni mue, ere fein, munu co ala ere be Nyɔɔie ɛni ɛjɔre ese ere redideni ei nɔca fein tuun rɔɔ fini ene eke kɔɔɔ. Juma obuɛ, Nyɔɔie ɔɔɔɔ di, tasu mue, ɔnu Bubɔɔ li obuɛ di.

2 Korɛnt 4

Nyati owukan lubuoɛ ɛni nɛɛ ye ɛni woju

- 1** Diki: Nyati ɔɔɔɔ ere ledɔ, enne ɔɔɔ jumaa ala ere onku redi. ɛni no lɔɔ, rire bo ije ere ɔnu edi mu te.
- 2** ɔnu mu lɔre, rili owu nɔwan-nɔwan kɔɔɔ ɛni kɔɔ ɛni bo ete erini rihon woju. Xe, rucu gbre mu rudu owukan lubuoɛ ruyukumu rupupomu akpan, nana refifin woju nawreɛ i wein-weinlo ruku nene. Lɔre mu lɛ, Nyati antie, kpan fein edi nu lo: rili nawre pɛne.
- 3** Ali erini Amanie Namue roboe ete tuunlo, be akpan-enne noku kɔre anti ce li obuɛ te tuunlo.
- 4** Nene obueneɛ, nukumini te nitemini Amanie Namue roboe eti ambe Angini ebi ɛni li wutu eti ebi ɛni nyatie ofio nene nɔnuwi. Lɔɔ, lɛ Amanie Namue uku nene i rire mu nidimini Kris ɛni munue kan dide Nyati ei kɔɔɔ-e nu.
- 5** Heni-heni mue, erini amaniebo mu tee, elimu ɔɔɔɔ erini rire rihan enti bemu; Kris li obuɛ rihan enti lɛ kpan fein edi an lo: ene li obuɛ nili Nyɔɔie. Erinie eke, Jesi ɛni ine mue, nɔfu mbeyepu ceɛ rili.
- 6** Dinii an lo: Nyati ebi ɛni kan nini Wein-e nɔnya gbein nibe dambrie, ene baa li obuɛ nutu ɔnu wein-e cen ɔnu lubolowie i fre. Heni-heni mue, notu redi erini

munu loku ebi éni neijre Kris munue nu ameke lě ronyu lô nite nyi nué rányaku gbein akpan edí an.

7 Enéé diki: ére fain ebi éni Nyati cu awindi obo loku obu la oyu lubolowi mué, lisiin mu on céé rili. Loo, lě kpan fain onyö numu lô: ákura kukungbe obué, Nyati li obué utu; élimu oyu mu úno ínya.

8 Heni, gbre anuma-anuma nehe ére gen læe munu, obu cé úkpótomu ére i. Nutuní ho ufou ére nku alabu-alabu tuun rídi lô bš rai, obu cé rire íje ére.

9 Nebení ére ege nisení, obu cé Nyati íci ére úku ei. Nekpiní ére i wutu fre, obu cé nókpu núbubumíní ére.

10 Diki: gbre anuma-anuma obueneé nehe ére nuca fain-é etě lě fíní Jesi éni uoué ue li obué rada riséé eke. Loo, lě rótu enini nkuan ebi éni no oyu mué fre anya gbein.

11 Heni-heni mué, obu céé runo anama rahaa, Jesi éni íne eté, lu uou nó ére watige nuca fain. Loo, lě Jesi éni nkuaan anyaku munu gbein oyu rireníe ebi éni lu uou pin eté mu té.

12 Ée, nuca fain-é, lu uou nókpusu ére i, enéé notu nkuaan ili nefini.

13 Oyu té nó Nyati eti fíní kpan ebi éni kan la i lô: Omu téé no Nyati eté, enéé tu be mobo onu amaníe nš. Ée, ére fre, oyu té nó Nyati eti, enéé tu be robo enini amaníe loo nš.

14 Ée, ridi an lô: Nyati ebi éni tu Nyoni Jesi no lu uou mu nyee, yotu rônó lu uou mu rinye læe onu ein fre. Lipe mué, ére læe nofu ein boyo mu, nîde ére nitê onu rire té.

15 Diki: gbre obueneé fain-é redie, nofu íne mu redi. Loo, lě Nyati éni mbuafuée la kpan ié éni amaníe ése cò-cò fain akpan ebubue oku mu edioni namu alani bia onu munu lokue anya gbein.

16 Obu remue, rire íje ére kòkò. Botu ali oyu rireníe nóbubu tha fre bóbò, be oyu bubò eke nòcu mbasi uku mu tha nuca fain.

17 Heni-heni mu ali mikprâa, be gbredi obueneé nehe ére wutu eti ébie ókûmu enti té éni munu lokue nókpôn éreé bò. Ée, enini gbreeneé fain-é redie, ányá ine, eseji údón-mu íme libe, enini obué yesipu ein-é eke, enéé li munu lokue yi nu nkrobò alabu-alabu kò fain be onu woju ákân-mu lô uwu tuun godooé.

18 Diki: enini téé, élimu owu éni kpan nunuwi nataa eti ónó bemu; obueneé kpan nunuwi yědi nué eti li obué no. Owueneé éni kpan nunuwi itaa údón-mu titi; obueneé kpan nunuwi yědi nué, enéé udôn tuun godoo.

2 Korént 5

Eni éni rireníe éni woju

- 1** Diki: rirenɛ obuɛ rɪla wutu ɛti ɛbiɛ, tɛ fɪnɪ mpu kaan ɛkɛ. Ɖnɛɛ rɪdi an lɔ: alɪ ubu ɪpiɛ, bɛ kan sɔbɔ nno ɛni Nyati ɔnɔbɔ tite te i ɛni ɛlɪmu kpan bɔ mu ɔbɔɔ nɔ ɛɛ ɛntɪ tɛ. Kan akpasua obuɛ, ɛkɛn-mu lɔ ubu ɪpi.
- 2** Ɖni nɔ lɔɔ, rɔnu ru'ɔn rire nayrɛ ɛɛ i ɛni bɔ Nyati ɔtu ɛɛ ɛntɪ ɛni rirenɛɛ oboku ɛɛ i.
- 3** Ɖnɛɛ, alɪ botu runɔ ɔru kɔdɔgɔ rirenɛ obu mu rɪnya i frɛ bɔbɔɔ, bɛ bɔ rɔdɔn-mu lɔɔ cɛ.
- 4** Heni-heni muɛ, ɛni hɔnɔ rɪla rirenɛ obuɛ, nuca fɛɪn rɔnu ru'ɔn rire nayrɛ ɛɛ i. Ɖnɛɛ, alɪ rakan lɔɔ, bɛ ɛlɪmu ɛni rɪnɪ rɔjɔjɔ ɛni bɔ kɔdɔgɔ rirenɛ obu ɛnyɛ i ɛrɔdɔn lɔɔ cɛ bɛmu, nana ɛntɪ ɛni rirenɛɛ ɛnɛɛ ruɔɔfu ɛni bɔ ɔɔu rirenɛ obu ɛni ɔɔɔ. Lɪpɛ muɛ, lɛrɔ nkuɔaan ɔɔu lu uou ɛni ɔɔɔ.
- 5** Woju obuɛ, Nyati ɔnɔbɔ tite te ɛɛ i bɛ ɔu ɔnu Bubɔɔ tu ɛɛ te sufɛɛ ɛni iyɛ lɔ: wojuɛnɛ fɛɪn-ɛ nitite nite ɛɛ iɛ yɛɪ ɛrɪnɪ heni tasu.
- 6** Ɖni nɔ lɔɔ, nuca fɛɪn ɔru telɛɛ nɔru lɔku. Rɪdi an lɔ: ɛni hɔnɔ runɔ ɔru mpu kan obu muɛ, bɛ neyɛ lɔ: ɔru kan sɔbɔɔ nɔ Nyɔnɛ rire tɛɛ, rɪhamu rɔhɔ ebi mu.
- 7** Heni-heni muɛ, fɛɪn-ɛ rɛɪɛ, ɛntɪ tɛ ɛni woju ɛbi ɛni ɔru tɛ nɔ ɛtiɛ li obuɛ rakprɛ, ɛlɪmu obuɛ ɔru nunuwi nataa bɛmu.
- 8** Ɖɛ, ɔru telɛɛ nɔru lɔku uku mu. Ɖnɛɛ, alɪ fɛta ɛni runɔ kɔdɔgɔ rirenɛ obu mu rɪnya i lɛrɛ rɔdɔn Nyɔnɛ rire tɛ ɛkɛ, bɛ obuɛ jɛ nu kɔ fɛɪn.
- 9** Lɪpɛ mu frɛɛ, botu ruɔdɔɔn kɔdɔgɔ rirenɛ obu mu o, rɪdanya i mu o, ɛrɪnɪ obu cɛɛ nodo ɛɛɛ, ɛnɛɛ li nu ɛni bɔ rɛyi ɔnu anti.
- 10** Diki: tuɔn ɛɛ fɛɪn rɪnya Kris anti. Lɪpɛ muɛ, kpan fɛɪn ɛni wojuɛ li ɔni nunɔ kɔdɔgɔ rirenɛɛ mu, un o, namu o, fɛɪn yanya gbein Kris yeɛwɛnɪ ɔnu mu lu.

Ókũɛ Kris ku ɛɛ mu lɛɛ Nyati ɛɪn-ɛ ɛni woju

- 11** Gba, Nyɔnɛ ɛni ɛyɛɛ nɔ ɛɛ luboluwɪ mu remuɛ, rɛɪ tuɔn bɔ lɛrɛ akpan ɔnyuku ɛɪ ɛnɪnɪ puɛnɛ. Ɖrɪnɪ lɔ retɛ rɪɪɛ, Nyati nɛdi nu wɛɪnɔ. Ɖnɛɛ, alɪ nɛfɛ frɛ fidimɪnɪ an tɛ nno mu lɛɛ, bɛ ho okumu ɛi.
- 12** Alɪ rakan lɔɔ, bɛ dotutrumɪnɪ lɔ: nɛfɪnɪ nu ɛni bɔ ɛyi ɛɛɛ remu rakan. Tasu muɛ, rɛɪ lɔɔ, lɛrɛ rire iɛ nɛfɛ fɛkpenɪ numu ɛrɪnɪ ɪnɛ ɛti akpan-ɛnɛɛ nanyaku rire bɛ nje nɔhɔn-mɪnɪ ɔbɔɔ anti numuti ɛbɛ nɛnɛ i.
- 13** Akpasua obuɛ rɛɪɛ, alɪ netɛ nyɔmbɔ wojuɛ, bɛ dɪnɪ an lɔ: Nyati ɛni ɪnɛ mu rɛɪ lɔɔ. Alɪ netɛ rɪcɛ wojuɛ, bɛ nɛfɪnɪ ɛbuka frɛɛ bɔ abuka nɛfɛɛ remu.
- 14** Diki: Kris ɛni ɔyɔfuɛ yɔfu ɛɛɛ ɔnyu ɛɛ ak+an ɔnku neeme. Heni-heni muɛ, oku ɛɛ i rire mu wɛɪnɔ lɔ: ɛnɪnɪ uouɛ nuɛ, ɛɛ fɛɪn ɔru numu-ɔɔ nu tɛ fɪnɪ ɔbɔ ɛni li ɛɛ fɛɪn ru lɛɛ ɔnu ɛɪn ɛkɛ.

15 Ɛneε, ɛnɪnɪ uouε nu ɛrɛ fɛɪn ɔɾu nuɱu-ɔɔɔ, nuo lɔɔ, amɛkɛ lɛʼ ɛrɪnɪ nkuan obuε ruɱɔɔ, rɪlɪ ɔɾɔɔɔ ɛrɪnɪ te-ɛtɪ woju ji, nana rɛlɪ ɛnɛ ɛbɪ ɛnɪ nu bɛ nuɱɔ lu uou mu nɪnyɛ ɔɾu nuɱu-ɔɔɔ ɛnɪ te-ɛtɪ woju ɔɛ.

16 Obuε, ɛnɛε tu bɛ, ɛrɪnɪ lɔ̄ retê rɪkprâ akpaan, gbakɛ rúbu nɛnɛ fíní kpan lɔɔ ɔɛ ɛkɛ ji. Dɪkɪ: sigi muε, rubu Kris ɔɱɔɔɔ frɛ kpan lɔɔ ɔɛ, ɛnɛε amɱuɱu ɛnɪ nu obu mu ɛkɛ, ɔ́nɔ́ lɔɔ ji.

17 Dɪnɪ an lɔ̄: alɪ kpan kǎ adaku Kris-ɛ, bɛ nɔ́nyuku nɛlɪ kpan lɔwɔ. Ɛnɪnɪ lɔ̄ nɪtɛ nuɱɔ sigiɛ ɛsɛ, gbakɛ woju fɛɪn etě lɔwɔ mu.

18 Nyatɪ ɔɱɔɔɔ lɪ obuε di juma obu. Heni-heni muε, ɛnɛ lɪ obuε nɪsɛ Kris mu nuɱnyu ɛrɛ nuku mu lɛɛ ɔɱu ɛɪn, esɛji ɛnɛ lɪ obuε nuɱu ókǔ mu ɛnɪ amanɪɛ nɪla ɛrɛ ɔɱku robo ruku akpan.

19 Heni-heni muε, Kris mu Nyatɪ sɛ ku mu lɛɛ kpan ɛɪn. Lɪpɛ muε, ɛnɛε nuɱu kpan ɛnɪ ngasiɛ doniɛ nuɱuɔ. Ókǔ mu ɛnɪ amanɪɛ nuɱu nɪla ɛrɛ ɔɱku roboε, ɛnɛε nǎ.

20 Ɛɛ, rɛlɪ Kris ɛnɪ bɔ-ɛtɪ pɱɛnɛ ɛnɪ nɛsɛpɱu amanɪɛ. Ɔɱu mu lɪpɛɛ, etě fíní ɔɔɔ ɛnɪ lɪ Nyatɪ lɪ obuε nɛsɛ ɔɱu mu ɪra nɛfɛɛ ɛkɛ. Kris ɛnɪ ínɛ muε, rɔgugɔ nɛfɛ, tuɱɪ núkú mu nɔɱu ɛɪn.

21 Dɪkɪ: Kris ɛbɪ ɛnɪ ɛdí woju un kɔɔkɔ muε, Nyatɪ ɔtu ɛrɪnɪ un-ɛnɛ fɛɪn-ɛ rɪlɛ adanɪ nɔ́nyuku nɛtě unɪ pu. Lɔɔ, lɛʼ ádakɱɛ rɪdakunɪɛ remuε, Nyatɪ obu ɛrɛ sɛsɛ pɱɛnɛ.

2 Korɛnt 6

1 Ɛrɛ ɛbɪɛnɛɛ redɪ juma Nyatɪ ɛɪn-ɛ, rɔgugɔ nɛfɛ, ɛnɪnɪ mbuafɱɛ obuε nuɱu nɛfɛɛ, nɪdɛlɪ woju ɛhɛlɔ nɔɱu anti.

2 Heni-heni muε, kɪ lɔ̄ nɪkan: Ɔɱnɪ ku nuε bǎ mece muɱu makprâfɱɛ, mitɪfu ógugɔ lubuɔ. Ɔɱnɪ ku nuε bǎ mɔɱufɱu ínɛ nkuaan, mɪ mubɱkafɱu.

Nu akpasua ɛbɪ ɛnɪ Nyatɪ nakan ɔɱu wojuε, ɛnɛε lɪ nuɱɛnɛ ruɱɔ mu rahaa. Ɛɛ, amɱuɱu ɛnɪ nuɱɛnɛ, ɛnɛε lɪ nuε Nyatɪ nɔɱu kpan ínɛ nkuaan.

3 Ɛrɪnɪɛ, rɛlɪ lɔ̄ bǎ retê rɛlɪ lɛʼ rɪla kpan kɔɔkɔ wutu woju kǎ mu útu kpan ísisimu nuɱu ɛɪ ɛrɪnɪ jumaa rediɛ ɛtɪ.

4 Dɪkɪ: woju fɛɪn muε, rɛlɪ lɔ̄ bǎ retê rɛlɪ lɛʼ akpan nu ɛɪtɪ ɛrɛ lɔ̄ Nyatɪ ɛnɪ jumadi pɱɛnɛɛ rɪlɪ. Ɔɱu mu lɪpɛɛ, bɛ rɔnyu te i woju fɛɪn mu, nɪdɛlɪ ɔɱnɪ gbɛrɛ anuma-anuma ihɪ ɛrɛ ɛtɪ, ɔɱnɪ akpɱuɱu rɪlɪ woju kǎ, ɔɱnɪ ruɱɔ hofou mu,

5 ɔɱnɪ nojuní ɛrɛ, ɔɱnɪ nokuní ɛrɛ sibikan mu, ɔɱnɪ akpan nofúa ɛrɛ, ɔɱnɪ juma ubu ɛrɛ bó ɛtɪ, ɔɱnɪ rɪkɛ muɱɔ, ɔɱnɪ ruɱɔn nuɱɔɱn.

6 Ɛrɪnɪ woju fɛɪn-ɛ rɛlɛ, ótutru wɛɪn mu, woju andɪ mu, woju ókpɔ́n mu lɛɛ luboluwɪ namu mu. Ɔɱu mu lɪpɛɛ, Bubu Wɛɪn nabɱka ɛrɛ, te nɱɔ mu óɱɔɱɛ nɔ ɔɱu muε nɛtɪ ɛrɛ nsɪbɪ,

- 7 Nyati owukan lubuoε neyê ερε woju nawρεε be Nyati nɔtu ερε mbasi runô εti rha. Lipe mue, σεσεε rih Nyati antie, ενεε te fíní εrini ɔbo éni rucu ruhun tín be eseji rucu risisan rire fre.
- 8 Nosupuní ερε, eseji nelíní ερε rire kesi-kesi fre. Nɔbubuní ερε rire i, eseji nɔwɔkuní ερε fre. Níní ópupo iεu pueνεε rilíní be nje woju nawρε rakan.
- 9 Níní nédíminí ερε aan, be nje nidíní ερε an weinlo. Níní ruoní owu, be nje hɔnɔ runɔ anama. Níní Nyati okuní ερε εti be nje élimu ówo nõwo ερε bemu.
- 10 Níní rilíní iεdu pueνεε, be nje rire-mukpi lokulo nó ερε luboluwɪ mu. Níní rilíní yale pueνεε be nje rɔtu akpan kprangbalɔ nedi gbrenghi. Xe, níní rákân-míní ɔbo kɔkɔ be nje fein lí εrini.
- 11 Coo Korεnt pueνε! Diki: ró'ũn-mu nefε woju kɔkɔ, nana rákan εrini nuhun woju fein réyě nefε.
- 12 Xe εke rórúkumu nuhun ei nɔfu rire; nefε li obuε furukuní nuhun ei ɔru rire.
- 13 Fíní lô bô utu ɔnu εwi fɔɔ εκεε, makan miyê nefε lô: nefε fre, yen-ní nuhun ei yɔfuní ερε iε.

Unli pueνε ein éni minda mu éceru woju

- 14 Dɔnyumíní gbódu iεε akpan-ενεε ukpɔru Kris éni woju ειε ein. O be mínî: kpan éni nehi σεσε iεε kpan éni ífelumu Auleε, itê nsibi e? Wein iεε dambri ein fre udôn có nno e?
- 15 O be Kris iεε Angli ein numuti uhũn e? Kpan éni ɔnu te nɔ Kris εti iεε kpan éni ukpɔru Kris éni wojue iε, nihíní e?
- 16 O be mínî: Nyatikan mu kpan itê nsibi iεε owuso pu ein e? Diki: ερε ritê fíní kan ebi éni Nyatie nɔ namaa hɔ ebi mue εκε. Ki lô nikan be nimime nlaní ei: Mũhɔ ebi nɔnu mu minyepu neνε i, mĩli nɔnu Nyati, ενεε nĩliní εrini pueνε.
- 17 Éni nɔ iɔɔ, εμε Adamanga makan miyê nefε lô: nɔnί mramralɪ pueνε agbra nyaní ei; dɔtumíní woju kɔkɔ nidebrĩ nefε. Lipe mue, mĩla bó mide nefε.
- 18 Mĩli nɔfu Bô, ενεε fĩliní ɔnu εwi. Εμε Adamanga ebi éni kan bɔmucɔ woju-woju fein εtie li obuε makan.

2 Korεnt 7

- 1 ɔnu te-εti pueνε, éni Nyati akan ala ι lô: nĩli obu fein nutu ερεε remue, be tu rúwóní owu mramra éli iεε ótutru un-un fein rúkúní ei rúpón-ní weinlo ɔnu anti. Xe, εrini éyεε nɔ ερε luboluwɪ mue, nutu rilí iε' εrini pueνεε rilie éni wojue anya gbein weinlo.

Pɔl iεε Korεnt pueνε éni ókũ mu woju

- 2 Fíní l̄o mikaan eke, yen-ní nuhun ei yofuní ere. Nofobo kpraní: rélí kpan kooko woju un, ríemu kpan kooko nuwan i, rópupomu kpan kooko ríemu fre.
- 3 Ali makan loo, be élímu woju mōku nefē eti bemu. Diki: fíní l̄o owō mikaan ekee, erine, botu lu uou nidehe ere o, botu rudōno nkuan o, ákân-mu l̄o oju óyofu inya i nofu eti.
- 4 Heni-heni mue, mikân telē lokulo nofu eti, eseji, nofu remu, rire fre nehumu lokulo. Gbre obu fein-ε nehe eree mu te fre boboo, fótuní té enemu ei, enee rire mu fre nekpimu tasulo.
- 5 Diki: cōni ra ruku Maseduaní maie eti tee, réhé hola kooko; gbredi anuma-anuma hé ere nime lee kpisibo. Nuca fein rubōan lee oju éfe puehe ein, enee té fre li ere ege-ege.
- 6 Enee, Nyati ebi éni inine kpan fein éni rire jee té ie tu Tit i he ere be té ne ere me.
- 7 Élímu enini ieuē ni nihe eree cee ótú té éné ere me bemu: te éni tée futuní neni me ene onobo be nubo onu amanie nuku eree, enee sipu ere obu ein fre. Heni-heni mue, nákan emini épee mēpe nefē tuun tu obuē nehemu ébie éni woju noho nefē rire mu futuní mutv fre boboo éni woju. Eseji nákan nefini l̄o fetē ficení rire ba i oju remue éni woju fre, enee rire mue nekpimue oju lokv oku mu ji.
- 8 Mediki sun-ε, be owue mikan kpenkpe ambie miwen nefee mu tee tú rire grō nefē. Enee, ali botu ese loo fre boboo, be midt an, enee mil. Nawre, cōni memimee, midt an l̄o: yotu rire yogrō nefē waa luwulo. Lipe mue eke, onu woju hómu rire mu heni,
- 9 enee amunu éni nuē mue eke mukpu éni bō makan l̄o: muno rire-mukpi mu. Rire mu obuē nekpimue, élímu riree kpenkpee tu grō nefee remu bemu, nana woju un-ε tu fowo filaní eis remu. Medikie, be Nyati li obuē yofu éni bō ese loo eke; élímu un rélí nefē bemu.
- 10 Diki: riregro akpasua éni yi nu Nyati antie, enee li obuē utv kpan uwo woju un-ε ila i ucu onu íne nkuaan. Onu egee, útv te ílimíni ege-ege kooko fre. Riregro éni ihi kpan fein-ε onu té no wutu eti ébi éni wojuene ce etie éntie eke, lu uou ce enee isipuni ein.
- 11 Heni-heni mue, riregro akpasua obuē yi nu Nyati antie, ki obuē sipu nefē ein: gbake rire atita nefē fótuní woju un-ε anya nefē i watige, fóbuní ócu ófuo, woju onyonyo nefē rire mu, la eri nefē luboluwí mu, mēpe nefē lokulo, rire ayr+a nefē i, enee féli féyēní unli pu ebi. Heni-heni mu féyēní weinlo l̄o: woju un-ε kpan obu lie, fónómínî ege.
- 12 Diní an l̄o: élímu kpan éni li woju un-ε, elefe mu kpan éni nudo ngasie éni íne mu méwēh-mu kpenkpee bemu; nefini rire baa fecení ei oju íne etie éni wojuē bō oku nefē i rire mu weinlo Nyati antie remu.

13 Obue, enee tu té ne ere mee nõ. Eseji Tit éni teyo mue nefee fein futuní nò be cu rire-mukpi ein i he erere, òtu rire mu ekpi ere oku mu lokulo.

14 Diki: òwô mikpe numu nõfu íne eti muku Tit, enee fótúmíni ruhòn. Heni-heni mue, ònòbò frè nédi nu lô: numue mikpe, élimu fun; woju nawre ríkan fíní lô nuca fein ríkaan eke.

15 Ee, nuca fein, alí nukuan éfelu ebi éni yiku nefee læe lô fite fisikenî riretta læe ósupu lokulo mue, be enini óyofue nuçofu nefee nõru loku uku mu bibi ce.

16 Diki: rire mu nekpimu lokulo ambè médi nu lô: mukpu éni bõ mèie nefee té woju fein mu.

2 Korènt 8

Jerusalem te kretien-ene éni ábuka woju

1 Makriene, ruyofu éni bõ rakan mbuafuee Nyati tu Maseduaní maie eti éni Nyatikan-ene mu éni pueene éni woju roku nefee.

2 Diki: munudi anuma-anuma ehe nene, eseji nidiní yale lokulo frè, obu ce rire mu ekpi nene bó akpabu nene i tuun eséñ i.

3 Médi nu òmu nunuwi mu éni nótu ní neniníe nukpuni éni bõ nõtuníe tuun òkò lò frè bòbò. Eseji kpan éfíumu nene i frè.

4 Heni-heni mue, nõnòbò enee nitaní lka i kpankpuò nuçugóní ere éni bõ nõtu nene mbuafue nene frè nõnu bó ònò Jerusalem te éni Kris éni pueene éni abukaa mu læ.

5 Obue nilníe, òkò obue òru té nò eti frè bòbò. Diki: nituní có nufuóní nõnòbò nõnu rire i nutuní Nyóníe pèpeni, enee eseji ere frè nilaní rire i nutuní ere fíní lô Nyati yofue eke.

6 Eneee, éni Tit òwô tu fuboní bu fediní mbuafuee juma obu be nu nyee, rókpukpukuni rire éni bõ nesê ege nie te læ nõtu fónõní eti félní tuun fókufuní.

7 Nòfòbò kpaní: woju-wojuene fein esi eyíá nefee te. Heni-heni mue, nõfu téee nò Kris eti rú loku, fédiní Nyati éni woju læe lô bõ kpan etê obo enini amaníe an, eseji fílní akpan éni ice rire ba i woju fein mu, enee óyofue ríla gbein-e frè ese nefee. Éni nò lò, be bó frè níkpabu nefee i lokulo mbuafuee obue Nyati nõtu nefee mu.

8 Alí makan lò, be élimu ónyu mõnyu nefee akpumu bemu. Mócu akpan elefe éni rire baa ce re woju obu eti makan læ òtu fányakuní nefini óyofu tasíe nò nefee luboluwí mue gbein.

9 Nòfòbò fidiní òru Nyóní Jesi Kris éni mbuafuee tu erere an. Kpaní: erini íne mue, ene ebi éni nidí gbrenghi kò fein-e, nunyuku nil yale pu læ ònu mu lparee, nótu woju-woju fein esi eyíá nefee numu.

- 10 Woju obu ετε, κι εμνιε motutru lô: já nu éni bǝ felní: éni li nefε li obuε fuboní woju obu fisiní eti be eseji funyu felnie,
- 11 gbake, já nu éni bǝ felní tuun fokufuní finí lô rire tita nefε funyonyoní onu woju eke. Eε, kpraní nefni obuε fôkpu futonie tuní.
- 12 Diki: Nyati énie, kpan éni obo obu cεε kan be yen lubolowi ei notunie, nila bó nuvu; nifiumu kpan ι éni bǝ otuni obuε ákân-mue.
- 13 Eε, élimu éni bǝ fôcuní nefni obokan neeme fokuní kpan lefe ho ei lǝ gba fónyuku fónóní hofou mu; lni lô bǝ felní lǝ kpan fein onu hokuei baa nnoo mu.
- 14 Heni-heni mue, éni amunu fikan-ní oboo, cuní tuko bukaní makrieneε yale nowoε. Loo, boo ali nu nno kǝ woju udu unyuku funóní écian mu be nene nikan-ní oboo, lǝ nábukani nefε loo eke le. Lipe mue, yotu kpan fein yono hokuei baa mu.
- 15 Akpasua obuε, eneε Nyati kan be nimime nilaní eie nǝ. Ki lô nikan: Kpan fein-ε wan mboo bubu aan, obu cεε yohun-nie li obuε udôn-ni; eneε obu frεe áwán ébúbuemue, mbo écian-míni.
- 16 Mala Nyati bia éni oov nefni woju ala Tit lubolowi mu nece rire ba ι nofu eti finí eme eke.
- 17 Eε, conu mubutu Tit éni bǝ ie nefni tee, nikprǝ eti. Tasu mue, ene onobo frε owô nitite nitê ι éni bǝ nie te, eneε riretta mu nile onu woju nuvu.
- 18 Diki: rótu makri ebi éni Nyatkan-ene fein mu éni puene nowoku enni Amanie Namue éni juma nedie remue, nehi lee onu ein.
- 19 Makri obuε, Nyatkan-ene mu éni puene li obuε nyakuni cu buka ere eti le lǝ boyo mu rése rédi mbuafue juma obu. Juma obuε, Nyone onobo éni munu lokue bǝ anya gbein lee ledu puene éni wojue udo ereε remu redi.
- 20 Eε, rεli obu fein-ε bǝ rεli lǝ, sika loku obu éni ákpr+a eti wojue fucu filaní ere onkue éni íne ete, kpan úhuhrun-mu uku ere eti.
- 21 Heni-heni mue, enni woju anamue rεie, róyófumu eni bǝ etê Nyone éni anti ce; ruyofu éni bǝ etê akpan anti frε.
- 22 Rócu makri lefe nno ji rábuka Tit-ene eti nehi le. Makri obuε, owô rósuoni woju akpasua-akpasua mu rédi nu lô: nli kpan éni ice rire ba ι lokulo. Eneε, enni telie nikan nofu ete otuni gba nece rire ba ι uko sigi énie.
- 23 Diní an lô: Tit-ε, nli amuan tasu, eseji boyo mu redi juma rubuka nefε. Makri aanu ambieneε, Nyatkaan-ene li obuε topu nene nediní juma obu nunyakuní Kris éni munu lokue gbein le.
- 24 Éni no loo, be nyuní nene namu-namulo lǝ Nyatkan-eneε topu neneε edi nu lô: óyofu nó nefε lubolowi mu heni tasu. Loo, lǝ akpan fein edi nu lô: numue rikpe nofu ete, élimu fun.

2 Korɛnt 9

- 1** Gba, obuε li Kris ́ni pu ebienε ́ni ́bukwa wujuε, ́b́tumu ́ni b́ mata lika ι eti fre b́b́.
- 2** Mudi an ĺ: ́ẃ ́nu wuju nodo nefε ́ni b́ felini. ́ni nɔ lɔ, ḿkpe numu nefini ́ne eti ḿku Maseduani puεε ĺ: nefε Akai mai eti puεε, ́ẃ fidaduńi eti fitęni ei lu ambu neeme. Obuε, ́tu nɔnu mu kprangbalɔ ́cu mbasi.
- 3** Obu ́ni ́ne muε, εεε mutɔ makri obuεε nehi te ubuka nefε ĺ amεke numu obuε rikpe nefini ́ne eti il fun, nana nędini nu ́ni heni f́daduńi eti fętęni ei finí ĺ mikaan εke.
- 4** Ali ́ś lɔ be gba Maseduani puεε tuko ́krumu ie edi nuε, be in εrini telεε rikan nɔfu eti yeli εhelɔ ŕhń yeli εrini. Tasu muε, be ŕhń, nefini.
- 5** Obu ́ni ́ne muε, εεε mını f́ta ́ni makri εenti obuεε iti ć te ĺ abuka nefε fęsini nefini ́bɔ lɔku obuε nɔfɔbɔ funyonyu fiteni eiε fęyńi. Lɔ, bɔ ruku te ĺ fein ́nɔ ć nɔ kpan edi nu ĺ: fęlimini kpeε owu, nana b́ akpabu nefε ι heni tasu.
- 6** Dini an ĺ: kpan fein-ε ́ja b́ uruku ei mɔ ́tu mu tεε, mɔ ́nyamini ejikpe ́bubuemu. Kpan cεε ila b́ ι utuε, εεε mɔ ububueni.
- 7** Obu remuε, kpan fein nnyaku εrini alabuε ́ẃ nututru nite ie nńtu. ́nu mu lpeε, nidetę nuhun aanu mu lεε akpumu wuju ambe, Nyati ́niε, nnyɔfu kpan ́ni utu ́bɔ tε neeme muε.
- 8** Dini an ĺ: Nyati kpu ́ni b́ ́tu mbuafue wuju akpasua-akpasua fein esi eyńa nefε. Lpe mu ĺ, wuju-wuju fein muε, fician-mini ́bɔ kɔkɔ. Lɔ, ĺ fák+an-ni ́bɔ ́hun nefε tuun bɔ ĺ f́cuni obuε pi etiε felni namu eti.
- 9** Ki obuε Nyati kpenkpe kan la ι: Kpan fein-ε b́ utu yalε puεε rireε, Nyati yɔtuni nńhe, εεε b́ yotuni nuca fein.
- 10** Heni-heni muε, finí ĺ Nyati utu ejikpe pu mitin ewi utu be ́nu mu lpeε utu nihe mɔ nihe εkeε, ́nu ba nɔ, nńtu nefε ́bɔ fein-ε cian nefεε, εεε nńl yebubue yɔhun nefε be b́ yotu nefε yoku mu.
- 11** εε, Nyati yɔtu ́bɔ-́bɔ fein yesi yeyńa nefε ĺ amεke, wuju-wuju fein muε, b́ otu nefε f́bukaní akpan. B́ akpasua obuε yotu nefε lɔ, yɔtu akpan-εεε rńcu nɔfu ́bɔ fitite fiteni eiε rńaan, yedw Nyati namu yalanı bia lɔkulɔ.
- 12** Heni-heni muε, sika obuε, ́limu Kris ́ni puεεε b́ abukaa cε remu f́bumini; tasu muε, be Nyati ́ni namuε b́ akpan kprangbalɔ edue remu f́buni.
- 13** εε, cɔni akpan yedi sikaa f́buníε ́ni ĺ te nya munuε nuε, yɔtu nńnyńni numu ĺ: nɔfu tε nń Kris ́ni Amanεε eti fefeluní heni tasu. Lpe muε, nńwɔkuní Nyati nefini ĺ fetę ficican-ni nefini ́bɔkaan nɔnu ein lεε eseji akpan fein ein-ε remu.

¹⁴ Lipe mue, nɔfu woju yodo nene, enee nɔnu Nyati ógugɔ mu tee, nɔkuan-ní nefe, mɔɔafue kukungbe obue Nyati tu nefe ɛni íne mu.

¹⁵ Biala nli Nyati ɛni, enini mɔɔafue obue nutu ere be yi nu kɔ feɛn-ɛ ɛni íne mu!

2 Korɛnt 10

Pɔl lɔ itê idi enini jumaa ɛni woju

¹ Gba, eme Pɔl, mobutu nefe ɛni bɔ feɛnɔni woju nɔ. Akpan elefe níni emini owue mikan miyê nefe mɔnu lɛ mɔnu itê élietuei mu úcu woju kɔkɔ, bɔ mibɛn líkaa ɛke, be mekpɛn mimime owukan lubuo kpɔnkɔpɔ mɔwɛn nefe. Diki: mɔcu riresiei lɛ té blɛ Kris tumue ɛti

² mugugɔ nefe: dɔtumíni midie midanyaku máján nɔfu ɛti. Obue li akpan-enee níni erini owuene feɛn-ɛ relɛ lí be mu woju ce ɛke, bɔ muku tee, be mɔbɔan nɔnu ɛn kpɔnkɔpɔ.

³ Heni akpan nli, sake erini tɛn obue rɔhun nɔca feɛn-ɛ, élimu ɔɔɔɔ erini mbasi mu rɔhɔn-mu bemu.

⁴ Ɖe, erini owuene rɔhun tɛn mue, élimu kpan ɛne bemu; Nyati li obue nɔtu ere enini mbasi be rɔnyu woju-woju feɛn-ɛ inye ere antɛ rububu. Heni-heni mue, rɔkɔpu funte wojuene feɛn,

⁵ eseji rɔnyu tutre woju feɛn-ɛ nɔjɔn kpan cɔ lɛ́ idi Nyati aan rititi rɔnyaku ei. Ɖnu mu lɔpee, rɔnyuku kpan íne mu te ɛni ótutru feɛn unɔ Kris ɛti ifeluni.

⁶ Diki: rádadu ɛti rétê i ɛni bɔ relɛ reyê akpan-ene feɛn-ɛ ífelumíni, enee rɔkpɔn ɛni bɔ fanyakuní nefini éfelue fefeluníe gbein pɛpɛni.

⁷ Woju nawree la beɛ, kpɛi cuní. Kpan feɛn-ɛ níni nli Kris ɛni kpaan, be ɔɔɔɔ nɔnyu nɔkpɔ kúni ei rire mu lɔ: ere fre nli Kris ɛni akpan fíni ene ɛke lɛ.

⁸ Heni-heni mue, Nyɔni ɔtu ere bɔmɔcɔ redi ɔnu jumaa. Ɖnee, élimu ɛni bɔ rɔcu ɛti rɔnyu nefe rɔgɔ i bemu, nana ábuka bɔ rabuka nefe fenyeni tinti. Alɔ botu mɔcu ɛti mékpe numu esɛn i lɔwi fre bɔbɔ, be ílimu ruhɔn kɔkɔ.

⁹ Mɔyɔfumu ɛni bɔ fobuní lɔ: emini ékpɛn-ɛ mikpɛn nɔfu ɛti, kpenkpe mu ce enee mɔse mɔnyaku gbein lɛ́ féyemíni.

¹⁰ Diki: akpan elefe níni, alɔ itê kpenkpe mue, be makan owu kpɔnkɔpɔ mutɔ nefe, sake bɔ mɔnya nɔfu antɛ, be lubuo ejemu, owue mikaan úcu woju kɔkɔ.

¹¹ Akpan obuene, nɔnyuní numu lɔ: erini lɔ rite ruhɔ, únyukumu. Lɔ kpenkpeene rɔwɛn mu tee, ɔru owukan lubuo nɔ kpɔnkɔpɔ, bɔ ruku tee, lɔ rítê nli fre nɔ.

¹² Akpan elefe nɔɔɔ nahan nɔnu rire ɛnti. Diki: ere krúkrú obuene ɛke rókumu nene bɔ, bɔ rúkpɔ ruhɔn-mu lɛ nɔnu ɛn fre bɔbɔ. Nenini, nɔnu rire ce nɔkpɔn, enee nɔɔɔ nɔbuní nɔnu rire kpan. Obue, nyɔmbɔ woju nɔ.

- 13 Ɖεε εκε, ερινι νυμυε ρεκρεε, ρόρούμυ dua; ερινι jumadi mu τε ένι cō Nyati tu ɔru bó σεε ετι σε λι obue rakprâ be ri tuun ruku nefini τε fre.
- 14 Diki: λι fíní ríému tuun róký nefini τε εκεε, be kpan yakan lô: ρόρου dua. Ɖνεε, nɔfɔbɔ fidini an lô: ερε λι obue rti có ri rubo Kris ένι Amanie Namue ruku nefε.
- 15 Obue, neyê lô: ρόρούμυ dua. Heni-heni μυε, έλίμυ akpan elefe ένι jumaa die répîn-mu ετι beμυ. Ɖνεε rikân telie lô: nɔfu téε nɔ Kris ετιε γɔtu nefε fre fônôní jumaa ετι fidi fihaní. Lipe μυε, ενεε ɔru bó cō σεε fre yetré yoku mu.
- 16 Ɖnu mu lipεε, ενεε γɔtu ερε bɔmucɔ rônô ετι rucu Amanie Namue rha rubo ruku mαινεε nɔ nɔfu ege τεε ένι akpan fre. Te freε, ερινι νυμυε ríkpeε bǒ ίλι kpan lefe ένι bó cō σεε ετι rúcu ríkpe.
- 17 Diki: nimime nilaní ei Nyati kpenkpeε mu τε lô: Kpan fein-ε níní nekpe νυμυε, be Nyɔnie nidakue σε λι obue bǒ ελι ερινι νυμυε kpe woju.
- 18 Heni-heni μυε, έλίμυ kpan ένι ɔnɔbɔ than ɔnu rire εντιε έγί nu beμυ; kpan σεε Nyɔnie inyaku ni íné gbein-ε, ενεε yi nu.

2 Korɛnt 11

Ɖɔl lεε amaniebo pu fun-fun-ενε ειν ένι agbra woju

- 1 Gbake, alɔ botu obue mehi mlie yetê nyɔmbɔ woju freε, be kpriní ετι mlɔ lɔɔ σε. Mediki sun be ɔwô fékpríni fre bɔbɔ.
- 2 Diki: óyɔfue Nyati tu muyɔfu nefε tuun sen ι remue, ɔtu modu luyru nɔfu ετι lɔkulo. Heni-heni μυε, fitêní fíní ɔmu wɔ yi lɔwɔ ένι Kris butu nɔ ɔɔti be masisan lɛ́ ídi kɔisi lefe kɔɔkɔ aan εκε.
- 3 Obu remue té netemu: εκεfu akpan nɔbubu nefε íne mu ikpa nefε ide funyuni nɔfu té funyakuní ei Kris ετι fíní lô Ɖf la rire ι tu ɔlun-ε cu gbεε mu mimianie εκε o?
- 4 Nɔfɔbɔ kpraní: alɔ kpan lefe kɔɔkɔ σε ihi udu Jesi ένι rire wojue unyuku nakan ερινι lefe mu ένι íhâmu ɔ nɔ lεε obue ɔwô rikan fitinié ein-ε be fálani rti ei fetini. Alɔ nakan-ní bubu lefe ένι έλίμυ ba εbi ένι Nyati tu nefεε ένι wojue, alɔ noboní amanie lefe ένι íhâmu ɔ nɔ lεε obue ɔwô fitinié ein freε, be fékprí fɔcuní.
- 5 Ɖme makan weinlɔ lô: nɔfu ótɔpu pu ngbohro akpasua obueneε, kɔɔkɔ ákân-mu munu ókómu.
- 6 Alɔ botu médí numuti nuhun éce ókuei fre bɔbɔ, be έλίμυ ένι woju andi fre ecian-mu beμυ. Diki: nuca fein, ερινι woju fein rlie μυε, ranyaku ɔnu woju gbein weinlɔ fidini nu.
- 7 O be mínî: εμινι Nyati Amanieε ένι óbo mu τε εbi ένι munyuku mite fíní nɔfu beyepu εκεε, móbútumu nefε ɔbɔ kɔɔkɔ, woju un mlɔ e?

- 8 Nɔfɔbɔ fidiní an lô: có elefe éni Nyatikan-ene mu éni pɔene, ene mititi bó mu ei te finí jumaa midi nefini tee éni lu niwemini eke.
- 9 Kpraní: cɔni munɔ écian mu nefini tee, móbútumu nefe ɔbo kɔkɔ; makrienee nɔ Maseduaní maie eti te ie li obuɛ cemɔ íne mu ba i. Ee, tɔn bɔɔ be oku lɔɔ, mátá nefe ɔnku woju kɔkɔ mu, ene m̄n̄ɔ eti mili lɔɔ eke miha.
- 10 Mɔcu Kris éni woju nawree nɔ ɔmu muɛ eti mikan miyê nefe lô: Akai maie neeme etiɛ, kpan kɔkɔ ónó éni yɔtu emini numukpe woju obu yɔrɔpumu.
- 11 O be fotutruní lô: óyɔfu li obuɛ mýófumɔ nefe ene tu be meli lɔɔ e? Nyati dí an lô: muɔfu nefe.
- 12 Ene obuɛ melie, m̄n̄ɔ eti mili lɔɔ eke miha ameke Iɛ akpan-eneɛ nɔjuju woju éni b̄ɔ ɔcu eti ekpe numu lô: ere lee nɔnu ein ba nɔɔ, íhe ɔnu mu bɔmɔɔ.
- 13 Nene akpasua obueneɛ, nélímíní ótɔpu pɔene, nana fun nete nihini Kris éni ótɔpu pɔene íné obu.
- 14 Obuɛ, nidasr+an kpan munu mu. Diki: Satan ɔnɔbo frɛ unyuku rire itê finí enti ngbafre éni Nyati éni wein-ɛ nɔ muɛ eke.
- 15 ɔnu ba nɔɔ, ali ɔnu ósu pɔene frɛ nɔnyuku rire itê finí akpan éni usu Nyati sese iɛu mu ekee, be nidasr+an nefe munu mu. Nene obueneɛ, nenini jumaa nedíní, ene Nyati yɔcu eti yɔbubu nene.

Gbre anuma-anumaa Pɔl die éni woju

- 16 Fíní lô mikaan ekee, mesê ege mikan ji lô: kpan nudobumu nyɔmbɔ pu. Eneɛ, ali finí milini nyɔmbɔ pu frɛ bɔbɔ, be kpraní eti mili nyɔmbɔ owu eme frɛ míkré numu luwi le.
- 17 Heni-heni muɛ, obuɛ mehi mikaan, élimu Nyɔnie éyêmu bemu; mehi mili finí kpan éni nyɔmbɔ nayaa eke. Diki: ali mucu owuene fein-ɛ se ɔmu rireɛ mekre numu etiɛ, be ɔnu cɔ weinɔ.
- 18 Ee, éni akpan elefe nɔcu nenini lô netê niliníɛ eti ikpe numuɛ, be eme frɛ mehi mili lɔɔ le.
- 19 Nefe rice pu ɔlɔku obueneɛ, nefiniɛ, nyɔmbɔ wojue akpan ikan iyê nefee, ene fuyɔfu fitiní.
- 20 Diki: ali akpan nɔnyu nefe akpumu fusuní nene, nehɛ nefe dufre, negbê nefe ɔbɔkan neeme, necician nefe, elefe mu nala nefe munuta muɛ, be nana rire mu nekpi nefe.
- 21 Eneɛ, éni ere eke rélí nefe lɔɔ remuɛ, be etê Iɛ finí ányá ere ine! Ali obuɛ, be rúhón lí emini heni. Diki: numu obuɛ akpan nekree, eme frɛ lá be tumu le. (Makan owu finí kpan éni nyɔmbɔ nayaa eke).

- 22 Níní nene Ebre, eme fre Ebre le. Níní nene Israel akpan, eme fre Israel kpan le. Níní nene Abraham éni alau, eme fre onu alau mili le.
- 23 Níní nene Kris éni ósu puené, eme nana mili onu ósu pu moko nene. (Fotumíni íne mu íhamu buombuo tasu.) Diki: musuu rire moko nene, nilamíni sibikan mu nkporo alabu-alabu, nicemíni rire i ngbre mu tũn nku alabu-alabu, eseji lu uou lámu prũ nku alabu-alabu fre.
- 24 Juf-ene cému rire i ngbre ómú abruansan ewi nemble ebi tũn nkporo eene neeme.
- 25 Eseji Róm puené fre cému rire i ngbre mu nkporo enti le. Nku nno akpan kúmu mbobu tũn mũ munjrufo. Bato ntu otu muo dikpe nkporo enti. Nku nno ji mudõn jenfie dikpe midi gbre njomu tũn dambri kú nu sê ege cá.
- 26 Nu kpangbalo mué, rusu-rusu bibi mize. Onu mu lɔpɛ, di ngbohro éni éte, akolo puené, otu pu Juf-ene lee akpan-eneé éli Juf-é, ebi ngbaru ánya, lujú mu éte mu, bato ócu lee makpi fun-fun-eneé, tú lu uou kprĩmu.
- 27 Nu kpangbalo musuu rire midi juma kpunkpulo, mudõn nama míke mũno, nũhõn lee mindihõn wómu. Nu elefe mu fre akpumu mici nũhõn. Lufan wómu, mákân-mu trale fre éni mucõn.
- 28 Owu elefe ji nó éni mákán. Fein mué, wojue tu ho foumu nu nno-nno fein-é, eneé li mítédie mibi Nyatikan-ene éni íne etie.
- 29 Heni-heni mué, alí ányá makpi kã inee, be etě lě fíní eme li obué ányámu inee eke. Alí makpi kã ipi wutue be onu woju nekemu uhõmu rire mu.
- 30 Obue, neyê lô: emini wojue mucu eti mikpe numue, eneé li emini íne obu céé ányámué éni juma fein-é midie.
- 31 Nyati ebi éni li otu Nyõni Jesi onu Bõ be mũnu loku li enini tũn godooé lí otu dalufue lô mété fun.
- 32 Diki: Damas ebi tee, gbrenghi Aretas éni bo-eti pue tú akpan sísan gbõmu numuene fein lě nónyumíni nówoní.
- 33 Eneé ebie mu éni makpiene tu miya tepe loku nno mu, sepumu fenetri-co nno rukumu ngbayaa reru ebie ege be miye ma.

2 Korént 12

Wojue Nyati nyaku gbein ye Põl-é éni woju

- 1 Heni, áfátamu éni bõ kpan ekpe numu, sake mehi mikan wojue Nyõnie nyaku gbein ye kpan kã.
- 2 Amunu be ie mulu ndio ewi aanla éni Kris tu onu ósu pu kã éni midí aan a tũn ku enti ebi te. (Tee naa, ekéfu ene otobo o, ekéfu onu bubo mu o, Nyati céé di an.)

- 3** Heni-heni muε, εκεφv ενε vovv o, εκεφv vov bubv mu o, Nyati cεε di an.
- 4** Obu cεε nvv, owurraru lubuoενεε niti paradis obu tεε yί nu tvun sēh ι; kpan ákân-mu bovucv éni bǒ vov akan.
- 5** Mediki sun-ε, be mbuafve obuε Nyati tu kpan obu lav, ενεε mukpu éni bǒ mvuv eti mekpe numu. Gba, alι itê vovv εμινι lǒ mite mvuvv ce εκε, be íνεε ányámu kvkvv éni jumaa obu feiv-ε midie, ενεε li εμινι numukpe woju.
- 6** Heni-heni muε, li finí mvuv owue see eti mikpe numu εκεε, be mǐlι nyovbo woju; woju nawre makan. Obu cεε, mikprimu mίlι lav. Eε, mǒyǒfumu éni bǒ kpan vov vov eti órvumu loku; nana εμινι wojuενεε meli lee owue makaan, ενεε bǒ kpan vovv akprâ.
- 7** Gba, wojuενεε Nyati nyaku gbein yεmuε yί nu nkvovv alabu-alabu kvú éni bǒ vov rirenyaku ayamu. Éni nv lav, ενεε nvuv lv nv kv pin-mu eti te finí dodu éni nvuv rirene mu te εκε. Heni-heni muε, nla bovucv ι, Satan éni ngbafre nvv cú bǒ tému eti amεke lǚ rirenyaku íyamu.
- 8** Lv obu éni íne ete, mvuguv Nyvne tvun nkvovv εεντι neeme éni bǒ vovv anyaku ei.
- 9** Vov mu lpeε, ενεε nvkan lǒ: Eμινι mbuafveε mvuvve vovvfu. Diki: kpan feiv-ε di an lǒ: nányá íne kvkvv, vov mu li obuε mvnyaku εμινι mbasie gbein. Owu obuε nvkan mitie, εμινι íνεε mányáa nyúkv tē εμινι numukpe woju nana. Lav, lǚ Kris éni ákuraav vovvυ eti nvca feiv.
- 10** Obu remuε, botu mányá íne o, nojumínι woju o, mvuv écían mu o, nevminí vov-vov o, mvuv hofou mu o, Kris remuε, obu feiv ílumu woju kvkv. Heni-heni muε, vov ányámu íne kvkvv, lpe mu nanaa, ενεε mukura tasu.

Mítédie Pvl nebi Korent pvενε etie éni woju

- 11** Diki: fótumínι makan owu finí kpan éni nyovbo naya εκε. Eε, fótumínι íne mu amu buombuo. Mediki sun-ε, be nefε nana li obuε nv fótuní akpan nv εyumu. Eνεε, alι botu nefvni anti móhún kpaan, be dvní an lǒ: neνε ambieνεε fovuní ótvpu pv ngbohroενεε, nvkvminí.
- 12** Owuενε feiv-ε mlie, fidnί nv. Heni-heni muε, rive éjému jumενε feiv-ε midie mu. Eseji mlι owu ngbohro-ngbohro elefe fre mvnyaku Nyati éni ákuraav gbein weivlv.
- 13** O be mínι: Nyatikan ambieνε feiv-ε mvεε muε, εμι mlι te be mǐlι nefvni te e? O be bǒv médé mókú εν-gbra fégbígbimínιe, ενεε li woju un-ε mlie e? Alι obuε, be nvfu woju ιja ómu, cv fvkvminí.
- 14** Diki: mádadu eti éni bǒ mie nefvni te, ενεε alι mihie, be yeiv nku εεντι eti éni mi te. Lpe mu free bǒ mlá ι fígbígbimínι, ambe élumu nefvni vovv bǒ mlie éni woju nvdomu bevυ; íne nvuan éni bǒ mvuv nefεε, ενεε nvdomu vkv feiv. Eε, fiténι

fíní ɔmu ewi eke, enee élímu ewi ítitemu ɔbɔkan ítemu bô i bemu, bô li obu e li obu.

15 Eme eke, mûbubu emini ɔbɔ fein-ε mikaan i nefini íne eti. Eseji míce rire ba i nɔfu íne eti lé mócu nefé íne nkuan. Enee, obu fre ɔbɔɔ mînyaku óyɔfu lɔɔ nɔfu eti, ekefu bô fúyɔfumíni kô o?

16 Nɔfɔbɔ fidiní an lô: míla nefé i figbigbimíni. Obu cee, nɔfu mu elefe nakan lô: gbre pue míle remue, ópupo li obu e mopupo nefé.

17 O be mínî: makrienee mutɔpu i nefini tee, míse nno kô mu mí nefé e?

18 Tit-ε mutɔpu be mucu makri ebi mubukani gen eti i tee, nupupo nefé ní e? O be élímu lô mite míle ene fre nélí e? Ere aanue, élímu énei lika ba nno ɔ rɔcú e?

19 Bɔnu neemeε, ekefu fotutruní lô: owu ɔmɔja ɔjuju nɔfu anti kô o? ɔmu te-eti pueε, élímu lɔɔ bemu, obu fein-ε rakaan, Nyati anti rakan. Eseji Kris-ε ridakue remu fre li obu e rakan lɔɔ amεke lé ɔtu lika ɔnyu nefé i enini ósu mu fâní anti.

20 Gba, emini wojue netemu téε, enee li finî: ekefu te obu e míhiε, nefini lô fetê filiníε bô úyɔmu te be eme fre emini lô mítê míle bô úyɔ nefé te kô o? Médí, ekefu óbubuu mu, elefe mu nike, tebibe, mineci, kpanti, élé, tutre lee wuya-wuya hɔɔ unɔ nɔfu agbra te kô o?

21 Ekefu Nyati yɔtu owue mídi nu tee yɔgrômu rire tuun yesêh i o? Ekefu nɔfu mu ɔɔnɔ ebi éni sigi li owu mramraa, hɔɔ unɔ mu li rukɔɔ lee runyɔ woju anuma-anuma tha ji míhên nene eti kô o? Alí unɔ lɔɔ eke be yɔtu mítédí yokumu ei lɔkɔlɔ.

2 Korɛnt 13

Ókufu mu éni owukan lubuo

1 Diki: alí mihi nefini tee, be yei nku εenti eti éni mi te. Nɔfɔbɔ fidiní an éni Nyati kpenkpee kan lô: Woju fein-ε kpan yobûa mue, be nli dalufue aanu, εenti éni owukan lubuoε eti.

2 Nku aanu mue mi tee, ɔwô mubo akpan-eneε neli woju un-ε lee nefé ambiene fein eti éni bô fonyuní íne mu. Amusu fre, éni mihiemu mioku tee, mesê ege mikan miyê nefé lô: ɔni mûku tee, ledu ótuɔ ɔnó ji.

3 Neféε fɔjujuní éni bô meyê nefé weinɔ lô: Kris éni owukan lubuoε nómu ómue, míyê nefé. Diní an lô: Kris-ε, nétêmu fleflelɔ; nuca fein, nanyaku enini ákuraε gbein nɔfu agbra.

4 Diki: enini amia-mu tîn eti uou mu tee, heni nli finí ɔbɔ éni ányámíni ine eke, sake Nyati éni ákuraε nɔni mue ɔtu nunɔ nama. Gba, éni ere fre ridakuníε, etê lé finí ányá ere ine lee eke; enee Nyati éni ákuraε ere fre nɔ ɔru mue, yɔtu rûnɔ anama le.

- 5 Nefe fein aní nɔfu nuhun asure kpraní l̄ fite funɔní: ekefu té nó nefe Kris eti kɔ o? O be woju kɔ nó éni iyê l̄: Jesi Kris nó nefe lubolɔwi mu naa? Naa, ónó lɔ e?
- 6 Ere eke ɔwô réyě nefe weinlɔ l̄: ɔru té nóni eti. Enee, ali obuɛ oku nefe ɪ rire muɛ, be aja nu.
- 7 Diki: rɔgugɔ Nyati éni bɔ abuka nefe l̄ fílmíní woju un kɔkɔ. Ali rɛli lɔ, be élímu ínéɛ bɔ anya ereɛ rɔjɔjumu bemu, nana woju obu ɔɛ yi nu Nyati antɛ bɔ félíníɛ rɔjɔjɔ. ɔnu mu lɪpɛɛ, ali botu kpan úbu ere kpan frɛɛ, be obuɛ élímu woju.
- 8 Erinɛ, rújɔjumu éni bɔ rɔnyu woju nawrɛɛ roboku ei, nana rɛli l̄ bɔ rɛli l̄ anya gbein.
- 9 Heni-heni muɛ, botu ali ere ányá ere ine be nefe eke fényení tintiɛ, be lí erini rire-mukpi woju. Eɛ, obuɛ robutu ɔru ógugɔ muɛ, enee li tintiɛ bɔ nɔtu fesêní ege fenyení tɔun fokufuní.
- 10 Obu remuɛ, éni mihiemu mioku tɛɛ, mémime kpenkre mɛwêh nefe lɔ, amɛke l̄ félíní obuɛ nɔ muɛ l̄ bɔ muku tɛɛ l̄ úbutumu éni bɔ mɔɔ bɔmɔɔɔ Nyɔniɛ tumuɛ eti manyaku máján nɔfu eti. Diní an l̄: bɔmɔɔɔ Nyɔniɛ tumuɛ, erini pɛnɛɛ bɔ mabuka enye tinti, élímu nenini ónyu ógbɔ ɪ éni íne mu bemu.
- 11 Ókufu muɛ, makriɛnɛ, makan miyê nefe l̄: nɔní rire-mukpi mu, jɔjɔní éni bɔ fenyení tinti tɔun fokufuní, eseji kɔkɔkɔkɔní mine rire nuca fein. Nɔfu ótutru na ɔ́ nɔ, teyɔ frɛ nuɔ nɔfu agbra. Lɪpɛ muɛ, enee Nyati ebi éni li óyɔfu lɛɛ teyɔ éni Bô yɔnɔ lɛɛ nɔfu ein.
- 12 Liní mine atuu nuhun wein mu. Kris éni pɛnɛɛ fein naraku nefe.
- 13 Gbakɛ, Nyɔni Jesi Kris nice nefe ɔwrɔ, Nyati nuɔ erini óyɔfuɛ yíku nefe l̄ Bubu Wein frɛ ɔtu numuti ɔhñ nefe félíní kpan nɔ nuca fein!
- 14 .

Galat

Galat 1

¹⁻² Kpenkpe obuε, εμε Pɔl εβι ένι μιλι ότοpu πue λee μακpιene φειν-ε no λee oμo ειn-ε λι obuε ρewéñ nefε εβιeneε funóni Galasi mai eti te ένι Nyatikan-ene μue. Emuni ότοpu πue mίe, έλίmu kpan όtύmu mέλί, eseji έλίmu kpan mu Nyati έcύ όcύ álámu onku frε βemu; Jesi Kris λee Nyati εβι ένι λι Bôo tuni nuho lu uou mu ninyee λι obuε tumu mili.

³ Nyati εβι ένι λι oγv Bôo λee Nyoni Jesi Kris ένι oγw λee teγw nuho λee nofu ειn.

⁴ Kris-ε, nŭ ειnι nuμo-co fíní lô Nyati εβι ένι λι oγv Bôo tite te ie eke, eneε nuτo oγv un-ene titi ei lě wutu eti έβι ένι unli woju ítemu ere ι ji.

⁵ Munu loku nili Nyati ένι tuun godoo! Amen.

⁶ Makpene, asr+an-mu munu mu ένι hiamu anti be owô fányaní ei Nyati εβι ένι se Kris mu tuku nefε ledv ra nefε filní onv pueεe ege fetiní amanie namu lefe.

⁷ Tasu μue, Amanie Namu nno kukukpo ceε no, lefe kôkô ónó. Munu ce λι obuε akpan negige nefε udu Kris ένι Amanieε unyuku nenini mu.

⁸ Ένι no lóo, ali kpan kô ucu amanie lefe ένι óhôn-mu λee obu εβι ένι rubo ruku nefee ειn ihi te nobo uku nefε, botu nideli ere oγbo, nideli enti ngbafre kô ένι no enti ie, be musue nili ενιnι.

⁹ Diki: fíní lô owô rikan riye nefee ekee, mesê ege mikan ji lô: kpan kôkô φειn-ε γoov amanie lefe ένι óhôn-mu λee obu εβι ένι rubo ruku nefee ειn yehi yobo yoku nefee, be musue nili ενιnι.

¹⁰ O be fotutruní lô: kpan ένι ówoku λι obuε mojuju, naa Nyati ενιe e? Emunie eke, έλίmu nu ένι bô meyi kpan antie ένι woju nõdomu βemu. Λι fíní λι lóo ekee, be mέλί Kris ένι beyepu.

Pɔl ένι ότοpu πue λe ένι woju

¹¹ Makpene, makan miyê nefε lô: Amanie Namu εβι ένι moboe, έλίmu kpan ένι íne lifin mu woju βemu.

¹² Ee, έλίmu kpan όcύ όtύmu, eseji έλίmu kpan éyíyemu βemu; Jesi Kris λι obuε nyu nyaku gbein yemu.

¹³ Nefε nofovo fidiní an ένι, conu sigie munu Juf-ene lô itê usu Nyatie mu tee, mili Kris ένι pueεe oγv-oγv mramralo. Onu mu lpee, mice rire ba ι ένι bô metiti nene manyaku ei.

¹⁴ Lpee μue, munu gbigbi muko Juf-ene φειn-ε λι oμo tikpee nanaene ένι bonda wojuene eti.

¹⁵ Obu φειn-ε meie, be nje owô Nyati otumu mbuafue etěmu bó eti etě i conu munu emiyia nuhun te neeme lě náramu mέli ενιnι ósu pu.

¹⁶ Gba, conu ku nu εβι ένι Nyati te be tu midu onv Wíe nu ameke lě móbo ενιnι amanieε móku akpan-eneε έλί Juf-ε, móbútumu kpan kôkô όtύmu fo,

- 17 eseji mészêmu ege mámú Jerusalem ebi te méhé akpan ebienee ti có li ótoru puenee fré, nana ngbo etie, minye eti lí, enee ma Arab-enee éni mai eti te be mise ege mi Damas ebi te mudon.
- 18 Lô mulu eenti see, enee gba ma Jerusalem te midu Pier an be mudon lee onu ein lebe aanu.
- 19 Lipe mue, mábûan-mu mu lee ótoru pu lefe kókó ein ali élímu Jak ebi éni li Nyonié onu makprie ce.
- 20 Obue makan miyê nefee, Nyati enee li onu dalufue, mété fun.
- 21 Onu egeé, enee munu eti ma Siri lee Silisi maieene éni wutu gbisi te bomu fré.
- 22 Lipe mue, be Kris éni puenee no Jude wutu etie yédimu an fré.
- 23 Nenúie, emini rire wojue akpan nakaan ce li obue nitiní. Onu mu lipree, nakan-ní lô: Ki kpan ebi éni sigi li ere oru-orue, enee gba nobo téé bǎ kpan opu etê Kris etie éni woju ebi éni nice rire ba i nujuju éni bǎ nonyu netiti eie éni amanie le.
- 24 Onu rire wojue netiní ló, tú nówokuní Nyati tasu.

Galat 2

Pól lee ótoru pu ambiené éni woju

- 1 Mulu ndio ewi aanla isee, enee mise ege ma Jerusalem te ji lee Barnabas ein. Oru aau mue rucu Tit fré.
- 2 Lipe mu éni tee maa, Nyati li obue yemu mu, enee ma be mide emini ésee mese akpan-enee élí Juf-é agbra te mubo Amanie Namue éni woju aka muku makpriené. Tasu mue, akpan ebienee li anti puenee ein li obue mubvan mu mide woju aka muku nene. Diki: mýófumú éni bǎ emini amaniee mubo mise nueneé see mu toun bó be ie oku amunue éni woju eli ehelo.
- 3 Lipe mue, rikprâ Tit ebi éni no lee onu ein-é éni woju fré. Obu ceé nélí Juf wíe, kpan ónyúmíni éni bǎ nece ekpisi có i.
- 4 Obue nó, enee li éni makpi fun-fun tukó ie oku ere agbra nosuo erini hokuei mue Jesi Kris tu ere runó lǎ nótoní rónó Aulee auba.
- 5 Eneé rékprîmu rótú nene bomuco luwi fré bobó, nana rita lika i kpunkpulo nonu anti. Ló, lǎ Amanie Namu ebi éni li woju nawree odón onu bó numue otu nefé.
- 6 Lipe mue, akpan ebienee fubuní anti puenee ócú mbasi mu woju kókó ótumu. (Eminie, nideliní anti puene o, nélimíní anti puene o, obu élí woju; Nyati antie, akpan fein ba nno.)
- 7 Neneé, woju kú nene i rire mu lô: finí lô Nyati cu Amanie Namue la Pier onku nobo uku Juf-eneé, enee eme fré nutu mobu muku akpan-eneé élí Juf-é le.
- 8 Heni-heni mu Nyati ebi éni tu Pier li onu ótoru pu nedi juma Juf-eneé agbraa, ene baa li obue nutu mili onu ótoru pu medi juma akpan-eneé élí Juf-é agbra fré.

⁹ Ǿnu mu lɪpɛɛ, Jak, Pɪɛr lɛɛ Jan ɛbɪɛnɛɛ lɪ Nyatɪkan ine-ɛtɪ pɪɛnɛɛ woju kú ei rɪre mu lô Nyatɪ lɪ obuɛ tumu mbuafuɛ obu, ɛnɛɛ, ɛmɛ lɛɛ Barnabas ɛɪn nuɪsumaní ɛrɛ mu lɪ sufɛrɛ ɛnɪ iyê lô: numuti Ǿhŭn ɛrɛ nǾnu ɛɪn lǾnu: ɛrɛ rîdi juma akpan-ɛnɛɛ ɛlí Juf-ɛ agbra rɪha, ɛnɛɛ nɛnɛ nîdiní juma Juf-ɛnɛ agbra nɪhaní lɛ.

¹⁰ Nɛnɪnɪ obu ɔɛɛ nubutuní ɛrɛɛ, ɛnɛɛ lɪ ɛnɪ bǾ rakuan nǾnu gbɛrɛ pɪɛnɛ. Obuɛ, mócu métêmu nsaje; mɪlɪ fíní lô nɪkan-níɛ ɛkɛ.

Μονυε Ραl kukua Ριερ Αντωσ τɛɛ ɛnɪ woju

¹¹ Gba, ɪha antɛ, ɛnɛɛ Pɪɛr i he ɛrɛ Antɔs ɛbɪ tɛ bɛ lɪ woju nǾ ɛnɪ ájá nu tu mukukuanɪ munu Ǿnu ɛtɪ.

¹² Dɪkɪ: ɔnɪ nuɔ tɛɛ, nuɔa fɛɪn ɛnɛ lɛɛ makɪɛnɛɛ ɛlí Juf-ɛ ɛɪn nuɔnɪ bó nɪhɪnɪ mbɔ. Gba, makɪɪ Juf ɛbɪɛnɛɛ Jak tǔpɪɛ ihɪ uku tɛɛ, ɛnɛɛ la wonɪ nɪja rɪre nuɔ nɪkɪpɪmu núɔ bɔ lɛɛ nǾnu ɛɪn jɪ.

¹³ Akpasua obuɛ nɪlɛ tú makɪɪ Juf ambɪɛnɛ frɛ hŭnkunɪ ɛtɪ, ɛnɛɛ nɛhɪnɪ numuti aanu-aanu lǔ tɪun Barnabas Ǿnɔbɔ frɛ la rɪre i nɛlɪ fíní nɛnɛ ɛkɛ.

¹⁴ ɔnɪ mɪdɪ nu ɛnɪ makɪɪ obuɛnɛ ɪnɪ ei ndama Amanɪɛ Namu ɛbɪ ɛnɪ lɪ woju nawrɛɛ ɛtɛ, ɛnɛɛ akpan fɛɪn antɪ makukua Pɪɛr munu mɪkan lô: ɛfɛ Pɪɛr, fɪlɪ Juf wɪ, ɛnɛɛ obu ɔɛ fɛnɪ ei fíní kpan ɛnɪ ɛlímu Juf-ɛ ɛkɛ. Bɛ gba, ɛmɪ bɛ fɔnyu akpan-ɛnɛɛ ɛlí Juf-ɛ ɪnɪ ei Juf-ɛnɛɛ ɛnɪ aulɛɛ ɛtɪ e?

¹⁵ Dɪkɪ: ɛrɛ Juf kɪpɪrɔ rɪlɪ; rɛlí “unɪ pɪɛnɛ” fíní akpan-ɛnɛɛ ɛlí Juf-ɛ ɛkɛ.

¹⁶ Obu ɔɛɛ, rɪdɪ an lô: Nyatɪ ɛnɪ sɛsɛ pɪɛ ubu kpaan, ɛlímu Aulɛɛ kpan ɛbɪ nebe egeɛ ɛtɪ nɪkɪpɪmu bɛmu, nana tɛɛ nuɔ nɪtɛ Jesɪ Kɪs ɛtɛ nɪkɪpɪ. ɛrɛ frɛ rócu tɛ rɛtɛ Jesɪ Kɪs ɛtɪ amɛkɛ lɛ Nyatɪ obu ɛrɛ sɛsɛ pɪɛnɛ tɛɛ nɔ ɛrɛ Kɪs obu ɛtɛ remu; ɛlímu Aulɛɛ bǾ rebe ege. Tasɪ muɛ, Nyatɪ bǾ úcu Aulɛɛ ɛnɪ egebe ɛtɪ úbu kpan kɔkɔ sɛsɛ pɪ.

¹⁷ O bɛ mɪnɪ: ɛrɛ ɛbɪɛnɛɛ ruɔ tɛ rɪtɛ Jesɪ Kɪs ɛtɪ lɛ Nyatɪ obu ɛrɛ sɛsɛ pɪɛnɛɛ, ɛnɪ woju oku ɛrɛ ɪ rɪre mu lô unɪ pɪɛnɛ ɔɛɛ rɪlɛ remuɛ, lɛ ríní Kɪs lɪ obuɛ utu kpan ɪlɪ un e? Kakaal!

¹⁸ Dɪkɪ: alɪ mɪnɪ mánya ɪ Aulɛɛ nuwan bɛ gba mɛsɛ ege mócu tɛ métɛ ɛnɪnɪ egebeɛ ɛtɪ jɪɛ, bɛ mɪlɪ Aulɛɛ ɛnɪ ówɔ ópɪ pɪ.

¹⁹ Mɛdɪkɪ sun-ɛ, bɛ ɛmɛ ɛkɛ, Aulɛɛ ɛnɛɛ sipumu lu uou ɛɪn mu Ǿnu antɪ amɛkɛ lɛ, Nyatɪ antɛ, mónu nkuan. Henɪ-henɪ muɛ, amɪa-mu tɪn ɛtɛ nɪtɛnɪ Kɪs-ɛ, ɛtɛ fíní ɛmɛ lɛɛ Ǿnu ɛɪn lɪ obuɛ nɪtɛnɪ ɛrɛ ɛkɛ.

²⁰ Gba, alɪ munɔ nkuaan, bɛ tasɪ muɛ, ɛlímu ɛmɛ mónu nkuan; Kɪs ɛnɛɛ nɔ nkuan Ǿmu mu. ɛnɛɛ ɛmɪnɪ ɪɛv obuɛ mɛhɪ mɪhaa, tɛɛ muɔ mɪtɛ Nyatɪ ɛnɪ Wɪɛ ɛtɛ lɪ obuɛ tumu mɛhɪ mɪha lǔ. ɛnɛ lɪ obuɛ nuɔɔfumu bɛ nuɔ Ǿnu rɪre nɪɪ tɛɪl nu ɛmɪnɪ ɪnɛ ɛtɪ.

21 ́́ni nɔ lɔɔ, bɔ́ mɔ́wɔ Nyati ́́ni mbuafuɛɛ tuɔɔɛ mɔ́la kɔɛ. Diki: li fɔ́nɔ́ Auleɛ ́́ni egebe eti li obuɛ Nyati ikprá ubu kpan sɛsɛ pɔɛ ekɛɛ, be mɛdiki sun Kris ́́ni uoɛ uɛ, ehɛlɔ nu.

Galat 3

Auleɛ lɛɛ tɛɛ bɔ́ kpan ɔɔɔ etê Kris eti ́́ni woju

1 Cool! Galasi pɔɛɛɛ ́́ni ákân-mu ótutru, ebî bubu nɛfɛ íne mu e? O be Kris ́́ni uoɛ u amia-mu tɔ́n eti be nidení ɔɔɔ woju aka wɛinlɔ nukuní nɛfɛɛ, fɔ́ɔɔfuní tɛ kɔ́ naa?

2 Kan yemíni mítí: Bubu Wɛin-ɛ fiheníɛ, Auleɛ li obuɛ fɔ́fɛlɔnɔ́ be tu fihení naa, Amaníɛ Namu ebi ́́ni fitiní be fɔ́ɔnɔ́ tɛ fitení eti li obuɛ tu fihení e?

3 ́́mi be fɔ́ɔnɔ́ nyɔɔmbɔ lɔɔ e? Diki: fɔ́bɔ́nɔ́ bu Bubu Wɛin mu fahaní nunja-nunja, ɛɛɛ gbake fɔ́ɔɔfuní ́́ni bɔ́ fokufuní nɔ́fɔ́bɔ nɛfɔ́nɔ́ mbasi mu e?

4 O be mɔ́nɔ́: woju obuɛɛɛ fɛin-ɛ fɔ́ɔnɔ́ nuɛ, yɛli ehɛlɔ e? Mɛdiki sun be ́́lɔ́mu ehɛlɔ.

5 O be Bubu ebi ́́ni Nyati nɔ́tu nɛfɛɛ lɛɛ akprua anuma-anumaɛɛɛɛ nɛli nɔ́fu agbra tɛɛ, Aule ebi ́́ni febení ege remuɛ tu nɛli obu, naa Amaníɛ Namuɛ fitiní be fɔ́ɔnɔ́ tɛ fitení eti li obuɛ tu nɛli lɔɔ e?

6 Abraham ́́ni íne etiɛ, Nyati kɔɛnkɔɛ kán lɔ́: Abraham cú tɛ tê Nyati eti, ɛɛɛ Nyati frɛ buni sɛsɛ pɔ.

7 Obu remuɛ, dɔ́nɔ́ an lɔ́: akpan-ɛɛɛɛ ɔɔ tɛ te Nyati etiɛ, nɛɛɛ li obuɛ nɔ́nɔ́ Abraham ́́ni alau tasuɛ nɔ́.

8 ́́ɛ, sigi neeme ɛɛɛ ɔ́wɔ́ Nyati kan be nimime nɔ́laní ei lɔ́: obuɔ-obuɔɛɛɛ fɛin mu ́́ni akpan ́́ni tɛɛ ɔɔ teni eti li obuɛ nɔ́kprá eti nubu nɛɛɛ sɛsɛ pɔɛɛɛ. ́́nu mu lɔ́pɛɛ, ɛɛɛ Nyati bo Amaníɛ Namuɛ ku Abraham lɔ́: ́́fu mu li obuɛ mɔ́sɛ be mɔ́ɛ obuɔ-obuɔɛɛɛ fɛin ́́ni akpan ɔ́wɔ.

9 Obuɛ, neyê lɔ́: akpan-ɛɛɛ fɛin-ɛ ɔɔ tɛ te Nyati eti fɔ́nɔ́ Abraham ekɛɛ, Nyati ́́ni ɔ́wɔɔ nɔ́ nɛɛɛ eti lɛ.

10 Gba, akpan-ɛɛɛ nebe Auleɛ egeɛ ekɛ, musue lí nɛnɔ́nɔ́. Heni-heni muɛ, kɔ́ lɔ́ nimime nɔ́laní ei: Kpan kɔ́kɔ́ fɛin-ɛ bɔ́ ífɛlɔmu auleɛɛɛ fɛin-ɛ nimimení nɔ́ Nyati kɔɛnkɔɛ mu tɛ tuɔn úkufumuɛ, musue lí ɛnɔ́nɔ́!

11 Diki: lá be wɛinlɔ́ lɔ́: ́́lɔ́mu Aule ebi ́́ni egebeɛ eti Nyati úɔɔ úbu kpan kɔ́ sɛsɛ pɔ bɛmu. Heni-heni muɛ: kpan fɛin-ɛ Nyati bu sɛsɛ pɔɛ, tɛɛ nɔ́nɔ́ Nyati etiɛ, ɛɛɛ tu nuɔɔ ɔɔɔ íne nkuan.

12 Alɔ́ kpan kɔ́ nebe Auleɛ egeɛ, be ɔ́nu te ɔ́nɔ́ Kris eti. Heni-heni muɛ, kpan fɛin-ɛ yɛfɛlɔ owu ebiɛɛɛ Auleɛ kaan, ɔ́nu mu tɛ ɛɛɛ nɔ́nɔ́ nkuan nɔ́nɔ́ nɔ́nɔ́.

13 Diki: musuee no ere eti Aulee rífelumu remue, Kris onyu anyaku ei. Ee, musue ebi éni ntu ie ere etie, onyuku eli enini. Heni-heni mue, ki lô nimime nlaní ei: Musue lí kpan éni nitení amia-mu tîn etie éni!

14 Nyati eli loo ameke lé owro ebi éni níní nîce Abraham-ε, nése Jesi Kris mu néce akpan-enee élí Juf-ε le. Lipe mu lé, ere fein-ε rucu té rite Kris etie, Bubo ebi éni Nyati kan la i lô: nôtue, eli enini.

Mois Aulee lee Abraham éni owro éce éni woju

15 Makriene, diki: mehi mucu wutu eti ébi éni woju nno mikan lé otu fétiní obuε mehi mikaan. Kpraní: ali kpan kō etite enini aja woju etě ie, kpan lefe kōko ákân-mu bōmucō éni bō onyu onu woju ogbo i, elefe mu abua woju lefe ala mu.

16 Diki: owroo Nyati níní nîce Abraham-ε éni wojuε, ba nno loo eke. Enee owro obu éni wojuε nikaan, élímu Abraham onu lefe ce éni bemu, lí onu alaue fre éni. Ali nodu “alau” íné ébie, be élímu akpan kpangbalo woju nákán bemu; kpan nno kukukpo éni woju li obuε nikan. Kpan ebie, enee li Kris ebi.

17 Obue makaan, onu nwaan li finî: woju nno li obuε Nyati tite ene lee Abraham ein agbra ruku ei no lipe, enee don mulu ya aanla mulu abruansan kō se kraa be nite Aulee. Éni no loo, ene lee Abraham ein éni agbra wojuε nite nuruku eie, ákân-mu lô Aulee utu ipi dikpe.

18 Diki: owue Nyati tite te kpan ie, li finí li Aule ebi éni egebee eti níkrâ nutu ekee, be owue nikan nla i ene lee Abraham ein agbraa ntu epí dikpe. Enee óno loo, nana Abraham éni owroo nicee, owue nikan nla ie eti li obuε nucu.

19 Ali loo, be emi be Nyati te Aulee e? Nétě Aulee nábuka wojuε nitite nuruku eie eti ameke lé otu kpan onyū numu lô: duaa Nyati te tunie, nífelumu. Aule obuε, dôn tūn bōo uku nue Abraham éni alau ebi éni nitite wojuε nite ie nya gbein-ε, enee enini jumaa wu. Eseji, Aule baa, enti ngbafreene li obuε Nyati cu la onku be cu tu Mois ebi éni nye ene lee akpan ein agbraa.

20 Gba, obuε li wojuε Nyati tite ruku ei tu Abraham lee onu alaue, kpan kōko óno neee agbra. Heni-heni mue, étêmu akpan aanu éni agbra woju, Nyati onu lefe ceε tite onoko.

21 O be mínî: Aulee tha enini be wojuε Nyati tite ruku ei ene lee Abraham ein agbraa tha enini e? Kakaa! Li finí heniheni mu Aulee kpu cu kpan íne nkuan ekee, be ntu Nyati oco onu egebee eti obu kpan sese pu.

22 Enee gba óno lo, nana Nyati kpenkpee neyê weinlo lô: unlie eme akpan-akpan fein mba onuku ei. Loo, lé kpan ese téε bō nōcu netê Jesi Kris etie mu ehe owro ebi éni Nyati níní nîce kpaan. Ee, akpan-enee ceε cu té te Kris etie li obuε owro obu yeli nenini.

- 23 Diki: sigie, kraa lɛ Nyati ɔnyu tée bɔ kpan ɔɔ etê Kris etie éni woju anyaku gbein-ε, Auleε ɔnku li obuε runɔ nyepu ερε ι éni bɔ ɔɔu té retê Kris εbi éni yehie etl.
- 24 Heni-heni muε, Auleε tē finí ɔru wojuyiye pu εke nyépu ερε ι tuun bɔɔ be Kris i amεke lɛ ɔɔu té rétēni etl Nyati obu ερε sεsε puεne.
- 25 Enεε, éni gba Kris ie ɔɔu té rétēni etie, rónó Auleε ɔnku nēnyepumu ερε ι ji.
- 26 Gba, nefε fεin frε εbi éni fucuní té fitení Jesi Kris etie, fádakunî, ενεε félní Nyati éni εwl.
- 27 Eε, nefε fεin εbi éni fidakuní Kris nuliní nefε batεm-ε, ενιι lô nite nunɔɔ edrî nefε neeme.
- 28 Gbake, Juf ónó ενιι be kpan éni élí Juf-ε ónó ενιι; beyepu ónó ενιι be lukpawl ónó ενιι; kpisi ónó ενιι be yi ónó ενιι lε. Eε, nefε fεin, nefini ádakue fidakuní Kris remue, fétní finí kpan ba nno kukukpɔ εke.
- 29 Enεε, alɔ heni félní Kris éni akpaan, be filní Abraham éni alaue frε. Lipe muε, be owuεne fεin-ε Nyati níní nétite nétē Abraham eie, nefε frε lí nefini.

Galat 4

- 1 Nɔfɔbɔ kpraní: alɔ kpan kɔ εli ɔnu bɔ éni aja pu be hɔɔ itê wl luwle, lipe muε, obu cεε aja εbi neeme li ενιι frε bɔbɔɔ, ενε lεε beyepu εin ba nno, nákan-mu bɔmɔɔ ajaa etl.
- 2 Heni-heni mu lipeε, akpan elefe li obuε idadunl etl be ikprâ ɔnu ɔbɔkaan etl tuun bɔɔ lɛ oku nuε ɔnu bɔ tεε kraa lɛ ɔnɔbɔ nákr+a fεin etl.
- 3 Eρε frε, ɔnu ba nno, sigie, wutu etl ébi éni auleεne li obuε nyepu ερε ι rite finí mbeyepu εke.
- 4 Gba, ɔni ku nu εbi éni Nyati tεε, ενεε nutu ɔnu Wle i wutu etl ébi yi ruɔni finí kpan fεin εke. Eεji ενε frε Auleε nwan li obuε nuɔɔnî.
- 5 Lɔɔ, lɛ ερε εbieεε rite Auleε éni mbeyepue, nókɔn ερε rónyuku réli Nyati éni εwl kprɔɔ.
- 6 Nefε frε filní Nyati éni εwl lε. Obuε neyê lɔɔ, ενεε li ɔnu Wl éni Bɔbɔɔ nutu i nɔ nɔfɔ luboluwl muε. Bɔbɔ obuε, ενεε nala lubuo ira Nyati ikan lô: “Aba” éni ɔnu nuwan li Bɔɔ nɔ.
- 7 Éni nɔ lɔɔ, makpɔ, diki: féli beyepu ji; Nyati éni wl fil. Enεε, éni fil ɔnu wle, be owuεne fεin-ε nitite nite ɔnu puεne lε, lí εfɔni lε.

Mítédis Pɔl nebi Galasi puεne etie éni woju

- 8 Nefε obuεεε, sigi muε, fédimíní Nyati an; owu elefe-elefe éni élí Nyatε éni mbeyepu filní.

9 Ɖneε amonu ́ni nuε mu ́ni f́diní Nyati an (tasu muε, Nyati li obuε di nefε an bu nefε enni ruεneε), lǎ pi be eseji fesēní ege fibení aule εhelo-εhelo obuεneε úbukamu kraan ege filní nǎnu mbeyepu ji e?

10 Diki: munuwu, ɔwǎn, lεbe lεε mulu elefe etě nefni nu-jun.

11 Heni-heni muε, fótuní mítédi nowomu nǎfu eti tuun isēn i. O be mínî: nefni ine eti ́ni rire baa mice re tεε, yeli εhelo naa e?

12 Makriεε, nyukuní finí emε εke. Diki: obu cεε mili Juf wεε, mόνnyuku métě finí nefε ebi ́ni f́límíní Juf-ε εke. Mugugo nefε: hunkumíní eti wǎnί Aule ebi ́ni egebe wojuε laní ei le.

13 Diki: bubo muε mi nefni tεε, fányákumíní té un kǎkǎ ɔmu rire. Fidnί an lǎ: rire muε ́sémue, εneε tu mudǎn nefni tε be mubo Amanε Namuε muku nefε.

14 Rire muε ́sému be meli runyɔɔ, ɔnu woju f́ou nefε ho lǎkulo, εneε obu cε f́límíní rire kesi-kesi, f́ébémíní f́álámíní kpe; nana fucumíní filanί lugban finí enni ngbafre nno εke, finí Jesi Kris ɔnǎbo εke.

15 Diki: li finí fukpuni ́ni bǎ foruruoruní nunuwu fótumíní εkeε, be filní fre bǎbo. O be mínî: nefni rire muε kpi nefε sigie, ɔfǎlo a e?

16 O be, woju nawrεε mikan muku nefεε, εneε mόνnyuku méli nǎfu éfe pu e?

17 Diki: akpan-εneε ebi ́ni nece rire ba i nǎfu etiε, ́límú nefni namu remu nǎlmíní obu, nana órupo nopuponí nefε amεke lǎ nónnyuní nefε nákpabuní ei ɔnu rire. Lɔɔ, lǎ f́ecení rire ba i fótuní neεε.

18 Heni, rire ba ecere lí woju namu, sake fáta ́ni li woju ́ni yi nuε eti. Ɖneε, ali botu mόνó nǎfu ein tε fre bǎboɔ, be fáta ́ni funǎnί eti ficení rire ba i wojuεneε miyiε nefεε eti fihaní.

19 Ɖmu ewiεε, nǎfu remu, mésě ege medu munu finí luwu-mbǎnί ́ni nǎruɔ wεε εke mukpǎn tuun bǎo lǎ Bubɔ Wein edi juma nǎfu mu okufu f́edidení Kris ei kreun.

20 Li finí munǎ lεε nǎfu ein tε εkeε, be kǎn lubuoε ntu mǎcu makan owu muku nefε. Nǎfu woju ɔkǎmu bǎo i médí lǎ bǎ metě meli.

Agar lεε Sara ́ni woju

21 O be mínî: nefε ebienεε fuyɔfuní ́ni bǎ fǎdǎn-ní Auleε aubaa, obuε Auleε kaan, fietimíní kǎ naa?

22 Heni-heni mu nimime nlaní ei lǎ: Abraham rúó ewu ekpisi aanu: nno ́ni yiaa, bebiyi, εneε nno ́niε li yi lukpawu.

23 Bebiyi wεε, be mu lǎo cεε nuruɔnί, εneε yi lukpawu ́ni wεε εke, li Nyati ɔnǎbo tite ɔnu woju ruku ei be nuruɔnί.

24 Obue makaan, lí nyandra mu woju neeme. Heni-heni mue, eyi aanu obuene éni wojue tē fíní gbódu akpasua aanu ebi éni Nyati nyu læ onu pueue ein-ε εκε. Agar éni wojue, tē fíní gbódu ebie Nyati nyu læ Juf-ene ein onu nutu nene Aulee Sinai lífεε eti tεε. Εε, fíní lō Agar éni ewiene fein li mbeyerue εκεε, onu ba nno, akpan-ene fein-ε no Aulee aubaa fre tē fíní mbeyeru εκε læ.

25 Heni-heni mu Agar tē fíní Sinai lífε ebi éni no Arab maie eti tεε εκε. Eseji nitē fíní wutu eti ébi éni Jerusalem-ε εκε ambe ene læ enni pueue fein ein nitēní mbeyeru.

26 Enti te éni Jerusalem-ε εκε, onu pueue élí beyeru. Ene li obue nite fíní Sara εκε nli enni yiaa nō.

27 Jerusalem obue, ki obue nimime nlaní ei onu íne eti: Εφε ebi éni fite fíní yi luwe pu εκε fóróó wí kōkōó, rire mu nikpifu! Εε, εφε ebi éni fionyōmu wiruó luwu lō itē ikee numue, rire mu nucuukufu mu! Diki: yi ebi éni onu hi ci la iε, enni ewiene nana yebubue yōko yi ebi éni no kpisi nuwaan énieene.

28 Gba, makriene, nefini lō fite filní Nyati éni ewie, ba nno fíní Isak énie εκε. Εε, woju ebi éni Nyati cu eti tu filní onu ewie, enee li obu ebi éni onobo nitite nuruku eie.

29 Enee fíní lō sigi mue, kpan ebi éni nuruóní be mu cεε fe obue nuruóní Bubo mue lni onu-onue εκεε, amonu fre woju baa enee nesεε.

30 Gba, ki obue Nyati kan ye Abraham be nimime nlaní ei: Be bebiyie læ onu wie á. Bebiyi wie bō ídi aja læ yi lukpawie énie ein.

31 Makriene, owu obu fein-ε mikaan, onu nuwaan li fíní: ere rélí bebiyi nuhun ewi; yi lukpawí éni ewi nli.

Galat 5

Hokuei mu óno éni woju

1 Diki: Kris éni ókōon kōn eree, néli lō amεεe læ rōno hokuei mu. Éni no lō, nyení tinti læ woju kōkōó únyu nefε auba ji.

2 Εμε Pōl, makan miyê nefε lō: alí ekpisi-co ecere éni woju li obue feléni té læ Nyati onu eti obu nefε sεεε pueuee, be Kris éni wojue li tu nefεε etē woju ehεb.

3 Heni-heni mu kpan fein éni yece ekpisi-co i lō, mata lka i mikan miyēni lō: fáta éni nidadu Aulee éni owukan lubuo ambiene fein eti fre tuon nukufu.

4 Diki: nefε obuenee febení Aulee ege læ Nyati onu eti obu nefε sεεε pueuee, féceruní munda mu læ Kris ein. Onu mu lipee, be ledu ebi éni Nyati tuku kpaan, nefε fónómíní mu.

5 Ερε εκε, tée Bubo Wein tu rucu rite Kris etie li obue tu rikan telie lō: Nyati obu ere sεεε pueue.

- 6 Ɖnɛɛ, ɛɾɪɪ áɔakɛ ɾɔɔaku Jesi Kris-ɛ remuɛ, botu kpan ɔɛ ɛkpɪsɪ-ɔɔ ɪ ɔ, ɛ́ɛ́ re ɔ, obuɛ ɛ́lɪ woju. Obu ɔɛɛ nɔɔ, ɛnɛɛ ɪɪ ɔɾɪ tɛɛ bɔ́ ɔɔɔn Kris ɛɪɪ ɾɔɔɪ ɛɪɪ ɾɔyɔɪ mine.
- 7 Ɖoo Galasi ɾuɛnɛ! Fɔ́ɔɪnɪ atɪngbre feyɛnɪ ɛɪ fɪhanɪ namu-namu kraa, bɛ gba ɛbɪ ɔɛɾu nɛfɛ atɪngbre ɪ tu funyɪnɪ mɪnu fɪnyakɪnɪ ɛɪ woju nawɾɛɛ ɛɪɪ ɛ?
- 8 Dɪkɪ: wojuyiye akpasua obuɛ akpan ɔɪ si nɛfɛ tɛɛ, ɛ́lɪmu Nyati ɛbɪ ɛnɪ ra nɛfɛɛ ɔ́tu nɛnɛ ɔɪnu mu bɔmɔɔɔ bɛmu.
- 9 Nɔ́fɔbɔ fɪɔɪnɪ an ɪɔ́: ɪɛfɪɾ ɪɔwɪ ɔɛ ɛnɛɛ utu farɪnɪ utɪn tuɪn bɔɔ ɪɛ́ ɔɔɪ ɔ́.
- 10 Ɖmɛ ɛkɛ, Nyɔɪnɛ ɔɪmu mák+an telɛ nɔ́ɪ ɛɪɪ ɪɔ́ ɔ́tuɾu yeɪɪ ɛɾɛ nɔɔ kɔkɔkɔɔ. Dɪkɪ: kpan kɔɔkɔ fɛɪn-ɛ nasɪsangra nɛfɛ woju mɪnu muɛ, botu nɔɔkan mɪnu frɛ bɔbɔɔ, Nyati yeɪɪ yeyɛnɪ.
- 11 Makɾɪɛnɛ, ɔ bɛ ɛmɛ frɛ ɛkpɪsɪ-ɔɔ ɛɔɛɾɛ ɛnɪ amanɛ mobo muku akpan naa? Ɖnɛɛ ɪɪ fɪnɪ ɪɪ ɪɔɔ ɛkɛɛ, bɛ ɛmɪ remu akpan nɛɪmu ɔɾɪ-ɔɾɪ ɛ? Heni-heni muɛ, Kris ɛnɪ uouɛ u amɪa-mu tɪn ɛɪɪ ɛnɪ amanɛɛ moboɛ, ɛnɛɛ nyɪnyɔ akpan rɪɾɛ muɛ nɔ́.
- 12 Ɖ bɛ mɪnɪ: akpan ɛbɪɛnɛɛ nasɪsangra nɛfɛ woju mɪnu mu ɛkpɪsɪ-ɔɔ ɛɔɛɾɛ ɛɪɪ, nɪɔɪɔɾunɪ neeme nɔ́kúnɪ kɾɛ aframa!

Bubɔ Wɛɪn ɪɔ́ itɛ inyɛɾu kpan ɪɛ ɛnɪ woju

- 13 Makɾɪɛnɛ, heni nɛfɛ ɛkɛ, Kris ara nɛfɛ ɛnɪ bɔ́ fɔnɔnɪ hokueɪ mu, sake ɛ́lɪmu ɛnɪ bɔ́ faya fɛɾɪn-nɪ hokueɪ obu ɛɪɪ fɛɔɪnɪ bɛ mu ɛnɪ juma bɛmu. Dɪkɪ: ɔ́yɔɪ ɪɪ obuɛ bɔ́ ɛyɪku nɛfɛ fabubukanɪ mine.
- 14 Heni-heni muɛ, Aule ɛbɪ ɛnɪ nɔwan neemeɛ, ɛnɛɛ ɪɪ owukan lubuo nɔɔ kɔkɔkɔɔ ɛbɪ ɛnɪ ɪkan ɪɔ́: Yɔ́ɪɪ afɔvan fɪnɪ ɪɔ́ fuyɔ́ɪɪ ɔ́fɔbɔ ɔ́ɪɪ rɪɾɛɛ ɛkɛ.
- 15 Ɖnɛɛ, alɪ fɛttɪnɪ mine fusɔsɔvarunɪ mine ɪɛ, bɛ nyɪnɪ ɪnɛ mu. Akpasua obuɛ yɔ́ɪɪ fɔ́bubunɪ mine.
- 16 Ɖmɛ ɛkɛ makan miyɛ nɛfɛ ɪɔ́: ɪanɪ Bubɔ Wɛɪn ɛɪɪ nyɛɾu nɛfɛ ɪɪ ɪɛ́ ɔ́tu fɪɪmɪnɪ nɔ́fɔbɔ nɔ́ɪɪ tɛ ɛɪɪ woju jɪ.
- 17 Dɪkɪ: ɛɾɪɪ tɛ ɛɪɪ wojuɛ, ɪhâmu ɔɔ nɔɔ ɪɛɛ Bubɔɔ ɛnɪɛ ɛɪn. Bubɔɔ ɛnɪ tɛ ɛɪɪ wojuɛ frɛ, ɪhâmu ɔɔ nɔɔ ɪɛɛ ɛɾɪɪɛ ɛɪn. Woju aanɪ obuɛ tɛ fɪnɪ tɪn neeme ɪɪ obuɛ nɔ nɛnɛ agbra ɛkɛ. Obu remuɛ, ɛnɛɛ fúkpɪ fɪɪmɪnɪ woju namu ɛbɪ ɛnɪ nɔ nɛfɛ tɛ mu tɛɛ nɔ́.
- 18 Alɪ Bubɔ Wɛɪn ɪɪ obuɛ nenyɛɾu nɛfɛ ɪɛ ɛkɛ, bɛ fɔ́nɔmɪnɪ Aule aɪba jɪ.
- 19 Akpan-ɛnɛɛ ɪɪ nɔnɔbɔ nɛnɪnɪ tɛ ɛɪɪ wojuɛ, nɛnɪnɪ owuɛnɛɛ nɪɪnɪɛ ɪá bɛ wɛɪnɔ. Kɪ obuɛ nɪɪnɪ: wrakabo, ɾɪnyɔ woju ɛ́lɪ, nyatra,
- 20 owusɔ, mrabafu, kpanfɛ, ɛɪɛɪɛ, nɪkɛ, tɛ frufɾu, mine numusuo, ɔ́bubuu mu,

21 nɔnɔwɪ lebe, mɔɔ kɔpɔhru mu óɔ, kɔpɔhru mu mɔɔ ɪɔ ɪɛ owu un-un elefe fɛɪn éni dide obuɛɛ ɪ. Fíní l̄ɔ ɔw̄ɔ mɪkan miyê nefɛ ɛkɛɛ, mesê ege mukɔatu nefɛ mu l̄ɔ: akpan-ɛɛɛ nɛɪɪ owu akpasua obuɛɛɛ, Nyati ebɪɛ b̄ɔ ɪɪ nɛɪɪɪ.

22 Bɔbɔɔ éni jumaa idi kpan lubolɔwɪ mu tɛ éni obuɛ isipu ɛɪn-ɛ ɛkɛ, ɛɛɛ ɪɪ: óyɔfɔ, rɪre-mukpi, tɛyɔ, tenyɔvɛɪ, tenja, ɪɛdu té ák+an, numuti nɔɔ ɪɔ,

23 té blɛɛ, rɪre ɔnku ónyɔ ák+an. Owu obuɛɛɛ fɛɪn-ɛ, Auleɛ áblân-mu kɔɔkɔ.

24 Dɪkɪ: akpan-ɛɛɛ fɛɪn-ɛ ɪɪ Jesi Kris éni akpaan, et̄ɛ ɪɛ́ fíní nuoní amɪa-mu t̄ɪn ɛtɪ ɪɛɛ ɔnu ɛɪn ɛkɛ néceruní mɪnda mu ɪɛɛ owu un-un-ɛɛɛ fɛɪn-ɛ nɔnu té ɪha ɛtɪɛ ɛɪn.

25 ɛɛɛɛ, éni ɪɪ Bɔbɔ Wɛɪn ɪɪ obuɛ tu ruɔɔ nkuaan, bɛ rɪlânî ei nínyépu ɛɛɛ ɪ woju-woju fɛɪn mu.

26 Rɪre ɛntɪ áhan nudɔɔɔ ɔru mu: ɔɔtu rɪdebɪbɛmíní mine tɛ, esɛjɪ ɔɔtu rɪɛɪɪmíní mine nɪkɛ frɛ.

Galat 6

1 Makɪɛɛɛ, alɪ nɔfɔ mu nɔɔ ɛɪɪ wɔtu féɪɪnɪ nuɛ, bɛ nefɛ ɛbɪ éni Bɔbɔɔ nɔ nɔfɔ muɛ, nyunî nyepuní ɛtɪ té namu mu. ɔnu mu ɪɪɪɛɛ, kpan nɔɔ-nɔɔ fɛɪn nuɔnyɔ íne mu ɪɛ́ ɔɔɔɔ frɛ ɪɪɪ woju ɪɔɔ mu ɪɛ.

2 Woju kpankpu fɛɪn muɛ, bɔbɔkaní mine. ɔnu mu ɪɪɪɛɛ, ɛɛɛɛ fɪɪnɪ obu fɛɪn-ɛ Kris éni auleɛ nobutɛ.

3 Alɪ kpan k̄ɔ níní ɛɛɛ ɔɛ ɪɪ obuɛ nɪɪ kpaan, bɛ ɔnu rɪre namɪmɪa. Tasu muɛ, nókó kpan kɔɔkɔ.

4 Kpan nɔɔ-nɔɔ fɛɪn nɪkpra ɛntɪ ɪ̄ɔ nɪte nɪɪɪ jumaa Nyati ɔɔ ɪanɪ ɔnkuɛ níɪíki. Alɪ aja nuɛ, bɛ obu ɛtɪ ɛɛɛɛ b̄ɔ nɔɔɔ nɔwɔku rɪre. Nudɔɔɔ ɔnu rɪre nudɔɔɔnku kpan lefe ɛtɪ.

5 Heni-heni muɛ, kpan nɔɔ-nɔɔ fɛɪn, ɛntɪ jumaa Nyati tuɪɛ, ɛɛɛɛ b̄ɔ nɛɪɪ.

6 Kpan fɛɪn-ɛ neyêní Nyati owukan lubuɔɛ ɛkɛ, ɛɛɛ frɛ nɪɪɪɪɪɪɪ ɛntɪ ɔbɔkan fɛɪn nútú éyɪɛ pu ɛbɪ.

7 Damɪmɪamíní nɔfɔ rɪre: kpan ɪɪɪ Nyati miyɪ-miyɪ. Obuɛ kpan tuɛ, ɛɛɛ ɔɛɛ yobu.

8 Heni-heni muɛ, alɪ kpan ɪɪɪ ɔɔɔɔ ɔnu té ɛtɪ woju bibɪɛ, ɪu uou ɛɛɛɛ yesipuni ɛɪn. Alɪ Bɔbɔ Wɛɪn ɪɪ obuɛ inyepuni ɛɪɛ ɛkɛ, bɛ nkuan ɛbɪ éni ákân-mu owuɛ yeɪɪ ɛntɪ.

9 Dɪkɪ: namɔɪ nudɔfr̄ɔ ɛɛɛ, nana rúnôní ɛtɪ rɪlí rání. Heni-heni muɛ, alɪ rɪre éjé ɛɛɛ rɛɪɪ ɪɔɔ, bɛ ɔɔɪ yoku nuɛ Nyati tɛɛ, r̄ɪhe ɔnu mu luwɛ.

10 Obu remuɛ, éni bɔmɔɔɔ hɔɔɔ ɪɪa ɛɛɛ bɛɛ, bɛ rɪlíní namu akpan fɛɪn ɛtɪ, tasu muɛ, ɔru makɪ Kris éni puɛɛ ɛtɪ.

Fɔtu ɪɛɛ áraɔu

- 11 Ókufu mu éni owukan lubuo obuε, εμε εμωβο mimime εμυ βό μυ; kpraní l̄ kpenkre εwεne ruru ελoku tuun sen ιε.
- 12 Diní an l̄: akpan-ενεε nakan l̄: fu ficení εκπισι-εε ιε, nenini woju tasuε nodo neneε, ενεε ιι, éni b̄ kpan obu nene akpan εε. Tasu μυε, nelni l̄ε, l̄ε kpan il̄ nene ευ-ευ fíni l̄ nelni akpan-ενεε nobo Kris éni uoue u amia-μυ t̄n ετι ετι éni amanιεε εκε.
- 13 Diki: akpan-ενεε nesεpu εκπισι-εε ecere éni amanιεε, tasu μυε, nene n̄n̄bo n̄dadumíni Auleε ετι frε b̄bo. N̄j̄j̄uní εε éni b̄ felni l̄ε, l̄ε n̄cuní ετι n̄w̄k̄uní rire.
- 14 Em̄nie εκε, mákân-μυ woju lefe k̄ok̄o éni b̄ m̄cu ετι m̄w̄ku rire al̄ élimu ευ Nȳni Jesi Kris éni uoue u amia-μυ t̄n ετι t̄ε éni woju εε. Heni-heni μυε, μυο l̄ε ευ ειν méceru m̄nda μυ l̄ε w̄tu ετι ébi éni wojuεne ειν, ενεε woju obuεne éli em̄ni woju ji.
- 15 Al̄ kpan ce εκπισι-εε ι ο, écé re ο, élimu obu éli woju b̄εμυ. Obuε Nyati nobutuε, ενεε ιι akpan ελωε éni b̄ r̄nyuku r̄li.
- 16 Akpan-ενεε fein-ε nel̄ l̄ε thaa, nene ιι obuε Nyati éni anti nilni Israel puεne tasuε n̄. Nene obuενεε, εnini teyoε l̄ε l̄εdu ótukε nil̄ nenini.
- 17 Gbakε kpan nud̄tu midedi gb̄re ji. Diki: ribiribiενεε cumu rireε, neyê em̄ni gb̄reenεε midi Jesi éni íne μυε.
- 18 Makriεne, ευ Nȳni Jesi Kris éni εw̄ε n̄n̄o l̄ε nefε fein ειν! Amen.

Efes

Efes 1

1 Κρενκρε obue, εμε Pɔl ebi éni Nyati ɔɔɔɔ yɔɔɔ tu mɪli Jesi Kris éni ótɔpu pue li obue mewéñ nefé [Efes ebi] éni Nyati éni pueñeε daku Jesi Kris be nuca fɛin usuni té nno muε.

2 Nyati ebi éni li ɔɔɔ Bôɔ lεε Nyɔni Jesi Kris ein nice nefé ɔwɔɔ nútú fúnóní teyo mu frε.

Namu lɔkuε Nyati li ερεε éni woju

3 Munu lɔku nɪli Nyati ebi éni li ɔɔɔ Nyɔni Jesi Kris ɔɔɔ Bôɔ éni! Diki: ádakue ndaku Kris-ε remue, nése enini Bubɔɔ mu nótu enti te éni mbuafue wojuεε fɛin-ε nitite nite iε eli enini.

4 Heni-heni muε, ɔni nɪeli enti lεε wutu frε bɔbɔɔ, ενεε ɔwô nise Kris mu nite ερε bó eti nite i amεke l' réli enini akpan éni ákân-mu munukukua kɔkɔ ɔɔɔ anti ji. Εε, enini óyɔɔɔ nuyɔɔɔ ερε tuun sɛn iε,

5 ενεε tu be nitite ερε nite i godo-godo neeme éni bô nefεε Jesi Kris mu nɔnyu ερε ewi. Akpasua obue nɪlε, ɔɔɔɔ nuyɔɔɔ, ενεε nise Kris-ε mu ninyaku enini tenja woju obu gbein.

6 Lɔɔ, l' enini mbuafue lɔkuε nise ɔɔɔ te-eti Wi obu mu nutu ερεε éni lô te kan munu tasuε, rónyô ɔɔɔ woju numu rówɔkuni.

7 Diki: mbuεε Kris ku ei enini íne εtε remue, nɪli ɔɔɔ ókǎn pu. ɔɔɔ mu lɪpε li obue Nyati sε nyaku enini lεdu lɔkuε nutuku ερεε éni woju gbein cu ɔɔɔ un-εne fɛin fuɔ ερεε nǎ.

8 Εε, enini ɔwɔɔ nice ερεε rú lɔku tuun sɛn i. ɔɔɔ mu lɪpεε, nótu rice eyiku ερε, eseji enini woju fɛin oku ερε i rire mu frε.

9 Diki: enini tenja lɔkuε nikaan remue, nányaku enini te-eti wojuε nitite nite iε gbein rédi nu. Woju obue, ɔwô godo-godo neeme nututru nite i lô: nîse Kris mu nɪli.

10 ɔɔɔ mu tεε, nitite nitê i lô: ɔni yoku ɔɔɔ ɔɔɔ, nîtu wojuεεε nɔ enti te lεε obuεεε nɔ wutu eti ébε, fɛin yokú eti Kris ɔɔɔ lεfe cε yeɪi nɔnu ine-eti pu.

11 Kris mu baa li obue Nyati sε ji te ερε bó eti te i rɪli enini pueñeε couun. Enini woju fɛin-ε nɪlε, ɔɔɔɔ lô ɔwô nututru nite iε, ενεε nucu eti kpeun nɪli.

12 Lɔɔ, l' ερε ebi éni sigi neeme rucu té rite Kris ebi εtε, rówɔkuni enini munu lɔkuε anya gbein.

13 Kris baa mu ji, ενεε Nyati sε tu nefé frε filní enini pueñeε. Heni-heni muε, woju nawre ebi éni li Amanε Namuε fitiní be fucuní té fitení eti cu nefé íne nkuaan,

ene Nyati se ɔnu mu cu Bubo Wɛin tu nefɛ li sufɛ neeme ɛni nite nefɛ. Bubo Wɛin obuɛ, ene ɔwɔ Nyati kan ɔnu woju la i lɔ: nɔtu enini puenɛ nɔ.

14 Ɛne li obuɛ nɔtu rɛdi Nyati ɛni puenɛ rilɛ ɛni woju an tasu. Ɛni no lɔɔ, rɔkrɔn nu ebi ɛni Nyati ɛni ɔkɔɔn kan ɔnu puenɛ ɛni woju neeme yanya gbein-ɛ. Lɔɔ, lɛ rɔwɔkuni enini munu lɔkuɛ anya gbein.

Nyatiɛ Pɔl gugɔ tu Efɛs puenɛ ɛni woju

15 Obu fɛin ɛni ine muɛ, ene emɛ frɛ mɔgugɔ Nyati mutɔ nefɛɛ nɔ. Heni-heni muɛ, nefini tɛɛ fucu fiteni Nyɔni Jesi ɛti lɛɛ ɔyɔfɛ fanyakuni enini puenɛ fɛin ɛti ɛni amanɛɛ mitiɛ,

16 ɔtu nuca fɛin, makuan nefɛ ɔnu ɔgugɔ mu tɛ midu Nyati namu mlani bia.

17 Ɛɛ, ɔni minya ene ebi ɛni nli ɔnu Nyɔni Jesi Kris ɛni Nyati be eseji nli Bɔ ebi ɛni kan munu kɔ fɛin-ɛ antiɛ, mubutuni ɛni bɔ Bubo Wɛin ɔtu rɛɛ eyiku nefɛ lɛ fɔnyɔni enini rire woju fɛin numu namu-namulo.

18 Ɔnu mu lɛɛɛ, mubutuni ɛni bɔ nɔtu ɔnu rire wojue oku nefɛ i rire mu wɛinlɔ. Lɔɔ, lɛ nɔfu tɛ ɔno enini ɔraa nira nefɛɛ ɛni ɔbɔ fihenɛɛ ɛti, eseji lɛ fɔnyɔni numu lɔ: enini owuɛɛ nitite nite enini puenɛ iɛ ɛni wojue rú lɔku kɔn munu kɔ fɛin. 19-20 Ɔnu ba nɔɔ, mubutuni lɔɔ frɛ lɛ nɔtu fɔnyɔni ɔkura lɔku kukungbɛɛ nitite nite ɛɛ fɛin-ɛ rucu tɛ riteni ɛtiɛ iɛ numu. Diki: ɔkura obuɛ, ene li mbasiɛ kɔ fɛin be nuɔ ɛti nutu Kris no lu uou mu nye ya enti pi ete ɔnu kpisiɔ tɛɛ nɔ.

21 Ɔnu mu lɛɛɛ, ene nutu Kris-ɛ kan munu kɔ bubo etei puenɛ, bɔmucɔ puenɛ, ɔkura puenɛ lɛɛ ine-ɛti puenɛ fɛin-ɛ nɔɔ. Ɛɛ, nɔtu enini inɛɛ ɔnu lɔku ɔko ine-ineɛɛ fɛin-ɛ nɔɔ tɛɛn godoo.

22 Ɔnu mu lɛɛ baa, ene nutu woju-woju fɛin no Kris-ɛ lɔka mu, eseji nutuni nite fini ɔnu puenɛ ɛni ine frɛ,

23 be nɛɛ frɛ niteni fini ɔnu rirenɛɛ ɛke. Heni-heni muɛ, ene ebi ɛni, woju-woju fɛin mu, niyiku ɔbɔ-ɔbɔ fɛin-ɛ, ɔnu puenɛ mu li obuɛ nɛɛɛ niyaku enini wojue neeme gbein.

Efɛs 2

Mbɔafɛɛ Nyati tu ɛɛɛ ɛni woju

1 Dini an lɔ: sigiɛ nefini woju un anuma-anumaɛɛ fɛin-ɛ filniɛ, tɔ fiteni fini akpan ɛni lu uou tɛ bɔ ɛti ɛke.

2 Lɛɛ muɛ, wutu ɛti ɛbi ɛni woju ɔɛ, ene fikprani ɛti finini ei be Angini ebi ɛni tɛ bubo bɔmucɔ puenɛ no enti lɛɛ wutu agbraa iɛ nyɛpu nefɛ i. Angini baa li obuɛ gba obu mu frɛɛ hɔno idi juma akpan-eneɛ ifelumu Nyatiɛ muɛ nɔ.

- 3** Sigi muε, ερε φειν φρε runo fíní nene obuene εκε. Lipe muε, woju kɔkɔ φειν-ε nunuwi ibe kpan ι ετιε li obuε inyepu ερε ι. Εε, woju un φειν-ε oɔu ótutru læε oɔu té tha ετιε ce, ενεε ril riha. Obu éni íne muε, ενεε Nyati éni tebibee no ερε ετι fíní kpan φειν εκεε nɔ.
- 4** Ενεε gba, éni Nyati kan lædu té tuun sen ιε remue, nutuku ερε lædu ninyaku ενιι óyɔfu lɔkue yikunie gbein oɔu rire.
- 5** Heni-heni muε, cɔni lu uou hɔno itê ερε bó ετι ενιι ngasie rudoe remue, ενεε Nyati tu Kris éni nkuaan se ερε. Diní an lô: íne nkuan obuε nuɔu nefee, tasu muε, lædu neeme li obuε nutuku nefε.
- 6** Lipe muε, ενεε nutu runo lu uou mu rinye læε Jesi Kris ein, be Kris éni εντιε ya pi etee, te fíní obo éni li ερε læε oɔu ein li obuε boyo mu runo tee εκε.
- 7** Lɔɔ, læ akpan-akpan φειν-ε inya ετιε oɔu Nyati éni tenja lɔkue se Jesi Kris mu nyaku oɔu ετιε ετι edi nu lô: ενιι lædu tée nikaan, rú lɔku tuun sêh ι.
- 8** Εε, diní an lô: íne nkuan obuε Nyati cu nefee, lædu li obuε nutuku nefε, félimíni woju kɔkɔ nócu ετι. Tasu muε, nofu tée fucu fitení Kris ετιε ce, ενεε nikpra nli obu. Heni-heni muε, lí mbuafue neeme Nyati tu nefε;
- 9** étêmu fíní woju kɔ éni filní be obu nya nefε mu εκε. Éni no lɔɔ, kpan kɔkɔ ákân-mu numukpe.
- 10** Heni-heni muε, Nyati li obuε li φειν. Diki: nése Jesi Kris éni ádakue ridakue mu nónyuku ερε réli akpan olowo. Lɔɔ, læ bonu neeme woju anamu-anamuene φειν-ε nitite nite ερε ι éni bɔ rɛie, rádadu ετι réli lɔɔ εκε.

Kris éni akpaan tu ku ετι li nno éni woju

- 11** Éni no lɔɔ, be kuan-ní nefini lô fite funoní sigie. Diki: éni nóróómíni nefε Juf fécéminí ekpisi-co ι fákân-míni sufre kɔkɔ óno nefε rire éyêmu lô filní Nyati éni pueneε, Juf-εene uɔu noɔu ekpisi-co ecere éni wojue ετι ujû nefε lô: félimíni ενιι pueneε.
- 12** Lipe muε, fidakumíni Kris, eseji nofu có óno Israel pueneε agbra te, ενεε Nyati éni gbódue nyu læε oɔu pueneε ein éni wojue yanyâ nene muε ffee, élimu nefini. Εε, lipe muε, wutu ετι ébi lɔɔ ceε funoní, fákân-míni telle kɔkɔ ambe fiokúmíni mu læε Nyati ein.
- 13** Ενεε diki: amonu éni nuε muε, óno lɔɔ ji. Heni-heni muε, ádakue fidakuní Jesi Kris remue, nefini íne ετι éni mbuoe nuku eie oɔu nefε ebi éni sigi funoní buombuo Nyati rireε, gba, fókūni mu læε oɔu ein.
- 14** Εε, Kris li obuε tu be té βete pi Juf læε akpan-ενεε éli Juf-ε agbra. Diki: nónyu éfe ebi éni te fíní ngbaya neeme εκε no ερε agbraa nóbu nóku oɔu rétê fíní kpan nno kukukpo εκε.

- 15 Ẹnini uoue nue, enee tu Aulee ẹni owukan lubuoeeene ẹni ọbuue buu akpan muẹ ọnó ji. Lọw, lẹ Juf lẹe akpan-enee ẹlẹ Juf-ẹ ẹni ẹdakue dakunl remue, nónyuku nẹtẹnẹ fíní kpan lọw nọ kukukpọ eke té bẹte epi nene agbra.
- 16 Heni-heni muẹ, enini amia-mu tìn etie nue, enee nunyu ẹfe ebi ẹni nọ Nyati lẹe obu-obuoene fein mu ẹni akpan agbraa ninyaku ei. Lipe muẹ, enee nutu Juf-ene lẹe akpan-enee ẹlẹ Juf-ẹ nyuku te fíní kpan nọ kukukpọ eke ku mu lẹe Nyati ein.
- 17 Ẹe, nefe fitení fíní edege ruenee eke lẹe ere Juf-ene ebi ẹni rite fíní lugban ruene ekee, nie nési ere té bẹte ẹni amaniee.
- 18 Heni-heni muẹ, obuẹ nilẹ ọtu ere fein Bubo nọ kukukpọ ọnọ ọru mu, enee bọmucọ ala ere be ẹni bọ ranya Nyati lẹ Bọ anti.
- 19 Ẹni nọ lọw, gba, fétẹmíní edege ruene, elefe mu gbein ẹni akpan ẹni bọ kpan eli nefe rire kesi-kesi ji. Diki: fétẹnẹ Nyati ẹni ebie ẹni ruene, fétẹnẹ ọnu lugban ruene lẹ.
- 20 Ẹe, nefe fre, fétẹnẹ fíní mbobu eke Nyati ede nọru ọnu kan. Kan obu ẹni nsibie, Jesi Kris ẹni ọtọru ruene lẹe ọnu numuti-etẹ ruene ẹni woyuyiee etẹ lẹ obuẹ pi ete, enee ene ọnọbọ nite fíní lubobue nọ kaan ẹni bọdikpa-cọ nyu neeme kan ọnkue eke.
- 21 Ẹe, ẹdakue ọdakunl etẹ fíní ọbọ ẹni rẹpipi mine etẹ rónyonyu mine i eke, enee ọtu kaan naha entẹ lẹ ọnọbọ enini ọsu-cọ.
- 22 Ọnu mu lipee, nefe lẹe Juf-ene ein fónyonyuní mine i fétẹnẹ fíní Nyati ẹni kaan nọru eke lẹ, Nyati ese ọnu Bubo mu ọnọ ebi mu.

Efẹs 3

Jumaa nọ Pọl ọnkue ẹni woju

- 1 Obu remue, eme Pọl ebi ẹni Jesi Kris amaniee mubo muku nefe ebienee fẹlímíní Juf-ẹ, be ọnu remu nlamíní sibikan muẹ, mọgugọ Nyati mutu nefe.
- 2 Mediki sun be ọwọ fitiní Nyati ẹni mbuafuue tumu medi ọnu jumaa nọfu agbra tee ẹni woju.
- 3 Diki: Nyati ọnyu enini wojue anyaku gbein eyẹmu. Obue, enee ọwọ munyu ọnu woju entẹ-entẹ mikaan nọ.
- 4 Ẹnee kpenkpe obu ẹni ẹkingaa fẹkinganí muẹ, yọtu fónyọnẹ numu lọ: Kris ẹni wojue nunyu ninyaku gbein niyemu okumu ei rire mu heni tasu.
- 5 Woju obuẹ, bọnu neeme tun ie oku lọw, nónyú nányákumu gbein nẹyẹmu kpan. Amunu ẹni nu obu muẹ, enee nese ọnu Bubo mu nunyu ninyaku gbein niyẹ Kris ẹni ọtọru ruene lẹe numuti-etẹ ruenee ọnu bọ nọ ete.

- 6 Kris éni wojue, enee li fínî: gbake, akpan-enee élí Juf-ε éni téε cu te Amanie Namue etie remue, nene lee Juf-ene ein, néliní Nyati éni pueene nétëní fíní kpan nno kukukpo eke. Eseji wojue Nyati kan la i lô: nôtu enini pueene, ádakue nidakuní Jesi Kris-ε remue, lí nenini le.
- 7 Amanie Namu obu éni óboε lí juma éni Nyati cu lamu onku medi. Heni-heni mue, nótumu mbuafue nanyaku enini ákuraa gbein juma obu éni édi mu te.
- 8 Eε, eme krúkrú obu éni, Nyati éni pueene fein mu, mányá ine kóokó, nótumu mbuafue obu mobo Jesi Kris éni mbuafue alabu-alabue la kpan i be kó fein-ε éni amanieε muku akpan-enee élí Juf-ε.
- 9 Onu mu lpeε, be ene ebi éni nili obo-obo fein éni éli pue, nótu munyu enini wojue nitite be munyu nuboku ei bonu neemeε, munyaku gbein uku ei kpan fein rire mu.
- 10 Ló, lé amonu éni nue mue, néεε enini pueene mu nányaku onu wojue gbein nótu etei pueene lee bómucó pueene fein fre ebienεε nó entie edi nu lô: enini ríεε ninyaku woju-woju fein mue, rú lóku tasu.
- 11 Woju obuε, ówô bonu neeme nitite nite i be, cóni ku onu nue, nise óru Nyóni Jesi Kris mu nili ninyaku gbein.
- 12 Enee, enini téε rucu riteni eti remue, gbake té okpon ere éni bǒ ranya Nyati anti.
- 13 Éni nó ló, mógugó nefε, emini gbreenε fein-ε medi nófu etie nudótu rire nideje nefε. Diki: onu mu lpe, enee Nyati yeεε yanyaku munu lókuε nutu nefεε gbein.

Óyófue yiku Kris-ε éni woju

- 14 Moku okpon i Nyati ebi éni li Bôo anti mógugóni mutu nefε.
- 15 Diki: enini ínéε li obuε nó entie te lee wutu eti ébi éni akpan busu-busu fein eti.
- 16 Éni nó ló, mobutuni éni bǒ nócu enini munue nikan be ru lóku nkpoobo alabu-alabu kó fein-ε eti nótu onu Buboó edi juma kpan fein éni lubolowi mu ótu fócuní mbasi fenyení tinti.
- 17 Eε, mógugóni éni bǒ nótu nófu té ódôn Kris eti nuca fein. Ló, lé nefε ebi éni enini óyófue nyu nefε kan onku kponkpoló,
- 18 nefε lee enini pu ambiene fein ein fótuní onu woju anya gbein nófu agbra. Lipe mue, enee fônyôní numu lô: enini óyófue tré, fún lehin, á entie, á mu tuun ákân-mu cô te me.
- 19 Eε, muyófu éni bǒ Kris éni óyófu obu ebi éni ru lóku tuun kpan édí cô a te mee éni woju oku nefε i rire mu weinlo. Lipe mue, enee Nyati éni lô te nócó neeme yeyiku nefε gboun.

20 Gba, Nyati ebi éni kan bɔmucɔ uli woju-woju fein ukɔ obuɛ rubutuni læ obuɛ rututruɛ frɛ tɔn nkrɔbɔ alabu-alabu be ise enini ákuraá nutu erɛɛ mu idi ɔnu jɔmaa,

21 munu lɔku nli enini! Èɛ, enini woju lɔku obuɛ nise Jesi Kris mu nli nutu ɔnu pɛnɛɛ remuɛ, munu lɔku nli enini tɔn godoo!

Efɛs 4

Kpan nɔ kukukpɔ éli éni woju

1 Owu obuɛnɛ fein éni íne muɛ, emɛ ebi éni munɔ sibikan mu Nyɔni Jesi éni íne muɛ, mɔgugɔ nefe éni bɔ nɔfu énei aja nu lɛ ɔtu akpan edi an lɔ: áraa Nyati ra nefe filíní ɔnu pɛnɛɛ, fáta nefe ein heni tasu.

2 Woju-woju fein muɛ, líní akpan riresiei pɛnɛɛ, té blɛɛ pɛnɛɛ, akpan éni uku ho ei uli woju. Óyɔfu frɛ niyiku nefe fúnyúní té i mine eti.

3 Éni Bubu Wɛin ɔtu fétění kpan nɔɔ, wuwotuní rire té betɛɛ dɔn nefe agbra lɛ óbubuu mu kɔkɔ únɔ nɔfu mu tɛ.

4 Èɛ, fétění kpan nɔ kukukpɔ, enɛɛ Bubu nɔ kukukpɔ frɛ nɔ nɔfu mu nɔ-nɔ fein mu be nɔfu té nɔ woju nɔ kukukpɔ frɛ éni li woju ebi éni Nyati ra nefe éni bɔ ɔtu nefeɛ eti.

5 Eseji Nyɔni nɔ kukukpɔ cɛɛ nɔ, enɛɛ erɛ fein ɔru té nɔ enɛ ɔnu læfe kukukpɔ eti be rili batem nɔ kukukpɔ frɛ.

6 ɔnu ba nɔɔ, Nyati nɔ kukukpɔ cɛɛ nɔ ebi éni li erɛ fein ɔru Bô. Ènɛ li obuɛ nupɔtu erɛ fein eti, enɛɛ nidi juma ɔru agbra be nuno ɔru lubolowi mu frɛ.

7 Ènɛɛ gba, Kris ɔhunku mbuafuɛɛ nutu kpan nɔ-nɔ fein-ɛ eti ɔcu juma couun alani ɔnku éni bɔ edi.

8 Heni-heni muɛ, Nyati kpenkpe kán lɔ: Cɔni nukɔpu ɔnu éfe pɛnɛɛ, niya n+a enti, enɛɛ nɔican akpan owu akpasua-akpasua fein.

9 Ènɛɛ diki: alí Nyati kpenkpe nakan lɔ: náya nâ entiɛ, be nakuatu lɔ: tɛ ɔwô nuno, enɛɛ ni wutu eti ébi.

10 Heni-heni muɛ, enɛ ebi éni nuno enti tɛ ni wutu eti ébiɛ, enɛ baa li obuɛ nupupu enti alabu-alabu ei nise ege na tɛɛ nɔ. Lɔɔ, lɛ nɔpɔtu ɔbɔ-ɔbɔ fein eti.

11 Ènini jumaɛnɛɛ nide nuku akpan ɔnkuɛ, akpasua-akpasualɔ. Nutu elefe lí ɔtɔpu pɛnɛɛ, elefe lí numuti-eti pɛnɛɛ, enɛɛ elefe li amanɛbo pɛnɛɛ be elefe frɛ li akpan éni ikprâ Nyati éni pɛnɛɛ eti eseji iyiye nɛnɛ woju frɛ.

12 Nétite akpan akpasua obuɛnɛ lɛ abuka enini pɛnɛɛ ɔsu Nyatiɛ fíní lɔ te fataa ekɛ. Lɔɔ, lɛ nɛnɛ fein ebi éni nitení fíní Kris éni rirenɛ ekɛɛ, nɔcuní mbasi nukuní mu

13 tuun bɔɔ lɛ́, ɛɛ fɛɪn, ɔru té neeme ɔno Nyati éni Wɛɛ ɛti rédini an namu-namulo rétě kpan nno kukukpo. Lɛɛ muɛ, lɛ́ rédide Kris ei tuun rókuɔ.

14 Éni no lɔɔ, ɔtu ridetemíni fíni ɛwi tti éni yɔnyɔmu woju numu namu-namu ɛke rudɔwɔmíni rire rɔdalamíni ei akpan gbrɛ puɛɛ nudɔɔ wojuyiye kɔkɔ ɛti nidamunia ɛɛ rideciceru munu mu ji.

15 Diki: ɔyɔɔ lɛ obue bɔ́ eyiku ɛɛ rɛni ei woju nawrɛɛ ɛti nuca fɛɪn. Lɔɔ, lɛ́ róɔ mbasi róku mu rédide Kris ɛbi éni te fíni ɔru íneɛ ɛke i woju fɛɪn mu.

16 Heni-heni muɛ, ɛɛ lɛ obue nuɔyɔ ɛɛ fɛɪn ei, ɛɛɛ kpan nno-nno fɛɪn te fíni ɛni rirenɛ ɔ́ lɔgbu nno ɛke be kan ɛni juma couun éni idi. Lɛɛ muɛ, lɛ́ ɔyɔɔ eyiku ɛɛ neeme régbigbi ɔru rire róru lɔku róku mu.

Lɔwɔ mu éni éni woju

17 Éni no lɔɔ, mata lɛka i mikan miyê nɛfɛ Nyɔni éni íne mu lô: nɛfɛni owullu fɛɪn muɛ, dedidemíni akpan-ɛɛɛ nɔnu te ɔ́nó Kris ɛti i. Nɛɛ obueɛɛ, nɔnɔbo nɛni ɔ́tutruɛ lɛ obue inyepu nɛɛ i be nilíni owu ɛhɛɔ-ɛhɛɔ nihaní.

18 Heni-heni muɛ, éni luboluwɛ kpuɔ nɛɛ tuun sɛn i be nédímíni Kris éni wojuɛ aan, ɔtu nɔnu ɔ́tutruɛ ɔno tuunɔ, ɛɛɛ nkuan ɛbi éni Nyati utu kraan éli nɛni.

19 Nɛɛ obueɛɛ, ɔɔɔ niraní rúhón wojuɛ, nédímíni an. Nɛni ruɔyɔ woju anuma-anumaɛɛ ɛbi éni nuɔnó mu nɛlɛni yɔnyu nɛɛ té kɔkɔ, ɛɛɛ néliní íne i mu ɛ nahaní bibi.

20 Nɛfɛ ɛke, fɛdɛni an lô: akpasua obue, íhâmu ɔ́ nno lɛɛ Kris éni rire wojuɛ niyiyení nɛfɛɛ ɛn kɔkɔ.

21 Heni-heni mu ɔwɔ́ fétiní ɛni rire wojuɛ oku nɛfɛ i rire mu. Ɖɛ, nóɔni ɛni woju nawrɛ ɛbi ɛti néyiyení nɛfɛ woju.

22 Éni no lɔɔ, nɛfɛni lô fite fɔnóní sigi be té tha nɛfɛ woju un anuma-anumaa ɛlɛ kpan kɛɛ ɛti filní ububu nɛfɛɛ, wóní ɔnu woju neeme laní ei.

23 Lɔɔ, lɛ́ Nyati edi juma nɔɔ luboluwɛ mu te ɔtu nɔɔ ɔ́tutruɛ ɔnyuku.

24 Eseji lɛ́ fétěni akpan ɔlɔwɔ tasu fónóní fíni lô Nyati ɔnɔɔ nɔɔ ɛke woju nawrɛɛ enyepu nɛfɛ i fétiní ei sɛɛɛ lɛ lɛ rire ɔ́pɔn mu frɛ.

25 Obu remuɛ, ceruní munda mu lɛɛ funte woju ɛn, kan-ní woju nawrɛ yení mine. Kuan-ní lô: ɛɛ fɛɪn ritê mine bó lɛɛ lɛka.

26 Alɛ woju kɔ́ ɛti, té ibibe nɛfɛɛ, be nudɔtu tuun bɔɔ lɛ́ ɔnu mu lɛɛ, féliní woju un; titení ɔnu woju té né nɛfɛ me kraa lɛ́ gbe ala be.

27 Ɖɛ, dalamíni Angɛni lɛka-ɔɔ lɔwɛ kɔkɔ i.

28 Alɛ kpan kɔ́ lí in'in puɛ, be nide'in in ji; nice rire ba i nídí juma numuti nno mu níhé ɔɔ éni ɛɛ frɛ nûɔ nuɔbuka lɛdu pu kɔ́ lɛ.

- 29** Owukan lubuo un kɔkɔ nudɔnɔ nɔfu ɔmu nidanya. Alɔ woju kɔ nɔɔ, be nefini owu fein-ε fikani-ɛ nɛli owukan lubuo ɛni ja nu be kpan fein-ε itie yɔkpɔkpɔkɔni rire yɛlini namu.
- 30** Dɛlimini woju kɔkɔ ɛni yɔgrɔ Bubu Weini-ε Nyati tu nefɛe rire ambɛ ɔnu mu li obuɛ Nyati sɛ te nefɛ bɔ ɛti li sufɛ ɛni nite nefɛ filini ɛnini pɛnɛ be ɔkufu ɛni nuɛ muɛ, yanyaku ɔkɔɔn nukɔn nefɛe ɛni woju gbein.
- 31** Mine nkɔpiti ɔtu, tebibe, ɛlɛlɛ, mine ɔkprɔ lɛɛ tɛ un nudɔnɔ nɔfu agbra kɔkɔ.
- 32** Kan-ni tɛ namu lɛɛ lɛdute mine ɛti. Cɔni woju un fein funi mine fini lɔ Nyati sɛ Kris mu cɔ nefinɛnɛ fun nefɛe ɛkɛ.

Efɛs 5

Wɛin mu ɔnɔ ɛni woju

- 1** Gba, ɛni filini Nyati ɛni te-ɛti ɛwi remuɛ, be hunkunɛ ɛti woju fein mu.
- 2** Yɔfuni mine nuca fein fini lɔ Kris ɔnɔɔ yɔfu nefɛe ɛkɛ. Diki: nɔcɔ ɔnu rire nɛyi tɛyi ɛnini ine ɛti nɛtɛ fini nniɛ nuɔ niyini tɛyi be ɔnu lɔnɛfɛ yɔ Nyati tɛɛ ɛkɛ.
- 3** Kpan nideti lɔ: wraka, runyɔ woju lɛɛ kpohru nɔ nɔfu agbra frɛ bɔbɔ, ɔɔbubumini Nyati ɛni pɛnɛɛ filini ɛni inɛɛ i.
- 4** Owurɔrɔ ɛni ɔfɔtamɔ ɛni li fini: owu mramra ɔkan, owukan lubuo ngbohro-ngbohro lɛɛ akpan ɔcɔcɔku nudɔnɔ nɔfu ɔmu nidanya. Nefini wojuɛ bɔ ɔnɔ nefɛ ɔmu anyaa, ɛnɛ li Nyati ɛni bɔ fɛdɔni namu falani bia.
- 5** Dini an wɛinlɔ lɔ: akpan-ɛnɛ fein-ε nobo wraka, nɛli runyɔ woju, elefe mu kan kpohruɛ, nɔnu cɔ ɔnɔ Kris lɛɛ Nyati ɛni ɛni ebi tɛ. Kpohruɛ nɔ lɛɛ, tɛ fini ɔbɔ ɔɔ neeme ɛkɛ.
- 6** Dalamini kpan kɔkɔ i nudɔcɔ owukan lubuo ɛhɛlɔ-ɛhɛlɔ nudodu nefɛ ine mu nudɔnyɔku. Dini an lɔ: Nyati ɛni tebibe nɔ akpan-ɛnɛ fein-ε ifɛlumini ɛti.
- 7** ɛni nɔ lɔ, be detɛmini nsibi lɛɛ akpan akpasua lɔ ɛni.
- 8** Diki: sigiɛ, funi tuun mu, ɛnɛ gba Nyɔni ɛni ɔdakuɛ fidakuni ɔtu fɛlini wɛin mu ɛni akpan. ɛni nɔ lɔ, nefini owulɔlɔ fein nuku ei wɛinlɔ akpan anti.
- 9** ɛnɛ ki owu ɛni inyaku nefini wɛin muɛ funi ɛni woju gbein: tenja, sɛsɛ lɛu lɛɛ woju nawrɛ ɔkan.
- 10** Kprani woju fein mu lɛ fɛlini obu cɛɛ yɔyɔ Nyɔni tɛɛ.
- 11** Diki: akpan-ɛnɛ nɔ tuun muɛ, nɛnini owuɛnɛ nɛlini ɔtu namu kɔkɔ inyamu kpan mu. ɛni nɔ lɔ, detɛmini nsibi lɛɛ nɔnu ɛni, nana nyakuni lɔ nitɛ nɛlini gbein akpan di an.
- 12** Heni-heni muɛ, owuɛ akpan obuɛnɛ u'ɔn'ɔn ei lɛ lɛ rɔhɔn tuun lɛɛn i, ija nu ɛni bɔ kpan akan ɔnu woju frɛ bɔbɔ.

- 13 Ɛnɛɛ, ɔnɪ nɔnu nsibi inya gbein-ɛ, be ɔtu lɔ nite nunɔnɛ ala be weinɔ akpan edɪ an.
- 14 Ɛnɛɛ woju fɛin-ɛ inya gbein lɔɔ, utu kpan ɪne mu. Obu remue, ɛnɛɛ akpan ɪkan lɔ: Ɛfɛɛ funɔ munɔke mue, be wu! Ɛfɛɛ finye lu uou atingbre etɛ, nu nye! Lɪpe mue, Kris yɔtu woju yokufu ei rire mu.
- 15 Ɛni nɔ lɔɔ, nyunɪ ɪne mu nefɪni lɔ fitɛ fɪnɪni eiɛ etɪ namu-namulɔ. Delmɪnɪ nyɔmbɔ pɛnɛ; lɪnɪ nɛɛ pɛnɛ.
- 16 Dinɪ an lɔ: nuɛ runɔ mu rahaa ɔnyunyo tuun ɛsɛn ɪ. Obu remue, dakp+amɪnɪ woju nu etɪ dinɪ jumaa Nyati tu nefɛɛ.
- 17 Ɛɛ, detɛmɪnɪ nyɔmbɔ pɛnɛ; woju fɛin mue, dinɪ Nyati ɛni te-etɪ wojuɛ an lɛ fɛlɪnɪ.
- 18 Eseji dɔnɔmɪnɪ mulɔ nudɔnyu nefɛ ambe obuɛ, ububu kpan; nuca fɛin, lanɪ Bubu Weɪn ei yɪku nefɛ.
- 19 Ɔnu mu lɪpɛɛ, lɛ tɛ nɔɔ mu fɛhenɪ eji akpasua-akpasuaa nutu nefɛɛ fɔtunɪ Nyɔnɛ fɔkpukpukunɪ mine rire.
- 20 Nyɔnɪ Jesi Kris ɛni ɪne mue, nuca fɛin dɪwɪnɪ Nyati ɛbi ɛni lɪ Bɔɔ namu lanɪ bia woju-woju fɛin mu.

Kpɪsɪ lɛɛ ɔnu yi ɛin ɛni agbra woju

- 21 Kris ɛni ɛyɛɛ nɔ nefɛ luboluwɪ mue, nutu fɪsɪnɪ rire i fɔtunɪ mine.
- 22 Yi nɔɔ-nɔɔ fɛin nisi rire i nɔtɔ ɔnu hi finɪ lɔ nɪɪ nutu Nyɔnɛ ɛke.
- 23 Dɪki: kpɪsɪ tɛ ɔnu yi ɛni ɪne finɪ lɔ Kris te ɔnu pɛnɛɛ nucu ɪne nkuaan ɛni ɪne be nɛnɛ frɛ nitenɪ ɔnu rirenɛɛ ɛke.
- 24 Ɛnɛɛ, finɪ lɔ Kris ɛni pɛnɛɛ isi rire i utu Kris ɛkɛɛ, ɔnu ba nɔɔ, yi fɛin frɛ nisi rire i lɔɔ ɛke nɔtɔ ɔnu hi woju fɛin mu.
- 25 Kpɪsɪ fɛin frɛ nuyɔfu ɔnu yi finɪ lɔ Kris yɔfu ɛnɪni pɛnɛɛ tuun kpɪ etɪ u nɔnu ɪne etɪ ɛke.
- 26 Ɔnu mu lɪpɛɛ, ɛnɛɛ nucu ɔnu owukan lubuoɛ nigbi nɛnɛ mindi lɛ nɛyɪnɪ nu.
- 27 Lɔɔ, bɔɔ nunyanɪ ɔnu antɛ, lɛ nájani nu, cɔ kɔkɔ ijjaumu nɛnɛ, eseji ribiribi lɛ woju lefe kɔkɔ ɪtumɪ nɛnɛ mu, nana nɔpɔn-nɪ tuun nɛtenɪ me.
- 28 Heni-heni mu kpɪsɪ fɛin nuyɔfu ɔnu yi finɪ lɔ nuyɔfu ɔnɔbɔ ɔnu rirenɛɛ ɛke. Dɪki: kpɪsɪ obuɛ yɔfu ɔnu yie, be ɔnɔbɔ ɔnu rirenɛ lɪ obuɛ nuyɔfu.
- 29 Nɔfɔbɔ kpranɪ: kpan kɔkɔ ɔnɔ ɛni fe ɔnu rirenɛ, nana ɛgbigbi nigbigbini be eseji nɪdadunɪ etɪ namu-namulɔ. Kris frɛɛ, lɔ ulɪ ɔnu pɛnɛɛ nɔ.
- 30 Nɛli lɔɔ, ambe rɛtɛ finɪ ɔnu rirenɛɛ ɛni cɔ ɔgbu-ɔgbu ɛke.

- 31** Ɛnεε, ki obuε nimime nilaní ei: obu remuε, kpisi yɔnɔ ɔnu bô lεε eniyia rire yanya ι yaha yadaku ɔnu yi, εnεε nεnε aanuε nîtêní kpan nno kukukpɔ.
- 32** Woju obu éni nuwaan á mu tuun sêh ι. Ébιε, makan Kris lεε εnιι puεnε éni agbra woju.
- 33** Nεfιnιε, kpisi nno-nno fεin nuɔɔfu ɔnu yi fíní lô nuɔɔfu ɔnɔbɔ ɔnu rireε εkε, lɛ́ yi fεin frε εfεlɔ ɔnu hι lε.

Efεs 6

Bô lεε εwi éni agbra woju

- 1** Nεfε εwιεnε, fεluní nɔfu bôεnε. Obuε, εnεε ja nu bε Nyɔnιε yɔfu éni bô fεluníε nɔ́.
- 2** Heni-heni muε, Nyati kpenkpeε nakan lô: Ɔfu nu niyi efiyia lεε ɔfu bô. Obuε, εnεε li Auleε Nyati ti cɔ kan mbuafuε woju te εti lô:
- 3** Lɔɔ, εnεε fûnɔ ehe mu, eseji fîmε lɔbε wutu εti ébι.
- 4** Nεfε bôεnε frε, delimíní nidesɛ́h ι tuun bɔɔ lɛ́ nɔfu εwιεnε ɔcu nεfε tebibe rire. Nenιnι égbigbi mu tεε, tuní nεnε fɔ, eseji cuní Nyɔnιε éni wojuyiyεε εti nyepuní nεnε ι.

Mbeyepu lεε nɔnu etei puεnε εin éni agbra woju

- 5** Nεfε mbeyepuεnε frε, fεluní nɔfu wutu εti ébι éni etei puεnε riretita, laye lεε té nno mu fíní ɔbɔɔ li Kris li obuε fεfεluníε εkε.
- 6** Éfεlue fîfεluní nεnεε, nidetě nɔnu anti cε éni bô nεduní nu; buní nɔfu rire lô: filnι Kris éni mbeyepu, εnεε fεluní fεin té neeme mu futuní Nyati.
- 7** Ɛε, suní nεnε té nno mu tasu fíní ɔbɔɔ li Nyɔnιε ɔnɔbɔ fɔsuníε εkε, dakpr+amíní lô kpan cε li obuε fɔsuní.
- 8** Diki: kpan fεin, nidεli beyepu, nidεli lukpawι, εnιnι woju namu fεin-ε nεlιε, εnεε Nyɔnιε yakprâ bε yewenι ɔnu mu lu.
- 9** Gba, nεfεε fikan-ní mbeyepuε, nεfε frε, éni Nyɔnιε yakprâ nεfνnι lô fεluníε εti yεwε nεfε ɔnu mu lu remuε, ɔtu nideliletumíní ei. Kvan-ní lô: nɔnu εin-ε, etei pu nno kukukpɔ fikan-ní nɔ εntι tε. Etei pu obuε, ɔnu antiε, ákân-mu beyepu, ákân-mu lukpawι.

Nyati éni owuε utu akpan uhun tín εtιε éni woju

- 10** Ókufu muε, Nyɔnιε fidakuníε, nite nεfνnι mbasi neeme. Ɛε, tuní εnιnι ákura εbι éni kɔ fεin-ε yíku nεfε.

- 11 Ɔnu mu lɔɔɛ, dení tɪn ɔɔn owu akpasua-akpasuaɛnɛ fɛɪn-ɛ Nyati tu nɛfɛɛ kuní rirɛ lɛ́ ɔtu lɪka ata nɛfɛ ɪ Angɪnɪ ɛni gbɛɛ woju anuma-anumaɛnɛ fɛɪn anti.
- 12 Dɪnɪ an lɔ́: tɪn-ɛ rɔhun-ɛ, ɛ́lɪmu akpan ɛɪn rábɔan-mu bɛmu; bɔbɔ un-un-ɛnɛ fɛɪn-ɛ nɔ ɛntɪ ɛni lɪ fɪnɪ nɔnu etɛi pɛnɛ, bɔmɔɔ pɛnɛ lɛɛ obuɛnɛɛ nɛnyɛpu wɔtu ɛti ɛbi ɛni tuun mu woju fɛɪn ɛiɛ ɛɪn rubɔan.
- 13 ɛ́ni nɔ lɔɔ, dení Nyati ɛni tɪn ɔɔn owuɛnɛ kuní rirɛ. Lɪɛ muɛ, ɔni nu ɔɔn un ɔɔtu nɛfɛɛ, lɛ́ lɪka ata nɛfɛ ɪ fɔɔn-ní tɪn-ɛ tuun fókufuní.
- 14 ɛɛ, daduní ɛti namu-namu! Woju nawrɛɛ nite fɪnɪ nɛfɪnɪ bɛtu ɛni nyu nɛfɛ ɪ ɛkɛ lɛ́ sɛsɛ ɛv etɛ́ fɪnɪ lɪnkpa mu tralɛ ɛntɪ ɛni fɔɔn-ní ɛkɛ.
- 15 Eseji nyuní Amanɪɛ Namu ɛbi ɛni utu té bɛtɛɛ ɪ kpɔnkɔɔlɔ tɛ́ fɪnɪ ngbabɔa ɛni fukuní lɪkaa ɛkɛ.
- 16 Woju-woju fɛɪn muɛ, nɔfu tɛɛ fɔɔv fitení Kris ɛtɛ nite fɪnɪ awaɪ ɛkɛ fúɔú fítɛruní Angɪnɪ ɛni lé anuma-anuma fɛɪn-ɛ ɔwɔ nɛfɛɛ.
- 17 Eseji íne nkɔan ɛbi ɛni Kris ɔv nɛfɛɛ, nite fɪnɪ nɔfu kpokpo kile ɛni fɔɔn-níɛ ɛkɛ lɛ́ Nyati ɛni owukan lubuoɛ frɛ etɛ́ fɪnɪ akrabu ɛni Bɔbɔ Wɛɪn de ku nɛfɛ ɔnkɔɛ ɛkɛ.
- 18 Woju-woju fɛɪn muɛ, lani Bɔbɔ Wɛɪn ɛi nyɛpu nɛfɛ ɪ fúnóní Nyati ɔ́gɔgɔ mu nɔca fɛɪn fúbútuní nútú nɛfɛ obuɛ cian nɛfɛɛ. Ɔnu mu lɔɔɛ, lɪnɪ akpan gbɪgbɪ lɛɛ kpɪtɪ pɛnɛ gɔgɔ tuní Kris ɛni pɛnɛ fɛɪn frɛ.
- 19 Ɔnu ba nɔɔ, ɛmɛ frɛ, gɔgɔnɪ Nyati tumínɪ bɔɔ mobo Amanɪɛ Namuɛ, lɛ́ nótumu owukan lubuo ɛni fataa. Lɪɛ muɛ, lɛ́ nótumu biakpa móbo Kris ɛni Amanɪɛɛ mányaku ɛnɪnɪ rirɛ wojuɛ gbɛɪn akpan ɔnyɔ́ numu.
- 20 Obu ɛni íne muɛ, ɛnɛɛ mlɪ ɔnu bɔ-ɛtɪ pu bɛ eseji munɔ sibikan muɛ nɔ́. ɛ́ni nɔ lɔɔ, gɔgɔnɪ Nyati tumínɪ lɛ́, ɛbi frɛ bɔbɔɔ munɔɔ, nótumu biakpa mákan ɛnɪnɪ wojuɛ móku akpan fɪnɪ lɔ́ tɛ fataa ɛkɛ.

Ókufu mu ɛni owukan lubuo lɛɛ áraɔu

- 21 Mótɔ makɪ Tisik ɛni muɔɔfu té nɔɔ mu bɛ thɪ numɔti nɔɔ Nyɔnɪɛ ɛni jumaa muɛ nehi nɛfɪnɪ tɛ amɛkɛ lɛ́ obo lɔ́ mite munɔ ɛbi lɛɛ jumaa medɪɛ ɛni amanɪɛɛ oku nɛfɛ.
- 22 ɛɛ, mótɔ nehi tɛ amɛkɛ lɛ́ nóbo ɛnɪnɪ amanɪɛɛ nóku nɛfɛ, nókpɔkpɔku nɛfɛ rirɛ frɛ.
- 23 Gba, makɪɛnɛ fɛɪn, Nyati ɛbi ɛni lɪ Bɔɔ lɛɛ Nyɔnɪ Jesi Kris ɛɪn mlɪ lɛ́ tɛyɔ lɛɛ ɔ́ɔɔfu ɛyiku nɛfɛ, eseji nɔfu té ɔdɔn Kris ɛti kpɔnkɔɔlɔ frɛ.
- 24 Nyati ɛni ɔwrɔɔ nɔnɔ lɛɛ akpan-ɛnɛ fɛɪn ɛbi ɛni, nɛnɪnɪ ɔ́ɔɔfɔɛ nɔyɔɔfuní ɔru Nyɔnɪ Jesi Kris-ɛ ákân-mu lɔ́ ɪya uku ɛiɛ ɛɪn nɔca fɛɪn!

Filip

Filip 1

- 1 Κρενκρε obuε, εμε Ρολ ιεε Timote ειη εβι ένι ρλι Jesi Kris ένι όσυ ρυεεε Ιι obuε ρεωέη νεφε φειν-ε fidakunĩ βε filinĩ Filip ebie ένι Nyatikan mu ρυεεε ένι Ιι finĩ ényepuei ρυεεε, diakriene ιεε akpan φειν.
- 2 Nyati εβι ένι Ιι ουυ Bô ιεε Nyoni Jesi Kris ειη nice νεφε ουυ Ιε̃ eseji νότυ νεφε teyo φρε.

Ρολ ένι Nyatiε nala bia Filip ρυεεε ίνε μου ένι woju

- 3 Nu φειν-ε mukuan nõfu wojue, mla Nyati bia nõfu ίνε mu.
- 4 Εε, nuca φειν, Nyatiε mugugo mutu νεφεε, rire-mukpi mu mugugo.
- 5 Οβω tu βε mli ιω, εεε Ιι finĩ: βουι ουι fucunĩ té fitení Kris ετι τε neeme tuun βω βε ie oku amunue, fabukamĩni tasulo ουυ Nyati Amanie όβος mu.
- 6 Εεε, midĩ an weinlo lô: Nyati εβι ένι bo juma namu obu bu nedi nõfu μου, yonũ ετι yedi yaha ιω tuun βω Ιε̃ oku νεε Jesi Kris yesê ege yehie.
- 7 Ali mák+an ótutru akpasua obu nõfu ετι ιω, βε ουυ ου weinlo ambε filinĩ ουυ te-ετι ρυεεε tasu. Heni-heni μου, Nyati ένι mbuafueε tumu βε sibikan mu έβιε muuou ιεε Amanie Namue ένι óuwotue mowuwotu akpan ιδι nu lô: lí woju nawre tasue, νεφε φρε, funomĩni ege.
- 8 Nyati ουου Ιι ουυ dalufue lô: muyofu νεφε té nuu mu finĩ lô Jesi Kris yofu νεφεε εκε.
- 9 Εμινι όγουο mu τεε, mubutu Nyati ένι bõ ουυ νεφινι όυοφue ουυ Ιου oku mu ενιηι rire woju φειν-ε oku νεφε ι rire mu weinlo Ιε̃ fósusuopunĩ woju-woju φειν mu fédinĩ obuε Ιι nawreε.
- 10 Ιω, Ιε̃ fédinĩ woju obuεεε yi nu tasue an fónyu fák+an-nĩ ουυ. Ιιρε μου, ουι Kris-ε yesê ege yehie, Ιε̃ woju un kooko úno nõfu mu, eseji fíhemínĩ muukukua kooko φρε.
- 11 Ιιρεε, νεφινι óbũaa Nyati σε Jesi Kris mu bua νεφε mu Ιô filinĩ σεε ρυεεε ένι wojue yanya gbein weinlo, εεε muu Ιου yei Nyati ένι akpan yowokuni.

Ρολ ένι sibikan μου νω ένι woju

- 12 Μακριεε, muyofu ένι bõ fédinĩ an lô: wojue hemue ουυ Amanie Namue netrê tha nana.
- 13 Diki: Sesar ένι srudaεne neeme ιεε akpan-ενε φειν φρεε no έβιε ουυ nuu Ιô: Jesi Kris ένι ίνε ετι Ιι obuε muu sibikan mu.

- 14 Eseji emini sibikan mue nlamíni lɔɔ, owrũ makpi kprangbalɔ biakpa ie rire mu ɔɔv té etě Nyɔni Jesi eti gbake nala rire gbein ubo Amanie Namue kpete-kpeteɔ.
- 15 Diki: akpan elefe ɛnie, nike lee luyru mu noboní Kris ɛni Amanie obu, ɛne elefe ɛnie ɛke li nuhun wein mu tasu noboní.
- 16 Nene obuenee, neninie, ɔyɔfu mu tasu li obuɛ nelini lɔɔ ambe nidini an lɔ: Nyati ɔnɔɔ nyakumu cu lɛ mɔwuwotu Amanie Namue.
- 17 Ambiene ɛke, Kris ɛni Amanie nobonie, ɛlimu ɔtutru namu mu nɔbomini; luyru mu juma nedini. Neninie, notutruni lɔ: obuɛ nelinie yabuka sibikan mue munɔɔ eti yɔtu mɔno ledu mu tuun yesɛn i.
- 18 Nene akpasua obuenee, nenini amanie nobonie, botu nidei nuhun wein mu o, nidei ɔtutru lefe mu o, be obuɛ ɛli woju. Diki: Kris ɛni inee nanyakuni gbeine, ɛne li woju ko fein. Obuɛ, ɛne tu be rire mu nekpimu be yekpimu lɔɔ bibi nuca fein-ɛ nɔ.
- 19 Heni-heni mue, owu obu fein-ɛ nehemue, midu an lɔ: ɔkufu mue, namu yanyamu mu. ɛne, nefini Nyatie fogugo futuminie lee Bubu Wein-ɛ Jesi Kris tumue ɛni abukaa nabukamue, ɛne yesipu obu ein.
- 20 Onu mu lɛee, mɔdadu eti mɔkpɔn lɔ: bɔ mɔcu ruhɔn woju kɔkɔ mu. ɛe, lɔ nu amunu be nahaa, botu nidei ɔmu nkuan-ɔ mu o, nidei ɔmu lu uou mu o, mikɔn tele lɔ: mɔnyaku Kris ɛni inee gbein nuca fein.
- 21 Heni-heni mue, ɔmu nkuaan, ɛne li Kris, ɛne ali muhu free, be yei emini mbuafuɛ.
- 22 Gba, ali fata ɛni bɔ mɔdɔn nkuan ma antie, be mediki sun jumaa hɔnɔ unɔ ji ɛni bɔ medi mɔtu Nyatie ɛni ine mu. ɛne medí obuɛ bɔ ma eti.
- 23 ɛe, té nelimu aanu-aanu. Diki: gbisi nɔɔ, rire nayramu ei ɛni bɔ ma mɔdɔn lee Kris ein. Obuɛ, ɛne ja nu ko fein.
- 24 Gba, gbisi nɔ free, nɔfu remue, fata ɛni bɔ mɔdɔn wutu eti ɛbi ji.
- 25 ɛne, okumu ei rire mu weinlɔ lɔ: mɔdɔn wutu eti ɛbi nefini ine mu amee lɛ mɔbuka nefu nɔfu tee nɔ Kris etie enye tinti oku mu fɔnɔni rire-mukpi mu free nuca fein.
- 26 Lɔɔ, lɛ, ɔni mɔnya gbein be mihi mihe nefee, ɔtu rire te nefu oku mu nɔfu adakuɛ fidakuni Jesi Kris-ɛ remu.
- 27 Obu ɛee nɔɔ, lɔni lɔ bɔ felini lɛ nefini ɛntie aja nu akpan fein anti eyɛ lɔ: fɔnyuni Kris ɛni Amanie Namue fak+an-ni ɔnku heni. ɛe, botu mi mikpra nefu o, botu mɔkpɔ míemu o, afatamu ɛni bɔ meti rti nyanya, nana miti lɔ: fényeni tinti, ɔtutru naha nefu ɔ nɔ, ɛne fétɛni finí kpan nɔ kukukpo ɛke bɔyɔ mu fɔhun-ni Amanie Namue ɛni ine eti tin futuni akpan té udɔn Kris eti.

28 Ɔnu mu lɔɔɛ, dɔtumíní nɔfu éfe pɔene nudɔtu fideliletumíní ei woju kɔɔko mu. Lɔɔ, enee yeyê wainlɔ lɔ: nunɔní lu uou atingbre eti, enee nefee eke, fɔcɔní nɔfu íne nkuan. Obue, Nyati ɔnɔɔ tite te i.

29 Heni-heni mue, Nyati ɔtu nefee mbuafue lɔkulo Kris rire. Mbuafue obue, élimu téee nutu fucu fitênî eti ce bemu; nɔtu fediní gbree enini íne eti frɛ.

30 Ee, nefee frɛ fɔhun-ní tɔn baa mun nefini te fidiní nuɛ lɛ. Tɔn obue, amunu frɛ bɔbɔɔ munɔ mu mɔhun fetiní ɔnu amanɛ.

Filip 2

Nomuti ɔhɔn éni woju

1 Gba, alɔ Kris-ɛ fidakuníe ɔtu té ɔkpon nefee, alɔ ɔyɔfue nɔ nefee agbraa ɔkpuɔkpuɔ nefee rire, alɔ Bɔbɔ Wain ɔtu fɔkɔnɔ́ eti, alɔ mine ókuko lɛɛ mine lɛdu ɔtuku nɔ nɔfu agbra heni tasue,

2 be nyakuní ɔnu woju gbein tuní rire mu kpímu tɔun kúfu. Ee, ɔtutru nɔli nefee nɔɔ ɔyɔfu ba nɔɔ kukukpɔ yíku nefee fíliní kpan nɔɔ té frɛ á nefee cɔ nɔɔ.

3 Dɔki: woju fein mue, luyru lɛɛ mine eti rire enti áhan nudɔnɔ nɔfu agbra, nana kpan nɔɔ-nɔɔ fein nisi rire i núbú lɔ: anvan kân munu kóni.

4 Ee, kpan kɔɔkɔ nudɔɔjuɔ ene ce enini namu éni bɔ anyâni mu; nujuju akpan fein éni namu frɛ.

5 Ɔtutru ba ebi éni nɔ Jesi Kris mue nunɔ nefee fein mu lɛ.

6 Dɔki: Jesiɛ, jebre neemeɛ, nɔli Nyati, obu ce nɔrúkumu eti nówúwotumu éni bɔ nɔhɔn lɛɛ Nyati ein,

7 nana nɔpɔ enini munue nikaan neeme nɔli ɔ nisi rire i nunyɔku nɔli kpan nɔ wutu eti ébi, enee nite fíní beyepu eke. Ee, nucu kpan rirenɛ nɔli akpan fein dí nu lɔ: nɔli kpan.

8 Heni-heni mue, nisi rire i nɔfelu tɔun nunɔ mu nŭ. Enini uoue frɛɛ, tɔun amiamu tɔn eti nu.

9 Éni nɔ lɔɔ, Nyati frɛ ɔcɔni etě woju-woju fein íne eti, eseji nɔtɔni íné éni kan munu kɔ ínéene fein.

10 Lɔɔ, lɛ, Jesi éni ínéee remue, botu nɔdeli enti te o, nɔdeli wutu eti ébi o, nɔdeli wutu nuwan te o, akpan fein oku ɔkpon ɔ

11 ele ɔcu akan lɔ: Jesi Kris lí Nyɔni. Lɔɔ, lɛ ɔtu Nyati ebi éni li Bɔɔ éni munu lɔkue anya gbein.

12 Ɔmu te-eti pɔene, nɔca fein filiní obue mubutu nefee, enee nu obu mu frɛɛ mɔnɔ nɔfu agbra tɛɛ, liní kó lɔɔ eke. Ee, nuní eti diní juma nyakuní íne nkuan ebi éni Kris cu nefee éni woju gbein riretta lɛɛ Nyati éni éye mu.

13 Diki: Nyati ebi éni utu kpan té iha woju obuε ja nuε éni éli eti be eseji utuni nukpu nile, ene onobo li obuε nedi juma nɔfu lubolowi mu be felini finí ló nuyɔfu be nitite nite ie eke.

14 Éni nɔ lɔɔ, be nefini woju fein éni éli muε, dohuhrun-míni, eseji dokpukpokumíni owu frε.

15 Lɔɔ, lé felini akpan éni munukukua woju kɔkɔ ónó mu, akpan éni édiumu woju kɔkɔ mu. Lipe muε, nefini Nyati éni ewie filini be munukukua woju kɔkɔ ónó nefe muε éni wojue, yanya gbein akpan maalumu pu lee munu aanu-aanu puenε agbraa funoníe be akpan fein yedi nu. Eε, fɔjrení finí jabaru éni nututuuní negbi you nu muε eke,

16 eneε fɔcuní nkuan éni owukan lubuoε fisepuní. Akpasua obuε, eneε yɔtu míkân numukpe woju cɔni Kris yesê ege yehi be emini ówue muwu mubuan lee rireε mubueε bɔ ilí ehelo.

17 Diki: nefini téε fucu fitení Kris etiε etě finí tɔyi fucuní nɔfu rire fyi futuní Nyati eke. Ali nobutu éni bɔ nokumíni mbuo ei abuka etiε, be rire mu nekpimu lokulo. Eneε, muyɔfu éni bɔ fononí rire-mukpi obu mu lee omu ein.

18 Onu ba nno, nefe frε, rire mu nikpi nefe lé ɔtu móno rire-mukpi mu lee nɔfu ein.

Timote lee Epafrodit éni ótɔpu woju

19 Ali Nyɔni Jesi utumu bɔmucɔɔ, be mótɔpu Timote yehi nefini te gbraceεε obu mu lé nésimu te éni amanie ɔtu emε frε móno hokuei mu.

20 Timote obuε, akpan-eneε fein-ε nɔ lee omu ein ébie muε, onu lefe cεε nebi mítédi nɔfu eti tasu finí emε omobɔɔ eke.

21 Neneε ambiene fein eke, nɔnɔbo nenini namu cεε nɔjɔjɔnί, élimu Jesi Kris énie nɔdo neneε bemu.

22 Timote baa, ɔwɔ nefe fein fidini nu lɔ: nli kpan namu tasu. Heni-heni muε, finí lɔ wi ubuka onu bɔo ekeε, ene li obuε nabukamu Amanie Namue éni jumaa mu.

23 Eneε, ali midi emini sibikan mu ébie munɔɔ éni wojue lɔ yetê yesεε nu weinlɔɔ, be bɔ múkpon-mu, mótuni nihi te.

24 Míkân telε Nyɔnie eti lɔ: bɔ ímε libe emε omobɔ frε, nótumu mihi mikprâ nefe le.

25 Gba, makpi Epafrodit ébi éni futɔpuní i lé abukamu ébie, nli kpan éni bukamu ridi Nyati éni jumaa run Amanie Namue éni íne eti tín tasulo. Eneε, mónyu mákpr+a tɔun bɔo be miní nise ege ní níhé nefe.

26 Heni-heni mu nu agbra obu muε, nɔfu woju nepeni tɔun nuyɔfu éni bɔ nedí nefe nu. Diki: lufaan nyunie éni amanieε fitiniε ɔtu mítédi nowoni tasulo.

27 Ɖε, lufan lɔkɔlɔ nyɔni tɔun ntu nuo frɛ bɔbɔ, εnεε Nyati tukuni lɛɔ. Ɖnεε, mɛɔiki sun-ε bε εmε frɛ li obuε nɔtukumu lɛɔ obu amεkε lɛ awrabo ɪla ɪpifumu gbree munɔ muε εti.

28 Ɖni nɔ lɔɔ, faafa mɔtuni nɛsɛ ege nehi nihe nεfε. Lɔɔ, bɔɔ fidinɪ nuε, lɛ fɛsɛnɪ ege fɔnɔnɪ rire-mukpi mu. Lɪpε muε, lɛ εmε frɛ mɪbi mɪtɛdi ɪsɛn-mu ei.

29 Nihi nuku tεε, bε Nyɔni Jesi ɛni ɪne muε, rire mu nikpi nεfε fɔnyɔnɪ namu-namu. Ɖε, akpan akpasua obuεnε lɔɔ, nɔfu nu niyi nεnε.

30 Diki: Kris ɛni jumaa ɪne mu li obuε ntu nuo lɔɔ nɔ. Ɖε, nɔcɔ εnini nkuan εbi ɛni bɔ nɔnɔ nɔbɔ woju, εnεε nεfini ɔbukaa ntu fabukamɪnε, nucu nεfini numu-cɔ nɔbukamu.

Filip 3

Kris εin ɛni ɛnɛi woju

1 Gba, makpiεnε, ɛni fidakunɪ Nyɔni Jesiε, bε nɔnɪ rire-mukpi mu nuca fɛin. Alɪ mesɛ ege mimime owu ba obuε, bε εmε, ɔnu woju ɪdimu gbre kɔkɔ; nεfε frɛ, yɔtu lɪka yɔnyu nεfε ɪ nɔfu Nyatisu mu lε.

2 Diki: akpan mramra pɔnεε εbi ɛni idi jumaa un-un bε tyaka εkpiɪ-cɔ ecere ɛni woju εti frεε, nyɔnɪ ɪne mu nɔnu εti.

3 Ɖrε εbɪεnεε Nyati tu εnini bubɔɔ nenyepu εrε ɪ rusunε, εrε li obuε rɪli εkpiɪ-cɔ ecere tasɪε Nyati nobutue ɛni pɔnεε nɔ. Ɖε, εrɪnε, Jesi Kris-ε rɪdakue, εnεε tu rire nεhi εrε, ɛlɪmu kpan ɔnɔbɔ ɛni wojue ɪlε εti rɔcɔ te rɛtɛmu bεmu.

4 Li finɪ kpan kpu ɛni bɔ ɔcu tɛ etɛ ɔnɔbɔ εnini wojue ɪlε εti lɛ rire ɪni εkεε, bε mɛɔiki sun, ntu εmɪnɪεnε ɔtu rire ɪεmu lɔkɔlɔ lε. Ɖε, mɛli owu kprangbalɔ ɛni kpu ɛni bɔ ɔtu rire ɪεmu.

5 Diki: nɔrusɔmɪni mɪ lɛbε nɔɔ, εnεε nicemɪni εkpiɪ-cɔ ɪ. Mɪli Israel wɪ, Benjamin busu mu nɔrusɔmɪni. Ɖε, mɪli Ebre nuhun wɪ kprɔrɔ. Obuε li Auleε ɛni ɛfelo wojue, mɪli Farisɪn.

6 Ɖnu mu lɪpε ɛni rire baa mice rεε tɔmu tɔun mɪli Kris ɛni pɔnεε ɔru-ɔru lɔkɔlɔ. Heni-heni muε, Auleε ɛni owuεnε fɛin-ε butu ɛni bɔ kpan εlε, mɔkɔn-mu munukukua kɔkɔ ɔnu mu tε.

7 Owu obuεnε fɛin-ε migbεε, sigi mucu mubu lɔ lɪ εmɪni nfrusue woju lɔkɔlɔ. Ɖnεε gba ɛni nu obu mu εkε, Kris remuε, mikprɔ bε fɛin etɛ woju εhelo ɛni ɔkɔn-mu munu kɔkɔ.

8 Alɪ mikprɔa, bε ɔmu Nyɔni Jesi Kris ɛni aan bɔ mɛɔlε, kɔn munu kɔ fɛin. Obu remuε, εmɪni anti owu obuεnε fɛin etɛ woju εhelo. Ɖε, mɔnyu munu mɔnyaku ei nɔnu εti mobu lɔ: lɪ owu ɛni niɪpε nukunɪ kpe. Lɔɔ, lɛ ɔmu tɛ neeme ɔnɔ Kris ɔnu lεfε kukukpɔ cε εti nɛli ɔmu Nyɔni.

- ⁹ Tasu muε, εμινιε, kpan nno ́ni bǒ meli lee ɔnu ein-ε, eneε li woju ce ́ni nodomu. ɔnu mu lɔpeε, ́límυ Aule ́ni ́feluε eti mócú te métêmu lǎ Nyati akpr+a eti obumu sese pu bεmu; Kris eti mucu mite. Diki: sese pu akpasua obuε Nyati ubu kpaan, tée kpan ebi cu te Kris etiε ce li obuε nikprâ.
- ¹⁰ Εμινιε, Kris li obuε μυγofu ́ni bǒ medt an. Tasu muε, μυγofu ́ni bǒ medt ενιτι ákura ebi ́ni tuni nuno lu uou mu ninyee an, eseji meli kpan nno lee ɔnu ein ενιτι gbreeνε fein-ε nidie eli εμινι le. Σε, μυγofu ́ni bǒ ενιτι uoue nuε etê fíní ɔbo ́ni li εμεε lee ɔnu ein rɔdav rue εke.
- ¹¹ Λω, lǎ Nyati ́ni bɔmucɔ muε, εμεε fre móno lu uou mu ménye le.
- ¹² Obuε makaan, ́límυ ́ni míní obuε mojujυe ɔwǒ eli εμινι; ́límυ ́ni míní ɔwǒ méli obu fein ebi ́ni bǒ melie mókufu bεmu. Εμινιε, etǎ lǎ fíní ɔbo ́ni hɔno munɔ atingbre eti miye ne miha εke tun bɔɔ, ókufu muε, lǎ métǎ bó ɔbo ebi ́ni mowuwotue epimu ɔnku fíní lǎ Kris fre te bó mɔpini ɔnkuε εke.
- ¹³ Μακριενε, ali mikprâa, be ɔbo ebi ́ni mowuwotue yeřimu ɔnku. Εμινιε, woju nno kukukpɔ ce li obuε nɔmu íne mu. Diki: anti te ceε makprâ miha, eneε ɔnu mu lɔpeε mójofu ege te ́ni woju fein té.
- ¹⁴ Σε, mowu muru miha cǒ bǒ ma mokue te amεke lǎ, Nyati ́ni áraa ramu ́ni bǒ mɔho ενιτι ebi tee, ɔnu mu ɔboɔ nɔ muε eli εμινι Jesi Kris-ε midakue remu.
- ¹⁵ Ερε fein ebienεε Nyati ́ni woju oku ere ι rire mu weinlɔɔ, ótutru ba obuε, eneε bǒ ɔno ere íne mu. Ali nefini ótutruε naha lefe muε, be Nyati yeyê nefε mu.
- ¹⁶ Diki: ɔni róku ébie, tu rúnôní eti ríkprâní ndama rání.
- ¹⁷ Μακριενε, nefε fein hunkumínι eti, eseji nɔfu nunuwi nuno akpan-eneε fein ebi ́ni nenι ei fíní lǎ fidiní ere nu rini eie ekee eti fílíní neneε εke.
- ¹⁸ Diki: akpan kɔrangbalɔ nó ́ni nenini ́nieie neyê lǎ: nifení Kris ́ni uoue u amia-mu tǎn etiε ́ni wojuε. Obuε, nu dɔunlɔ ɔwǒ mikan miyê nefε, eneε amunu fre, ɔnu woju nɔhɔmu rire mu mesê ege mikan miyê nefε.
- ¹⁹ Neneε akpasua obueneε, ókufu muε, kpe ceε nǔkuní. Neninie, nɔnu kɔpentie eneε li nɔnu nyati. Rúhón wojuε neliníε, eneε nana li nenini munu lɔku woju. Nɔnu té neemeε, wutu eti ébi ́ni wojueneε eti ce li obuε nɔ.
- ²⁰ Ερε εke ενιτι ebie, εντι te nɔ. Te li obuε Nyɔni Jesi Kris ebi ́ni li ɔnu ɔcu-pue rɔkpɔɔn yɔno yehi yede ere.
- ²¹ ɔni nǎhie, nǔcu ɔnu ákura tu ɔbo-ɔbo fein ɔni lika muε eti nutu ɔnu rirenιε kesi-kesi obuε yɔnyɔku yedide ενιτιε kan munu kɔ fein-ε ι.

Filip 4

- ¹ ́ni nɔ lɔɔ, nefε μακριενε ebi ́ni μυγofu té nno mu be nɔfu woju nepemu tasuε, nefε ebi ́ni futuní rire mu ikpimu, eseji fǔtuní Nyɔnie yobomu abutree, ɔnu te-eti puene, nyeni tinti nɔfu té dǎn Nyɔnie eti kɔnkpulɔ.

- 2 Mògugò meyi Efodi lèe Sentis éni bǎ numuti òhùn nene nǎnu ádakue nidakuní Nyóniè remu.
- 3 Eseji, efe amuan namu ebi éni nabokamu Nyati éni jumaa muè, mobutufu éni bǎ fabuka meyi aanu obueneè bɔyɔ mu run Amanie Namue éni íne eti tín finí Kleman lèe makpi ambiene ekeè. Nene obuene fein-e, nǎnu íné nó nkuan éni kpenkpee mu te.
- 4 Nefe fein, Nyóni Jesie fidakuníe remue, rire mu nikpi nefe nuca fein. Mesê ege mlkan, rire mu nikpi nefe!
- 5 Woju fein muè, kan-ní té blèe akpan fein dí nu. Diki: Nyóniè éni egese ieue oku owu.
- 6 Debimíní mítédi woju kɔ̀kɔ̀ mu; woju fein muè, gugóní Nyati cuní nefini éciāan lanî ònku lɛ́, ònu mu lɛ̀pɛɛ, fálanî bia.
- 7 Lɛ̀pɛ muè, Nyati éni té betè ebi éni kpan édí ònu inee yɔ̀tu nǎfu té lèe nǎfu ótutruè yɔ̀dǎn Jesi Kris eti.
- 8 Ókufu muè, makpiene, woju fein éni li woju nawre, woju fein éni utu kpan rire lhi, woju fein éni nye me sɛsɛ, woju fein éni pɔ̀n wein, woju fein éni uyô kpan té, woju fein éni ja nu, woju fein éni yi nu tasue, woju fein éni unyaku kpan munu gbein-e enee bǎ odo nefe.
- 9 Heni-heni muè, woju fein éni miyiye nefe fitiní, obuè mli fidiní nuè, cuní eti lɔ̀ eke. Lɔ̀, lɛ́ Nyati ebi éni utu té betèe ònɔ̀ lèe nǎfu ein.

Namue Pɔ̀l nedu Filip pɛene èni woju

- 10 Rire mu nekpimu lɔ̀kulo mla ònu Nyóniè bia éni fésǎní ege fákuan-míni. Midu an lô: bonu neemeè, emini ábuka woju nó nefe té mu, enee bɔ̀mucɔ̀ li obuè féhémíní.
- 11 Alì makan owu obu lɔ̀, be élimu éciān muè munɔ̀ remu m+akan bemu. Emiue, òwô esemu éni woju kɔ̀kɔ̀ fein mu munɔ̀ teyɔ̀ mu.
- 12 Mudɔ̀nɔ̀ yalè mu, elefe mu fein nudɔ̀bubumu an frè bɔ̀bɔ̀, midu lô mitê munyɔ̀ ònu rire. Emiue, nu kɔ̀kɔ̀ eti o, woju kɔ̀kɔ̀ mu o, mihe mi o, méhé míému o, fein bubumu an o, fein cian-mu o, òwô esemu.
- 13 Èe, Nyóniè éni mbasie utumuè, enee utu lika itamu ei woju-woju fein mu.
- 14 Gba, nefini ábuka frèe fubukamíní ònu gbredi muè, já nu.
- 15 Nefe Filip pɛene, nǎfɔ̀bɔ̀ fidiní an éni bubo mu tɛè, cɔ̀ni mubo Amanie Namue muku nefe be munɔ̀ Maseduanì maiè eti minya i ma tɔ̀un bɔ̀ be oku lɔ̀, Nyatikan lefe kɔ̀kɔ̀ ócú ònu sika éwému lu eseji ócú ótúmú médí juma eti, alì élimu nefe cɛ.

- 16 Ɖε, ɔ̀nɪ mʊnɔ Tɛsalonik ɛbi tɛɛ, ɛnɛɛ lɿ futrunɿ ɛti nkɔ̀bɔ aanu neeme fɔwɛn-
mɿnɿ ɔ̀bʊka tu ɔ̀mʊ ɛ́ɔɿan ɛ̀nɪ woju ɔɛ re.
- 17 Alɿ makan lɔ̀ɔ, bɛ ɛ́lɿmʊ nɛfɿnɿ ɔ̀bɔkan ɛbi ɛ̀nɪ fɛwɛ́n-mɿnɿɛ ɛ̀nɪ woju nodomu
bɛmʊ; nɛfɿnɿ obue bɔ́ Nyatɿ ɔ̀tu anyâ nɛfɛ mu ɔ̀nu egeɛ lɿ obue nodomu tasu.
- 18 Dɿkɿ: mɛ́ɔɿan-mʊ ɔ̀bɔ kɔ̀ɔkɔ ji. Ɖε, obue futunɿ Epafrodit simue, ɔ̀tu fɛɿn ɔ̀hɔ̀n-
mʊ numʊ tʊʊn ɛsɛ́n ɿ frɛ bɔ̀bɔ. Obue filɿnɿɛ, ɛtɛ́ lɛ́ fɿnɿ nɿnɛ ɛ̀nɪ fʊɔ̀v fɿyɿnɿ tɛyɿ
futunɿ Nyatɿ la bɔ́ ɔ̀v bɛ ɔ̀nu lʊɔ̀nfɛɛ yɔ̀nɿ tɛɛ ɛkɛ.
- 19 Ɖnɛɛ, Jesi Kris-ɛ fɿɔ̀ɔkʊnɿɛ remue, ɔ̀mʊ Nyatɛ yanyaku ɔ̀nu mʊnʊ lɔ̀kʊ ɛbi ɛ̀nɪ
kura kɔ́ fɛɿn-ɛ gbein yɛlɿ nɛfɿnɿ ɛ́ɔɿan fɛɿn yɔ̀tu nɛfɛ.
- 20 Mʊnʊ lɔ̀kʊ nɿlɿ Nyatɿ ɛbi ɛ̀nɪ lɿ ɔ̀nu Bɔ̀ɔ ɛ̀nɪ tʊʊn godoo. Amen!
- 21 Gbake, rakunɿ tɛ ɛ̀nɪ akpan-ɛnɛ fɛɿn ɛbi ɛ̀nɪ daku Jesi Kris bɛ lɿ Nyatɿ ɛ̀nɪ
pʊɛnɛɛ tʊmɿnɿ. Makpɿɛnɛɛ nɔ́ lɛɛ ɔ̀mʊ ɛɿn ɛ́bɿɛ frɛ naraku nɛfɛ lɛ.
- 22 Ɖε, Kris ɛ̀nɪ pʊɛnɛ fɛɿn-ɛ nɔ́ ɛ́bɿ, tasu mu obuɛnɛɛ nɔ́ Sesar lukpomu ɛ́bɿɛ,
naraku nɛfɛ lɛ.
- 23 Nyɔ̀nɿ Jesi Kris ɛ̀nɪ ɔ̀wɾɔ̀ɔ nʊnɔ́ lɛɛ nɔ̀fʊ ɛɿn!

Kolós

Kolós 1

¹⁻² Κρενκρε obuε, εμε Ρολ εβι ένι Nyati onobó tu mili Jesi Kris ένι ótopu pue læ makpi Timote ein rēwēn nefε makprienεε filnί Kolós ένι Nyatikán mu puenε εβι ένι cu té te Kris etiε. Nyati εβι ένι li opu Bô nice nefε owro nútú fúnóni teyo mu frε.

Ρολ ένι Nyatiε nedu namuε ένι woju

- ³ Nuca fein, çoni ruho Nyati εβι ένι li opu Nyoni Jesi Kris onu Bô ένι ógugo muε, nefini íne etiε, riduoni namu rlani bia.
- ⁴ Heni-heni muε, nefini téε fucu fitení Jesi Kris eti læ nefini lô fite fuyofunί enni puenε fein-ε, réti onu amanie.
- ⁵ Alí felnί ló, be fí finί wojue Nyati tite te nefε i enu te be felíeni téε remu. Woju obuε, çoni akpan i nefini te bo Amanie Namu εβι ένι li woju nawre tasuε ένι owukan lubuoε, eneε fitinί onu woju.
- ⁶ Heni-heni muε, finί lô Amanie Namuε nedi juma itré ise wutuε neeme etiε ekεε, ie tuun ehe nefε te læ. Lô fitinίε, eneε tu Nyati ένι ledu εβι ένι tuku nefεε ένι wojue ku nefε i rire mu be nefini te frε nedi juma itré tha ló ekε læ.
- ⁷ Onu woju obuε, Epafras εβι ένι li opu te-eti pu ένι boyo mu redi jumaa li obuε yiye nefε. Ene frε nili Kris ένι bo-eti pu ένι nosuni té nno mu idi juma nofu agbra te.
- ⁸ Ene li obuε nikan óyofu εβι ένι Bubo Wein tu yiku nefεε ένι woju nuku ερε.

Nyatiε Ρολ nógugo utu Kolós puenεε ένι woju

- ⁹ Bonu lô riti nefini amanieε, nuca fein rógugo Nyati rutu nefε. Onu mu lipeε, robutuni ένι bô notu Bubo Wein efin nefε íne mu ei rice eyiku nefε læ, woju fein muε, fónyōnί obuε nuyofu ένι bô felnίε numu.
- ¹⁰ Ló, læ félnί obuε uyô Nyoniε té nofu énei eyini nu tasu. Eε, robutuni ένι bô notu nefε felnί owu anamu-anamu ένι inyaku enni ewie filnίε ένι woju gbein læ eseji fédinî an fókunί mu fânί.
- ¹¹ Eseji robutuni ένι bô notu onu ákura εβι ένι kan munu kó fein-ε eyiku nefε çtu nefε mbasi nuca fein læ fónyoni té i woju-woju fein mu tuun fókufunί. Robutuni frε ένι bô notu rire mu ekpi nefε
- ¹² læ, ene Bô εβι ένι nutu filnί wein mu ένι akpan be mbuafue wojue nitite nite iε li nefiniε, féduonî namu falanî bia.
- ¹³ Heni-heni muε, nónyu ερε nányaku ei dambri ένι bomucçó nuwan, eneε gbake onu Wie nuyofu té nno muε eli enni etei pu.
- ¹⁴ Wi εβι ένι ádakue ridakue çtu nókōn ερε nócu opu un-ene nófuç ερε.

Kris ένι lô te yi nuε ένι woju.

- 15 Wí obue, enee nutu kpan unyô Nyati ebi éni kpan ídi nwe lô te nɔɔ numu. Ene li obue nli Wí lɔwɪ nɔɔ kɔkɔkɔ ebi éni ɔwô godo-godo neeme nɔ be eseji kan bɔmɔɔ ɔbɔ-ɔbɔ fain-ε Nyati lɛ etɪ frɛ.
- 16 Heni-heni mue, ɔnu mu li obue Nyati se li ɔbɔ-ɔbɔ fain éni nɔ enti te lɛe wutu etɪ ébiɛ. Obuenɛɛ kpan ídi nu lɛe obuenɛɛ kpan ídi nu, tɔun bɔbɔɛne éni ɔbɔkɛɛne éni li fíní ine-etɪ pɔɛne, etei pɔɛne lɛe bɔmɔɔ pɔɛne fain-ε, ɔnu mu Nyati se li. Ee, ɔbɔ-ɔbɔ fain-ε nɔɔ, ɔnu mu Nyati se li be fain li enini frɛ.
- 17 Ene, ɔwô nɔnɔ kraa be Nyati li ɔbɔ-ɔbɔ fain. Eseji ene li obue woju-woju fain nɔni ɔnku.
- 18 Ɔnu ba nɔɔ, ene li obue nite enini pɔɛne neeme éni íne be nene frɛ nitení ɔnu rirenɛ. Eseji ene li obue nli nɔnu anti pu nifin lu uou mu óno énye atingbreɛ i nutu nene. Lɔɔ, lɛ woju-woju fain mue, néli ine-etɪ pu.
- 19 Heni-heni mue, ene li obue Nyati éni lô te nɔɔ neeme yikuni.
- 20 Eseji ɔnu mu li obue Nyati se be tu ɔbɔ-ɔbɔ fain-ε nɔ wutu etɪ ébi lɛe enti tɛɛ ku mu lɛe ɔnu ein. Ee, enini uoue nu nuku mbuo ei amia-mu tɪn etɪ, enee tu be teyo pi Nyati lɛe kpan ein agbra.
- 21 Diki: sigi mue, woju un-un-eneɛ nɔfu ótutru utu filníe remue, fitêní fíní Nyati éni éfe pɔɛne eke, nɔfu ɔɔ ónó Nyati éni tɛ.
- 22 Amunɔ éni nu obu mu eke, nése ɔnu Wíe éni rireɛ cu yi tɛyi nɔfu íne etɪ mu nótu fókúní mu lɛe ɔnu ein. Lɔɔ, lɛ ɔni fɪnyaní ɔnu antiɛ, fɔpɔn-ní tɔun fétení me, kpan íhe munukukua woju kɔkɔ nɔfu rire.
- 23 Obu ɔɛɛ nɔɔ, nɔfu té nɔnɔ ɔnu Wíe etɪ tú fínyení tinti nɔca fain. Dalamíní rire i nɔfu té nidanya i Amanɛ Namue fitíníe etɪ. Amanɛ Namu obue, enee nobo nukuní akpan-akpan fain-ε nɔ wutu etɪ ébi be eme Pɔl, munyuku mulɪ ɔnu óbo pɔe nɔ.

Rire baa Pɔl nece re Kris éni pɔɛne íne etɪ éni woju

- 24 Nlɔbu mue, botu alɪ medi gbɛ nɔfu íne etɪ frɛ bɔbɔɔ, be rire mu nekpimu lɔkɔlɔ. Diki: emini gbɛɛ medie, Kris énie di ɔnu pɔɛne éni te fíní ɔnu rirenɛɛ eke íne etɪ li obue manyaku ɔnu nuwaan gbein.
- 25 Heni-heni mue, nefɛɛ filní ɔnu pɔɛneɛ remu, enee Nyati nyakumu cu mulɪ ɔnu ósu pu be cu ɔnu Amanɛ Namue lamu ɔnku éni bɔ mɔnyu ɔnu nuwaan neeme manyaku gbein fetíní.
- 26 Amanɛ obue, Nyati nyú ɔnu woju bóku ei akpan-akpan fain-ε nya etɪ anti godo-godo neeme, enee gba éni nu obu mu eke, nónyu ɔnu woju nányaku gbein néyě ɔnu pɔɛne.
- 27 Diki: nuyɔfu, enee nɔnyu woju lɔku ebi éni kan munɔ kɔ fain be nitite nite akpan-eneɛ élí Juf-ε i tu enini mbuafue wojuene fain li nenini lɛe, ninyaku gbein. Ɔnu nuwaan li fíní: gbake Kris-ε nó nɔfu lubolɔwɪ mu. Obue, ɔtu fák+an-ní telɛ lô: ɔnu munɔ lɔkɛ yelɪ nefini lɛ.

²⁸ Kris obuε, ενεε robo ɔnu amanιεε ριε ριε lɔkulo mu rutu kpan feɪn fɔ, eseji riyiye kpan feɪn woju frεε nɔ̄. Lɔɔ, bɔɔ ɔni kpan feɪn yanya Nyati antiε, lɛ̄ nɛ̄li kpan ɛni Kris ɛni wojuε ku ei rire mu neeme.

²⁹ Obuε, ενεε tu be, nuca feɪn, mɔcu Kris ɛni ɔkuraα cu lamu muε eti mice rire ba ɪ midi juα lɔɔ nɔ̄.

Kolɔs 2

¹ Heni-heni muε, muɔɔfu ɛni bɔ̄ nefε Kolɔs puεne, Laodise ebi puεne lεε akpan elefe ebi ɛni nu kɔ̄ yɛ̄dumu nu munu lεε munuε ein, fεdini tɪn kukungbeε mɔhun nefini ine etε an.

² Mei lɔɔ, lɛ̄ ɔɔɔfu eyiku nefε fɔnyuni mine i fɛ̄lini kpan nɔɔ kukukpɔ ɔtu fɔkpuɔkpuɔkuni mine rire. Lɔɔ, lɛ̄ fɔk+an-ni ine mu lɔkulo Nyati ɛni wojuε oku nefε ɪ rire mu neeme. Woju obuε, ενεε ɪ Kris ɔɔɔɔ ɛni rire wojuε nɔ̄.

³ Diki: Kris mu ɪ obuε ριε lεε woju andi alabu-alabu feɪn nɔ.

⁴ Mobo nefε eti lɔɔ, lɛ̄ fɔtumini kpan kɔɔkɔ ɔcu owukan lubuo nikin-nikin ɔdu nefε ine mu ɔnyukumu.

⁵ Dini an lɔ̄: ali botu monɔ̄ lεε nɔfu ein fidimini nuε, be ɔnu ɔtutruε eke nɔ̄ lεε nɔfu ein. Enεε rire mu nekpimu ambε mɛ̄ti lɔ̄: gbujugbuju kɔɔkɔ ɔnɔ̄ nɔfu agbra tε, eseji nɔfu tεε nɔ Kris etε enye tintilo frε.

Kris ɛni woju feɪn-ε tu si yia ερεε ɛni woju

⁶ Gba, ɛni fɛ̄kprɪni Jesi Kris-ε fɔcuni eli nɔfu Nyɔniε, be tuni ninyεpu nefε ɪ woju-woju feɪn mu frε.

⁷ Nefini ɔdakue fidakuniε, fetɛ̄ni fini kan ɛni kpan pifu nsibi ete namu-namu be gba nɔru thaα eke. ɔnu mu ɪpεε, nɔfu tεε nɔni etε ninye tinti filini fini lɔ̄ niyiyeni nefεε eke. Eseji dini Nyati namu lanɪ bia nuca feɪn.

⁸ Nyuni ine mu lɛ̄ akpan ɔcu ριεε febeni egeε eti iyiyemu nefε woju ehelo-ehelo ɔdu nefε ine mu ɔnyukumu. Diki: wojuyiye akpasua obuε, ɛ̄limu Kris ɛsi bemu, nana li bɔnda woju ɛni kpan tite. Tasu muε, li owu ɔsɔ ɛni woju.

⁹ Kris ɛniε, botu nɔcu kpan rirenε nala frε bɔbɔɔ, be Nyati ɛni lɔ̄ te nɔ neemeε nɔ ɔnu mu.

¹⁰ ɔnu mu ɪpεε, nitɛ̄ bubɔene ɛni etei puεne lεε bɔmucɔ puεne feɪn ei. ɛni nɔ lɔɔ, ɔdakue fidakuniε ɔtu woju-woju feɪn esi eyia nefε.

¹¹ Eseji ɔdakue fidakuniε, nɔtu fεceruni munda mu lεε woju un-un-εene feɪn ebi ɛni nɔfu tɛ̄ tha etε ein etɛ̄ fini ɔbɔɔ ɪ ekpisi-cɔ ficeni ei fiteni Nyati ɛni puεneε eke. Enεε Kris ɛni obuε ɪε, kɔn munu nkpɔbɔ alabu-alabu kɔ̄ ekpisi-cɔ ɛce re.

- 12 Diki: batem-ε filnίε, tē fíní ɔbɔɔ li Kris ein fu niliní nefε be eseji funɔnί lu uou mu finyenί ɔnu ein frεε εke. Enεε, alι εσε lɔɔ, be fí fíní tée fucɔ fitenί Nyati éni juma lɔkue di tuni nuɔɔ lu uou mu ninyee εtε remu.
- 13 Heni-heni mu Auleε fuwɔ fuprûnί lεε munda mu εbi éni fécérumíní woju un-un-ενεε nɔfu té lha εti sigie ein-ε remue, lu uou li obuε te nefε bó εti. Lipe muε, ενεε Nyati cu ɔnu un-ενεε fein fuɔ ερε be ɔnu mu lipe tu Kris éni nkuaan se nefε lε.
- 14 Εε, εντι amia-mu tîn εtε nue, nónyu Auleε réfélumu be sipu ερε lu uou ein-ε éni woju nósɔɔ ι nótu woju anya ερε ι watige.
- 15 Lipe mu li obuε Nyati se kɔpu bubɔene mu éni etei puene lεε bɔmucɔ puene fein tu ɔnu Wιε éni muɔu wein-ε cu amia-mu tîn εtε sukpa nene.
- 16 Éni nɔ lɔɔ, be dalamíní kpan ι nudɔcu woju kɔkɔ éni aule nideyipu nefε. Εε, kpan nudɔtu fideliletumíní ei éni nɔ iεu lεε ɔnɔ, fet kɔ́ éni éli, wôn lɔwɔ lεε ɔpon nue éfelu éni wojuene εti.
- 17 Owu obuene éni auleε, lí woju éni Nyati tite bo obuε nɔ antie εti la ι be, tasu muε, kan Kris éni wojuε. Gba, Kris éni ieuε ie ενεε tu nɔnu woju kufu.
- 18 Dɔtumíní akpan-ενεε níní neninie, ενti ngbafree nusunί be ɔnu mu lipe ikpati isi rire iε, nudodu nefε íne mu nudɔnyuku fidalamíní nɔfu Kris-ε fɔsunίε éni nfrusueε kpe. Nene obueneε, muɔlapu éni wojuene li obuε nɔnu té nɔ εti be utu rirenyaku ehelo-ehelo ιya nene.
- 19 Diki: nene obueneε, nádákumíní Kris nélímíní kpan nɔɔ ɔnu ein. Heni-heni muε, Kris tē εντι puene éni íne, ενεε nene frε nitenί ɔnu rirenιε éni có ɔgbu-ɔgbuene nyonyu ei ɔnu εti. Rirenιε obuε, Kris li obuε igbigbini be utuni nuɔ lɔku nuca fein fíní lô Nyati ɔnɔɔ titeε εke.

Kris ein éni éntei lɔwɔ mu éni woju

- 20 Nɔfɔɔ kpranί: fétění fíní ɔbɔɔ fuonί lεε Kris-ε ein εke, ενεε owu ɔsɔ éni woju élimu nɔfu woju ji. Emi be fesêní ege fihanί owu kpeti-kpeti obuene εti fíní ɔbɔ éni hɔnɔ itê nefε ι ji εke e?
- 21 Diki: fefelunί aule elefe-elefeeneε nakan lô: kpan nudɔcu obu, kpan nide obu, kpan nidekîn obu!
- 22 Aule akpasua obueneε, lí woju éni akpan nɔnɔɔ tite be ucu usepu elefe lε. Nuɔunί εti bɔɔ ilie, be ɔnu woju ete mu.
- 23 Aule akpasua obueneε, alι kpan étêmu tee, be níní lí rice woju tasu ambε ikan rire ɔfuɔ ι ɔtu woju, riresiei éni woju lεε cirie éni woju. Enεε tasu muε, úbukamu kpan ícerumu munda mu lεε woju un ein únyu ɔnu rire íkan-mu ɔnku.

Kols 3

- 1 Gba, éni heni-heni mu fónoní lu uou mu fényení læ Kris ein-ε, be enti te cō Kris pi ete Nyati kpisibo tæé éni wojuene li obuε bō odo nefε.
- 2 Dɔcumíní te detémíní wutu eti ébi éni wojuene eti; enti te éniene li obuε bō fɔcuní té fetêní eti.
- 3 Diki: fétění fíní akpan éni ɔwô uoε eke, eneε nefini nkuaan éni woju un ei nɔ læ Kris ein be Kris frε nɔ læ Nyati ein tε.
- 4 Eneε, cɔni Nyati yɔtu Kris ebi éni li ɔru nkuaan yehi yanyaku munu gbein-ε, lɔpe muε, eneε gba, nefε frε fúnoní læ ɔnu ein be enini munu lɔkuε yeli nefini læ.
- 5 Éni nɔ lɔɔ, ceruní munda mu læ wutu eti ébi éni owu un-un-eneε kpan té tha etiε ein. Eε, wrakabo, runyɔ woju éli, nunuwɔ lebe læ sika kpohru ebi éni te finí ɔbɔɔ neeme ekeε, nideli nefini woju ji.
- 6 Diki: owu un-un obueneε, eneε tu be Nyati éni tebibeε nɔ kpan etiε nō.
- 7 Owu un-un obueneε, sigiε, nefε frε funoní mu filnί læ.
- 8 Eneε gba, éni fónyukuníε, be delmíní lɔɔ ji. Eε, tebibe, té frufɔru, numufun, akpan ɔcucuku læ owu ngbohro ákan nudɔnɔ nɔfu mu.
- 9 Eseji detemíní fun dɔtumíní mine. Dini an lô: nefini sigi lô fite funoní læ lô fitê filnίε, ɔwô fónoní mu te fányaní ei.
- 10 Eε, fónyuku félní akpan ɔlɔwɔ, eneε nuca feɔn fedidení nɔfu ólu pue ι fihaní tusun bɔɔ læ enini lô nite nunɔɔ éni wojuε oku nefε ι rire mu ete me.
- 11 ɔnu mu lɔpeε, ákân-mu Juf, ákân-mu obuo lefe mu kpan, ákân-mu kpan éni ce ekpisi-cɔ ι, ákân-mu kpan éni écé re, ákân-mu kpenkpe andi pu, ákân-mu kpan éni édí kpenkpe, ákân-mu beyepu, ákân-mu lukpawɔ. Heni-heni muε, erini woju-woju feɔn-ε, eneε li Kris. Eneε li obuε nunɔ ɔru mu kpan nɔnɔ-nɔnɔ feɔn mu frε.
- 12 Gba, éni Nyati yɔfu nefε te nefε bó eti te i filnί enini puenεε, be ledu té ák+an, té namu, riresiei, té blæ læ tenyuei niyiku nefε nuca feɔn akpan dí nu.
- 13 Nyuní té i mine eti. Alɔ kpan kō etě nkpiti kpan kō rireε, be nuwɔ wojuε nílá ι núcú nífúó. Eε, fíní lô Kris cu nɔfu un-eneε fuɔ nefε ekeε, nefε frε cu fuɔnί mine læ.
- 14 Nefini wojuε bō odo nefε ɔko feɔn-ε, eneε li óyɔfu éni bō fɔyɔfuní mine. Diki: óyɔfu li obuε nyu ere ka bo mu be yɔtu r̄yɔtɔ nu Nyati anti.
- 15 Tuní Kris éni té betεε frε nó nɔfu mu nyépu nefε ι. Diki: té betε obu remuε, eneε Nyati ra nefε fitení kpan nɔnɔ kukukpɔ lɔɔ nō. Eseji nɔnί Nyati éni namu édu mu laní bia nuca feɔn.
- 16 Tuní Kris éni owukan lubuoε dôn nɔfu mu kpunkpulo. Lɔɔ, læ fɔcuní ɔnu mu nɔceε eti fótuní mine fɔ, fónyuní mine numu ɔnku, eseji féhení eji akpasua-

akpasua feɪn-ɛ Bɔbɔ Wɛɪn iyê nefɛɛ fókɔkɔkɔkɔnɪ mine rɪrɛ. Ɔnu mu ɪpɛɛ, dɔwɪnɪ Nyatɪ namu nuca feɪn frɛ.

17 Nɛfɪnɪ owu feɪn-ɛ fɪlɪnɪ ɪɛɛ feɪn-ɛ fɪrɪrɪrɪnɪɛ nɪtɛ Nyɔnɪ Jesɪ ɛnɪ ɪnɛ mu ɪɛ́ fɛsɛnɪ ɔnu mu fɛ́dɔwɪnɪ Nyatɪ ɛbɪ ɛnɪ ɪ Bôɔ namu fálanɪ bia nuca feɪn.

Mine ósupu ɛnɪ woju

18 Yɪ nnɔ-nnɔ feɪn nɪsɪ rɪrɛ ɪ nutu ɔnu hɪ fɪnɪ ɪô Nyɔnɪɛ nobutuɛ ɛkɛ.

19 Kɔrɪsɪ feɪn frɛ nuɔɔfɔ ɔnu yɪ tɛ nnɔ mu; nɪdanyaku nyanyrɪ ɔnu ɛtɪ.

20 Ɖwɪɛnɛ, fɛlɔnɪ nɔfɔ bô ɪɛɛ nefɪyɪaɛnɛ woju-woju feɪn mu. Alɪ fɛlɪnɪ ɪɔɔ, bɛ yɔtu fɪyɪnɪ nu Nyɔnɪɛ anti.

21 Nɛfɛ bôɛnɛ frɛ, dɛɪɪmɪnɪ nɪdɛsɛ́n ɪ tɔtɔn bɔɔ ɪɛ́ nɔfɔ ɛwɪɛnɛ rɪrɛ ɛjɛ nɔfɔ ɛtɪ.

22 Nɛfɛ mbeyɛpɛɛnɛ, fɛlɔnɪ nɔfɔ ɛtɛɪ pɛɛnɛ woju-woju feɪn mu. Nɛfɪnɪ ɛ́fɛɪɔɛ fɪfɛɪɪnɪɛ, nɪdɛtɛ́ nɔnɔ anti ɔɛ ɛnɪ bô nɛdɪnɪ nu, nana Nyɔnɪɛ ɛnɪ ɛ́yɛ nɔnɔ nɛfɛ lubolɔwɪ mu nútú fɪfɛ́ɪɪnɪ nɛnɛ tɛ nnɔ mu tasɪ.

23 Juma kɔɔkɔ feɪn-ɛ fɪdɪnɪɛ, null nɔfɔ tɛ neeme mu fɪnɪ ɔbɔɔ ɪ Nyɔnɪɛ ɛnɪ juma fɛdɪnɪɛ ɛkɛ; nɪdɛtɛ́ fɪnɪ ɔbɔɔ ɪ kpan fɛɪɪ futɔnɪɛ ɛkɛ.

24 Dɪnɪ an ɪô: alɪ fɪlɪnɪ ɪɔɔ, bɛ Nyɔnɪɛ ɛnɪ mbɔafɔɛ wojuɛnɛ feɪn-ɛ tɪtɛ tɛ ɔnu pɛɛnɛ ɪɛ yɛɪɪ nɛfɪnɪ yɛtê nɛfɪnɪ luwɛ. Heni-heni muɛ, nɛfɪnɪ ɛtɛɪ pu ɪɔkɔɛ fɔsɔnɪɛ, ɛnɛɛ ɪ Kris ɔnɔbɔ.

25 Kpan feɪn ɛbɪ ɛnɪ ɔnu jumadi ájá nuɛ, Nyatɪ yakprâ ɛtɪ yɛɪɪ yeyêni. Nyatɛɛ, ɛnɛ nɪhɪmu namu kpan kɔɔkɔ ɛtɪ.

Kolɔs 4

1 Gba, nɛfɛ frɛ ɛbɪɛnɛɛ fɪkan-nɪ mbeyɛpɛɛ, unɪ numuti nnɔ ɪɛɛ sɛsɛ nɔnɔ rɪrɛ. Kɔwan-nɪ ɪô: nɛfɛ frɛ fɪkân-nɪ Ɖtɛɪ pu nnɔ nó ɛnɪ tɛ.

Ókufu mu ɛnɪ fɔtu ɪɛɛ áراكو

2 Nɛfɛ feɪn, kɔrɪtu nɔnɔ nɔfɔ mu fúgúgɔnɪ Nyatɪ nuca feɪn. Ɖɛ, dadɔnɪ obu ɛnɪ woju ɛtɪ namu-namɔɔ ɪɛ́ ɛsɛjɪ fɛ́dɔwɪnɪ Nyatɪ namu frɛ.

3 Ɔnu mu ɪpɛɛ, kɔwan-nɪ ɛɛ ɪɛ́ Nyatɪ ɛfɪn ɛɛ atɪngbrɛ ɪ róbo ɛnɪnɪ amanɪɛ rányaku Kris ɛnɪ wojuɛ gbeɪn réyɛ́ akpan. Kɔwan-nɪ ɪô: Kris ɛnɪ woju obu ɛnɪ ɪnɛ mu mɔnɔ sibɪkan mu.

4 Ɖɛ, gɔgɔnɪ Nyatɪ ɪɛ́ nótɔmu méfɪfɪn ɛnɪnɪ wojuɛ ɪ wɛɪn-wɛɪnɔ mókɔ akpan fɪnɪ ɪô tɛ fataa ɛkɛ.

5 Gba, nɛfɪnɪ woju feɪn ɛɪɪ mu tɛɛ, ɪnɪ rɪɔɛ pɛɛnɛ akpan-ɛnɛɛ ɪhâmu kan muɛ anti. Ɔnu mu tɛ dakp+amɪnɪ woju nu ɛtɪ.

- 6** Diki: nefini owu fein-ε fikani futuni kpaan, nite lubolowi namu mu ja akpan nu finí ló kpan uku muhu mbo mu utu ija ómwe eke. Ee, dini ló fitê fikani-ní owu futuni kpan fein be yoyofu yocú.
- 7** Obue li emini ló mite muno ébi éni wojue, owo makri Tisik éni moyofu té nno mu tasie yobo nefé onu amanie. Tisik-ε, ene fre nli kpan éni nosu Nyone té nno mu be nabukamu idi juma le.
- 8** Diki: mótopuni nehi nefini te lé' nóbo emini ló mite muno ébie éni amanie nóku nefé, eseji nénine nefé té i fre.
- 9** Onu ba nno, mótu owo makri lee te-eti pu Onesim éni li nofu mu kpan nno be ihi numuti nno fre nehi lee onu ein. Nídení ébi éni woju fein-ε nesee aka nukuní nefé.
- 10** Gba, Aristark ebi éni no owo ein sibikan mu ébie lee Barnabas onu makri Mark ebi éni owó mubo nefé onu woju eti mila i ló: bwo nihi nefini te be sikení namu-namue ein naraku nefé.
- 11** Onu ba nno, Jesi ebi éni niraní Justus-ε fre naraku nefé le. Dini an ló: Juf-εene fein-ε cu té te Kris etie mue, nene obuene ce li obue nabukamini rubo Nyati ebi éni amaniee. Eseji nene li obue nutuni be té okpon-mu.
- 12** Epafras ebi éni li nofu mu kpan nno fre naraku nefé le. Ene fre, nli Jesi Kris éni ósu pu, enee nongogo kptu mu nutu nefé éni bō Nyati éni te-eti wojue oku nefé i rire mu wainlo fenyeni tinti onu mu.
- 13** Mehiní íne eti dalufue ló: nece rire ba i lokulo nefé Kolos ebi ruene eti. Onu ba nno, nece rire ba i Filip, Laodise lee Hierapolis ebienne éni ruene fre eti le.
- 14** Luk, ebi éni li owo makri namu be eseji li dokter-ε lee Demas ein naraku nefé le.
- 15** Gbake, rakuní Laodise te éni makriene fein lee makri Nefas. Rakuní Kris éni ruene ebi éni isi iyá enini tee tuni ere.
- 16** Ali nikinganí kpenkre obu mu niyêní nefee, be tuni á kîn Laodise éni Nyatikan mu ruene fre bó kinga mu le. Onu ba nno, nefé fre kinganí kpenkre ebi éni yono Laodise te yehie mu le.
- 17** Kan yení Arsip ló: nidadu enini juma Nyone cu lani onkue eti nídí namu-namulo.
- 18** Gba, okufu mu ébi éni áraku owukan lubuo obue, eme Pól omobo mimime owo bó mu maraku nefé fein. Djojumíní emini sibikan mue muno éni woju te. Nyati éni owroo nuno nofu ein.

1 Tesalonik

1 Tesalonik 1

1 Kpenkpe obuε, εμε Pɔl, Silas lεε Timote εin rεwεh nefεε fidakunί Nyati εbi εni li Bɔɔ lεε ɔru Nyɔni Jesi Kris be filni Tesalonik Nyatikan mu puεneε. Nyati εni ɔwro lεε teyɔɔ nuho nofu εin.

Tesalonik puεneε εni rireε ukpuku usu Nyatiε εni woju

2 Nuca fein, ɔru Nyati ɔgugɔ mu tεε, rukvan nefε fein rila Nyati bia.

3 Heni-heni muε, nefini tεε no ɔru Nyɔni Jesi Kris eti εni owu anamu-anamu noɔ filniε, nefini ɔyɔfuε noɔ ficeni rire ba i mine etiε lεε telεε fikan-ni Kris-ε eti be noɔ fonyuni tε i gbredi fein muε, rakvan ɔru woju Nyati εbi εni li ɔru Bɔɔ anti.

4 Ridi an lɔ: nefε makpiεneε εbi εni filni Nyati εni te-eti puεneε, nεtε nefε bɔ eti nεtε i.

5 Diki: Amanie Namuε rubo ruku nefεε, εtεmu numuti mu owukan lubuo cε, nana akura no mu. Tasu muε, Bubu Wein li obuε di juma tu ku nefε i rire mu weinlɔ lɔ: li woju nawre tasu frε. Heni-heni mu cɔ ruho nefini tεε, nofoɔo fidini an lɔ: obu fein-ε rile, nofu remu ril.

6 Enεε fɔcuni εre lεε Nyɔnie εin lika eti fenini ei lε. Eε, Amanie Namuε fikpi fucuniε remuε, gbredi lokulo ehe nefε, enεε obu cε, Bubu Wein ɔtu rire-mukpi eyiku nefε.

7 Obu remuε, Masedvani lεε Akai maiεne eti te εni akpan-εne fein-ε cu tε te Nyɔnie etiε, fɔnyuku felni akpan εni nuhunkuni eti.

8 Heni-heni muε, Nyɔnie εni owukan lubuoε fitiniε εse Masedvani lεε Akai maiεne eti neeme akpan eti. Enεε ɔdɔn-mu obu eti; nefini tεε fucu fiteni Nyati etiε εni amanieε εse cɔ fein tuun bɔɔ cɔ fein-ε rha rukue, ubutumu εni bɔ robo ɔru woju eti frε bɔbɔ.

9 Diki: akpan fein nehɔ nofu ine eti dalufuε ikan lɔ fite fisikenί εre lεε lɔ ficini nofu owuεneε fusoniε fein fukuni ei be fonyukuni munu fɔsoni Nyati εbi εni li Nyati nawre be no namaa εni woju.

10 Eseji nakan-ni ɔru Wi Jesi εbi εni nutu no lu uou mu nye εni entie yɔho yehi be fɔkpɔn-nie εni woju. Jesi obuε, enεε nyu εre nyaku ei Nyati εni tebibe kukungbeε no anti nehie muε nɔ.

1 Tesalonik 2

Lɔ Pɔl te di juma Tesalonik tεε εni woju

- 1** Makriene, nɔfɔbo fidiní an l̄: erin ieu ri nefin tɛ, ógbó ei ehelo.
- 2** Eseji fidiní an l̄: cɔni runɔ Filip ebi tɛ, niliní ere ɔru-ɔru ridi gbre lɔkub, enɛ runya i tɛ ri nefin tɛ. Nefin tɛ frɛ riɛ, akpan ótú ere bɔmucɔ kɔkɔ, enɛ obu cɛ Nyati tu biakpa i ere nuhun bɛ ruwuwotu rire rubo ɔnu Amanie Namue ruku nefɛ.
- 3** Diki: erin amanie obuɛ robo riɛɛ, élimu funte woju bɛmu, ótutru lefe ónó ere íne mu, eseji élimu akpan r+amimiamu rihimu frɛ bɛmu.
- 4** Erinie, Nyati ɔɔbo li obuɛ kpra ere de bɛ cu enin Amanie Namue la ere ɔnku robo riɛ. Obu remue, rójújumu éni bɔ rɔyô kpan té; Nyati ebi éni ikprâ kpan lubolowi mu tɛ idi ɔnu ótutruɛ aan li obuɛ rɔyô té.
- 5** Heni-heni mue, fidiní an l̄: erin amanie rubo ruku nefɛɛ, élimu numuti nikin-nikin mu rócú, eseji rójújumu éni bɔ ɔnu mu lɔpɛɛ, rehe rire. Nyati ɔɔbo li ɔru dalufɛ.
- 6** Ɖɛ, erin amanie robo riɛɛ, rójújumu éni bɔ fɔwɔkuní ere; tasu mue, rójújumu kpan kɔkɔ éni ówɔku.
- 7** Diki: Kris éni ótɔpu pɛnɛɛ rilɛ remue, ntu rɔcu ɔnu eti recician nefɛ; obu cɛ, rucu bɔmucɔ obu ritê hehe mu, enɛ rucu lubolowi namu mu ridadu nefɛ eti finí l̄ yia igbigbi ɔnu munwi eke.
- 8** Ɖɛ, cɔni runɔ nefin tɛ, óyɔfɛ ruyɔfu nefɛ tɔun sɛn iɛ remue, rócú Nyati Amanie ɔnu lefe cɛ rótú nefɛ; ɔɔbo rikprî rucu riyi ɔru rire tɛyi frɛ rutu nefɛ.
- 9** Makriene, cɔni robo Amanie Namue ruku nefɛɛ, nɔfɔbo fidiní an l̄ rite ridi juma lɛ l̄ rusu ɔru rireɛ. Ɖɛ, ɔɔbo ɔru bó mu ridi juma you lɛ ningbe amekɛ l̄ ríta nɔfu mu kpan kɔkɔ ɔnku.
- 10** Nefɛ ebienɛ fucuní té fitení Nyɔnie eti, filiní ɔru dalufɛ, enɛ Nyati ɔɔbo frɛ li ɔru dalufɛ lɛ l̄: cɔni ri nɔfu agbra tɛ, rufɔ rire i neeme rutu Nyati rin ei sɛsɛ iɛ mu. Ɖɛ, réli woju kɔkɔ kpan ákúkuamu ere munu.
- 11** Fidín an frɛ l̄: runyu nɔfu mu kpan nnɔ-nnɔ fɛin finí l̄ bɔ unyu ɔnu ewi eke.
- 12** Ɖnu mu lɔpɛɛ, rutu nefɛ fɔ, rukpɔkpɔku nefɛ rire, eseji rucu kpiti mu rikan riyê nefɛ l̄: fáta éni bɔ fɛniní ei finí l̄ Nyati yɔfɛ eke ambe enɛ li obuɛ nira nefɛ l̄ erin ebi lɛ erin munu lɔkɛ eli nefin lɛ.
- 13** Gba, woju éni nɔtu ere rila Nyati bia nuca fɛin frɛɛ, enɛ li finî: fócúmíní ɔnu amanie rubo ruku nefɛ fitiníe fóbúmíní l̄: lí kpan éni numuti mu owukan lubuo lɔ cɛ. Heni-heni mue, fidiní an weinlɔ l̄: lí Nyati ɔɔbo éni owukan lubuo enɛ nedi juma nefɛ fucuní té fitení eti mu tɛ.
- 14** Makriene, diki: fócuní Jude tɛ éni Nyatkan mu pɛnɛ ebi éni daku Jesi Kris-ɛ lka. Heni-heni mue, gbre akpasua ebi éni Juf-ɛnɛ di nɛnɛ, enɛ nɔfu ebi pɛnɛ frɛ nedî nefɛ lɛ.

15 Juf akpasua obuene, enee wuwou Nyoni Jesi Ie Nyati éni numuti-eti puenee nõ. Nene baa li obu nebení ere ege niliní ere ɔru-ɔru. Obu fein-ε neliníe, núyomíní Nyati té, eseji néfení akpan fein fré.

16 Heni-heni muε, nujujóní éni bõ nablân-ní ere Iě rúbo Nyati éni Amaníεe rúku obu elefe mu éni akpan rúcu nene íne nkuan. Diki: woju un ba ebíeneε nõnu nanaene Iε, enee nene fré nelí niyikuní eti. Obu remue, Nyati éni tebíbeε ekín nene bó.

Tesalonik puenε éni éppe nepe Pɔl-ε éni woju

17 Makriene, bonu rila nefε ι rie, fεpení ere iséñ ι. Heni, nu waa luwi obu etiε, rídumu mine nu, sake ɔru té nó nefε eti nuca fein, enee rire natita ere éni bõ resê ege rie redi nefε nu.

18 Obu remue, rujuju éni bõ rie rakprâ nefε te, tasu muε, emε Pɔl ɔmɔbo muhunku ɔnu woju nkɔɔbo alabu-alabu, enee Satan ótú ere ɔnu mu bɔmucɔ.

19 Ɔbɔɔ tu be rire natita ere nõfu eti Iɔɔ, enee li finí: cɔ ɔru Nyoni Jesi Kris yesê ege yehi be rînya ɔnu antiε, nefε li obuε fôtuní be rîkân telie, nefε li obuε fôtuní be rire mu yekpi ere, eseji nefε li obuε fôtuní be Nyoniε yanyaku ere íné gbein yobo ere abutre fré.

20 Eε, nefε li obuε fôtuní be rire yehi ere, eseji rire mu yekpi ere fré.

1 Tesalonik 3

1 Gba, éni neme Ibe iséñ ι be rire nayrâ ere Iε, enee ríní aframa já nu éni bõ ere ɔdɔn Atení ebi te

2 be ruɔɔpu makri Timote ebi éni nabuka ere ridi Nyati éni juma rubo Kris éni amaníεe i nefini tεε nõ. Iɔɔ, Iě nõkpukpuku nefε rire nótu nõfu tée nõ Kris etiε enye tintilo.

3 Lipe muε, Iě kpan kɔkɔ rire íje munudi obueneε nehe nefεε mu. Nefε nõfɔbo fidiní an Iɔ: Nyati ɔwɔ etite ere etě i éni bõ gbredi akpasua obuene ehe ere.

4 Heni-heni muε, cɔ ruɔɔ nefini tεε, ɔwɔ rubo nefε eti ritê i Iɔ: gbredi Iɔkulo nehi ihe ere fein. Gbre obuε, enee nehe nefεε; ɔwɔ fidiní an fitêní ei.

5 Gbreεεne fein-ε nehe nefε be ɔnu woju nõtu rire Iyrâmu eie remue, enee muɔɔpu Timote i nefini tεε nõ. Iɔɔ, Iě nõfu tée nõ Kris eti éni Iɔ etě ɔwɔ, nési ere ɔnu amaníε. Heni-heni mu té netemu nõfu eti Iɔ: ekεfu Angini amimia nefε aja nefε ɔcu ɔtu erini juma fein-ε ridi nefini tεε ogbo i kɔ o?

6 Enee diki: Timote ɔɔ nefini tε ie esi ere amaníε namu Iɔ: nõfu té hɔɔɔ unɔ Kris eti, eseji nõfu óyɔfue nõru Iɔku uku mu. Nákan fré Iɔ: ɔru woju nepe nefε tasu, enee ɔjujóní éni bõ fediní ere nu finí Iɔ ere fré ɔjuju éni bõ redi nefε nuε ekε.

- 7 Makriene, nefini té obue nɔ Kris eti lɔ remue, ɔtu ho ie ere nuhun ɔru gbredi læ munudlene fein mu.
- 8 Ee, ɛni rɛdi nu lɔ: fádakuní Nyɔnie fényení tintie, gbake rire ɔmumɔ ere i.
- 9 Heni-heni mue, nefini rire mu lɔku akpasua obue futuní nekpi ere remue, ridi bia alabu frɛe bɔ rala Nyati.
- 10 Diki: you læ ningbe rɔgugɔni kpiti mu ɛni bɔ nɔtu ere bɔmucɔ rie rakprâ nefɛ lɛ́ réyiye nefɛ woju róku eti ɔtu nɔfu tée nɔ Kris etie enye tinti oku mu.
- 11 Ɔru Bô Nyati ɔnɔbɔ læ ɔru Nyɔni Jesi ein nutu atingbre lá ere be lɛ́ rie réhe nefɛ.
- 12 Ɔru Nyɔni Jesie, nutu ɔyɔfue fuyɔfuní minee frɛ rú lɔku kú mu lɛ́ fɔyɔfuní akpan fein frɛ fíní lɔ ere frɛ ruyɔfu nefɛe eke.
- 13 Eseji nli bɔɔ ɔni nîla rire gbein nihi læ enini pueɛ fein ein-ɛ, lɛ́ luboluwɔ ɔpon nefɛ kpan íhe woju kɔkɔ íta nefɛ Nyati ebi ɛni li ɔru Bô anti tɛ. [Amen.]

1 Tesalonik 4

Lô Nyati yɔfu ɛni bɔ reni eis ɛni woju

- 1 Makriene, ɔwô riyê nefɛ lɔ bɔ feníní ei lɛ́ ɔyɔ Nyati té, enee heni-heni mu félíní lɔ eke. Gba, obue nɔ egee, enee li fíní: Nyɔni Jesi ɛni íne mue, robutu nefɛ, tasu mu rɔgugɔ nefɛ: nuní eti líní lɔ bibi aní.
- 2 Diki: ɔtu ebi ɛni Nyɔni Jesi ɔu tu ere be ruɔu risi nefɛe, ɔwô fidíní an.
- 3 Heni-heni mue, obue Nyati nobutuɛ, enee li ɛni bɔ félíní akpan ɛni ɔn weinlɔ. Dɔcumíní lka dɔcumíní wraka jumadí mu;
- 4 nɔfu mu kpan nɔ-nɔ fein nunyu ɔnu rire níkân ɔnku lɛ́ ɔnu owulilue ɔpon wein eyi nu.
- 5 Lipe mue, lɛ́ nîla rire i nîlt woju un kɔkɔ ɛni ɔnu té tha etie fíní lɔ akpan-enee édí Nyati aan ilɛ eke.
- 6 Woju obu mue, kpan kɔkɔ nudobu makri kɔ dufre ndajaku ɔnu ɔbɔ nudɔɔ. Ali kpan kɔ uli lɔ, be Nyɔnie ɔnɔbɔ yobûanti mu. Obue, ɔwô rikan riyê nefɛ, enee resê ege rirê i namu-namu fitiní.
- 7 Heni-heni mue, áraa Nyati ra ere, élimu ɛni bɔ rɔdôn owu mramra éli mu bemu; rire bɔ rɔpôn nuca fein.
- 8 ɛni nɔ lɔ, kpan fein ebi ɛni uwo woju obue reyiyee ila kpee, be élimu kpan nówó nálá kpe bemu; Nyati ebi ɛni utu nefɛ ɔnu Bubo Wein-ɛ li obue nuwo nîla kpe.
- 9 Gba, obue li mine ɔyɔfu ɛni wojuɛ, óbútumu ɛni bɔ robo nefɛ eti frɛ; ɔwô Nyati ɔnɔbɔ eyê nefɛ fédiní an lɔ: fáta ɛni fuyɔfuní mine.

10 Heni-heni muε, fányakuní óyofu obu féyění makriene fein ebi éni no Maseduaní maie neeme etie. Obu cee robutu nefee, enee li éni bǎ felíní lɔɔ bibi faní.

11 Nefini ebihoru muε, dedímíní mine gbre, nana cení rire ba ι diní nɔfu bó mu juma lɛ nɔfɔbɔ fádaduní nɔfu lugban eti finí lɔ rikan riye nefee eke.

12 Alí filíní lɔɔ, be yotu akpan-eneε íhâmu kan mu fre bɔbɔɔ yosupu nefε. Lipe mu freε, bǎ fúkron-míní kpan útu nefε kraa lɛ fiení.

Nyɔni Jesi éni egeε yesê yehie éni woju

13 Makriene, róyófumu éni bǎ akpan-eneε ue éni woju etê tuunlɔ nɔfu munu mu bɔɔ lɛ ɔtu nefε fónɔní ledu mu finí akpan éni ákân-mu telie kɔkɔɔ eke.

14 Diki: éni robu nawre lɔ: Jesi ú, enee nɔ lu uou mu nyee, ɔnu ba nɔɔ, robu nawre fre lɔ: akpan-eneε dakuni kraa be ue, Nyati yotu n̄nɔní lu uou mu ninye nud̄n-ní lee ɔnu ein tuun godoo.

15 Ki obuε Nyɔnie ɔnɔbɔ kan ye ere be ere fre rakan riyê nefε le: ɔni n̄nɔ enti nihie, ere ebienεε r̄nɔ anamaa, bǎ rísen-mu obueneε ue ι rihâmu ɔnu ábũan mu.

16 Heni-heni muε, Nyɔnie yotu bɔmucɔ enti ngbafreene éni ine-eti pu nɔɔ yala lubuo, Nyati éni krukruε fre yele, enee gba ɔnɔbɔ n̄nɔ enti te nuru nihi. Lipe muε, akpan-eneε fein-ε dakuni kraa be ue, yɔnɔ lu uou mu yenye pɛpeni.

17 ɔnu egeε, enee ere fein ebienεε r̄nɔ anama lipe muε, r̄ka rubo mu lee nɔnu ein be Nyɔnie yaja ere fein yɔcu r̄ha rub̄an-ni enti jru mu te. Lipe muε, enee r̄d̄n lee ɔnu ein tuun godoo.

18 Éni nɔ lɔɔ, be cuní owukan lubuo obu eti krukrukuní mine rire.

1 Tesalonik 5

1 Gba, obuε li lɔ yoku be Nyɔni Jesi yesê ege yehi lee nu ebi eti deiin-ε níhi be woju obueneε yesεε éni wojue, makriene, óbútumu éni bǎ robo nefε eti fre bɔbɔ.

2 Nefε nɔfɔbɔ ɔw̄ fidíní an namu-namulɔ lɔ: Nyɔnie éni n̄ne yofu akpan mu finí lɔ in'in pu uc̄u kpan ι you nu muε eke.

3 Eε, ɔni akpan yakan lɔ: Gbake runɔ hokuei mu, woju kɔkɔ íte ere te! lipe muε, finí lɔ wiruɔ luwu ufu luwu mbɔni muε ekeε, milele kukungbelɔ yokondo yɔpɔtu nene eti kpru mu, enee kpan kɔkɔ bǎ únɔ mu ínya.

4 Makriene, nefε eke fónómíní tuun mu; Nyɔnie éni n̄ne nudofu nefε mu finí lɔ in'in pu ufu kpan muε eke.

5 Nefε fein, wein mu éni akpan filíní, ningbe éni p̄eneε filíní. Heni-heni muε, r̄lí you éni akpan, r̄lí tuun mu éni p̄eneε.

- 6 ́́ni no loo, be doṭu ridedidemíní akpan-enee nekê muno etie; tu rídáduní eti rúkpôn-ní nu obu.
- 7 Fídíní an lô: you enee akpan ike muno, eseji you enee mulono puene uno tuun boo l' nonyu neee.
- 8 Ere eke, ruli ningbe lee wein éni akpan. Obu remue, tu rúnyúní rire ríkân-ní onku rídáduní eti fíní tín uṣun pu éni ku tín uṣun owu riree eke. Tée no ere Kris etie lee óyofue no ere lubolowi mue ein nite fíní erini liankpa mu trale eke. Eseji íne nkuan ebi éni relíe té lô: Kris oṣu eree, nite fíní erini kpokpo kile éni ruṣṣon eke fre.
- 9 Heni-heni mue, wojue Nyati tite te ere ie, enee li íne nkuan éni bô neee oṣu Nyoni Jesi Kris mu noṣu ere, élimu onu tebibe e bô ie ere eti bemu.
- 10 Enee, éni Kris u oṣu íne eti remue, ɔni nôno enti nihie, botu ruṣo nama o, botu ru o, ríha rudôn lee onu ein tuun godoo.
- 11 Obu remue, fíní lô ɔwô felníe ekee, kpukpukuní mine rire l' eseji fábukání mine fócuní mbasi fókuní mu.

Ókufu mu éni fotu lee áraḱu

- 12 Makriene, roṣugo nefee: supuní akpan-enee Nyoni de te nefee íne eti noṣu rire noṣu eti inyepu nefee ie.
- 13 Nenini jumaa nediníe remue, supuní neee óyofu mu lokulo l' fétiní mine owu fre.
- 14 Makriene, roṣugo nefee: kan yení mramrali puene nyú íne mu, kpukpukuní akpan-enee neliletu eie rire, eseji bukaní obuenee te flefle fre. Nyuní té i akpan fein eti.
- 15 Nyuní íne mu: kpan kɔkɔ nudɔwrɔ woju un nudɔtu anvan, nana jujuní éni bô felní mine namu nuca fein l' eseji félní kpan fein namu fre.
- 16 Nuca fein noṣí rire-mukpi mu,
- 17 gugoní Nyati bie mu
- 18 l' woju fein mue, fálání bia. Obue, enee Nyati nobutu nefee éni bô felní noṣu ádaku e fidakuní Jesi Kris-e remu.
- 19 Deněmíní Bubo Wein éni lée no noṣu mue i,
- 20 eseji Nyati éni owue uṣu ila kpan ómu lkaan free, dobumíní dufre.
- 21 Woju fein mue, jujuní mu nyuní obu ɔee ja nu e kan-ní onku
- 22 l' fówoní woju un akpasua-akpasua fein fókuní ei.

23 Gbake, Nyati ɔɔɔɔ ɛbi ɛni utu kpan teyɔɔ, nutu fúpón-ní tɔun fitení me. Nisisan nɔfu kpan neeme ɛni li finí bɔbɔ lɛ rirenɛɛ, bɔɔ nuɛ ɔru Nyɔni Jesi Kris yesê ege yehie, lɛ kpan íhe woju kɔɔkɔ íta nɛfɛ.

24 Diki: Nyati ɛbi ɛni ra nɛfɛɛ, nihi numuti nno, ɛnɛɛ nîdi juma obu tɔun nûkufu frɛ.

25 Makriɛɛ, ɛɛ frɛ guɔɔni Nyati tuní ɛɛ.

26 Liní makriɛɛ fɛin atuu tuní ɛɛ.

27 Nyɔniɛ ɛni íne muɛ, mɔɔɔɔ nɛfɛ: kinganí kpenkpe obu mu makriɛɛ fɛin anti.

28 Ɔru Nyɔni Jesi Kris ɛni ɔwɔɔ nɔnɔ lɛɛ nɔfu ɛin nɔca fɛin!

2 Tesalonik

2 Tesalonik 1

¹ Kpenkpe obuε, εμε Pɔl, Silas λεε Timote ειν ρεωε̄n nefε εβιενεε fidakuní Nyati εbi éni li ɔru Bôo λεε Nyɔni Jesi Kris be filní Tesalonik Nyatikan mu puenεε.

² Nyati εbi éni li Bôo λεε Nyɔni Jesi Kris éni ɔwro λεε teyɔɔ nunɔ nɔfu ειν.

Lô Nyati yetê yobûa akpan fεin muε éni woju

³ Makpiενε, nuca luwi nno-nno fεin, fáta éni rila Nyati bia nɔfu remu. Obuε rελε, ɔnu ɔ wεinlɔ ambe nɔfu téε nɔ Kris ετεε nakân mbasi iha anti bibi, eseji nɔfu mu kpan nno-nno fεin éni lô yɔfu anuaan nɔru lɔku uku mu frε.

⁴ Obuε remuε, Nyatikan-ενε fεin-ε ρεσεε muε, ρεkpe numu nɔfu íne ετι. ɔnu mu lɔρεε, be rakan ɔru-ɔruε nelní nefε λεε gbre anuma-anumaa nehe nefε be obu ɔε, nɔfu té ɔd̄ɔn Kris ετι kponkpulɔ tuun bɔɔ be ie oku lɔɔ éni woju ruku akpan.

⁵ Obuε νεσεε muε, ενεε Nyati nanyaku ενιτι σεσεε nihiε gbein nubûa nefε mu lô: fifataní éni b̄ɔ fediní gbre lɔɔ l̄ néσε lɔρε nótu ενιτι εβιε ετι nefini.

⁶ Ενεε, éni Nyati li σεσεε pυε, akpan-ενε fεin-ε nedî nefε gbree, n̄w̄r̄ɔ nutu νενεε.

⁷ Gba, nefε εβιενεε nɔtuní fidiní gbree, nefε λεε ɔru ειν n̄tu ruɔɔ hokuei mu. Lɔρε muε, ενεε Nyɔni Jesi yala rire gbein yɔɔɔ εντι yehi λεε ɔnu εντι ngbafre ákura pυενε ειν.

⁸ N̄nɔ lé lɔkulɔ éni negbie ερεhin ενεε n̄li niyê akpan-ενεε níni nédímíní Nyati woju mu, tasu mu akpan-ενεε ífelumu ɔru Nyɔni Jesi éni amanιεε.

⁹ Εε, nu obuε, Nyati yeceru munda mu λεε nɔnu ειν n̄cení ενιτι mu tuun godoo, ενεε ενιτι mbasiε éni munυε kaan, νενεε b̄ɔ n̄itimíní ɔnu lifen frε bɔbɔ. Obuε, ενεε li élε n̄li niyê νενεε n̄ɔ.

¹⁰ Nu ba obuε, n̄b̄ɔan mu λεε akpan-ενεε nuɔɔɔn ειν yanyaku ɔnu munu lɔkuε gbein. Εε, akpan-ενεε fεin-ε nɔnu té nɔni ετεε yedikiní yɔnyu νενεε té. Ενεε, éni fucuní té fitení ενιτι íne ετι dalufυεε ri ruku nefεε ετεε remuε, nefε frε f̄nɔn̄í νενεε mu λε.

¹¹ Owu obuε ɔru té nɔ ετι lɔɔ remuε, ενεε tu be ɔɔɔɔɔ Nyati nuca fεin rutu nefε amεke l̄ áraa Nyati ra nefε l̄ félní ɔnu pυενεε, fáfataní heni tasu. Εε, robutuni éni b̄ɔ nɔtu nefε mbasi felní woju anamu fεin-ε nɔfu té iha ετεε, eseji fediní juma éni yanyaku nɔfu téε nɔni ετεε éni woju gbein.

¹² Lɔɔ, ενεε f̄tuní ɔru Nyɔni Jesi éni ínee yanya gbein be ενεε frε n̄tu nefε ενιτι munu lɔkuε λε. Obuε, mbuafυεε ɔru Nyatε λεε Nyɔni Jesi Kris tu ερεε, ενεε yɔtu be yeσε lɔɔ εke.

2 Tesalonik 2

Wojue yeɣi kraa be Jesi yehie éni woju

- 1 Obue li ɔnu Nyɔni Jesi Kris éni egese ieu lɛe enni ésiɛ rîsi riyâ ɔnu rire tɛe éni wojuɛ, makɛɛnɛ, ki obue rakan riyê nefɛ:
- 2 alɪ fitiní lô: ɔwô ɔnu nu okue, be dobumíní nawɛ. Botu nidɛli ófu kpan kǎ fu kan o, botu ɔnu amanɛ kpan bo fitiní o, elefe mu kɛnkɛ kǎ fihení be kpan níní ɛɛ li obue riwen nefɛ rikan ɔnu woju lɔɔ frɛ bɔbɔɔ, be deletumíní ei rire nidatita nefɛ kpan nudɔnyu nɔfu ótutruɛ nidasiangra mu.
- 3 Ɔɛ, dɔtumíní kpan nudɔɔwo woju kɔɔkɔ nidamimɪa nefɛ. Dɪní an lô: kraa lɛ́ nu obu okue, akpan yenye kandaan yefe Nyati. Lɪɛ muɛ, ɛnɛɛ mramra ɔnu bô ɛbi éni ɔwô Nyati tite enni óbubue te iɛ yɔnɔ yanya frɛ.
- 4 Mramra ɔnu bô obu yɔɔɔɔ éni bǎ eteru ɔbo fɛɪn éni ósu lɛ́ ɔnɔbɔ ɔɔwo cɔ́ kpan ɔnɔni íne. ɔnu mu lɪɛɛ, tɔn nîdrî tɛyɪtɪ kaan nɪkan lô: ɛnɛ li obue nɪlɪ Nyatiɛ nǎ.
- 5 Woju obue, cǎ munɔ nefɪnɪ tɛɛ, ɔwô mɪkan miyê nefɛ fitiní.
- 6 Mramra ɔnu bô obu éni ányaa y+anyaa, kân ɔbɔɔ nɔnyɔni ei éni nefɛ fidiní an. Ɔnɛɛ nŋnyɔni ei lɔɔ tɔn bɔɔ lɛ́ oku nuɛ Nyati te tɔnɛ.
- 7 Dɪkɪ: ɔwô mramra éni bubɔɔ nedi juma nuwan-nuwan, sake kraa mu éni kpan ɛbi éni nɔnyɔni eie y+anyaa iɛ, nɪanyakumu rire gbein.
- 8 Gba, cɔni mramra ɔnu bôɔ yanyaku munu gbein yedi juma yahaa, ɛnɛɛ Nyɔni Jesi yala rire gbein yehi yɔɔɔ ɔnu ómu nuhun ho lɛɛ lɛɛ ɔnu éjɪrɛ lɔkue yɔbubɔni yɔtu nîmrí mu.
- 9 Mramra ɔnu bô obue, Satan ɔnɔbɔ li obue yɔtɔni ákura lɔkulo be nînyaku rire gbein nuɔwo gbrɛ mu nɪlɪ akprua woju lɛɛ munu-musran mu owu ngbohro-ngbohro.
- 10 ɔnu mu lɪɛɛ, nŋɔwo woju un anuma-anuma fɛɪn nɪmɪmɪa akpan obuɛnɛɛ noku kɛɛ ihaa. ɔbɔɔ tu be nokuní kɛɛ lɔɔ, ɛnɛɛ li finî: woju nawɛɛ ntu nɔyɔɔfɔnɪ nɔnyu nakân-ní ɔnku lɛ́ nɔɔɔnɪ nɔnu íne nkuaan, nékprîmu nɔɔɔmíní.
- 11 Obu remuɛ, Nyati ɔtu bubɔ akpasua nɔɔ epɪn nɛnɛ ɛti nɔtu nuɔnɪ té nitêni funte woju ɛti.
- 12 Lɔɔ, lɛ́ nɛnɛ fɛɪn, néli néyě nɛnɛ, nɔnu tɛɛ nɔɔ nɛtêminí woju nawɛɛ ɛti be woju un éni éli ja nɛnɛ nuɛ remu.

Tenyuei éni woju

- 13 Ɔɛɛ ɛkɛ, nefɛ makɛɛnɛ éni li Nyɔniɛ éni te-ɛti puɛnɛɛ, nefɪnɪ íne mu éni Nyati biaa rala nuɔa fɛɪn-ɛ, ɔnu cɔ wɛɪnɔ ambɛ néde nefɛ, ɔnu Bubɔɔ ɔpŋ nefɛ fɔɔɔnɪ té fétɛnɪ woju nawɛɛ ɛti, ɛnɛɛ fónɔnɪ akpan-ɛnɛɛ nɪtɪ cɔ nuɔwo íne nkuaan mu.

14 Heni-heni muε, Nyati εσε Amanie Namue rubo ruku nefεε mu ara nefε lε ɔru Nyonu Jesi Kris εni munu lokue eli nefini le.

15 εni no lo, be makriene, nyeni tinti lε wojuene fein-ε riyiye nefε tee lee obueneε rimime riwen nefεε, fonyu fak+an-ni onku.

16 Gba, ɔru Nyonu Jesi Kris onobo lee Nyati ebi εni li ɔru Bô εni yofu ere be tuku ere ledu la ere rirekpukpuku εni yodôn tuun godoo lee telie nawre tasu eie ein,

17 nukpukpuku nefε rire nútú nefε mbasi nofu owulilu lee owuriraru fein yi nu.

2 Tesalonik 3

Nyati ógugwá Pól nobutuε éni woju

1 Gbake, makriene, gugóni Nyati tuni ere amεke lε Nyonie εni amanieε roboε onô eti ecēn i εσε akpan eti osupu lokulo finí lô se nefini tee eke.

2 Eseji gugóni Nyati tuni ere amεke lε nónyu ere nányaku ei mramra pueε lee té un pueε fein onku. Dini an lô: élimu akpan fein yocu té yetê Nyonie eti bemu.

3 Nyonie eke, nihi numuti nno. Diki: nûkpukpuku nefε rire, eseji nîsusan nefε lε fipimíni té un onu bô onku.

4 Nyonie ɔtu rák+an telie nofu eti lô: owueε fein-ε rikan riye nefεε, fôcuní eti felni lo eke, eneε fônôni eti fihaní bibi.

5 Gba, Nyonie ninyepu nefε i lε Nyati εni óyofue lee Kris εni tenyubeie eyiku nefε.

Jumaa bô kpan ata munu edie éni woju

6 Makriene, nofu mu akpan-ene fein-ε neli ólusu woju be úcu wojueneε riyiye nefεε eti ini eie, Nyonu Jesi Kris εni íne muε, rakan riyê nefε: janí rire cuní nonu rire.

7 Nefε nofobo fidini an lô: fáta εni fuhunkuni ere eti. Diki: cô runo nefini tee, réli ólusu woju.

8 Eε, rédé bo rókú en-gbra rókpúkɔmu ríemu, nana rire ba li obuε rice re ridi juma ɔru bó mu you lee ningbe lε rita kpan kɔkɔ onku.

9 Obue rile, élimu εni ráfátamu εni bô kpan lefe adadu ere eti bemu; erurie, woju li obuε riye nefε εni bô fôcuní eti.

10 Heni-heni muε, cɔni runo nefini tee, rikan riyê nefε lô: kpan fein εni íkprimu idi jumaa, be nidie mbo fre.

11 Onbo tu be rubo woju obu etie, eneε li finí: réti lô nofu muε, akpan elefe nó εni neli ólusu woju. Nenurie, nídimíni juma kɔkɔ; numu cεε nukponí ei nusení gbɔmu-gbɔmu.

12 Akpan akpasua obuenee, Nyoni Jesi Kris éni íne mue, rata lka t rkan riyê nee lô: nããbo nidiní juma té nãã mu níhéní nenini mbo ieu.

13 Makriene, nefee eke, namuli nudãfrũ nefee.

14 Owu obuenee fein-e rimime kpenkre obu mu rãwêh nefee, ali kpan kã nó éni êkrĩmu ócúe, be tenî té lã fájaní rire fócuní ònu rire ruhon ònyuni nóutru owu.

15 Ònu mu lãree, dobumínî òfu éfe pu, nana tunî fã fíní òfu makri eke.

Ókufu mu éni owukan lubuo

16 Gbake, waju fein mue, Nyonie òããbo ebi éni li teyo éni bôo nutu nefee ònu teyoã nuca fein núhó nefee fein ein frê!

17 Ème Poi, maraku nefee! Áraku owukan lubuo obu, eme òããbo mimime òmu bó mu fíní lô mili kpenkreene fein-e miwêh mue eke.

18 Ònu Nyoni Jesi Kris éni òwãão nuhã lãe nefee fein ein!

- 13 Diki: sigie mikan owu un-un onu rire, mice rire ba i milini oru-oru lokulo, enee obu ee, nutukumu ledu nucu un fein-e mille nufuomu ambe lipe mue, miogyomu woju kooko numu miocu te mietemini eti.
- 14 Heni-heni mue, oru Nyatie ecemu owro lokulo. Ee, mocus te metě Jesi Kris eti ogyofu eyikumu.
- 15 Ki woju eti li nawre be onu etie, akprvasi kooko onó: Jesi Kris í wutu eti ebi lě oru unli pueue íne nkuan. Enee mediki sun-e, be nonu mue, eme li obuē munyonyo muko nene fein.
- 16 Enee, alí Jesi Kris otukumu ledu loo, be fi finí: nuyofu eti bō neti có nese eme ebi eti mili unli pu lokue mu nanyaku enini tee nuyu ei kpan etie eti woju gbein. Loo, lě akpan-ene fein ebi eti no ege yocu te yeteni eti nkuan ebi eti akân-mu owue yeli neninie, edi nu lō: nikân ledu te lokulo.
- 17 Gbrenghi ebi eti no tuun godoo, Ene ebi eti nuhumu, Ene ebi eti kpan idimini nu, Ene ebi eti nli Nyati nawre be lefe onó, Ósupu lee munu loku nli enini tuun godoo, Amen!
- 18 Gba, Timote omu wi namu, wojue mobutufu eti bō feie, enee owō Bubo Wein ye akpan kan onu woju la i ofu íne etie. Cu eti di ofu juma un tín namue.
- 19 Onu mu lipee, te nudonfu Kris eti kpunkpulo, eseji deli woju kooko nudotu te nidelfu ege-ege. Fō akpasua obuē, akpan elefe ócú óbú woju, enee otu nonu tee nucu nitení Kris etie eti woju owo +a.
- 20 Akpan akpasua obuenee, Imene lee Alesandri nó nonu mu le. Nene aanu obuē, mófuō nene i mótu Satan lě nónyōní numu lō: ájá nu eti nububuní Nyati íné i.

1 Timote 2

Nyati ogyogo eti wojuyiye

- 1 Wojue mobutu eti bō fetini có fedini aan, enee li Nyatie bō fogogo fotuni akpan-akpan fein. Onu mu lipee, cuni nonu numu-co kan-ni nenini eciaan yení, lě falaní bia nenini íne mu.
- 2 Gugoní Nyati tuni etei pueue lee akpan-ene fein-e no ere íne etie. Loo, lě akpan osupu ere rósu oru Nyatie te bete lee hokuei mu.
- 3 Akpasua obuē, enee ja nu Nyati ebi eti li oru Ocu-pue anti be nuyofu eti bō reie nō.
- 4 Nuyofu eti bō nucu akpan fein íne nkuan lě onu mu lipee, nédini woju nawree an.
- 5 Diki: Nyati nono kukukpo ee no, enee kpan nono kukukpo fre nye ene lee akpan ein agbra. Kpan obuē, enee li Jesi Kris ebi eti onobo fre li kpaan.
- 6 Ene li obuē nucu onu rirenie nyi teyi nwe akpan fein íne eti lu. Woju obuē, cōni ku nue Nyati onobo tite te ie, enee nya gbein.

- 7** Obu éni íne muε, ενεε níkpramu nuεu nílí εníní amaníεbo pu íεε ótupu puε nǎ. Lɔɔ, íε méyíye akpan-ενε φειν εβί éni élí Juf-ε woju ɔεu té etě Kris εti εdi woju nawρεε an. (Obue níkaan, nawρε, mété fun).
- 8** Éni nɔ lɔɔ, mobutu éni bǎ, ɔ-ɔ φειν-ε fisi fiyíáníε, εkpríενε ahan bó εnti ɔgugɔ Nyati nuhun wεin mu, tebibe íεε nkpiti lɔwí kɔkɔ nudɔnɔ nενε nuhun.
- 9** Eyíενε frε nite rire fíní lǎ fata ɔεε εκε. Nudokumíní owu rire nídesěh ι. Ineho woju, sika lebe rire óku íεε líjì ine-ine émrě nudodo nενε.
- 10** Nεníníε, woju anamu ɔεε bǎ nεlíní. Lǎ yi φειν éni usu Nyati te nno muε bǎ εíε nǎ.
- 11** Gba, alí uku wojuyíye muε, be yi φειν nípi tiin ósupu mu nífí.
- 12** Díkí: móú bɔmɔɔ éni bǎ yi eyíye woju ɔεu munu kpríε εti, nana tiin bǎ nepi.
- 13** Nɔfɔbɔ kpraní: Adam lí obue Nyati tí ɔ́ lí, ενεε ɔnu ege kraa be níli Εf.
- 14** Ενεε, élímu Adam Angíní óbúbumu ine mu bεmu; Εf lí obue nububu íne mu be wɔ Nyati éni owukan lubuoε pru.
- 15** Obu frε bɔbɔɔ, éni ɔnu aláve kɔpu Angíníε remue, nǎεu ɔnu íne nkuan. Gba, eyíενε φειν éniε εκε, alí nɔnu té udǎn Kris εti kprnkprɔlɔ, óyɔfu iyíku nενε, nuɔǎn-ní nɔnu luboluwí, eseji nuhyuní rire níkan-ní ɔnkue, be nǎεuní nɔnu íne nkuan.

1 Timote 3

Nyatikan ényepuei puενε íεε diakríενε éni woju

- 1** Kí woju éni lí nawρε be ɔnu εíε, akprɔasi ónɔ: kpan φειν-ε nɔjuju éni bǎ εlí Nyatikan ényepuei puε, be nɔjuju juma éni yi nu heni tasí.
- 2** Ενεε kí lǎ bǎ ényepuei pu φειν etě ɔnɔ: fátaa níli kpan éni ákân-mu munukukua woju kɔkɔ be kan yi nno kukukpɔ ɔε. ɔnu ba nno, níli kpan éni unyu ɔnu rire íkân ɔnku be lí ríε pu frε. Woju φειν muε, fátaa níli kpan éni dí obue bǎ εlí εí aja nu. Níli kpan éni isike oyogu be eseji dí wojuyíye frε.
- 3** Nídeli mulɔnɔ pu íεε té frufu pu, nana níli té blεε pu éni óyófumu élé, eseji ákân-mu sika kpohru frε.
- 4** Fátaa níli kpan éni dí ɔnɔbɔ ɔnu lugban nuhun ényepuei nusupuní be ɔnu εwíενε ífeluní heni tasí.
- 5** O be míní: kpan φειν éni édí ɔnɔbɔ ɔnu lugban nuhun ényepueíε, yɔkpu yakprâ Nyatikan neemeε εti e?
- 6** Eseji kpan φειν-ε juma obu yɔnɔ ɔnkue, nídeli kpan éni nyuku luboluwí mu lɔwɔ-lɔwɔ bɔɔ íε rírenyaku +a ayaní nédí tutre Nyati éni tebibe εβί éni nɔ Angíní εíε ɔnɔnɔ εti íε.

- 7** Fátaa nli kpan éni akpan-eneé íhâmu kan mué fré ihini íne eti dalofue namu. Lipe mué, kpan bõ ílumíni rire kesi-kesi útumíni nihâmu nípi Angini onku.
- 8** Gba, kpan fein frée yedi diakri jumaa, fátaa nli kpan éni nusupuní be ihí numuti nno nuca fein. Nidelí mulonon pu læ dufre ieu pu.
- 9** Nli kpan éni nyu Nyati éni mbuafue wojue nyu nyaku gbein be onu té no etié kan onku kponkpulo nuhun wein mu.
- 10** Kraa læ nédi juma obué, fáta éni kpan ikprâni idiki pèpeni bõo nákan-mu munukukua woju kòokòo, læ gba nédi.
- 11** Onu ba nno, yi fein fré éni yedi juma obué, fátaa nli yi éni nusupuní be íti kpan. Eseji nli yi éni onyuo rire ikân onku be enini woju fein éli mué, inyaku téé noni Kris etié éni woju gbein.
- 12** Diakri fein nikan yi nno ce, læ eseji nédi onu ewièné, tasu mu, onu lugban nuhun neeme ényepuei.
- 13** Diki: diakri fein éni yedi onu jumaa namu-namué, yotó akpan nu yeyini, eneé eseji lika yonyoni ei onu téé no Jesi Kris etié eti kponkpulo fré.
- 14** Mikân telé lô: bõ íme libe míhi mihefu té, eneé memime kpenkre obu miwênfu,
- 15** bõo onu ieu neme libe fré bõbõo, læ fédi lô bõ kpan fein etê eni ei Nyati éni kaan nuhun té. Diki: Nyati ebi éni no namaa éni puenéé, nene li obué nitení finí gbomú-tin éke be nonyoní woju nawrèé nikan-ní onku.
- 16** Heni-heni mu Kris ebi éni Nyati la onu woju gbein be rósunié, enini woju obué, rú lokú toun sêh i éni ákân-mu onu ine! Diki: Nucu kpan éni rireníe nla ní wutu eti ébi, eneé Bubo Wein i dalofue onu íne eti lô: nli Nyati éni Wi tasu. Enti ngbafreéne fré díni nu, eneé akpan-eneé éli Juf-é fré ti onu amaníé. Wutué eti neeme akpan cú té tēni eti, eneé Nyati tuni niya enti nucu onu munu lokúé.

1 Timote 4

Wojuyiye fun-fun puené éni woju

- 1** Diki: Bubo Wein akan weinlo lô: nuéneé yebéh ié mué, akpan dounlo yonyu té yanyaku ei Kris eti yanyani ei ege yòkpu wojuyiye fun-fun ebi éni angini bubóene ucu imimla akpan etié ege.
- 2** Akpan-eneé nésèpu wojuyiye akpasua obué, nilíni funte læ numuti aanu-aanu puené éni Angini tu nonu ótutrué kpini neeme.
- 3** Neteruní yi óhon læ mbo akpasua elefe éni ieu. Diki: mbo fein-é nòo, Nyati li obué tu améke læ kpan fein-é di woju nawrèé an be cu té te Kris etié onu ié edwoni namu alaní bia.

⁴ Ɛε, ɔɔɔ-ɔɔɔ ƒɛɪn-ε Nyati ɪε, já nu. Ɛ̀ni nɔ ɪɔɔ, kpan nudobu kɔɔkɔ ɪ̂ lí cirie, nana nɪkpri ƒɛɪn nuɔɔ ɪ̂ ɔnu mu ɪpεε, nédiwɪni namu nálanɪ bia.

⁵ Heni-heni muε, kpan ƒɛɪn-ε Nyati ɛ̀ni owukan lubuo ku ei rire mu be ugugo Nyati woju ƒɛɪn muε, nidi an ɪ̂: Nyati ɛ̀ni bóɔ nó ƒɛɪn ɛti.

Wojuyiye pu namu ɛ̀ni woju

⁶ Ɛƒε ɛke cu woju obu yiye makpɪεnε. ɪɔɔ, ɛnεε ƒiyê ɪ̂: Nyati ɛ̀ni owukan lubuoε egbigbifu ɔtu ɔfu té ɔdɔ̃n Kris ɛti, ɛnεε fónyu wojuyiye namuε fák+an ɔnku tasulɔ ƒéɪɪ Jesi Kris ɛ̀ni ósu pu namu.

⁷ Obuε ɪɪ godo-godo woju fun-fun-ɛnεε nɪkan-ní be útu kpan úɔɔ te ítemu Kris ɛtiε, dala ɔnu mu ɔɔmuɔɔ ɪ. Ɛƒɪnε ɛke, ɪɪ kpan juejue pu Nyati ósu mu te.

⁸ Dɪki: juejue ɛ̀ni kpan idi ɪ̂ ɪrɪnɪε ɔnɔni tintie, heni ubuka kpan, sake waa ɪwɪɪɔ ɔε. Ɛnεε juejue puε kpan ɪɪ ɔnu Nyati ósu muε ɛke, nƒɪsɪuεε ɪnyâni muε rú ɪɔku kó ƒɛɪn ambe utu ɔnu nkuan ɛbi ɛ̀ni nuɔɔ nahaa ɪja nu, eseji utu nkuan ɛbi ɛ̀ni ákân-mu owuε ɪɪ ɛnɪni ƒɛ.

⁹ Woju obuε, lí woju nawrε ɛ̀ni ɔnu ɛtiε akpruasi kɔɔkɔ ónó.

¹⁰ Obu ɛ̀ni íne ɛtiε, ɛnεε rɔɔɔ rire ruhun tɪn-ε n̄. Heni-heni muε, róɔɔ ɔnu telε neeme rétě Nyati ɛbi ɛ̀ni nɔ nama be cu akpan-akpan ƒɛɪn íne nkuaan ɛti, tasu mu be obuεnεε cu té teni ɛtiε.

¹¹ Owu obuεnεε migbe miyefuε, ta ɪka ɪ ɛti kpunkpuɔɔ yiye akpan cú ɛti ní ei.

¹² Dɔtu kpan kɔɔkɔ nudobufu dufre ɛ̀ni ƒɪɪ ngbafre ɪwɪε remu. Tu akpan-ɛnεε ƒɛɪn-ε cu té te Kris ɛtiε kprâ ɛƒɪni owururaru, ɛƒɪni ɛ̀nɪei, ɛƒɪni óyɔɔɔ nɔɔ mu, ɛƒɪni téε nɔ Kris ɛtiε ɪεε ɛƒɪni óɔɔɔ ƒɪpɔɔ Nyati antie ɛti lí ƒɪní ɛƒε ɛke.

¹³ Tuun bóɔ ɪ̂ mie tεε, nuca ƒɛɪn ta munu kinga Nyati kpɛnkprεε mu Nyatɪkan mu puεnε anti ɪ̂ ƒóɔɔ ɛti ƒéyiye woju fótu nεnε ƒɔ.

¹⁴ Eseji jɔmaa Bɔɔɔ Wɛɪn cu lafu ɔnku ɔni Nyatɪkan ényepuei puεnε tafu bó ɪne mu be kan ɔnu ɛti woju ɛbi ɛ̀ni Nyati ye nεnεε, dɔɔɔ doɔu dufre;

¹⁵ ɔε rire ba ɪ ɔnu ɛti nana cu ɔɔɔ mbasi neeme la mu te. ɪpε muε, ɪ̂ akpan ɛdi ɛƒɪni juma namuε fedɪ ƒɪhaa nu.

¹⁶ Dadu ɛƒɪni ɛ̀nɪei ɪεε ɛƒɪni wojuε feyiyεε ɛti namu-namu ɪ̂ fáta ɪka ɪ ƒón̄ ɛti ƒâ. ɪpε muε, ƒúɔɔ ɔɔɔ ɪne nkuan, ɛnεε ƒúɔɔ akpan-ɛnεε yeti ɔɔɔ wojuyiyεε ɪne nkuan ɪε.

1 Timote 5

¹ Gba, alɪ ubutu ɛ̀ni bó ƒakukua kpɪsɪ munutere pu kɔ̄ munuε, be dɔɔɔ lubuo kpunkpu mu, nana buni ƒɪní ɔɔɔ bó ɛke ɪ̂ fóbu ngbafreεnε ƒɛ ƒɪní ɔɔɔ makpɪεnε ɛke.

² Alí uli yi munutere pue, be buni fíní efiyia eke lé fóbu miyereene fre fíní ofu meyiene eke le. Efe lee miyereene ein éni énei mu tee, nyu íne mu lé filí woju kòkò éni kpu éni bǎ ebrí ofu jumaa fedie.

Woniyiene éni woju

³ Woniyiene, tasu mu obuene akân-mu kpan kòkò, dadu nene eti namu-namu ósupu mu.

⁴ Enne, alí woniyi kǎ kân ewi elefe mu anumaa eke, be fáta éni nunyôní numu ló: nene lugban puee nana li obu bǎ nanyakuní nenini Nyati nòsuníe éni woju gbein nadaduní nònu puee eti neduní nene namu. Obue, enne yi nu Nyati antie nǎ.

⁵ Diki: woniyi éni akân-mu kpan kòkò, enini telie neeme, Nyati eti nò be, you lee ningbe, nuno ógugo mu nakan éke owu fein niyêni.

⁶ Enne woniyi éni nebe mai iwu woju egee eke, ene, munu eti lóo nuno nama, be nje owô nuu.

⁷ Cu woju obuene yiye Nyatikan mu puee lé kpan kòkò íkan-mu munukukua woju.

⁸ Gba, alí kpan kǎ íkprimu úbukamu onu puee, tasu mu onobo enini lugban puee, be neyê ló: onu té ónó Kris eti. Lipe mu, be nunyungo nukò kpan éni ócú te étêmu Kris eti nkòobo alabu fre bobo.

⁹ Diki: woniyi éni fímimení íné lé Nyatikan abukanie, be fátaa nli woniyi éni owô iwu mulu abruansten, eseji alá kpisi ei.

¹⁰ Nli yi éni nyaku jumadi anamu gbein akpan woku. Nli yi éni gbigbi onu ewiene namu-namu, sike Nyati éni puee fein-e nyani etie nyu nene namu-namulo. Nli yi éni buka ledu puee be eseji li woju anamu-anamu elefe ji fre.

¹¹ Woniyiene munu yête ree eke, dede nene. Diki: neninie, kân cóni uku be té +a nene kpisi eti éni bǎ nòhòn-ní otu nene lee Kris ein agbra nakpabu ei.

¹² Lipe mu, be otu nákan-ní munukukua woju Kris éni juma ebi éni nile nuchini be nwo nilani eie remu.

¹³ Woniyi akpasua obuene, éni nákan-míni jumaa bǎ nedinie, be nòkroni numu ei niseni gbomu-gbomu. Enne obu nò un tuun sen iwu: có fein-e nisenie, núruminí numu ba, nana, woju obu élimu nònu woju, nabua nukuní mu be nòblóni.

¹⁴ Obu remu, makan miyê woniyiene munu yête ree ló: niseni ege nùhòn-ní ekpisi, núrúóni ewi nídaduní eti. Lipe mu, lé nílamíni rire i nílmíni owu éni kpu éni bǎ otu éfe pu bómucò akan owu oku Nyati éni puee eti.

¹⁵ Diki: nònu mu dounlo owô anya i Nyati éni atingbree eti +a nedi Satan éni juma.

16 Alí yi kǎ éni cù té te Kris etiê kân woniyi nóni lugbaan, be nideci nene nudoku ei Nyatikan onku, nana nidadu nene eti. Lipe muê, lɛ Nyatikan frê okru adadu woniyienêê ákân-mu kpan kókóo eti.

Nyatikan ényepuei puenê éni woju

17 Obue li Nyatikan ényepuei puenê éni woju jìe, makan lô: obueneê inyepu Nyatikan i ja nuê, fáta éni nihení onu mu luwe nkɔbɔ aanu frê bobɔ, tasu muê, be obueneê ita munu Nyati amaniebo lɛê woyuyiye mu tɛê.

18 Heni-heni muê, Nyati kpenkpeê kán lô: Deme dê-n-ê nedifu juma numuti ei. Eseji kán ji lô: Fáta éni jumadi pu ihe onu luwe.

19 Gba, alí woju kǎ mu nataní Nyatikan ényepuei pu kǎ woju be akpan-enêê di woju ebi nu nehí onu dalufueê íemu aanu, êntiê, be dɔcɔ detê jɔkpa.

20 Ênêê, alí ényepuei pu kǎ nelí woju un-ê êkê, be kukuaní munu akpan fɛin anti. Lɔɔ, bɔɔ anvan-enê fɛin idi nuê, lɛ la owo ɔcɔ eti otu rire fɔ.

21 Diki: Nyati lɛê Jesi Kris lɛê enini enti ngbafreeneê anti, makan miyêfu: fɔ obueneê fɛin-ê motufue, cù eti ni ei numuti nnɔ mu, dɔjuju namu kpan kókóo rire.

22 Eseji, alí nobutu éni bǎ fɔcɔ Nyatikan mu juma fala kpan kǎ onkue, be datita rire enini bó ine mu átaa éni woju eti. Êê, deli bɔɔ lɛ fá fɔcɔ lɛka fɔcɔ kpan kǎ éni woju un-ê yelê mu adafu lɛ.

23 Obue li ɔfu nuhunke éni wojuê, dɔnɔ mindi bibi cê; nɔ difen lowi frê lɛ ɔtu ɔfu kpentie mbasi.

24 Diki: akpan elefe éni un-ê ilɛ, onu woju inya gbein lí akpan idi nu, ênêê elefe éniê êkê udôn tha anti kraa be anya gbein.

25 Onu ba nnɔ, namu frêê kpan ilɛ, onu woju inya gbein akpan idi nu. Ênêê, alí elefe éniê neme lɛbe frê bobɔɔ, tɔun kân cɔni yoku be yanya gbein.

1 Timote 6

Mbeyepueneê éni woju

1 Gba, makan miyê makri fɛin-ê li beyepue lô: onu nu niyi onu etei pue woju fɛin mu. Nidelí woju kókóo éni kpan yɔcɔ eti yɔbubu ɔru Nyatie íné i, yakan owu yoku wojuê reyiyee eti frê.

2 Alí onu etei pue lí kpan éni ênê frê cù té te Kris etiê, be nudotutru lô: éni ambu etê makri remue, be óbútumu éni bǎ nosupuni. Nusuni kó lɔɔ, ambe onu makri éni ênê frê Kris yɔfue li obue nabuka.

Woyuyiye fun-fun lɛê sika egebe éni woju

Owu obueneê, ênêê bǎ fɔcɔ feyiye fotu akpan fɔ onu etiê nǎ.

- ³ Alí kpan kǎ neyiye woju éni íhâmu cɔ nno læ woju nawrɛɛɛɛ ɔru Nyɔni Jesi Kris kan ye ɛɛ læ Nyati ósu éni wojuɛɛ fɛin-ɛ reyiyɛɛ ɛin-ɛ,
- ⁴ bɛ kpan akpasua obuɛ, rirenyaku li obuɛ nayaní, nónyômú woju kɔkɔ numú. Ëniniɛ, akpruasi læ owu kɛti-kɛti ege ɔru, ɛɛɛ unyuni ónyu mu. Akpasua obuɛ, ɛɛɛ isipu nike, élé, mine ókprǒ læ numusuo ɛin-ɛ nǎ.
- ⁵ Akpan-ɛɛɛ yɔfu akprua akpasua lɔɔ éni ésiɛ, nilíní akpan éni íne mu du nyuku bɛ ídi woju nawrɛɛ an. Nɛniniɛ, nucuní Nyati ósu wojuɛ nitêní rirɛɛ éni woju.
- ⁶ Diki: Nyati ósuɛ, rirɛɛ lɔkulo nó mu heni tú kpan fɛin-ɛ ikprí obu cɛɛ ihɛɛ ucɛɛ.
- ⁷ Nɔfɔbɔ kpraní: cɔni rehi wutu ɛti ébiɛ, résí ɔbɔ kɔkɔ, nuɛ ríha frɛɛ, bǎ ríhan ɔbɔ kɔkɔ.
- ⁸ Éni nɔ lɔɔ, alí rihe mbo rɛhi læ ɔbɔ éni bǎ roboku rirɛɛ iɛ, bɛ ɔhun ɛɛɛ, rirɛɛ mu níkpi ɛɛɛ.
- ⁹ Diki: akpan-ɛɛɛ nɔnu íne neeme nɔ gbrengebidi woju ɛtiɛ, ɔnu woju iti nɛɛɛ nilíní íne i nilíní woju un-un níhaní. Lɛɛ muɛ, bɛ owu anuma-anumaɛɛɛ fɛin-ɛ kpan té íha ɛtiɛ éni woju ede aya nɛɛɛ ɔnyu nɛɛɛ ak+an ɔnku tuun bɔɔ lǎ nóbuɔuní neeme.
- ¹⁰ Heni-heni muɛ, sika kpohruɛ, nisipu woju un-un anuma-anuma fɛin ɛin. Ëɛ, akpan kprangbalɔ nó éni, nɛnini sika kpohruɛ níkan-níɛ remuɛ, nónyuní té nányakuní ei Kris ɛti nájaní hofou akpasua-akpasua nótuɔn nɔnu rirɛɛ.

Nyati mu éni tɛn unun woju

- ¹¹ Timote, ɛɛɛ ɛkɛ, éni filí Nyati éni kpaan, ye ne owu obuɛɛɛ rirɛɛ lǎ fáta munu fɛɛ sɛɛɛ, fósú Nyati, té ɔɔfú Kris ɛti, óyɔfú, tenyuei læ té blɛɛ eyikufu.
- ¹² Ëɛ, un tɛn namuɛ ɔfu té dôn Kris ɛti. Li lǎ nkuan ɛbi éni ákân-mu owuɛ ɛti ɛfɛni. Nkuan obu éni íne muɛ, ɛɛɛ Nyati rafu bɛ fikprɛ ɛti file Kris éni wojuɛ fucu akpan kprangbalɔ anti i dalufuɛ.
- ¹³ Diki: Nyati ɛbi éni utu ɔbɔ-ɔbɔ fɛin nkuaan læ Jesi Kris ɛbi éni la ɔnu rirɛɛ gbein wɛinlɔ Pɔns Pilat antiɛ ɛin, nɔnu anti makan miyêfu lô:
- ¹⁴ nyu wojuɛ Nyati kan yefu éni bǎ fɛlɛ kan ɔnku namu-namu cu ɛti pɔn ɔfu rirɛɛ. Lɔɔ, lǎ fikan-mu munukukua kɔkɔ tuun bɔɔ lǎ oku nuɛ ɔru Nyɔni Jesi Kris yala rirɛɛ gbein-ɛ.
- ¹⁵ Obuɛ, nuɛ Nyati ɔnɔbɔ tite te iɛ, ɛɛɛ yɛɛɛ. Ëɛɛ li obuɛ nuno ehe mu nukɔ fɛin. ɔnu lɛfɛɛ níkan bɔmucɔ woju-woju fɛin ɛti. Ëɛ, nilí egbrengebɛɛɛ fɛin éni Gbrengebɛ, nyɔniɛɛɛ fɛin éni Nyɔni.

16 Ɔnu lɛfɛ kukukpɔ cɛ, ɛnɛɛ nákân-mu uou. Nunu ɛjɔrɛ ɛni kpan úkpu úbɔfumuɛ ɛrɛhin. Bɔnu kpan kɔkɔ yɛdimíni nu, tasu muɛ, kpan úkpu ídimíni nu frɛ bɔbɔ. Ósupu lɛɛ etei nɔl ɛnɔni tɔun godoo. Amen!

Rirehe pɛnɛ ɛni woju

17 Gba, akpan-ɛnɛɛ di wutu ɛbi ɛni gbrenɔbiɛ, kan ye nɛnɛ lô: nɔdanyakumíni rire, eseji nɔdɔcumíni nɔnu téɛ nɔdetɛmíni rirehe owu ɛbi ɛni waalo bɛ nɔnu woju ete muɛ eti frɛ; Nyati eti li obuɛ bɔ nɔcu netêni. Ɛnɛ li obuɛ nutu ɛrɛ ɔbɔ-ɔbɔ fɛin tɔun bɔɔ lɛ ɔcu ɛrɛ có rónɔ ehe mu.

18 Kan ye nɛnɛ núcúni nɔnu ɔbɔkaan nɔlɔni namu eti lɛ nɔnu gbrenɔbiɛ nɔdiniɛ ɛli namuɔl ɛni gbrenɔbidi. Ɛɛ, bɔ nutu nɛnɛ namu-namuɔl nɔcɔcan-ni nɔnu ɔbɔkaan lɛɛ lɛdu pɛnɛ ɛin.

19 Alɔ nɛlɔni lɔɔ, bɛ netiteni ɔbɔkan akpasua nɔɔ ɛni úbubumuɛ nitêni nɔnu rire i, nkuan ɛbi ɛni ákân-mu owuɛ li nɛnɔni.

Ókufu mu ɛni owukan lubuo lɛɛ áraɔ

20 Ɔmu wɔ Timote, nyu woju ɛbi ɛni Nyati cu lafu ɔnkɔɛ i namu-namuɔl. Dɔki: akprɔasi ɛhɛlɔ-ɛhɛlɔɛnɛɛ íhâmu có nɔɔ lɛɛ Nyati ɛni wojuyiyɛɛ ɛin bɛ akpan ubu lô lí rɔcɛ woju bɛ nje fun-ɛ, dɔcu rire dala mu.

21 Akpan elefe oku akprɔa akpasua obuɛnɛ ɛni ɛsi mu nesi iha tɔun té anya nɛnɛ i Kris eti.

Nyati ɛni ɔwrɔɔ nɔnu lɛɛ nɔfu ɛin.

2 Timote

2 Timote 1

¹⁻² Timote ὄμου te-eti pu éni li finí ὄμου wi eke, eme Pól ebi éni mili Jesi Kris éni ótopu puε li obuε mεwéñfu kpenkpe obu. Ótopu pu obuε miliε, Nyati onobo yofu be tu mili amεke lé móbo nkuan ebi éni nikan onu woju nla ι lô: n̄ise Jesi Kris mu nutuε éni amanie móku akpan.

Nyati ebi éni li Bôc læε onu Nyoni Jesi Kris ein nicefu onwε nútúkuε iεdu, eseji nútúfíni fúnó teyo mu frε.

Rireε Pól nakpukpuku Timoteε éni woju

³ Ofu remuε, mala Nyati ebi éni m̄osu nuhun wein mu finí lô ὄμου nanaεne su tuun b̄oc be ie ehemuε ekeε bia. Eε, nk̄ob̄o alabu éni mun̄o óyuḡo mu ioc, mújofufu te, you læε ningbe mukuanfu.

⁴ Heni-heni muε, al̄i mukuan con̄i rala mine ie éni mítédíε fuku eie, be fεpεmu tasu, lé finí mise ege mid̄fu nu lé té oyom̄u.

⁵ Diki: ef̄ni tée n̄ofu Kris eti nawrε mu tasuε, onu woju nómu té mu. Ofu baba Lois læε ef̄iyia Enis frε té nó Kris eti ioc eke læ, eneε médi nu weinl̄o lô: efe frε, ofu té nóni eti læ.

⁶ Éni n̄o ioc, makuatufu lô: lé ebi éni Nyati cu lafu mu con̄i mitafu bó íne muε, tu gbí ofu mu te bibi.

⁷ Diki: Bub̄oc Nyati cu la onu muε útu kpan íl̄i la pu, nana ákura, óyofu læε rire onku ónyu ák+an li obuε utu iyiku kpan.

⁸ Éni n̄o ioc, ruh̄on nudowofu éni b̄ō fobo onu Nyoniε éni amanieε foku akpan. Eseji sibikan muε mun̄o en̄ni íne etiε éni woju frε nid̄elfu ruh̄on, nana cu Nyati éni ákuraa tufuε eti di gbre ὄμου ein Amanie Namuε éni íne eti.

⁹ Kuan lô: eneε li obuε nuc̄u εrε íne nkuan be n̄ra εrε éni b̄ō r̄eli en̄ni puene. Onu mu l̄pεε, élim̄u woju anamu r̄élí n̄ócú eti b̄εmu; onobo en̄ni lô nitite nite ie, eneε nuc̄u eti; tasu muε, iεdu li obuε nutuku εrε. Obuε, godo-godo neeme nitite nite i éni b̄ō n̄εε Jesi Kris mu n̄eli,

¹⁰ eneε d̄on tuun ku am̄onu éni nuε onu Oc̄u-pu Jesi Kris-ε i w̄utu eti ébi nyaku onu woju gb̄ein. Heni-heni muε, nók̄opu lu uou, eneε n̄ise en̄ni Amanie Namuε mu nun̄yu nkuan læε titi ód̄ñ éni wojuε n̄nyaku gb̄ein.

¹¹ Amanie Namuε obuε remuε, eneε nutu mili en̄ni ótopu pu lé móbo móku akpan, eseji mócu eti méyiye n̄eneε woju frε.

¹² Onu mu l̄pεε, medi gbre heni tasu, eneε obu íl̄mu ruh̄on k̄oc̄k̄o. Diki: mid̄i kpan ebi éni nuc̄u té mite etiε an, eseji mid̄i an weinl̄o lô: nukura éni b̄ō nadadu woju ebi éni nuc̄u n̄lamu onkuε eti tuun b̄oc lé oku nuε n̄is̄é ege nihie.

¹³ Gbake, woju nawrε eb̄ienεε miyiye fitie, nyu kan onku lí ef̄ni woju éni b̄ō fakpr̄â eti fedi ofu jumaa. Onu mu l̄pεε, tu ofu té d̄ñ Kris-ε fidakuε eti en̄ni óyofuε yíkufu.

- 14 Bubo Wein ebi éni nɔ ɔru muɛ, nɔbukafu fúnyú woju namu ebi éni Nyati cu lafu ɔnkue i kɔnkɔlo.
- 15 Ɔfɔbɔ fidɪ an lɔ: Asi wutu gbisi tɛ éni pɛne fɛin ecimu ala i. Fijel lɛ Ɔrmojenɪ frɛ nó nɔnu mu lɛ.
- 16 Onesifor eke, Nyɔnie nɔtukuni lɛdu, ene lɛ ɔnu lugban pɛne fɛin ein. Diki: emɪni sibikan mu obuɛ munɔɔ, élimíni rɔhɔn nécímú nálá i, nana nu dɔunɔ mu nininemu té i.
- 17 Heni-heni mu ɔni ni nuku Rɔm ébie, nice rire ba i nujujumu nise tɔun bɔɔ be nidimu nu.
- 18 Nyɔnie nɪlɪ lɛ, ɔni Nyati yobúa akpan fɛin muɛ, ɔtukuni lɛdu lɛ. Ɔfɛ ɔfɔbɔ fidɪ enɪni ábuka fɛin-ɛ nɔbukamu Efes ebi tɛɛ nu.

2 Timote 2

Kris éni íne eti tɪn-ɛ bɔ́ Timote uɔɔn éni woju

- 1 Ɔnu wɪ Timote, ɛfɛ eke, Jesi Kris éni mbuafuɛɛ tufuɛ nutu fúcu mbasi fidí juma fá.
- 2 Ɔnu mu lɪpɛɛ, wojuɛne fɛin-ɛ miyiyefu be akpan kɔrangbalɔ nɔ ɔnu nuwan tie, cu yiye akpan éni fikan telɛ nɔnu eti lɔ: nɛne frɛ yɔkpu yɔcu yeyiye elefɛɛ lɛ.
- 3 Jesi Kris éni tɪn uɔun pu namuɛ filɛ remuɛ, kɔri eti di enɪni íne eti gbree mediɛ lɛ.
- 4 Ɔfɔbɔ kɔra: alɪ kpan kɔ́ nó sruda be níni ɔnu etei pu nuɔɔfunɛ, núnyu srudaa nuɔɔ éni wojuɛ lɛ woju lefe kɔkɔ núcuɔuatumu.
- 5 Ɔnu ba nɔɔ, alɪ juejuedi pu kɔ́ ɔ́cu ɔbɔ ebi éni nece rire ba i nuwuwoɔue éni auleɛɛne eti, bɔ́ níhe.
- 6 Eseji kɔelɪ pu fɛin ebi éni ice lowo ei idi jumaa, ene lɪ obuɛ nikan bɔmucɔ nɪhɪ mbɔ ebi éni nyaa.
- 7 Obu fɛin-ɛ makaan, nukufu ei rire mu namu-namulo. Diki: Nyɔnie yɔtufu íne lifin mu woju fɛin mu.
- 8 Gbakɛ, kuan Jesi Kris ebi éni lɪ Dafid alav be nɔ lu uou mu nyɛɛ. Obuɛ, enɛ nuca fɛin mikan emɪni Amanɛ Namuɛ éni óbo mu tɛɛ nɔ.
- 9 Amanɛ Namu obu éni íne eti lɪ obuɛ medi gbree tɔun nukumíni ngbraka finí akolo pu eke. Amanɛ Namuɛ ɔɔbɔ eke ɔ́nɔ ba mu.
- 10 Obu remuɛ, enɛɛ mɔnyu té i gbredi fɛin muɛ nɔ. Ɔɛ, melɪ lɔ́ bɔ́ melɪ lɛ́ akpan-ɛneɛ Nyati éni bó nɔ etiɛ té ɔdɔ́n Jesi Kris eti ɔcu nɔnu íne nkuan, Nyati éni munu lɔku ebi éni yɔdɔ́n tɔun godooɛ eli nenɪni.
- 11 Kɪ woju éni lɪ nawre be ɔnu etiɛ akɔɔɔasi kɔkɔ ɔ́nɔ: Alɪ heni-heni mu ruo lɛɛ Kris ein-ɛ, be rɔ́nɔ anama lɛɛ ɔnu ein frɛ.

12 Alí ronyu té i gbredi mu fíní ene eke, be rîtê woju-woju fein ei læ onu ein frê. Alí ríní rédímíní woju mu eke, be ene frê bǎ nídi ere woju mu læ.

13 Alí rihîmu numuti nno onu ein frê bǎbǎ, be ene eke, nihi onu numuti nno toun nukufu. Èe, obu e nutu numuti nikaan, nísepumu numu ege ji.

Nyati ósu pu namu éni woju

14 Kvatu Nyatkan mu pene woju obuene læ Nyati anti, lubuo egbefu ei fákan féyè nene lô: nwoní owu titi ewi eti éni akprvasie nilaní ei. Diki: akprvasi akpasua obu e, úbukamu kpan; óbubu nana li obu e ububu akpan-ene itê rti ei itie.

15 Èfe ófobo frê, ce rire ba i li fein-e bǎ félæ læ féyi nu Nyati anti. Èe, di ófu juma namu-namulo yiye akpan Nyati éni owukan lubuo e fíní lô te fataa eke de woju nawree aka ku nene. Loo, læ rwhon íli efni.

16 Dócu rire dala akprvasi ehelo-ehelo éni ihâmu có nno læ Nyati éni owukan lubuo e ein-e mu. Akpan-ene ibe akprva akpasua obu éni ési ege e, ókufu mu e, nno nnyaní ei Nyati rire.

17 Nenini owu fein-e nikan-níe ububu kpan fíní lô doboyai thi kpan riren-e-be ie eke. Imene læ Filét frê nó nnonu mu læ.

18 Nene aanue, nóno nányaní ei woju nawree eti. Diki: nakan-ní lô: lu uou mu e Nyati yotu akpan yono yenye ówô ese, óno ji. Onu mu lpee, notuní akpan donlo unyu té inyaku ei Kris eti.

19 Kan nsibi ebi éni Nyati pifu ete eke onyu ei wutu kponkpulo. Ène, ki owukan lubuoene nimimení onu eti: “Nyati dí enini pene an” eseji “Kpan fein-e níni nli Nyati éni kpaan, be nnyu lka nínyáku ei unli mu”.

20 Ófobo kra: kan namu fein éni kan-te mu owuene, élimu neeme éli sika lebe læ sika lofu mu owu bemu, elefe frê lí tîn læ lisin mu owu. Èe, elefe éne fet nu mu kraa kpan inyaku nene gbein li nandi-nandi eti, ene elefe éne eke li nua fein kpan inyaku nene gbein.

21 Diki: kpan fein ebi éni bǎ úcu onu rire íla owu un-un ebenee mikaan mu e, nîtê fíní kan-te mu obo éni nucu nilní nandi-nandi ete eke. Lipe mu e, nîdrî nli Nyati éni kpan tasu éni tite te i be usuni idi juma namu fein.

22 Éni no loo, be ye ne owuene ngbafre ewi rire iyra i ete rire læ fébe sese ieu, óyofu, té bete læ té e bǎ ódónfu Nyone ete éni wojuene ege. Onu mu lpee, te nsibi læ akpan-ene nosuni lubolowi wein mu e ein.

23 Dócu rire dala owu ehelo-ehelo læ nyombo mu woju éni akprvasie mu te. Fidí an lô: akprvasi akpasua obuene, éli li obu e nisipuní ein.

24 Diki: kpan fein éni li Nyonié éni ósu pue, náfatamu éni nile élé, nana té blee li obue bö nakân akpan fein eti. Ee, fátaa nli kpan éni di woju éyiye namu-namu be eseji unyu té i akpan-eneé nelni un-e eti.

25 Eseji nucu té namu mu niyiye akpan-eneé nesini akpruaa woju mu. Kpan édí, ekéfu Nyati yotu nene nûnyukuní lubolowi mu nûnyûní woju nawree numu kô o.

26 Lipe mue, íne mu yehi nene nûnóní Angini éni mbaa ben nyu nene be tu nelni enni té eti woju ceé mu nûnyaní ei.

2 Timote 3

Νυεεε βεν ιε éni woju

1 Όμου wi namu, di an lô: nυe runo mu raha be li nυeεε βεν ιε, gbredi yebubue tυun yeεh ι.

2 Ee, kpeεe, sika kpohru, numukpe, rire enti áhan lee Nyati munu ábŭan yeyiku akpan. Bö nífelumíní nōnu bōene, bö nídiuumíní namu, Nyati éni éye bö úno nōnu lubolowi mu,

3 bö nútukumíní kpan ledu, bö núcumíní woju núfuomíní fre. Diki: nōbubuní akpan rire i, eseji bö núnyumíní rire níkan-míní onku. Heni-heni mu nîliní akpan nuhun olobu pueεe éni óyófumu namuli woju kōoko.

4 Nîliní akpan éni inya ι nanvan-eneε gen eti, akpan éni úku ho ei íli woju, akpan éni rirenyaku yiku. Nene obuεεε, lô bö nōyōfuní Nyatiε, nōnōbo nenini rire-mukpi wojuεε nana li obue nîbení ege.

5 Munu etiε, nîtêní fíní akpan éni nōsu Nyati heni eke, be nje ákuraε Nyati utu kpan be usuniε, élimu nōnu woju. Akpan akpasua obuεεε, deεε lee nōnu ein.

6 Diki: nōnu mu elefe uho ihe eyiεεε íne mu nō flefleε be obubu nene íne mu nêliní nōnu egekpu pueεe. Eyi akpasua obuεεε, unli anuma-anuma eyiku nene, eneε nebení woju un-un-eneε fein-ε té tha nene etiε ege.

7 Nūca fein nebení wojuyiye olowo ege boε lé áján kō otu ho oku nene ι, eneε woju nawre tasuε eke, núkpu núnyumíní numu.

8 Akpan ópupo pu obuεεε, nōjōn-ní akpan có lé ídi woju nawree an fíní lô sigi mue, akpan aanu kō éni niraní Janes lee Jambres-ε juju éni bö ojōn Mois cóo eke. Nilini akpan éni íne mu ájá nu be nenini téε níni nōcu nétêní Kris etiε, tasu mue, li fun netení, woju kōoko ónó éni iyê mu loε eke.

9 Eneε, obu fein-ε nelinié bö inya ine kōoko. Heni-heni mue, nōnu nyōmbō wojue yanya gbein akpan fein yedi nu fíní akpan aanu obuεεe éniε eke.

- 10** Ẹfẹ ẹkẹ, ẹmíni wojuẹ miyiye, ẹmíni lô mite múní ei, ẹmíni wojuẹ nọmu té ẹti, ẹmíni téẹ nọmu Kris ẹti, ẹmíni lô mitê munyú té i gbre fẹin mu, ẹmíni óyófúẹ nọmu mu lẹẹ ẹmíni kptiwe mikaan, fidi fẹin an.
- 11** Eseji ọru-ọru fẹin-ẹ nilmíní lẹẹ gbre fẹin-ẹ midí Antos, Ikoniom lẹẹ Listri ebienẹ tẹ frẹẹ, fidi an. Ẹnẹẹ ọru-ọru alabu-alabu fẹin-ẹ nilmíníẹ, Nyọniẹ nyómu nyáku ei mu.
- 12** Diki: tasu muẹ, akpan-ẹnẹ fẹin-ẹ daku Jesi Kris bẹ nedrî usu Nyati té nno muẹ, toun nílíní nẹnẹ ọru-ọru.
- 13** Ọnu mu lẹẹ, té un pẹnẹ lẹẹ akpan ópupo pẹnẹ yeli íne i yeli un bibi yoku akpan kpe toun bọ lẹ nẹnẹ nọnọbọ frẹ nâ nócọn-ní ei lẹ.
- 14** Ẹfẹ ẹkẹ ẹfíníẹ, wojuyiye ẹbi ẹni ọwô fiti bẹ fucu té fite ẹtiẹ, nyu kan ọnku ọn ọnu ẹti. Fidi an lô: akpan-ẹnẹ yiyefu wojuẹ, nilníní akpan ẹni lkan woju nawrẹ.
- 15** Diki: ọfú ẹwí mu neeme, ẹnẹ niyiyefíní Nyati kpenkpeẹ fidi an. Ọnu mu li obuẹ ákura nọ tu filú ríce pú fucu té fite Jesi Kris ẹti lẹ ọtu fócu ọfú íne nkuan.
- 16** Heni-heni muẹ, owukan lubuo fẹin-ẹ nọ Nyati kpenkpeẹ mu tẹẹ, Nyati li obuẹ tu ọnu Bubọ ye akpan mu bẹ mime. Ẹni nọ lọ, nifata ẹni kpan ucu ọnu ẹti iyiyẹ woju, unyú funte pẹnẹ numu ọnku, inyepu woju ẹni ẹlímú ọnu cọcọ ı, eseji utu kpan un ei sẹsẹ ıẹu mu frẹ.
- 17** Lọ, lẹ kpan fẹin ẹbi ẹni li Nyati ẹni kpaan ẹdi woju fẹin ẹni fataa bđ ẹdi aan an, ọtuní nédí juma anamu-anamu.

2 Timote 4

Nyati Amaníẹ bđ Timote oboẹ ẹni woju

- 1** Diki: Jesi Kris ẹbi ẹni yobûa akpan-ẹnẹ fẹin-ẹ nọ anama lẹẹ obuẹnẹẹ ọwô uẹ muẹ, yesê ege yehi, eseji yetê woju-woju fẹin ei. Ẹni nọ lọ, ẹnẹ lẹẹ Nyati ẹin anti makan miyêfu tasu lô:
- 2** bo Nyati Amaníẹ! Ẹẹ, botu bọmucọ lafú bẹ o, áláfú bẹ o, ta lıka ı bo. Nyu té i lókulọ yiye akpan woju namu-namulọ. Ọnu mu lẹẹ, nyu funte pẹnẹ numu ọnku, kukua akpan-ẹnẹẹ li woju un-ẹ munu, eseji tu akpan fọ.
- 3** Diki: kân cóni yoku bẹ akpan bđ íkprımu íti wojuyiye namuẹ ji. Lıpe muẹ, nọnu te-ẹti woju cẹ ẹnẹ yodo nẹnẹ bẹ nıkân-ní wojuyiye pẹnẹ mrumrulo ẹni yakan woju cẹẹ nuyofuní ẹni bđ netiníe yereru nẹnẹ.
- 4** Ẹẹ, bđ níkprımu nítimíní woju nawrẹ; funte woju cẹ, ẹnẹ nana nítiní.
- 5** Ẹfẹ ẹkẹ, woju fẹin muẹ, nyu rire kan ọnku, eseji nyu té i gbredi fẹin mu. Ẹẹ, li amanıebo pú namu di juma ẹbi ẹni Nyati cu lafú ọnkúẹ toun kufu.

Pọl ẹni uou wojuẹ nobo ẹtiẹ ẹni woju

⁶ Ẹmuni eke, mediki sun be méyí ọ̀mọ̀ rire tẹ̀yí mó̀tú Nyati mé̀tẹ̀ fíní mulò nukukuní nnīe nucu niyíní tẹ̀yí etī eke. Ẹe, nu oku ẹ̀ni b̄ ọ̀mọ̀ wutu etī ẹ̀bi.

⁷ Diki: m̄on t́n namu, mó̀wuwotu rire t̄un mó̀ku c̄ b̄ ma mokūe. Ẹe, ọ̀mọ̀ tẹ̀ ọ̀d̄n Kris etī t̄un okufu.

⁸ Gbakẹ, abutree Nyoni ebi ẹ̀ni li ejiji-oku pu sese pue tite te kpan fēn ebi ẹ̀ni nubu sese pue īe li obūe n̄kp̄n-mu be n̄bomu c̄ni n̄b̄ūa akpan fēn mūe. Abutre obūe, ẹ̀límú ọ̀mọ̀ lẹ̀fẹ̀ c̄e n̄bomu b̄emu; n̄bo akpan-ene fēn fr̄e nala ho uku en̄ni egese ieūe etī l̄e.

Ókufu mu ẹ̀ni woju

⁹ M̄ogugofu, d̄okp̄n; i faafa hemu ẹ̀bi.

¹⁰ Diki: Kresan +a Galasi wutu lugbūe etī t̄e b̄omu, Tit fr̄e +a Dalmasi wutu lugbūe etī t̄e b̄omu l̄e. Demas eke, wutu etī ẹ̀bi ẹ̀ni woju eȳni nu ọ̀ko fēn n̄cimú nála i n̄a Tesalonik ebi t̄e.

¹¹ Luk ọ̀nu lẹ̀fẹ̀ kukukp̄o c̄e li obūe n̄omu rire ẹ̀bi. Fehie, be cu Mark l̄́ fiení b̄oyo mu. Mediki sun be n̄li kpan ẹ̀ni yabukamu tasulo Nyati jumaa ẹ̀ni ẹ̀di mu.

¹² Mó̀t̄opu Tisik nehi Efes t̄e.

¹³ B̄o fēhie, be se Troas ebi t̄e l̄́ f̄ocu ọ̀mọ̀ kpotue mila i Karp̄os ẹ̀ni t̄e f̄esimu. De ọ̀mọ̀ kpenkrēne fr̄e, tasi mūe, be obūene n̄liní n̄nīe kpenkrē mu fr̄e simu.

¹⁴ Alesandri ebi ẹ̀ni ọ̀fun l̄ankpaa ed̄ímu gb̄re l̄okulo. Mediki sun-̄e, be fēn n̄līe, Nyonīe yeweni ọ̀nu lu.

¹⁵ Diki: n̄t̄u akpan b̄omuc̄o íti er̄ni aman̄ie robōe. Suo rire ọ̀nu rire.

¹⁶ Di an l̄̄: bubo mu ẹ̀ni ejiji-oku pūene antie minyaa, kpan k̄ōko ẹ̀nýemu ege; nene fēn ẹ̀ci nicimíni n̄laní ei. Ẹ̄nēe, al̄i ese l̄ō fr̄e, be Nyati nud̄ocu etī n̄deli nene un.

¹⁷ L̄ipe mu fr̄e, Nyonīe eke ẹ̀címú alá i; ninyemu ege, enēe nutumu mbasi mubo en̄ni Aman̄ie neeme muku obūo-obuo fēn mu ẹ̀ni akpan. Ọ̀nu mu l̄ipe, n̄t̄umu mó̀n̄o gbogro ọ̀mọ̀ mánya.

¹⁸ Ẹ̄nēe, woju un fēn-̄e kpan yetite ẹ̀ni b̄ ẹ̀l̄imūe, mid̄i an l̄̄: Nyonīe yonyumu yanyaku ei mu nuca fēn. Heni-heni mūe, n̄nyumu ei k̄un̄k̄ulo am̄eke l̄́ nkuan ebi ẹ̀ni nutumūe ípi k̄pe, m̄ā en̄ti t̄e n̄t̄umu c̄ō en̄ni eteī mu t̄e. Munu l̄oku n̄lī en̄ni lu-lu fēn t̄un godoo, Amen!

Áraku

¹⁹ Maraku Prisil l̄e Akilas, eseji maraku Onesif̄or ẹ̀ni lugban pūene fr̄e.

²⁰ Diki: er̄ni ieū mūe, Erast ọ̀d̄n Kor̄ent ebi t̄e, eseji mó̀t̄u Trofim fr̄e ọ̀d̄n Mile ebi t̄e am̄be rire mu t̄e ẹ̀s̄m̄ín̄i.

21 Mɔgɔgɔfɔ: cɛn rirɛ i i kraa lɛ oku lɔfan nuɛ.

Gbakɛ Ebulɔs, Pudɛns, Linɔs, Klodia lɛɛ makriɛnɛ fɛin-ɛ nɔ ɛbiɛ narakɔfɔ namu-namu.

22 Nyɔnɛ nuɔɔ lɛɛ ɔfɔ ɛin. Ɛnɔnɔ ɔwɔɔ frɛ nuɔɔ lɛɛ nɛfɛ fɛin ɛin.

Tit

Tit 1

- 1** Kpenkpe obuε, εμε Pɔl εbi εni nɪli Nyati εni ɔsu pu lεε Jesi Kris εni ɔtɔpu puε li obuε mimime. Diki: mɛli ɔtɔpu pu lɔɔ lɛ mɔtu akpan-ενεε Nyati εni bɔ no ετε ɔcu tε etɛni εti, eseji εdi woju nawre tasuε an ɔsunɪ fɪnɪ lɔ te fataa εke.
- 2** ɔnu mu lɪpεε, lɛ nɔk+an-nɪ telε lɔ: nkuan εbi εni ɔkɔn-mu owu be Nyati εbi εni ite fun-ε kan la ɪ godo-godo neeme lɔ: nɔtuε, li nenɪnɪ.
- 3** Nkuan obu εni wojuε, dɔn tuun bɔɔ ɔni ku nuε Nyati εbi εni li ɔru ɔcu-puε ɔnɔɔ tεε, ενεε nuɪyɔ ɔnu woju nuɪyaku gbεin be nuɪumu mobo ɔnu amanɪε mɪε.
- 4** Εφε Tit li obuε mεwɛnfu kpenkpe obu. Diki: εφε lεε ɔmu εin ɔru tεε no Kris ετε remuε, fɛtɛ fɪnɪ ɔmu wɪ εke. Nyati εbi εni li Bɔɔ lεε ɔru ɔcu-puε Jesi Kris εin nicefu ɔwrɔ lɛ fɔno teyo mu frε.

Jumaa bɔ Tit edie εni woju

- 5** ɔbɔɔ tu be mɪlafu ei Kret εni wutu lugbuε εti tεε, ενεε li fɪnɪ: owuενεε bɔyo mu rubo buε bɔ fetite fokufu. ɔnu mu lɪpεε, εbi nno-nno feɪn muε, kra akpan de nyɛpu Nyatikan-ενεε ɪ fɪnɪ lɔ ɔwɔ mɪkan miyefuε εke.
- 6** Nyatikan εnyepuei pu feɪn εbi εni fɔcuε, fɔtaε nɪli kpan εni ɔkɔn-mu munukukua woju kɔɔkɔ be kan yi nno kukukpo ɔε. ɔnu εwɪεε frε nɪli akpan εni cu tε te Kris εti be kpan ɔdu ine lɔ li εwɪ mramra lεε tutre puεε.
- 7** Heni-heni muε, εni Nyati jumaa nɔni ɔnku remuε, ɔfɔtamɔ εni nɪkɔn munukukua woju. Εε, ɔfɔtamɔ εni nɪli rɪrenyaku pu, elefe mu εlε pu, mulɔno pu, tε frufɪru pu, sika egebe pu.
- 8** Fɔtaε nana nɪli kpan εni isike oyogu tε nno mu be yɔfu namɪli εni woju frε. ɔnu ba nno, nɪli rɪε pu, sεεε pu, Nyati εni kpan tasu, eseji nɪdi ɔnu rɪre ɔnku ɔnyu ɔk+an frε.
- 9** Fɔta εni nɪli kpan εni di Nyati εni owukan lubuoε an tasu be dɔn ɔnu woju feɪn-ε niyiyenɪε εti. Lɔɔ, lɛ nɔkpu nɔcu wojuyiye εni fataa nɔtu akpan nɔtu nεne fɔ. ɔnu mu lɪpεε, lɛ akpruasi puεε εdi nu wεɪnɔ lɔ: εnɪnɪ wojuε neyiyεε, li wojuyiye namuε heni tasu numɪti εbe nεne ɪ.
- 10** Diki: akpan kpangbalɔ, tasu muε, be Juf-ενεε, nɔ εni nedi tutre ɪkan owu εhelɔ-εhelɔ udu akpan ine mu unyuku.
- 11** Akpan akpasua obuενεε, nyu nεne numɪ ɔnku lɪ. Sika εni ine muε, nελnɪ ruhɔn owu niyiyenɪ woju εni ɔfɔtamɔ tuun nɔnyunɪ lugban dɔunɔ nuɔnuɔni neeme frε bɔbɔ.

12 Diki: nɔnɔbo nɔnu mu kpan nɔo ɛni li woju andi pu lokue kán lá i lô: “Kret wi fein-ε nɔo, ɔwô sigi neeme, enee nli funte pu, nne un lee kpohru pu ólɔ pu.”

13 Owu obuε nikaan, ɔnu ɔ wainlo. ɛni nɔ loɔ, be kan owu kpankpulo ye nene lɛ nɔnu tée nɔ Kris ɛti enye tinti tasulo.

14 ɔnu mu lɛεε, lɛ núbumíní te nítemíní Juf-εne ɛni bɔnda wojuεne lee aule akpasua-akpasuaεneε akpan-εneε tun gen tu woju nawreε titeε ɛti.

15 Diki: akpan-εneε pɔn wainlo Nyati antie, woju fein pón tú nene. Gba, akpan-εneε ópón, akpan-εneε ócú te étému Kris ɛti ɛnie eke, woju kɔkɔ ópón ótú nene. Nenine, rukɔ woju ebrí nɔnu ótutru lee nɔnu tée neeme.

16 Nakan-ní numuti mu lô: nidíní Nyati an, enee nenini owulilue eke neyê lô: fun netení. Tasu muε, akpan mramra lee tutre puεne ɛni úkpu íli woju kɔkɔ íja nuε, enee nilní.

Tit 2

Fɔɔ Pɔl notu akpan tikpe-tikpeεne fein-ε ɛni woju

1 Gba, ɛfe eke, ɛfni wojuεne fein-ε feyiyee na ɔ nɔ kukukpo lee Nyati ɛni wojuyiyee ɛin.

2 Kan ye akpankpeεne lí akpan ɛni unyu rire ikân ɔnku, usupu rire be li rice puεne. Fátaa nilní akpan ɛni nɔnu tée nɔ Kris ɛti nye tinti be óyɔfu lee tenyuei yiku frε.

3 Kan ye eyi munutere puεne frε lô: nɔnu ɛnieie nja nu fíní lô Nyati nobutue eke. Nidelumíní akpanti lee mulɔnɔ puεne, nana nilní eyi ɛni utu fo anamu

4 lɛ ɔnu mu lɛεε, néyění yere lowi fein ɔyɔfu ɔnu hi lee ɔnu ewi.

5 Niyení nene nilíní eyi ɛni li rice puεne be ícicerumu munu mu, eyi ɛni idadu nɔnu lɔgban nuhun ɛti, kan té namu, be eseji isi rire i nɔnu hiεne ɛti. Loɔ, lɛ nútumíní kpan kɔkɔ íhe bɔmɔɔ íkan owu úku Nyati ɛni owukan lubuoε ɛti.

6 Kan ye ngbafreεne lí rice puεne woju-woju fein mu.

7 ɛfe ɔfɔbo frε tu nuhunkufíní ɛti ɛfni woju anamu bibi ɛni ɛli mu te. ɛfni wojuyiyee frε, doɔ woju lefe nidacucuatu mu akpan súpu.

8 ɛε, owu fein-ε fikaan, nli owu ɛni nye me be kpan kɔkɔ bô úkpu ísi ɔnu ɛti akprua. Loɔ, lɛ akpan-εneε rubuan nɔnu ein-ε íhe woju kɔkɔ íkan úku ɛre ɛti ruhɔn ɔnyu.

9 Kan ye mbeyepuεne frε sí rire i tú nɔnu etei puεne. ɔnu mu lɛεε, nuɔɔní nene té woju fein mu, nidabuan-míní nene munu,

10 eseji nide'in-míní nene in frɛ. Nɔca fɛɪn, niyení akpan dí nu lɔ̃: nɪhɪnɪ sɛsɛ heni tasu. Lɔɔ, lɛ́ nótuní Nyati ebi éni li ɔru Ɔcu-pue éni wojuyiyee ak+an munu akpan anti.

Nyati éni Iɛɔue tuku kpaan éni woju

11 Diki: Nyati ebi éni li akpan-akpan fɛɪn éni íne nkuancu pue anyaku Iɛɔue nutuku kpaan éni woju gbein.

12 Obue, enee neti ere nsibi ruwo woju fɛɪn éni utu ríye Nyatie Iɛɛ wutu eti ébi éni woju fɛɪn-ɛ kpan té ɪha eti ruku eie nɔ̃. Lɔɔ, lɛ́ nu obue runo mue, réli rɪɛ pueɛ, sɛsɛ pueɛ Iɛɛ akpan éni iye Nyati.

13 Ɔnu mu Iɛpɛɛ, enee rɔkrɔ̃n erɪni telɛ woju Iɔku éni li fíní nuɛ Jesi Kris ebi éni li ɔru Nyati Iɔkue Iɛɛ Ɔcu-pue yala ɔnu munu Iɔkue gbein-ɛ.

14 Kris-ɛ, ene li obue niyi ɔnu rire tɛyi nu niwe un-ɛene fɛɪn-ɛ rɪlɛ éni lu. Ɔnu mu Iɛpɛ, enee nupɔn ere rɪlɛ erɪni pueɛ éni ɔnu bó nɔ eti lɛ́ réce rire ba ɪ réli woju anamu-anamu.

15 Owu obuene fɛɪn-ɛ, enee bɔ́ fɔcu feyiye akpaan nɔ̃. Cu eti tu nene fɔ, eseji al ubutuɛ, be kukua nene munu frɛ. Ɔnu mu Iɛpɛɛ, cu jumaa fedie éni bɔmucɔɔ lafu beɛ eti li fɛɪn. Dɔtu kpan kɔɔkɔ nudobufu dufre.

Tit 3

Nyatikan mu pueɛ éni jumadi woju

1 Kuatu akpan fɛɪn sí rire i tú etei pueɛ Iɛɛ akpan-ene fɛɪn frɛɛ bɔmucɔ kɔ́ nɔ ɔnkue. Nɪfɛlɔnɪ nene lɛ́ nádaduní eti éni bɔ́ nelɪnɪ woju anamu-anamu.

2 Nɪɔkan-míní kpan kɔɔkɔ owu, nɪɔelɪmíní élé pueɛ, nana nɪkan-ní lubolowi namu Iɛɛ té bɪɛ akpan fɛɪn eti.

3 Diki: sigi mue, ere frɛ rɪlɛ nyɔmbɔ pueɛ, tutre pueɛ Iɛɛ akpan éni ku kpe. Eseji nunuwi lebe Iɛɛ mai Iɛu akpasua-akpasua éni egebe, enee nyu ere kan ɔnku neeme. Iɛpɛ mue, té un Iɛɛ nɪke li obue yiku ere. Éni nɔ lɔɔ, runyɔnyɔ tuun sɛ́n ɪ, enee eseji rife mine frɛ.

4 Gba, ɔni Nyati ebi éni li ɔru Ɔcu-pue nyaku ɔnu tenja Iɛɛ óyɔfue nyɔfɔ kpaan gbein-ɛ, enee nucu ere íne nkuan.

5 Íne nkuan obue nucu ereɛ, élímu sɛsɛ Iɛu woju kɔ́ réli bɛmu; Iɛɔu li obue nutuku ere. Tasu mue, batem-ɛ rɪlɛ mu, enee nɪse nyɔnyɔ ere ɪ rɔpɔn be Bubu Weɪn tu runyuku rite fíní akpan ɔlɔwɔ ɛke.

6 Bubu Weɪn-ɛ nutu ereɛ, ɔru Ɔcu-pu Jesi Kris mu nɪse, enee nutu tuun yiku ere gbɔun.

7 Լօ՞ճ, Լ՛ճ ո՛նս ԼԵՍԵ ոսոսո ԵԵ ոսո ԵԵ ԵԵԵ ԵԵԵԵ ԵԵ ո՛նս րԱԿ+ԱՆ ԵԵԵ Լ՛՛: ոսոս ԵԵԵ ԵՆԵ ԵԵԵ ԵԵԵ ուոս ԼԵ ԵԵԵԵ.

8 ՕԵԵ մԱԿԱՆ, ԼԵ ուոս յօԿԲԱ ԵԱՍ ԵՆԵ Ե՞ ԲԱ ԼԿԱ Ե ԵԵԵ ԿԲՈՆԿԲՈԼՈ. Լօ՞ճ, Լ՛ճ ԱԿԲԱՆ-ԵԵԵ ԵՍ Ե՛ ԵԵ ՆՅԱԵ ԵԵԵ ԵԵԵՆ ոսոս ԵԵ ԵԵԵ ոսոս ԱՆԱՄՍ-ԱՆԱՄՍ. ՕԵԵ, ԵԵԵ ԵԵ ոս ԵԱՍ ԵԵ ԵԵԵԵ ոսոս ԱԿԲԱՆ ԲԵԵՆ-Ե ո՛ճ.

9 ՕԵԵ ԼԵ ոսոսոս ոս ԱԿԲՍԱՍԻ, ԵԱ Ե՛ ԵԵԵԵ ԼԵԵՆ-ԼԵԵՆ, ԵԵԵԵ ԼԵԵ ԱԵԼԵ ԵԵԵ ԵՆԵ ոսոս ԱԵԵԵԱՍ ԵԵԵ ԵԵԵ, ճօս ԼԿԱ ճօս ոս. ՕԵԵ ԱԿԲԱՍԱ ՕԵԵԵԵԵ ԼԵ ոսոս ԵԵԵԵ, յօսԿԱՄՍ ԿԲԱՆ ԿՅՅԿՅ.

10 ԱԼԵ ԿԲԱՆ Կ՞ ո՛ն ոսոս ԱԵԲՐԱ ԵԵ ոսոսոս ԱԿԲԱՆ մԵ, ԵԵ ԵԵԵՆԵ ոսո ոսո, ոսո ԱՆՍ, ԵՅՅ ՆԵԿԲԵՄՍ ո՛նս յճճՆ-ՄՍ Լօ՞ճ, ԵԵ ԵԵՆԵ ոսոս ԱԵԲՐԱ ԵԵ.

11 ԸԵ ԱՆ Լ՛՛: ԿԲԱՆ ԱԿԲԱՍԱ ՕԵԵ ԱՆԵԱ Ե ՆՅԱԵ ԵՆԵ ԱԵԵԵԵԵ ԵԵ ՆԵԼԵ ոսոս ԵՆ; ԵԵԵ յօսոս ՆԵՄԵ յոս ԵԵԵ մԵԱ.

ՕԿՄՍ ՄՍ ԵՆԵ ՕՄԱՆ ԼՍՍՈ ԼԵԵ ԱՐԱԿՍ

12 ԵԵԱ, ԱԼԵ մոս ԱԵԵՄԱՍ, ԵԼԵԵ մՍ ԵԵԵԵ ԵԵԵ ԵԵԵԵ ԵԵԵ, ԵԵ ճԱԵԱ Ե ԵԵ, Ե ԲԱԲԱ ԵԵՄՍ ՆԵԿՈՍԼԵԵ ԵԵԵ ԼԵԵ. ՄԵճԿԵ ԵՆ ԵԵ ԼԵԵ ԼԵ օԵԵԵ մՍճճՆ ԵՍՆ ԵՅՅ Լ՛՛ ԼՍԲԱՆ ոս ԵԵ ԵԵՄ.

13 ԵՅՆԵ ՏԵՆԱՍ ԵԵԵ ԵՆԵ ԵԿԱՆ ԱԿԲԱՆ ԵՆԵ ոսոս ԵԵԵ ԼԵԵ ԱՍՈԼՍ ԵԵՆ ԵՅՅՅ ՆԵԲԵՆԵ ԵԵ ԵԱՆԵԱ Ե ԵԱԵԱ, ԵԵ ԼԵ օԵԵԵ ոս մԵԵ Լ՛՛ ՆԵԵԵԱՆ-ՄԵՆԵ ԵՅՅ ԿՅՅԿՅ ԵՅԵ.

14 ԵԵ, ԵԵ ԵՆԵ մԱԿԲԵԵԵ ԲԵ ոսոսոսոս ոսոսԵ ԵՆԵ ոսոս Լօ՞ճ, ԵՅՅ ԵՈՒՍ ոսոս Կ՞ ոսԵԱ, Լ՛՛ ոսոսոսոս ԵԵԵ Ե, ՆԱՆԱ ՆԱՅՍԿԱՆԵ ԼԵ.

15 ԵԵԱ, ԱԿԲԱՆ-ԵԵԵ ԲԵԵՆ-Ե ոս ԼԵԵ յոս ԵԵՆ ԵԵԵ ոսոսոս. ԵԵԵ ԲԵ մԱՐԱԿՍ ԵԵ ԵՆԵ ԱԿԲԱՆ-ԵԵԵ ԲԵԵՆ ԵԵԵ ԵՆԵ, ոսոս ԵԵԵ ոս ԿԵԵ ԵԵԵ ԵԵԵԵ, ԵՅՅ ԵԵԵ Ե՛ ոսոս մԵԵ. ՆՅԱԵ ԵՆԵ յՈՐՅՅ ոսոս ԼԵԵ ՆԵԲԵ ԲԵԵՆ ԵԵՆ.

Filemōn

Filemōn 1

- 1 Κρενκρε obuε, εμε Pōl εβι ένι Jesi Kris ένι ίνε ετι μυνο sibikan μυε λαε μακρι Timote ειn ιι obuε ρεωέη νεφε, εφε Filemōn ου te-ετι πυ ένι nabuka ερε ridi juma
- 2 λαε meyi Apia λαε Arsip εβι ένι ροhun tίν βογο μυε λαε Kris ένι πυενε φειν-ε isi iyā εφινι τεε.
- 3 Nyati εβι ένι ιι Bōo λαε Nyoni Jesi Kris ειn nice νεφε ουρω νύτυ fúnóní teyo mu fre.

Biaa Pōl Ia Nyati Filemōn ένι ίνε μυε ένι woju

- 4 Ομου Nyati όγουγο μυ τεε, nuca φειν μυkuanfu midwini namu mlani bia εφινι ίνε μυ.
- 5 Heni-heni μυε, εφινι τέε νο Nyoni Jesi ετιε λαε εφινι όγυφε fanyaku gbein ενινι πυενε φειν ετιε, akpan akan ουυ woju méti.
- 6 Ενεε μαγουγο Nyati ένι bō εσε nsibie dakufu λαε ερε φειν φρεε ruvu té rite Kris ετιε ειn-ε μυ ουυ woju namυε nuvu nla ερε lubolowi μυ ιε' róvu ετι rósv Kris-ε ένι woju okufu ei rire mu weinlo.
- 7 Ομου μακρι namu, εφινι όγυφε fanyaku Kris ένι πυενε ετιε okpukpukumu rire ουυ rire μυ nekpimu tasu. Heni-heni μυε, fótu ho ie νενε nuhun lokulo.

Onesim ένι woju

- 8-9 Gba, mehi mubutufu ένι bō felu woju nno fotumu. Diki: Kris ένι jumaa νομου ουku medie remue, mikān bōmucō ένι bō mōtu felu woju kō fotumu. Ενεε μάγόςμου ένι bō meli loo, nana μαγουγοφου ένι bō fōvu όγυφε νο ερε agbraa ετι felu wojuε. Kuan lō: εμε Pōl, muli Jesi Kris ένι bo-ετι πυ, ενεε ενινι ίνε ετι ιι obuε amusu μυνο sibikan μυ fre.
- 10 Owue mehi mubutufue, lí Onesim ένι woju. Diki: εμινι sibikan μυε μυνο, Nyati εσε ουυ μυ ουυ νόnyuku néli Kris ένι kpan nétě fíní ουυ wι εκε.
- 11 Onesim obuε, sigie, nuli kpan ένι ábókafu kōoko, ενεε amusu ένι nuε μυ εκε, νόnyuku néli kpan ένι ubuka kpan tasu. Midu an lō: nōbukafu fíní lō nabukamυε εκε.
- 12 Obu remue, mōtuni nisê ege nihi nihefu te. La bó cuni buni fíní ουυbo ουυ nuhun wι εκε.
- 13 Diki: Amanie Namυε moboe ένι ίνε ετι sibikan μυ obuε nilamíniε, ntu mōtuni nōdōn-mu rire έβι ιε' nábukamu εφινι numu-co.

- 14 Ɖnee míní áfátamu éni bǎ mobufu dufre, obuε fíle etê akpumu woju. Ɖminiε, muγofu éni bǎ etê ofu té namu mu.
- 15 Fédí, ekεfu ánya obuε Onesim nyafu ei rire nu waa luwi obu εtε, fáta éni bǎ εse lɔo ekε bɔɔ nisê ege nihi nihefuε, lé nódǎn ofu ein tuun godoo kǎ o?
- 16 Gbakε, dobumíni beyεpu ji; bu lǎ nɔyi nu nkɔɔɔ alabu-alabu nuɔɔ beyεpu. Ɖε, nite ofu makri éni fuyofu tasu. Diki: εme nana ekε, nétě fíní ofu makri ekε, be fídiki εfe εbi éni nidri nɔl εfni kpaan? Heni-heni muε, éni gba néli Nyɔniε éni kpan frεε, fáta éni fuyofuni.
- 17 Gba, alí fubumu afvan heni tasuε, be cuní la lugban fíní ɔɔɔ lí εme ɔmɔɔ fucumu fila lugbaan ekε.
- 18 Ɖnu egeε, wojuε nilifuε, alí lu nó mu éni bǎ nεwεfuε, be butumu.
- 19 Diki: ɔmɔɔ ofu bó mu memime mikan miyêfu lǎ: lu kɔɔɔ fεn-ε nɔɔ, εme Pɔl mîwεfu. Ɖnee kvan lǎ: éni lí εme lí obuε mutu fucu ofu íne nkuaan, be tê fíní lu neeme mlafu ekε.
- 20 Ofu makri namu, Nyɔniε éni íne muε, mɔγofu lí woju obu tumu. Ɖε, Kris éni ɔyofuε nɔfu muε remuε, lí lɔo lé fǎtu té ɔyɔmu.
- 21 Mídi an wεinlɔ lǎ: bǎ fúkpɔrumu obuε mobutufuε í. Obu remuε, εnee mεwéhfu kpenkpe obuε nǎ. Ɖε, mídi an lǎ: fíli γɔɔ lɔo frε bɔɔɔ.
- 22 Eseji mobutufu éni bǎ fetite bela-ɔ fetêmu ei. Diki: mikân telε lǎ: nɔfu ɔγugɔɔ fɔγugɔniε remuε, Nyati γɔtu nílami ní ei mihi mihe nεfe tε.

Áraku

- 23 Gba, Epafraε εbi éni Jesi Kris éni íne εti nɔ sibikan mu ébi léε ofu εin-ε, narakufu.
- 24 Ɖnu ba nɔɔ, Mark, Aristark, Demas léε Luk-εne frε εbi éni nabukamu ridi jumaa narakufu lé.
- 25 Nyɔni Jesi Kris éni ɔwrɔɔ nuɔɔ léε nɔfu ein!

Ebre

Ebre 1

Kris muε Nyati se nyaku enini wojue gbein-ε έni woju

- 1 Sigi έni nuε muε, numuti-eti puene mu li obuε Nyati se nkpobo alabu-alabu cu akunda akpasua-akpasua mu nyaku enini wojue gbein ye nanaεne.
- 2 Gba, nu obuε ruo mu be li nuε ben ιε έnie eke, onu Wιε onobo mu, εneε nιse nnyaku enini wojue gbein niye ερε. Wι obuε, εne li obuε nititeni nite i lε' woju-woju fein eli enini. Eseji onu mu nιse nili enti lεε wutu.
- 3 Wιε, εneε dideni ei kpεun be inyaku enini lō nitē nijjreε neeme gbein fre. Eneε baa nucu onu owukan lubuo εbi έni kura ko fein-ε nnyu woju-wojuεne fein nikan onku. Eneε li obuε nititi kpan έni un-ε ι nukufu be onu ege na enti nucu onu cō nipi ete Nyati εbi έni kan munu ko fein-ε έni kpιsibo te.

Kris έni munuε kan ko enti ngbafreεneε έni woju

- 4 Wι obuε, nάk+an munu nkpobo alabu-alabu nόko enti ngbafreεneε. Heni-heni muε, Nyati otuni ίné έni yi nu ko fein.
- 5 O be mίnι: enti ngbafreε kō nό έni enini ίne eti Nyati kan la ι lō: Filu onu Wι; amunu mala gbein lō: εmeε mίlι ofu Bō?
- Nu kōko nάkán nάlá ι enti ngbafreε kō έni ίne eti lō: Emeε mίlι ofu Bō, εneε filu onu Wι.
- 6 Onu Wι luwi nno kukukpo έnie eke, cōni nōtuni nihi wutu eti έbie, nikan lō: Enti ngbafreεneε fein nununi ίne!
- 7 Enti ngbafreεneε έnie, ki lō Nyati kpenkpeε kan: Nόtu onu enti ngbafreεneε etē finί edifa έni nopo eke. Eε, onu ósu puene etē finί lε έni negbie eke.
- 8 Wιε έni ίne eti eke, ki lō kan: O Nyati, εfni eteie nό tuun godoo. Efni lō fitē woju-woju fein ei freε, ucu onu ndama.
- 9 O Nyati, fuyofu sεse ιεu, εneε fife woju un-ε. Obu remuε, εneε ofu Nyati yofufu ko afuan-εne fein-ε nō. Eε, fótunί rire mu ekpini lōkulo, εneε nókufu mine luonfee ίne mu féli gbrenghi.
- 10 Nyati kpenkpeε kán ji lō: Nyoni, bubo mu te neemeε, εfeε fipifu wutu ete, enti fre lí εfni bó mu έni obo.
- 11 Owu obuεneε, nu nno bō núnomínι ji, εfe eke, funo tuun godoo. Diki: finί lō liji ime libe be upuru ei ekeε, enti lεε wutu fre yobubu lō eke.

12 Heni-heni mue, fihan nene finyaku ei. Ee, fôtu nimrîní mu, enee elefe yorûu có fíní lô kpan urûu liji cóó eke. Efe eke, funo onu ba nno tũun godoo, ákân-mu lô efini woju uwu.

13 O be mínî: enti ngbafre kô nó éni Nyati kan la i enini íne eti lô: Se onu kpisibo ébi pi ete tũun bôo l' méde ofu éfe pũene fein mókufu lka mu fóku nene lka eti e?

14 Heni-heni mue, enti ngbafreenee, Nyati éni ósu pũene cee nilíní, enee nutõpu nene nubukaní akpan-ene fein-e nitite nite i be nûcu íne nkuaan.

Ebre 2

Íne nkuaan Nyati se Kris mu cu eree éni woju

1 Éni Nyati éni Wte kan munu kô enti ngbafreenee remue, be tu rúnyóní onu amaníe ritie ríkân-ní onku krunkpulo ameke l' ríkprimu ei rihâmu rúku kre.

2 Kpraní: sigi mu éni owukan lubuo ebi éni Nyati se enti ngbafreenee mu cu tu kraan, étêmu nsajedi woju. Heni-heni mue, kpan fein-e éní ei ete wé onu mu lu lokulo.

3 Éni nò lóo, be fídíki ere ebi éni erini íne nkuan obuê Nyõnie cu ere be nya munu kô fein-e, enee bôo rucu onu woju ritê nsajee, be Nyati bô ilí iyemu ere e? Diki: nkuan obuê, Nyõnie onobô enee ti có bo onu amaníe be akpan-enee tie fre nu eti ye ere lô: lí woju nawre tasu.

4 Onu mu lĩree, Nyati nabuka nene iyê lô: fein-e nakan-níe, onu cõ. Heni-heni mue, neli akprua læ owu ngbohro-ngbohro, eseji nãtu Bubo Wein iyiku akpan utu nene bõmucõ akpasua-akpasua fíní lô onobô nyõfue eke.

Jesi éni munue kan kô fein-e éni woju

5 Diki: wutu lowo ebi éni robo onu amaníe, élimu enti ngbafreenee Nyati ócú alá onku éni bô etê i bemu.

6 Kí lô kpan kô kan be nimime nilaní ei Nyati krenkpre mu te. Emi kpan hun be onu woju udofu lóo e? Emi éni íne mu ofu nũnũwi nãni eti e?

7 Diki: fisini ei enti ngbafreenee kóni nu waa luwilo agbra, enee onu egee, futuni nikan munu nukô fein,

8 be fide woju-woju fein fukuni lka mu.

Diki: alí nákan nálaní ei lô: Nyati ede woju-woju fein oku kpan lka mu lóo, be obô kãkã ónó éni nũnyuni bó nũnyaku ei eti. Nu obuê runo mu rahaa, onu nũnũwi yêdi nu lô: kpan bó nó woju-woju fein eti.

9 Obu cee redi nue, enee li Jesi éni ésie Nyati si ei nu waa luwi agbra enti ngbafreenee kãni be di gbree ue. Eseji redi nu fre lô: enini uoue nu remue, enee

Nyati ruuni loku nikan munu nukɔ fein. Uou obuε nuε, akpan fein numu-co nu be leduε Nyati tuku kpaan ́ni woju nya gbein.

10 Heni-heni muε, Nyati εbi ́ni li woju-woju fein ́ni ́li pu lee etei puε yofu ́ni bɔ akpan kprangbalɔ eli ɔnu εwi enini munu lokue eli nenini le. Obu remue, εneε butu ́ni bɔ nɔnu nkuancu puε edi gbre uo lɔɔ amεke lɛ, fein-ε bɔ nelie, ńli tuun nókufu.

11 Diní an lɔ: Jesi εbi ́ni tu akpan nyuku li Nyati ́ni puεε tasie lee akpan-εneε nutu nyuku nɔ lɔɔ, nɔnu Bɔ nno kukukpɔ. Obu remue, εneε ílmíni ruhɔn kɔkɔ be nara neεε ɔnu makriεneε nɔ.

12 Heni-heni muε, ki lɔ nikan niye ɔnu Bɔ: Mílafu íné gbein ɔnu makriεneε anti! Εε, mɔwɔkufu nɔnu agbra tε!

13 Nikan ji lɔ: Εμε, ḿlie Nyati té nuca fein!

Nikan frε ji lɔ: Εμε lee εwiεneε fein-ε Nyati de kumu ɔnkuε ein-ε, ki ερε!

14 Εwiεneε Jesi nodu íné ́bie, ́ni nilini akpan remue, εneε frε nunyuku nili kpan finí neεε εke. Lɔɔ, lɛ nuo nɔnu numu-co nókɔpu Angini εbi ́ni tu lu uou pin neεε εtie nóbubu ɔnu bɔmucɔɔ neeme.

15 ɔnu mu lipεε, εneε, nenini lu uou eti ́ni ́liletue nililetuní ei nuca fein-ε, nunyu neεε nunyaku ei ɔnu mu.

16 Heni-heni muε, Jesi ́ni wutu eti ́bie ie, Abraham alaue li obuε ni nubuka; ́limu enti ngbafreεneε níemu nábúkamu bemu.

17 Obu remue, εneε tu tuun nunyuku nite finí ɔnu makriεneε εke woju fein mu lɛ nénye neεε lee Nyati ein agbra ńli nɔnu teyiyi pu loku. ɔnu mu lipεε, enini ledu tée nikan lee enini jumaa nidi tuun kufue remue, ɔtu nónyu nɔnu un-εneε fein nétiti ei.

18 Εneε ́ni εneε ɔnɔbɔ Angini hunkuni nidi gbree remue, nukpu ́ni bɔ nabuka akpan-εneε fein-ε Angini nɔhunkuε le.

Ebre 3

Jesi ́ni munuε kan kɔ Mois-ε ́ni woju

1 ́ni nɔ lɔɔ, nefε makriεneε filini Nyati ́ni puεε εbi ́ni Nyati ra be yaha yɔdɔn enti tε lee ɔnu ein-ε, nɔfu nunuwɔ nunɔ Jesi eti. Enini íne eti li obuε rile rucu rakan lɔ: nili kpan εbi ́ni Nyati tɔpu i wutu eti ́bi lɛ eli teyiyi pu loku ́ni nɔ εre lee ɔnu ein agbraa nɔ.

2 Jumaa Nyati cu lanɔ ɔnkuε, nédi tuun nókufu finí lɔ sigi muε Mois εbi ́ni Nyati cu te ɔnu puεε fein íne εtie di eniniε tuun kufu lee εke.

³ Tasu muε, Jesi kân munu nkɔɔɔ alabu-alabu kó Mois ambε ene li obuε nite fíní kaan éni óru pue eke. Heni-heni muε, kanru pu fεin-ε nɔɔ, nkân munu nuko kaan nuruε.

⁴ Diki: kan fεin kân enini óru pu, eneε Nyati li obuε li ɔɔɔ-ɔɔɔ fεin éni éli pu.

⁵ Mois dí jumaa Nyati cu lanɔ ɔnku enini pueεε agbra tεε tuun kúfu heni, obu ce, ósu pu ceε nli. Eniε, wojue Nyati tite te i yɔnyu yanyaku gbein-ε, eneε nunyonyu eti niyiye.

⁶ Kris étiε eke, Nyati éni Wi nli be nunɔ Nyati éni pueεε fεin íne eti. Nyati éni pueεεε, eneε li ere, alɔ heni-heni mu nuca fεin rinye tinti, eseji rire ihɔ ere ɔru telεε rikan Kris etiε mu.

Ópɔɔɔ Nyati níni n̄tuε éni woju

⁷ Obu remuε, ki lô Bubo Wεin kan be nimime nlaní ei: Amunu, alɔ fitiní Nyati éni lubuoε,

⁸ be dɔkpuκumíní luboluwɔ mu fíní n̄fu nanaεε eke cɔni sigi mu nuhuhɔn-míní éli n̄fɔɔmíní té lujɔ mu tεε.

⁹ Diki: mulu abruana neeme agbraa nunɔní lujue mu tεε, mli owu ngbohro-ngbohro nidíní nu, obu ce nunɔní mu nuhuhɔn-míní éli n+aní.

¹⁰ Obu remuε, mucu tebibe lɔkɔlɔ akpan obuεε rire mikan lô: nuca fεin nɔnu té nanya ɔ ɔmu eti, níkrumu n̄ɔɔmíní emini atingbreεεε miyê nenεε.

¹¹ Heni-heni muε, té bíbemu tuun mikan lô: alɔ niha nukuní c̄ɔɔ míní m̄tu nenε l̄ n̄ɔɔn-níε tεε, be élimu emε!

¹² Makriεε, nyuní íne mu, kpan kɔkɔ nɔdak+an luboluwɔ un nudɔnyu te nidanyaku ei Nyati ebi éni nɔ namaa eti.

¹³ Diki: éni nu hɔnɔ ɔla nefε beε, kpuκpuκuní mine rire nuca fεin l̄ kpan kɔkɔ úwɔ rire íla ɔ woju un éli ípmíní ine mu luboluwɔ úkpuκ-míní.

¹⁴ Diní an lô: alɔ ádakue nɔdaku Kris bubo mu tεε, rinye tinti ɔnu mu tuun rukufuε, be yeyê lô: nli anvan-εεε heni tasu.

¹⁵ Obu fεin remuε, eneε nimime nlaní ei lô: Amunu, alɔ fitiní Nyati éni lubuoε, be dɔkpuκumíní luboluwɔ mu fíní n̄fu nanaεε eke, dɔɔmíní te nudɔfɔɔmíní.

¹⁶ O be míní: eb̄iεεε Nyati kan owu ye ti p̄ɔɔ be obu ce nɔ mu tu té fɔɔniε e? O be élimu nenε fεin eb̄iεεε Mois de nyaku ei Ejibit tε e?

¹⁷ Eb̄iεεε Nyati bibe té ku eti li ye tuun mulu abruana agbra neemeε e? Élimu nenε fεin-ε n̄liní un nubvan-n̄iε e? Obuε, eneε tu nu nudɔn-ní lujue mu tεε n̄.

¹⁸ O be míní: eb̄iεεε tasu Nyati ta yesin lô: Alɔ niha nukuní c̄ɔɔ míní m̄tu nenε l̄ n̄ɔɔn-níε tεε, be élimu emεε e? O be élimu nenε ba eb̄iεεε néf̄lumíníε e?

19 Heni-heni muε, ένι νόκύμίνι τε nétέμίνι Nyati ετιε, ενεε tu be νόκρύ námú νόκύμίνι cόw nínι nōtu neνε ε̄ νόρον-νίε τε.

Ebre 4

1 Δίκι: όρwον Nyati nínι nōtu be nikan wου woju nίla ιε, hōw wου ιρε. Ένι nō ιw, be tu rύnyúní íne mu ε̄ kpan kōkō íla rire i mbuafue woju obu ísen-mínι ei.

2 Nwfbw kpraní: amanie namu ba εbi ένι nubo nukuní nanaενεε, ενεε ερε fre nubo nukuní ερεε ιε. Ένεε nenιue, ένι nitiní be νόκύμίνι τε nétέμίνι ετιε, woju namu kōkō ányāmu neνε mu.

3 Nwου íne ετι ιι obuε Nyati kan nínι: Heni-heni muε, té bíbemu twou mikan lō: Ali nιha nukuní cόw mínι mōtu neνε ε̄ νόρον-νίε tee, be έλίmu εμε!

Έρνιe εκε, ένι rucu té rite Kris ετιε, όρwον obu lí ερνι. Δίκι: όρwον obuε, bwου cwου nιlι wō-wō fein wu godo-godo neemeε, ενεε nite.

4 Wου íne ετι ιι obuε nimime nιlaní ei lō: Cwου Nyati ιι wō-wō fein wue, ενεε nupwον mounwι nōmbu ένι nuε ετι.

5 Obu cεε nōw, Israel pwene ένι íne ετιε, nimime nιlaní ei ji lō: Ali nιha nukuní cόw mínι mōtu neνε ε̄ νόρον-νίε tee, be έλίmu εμε!

6 Ali mikprāa, be όρwον Nyati tee, nétē ε̄ ει kpan ένι. Ένεε gba, ένι akpan εβιενεε ti cό ti amanie namue ócύ te étēmu ετι remue, nóty neνε όρwον obu.

7 Ένι nō ιw, ενεε Nyati te nu lefe nno ji ένι bō nōtu kpan όρwον obu be nιra “amouue”. Nu obuε, ενεε cwου me ιιβε a antie, nιse Dafid mu nikan wου woju nίla ιε nō. Heni-heni muε, fínι lō wō mubo wου woju ετιε εκεε, nikan lō: Amouu, ali fitiní Nyati ένι lubuoε, be dōkpuκumínι lubolwι mu!

8 Gba, ridi an lō: ókufu muε, Josue dé Israel pwene á hό Kanahan maie ετι te. Ένεε, ιι fínι mai obu mu te ένι óho ce ιι obuε ιι όρwον tasu εbi ένι Nyati kan wου wojuε εκεε, be nésēmu ege nákán wου woju ji.

9 Obuε, neyē lō: Nyati etite όρwον akpasua nno ένι te fínι mounwι nōmbu ετι ένι όρwον εbi ένι wōwō nupwον εκεε etē i nó ιρε nōkpwōn ενιnι pwene.

10 Έε, fínι lō ενε wōwō nιlι wō-wō fein wu be gba nupwον εκεε, kpan fein free nōtu όρwον ιw, be wου jumadi fein okufu ιε.

11 Ένι nō ιw, be rire nitita ερε rídákunι nútύ ερε wου όρwον akpasua obu. Kpan kōkō lubolwι mu nudōkpuwον nidedi tutre Nyati ετι fínι nanaaενε εκεε, nιdepi kpe.

12 Δίκι: Nyati ένι owukan lubuoε idi juma, eseji kúra twou sēh ι. Nufun nukō akraub ένι nιwení gen ιε mounu, ενεε nuho kpan rirenιe mu twou nikīn wου bwōw nufundu woju-woju fein ninyaku gbein. Ιρε muε, be wου kpan εdi ενιnι lubolwιe ιε ενιnι ótutruε lō te nōw an.

13 Heni-heni muε, kpan kōkō ó'ūn-mu ei Nyati εbi ένι ιι wου έιι pue anti. Έε, ερνι lō rite rounō lá be wainō Nyati nedι nu, ενεε nūbutu ερε wου woju.

Ξῖνι τῆγῑγῑ πῑ ἰῶκυε Jesi ἰε ἔνι woju

- 14** Nɔfɔbɔ kpranɪ: rikân tḗγῑγῑ πῑ ἰῶκυ nno ἔνι kan muṣu kɔ feɪn be ya enṭi a he Nyati tɛ. Tḗγῑγῑ πῑ obuɛ, enɛɛ ἰ Jesi ebi ἔνι ἰ Nyati ἔνι Wɪɛ. Ἐνι nɔ ἰῶ, be finí lɔ̄ ɔwɔ̄ rɪle ruɔvɛ ekɛɛ, tu rúnyúní ɔnu wojuɛ ἰ kprɔnkprɔɔ.
- 15** Ξῖνι τῆγῑγῑ πῑ obuɛ, nɪdɪ lɔ̄ rɪte flɛflɛ an tuṣn té me, enɛɛ ɔnu woju uḥɔni rɪre mu. Dɪki: enɛ ɔnɔbɔ frɛ Angɪni húnkɔni woju feɪn mu finí ɛɛ ekɛ, enɛɛ enɪnɪɛ, nɛlí woju un kɔkɔ.
- 16** Ἐνι nɔ ἰῶ, be bɪakpa ni ɛɛ nuhun rání Nyati ebi ἔνι kan tenja tuṣn sɛn ɪ anti lɛ̄ nótuku ɛɛ lɛdu nányaku enɪni tenjaa ɔru ɛti, nábuکا ɛɛ ɔru hofou feɪn mu.

Ebre 5

- 1** Tḗγῑγῑ πῑ ἰῶκυ feɪn-ɛ nɔɔ, akpan agbra ἰ obuɛ Nyati tkprânɪ uɔv lɛ̄ népi nenɪni numu-ɔ nányanɪ anti. ɔnu mu ἰpɛɛ, enɛɛ nɪde owu akpasua-akpasuaenɛɛ nɪsɪnɪfe nɪγɪ tḗγῑ nɪtu Nyati lɛ̄ ɔvɔ nɔnu un-ɛnɛ ɔfɔv nɛnɛ.
- 2** Ξnɛɛ, ἔνι enɛ ɔnɔbɔ frɛ nɪte flɛflɛ woju un anti ɪ remuɛ, kpan ἔνι woju nawrɛɛ yǒku ei rɪre mu ɪɛɛ Nyati atɪngbre ɛtɪ nya ɪɛ, nuṣnyô neeme numu.
- 3** Obu remuɛ, enɛɛ ɔni nɪγɪ tḗγῑ akpan feɪn ἔνι íne ɛti lɛ̄ Nyati ɔvɔ nɔnu un-ɛnɛ ɔfɔv nɛnɛɛ, be tuṣn nɪγɪ ɔnɔbɔ enɪni íne ɛti tḗγῑ frɛɛ nɔ̄.
- 4** Gba, tḗγῑγῑ πῑ ἰῶκυ ἔνι jumaa, élímu kpan ɔnɔbɔ íla bɔ úvɔ bɛmu; Nyati ἰ obuɛ utɔni mbɔafuɛ uɔv ἰlanɪ ɔnku. Arɔn ἔnɪɛ frɛɛ, lɔ̄ sɛɛ nɔ̄.
- 5** ɔnu ba nnoɔ, Kris frɛ, enɪni tḗγῑγῑ πῑ ἰῶκυε nɪɪɛ, élímu enɛ ɔnɔbɔ nányákumu ɔnu íné gbein; Nyati ἰ obuɛ nyakunɪ íné gbein. Heni-heni mu Nyati kán yêni lɔ̄: Filɪ ɔmu Wɪ; amɔnu mala gbein lɔ̄: ɛmɛɛ mɪɪ ɔfɔ Bô.
- 6** Eseji Nyati kán có lefe frɛ lɔ̄: Ξfɪnɪ tḗγῑγῑ πῑɛ filɛ, ákân-mu lɔ̄ ɔnu woju uwu tuṣn godoo finí Melkisedɛk ἔnɪɛ ekɛ.
- 7** Dɪki: ɔni Kris-ɛ nɔ wɔtu ɛti ébɪɛ, nuɔɔɔ Nyati ebi ἔνι kan bɔmuɔɔ ἔνι bǒ ɔnyɔni anyaku ei lu uou muɛ. ɔnu mu ἰpɛɛ, tuṣn nɪtu muṭu kprɔnkprɔɔ frɛ bɔbɔ nukunɪ, enɛɛ nɪtɪnɪ ɔɔɔɔ lubuo rɪrɛɛ nɪsɪ ei nuṭunɪɛ remu.
- 8** Ξɛ, obu ɔɛɛ nɪɪ Nyati ἔνι Wɪɛ, nɪsɛ gbredɪ mu tɛ nɪyê lɔ̄: nɪfelu Nyati heni tasu.
- 9** Ξnɛɛ, enɪni Nyatɛ nɪfelu tuṣn nukufuɛ remuɛ, nótɔ nkuaan ɛɪ akpan-ɛnɛ feɪn-ɛ ἰfelunɪɛ ἔνι tuṣn godoo,
- 10** ambe enɪni tḗγῑγῑ πῑɛ Nyati tuṣn nɪɪɛ, tê finí Melkisedɛk ἔnɪɛ ekɛ.

Kpan ἔνι kɛ Nyati muɛ ἔνι woju

- 11** Woju obu ɛtɪɛ, owu kɔngbalɔ nɔ̄ ἔνι bǒ rakan. Ξnɛɛ, alɪ ríní rakan feɪn rɪyê nɛfɛɛ, be mɛdɪki sun, bǒ fúnymíní numu ambe fónyuku félní rɪtɪ kprɔnkprɔ πῑɛɛ.

¹² Nɔfɔbɔ kpraní: nu obu fɛɪn-ɛ ɛsɛɛ, ntu fɛɪnɪ akpan ɛni iyiye kpan Nyati ɛni wojue, obu ɛɛɛ, hɔnɔ fubutuní ɛni bɔ kpan esê ege eyiye nɛfɛ ɔnu mu wojuɛnɛɛ ti ɔɔ ji. Diki: fétɛní fíní ɛwi tɪtɪ ɛni nɔju mun bɛ yɔku ɔni bɔ nɔtuní nɛnɛ mbo tasuɛ niɛníɛ ɛkɛ.

¹³ Diní an lô: kpan fɛɪn ɛbi ɛni íhâmu anti Nyati ɛni wojue muɛ, ɛnɛ, núnyumu woju obuɛ nye me sɛsɛɛ numu. ɛniɛ, nitê fíní mun-wi ɛkɛ.

¹⁴ Kpan fɛɪn-ɛ ɛkɛɛ Nyati ɛni wojue muɛ ɛkɛ, ɛniɛ, nuca fɛɪn niha anti ɔnu mu. ɛnɛɛ, ɛni nuɔv ɛti niɪi ei remuɛ, woju-woju fɛɪn muɛ, niɪi obuɛ ja nu lɛɛ obuɛ ájá nuɛ an.

Ebre 6

¹ ɛni nɔ lɔɔ, bɛ tu ríliní akpan ɛni ɛkɛɛ Nyati ɛni wojue mu bɛ ódôn-mu Kris ɛni woju ba ɛbiɛnɛɛ nitiní ɔ níyiyení nɛnɛɛ ɛti ɛɛ. Heni-heni muɛ, obuɛ li owuɛnɛɛ than kpan lu uou mu ɛni ówɔ álaɪ lɛɛ tɛɛ bɔ fɔɔv fetêní Nyati ɛtiɛ ɛni wojue, ɔwɔ fitiní.

² Eseji batɛm akpasua-akpasua, bó íne mu áta, lu uou mu ónɔ énye lɛɛ óbũaa Nyati yobũa akpan mu yebêh ɪ ɛni wojuɛnɛ frɛɛ, ɔwɔ níyiyení nɛfɛ.

³ ɛni nɔ lɔɔ, bɛ tu rúpôu rání anti. Obuɛ, ɛnɛɛ, alɪ Nyati utu ɛɛɛ ɔnu mu bɔmɔɔɔ, bɛ ríɪɛ nɔ.

⁴ Diki: ɔwɔ Nyati wojue noku nɛfɛ ɪ rirɛ mu, ɛnɛɛ Bɔbɔ Wɛɪn ɛbi ɛni Nyati tu nɔ ɛntɪ ɪɛ nɔ nɛfɛ luboluwɪ mu.

⁵ ɛɛ, ɔwɔ fétiní Nyati ɛni owukan lubuoɛ, ɛnɛɛ fédiní an lô: lí woju namu tasu, eseji ɔwɔ fɛkprɛní ákura akpasua-akpasuaa yeyiku akpan ɛntɪ ɛbi tɛɛ ɛni woju fidikiní.

⁶ ɛni nɔ lɔɔ, gba, alɪ ficiní Kris-ɛ filaní ei fisêní ege fɛɪnɪ sigi ɛni owuɛnɛɛ, bɛ woju kɔɔkɔ ónɔ ɛni yɔtu físhêní ege filnɪ ɛniɪi akpan ji. Lɪɛ muɛ, bɛ ɛtê lɛ́ fíní Nyati ɛni Wɪɛ li obuɛ nɔfɔbɔ fisɛní ege fitení amia-mu tɪn ɛti lɔwɔ mu akpan nɛɪ miyi-miyiɛ ɛkɛ.

⁷ Rúɔɔnɪ woju nɔnɔ rúhúnkɔnɪ obuɛ makaan ɛti: alɪ kpan otu mbo wutu kɔ ɛti, mindi ɛni ejjɛu ɔ ní namu-namulɔ bɛ wutuɛ ɔtu mbo anya aja nu tasuɛ, Nyati ɛni ɔwrɔɔ yɔnɔ wutu obu ɛti.

⁸ Gba, alɪ ulɪ dodu ba anuma-anuma bibi ɛɛ li obuɛ ula ɛtiɛ ɛkɛ, bɛ neyê lô: wutu obu ájá nu kɔɔkɔ. Lɪɛ muɛ, Nyati yɔtu musuɛ yɔnɔni ɛti, ɛnɛɛ ókufu muɛ yacauntɪ ei.

⁹ ɔnu te-ɛti puɛnɛ, alɪ rakan owu obu lɔɔ frɛ bɔbɔɔ, bɛ rɪɪi an lô: bɔ fícimíní Kris-ɛ filamíní ei, nana fɪɪakɔnɪ kprɔnkprɔlɔ fɔɔvɪ nɔfɔ íne nkuan.

10 Díní an lô: Nyatiε, nihi numuti nno. Juma fein-ε fediní læ ενιni óyofue fuyofuní be notu fubukaní ενιni pueue tuun oku læ be eseji hno funúni eti fihaní jje, bõ nújofumu te, nana nîla nefε onu mu bia.

11 Obu cεε nodo ερεε, ενεε li éni bõ nõfu mu kpan nno-nno fein onú eti ece rire ba ι a tuun okufu amεke læ mbuafue wojue fikán-ní telε onu etiε, eli nefini heni tasu.

12 Éni no læ, be delimíní akpan éni iha ege-ege Nyati éni wojue mu, nana hunkuní akpan-ενε fein-ε cu té te Nyati eti ni ei kptu mu læ onu ein-ε eti be mbuafue wojueνεε Nyati tite te i be kan onu woju la ιε li nenineε.

Nyati éni numutiε ónyokumuε éni woju

13 Kpraní: cõni Nyati nakan iyê Abraham lô: nîceni owro, be kpan koko ónó éni kan munu kõni éni bõ nõcu wojue nala onkue; onobo nita onu rire yesin.

14 Lipe mue, ki lô nikan: Emε makan lô: tuun mîcefu owro lokulo, ενεε fûku alau kprangbalõ.

15 Owu obuε Nyati kaan, heni-heni mu Abraham cú té tê eti kpõn tuun boε be se læ εke nidi nu.

16 Nofobo kpraní: ερε akpan, ali ríní kpan nidi onu nawre woju kõ mue, tuun kpan lefe éni kan munu kõ ερεε, ενεε rita yesin. Lipe mue, be akprvasi fein ece re eyê lô: wojue, nawre.

17 Nyati onobo fre éni yesin-ε ta onu rireε, éyê niye lô: bõ núnyokumu numuti, mbuafue wojue nitite nite ιε, lí ενιni heni tasu.

18 Ενεε diki: mbuafue wojue Nyati kan la ιε læ yesin-ε nita nubuka etiε, ákân-mu lô ísiε ι ambe níte fun. Obuε, ενεε, ερε εbιενεε ruwo fein ruku ei ridaku Nyatiε, tu ερε mbasi rila bó runyo mbuafue wojue nucu nijau ερε be onu té no etiε nõ.

19 Mbuafue woju obuε, ενεε tu lka nyu ερε ι kprunkpulo Nyati anti be te íte ερεε nõ. Εε, gba obu mue, etê læ fíní obõ owô réseñ liji kputu-kputue ceru teyiyi-cõ ιε róho Cõ Wein tasu éni li Nyati antiε εke.

20 Te obuε, Jesi εbi éni nyuku li teyiyi pu loku tuun godoo te fíní Melkisedεk εκεε, ενεε fin ερε onu atingbree ι.

Ebre 7

Melkisedεk éni woju

1 Melkisedεk-ε rodu ínéε, nili Salem εbi éni gbrenghi, eseji nili kpan éni Nyati εbi éni no woju-woju fein íne etiε nyaku cu te ενε læ kpan ein agbra læ eyi teyi

αυτου. Ενε ιι obu ένι, αωνι Abraham a υν τίν κωρυ εgbrengbi elefe κῶ βοο be nehie, na nubuan-ni nufuαωνι ειe nῶ.

² Ενε baa ιι obuε Abraham nyaku owuενε φειν-ε nihe τίν υαυν mu τεε ένι ndio mu tunie. Melkisedek ένι ίνε obuε, αου nuwaan ιι “gbrengbi σεσε πυ” ενεε gba Salem ένι gbrengbie niranίe, αου nowan ιι “té bete ένι gbrengbi”.

³ Ενιuiε, kpan έdí cō nuαo ninya: náκân-mu yia, náκân-mu bō. Ενιui wojuε, ákân-mu αωνι bo bu, ákân-mu αωνι kufu fre. Eseji ενιui τεγιγι πυ obuε nliε, ákân-mu lō uwu tuυn godoo fíní Nyati ένι Wιe ένιe εκε.

⁴ Δικι: αι Abraham εβι ένι ιι Israel ένι nana lαkuε anyaku owuενε φειν-ε nihe τίν υαυν mu τεε ένι ndio mu αου Melkisedek obuε, be neyê lō: Melkisedek-ε, nikân muυu tasu.

⁵ Νῶφοβο kpraní: Lefi busu mu ένι akpan-ενε φειν-ε nuyakuní idi τεγιγι πυ ένι jumaa, Auleε tú νενε αωmuαo ένι bῶ nanyakuní Israel πυ αμβιενε ένι αβο-αβο φειν ένι ndio mu nααωνί. Obu αε, nókómíní αμβιενεε υtu νενε αβο ndio muε, αμβε βογo mu Abraham ένι alau nilíní.

⁶ Melkisedek εκε, nélí Lefi busu mu kpan ένι bῶ nααu kpan ένι αβο ndio mu, ενεε obu αε nuαu Abraham ένι αβο ndio muε. Eseji obu αεε Abraham ιι kpan εβι ένι Nyati ένι αωρωo nα ετιε, Melkisedek nana fúóni ei.

⁷ Ενεε nῶφοβο fidíní an lō: kpaan υfuαo kpan κῶ ιε, be ενε ιι obuε nuαo kpan εβι. Obu ετιε, akpruasi ónó.

⁸ Δικι: Lefi busu mu akpan εβι ένι Israel πυ αμβιενε unyaku nααυ αβο ndio mu υtu νενεε, akpan αεε nilíní: nuyani έti βοo waalo be nenini woju ete mu. Be Melkisedek εκε, fíní lō nimime nilani ei εκεε, nuαo nama tuυn godoo.

⁹ Ενεε, αωνι Abraham nyaku αβο ndio mu tunie, rukpu ένι rikan lō: Lefi busu εβι ένι kan αωmuαo υαυ Israel πυ αμβιενε ένι αβο ndio muε fre ιι obuε tuui.

¹⁰ Heni-heni muε, ένι Abraham ιι Lefi busuε ένι nana remuε, be αωνι nubuan mu ιεε Melkisedek ειn-ε, tê lē fíní Lefi busuε ένι nuμu-αo fre ιι obuε nuαu nubuan-ní muε εκε.

Kris ένι τεγιγι πυε ιι tuυn godooε ένι woju

¹¹ Νῶφοβο kpraní: Auleε Nyati tu Israel πυνεεε nakan lō: Lefi ένι busu, tasu mu be Aron ένι alauε ιι obuε bῶ edi τεγιγι ένι jumaa φειν. Ενεε, ιι fíní nααυ τεγιενε φειν-ε nuyiníe tu kpan γι nu Nyati anti tuυn kufu εκεε, be Nyati nyáku τεγιγι πυ akpasua lefe ένι te fíní Melkisedek εκεε gbein ji κῶ e?

¹² Ενεε, ένι Nyati nyaku τεγιγι πυ akpasua lefe gbein lαo, túni nudu τεγιγι auleενε fre nuuyuku.

¹³ Heni-heni muε, δικι: τεγιγι πυ akpasua lefe obuε rakan αου woju έβιe, nélí Lefi busu mu kpan. Ενιui busu muε, kpan κωαo έλί τεγιγι πυ fre.

- 14 Ξε, kpan fain dí an lô: ɔvu Nyɔniε, Juda ́ni busu mu nuɔɔ niɔya. ́neε, ɔni Moıs netite tɛyɪtɪ ́ni woju fain-ε, nódú busu obu ine frε bɔbɔ.
- 15 Gba, obu frεε iyê wainlɔ lô: tɛyɪtɪ ́ni wojuεεε ɔnyuku heni tasuε, εneε li tɛyɪtɪ pu akpasua lefεε nya εtε ́ni ́t̃εε te fíní Melkisedek εkeε.
- 16 Ξε, εnini tɛyɪtɪ puε nɪlε, ́límυ Auleε ́ni lô te kaan εti ́s̃é, ́t̃ému Lefi busuε mu ́ni woju, nana εnini ákuraα nuκura be lu uou ákân-mυ bɔmυɔɔ ɔvu εtε, εneε tuɔni nɪlɪ.
- 17 Heni-heni mu εnini íne εtε, ki lô Nyati kpenkpeε kan la ι: ́fɪni tɛyɪtɪ puε filε, ákân-mυ lô uwu tuɔn godoo fíní Melkisedek ́niε εke.
- 18 Obuε, neyê wainlɔ lô: sigi ́ni tɛyɪtɪ wojuε ányá ine, ́kprú ́lɪ woju kɔkɔ. Obu remuε, εneε Nyati nyu wrɔ nyaku ειε ñ.
- 19 Heni-heni muε, Moıs ́ni Auleε ́kprú ́t̃ú kpan ́yí nu Nyati anti. Obu remuε, Nyati ala εre telε ́ni ru lɔku kɔ fain-ε ι, εneε gbake bɔmυɔɔ ala εre be raha ɔvu anti.
- 20 Eseji, ɔni Nyati kan Jesi ́ni tɛyɪtɪ puε liε ́ni wojuε, ́d̃n-mυ εti lɔɔ ɔε; nita ɔvu rire yesɪn nitê εti. Tɛyɪtɪ pu ambiεne fain ́niε εke, Nyati ́lɪ lɔɔ.
- 21 Heni-heni muε, Jesi íne εtε, Nyati tá ɔvu rire yesɪn kán lô: Adamanga ata yesɪn akan lô: ́fɪni tɛyɪtɪ puε filε, ákân-mυ lô uwu tuɔn godoo. Obuε nikaan, εneε nikaan.
- 22 Obuε, neyê lô: tɛyɪtɪ puε Jesi liε, ɔvu gbóduε Nyati nyu lεε ɔvu ειn-ε eyi nu ɔkɔ fain, eseji ákân-mυ lô ite mu.
- 23 Diki: sigi muε, ́ni tɛyɪtɪ puεneε uhu be kɔkɔ ídi ɔvu jumaa tuɔn godooε remuε, nuɔbuε nuɔr̃uɔnί mine ɔ́.
- 24 Jesi ́niε εke, ́ni nuɔɔ nama tuɔn godooε remuε, εnini tɛyɪε niyε ́ni wojuε ákân-mυ lô uwu frε.
- 25 ́ni nɔ lɔɔ, nuκpu ́ni b̃ nɔɔ akpan-εneε fain-ε neεε ɔvu mu inya Nyati antiε íne nkuan tuɔn nokufu. Ξε, nuca fain nuɔɔ nama nuɔɔ εre lεε Nyati ειn agbra nowuwotu εnini wojuε.
- 26 Tasu muε, Jesiε, ɔvu lεfe ɔεε nɪfata be nɪlɪ ɔvu tɛyɪtɪ pu lɔku. ́neε ɔεε niyɪ nu Nyati anti tuɔn nukufu; nédí woju un kɔkɔ mu, woju un kɔkɔ frε ́pr̃mínι. Ξε, nónó fíní unli puεneε εke, nuɔɔ εnini mu couun, εneε Nyati nyakuni muɔnu gbein tuɔni nupupuou εnti alabu-alabu na niheni.
- 27 ́neε, nét̃ému fíní tɛyɪtɪ pu ambiεne εbi ́ni, nuca fain, iyɪ nɔɔɔɔ nɛnini íne εti tɛyɪ be eseji iyɪ akpan fain ́ni íne tɛyɪ frεε εke. ́niniε, ɔvu rireε nuɔɔ niyɪ tɛyɪ nku nɔ kukuκpɔɔ ɔhun tuɔn okufu Nyati ɔvu akpan ́ni un-εneε fain ɔfuɔ.
- 28 Alɪ mikprâa, be sigi muε, Auleε tú εre tɛyɪtɪ pu ɔlɔkuεneε ́ni úkpu ídi nɔnu jumaa fíní lô te fataa εke akpaan nɪlɪniε remu. ́neε gba, yesɪn-ε Nyati ta ɔvu

Wíe éni íne eti be riti onu amaníe, otu onu Wí obu onyuku eli erini tɛyɪɪ pu lɔku éni di onu jumaa tuun kufu be no lɪpe tuun godoo.

Ebre 8

Jesi éni ényee nye ere lee Nyati ein agbraa éni woju

- 1 Obu fein-ε mikaan, ki obuε bǒ ɔdǒn nefε íne mu tasuε: heni-heni muε, rikân tɛyɪɪ pu lɔku nno éni a enti cu onu có pi ete Nyati ebi éni kan munu kɔ fein-ε éni kɪsɪbo tε.
- 2 Enini có akpasua obuε nuno tε nedi onu jumaa, eneε li Có Wɛin tasuε nǒ. Có Wɛin obuε, étêmu fíní liji mu kaan Israel pueneε lɛ éniε eke; Nyati onobo li obuε li.
- 3 Nǒfobo kpraní: tɛyɪɪ pu lɔku fein-ε nɔɔ, owu fein-ε akpan isi éni bǒ nede nɛyɪ tɛyɪ nɔtu Nyatiε remu nitênî. Éni no lɔɔ, be erini tɛyɪɪ pu lɔku obu frεε, fáta éni rikân enini obo éni bǒ nɔcu nɔtu Nyati lε.
- 4 Li fíní enini jumaa te wutu eti ébie ekeε, be nélí tɛyɪɪ pu frε bobo. Diki: Auleε ɔwǒ títe akpan nó lɪpe nede owueneε nufuoní Nyatiε ɪyɪ tɛyɪ wutu eti ébi.
- 5 Nenini jumaa nidiníε, enti tε éni lô itê isεε, eneε Nyati nyaku gbein ye Mois be nɔcuní eti nɪlíní lɔɔ eke wutu eti ébi. Heni-heni muε, cɔni Mois nehi li Nyati éni liji mu inenu-cɔɔ, Nyati kán yêni lô: Inenu-cɔ obuε fíle, te té namu-namu li fíní lô miyefu lɪfε eti ébie eke kɛun.
- 6 Kris éni tɛyɪɪ jumaa Nyati cu la onku nedi gba obu muε eke, yí nu nkɔobo alabu-alabu kó tɛyɪɪ pu ambiene fein éniε. Heni-heni muε, enini wojue yí nu kó Auleε éniε, ambe onu mu li obuε Nyati se tu mbuafuε wojueneε níni nǒtu onu pueneε, li erini tasu. Obuε, eneε tu be gbódu ebi éni Nyati se onu mu nyu lee onu pueneε ein-ε frε yɪ nu kɔ sigi éniε nǒ.
- 7 Diki: li fíní kpan éni lô te felu sigi mu gbóduε, munukukua woju kɔɔkɔ ónó muε ekeε, be Nyati órǔumu lefe có.
- 8 Heni-heni muε, Nyati kúkua Israel pueneε munu kán lô: Emε Adamanga Nyati makan lô: nu nno nehi éni mǔnyu gbódu lɔwɔ lee Israel lee Juda éni pueneε ein.
- 9 Gbódu obuε mǔnyuε, bǒ ítemu fíní obuε munyu lee nɔnu nanaene ein cɔni munyu nene bó mide nene minyaku ei Ejibit tεε eke. Diki: nɔnu nanaene ókrú éfélumu gbóduε munyu nɔnu ein-ε. Obu remuε, eneε munyu munu minyaku ei nɔnu etiε nǒ.
- 10 Eε, emε Adamanga makan lô: bɔɔ nu obueneε no nahaa ite muε, be ki obuε mǐlɪ be gbóduε munyu lee Israel pueneε ein-ε éni wojue yanya gbein: mǔtu emini auleεene fein yɔhɔ nene íne lifin mu. Eε, mǔtu yɔdǒn neneε luboluwɪ mu nɔca fein, eneε mǐlɪ nɔnu Nyati be nene frε nǐlíní emini pueneε.

- 11 Lipe mue, bǎ úbutumu éni bǎ kpan ɔɔ Nyɔɔie eyê anuan, elefe mu ɔnu makri edini an. Diki: akpan feɪn, titi læ ɔlɔku yedimu an.
- 12 Lipee, mǔtuku nene lædu mucu nɔnu ngasi feɪn mufuɔ nene. Ee, mǔjɔfu nɔnu un-ene feɪn té.
- 13 Éni Nyati nakan gbódu lɔwɔ éni woju lɔɔ, be neyê lô: sigi énie nasabra i ite mu, enee kân cǔ yoku be bǎ úno ji.

Ebre 9

Liji mu kan mu tɛ éni Nyati ósu woju

- 1 Sigi mue, ɔni Nyati nyu gbódu læ Israel pɔene ein-ɛ, nutu nene aule-aule éni bǎ nɔɔni eti nɔsunî, enee eseji nutu nilni enini inenu-ɔ nno wutu eti ébi.
- 2 Heni-heni mue, nilni liji mu kan nno, enee niceruni mu nuhun aanu. Cǔ kpan iyau etie, kanie akpasua kǎ læ table nno éni nukuni futufutue nufuɔni Nyatie etie, nó tɛ. Kan nuhun obuɛ, enee niraní “Cǔ Weɪn-ɛ”.
- 3 Gba, alɔ kpan isêh lijie ceru kan nuhun-ɛ iɛ, be anya cǔ niraní “Cǔ Weɪn Tasuɛ”.
- 4 Tɛɛ, sika lebe mu table luwi nno nó éni nicauni rukpa luɔnfeene i ɔnu eti, enee eseji alaka akpasua kǎ éni ukvatu gbóduɛ Nyati nyu læ Israel pɔene ein-ɛ fre nɔ tɛ. Enini riree neemeɛ, sika lebe nukro nukuni eti, enee sika lebe mu kule nno nɔ ɔnu nuhun tɛ. Kule obu mue, mbo akpasua ebi éni Nyati tu nɔ eni ku be niraní manie nó mu. Eseji Arɔn kpama ebi éni du riti be fian ewie læ mbobu papla-papla aanue nimimení gbóduɛ éni auleene nukuni etie nó alaka obu nuhun tɛ fre.
- 5 Alakaa éni numutie nubokuni etie éni elehun mu cǔ aanue, nilni Nyati eni ngbafre akpasuaene niraní seribeɛn aanu nyínye eti gbátu mine munu. Nene aanue, nubɔan-ní lipempe eti nubokuni alaka numutie éni cǔ nukukuni nneene nide nyini tɛyie éni mbuoɛ iɛ. Mediki sun-ɛ, be owuene feɪn-ɛ migbee, bǎ rúɔn-mu eti ríde nɔnu mu nno-nno feɪn aka ébi.
- 6 Liji mu kan obu mu tɛɛ, lô nititení owueneɛ nǎ. Lipe mue, nuca feɪn tɛyiyi pɔene uho kaan éni nuhun-ɛ nitni cǔ nyavni etie tɛ, be nedi nɔnu jumaa.
- 7 Kan nuhun nku aanu mu tɛɛ eke, tɛyiyi pu lɔkuɛ ɔnu læfe kukukpo cɛɛ kan bɔmucɔ uho tɛ. Eneɛ, lu nno agbraa, nku nno cɛɛ nuho tɛ. Tɛ obuɛ nuhoɔ, nihamu bó ehelo; nneɛ nyini tɛyi nutuni Nyatie éni mbuo nihan tɛ. Mbuo obuɛ, enee utu Nyati ucu tɛyiyi pu lɔkuɛ ɔnoɔ læ Israel pɔene feɪn éni un-eneɛ la rire i læ ufɔ.
- 8 ɔnu mu lipeɛ, Bubo Weɪn neyê lô: éni liji mu kan obu éni nuhun-ɛ hoɔno iceru mu aanue, kpan ákân-mu bɔmucɔ éni bǎ ɔho Cǔ Weɪn tasuɛ tɛ anya Nyati anti.

9 Heni-heni mue, obu fein lí wutu eti ébi éni wojue ubuka ere runyô enti te énie numu. Ee, obuie neyê ere lô: owu akpasua alabu-alabu fein-ε kpan ide iyi tɛyi utu Nyatie frɛ bɔbɔ, úkpu útu lubolowi mu úpɔn-míni níyi nu tɔun núkufumu.

10 Tasu mue, fein lí iɛu, óno læe rire óyuyu ei akpasua-akpasua éni woju cɛɛ Nyati tite læ kpan ɔɔu eti ɔpɔn rire ɔnu anti. Gba, ɔɔni nutu woju-woju fein ɔu eti lowɔ mue, enɛɛ obu fein ce re.

Kris éni tɛyie yie éni woju

11 Gba, Kris anya eti eli tɛyiyi pu loku, enɛɛ ɔtu mbuafue wojuene fein-ε Nyati tite te ere iɛ eli erini. Eniue, nɔno có éni kan munu, eseji yi nu nkɔbɔ alabu-alabu kɔ inenu-ɔɔo nilní wutu eti ébie. Ee, enini cóo nɔno tɛɛ, élimu kpan élí, élimu wutu eti ébi éni woju.

12 Enini te obuie nɔhɔ, élimu ehin læe dɛn mbuo nɔcú námú bɛmu; ɔɔbɔ ɔnu mbuoe li obuie nɔɔu na nku nno kɔkɔkɔ nɔwe ere íne eti lu tu íne mu pɔn ere tɔun godoo.

13 Kpraní: sigi mue, ehin læe dɛn ekpisi mbuo, elefe mu dɛn yie nɔɔuní ei be nɔɔuní ɔnu mratue nimiení mindi mue, enɛɛ nɔɔu nɔfɔn-ní akpan læ nɔpɔn-ní tɛyiyi auleene anti.

14 Enɛɛ, alɔ sigi mu iɛɛ lowɔ, be gba fídíki Kris éni mbuoe ku eie nanaa, enɛɛ bɔ́ íli úkɔ obu nkɔbɔ alabu-alabu e? Enini Bɔbɔ ebi éni nɔ nama tɔun godoo remue, enɛɛ tu be tɛyie nɔɔu ɔɔbɔ ɔnu rire niyi nutu Nyatie yi nu tɔun kufue nɔ́. Lipe mue, enɛɛ nutu lubolowi mu pɔn ere, nɔnyu ere nɔnyaku ei wojuene útu kpan nkuan be nana isipuni lu uou ein-ε mu tɛ læ ránya Nyatie nɔ namaa anti rɔsunɔ.

15 Obuie Kris læe remue, enɛɛ tu be ninye ere læe Nyati ein agbra gbódu lowɔ mue nɔ́. Ee, uoue nu enini pɔene numu-ɔɔo, néwe nene íne eti lu ɔtu nɔnu ngasienne nudoní gbódu sigie mu tɛɛ etiti anyaku ei nótɔ mbuafue wojuene Nyati tite te akpan-ene fein-ε nɔraa iɛ, eli nenini lowɔ heni tɔun godoo.

16 Heni-heni mue, kraa læ Nyati ɔnyu gbódu læe kpan ein-ε, tɔun mbuo li obuie uku ei akpan fein idi nu.

17 Diki: tɛyi akpasua lowɔ kpan iyie, enɛɛ utu gbódu éni wojue uruku ei. Ee, alɔ ɔbɔ úómu kpan éni numu-ɔɔo, be gbódu éni ákân-mu munu.

18 ɔnu ba nno, gbódu Nyati ti có nyu læe ɔnu pɔene ein-ε frɛɛ, tɔun mbuo enɛɛ ku ei.

19 Diki: ɔni Moisi nɔtu Israel pɔene Aule, nɔnya dedekue anti nikinga Aule owukan lubuoe mu bɔo uwue, enɛɛ nɔɔu dɛn kpisi lokpodu [læe ehin kpisi] mbuo nuku mindi mu nimie. Enɛɛ gba nubu tɔn nno éni nuraní isɔp-ε ala be nɔɔu lijie nuluní gbɔnyo ruho mue éni gbisi nubuka eti nɔɔu nɔɔo mu tɛ nɔfɔn Aule kpenkpeɛ. ɔnu egeɛ, enɛɛ nɔɔu nɔfɔn Israel pɔene fein frɛɛ.

- 20 Λιπε μυε, βε nakan niyê nene lô: Mbuo obuε, ενεε tu βε gbódu εβι ένι Nyati butu ένι bǎ fonyoní læε εnu ειν-ε ένι woju ruku ειε nǎ.
- 21 Οnu ba nno, Mois cú mbuoε fifin liji mu kaan læε kan-te mu owuεne fein-ε nide nusuní Nyati μυε frε.
- 22 Obu fein-ε Mois læ, neyê lô: Auleε ένι antie, mbuo li obuε utu owu εounlo upon iyi nu. Heni-heni μυε, kraa mu ένι mbuo ókú ειε, Nyati úcu kpan ένι woju un-ε úfu.
- 23 Ενεε mínî: alí Mois εfifin owuεne fein-ε nikpra εντι τε ένιενε ετι nilie mbuo kraa βε pɔɔn, βε fídiki εντι τε ένιενε nanaa, ενεε bǎ úbutumu tɛyi ένι yi nu nkɔbo alabu-alabu kɔ fein e?
- 24 Diki: cǎ Kris hɔ a nɔ tɛε, élimu inenu-cɔ εβι ένι nilíní wutu ετι έβιε βemu. Ενιιε, εντι τε tasu li obuε nuho βε nuho Nyati rire τε nowuwotu εrini wojuε nuca fein.
- 25 Ενε, nétêmu finí tɛyiti pu εlɔku ambiene εκε. Neniiε, lu numu nno-nno fein nucuní nnie mbuo nihaní Nyati anti τε. Ενιιε εκε, εnoho εnu rire nucu niyi tɛyi nku nno kukukɔ na nuho Nyati rire τε tuun godoo.
- 26 Mediki sun, li finí ónó lɔo εκεε, βε lô nu εni Nyati li εντι læε wutu τε neeme βε nehi tuun oku lɔo, lu numu fein ntu nuo. Ενε ενιιε, nku nno kukukɔ cεε ni nucu εnu rire niyi tɛyi nu obuεneε li nuεneε βen læ tu akpan nya ι woju un ένι auba.
- 27 Nɔfoho kpaní: kpan fein-ε nɔo, Nyati etě ένι bǎ nuo nku nno kukukɔ, εnu egeε βε nóbũani mu.
- 28 Οnu ba nno, Kris frε εcu εnu rire εyi tɛyi akpan neeme numu-cɔ læ nɔnu woju un-ε etiti ει. Οnu egeε, nîsê ege nihi nku nno ji, sake élimu unli ένι étitiei kpe βemu; íne nkuan εβι ένι nucu akpan-εne fein-ε cu té teni εtε ένι woju nîhi nila gbein.

Ebre 10

Auleε læε Kris ένι tɛyiε yiε ένι woju

- 1 Alí rikprâa, βε tɛyiti wojuεne fein-ε Auleε kaan, éyě cεε ye Israel puεne woju anamuεneε Nyati tite τε nene læ, ókpú ótú élí nenini. Heni-heni μυε, ένι niyní tɛyi baa εβιενε lu-lu fein, íkan-mu owuε, βε neyê lô: úkpu ítitimu nɔnu un-εne ι úkufumu.
- 2 Li finí tɛyiεneε niyníε ukpu ititi nɔnu un-εene ι upôn nene εκεε, βε nku nno cεε niyníε, ενεε ntu εdôn εti. Λιπε μυε, βε woju un kɔkɔ bǎ únɔ nene lubolowi mu ícician-mu nene ji.
- 3 Ενεε ónó lɔo, nana, ένι lu-lu fein niyní tɛyi lɔo, βε neyê lô: nɔnu un-εene hoɔo unɔ λιπε nukuan-ní εnu woju.

- 4 Heni-heni muε, dên læ εhɪn alabu-alabu fεɪn-ε kpan uwoε éni mbuoε uku eie, úkpu únyu un-ε nɪlε ítitimu ei.
- 5 Obu remuε, cɔni Kris nehi wutu εti ébiε, nɪkan niyê Nyati lô: Élímu nniε éni bǎ kpan εyi tɛyi ɔtufu læ owu elefe éni bǎ nɔfɔɔfue fǒjɔjumu bεmu. Diki: fótumu mála kpan rirenε éni bǎ mɔcu meyi tɛyi mɔtufu.
- 6 Heni-heni muε, nniεεε fεɪn-ε kpan ɪcau ei utufu læ tɛyi ambiεεε niyi nutufu lǽ f́ɔcu woju un f́ɔfɔɔ, kɔkɔ úyɔfu te.
- 7 Éni nɔ lɔɔ, mɪkan lô: ɔmu Nyati, fíní lô ɔwô, εmɪni íne εtiε, nimime nɪlaní ei ɔfu kpenkpeε mu te εkeε, diki: εme ɔmɔbɔ mehi lǽ méli εfɪni té εti woju.
- 8 Kris tí có kán lô: Élímu nniε éni bǎ kpan ɔcu εyi tɛyi ɔtufu læ owu elefe éni bǎ nɔfɔɔfɔ, élímu nniε éni kpan ɪcau ei læ tɛyi elefeε niyi lǽ f́ɔcu woju un f́ɔfɔɔ, úyɔfu te fǒjɔjumu bεmu. Tɛyɪyi akpasua obuεε fεɪn-ε, kuan-ní lô: Auleε li obuε kan la ɪ.
- 9 Eseji Kris kán ji lô: Diki: εme ɔmɔbɔ mehi lǽ méli ɔfu té εti woju. Akpasua obuε nɪkaan, neyê lô: nótu tɛyiεε fεɪn-ε sigi mu akpan yie ɔsǎ ɪ, ενεε εniɪε nuɔu ɔnu rire niyie ɔrǔ có.
- 10 Heni-heni muε, Jesi Kris éni rireε cu yi tɛyi nku nno kɔkɔkɔ, néli Nyati éni té εti woju nótu réyi nu Nyati anti.
- 11 Nɔfɔbɔ kpaní: tɛyɪyi pu fεɪn-ε nɔɔ, nákáñ-mu ópɔn; bǎ unɔni ɔnu jumaa εti nidi nuca fεɪn. Εε, obu cε εbi éni tɛyiεεε niyie úkpu únyu un ítitimu eie, nuɔo mu neyi tɛyi baa εbiεε niha cε.
- 12 Ενεε Kris éniε εke, ónó lɔɔ; tɛyi nku nno kɔkɔkɔ cεε niyie, ενεε titi un fεɪn ei tɔun godoo be na nipi ete Nyati kɔɪtɔ tε.
- 13 Gbake nuɔo tε nɔkɔpɔn éni bǎ Nyati ede ɔnu éfe puεεε fεɪn okuni lika mu nóku nεεε lika εti.
- 14 Heni-heni muε, εniɪni tɛyi nku nno kɔkɔkɔ cεε niyie, nótu akpan-ενε fεɪn-ε nititi nɔnu un-ενε ɪε εyi nu okufu tɔun godoo.
- 15 Obuε, ενεε Adamanga se Bubo Weɪn mu kan ɔnu woju ye ερεε nǎ. Ενεε ki obuε nití có nɪkan:
- 16 Εμε Adamanga makan lô: bɔɔ nu obuεεε nɔ nahaa ite muε, be ki obuε mɪl be gbóduε mɔnyu nɔnu εɪn-ε éni woju yanya gbein: mǔtu ɔmu auleεεε fεɪn yɔdɔn nεεε lubolɔwi mu. Εε, yɔhɔ nεεε íne lifin mu nuca fεɪn.
- 17 Ενεε gba ɔnu egeε, nɪkan frε lô: Nεniɪni un-ενεε nɪlɪní læ ngasiεεε nudomíniε, mǔjɔfu fεɪn té.
- 18 Ενεε, éni Nyati ɔcu un-ενε fεɪn-ε nɪlε ɔfɔɔ lɔɔ remuε, be óbútumu éni bǎ kpan εyi tɛyi ji.

Tinti énye éni woju

- 19 Diki: makriene, Jesi éni mbuoe ku ei erini íne etie, otu té okpon ere ranya Nyati anti.
- 20 Onu rireníe krukpusu eie, efin ere atingbre nno éni li nkuan éni atingbre i. Akpasua obue nlie, neyê lô: liji ebi éni sigi jon kpan có úkpu ínya Nyati antie, asuan anyaku eie.
- 21 Gbake rikân teyiti pu nno éni kan munu ko fein be Nyati cu te enini pueue fein íne eti.
- 22 Heni-heni mue, Kris éni mbuoe ku eie oðñ ere otu woju kòkò ícician-mu ere lubolowi mu te ji. Ee, nóyuyu ere i mindi namu mu rópon weinlo. Éni no loo, be tu rání Nyati anti lubolowi nno mu otu té dñn-ni eti krunkpulo.
- 23 Eriní élee rile rucu rikan lô: otu teliee nóni etie, dotu rudonyukumíní numuti. Diki: mbuafue wojuene fein-e Nyati kan la ie, nlii toun nùkufu.
- 24 Tu rídáduní mine eti rútní otu mu kpan nno-nno fein yófu anuan tasulo lé eli woju anamu-anamu.
- 25 Kpan kòkò nideci otu eyiaaene fíní lô oðñ akpan elefe mu nelie eke, nana, éni redi nu lô: Nyonle éni nue oku owue, be tu rícení rire ba i rúkpókrukuní mine rire nuca fein.
- 26 Diki: woju nawree oku ere i rire mu. Gba, alí ridi piin relt woju un-e rhaa, be teyi lefe kòkò ónó éni yonyu yetiti ei ji.
- 27 Lipe mue, obu ceé nòkpñ eree, enee li hofou lokulo mue rñno rukpñ Nyati jobúa ere mu be lé lokue nitite nite akpan-enee ubñan-ni munue ie yacau ere i.
- 28 Nòfòbò kpaní: sigi mue, kpan fein-e ipi Mois Aulee, alí akpan aanu, eeni ihí dalufue lô heni-heni mu wojué sé loo ekee, kpan útukumíní ledu, ówo nuwoní.
- 29 Enee, alí sigi mue ese loo, be fídíki kpan fein ebi éni yekpi Nyati éni Wíe i wutuue, enee bñ ífatamu éni bñ edí munu oko loo nkpòbò alabu-alabu e? Ee, alí kpan kñ ócú Wí obu éni teyie cu otu rire yi lé néyi nu Nyati onyu gbódu otu ein-e óbú woju, alí nelí Bubo ebi éni Nyati nese otu mu utuni mbuafue wojuene fein-e rire kesi-kesie, be enini élie Nyati yeli yeyênie yòkò fein.
- 30 Ridí Nyati éni numuti nno ebi éni ihie an. Kí lô nikan: Eme li obue múbúa woju-woju fein mu. Eme li obue mîwe kpan fein lu.
- Eseji nikan lô: Eme Adamanga, múbúa otu pueue mu.
- 31 Diki: alí kpan kñ ihí toun bòo Nyati ibibe té ukuni eti unyunie, be obue yehenie, áján kòkò.
- 32 Kuan-ní bubo mu te cóni Kris éni wojué ku nefé i rire mue éni wojuenee see. Heni-heni mue, akpan dí nefé gbre toun tê fíní tín neeme éni fun-níe eke.

- 33 Diki: nɔnyɔnɔ́ nɛfɛ nɔnyakɔnɔ́ ngbarɔ nɔɔɔnɔ́ nɛfɛ woju, nɔlɔnɔ́ nɛfɛ ɔɔɔ-ɔɔɔ, obu ɔɔ rɔre ɛ́jɛ nɛfɛ fɛ́cɔ́mɔ́nɔ́ Kris fálámɔ́nɔ́ ei. Eseji makɔriɛnɛ nɛlɔnɔ́ ɔɔɔ-ɔɔɔ lɔɔ ɛkɛɛ, fányámɔ́nɔ́ nɛnɛ ɔ ege.
- 34 Makɔriɛnɛ frɛɛ nukunɔ́ sibikan muɛ, fálámɔ́nɔ́ nɛnɛ ɔ; fidadunɔ́ nɛnɛ ɛti. ɛnɛɛ, ɔɔnɔ́ akpan nɔɔɔ mbasi mu igbê nɛfɛ nɛfɔnɔ́ ɔbɔkan-ɛnɛ frɛɛ, rɔre mu kpí nɛfɛ filanɔ́ ei blɛɛlɔ nɔɔɔnɔ́, ambɛ fidɔnɔ́ an lô: Nyati ɔɔɔ nɛfɛ gbɛngbidi owu elefe ɛnɔ́ kɔ obu nkɔbɔ alabu-alabu bɛ ɔɔɔnɔ́ tɔɔn godooɛ.
- 35 ɛnɔ́ nɔ lɔɔ, biakpa ɛbi ɛnɔ́ fɔnyakunɔ́ sigiɛ, ɔɔwɔ dalamɔ́nɔ́ ei. ɔɔnɔ́ mu liɔɛɛ, fɔhenɔ́ luwɛ lɔkɔlɔ.
- 36 Heni-heni muɛ, fáta ɛnɔ́ fɔnyunɔ́ té i filɔnɔ́ obuɛ Nyati nobutuɛ fɔhanɔ́ lɛ́ mbuafuɛ wojuɛnɛnɛ nɔ́nɔ́ nɔ́tu ɛnɔ́nɔ́ ruɛnɛɛ, ɛli nɛfɔnɔ́ lɛ.
- 37 ɛnɛɛ ki obuɛ Nyati kɔɛnkɔɛ kan: Ewíɛ luwɔ ɔɛ, bɔ́ ímɛ liɔɛ, ɛnɛɛ Kpan ɛbi ɛnɔ́ yehiɛ, yanya nɛfɛ ɛti.
- 38 ɛmɔnɔ́ kpan ɛbi ɛnɔ́ mubu sɛsɛ ruɛ, ɛnɔ́nɔ́ téɛ nɔ́mu ɛtiɛ, ɛnɛɛ ɔɔɔnɔ́ nkuan. Gba, alɔ́ tha anti bɔɔ nicimu nɔ́lɛ, bɛ mɔ́nyu té mɔ́nyakunɔ́ ei ɛti.
- 39 ɛre ɛke, réli akpan-ɛnɛ ɛnɔ́ ici Kris lɔ́lɛ ɔ́lɛ uku kɔɛ. ɛrɔnɔ́ɛ, ɔɔɔ té ɔɔɔnɔ́-nɔ́ ɛti, ɛnɛɛ ɔɔɔ rɔɔɔ ɔɔɔ íne nkuan.

Ebre 11

Akpan-ɛnɛ sigi mu ɔɔ té te Nyati ɛtiɛ ɛnɔ́ woju

- 1 Téɛ kpan uɔu itê Nyati ɛtiɛ, tê lɛ́ fɔnɔ́ woju ɛnɔ́ ɔɔnɔ́ té nɔ́ ɛti bɛ ɔwɔ́ ɛli ɛnɔ́nɔ́ ɛke. Liɔɛ muɛ, ɔɔnɔ́ nɔ́nɔ́wɔ́ yɛ́ɔ́ti wojuɛ nu, sake ɛtê lɛ́ fɔnɔ́ ɔwɔ́ nɛɔ́ti nu ɛke.
- 2 Diki: sigi mu akpan-ɛnɛ fɛɔn-ɛ Nyati bua mu lô: nɔ́yɔnɔ́ nuɛ, téɛ nɔ́ɔɔ nɔ́nɔ́nɔ́ ɛtiɛ, ɛnɛɛ tu nɔ́yɔnɔ́ nu lɔɔ.
- 3 Heni-heni muɛ, téɛ ruɔɔ rite Nyati ɛtiɛ, ɛnɛɛ tu ruɔnyu nuɔmu lô: owuɛnɛ fɛɔn-ɛ nɔɔ, owurɔraru lubuo mu ɔɛ, ɛnɛɛ Nyati ɔɔ bɛ tu nɔ́nɔ́ nɔ́nyanɔ́ bɛ nɔ́nɔ́-nɔ́nɔ́ fɛɔn pi ɛnɔ́nɔ́ ɔ́ bɔ́ ɛpi. Eseji ruɔnyu nuɔmu lô: owuɛnɛ fɛɔn-ɛ rɛɔti nuɛ, owu ɛnɔ́ kpan nɔ́nɔ́wɔ́ úkɔɔ íɔ́ti nuɛ mu li obuɛ nuɔtu nɔ́ nya.
- 4 Diki: téɛ Abel ɔɔ te Nyati ɛtiɛ, ɛnɛɛ tu bɛ ɛnɔ́nɔ́ tɛyɔɛ nɔ́yɔ́ nɔ́tɔnɔ́ɛ yɔ́ nu kɔ ɔɔnɔ́ makɔri Kaɛn ɛnɔ́ɛ. Obuɛ, ɛnɛɛ tu bɛ Nyati buanɔ́ mu lô: nɔ́li sɛsɛ ru bɛ la bɔ́ de ɔɔnɔ́ ɔbɔɔɔɔɔɔnɛnɛ nɔ́. ɛnɔ́nɔ́ téɛ nɔ́ɔɔ nɔ́nɔ́ nite Nyati ɛti lɔɔ, alɔ́ botu nuɔ frɛ bɔbɔɔ, bɛ ɔɔnɔ́ woju hɔnɔ́ ikan owu uku akpan.
- 5 Téɛ Enɔ́k frɛ ɔɔ te Nyati ɛtiɛ, ɛnɛɛ tu bɛ núómu. Heni-heni muɛ, Nyati nɔ́yɔnɔ́ nɔ́yáku ei wutu ɛ́bi hán-nɔ́ ɔɔnɔ́ rɔre tɛ, ɛnɛɛ kpan ɛ́dɔ́mɔ́nɔ́ nu ji. ɛnɔ́nɔ́ íne ɛtiɛ, nɔ́mɔ́mɛ nɔ́lanɔ́ ei lô: kraa lɛ́ Nyati ɔnyunɔ́ anyaku ei wutu ɛ́bɛ, nɔ́yɔ́ nu ɔɔnɔ́ anti.

- 6 Ɛnɛɛ diki: kpan fɛɪn ɛni ɔcɔ te ɛtɛmu Nyati ɛtɛ, bɔ ɔkpu ɪyi nu ɔnu anti. Heni-heni muɛ, kpan fɛɪn-ɛ naha Nyati antɛ, bɛ fɔta ɛni nubu nawrɛ lɔ: Nyati nɔ, lɛ nɔbu nawrɛ frɛ lɔ: akpan-ɛnɛɛ nɔɔɔɔnɔ tɛ nɔɔ muɛ, nɔyɔ nɛnɛ tɛ.
- 7 Tɛɛ Noe frɛ cu te Nyati ɛtɛ, ɛnɛɛ tu nucu wojue Nyati fitunɛ nite jɔkpa. Diki: ɔni Nyati nɛfitunɛ, bɛ woju kɔkɔ ɔnɔ ɛni iyɛ lɔ: heni yɛsɛ lɔ ɛkɛ frɛ bɔbɔ, ɛnɛɛ obu cɛ nɪfɛlu Nyati nɪli bato lɔkue bɛ tu nucu ɛnɛ lɛɛ ɔnu lugban pɛnɛ ɛɪn ɪnɛ nkuan. Tɛ obuɛ nucu nite Nyati ɛtɛ lɔ, ɛnɛɛ tu Nyati buani mu lɔ: nɪli sɛsɛ pu bɛ woju mɛ akpan luboluwɪ kpuɔkpu pɛnɛ fɛɪn Nyati li ye nɛnɛ.
- 8 Tɛɛ Abraham frɛ cu te Nyati ɛtɛ, ɛnɛɛ tu bɛ, ɔni Nyati ranɛ, bɛ lɪ nɪfɛlu ninye na maɛ Nyati nɪnɪ ɔnyuku yɛɪl ɛnɛ lɛɛ ɔnu alau ɛɪn ɛni ebihɔ cɔ tɛɛ nɔ. Aaɛ nahaa, nɛdɪ cɔ deɪn-ɛ nahaa an frɛ bɔbɔ, ɛnɛɛ na.
- 9 Gba, ɔni nuku mai ebi ɛni Nyati kan nɪnɪ yɛɪl ɛnɪnɛ ɛtɛ tɛ frɛɛ, ɔnu tɛ dɔn Nyati ɛtɛ nɪla liji mu kan mu fɪnɪ yogu ɛkɛ tɔun bɔɔ bɛ nu. ɔnu wɪ Isak lɛɛ ɔnu anuma Jakob ɛbɪɛnɛ frɛɛ Nyati nɪnɪ maɛ yɛɪl nɛnɪnɛ, tɛ oyogu lɔ ɛkɛ lɛ.
- 10 Abraham ɛnɛ, ɛntɪ tɛ ɛni ebi ebi ɛni ɔdɔn tɔun godooɛ li obuɛ ɔnu tɛ nɔ ɛtɛ. Ebi obuɛ, Nyati ɔnɔbɔ li obuɛ tɪtɛ lɔ bɔ ɛtɛ ɔnɔ, ɛsɛji ɛnɛ ɔnɔbɔ nɪli.
- 11 Tɛɛ Sara frɛ cu te Nyati ɛtɛ, ɛnɛɛ Nyati tɔni nukpu nuruɔ wɪ nite alau. Ɛɛ, obu cɛɛ nɪli luwɛ pu bɛ ɛsɛji nubɔɔ bɪnta tɔun sɛn ɪɛ, ɔnu tɛ nɔ Nyati ɛtɛ lɔ: obuɛ kaan, tɔun yɛɪl lɔ ɛkɛ.
- 12 Obuɛ, ɛnɛɛ tu bɛ kpan luwɪ nɔɔ kɔkɔkɔ ebi ɛni buɔ kpankprɛ tɔun uo owuɛ ku alau bubuɛ fɪnɪ lɔ mulɔɔ bubuɛ ɛntɪ, ɛsɛji fɪnɪ lɔ nkrian bubuɛ jɛnfɛ numuɛ ɛkɛ.
- 13 Akpan-ɛnɛɛ mududuɪ ɪnɛɛ, nɔnu tɛɛ nucu nɪnɪnɪ Nyati ɛtɛ remuɛ, ɛnɛɛ tu nɔnyunɪ mbuafuɛ wojue Nyati kan la ɪɛ ɛni woju ɛi nukpɔn-nɪ tɔun bɔɔ bɛ nunɪ ɔnu mu. Heni-heni muɛ, ɛlɪmu wɔtɔ ɛtɛ ɛbɪ li obuɛ mbuafuɛ woju obu yɛɪl nɛnɪnɪ bɛmu; ɛntɪ tɛ, ɛnɛɛ yɛɪl nɛnɪnɪ. Ɛni nɪdɪnɪ nu lɔɔ remuɛ, rɪrɛ mu kpɪ nɛnɛ lɔkɔɔ. Obu remuɛ, nɪlɛ nucuɔnɪ lɔ: nɪtɛnɪ fɪnɪ oyogu ɛni netɛ mu wɔtɔ ɛtɛ ɛbɪ ɪhaa ɛkɛ.
- 14 Alɪ nakan-nɪ lɔɔ, bɛ neyɛ lɔ: nɛnɪnɪ ebihɔ cɔ tasuɛ li obuɛ nɔɔɔɔnɪ.
- 15 Nɔfɔbɔ kpranɪ: li fɪnɪ nɔnu ebihɔ cɔ sigɪɛ nɔnɔ nɔnyanɪ ɛɪɛ li obuɛ nɔnu tɛ a ɛtɛ ɛkɛɛ, bɛ lɪpɛ muɛ, ntu nesɛnɪ ege nanɪ tɛ.
- 16 Ɛnɛɛ gba, ɔnɔ lɔ, nana ebihɔ cɔɔ nɔ ɛntɪ tɛ bɛ yi nu kɔ fɛɪn-ɛ, ɛnɛɛ tɛ nɔ nɛnɛ ɛtɛ. Obu remuɛ, ɛtɛmu Nyati ɛni ruhɔn woju ɛni bɔ akan lɔ: nɪli nɔnu Nyati. Diki: nɛtɪtɛ ebi nɔɔ nɛtɛ nɛnɛ ɪ.
- 17 Ɛsɛji tɛɛ Abraham cu te Nyati ɛtɛ, ɛnɛɛ ɔni Nyati nakprɔnɪ ɪdɪkɛ, nɪkprɪ ɛtɛ ɛni bɔ nowo Isak ɛbɪ ɛni li ɔnu wɪ luwɪ nɔɔ kɔkɔkɔɔ neyɪ tɛyɪ nɔtɔnɛ nɔ. Diki: obu cɛɛ Nyati kan yenɪ lɔ: wɪ obu mu li obuɛ nɪsɛ nɪli wojuɛnɛɛ nɪkan nɪla ɪɛ, nɪdadu ɛtɛ nehi nuwoni.

- 18 Heni-heni muε, Isak obu ́ni ́ne ετιε, κι l̄ Nyati kan la ι: Isak ιι obuε yotu f̄n̄u ετι fuku alau!
- 19 Obu cεε, Abraham cú onu wιε γί tεγι. ́nιnιε, nidi an l̄: Nyati kúra ́ni b̄ onu kpan onu lu uou mu enye. ́ni n̄o l̄o, Nyati frε sépu onu wιε túni be wι obu te f̄ini kpan ́ni u be se ege buo εke.
- 20 Téε Isak frε cu te Nyati ετι lεε, ενεε tu be nufuo onu εwi Jakob lεε Esau ei. Heni-heni muε, nidi an l̄: Nyati k̄an juma ́ni yeεe nonu mu yedi.
- 21 Téε Jakob frε cu te Nyati ετιε, ενεε tu be, c̄oni nehi nuhue, nufuo onu wι Josef ́ni εwi aanu kpreε ι. Lipe muε, nita onu kpamaa ι, ενεε nusu Nyati ́ne.
- 22 Téε Josef frε cu te Nyati ετιε, ενεε tu be c̄oni nehi nuhue, nikan Israel puene ́ni ́n̄o ȳon̄o Ejibit yanya ι yaha nuε n̄o anti nehie ́ni woju. Onu mu lipeε, nikan niyê neεε l̄: nonu aau muε nidení onu owukp̄o ná n̄l̄n̄i non̄o nen̄ni maie ετι tε.
- 23 Téε Mois onu b̄ lεε eniyia frε cu te Nyati ετιε, ενεε tu be nucuní Mois nu'ún- ní ei t̄un̄ ōw̄n̄ εenti agbra neeme. Heni-heni muε, auleε Faraon die éte neεε te k̄ōk̄o ambe nidiní nu l̄: nonu wιε nyá munu lokulo.
- 24 Téε Mois frε cu te Nyati ετιε, ενεε tu be, c̄oni nusu lokue, nékr̄imu ́ni b̄ Faraon anuma ́ni ́néε on̄ni ετι nιε loku,
- 25 nana n+a nud̄n̄ lεε Nyati ́ni puene εin. ́nιnιε, gbree n̄di lεε onu puene εin-ε γί nu kó Faraon lukpomu tε ́ni rire-mukpi lowie ebih̄ru un-ε yesipuni εin-ε.
- 26 Nidi an l̄: rire kesi-kesi ebi ́ni n̄l̄n̄i f̄ini l̄ n̄l̄n̄i Kris εkeε ́ni obuε yanȳanu muε, k̄an munu n̄k̄ōo alabu-alabu kó Ejibit maie mu neeme ́ni woju fein. Tasu muε, mbuafue wojue Nyati n̄ini n̄t̄ue, ενεε onu n̄n̄uwi nata.
- 27 ́ε, téε nuc̄u nite Nyati ετιε, ενεε tu be n̄n̄o Ejibit n̄nya ιε n̄. Onu mu lipeε, la ówóm̄ini Faraon ́ni téε nebibe ubu kpetεε ιε anti. ́nιnιε, onu n̄n̄uwi nata Nyati ebi ́ni kpan idi nuε.
- 28 Onu ba n̄o, téε nuc̄u nite Nyati ετιε, ενεε tu nite Pak éli ́ni woju. Onu mu lipeε, nutu Israel puene cú nḡon̄yo εwi mbuo p̄upu nonu kan gb̄omu t̄in-εene ετι amεke l̄̄enti ngbafre óuw̄wu puε úwo nonu εwi ek̄p̄isi akpankpreene.
- 29 Téε Israel puene frε cu te Nyati ετιε, ενεε tu be Jenfie Lebe ce re tu n̄n̄ini ei wutu h̄h̄re ετι nitení mu. Onu mu lipeε, Ejibit puene ebi ́ni n̄o neεε lika busue εke die s̄e ege b̄an ετι n̄n̄i dikpe tε fein.
- 30 Onu ba n̄o, téε nuc̄u nitení Nyati ετιε, ενεε tu nȳtya n̄reruní Jeriko ebie t̄un̄ mun̄uwi n̄ombu be onu ngbayaa neeme bu ku.
- 31 Téε wraka yi Rahab frε cu te Nyati ετι lεε, ενεε tu nisike akpan-ενεε Israel puene t̄opu a nosusuopu Jeriko ebie lubol̄uwi namu mu. ́ni n̄o l̄o, núómu lεε Jeriko ebi puene fein-ε éyέ Nyatiε εin.

32 Εβίηνε ἐνι woju bǎ makan ji e? Alí mǐnǐ mǐkán Jedeon, Barak, Samson, Jεfte, Dafid, Samiελ Iεε Nyati ἐνι numuti-ετι ρυενε φαιν ἐνι woju frεε, βε yofun Iεhin tuun yεsēh ι.

33 Nενε φαιν, τέε nucv nitení Nyati ετιε, tú elefe ún tǐn kóρυ mai kprangbalɔ mu ἐνι akpan; elefe tē có ι sεσε Iεv mu; elefe kpôn mbuafυε wojue Nyati kan la Iε tuun dí nu, ενεε elefe frε tu gbogro ókpú élí nενε obo kɔɔkɔ.

34 Elefe nó Ié ερεhin nyá kprankpranlo, elefe frε nyá ι akraβυ Ié numuti ετι, elefe Iufan Iokulo nyú, ενεε buɔ βε elefe frε li akpan gbahru tǐn uou mu βε nɔnu efe ρυενε φαιν.

35 Eyi elefe frε nɔnu εwi ú, ενεε Nyati buɔn εwi εβιενε tu nενε.

Eseji kân akpan elefe frε ἐνι nilní oρυ-oρυ tuun sen ι βε, obu ce, ónyúkumu numuti ékprǐmu ἐνι bǎ nɔnyuní nενε nanyakuní ei gbredie mu. Nenine, lu uou mue n̄hɔ ninyení βε nkuan εβι ἐνι ákân-mu owue yei nεnine, ενεε nɔjujuní.

36 Akpan elefe frε kprǐ ετι nilní nενε miyi-miyi nicení nενε rire i ngbre mu. Nukuní elefe frε ngbraka nide n+a nukuní sibi kan mu.

37 Nuwoní elefe mbobu mu, niciceruní elefe i suku mu, ενεε nuwoní elefe frε akraβυ mu. Nilní elefe frε oρυ-oρυ anuma-anuma tuun tē fǐnǐ Iεdu ρυενε εκε mé sé wutuε ετι có φαιν βε gbonyo Iεε εhin kpenkpe ce li nɔnu trale nucɔn-ní.

38 Obu ceε nilní akpan ἐνι yi nu kɔ wutu ετι éβι ἐνι akpan φαιν-ε, nilní nενε rire kesi-kesi tuun nibení nενε n+a nudɔn-ní Iuju Iεε Iεfεene íne mu βε lubobu Iεε wutu numɔene li nɔnu bela có.

39 Akpan obuενε φαιν, τέε nucv nitení Nyati ετιε, tú niyiní nu onu anti, obu ceε, woju tasuε nikan nla Iε éprí nενε onku.

40 Diki: Nyati etite etě i Iô: ερνι nu obuενεε ruɔɔ mue, n̄nyaku woju ἐνι yi nu nkɔɔo alabu-alabuε gbein. Ἐνι nɔ Iɔɔ, mbuafυε wojue Nyati kan la Iε, cɔni ερε φαιν rûku nενε gen ετιε, ενεε gba boyo mu yeprí ερε onku.

Ebre 12

Lô Nyati itê utu onu ρυενε fɔɔ ἐνι woju

1 Alí mikprâa, βε akpan-ενε φαιν-ε makan nɔnu wojue, nétění fǐnǐ akpan mrumrulo ἐνι kpan édí onu numutiε εκε, néreruní ερε nábuɔn-ní mu nɔtuní ερε mbasi. Ἐνι nɔ Iɔɔ, ερε frε, tu rúnyúnǐ rire i rúwónǐ woju φαιν-ε uμε ερε útu rihâmu anti, tasu mu βε woju un φαιν-ε εβι ἐνι ukɔpu ερε faafalɔɔ rúkúnǐ ei. Iɔɔ, Iě râ rókufuní rócuní obo εβι ἐνι Nyati tite te ερε Iε.

2 Aau obuε rahaa, oρυ nuɔnuwi nudɔn Jesi ce ετι. Ενε li obuε nutu kpan ucu té itê Nyati ετι unyu ei Iɔɔ tuun ukufu. Kpranǐ: nékprǐ ετι nétění amia-mu tǐn ετι, ενεε onu ruhɔɔn nɔ mue, nócu nóbu woju ambe, ενine, rire-mukpi Iokυε Nyati

tite teni eie ce li obuε εου nunuwι nata. Ένι no λοω, gba, nâ népi ete Nyati ένι kpiεbo te.

³ Heni-heni mue, ene ebi ένι akpan unli puene feni tu nidi gbre tuun sen ι be obu ce nunyu té ie, kuan-nί εου woju Iε rire ije nefε, εον fre úku nefε ι.

⁴ Diki: nefini ábũaan fubuan-nί Iεε woju un-ε ein-ε, Iika y+ata nefε ι tuun fuhomíní.

⁵ O be owukan lubuoε Nyati cu kpukpuku nefε rire finί εου ewi ekeε, fójofunί té e? Eneε ki Iô nkan: Omu wι, ali emε Adamanga majafu riti woju kō muε, be cu εου woju te jōkpa. Eε, ali makukuafo munue, be rire nidejefu.

⁶ Heni-heni mu emuie, εου te-εti puε, eneε mijau riti. Eε, kpan fein ebi ένι mubu εου wιε, eneε muju.

⁷ Ένι no λοω, ali Nyati noju nefεε, be nyunί té i. Diki: nofu Bôo nuie remu neyê nefε woju. Nofobo kpranί: wι kōkō ónó ένι εου bô úju iyemu woju.

⁸ Eε, wι fein-ε noω, εου bô ujuni iyêni woju. Eneε, ali nefε, Nyati úju nefε kōkōω, be fétēnί finί soma ewi eke, félimíní εου ewi kprōω.

⁹ Diki: εου bôene freε ruε ereε jú ere, eneε rilau nene. Be gba, fidíki εου enti te ένι Bô ebi ένι idadu εου buboene etie, eneε áfátamu ένι bō ralau oκo λοω Iε réhe nkuan e?

¹⁰ Oυ bôene ένιε, nenini woju Iuwie ceε nidinί aan, eneε nucunί eti niyêní ere woju nujunί ere tuun boω ruru Iokue, be owu. Nyati ένιε eke, ónó λοω; enini ójue noju ereε, εου namu remu, amεke Iε nótu réyi nu róno finί ene eke.

¹¹ Diki: ali Nyati noju kpan kōω, ngbo etie, kpan ebi te úyo kōkō; Iεdu mu nunō. Gba, ali nla rire i nutu Nyati ul λοω tuun ukufue, be εtuni néli sese pu Nyati anti, nóno hokuei mu.

¹² Obu remue, bó nudōgrō nefε, Iika fre nideje nefε nwan.

¹³ Eseji tenί atingbre ένι nye me Iε fócunί eti féninί ei. Λωω, Iε Iika fein-ε ájá nuε úbubumu úku mu, nana esē ege ese ebi.

Nyati έfelu ένι woju

¹⁴ Makpene, Iinί Iô bō felinί Iε té bete εou nefε Iεε akpan fein ein agbra, Iε eseji fópōn-nί rire féyunί nu. Diki: kpan fein ένι bō úpon-mu rireε, bō idi Nyone nu.

¹⁵ Nyunί íne mu Iε mbuafue Iokue Nyati la ie, úwopumu kpan kōkō. Dotumíní woju un kōkō nudōru Iika ι nofu agbra te nidekikun nefε boω Iε εnyu nofu mu kprangbalō εubu.

¹⁶ Kpan kōkō nideli wrakabo pu, eseji kpan kōkō nudōcu Nyati ένι woju kō nudōgbugbo mu nideli finί Esau eke. Enuie, mbo íne mu ce, eneε nici εου kprankpreli ένι mbuafueene fein-ε no muε nuku ei.

17 Nwǎbǎwǎ fídní an lǎ: ɔ̀nɔ̀ a anti be na nihe ɔ̀nu bǎ lǎ ɔ̀fɔ̀wɔ̀ni eie, ɔ̀nu bǎ kǎ́rú eie. Lipe muɛ, mutɔ̀ alabuɛ nutuɛ, ɔ̀kpú ɔ̀tú ɔ̀nu bǎ é́sépumu numuti ege.

Enti ebi éni yɔ̀dǎn tuun godooɛ éni woju

18 Diki: gba obu mu éni Nyati antɛ fahaníɛ, étɛmu fíní sigi mu lǎ Israel pɔ̀nɛ nɔ̀ Sinai lɛfɛ rire be fɛin-ɛ sɛɛ, nɛdní nuɛ ɛkɛ. Nɛnɛnɛ, ɔ̀nɔ̀ Nyati nakan owu iyê nɛnɛɛ, be lɛfɛ íne mu tɛ neeme nete lɛ́, jru lɛɛ dambri nɛmɛ, edifa nopo,

19 eseji krɔ̀krɔ̀ lubuo nele. ɔ̀nu mu lɛpɛɛ, ɔ̀nu owurɔ̀raru lubuo ɔ̀ɛɛ nitiníɛ, la wó nɛnɛ tuun nuɔ̀gɔ̀nɛ́ éni bǎ nɔ̀tu ɔ̀dǎn lɔ̀.

20 Heni-heni muɛ, ábl+aan Nyati blan nɛnɛ lǎ: Alɛ botu nɛnɛ frɛ bǎbǎ ikɛn lɛfɛɛ, be nuwonɛ́ mbobu mu nílání kɛɛ , ɛnɛɛ tu la pi nɛnɛ luboluwɛ mu tuun sɛn tɛ nǎ.

21 Owu obuɛnɛ fɛin-ɛ sɛɛ, Moiss ɔ̀nɔ̀bǎ frɛ la wó tuun kán lǎ: La nowomu tuun matán!

22 Nɛfɛnɛ ɛkɛ, ɔ̀nɔ̀ lɔ̀, nana Sion lɛfɛ rire li obuɛ funɔ̀nɛ́; tasu muɛ, be Nyati ebi éni nɔ̀ namaa éni ebi ebi éni li enti éni Jerusalem-ɛ li obuɛ funɔ̀nɛ́ bɔ̀yɔ̀ mu lɛɛ enti ngbafɛ akpi alabu-alabuɛnɛɛ nɔ̀wɔ̀kɔ̀nɛɛ ɛin.

23 Heni-heni muɛ, Nyati ede nɛfɛ fɛ́lní ɔ̀nu tɛ-ɛti ɛwɛ akpankɛɛ nɛ́mimɛnɛ́ nɛfɛ íne enti tɛ. ɛɛ, Nyati ebi éni ubǎa akpan-akpan fɛin éni woju muɛ anti li obuɛ fɛnyaní, ɛnɛɛ nɛfɛ lɛɛ akpan-ɛnɛ fɛin ebi éni Nyati tu li sɛsɛ pu tuun kufuɛ ɛin, fɛ́lní nɔ̀.

24 Fányaní Jesi ebi éni Nyati sɛ ɔ̀nu mu nyu gbódu lɔ̀wɔ̀ mu ɔ̀ru ɛin ɛnɛnɛ mbuoɛ ku ei ɛnɛnɛ íne ɛtɛ anti. Diki: ɛnɛnɛ mbuoɛ kán muɛn kó Abel éniɛ, ambe ɔ̀nyu kpan éni un-ɛnɛ fɛin etiti anyaku ei.

25 Éni nɔ̀ lɔ̀, be nyuní íne mu! ɔ̀nɛ́ Nyati éni fɔ̀ fɛin-ɛ notu nɛfɛɛ tiní; ɔ̀kɛkɛrɔ̀míní ei. Kpaní: Israel pɔ̀nɛɛ ebi éni ékprɛ́mu étí owuɛ Moiss nɔ̀ wutu ɛti ébi yiye nɛnɛɛ, Nyati lí yê nɛnɛ. Alɛ nɛ́lɛ lɔ̀, be fídíki ɛɛ ebi éni ɔ̀nu Wɛ ebi éni nɔ̀ enti tɛɛ neyiye ɛɛ wojuɛ, ɛnɛɛ alɛ rékprɛ́mu ré́tíɛ, be nǔɔ̀ nuɔ̀ɔ̀ ɛɛ e?

26 Diki: Moiss éni blɛ ebi ɛtɛ, Nyati éni owurɔ̀raru lubuoɛ tú wutu kénje lɔ̀kɔ̀lɔ̀. Gba, obuɛ li nu obuɛnɛɛ ruɔ̀nɔ̀ mu rahaa éniɛ, ki obuɛ nɛkan nɛla ɪ: Mǔtu ɔ̀ yekenje nku nɔ̀ ji. ɛnɛɛ amɔ̀nɛ́ éniɛ bǎ́ ílɛ wutu ɔ̀nu lɛfɛ ɔ̀; enti lɛɛ wutu ɛin li obuɛ yekenje.

27 ɛnɛɛ diki: nku nɔ̀ ji obuɛ Nyati nakan ɔ̀nu wojuɛ, neyê lǎ: woju-wojuɛnɛ fɛin-ɛ nitite be bǎ́ úɔ̀ɔ̀n-mu titiɛ yanya ɪ, ɛnɛɛ obuɛnɛɛ ɔ̀ɛɛ yɔ̀dǎn titiɛ yɔ̀dǎn.

28 Gba, éni Nyati ɔ̀tu ɛɛ mbuafuɛ lɔ̀kɔ̀lɔ̀ rélɛ ɛnɛnɛ ebi ebi éni yɔ̀dǎn tuun godooɛ éni pɔ̀nɛɛ remuɛ, be ɔ̀nu mu lɛpɛɛ, tu rídíunɛ́ namu rúsúnɛ́ riresiei lɛɛ ɛnɛnɛ éye mu fíní lǎ nuɔ̀ɔ̀fɛ ɛkɛ.

29 Diki: ɔ̀ru Nyatiɛ, nɛlɛ la fíní lǎ lɛ́ uyuyɛ kɛɛtɛ tɛ ɛkɛ.

Ebre 13

Ɖɔtu ́ni owukan lubuo

- 1 ́ni fitení akpan makpíe, be nuní etí mumaní mine aní.
- 2 Dɔtumíní oyogu ́sike ́ni woju frɛ detɛmíní nsaje. Nɔfɔbɔ fidnín an lɔ: oyogu ́sike mu tɛɛ, akpan elefe ́tɛmu te, síke entí ngbafre frɛ bɔbɔ.
- 3 Makpíenɛɛ nukuní sibikan muɛ ́ni woju frɛ nudo nefɛ tɛ́ fíní ɔbɔɔ lɛ bɔyɔ mu funɔnɔ́ tɛɛ eke, lɛ́ fákuan-ní makpíenɛ frɛɛ nɛlní ɔru-ɔruɛ. Diki: nefɛ lɛɛ nɔnu ein-ɛ, filnín kpan nno kukukpɔ.
- 4 Kpan kɔkɔ nudɔɔ minehɔn ́ni wojuɛ nidetɛ́ nsaje. Kpisi lɛɛ ɔnu yi ein nɛtsan rire lɛ́ wraka woju kɔkɔ ípti nɛnɛ agbra. Diki: wrakabo pɛnɛ lɛɛ runyɔ woju ́lɛ pɛnɛ fɛin-ɛ, Nyati yɛlɛ yeyɛ́ nɛnɛ.
- 5 Sika woju nidedrɛ́ nefɛ; obu cɛɛ nɔ nefɛ ɔnkɛɛ, nuhun nefɛ. Diki: Nyati kán lɔ: Ákân-mu lɔ mlafu ei. ́ɛ, ákân-mu lɔ micifu mɛla !
- 6 Owu obuɛ Nyati kaan, ɔtu tɛ ɔkpɔn kpan fɛin nakan lɔ: Adamanga lí ɔnu ábuka pɔ! Obu remuɛ, te ítemu woju kɔkɔ mu. O be emi kpan yɛlɛmu e?
- 7 Nuca fɛin, kuan-ní nɔfu ényepuei pɔ ebienɛɛ ti cɔ bo Nyati amaníɛɛ ku nefɛɛ. ́ɛ, nɛnɛnɛ lɔ nuɔnɔ́ tɛ́ nitení Nyati etí be nɛnɔ́ ei lɛɛ ɔnu ein tuun bɔɔ be nukufuníɛ, hunkuní etí lní lɔɔ eke.
- 8 Dnín an lɔ: Jesi Kris-ɛ, enɛ núnyɔkumu. Lɔ́ nite nuɔɔ sigíɛ, amunu frɛ nuɔɔ ɔnu ba nno lɔɔ eke tuun godoo.
- 9 Dɔtumíní wojuyiye kɔkɔ fɛin ebi ́ni íhâmu cɔ nno lɛɛ Kris ́nɛɛ ein-ɛ, nudodu nefɛ íne mu nudɔnyɔku. Nyati ́ni mbuafuɛɛ tu nefɛɛ, enɛɛ bɔ́ nɔfu tɛ́ ɔnu etí fenyení tinti ɔnu mu, ́límɔ mbɔ ́ni aule akpasua-akpasuaenɛɛ bɔ́ odo nefɛ bemu. Akpan-enɛɛ ibe owu obuɛnɛ ege lɔɔ, woju kɔkɔ ínyamu nɛnɛ mu.
- 10 Diki: ɛɛ nkân tɛyɛlɛ gbíta akpasua nno ́ni tɛyɛlɛ pɛnɛɛ ebi ́ni nɛyɛlɛ tɛyɛlɛ wutu etí ́bɛɛ ákân-mu bɔmucɔ ́ni bɔ́ lɛ ɔnu mbɔɔ.
- 11 Nɔfɔbɔ kpraní: sigí muɛ, tɛyɛlɛ pɔ lɔkɛɛ uɔu nɛnɛnɛɛ nuwo nɛyɛnɛ́ tɛyɛɛ ́ni mbuɔɛ uho Cɔ́ Wɛin tasuɛ tɛ́ lha Nyati anti amɛkɛ lɛ́ Nyati ɔɔu un-enɛ fɛin-ɛ akpan lɛɛ ɔfuɔ. ɔnu egeɛ, be nédení nɛnɛnɛ nâní cɔ́ hɛhɛ mu tɛ nácauní ei.
- 12 ɔnu ba nno, Jesi frɛ, ebi tɛba hɛhɛ mu tɛ lɛ obuɛ nu be ɔnu mbuɔɛ ku eie titi ɔnu pɛnɛɛ ́ni woju un-enɛ fɛin nyaku ei pɔn nɛnɛ.
- 13 ́ni nɔ lɔɔ, be ɛɛ frɛ, tu rúnɔ́ rínyání ei nanaɛnɛ ́ni wojuɛnɛ ebi ́ni sigíɛ nyu ɛɛ kan ɔnkɛɛ mu rá ríhéní cɔ́ hɛhɛ mu tɛ. ́ɛ, tu ríkpríní etí akpan lí ɛɛ rire kesi-kesi fíní lɔ́ nɛlɛ́nɛ eke.
- 14 Diki: wutu etí ́bɛɛ, rákân-mu ebihɔ́ cɔ́ ́ni yɔdɔ́n tuun godoo. ́rɛnɛɛ, ebihɔ́ cɔ́ ebi ́ni Nyati yɔtu ɛɛ nuɛ nɔ anti nehíɛ lɛ obuɛ ɔru nuɔuwɛ nata.

- 15 Ἐνι ἡ ἰῶ, βε τῷ ρίσηνί Jesi mu ρύώκονί Nyati tē fíní εἰνι τῆγι ἐνι τῆγι ρῶτονι ἡυκα φῆν εκε. Σε, τῷ ρύκόνι εἰνι ὄμου nuhun biala φῆν ρίνυάκονι ἰνέ gbein.
- 16 Ὄου mu ἰπεε, dakp+amíní mine namu ἔλι ἰεε ábubuka ἐνι woju fre nu ετι. Akpasua obu φῆν-ε, tē fíní τῆγι neeme εκε υῶ Nyati té.
- 17 Λαυνί akpan-ενεε nenyepu νεφε ἰε, siní rire i tuní νενεε. Diki: νενεε ἰε obuε ἡυκα φῆν nowuwotuní ἡῶνῷ nkuaan βε nu ἡῶ Nyati yobutu νενεε νεφῆνι ἰνε ετι wojuε ἡῶ. Ἐνι ἡ ἰῶ, βε tuní rire mu κῆρῷ νενεε níδίνι ἡῶνῷ jumaa. Ali futuní woju ukῶ νενεε βῶ ἰε, bῶ úbukamu νεφε κῶκῶ.
- 18 Γυγῶνί Nyati tuní ερε ἡυκα φῆν. Ερε ριδι an ἰῶ: woju κῶκῶ ὄνό ὄου té mu τε ἰcician-μου ερε, ενεε woju-woju φῆν μουε, ρεἰ ἰῶ bῶ ρεἰ ἰῶ aja nu.
- 19 Mобutu νεφε ἐνι bῶ tasu μουε, fῶgygῶνί Nyati fῶtumínι bῶῶ ἰῶ nótummu bῶmucῶ mēsῆ mie méhe νεφε faafabῶ.

Ókufu mu ἐνι owukan lubuo

- 20 Diki: Nyati εβι ἐνι ἰε τῆγι ἐνι Nyatiε ὄου ὄου Nyῶνι Jesi εγι τῆγι mbuo oku ei ὄου gbóduε nunyu ἰεε ὄου πῶνεε εἰν-ε γῶδῶνῷ tuun godoo. Obuε, ενεε τῷ βε eseji ἡῶτονι ἡῶνῷ lu uou mu ninye βε ἡἰἰ ὄου πῶνεε φῆν ἐνι akpra-ετι πῶε ἡῶ.
- 21 Ἐνι ἡ ἰῶ, Nyati ἡυbukα νεφε fílínι obu φῆν-ε ja ἡυε ἡυκα φῆν fínυάκονι εἰνι τε-ετι wojuε gbein. Σε, ἡἰσε Jesi Kris mu ἡῶτῷ ερε ρίγι nu ὄου anti. Jesi Kris obuε, μουῦ ἰῶku ἰε εἰνι tuun godoo. Amen!
- 22 Makriενε, mῶgygo νεφε, fῶνεε φῆν-ε motu νεφε κῶenkῶε likpin ἰῶῶ obuε mimime mῶwῆἡ νεφεε mu ἔβιε, cu tiní.
- 23 Dínι an ἰῶ: ὄου makῶri Timote ὄῶῶ sibikan mu anya gbein. Ενεε, ali nihi faafa nihemuε, βε mῶdiki sun εμε ἰεε ὄου εἰν ρíἡι νεφῆνι τε.
- 24 Rakuní ἡῶῶ ἐnyepuei πῶνεε ἰεε akpan-ενεε φῆν-ε ἰε Nyati ἐνι πῶνεεε tumínι. Itali ἔβι ἐνι makriενε fre naraku νεφε ἰε.
- 25 Nyati nice νεφε φῆν ὄῶῶ.

Jak

Jak 1

1 Kpenkpe obuε, εμε Jak εβι ένι Ιι Nyati Ιεε ου Nyonu Jesi Kris ένι όσου πυε Ιι obuε μεωέη νεφε Israel busu ndio εωι aanue mu ένι akpan-eneε té nɔ Jesi ετι βε, ου mu Ιπεε, ye cen ι a don mai elefe ετιε. Maraku νεφε!

Tinti énye ένι woju

2 Ομου μακρνεε, gbredi anuma-anumaενε φειν-ε ιhi νεφε ετιε, cu buní lô: lí nɔfu rire-mukpi woju neeme.

3 Diki: alí nɔfu téε nɔ Jesi ετιε inye tintilo gbredi antie, yɔtu tenyuei yeyiku νεφε Ιokulo.

4 Obu cεε nɔɔ, fáta ένι bɔ̃ fɔnyuní té i tuun bɔɔ Iɛ́ fókufuní. Ιπεε muε, filní akpan ένι kpe kufu βε woju kɔkɔ écián-mu, nana woju φειν hun numu.

5 Gba, alí kpan kɔ̃ unyô numu lô: ríε ecían-níε, βε níkan niyê Nyati túni. Diki: Nyati ένιε, kpan φειν-ε ubutuni ɔbɔɔ, nuu. Enεε ενιι όtu mu tεε, núnyunyumu bɔ ι, eseji núkukuamu kpan munu frε.

6 Obue nɔɔ, alí kpan kɔ̃ ubutu Nyati ɔbɔ Ιɔɔ, βε te nidelimíni ege-ege, nana fáta ένι ουu té neeme unɔ Nyati ετι. Alí élimu Ιɔɔ, βε nétě flεfleɔ fíní mra ένι Ιufan ucu ιha có gbisi nno bɔɔ Ιι βε udu unyuku ucu ιha có Iefee εke.

7 Kpan akpasua obuε, nudotutru lô: Nyati yeI woju kɔ̃ yɔtuni.

8 Diki: nli té aanu-aanu pu; ενιι woju φειν έλι muε, niciceru munu mu.

Obue Ιι kpan ένι rirehe tasue ένι woju

9 Alí makpi kɔ̃ nó ένι ákân-mu ɔbɔkan wutu ετι έβιε, βε fáta ένι rire ιhni munue Nyati yɔtuni nînyaa remu.

10 Kpan frεε he rire wutu ετι έβιε, alí Nyati isini ειε, βε fáta ένι rire ιhni Ιε. Diki: fíní lô tîn nfufuɔ namu údon-mu íme Ιβε βε akpabu επι εκεε, lô rirehe pu ένι woju yokufu Ιεε nɔ̃.

11 Fidíní an lô: bɔɔ gbe numu ukpun-ε, βε munɔ εhe ι ουu nfufuɔɔ akpabu επι, ουu nunjaa +a ɔɔbi. Rirehe pu frε lô yohu ενιι rirehe woju φειν-ε nebe egeε muε nɔ̃.

Obue Nyati isie ένι woju

12 Kpan φειν-ε gbredi ιhi ετι βε unyu te i tuun unɔ mu unyaa, ehe lí ενιι ambε, ενιι tintie ninye tuun nukufue remue, Nyati yoboni abutre ένι Ιι nkuan εβι ένι ákân-mu owu βε níkan ουu woju nli ι lô: n̄tu kpan φειν-ε yɔfunie.

- 13 Gba, alí gbredi nehi kpan etíe, be nɔ́dakan l̄ô: Nyati li obue nesi. Diki: Nyati te íhâmu woju un éni éli eti, eseji nótú kpan ípí óhunku édkí mu fré.
- 14 Alí kpan kǒ nedi gbree, be fí fíní woju kǒ éni nunuwí beni ei eti tuun nyuni kan onkue li obue tuni nedi.
- 15 Ee, fíní l̄ô yi umî luwu be wôn feín wíe n̄oru loku tuun b̄oó l̄é n̄oruoie ekeé, onu ba n̄oó, c̄oni nunuwí ibe kpan i woju kǒ etíe, be ōcu onu ótutrué neeme tuun b̄oó l̄é etini n̄â néli. Enéé, alí idr̄íni neli n̄haa, be obue isipuni ein-é, enéé li lu uou.
- 16 Makriene éni li ōmu te-eti p̄uene, d̄onyumíní Nyati éni l̄ô te n̄oó dasisangramíní mu.
- 17 Diki: owuene feín-é li kpan namu be fatani ein tasue, Nyati li obue utu. Ené li obue n̄li B̄ô ebi éni li w̄ein feín éni íne. Onu mu t̄eé, tuun luwí k̄oóko étíumu mu, eseji n̄nyukumu fré.
- 18 On̄oó li obue n̄ȳōfu, enéé n̄ucu enini owukan lubuo ebi éni li woju nawr̄eé n̄la ére té mu be tu r̄nyuku n̄li onu ewi k̄p̄ōo. L̄oó, l̄é ōo-ōo feín-é n̄lié, réli n̄onu mu éni obue nya munu.

Nyati éni owukan lubuo éfelu woju

- 19 Makriene éni li ōmu te-eti p̄uene, tení té namu-namu: alí woju kǒ un̄oó, be tini obue Nyati kaan kraa l̄é f̄ób̄uání mu; numuti n̄darian nefe i, eseji te nudofura nefe fré.
- 20 Diki: kpan feín-é té ufuraa, úkp̄u íli s̄es̄e īe wojué Nyati nobutue.
- 21 Obu remue, w̄oní rukuo l̄eé té un woju feín-é h̄ōo un̄o nefe mue kuní ei l̄é f̄ésiní rire i f̄étiní owukan lubuo ebi éni Nyati cu tu n̄ofu luboluwí mu t̄eé ambe k̄an mbasi éni b̄ó ōcu nefe íne nkuan.
- 22 Onu mu l̄p̄eé, dotutrumíní l̄ô: éti c̄eé fetiníe be ōhun nefe damumiamíní n̄ofu rire, nana c̄oní owukan lubuo ebi eti niní ei n̄uca feín.²³⁻²⁴ Diki: kpan feín-é iti Nyati owukan lubuoé be un̄ȳu munu in̄yaku ei etíe, ené nitê fíní kpan éni cu akanwren te kpra munu b̄oó in̄ya i tha, be l̄í onu té nya i l̄ô nite nun̄oó etíe eke.
- 25 Kpan feín-é iti owukan lubuoé be ún̄ȳu munu in̄yakumu ei eti, nana ikpr̄â mu namu-namu ucu eti un̄i eie eke, enini woju feín mue, ehe lí enini, ambe Nyati owukan lubuoé lí aule namu éni k̄o feín be enini éfelue utu kpan un̄o hokuei mu tasu.
- 26 Gba, alí kpan kǒ íkan l̄ô: n̄li Nyati ósu pu be sake úsuo rire onu owur̄raru mue, be kpan akpasua obue, namumia onu rire. Enini Nyat̄eé níní n̄ósué, lí woju ehelo.
- 27 Diki: ósu nawr̄eé tasue yi nu Nyati ebi éni li ōru B̄ô antíe, enéé li nkpein l̄eé woniyienéé kpan b̄ó adadu eti enine té i, eseji l̄é kpan úcu l̄ika úc̄o woju un-un-enéé akpan li wutu eti ébie mu.

Jak 2

Akpan éjiji mu éni woju

- 1 Makriene, nefε ebi éni nɔfu té nɔ ɔru Nyɔni Jesi Kris ebi éni Nyati tu munu lɔku kɔ fεin-ε etie, makan miyê nefε lô: dejjimíní akpan mu.
- 2 Tu rúcúní woju nno rúhúnkúní obuε mikaan eti. Akpan aanu ie nɔfu éyíá mu: nno lí rirehe pu éni trale anamulo nɔ rire be sika lebe kpatrua nɔ bɔ́, enεε nno li yale pu éni trale sru rire.
- 3 Alí riretta mu fíkan fiyêní rirehe puε lô: nise anti éni cɔ́ɔ yi nuε nípí ete, be gba fíkan fiyêní yale puε eke lô: nise nínyé eti hehe mu te, elefe mu: nuru nsibie i nɔfu lka muε,
- 4 be élimu éjiji fějjimíní akpan mu e? Obuε, élimu ónyuku fónyúkumu fétémíní akpan éni ucu nɔnu ótutru un-ε eti ijiji akpan mu e?
- 5 Ɔmu te-eti puene, fédímíní an lô: akpan-enεε li yale puene wutu eti ébie li obuε Nyati de lě, nɔnu tée nɔ Jesi eti remuε, rirehe nawre tasuε lee enini ebie ɔwɔ́ nikan ɔnu woju nila i lô: nùtu akpan-enεε yɔfɔnie, eli nenini e?
- 6 Obu ce, nefε eke fúbumíní yale pu kpan fre bobo! O be mínî: élimu rirehe puene li obuε nêli nefε ɔru-ɔru, eseji nɔnyu nefε mbasi mu íhâmu ejiji-okú puene ante e?
- 7 O be élimu nene baa li obuε níkan-míní owu un-un núkumíní Kris éni íné namuε nɔ nefε etie eti e?

Lεdu ótuku éni woju

- 8 Diki: owukan lubuo ebi éni ikan lô: Yɔfu afuan finí lô fuyɔfu ɔfɔbɔ ɔfu rirenε ekeε , lí aule éni nya munu heni tasu. Alí fεfeluníε, be já nu.
- 9 Alí fejjiní akpan muε eke, be diní an lô: woju un felní. Lipe muε, be fákân-míní owu ɔmuja; ɔwɔ́ fépíní Auleε.
- 10 Heni-heni mu alí kpan kɔ nefεlu Auleε neeme tha be gba uwɔ owukan lubuo luwi nno kukukpɔ ce uprúε, be etě lě finí Auleε neeme li obuε nuwɔ nupru eke.
- 11 Diki: Nyati ebi éni tu aule lô: Kpan nudobo wrakaa, enε baa nutu aule fre lô: Kpan nudowo kpan. Éni nɔ lɔɔ, alí botu fóbó wraka be fuwo kpaan, Nyati Auleε li obuε fuwɔ fupru.
- 12 Obu remuε, éni li Aule ebi éni utu kpan fεin-ε ifelue unɔ hokuei muε eti li obuε Nyati yɔcu yobúa nefε muε, be tení nefini owurraru lee owulluε té woju fεin mu.

13 Diki: kpan fein-ε ότύkumu kpan ledue, cōni Nyati yobūani mue, bǎ nútukumíni ledu le. Kpan fein-ε utuku kpan ledue eke, eniue, nūcu mōnu wein cōni Nyati yobūani mue.

Obue iyê lô: kpan té nó Jesi eti éni woju

14 Makriene, alí kpan íkan lô: onu té nó Jesi eti be sake íli woju kōkō éni inyaku onu woju gbein-ε, be akpasua obue, yōtu nūcu onu íne nkuan e?

15 Nōfōbō kpraní: makri, elefe mu meyi kǎ ie okuko oku nefē lô: nākān-mu rirete obō, eseji nuhōn frē nowoni.

16 Alí kpan kǎ íkan iyēni lô: nihaa, be có nineni me, Nyati nutuni obō núbóku rire i leē mbo ní, be sake éli woju kōkō ábókamíni, be obue, emi hun e?

17 Onu ba nō, alí kpan kǎ níni onu té nó Jesi eti, be sake íli woju kōkō éni inyaku onu woju gbein-ε, be akpasua obue, lí woju ehelo.

18 Kpan akpasua obue, mīkan miyēni lô: “Éfini téē fíní nó Jesi eti, yemu onu woju midí nu!” Émíni eke, onu mu éni woju fein-ε melie, enē yeyēfu lô: onu té nó Jesi eti heni.

19 Fíní fubu nawre lô: Nyati nō kukukpō cēe nō, be obue, emi hun e? Diki: Angini bubōene frē ubu nawre lō eke tuun la uwo nene nitān-ní frē bōbō.

20 Coo nyōmbō pu! O be mīlapu woju mpua míyēfu lô: alí fíní ofu té nó Jesi eti be sake íli woju kōkō éni inyaku onu woju gbein-ε, be akpasua obue, lí woju ehelo e?

21 Kpra onu nana Abraham éni wojue: lô te se be Nyati buani mu lô: nili sese pu, ekēfu fédí an kǎ o? Diki: eniue, onu wi Isak-ε nunyu nila tēyiti gbíta eti nehi nuwoe, enē Nyati cu eti buani mu lō nǎ.

22 Obue, neyê weinlō lô: enini téē nō Nyati eti leē onu ege éni owue nilie, fei á có nō. Tasu mue, wojue nili nunupu eti li obue tu be onu téē nō Nyati eti yi nu tasu.

23 Enini woju obu eti, ki lô nimime nilaní ei: Abraham có té tē Nyati eti, enē Nyati frē buni sese pu.

Onu mu ípēe, enē Nyati nyuni onōbō anuaan nǎ.

24 Gbake fédiní nu lô: alí Nyati obu kpan kǎ sese pu, be élimu kpan obu éni ákaan nakan cē lô: onu té nóni eti eti níkpramu bēmu, nana kpan obu éni owulliwē eti li obue níkrâ.

25 WraKa yi Rahab éni wojue frē ba nō. Enē frē, enini édeē nide akpan-enē Israel puene tōpuē nu'ún ei tuun bō be niye atingbre lefe se ege aa eti li obue Nyati cu buani mu lô: nili sese pu le.

26 Diki: fíní lô ho ónó kpan mu be kpan ebi uoe ekee, onu ba nno, kpan fein-e níni onu té nó Jesi eti be sake íl woju kóko éni inyaku onu woju gbein-e, be akpasua obuε, lí woju ehelo.

Jak 3

Owuraru mu éni riresuo woju

1 Onu makriene, rire nidatita nefe fidebubuemíni éni bõ felini nafuan-ene éni woju éyiye ruene ambe, ere wojuyiye ruene, erini lô Nyati yobúa ere muε, yono krunkpu yoko fein.

2 Nofobo kpraní: ere fein, erini énie reni ei læ Nyati ein-e, owu kprangbaló nó éni te ere akoti iyaku ein. Enne, alí kpan kõ nó éni onu owuraru mu woju kóko ónó éni te fíní erini akoti ekee, be neyê mu lô: nli kpan éni woju un kóko ónó mu be di onu rire neeme onku ónyu ák+an.

3 Tu rúcúni kprango ényepuei éni woju rúhúnkúni obuε makaan eti. Alí kpan nehi iya kprango, nucu lankpa likpin luwi nilani ómu nuruku ba numuti hehe có ngbisi aanuε, be ótu kprango nefeluni iha có kóko fein-e nyofue. Lipe muε, be lankpa likpin luwiε ce ótu nenyepu kprango ebi ei.

4 Eseji kpraní: bato éni lóku obu ceε ruε, botu lufan nakpalini ei krunkpulo fre bobo, be tebua luwiε ceε noni nsibi tee, ótu kpan ebi éni nenyepue nahan-ni có fein-e yofue.

5 Onu ba nno, ínéε no kpan ómuε, nli kpan éni rirenιε có gbisi luwi læ. Obu ce, nikan owu ngbohro-ngbohro éni élimu onu tikpe woju. Nofobo fidini an lô: lé luwi ceε ukôn ipi eie, enne utu kpete lukpo nno neeme igbi uku ei.

6 Íné freε no, tê fíní lé eke læ. Eε, obu ceε nli óru rirenιε éni gbisi luwi fre bobo, nitê fíní woju un éni ba eke nesepu óru kpraan neeme woju un-ε. Lé lóku ebi éni íne mee onobo ekín-ni, enne lô nu erini óruε mu te tuun boε be yaha yoku óru uou mu tee, onu léε nó ere eti.

7 Nofobo kpraní: kpe mu nnie, ruwaru læ dikpe owu anuma-anuma fein-ε no, kpan kpú éni bõ ónyu nene aci. Tasu muε, be ówô akpan ónyu nonu mu akpasua nno-nno fein aci enyepu ei.

8 Ínéε eke, kpan kóko úkpu únyumíni aci. Nli obo éni iyiyaru tuun kpan úkpu únyu aci be sabe éni uwo kpraan yiku gboun.

9 Diki: erini íné obuε rucu rukukotu Nyati ebi éni lí Bô, ene baa rucu rira musue ruku akpan éni nene fre Nyati lí be dideni eie eti.

10 Eε, óru numuti nno kukukpo ebi éni rucu rukukotu Nyatiε, ene baa rucu rira musue ruku kpan eti fre. Ómu makriene, áfátamu éni bõ ono lo eke.

11 Mobutu nefe: bonu feseníε, ówô fidini mindi namu læ mindi un nu nó mindimo ba nno kukukpo mu nyá e?

12 Eseji makpiene, tîn kǒ nó ́ni uren anvan tîn lefe ́ni ewi e? Onu ba nno, mindimo ́ni muhu no muε, bǒ ́kpu ́nyakumu mindi namu gbein kpan ́no.

Rice akpasua aanuε ́ni woju

13 O be miní: nǒfu muε, kpan kǒ nó ́ni di rice be kan akunda fre e? Ali heni, kpan loo no, be nli woju anamu bibi riresiei mu nínyáku onu rice wojue gbein.

14 Enεε, ali nike un-un lee mine bodikpa mu ́titi nana li obuε yiku nefεε eke, be dekpemíní numu lǒ: filíní rice pueε detemíní fun.

15 Diki: rice akpasua obuε, ́límú Nyati ́nie bemu; wutu eti ́bi ́nie, kpan onobo ́nie, tasu muε, be Angui ́nie.

16 Heni-heni muε, ali nike un-un lee mine bodikpa mu ́titi li obuε no nefε muε, be yotu tuun boo lǘ wuya-wuya lee owu un-un anuma-anuma fein epi nefε agbra.

17 Gba, kpan fein-ε Nyati ́ni riceε yikuε eke, nli kpan ́ni nuhun pon tasu be eseji kan té bete, té bleε lee riresiei. Enε, ledu ótuku lee woju anamu-anamu ́li, enεε yikuni gboun. Nítemu munu hrǒhrǒ, eseji nihímu numuti aanu-aanu fre.

18 Diki: akpan-εε fein-ε yǒfu té bete ́ni woju be utu nanvan-εε unǒ té bete mu lee, obuε isipu ein-ε, enεε li sese iε.

Jak 4

Riresiei ́ni woju

1 Mobutu nefε: emi utu be nuca fein ime lee ́lé ipi nefε agbra e? Fédímíní an lǒ: owuεεε nunuwi ibe nefε i eti tuun útu ho ́ku nefε iε, enεε isipu nefε obu ein e?

2 Diki: nunuwi ibe nefε i owu kpanbalǒ eti ́ni bǒ fehení, be fǒcuní bó ehelo. Nike fre uwo nefε nafvan-εε eti tuun boo lǘ nunuwi nǒnuu nefε, be woju kǒkǒ ́nyamu nefε mu. Obuε, enεε tu be ime lee ́lé nepi nefε agbraa nǒ. Diki: fíhemíní obuε cian nefεε ambe fíkan-míní onu woju fíyemíní Nyati.

3 Nu elefe muε, fíkan fíyêní, sake nútu nefε ambe nǒfu ótutruε ísemíní teyo cǒ. Nefiue, fuyǒfuní ́ni boo nutu nefεε lǘ fǒcu fayakaní eti.

4 Nefε obuεεε, fitêní finí yi munu aanu-aanu pu eke. O be fédímíní an lǒ: kpan fein-ε yǒfu wutu eti ́bi ́ni owuεεε, be nóyǒfumú Nyati e? Eε, kpan fein-ε cu nsibi daku wutu eti ́bi ́ni owuεεε, be nónyuku néli Nyati ́ni ́fe pu.

5 O be miní: owukan lubuo ́bi ́ni kan lǒ: Nyati yǒfu onu Buboo nucu nla onu muε tuun nudu luyru onu eti fre boboo, fotutruní lǒ: ehelo loo cεε kan e?

6 Diki: Nyati fé unli woju fein, enεε enini tenjaa ninyaku onu eti eke, rú loku kǒ fein. Heni-heni muε, Nyati kpenkpeε kán lǒ: Akpan-εεε than rire entie, Nyati ujǒn nene cǒ; enεε akpan-εεε isi rire iε eke, ninyaku enini tenjaa nǒnu eti.

7 ́́ni nɔ lɔɔ, be siní rire i tuni Nyati. Taní lka ı tintilo Angini anti; nîye ne nɔfu rire.

8 Bɔfuní Nyati; n̄bɔfu nefɛ lɛ. Nefɛ unli pɛnɛɛ, yuyuní bɔ ı nyaní ei unliɛ mu! Nefɛ numuti aanu-aanu pɛnɛ, tuní nuhun pɔn nefɛ weinlɔ!

9 Nefini un-ene feɪn-ɛ filiníe ́́ni woju nike nefɛ fúnóní lɛdu mu fútúní mutɔ lɔkulo fíní akpan ́́ni obuɔ ehe ɛke. ́́ɛ, nɔfu miyie feɪnɛnıe, nuɔnyuku nílí mutɔ, lɛ́ rire muɛ nekpi nefɛɛ ɔnyuku ɛli lɛdu woju lɛ.

10 Siní rire i tuní Nyati; n̄tu fnyaní munu.

Kpan rire ɔbubuei ́́ni woju

11 Makriɛɛ, nɔfu mine rire ɔbubueiɛ nudɔn lɔɔ! Diki: kpan feɪn-ɛ ububu makri kɔ́ rire i, elefe mu ububuanı woju muɛ, be Auleɛ li obuɛ nɔbubu rire i nububua woju mu. Alı felı lɔɔ, be félı Auleɛ ́́ni ́́felı pu, nana fónyuku fobubuanı woju mu.

12 O be fédíminí an l̄: Nyati ɔnu lɛfe kukukpɔ ɔɛ li obuɛ tu Auleɛ be eseji kan bɔmɔɔ ub̄̄a woju-woju feɪn mu e? ́́ɛ, ɔnu lɛfe ɔɛ li obuɛ nıkan bɔmɔɔ nuɔ kpan íne nkuan, elefe mu nububunı. ́́nɛɛ mínı̄: ɛfe ɛbi ́́ni fobubua afuan woju muɛ, ɛmi fuhun e?

Rirenyaku pɛnɛ ́́ni woju

13 Gba, nefɛ ɛbiɛɛɛ fakan-ní l̄: Amunu, kpukpɔ, r̄ha rud̄̄n ebi kɔ́ mu lu nno agbra rujuju sika rihe rireɛ, nyuní íne mu.

14 Diki: kpukpɔ ́́ni wojuɛ yesipu nefɛ ɛin-ɛ, fédíminí an! Fitêní fíní jru ́́ni ice bɔɔ waa luwıɔ be ece reɛ ɛke.

15 Kı l̄ b̄ fakan-ní nana: Alı Nyɔnıe ıkr̄ı ɛti ruɔɔ nkuan rahaa, be r̄li obu lɛɛ obu.

16 Nefinıe ɛke, rirenyaku eyiku nefɛ fekpɛnı numu. Numukpɛ akpasua obuɛ ájá nu kɔkɔ!

17 Diki: alı kpan kɔ́ dí woju namuɛ b̄ ɛliɛ an be sake ́́liɛ, be ɛnıɛ, woju un nli.

Jak 5

Rirehe pɛnɛ ́́ni woju

1 Gba, nefɛ rirehe pɛnɛ, lanı lubuo tunı mutɔ ambɛ gbredi lɔkulo nehi ihe nefɛ.

2 Nɔfɔbɔ kpranı: nefini ɔbɔkan feɪn un ı, nɔfu rirete owuɛɛ feɪn frɛ n̄ɔ ıɛ ɔnyu ɔbubu neeme.

3 Eseji nɔfu sika lebe lɛɛ sika lofu mu owuɛɛ feɪn edi adagra ɔbubu neeme lɛ. Adagra obuɛ, ɛnɛɛ nuɛ Nyati yob̄̄a woju feɪn muɛ, yeıı dalufuɛ be yɔtu lé lɔkuɛ

yacau nefe te nǎ. Diní an lǎ: nuene ben te mu li obuε runo, eneε nefe fékpikpian-ní rirhe owu anuma-anuma fóbubuní an.

⁴ Diki: nǎfu juma puene ebi éni ce lowo ei hu mitin ewi tu nefεε, fékprímu féwémíní nene lu. Nene fein nǎbutuní lǎkulo nukuní nefε eti, eneε Adamanga éni li woju-woju fein éni etei puε eti nǎnu mututu lubuoε.

⁵ Wutu eti ébie, finí íné éni kpan íhímu, fe fáj+aní rire finí gbete nneε negbigbiní ine rine ukpǎn nuε nǎwoníε eke.

⁶ Diki: akpan-eneε élí woju un kǎkǎ, fǎnyuní nene fáhan-ní ejiji-oku puene anti obǎa nene mu. Onu mu lpeε, nǎwúwotumíní rire, eneε fǎwoní nene.

Tenyuei éni woju

⁷ Nefe makpene eke, nyuní té i tuun bǎ lǎ oku nuε Nyonu Jesi yesê ege yehie. Finí lǎ mbǎtu pu líε onu mbǎ nutue té ukpǎn tuun bǎ sekpedi lε windi mindieεne inu ite mu kraa be ubue ekeε,

⁸ nefε frε, nyuní té i kpan-ní: Nyone éni egese ieu nuε oku owu.

⁹ Makpene, dohuhrun dokumíní mine eti lǎ ejiji ókuε íkun-mu nefε. Diní an lǎ: ejiji-oku puε nó nefε gbomu.

¹⁰ Kpraní sigi éni akpan-eneε cu Adamanga numuti eti kan owu be nimimení nǎnu woju nilaní eie, lǎ fédiní lǎ bǎ fetê fǎnyuní té i nǎfu gbredi fein muε.

¹¹ Nenuní téε nnyuní ei tuun nukufuníε, otu rakan lǎ: nunǎní ehe mu lǎkulo. Nefe nǎfǎbǎ wǎ fitiní Job lǎ te di gbre be onu mu te nyu té i tuun kufue éni woju. Eseji Nyati lǎ se ege nyepuni eti kǎ sigie, fitiní onu woju frε. Eε, Nyate, ene luboluwí namu lε lǎdu ótuku eneε yikuni.

¹² Gba, onu makpene, obuε mehi mǎkaan, tení té namu-namu! Dǎcumíní entu, wutu, elefe mu bǎ kǎkǎ fein íné dobomíní babadua. Alí woju kǎ lí nawrεε, be kan-ní; alí fun frεε, be kan-ní. Lǎ, lǎ Nyati éni tebibeε únǎ nefε eti.

Nyati ógugo éni mbasie kaan éni woju

¹³ Nǎfu mu kpan kǎ nedí munu e? Nugugo Nyati. Kpan kǎ rire mu nekpi e? Níhe eji núkúkotu Nyati!

¹⁴ Kpan kǎ nó lu mu e? Nutu níraní Nyatkan ényepuei puene lǎ, Nyonu Jesi éni íne muε, nókuní míné íne mu nógugoní Nyati nótoní!

¹⁵ Lpe muε, nenuní téε nǎ Nyone ete yǎtu Nyati yeti nǎnu ógugo lubuo yǎcu lu pu obu íne nkuan, eneε Nyone yǎnyuní yenyepu eti. Alí woju un kǎ frεε níle, Nyati yǎcu yǎfuzuní.

¹⁶ Obu remue, kan-ní nǎfu un-ene kuní mine, gugoní Nyati tuní mine amεε lǎ nóbǎon nefε. Diní an lǎ: sεεε pu éni ógugo lubuoε yí Nyati nu ubǎaní mu.

17 Kvan-ní Nyati éni numuti-eti pu Eli. Ðne fre, kpan fíní ere eke, enee nucu kpitu mu nugugo Nyati ameke lé' mindi íni, be heni-heni mu mindi éni tũn mulu eenti ɔwõn nahuan.

18 Gba, nisepu numuti ege nugugo Nyati jie, enee enti fin ei mindi ni be wutu se ege nyaku mbo gbein.

Makpi kɔ ege ésepu éni woju

19 Makpiene, alí nɔfu mu kpan kɔ anya i woju nawree ete, be líní tũn boɔ lé' fésepuní ege.

20 Díní an lô: kpan fein-e yesepu makpi lo egee, be nányakuní ei lu uou éni atingbre eti. Lipe mue, nũtu makpi ebi éni un anuma-anumaaenee le yetiti ei fre.

1 Πιερ

1 Πιερ 1

1 Κρενκρε obue, εμε Πιερ εβι ένι λι Jesi Kris ότωρυ πυε λι obue mimime mewēh nefε φειν εβιενεε Nyati de nefε filnί ενιυι πυενε βε fitenί oyogu funonί Pōnt, Galasi, Kapadōs, Asi λεε Bitini ένι wōtu ogbuene ετιε.

2 Έδε obue Nyati εβι ένι λι Bōo de nefεε, ooboo ενιυι lō nitite oνu woju nite i jebre neemeε ετι λι obue nucv βε nutv Būbo Wειn te nefε bό ετι te i filnί oνu πυενε. Λωω, lē fēfelonί Jesi Kris nuca φειν, eseji lē ενιυι mbuoe ku ειε etiti nōfu un-ene φειν ει φόρον-νί.

Nyati ένι oωro λεε teyoō niyiku nefε nkpooboo alabu-alabu!

Mbuafueε Nyati tite te oνu πυενε ιε ένι woju

3 Ówoku nli Nyati εβι ένι λι oνu Nyonί Jesi Kris oνu Bōo ένι! Ενιυι ledv tée nikan tūn sen ιε remue, néeε Jesi Kris ένι lu uou mue nō nyee mu nótv rétē finí akpan ołowoo eke, eneε otv oνu telεε nonί ετιε enye tinti tasu.

4 Λωω, lē mbuafue wojuε nitite nite oνu πυενε ι εντι tεε ειι nefini. Mbuafue woju obue, ákân-mu lō ububu, ákân-mu lō ibin, eseji ákân-mu lō munu ikpa lwwi frε.

5 Heni-heni mue, nefε εβιενεε Nyati cv ενιυι ákuraα mu se tée fvcv fitenί Kris ετιε mu nyv nefε ι lē ocv nefε íne nkuaan, mbuafue woju obu lí nefini. Íne nkuan obue nucv nefεε, cōni wutvε ένι woju yokufue, eneε nūnyv oνu woju ninyaku gbein.

6 Ένι nō lōo, rire mu nekpi nefε lokulo, botu nu waa lwwi obue runo mue, obutu ένι bō gbredi anuma-anuma ιε nefε ετι frε bobo.

7 Heni-heni mue, fáta ένι gbredi obuene ihi nefε ετι Nyati vcv ετι inyaku tée fvcv fitenί Kris ετιε ένι woju gbein. Kpranί: sika lebe εβι ένι nu nno oνu woju yete mue eke, kpan vcv lé inyini inyaku lō nite nunoo gbein, βε fidíki nōfu té nanaa fvcv fitenί Kris ετι βε yi nu kō sika lebee? Δε, fáta ένι ισε lōo eke bōo uku nve Jesi Kris yesē ege yehi yanyaku rire gbein-ε, lē ενιυι ówoku, munu loku λεε ósupue ειι nefini ιε.

8 Obu cεε fiedimínī nve, fuyofunī. Heni, tūn bōo βε oku lōo, nōfu nunuwī yēdimíni nu, eneε obu cε, nōfu té nonί ετι βε tu rire mu nekpi nefε lokulo tūn kpan ídi oνu ine frε.

9 Heni-heni mue, tée fvcv fitenί Kris ετιε, eneε tv fvcv nί nōfu íne nkuaan nō.

10 Íne nkuan obue Nyati cv nefεε, eneε sigi mu cōni oνu numuti-ετι πυενε nakan ledv lokue nōtukv nefεε ένι woju ila ιε, βε gbo oνu woju ει juju mu ένι bō edí aan nō.

11 Heni-heni muε, Kris ένι Bubo εβι ένι νο νοnu muε yê nene nikan-ní gbreεne fein-ε Kris yedi læ muhu loku εβι ένι, onu ege yeli ενιnie ένι woju nilani ei. Lipe muε, nuchini eti nojuni cuni yeεε yoku be onu woju yanya gbein-ε læ lô yetê yeεεε.

12 Lô nojuni mu ló, eneε Nyati ye nene lô: owu obueneε nutu nidini nu nikan-níe, élimu nenini bleε eti ένι akpan remu nákan-míni bemu; nofu remu nikan-ní. Obue, eneε amuhu ένι nuene mu Nyati tu onu Bubo Wein-ε no enti i onu amanibo puene eti be nuchini onu mbasie mu nideni onu woju aka nukuni nefee nõ. Owu obueneε, enti ngbafreene fre bobo rire yrâ ι ένι bõ edi an.

Nyati ένι έfelo woju

13 Obu fein-ε mikaan remue, lini akpan gbigbi ένι íla rire i be nana dadu eti no lipe. Nofu té neeme nuho mbuafue wojuε Nyati yotu nefee cuni Jesi Kris yesê ege yehi yanyaku rire gbein rídi ni nue eti.

14 Eneε, ένι gba félini Nyati ένι ewie, be feloni; te nid+a nefee owu un-un-ene eti ji finí sigi εβι ένι fedimíni Kris aan eke.

15 Fidini an lô: Nyati εβι ένι ra nefee filini onu pueneε, woju un koko onómíni mu. Ένι no ló, nefee fre, nefini owullu fein muε, lini akpan ένι woju un koko onó mu læ.

16 Heni-heni muε, ki lô Nyati kan be nimime nilani ei: Ένι eme, muhon tuhu mukufu remue, be nefee fre, pon-ni ló eke læ.

17 Gba, ένι fobuni lô: Nyati lí nofu Bô be farani nihi nefee eti nuca fein-ε, onu éye nuho nefee lubolowi mu tuhu bô læ oku nue fôho finyani ei wutu eti ébie. Dini an teni ei lô: ene nihimu namu kpan koko eti, nana kpan fein ένι jumaa idie eti, ene nikprâ nubûani mu.

18 Diki: nofu nanaene ένι lô te ni ei be woju namu koko anyamu nene muε ese nefee læ, eneε Nyati okon nefee fanyani ei onu mu. Okon nukon nefee, élimu owu ένι nu no yobubu finí bô sika lebe læ sika lofueε mu ló bemu,

19 nana Kris ένι mbuo εβι ένι yi nu kó fein-ε li obue ku ei. Heni-heni muε, Kris-ε, nitê finí gbonyo luwi ένι có fein hun numu, édi woju un koko mu be Nyati cu yi teyie eke.

20 Godo-godo neeme, eneε owô Nyati titeni te i ένι bõ nuo ló eke kraa be li enti læ wutu. Gba, lô don bô be ku amuhu ένι nu obueneε li nueneε ben læ, eneε, nefini íne mu, nutuni ni wutu eti ébi.

21 Ene li obue nutu fuchini té fiteni Nyatie tuni nuho lu uou mu ninye be muhu loku li ενιnie eti. Obu remue, eneε nofu telie no Nyati eti nuca fein-ε nõ.

²² Gbake, woju nawrɛe fitiní bɛ fɛniní ei ɛtɛ remuɛ, fɔwɔnɔ́ unli fɛin fókuní ei lɛ́ ɔtu fɔyɔfuní mine tɛ nno mu finí akpan makri eke. Éni no lɔɔ, bɛ heni-heni mu ɔfuní mine nuhun wɛin mu tasulo.

²³ Kuan-ní lô: Nyati ɛɛɛ ɔnu owukan lubuo ebi éni utu nkuan bɛ no tuun godooɛ mu ɔnyuku nɛfɛ féliní akpan ɔlɔwɔ éni lu uou bɔ́ úkpu únyu úbubumu.

²⁴ Ɛnɛɛ ki lô Nyati kpenkrɛɛ kan: Kpan fɛin-ɛ nɔɔ, tɛ́ finí munɔ eke, enini munu lɔkuɛ frɛ tɛ́ finí munɔ nfufuɔ eke. Waalo bɛ munɔ ɛhɛ i ɔnu nfufuɔ akpabu ɛpi wutu.

²⁵ Nyɔnɛ éni owukan lubuoɛ eke, nó tuun godoo!

Owukan lubuo obuɛ, ɛnɛɛ li Amanɛ Namuɛ nubo nukuní nɛfɛɛ.

1 Pɛɛ 2

¹ Éni no lɔɔ, bɛ wɔnɔ́ tɛ́ un lɛɛ gbɛ woju fɛin kuní ei. Numuti aanu-aanu, nuɔnuwi lebe lɛɛ kpan rirɛ ɔbubuei woju kɔkɔ frɛ nudɔnɔ nɔfu mu.

² Diki: finí lô mundi ɔnu lɛfɛ kukukpo dri li wi tɔtɔ éni mbɔɔ ihɛ ɛkɛɛ, nɛfɛ frɛ rirɛ nyra nɛfɛ i Nyati éni owukan lubuo ebi éni rukuo kɔkɔ ɔnɔ́ muɛ ɛti. Lɔɔ, lɛ́ ɔtu nɛfɛ mbasi oku mu fɔcuní nɔfu íne nkuan.

³ Heni-heni muɛ, ɔwɔ́ fákr+aní Nyɔnɛ fédkiní, ɛnɛɛ fédiní nu lô: nijan tasu.

Nyati éni puɛnɛ éni woju

⁴ Bɔfuní Nyɔnɛ! Diki: ɛnɛ li obuɛ nili lubobu ebi éni utu nkuaan. Kpan cíni lá i, ɛnɛɛ Nyati anti eke, nyi nu nuko fɛin bɛ níkprani nuɔ.

⁵ Nɛfɛ nɔfɔbɔ frɛ fétɛ́nɔ́ finí mbobu éni nkuaan no muɛ eke, ɛnɛɛ Nyati de nɛfɛ nɔru kan ebi éni ɔnu Bubɔɔ ho ebi no muɛ. Lɛpɛ muɛ, lɛ́ féliní enini tɛyiti puɛnɛ éni pɔn wɛin bɛ nɛyi tɛyi bubɔ mu utuni. Tɛyɛ fɛyɔnɛ, Jesi Kris éni mbuoɛ ku ei nɔfu íne ɛtɛ, ɛnɛɛ tu bɛ yi nu ɔnu anti.

⁶ Heni-heni muɛ, ki lô Nyati kan bɛ nimime nilaní ei: Kpraní: métɛ́ lubobu lukpawɔ nno bó ɛti mócuni mépifu ete Sion tɛ. Lubobu obuɛ, ɛnɛɛ no ɔnu kaan éni bɔdikpa-cɔ bɛ nyu kaan neeme kan ɔnkue nɔ́. Kpan kɔkɔ fɛin ebi éni yɔcu tɛ́ yetɛni ɛtɛ, bɔ́ úcu ruhɔn.

⁷ Obuɛ Nyati kaan, nɛyê lô: nɛfɛ ɛbɛnɛɛ nɔfu tɛ́ no lubobu akpasua obu ɛtɛ, nɔnya munu nutu nɛfɛ. Ɛnɛɛ, akpan-ɛnɛ fɛin-ɛ níni nédímíní ɔnu woju muɛ eke, ki lô Nyati kan nɛniní íne ɛti: Lubobu ebi éni kanru puɛnɛ bɛ la krɛɛ, ɛnɛɛ nana nyuku li lubobu éni pi kaan bɔdikpa-cɔ bɛ tu kaan nye ja nu.

⁸ Nyati kán frɛ ji lô: Lubobu obuɛ, etɛ́ nɛnɛ akoti nayakuní ein nukuní wutu. Heni-heni muɛ, éni níkrumíní Nyati owukan lubuoɛ núcumíní remuɛ, ɛnɛɛ nokuní wutu finí lô ɔwɔ́ Nyati tite te iɛ ɛkɛɛ nɔ́.

⁹ Nefε εκε, filnί akpan έni Nyati te bó eti te i, ενεε fitení fínι tεyiyι pυeneε lee egbrenghi εκε. Eseji filnί obuο neeme nno έni pον wein be Nyati de li onobo ενιι pυeneε. Nόtu fáyaní ei dambrie mu fésení ενιι wein namu soboo mu te lé fóbónι owu ngbohro-ngbohroeneε nile έni amanie fókunί akpan fányakunî íné gbein.

¹⁰ Diki: nefε εbi έni sigi félimínι Nyati έni pυeneε, gbake félnί ενιι pυeneε. Eε, nefε εbi έni sigi onu ledutukue ónó nefε etiε, gbake nótu ku nefε ledu.

Lô bǎ Kris έni kpan etê ειτε έni woju

¹¹ Onu te-eti pυeneε, dinί an lô: wutu eti έbie funonίe, fétēnί fínι akpan έni i rusu be nu nno yaha ebie εκε. Έni no loo, makan miyê nefε lô: owu un-un-eneε kpan té tha eti be ílamínι hola-co ι koo ko, cerunί munda mu lee nonu ein.

¹² Heni-heni muε, fáta έni nefni ένειε ija nu akpan fein anti. Lipε muε, alι botu akpan-eneε έlí Nyati έni pυeneε nobubu nefε rire i fre boboo, lé nuε Nyati yekín nenεε, nónyōnί numu lô: obuε felnίe, nje onu co weinlo, nányakunί onu munu lokue gbein.

Etei pυeneε έni έfelu woju

¹³ Makan miyê nefε lô: onu Nyonie έni íne muε, sinί rire i kpan fein εbi έni li etei pu wutu eti έbie eti. Eε, sinί rire i gbrenghie eti ambε eneε li obuε nite có ι neeme.

¹⁴ Felunί onu bo-eti pυeneε fre εbi έni nutu bomuco έni bǎ ει eyê unli pυeneε lé owoko akpan-eneε li woju namuε.

¹⁵ Heni-heni muε, obuε Nyati yofue, eneε li woju namu έni bǎ felnί lé akpan-eneε édí woju an be pi nyomboo, numuti εbe ι.

¹⁶ Diki: nefni hokuei muε Nyati tu funonίe, daya depñ-mínι eti delmínι owu mramra, nana sunί Nyati té nno mu.

¹⁷ Heni-heni muε, supunί akpan fein lé foyofunί makrieneε. Nyati έni éye nono nefε lubolowi mu lé eseji fósupunί gbrenghie fre.

Jumadi pu lee onu etei pu ein έni agbra woju

¹⁸ Gba, kpan fein-ε nedi juma kpan lefe onkue, be kpan εbi έni éye nonon lubolowi mu. Botu alι kpan εbi έni nono onkue kân té namu lí kpan bleε pu, elefe mu onu woju kpún toun sēñ ι fre boboo, be onu éye nonon lubolowi mu ce.

¹⁹ Heni-heni muε, alι nofu téε no Nyati etiε remuε, fonyunί té i gbre fein έni kpan nonu té un mu idí nefεε muε, be obuε, lí nefni mbuafue woju lokulo.

²⁰ Alι woju un kǎ filnί be onu íne mu nelι niyēnί nefεε εκε, botu fonyunί té i onu mu fre boboo, be munu loku koo ko ónó mu lipε. Gba, alι woju namu kǎ filnί

nana be kpan nɔɔv té un mu idî nefe gbree, be nyuni té i ce; Nyati antie, lí nefini mbuafue woju.

²¹ Ɖe, obu éni íne mu li obuɛ Nyati ra nefe. Kvan-ní lô: Kris ɔɔɔɔ éni gbree di nɔɔv íne ete, tê finí atingbre neeme nite nla nefe i éni bǒ fɔɔvni eti eke.

²² Diki: néli woju un kɔɔkɔ, eseji funte woju kɔɔkɔ ónómíni ɔmu ányá.

²³ Ɖɔni nojujunî owue, nówrômu nótv nene. Ɖe, ɔni nelinî ɔv-ɔvɛ, té ébíbemíni nóbo sansan nókú nene eti kɔɔkɔ, nana nwo fein nla i Nyati ebi éni li sese pu lokve ɔnku éni bǒ obûa mu.

²⁴ Diki: amia-mu tîn eti tee, enee nɔɔv erini woju un-ene niyi te finí ene ɔɔɔɔ li obuɛ nli neeme eke. Enini uoue nu loɔ, ɔtu unli ákân-mu bɔmɔɔɔ ɔv eti ji. Loɔ, lé réni ei sese lev mu nɔca fein. Ɖe, enini lubumveneɛ nukunî rireɛ, enee tu fubvɔní.

²⁵ Diki: sigie fitêní finí ngbonyɔ éni ku kpee eke, enee gbake fésěni ege fie féhení nɔɔv akpra-eti pve nadadv nefe eti.

1 Pɛr 3

Kpisi lee ɔnu yi ein éni agbra woju

¹ Gba, yi fein fre nisi rire i nótv ɔnu hi. Lipe mue, ali kpisi kǒ nó éni yékrîmu Nyati owukan lubuoɛ yǔɔvɛ, lé ɔnu yi éni lô te nɔ ja nve ce ɔtu nóɔv té nétě Kris eti le; úbutumu éni bǒ yie arɔraru owu fre ɔɔɔ.

² Heni-heni mue, nefe eyiene, ɔni nɔɔv hiene yedi nu lô: munukukua woju kɔɔkɔ ónó nefini lô fite funɔníɛ mu, nana fefeluní nene tasue, yɔtu nene nûnyukuní.

³ Nefini rirete woju nudodo nefe tvun nidesěni i. Ɖe, íne akpasua-akpasua óho, sika lebe ba wati mu óku lee liji ine-ine émrě nidetě nefini woju éni bǒ kpan ɔv eti ɔgbugbuku nefe nu.

⁴ Diki: nunja akpasuaa úbubumu éni li finí té bleɛ lee luboluwɛ betee, enee bǒ eyiku nefe. Obue, enee yi nu Nyati anti kɔ fein-e nǒ.

⁵ Nunja akpasua obuɛ, enee nɔ sigi mu eyi ebienee su Nyati be ɔv nɔnu tele teni eti mue nǒ. Nene obueneɛ, heni-heni mu nisiní rire i nutuní nɔnu hiene tasulo.

⁶ Nɔɔɔɔ kpraní Sara: nifelu ɔnu hi Abraham, tvun nɔranɛ nyɔni. Enee, ali nefe fre filiní obuɛ ja nve ce, woju kɔɔkɔ útu fililetumíní eie, be yeyê lô: filiní ɔnu mumba.

⁷ Kpisi fein fre nkpra ɔnu yi eti namu-namulo. Diki: yi étêmu finí kpisi eke. Éni nɔ loɔ, be kpisi fein nidadv ɔnu yi eti nímiímanɛ. Diní an lô: mbuafue woju éni li nkvan ebi éni Nyati tite te ɔnu pvenɛ fein eie, lí eyiene éni le. Liní loɔ, lé woju kɔɔkɔ úɔn-mu nɔɔv Nyati ógugɔɔ có.

- 8 Gba, nefe fein, numuti nuhun nefe, kan-ní té namu, yofuní mine akpan makpu eke, tukuní mine ledu lé fésiní rire i mine eti fre.
- 9 Alí kpan ɩi nefe un, elefe mu iwɩwefu nefee, be dɔwrɔ dɔtumínî, nana fuɔnî ei. Diní an lô: obu éni íne mu ɩi obuɛ Nyati ra nefe ameké lé ɔwrɔ nitite nite ie ɛɩ nefɩnɩ.
- 10 Heni-heni muɛ, Kpan fein ebi éni yɔfu éni bɔ ɔno ehe mu ɩe a antie, be numuti nudakan-mínɩ woju un, eseji nidete fun fre.
- 11 Niceru minda mu unɩe ɛɩn nílí woju éni ja nuɛ ɛe bibi. Eseji té bete éni woju nudoni nílí ná nuca fein.
- 12 Heni-heni muɛ, Nyɔɩe éni nuɩuwɩe nó sɛsɛ puɛne eti, eseji rɩti fre nóni nɔnu ógugo lubuoɛne fein eti. Akpan-eneɛ ɩi woju un-ɛ eke, nuɩɔan nɔnu ɛɩn.
- 13 Enɛe mínî: alí woju namu ɛe ɩi obuɛ ficení rire ba ɩi fulníe, be ebî yeɩi nefe un e?
- 14 Alí botu fediní gbɛe woju namuɛ felníe remuɛ, be ehe lí nefɩnɩ! Obu remuɛ, deyemíní la kpan kɔkɔ anti, eseji té fre nidete nefe.
- 15 Nɔfu té neeme nuɩɔ Kris eti nídrî nílí nɔfu Nyɔɩe fúnúnî íne. Nyuní nefɩnɩ telieɛ nɔni etiɛ ɩi kɩnkɩɩɩ bɔɔ kpan kɔ nobutu nefe ɔnu wojuɛ, lé fókpu fédení aka fókunî fíní lô te fataa eke.
- 16 Obu ɛe nɔɔ, fein-ɛ fɩkan-níe, nite luboluwɩ bete, éfelu ɩeɛ nuhun weɩn mu. Lɔɔ, lé akpan-eneɛ nɔbubu nefe rire i nefɩnɩ ɩkaa fetite fukpuní Kris ege fɩhaníe muɛ, rúhón ɔnyu.
- 17 Alí Nyati ɔyɔfu, be namuɛ felníe nesipu nefe gbredi ɛɩn-ɛ, rire nudɔgrɔ nefe. Obuɛ, já nu kó woju un éni gbredie isipu kpan ɛɩn-ɛ.

Kris éni ɩu uou muɛ nɔ nyee éni woju

- 18 Kpraní: Kris ɔnɔɔ éni gbɛe díe, nefɩnɩ un-ene íne mu nidi. Heni-heni muɛ, nédí woju kɔkɔ mu, eneɛ obu ɛe nuɩu unɩ puɛne nuɩu-ɔ nu nku nɔ kɩkɩkɩ be wu ameké lé nótu fádakuní Nyati. Heni, nuwoní ɔnu kɔdɔgɔɔ, sake ɔnu bubɔɔ eke túni nisê ege nuɩɔ nama.
- 19 ɔnu mu ɩpɛɛ, eneɛ na tuun nubo amanie nuku bubɔeneɛ nɔ ba muɛ.
- 20 Nene obuene ɩi obuɛ sigi muɛ, ɔni Nyati nyu té i nɔkpôn Noe ɩi batɔe, be nékprímíní Nyati éni wojuɛ nócúmíníe. ɩpɛ muɛ, akpan nowo kɩɩn ɛe hɔ batɔe nuhun te be Nyati ɩu nene íne nkuan mindie ɛɛhɩn te.
- 21 Woju obuɛ, eneɛ te finí batɛm ebi éni felní amonu éni nuɛ mu be nɔɩu nefe íne nkuaan eke. Batɛm éni wojuɛ, étêmu finí lô kpan igbi mindi upɔɔn eke, nana éle ɩi obuɛ nile nuɩu ótutru weɩn mu neni ei Nyati ɛɩn. Tasu muɛ, Jesi Kris éni ɩu uou muɛ nɔ nyee mu ɩi obuɛ Nyati se ɩu nefe íne nkuan ɩɔ nɔ.

22 Ẹnini ẹntiε naa, ẹnεε nuuɔ Bôu kpisiuɔ tε be nuuɔ ẹnti ngbafrεene lεε buuɔ buuɔuɔ pueuε lεε mbasi pueuε fεin iue εti.

1 Pιεr 4

Woju un ein munda mu éceru éni woju

1 Diki: Kris uɔu kpan rirenιε ala, ẹnεε edi gbre tuun uo. Obue, nuuɔn nefe iue mu buka nefe uɔfu gbredi fεin mu. Dini an lô: kpan fεin-ε unyu té i gbredi mu tuun unu mu inyaa, unιε ókórumíni ji.

2 Éni uɔ lóu, be nefini nu alabue ewiε nefe fihini wutu εti ébie, té nuɔ+a nefe owu un-un-ενεε kpan nuuɔwi ibe ne εtiε εti ji, nana Nyati éni té εti woju li obue bô odo nefe fεlini bibi.

3 Heni sigiε, félini owu mramra éni akpan-ενεε éli Nyati éni pueuεε uιε tuun εsɛn i. Lipeε, wraka, nuuɔwi lebe, muuɔ lóku óuɔ, kpohru mu iεu lεε owuuɔ éni li woju un lókuuɔ, ẹnεε li nefini juma fidini.

4 Ẹνεε, éni gbake akpan idi nefe nu filimíni owu mramra obuεεε fihámíni lεε nuuɔ ein jιε, uɔu woju εsɛn nene buuɔ i uɔu nuuɔuɔni nefe rire i.

5 Dini an lô: owu obuεεε fεin-ε neliniε, Nyati yobutu nene uɔu woju. Uuô nádadu εti éni bô nobuá akpan fεin mu: obuεεε u lεε obuεεε uɔ namaa.

6 Obu remue, ẹnεε uuô nuboní Amanιε Namue nukuni akpan-ενεε gba obu mu uoε fre buuɔuɔ nô. Nene obuεεεε, éni nilani rirenιε remue, nifataní éni bô nuoní lóu eke, ẹnεε nuuɔ buuɔuɔ eke uuɔuɔn titi finí Nyati eke.

7 Dini an lô: woju-woju fεin éni ókufu nuε oku owu. Éni uɔ lóu, be lini akpan rιεε pueuε lεε gbιgbi pueuε uɔfu Nyati ógugú mu.

8 Obue bô odo nefe uɔu fεin-ε, ẹnεε li mine éni bô foyofuni té nuuɔ mu tasu; óyofue, nuuɔ woju un kpangbalu ititi ei.

9 Eseji sikení mine nuhun wεin mu fre; dohuhrun-míni!

10 Diki: Nyati uɔu juma akpasua couun ala uɔfu mu nuuɔ-nuuɔ fεin uɔku éni bô edi lέ abuka makriεε. Éni uɔ lóu, be kpan fεin nuɔadu ẹnιιε Nyati tuuιε εti nídi namu-namulu.

11 Makri fεin-ε Nyati tu di owu ákan namu-namue, be nuuɔ εti nikan Nyati éni owukan lubuoε niyê akpan. Makri frεε nuuɔ nadadu anuan-ενεε εtiε, be nuuɔ mbasiε nuuɔuιε εti níli lóu bibi. Ẹε, woju fεin muε, lini obue filini be uuɔu Nyati éni muuɔ lókuε yanya gbein Jesi Kris éni iue muε εε. Muuɔ lóku lεε etei fεin li Kris-ε éni tuun godoo. Amen!

Kretien éni gbredi woju

- 12 Ɔmu te-eti pueɛ, gbɛ lɔku obuɛ nehe neɛ be te fíní lé ɛɛhɪn nukuní neɛɛ ɛkɛɛ, ɔnu woju nidasr+an neɛ munu mu fíní ɔbo éni élimu ɔnu ɔɔ ɛkɛ.
- 13 Diki: éni neɛ frɛ fáfataní éni bǒ fediní gbɛ ɛbiɛnɛɛ Kris diɛ éni ndámaa, be rire mu nikpi neɛ. Lɔɔ, bɔɔ nuɛ n̄nyaku ɛnɪnɪ munu lɔkuɛ gbɛin nihie, lé nótu nɔfu rire-mukpie ɔnu lɔku ɔko fɛɪn.
- 14 Heni-heni muɛ, alɪ Kris éni íne ɛti akpan nakan neɛ owu frɛ bɔbɔɔ, be ehe lí nɛfɪnɪ ambɛ Nyati éni Bubo ɛbi éni kan munu kɔ fɛɪn-ɛ nó neɛ ɛti.
- 15 Nyuní íne mu; gbɛ fɛɪn-ɛ f̄idiníɛ, nidɛɪ woju un kǒ éni íne mu. Ɖɛ, kpan kɔkɔ nudowo kpan, nide'in in, nidɛɪ woju un lefe kɔkɔ, elefe mu nudɔɔ kpan lefe éni woju lika mu.
- 16 Alɪ kpan kǒ nedi gbɛ Kris éni kpaan nɪɪɛ remuɛ ɛkɛ, be obu nidetě ɛnɪnɪ rúhón woju, nana nucu Kris éni ínéɛ nɔni ɛtiɛ nínyáku Nyati munu gbɛin.
- 17 Dɪnɪ an l̄ɔ: nuɛ Nyati yob̄ua akpan-akpan fɛɪn muɛ oku owu, ɛnɛɛ ɛnɪnɪ pueɛ ɛti li obuɛ n̄bo bu. Alɪ lɔɔ, be obuɛ yehe akpan-ɛnɛɛ ékpr̄ɪmu ɛnɪnɪ Amanɪɛ Namuɛ ɔ́cúɛ, yɔnɔ un yɔkɔ fɛɪn.
- 18 Heni-heni muɛ, alɪ yɔkpr̄un yɔtu sɛsɛ pu kraa lé Nyati ɔɔunɪ íne nkuaan, be gba unli pu ɛbi éni níní nédí Nyati woju muɛ, ɛnɪnɪɛ, lǒ yetê yɛsɛ tɛ?
- 19 Éni nɔ lɔɔ, akpan-ɛnɛɛ nɛɪ Nyati éni te-eti woju be obu remu nedi gbɛɛ, nufuɔnɪ nɔnu rire i nútúní Nyati ɛbi éni li éli pu be tɪɪ numuti nɔɔ, lé nónn̄nɪ ɛti nélnɪ woju obu ɔɛɛ ja nuɛ bibi.

1 Pɪɛ 5

Nyatikan ényepuei pueɛ éni woju

- 1 Gba, neɛ ɛbiɛnɛɛ filíní Nyatikan ényepuei pueɛɛ, mikân woju éni bǒ makan meyê neɛ. Ɖmɛ frɛ mlɪ ényepuei pu fíní neɛ ɛkɛ. Ɔmu nunuwɪ mu midɪ Kris l̄ɔ dí gbɛɛ nu, eseji midɪ an l̄ɔ: ɛnɪnɪ munu lɔkuɛ yanya gbɛin-ɛ, ɛmɛ frɛ yeɪɪ ɛmɪnɪ lɛ.
- 2 Kpraní akpan-ɛnɛɛ Nyati de ku neɛ ɔnkuɛ ɛti namu-namulo. Ɖɛ, daduní nɛnɛ ɛti té nɔɔ mu tasɪ fíní l̄ɔ Nyati yɔfuɛ ɛkɛ; nidetě neɛ akpumu woju. Eseji ɔɔjujuminí éni bǒ fɛsɛnɪ lupɛ fehení rire, nana nɔfu íne neeme nunɔ juma obu ɛti.
- 3 Dɪnɪ an l̄ɔ: akpan-ɛnɛɛ Nyati de ku neɛ ɔnku fakpr̄ânɪ ɛtiɛ, élimu éni bǒ fecician-ní nɛnɛ bɛmu, nana yení nɛnɛ n̄húnkuní neɛ ɛti woju fɛɪn mu.
- 4 Lupɛ muɛ, ɔni Nyatikan akpra-ɛti pueɛ fɛɪn éni ine-ɛti puɛ yala rire gbɛin-ɛ, lé nóbo neɛ munu lɔku abutre ɛbi éni ɔnu éjɪjɛɛ ákân-mu l̄ɔ uwuɛ.

- 5** Gba, ngbafre lee miyereene fre, siní rire i munutere pueue eti. Tasu muε, akpan fein nisi rire i mine eti. Diki: kpan fein-ε than rire entie, Nyati ujôn-ni có; kpan fein-ε isi rire ie eke, Nyati inyaku onu tenjaa onu eti.
- 6** Éni nɔ ɔɔ, siní rire i tuní Nyati ebi éni li ákura pu be onu bó nɔ nefε etie amεke bɔɔ uku nuε niteε, lɛ́ nótɔ fányaní munu.
- 7** Eε, dení nefini mítédibi woju fein kuní Nyati onku; ene li obuε nɔdadu nefε eti.
- 8** Nuca fein, nɔní gbigbi, dalamíní rire i. Diki: Angini ebi éni li nɔfu éfe pue, nɔbɔn ireru nefε fíní gbogro eke ujɔju kpan éni bɔ́ onyu asusuanru ie.
- 9** Éni nɔ ɔɔ, lika nita nefε i onu anti nɔfu té dôn Kris eti kponkpulo. Dini an lô: makrieneε nɔ wutuε eti cɔ-cɔ fein frεε, lô nedi gbre lee nɔ́.
- 10** Kuan-ní lô: Nyati ebi éni ubuka kpan woju-woju fein muε li obuε se Jesi Kris mu ra nefε lɛ́ enini munu ɔkue nɔ godooε eli nefini. Onu mu lɔpεε, fidini gbre nu waa lɔwɔ ji, sake nôtɔ lika yata nefε i, fɔnyení tinti fucuní mbasi, eneε nsibi yonyu nefε i kponkpulo onu mu.
- 11** Eteie lí enini tɔun godoo. Amen!

Ókufu mu éni owukan lubuo

- 12** Kpenkpe likpin lɔwi obuε, Silfen ebi éni te fíní onu makri tasu eke be nuca fein ni ei Kris ein-ε li obuε mutɔ mime mewéh nefε. Méεε lɔpε mɔkpukpuku nefε rire mikan miyê nefε lô: mbuafue obuε fiheníε, eneε li mbuafue nawre tasu ebi éni Nyati tu nefεε nɔ́. Dɔn-ní onu mu!
- 13** Babiloni ébi éni akpan-ene fein-ε Nyati de li enini pueueε naraku nefε. Mark fre ebi éni te fíní onu wi ekeε naraku nefε ie.
- 14** Lini mine atuu óyɔfu mu tasu.
- Gbake, nefε fein-ε fidakuní Kris-ε, nutu nefε fúnóní teyɔ mu tasulo.

2 Πιερ

2 Πιερ 1

1 Κρενκρε obue, εμε Simɔn Πιερ εβι ένι li Jesi Kris beyepu lee ótopu pue li obue mewén nefε εβιενεε fihení mbuafue baa finí ere eke fucuní té fitení Jesi Kris ετιε. Obue, Jesi Kris εβι ένι li opu Nyati lee Ocu-pue li obue tu ere conu ninyaku εντι sεσε αυε opu rireε.

2 Nyati ένι opu lee teyɔɔ niyiku nefε nkpɔbɔ alabu-alabu fidíni ene lee opu Nyonu Jesi ein an fúkúni mu.

Nyati ένι akpan-eneε ra lee obue sipu ein-ε ένι woju

3 Heni-heni muε, Nyonu εβι ένι ra ere lé εντι muvu loku lee namu lokue nile ει εντι frεε anyaku εντι ákuraε Nyati tunie gbein opu rédinu an. Onu mu lipεε, nótu εντι éyεε ɔdɔn ere lubolowi mu nuca fein rei wojuε yinu nu nkuaan li εντι.

4 Εντι muvu loku lee namu lokue nile ere loɔ, eneε tu be mbuafue lokue ένι wojueneε nikan nla ι be yi nu kɔ fein-ε li εντιε nɔ. Loɔ, lé fóno fányani ei owu un-un-ene fein-ε kpan té tha ετι be ububunie mu fádakuní fónoní finí ene eke.

5 Ένι nɔ loɔ, be kpukuní rire tuní namuli nó nɔfu mu búka téε fucu fitení Kris ετιε ετι lé fótoní woju andi frε abuka namulie ετι.

6 Tuní rire onku ónyu ák+aan búka woju andie ετι lé fótoní kɔtu abuka rire onku ónyu ák+aan ετι, eseji fótoní Nyati ein ένιεie frε abuka kɔtuε ετι.

7 Tuní mine ámuma búka Nyati ein ένιεie ετι lé gba fótoní óyɔfu abuka mine ámumaa ετι.

8 Ali heni-heni mu owu obueneε iyiku nefε gboun-ε, be bɔ fúdon-míni loɔ, nana yɔtu filní akpan gbigbi pueνε ένι nedu opu Nyonu Jesi Kris-ε an uku mu tha.

9 Ali kpan kɔ icían owu obueneε, be nétě finí nonuwifuo pu eke. Εντιε, munda muε niceru lee un-ene fein-ε nile sigie ein-ε, nójɔfu opu woju té εντι επεδie eceru ετι íhâmu buombuo.

10 Obu remue, makrieneε, kpukuní rire lní fein lé eyě mu lô: áraa Nyati ra nefε lee bóɔ nite nefε ετι nite ie, afata nefε ein tasu. Ali filní loɔ, be ákân-mu lô firní unli mu.

11 Onu mu lipεε, eneε Nyati yefin Jesi Kris εβι ένι li opu Nyonu lee Ocu-pue ένι ebi lekpeε yala nefε ι be fúdon-ní te tuun godoo.

Fotu ένι woju

12 Owu obueneε mikaan, ɔwɔ fidni an. Heni-heni mu fóconí nsibi fádakuní woju nawrεε niyiyeni nefεε. Obu frε bɔbɔɔ, nobutu ένι bɔ makuatu nefε nuca fein.

- 13 Ɖε, ́ni hɔɔ mɔɔ namaa, mɛɔki sun be ja nu ́ni bɔ makuatu nefe owu obuene lɛ fadaduní ɔɔ woju eti.
- 14 Diki: ɔɔ Nyɔni Jesi Kris obomu eti etɛ i lɔ: bɔ ímɛ libe mɔnya ɪ wutu eti ebi mɔha ebi.
- 15 ́ni nɔ lɔɔ, mɔli fɛin-ε bɔ meli lɛ fɔnyuní owu obuene fɛin fák+an-ní ɔɔku bɔɔ mɔnɔ jɛ, lɛ fákuan-ní nuca fɛin.
- 16 Gba, ɔɔ Nyɔni Jesi Kris ́ni rɛ wojuɛ rɔkan ruku nefe ́ni li fíní: enɔni lɔ nite nukura lɛ egeɛ nɔsɛ nihie ́ni wojuɛ, dɔnɔ an lɔ: ́tɛmu fíní lɔ akpan nɔɔɔɔ ɔnyɔ woju ɔbubɔan tɔun itɛ wɔla be ɔ'ɔn mineɛ eke, nana ɔɔɔɔ ɔɔ sunɔwɔ mu ridi enɔni mɔnuɛ nɔkan tɔun kɔ fɛin-ε nu.
- 17 Heni-heni muɛ, Nyati ebi ́ni li Bɔ be eseji kan mɔnu kɔ fɛin-ε, rɔɔni lɔku nyákunɔ íné gbein kán yɛni lɔ: Kpan obuɛ, nuɔ ɔɔ Wɔ ́ni mɔyɔfu té nɔɔ mu! Ɖε, ene li obuɛ nɔyɔmu té tasɛ nɔ.
- 18 Lubuo obuɛ le enɔni tɛ kan owu obuɛ, eɛ ɔɔɔɔ riti ɔɔ riti mu ɔɔni runɔ lɛ Nyɔniɛ ein life wɛin ebi eti tɛɛ.
- 19 Woju obuɛ ridi nuɛ, eyɛ eɛ lɔ: Nyati numuti-eti pɔene ́ni owuene fɛin-ε kan la ɛ, ɔɔ ɔɔ wɛinɔ. ́ni nɔ lɔɔ, be ɔɔnɔ té tení eti namu-namɔlɔ tɛ nefɔni kanie ́ni negbi dambrie mu tɛ eke tɔun bɔɔ lɛ nu aca Kris ebi ́ni te fíní njomu tutu mɔlɔlɔ ekeɛ ie eɔɔn nɔfu lubolɔwɛ ɪ.
- 20 ́neɛ ki obuɛ bɔ fɔnyɔnɔ nɔmu ɔkɔ fɛin: owuene fɛin-ε Nyati numuti-eti pɔene kan be nimime nɔlanɔ eie, ́límɔ nɔɔɔɔ nɛnɔni íne mu tɛ ́ni woju bɛmu.
- 21 Ɖε, ́límɔ nɔɔɔɔ nɛnɔni íne mu woju nɔcɔ nákan-míní bɛmu, nana Bɔɔ Wɛin li obuɛ nyɛpu nene ɪ be nuɔnɔ Nyati numuti eti nɔkan-ní fɛin.

2 Pɛɛ 2

Wojuyiye fun-fun pɔene ́ni woju

- 1 Lipɛ muɛ, numuti-eti pu fun-fun frɛ nyá eti Israel pɔene agbra tɛ, eneɛ amɔnu ́ni nu obuene mu frɛɛ, ́yiye pu fun-fun yanya eti nɔfu agbra ɛ. Nene akpasua obueneɛ, nɔɔnɔ woju fun niyiyenɔ akpan, eneɛ nɔhanɔ tɔun nɔkan-ní lɔ: nédímíní Nyɔni ebi ́ni kɔn nene aubaa woju mu. Akpasua obuɛ nɔlɔnɛ, yɔɔ Nyati yɔbubɔ nene yanyanku ei.
- 2 Akpan kɔngbalɔ frɛ yɔhunku nene eti yɛli runyɔ woju anuma-anuma ɛ, eneɛ yɔɔ akpan yɔbubɔ woju nawɛ ́ni atingbreɛ rɛre i.
- 3 ́yiye pu akpasua obueneɛ, sikaa nɔyɔfunɔ tɔun sɛn ɪ remuɛ, nɔɔnɔ numuti nɔkɔn-nɔkɔn mu niyiyenɔ nefe woju fun-fun nɔhɔnɔ nefe. Nene obueneɛ, ɔwɔ sigi neeme Nyati dadɔ eti te i ́ni yobɔa nene mu, eneɛ bɔ ímɛ libe frɛ ɔɔɔ nɔbubɔ nene.

- 4 Nɔfɔbɔ kpraní: cɔni enti ngbafɛe tɔkɔ do ngasiɛ, Nyati ɔ́cú ɔ́fúó nene, nana nɔwɔ nene nuku numɔ lɔku tuun-ɛ mu nɔnɔní ngbraka mu nɔkrɔ́n-ní nɛ núbúá nɛnɛni woju muɛ.
- 5 Ɔnu ba nɔwɔ, Noe ɛni bɛ ebi ete, Nyati ɔ́cú ɔ́fúó akpan-eneɛ níni nédímíní woju muɛ frɛ; nɔtu di bú lɔkɔlɔ wúwou nene fɛin kú kɛ. Ɔnu mu lɛɛɛ, nɔcu Noe ebi ɛni bo kpan ɛni lɔ bɔ ɛli lɛ ɛli sɛsɛ pɛ ɛni amanɛɛ lɛɛ ɔnu lugban pɛne akpan nɔmbɛɛ ɛin ɛke íne nkuan.
- 6 Eseji kpraní wojuɛ he Sodɔm lɛɛ Gomɔr ebienɛɛ. Diki: ácaɛ Nyati cau nene ɛ, lí óbo nobo kpan fɛin-ɛ níni nédímíní woju muɛ eti nitê i unyu íne mu.⁷⁻⁸ Lɛɛ muɛ, bɛ Lot frɛ nó tɛ ɛni pɛne agbra. Ɛnɛni sɛsɛɛ nɛɛ remuɛ, nɔnu runyo wojuɛnɛ nɛnɛni nɔca fɛin-ɛ ɛni woju ikeni. Ɛɛ, ɛnɛni sɛsɛɛ nɛɛ remuɛ, woju fɛin-ɛ nɛni nu lɛɛ obu fɛin-ɛ nitie tú lubolɔwɛ íni ei nuhun tuun sɛn i. Ɛni nɔ lɔwɔ, ɛne frɛ, Nyati cúni íne nkuan ɛ.
- 9 Woju obuɛne fɛin-ɛ, neyê lɔ: kpan fɛin ebi ɛni usɔ Nyɔnɛ té nɔwɔ mu tasuɛ, tuun nɔnyunɛ nɔnyaku ei gbredi fɛin mu. Akpan-eneɛ íhîmu sɛsɛɛ ɛke, nɛni cɔ nitê nene nɔkrɔ́n-ní tuun bɔwɔ lɛ oku nɛ núbúá nene mu nɛlɛ niyê neneɛ.
- 10 Tasu muɛ, wojuyiye pɛ ebienɛɛ úbu Nyɔnɛ ɛni eteie woju bɛ ibe runyo wojuɛnɛ nɔnu té tha eti nɛnɛni bibie ege cɛɛ li obuɛ nɛlɛ niyê lɔwɔ. Nene obuɛnɛɛ, lɔku ɛɛ lɛɛ tutre ɛneɛ yiku nene gbɔun. Obu remuɛ, la úwo nene enti tɛ ɛni munukan pɛne anti kɔkɔ bɛ nɔnu numuti naha nene eti.
- 11 Diki: enti ngbafɛɛne nana ebi ɛni kan mbasi, eseji kura nkrɔbɔ alabu-alabu kɔ akpan akpasua obuɛnɛɛ, nɔnu numuti íhîmu enti tɛ ɛni munukan pɛ obuɛne rire núbuamíní nene mu Nyɔnɛ anti.
- 12 Akpan obuɛne ɛke, ɛni nɔnu numuti tha owuɛnɛ nédímíní an frɛ bɔbɔwɔ ete, nitêní fíní nɛɛ ɛni ákân-mu ótutru bɛ li woju obu cɛɛ ífɛn nene íne mu tuun bɔwɔ lɛ ɔcu ngba uoɛ ɛke.
- 13 Nɛnɛni sɛsɛɛ nɛnɛnɛni, Nyati yɔcu ɔnu eti yeɛwɛ nene lu. Diki: wraka juma ɛne ikpi nene rire mu bɛ nɔnyu nɔnyakunɛ kandaan nidiní. Eseji, alɛ nɔnɔní nɔfɔ fet kɔ nɔwaan, bɛ dufɛɛ nɛnɛnɛni remuɛ, ɔtu fet-ɛ íkan-mu munu kɔkɔ, etê fíní ɔbɔwɔ li kɔdɔgɔwɔ nɔwan nigbiní nɛfɛɛ ɛke.
- 14 Nene obuɛnɛɛ, lɔ nɛnɛnɛni yi nɛ, bɛ ɔwɔ nɔnɔwɛ ebe nene i eti, eseji un ɛli úfrumu nene kɔkɔ. Nɔca fɛin, nɔcunɛni ópɔpo mu bɛ nodunɛni akpan-eneɛ ótutru nɔ flɛflɛ íne mu nɔnyukunɛni ukɔ nene ege. Nɔnu té neeme frɛɛ sika eti cɛɛ nɔ. Obu fɛin íne muɛ, musue nó nene eti.
- 15 Heni-heni muɛ, nɔwɔnɛni atingbre namuɛ nálanɛni ei, ɛneɛ nɔcunɛni atingbreɛ Bosɔr wɛ Balaam cuɛ nɔkunɛni kɛɛ ɛ. Nyati numuti-eti pɛ obuɛ, sika nɔnyɔfɔ tuun sɛn i remuɛ, nɛkrɛ́ɛ eti nehi nɛlɛ woju un.
- 16 Ɛnɛni Nyatɛ nɛfɛlumu remuɛ, Nyati lí akprɛva tú afrumu cú kpan lubuo ríraru owu kúkuani munu, ɛneɛ ɛnɛni nɔwɔbɔ wojuɛ nehi nɛlɛ pɛ dikɛ.

17 Éyiye pu akpasua obuenee, nitêní fíní di íne éni mindi me i muε eke; eneε eseji nitení fíní mindi éni bie i be edifa po nyaku ei énie eke. Nene obueneε, nenini cɔɔ Nyati tite te nene iε, eneε li dambri lokue mu te.

18 Neninie, numu ngbohro-ngbohro ehelo cεε nikpení be nɔɔnɔ wraka wojueneε té tha nene etie eti nupuponí akpan-eneε gba eceru minda mu lowo-lowolo lee akpan-eneε ku kpee ein-ε.

19 Onu mu lɔpee, nakan niyêní nene lô: bɔmucɔ lá ambiene be éni bɔ eli woju kɔkɔ fein-ε yɔfue, be nje nene nɔɔnɔ nɔnu wraka jumaa nidinie onyu nene auba obubu nene. Heni-heni muε, ali woju kɔ itê kpan iε, be néli onu beyeru.

20 Eneε diní an lô: akpan-eneε di Jesi Kris ebi éni li onu Nyonu lee Onu-pue an be tu niceruní minda mu lee wutu eti ébi éni runyo wojueneε fein ein-ε, ali gba, nwoní rire nilaní ei owu ba obuene isê ege itê nene i nelu nihaní jie, be nenini lô Nyati yetê yobúa nene muε, yonyonyo yɔkɔ sigie nédímíní aan énie.

21 Heni-heni muε, li fíní nédímíní sese iε éni atingbree aan ekeε, be aframa já nu kó obuε onw nidiní an pɔɔ kraa be gba nwoní wojuε Nyonie butu éni bɔ nelnie nilaní eie.

22 Akpasua obuε nilnie, onu nyandraeneε akpan ubun-ε ese eti: Adua esě ege +a nehɔ onu eyeru , eseji Gbrogoe nigbiní mindi nilaní bó iε, esě ege +a negbi kɔdɔgo ji.

2 Pɛr 3

Nyonie éni egese ieu woju

1 Onu te-eti pueε, obu eti be eli kpenkpe nku aanu mu éni mewéñ nefε. Aanu kpee muε, ákuatu makuatu nefε amεke lɛ fúnyumíní owu fúcuɔatumíní mu.

2 Eε, kuan-ní owuene fein-ε sigie Nyati éni numuti-eti pueε bo nefε etie, lɛ eseji fákuan-ní onu Nyonu lee Onu-pue éni wojueneε kan lô: fulní, be ótoru pueεε i nefini tee cu si nefee fre.

3 Diní an tení ei lô: nueneε yebéñ iε muε, akpan kpangbalo yanya eti yeli obu cεε nɔnu té tha etie. Nene obueneε, nɔnu anti Nyonie yetê miyi-miyi pu.

4 Lɔpe muε, níkan-ní lô: In nɔfu Nyonie kán lô: nísê ege nihi? Be ofo eneε ja? Kpraní: onu nanaene okpɔn tuun uo fein, woju kɔkɔ yɔnyukumu. Woju fein hɔnɔ unɔ onu ba nɔɔ fíní lô onw Nyati li enti lee wutu te neeme be nɔ eke.

5 Akpan-eneε nakan owu obu lɔɔ, woju nó éni nidiní an be obu ce nelní fíní obɔo nédímíní aan eke. Heni-heni mu nidiní an pɔɔ lô: sigie, Nyati ríraru owu, eneε enti lee wutu nɔ nya. Onu mu lɔpee, dikpe li obuε nutu wutuε nɔ nya be eseji nucɔ mindi baa nitite wutu lukpo-lukpoεε pipi ja nu.

6 Eseji mindi baa li obuε nutu bu be obɔ-obɔ fein-ε nɔ wutu sigie etie bubu.

- 7 Gba, amonu éni enti lee wutu nwo, Nyati owo onu owukan lubuoé ji etě nene bó eti etě i nkpón nwe n̄tu lé yacau nene ie. Nu obué, enee n̄b̄ua woju-woju fein mu nububu akpan-ene fein-e níni nédímínî woju mue.
- 8 Omu te-eti puené, ki woju nno éni áfátamu éni b̄ f̄ojofuní te: Nyonié énie, nu l̄wi nno, t̄é fíní mulu akpi eke, enee mulu akpi te fíní nu l̄wi nno kukukpo eke.
- 9 Enee diki: Akpan elefe énie, éni Nyati ȳl̄i owue kaan n̄edímíní nwe remue, notutruní l̄: naja i tuun is̄h̄ i. Tasu mue, élimu ája n+aia i b̄emo; té li obué n̄onyu ei n̄fu eti. Heni-heni mue, n̄yófumu éni b̄ kpan nno k̄ epi kpe, nana n̄tu akpan fein b̄omoco éni b̄ onyuku lubolowi mu.
- 10 Diní an l̄: Nyonié yesê ege yehi, enee enini ieué, yetê fíní l̄ in'in pu ufu kpan mue eke. Nu obu mue, enti yeke lokulo yemr̄i mu, enee lé yepe owu akpasua-akpasuaene fein-e nwo mu yacau ei neeme. Lipe mue, woju-woju fein-e akpan li wutu eti yanya gbein Nyati yob̄ua mu.
- 11 Enee, éni owuene fein yemr̄i mu l̄o remue, be diní an tení ei l̄: fátaa filn̄i akpan éni n̄onu owulilu p̄on weinlo be usu Nyati té nno mu.
- 12 Ee, n̄fu té n̄no Nyati éni nu obu eti f̄kp̄n-ní, eseji filn̄i obué b̄ feln̄i l̄ n̄tu oku faafa. Heni l̄pe mue, enti ȳcu lé, owuene fein fr̄e yaca i,
- 13 sake Nyati etite enti l̄wo lee wutu l̄wo éni sese ieu yeyiku akpan-ene fein-e ȳno eti etě i. Obue, enee r̄kp̄on n̄.
- 14 Obu remue, omu te-eti puené, éni r̄no nu obu éni ókp̄n mue, wuwotuní r̄re l̄ woju un k̄oko íkin-mu nefe f̄ihemíní munukukua Nyati anti, nana l̄ f̄on̄i teyo mu.
- 15 Diní an l̄: owo Nyonié éni t̄e onȳu ei owo eti, enee li owo n̄kuan. Obue, enee owo makpi P̄ol ebi éni li owo te-eti pue cu Nyati éni r̄ceé tunie eti kan owo kpenkpeé niwen nefee mu t̄e n̄.
- 16 Heni-heni mue, owo kpenkpeene fein mu éni owueneé n̄kaan, c̄o owo ótutru aa n̄. Owueneé n̄kaan, elefe kp̄n tuun s̄h̄ i. Éni no l̄o, akpan-eneé ónȳmu Nyati wojue numu, eseji lika ȳnyu ei owo mue udu owo n̄waan onyuku nenini mu fíní l̄ ōw̄ nuduní Nyati kpenkpeé éni c̄o elefe n̄wan n̄nyukuníe eke. Obue neln̄ie remue, kpe ce li obué n̄kuní.
- 17 Omu te-eti puené, nefe eke, gbake móbo nefe woju obu eti f̄eti f̄et̄n̄i ei. Suoní r̄re l̄ mramrali puené úcu n̄onu woju fun-fun-eneé neyiyeníe úku nefe kpe, nana l̄ nefini t̄e f̄ucu fitení Jesi eti enye tintilo.
- 18 Ee, nyuní owo Nyoni Jesi Kris ebi éni li Ocu-pue éni mbuafueé tu nefee lee enini aan fidin̄ie éni wojue kan-ní onku namu-namulo nuní eti aní nuca fein. Munu l̄ku n̄li enini amonu tuun godoo! Amen!

1 Jan

1 Jan 1**Jesi éni Owukan Lubuoε στu nkuaan Iε éni woju**

- 1** Kpenkpe obu mu ébιε, rehi rikan Owukan Lubuoε éni rire woju riyê nefε. Owukan Lubuo obuε, jebre neeme nuhɔ, enεε ni wutu εti ébi ritini owuriraru, ɔru nuhɔwi dɪni nu, ɔnu woju ja ερε nu be eseji ɔru bó frε kin-ni. Enε Iε obuε nɪl nkuaan εbi éni ákân-mu owuε éni íne.
- 2** Heni-heni muε, sigi Bôɔ rire tε nuhɔ, enεε gbake nála rire gbein rédɪni nu be rεhi ɔnu íne εti dalufuε. Eε, enε εbi éni nɪl nkuaan εbi éni ákân-mu owuε éni íneε, nála ɔnu rire gbein néyě ερε, enεε robo ɔnu amanιεε ruku nefε.
- 3** Dɪki: obu εbi éni rɪdi nu, obuε ritιε, rakan riyê nefε amεke Iě fókuní ερε gen εti réli kpan nɔ rádaku Nyati εbi éni Iε Bôɔ Iεε ɔnu Wɪ Jesi Kris.
- 4** Dɪki: rémime wojuεεε nɔ kpenkpe obu muε rεwêh nefε amεke Iě εrɪni rire-mukpie ɔru Iɔku tasɪɔ.

Wεin mu óno éni woju

- 5** Amanιε εbi éni Jesi Kris cu tu ερε be robo ruku nefεε, enεε Iε fínɪ: Nyatiε, enε wεin; tuun Iɔwi kɔkɔ ónɔ ɔnu mu.
- 6** Obu remuε, alɪ rakan Iô: rádakunɪ be gba εrɪni éniei itê tuun muε, be fun rete; fεin-ε rεIε, woju nawrε kɔkɔ ónɔ mu.
- 7** Alɪ εrɪni énieie itê wεin mu fínɪ Iô Nyati ɔnɔbɔ nɔ wεin mu εkεε εkε, be rété akpan makpi, enεε ɔnu Wɪ Jesi éni mbuoε etiti εrɪni un-εne fεin ei.
- 8** Dɪki: alɪ rikan Iô: rɪlɪ woju un-ε, be ramɪmɪa ɔru rire, rédí woju nawrεε an.
- 9** Gba, alɪ rikan ɔru un-εne ruku Nyatiε εkε, be Iɪpe muε, enε εbi éni nɪl numuti nɔ Iεu pu Iεε sεsε puε, nôcu nuɔɔ ερε, enεε nîtiti ɔru un-εne fεin ei nutu ερε rɪl sεsε puεεε ɔnu anti.
- 10** Alɪ nana rikan Iô: ερε rɪlɪ woju un-ε, be rótu Nyati etě funte pu. Iɪpe muε, be neyê Iô: rédí εrɪni owukan lubuoε an kɔkɔ.

1 Jan 2**Εrɪni óuwotu puε Jesi Kris Iε éni woju**

- 1** Ɔmu εwιεεε, memime kpenkpe obu mɪwêh nefε Iě amεke filmínɪ woju un ji. Enεε, alɪ kpan kɔ awrafie mu εlɪ woju un-ε, be nɪdi an Iô: rɪkân óuwotu pu nɔ nɔ Bôɔ rire tε. Óuwotu puε, enεε Iε Jesi Kris ɔnɔbɔ εbi éni Iε sεsε puε.

² Jesi Kris obuε, ενε li obuε nuvu ovu rire niyi tɛyi lɛ amεke Nyati ovu ovu un-ene ovu ερεε nɔ̄. Enεε, ελίmu ovu lεfe εντι un-ene ce remu núomu βεmu; akpan-ene φειν-ε no wutuε εti neeme ένι ίne εti li obuε nu.

Jesi Kris έφελu ένι woju

³ Woju ένι utu ερε runyô numu lô: ridi Kris an henie, ενεε li εντι auleενεε nutu ερε be ρεφελυε.

⁴ Ali kpan kɔ̄ níni nídi ni an, be sake íkrimu εti ífelumu εντι auleενεε, nili funte pu; nédí woju nawρεε an.

⁵ Gba, kpan φειν-ε tφελu εντι owukan lubuoε εke, be ενε neyê lô: Nyati ένι óyofuε eyikuni tasu. Ovυ mu lφρεε, ενεε runyô numu lô: rádaku Kris henie nɔ̄.

⁶ Kpan φειν-ε níni nádakυtiε, be fátaa ni ni ei fíni lô ενε ovovo ni ni eie εke.

⁷ Ovυ te-εti puενε, auleε mɔtu nefε kpenkpe obu muε, ελίmu aule lowo βεmu; sigi ένι ba εbi ένι Nyati tu nefε bubo mu te neemeε. Aule sigi obuε, ενεε li owukan lubuoε ovô fitiníε.

⁸ Enεε mεdiki sun-ε, be etě lɛ fíni aule lowo ένι mɔtu nefεε εke. Diki: Kris ένι lô te ni ei be nefε fre felni lowo εkeε, neyê lô: ovυ wojuε lí nawρε henie tasu. Heni-heni muε, wein nawρε tasuε anya gbein, ενεε dambrie nanya ι.

⁹ Diki: ali kpan kɔ̄ níni ενε nuvo wein-ε mu be sake fe makpi kɔ̄, be tasu muε, ενε hovo nuvo dambrie mu.

¹⁰ Kpan φειν-ε yofu ovυ makprie, be ενε εke nuvo wein-ε mu nuca φειν. Enitiε, woju kɔ̄kɔ̄ ónó ένι yalanι wutu.

¹¹ Enεε, ali kpan kɔ̄ efe ovυ makprie εke, be ενε nuvo dambrie mu nonunu muvu ei ovυ mu te. Heni-heni mu εντιε, dambrie ofũoni nuvuwi nídi cɔ̄ naha.

¹² Ewιene, memime kpenkpe obu mikan miyê nefε lô: obuε Kris lε, ovυ Nyati ovu ovu un-ενεε φειν ovu nefε.

¹³ Bôene, memime mikan miyê nefε lô: ovô fidini Nyati εbi ένι no jebre neemeε an. Ngbafrεene, memime mikan miyê nefε lô: fókɔ̄puni Anguι.

¹⁴ Ewι titiene, mesê ege mikan miyê nefε lô: ovô fidini Nyati εbi ένι li Bôo an. Bôene, mesê ege mikan miyê nefε lô: ovô fidini Nyati εbi ένι no jebre neemeε an. Ngbafrεene, mesê ege mikan miyê nefε lô: Nyati owukan lubuoε funyu fikân-ni ovυε, ovυ nefε mbasi fókɔ̄puni Anguι.

¹⁵ Documini te detemini wutuε lε εντι wojuενεε noni muε εti. Ali kpan kɔ̄ té nó wutuε εtiε, be Bôo ένι óyofu ónómíni mu.

¹⁶ Diki: wutu εti έbi wojuενε ένι li finí: obuενεε kpan té tha εti, obuενεε nuvuwi ibe kpan ι εti lεε obuενεε kpan rire iyra ι εtiε, ελίmu Bôo úvu ovυ woju íla kpan te mu βεmu; kpan ovovo ένι luboluwι mu te ένι wojuε un ovυ inya nɔ̄.

17 Ɛνεε díní an lô: wotúe læ ενιτι wojuενε φαιν εβι ένι kpan nunuwí ibe ne ετιε εν ένι woju yete mu. Kpan φαιν εβι ένι nelí Nyati ένι té ετι wojuε εκε, yonó nkuan tɔun godoo.

Kris ένι munubuan púene ένι woju

18 Ɔmu εwíενε, woju-woju φαιν ένι ókufu nuε oku. Diki: ɔwô fitiní lô Kris ένι munubuan púe yehi, ενεε makan miyê nefε lô: Kris ένι munubuan púene kprangbaló ɔwô anya ετι. Obue, ενεε ɔtu rédi an lô: ókufu ένι nuε okue nǎ.

19 Nενε obuενεε, ɔtu ερεhɔn nuɔo nunyaní, sake nélimíní εριτι púene. Diki: li fíní nílíní εριτι púene εκεε, be ntu nɔdôn-ní ɔtu εν. Ɛνεε gba, ένι ónó lɔɔ, be neyê lô: nélimíní εριτι púene.

20 Nεφε εκε, Kris ɔtu ɔnu Bubo Wεin-ε eyiku nefε, ενεε fédiní woju nawρεε an.

21 Alí mémime lɔɔ mεwêh nefεε, be élimu ένι fédimíní woju nawρεε an bemu; fidíní an. Eseji fidíní an lô: kpan φαιν-ε ite fun-ε, woju nawρεε ónómíní mu.

22 Be ɔfɔnί ένι kpan li funte pu e? Diki: ενε li obue níní Jesi élí Kris-ε. Kpan akpasua obue, tasu mu nilí Kris ένι munubuan pu. Ɛnɔtε, Nyati élí Kris ɔnu Bô, eseji Kris élí Nyati ένι Wí.

23 Heni-heni muε, kpan φαιν-ε níní Kris élí Nyati ένι Wíε, be nédí Bôɔ an. Kpan φαιν-ε níní Kris lí Nyati ένι Wíε εκε, ενε nidí Bôɔ frε an.

24 Nεfíníε εκε, owukan lubuo εβι ένι ɔwô fitiní sigi neemeε, nyu kan-ní ɔnku. Alí fɔnyu fikân-ní ɔnku lɔɔ, be fɔdakuní Wíε læε Bôɔ.

25 Lúpe muε, fíní lô Kris kan la ι εκεε, nôtu nefε nkuan εβι ένι ákân-mu owuε.

26 Woju obuενεε mimimeε, tasu muε, be akpan-ενεε noku nefε kpeε ένι íne mu mimime.

27 Nεfíníε εκε, Bubo εβι ένι Kris tu nefεε nó nɔfu mu. Bubo obu neyê nefε woju φαιν. Ɛnɔtɔ wojuε neyêε lí nawρε; funte kɔɔkɔ ónó mu. Ένι nɔ lɔɔ, be óbútumu ένι bǎ kpan eyê nefε woju lefe ji; dakuní Kris cε fíní lô Buboɔ ye nefεε εκε.

28 Ɛε, ɔmu εwíενε, dakuní nuca φαιν. Lɔɔ, bɔɔ ɔnɔ nísê ege nihi nila rire gbein-ε, lé ríte rínyε ruhɔn íli εριτι, nana líka ata ερε ι ɔnu antí.

Nyati ένι εwíε rúε ένι woju

29 Nεφε nɔfɔbɔ fidíní an lô: Nyati lí sεσε pu. Ένι nɔ lɔɔ, be díní an frε lô: kpan φαιν-ε thí sεσεε, be nilí ɔnu wí læ.

1 Jan 3

- 1 Kpraní óyófue Nyati nyaku ɔnu riree lô te ru loku! Diki: nâ tɔun nára ere ɔnu ewi, enee heni-heni mue, réli ɔnu ewi lɔɔ eke. Eɔni lô rite runɔɔ, akpan-enee élí Nyati éni pɔenee édí an. Enee, ali nédímíní aan, be fí fíní nédímíní Kris-ε an.
- 2 Ɔnu te-eti pɔene, réli Nyati éni ewi. Enee gba, munuε rîkân yɔko feɔn éni woju eke, y+anya gbein. Diki: ɔni Kris yala rire gbein-ε, enee ere fre munu yanya ere gbein le be rûnɔ fíní ene eke kpeun. Eε, lɔpe mue, enee rîdi lô nite nɔnɔ tasuε nu.
- 3 Kpan feɔn éni kan telε lô: nîdi Kris nu lɔɔ, be nadadu ɔnu rire eti nɔpɔn fíní lô Kris pɔn tɔun te mee eke.
- 4 Diki: woju un élie, tasu mue, lí Auleε éni munu ábŭan. Éni nɔ lɔɔ, kpan feɔn ebi éni neli woju un-ε, be Auleε li obuε nabŭan munu.
- 5 Fidiní an lô: Kris-ε, ene woju un éni éli ónómíní mu. Enee, enini ieuε nie, kpan éni woju un feɔn-ε liε éni étitiei remu ni.
- 6 Éni nɔ lɔɔ, kpan feɔn-ε dakɔni heni tasuε íli woju un íhâmu. Kpan feɔn-ε neli woju un-ε eke, be ene nédí Kris éni lô te nɔɔ nu, nédímíní an fre.
- 7 Ɔnu ewiεne, kpan kɔɔko nidala nefe kpe. Diki: kpan éni li sese pu tasuε, ene nihi sese fíní Kris eke.
- 8 Kpan feɔn-ε neli woju un-ε thaa eke, be ene nli Angini éni kpan. Anginiε, bubo mu te neeme neli un-ε tɔun oku lɔɔ. Enee Nyati éni Wle éni ieuε iε, Anginiε éni juma feɔn ónyo óbubu remu ni.
- 9 Enee kpan feɔn-ε eli Nyati éni wle eke, ene nílí woju un nihâmu. Eniniε, Nyati ɔnu enini nkuan éni likaa nóni mu néli ɔnu wi; núkpu nílí woju un nihâmu.
- 10 Gbake, ki woju éni utu be kpan idi Nyati éni ewiεne an, be idi Angini éniεne fre an: kpan feɔn éni íhîmu sese, kpan feɔn éni óyófumu ɔnu makpε, be nélí Nyati éni wi; Angini éni wi nli.

Mine óyófue éni woju

- 11 Heni-heni mue, amanie ebi éni bubo mu te neeme fitiníε, enee li óyófue éni bŏ rɔyófue mine.
- 12 Kpan kɔɔko nidetě fíní Kaεn eke. Diki: nli Angini éni kpan, enee nuhun lobu mu nuwo ɔnu makpε. Emi remu nuwoni e? Ɔbɔɔ tini be nli lɔɔ, enee li fínî: eniniε, unli li obuε nɔni lubolɔwi mu, nétêmu fíní ɔnu makpε éni li sese pɔe eke.
- 13 Makpεneε, ali akpan-enee élí Nyati éni pɔeneε nefe nefeε, be woju nidar+an nefe munu mu.
- 14 Ridi an lô: lu uou anya ere i watige nkuaan eli eɔni. Eɔniε, ruyófue makpεneε. Kpan feɔn-ε óyófumu ɔnu makpε eke, be lu uou hɔnɔ unɔni watige.
- 15 Diki: kpan feɔn-ε fe ɔnu makpε, be nli kpanwo pu. Enee fidiní an lô: nkuan ebi éni ákân-mu owuε, élí kpanwo pu kɔɔko éni.

- 16 Ɛρε εκε, Kris ɔwô anyaku óyɔfɔ éni wojuε gbein rédi nu. Heni-heni mu nócu ɔnu rire néyi tɛyi ɛrini íne eti. Éni nɔ lɔɔ, be ɛρε frε fáta éni nɔ rire tɛyi rutu makriεne.
- 17 Kpraní: alɔ kpan kɔ kân wutu eti ébi éni rirehe owu be kpuku lubolowi mu ékprĩmu ábókamu makri kɔ éni nɔ ámĩa mu nedi nuε, be mínĩ: obuε, Nyati éni óyɔfɔε nóni mu e?
- 18 Ɔmu ɛwɛεε, ɛrini mine óyɔfɔε nidetě numuti mu cε; tu ríliní woju éni iyê lô: ruyɔfɔ mine heni tasu.
- 19 Alɔ rɔlɔ lɔɔ, be yɔtu ɛρε ɔɔbɔ rûnyû numu lô: rɔlɔ Nyati ɛbi éni li nawre pu tasuε éni akpan heni. Lɔpe muε, bɔ te íte ɛρε ɔnu anti.
- 20 Ɛε, botu alɔ ɔnu lubolowi necician ɛρεε, be bɔ te íte ɛρε Nyati anti ambe Nyatiε, nukura nukɔ ɔnu lubolowiε. Ɛne nidi woju fɛin an; ɛnɔtε nikaan, ɛneε li ɔnu cɔ.
- 21 Ɔmu te-eti puεε, alɔ ɔnu lubolowi ícician-mu ɛρε jɛ, be lɔka yata ɛρε ɔ Nyati anti.
- 22 Ɛneε, éni runyɔ ɛnɔtε auleεεεε rikân ɔnku rɔlɔ ɔnu te-eti woju nuca fɛin-ε, woju fɛin-ε rubutuníε, nɔlɔ nutu ɛρε.
- 23 Gba, auleε Nyati tu ɛρεε, ɛneε li téε bɔ rɔcu retê ɔnu wɔ Jesi Kris eti lɛ̃ eseji róyɔfuní mine fíní lô niye ɛρεε εκε.
- 24 Kpan fɛin-ε unyɔ Nyati éni auleεεεε ikân ɔnkuε, nɔdaku Nyati nu fɛin, ɛneε Nyati frε nɔni mu lε. Diki: Bɔbɔ ɛbi éni Nyati tu ɛρεε, ɛneε tu rɔlɔ an lô: nɔnɔ ɔnu mu.

1 Jan 4

Nyati éni Bɔbɔ lεε munubuan puε éni bɔbɔ éni woju

- 1 Ɔmu te-eti puεε, deprimíní eti dobumíní lô: bɔbɔ fɛin-ε inyepu akpan ɔ lɔ Nyati éni Bɔbɔ. Tení té namu-namu lɛ̃ fónyŏní numu ekεfɔ Nyati éni Bɔbɔ li obuε nenyepu kpan kɔ ɔ, elefe mu bɔbɔ lefe. Diki: numuti-eti pu fun-fun kprangbalɔ anya eti nedi juma wutu eti ébi.
- 2 Dɔnɔ an lô: kpan fɛin-ε le cu nakan lô: Jesi Kris lá kpan rirenɔtε í wutu eti ébiε, be Nyati éni Bɔbɔ li obuε nenyepuni ei.
- 3 Gba, kpan fɛin-ε ékprĩmu Jesi éni woju obu ócúε εκε, be élimu Nyati éni Bɔbɔ nɛnyepumíní ei; Kris munubuan puε éni bɔbɔ nɔ. Munubuan pu obuε, ɔwô fitiní lô: nĩhi, ɛneε heni-heni mu nie nedi juma wutu eti ébi.
- 4 Ɔmu ɛwɛεε, nefε εκε, filiní Nyati éni puεε, ɛneε fókɔpuní munubuan pu obuεεε, ambe Bɔbɔ Wɛin ɛbi éni nenyepu nefε ɔ, nukura nukɔ bɔbɔεεε nenyepu akpan-ɛneε wutu eti ébi éni woju dris.

⁵ Ξε, numuti-eti pu fun-fun obueneε, wutu eti εβι ετι woju li obuε dri nene. Obu remue, wutu eti εβι ετι woju li obuε nucυ nikan-nί, be akpan-eneε freε wutu eti εβι ετι woju drie etě rti ei neti.

⁶ Ξρε εκε, Nyati ετι pueueε rli, eneε kpan fein εβι ετι li Nyati ετι kpaan iti erini wojuyiyee. Kpan fein-ε ίtiε εκε, ene nέlί Nyati ετι kpan. Obue, eneε rikprâ eti ridi an lô: bubo ετι no kpan kǎ mu nenyepuni eie, lí Bubo ετι iyê kpan woju nawre, elefe mu bubo ετι ula kpan kpe.

Όγφυ ετι woju

⁷ Όμου te-eti pueue, tu rúyofunί mine. Diki: όγφυε, Nyati li obuε ucυ ula kpan lubolowi mu. Έτι no lω, kpan fein-ε kan όγφυε, be nέli Nyati ετι wι, nidi Nyati an fre.

⁸ Kpan fein-ε ákân-mu όγφυε εκε, ene nέdí Nyati an. Diki: Nyatie, όγφυ eneε yikuni gboun.

⁹ Wojue nyaku Nyati ετι όγφυε γφυ ερεε gbein-ε, eneε li ου Wι lwi nno kukukpo εβι ετι nutu i wutu eti εβι lě ου nkuaan eli erinie.

¹⁰ Ξνεε ki lô όγφυε ετι woju te nya gbein. Coni ere rωyofumu Nyatie, eneε ninyaku erini όγφυε ου eti tuun nutu ου Wie i wutu eti εβι nucuni niyi tɛyi ου ine eti nititi ου un-ε ninyaku ei.

¹¹ Όμου te-eti pueue, ετι Nyati όγφυ ερε lω, be ερε fre fáta ετι ruyofunί mine le.

¹² Diki: Nyati ουου, kpan kωkω yědímíni nu. Gba, alí ruyofunί mineε, be Nyati nó ου mu, eneε néyiku ερε όγφυε eti nóku mu.

¹³ Lpe mue, be ου Bubo εβι ετι nucυ nutu ερεε notu runyô numu lô: rádakuni, eneε nuno ου mu le.

¹⁴ Diki: rédi nu lô: Bô ου ουου ου Wie ie wutu eti εβι lě ου kpan ine nkuan heni tasu, eneε rɛhi ου dalufue ruku akpan.

¹⁵ Kpan fein ετι ile ucυ ikan lô: Jesi lí Nyati ετι Wie, be Nyati nóni mu, eneε eneε fre nidaku Nyati le.

¹⁶ Ξρε, ridi lô Nyati te γφυ ερεε an tasu, eneε ου té nó όγφυ obu eti. Heni-heni mue, όγφυ li obuε yiku Nyati gboun. Έτι no lω, kpan fein-ε kan όγφυ nuca fein-ε, be ene nádaku Nyati, eneε Nyati fre noni mu le.

¹⁷ Diki: Nyati ετι όγφυε eyiku ερε tuun okufu, eneε ranyaku Kris ετι lô te no gbein wutu eti εβι. Obue, eneε γφυ be, coni Nyati yobûa kpan mue, lika yata ερε i ου antie nǎ.

¹⁸ Kpan fein εβι ετι όγφυ yiku tuun kufue, ene níiletumu ei. Alí kpan kǎ neliletu eie εκε, be όγφυε όνόmíni lubolowi mu. Ξninie, ετι έlie notutru lô: Nyati yeli yeyênie ce noni té mue, όγφυε bǎ úkpu íyikumíni.

- ¹⁹ Diki: alí rák+an óyofue, be Nyati éni óyofue ti có yofu eree li obuε tu be rkan.
- ²⁰ Alí kpan kǒ níni nuyofu Nyati be sake fe makpi kǒ, be fun nete. O be míni: alí kpan kǒ óyófumu onu makpi éni nedí nuε, lǒ nítê nuyofu Nyati ebi éni nídi nuε e?
- ²¹ Diki: Kris onobó lá ere aule i lǒ: kpan fein-ε níni nuyofu Nyatiε, be nuyofu onu makpi frε.

1 Jan 5

Woju fein-ε rukopuε éni woju

- ¹ Kpan fein-ε ubu nawre lǒ: Jesi lí Kris-ε, be ene néli Nyati éni wí. Enεε kpan fein éni yofu Bǒ ebi tasulǒ, be nuyofu enini ewiene frε.
- ² Heni-heni mu alí nuyofu Nyati, eseji rífelu enini auleene frεε, be obuε, eneε yofu rídi an lǒ: nuyofu Nyati éni ewieneε nǒ.
- ³ Eε, alí rónyu Nyati éni auleene rák+an onkue, be neyê lǒ: nuyofu Nyati heni. Onu mu ípree, enini auleene éni éfelue bǒ úkpuu útu ere kǒkǒ.
- ⁴ Heni-heni muε, kpan fein-ε li Nyati éni Wíε, tuun nukopu wutuε. Enini téε rucu rite Kris etiε li obuε tu be rukopu wutuε.
- ⁵ Eε, kpan fein-ε bu nawre lǒ: Jesi lí Nyati éni wíε, be ene li obuε nukopu wutuε nǒ.
- ⁶ Jesi Kris-ε, ene li obuε níse mindi mu ni be eseji níse mbuo mu frεε nǒ. Élímu mindi mu onu íefe cεε néé bému; mindi lee mbuo mu níse. Woju obuε, Bubu li obuε i onu dalufue, eneε fein-ε nikaan, nawre.
- ⁷ Mediki sun be owu eniti li obuε nehi Kris íne eti dalufue:
- ⁸ Bubu, mindie lee mbuoε. Nǒnu dalufueε níniε, có nno kukukpo a.
- ⁹ Alí rucu akpan éni dalufueε ihie ritê jǒkpa, be gba Nyati éniε já? Heni-heni muε, Nyati éni dalufueε i onu Wí íne etiε, ilín nkɔbɔ alabu-alabu.
- ¹⁰ Diki: kpan fein-ε cu té te Nyati éni Wíε etiε, be nékprí Nyati éni dalufueε nócu. Kpan fein-ε ócú te étê míni etiε eke, be nóbu Nyati funte pu. Heni-heni muε, nékprímu Nyati éni dalufueε i onu Wí íne etiε nócú.
- ¹¹ Dalufueε Nyati íε, eneε li fíní: nótu nkuan ebi éni ákân-mu owue eli enini, eneε nkuan obuε, onu Wíε mu li obuε níse nutu ere.
- ¹² Eε, kpan fein-ε idaku Nyati éni Wíε, be nkuaan lí enini. Kpan fein-ε ádákumíniε eke, nkuaan éli enini.

Un pu éni Nyati ógugó ótu éni woju

- 13 Diki: nefε εβι ένι fucuní té fitení Nyati ένι Wιε ετιε, mémime owu obuene mewéñ nefε amεke lě fónyöñí numu lô: nkuan εβι ένι ákân-mu owue ει nefini.
- 14 Onu mu lipεε, té okpon ερε Nyati ετι lô: woju fein-ε rûbutuni be yei onu té ετι wojuε, nîla rti ei niti.
- 15 Enεε, ένι ridi an lô: niti obuε rubutuniε, be ridi an frε lô: nîli nutu ερε.
- 16 Ali kpan kǒ εδι μακρι nno nu neli woju un kǒ be έλίmu woju un ένι than kpan lu uou muε, nuγugó Nyati nútú μακρι εβι. Lipε muε, Nyati γotu μακρι εβι nkuan. Diki: kân woju un ένι kpan neli be, ενιue, tuun lu uou mu cεε than-ni. Enεε, έλίmu obu ένι íne mu míní γugóní βεmu; woju un ένι kpan neli be y+ahan-míni lu uou muε ένι íne mu li obuε míní γugóní.
- 17 Heni-heni muε, woju fein-ε kpan li be ényé me sεσε Nyati antie, lí woju un. Enεε, kân woju un ένι ali botu kpan li frεε, be íhan-míni lu uou mu lí.
- 18 Ridi an lô: kpan fein εβι ένι ει Nyati ένι wιε, nîli woju un nîhâmu ji. Eniue, Nyati ένι Wιε isisan-ni, ενεε Angini úkpu íkin-míni.
- 19 Ere ridi an lô: réli Nyati ένι pueue, ενεε akpan ambiene fein εκε no Angini onku.
- 20 Ridi an frε lô: Nyati ένι Wιε ie otu ερε íne mu ák+an lě rédi Nyati nawρεε an. Enεε, onu Wi Jesi Kris-ε ridakue, otu rádaku Nyati nawρεε frε. Diní an lô: Jesi Kris-ε, nli Nyati nawρεε, ενεε eseji nli nkuan εβι ένι ákân-mu owue ένι íne.
- 21 Onu ewiue, dōsumíní obó lefe.

2 Jan

2 Jan 1**Woju nawrɛɛ lɛɛ mine ɔ́yɔ́fɔ ɛ́ni woju**

1 Kpɛnkpɛ obuɛ, ɛfɛ Yia Kiria ɛbi ɛ́ni Nyati tefu bó ɛtɛ lɛɛ ɛ́fɛni ɛwɛɛnɛ ɛbi ɛ́ni muɔ́fɔ nawrɛ mu tasɛɛ ɛin li obuɛ ɛmɛ Kpɛnkpɛɛ mimime mɛwɛ́n. ɔ́yɔ́fɔ obuɛ, ɛ́límɔ ɔ́mɔ lɛfɛ cɛɛ mɔ́yɔ́fɔmɔ nɛfɛ bɛmɔ; akpɛn-ɛnɛ fɛin ɛbi ɛ́ni di woju nawrɛɛ aɛn frɛ yɔ́fɔ nɛfɛ lɔɔ ɛkɛ.

2 Woju nawrɛ obuɛ, nɔ́ ɔ́ru mu, ɛnɛɛ ɛsɛji yɔ́dɔ́n ɔ́ru ɛin tuɔn godoo.

3 ɔ́nu mu lɔpɛɛ, ɛnɛɛ Nyati ɛbi ɛ́ni li Bôɔ lɛɛ Jesi Kris ɛbi ɛ́ni li Bôɔ ɛ́ni Wɛɛ ɛin yɔ́tu ɛrɛ ɔ́wɔɔ, lɛdɔ́tuɔku lɛɛ tɛyɔ́ lɛ́ rɛ́ni ei woju nawrɛɛ lɛɛ ɔ́yɔ́fɔɛ mu nuca fɛin.

4 Dɛki: rirɛ mu nekpirimu ɛ́ni ɔ́fɔ ɛwɛ ɛlɛfɛɛnɛɛ mɛdi nuɛ ɔ́ɔ Bôɔ ɛ́ni aulɛɛ tu ɛrɛɛ ɛti nɛni ei woju nawrɛɛ ɛti.

5 Gbakɛ Yia namɔ, ki wojuɛ makan miyêfu: tu rúyɔ́funí mine. Obuɛ, ɛ́límɔ aulɛ lɔwɔ mɛ́mimemu mɛ́sɛfɔ bɛmɔ; aulɛ ba ɛbi ɛ́ni Nyati tu bubo mu tɛ neemɛɛ, ɛnɛɛ makɔatɔfɔ.

6 Alɛ ruyɔ́funí mineɛ, bɛ aulɛɛnɛɛ Nyati tuɛ ɛti li obuɛ rɛni ei. Heni-heni muɛ, aulɛ ɛbi ɛ́ni fitiní bubo mu tɛ neemɛɛ, ɛnɛɛ li ɔ́yɔ́fɔ mu ɛ́ni bɔ́ fɛnɛnɛ́ ei nuca fɛin.

Kris munubuan pɛnɛ ɛ́ni woju

7 Dɛki: akpɛn kpɛngbalɔ́ anya ɛti nedi juma wɔtu ɛti ɛ́bi uku akpɛn kpɛ. Nɛnɛ obuɛnɛɛ, níkpɛrimɔ núɔ́mɛnɛ́ lɔ́: heni-heni mu Jesi Kris lá kpɛn rirɛnɛ́ í wɔtu ɛti ɛ́bi. Diní an lɔ́: kpɛn tasɛɛ nedi juma obuɛ, ɛnɛɛ li akpɛn kpɛ ɔ́ku pɛɛ lɛɛ Kris ɛ́ni munubuan pɛɛ.

8 ɛ́ni nɔ́ lɔɔ, bɛ nyuní íne mu lɛ́ ɛrɛni juma fɛin-ɛ ridi nɔ́fɔ agbra tɛɛ íli ɛhɛlɔ, nana féhení ɔ́nu mu nfrusɛ tuɔn fókufuní.

9 Kpɛn fɛin-ɛ inya ɪ Kris ɛ́ni wojuyiye ɛbi ɛtɛ, bɛ ɛnɛ náɔákumɔ Nyati. Kpɛn fɛin-ɛ udɔ́n ɛtɛ ɛkɛ, bɛ ɛnɛ náɔaku Bôɔ lɛɛ Wɛɛ ɛbi.

10 Alɛ kpɛn kɔ́ ie nɛ́fɛni tɛ bɛ ɛnɛni wojuyiyɛɛ ámú cɔ́ nɔɔ lɛɛ Kris ɛ́nɛ ɛin-ɛ, bɛ desikemínî, dɛtɛmínî su.

11 Dɛki: kpɛn fɛin-ɛ itɛni suɛ, bɛ ɛnɛ lɛɛ ɔ́nu ɛin nɛ́tɛ́nɛ́ nsibi juma un obu ɛ́ni ɛ́di mu tɛ.

12 ɔ́mɔ tɛ-ɛti pɛnɛɛ, mikân owu kpɛngbalɔ́ ɛ́ni bɔ́ makan meyê nɛfɛ, ɛnɛɛ mɔ́yɔ́fɔmɔ ɛ́ni bɔ́ mɛsɛ kpɛnkpɛ mu makan. Dɛki: mɔ́juju ɛ́ni bɔ́ mie nɛ́fɛni tɛ lɛ́ mákan méyê nɛfɛ ɔ́mɔ numuti mu. Lɔɔ, lɛ́ bɔ́yɔ́ mu rirɛ mu ɛkpi ɛrɛ tasɛlɔ.

13 ɔ́fɔ meyi ɛbi ɛ́ni Nyati tɛ bó ɛtɛ ɛ́ni ɛwɛɛnɛ frɛ narakɔ́fɔ namɔ-namɔ.

3 Jan

3 Jan 1**Bubo mu éni woju**

- 1** Kpenkpe obuε, efe Gayus ebi éni muγofu nawre mu tasuε li obuε emε Kpankpreε mεwéñfu.
- 2** Ómu te-εti pu, mɔgɔgɔ Nyati éni bǒ εfɪni wojuεne feɪn aja nu ɔtuɔ, Iǎ eseji rirenε mu ɔtuɔ tinti finí lǎ ɔtu bɔbɔ frε nɔɔ mbasi uku muε eke.
- 3** Diki: makriεneε nɔ nefɪni te iε éni dalɔfuε i ɔtu íne εti lǎ: fɪlɪ nawre pu feɪni ei woju nawreε εtiε, ɔtu rire mu nekpimu lɔkɔlɔ.
- 4** Eε, alɪ miti lǎ: ɔmu εwɪεne neni ei woju nawreε εtiε, be obuε, eneε li emɪni rire-mukpi lɔku tasuε nǎ.

Gayus éni akpaan isikeε éni woju

- 5** Ómu te-εti pu, εfɪni té namuε fanyaku tuɔn makriεneε fédí an frε bɔbɔ εtiε, woju feɪn muε, feɪl finí lǎ te fataa eke.
- 6** Makri obuεneε, niεní ɔtu íne εti dalɔfuε Nyatikaan anti nákan-ní ɔyɔfuε fɪnyaku gbein-ε éni woju. Bɔka nene ji finí lǎ Nyati te yɔfuε eke núhǎní εti nání cǎ nahaníε.
- 7** Diki: éseε neεeníε, Kris éni ínéε bǒ anya gbein akpan etie remu. Ónu mu lɔpεε, núbutumíní akpan-eneε yǒɔu te yětêmu Kris εtiε éni ábuka.
- 8** Éni nɔ lɔɔ, be mediki sun-ε, ere li obuε bǒ rabuka makri obuεneε lɔɔ. Lɔɔ, Iǎ ere frε ɔtu bó ɔtu woju nawreε neεepuníε éni jumaa mu Iε.

Diotref Iεε Demetrius éni woju

- 9** Ówǎ mimime kpenkpe likpin luwi nno mɪwéñ ɔtu Nyatikan mu puεne, eneε Diotref ebi éni uɔu muɔu woju feɪn muε óbú ere akpan.
- 10** Obu remuε, bɔɔ mihi muku tεε, enɪni un anuma-anuma feɪn-ε neliε, mǐkan ɔtu woju. Diki: nɔɔu funte mu nuɔɔu ere rire i, eneε obuε, yǒhun-mínɪ: níkrɪmu nísikemu makriεneε frε. Eseji, alɪ akpan kǎ yófu éni bǒ esike makriεneε, be neteru nene bɔɔ nukɔɔruní eie, be nebe nene Nyatikan mu.
- 11** Ómu te-εti pu, ɔhunku unli puεne εti, nana namuli puεne li obuε bǒ fɔhunku εti feɪl namu. Diki: kpan feɪn-ε neli woju namuε, be nɪli Nyati éni kpan. Kpan feɪn-ε neli un-ε eke, nédí Nyati éni lǎ te nɔɔ an.

12 Akpan fain nɛhi Demetrius íne eti dalufue lô: nli kpan namu, enee woju nawree noni muɛ fre nanyaku onu woju gbein le. Orɔbo fre rɛhɪni íne eti dalufue, enee fidi an lô: obuɛ rakaan, onu cɔ.

Ókufu mu éni owukan lubuo

13 Míkân owu kɔrangbalɔ éni bɔ́ makan meyéfu, enee móyófumu éni bɔ́ mese kpenkpe mu makan.

14 Diki: mɔ́juju éni bɔ́, agbra obu muɛ, mie makprâfu lé́ mákan onu numuti mu méyěfu.

15 Gba, teyɔ nɔnɔ lee ofu ein. Aruan-ene fein-e nɔ ébie narakufu namu-namu. Efe fre raku aruan-ene fein-e nɔ tee tu ere.

Jud

Jud 1

¹ Kpenkpe obuε, εμε Jud εβι ε̄νι ml̄l Jesi Kris ε̄νι beyepu be eseji li Jak ɔnu makp̄ie li obuε m̄ew̄ēn nefε ebienεε filn̄i akpan ε̄νι Nyati εβι ε̄νι li B̄ɔ ra be li ɔnu te-εti p̄uεne ε̄νι nitite nite Jesi Kris εie.

² Nyati ε̄νι l̄εdu ɔ̄tuku, teyo l̄ε ɔ̄yɔfue niyiku nefε tuun nk̄pɔbɔ alabu-alabu.

Éyiye p̄u fun-fun-εne ε̄νι woju

³ Ɔnu te-εti p̄uεne, b̄onu neeme, rire nayr̄amu ei ε̄νι b̄ɔ memime kpenkpe m̄ew̄ēn nefε makan erini íne nkuan εβι ε̄νι Nyati cu εre b̄oyɔ muε ε̄νι woju. Enεε gba obutu ε̄νι b̄ɔ heni-heni mu memime l̄́ m̄ók̄p̄uk̄p̄uku nefε rire fécení rire ba ɔ̄ n̄ɔf̄u té ɔ̄d̄ɔn Jesi εti. Téε b̄ɔ kpan ɔ̄cu et̄ē Jesi εtiε, ɔ̄w̄ɔ Nyati ɔ̄nyu ɔ̄nu woju anyaku gbein eȳē ɔ̄nu p̄uεne; ɔ̄nu egeε, wojuyiye lefe k̄ɔk̄ɔ ɔ̄nɔ̄ ji.

⁴ D̄iki: akpan akpasua k̄ɔ̄ ɔ̄cu gb̄re mu acuc̄uatu mu l̄ε n̄ɔf̄u εin. Nene obuεneε, ɔ̄w̄ɔ Nyati kpenkpeε k̄án ε̄lie Nyati yeli yeȳē neneε ε̄νι woju lá ɔ̄ sigi neeme. Niliní akpan ε̄νι n̄íní n̄édímíní Nyati woju mu. Heni-heni muε, n̄ónȳoní Nyati ε̄νι l̄εduε tuku kpaan ε̄νι wojue néseponí nenini mu neliní runyɔ owu anuma-anuma tuun néciní Jesi Kris εβι ε̄νι, εne ce li ɔ̄ru Etei p̄u l̄ε Nyɔ̄ne nálaní ei.

⁵ Gba, owuεneε mehi mit̄ita b̄ó εtiε, ɔ̄w̄ɔ fidiní f̄ein an, obu ce, muɔ̄yɔf̄u ε̄νι b̄ɔ makvatu nefε ji. Heni-heni muε, Nyɔ̄ne ε̄νι l̄ɔ̄ te k̄ɔn Israel p̄uεne nya ɔ̄ Ejibit te be, ɔ̄nu ege, tu n̄ɔnu mu obuεneε f̄ein-ε te ɔ̄n̄óm̄ini εtiε t̄ɔ̄, fidiní an.

⁶ Ɔnu ba n̄nɔ, enti ngbaf̄re ebienεε ɔ̄d̄ɔn-mu b̄omuc̄ɔ̄ Nyati tu neneε εti be nya ɔ̄ c̄ɔ̄ nite neneε t̄εε, fidiní an l̄ɔ̄: Nyati oku neneε ngbraka ε̄νι úbubuumu ei nun̄ɔn̄i dambri l̄ok̄ue mu n̄ɔkp̄ɔn-ní nuε n̄úb̄ua woju-woju f̄ein muε.

⁷ Eseji Sod̄om l̄ε Gom̄ɔr l̄ε ebienεε nɔ neneε rire-riree ε̄νι p̄uεne εβι ε̄νι, neneε fr̄e, di wraka juma l̄ε tuun ek̄p̄isi bibi nalapu mine εin-ε, fidiní an l̄ɔ̄: Nyati cú l̄é c̄á̄u neneε ɔ̄. Obuε, εneε neȳē Nyati ε̄νι l̄ɔ̄ yet̄ē yeli yeȳē akpan-εneε ub̄ɔan-ni munuε l̄é l̄ok̄ue mu t̄εε n̄ɔ̄.

⁸ Woju obuεneε mit̄ita b̄ó εtiε, akpan ebienεε cuc̄uatu nefε mu t̄εε, neli ɔ̄nu n̄d̄áma l̄ε. Neniniε, funte woju edr̄i neneε n̄ɔbubuní n̄ɔnu rire i, níkp̄umíní Nyati ε̄νι eteie n̄úc̄úm̄iní, eseji numuti naha neneε enti te ε̄νι munukan p̄uεne εti fr̄e.

⁹ Owu obuε niliníε, enti ngbaf̄re ine-εti p̄u εβι ε̄νι n̄iraní Mikael-ε fr̄e b̄ɔb̄ɔ éli l̄ɔ̄. D̄iki: c̄ɔ̄ni nesi akpr̄ua l̄ε Angin̄i εin Mois ε̄νι k̄ɔd̄ɔḡɔ̄ íne εtiε, ɔ̄nu numuti ám̄ú Angin̄i rire k̄ɔk̄ɔ, nana n̄ikan niȳēni l̄ɔ̄: Nyɔ̄ne ɔ̄n̄ɔbɔ li obuε yob̄úafu mu.

¹⁰ Enεε akpan akpasua obuεneε énie εke, owuεneε n̄édímíní an fr̄e b̄ɔb̄ɔ, εneε numuti iha neneε εti. Nit̄ēn̄i finí n̄niε ε̄νι ák̄ân-mu ɔ̄tutruε εke, εneε neliní obu ceε ɔ̄t̄t̄n neneε íne mu be n̄je n̄ɔbubu neneε, n̄ihaní.

11 Musue lí nenini! Nócuní Kaen éni Ika busue, enee finí Balaam ekee, sika amimia nene nónuruní nōnu rire mba. Eseji nōnu tutree nidiníe remue, ɔtu nétēní finí Kore eke nócuní lu uou éni atingbree.

12 Nene obuenee, ali nunoní nōfu fet kǎ nuwaan, be etě Iě finí kǎdɔgɔ li obuē nōwan nigbiní nefē eke. Diki: ruhōn únyu nene kǎkǎ, nene cee bǎ nte neyikuní kpentí. Nitēní finí mindi éni ibi ei nehi uní be lufan upo unyaku eie eke. Onu ba nno, nitēní finí mitin éni se ku nōnu órun nu be órún tūn ruo ku te finí ɔbɔ nuoní nku aanu eke.

13 Eseji nunyuni nōnu rúhōn wojuee nunyakuní gbein finí Iǎ jenfie Ila mra isi rukuo uku ei ekpēhe eke. Nene baa, nitēní finí mulɔɔ éni nemíe mu use enti tee eke, enee Nyati etite dambri loku nno etě nene I nūdōn-ní mu te tūn godoo.

14 Ki owue Enok ebi éni I Adam éni alau nku nōmbu mue kan la I nenini íne eti: 'Diki: Nyōnie nehi lee enini enti ngbafre akri alabu-alabu ebieene ein

15 Iě obūa akpan fein mu. Lipe mue, nene unli pu ebieene níní nédímíní woju mue, nūcu nōnu woju un-un-ene fein-e nliníe, munue nubuan-níe lee nōnu numuti fein-e thani eti iyê Iǎ: nifení heni tasue, eti nime nene."

16 Akpan ba obuenee, óhuhrun bibi cee nō nene ómu; woju kǎkǎ úyo nene te. Neninie, woju un fein cee té Iha nene etie, be nēliní. Owu ngbohro éni élimu nōnu tikpe wojue, enee unō nene ómu Iya. Eseji ɔbɔ kǎ éni bǎ neheníe remue, be nákpāti nokukuní numuti ei nūwǎkuní akpan.

Íne mu ónyu éni woju

17 Onu te-eti puee, nefē eke kuan-ní owukan lubuoenee ɔru Nyōni Jesi Kris éni ótɔpu puee bo nefē etie.

18 Heni-heni mue, nikan-ní Iǎ: nuenee yebēn Ie mue, akpan yanya eti éni nōnu ante, Nyati yetē miyi-miyi pu. Ono nenini te-eti woju ce I obuē yodo nene nliní, Nyati éni éye kǎkǎ bǎ únō nene lubolowi mu.

19 Enee akpan-enee nikan-ní nōnu wojue, nene I obuē nesiní óbubuu mu nōfu agbraa nǎ. Diki: neninie, Nyati éni Bɔbɔ ónó nene mu; obu cee Ipi nene íne mue, enee nliní.

20 Onu te-eti puee, nefē eke, nōfu tée fucu fitení Nyati eti be yi nu kǎ fein-e, Ika nunyu nefē I ɔnu mu fúcióní mbasi fání, eseji Bɔbɔ Wein nubuka nefē nōfu Nyati ógugɔ mu nuca fein.

21 Lɔɔ, Iě fótuní Nyati éni óyɔfue ɔdǎn nōfu eti fókpǎn-ní nūe ɔru Nyōni Jesi Kris yanyaku enini Iedutukue gbein yɔtu nkuan ebi éni ákân-mu owue yeli nefinie.

22 Gba, nōfu agbra tee, akpan elefe nó éni té hōnɔ Ii ege-ege. Nene obuenee, tukuní nene Iedu, bukaní nene.

23 Elefe frε ένιε, nényení lé numuti ετι. Obu remue, wuwotuní nene lé núkumíní έιε τε. Gba, elefe ambiene ένιε εκε, tuku nene ledu le, sake suoní rire lokulo lé nonu woju un-un-eneε niliníe íσε nefε.

Jud ένι Nyatε nokukotue ένι woju

24 Gbake, Nyati εbi ένι kan bómucó ένι unyu nefε ι lé akoti kókó údopumu nefε, woju un kókó ítuumu nefε mu fányaní onu έjyre lokue mu τε rire-mukpi eli nefini nuca fein-ε,

25 εε, Nyati εbi ένι onu lefe ce ι Nyati non kukukpo be se onu Nyoni Jesi Kris mu cu ερε íne nkuaan, munu loku, nuyi, etei lee bómucó nili ενι, lô nu jebre neeme τε be ι ku amonu be ι godoo! Amen!

Apokalis

Apokalis 1

Bubo mu éni woju

¹ Kí wojuenée Nyati tɔ Jesi Kris nyu nyaku gbein ye ɔnu ósu pueɛ. Heni-heni muɛ, eme Jan, Jesi ɔtɔpu ɔnu enti ngbafre nno ie ɔnyu wojuenée nehi ise gbracɛɛ anyaku gbein eyěmu.

² Woju obuene fain-ɛ, ɔmɔbo midɪ nu ɔmu nɔnɔwi mu, enee mehi ɔnu íne eti dalufue lô: Í Nyati éni owukan lubuoɛ heni tasu. Ɖe, Í Jesi Kris rire woju éni ɔmɔbo nyu nyaku gbein yemu.

³ Wojuenée Nyati yemu mimime nɔ kpenkre obu muɛ, kpan fain-ɛ yakinga mu lee akpan-ene fain-ɛ yetê riti ei yetie, ehe Í nenini! Diki: nuɛ oku owu.

Nyatikan nɔmbuene éni woju

⁴ Kpenkre obuɛ, eme Jan li obuɛ mɛwɛn nefɛ ebienee filní Asi maie eti te éni Nyatikan nɔmbuene éni akpaan. Nyati ebi éni ɔwô nɔ bonu neeme tɔun bɔɔ be ie oku lɔɔ be eseji nye nehiɛ, nɔbukɔ nefɛ lɛ́ nótɔ fónóní teyɔ mu nɔca fain fre. Ɖnu ba nnoɔ, bɔbo nɔmbu ebienee nɔ ɔnu líkpen-ɛ anti tee fre nli lɔɔ eke nútú nefɛ.

⁵ Jesi Kris fre nɔbukɔ nefɛ le. Ɖne li obuɛ nli Nyati éni dalufue ebi éni tɔi numuti nno, eseji ene li obuɛ nifin lu uou mu óno énye éni atingbree i. Ɖne baa nli wutu eti ébi egbrengbieɛ fain éni etei pu.

Ɖne ebi éni nuyɔfu ere be nu nuku mbuo ei nɔnyu ere ninyaku ei unli éni aubaa, mɔnu lɔku nli enini!

⁶ Ɖe, ene ebi éni nutu ere fain runyuku rli egbrengbi lee teyiti pueɛ ɔnu Bô Nyatie antie, mɔnu lɔku lee bɔmɔɔ fain nli enini tɔun godoo, Amen!

⁷ Kpraní: nónɔ enti jru erehin te nehi, enee akpan fain yedini nu, tɔun obuene fre bɔbɔɔ nɔni kɔiaa yedini nu le. Lipe muɛ, enini ieu obuɛ, yɔtu obuɔ-obuɔ fain mu éni akpan yoku bó lúpu yɔtu mutɔ. Nli lɔɔ eke, Amen!

⁸ Adamanga Nyati nakan lô: Ɖme li obuɛ mite finí Alfa lee Omega eke. Ɖe, eme mɔnɔ woju-woju fain éni bu óbo mu lee ókufu mu te. Ɖme li obuɛ ɔwô mɔnɔ bonu neeme tɔun bɔɔ be ie oku lɔɔ be eseji minye mehi free nǎ. Ɖe, eme li obuɛ nli Nyati ebi éni kan bɔmɔɔ woju-woju fain etie nǎ.

Owue se Patmɔs te Jan di nuɛ éni woju

⁹ Ɖme Jan, nli nɔfu makɔri nno. Ɖe, Jesi Kris ebi éni ridakue remue, bɔyɔ mu redi gbɛ rucɔ tenyuei lɔkulɔ mu rukpôn Nyati ebi te éni óho. Heni-heni muɛ,

Nyati owukan lubuoe mobo onu amanie, tasu muε, Jesi ́ni rire wojue midu nu be makaan remue, ńbemini mie ḿd́n Patmos wutu lukpoe eti ́bi.

10 Dimas nno ḱ ́ni nuε muε, eneε Bubo Wain imu eti be miti lubuo sian-sian nno ́ni nele onu ege b́mu f́ni krukru lubuo eke.

11 Eneε ki ĺ lubuoe nakan: Wojueeneε f́di nuε, mime fein ku kpenkpe mu wen ebi nombue mehi mududuu ́nee ́ni Nyatikaan-ene. Ki ebienε: Efes, Smirn, Pergam, Tiatir, Sard, Filadelfi Iεε Laodise.

12 Ĺ miti ĺ, eneε mudu munyuku Í ḿdi kpan ebi ́ni nakan owue nu. Lipe muε, midu kanie nombu akpasua ḱ nu ́ni nini sika lebe mu be nyinye eti.

13 Mikpraa, eneε midu kpan akpasua nno ḱ nu ́ni nye eti nnonu erelin te. Trale lehinlo ́ni runi ei lika muε ńni rire, eneε sika lebe mu betu akpasua ḱ teruni okun eti.

14 ́ne ruho onon-ni ei pumpumpulo f́ni jese eke, eseji nunuwu fre negbini f́ni Iε eke.

15 Onu Ikaaeneε freε, Í f́ni jawie Iankpa, eneε nadan uku nunuwu mu f́ni obbo nican-ni eie eke fre. Eseji onu owururaru lubuoe nobon f́ni ĺ jenfie Ila mraa eke.

16 Mulolo nombu ńni krisibo onku nuhun, eneε akrabu dende nno ́ni ufun gen Iεε munue ben-ni numuti fre. Munu nejyreni uku nunuwu mu f́ni ningbe tunti gbe eke.

17 Ĺ midini nu ĺ, eneε ho amu be mupi onu Ika mu Ipe. Lipe muε, eneε nucu onu krisibo b́ nitamu eti be nakan niyemu ĺ: La nudowofu! Eme I obue muno wuju-woju fein ́ni bu obo Iεε okufu mu.

18 Eε, eme I obue mli Kpan ebi ́ni no namaa ń. Diki: ḿ, eneε gbake ḿno lu uou mu ḿnye muno nama toun godoo. Lu uou Iεε awente ebi ́ni b́mucó neemeε ńmu onku.

19 ́ni no ĺ, be mime wojueεε fein ebi ́ni oẃ f́di nu, obueneε f́di nu Iεε obueneε no ege f́di nuε fre.

20 Diki: mulolo nombue ńmu krisibo onku nuhun fidi nuε, onu nuwaan I Nyatkan nombu ebienεε mududuu ́nee ́ni enti ngbafreneε. Gba, sika lebe mu kanie nombu akpasua ebienεε, eneε I Nyatkan nombueεε.

Apokalis 2

Owue Jan mime wen Nyatkan nombue ́ni wuju

1. Efes Nyatikaan ́ni wuju

- ¹ Mime kpenkpe wen Efes Nyatikaan ́ni enti ngbafree l̄: Kpan ebi ́ni mulo n̄mbue n̄o kpisbo ́nku nuhun be n̄uca fein n̄o sika lebe mu kanie n̄mbu ebiese erehin-e, ki l̄o nakan:
- ² Diki: nefini juma anamuefe fein-e fidinie midu an. Ee, rirebaa ficeni ei lee kptue fikn-nie, midu an neeme. Eseji midu an l̄o: fikpumiini etu fipimini akpan te un puefe ege. Heni-heni mue, nene ebiese nini nini emu otu puefe, f̄osusuopuni nene fedini nu l̄o: fun neteni.
- ³ Ee, fik̄an-ni kptu, enee f̄onyuni te i fedini gbree emu ine etu tuun ie oku lo, rire eje nefee k̄ok̄o.
- ⁴ Gba, woju ́ni filini be aja nu k̄ok̄o, enee lu fin̄: oyofue yiku nefee bubo mu tee +a cobl.
- ⁵ Makan miyē nefee l̄o: kuan-ni l̄o fite funoni kraa be fukuni wutu lee f̄onyokuni lubolowi mu feseni ege felni fini sigie eke. Alu elimu lo, be mihi n̄ofu etu, enee nefini kanie filinie, onu woju yece re.
- ⁶ Woju n̄o free filini be ja n̄ue, enee lu Nikola akpan lukp̄oe ́ni owu ebiese ilie, fifeni fini eme eke le.
- ⁷ Kpan fein-e la rite, be niti owue Bub̄o nakan iyē Nyatikan-enee! Diki: kpan fein-e yohun tuun yok̄o, m̄utu tin-e utu nkuan be n̄o Nyati ́ni ehe co tee ́ni ewie nihi.

2. Smirn Nyatikaan ́ni woju

- ⁸ Mime wen Smirn Nyatikaan ́ni enti ngbafree free l̄o: Kpan ebi ́ni n̄o woju fein ́ni bu obo lee okufu mu tee, Kpan ebi ́ni u be n̄o lu uou mu nyee, ki l̄o nakan:
- ⁹ Nefini munue fedini lee yalee nowo nefee, midu an. Heni-heni mue, akpan anti filini yale puefe, enee Nyati antie eke, fidini gbree. Midu riree akpan-enee nehi Juf inee nobubu nefee ee free an. Nene obuenee, tasu mue, nelimini Nyati ́ni puefe; Satan ́ni akpan nini.
- ¹⁰ La nudowo nefee gbree n̄o nefee anti fidini jie etu. Diki: Angu yohunku nefee yutu nukuni n̄ofu mu elefe sibikan mu, enee n̄ini nefee otu-otu tuun munuwi ndio agbra. Obu ee n̄o, alu botu ubutu ́ni b̄o funi free bob̄o, be nyuni te i tuun kufuni. Lipe mue, m̄utu nefee nkuan yete nefini abutre.
- ¹¹ Kpan fein-e la rite, be niti owue Bub̄o nakan iyē Nyatikan-enee! Diki: kpan fein-e yohun tuun yok̄o, lu uou aanu mue b̄o ihemini.

3. Pergam Nyatikaan ́ni woju

- ¹² Mime wen Pergam Nyatikaan ́ni enti ngbafree free l̄o: Kpan ebi ́ni akrabu dende ebi ́ni ufun gen lee munue n̄o ́nku, ki l̄o nakan:
- ¹³ Nefini ebie funoni mue, midu an. Te lu obu Satan ́n̄o pifu onu likpen-e u. Obu ee f̄onyuni emu woju u k̄unkpulo, nokp̄u notu n̄ofu te anyā u omu etu. Ee, funoni c̄o Satan h̄o ebie te, enee obu ee, nu ebi mue nuwoni omu dalufue Antipas ebi ́ni u numuti n̄o omu ein tuun kufue free bob̄o, rire eje nefee.

14 Gba, woju éni fèlíní bẹ ájájá nù kòókò, ẹnẹ lẹ fíní: nǎfú agbra tẹ, akpan tuko nó éni hǎnǎ ɔnyu Balaam éni wojuyiyee ikân ɔnku. Balaam-ẹ, ẹnẹ lẹ obuẹ niye gbrenghi Balak de Israel pɔne nɔpɔ mbaa nǎ. Obuẹ nílẹ, tú Israel pɔne wú kú mu í nniẹnẹ nɔcɔ nɔcǎnǎ owuẹ, ẹnẹ eseji bo wraka lókulo frẹ.

15 Nẹfíní tẹ baa, akpan tuko frẹ nó éni nyu Nikola akpan lúkpóe éni wojuyiyee kan ɔnku, obu cẹ fakprání nene nunuwí mu.

16 Éni nǎ lǎ, makan miyê nefe: nyukuní luboluwí mu! Alí félímíní lǎ, bẹ míhí nǎfú eti gbracecẹ, ẹnẹ mǔcɔ akraɔbẹ nǎnǎmú ómu inyaa mli miyê akpan akpasua obuene fẹin.

17 Kpan fẹin-ẹ la rítẹ, bẹ nítí owuẹ Bubǎ nakan iyê Nyatikan-ẹnẹ!

Diki: kpan fẹin-ẹ yǎhun tɔn yǎkɔpɔ, mǔtɔnɔ maní ebi éni kpan kòókò yǎdɔ nɔ nǎhí. Eseji mǔtɔnɔ lubobu lofú nǎ éni ɔnɔ eti mimime ẹnɔ íné lǎwǎ mǔtɔnɔ. Íné obuẹ, kpan ebi éni mǔtɔnɔ ɔn lẹfẹ cẹ, ẹnẹ yedí an.

4. Tiatir Nyatikan éni woju

18 Mime wɛn Tiatir Nyatikan éni ẹnɔ ngbafree frẹ lǎ: Nyatí éni Wlẹ, ẹnẹ ebi éni nunuwí negbini fíní lẹ eke bẹ lka nǎnǎ fíní jawie lankpaa nǎcǎn-ńí ei noku nunuwí mu eke, kí lǎ nakan:

19 Nẹfíní owulilú, nẹfíní óyǎfɔ yiku nefe, nẹfíní tée fɔcɔ fitemíní eti, nẹfíní rirẹ baa fecení ei lẹ kpitẹ fikan-ńí, midí an neeme. Eseji midí an frẹ lǎ: nẹfíní jumaa fedíní nlobu mu búbɔ kó sigi éni frẹ bǎbǎ.

20 Gba, woju éni fèlíní bẹ ájájá nù kòókò, ẹnẹ lẹ yíe niraní Jesabel ebi éni nete fun lǎ: nli Nyatí éni nɔmɔti-eti pɔ bẹ filaní ei nedí jumaa nǎfú agbra tẹ. Ẹnɔ wojuyiyẹ mu tẹ, namimí ɔmú ósɔ pɔne uli wraka owu, eseji nǎtɔ nǎhí nniẹnẹ nɔcɔ nɔcǎnǎ owu frẹ.

21 Diki: málání nɔ ei éni bǎ nǎnyukú luboluwí mu, ẹnẹ obu cẹ nékprímú nǎwǎ ɔn wraka jumaa nǎlǎ l.

22 Éni nǎ lǎ, mǔtɔnɔ nílá bẹ wɔtɔ nídí gbre lókulo. Ẹnɔ ba nǎ, akpan-ẹnẹ fẹin frẹ dí wraka jumaa lẹ ɔn ẹn-ẹ, alí nǎnyúkumíní luboluwí mu, mǔtɔ nídíní gbre lǎ lẹ.

23 Ẹnɔ mu lípẹ, mǔwuwu yí obu éni ẹnɔ fẹin muku kpẹ. Lǎ, lẹ Nyatikan-ẹnẹ fẹin eti an lǎ: emẹ lẹ obuẹ midí kpan fẹin éni nuhun woju an. Ẹnẹ mǎkprá kpan fẹin éni owu lẹ eti mubúaní mu.

24 Gba, nefe Tiatir pɔne fẹin-ẹ fékprímíní eti fǎcúmíní wojuyiyẹ un ebi bẹ eseji fǎrúmíní nene ege éni bǎ fedíní Satan éni woju níńí nǎdíní an tɔn rú eie aan, móbútumu nefe woju lẹfẹ kòókò jí.

25 Obu cẹ nǎ, nẹfíní woju namu nǎ nǎfú mu, nyuní ei kpunkpulo tɔn bǎ lẹ mie méhǎn nefe eti.

26 Kpan fẹin-ẹ yǎhun tɔn yǎkɔpɔ, kpan fẹin-ẹ yeli wojuene mobutẹ tɔn yokufẹ, mǔtɔnɔ bǎmɔcɔ obu-obufẹ fẹin éni akpan eti.

27 Lípẹ mu, nǎkɔpɔ nene, ẹnẹ nílí niyê nene fíní lǎ nɔbubuaruní lisin mu ɔn lẹ eke.

28 Ɖε, bɔmɔɔ baa ɔmɔ Bɔɔ tumɔε, mɔtu kpan εbi iε, εnεε gba mɔtɔni nu áca ieu mu mɔlɔlɔ frε.

29 Kpan fεin-ε la rttε, be niti owuε Bubɔɔ nakan iyê Nyatikan-εnεε!

Apokalis 3

5. Sard Nyatkaan éni woju

1 Mime wen Sard Nyatkaan éni enti ngbafrεε frε lô: Kpan εbi éni kan Nyati éni bubɔ nɔmbuε be mɔlɔlɔ nɔmbuε frε nɔ ɔnkuε, ki lô nakan: Nεfɔni lô fetê filiníε, midɔ an. Diki, íné nanya nεfε lô: funɔní anama, be nje ɔwɔ fuoní owu.

2 Ben nyení eti Iǝ fɔtɔní nɔfu mu obuεnεε uo owuε esě ege ɔɔ mbasi. Alɔ mikprâa, be nεfɔni juma fεin-ε fediníε, yěyi nu kɔɔkɔ ɔmɔ Nyatiε anti.

3 Kvan-ní wojuε niyiyení nεfε fitiníε nyu kan-ní ɔnku Iǝ fónyɔkɔní lubolɔwi mu. Alɔ fádádumíní ɔnu woju eti félimíní finí lô mikaan εkεε, be bǝ ija nu útu nεfε. Diki: ɔni bǝ fitemíní εmɔni ieuε te kɔɔkɔ, εnεε mîhi mufu nεfε mu in'in pu εkε.

4 Nεfε Sard puεnε, nɔfu muε, akpan lɔwi εkε nó éni élí woju un ébrîmu nɔnu tralεnε. Nεnε obuεnεε, nûɔɔn-ní tralε olofu niha nudôn-ní ɔmɔ εin ambe nifataní lɔ εkε.

5 Kpan fεin-ε yɔhun tɔun yɔkɔpuε, mûɔɔn-ni tralε lofulɔ, εnεε bǝ mítitimíní íné i nkuaan éni kpenkprεε mu tε. Eseji ɔmɔ Bô lεε ɔnu enti ngbafrεεnε anti tεε, mîlanɔ íné gbein frε lô: nɔli εmɔni kpan.

6 Kpan fεin-ε la rttε, be niti owuε Bubɔɔ nakan iyê Nyatikan-εnεε!

6. Filadelfi Nyatkaan éni woju

7 Mime wen Filadelfi Nyatkaan éni enti ngbafrεε frε lô: Kpan εbi éni pɔn kɔ fεin-ε, Kpan εbi éni Iɔ Kris nawrε tasuε be Dafid éni safuε nɔ ɔnku, bɔɔ ifin Iεkprεε i, be kpan lefe úkpu íbe i, bɔɔ ibe i frε, be kpan lefe úkpu ifin-mu eiε, ki lô nakan:

8 Nεfɔni juma anamuε fediníε, midɔ an. Fákân-míní mbasi ányá ine, εnεε obu ɔε fónyɔní ɔmɔ owukan lubuoε fák+an-ní ɔnku, eseji fécíminí fálámíní ei frε. Éni nɔ lɔɔ, méfín Iεkprε nɔɔ mála i nɔfu anti éni kpan kɔɔkɔ ónó éni yɔnyu yebe i.

9 Diki: Juf akpasuaεnε εbiεnεε tasu mu Iɔ Satan éni akpaan, nεnε funte pu obuεnε εbi éni nɛhɔní Juf íné be nje nélimíní Nyati éni puεnεε, mûnyu nεnε tɔun nihi nukutɔní nɔfu anti. Lɔɔ, Iǝ nónyũní numu lô: muyɔfu nεfε heni.

10 Makan miyê nεfε lô: éni fónyɔní ɔmɔ owukan lubuoε fák+an-ní ɔnku ɔtu fák+an-ní kpitɔ tɔun oku lɔɔ remuε, ɔni gbredi Iɔkuε yehi wutɔε neeme eti be yɔtu kpan fεin éni lô te nɔɔ yanya gbein-ε, εmε frε mûnyu nεfε i lε.

11 Diki: εmɔni ieuε oku owu. Nεfɔni woju namuε nɔ nɔfu muε, nyóní ei kpankpuɔlɔ Iǝ kpan ígbemu nεfε nεfɔni abutrεε.

12 Kpan feɪn-ε yɔhɔn tɔn yɔkɔpɔe, mɔ̄tɔnɪ nɪnɪa mɔ̄nɔ tɔsɔ nitê fíní gbɔmɔ-tin eke ɔmɔ Nyatɛ éni kan nuhun tɛ. Lɪpɛ mɔe, ákân-mɔ lô nutu bu tɛ ji. Kpan akpasua obuɛ, mîmɪmɛ ɔmɔ Nyatɪ læ ɔnɔ ebiɛ íné mitê ɔnɔ etɪ. Ebi obuɛ, enɛɛ lɪ Jerusalem lɔwɔ ebi éni nitite nite i entɪ tɛ be nôtu yɔnɔ tɛ yɔru eie. Eseji kpan ba obu etɛ, mîmɪmɛ ɔmɔɔɔ emɪnɪ íné lɔwɔɔ frɛ.

13 Kpan feɪn-ε la rttɛ, be niti owuɛ Bubɔɔ nakan iyê Nyatɪkan-enɛɛ!

7. Laodise Nyatɪkaan éni woju

14 Mime wɛn Laodise Nyatɪkaan éni entɪ ngbafɛɛ frɛ lô: Kpan ebi éni nɪraní Amen , Kpan ebi éni lɪ Nyatɪ éni dalɔfɔɛ nawɛ tɔsɛ éni ɪ numɔti nɔɔ tɔn kufu, Kpan ebi éni Nyatɪ sɛ ɔnɔ mu lɪ woju-woju feɪn-ε, kɪ lô nakan:

15 Nɛfɪnɪ lô fite funɔníɛ, midɪ an. Midɪ an lô: fónómíní greleelo, eseji fúfɔmíní frɛ. Lɪ fíní aframa finení me greleelo, elefe mu fɔfɔnɪ ekeɛ, be ján!

16 Enɛɛ gba, éni fénémíní me, eseji fúfɔmíní frɛ be fitení sua-sualɔɔ, mîye nɛfɛ mɪla ɪ.

17 Dɪkɪ: fɛkɛnɪ numɔ lô: fédiní gbɛngbi, ɔɔ kɔkɔ écián-mɔ nɛfɛ, be nje fónyômíní numɔ lô: gbɛ pɔɛɛ, læɔ pɔɛɛ, yalɛ pɔɛɛ, nɔnɔwɪfɔ pɔɛɛɛ filnɪ, eseji funɔnɪ rɪɛ eheɔ.

18 Éni nɔ lɔɔ, be makan miyê nɛfɛ: iní mótú nɛfɛ sika lebe cein-ε fípaní lɛ̄ elɪ nɛfɪnɪ awɪndɪ ɔɔ éni yɔtu fídiní gbɛngbi heni tɔsɛ. I paní tralɛ olofu frɛ cɔn-ní lɛ̄ oboku nɛfɛ rúhón ɪ, eseji i paní nɔnɔwɪ mu rukpa lɛ̄ ɔtu fédiní epɛ.

19 Dɪkɪ: emɪnɪɛ, kpan feɪn-ε mɔyɔfɔɛ, enɛɛ mukukɔa mɔnɔ minyɛpu ei. Éni nɔ lɔɔ, be lɪnɪ akpan gbɪgbɪ pɔɛɛ nyukonɪ lubolɔwɪ mu frɛ.

20 Kpranɪ: mɔnɔ gbɔmɔge mɔɔɔpɔ. Alɪ kpan kɔ̄ itimu nga ifin-mu lækɛɛ, môhɔ ɔnɔ lugban tɛ, enɛɛ emɛ læ ɔnɔ ein ríhɪ mɔɔ cɔ nɔɔ.

21 Kpan feɪn-ε yɔhɔn tɔn yɔkɔpɔe, mɔ̄tɔnɪ nɪpɪ ete læ ɔmɔ ein ɔmɔ gbɛngbi líkɛn-ε etɪ fíní lô emɛ frɛ mukɔpɔ be ɔmɔ Bôɔ tu mipi ete ɔnɔ líkɛn-ε etɪ læ ɔnɔ ein-ε eke.

22 Kpan feɪn-ε la rttɛ, be niti owuɛ Bubɔɔ nakan iyê Nyatɪkan-enɛɛ!

Apokalis 4

Ówɔkɔɛ akpan nɔwɔkɔ Nyatɪ entɪ tɛɛ éni woju

1 Mɔnɔ lɪpɛ makprâ, enɛɛ midɪ lækɛ nɔɔ nu éni fin ei entɪ tɛ. Lɪpɛ mɔe, enɛɛ lubɔɔ ba ebi éni ɔwô le fíní krɔkrɔ eke kan owu yemɔe, nɔ tɛ nakan iyêmu ji lô: Ya ébi lɛ̄ méyěfu owuɛɛɛ nɔ ege yeɛɛ jiɛ!

2 Lô nɪkan lɔɔ, enɛɛ lí bubɔ mu midɪ gbɛngbi líkɛn nɔɔ nu entɪ tɛ éni kpan akpasua kɔ̄ pi ete etɪ.

³ Kpan obuε, nejjre nuku nunuwu mu finí jama akpasua aanu éni li jasp læ sarduaní éni cucuatu muε eke. Eseji nyangodi nno éni no finí jama akpasuaa niraní emerod ekee be noku nunuwu muε etě abũan gbrenghi líkpen-ε mu frε.

⁴ Gbrenghi líkpen obu éni rire-riree, gbrenghi líkpen abruain εwi aanla elefe frε pípifu ete. Nonu etie, akpankpre abruain εwi aanla éni trale olofu no rire be sika lebe mu abutre no íne muε pípi ete.

⁵ Gbrenghi líkpen-ε neemeε nete lé, eseji onu mu tεε, rura læε nyagbraun nele. Onu anti bõmuε, kanie akpasua kǒ tuun nõmbu nyínye eti negbi. Kanie obueneε, eneε li Nyati bõbõ nõmbuε.

⁶ Gbrenghi líkpen ba obu anti éni wõtue la numu ei nahaa, nadan finí kraana eke.

Mikprâ líkpen obu anti éni εrehin dudu læε onu rire-riree, eneε midu nnie akpasua aanla kǒ nu éni kan nunuwu kprangbalõ no nenε ege læε anti.

⁷ Nnie akpasua éni midu có midu nuε díde gbogro, aanu muε díde dên kpisi luwi, eneε εenti muε la kpan munu be aanla muε dide kpa-gbri éni nowu.

⁸ Nnie obueneε, nõnu mu nno-nno fein kân lɔpempε nahuan éni nunuwu cu eti neeme gen læε munu. You læε ningbe nítemíní bõ ι; nõwõkuní Nyati nikan-ní lǒ: Efe Adamanga Nyati ebi éni kan bõmucõ woju-woju fein eti, Efe ebi éni funõ bõnu neeme tuun bõ be ie oku lõ, be eseji finye fehie, fupõn wein, wein, wein!

⁹ Nku alabu fein-ε nnie aanla obueneε ukukotu Nyati ebi éni no nama tuun godoo be pi ete onu líkpen-ε eti usupuni ilan biao,

¹⁰ be akpankpre abruain εwi aanla εbieneε frε okutu onu anti onu íne. Onu mu lɔpεε, be nõwõnί nõnu abutreeeneε nukuní gbrenghi líkpen-ε anti nikan-ní lǒ:

¹¹ Efe Adamanga onu Nyati, fifata éni bǒ munu loku, ósupu læε ákura eli εfini! Efe li obuε filu woju-woju fein éni éli pu! Eε, εfini lǒ fuyõfue, eneε filu woju fein be nunõnί.

Apokalis 5

Kpenkpreε nunyonyuní ei tuun có nõmbuε éni woju

¹ Mikprâa, eneε midu kpenkpre akpasua nno éni nihan-ní ei finí pien luwi ekee nu no Kpan ebi éni pi ete gbrenghi líkpen-ε etie kpisibõ onku nuhun. Kpenkpre obuε, enuε émimeε nimimeníε, gen læε munu, eneε nunyonyuní ei tuun có nõmbu.

² Lipe muε, eneε midu enti ngbafre gbahru pu nno nu éni nala lubuo krunkpulo ubutu lǒ: Kpan kǒ nó éni fataa bǒ akpikpabu kpenkpre obu éni có nõmbuεeneε ι lě onyε etrě mu e?

- ³ Owu obuε nubutuε, enti tε, wutuε eti lεε wutuε ́ni nuwan tεε, kpan kɔkɔ ́nɔ ́ni fataa bɔ ɔnyu kpenkpeε etrε mu akinga mu frε bɔbɔ.
- ⁴ Lɔ midɪ nu ́ni kpan kɔkɔ ́nɔ ́ni fataa bɔ ɔnyu kpenkpeε etrε mu akinga mu lɔ, εnεε mɪla lubuo mu mɔtu mutu kpankpɔlɔ.
- ⁵ Mutuε mɔtu lɔ, εnεε akpankpreεnε ́ni nno kan yemu lɔ: Dɔtu mutu! Dɪki: Juda busuε ́ni Gbogro Kpɪsɪε nɔ lɪpε! ́Nεε lɪ obuε nɪlɪ Dafid ́ni alaυ bε nun tɔun nucu munu wεɪn-ε nɔ. ́Nεε, nɪkɪkɪpabu kpenkpeε ́ni cɔ εbɪεnεε nunyɔnyɔnɪ eɪε ɪ nunyɔ nɪtrε mu.
- ⁶ Nɪkan lɔ bɔɔ mɪkprɔa, εnεε midɪ Gbɔnyɔ Luwɪ nno nu ́ni nye eti gbɪrengbɪ lɪkpen-ε lεε nɪε akpasua aanla εbɪεnε lεε akpankpre εbɪεnε εrɛhɪn dudu tε. Gbɔnyɔ obuε, εnɪnɪ rɪrεε nɪlaa, lɛ fɪnɪ ɔbɔ ́ni ɔwɔ nɪtɛnɪ wati εkε. Awa nɔmbu nɔnɪ ɪnε mu, εnεε nɪkan nunuwɪ nɔmbu frε. Nunuwɪ obuεnεε, εnεε lɪ bubɔ nɔmbu εbɪεnεε Nyatɪ tu nakprɔ wutuε neeme etiε.
- ⁷ Nuɔɔ nubɔfɔuε, εnεε nɪsɪ bɔ nucu kpenkpeε nɔ Kpan εbɪ ́ni pɪ ete gbɪrengbɪ lɪkpen-ε etiε kpɪsɪbɔ ɔnku nuhun-ε.
- ⁸ Lɪpε muε, εnεε nɪε aanlaa lεε akpankpre abruaɪn εwɪ aanla εbɪεnε εɪn kutu nu Gbɔnyɔɔ ɪnε. Nɔnu mu nno-nno fεɪn kɔn sango nno, εnεε εseɔi kpɔku nno ́ni rukpa luɔnfe akpasua kɔ εbɪ ́ni nacaunɪ eɪε nɔ muε, nɔ ɔnku frε. Rukpa luɔnfe obuε, εnεε lɪ Nyatɪ ́ni puεnε fεɪn ́ni ɔɔɔɔ lubuoεnεε naya εntɪε.
- ⁹ Nεnε fεɪn nɔjanɪ eɔi lowɔ nno nucuɪnɪ, εnεε nεhε nɪkan-nɪ lɔ: ́Efe fɪfata ́ni bɔ fɔcu kpenkpe obu lɛ εseɔi fɔkpɪkɪpabu ɔnu cɔ εbɪεnε ɪ lɔ εkε, ambε nɔwofɪnɪ mbuo okufu eɪ fɔkɔn obu-obuoεnεε nɔ maɪ-maɪ fεɪn etiε ́ni akpan fεde fɔtu Nyatɪ.
- ¹⁰ ́Eε, fɔtu nɛlɪnɪ εgbɪrengbɪ lεε tɛɔɔɔ puεnε nunɔnɪ Nyatɪ antɪ nɔsunɪ, εnεε nɪtɛnɪ wutuε neeme ɪ frε.
- ¹¹ Mɪkprɔa, εnεε midɪ enti ngbafre ngbunlɔ nu ́ni reru gbɪrengbɪ lɪkpen-ε lεε nɪε akpasua aanlaa lεε akpankpre εbɪεnε bε metɪ nεnε eɔihε lubuo. ́Entɪ ngbafre obuεnεε, nububuenɪ kɔ akpɪ alabu-alabu frε bɔbɔ ́ni kpan bɔ ́ukɔ ɪdɪ nɔnu numu.
- ¹² Nεnε fεɪn, nakan-nɪ lubuo kpankpɔ mu lɔ: Gbɔnyɔɔ nuwo nukunɪ mbuo eɪε, nɪfata ́ni bɔ ɔkura, rɪrɛhε, rɪcε, mbasɪ, ɔsupu, munu lɔku lεε ɔkukotu εɪlɪ εnɪnɪ!
- ¹³ Lɪpε muε, εnεε mitɪ ɔbɔ-ɔbɔ fεɪn-ε Nyatɪ lɪ bε nɔ enti, wutu, wutuε ́ni nuwan tε lεε jɛnfɪε muε lubuo. ́Eε, ɔbɔ-ɔbɔ fεɪn-ε nɔ cɔ-cɔ fεɪn-ε, lubuo lε nakan lɔ: ́Owɔku, ɔsupu, munu lɔku lεε ɔkura nɪlɪ Kpan εbɪ ́ni nɔ gbɪrengbɪ lɪkpen-ε etiε lεε Gbɔnyɔɔ ́ni tɔun godoo!
- ¹⁴ Lɔ nɪkan-nɪ lɔ, εnεε nɪε aanla εbɪεnε cu nεnε lubuo eti lɔ: Amen! Lɪpε muε, εnεε akpankpre εbɪεnε kutu nu Kpan εbɪ ́ni nɔ gbɪrengbɪ lɪkpen-ε etiε lεε Gbɔnyɔ εbɪε ɪnε.

Apokalis 6

Κρενκρεε ένι έτρε΄ μου ένι woju

1. C3 nno mu ένι άkpabu ei woju

- ¹ Μυνο λιπε μεδiki, ενεε Gbonyo Lowie nyu κρενκρε εβι ένι c3 nombueene nnyonyonyonί ειε ένι nno kpabu ei. Λιπε μυε, ενεε miti nnie akpasua aanla ebienne ένι nno lubuo le finί nyagbrain eke kan l3: I ε!
- ² Mikprāa, ενεε midι kpango lofu nno nu ένι nehi. Kpan εβι ένι nnoni etie, mprude nno n3ni onku. L3 nnyaa, ενεε nutunί abutre nno be nucu nise ege naha l3 n3n3 etι n3on n3k3pu l3 eke bibi.

2. C3 aanu mu ένι άkpabu ei woju

- ³ Onu egee, ενεε Gbonyo kpabu κρενκρεε ένι c3 nno ι ji. Λιπε free, ενεε miti nnie aanu μυε kan l3: I ε!
- ⁴ Nikan l3, ενεε midι kpango lebe tintι nno nu nya nehi. L3 ni nukue, ενεε nutunί kpan εβι ένι nnoni etie b3muc3 ένι b3 onyu t3 bete anyaku ei wutue neeme etι amεke l3 akpan owuwou mine oku kpe. Λιπε μυε, ενεε nutunί tin u3un akrapu l3ku nno.

3. C3 εenti mu ένι άkpabu ei woju

- ⁵ Gbonyo ikpabu c3 εenti μυε ιε, ενεε eseji miti nnie εenti μυε fre kan l3: I ε! Nikan l3, ενεε midι kpango lobu nno nu nya nehi. Kpan εβι ένι nnoni etie, toyι nno n3ni onku.
- ⁶ Λιπε μυε, miti lubuo nno l3 nnie aanla ebienne agbra te nakan l3: Saka kilo nno ce nifi nu nno neeme juma ένι sika numu, l3 oju ewι kilo εenti kpeun ce efi l3 eke l3! Mίne l3e mul3 eke, det3 bo etι pεpenι!

4. C3 aanla mu ένι άkpabu ei woju

- ⁷ Gbonyo ikpabu c3 aanla μυε ιε, ενεε miti nnie aanla μυε fre kan l3 l3: I ε!
- ⁸ Nikan l3, ενεε midι kpango lobu s3un nno nu nya nehi. Kpan εβι ένι nnoni etie, onu in3 lι Lu uou. L3 nehiε, be awente ebi fre n3ni ege n3kponι. Nihi nukunίe, ενεε nutunί nene b3muc3 ένι b3 n3cunί akrapu l3, n3h3n, lu un-un l3e nnie un-un nowuwounί wutue neeme ένι nku aanla mu ένι akpan.

5. C3 eene mu ένι άkpabu ei woju

- ⁹ Gbonyo ikpabu c3 eene μυε ιε, ενεε midι akpan-ενεε nuuwounίe ένι bub3ene nu ένι ku ei t3ylyι gbιtaa nwan. Nene feun-ε, Nyati ένι owukan lubuoε nininί ei etι nuca feun l3e onu in3 etι dalufueε ninίe remu nuwonί nene.

10 Nene fein nukûní lubuo eti, enee nakan-ní lô: Etei pu, efe ebi éni fupon fuko fein be eseji fili Nyati nawre tasue frée, fôkpôn yeme libe ji kraa lě fóbũa akpan-enee wuwou ere wutu eti tae mu féli féyě nene e?

11 Lipe mue, nutuní nōnu mu nno-nno fein trale lofu, enee nikan niyení nene lô: nipiní tiin nukpôn-ní lɔwi ji tɔun bɔɔ lě makriene fein-e nedi Nyati juma be nūwuwouní lɔɔ lɛɛ, ie ehe nene nŏhŏn-ní numu.

6. Có nahuan mu éni ákpabu ei woju

12 Munɔ lipe makprâ, enee Gbonyɔɔ nyu có nahuan mue kpabu ei. Lipe mue, wutu kénje lokulo, enee gbe nyuku bin fiin liji lobu eke be wôn frɛ nyuku be ne mbuo eke.

13 Mulɔlɔene frɛ nɔnɔ enti ikikeu uku finí lô edifa ikikeu mangɔ amuin ukue eke,

14 enee enti netiti ei tha finí lô nihan-ní pien nnyakuní eie eke be lɛfe lɛɛ wutu lukpo-lukpoe frɛ noruruoru ei inya i nōnu cóene.

15 Lipe mue, wutue eti éni egbrengbieene, ɔlokueene, tín ɔɔun pu ine-eti pueene, rirhe pueene, mbasi pueene, mbeyepu lɛɛ lukpawiene, nene fein nabubuan nujujuni có nu'ŏn'ŏn-ní ei wutu lɛɛ mbobu numoene mu.

16 Őnu mu lɛɛɛ, rire natita nene nilani lubuo nikan niyêní lɛfe lɛɛ mbobuene lô: Kuní ere eti un-ní ere i lě Kpan ebi éni nɔ gbrenghi líkpen-e eti tae idi ere nu, eseji lě Gbonyɔɔ éni tebibeɛ íhe ere.

17 Diki: nu lokue oku éni Gbonyɔɔ lɛɛ Kpan ebi éni nɔ gbrenghi líkpen-e etie éni tebibeɛ nanya gbein. Kpan kŏ nŏ éni yɔkpu yɔnɔ mu yanya e?

Apokalis 7

Akpan-eneɛ ɔwŏ Nyati te bó etie éni woju

1 Őnu egeɛ, enee midɪ enti ngbafre aanla nu éni nyinye eti wutu ngbisi aanlaene cŏ te mee tɛ. Nōnu mu nno-nno fein ata lufan bó lě úpo. Lipe mue, có fein pí tiin, lufan kɔɔkɔ úpo wutue, jenfie lɛɛ mitin-ene eti.

2 Eseji mikprâa, enee midɪ enti ngbafre lefe nno ji nu éni nɔ cŏ gbe inye eti te bōmu nehi. Enti ngbafre obuɛ, ɔbɔɔ nŏcu nitê akpan sufre yeli Nyati ebi éni nɔ namaa éni pueene nŏni ɔnku. Lipe mue, enee nila lubuo kpunkpulo nikan niye enti ngbafre aanla ebienne ɔwŏ dadu eti éni bŏ eli wutu lɛɛ jenfie un-e lô:

3 Kpōn-ní rítíte Nyati ósu pueene fein sufre líkpén pepeni kraa lě féliní wutu, jenfie lɛɛ mitin-ene un!

4 Ilɛ, enee miti lô: akpan-ene fein-e nititení sufree, í akpan akpi-akpi tɔun ya abruana ewi aanla. Nene fein niliní Israel busu-busueene fein mu éni akpan.

5 Juda éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Ruben éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Gad éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu

⁶ Aser éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Neftali éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Manase éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu

⁷ Simeon éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Lefi éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Isakar éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu

⁸ Sabilon éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Josef éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu Benjamen éni busue mu: akpan akpi ndio ewi aanu.

Busu nno-nno fein mu éni akpan alabue nititení sufree, enee nõ.

Nyati éni puenee no gbredi loku mu nyaa éni woju

⁹ Mikprâ jie, enee midu akpan ngbiun kõ nu éni la numu ei naha be kpan bõ úkpu ídi nnonu numuti an fre bõbõ. Niliní obuobuobuoenee no mai-mai fein etie éni akpan. Nene fein, trale olofu nó nene rire, enee loti alakpu no nene onku be ninyení eti gbrenghi líkpen-e læ Gbonyo Lwue anti.

¹⁰ Lubuo nele nene kpankpulo nikan-ní lô: Ovu Nyati ebi éni no líkpen-e etie læ Gbonyo Lwue li obuue ucu kpan íne nkuan!

¹¹ Lipe mue, be enti ngbafreenee fein ereru gbrenghi líkpen-e læ akpankpreene læ nne aanlaa. Nene fein, nukukutu nupupotuní munu ei líkpen-e anti, enee nonuní Nyati íne.

¹² Ovu mu lipee, enee nene fein nukuní lubuo eti nakan-ní lô: Amen! Okukotu, munu loku, rice, biala, ósupu, ákura læ mbasi, nli ovu Nyatie éni toun godoo! Amen!

¹³ Munu lipe makprâ, enee akpankpreene éni nno ja owukan lubuo cu nobutumú lô: Akpan obuene fein-e fedu nu no trale olofu mue, ebíene? Fidi cõ nnonu niní?

¹⁴ Nubutumú lã, enee mubuanu mu lô: Ovu Nyati, obuue, efee fidi an. Nija nucuue, enee niní: Nene obuenee, akpan-enee niliní ovu-ovu nuwuwouníe nõ. Diki: néfiení nonu traleene i Gbonyo Lwue ebi éni mbuue mu ovon weinlo.

¹⁵ Obu remue, enee nunoní líkpen-e anti be, you læ ningbe nõsuní Nyatie ovu inenu có ébie nõ. Éni no lã, Nyati ebi éni no líkpen-e etie yoboku nene i.

¹⁶ Lipe mue, ákân-mu lô nuhõn læ mindihõn uwo nene ji, eseji bõ gbe fre ítin-mu nene rire íyramu nene i.

¹⁷ Diki: Gbonyo ebi éni nye eti gbrenghi líkpen-e antie onobõ li obuue yeli nonu akpra-eti pu yahan nene nõnoní mindi ebi éni utu nkuaan. Lipe mue, Nyati yetiti nene mítédí fein ei munu.

Apokalis 8

7. Kpankpre éni có nombu mu ákpabu ei éni woju

- ¹ Gba, cɔni Gbɔnyɔ Luwɛ nyu kpenkre ebi ɛni cɔ nɔmbu muɛ kpaɓu eie, enɛɛ ɛnti tɛ neeme cɔ fɛin rɛpu tiin tuɔn naha wanci likpin neeme.
- ² Mɩkpr̄aa, enɛɛ miɔi ɛnti ngbafre nɔmbu ebienɛɛ nɔ Nyati anti tɛɛ nu. Ɖnti ngbafre obuɛnɛɛ, niɔican-ní nɛnɛ krukru nɔmbu ɛni nɔfɔɔnɩ.
- ³ Ɖnu egeɛ, enɛɛ eseji miɔi ɛnti ngbafre nɔɔ ji nu ɛni sika lebe mu kule ɛni niɔaɔnɩ rukpa luɔnfe i muɛ nɔ ɔnku. Niɛɛ ninye ɛti sika lebe mu tɛyiti gbɩtaa nɔ gbrenghi líkpen-ɛ antiɛ rire, enɛɛ nutunɩ rukpa luɔnfe kɔrangbalɔ lɛ́ nácau ei nádau lɛɛ Nyati ɛni pɛnɛ fɛin ɛni ɔgugɔ lubuoɛ ein néyi tɛyi nótu Nyati.
- ⁴ Lɩpe muɛ, enɛɛ heni-heni mu nɩla rukpa luɔnfeɛ lɛ́ mu be ɔnu mregbeɛ nɔni ɔnku tɛ nanyaa, dau lɛɛ Nyati ɛni pɛnɛ ɔgugɔ lubuoɛ ein naya Nyati anti.
- ⁵ Ɖnu egeɛ, enɛɛ ɛnti ngbafreɛ kpian tɛyiti gbɩtaa ɛni lɛ-wɛ tuko ku kuleɛ nɔni ɔnkue mu be wɔ la wutu ɛti tɛ. Lɩpe muɛ, enɛɛ lí nyangbrain nɔbɔru, rira nele, cɔ nete lɛ́ be wutu nekenje.
- ⁶ Lɔ́ cɔ naka mu lɔɔ, enɛɛ ɛnti ngbafre nɔmbu ebienɛɛ nutunɩ krukru nɔmbuɛ, nɔnu mu nɔɔ-nɔɔ fɛin dadu ɛti ɛni bɔ́ ɔfɔɔ.

Krukru nɔmbu ebienɛɛ ɛni woju

1. Krukruɛ nitinɩ cɔ nɔfɔɔnɩɛ ɛni wojuɛ sɩpu ein

- ⁷ Lɩpe muɛ, ɛnti ngbafre nɔɔ fúɔ ɛnɩni krukruɛ, enɛɛ nyati-mbobu, lɛ́ lɛɛ mbuo dau nɔ ɛnti nece uku wutuɛ ɛti. Ɖnu mu lɩpɛɛ, enɛɛ wutuɛ neeme ɛni ɛnti mu ca ɩ, mitin-ɛnɛ ɛni ɛnti mu ca ɩ be mɩnɔ neeme fre ca ɩ.

2. Krukru aanu muɛ ɛni wojuɛ sɩpu ein

- ⁸ Ɖnu egeɛ, enɛɛ ɛnti ngbafre aanu muɛ fuɔ ɛnɩni krukruɛ lɛ. Lɔ́ krukruɛ lɛɛ, enɛɛ lɛ́ lúkpó nɔɔ ɛni ru lɔku fíní lɩfɛ neeme ɛkɛɛ ce pi jenfie dikpɛ. Ngbo ɛtiɛ, enɛɛ jenfieɛ neeme ɛni ɛnti mu nyuku mbuo
- ⁹ be ɔbɔ-ɔbɔ fɛin-ɛ nɔ dikpɛɛ ɛni ɛnti mu u, batoɛnɛɛ nɔ di ɛtiɛ ɛni ɛnti mu fre bubu.

3. Krukru ɛnti muɛ ɛni wojuɛ sɩpu ein

- ¹⁰ Ɖnti ngbafre ɛnti muɛ fre ufɔɔ ɛnɩni krukruɛ, enɛɛ muɔlɔɔ lɔku nɔɔ ɛni cu lɛ́ negbi fíní jabaru ɛkɛɛ nɔ ɛnti pi diɛnɛ ɛni ɛnti muɛ mu lɛɛ mindimɔnɛɛ mu.
- ¹¹ Muɔlɔɔ obu ɛni ínɛɛ, enɛɛ li “Katu-katu”. Lɔ́ niɩɩɛ, enɛɛ mindienɛ fɛin ɛni ɛnti muɛ nyuku nakikatu be tu akpan kɔrangbalɔ u.

4. Krukru aanla muɛ ɛni wojuɛ sɩpu ein

¹² Ἐντι ngbafre aanla mue fre ῡfuo ενιτι κρυκρυε, ενεε gbe ἔνι εντι mu, wôh ἔνι εντι mu λεε mulolobene ἔνι εντι mu bubu be nenini ádaan neeme ἔνι εντι mu ce re. Lipε mue, ενεε you λεε ningbe ἔνι ádan neemεε ἔνι εντι mu a cobi.

¹³ Munô lipε makprâ, ενεε miti kra nno ἔνι nowu ισε εντι κρουυν τε lubuo nele ikan lô: Musue! Musue! Musue lí akpan-ενεε no wutuε ετιε ἔνι. Diki: cóni εντι ngbafre εντι εβιενεε no egeε yofuo nenini kukρυε, nyrini lokulo yepi!

Apokalis 9

5. Krukru eene mue ἔνι wojue sipu ein

¹ Ἐντι ngbafre eene mue fre ῡfuo ενιτι κρυκρυε, ενεε midt mulolo nno nu ἔνι no εντι pi wutu. Lô nupie, ενεε nucuní numo kukungbee ἔνι safuεε nilanî onku.

² Nucue, ενεε nifin numo εβι ἔνι numutie ι, be lí mregbe no mu τε tru nya fíní obu-λε mregbee εκε. Mregbee ἔνι εντιε nahaa, ενεε gbe λεε εντι neeme nyuku τε tuunlo.

³ Lô mregbee nanyaa, ενεε atete akpasua kǒ cu ετι nanya λε tuun boo be cu wutuε ετι neeme. Atete obuene ἔνι ákuraa nutuníε, lé fíní sangrain ἔνιε εκε.

⁴ Lô nunyaníε, ενεε niblan-ní nene lô: nidekîn-míní munô, ruwa λεε mitin-ενεε no wutuε ετιε kooko bo; o akpan-ενεε fein-ε Nyati ἔνι sufree óno líkpen-ε ce li obuε bǒ netitní.

⁵ Nótúmíní nene bomuco ἔνι bǒ nowuwouní akpan obuene; opu-opu ce li obuε bǒ neliní nene tuun owôn eene agbra. Heni-heni mue, atete obueneε, nenini óworuε, lé fíní sangrain ἔνιε εκε κρειν.

⁶ Cóni yoku nu akpasua obuε, akpan yobutu lu uou, ενεε bǒ íhe. Heni-heni mue, n̄yofuní ἔνι bǒ nuoní aframa, ενεε lu uou yeye ne nonu rire.

⁷ Atete obuene ἔνι lô τε noo, lé fíní kprango ἔνι nitite nitení ei lé néde nâní tîn uon mue εκε. Fidiki nene fein, lé fíní obo ἔνι sika lebe mu abutre nó nene íne mue εκε, ενεε munu dide nene kpan munu.

⁸ Íne ruho fre kú nene ege fíní eyi ἔνιε εκε, ενεε enyi ruran nene fíní gbogro ἔνιε εκε.

⁹ Nene fein, lé fíní obo ἔνι nócon-ní kpokpo mu trale εντιε εκε, ενεε lipεmpε nele nene fíní tîn uun lla kprangbalô ἔνι naha tîn uun mue εκε.

¹⁰ Níkân-ní nuhuin fre ἔνι onu numutie dide fíní sangrain ἔνιε εκε. Nonu nuhuin obueneε mue, ενεε nonu ákura neeme no be n̄cu niliní akpan opu-opu tuun owôn eene agbraa nǒ.

¹¹ Nenini gbrengrbie, ενεε li numo kukungbee ἔνι bôo. Ebre mue, niranî Abadon, ενεε grek mu, niranî Apolôn, onu nuwaan li óbubu puε.

¹² Obue, enee li bubo mu éni musuee nõ. Onu egee, musue akpasua aanu ji nõ éni yepli.

6. Krókru nahuan mue éni wojue sipu ein

¹³ Énti ngbafre nahuan mue fre ufuo énti krókrué, enee miti lubuo nõ le tɛyɪtɪ gbɪta ebi éni nilíní sika lebe mu be nõ Nyati antie mu tɛ. Tasu mue, tɛyɪtɪ gbɪta ebi éni bɔdikpa cóenee nyɪnya finí awa ekee mu li obue lubuoé le.

¹⁴ Lubuoé nakan iyê énti ngbafre nahuan mue fuo krókrué lô: Momo énti ngbafre aanla ebienee numení mba nõ di lokue niraní Efrat-ε rire tɛε ba ɪ!

¹⁵ Níkan lɔɔ, enee heni-heni mu numumóní nene ɪ. Énti ngbafre obuenee, lu obu deiin éni wɔn obu deiin éni nu obu deiin éni wanci obu deiin remu nititení nene nitení ei lɛ nõwuwouní akpan neeme éni éenti mu.

¹⁶ Miti lô: níkân-ní tɪn uɔun pɛene éni ɪya kɔangɔɔ, tuun akpan milion-milion ya aanu.

¹⁷ Lɪpe mue, enee tɪn uɔun pu obuenee lɛε nõnu kɔangɔɔene ein nya midɪ nu. Nene feɪn, lɪankpa mu tralɛ énti elebe finí lé eke, olobu gale lɛε elebe finí efriya éni negbi ekee, nõ nene rire. Nõnu kɔangɔɔene éni ínee, lɛ finí gbogro íne eke, enee lé, mregbe lɛε efriya lé notrû nene ómu.

¹⁸ Owu éenti obuenee notrû kɔangɔɔene ómu inyaa, lí nyɪni akpasua éenti tú akpan neeme éni éenti mu ú.

¹⁹ Kɔangɔ obuenee éni ákɪraa, nõnu ómu nuhun lɛε nuhuin mu tɛ li obue nõ. Heni-heni mu nõnu nuhuin-εenee, tê finí ɔlun eke, enee kan íne éni nuɔu nititní akpan.

²⁰ Lɪpe mue, akpan-εenee úómu nyɪni obu mu tɛε, la ówó kɔɔkɔ nõnyúkumíní lubolɔwi mu nõwómíní owuenee nilíní nõnu bó mu nusɔníε nõkúmíní ei. Nuca feɪn, nuhúní eti nõsuní angɪni bubɔenee lɛε owu éni nilíní sika lebe, sika lofu, jawie, lubobu lɛε tɪn mue. Diki: owu obuenee ídɪ epɛ, íti owu, úkpu útu buɛ, enee nõnuní íne.

²¹ Onu mu lɪpɛε, nõnyúkumíní lubolɔwi mu nõwómíní kpanwo, mraba, wraka lɛε in'in wojuenee kɔɔkɔ nõkúmíní ei.

Apokalis 10

Kɔenkɔe lɔwi nõ kɔ éni woju

¹ Ilɛ, enee midɪ énti ngbafre mbasi pu loku lefe nõ ji nu éni nõ énti nõru wutu. Énti ngbafre obue, jru obokuni ei neeme, nyangodi ete ereruni íne abɔan mu, muɪu nejjɛɛni finí gbe eke, enee lɪka fre negbini finí lɪankpaa nálaní éle ebe nee eke.

- ² Kpenkpe lɔwɪ nɔɔ kɔ́ ́nɪ fin la ɪ nɔ́nɪ ɔ́nkɔ. Lɔ́ nɔ́rɔɛ, ɛnɛɛ nɔ́cɔ kɔ́sɪbɔ́ lkaa nɪta jenfie ɛtɪ bɛ nɔ́cɔ nɪmɛɛ nɪta wɔ́tɔ ɛtɪ.
- ³ Lɪpɛ mɔɛ, ɛnɛɛ nɔ́bɔ́ lubuo kɔ́nkɔ́ mɔ́ finí gbogro ɛkɛ, bɛ nyangbrain nɔ́mbɔ́ ɛbɪɛnɛ rɪrarɔ́ owu.
- ⁴ Mádadɔ́ ɛtɪ mehi mimime owuɛ nɪkan-níɛ, ɛnɛɛ lubuo nɔɔ le ɛntɪ tɛ nakan iyêmu lɔ́: Demime! Tɔ́ owuɛ nyangbrain nɔ́mbɔ́ ɛbɪɛnɛ kaan dôn; danyaku gbein kpan nɪdɛdɪ an!
- ⁵ Lɪpɛ mɔɛ, ɛnɛɛ ɛntɪ ngbafɛ ɛbɪ ́nɪ midɪ nu nye ɛtɪ, lka nɔɔ nɔ́ jenfie ɛtɪ bɛ nɔɔ frɛ nɔ́ wɔ́tɔ ɛtɪɛ, jaɔ́ kɔ́sɪbɔ́ bɔ́ ɛntɪ
- ⁶ ta yɛsɪn Nyatɪ ɛbɪ ́nɪ lɪ ɛntɪ, wɔ́tɔ, jenfie lɛɛ ɔ́bɔ́-ɔ́bɔ́ fɛɪn-ɛ nɔ́ nɛnɛ mɔ́ bɛ esejɪ nɔ́ tɔ́un godooɛ ́nɪ íne mɔ́ lɔ́: Gbake, bɔ́ ímɛ lɪbɛ jí!
- ⁷ Dɪkɪ: ɔ́nɪ ɛntɪ ngbafɛ nɔ́mbɔ́ mɔɛ yɔ́fɔɔ ɛnɪnɪ kɔ́kɔ́rɔɛ, wojuɛnɛ fɛɪn-ɛ Nyatɪ ɔ́ un ei akpan antɛ, yanya gbein finí lɔ́ nɪsɛ ɔ́nɔ́ nɔ́mɔ́tɪ-ɛtɪ pɔ́nɛɛ ɛbɪ ́nɪ lɪ ɔ́nɔ́ ɔ́sɔ́ pɔ́nɛɛ mɔ́ nɪkan nɪla ɪ ɛkɛ.
- ⁸ Lɪpɛ mɔɛ, ɛnɛɛ lubuo ba ɛbɪ ́nɪ mitɪ le ɛntɪ tɛɛ, se ege le jí nakan iyêmu lɔ́: A ɔ́ kpenkpe lɔ́wɪ fin la ɪ bɛ nɔ́ ɛntɪ ngbafɛɛ nye ɛtɪ jenfie lɛɛ wɔ́tɔ ɛtɪɛ ɔ́nkɔɛ!
- ⁹ Nɪkan lɔ́, ɛnɛɛ heni-heni mɔ́ mitɪ mɔ́bɔ́fɔ́ ɛntɪ ngbafɛ ɛbɪ bɛ mubutuni lɔ́: nɔ́cɔ́ kpenkɔ́ɛ nɔ́tɔ́mɔ́. ́Nɛɛ nɪkan niyemu lɔ́: ɔ́ lɛ́ fɪɛ! ɔ́fɔ́ ɔ́mɔ́ nuhun lɪpɛɛ, yajafɔ́ ɔ́mɔ́ finí ɔ́lɔ́njɔ́ ɛkɛ, gba, bɔ́ ɪpɪfɔ́ kɔ́pɛntɪ mɔ́ tɛɛ, bɛ yakɪkatu.
- ¹⁰ ́Nɛntɪ ngbafɛɛ ɪkan lɔ́, ɛnɛɛ heni-heni mɔ́ mɔ́cɔ́ kpenkɔ́ɛ nɔ́nɪ ɔ́nkɔɛ mehi. Lɔ́ mehiɛ, ɛnɛɛ najamɔ́ ɔ́mɔ́ finí ɔ́lɔ́njɔ́ ɛkɛ heni, gba, bɔ́ mɔ́mɔ́ɛ, ɛnɛɛ kɪkatu ɔ́mɔ́ kɔ́pɛntɪ mɔ́ tɛ tɔ́un sɛn ɪ.
- ¹¹ Lɪpɛ mɔɛ, ɛnɛɛ nɪkan niyemíni lɔ́: Dɪkɪ: owuɛnɛɛ Nyatɪ tɪtɛ tɛ akpan-ɛnɛɛ nɔ́ obuo-obuoɛnɛɛ nɔ́ mai-mai kɔ́pɛngbalɔ́ ɛtɪɛ lɛɛ nɔ́nɔ́ egbɛngbɪɛnɛ ɛɪn-ɛ ɪ, se ege bɔ́ ɔ́nɔ́ amanɪɛɛ.

Apokalis 11

Dalɔ́fɔɛ aanu ɛbɪɛnɛ ́nɪ woju

- ¹ ɔ́nɔ́ egeɛ, ɛnɛɛ nɔ́tɔ́mɪnɪ ngbɔ́gbɔ́ tɪn nɔɔ ́nɪ nɔ́cɔ́ nɔ́hɔ́n-ní ɔ́, bɛ nɪkan niyemíni lɔ́: Nye a hunhun Nyatɪ ́nɪ tɛyɪtɪ kaan lɛɛ tɛyɪtɪ gbɪtaa lɛ́ ɔ́nɔ́ ege, fɔ́nyɔ́ akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ ihɪ tɛyɪtɪ kaan mɔ́ tɛ unɔ́ Nyatɪ ínɛɛ nɔ́mɔ́ frɛ.
- ² Gbein ɛrɛhɪn ́nɪ ɔ́ɔ́ ɛkɛ, dɔ́hɔ́hɔ́n; Nyatɪ ɔ́fɔɔ ɪ ɔ́tɔ́ akpan-ɛnɛɛ ́lɪ ɛnɪnɪ pɔ́nɛɛ. Dɪkɪ: nɔ́kɔ́pɔ́suní Jerusalem ɛbɪ ́nɪ lɪ ɛnɪnɪ ɛbɪɛ mɔ́nɔ́ ei tɔ́un ɔ́wɔ́n abruana ɛwɪ aanu agbra.
- ³ Lɪpɛ mɔɛ, mɔ́tɔ́ ɔ́mɔ́ dalɔ́fɔɛ aanuɛnɛɛ yanya ɛtɪ yetê lɛdɔ́ pɔ́nɛɛ fandi yɔ́nɔ́ rɪrɛ yobo ɛmɪnɪ amanɪɛɛ tɔ́un mɔ́nɔ́wɪ akɔ́ mɔ́nɔ́wɪ ya aanu abruansɪɛn agbra.

- ⁴ Dalufue aanu obuenee, nene li obuē nūlíní olif mitin aanue, be eseji nūlíní kanie akpasua aanu ebienee no Nyoni ebi éni te wutue neeme ie anti tee.
- ⁵ Ali kpan kǎ nǎjǎjǎ éni bǎ eli nene wojue, be lé ɔno nǎnu ómu anya acauni ei. Ee, kpan fein-e yǎjǎjǎ éni bǎ eli nene wojue, lǎ nūhue nǎ.
- ⁶ Nene obuenee, níkân-ní bǎmucǎ éni bǎ nebení enti ei lǎ mindi íni tɔun bǎo lǎ nuene nite nutuní nene noboní amaníe ete mu. Eseji níkân-ní bǎmucǎ fré éni bǎ nǎtuní mindi fein ɔnyuku mbuo. Tasu mue, níkân-ní bǎmucǎ éni bǎ nǎtuní nyruni akpasua-akpasua ie wutue eti nkɔbɔ alabu-alabu éni nuyɔfuní.
- ⁷ Gba, ɔni nūboní nenini amaníe bǎo yowue, nnie akpasua ebi éni yɔno numo kukungbee mu yanyaa, yabūan tɔn lǎe nǎnu ein, enee yǎkɔru nene be yowo nene.
- ⁸ Lipe mue, nǎnu fuin-ene yoku ei ebi lǎku ebi éni ngbarue. Ebi obuē, enee te finí Sodǎm éni ebie lǎe Ejibit éni maie ekee nǎ. Ebi obu te fré li obuē nitení nǎnu Nyonia amia-mu tɔn eti nuwoníe.
- ⁹ Lipee, enee obu-o-buoenee no mai-maíene fein etie éni akpan yotu yakprǎ nǎnu fuin-e tɔun munuwi enti lǎe likpin be bǎ íkprumu éni bǎ kpan eli nene.
- ¹⁰ Ómu numuti-eti pu aanu obuene éni munue yǎtu akpan yedi lǎkulɔ remue, uoue nūhuníe yǎtu akpan fein-e no wutue etie rire mu yekpi. Ónu mu lipee, nūlíní fet nufɔníní mine owu.
- ¹¹ Lǎ munuwi enti lǎe likpin-e see, Nyati tú ho sê ege í nene mu, enee nubuo nunoní wutu ninyení eti. Akpan-ene fein-e di nene nu lǎo, la lǎkulɔ pí eti.
- ¹² Lipe mue, lubuo krakra nno lé enti te kán yê nene aanue lǎ: Yaní ébi! be heni-heni mu nǎnu éfe puefe fein anti, jru lúkpó nno reru nene niyaní enti.
- ¹³ Wanci ebi eti deiin-e, wutu kénje kpunkpulɔ, enee ebie éni ndio mu kpukpusu ei be akpan akpi nǎmbu u. Lipe mue, la lǎkulɔ pí akpan-ene fein-e no mu nyaa nuhun, enee nanyaku Nyati ebi éni no entie íné gbein uwakuni.
- ¹⁴ Musue nku aanu mue ese, enee bǎ íme libe, enti mue fré yepe.

7. Krukru nǎmbu mue éni wojue sipu ein

- ¹⁵ Munɔ lipe makprǎ, enee enti ngbafre nǎmbu mue fré fuɔ enini krukruē lǎ. Lipe mue, enee miti lubuo kpangbalɔ le enti te nakan kpunkpulɔ lǎ: Gbake, wutue neeme éni eteie eli Adamanga lǎe Kris ebi éni ɔnu bó no etie éni! Enini eteie ákân-mu lǎ uwu tɔun godoo.
- ¹⁶ Lipe mue, enee akpankpre abruain ewi aanla ebienee no Nyati anti te pi ete nǎnu gbrenghi líkpen-ene etie, kukutu pupɔtu munu ei nuni íne

¹⁷ βε nakan lô: Adamanga Nyati εβι ένι kan bɔmucɔ woju-woju φειν ετιε, εφε εβι ένι funɔ bɔnu neeme tuun godooε, ralafu bia ένι fɔcu ɔfu ákura lɔkuε mu fányaku ɔfu eteie neeme gbein.

¹⁸ Diki: obuo-obuo φειν ένι akpan εμε enye ɔcu tebibe mu nehi ubɔan-fu munu, ενεε fányaku εφινι tebibee gbein nɔnu ετι. Gbake nu oku ένι fɔbɔa kpan φειν-ε ue mu. Εε, nu oku ένι, ɔfu ɔsu pueε εβι ένι li ɔfu numuti-ετι pueε lεε akpan-ενε φειν-ε ɔfu bó nɔ ετι βε εφινι éye nɔ luboluwɪ mu: nideliní akpan lɔɔ ce o, nideliní lukpawɪ o, fɔtu neεε nɔnu luwε. Eseji, oku cɔ fɔbubu akpan-ενε φειν-ε nɔbubu wutuε frε!

¹⁹ Λιπε μουε, ενεε Nyati ένι tɛyɪtɪ kan εβι ένι nɔ εντι tεε fin ei βε midɪ alaka εβι ένι ukwatɔ gbóduε Nyati nyu lεε ɔnu pueε ειν-ε nu. Λιπε μουε, cɔ neeme nete lé, rira nele, nyangbrain nɔbɔru, wutu frε nekenje βε nyati-mbobu nece uku.

Apokalis 12

Sufre nɔmbuε ένι woju

1. Yiε ruɔ wiε lεε alenge lɔku akpasuaa ένι woju

¹ Μυνο λιπε makprâ, ενεε Nyati nyaku woju lɔku nɔɔ gbein εντι tε yemu midɪ yi luwu mbɔni nɔɔ nu. Yi obue, gbe obokuni ei neeme, ενεε wɔn nɔni lika nuwan bɔmu βε mulɔlɔ ndio εwi aanu frε reruni íne finí abutre εκε.

² Μικprâa, βε ɔnu wiruɔ nu oku, ενεε luwue nekenie tu nallaw lubuo.

³ ɔnu egeε, woju nɔɔ ji nyá εντι tε midɪ alenge akpasua lebe kukungbe kɔ nu. Alenge obue, nikân íne tuun nɔmbu ένι abutre nɔ ετι φειν, ενεε eseji nɪla awa ndio frε.

⁴ Lô nɪnyaa, ενεε nuɔu ɔnu nuhuin-ε nɪpe εντι cɔ gbisi nɔɔ ένι mulɔlɔενε nuku wutu. Λιπε μουε, nɪε nɪnye ετι yiε nɔruɔ wiε anti bɔɔ wiε ipie, lɛ́ lɪ nónyu násuɔuanru nɪε.

⁵ Heni-heni mu yiε rúɔ wi kɪɪti ένι yɔcu bɔmucɔ lɔkuɔ mu yɔkɔpu obuo-obuoενε φειν ένι akpan. Lô wiε pɪε, ενεε lɪ nuɪnyuní nɪnyakuní ei λιπε, nuɔuní naní cɔ Nyati pi ete ɔnu líkpen-ε ετιε tε.

⁶ Λιπε μουε, ενεε yiε εκε ye ne a lɪjue mu cɔ Nyati tite teni ειε tε dɔn lɛ́ nókuní wawru tuun munuwɪ akɪ munuwɪ ya aanu εwi abruansɪen agbra.

⁷ Μικprâ jɪε, βε tɪn lɔkuɔ εpi εντι tε: εντι ngbafre Mikael lεε ενινι ege pueε ειν abɔan lεε alenge εβι lεε ενινι ege pueε ειν.

⁸ ɔnu mu λιπεε, alengeε lεε ενινι pueε ειν cú rúhɔn, ενεε nɔnu cɔ ɔnɔ εντι tε ji.

⁹ Alenge kukungbe obue, ενε li obue nɪli sigi mu ɔlun εβι ένι nɪraní Angɪni βε eseji nɪraní Sataan. Ενεε baa li obue nodu wutuε neeme ετι ένι akpan íne mu

nonyuku nuku nene kpee nõ. Heni-heni mue, ene lee enini ege puenne fein ein, enti ngbafreenne bé nene, enee ti nene ku wutu e ti te.

10 Lipe mue, enee miti lubuo krakra nõ le enti te ji nakan lô: Gbake nue Nyati te lě ɔcu akpan íne nkuaan oku! Diki: ɔnu Nyate anyaku enini ákura gbein etě woju-woju fein ei, enee bɔmucɔ-bɔmucɔene fein eli Kris ebi éni ɔnu bó nõ ete éni! Heni-heni mue, gbake nébení Angini ebi éni you lee ningbe inya Nyati anti isama makrienne nányakuní ei enti ébi!

11 Makri obuene, Gbonyo lwi ebi éni mbuae ku ei lee nenini dalufuee niní ɔnu íne ete, ɔtu nókuní munu wein Angini ete. Diki: lu uou élí nene la nójúmíní éni bõ nowuwotuní nõnu nkuaan.

12 Éni nõ lɔɔ, nefee fein ebienne funoní entie, rire mu nikpi nefee! Gba, nefee fein ebienne funoní wutu lee jenfie ete eke, musue lí nefini! Diki: Angini ie te, enee té nõfuni lɔkulo ambe nidi an lô: nu ófún-míni lehin ji.

13 Lô alenge akpasua ebi di nu éni nétinî nálaní wutu ete, enee nipe yi ebi éni ruɔ wi kpise nla nebeni ege.

14 Lipe mue, nutuní yie lá lipempe finí kra-gbri énie eke lě owu +a cõ nitite nitení ei lujue mu tee. Lɔɔ, lě alenge ebi éni eseji li ɔlun-e íhemíni. Có obu te li obu nûdôn nukuní wawru tun mulu enti lee gbisi.

15 Yi ebi éni aave nahaa, enee ɔlun-e kpo mindi finí di loku neeme eke éni bõ owo ayakuni ein ɔcuni a.

16 Lipe mue, enee wutu kan ómu ei mu mindie nukpoe neeme.

17 Éni nõ lɔɔ, nucu tebibe lɔkulo yie rire, enee nonyuku munu naha nihe yie éni ewi ambiene ebi éni li akpan-ene fein-e nyu Nyati éni auleene kan ɔnku be eseji cu té te Jesi íne ete dalufuee akpan ie ete tín.

18 ɔnu mu lipere, enee na jenfie numu te nisan.

Apokalis 13

2. Nnie akpasuaa nõ jenfie dikpe nyaa éni woju

1 Munɔ lipe makprâ, enee midu nnie akpasua kã nu éni nõnɔ jenfie dikpe te inya. Nnie midu nue, nikân íne tun nõmbu lee awa ndio éni abutre nõ nõn-nõ fein ete. Eseji ɔnu íne nõn-nõ fein ete, nimimení íné éni iwwefu Nyati.

2 Nnie obu, fidikini lě finí kangani eke, enee aka nõni finí punene énie eke be numuti fre nõni finí gbogro énie eke. Lô nunya gbein-e, enee alenge ebi cu ɔnɔbo enini ákura, ɔnu eteie lee ɔnu bɔmucɔ neeme lanu ɔnku.

3 Mikprâa, be ɔbo eli ɔnu íne nõ lɔkulo uo owu, enee se ege buɔ. Éni nõ lɔɔ, wutu ete neeme éni akpan yófu ɔnu woju tun sêh i, enee nõkpuni ege.

- ⁴ Lipe mue, enee akpan fein nokutu alenge ebi, enini bɔmucɔɔ nucu nutu nnie remu. Eseji nokutuní nnie fre be, onu mu lipee, nakan-ní lô: Kpan kɔ́ nó éni kura finí nnie obu eke e? Kpan kɔ́ nó éni yɔkpu yabûan lee onu ein e?
- ⁵ Heni-heni mue, Nyati lá nnie ebi bɔmucɔ ɪ lɛ́ akan owu un-un onu rire abûan-ni munu, eseji eli woju fein-e yɔfue tuun ɔwôn abruana ewi aanu agbra.
- ⁶ Lipe mue, heniheni mu nubo bu nɔbubu Nyati rire i nikan owu un-un nuku onu ínéé, enini kaan lee akpan-ene fein-e nɔ enti te lee onu ein-e eti fre.
- ⁷ Eseji Nyati lání bɔmucɔ ɪ éni bɔ́ nehe onu pueue tín tuun bɔɔ lɛ́ nókɔpu nene fre bɔbɔ. Nutuni bɔmucɔ obuobuoene nɔ mai-mai fein eti éni akpan eti fre.
- ⁸ Lipe mue, enee akpan-ene fein-e nɔ wutue eti yonuni íne. Nene li obu éni bonu ɔni Nyati li enti lee wutue te neemeé, nɔnu íné ónó Gbonyo Luwi ebi éni nuwo nyini teyie éni nkuan kpenkpee mu tee.
- ⁹ Kpan fein-e la ritie, be niti!
- ¹⁰ Alí kpan kɔ́ lí sibikan mu éni kpaan, tuun nîha sibikan mu. Enee kpan obu free li akrabu mu éni kpaan, tuun yohu akrabu mu le. Éni nɔ lɔɔ, be Nyati éni pueue fein nucu kɔ́tu mu nɔnu té dôn Jesi eti ce.

3. Nnie nɔ wutu mu nyaa éni woju

- ¹¹ Míkprâ jie, enee midí nnie akpasua lefe nno kɔ́ ji nu éni nɔnɔ wutu mu ilafu unya. Nnie obuue, awa aanu nóni íne mu finí gbonyo lokpodu énie eke, enee onu owururaru lubuo dide alenge ebi énie.
- ¹² Nnie ambi túni enini bɔmucɔene fein lɛ́ nócu eti nédi juma onu anti. Lipe mue, neti akpan-ene fein-e nɔ wutue eti nsibi unu nnie ambi ebi éni ɔbɔ li lɔkulo u wu be se ege buɔɔ íne.
- ¹³ Heni-heni mue, akpan fein anti neli akprua ɔlɔkulo tuun nɔtu lé unɔ enti ice ipi fre bɔbɔ.
- ¹⁴ Akpruaene fein-e nilie, nnie ambi anti nili nudu akpan fein íne mu nunyuku. Lipe mue, enee nikan niye nene lô: nikpraní nnie ambi ebi éni ní'an-ní akrabu u wu be se ege buɔɔ éni lô te nɔɔ níliní ɔbɔ éni dideni ei kreun-e nínyépuní eti.
- ¹⁵ Onu mu lipee, nutuní bɔmucɔ nutu ɔbɔ ebi éni nikpraní nnie ambi nilinie ho, enee ɔbɔ ebie naruraru owu be tu nuwuwouní akpan-ene fein ebi éni íkɔrimu úkutumínie.
- ¹⁶ Lipe mue, enee nutu nitení akpan fein: titi lee ɔlɔku, egbrengbi lee yale pueue, mbeyepu lee lukpawiene sufre líkpén, elefe mu kɔ́isibɔ bó numu.
- ¹⁷ Kpan kɔ́kɔ fein-e sufre obu éni li nnie ebi éni íné, elefe mu onu nimeroe ónó riree, ákân-mu bɔmucɔ éni bɔ́ apa, elefe mu eyiyi ɔbɔ.

18 Gba, cɔni oku ́biε, kpan fein nuɔu rɔce mu lɛ ́edi nniε ebi ́ni sufree ́ni nuwan an. Sufre obuε, lɔ kpan ́ni nimeru, enεε li ya nahuan abruansiεn εwi nahuan.

Apokalis 14

4. Gbɔnyɔ Luwiε lεε akpan-εnεε nukɔɔn ́ni woju

1 Mɔkprâ jɛ, enεε mɔdi Gbɔnyɔ Luwiε nu ́ni nɔ Sion lɔfεε eti te lεε akpan akri-akri ya abruana εwi aanla εin. Akpan obuεnε feɔn-ε, enε lεε ɔnu Bô εin ́ni ́nέε nɔ nεnε lɔkprén.

2 Lɔpε muε, enεε miti eji lubuo nno le enti te finí lô mra ile, elefe mu nyangbraɔn ubɔru kɔnkɔɔlɔ εke. Lubuo obuε, eseji lɛ finí lô sango kɔngbalɔ lubuo tha cɔ nno εke frε.

3 Akpan akri-akri ya abruana εwi aanla obuεnεε, nεnε li obuε Gbɔnyɔ Luwiε kɔn nεnε nyaku ei wutuε etiε nɔ. Nɔnɔnɔ gbɔngbi lɔkpen-ε lεε nniε akpasua aanla εbiεnε lεε akpankɔrε εbiεnε anti nεhɛnɔ eji lɔwɔ nno ́ni kpan lefe kɔkɔ ɔnɔ ́ni yɔkɔ yɔhɔhɔnku yehe, alɔ ́lɔmu nεnε cε.

4 Nεnε feɔn, wraka woju kɔkɔ ɔnɔ nεnε ine mu, niyɔnɔ nu tuɔn nukufuní finí akpan ́ni ́sέ lεε yi εin-ε εke. Heni-heni muε, nεnε li obuε Gbɔnyɔ kɔn nεnε nyaku ei akpan feɔn agbra nitɔnɔ cɔ nɔnɔ enε lεε Nyati εin ́ni akpan, be cɔ-cɔ feɔn-ε nεsεε, nɔnɔnɔ lεε ɔnu εin.

5 Funte woju kɔkɔ ɔnɔ nεnε ɔnu ányá, nákân-mínɔ woju kɔkɔ ́ni bɔ kpan ɔɔu eti akukua nεnε muɔu frε.

5. Enti ngbafre εentiε ́ni amanɔεε boε ́ni woju

6 Mɔkprâa, enεε mɔdi enti ngbafre nno ji nu ́ni nowu ise enti kɔuun te. Nɔcɔnɔ Amanɔε Namu ebi ́ni ɔnu woju yɔdɔn tuɔn godooε nɔtɔnɔ ́ni bɔ nobo noku obuε-obuεnεε nɔ mai-mai feɔn etiε ́ni akpan.

7 ɔnu mu lɔpεε, enεε nala lubuo krakralɔ nɔkan lô: Nyati ́ni ́eye nuɔo nefe luboluwɔ mu finyákuɔnɔ muɔu gbein, ambe nu oku ́ni nûbûa akpan feɔn mu. εε, kutɔnɔ Nyati ebi ́ni li enti lεε wutu, jenfie lεε di anuma-anumaaεnε feɔn-ε!

8 Iliε, enεε enti ngbafre nno ji kɔu nno ebi be, enε frε nala lubuo ɔkan lô: Babilɔnɔ ɔbubu! Ebi lɔku ebi ́ni sepu obuε-obuεnεε feɔn mu ́ni akpan ɔnu wraka lɔkuε ɔbubu!

9 ɔnu egeε, enεε enti ngbafre nno ji kɔu aanu ambiεnε be nala lubuo krakralɔ ɔkan le lô: Kpan kɔkɔ feɔn-ε yɔsu nniε ebi lεε ɔbɔɔ nɔkɔranɔ nɔ ninyepunɔ eti be yɔnɔ mu yɔtu nɔtɔnɔ ɔnu sufree lɔkprén, elefe mu bɔɔ,

10 enε frε yedi gbɔre lɔku ebi ́ni Nyati tite te ie le. εε, finí lô nusunɔ muɔo kɔnkɔ ́ni kpan ácúcuatumu numu ́jέε nuɔnɔnɔ kpan unɔ unyɔnɔ nɔkɔpɔtaa εkeε, Nyati

ένι tebibe obuε, yoko nene bó ι lokuo. Heni-heni muε, nene akpasua obueneε, Nyati ένι εντι ngbafreenε lee Gbonyo ebie yediki nene n̄dini munu rire yayrà nene ι efriya lé lokuε negbie mu te.

11 Εε, kpan fein-ε yokutu nnie ebi lee obo ebi ένι nikpran̄i nilini, be yekpr̄i onu iné ένι sufree yononi rire free, ak̄an-mu l̄o nihe hola k̄oko, nana n̄d̄on lee mu te rire yayr̄ani ei you lee ningbe, enee lé obu ένι mregbee yanya t̄un godoo.

12 Ένι no loo, be Nyati ένι p̄ene fein nucu k̄ritu mu n̄nȳni εντι auleene fein nik̄an-ni onku, nonu té d̄on Jesi eti ce.

13 L̄pe muε, enee miti lubuo nno le εντι te nakan l̄o: Mime l̄o: Akpan-ene fein-ε nonu té no Nyoni eti t̄un boo be ue, gbake ehe lí nenini! Εε, Buboo nakan l̄o: n̄jofuni nonu ob̄uene fein té, enee ho yehi nene nuhun, ambe nonu woju anamueneε nilini wutuε eti tee, onu luwe nó l̄pe nokp̄on nene.

6. Nyati ένι tebibee ι akpan eti ένι woju

14 Mikpr̄a j̄ie, enee mid̄i jru lúkp̄o lofu pumpu nno nu ένι kpan k̄o pi ete eti. Kpan ebie, sika lebe mu abutre nóni ine mu, enee akrabu funfu nno noni onku fre.

15 L̄pe muε, enee εντι ngbafre nno ji no teȳyi-co te nya be la lubuo krakralo kan ye kpan ebi ένι pi ete jruε eti l̄o: Diki: mbo ebi ένι no wutuε eti ένι éce nuε oku. Wo ofu akrabuε ce!

16 Nikan loo, enee heni-heni mu kpan ebi ένι pi ete jruε eti wo onu akrabuε ce mbo neeme.

17 L̄pe muε, enee mid̄i εντι ngbafre lefe nno ji nu ένι no εντι te ένι teȳyi-co te nya le. Ene fre akrabu funfu nno nóni onku le.

18 Onu egee, enee εντι ngbafre nno fre no teȳyi gb̄taa mu te nya. Εντι ngbafre obuε, ene li obuε nikan b̄omuco lé eti. L̄o ninyaa, enee ene fre nila lubuo krakralo nikan niye εντι ngbafre aanu mu ebi le l̄o: Efe fre diki: difen mitin ew̄ene fein-ε no wutuε eti ebe ne. Wo akrabuε ciceru onu egbekeeneε fein!

19 Nikan loo, enee heni-heni mu εντι ngbafree wo onu akrabuε ciceru mitin ew̄i egbekeeneε fein wo ku Nyati ένι tebibe ec̄imi lokuε mu te.

20 L̄pe muε, enee nifiun̄i mitin ew̄i ebi ei ligbeti te. Coni nifiun̄i eis, enee mbuo nono ec̄imie mu ubu inya t̄un boo be bu fin̄i di eke cu có a ku kilo ya εντι. Mbuo obuε, á mu í metri nno lee likpin fre b̄obo.

Apokalis 15

7. Akpan-eneε nnie ebi ókp̄o ók̄or̄muε ένι woju

1 Mun̄o l̄pe makpr̄a, enee woju loku nno ένι isr̄an munu mu t̄un is̄h̄ ι free nya εντι te mid̄i nu. Diki: mid̄i εντι ngbafre nombu nu ένι nonu mu nno-nno fein nyu

nyrini nno kan onku. Nyrini obuenee, enee li gbre ebienee yodōn ege yehi akpan eti boo uwue, be Nyati ́ni tebibe ́re ece ree nŏ.

² Onu egee, enee midu cŏ yreke-yreke ́ni nejijre finí kraana ekere nu la numu ei naha be lé nno mu inya. Cŏ akpasua obu tee, akpan-ene fein ebi ́ni nnie ebi ōkrŏ ōkŏpume nyinye eti. Nene obuenee, nŏkŏtumíní obo ebi ́ni nikpraní nnie nliníe anti, eseji nékrŏmíní ́ni bŏ onu íné ́ni sufere fre ono nene rire. Nene fein, sangoe Nyati tu nenee nŏ nene onku.

³ Lipe mue, enee nijaní Nyati ósu pu Mois ́ni eji ebi ́ni eseji li Gbonyo Luwie ́ni ejie nucu nehe nikan-ní lŏ: Adamanga Nyati ebi ́ni kan bŏmucŏ woju-woju fein etie, owuene fein-e file nyá munu, eseji já nu tuun seŏ ! Efe ebi ́ni fili obu- obuene fein ́ni gbrenghi, owuene fein-e fititee, onu co weinlo; kŏkŏ édékumu ei.

⁴ Nyoni, ebŏ bŏ iyefu? Ebŏ bŏ ūcu ofu munu lokue útufu e? Diki: efe ce file Nyati, enee efini sese file ́ni wojue yanya gbein weinlo obu-obuo fein mu ́ni akpan yedi nu yehi yokutu ofu anti.

⁵ Onu ege mikprāa, enee midu teyiti kan ebi ́ni Mois ́ni ble ebi eti li liji mu kan ebi ́ni iyê lŏ: Nyati oho ebi lee onu pene ein-e nu ́ni fin la i enti te.

⁶ Lipe mue, enee enti ngbafre nombu ebienee nyrini akpasua nombue no onkue no te nya. Nene fein, trale ofu ́ni nejijree nŏ nene rire, enee sika lebe mu betu fre teru nene okun eti.

⁷ Lŏ ninyaníe, enee nnie akpasua aanla ebienee no gbrenghi líkpen-e anti te ́ni nno de kŏkŏ nombu ́ni Nyati ebi ́ni no nama tuun godooe ́ni tebibe yiyikue cican nene.

⁸ Lipe mue, enee mregbe yiku teyiti kaan neeme neyê lŏ: Nyati ́ni munu lokue lee enini mbasie eyiku te. Onu mu lipere, kraa mu ́ni enti ngbafre ebienee yŏtu nyrini nombu ebienee yŏri tuun yŏkufumue, ákân-mu lŏ kpan ukpu oho kaan nuhun te.

Apokalis 16

Nyrini nombue ́ni woju

¹ Munŏ lipe, enee miti lubuo krakra nno le teyiti-co te kan ye enti ngbafre nombu ebienee lŏ: A sonjuní Nyati ́ni tebibe no kŏkŏ nombuenee mue kuní ei wutue eti!

1. Nyrinie ti cŏcŏ ́ni woju

² Lipe mue, enti ngbafree ti cŏcŏ á, enee heni-heni mu sonju enini kŏkue i ku wutue eti be lubumu akpasua kŏ ́ni ike tasuloŏ yira akpan-ene fein-e nnie ebi ́ni sufere no rire unu oboo nikpraní nliníe ínee rire i neeme.

2. Nyrini aanu mue ́ni woju

³ Ἐντι ngbafre aanu mue fre á, enee sonju enini kpokue i ku jenfie dikpe be jenfie mindie neeme nyuku mbuo finí lô kpan obo uli uhu mbuo ufuo inyee eke. Lipe mue, enee obo-obo fein-e no jenfie dikpe be laa hoe u.

3. Nyrini eenti mue éni woju

⁴ Ἐντι ngbafre nku eenti mue fre á, enee sonju enine i ku di lee mindimooene fein mu be nonu mindiene neeme nyuku mbuo le.

⁵ Lipe mue, enee enti ngbafre ebi éni mindiene fein éni woju no onkue ja owukan lubuo cu nakan lô: Efe ceé fili Nyati be funo jebre neeme tuun godoo! Fili sese pu woju-woju fein mu. Ee, éli obu fei fiyê akpan obuenee, onu co weinlo!

⁶ Diki: nene ebi éni nuwuwouní ofu numuti-eti puee lee ofu pu ambiene nukuní mbuo eie, fôtu nononí mbuo lo le. Obue, fáta nene ein lo eke.

⁷ Níkan lo, enee lubuo non le teyiyi gbítaa mu te kan lô: Ee, Adamanga Nyati ebi éni kan bómucco woju-woju fein etie, efini lô fitê fubûa woju fein mue, onu co weinlo, édékumu ei kooko.

4. Nyrini aanla mue éni woju

⁸ Onu egee, enee enti ngbafre aanla mue fre sonju enini kpokue i ku gbe eti be tu gbe bómucco éni bô obo onu lee acav akpan i.

⁹ Lipe mue, heni-heni mu gbe numu kpún tuun cícau akpan rire i lokulo. Obu ce, nónyúkumíní lubolowi mu nócúmíní munu lokue nótúmíní Nyati ebi éni kan bómucco nyrini obuene fein etie, nana nononí mu nucuní numuti nitêni eti.

5. Nyrini eene mue éni woju

¹⁰ Ἐντι ngbafre eene mue fre sónju enini kpokue i kú nnie ebi líkpen-e eti, enee dambri boku akpan-ene fein ebi éni onu bó no etie i neeme. Onu mu lipee, rire nyrâ nene fein ei nicení enyi mu.

¹¹ Obu ce ebi éni lubumu neke nene nidiní gbree, nónyúkumíní lubolowi mu, nana nononí mu nucuní numuti nitêni Nyati ebi éni no ente eti.

6. Nyrini nahuan mue éni woju

¹² Ἐντι ngbafre nahuan mue fre sónju enini kpokue i kú di lokue niraní Efrat-e dikpe, enee die neeme me i l' atingbre ala egbrengbi ebiennee no cê gbe inye eti te bómue be néteni mu.

¹³ Lipe mue, midu bubo rukuo akpasua eenti éni no finí trontro ekee nu nono alenge akpasua ebi, nnie ebi lee onu numuti-eti pue ómu inya.

¹⁴ Nene ente, nuliní angini éni bubo ebiennee uli akprua woju. Lô ninyaníe, enee nisení egbrengbieene fein-e no wutue eti eti. Loo, boo uku nue Nyati ebi éni kan

ḡmḡḡ woju-woju fɛɪn ɛtɛ ɔḡḡḡ tɛɛ, lɛ́ nɛ́si nɛ́yɪ́aní cɔ́ nḡḡ nábũan-ní tɪ́n ɔḡḡ ɛɪn.

15 Dɪ́kɪ: Nyɔ́nɛ kán lá ɪ lɔ́: Míhi mufu nɛfɛ mu fíní in'in pɔ ɛkɛ. Lɪpɛ muɛ, kpan fɛɪn ɛ́nɪ dadu ɛtɪ tralɛ nɔ rirɛɛ, ehe lí ɛnɪnɪ! ɛnɪnɛ, ɔḡḡ yoku nu obuɛ, bɔ́ núnɔ rirɛ ɛhɛlɔ rúhón ɪlɪ ɛnɪnɪ.

16 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ heni-heni mu bubɔɔɛnɛ si egbrenɔbɛnɛ fɛɪn yíá cɔ́ nḡḡ ɛ́nɪ nɪraní ebre mu Armagedɔɔn tɛ.

7. Nyɪnɪ nɔmbu muɛ ɛ́nɪ woju

17 Gba, ɛnɪ ngbafɛ nɔmbu muɛ usonju ɛnɪnɪ kpɔkɔɛ ɪ ɛnɪ lɔfaan mu tɛɛ, ɛnɛɛ miti lubuo krakra nḡḡ le gbrenɔbɪ líkpen ɛbɪ ɛ́nɪ nɔ tɛyɪyɪ kaan nuhun tɛɛ mu kan lɔ́: Gbakɛ owu ba!

18 Lɪpɛ muɛ, ɛnɛɛ cɔ́ nete lé, rɪra nele, nyangbraɪn nɔḡḡḡ bɛ wutu frɛ kenje lɔkɔlɔ. Wutu akpasua obuɛ kenjɛɛ, ɔḡḡ Nyati lɪ kpan nɔ wutuɛ ɛtɛ, ɔḡḡ ndáma yɛ́ɛɛ.

19 Lɔ́ wutuɛ kenjɛɛ, ɛnɛɛ Babilɔnɪ ɛbɪ ɛ́nɪ lɪ ebi lɔkɔɛ gbigberu ei ɛɛnɪ bɛ ebɛnɛ fɛɪn frɛɛ nɔ wutuɛ neeme ɛtɛ kpɔkpɔsu ei. Heni-heni muɛ, Nyati alá Babilɔnɛ ɪ, nana nɪnyaku ɔḡḡ tebibɛɛ neeme gbɛin nɪlɪ nɪyɛ́nɪ.

20 Lɪpɛ muɛ, wutu lukpo-lukpɔɛnɛ fɛɪn mû di, ɛnɛɛ lɪfɛɛnɛ frɛ a ɔḡḡbɪ.

21 Eseji nyati-mbobu ɔgbu ngbohro ɛ́nɪ nḡḡ ɔɛ kpu ɛ́nɪ bɔ́ aja kilo abruanaa nɔ ɛnɪnɪ noku akpan ɛtɪ. Lɪpɛ muɛ, akpan cú numuti tɛ́ Nyati ɛtɪ ambɛ mbobu obuɛnɛ ɛ́nɪ nyɪnɛ sipu ɛɪn-ɛ kɔ́ fɛɪn.

Apokalis 17

Babilɔnɪ ɛ́nɪ ɛ́jɪjɪ óku woju

1 Mɔnɔ lɪpɛ makprâ, ɛnɛɛ ɛnɪ ngbafɛ nɔmbu ebɛnɛɛ midɪ nu kpɔkɔ nɔ ɔḡḡkɔ ɛ́nɪ nḡḡ tɪ ɔḡḡmɔ bɛ nakan iyêmu lɔ́: I miyêfu lɔ́ Nyati yetê yɛlɪ yeyê wraka ebi lɔkɔ ɛbɪ ɛ́nɪ nɪrɔnɪ di kpangbalɔ numuɛ.

2 Dɪ́kɪ: wutuɛ ɛtɪ ɛ́nɪ etɛi pɔɛnɛ edi wraka juma lɛɛ ɔḡḡ ɛɪn, ɛnɛɛ ɛnɪnɪ wrakaa ɛɛɛ akpan fɛɪn ɔḡḡyɔ nɛnɛ lubolɔwɪ ak+an ɔḡḡkɔ.

3 Nɪkan lɔɔ, ɛnɛɛ bubɔ mu nɪhan-mu lɪju cɔ́ nḡḡ, bɛ heni-heni mu midɪ yi nḡḡ nu ɛ́nɪ pi ete nɪɛ lebe tɪntɪ nḡḡ ɛtɪ. Nɪɛ obuɛ, ɛnɪnɪ rirɛ neemeɛ, nɪmɪmɛnɪ íné akpasua-akpasua ɛ́nɪ ɪwɪwɛfu Nyati. Nɪlɪ íne nɔmbu lɛɛ awa ndɪɔ frɛ.

4 Yíɛ ɔḡḡḡḡ, ɛnɪnɪ rirɛ owuɛ, fíní yi gbrenɔbɪ ɛ́nɛ ɛkɛ. Lɪjɪ lebe ɛ́nɪ noku nɔnɔwɪ mu, sika lebe mu owu lɛɛ awɪndɪ owu anɔma-anɔma elefe ɛ́nɪ ifi ɛ́nɛ, ɛnɛɛ nɔḡḡ rirɛ. Eseji sika lebe mu kpɔkɔ nḡḡ ɛ́nɪ ɔḡḡ rɔnyɔ woju anɔma-anɔmaɛnɛɛ nɪlɛ yikɔɛ nónɪ ɔḡḡkɔ.

- 5** Ɔnu líkpén-ε, nimimení íné akpasua nno éni ɔnu nuwaan alá be lɔɔ. Ki lɔ nimimení: “Babilɔni ebi éni li ebi lokue nɔ. Ene li obuε nli wraka læ runyo woju anuma-anuma feɪn éni yiaa.”
- 6** Míkprâa, be Jesi éni pueε feɪn-ε nehi enini íne eti dalufue be nuwuwouníε éni mbuoε nɔnyu yiε fíní muɔo eke. Lɔ midini nu lɔɔ, eneε woju sran-mu munu mu neeme.
- 7** Lipe mue, eneε enti ngbafre ebi nakan iyêmu lɔ: Obu nidasr+anfu munu mu! Diki: yi obu læ nnie ebi éni nuɔo eti éni la íne nɔmbu læ awa ndioɔ, mehi minyaku ɔnu nuwan gbein miyêfu.
- 8** Nnie ebi éni fidɪ nuε, sigie nuɔo, eneε gba nóno ji. Diki: kân cɔ yoku be nîsê ege nuɔo nuɔo lokue mu te ninya be, lipe mue, nîha ɔnu óbubu mu. Eneε, éni sigi nuɔo be gbake nóno jiε remue, enini gbein obuε nîsê ege ninyaa, yɔtu akpan-ene feɪn ebi éni, bɔnu ɔni Nyati li enti læ wutu te neeme nɔnu íné óno nkuan éni kpenkreε mu tee, woju yasrân munu mu yɔno rire-mukpi mu.
- 9** Gbake, ɔni akunda lokulo mu lɛ́ fónyŏní woju obu éni nuwaan nuɔu. Diki: nnie ebi éni íne nɔmbueεneε, tê fíní lifε nɔmbu éni yiε pi ete etiε eke. Eseji tê fíní egbrengbi nɔmbu fre eke.
- 10** Nɔnu mu eene ɔwɔ́ εse, eneε nno hɔno uɔo lipe. Nɔmbu mue eke, gba nehi ninya eti. Enini ányaa nînya etiε, waalo ɔεε nûdɔn be eneε fre nése læ.
- 11** Nnie ebi éni sigi mue nɔ be gba óno jiε, nli egbrengbi nowo mu, eneε eseji nli nɔmbu ebienε éni nno fre. Enini ányaa nînya etiε, ɔnu óbubu mu li obuε nîhaa.
- 12** Gba, awa ndioɔ fidɪ nuε, lí egbrengbi ndio éni yětêmu cɔ ɪ. Ɔni nûtuɔní nene bɔmuɔo ninyaní etiε, wanci nno agbra ɔε, eneε nîtêní cɔ ɪ læ nnie ebi ein.
- 13** Diki: nenini woju ɔεε nɔ nene té mue, eneε li nnie ebi éni té eti woju ɔεε bɔ nɔɔni nenini mbasiε læ bɔmuɔo neeme nelini.
- 14** Lipe mue, nîhení Gbɔnyɔ Luwíε tín, eneε Gbɔnyɔ Luwíε yɔkɔpu nene, ambe eneε li obuε nli nyɔnieεne feɪn éni Nyɔni læ egbrengbieεne feɪn éni Gbrengbi. Ókɔpu obuε nûkɔpuε, eneε læ akpan-ene feɪn-ε nra nide li enini pueε be nɔnu té nɔni eti nuca feɪn-ε ein li obuε bɔyo mu nûkɔpuɔni.
- 15** Enti ngbafreε nû eti nakan iyêmu lɔ: Dienεε fidɪ nu wraka yiε pi ete etiε, lí obuε-obuoεneε nɔ mai-mai feɪn etiε éni akpan okpo-okpoεneε.
- 16** Diki: nu nehi éni nnie ebi læ ɔnu awa ndio ebienεε fidɪ nuε ein yefe wraka yi obu tuɔn yofuoni rire owu feɪn yede, eneε nûdɔn rire ehelo. Lipe mue, nûnyuní nususanru nihini, eneε nûwɔni ɔnu owukpɔo nukuni éle yaca ɪ.
- 17** Akpasua obuε nîlíníε, Nyati ɔnɔbo tite te i be ɔu la nene té mu éni bɔ́ εse lɔo eke. Heni-heni mue, awa ndio ebienεε yetê nsibi cɔ nno yabuka nnie ebi tuɔn bɔo lɛ́ obuε ɔwɔ́ Nyati tite te iε εse eti kreun.

18 Gba, yie fidu nwe, enee li ebi loku ebi eni onu bo no wutu eni egbrengbieene fein ete.

Apokalis 18

Babiloni eni obubu woju

1 Onu egee, enee midu enti ngbafre lefe nno ji eni kura tuun sen ie nu no enti noru. Enini ejijree nejjree, tu wutu neeme ce' i fini lo nutuni lee eke.

2 Enini oru mu lpre, enee nala lubuo krakalo nikan lo: Ebi lokue eri! Babiloni eri! Ee, ene ebi eni nonyoku nli angini bubo akpasua-akpasuaene fein eni o' un ei co be runyo ruwaru lee nneene fein taka i onu mu, nepi!

3 Diki: fini lo nusuni mulo nutuni kpan tuun bo le' nonyunie ekee, notu onu wraka brebee ese obu-obuoeene fein eni akpan. Onu ein li obu wutu eni egbrengbieene di wraka juma. Eseji rirhe owu mrumru nikaan remue, notu wutu eni enpa pueene fein ehe rire.

4 Onu egee, enee miti lubuo nno ji le enti te nakan lo: Nefe fein ebiennee filini emini pueene, noni ebi obu mu nyanii ei le' onu woju un-ene urumu nefe, nyriene fein-e m' tu yehini ete ihamu ikin-mu nefe le.

5 Heni-heni mu, enini un-ene fein-e nele ebube tuun esen i ebibe Nyati te bo inyaku mu ei ete ji.

6 Eni no lo, be woni un-ene fein-e nile nkobo aanu lo eke tuni. Ee, lo nite nucuatu mulo nutu akpan no di gre, cucuatuni lo eke nkobo aanu tuni nyuni le.

7 Diki: nekpe numu lo: ene nli yi gbrenghi ebi eni te akpan fein ei. Ene necian-mu kpi, eseji akn-mu lo awrabo iheni! Eni no lo, be tuni awrabo woni nidi mu loku h' un awindi owueene fein-e nikpikpian nububu aan ein kreun.

8 Enini numu nekpe remue, Adamanga Nyati yanyaku enini akura kura ko fein-e gbein yobuan mu, enee nu nno kukuko eti ce, nyri anuma-anuma yotutu eti yeheni. Lpe mu, lu uou, awrabo lee n' un yeheni, enee nu ce lee nica i neeme.

9 Lpe mu, con wutu eni egbrengbieene fein ebi eni di wraka juma, eseji i mai onu mu tee yedi mregbee notru nwe, yoku bo luru yotu mutu.

10 Onu mu lpre, la loku yowo nene niben-ni lka, enee nububu nikan-ni lo: Kini musue! Kini musue! Diki: wanci lwi nno kukuko eti ce lo, enee efe Babiloni ebi eni fil ebi loku be ine nanyafue, neli neyefini!

11 Lpe mu, awrabo yowo enpa pueene no wutu eti neeme fre yotu mutu le, ambe nedimini co n' pan' nonu owueene n' un ji.

12 Heni-heni mue, nɔnu sika lebe, sika lofu, jama akpasua-akpasua, aningrma, liji ine-ine læ awɪndɪ owu ɛni nɪlnɪ tɪn, tan ɛnyɪ, jawie, lɪankpa, mbobu ɛni ifi ɛniɛ mu,

13 nɔnu miɛndi mu owu akpasua-akpasuaaɛnɛ, sacɛ-mindi læ rukpa lɔɔnfe, mulɔ, mɪnɛ, mitin ɛwi læ nɔnu mpu, midɛn læ ngbɔnyɔ, kprangɔ, tɪn uɔun lɪa, mbeyepu læ akpan ɛni nunyɔni lugbuɛ, nɛdɪmɪni cɔ nɪpani fɛɪn nɪhɪni.

14 Lɪpɛ mue, nɔbutu nukuni ebie ɛti lɔ: Cekee, owuɛnɛ fɛɪn-ɛ tɛ nɔfu ɛtiɛ, ɔjuju cɔbi +a. Diki: rيرهه owuɛnɛ ɪnyakufu munu gbein-ɛ ɔbubu neeme, ɔkɔn-mu lɔ ɔfu nunuwi lɪ nu ji.

15 Heni-heni mue, cɔni ɛɪpa pu ɛbiɛnɛ sigi he rيرهه ebi obu mu tɛɛ, yɛdi ɛlɛ Nyati yɛɪ yeyɛniɛ nuɛ, la yowo nɛnɛ nɪbɪɛn-ni lɪka awrabo yowo nɛnɛ nutuni mutu

16 nɪkan-ni lɔ: ɔfɔni musue nɔ? Cekee, ki ebi lɔku obu ɛni musue! Nuɛ sɛɛ, fitɛ fini gbrenghi yi ɛkɛ fɪmrɛ liji ine-ine, fuku sika lebe, jama akpasua-akpasua læ aningrma rيرهه,

17 ɛnɛɛ wanci nɔ kukukpɔ ɛti cɛ lɔɔ, ɛfɪni nunja kukungbe obu neeme ɔjuju cɔbi +a!

Lɪpɛ mue, bato ɛnyepu puɛnɛ, jumadi puɛnɛ læ akpan-akpan fɛɪn-ɛ ɪsɛ di ɛti yɛbɪɛn lɪka

18 yakprɔ ebie naca ɪ ɛni mregbeɛ notrɔɛ, ɛnɛɛ yakan lɔ: Cekee! Bɔ kpan ihe ebi ɛni yaja nu fini ebi lɔku obu ɛkɛ.

19 ɔnu mu lɪpɛɛ, bɛ nawan-ni ngbɔ nukuni ine mu nutuni mutu nɪkan-ni lɔ: ɔfɔni musue nɔ! Kɪni ebi lɔku obu ɛni musue! ɛnɪni rيرهه owu mɪmɪruɛ nɪkan bɛ tu akpan-ɛnɛ fɛɪn-ɛ ɪpa ɛni bato mue he rيرهه, wanci nɔ kukukpɔ ɛti cɛɛ, fɛɪn +a cɔbi!

20 Lubuoɛ sɛ ege lɛ nakan lɔ: Nɛfɛɛ funɔni ɛntɛ, nɛfɛ Nyati ɛni ɔtɔpu puɛnɛ, numuti-ɛti puɛnɛ læ ɛnɪni pu ambiɛnɛ fɛɪn, rيرهه mu nikpi nɛfɛ ebi obu ɛni ɔbubuɛ bubuɛ remu. Diki: munuɛnɛ fɛɪn-ɛ nutu fidɪniɛ, Nyati obɔa mu ɔwrɔ ɔtɔni.

21 Lɪpɛ mue, ɛnɛɛ midɪ ɛntɪ ngbafɛ nɔ nu nyu lubobu hruhru lɔku papla nɔ wo la jenfie dikpɛ nakan lɔ: ɛfɛ Babilɔni ɛbi ɛni li ebi lɔkuɛ, diki lɔ Nyati yɔnufu ine i yɔkpɔkɔpɔsufu ei neeme bɛ bɔ kpan idɪfu nu jiɛ nɔ.

22 ɛɛ, ɛfɪni woju yetiti ei, ɛnɛɛ sangonyu, akete læ krukɔfɔɔ puɛnɛ bɔ ɔnɔ ɛfɪni tɛ kpan iti nɛnɛ eji lubuo ji. ɔnu ba nɔ, ajuidi pu kɔkɔ frɛ bɔ ɔnɔ, eseji lufun tɪn lubuo frɛ bɔ ile kpan iti. ²³⁻²⁴ Diki: ɛfɪni tɛ li obuɛ ɛɪpa puɛnɛ nyuku li rيرهه puɛnɛ ɔlɔku kɔ fɛɪn, ɛnɛɛ ɛfɪni mraba jumaa ɛsɛ obuɔ-obuɔɛnɛ fɛɪn ɛni akpan ɔbubu nɛnɛ ine mu oku nɛnɛ kpɛ. Eseji ɛfɪni tɛ li obuɛ nuwoni Nyati ɛni numuti-ɛti puɛnɛ læ ɛnɪni pu elefe ambiɛnɛ fɛɪn-ɛ nɔ wutu ɛti ɛbɛ nukuni mbuo ei. ɛni nɔ lɔɔ, kanɛ kɔkɔ bɔ igbi ɛfɪni tɛ ji, eseji yiwo eji lubuo frɛ bɔ ile.

Apokalis 19

Nyati éni ówòkù woju

- 1** Ǫ̀nì Babilónì éni woju te mié, énéé miti ríra lókùlò le énti té fíní l̄̀ akpan mrumrùlò ugu ile éké bé nakan l̄̀: Aleluya! Ǫ̀ru Nyatié, énéé lí íné nkùancu pù. Mùnu lókù lèé ákùraa fré, éniñi.
- 2** Éniñi l̄̀ nitê nubûa woju fèin mié, Ǫ̀nu cò wèinlò, édékumu ei kòkò. Diki: wraka ebi lókù ebi éni tu Ǫ̀nu wrakaa sè wutùé neeme bé, Ǫ̀nu mu lípè wuwou Ǫ̀nu ósu pùénéé, nóbŭani mu nówr̄ nótunì.
- 3** Ǫ̀nu egeé, énéé miti nakan-ní jí l̄̀: Aleluya! Diki: Ebi lókùé aca Ì, énéé Ǫ̀nu mregbéé yanya tũun godoo.
- 4** Lípè mié, énéé akpankpè abruain éwì aanlaa lèé nníé akpasua aanla ébiéne fré kutu pupòtu mùnu ei Nyati ebi éni pí ete Ǫ̀nu líkpen-é étié anti nuni íné bé cù ambiéne lubuo éti kan l̄̀: Amèn! Aleluya!
- 5** Lípè mié, lubuo nnò lé c̄̀ gbrengbi líkpen-é nò téé bòmù kán l̄̀: Nefé fèin ebi éni filnì Ǫ̀ru Nyatié éni ósu pùénéé, nefé ebi éni Ǫ̀nu éyé nò nefé luboluwì mu, fidelnì lukpawì o, akpan lóò cè o, nefé fèin wòkùnì!
- 6** Ǫ̀nu egeé, énéé miti ríra jí le fíní l̄̀ akpan ugu ile, l̄̀ jenfie Ìla mra, l̄̀ nyangbrain ututru éti éké nakan l̄̀: Aleluya! Gbaké Adamanga ebi éni lí Ǫ̀ru Nyati bé kan bòmùcò woju-woju fèin étié anyaku éniñi eteíé gbein.
- 7** Rire mu níkpì éré lókùlò rúsúpuni ambé Gbònyò lúwíé éni yiwònyu nué oku. Diki: Ǫ̀nu yereé ów̄ adadu éti nòkp̄n-nì.
- 8** Nótunì dadaì tralé lofulò éni nejíjré uku nũnuwì mié nóc̄̀n.
(Dadaì tralé lofúé, énéé té fíní owu anamùéne fèin-é Nyati éni pùéne líé éké.)
- 9** Lípè mié, énéé énti ngbafré ebi kan yemu l̄̀: Mime l̄̀: akpan-éne fèin ebi éni Gbònyò Lúwíé yara Ǫ̀nu yiwòò nũwaan, ehe lí neniñi! Énéé gba nũnuwu éti l̄̀: Owu obué, Nyati ów̄òò kan.
- 10** Lípè mié, muku Ǫ̀kp̄n Ì Ǫ̀nu anti mehi mùnũni íné, énéé niterumu nakan l̄̀: Kakaa, deli obu! Émé fré, Nyati éni ósu pù míl fíní éfé lèé Ǫ̀fù makpíéne fèin-é cù té té Jesi íné éti dalùfùéé akpan Ì étié éké. Jesi íné éti dalùfùé obué, énéé Nyati fítu Ǫ̀nu nũmuti-éti pùéne fèin éti bé nubonì Ǫ̀nu amaníéé. Diki: Nyati cè lí obué b̄̀ f̄̀nu íné.

Woju nòmbùéneé nò ege yéé jíé éni woju

1. Kpan ebi éni nò kpangò lofu étié éni woju

- 11 Míkprâa, bε entí efin ei medi kprango lofu pumpu nno nu. Kpan ebi éni noni etie, onu íné li: “Nawre pu ebi éni ihi numuti nno toun ukufue”. Nihí sese enini lô nitê nubûa woju fein mu læ enini lô nitê nuhun tîn-ε mu.
- 12 Nunuwí negbini fíní lé eke, enee abutre kprangbaló noni íne mu. Eseji nimimení íné nno nóni rire éni kpan kóoko édí an, alí élimu onu lefe ce.
- 13 Kpotu nno nóni rire éni mbuo nyu lóko. Kpan obuε, onu íné li: Nyati Owukan Lubuo.
- 14 Ieue nehie, entí te éni tîn uoun pu mromulo kprêni ege. Nene fein nuhoni kprango ofofu eti læ, enee dadaí trale ofofu pumpulo no nene rire.
- 15 Eseji tîn uoun akrahu fun-fun nno bêh-ni numuti éni nûcu nli niyê obuobuoene fein éni akpan, enee nûcu onu bómucó lókuε mu nukópu nene. Onu mu lipe, nînyaku Nyati ebi éni kan bómucó woju-woju fein etie éni tebibe lókuε gbein nukpókpotó nene i fíní lô nukpótóní difen tîn ewi ei ecimi muε eke.
- 16 Kpan obuε, eseji nimimení onu ínéε nó onu kpotue læ onu en eti lô: “Egbrengbieene éni Gbrengbi, nyoníene éni Nyoni”.

2. Ruwaruene éni fet mbóo Nyati tve éni woju

- 17 Onu egee, enee midí entí ngbafre nno nu éni nye eti gbe nuhun te negbe akpumu íkan iyê ruwaruene fein-ε uwu ise entie lô: Iní lé fiení fet mbóo Nyati nehi utu nefee!
- 18 Eε, i uní egbrengbieene, tîn uoun puene éni ine-eti puene, akpan gbahruene, kprangoene læ akpan-eneε no nene etie fein éni fuin-εene. I uní fuin-εene fein: nideli lukpawí læ mbeyepu, nideli titi læ olóku!

3. Nnie ebi læ onu numuti-eti pve éni ókópu woju

- 19 Míkprâa, enee midí egbrengbieene fein-ε no wutue etie læ nonu tîn uoun puene ein nu éni si yia læ nnie ebi ein lé ehe kpan ebi éni no kprango lofue etie læ enini ege puene tîn.
- 20 Lipe muε, enee kpan ebi éni no kprango lofue etie nyu nnie ebi læ onu numuti-eti pu ebi éni li akprua onu anti du akpan íne mu nyuku kprí eti nnieε sufree no rire, bε eseji nu óbo ebi éni níkpraní nnieε nli ninyepuní etie íneε. Lô nuhyu neneε, enee nuwó neneε nama cvaan nuku efriya lé lókuε negbi bε la numu ei naha edipe ekeε mu te.
- 21 Nenini ege puene fein eke, kpan ebi éni no kprango lofue etie wúwou neneε akrahuε ben-ni numutíε mu, enee ruwarueneε i nonu fuin-εene.

Apokalis 20

4. Alenge akpasua ebi éni ngraka óku woju

- 1** Mũnɔ lɪpɛ makprâ, enɛɛ midɪ entɪ ngbafre nno nu ɛni no entɪ ru. Ɛntɪ ngbafre obuɛ, numɔ kukungbe ɛbi ɛni safuɛɛ lɛɛ ngbraka lokɔ nno ɛin nɔni onku.
- 2** Lô nuruɛ, enɛɛ nunyu alenge ɛbi ɛni li jebre onɔn ɛni li Angɪni bɛ eseji nɪraní Sataan nuku ngbraka yodɔn ba mu tɔun mulu akpi.
- 3** Lɪpɛ muɛ, enɛɛ nuwɔni nila numɔ ɛbi mu tɛ nutun-ni safuɛ ege bɛ nunyũnyũ numutɪɛ i. Lɔɔ, lɛ́ núdu obuɔ-obuɔɛne fɛin ɛni akpan íne mu núnyũkũmu ji tɔun mulu akpi agbra. Nôdɔn tɛ tɔun mulu akpiɛ yete mu, enɛɛ nômumɔnî ei nilanî nu waa lɔwɪɔ i ji.
- 4** Mɪla nu, enɛɛ midɪ gbrenɔbi líkpen elefe ji nu ɛni akpan pipi ete ɛti. Akpan obuɛnɛɛ, nótuní nɛnɛ bɔmũɔ ɛni bɔ́ nobûaní akpan mu. Lɪpɛ muɛ, midɪ akpan-ɛne fɛin-ɛ niciceruní íne i nuwoní Jesi íne ɛti dalufuɛɛ niní lɛɛ Nyati amanɪɛ nubɔ nukuní akpaan remuɛ. Eseji midɪ akpan-ɛne fɛin ɛbi ɛni ɛkprĩmu ónú nɪɛ ɛbi lɛɛ onɔɔ nɪkpranî nilnɪɛ íne bɛ ɛkprĩmu ɛni bɔ́ onɔ sufreɛ onɔ nɛnɛ líkprɛn, elefe mu bóɔ fre nu. Nɛnɛ fɛin nɔnɔnɔ́ lu uou mu nényení, enɛɛ nɛnɛ lɛɛ Kris ɛin nítɛnɔ́ có i tɔun mulu akpi.
- 5** Akpan obuɛnɛɛ, nɛnɛ li obuɛ Nyati ti có tu nuɔnɔ́ lu uou mu ninyenɪɛ nɔ́. Unli puɛnɛɛ uɛ ɛke, kraa mu ɛni mulu akpiɛ yokue, nɔɔtu nɔnɔ nienyemíní.
- 6** Akpan-ɛne fɛin-ɛ Nyati tu ti có nɔ lu uou mu nyɛɛ, ehe lí nɛnɪni! Nɛnɛ li obuɛ nɪyiní nu Nyati anti bɛ lu uou nku aanu mu ɛnɪɛ ákân-mu bɔmũɔ nɔnu ɛtɛ nɔ́. Dɪkɪ: nélní tɛyɪtɪ puɛnɛ nɔsɔnɔ́ Nyati lɛɛ Kris ɛin, enɛɛ nítɛnɔ́ có i lɛɛ Kris ɛin tɔun mulu akpi.

5. Angɪni ɛni lé mu ówɔ ála woju

- 7** Onɔ mulu akpiɛ yete muɛ, nômumɔnɔ́ Satan ba i nunyakunî ei onɔ sibi kaan mu tɛ.
- 8** Lɪpɛ muɛ, nĩha nudu obuɔ-obuɔɛne fɛin mu ɛni akpan íne mu nunyũkũ nisi nɛnɛ nɪyĩa lɛ́ nâ néhení Nyati ɛni puɛnɛ tɪn. Akpan obuɛnɛɛ, enɛɛ nɪraní nɛnɛ Gɔg lɛɛ Magɔg-ɛ nɔ́. Nububũɛnɔ́ fíní jenfie numu nkrian ɛke.
- 9** Heni-heni muɛ, lô ku onɔ nuɛ, enɛɛ nuɔnɔ́ wutɔɛ neeme ɔɔ-ɔɔ fɛin nɪnya nɪkpa na nɪreruní Nyati ɛni puɛnɛ ɔ́ nɔ tɛ ɛni li Nyati ɛni té ɛti ɛbiɛ. Lɪpɛ muɛ, enɛɛ lé lokɔ nno nɔ entɪ ce pi nɛnɛ ɛti cau nɛnɛ i neeme.
- 10** Onɔ egeɛ, enɛɛ nunyuní Angɪni ɛbi ɛni du nɛnɛ íne mu nyũkũɛ nuwɔ nilaní ɛfriya lé lokɔɛ negbi bɛ la numu ei naha fíní edipe ɛkeɛ mu tɛ he nɪɛ ɛbi lɛɛ onɔ numutɪ-ɛti puɛ onwɔ́ nuwɔ nukuní tɛ, bɛ nôdɔn-ní tɛ nɪcɛnɔ́ ɛnyɪ mu you lɛɛ ningbe tɔun godoo.

6. Akpan-akpan fɛin ɛni éjji óku woju

- 11** Mɪkprâ jɪɛ, enɛɛ midɪ gbrenɔbi líkpen lofu lokɔ nno nu ɛni kpan nno pi ete ɛti. Onɔ antiɛ, entɪ lɛɛ wutɔ emrĩ mu +a ɔɔbi, nɔnu ɔɔ ónɔ lɪpɛ ji.

¹² Míla nuε, ενεε midí akpan-akpan fεin-ε uε nu: títí lεε ɔlɔku. Nεne fεin ninyení εti gbrenghi líkpen-ε anti, ενεε midí kpenkpe akpasua-akpasua nu éni nififin nukuní ei. Eseji nifin-ní kpenkpe nno ji éni li nkuan éni kpenkpeε frε nlaní ei. Lipe muε, ενεε kpan εbi éni nɔ líkpen-ε εtiε ɔu kpan fεin éni wojuεεε li be nimimení nɔ kpenkpeεεε mu tεε εti buani mu.

¹³ Ɔnu mu lipeε, jenfie sí akpan-εne fεin-ε u ɔn-ni muε, ενεε lu uou lεε awente ebi εin si akpan-ενεε nɔ tεε lε, be Nyati kpra kpan nno-nno fεin éni owuεεεε liε εti buani mu.

¹⁴ Lipe muε, ενεε kpan εbi éni nɔ líkpen-ε εtiε nyu lu uou lεε awente ebi εin wo ku lé lɔkuε mu tε. Lé lɔkuε, ενεε li lu uou nku aanu muε nɔ.

¹⁵ Kpan fεin-ε némímémíní ɔnu íné ónó nkuan éni kpenkpeε mu tεε, nuwɔní nlaní ɔnu mu tε.

Apokalis 21

7. Ɖnti lεε wutu ɔlɔwɔ éni woju

¹ Míkprâa, ενεε midí εnti lɔwɔ lεε wutu lɔwɔ nu. Esigieεεε emří mu, jenfie frε +a ɔɔbi.

² Lipe muε, ενεε midí Nyati ebi éni li Jerusalem lɔwɔɔ nu nɔ Nyati rire tε nɔru ei. Ebie éni éjɔjreε neɔjreε, lé fíní yiwo éni egbi naha ubɔan ɔnu ngbafre εke.

³ Ɔnu egeε, ενεε lubuo krakra nno nɔ gbrenghi líkpen-ε mu tε le nakan lô: Gbakε, Nyati éni kaan ɔru ei, nɔ akpan agbra! Ɖε, εne ɔnɔɔ nɔhɔ ebi ɔnu puεε éni li obuο-obuo fεin éni akpaan εin. Ɔnu mu lipeε, nílíní ɔnu puεε, ενεε nílí nɔnu Nyati éni nɔ nɔnu εin.

⁴ Lipe muε, sigi éni wojuεεε fεin yetiti yanya ι, ενεε lu uou, awrabo, mututu lεε éke bɔ úno ji, be nítiti nεne mítédí ei munu.

⁵ Kpan εbi éni nɔ gbrenghi líkpen-ε εtiε ija ucue, ενεε nakan lô: Gbakε, mónyuku woju-woju fεin εli lɔwɔ! Ɔnu egeε, ενεε nikan niyemu lô: Mime owukan lubuo obuεε. Diki: lí woju nawre tasu éni fataa bɔ kpan ɔu té etê εti.

⁶ Nunû εtiε, ενεε nikan niyemu lô: Diki: fεin owu! Ɖme li obuε mite fíní Alfa lεε Omegaa εke. Ɖε, εme li obuε munɔ woju-woju fεin éni bu óbo lεε ókufu mu tε. Kpan kɔkɔ fεin-ε mindihɔn nowoε, môtuni nkuan mindimɔɔ mu éni mindi nunɔ ehelo.

⁷ Heni-heni muε, kpan fεin-ε uhun tuhn ukɔpuε, môtuni owu obuεεε fεin yetê fíní εnini aja owu εke. Lipe muε, mílí ɔnu Nyati, ενεε nílí ɔnu wí.

⁸ Kpan fεin éni li la pu, té kponkpu pu, maalumu pu, kpanwo pu, runyɔ woju éli pu, mrabafu pu, owusɔ pu lεε funte puε εke, εnini ɔɔɔ, ενεε li efriya léε negbie mu tε. Obuε, ενεε li lu uou nku aanu muε nɔ.

Jerusalem lɔwɔw ɛni woju

- 9** Munɔ lɔwɛ, ɛnɛɛ ɛnti ngbafre nɔmbu ɛbiɛnɛɛ kpɔku nɔmbu ɛbi ɛni nyɔni nɔmbuɛnɛɛ bɛn tɛ yikuɛ nɔ ɔnkuɛ ɛni nɔɔ i kan yemu lɔ: I mɔyɛfu yiwo ɛbi ɛni yei Gbɔnyɔ Luwɛ ɛni yie!
- 10** Nɔkan lɔwɛ, ɛnɛɛ bubo mu nɔhan-mu lɔfɛ lɔku nɔɔ ɛti bɛ niyemu Nyati ɛni ɛbi ɛbi ɛni li Jerusalem bɛ nɔ Nyati rirɛ tɛ nɔru ɛiɛ.
- 11** Ebi obuɛ, Nyati ɛni munu lɔkuɛ bokuni ɛiɛ remuɛ, ɔtu nɛjɔrɛ fɔnɔ jama akpasua nɔɔ kɔ ɛni nɔranɔ jasp-ɛ ɛkɛ nɔdan kraana ɛkɛ.
- 12** Ngbaya kpɔtu-kpɔtuɔ ɛni a ɛnti kendeiinlɔw ɛrɛru abɔan ɛbiɛ mu, ɛnɛɛ kan gbɔmu tuun ndio ɛwi aanu ɛni ɛnti ngbafre ndio ɛwi aanu nɔ ɛti nasɔsan. Gbɔmu fɛin ɛtiɛ, nimimenɔ Israel ɛwi ndio ɛwi aanu ɛbiɛnɛ mu ɛni nɔɔ ɔnɛ.
- 13** Gbɔmu obuɛnɛɛ, ɛɛnti-ɛɛnti li obuɛ pipi ɛbiɛ ɛni ɔɔ ngbisi aanla kpɛɛ.
- 14** Ebiɛ ɛni ngbayaa frɛɛ, mbobu ɔgbu ngbohro ndio ɛwi aanu ɛti pi ete te fɔnɔ ɔnu aka ɛkɛ. Lubobu fɛin ɛtiɛ, nimimenɔ Gbɔnyɔ Luwɛ ɛni ɔtɔpu pu ndio ɛwi aanu ɛbiɛnɛ mu ɛni nɔɔ ɔnɛ.
- 15** Mɔkprɔa, bɛ sika lebe mu ngbɔgbɔ tɔn nɔɔ ɛni nuɔ nuhɔn-nɔ ɔɔ muɛ nɔ ɛnti ngbafre ɛbi ɛni nakan owu lɛɛ ɔnu ɛin-ɛ ɔnku nehi uhuhun ɛbiɛ, ɔnu gbɔmuɛnɛ lɛɛ ɔnu ngbayaa.
- 16** ɛnti ngbafre uhuhun-ɛ, bɛ ɛbiɛ ɛni lɛhɔfu, ɛdiu lɛɛ ɛnti aau muɛ, ba nɔɔ kukukɔ: ɔɔ ngbɔgbɔ tɔn-ɛ tuun nku akpi-akpi ndio ɛwi aanu.
- 17** Nunɔ ɛti nuhɔn ngbayaa ɛni ɛdiu muɛ frɛ, ɛnɛɛ ɔɔ ngbɔgbɔ tin-ɛ ya abruana ɛwi aanla. ɛnɔni lɔ nite nuhuhun ɔɔ, ba nɔɔ fɔnɔ lɔ kpan ulɛ ɛkɛ.
- 18** Ebiɛ ɛni ngbayaa neemeɛ, jama akpasua kɔ ɛni nɔranɔ jasp-ɛ mu nɔnɔ, ɛnɛɛ ɛbiɛ ɔnɔɔ li sika lebe hrɛhrɛ mu neeme bɛ nadan uku nuɔnuɔ mu fɔnɔ kraana ɛkɛ.
- 19** Ngbaya ɛbi ɛni lɔkɛnɛɛ pi ete ɛtiɛ, jama akpasua-akpasua frɛ li obuɛ nukro nukunɔ ɛti neeme. Bubo mu ɛnɛ jasp, nku aanu muɛ safir, ɛɛnti muɛ kalsɛdvanɔ, aanla muɛ emerod,
- 20** eene muɛ sardonis, nahvan muɛ sardvanɔ, nɔmbu muɛ krisolit, nowo muɛ beril, nɛmble muɛ topas, ndio muɛ krisopras, ndio luwɔ nɔɔ muɛ yasɛnt, ndio ɛwi aanu muɛ ametis.
- 21** Gbɔmu numu ndio ɛwi aanuɛ, anɔngrɔma mu nɔnɔ, ɔnu nuwaan li fɔnɔ: gbɔmu numu nɔɔ-nɔɔ fɛin lɔ anɔngrɔma lɔku nɔɔ. Gba, ɛbiɛ ɛni ngbaruɛ, sika lebe hrɛhrɛ neeme, ɛnɛɛ nadan uku nuɔnuɔ mu kraana ɛkɛ.
- 22** Mɔkprɔa ɛbiɛ mu tɛ tuun mɛdɔ tɛyɔyi kan nu. Adamanga Nyati ɛbi ɛni kan bɔmɔɔ woju-woju fɛin ɛtiɛ lɛɛ Gbɔnyɔ Luwɛ ɛin nɔnɔɔ nɔ ɛbiɛ mu, kpan ɔbɔtumu tɛyɔyi kan ji.

23 Eseji óbútumu éni bǎ gbe læ wôn ada ecêh cǎ ι; Nyati éni munu lokue boku ebie ιε tú cǎ neeme nejire, enee Gbonyo Lwιε te finí kanie eke.

24 Ebie éni wain-ε, enee yǎtu obuο-obuoene fein éni akpan yedi epe be egbrengebiese fein-ε nǎ wutue neeme etie yǎcu nǎnu ɔbɔkaan-ene fein yehi ebi obu mu.

25 Ebie éni lekpeenee, lǎ fifin ku eie, enee nǎ lɔpee, ambe ákân-mu lǎ dambri uku ji.

26 Lɔpe mue, enee obuο-obuoene fein éni munukan læ nuyie yesi yeyífa ebie mu.

27 Gba, rukɔ woju fein eke ákân-mu lǎ uho te. Ee, maalumu pueue læ funte pueue bǎ úho te. Akpan-ene ceε yǎho tee, enee li obuenee nǎnu íné nǎ Gbonyo Lwιε éni nkuan kpenkpee mue.

Apokalis 22

1 ǎnu egee, enee enti ngbafree yemu die ǎnu mindi utu nkuaan. Di obu éni mindie, munu lofu yeke-yeke éni nadan finí kraana eke be nǎnu Nyati læ Gbonyo Lwιε líkpen-ε mu te ubu inya

2 ututu ebie éni ngbaru erahun dudue uwo. Di obu éni rire ngbisi aanue, enee nkuan tîn-ε nǎ. Tîn akpasua obuε, lu numu nǎ agbraa, nurun ewi nkɔbɔ ndio ewi aanu, ǎnu nɔwaan li finí: wǎn-wǎn fein nurun. Eseji ǎnu ritie ubûɔn obuο-obuoene fein éni akpan.

3 Ebie mu tee, Nyati éni tebibee ónǎ kpan eti ji éni bǎ esipuni musue ein. Nyati ɔbɔ læ Gbonyo Lwι ebi ein yepi ete ebie mu, enee ǎnu ósu pueue yǎnuhi íne nɔca fein.

4 Lɔpe mue, nîdinî nu munu læ munu, enee ǎnu ínéε yǎnu nene líkpén.

5 Ebi obu mu tee, ákân-mu lǎ nu uhu. Heni-heni mue, bǎ úbutumu éni bǎ kanie egbi, elefe mu gbe enye eti ecêh cǎ ι. Diki: Adamanga Nyati yǎtu ɔbɔ enni éjireε yǎnu kpan fein eti. Lɔpe mue, enee kpan fein yetê cǎ ι læ ǎnu ein tɔun godoo.

Jesi éni egese ieu woju

6 ǎnu ngbafre ebi ija ucue, enee kan yemu ji lǎ: Diki: owukan lubuo obuene fein-ε, lí woju nawre tasu éni bǎ kpan ɔcu té etê eti. Ee, Adamanga Nyati ebi éni ucw woju ila ǎnu numuti-eti pueue íne mu be ikaan li obuε tǎpu ǎnu enti ngbafree nyu wojuenee nehi ιεε nyaku gbein neyiye ǎnu ósu pueue fein.

7 Jesi nakan lǎ: Diki: emini ieuε oku owu! Kpan fein-ε yǎcu owukan lubuoene fein-ε miye ǎnu numuti-eti pue mime nǎ kpenkpe obu mue etie, ehe lí enni!

8 Ἐμε Jan, ɔmɔɔ ɔmu nti mu miti owu obuene fein be eseji midu nu ɔmu nunuwi mu fre. Lipe mue, muku ɔkpon i enti ngbafre ebi ɛni yemu woju obuene anti mehi munu ni ine,

9 ene niterumu nakan lɔ: Delu obu! Ἐμε fre, Nyati ɛni ɔsu pu mili fini efe lee makpi numuti-eti puee lee akpan-ene fein-e yonyu owukan lubuene no kpenkre obu mue yakān ɔnkue eke. Nyati ce li obu e bɔ fonu ine.

10 Nunū eti, ene nakan niyēmu lɔ: Owukan lubuene fein-e miyefu be no kpenkre obu mue, dɔcu kɔkɔ dɔ'ŋn ei. Diki: ɔnu nue oku owu!

11 Kpan fein-e nini neli un-e, be nnu eti nini ɔnɔkɔ ná! Kpan fein-e nini neli runyo woju e, be nli ɔnɔkɔ ná! Gba, kpan fein-e nini nehi sese eke, be nnu eti ni ɔnu sese ce ná. Ee, kpan fein-e nini nli Nyati ɛni kpaan, be nnu eti nupōn rire ce ná.

12 Jesi nakan ji lɔ: Heni-heni mu diki: emini ieu oku owu! Ieu mihie, kpan fein ɛni wojuene li e, ɔnu luwee nɔmu ɔnku.

13 Ἐμε li obu mite fini Alfa lee Omega eke. Ee, eme li obu muno woju-woju fein ɛni bu ɔbo lee okufu mu te.

14 Akpan-ene fein-e nefie nɔnu tralene e, ehe li nenini! Nene li obu bɔmucɔ yala nene be nupouni ebie ɛni gbɔmue nuhɔni te, be eseji nihini tin ebi ɛni utu nkuaan ɛni ewi fre nɔ.

15 Runyo woju eli puee, mrabafu puee, wraka puee, akpanwo puee, owuso puee lee akpan-ene fein-e yofu funte woju be eseji idi ɔnu juma eke, gbein li obu nūdōn-ni; nákan-mini bɔmucɔ ɛni bɔ nɔhɔni te.

16 Diki: eme Jesi, mótɔpu ɔmu enti ngbafre ie lɛ ɔnyu woju obuene anyaku gbein Nyatikan-ene mu eyē nefē. Ἐμε li obu mili Dafid ɛni alawe nɔ. Eseji eme li obu mili nu áca ieu mu ɛni mlɔlɔ.

17 Nikan lɔ, ene Bubɔ lee yiwoɔ ein ja cu kan lɔ: !! Eseji kpan fein ebi ɛni ti woju Bubɔ lee yiwoɔ ein kaan, ene fre nikan le lɔ: !! Diki: kpan fein-e mindihon nowo e, be ni núnó! Ee, kpan fein-e nobutu mindi ebi ɛni utu nkuaan, be ni núnó ehelo.

Ɖɔ Jan notue ɛni woju

18 Ἐμε Jan, makan miyē kpan fein únyú ine mu owuene no anti nehi be Nyati fitumu mimime no kpenkre obu mue eti. Diki: ali kpan kɔ ubua woju lefe ula mue, Nyati yɔtu nyriene nikan-ni ɔnu woju kpenkre obu mue yeheni yabuka eti.

19 ɔnu ba nno, ali kpan kɔ unyu owuene no anti nehi be Nyati fitumue ɛni woju tukɔ inyaku eie, Nyati fre yonyu bɔmucɔ lanti be ɛni bɔ nɔhɔ enini ebie nikan-ni

ᾠου woju κρενκρε obu μεε yanyaku ei, ενεε bǒ níhe bómucɔ níhĩmu tĩn ebi éni utu nkuaan éni ewie.

20 Nyati éni dalufuee nakan lô: Emuni ieu oku owu!

Amen! Nyoni Jesi i faafa!

21 Nefe fein-ε fitini κρενκρε obu éni owukan lubuoeneε, Nyoni Jesi nice nefe ɔwɔ!

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil